Bundel van de Raadsplein besluitvormend (Raadzaal) van 18 december 2017

Agenda bijlagen

Korte terugblik raadsplein besluitvorming 18 december 2017

0 Vertrouwelijke raadsvergadering inzake aanbeveling herbenoeming burgemeester (19.00-19.30 uur in Raadzaal)

1 Mededelingen

2017-12-18 Getekende presentielijst raad

1.a In Memoriam

2 Vaststelling agenda

3 Bekrachtiging geheimhouding

- Op basis van Artikel 10, lid 2 sub b en g van de Wet Openbaarheid van Bestuur op de bijlage resultaat onderhandeling van de beslisnota "Afronding PPS Zuiderzeehaven".
- De bekrachtiging geldt voor onbepaalde tijd

2017-12-18 Raadsbesluit Bekr geheim bijlage beslisnota Afronding PPS Zuiderzeehaven

4 Mondelinge vragen te stellen door raadsleden

4-1 MV PvdA- de zorgval

4-2 MV SP- Budgettering en indicatie jeugdzorg

4-3 MV SP- Intimidatie bezoekers abortuskliniek

4-4 MV SP - Meldpunt huisjesmelkers

4-5 MV VVD - kansrijke locaties windenergie Tolhuislanden, Windesheim en Harculo

5 Ingekomen stukken

5-1 Agenderingsverzoek SP- Informatienota Prestatieafspraken 2018

2017-12-18 Raadsbesluit Lijst ingekomen stukken

5.A Informatienota's voor de raad / ter kennisname

5.A.1 Activiteiten en resultaten Port of Zwolle

Informatienota Activiteiten en resultaten Port of Zwolle

1. Havenvisie Port of Zwolle 2030

2. Businessplan Port of Zwolle 2020

3. Jaarverslag Port of Zwolle 2016

4. Jaarrekening 2016 Port of Zwolle Coöperatie U.A.

5.A.2 Evaluatie perspectieffonds

Informatienota Evaluatie perspectieffonds

2017-06-12+M8-4+Evaluatie+Perspectieffonds

5.A.3 Grondprijzennota 2018

Informatienota Grondprijzennota 2018

Grondprijzennota 2018

5.A.4 Prestatieafspraken woningbouwcorporaties (21.00 - 22.00 uur)

Informatienota Prestatieafspraken 2018

1. jaarschijf 2018

2. Prestatieafspraken Woonzorg Nederland en gemeente Zwolle

5-1 Agenderingsverzoek SP- Informatienota Prestatieafspraken 2018

5.A.5 Proces harmonisatie voorschoolse voorzieningen

Informatienota Proces harmonisatie voorschoolse voorzieningen

5.A.6 Motie Groene groei aan het Katwolderplein

Informatienota Motie Groene groei aan het Katwolderplein

5.A.7 Kantorenmarkt Zwolle 2017

Informatienota kantorenmarkt Zwolle 2017

Overzicht kantorentransformaties Zwolle

5.A.8 Openbaar Vervoer Voorsterpoort

Informatienota Openbaar Vervoer Voorsterpoort

5.A.9 Beantwoording toezegging Winkelleegstand in Zwolle

Informatienota Winkelleegstand in Zwolle

1. winkelleegstandscijfers volgens Locatus, november 2017

2. winkelleegstand in enkele winkelgebieden (eigen waarneming)

5.A.10 Beantwoording motie ruimte voor experiment Stichting Goudsteeg 21

Informatienota Beantwoording motie ruimte voor experiment Stichting Goudsteeg 21

Ondernemingsplan Stichting Goudsteeg 21

Bevindingen geluidsexpert gemeente

5.B1 Diversen / ter kennisgeving aannemen / Lijst ingekomen stukken

1. Coöperatie Agrobosbouw NL- leden klimaatverbond

2. Dhr. Menger- Internationale snelle treinverbindingen Prorail en het project Wunderline bottleneck Groningen - Bremen

2.a. Voortgang project Wunderline juli 2015-november 2017

2.b. Voordracht PS planuitwerkingsbesluit deel 2 project Wunderline

3. Natuur en Milieu - Duurzaam Inkopen Mobiliteit

3.a. Rapport Natuur en Milieu - Benchmark Duurzaam Inkopen Vervoer

4. Bewoners Stockholmstraat Zwolle- Zorgen om ontwikkeling locatie Hanzebad

4.a. Antwoord wethouder Anker- zorgen ontwikkeling locatie Hanzebad

5. Fractie Swollwacht- brandbrief Berkelbike

6. Provincie Overijssel- Samen voor goed bestuur Kwaliteit van het openbaar bestuur in Overijssel najaar 2017

7. Inspectie van het Onderwijs – aanbieding rapport Toezicht en Handhaving Kinderopvang, Landelijke rapportage 2016

8. Vereniging Rembrandt- Stedelijk Museum Zwolle - collectie

9. Klokkenluiders Nederland- Beerput Nederland

9.a. Klokkenluiders Nederland- Volkskrantzelfbesturing

9.b. Klokkenluiders Nederland- volkskrantzelfbesturing

5.B2 Diversen / ter afdoening in handen stellen van het College

1. Dhr. Van Dijk- Woon en leefomgeving Handhaving

5.B3 Diversen / ter afdoening in handen stellen van de werkgeverscommissie

1. Raadslid.Nu - eindrapport - Raadslid.Nu onderzoek werkgeversfunctie

1.a. Eindrapport - Raadslid.Nu onderzoek werkgeversfunctie

5.B4 Diversen / ter advies in handen stellen van het College

1. Dorpsbelangen 's-Heerenbroek- Voortgang ontwikkeling semipermanente woningbouw Scholtensteeg

5.C Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen

5.C.1 Beantwoording artikel 45 vragen ChristenUnie - Real Human Bodies Tentoonstelling

Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen ChristenUnie - Real Human Bodies Tentoonstelling

ChristenUnie - Expositie 'Real Human Bodies' SPOED

5.C.2 Beantwoording artikel 45 vragen PvdA over bezuinigingen wijkverpleging

Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen PvdA over bezuinigingen wijkverpleging

5.C.3 Beantwoording artikel 45 vragen D66 - openstelling Primera Kosterman op 31-12-2017

Informatienota Beantwoording artikel vragen D66 - openstelling Primera Kosterman op 31-12-2017

6 A-onderwerpen

7 Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten

Deze beslisnota is behandeld in de debatronde op 20 november 2017. De korte terugblik is bijgevoegd.
Tijdens de behandeling van het bestemmingsplan Foodcourt de Vrolijkheid op 13 februari 2017 heeft de raad de motie 'Mastenbeleid nu evalueren' aangenomen. In de motie wordt het college verzocht de beleidsvisie attentiemasten te evalueren en de resultaten voor te leggen aan de raad.
De beleidsvisie is op 6 januari 2014 door de raad vastgesteld. Volgens de beleidsvisie kunnen er maximaal 8 nieuwe hoge attentiemasten langs de A28 en buitenring worden geplaatst. Daarnaast kunnen er maximaal 7 attentiemasten komen op aangewezen beeldbepalende locaties. Aanvragen voor een attentiemast langs de A28 wordt getoetst op de in de beleidsvisie geformuleerde criteria, randvoorwaarden en richtlijnen. Sinds 2014 zijn er vier verzoeken voor masten langs de A28 ingediend. De Hornbach- en Foodcourtmast zijn vergund en twee andere initiatieven zijn afgewezen.
Uit de evaluatie van de beleidsvisie komen sterke en zwakke punten naar voren. Het college schetst op basis van deze evaluatie vier varianten voor een vervolg. De beleidsvisie intrekken en nieuwe masten verbieden, de visie intrekken en aanvragen ad-hoc beoordelen, de huidige visie ongewijzigd behouden en tot slot de visie met enkele aanpassingen continueren. Bij deze laatste variant heeft de aanpassing tot doel de belangen van omwonenden duidelijker als toetsingscriterium mee te
nemen. Alles afwegende stelt het college voor te kiezen voor de vierde variant en de beleidsvisie onder verbetering van de toetsingscriteria te continueren.
Voor technische en feitelijke informatie: Jan Pieter Koppert (2038) J.Koppert@zwolle.nl en Frits Kroese (3315) ffjm.kroese@zwolle.nl

Beslisnota Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten

Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten

Korte terugblik debatronde d.d. 20-11-2017- Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten

2017-12-18 AM7-1 Evaluatie beleidsvisie Attentiemasten

2017-12-18 AM7-2 Aanpassing toetsingscriteria attentiemasten

2017-12-18 Raadsbesluit Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten

8 Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Het college verwacht in 2017 een tekort op de bijstandsuitgaven van 11,1% van het rijksbudget. Bij een tekort boven de 5% kan aanspraak worden gemaakt op een extra rijksuitkering, de vangnetuitkering. Deze uitkering bedraagt bij een tekort van 5% tot 12,5% 50% van de overschrijding en boven de 12,5% 100% van de overschrijding.
Met deze beslisnota wordt invulling gegeven aan de voorwaarden die aan een aanvraag voor een vangnetuitkering 2017 worden gesteld.
De raad wordt voorgesteld te besluiten om kennis te nemen van het voornemen van het college een aanvraag in te dienen voor de vangnetregeling 2017 Participatiewet;
Daarnaast in te stemmen met de juistheid van de verklaring dat het college interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie op het bijstandsbudget te komen en deze verklaring bij de "aanvraag vangnetuitkering Participatiewet over 2017" te ondertekenen.
Voor technische en feitelijke vragen: Frans Kuijpers (4405) f.kuijpers@zwolle.nl

Beslisnota Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

Bijlage aanvraag raadsvoorstel Voorwaarden Vangnetuitkering 2017

2017-12-18 Raadsbesluit Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

9 Vormgevingsdocument Zwolle Spoort en Hallo Spoor

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
Bij de besluitvorming over het plan van aanpak Zwolle Spoort op 18 april 2017 heeft de raad een motie aangenomen waarin het college wordt opgeroepen: 'het vormgevingsdocument, net als de welstandsnota, te gebruiken als inspirerend kader voor vormgeving van de kunstwerken, die de ruimtelijke kwaliteit van de Zwolse omgeving moeten versterken en de raad te informeren op welke wijze uitvoeringsvoorstellen hieraan worden getoetst'. Prorail heeft samen met Het Oversticht, Bureau Spoorbouwmeester en de gemeente het Vormgevingsdocument Zwolle Spoort (bijlage 2) opgesteld. De essentiele eisen uit dit document worden opgenomen in het uitvoeringscontract dat ProRail maakt in het kader van de aanbestedingsprocedure voor Zwolle Spoort. De eisen geven voldoende ontwerpvrijheid aan potentiele opdrachtnemers. De gunning van de werkzaamheden vindt naar verwachting in de loop van 2018 plaast.
Voor de inpassing van het spoor in Zwolle is in overleg met ProRial het kaderstellend visiedocument `Hallo Spoor` (bijlage 1) opgesteld. Het vast te stellen document vormt het kader voor de welstandsbeoordeling van projecten langs en in de nabijheid van het spoor. ProRail en de gemeente Zwolle gebruiken deze documenten ook als basis voor de afspraken over grondtransacties, erfgrenzen en afspraken over de wijzigingen van beheer en onderhoud van de omgeving van het spoor. De raad wordt voorgesteld te besluiten om kennis te nemen van het vormgevingsdocument Zwolle Spoort. Daarnaast het document "Hallo Spoor" vast te stellen. De op 18 april 2017 aangenomen motie vormgevingsdocument Zwolle Spoort als aanvulling op de welstandsnota hiermee als afgehandeld te beschouwen.
Voor technische en feitelijke vragen: Toon van Beek (2456) acw.van.beek@zwolle.nl

Beslisnota Vormgevingsdocument Zwolle Spoort en Hallo Spoor

1. "Hallo Spoor" versie 3, 24 juli 2017

2. Vormgevingsdocument Zwolle Spoort versie 4.0, 17 juli 2017

3. Motie vormgevingsdocument Zwolle Spoort, 18 april 2017

2017-12-18 Raadsbesluit Vormgevingsdocument Zwolle Spoort en Hallo Spoor

10 Vaststelling bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
Het plangebied betreft de locatie Nieuwe Deventerweg 24. Deze locatie is in het structuurplan aangewezen als inbreidingslocatie voor woningbouw en biedt ruimte aan circa 60 woningen, die ontwikkeld zullen worden door Nijhuis bouw B.V. uit Rijssen. Het plan voldoet aan de criteria zoals die in het structuurplan zijn opgenomen voor inbreiding. Het ontwerpbestemmingsplan heeft 6 weken ter inzage gelegen. Oorspronkelijk zijn er twee zienswijzen ingediend tegen het plan. Eén zienswijze is schriftelijk ingetrokken. De ingediende zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen in het bestemmingsplan aan te brengen.
De raad wordt voorgesteld te besluiten om in te stemmen met de beantwoording van de zienswijze omtrent het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24. Daarnaast de verbeelding van het bestemmingsplan zowel digitaal als in papieren vorm vast te stellen. Verder geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 vast te stellen.
Voor technische en feitelijke vragen: Gert Tromp (2360) gj.tromp@zwolle.nl

Beslisnota Vaststelling bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

1. Bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

2. Zienswijzennota bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

3. Zienswijze dhr. Klink

2017-12-18 Raadsbesluit Vaststelling bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

11 Afronding PPS Zuiderzeehaven

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
De zes partners van het watergebonden bedrijventerrein “Zuiderzeehaven” in Kampen zijn voornemens om het project in 2018 af te ronden. In 2003 startte de publiek-private samenwerking (PPS) tussen drie publieke en drie private partijen. Inmiddels zijn elf bedrijven op het grootschalige terrein gevestigd. De Zuiderzeehaven als entiteit is vanaf de oprichting zeer succesvol geweest. Tijdens en na de crisis zijn de verkopen afgenomen. De markt trekt weer aan maar het resterende aanbod van 13,3 ha rechtvaardigt het niet om de PPS als entiteit in stand te houden. Aangezien 75% is verkocht, is het in stand houden van de PPS geen noodzaak meer en kan de gemeente Kampen de verkoop van de resterende kavels zelf afronden.
De raad wordt voorgesteld te besluiten om in te stemmen met de ontbinding van de PPS Zuiderzeehaven. Daarnaast de terug ontvangen ingelegde gelden te verwerken in de gemeentelijke begroting. De uitkering, na vereffening van de ingelegde gelden, te storten in de algemene reserve.
Voor technische en feitelijke vragen: Janna van Maar (2612) j.van.maar@zwolle.nl

Beslisnota Afronding PPS Zuiderzeehaven

2017-12-18 Raadsbesluit Afronding PPS Zuiderzeehaven

12 Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
De provincie Overijssel is verantwoordelijk voor het tijdig realiseren van een groot aantal maatregelen in en nabij de Natura 2000-gebieden. Het gaat daarbij met name om de aanleg van nieuwe natuur.
In onze gemeente gaat het om de Natura 2000-gebieden “Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht”(UZV) en ‘IJsseluiterwaarden”. De te nemen maatregelen in de uiterwaarden van de IJssel passen wel binnen het geldende bestemmingsplan, de maatregelen in de uiterwaarden van het Zwarte Water en de Vecht, voor zover ze buiten de bestaande natuurgebieden vallen, passen niet binnen het geldende bestemmingsplan Buitengebied – Langenholte, Vecht e.o.. Naast Zwolle is dit Natura 2000-gebied ook gelegen in de gemeente Zwartewaterland.
In goed overleg tussen de provincie en de gemeenten is gekozen voor het opstellen van een Provinciaal Inpassingsplan (PIP), omdat de provincie het bevoegd gezag is voor wat betreft Natura 2000 en omdat potentiele reclamanten hun zienswijze bij één instantie kenbaar kunnen maken.
De raad wordt voorgesteld te besluiten om kennis te nemen van het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Daarnaast Gedeputeerde Staten door middel van de bijgevoegde brief te laten weten de zorgvuldige aanpak in dit proces te waarderen en de verwachting uit te spreken dat deze zorgvuldigheid voortgezet zal worden in het verdere verloop van dit proces.
Voor technische en feitelijke vragen: Gert Tromp (2360) gj.tromp@zwolle.nl of Lieuwe Dijkstra (2614)

Beslisnota raad PIP Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht 21-11

1. Conceptbrief aan GS

2. Brief van GS – horen gemeenteraad

2017-12-18 Raadsbesluit Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

13 Toekomst samenwerking WRA - Wezo

Deze beslisnota is behandeld in de debatronde op 4 december 217, de korte terugblik is bijgevoegd. In de perspectiefnota is de inclusieve arbeidsmarkt benoemd als één van de drie grote maatschappelijke thema's en ambities. Dit is verder uitgewerkt in de notitie 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt', die in het voorjaar door de raad is vastgesteld. Voor realisatie van deze ambitie en de uitvoering van de Participatiewet werken de afdeling Werk, Re-integratie en Arbeidsparticipatie (WRA) en sw-bedrijf Wezo NV vanaf 2015 samen in een netwerkorganisatie. Om de samenwerking toekomstbestendig te maken is het nu nodig om een vervolgstap te maken door te komen tot één effectieve organisatie voor de optimale ondersteuning van inwoners van (de regio) Zwolle in het vinden en behouden van werk. Op basis van een toetsingskader wordt gekozen voor een variant 'publiek via privaat', met als rechtsvorm een BV (per 1 januari 2018), naar een publiek-private samenwerking. Dit past bij de doelstelling om met partners in de stad en de regio toe te werken naar een gedeelde verantwoordelijkheid en waar mogelijk een gedeeld eigenaarschap. De huidige taken en verantwoordelijkheden van WRA en Wezo zijn het vertrekpunt voor de nieuwe organisatie. Richting de start van de nieuwe organisatie wordt van een aantal taken nader bepaald of die meegaan of bij de gemeente blijven. Na bespreking van deze nota in de raad zal het college een definitief besluit nemen. Daarna zal richting 1 juni 2018 een inrichtingsplan worden gemaakt.
Voor technische en feitelijke vragen: Gerben Pluim (06-23007978) G.Pluim@zwolle.nl

Beslisnota Toekomst samenwerking WRA - Wezo

Adviesrapport 'Toekomst WRA - Wezo'

Inspraaktekst Mevr. F. Van Munster - Wezo ondernemingsraad - Toekomst samenwerking WRA - Wezo

Korte terugblik debatronde d.d. 04-12-2017- Toekomst samenwerking WRA - Wezo

2017-12-18 AM13-1 Stop doorontwikkeling naar publiek- private samenwerking

2017-12-18 M13-2 Behoud volwaardig eigen fysiek werkbedrijf

2017-12-18 M13-3 Perspectief Wezo gebouw Lingestraat

2017-12-18 M13-4 Stop werken zonder Loon

2017-12-18 M13-5 Werken wordt beloond met fatsoenlijk loon

2017-12-18 Raadsbesluit Toekomst samenwerking WRA- Wezo

14 Zwolse Energiegids

Deze beslisnota is behandeld in de debatronde op 4 december 2017, de korte terugblik is bijgevoegd. Op 17 juli 2017 heeft de raad een besluit genomen over het Ambitiedocument energietransitie. De raad heeft toen ingestemd met de ambitie om uiterlijk in 2050 energie neutraal te zijn en om de energietransitie in te zetten als katalysator voor economische en sociale meerwaarde. In het ambitiedocument is ook vastgelegd dat de gemeente in samenspraak met de stad een afwegingskader 'grootschalige duurzame energieopwekking' opstelt. Het afwegingskader in de vorm van de Zwolse Energiegids is nu gereed en ligt ter besluitvorming voor. Het afwegingskader is in samenspraak met de stad tot stand gekomen. De gids is bedoeld om initiatieven op het gebied van de grootschalige opwekking van duurzame energie op een zorgvuldige, transparante en navolgbare wijze af te wegen. Het gaat hierbij om duurzame energie uit zon, wind, geothermie en waterkracht. De Energiegids geeft invulling aan de uitgangspunten zoals genoemd in het ambitiedocument. Aan de hand van beleid en wetgeving wordt nagegaan wat er (technisch/juridisch) kan. Vervolgens wordt nagegaan of het betreffende initiatief op die plek ook gewenst is. Dit wordt gedaan aan de hand van aanvullende criteria, zowel gericht op de effecten op de omgeving, als gericht op de bijdrage van initiatieven op andere sociale en economische doelen. En tot slot geeft de Energiegids richtlijnen voor het maken van procesafspraken tussen initiatiefnemer, gemeente en omgeving. Het is de bedoeling dat de Zwolse Energiegids een integrale vertaling krijgt in de Omgevingsvisie.
Voor technische en feitelijke vragen: Henk Vonk (3159) hm.vonk@zwolle.nl

Beslisnota Zwolse Energiegids

Zwolse Energiegids

definitieve+Verkenning+Duurzame+Energie+Zwolle

Samenvatting opbrengst Stadsgesprek

Visie van Vereniging Blauwvinger Energie op verduurzaming van de Zwolse energievoorziening

Reactie van het college op brief van Blauwvinger Energie d.d. 28 november 2017

Brief Natuurplatform - raadsdebat Energids

Brief Agrarisch Natuurbeheer - Collectief Noordwest Overijssel windmolens- weidevogelkerngebied Tolhuislanden

Broedparentelling Tolhuislanden 2016 telgebied 1

Broedparentelling Tolhuislanden 2016 telgebied 2

Brief Sportvisserij Nederland en Sporvisserij Oost-Nederland - reactie op Zwolse Energiegids

Brief Tegenwindvoorst.nl- Afwegingskader Grootschalige Opwekking duurzame energie in Zwolle

Inspraaktest dhr Wolters - Plaatselijk belang Windesheim en Omstreken - energiegids

Korte terugblik debatronde d.d. 04-12-2017- Zwolse Energiegids

Brief Agrarische Natuur Vereniging Tolhuislanden- ernstige fouten energiegids gemeente Zwolle

Bijlage 1 natuurbeheerkaart Provincie Overijssel

Bijlage 2 Overzicht beheerpercelen en cirkel fout voorstel plaatsing windmolens.

Bijlage 3 Weidevogel kerngebied_

Bijlage 4 cijfers nestbescherming

Bijlage 5 compensatie eis provincie 4 bestaande windmolens 21-2-2012

Bijlage 6 blauw gearceerd geen windmolens

Brief Agrarisch Natuurbeheer Noordwest Overijssel - Zwolse Energiegids bedreiging voor weidevogelkerngebieden Tolhuislanden en Polder Mastenbroek

Brief omwonenden Harculo- Windesheim- windturbines samenvatting

Brief omwonenden Harculo- Windeshemi - windturbines toelichting

Brief Erfgoedvereniging Heemschut Overijssel - Energiegids - Zoeklocaties windmolens

2017-12-18 M14-1 Energiedoelen in de begroting

2017-12-18 M14-2 Laat Zwollenaren meedelen in de winst van duurzame energie

2017-12-18 M14-3 Lokale energiebedrijven actief betrekken bij duurzaamheidsopgave

2017-12-18 Raadsbesluit Zwolse Energiegids

15 Regels Wmo

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
In 2015 is de wet maatschappelijke ondersteuning in werking getreden. Deze wet regelt ondersteuning voor mensen met geringe zelfredzaamheid om zolang mogelijk thuis te kunnen wonen. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert om de verordening maatschappelijke ondersteuning aan te passen. Zo sluiten de regels weer aan bij het landelijke uitvoeringsbesluit WMO. De aanpassing van de regelgeving is met ingang van 1 april 2018 nodig vanwege de doorontwikkeling van de huishoudelijke ondersteuning en individuele begeleiding naar integrale thuisondersteuning.
De raad wordt voorgesteld te besluiten om met ingang van 1 januari 2018 de Verordening wet maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2018 vast te stellen overeenkomstig bijlage 1. Daarnaast met ingang van 1 januari 2018 de Verordening maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2051 te trekken.
Voor technische en feitelijke vragen: Huub Lubbers (3291) hgj.lubbers@zwolle.nl

Beslisnota Raadsplein regels WMO

Verordening maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2018

Vo WMO Toel Zwolle 2018

2017-12-18 Raadsbesluit Regels Wmo

16 Belastingverordeningen 2018

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
Op 10 november 2017 heeft de gemeenteraad de Tarievennota 2018 vastgesteld.
De belastingverordeningen 2018 moeten daarna door de raad vastgesteld worden. In een aantal gevallen is alsnog van de Tarievennota 2018 afgeweken, omdat dit na de vaststelling pas bekend is geworden.
De raad wordt voorgesteld te besluiten om de belastingverordeningen 2018 vast te stellen. Daarnaast in te stemmen met de wijzigingen ten opzichte van de Tarievennota 2018 genoemd in het dictum.
Voor technische en feitelijke vragen: Mirjam Boer- Beulakker (2836) m.boer@zwolle.nl

Beslisnota Belastingverordeningen 2018

1. Verordening Leges 2018

2. Verordening Precariobelasting 2018

3. Verordening Parkeerbelastingen 2018

4. Verordening Afvalstoffenheffing 2018

5. Verordening Rioolheffing 2018

6. Verordening Havengeld 2018

7. Verordening Begraafplaatsrechten 2018

8. Verordening Marktgelden 2018

9. Verordening Onroerende Zaakbelastingen 2018

10. Berekening OZB tarieven

2017-12-18 M16-1 Historische schepen welkom in Zwolle

2017-12-18 Raadsbesluit Belastingverordeningen 2018

17 Vaststelling 3e periodieke begrotingswijziging 2017

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.
Jaarlijks worden collegebesluiten die budgettaire gevolgen hebben op de lopende begroting via een zogenoemde periodieke begrotingswijziging aan de raad ter besluitvorming gelegd. De 1e en 2e periodieke wijziging zijn meegenomen in de eerste en tweede beleidsrapportage van 2017. De raad wordt voorgesteld te besluiten om in te stemmen met de 3e periodieke begrotingswijziging voor het begrotingsjaar 2017.
Voor technische en feitelijke vragen: Jan van Dijk (2664) j.van.dijk@zwolle.nl

Beslisnota Vaststelling 3e periodieke begrotingswijziging 2017

2017-12-18 Raadsbesluit Vaststelling 3e periodieke begrotingswijziging 2017

18 Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie jeugdzorg IJsselland

Onderwerp wordt op 11-12-2017 behandeld in de debatronde.
De 11 gemeenten in de jeugdzorgregio IJsselland voeren gezamenlijk een aantal bedrijfsvoeringstaken uit via de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland. De afgelopen periode is de regionale samenwerking geëvalueerd. Op basis hiervan wordt via de nieuwe gemeenschappelijke regeling (GR), waarvan de boogde inwerkingtreding 1 januari 2018 is, governance en positionering versterkt en rollen en verantwoordelijkheden verduidelijkt. In lijn met de visie op Jeugdhulp, waarmee de raad eind 2016 heeft ingestemd, wordt de regionale samenwerking verder bestendigd met veel ruimte voor lokale autonomie en vernieuwing. De keuze om de lichte vorm van de GR voort te zetten sluit aan bij het uitgangspunt dat de transformatie lokaal moet plaatsvinden. Een belangrijke wijziging ten aanzien van de huidige GR is dat de coördinatie van de beleidsafstemming in de GR wordt ondergebracht. Daarbij worden geen bevoegdheden overgedragen aan de GR.
Voor technische en feitelijke vragen: Jacomien van der Bij (2534) j.van.der.bij@zwolle.nl

Beslisnota Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie jeugdzorg Ijsselland

1. Bedrijfsvoeringsorganisatie Jeugdhulp

2. Overzicht gemeenschappelijke regeling huidige regeling en voorgestelde gewijzigde regeling

2017-12-18 Raadsbesluit Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie jeugdzorg IJsselland

19 Vaststellen verordening Jeugdhulp 2018

Onderwerp wordt op 11-12-2017 behandeld in de debatronde.
Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van nieuwe taken vanuit de Jeugdwet (o.a. preventie, jeugdhulp en de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen) binnen het daarvoor beschikbare budget.
Eind 2014 is de verordening voor 2015 vastgesteld, op dit moment is er aanleiding om de verordening te wijzigen. Het vaststellen van de subsidieverordening Jeugdhulp is noodzakelijk voor een wettelijke grondslag voor subsidiering van de regionaal gecontracteerde jeugdhulp. Met de wijziging wordt beoogd de onderwerpen te actualiseren die verband houden met het reeds vastgestelde inkoopbeleid Jeugdhulp 2018 e.v. Daarnaast moet de nieuwe verordening beter aansluiten bij de huidige uitvoeringspraktijk en rechtspraak.
Voor technische en feitelijke vragen: Jacomien van der Bij (2534) j.van.der.bij@zwolle.nl

Beslisnota Vaststellen verordening Jeugdhulp 2018

1. Verordening Jeugdhulp Gemeente Zwolle 2018- definitief

1. Verordening Jeugdhulp Zwolle 2018 - oud

2. Toelichting bij de verordening Jeugdhulp Zwolle 2018

3. Advies Participatieraad d.d. 23 november 2017

4. Reactie college op het advies van de Participatieraad

2017-12-18 AM19-1 Handhaving verantwoordingsvrij bedrag PGB Jeugdzorg

2017-12-18 Raadsbesluit Vaststellen verordening Jeugdhulp 2018

20 Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2018

Onderwerp wordt op 11-12-2017 behandeld in de informatie- en debatronde.
De gemeente is in het bezit van grond om er in de toekomst huizen en bedrijven op te kunnen bouwen. Er wordt grond bijgekocht en verkocht en de gemeente maakt grond bouwrijp zodat er bijvoorbeeld woningen op kunnen worden gerealiseerd. Stukken grond die nog niet nodig zijn worden tijdelijk verpacht als landbouwgrond. Al deze activiteiten vallen onder het gemeentelijk grondbeleid. De financiële stand van zaken wordt ieder jaar verantwoord in de Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV). Met de MPV wordt dus inzicht gegeven in de financieel-economische situatie van het gemeentelijk grondbeleid. Het resultaat is het verschil tussen kosten en opbrengsten. De MPV wordt elk voorjaar opgesteld en aan de gemeenteraad voorgelegd. Voordat de MPV kan worden opgesteld moeten de uitgangspunten worden vastgesteld. Bij het bepalen van de uitgangspunten moet de gemeente zich houden aan wettelijke voorschriften. Deze richtlijnen zijn de afgelopen tijd aangescherpt. Andere uitgangspunten zijn de grondprijzen en de hoogte van de rente. Het vaststellen van de grondprijzen is een bevoegdheid van het college van B&W. De grondprijzennota wordt ter informatie aan de raad aangeboden en is bij de stukken gevoegd. Aan het in bezit hebben van grond zitten risico's vast. Deze economische risico's zijn zo goed mogelijk ingeschat en zijn onderdeel van het weerstandsvermogen. Hiermee kunnen tegenslagen in de projecten worden opgevangen.
Over dit onderwerp wordt eerst een korte informatieronde gehouden met een ambtelijke presentatie en gelegenheid voor het stellen van vragen. Aansluitend is er een debatronde.
Voor technische en feitelijke informatie: Johan Balk (3362) j.balk@zwolle.nl

Beslisnota Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2018

Nota van uitgangspunten 2018

2017-12-18 AM20-1 Behoud stimuleringsregeling beleggershuur

2017-12-18 Raadsbesluit Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2018

21 Moties Vreemd aan de orde van de dag

2017-12-18 M21-1 Statiegeldalliantie

2017-12-18 M21-2 Ruimte voor experiment Goudsteeg 21

2017-12-18 M21-3 Waardig ouder worden in Zwolle

2017-12-18 M21-4 Afvalbakken in de openbare ruimte- Zwolle schoon en gastvrij

2017-12-18 M21-5 Leegstandsverordening

22 Sluiting

korte terugblik

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Vergadering d.d.	18 december 2017
Locatie	Raadzaal
Aanvang	19.30
Eindtijd	21.00
Voorzitter	Drs. H.J. Meijer
Griffier/secretaris	Dhr. H. Veraart

Aanwezige leden	Baal, Koen van, Boer, Jan Wietse de, Bruggen, Claudia van, Bruggenkamp, Silvia, Campen, Thom van, Cetin, Ohran, Dam, Oswald van, Dogger, William, Drost, Sandra, Elfers, Leo, Elshof - Rook, Jolien, Geerling, Brammert, Harten, Michiel van, Hulstijn, Maarten, Kooij, Gerrit van der, Looijenga, Job, Michies - de Roos, Birgit, Mulder, Marcel, Mulder, Reinier, Mussche, Frankwin, Oldengarm, Mark, Paauw, Sonja, Paus, Remko de, Prakke, Hans, Prins, Dirk Albert, Rijke, Patrick, Rots, Gerdien, Schippers, Henk, Slijkhuis, Jan, Sluijer, Bert, Snuverink, Sanneke, Stoorvogel - Bergman, Ruth, Veen, Martijn van der, Vegte - Poot, Aly van der, Vilsteren, Harold van, Wijnen, Hans, Willegers, Johran, Wolthof, Patty
Afwezige leden	**-**

0. Vertrouwelijke raadsvergadering inzake aanbeveling herbenoeming burgemeester (19.00-19.30 uur in Raadzaal)

1. Mededelingen
   Er zijn geen berichten van verhindering.

1.a. In Memoriam
   Op 10 oktober 2017 is collega Bianca op de Weegh overleden. Burgemeester Meijer spreekt een in memoriam uit.

2. Vaststelling agenda
   Met de voorgestelde agenda wordt ingestemd.

3. Bekrachtiging geheimhouding
   Op basis van Artikel 10, lid 2 sub b en g van de Wet Openbaarheid van Bestuur wordt geheimhouding bekrachtigd m.b.t. de bijlage resultaat onderhandeling van de beslisnota “Afronding PPS Zuiderzeehaven”. De bekrachtiging geldt voor onbepaalde tijd.

4. Mondelinge vragen te stellen door raadsleden
   -Op de vragen van de PvdA betreffende de ‘zorgval’ zegt wethouder Meijerink dat zij ook signalen krijgt, maar dat er geen cijfers zijn over hoe vaak dit in Zwolle voor komt. Een voorziening op grond van de WLZ en Wmo kunnen niet samenvallen. Het Sociaal Wijkteam en de wijkverpleegkundige zoeken in overleg met de betrokkene naar een passende oplossing.
   -Wethouder Anker zegt naar aanleiding van de vragen van de SP over de budgettering en

indicatie jeugdzorg, dat hij zich niet herkent in het beeld dat de krant schetst. Een verhaal heeft meerdere kanten. Er zijn goede ervaringen met aanbieders en relatief weinig klachten.
-Naar aanleiding van de vragen van de SP over Intimidatie van bezoekers van de abortuskliniek geeft portefeuillehouder Meijer aan dat er een goede balans wordt gezocht. Enerzijds tussen de vrijheid van bezoekers en personeel van de kliniek, anderzijds het recht om te betogen. Er zijn afspraken gemaakt dat er niet gedemonstreerd mag worden bij de zijingang en dat cliënten van te voren moeten worden ingelicht. De afdeling toezicht en de wijkagent houden een oogje in het zeil. Er kan alleen worden ingegrepen als er wanordelijkheden zijn. De schriftelijke vragen van de VVD over dit zelfde onderwerpen zullen door het college nog worden beantwoord.
-Wethouder Meijerink meldt als reactie op de vragen van de SP, dat direct na het kerstreces een nota over het onderwerp huisjesmelkers aan de raad wordt aangeboden.
-De vragen van de VVD over kansrijke locaties windenergie Tolhuislanden, Windesheim en Harculo worden door wethouder Van Willigen beantwoord. Hij zegt dat inwoners op verschillende manieren zijn betrokken bij de opstelling van de Zwolse Energiegids. Er is geen buurt overgeslagen. Recent is er een informatiebijeenkomst belegd in Tolhuislanen en in januari volgt een bijeenkomst in Windesheim.

5. Ingekomen stukken
   - De raad stemt in met het verzoek van de SP en GroenLinks om de informatienota Prestatieafspraken 2018 (5.A.4) te agenderen voor een debatronde.
   - Naar aanleiding van de informatienota ‘Beantwoording toezegging Winkelleegstand in Zwolle’ (5.A.9) wil de SP de op 2 oktober 2017 aangehouden motie bij agendapunt 21 ‘Moties vreemd aan de orde van de dag’ in stemming brengen.
   - Naar aanleiding van de opmerkingen van SP en CDA over de ingekomen brief van Dorpsbelangen ’s-Heerenbroek inzake semipermanente woningbouw Scholtensteeg (5.B.4), zegt wethouder Meijerink dat de raad over dit onderwerp in het voorjaar 2018 wordt geïnformeerd middels een informatienota.
   - Voor het overige wordt de lijst ingekomen stukken, inclusief de voorgestelde wijze van afdoening, vastgesteld.
6. A-onderwerpen
7. Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten
   -Amendement van CDA en SP over een verbod op attentiemasten. Voor het amendement stemmen CDA, SP, D66 en GroenLinks. De overige fracties stemmen tegen. Het amendement (7-1) is verworpen.
   -Amendement van PvdA en ChristenUnie over de aanpassing van de toetsingscriteria voor attentiemasten. Tegen het amendement stemmen Swollwacht en SP, de overige fracties stemmen voor. Het amendement (7-2) is aangenomen.
   -Swollwacht en SP stemmen vervolgens tegen het voorstel, de overige fracties stemmen voor. Het geamendeerde voorstel is aangenomen.
8. Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017
   Met algemene stemmen aangenomen.
9. Vormgevingsdocument Zwolle Spoort en Hallo Spoor
   Met algemene stemmen aangenomen.
10. Vaststelling bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24
    Met algemene stemmen aangenomen.
11. Afronding PPS Zuiderzeehaven
    Met algemene stemmen aangenomen.
12. Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
    Met algemene stemmen aangenomen.

13. Toekomst samenwerking WRA - Wezo
-Amendement van de SP (13-1) Stop doorontwikkeling naar publiek–private samenwerking. SP en Swollwacht stemmen voor het amendement, de overige fracties stemmen tegen. Het amendement is verworpen.
-Motie SP, GroenLinks en Swollwacht (13-2) Behoud volwaardig eigen fysiek werkbedrijf. Voor de motie stemmen SP, Swollwacht en GroenLinks, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.
-Motie GroenLinks en SP over perspectief voor het Wezo-gebouw aan de Lingestraat (13-3). GroenLinks en SP stemmen voor de motie, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.
-Motie (13-4) van SP, GroenLinks en Swollwacht, Stop werken zonder loon! Voor de motie stemmen SP, Swollwacht en GroenLinks, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.
-Motie SP en GroenLinks (13-5) Werken wordt beloond met fatsoenlijk loon. SP, GroenLinks en Swollwacht stemmen voor de motie, de overige fracties tegen. De motie is verworpen.
-Vervolgens stemmen GroenLinks, Swollwacht en de SP tegen het voorstel. De overige fracties stemmen voor. Het voorstel is aangenomen.

14. Zwolse Energiegids
-De motie van GroenLinks over energiedoelen in de begroting (14-1) wordt aangehouden.
-De motie van GroenLinks Laat Zwollenaren meedelen in de winst van duurzame energie (14-2) wordt ingetrokken.
-Motie SP (14-3) Lokale energiebedrijven actief betrekken bij duurzaamheidsopgave. SP en GroenLinks stemmen voor de motie, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.
- Swollwacht stemt vervolgens tegen het voorstel, de overige fracties stemmen voor. Het voorstel is aangenomen.

15. Regels Wmo
Met algemene stemmen aangenomen.

16. Belastingverordeningen 2018
- De motie van D66, Swollwacht en PvdA Historische Schepen welkom in Zwolle (16-1) wordt met algemene stemmen aangenomen.
- Het voorstel wordt vervolgens ook met algemene stemmen aangenomen

17. Vaststelling 3e periodieke begrotingswijziging 2017
Met algemene stemmen aangenomen.

18. Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie jeugdzorg IJsselland
Met algemene stemmen aangenomen.

19. Vaststellen verordening Jeugdhulp 2018
- Amendement van ChristenUnie, D66, Swollwacht en GroenLinks over de handhaving van het verantwoordingsvrij bedrag PGB Jeugdzorg (19-1). Voor het amendement stemmen de fracties ChristenUnie, D66, Swollwacht, GroenLinks en het CDA. De overige fracties stemmen tegen. Het amendement is aangenomen.
Vervolgens wordt het geamendeerde voorstel met algemene stemmen aangenomen.

20. Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2018
- Amendement van SP over het behoud van de stimuleringsregeling beleggershuur (AM20-1). De SP stemt voor het amendement, de overige fracties stemmen tegen. Het amendement is verworpen.
- Het voorstel wordt vervolgens met algemene stemmen aangenomen.

21. Moties Vreemd aan de orde van de dag

-Motie Statiegeldalliantie (21-1) van D66, ChristenUnie, PvdA, GroenLinks, Swollwacht, SP en CDA. De VVD stemt tegen. De motie is aangenomen.
-Motie 21-2 van de fracties GroenLinks, PvdA, D66 en SP over ruimte voor experiment Goudsteeg 21. GroenLinks, PvdA, D66 en SP stemmen voor de motie, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.
-Motie 21-3 van PvdA, ChristenUnie en D66 over waardig ouder worden in Zwolle. De VVD stemt tegen de motie, de overige fracties voor. De motie is aangenomen.
-De motie afvalbakken in de openbare ruimte (21-4) van de fracties VVD, Swollwacht, GroenLinks, SP, CDA en PvdA wordt met algemene stemmen aangenomen.
-Motie 21-5 van SP, GroenLinks, CDA en Swollwacht over een leegstandsverordening. Voor de motie stemmen de fracties SP, GroenLinks, CDA en Swollwacht, de overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.

22. Sluiting
Namens de vertrouwenscommissie herbenoeming burgemeester deelt mw. Rots mee dat de raad tijdens de eerder deze avond gehouden besloten vergadering heeft besloten burgemeester Meijer voor te dragen voor herbenoeming.
De burgemeester meldt vervolgens, onder dankzegging voor de zorgvuldige procedure, dat hij voornemens is tot september 2019 aan te blijven,
De voorzitter sluit de vergadering om 21.55 uur.

PRESENTIELIJST van de Raad

Vergadering d.d. 18 december 2017
Vertrouwelijke en openbare raadsvergadering

	Naam	Handtekening
1	Baal, dhr. K.F. van	
2	Baksteen, dhr. M.	
3	Boer, dhr. J.W. de	
4	Bruggen, mw. K.T. van	
5	Bruggenkamp, mw. S.S.M.	
6	Campen, dhr. A.A.H. van	
7	Cetin, dhr. O.	
8	Dam, dhr. O.J. van	
9	Dogger, dhr. W.	
10	Drost, mw. S.N.	
11	Elfers, dhr. L.V.	
12	Elshof-Rook, mw. G.J	
13	Geerling, dhr. B.J.	
14	Harten, dhr. M.A.R.	
15	Hulstijn, dhr. M.	
16	Kooij, dhr. G.A. van der	
17	Looijenga, dhr. J.	
18	Michies-de Roos, mw. B.F.M.	
19	Mulder, dhr. M	
20	Mulder, dhr. R.	
21	Mussche, dhr. F.	
22	Oldengarm, dhr. H.S.	
23	Paauw, mw. S.N.C.	
24	Paus, dhr. R.S. de	
25	Prakke, dhr. J.M.	
26	Prins, dhr. D.A.	
27	Rijke, dhr. P.	
28	Rots, mw. D.G.	
29	Schippers, dhr. H.	
30	Slijkhuis, dhr. J.A.	
31	Sluijer, dhr. A	
32	Snuverink, mw. S.	
33	Stoorvogel-Bergman, mw. H.R.	
34	Veen, dhr. M.G. van der	
35	Vegte-Poot, mw. A. van der	
36	Vilsteren, dhr. H.T.M. van	
37	Wijnen, dhr. J.C.G.	
38	Willegers, dhr. J.J.A.	
39	Wolthof, mw. P.A.L.	
	Wethouders	
1.	Anker, dhr. E.W.	
2.	Brink, dhr. J.E.	
3.	Heer, dhr. R.E. de	
4.	Meijerink, mw. E.G.	
5.	Willigen, dhr. M.W.J. van	

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang 2017
Onderwerp Bekrachtiging geheimhouding bijlage van de beslisnota "Afronding PPS Zuiderzeehaven"

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

besluit:

- Op basis van Artikel 10, lid 2 sub b en g van de Wet Openbaarheid van Bestuur op de bijlage resultaat onderhandeling van de beslisnota "Afronding PPS Zuiderzeehaven".
- De bekrachtiging geldt voor onbepaalde tijd

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Mondelinge vragen PvdA over de "zorgval" voor de raad van 18 december 2017

Geacht college,

Zondag 10 december kwam in het televisieprogramma De Monitor het fenomeen "zorgval" aan bod. De zorgval vindt plaats wanneer ouderen worden ingeschreven bij een verpleeghuis. Door de inschrijving wordt hun zorg niet langer betaald door de gemeente (WMO) en de zorgverzekeraar (Zorgverzekeringswet) maar door het Rijk (Wet Langdurige Zorg). Deze verandering van financiering wordt in werking gesteld door de inschrijving en niet door de feitelijke opname. Dat betekent dat cliënten die op de wachtlijst staan ineens minder vergoeding voor hun zorg ontvangen. De vergoedingen vanuit de WLZ zijn namelijk minder uitgebreid dan de vergoedingen vanuit de WMO en de Zorgverzekeringswet, daarbovenop gaan ouderen ook nog een hogere eigen bijdrage betalen. De zorgval betekent dus dat ouderen die meer zorg nodig hebben juist minder zorg krijgen en daarvoor meer moeten betalen!

Na een gesprek met een van de casemanagers dementie bij het Zonnehuis blijkt dat ook Zwollenaren slachtoffer zijn van de zorgval. Er zijn zelf ouderen die zich weer van de wachtlijst hebben laten halen door de financiële gevolgen van de inschrijving.

De PvdA fractie heeft naar aanleiding van deze uitzending over de zorgval de volgende vragen voor de wethouder:

1. Is het bij u bekend hoeveel ouderen in Zwolle te maken hebben met de "zorgval"?

2. Weet u of de cliënten en hun familie door het sociaal wijkteam geïnformeerd worden over de mogelijk nadelige gevolgen van een inschrijving voor een verpleeghuis? Indien dit niet het geval is, wilt u dan de sociale wijkteams hierover informeren?

3. Is de gemeente bereid om ouderen die op de wachtlijst staan van een verpleeghuis en zorg moeten inleveren financieel tegemoet te komen zodat zij de zorg kunnen blijven ontvangen die zij nodig hebben in zoverre dit gaat om de WMO? Bent u bereid om te overleggen met de zorgverzekeraar van de cliënt of dit probleem opgelost kan worden, totdat de overheid een andere oplossing bedenkt?

Vriendelijke groet,

Birgit Michies- de Roos
Raadslid PvdA

Mondelinge vragen
Van: Sandra Drost/SP
Aan: College
datum 18-12-2017
Betreft: Budgettering en indicatie jeugdzorg.

Woensdag 13 december stond in de Stentor de noodkreet van een moeder te lezen die zich door de gemeente niet gehoord voelt nadat zij gevraagd heeft om begeleiding voor haar autistische zoon. Pas na tussenkomst van een psychiater wordt er ambulante hulp geboden. Een veel lichtere vorm van hulp dan waar mevrouw om gevraagd heeft. Ze geeft aan de indruk te hebben dat Zwolle kiest voor hulp die minimaal en zo goedkoop mogelijk is. De wethouder zegt in een reactie hierop, ‘zich niet in het beeld te herkennen’. Uit navraag bij betrokken instellingen blijkt echter dat zij het geschetste beeld wel herkennen, en aangeven dat zij vaker te horen krijgen van zorgvragers dat zij niet de zorg krijgen aangeboden die zij nodig hebben.

Dit alles brengt ons tot de volgende vragen:

1. Is het college met deze, maar ook andere jeugdhulpaanbieders over deze onderwerpen in gesprek?
2. De wethouder heeft tegenover de raad altijd aangegeven niet met budgetplafonds te willen werken, en hulp aan kinderen die dit nodig hebben bieden, belangrijker te vinden dan budgetten. Staat de wethouder hier nog steeds achter?
3. Wanneer budgetplafonds in deze geen rol spelen, is er dan in de sociale wijkteams wel voldoende kennis aanwezig van de complexe problematiek rond ASS om goed te kunnen verwijzen?
4. Hoe kan het dat de uitspraken die de wethouder doet, lijnrecht tegenover de signalen van zorgvragers staan?

MONDELINGE VRAGEN

Van: Brammert Geerling/ SP
Aan: College B&W
Datum 18-12-2017
Betreft: Intimidatie bezoekers abortuskliniek

Inleiding

In De Stentor van donderdag 14 december wordt gemeld dat vrouwen die abortuskliniek Stimezo bezoeken in toenemende mate worden lastiggevallen door christelijke actiegroepen, waaronder de groep “Schreeuw om leven” die bekent staat om haar confronterende en respectloze wijze van actievoeren. Vrouwen worden hierbij lastiggevallen en actief ontmoedigt een medische ingreep te ondergaan. De SP vindt dit onacceptabel. De keuze voor een abortus is een moeilijke en diep persoonlijke keuze van vrouwen. Door vrouwen bij een abortuskliniek lastig te vallen wordt een extra drempel opgegooid.

Dit brengt ons tot de volgende vragen:

1. Is het college met de SP van mening dat vrouwen het recht hebben te beschikken over hun eigen lichaam en ongehinderd de kliniek Stimezo moeten kunnen bezoeken?

2. Is het college bereid maatregelen te nemen om bezoekers en personeel van de abortuskliniek te beschermen tegen intimidatie door anti-abortus activisten?

3. Ziet het college mogelijkheden een zone rond de kliniek in te stellen waarbinnen niet gedemonstreerd mag worden?

MONDELINGE VRAGEN

Van: Brammert Geerling/ SP
Aan: Wethouder volkshuisvesting
Datum: 18-12-2017

Betreft: Meldpunt huisjesmelkers

Op 3 juli heeft de raad de motie ‘Meldpunt Huisjesmelkers’ aangenomen. Deze droeg het college op een meldpunt in te stellen waar huurders terecht kunnen met klachten over hun verhuurder, dit te verbinden met de afdeling Toezicht en Handhaving zodat fout gedrag kan worden bestraft en actief nieuwe huurders te wijzen op hun rechten. Tijdens de begrotingsbehandeling 10 november dit jaar heeft wethouder de Heer aangegeven dat er voor het kerstreces een informatienota over de voortgang voor zou liggen. Die is er nog steeds niet.

Dit brengt ons tot de volgende vragen:

1. Wat is de reden dat er nog steeds geen voorstel (of nota) naar de raad is gestuurd?

2. Kunt u aangeven welke stappen u sinds de begroting heeft ondernomen op dit dossier?

3. Neemt het college deze problemen eigenlijk wel serieus?

4. Wanneer kan de raad een voorstel of nota verwachten?

Mondelinge vragen kansrijke locaties windenergie Tolhuislanden, Windesheim en Harculo

Zwolle, 18 december 2017

Geacht college,

Naar aanleiding van het debat over de Zwolse Energiegids hebben diverse groepen Zwollenaren van zich laten horen. Zij deden dit nadat zij via de diverse media hoorden dat het stukje Zwolle waar zij wonen en of werken was aangemerkt als kansrijke locatie voor windenergie. Inwoners van Windesheim en Harculo gaven aan dat zij weliswaar willen meedenken maar dat ze als kleine gemeenschap niet de pijn van heel Zwolle kunnen en willen dragen. Agrariërs uit Tolhuislanden spraken in tijdens de raadsvergadering en spraken hun zorg uit over de belangrijke broedplaats voor weidevogels die dreigt te verdwijnen als daar windmolens worden geplaatst. Daarnaast gaven ook zij aan dat er geen consultatie is geweest bij het opstellen van de gids. Inhoudelijk ontving de raad m.b.t. de weidevogels hierover aanvullende schriftelijke informatie van de Agrarische Natuurvereniging Tolhuislanden en Agrarisch Natuurbeheer Noordwest Overijssel.
De manier waarop het beheer van dit weidevogelgebied door onze Zwolse agrariërs nu al jaren wordt gedaan is een schitterend voorbeeld van betrokkenheid bij het leefklimaat in onze stad. De VVD denkt dat als met het opwekken van duurzame energie enerzijds, anderzijds flora en fauna kapot wordt gemaakt we ernstig het doel voorbij streven. De VVD snapt niet dat juist nu we door stadsgesprekken met Zwollenaren in gesprek zouden gaan toch deze groep mensen is overgeslagen en komt daarom tot de volgende vragen:

1. Heeft de wethouder inmiddels gesproken met de vertegenwoordigers van Windesheim en Tolhuislanden en wat is de uitkomst hiervan?
2. Welke invloed hebben betrokkenen op gesprekken over inpassing van de energieopgave?
3. Op welke manier gaat u de andere gebieden die in de gids genoemd zijn betrekken en hoe wordt gekeken naar het verkrijgen van draagvlak?

voorstellen

Agenderingsverzoek Informatienota

In te vullen door de indiener van het agenderingsverzoek:

Naam indienende fractie:	Socialistische Partij & GroenLinks
Naam woordvoerder / contactpersoon	Brammert Geerling & Michiel van Harten
Verzoek om agendering van de Informatienota:	Prestatieafspraken 2018
Deze Informatienota staat op de lijst van ingekomen stukken d.d.:	18-12-2017
Verzoek om agendering in de:	☐Informatieronde ☒Meningsvormende ronde
Voor de informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd:	**Voor de meningsvormende ronde moet de debatvraag zijn:** **Zijn er aanvullende maatregelen en/of bijsturing nodig om de zorgen dat de huidige doelen worden gehaald? 2. Zijn er gezien de ontwikkelingen op de woningmarkt aanvullende doelen/maatregelen nodig?**
Aanleiding tot agenderen:	**De woningmarkt is in korte tijd sterk veranderd (oververhitting) en verschillende afspraken uit de prestatieafspraken blijken niet nagekomen. (o.a. semipermanente woningbouw)**
Beoogd effect van Raadsbespreking:	**Input leveren voor bijsturing voor de komende jaarschijf(en).**

In te vullen door de raadsgriffie:

Opmerkingen:

In te vullen door de griffier:

Agenderingsverzoek gehonoreerd door de raad:	☐Ja, d.d. ☐Nee

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 18-12-2017

Aan de raad,

Wij delen u mede, dat de volgende stukken zijn binnengekomen:

Nr.	Onderwerp en voorgestelde behandeling	B&W datum
	Informatienota's voor de raad / ter kennisname	
1.	Activiteiten en resultaten Port of Zwolle	21-11-2017
2.	Evaluatie perspectieffonds	21-11-2017
3.	Grondprijzennota 2018	21-11-2017
4.	Prestatieafspraken woningbouwcorporaties **(Geagendeerd voor een debatronde, datum volgt)**	21-11-2017
5.	Proces harmonisatie voorschoolse voorzieningen	28-11-2017
6.	Motie Groene groei aan het Katwolderplein	28-11-2017
7.	kantorenmarkt Zwolle 2017	28-11-2017
8.	Openbaar Vervoer Voorsterpoort	28-11-2017
9.	Winkelleegstand in Zwolle	06-12-2017
10.	Beantwoording motie ruimte voor experiment Stichting Goudsteeg 21	06-12-2017

Nr.	Onderwerp + voorgestelde behandeling	Datum
B1	**Diversen / ter kennisgeving aannemen / Lijst ingekomen stukken**	
1.	Coöperatie Agrobosbouw NL- leden klimaatverbond	21-11-2017
2.	Dhr. Menger- internationale snelle treinverbindingen Prorail en het project Wunderline bottleneck Groningen- Bremen	17-11-2017
3.	Natuur en Milieu- Duurzaam inkopen Mobiliteit	21-11-2017
4.	Bewoners Stockholmstraat Zwolle- zorgen om ontwikkeling locatie Hanzebad	24-11-2017
5.	Fractie Swollwacht- brandbrief Berkelbike	21-11-2017
6.	Provincie Overijssel- Samen voor goed bestuur" Kwaliteit van het openbaar bestuur in Overijssel najaar 2017	
7.	Inspectie van het Onderwijs – aanbieding rapport Toezicht en Handhaving Kinderopvang, Landelijke rapportage 2016	28-11-2017
8.	Vereniging Rembrandt- Stedelijk Museum Zwolle - collectie	29-11-2017
9.	Klokkenluiders Nederland- Beerput Nederland	06-12-2017
B2	**Diversen / ter afdoening in handen van het college stellen**	
1.	Dhr. Van Dijk- woon en leefomgeving handhaving	28-11-2017
2.		
B3	**Diversen / ter afdoening in handen van de werkgeverscommissie stellen**	
1.	Raadslid.Nu- eindrapport raadslid.Nu werkgeversfunctie	20-11-2017
B4	**Diversen / ter advies in handen van het college stellen**	
1.	Dorpsbelangen 's-Heerenbroek- Voortgang ontwikkeling semipermanente woningbouw Scholtensteeg	04-12-2017

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 18-12-2017

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18-12-2017

de voorzitter, H.J. Meijer

de griffier, A.B.M. ten Have

Nr.	Onderwerp	B&W datum
C	**Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen**	
1.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie ChristenUnie - Real Human Bodies Tentoonstelling	21-11-2017
2.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie PvdA - Bezuinigingen wijkverpleging	21-11-2017
3.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie D66 - Openstelling Primera Kosterman op 31-12-2017	21-11-2017

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Activiteiten en resultaten Port of Zwolle
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Maar, Janna van (2612)
medeopstellers	Maar, Janna van (2612) Pierik, Mark (2163)
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienota Activiteiten en resultaten Port of Zwolle Bijlage: 1. Havenvisie Port of Zwolle 2030 Bijlage: 2. Businessplan Port of Zwolle 2020 Bijlage: 3. Jaarverslag Port of Zwolle 2016 Bijlage: 4. Jaarrekening 2016 Port of Zwolle Coöperatie U.A.

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de activiteiten en resultaten van Port of Zwolle over 2016.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Embargo tot 21 november 2017

Datum 6 november 2017

Onderwerp	Activiteiten en resultaten Port of Zwolle
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder R.E. de Heer

Informant J. van Maar
Afdeling Ruimte & Economie / OW
Telefoon 038 498 2612
Email J.van.Maar@zwolle.nl

Bijlagen

1. Havenvisie Port of Zwolle 2030
2. Businessplan Port of Zwolle 2020
3. Jaarverslag Port of Zwolle 2016
4. Jaarrekening 2016 Port of Zwolle Coöperatie U.A.

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De activiteiten en resultaten van Port of Zwolle over 2016.

Datum 6 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De coöperatie Port of Zwolle, het gezamenlijk havenbedrijf van de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel, is in 2016 formeel opgericht.
In de ALV van de coöperatie van 17 mei 2017 zijn de 'Havenvisie Port of Zwolle 2030', het 'Businessplan Port of Zwolle 2020' vastgesteld (zie bijlagen 1 en 2). Deze stukken geven een visie op de toekomst van het havenbedrijf.
Een terugblik op de activiteiten en resultaten vanaf de oprichting wordt in het jaarverslag over 2016 in een helder chronologisch overzicht gepresenteerd (bijlage 3).

In haar eerste periode 2015-2016 heeft Port of Zwolle veel geïnvesteerd in marketing en promotie activiteiten, in lijn met de afgesproken fasering voor de oprichting. Daarnaast is veel inzet gepleegd op lobby bij de EU om samen met Europese partner-havens subsidie te verwerven voor versterking van de havenpositie van de Regio Zwolle. Door de extra bijdrage van Europese subsidiegelden vanuit het project Dual Ports heeft Port of Zwolle de mogelijkheden van het regionale havenbedrijf vergroot. Vanuit de huidige financiële positie kan de directie van Port of Zwolle zich de komende tijd richten op de ambities de havenregio verder te versterken.

Deze informatienota dient ook ter voorbereiding op de speciale raadssessie op 21 november aanstaande.

Kernboodschap
Met het jaarverslag en de jaarrekening over 2016 ontstaat een goed beeld van de resultaten van het havenbedrijf binnen de Regio Zwolle en heeft Port of Zwolle aan haar verplichting aan de leden/aandeelhouders voldaan.

Consequenties
- De jaarrekening geeft een bondig overzicht van inkomsten en uitgaven. Het is positief dat Port of Zwolle naast de bijdrage van de deelnemers een Europese subsidie heeft weten te verwerven waardoor de mogelijkheden van het havenbedrijf toenemen. De jaarrekening is bondig maar bezien vanuit een organisatie die op afstand staat, voldoende.
- Port of Zwolle Coöperatie U.A. (PoZ) heeft haar jaarrekening 2016 aangeleverd aan haar leden, Kampen , Meppel en Zwolle. De jaarrekening geeft op hoofdlijnen weer wat de inkomsten en uitgaven zijn binnen het havenbedrijf. De uitgaven in 2016 wijken af van wat er in 2015 in de raadsstukken is begroot, maar vallen binnen de budgetten en de handelingsvrijheid van een autonoom bedrijf.
- Port of Zwolle heeft geen eigendommen waardoor de Balans bestaat uit vorderingen, liquide middelen, Eigen Vermogen en kortlopende schulden. Het eigen vermogen is ten opzichte van de start op 16-03-2016 iets afgenomen omdat het jaar wordt afgesloten met een negatief resultaat van 12.322,--.
- Bij de Provincie Overijssel is een subsidie aangevraagd van maximaal 160.000,-- voor de voorbereidende activiteiten en oprichtingskosten. Omdat het verzoek tot definitieve vaststelling nog niet bij de provincie is ingediend, is deze subsidie niet meegenomen in de cijfers van 2016. Inmiddels is de subsidie definitief geworden, waarmee het boekjaar 2016 niet meer een negatief resultaat laat zien.

- De totale inkomsten van PoZ bestaan naast de bijdragen van de leden (3 * 105.000,-- bestaande uit 75.000,-- “regulier” en 30.000,-- voor de opstart) uit een Europese subsidie Interreg van 51.797,--.
- De belangrijkste kosten van PoZ zijn de inhuur van de directie, acquisitie & marketing, oprichtingskosten, kosten website & huisstijl en advieskosten.
- Het advies is de komende periode het financieel overleg tussen directie van Port of Zwolle en de aandeelhouders doelmatiger in te richten en te monitoren of voldaan wordt aan de eisen van de subsidieverstrekkers. Daarbij is blijvend een transparant overzicht van uitgaven enerzijds in relatie tot de activiteiten uit het jaarverslag anderzijds van groot belang

Communicatie
Informatienota voor de raad en speciale raadssessie op dinsdagavond 21 november 2017.

Vervolg
De eerste jaarstukken van Port of Zwolle zijn een goede aanleiding om de raad te informeren over de voortgang. Daartoe is op 21 november een raadssessie gepland waarin de directie een presentatie zal geven en met de raad in gesprek zal gaan. Het doel is de kennis te verdiepen over de rol van Port of Zwolle in de versterking van de havenregio.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 35344

Onderwerp Activiteiten en resultaten Port of Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 14-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Visie 2030
Port of Zwolle
Logistieke hub voor het Noordoosten

Inhoudsopgave

MANAGEMENT SAMENVATTING 3

1. PORT OF ZWOLLE ANNO NU 4

1.1 SAMENWERKING IN PORT OF ZWOLLE 4
1.2 PORT OF ZWOLLE EN DE REGIO 4
1.3 SWOT ANALYSE 5

2. PORT OF ZWOLLE: TOEKOMSTSCENARIO'S 6

2.1 TRENDS 6
KLIMAATVERANDERING EN DUURZAAMHEID 6
INTEGRATIE VAN LOGISTIEKE KETENS 6
DIGITALISERING VAN DE LOGISTIEK EN ICT 6
SCHAALVERGROTING IN DE SCHEEPVAART 6
SCHAARSTE IN GRONDSTOFFEN EN CIRCULAIRE ECONOMIE 6
2.2 SCENARIO'S 7
RAMINGEN PORT OF ZWOLLE 2030 7

3. PORT OF ZWOLLE ANNO 2030 9

3.1 ECONOMISCHE CLUSTERS IN 2030 9
3.2 MEERWAARDE VOOR DE REGIO 10
3.3 DUURZAAMHEID 10

4. STRATEGISCHE AGENDA 11

4.1. UITVOERINGSPARAGRAAF 11

5. LITERATUURLIJST 12

Management samenvatting

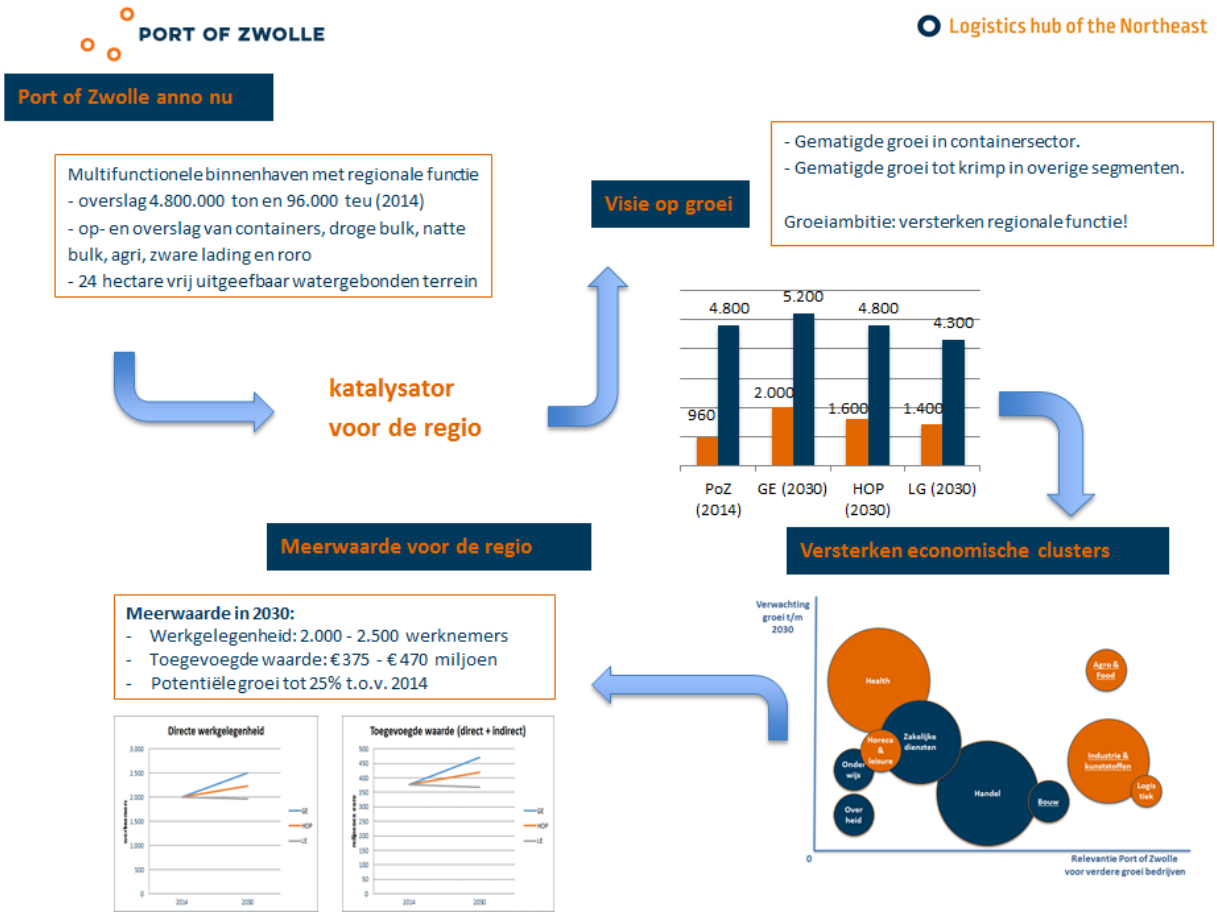

Port of Zwolle is een multifunctionele binnenhaven met een regionale functie. De overslag in 2014 was 96.000 teu en 4.800.000 ton in overige segmenten. De op- en overslag in overige segmenten is breed verdeeld, droge en natte bulk, roro, agri en zware lading. Hiermee kan Port of Zwolle vrijwel elke goederensoort behandelen. Daarbij is er voldoende ruimte in de haven voor verdere groei.

Port of Zwolle is afhankelijk van de ontwikkelingen in de zeehavens Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen en van de economische groei in de regio Zwolle. Binnen de regio is haar positie sterk, maar de groeimogelijkheden zijn begrensd door het regionale achterland van Port of Zwolle. Een ontwikkeling van een haven met regionale functie naar een haven met een bovenregionale functie ligt gegeven het karakter van Port of Zwolle niet voor de hand.

Er zijn wel mogelijkheden voor groei. Er is afhankelijk van het scenario een zeer gematigde tot flinke groei in de containersector te verwachten. De verwachtingen in de overige segmenten (overslag) gaan van lichte krimp tot lichte groei. Voor 3 van de 5 economische clusters, waarin de regio Zwolle sterk is (Agro & Food, Industrie & Kunststoffen en Logistiek) is Port of Zwolle relevant als facilitator van de groei. Daarbij wordt de relevante van Port of Zwolle in 2030 alleen maar groter, omdat de sectoren, waarvoor Port of Zwolle relevant is, relatief sterker groeien tot en met 2030.

Het een en ander kan eraan bijdragen dat het economisch belang van Port of Zwolle voor de regio (afhankelijk van het scenario) in 2030 kan toenemen leidend tot een werkgelegenheid van 2.500 werknemers (een groei van 25% t.o.v. 2014) en een toegevoegde waarde tot € 470 miljoen per jaar.

1. Port of Zwolle anno nu

1.1 Samenwerking in Port of Zwolle

Port of Zwolle is in 2015 opgericht door de gemeenten Meppel, Kampen en Zwolle. De samenwerking tussen de drie gemeenten heeft als doel om bij te dragen aan de groei van de (in)directe toegevoegde waarde en werkgelegenheid van de regio Zwolle, duurzaamheid en kennis & innovatie.

Door de samenwerking in Port of Zwolle ontstaat een multifunctionele binnenhaven met een strategische ligging ten opzichte van de drie mainports: de luchthaven Schiphol en de twee zeehavens Rotterdam en Amsterdam.

1.2 Port of Zwolle en de regio

De afgelopen jaren zijn de overslag en de toegevoegde waarde van de havenactiviteiten sterk toegenomen. Dit is te danken aan de uitbreidingen van bestaande havengebieden op locaties Zuiderzeehaven en Oevers D. Andere redenen voor deze successen zijn de gunstige ligging ten opzichte van de drie mainports, de verwevenheid met de activiteiten van de regio Zwolle, de internationale bedrijvigheid en de van oudsher aanwezige handelsmentaliteit.

De regio Zwolle realiseerde in 2015 een bruto toegevoegde waarde (productie) van 22 miljard euro en alleen de logistieke sector biedt al meer dan 12.000 personen werkgelegenheid. De regio is sterk in de traditionele sectoren zoals landbouw en visserij, bouw en industrie en heeft daardoor meer het karakter van een exportregio dan van een importregio.

Figuur 1: Port of Zwolle en de regio

1.3 SWOT analyse

Sterktes	Zwaktes
• Port of Zwolle is marktleider voor watergebonden transport in het regionale achterland • Groeimogelijkheden: ruimte voor uitbreiding nabij Kampen en Meppel (Oevers S) • Terminals bevinden zich dicht bij eindgebruikers • Hoge frequentie afvaarten in de binnenvaart richting Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen • Beleid: prioriteit voor logistiek • Vertrouwen vanuit het bedrijfsleven	• Port of Zwolle is een regionale haven die regionale achterland bedient (geen bovenregionale en/of hub functie) • Diepgang haven (m.u.v. Zuiderzeehaven) • Geen eigen grond → minder mogelijkheden sturing • Niet watergebonden-bedrijven actief in havengebied • Milieu-/geluid wetgeving beperken ruimte voor groei • Naamsbekendheid Port of Zwolle is beperkt • Verschillende regelingen binnen havengebied Port of Zwolle
Kansen	**Bedreigingen**

• Groeimogelijkheden Port of Zwolle door:
  • Modal shift bestaande goederenstromen
  • Inbreiding door aantrekken importstromen (Port of Zwolle is nu met name een exporthaven)
  • Groei bestaande bedrijven (laten excelleren)
  • Aantrekken nieuwe bedrijven (resultaat vestigingsklimaat)
• Ondernemend ontwikkelen Port of Zwolle
• Samenwerking tussenliggende en aangrenzende gemeenten zoals Staphorst, Zwartewaterland en Urk
• Verdieping van de vaargeul Meppel-IJsselmeer (VIJM) en verbreding van de sluis Kornwerderzand
• Goederenvervoer per spoor
	• Afhankelijkheid van beleid gemeenten, provincies en Rijkswaterstaat (bv. kosten sluisbediening)
	• Afhankelijkheid van financiering gemeenten
	• Afhankelijkheid van vestigingsklimaat regio
	• Concurrerende grensregio's (Lelystad, Coevorden)

PORT OF ZWOLLE
katalysator voor de regio

Eén van de belangrijkste elementen uit de SWOT analyse is dat Port of Zwolle een sterke positie in de regio heeft, maar dat de potentie wordt begrensd door de omvang van het te bedienen achterland (regionale functie). Gezien de ligging van Port of Zwolle ten opzichte van het achterland van Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen is Port of Zwolle wel een belangrijke achterlandpartner, maar is een bovenregionale hubfunctie niet waarschijnlijk. De ligging ten opzichte van Bremen en Hamburg is gunstig, ware het niet dat beide havens met name via spoor lading naar het achterland vervoeren. Port of Zwolle is geen spoorhaven. Dit geeft een duidelijke begrenzing voor de toekomstscenario's voor Port of Zwolle.

2. Port of Zwolle: toekomstscenario's

In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen geïdentificeerd. Hierbij is enerzijds gekeken naar ontwikkelingen wereldwijd, met invloed op consumenten- en afzetmarkten. Anderzijds is gekeken naar trends en ontwikkelingen bij de belangrijkste aanvoerhavens van Port of Zwolle, de zeehavens van Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen. Vervolgens is gekeken in hoeverre deze trends gevolgen hebben voor de aan- en afvoer van goederen via Port of Zwolle. Op basis hiervan zijn drie scenario's geselecteerd en vertaald naar indicatieve goederenstomen voor Port of Zwolle in 2030.

2.1 Trends

We zien de volgende trends die invloed hebben op de manier hoe we in 2030 het havenbedrijf inrichten en leiden.

Klimaatverandering en duurzaamheid

De ingezette klimaatverandering leidt tot extremer weerssituaties, denk aan hetere zomers, heftigere regenbuien, maar ook langdurige droogte. Dit leidt, zoals afgelopen zomer gezien, mogelijk tot langere periodes van laag water op de rivieren. Om de ingezette klimaatverandering te vertragen of stoppen komt duurzaamheid steeds hoger op de agenda. Voor steeds meer consumenten is duurzaamheid onderdeel van hun productkeuze. Dit heeft directe gevolgen voor afzetmarkten. Producten worden lokaal (of lokaler) geproduceerd en genuttigd en consumenten zijn bereid meer te betalen voor duurzamere producten.

Integratie van logistieke ketens

Ketenintegratie is samenwerking binnen en tussen de opeenvolgende schakels binnen een logistieke keten. Deze trend is al enige tijd gaande. Dit zal naar verwachting verder vorm krijgen in de toekomst. Dit stelt hoge eisen aan organisaties en bedrijven. Deelname aan ketens en netwerken zijn daarbij cruciaal om toekomstbestendig te zijn.

Digitalisering van de logistiek en ICT

Logistieke ketens worden steeds complexer. Om de complexiteit te kunnen managen is het noodzakelijk de logistieke processen te digitaliseren. Het wordt daarmee eenvoudiger om informatie te delen, wat leidt tot betere planningsmogelijkheden. Een meer optimale planning is de manier om bestaande infrastructuur efficiënter te gebruiken. Een andere trend die in gang is gezet is de zelfrijdende auto. Dit biedt mogelijkheden en kansen voor de logistiek.

Schaalvergroting in de scheepvaart

De afgelopen jaren heeft een verdere schaalvergroting van transportmiddelen plaatsgevonden (MSC Oscar als grootste containerschip, grotere vliegtuigen en LZV's). De MSC Oscar kan op dit moment al meer dan 19.000 teu vervoeren. Dergelijke grote schepen kunnen maar een beperkt aantal havens aandoen en om de zeehaveninfrastructuur optimaal te kunnen laten functioneren is snelle afvoer naar het achterland van steeds groter belang.

Schaarste in grondstoffen en circulaire economie

Door de groeiende wereldbevolking in combinatie met een sterk groeiende middenklasse in Azië, Afrika en Zuid Amerika neemt de vraag naar voedsel, grondstoffen en energie sterk toe. Dit leidt tot een schaarste. De consequenties hiervan zullen grote effecten hebben op de

wereldwijde economie. Een van de consequenties is dat de circulaire economie een grote vlucht zal nemen. Hergebruik van materialen en het recyclen van afval zal sterk ontwikkelen.

2.2 Scenario's

Aan de hand van de scenario's **Global Economy (GE)**, **High Oil Price (HOP)** en **Low Growth (LG)** is een raming gemaakt van de omvang en aard van de goederenstromen die in 2030 van en naar Port of Zwolle kunnen worden vervoerd en overgeslagen.

Global Economy (GE)
De uitgangspunten van GE zijn verdere globalisering gecombineerd met een lage olieprijs wat leidt tot een hoge economische groei en een gematigd milieubeleid.
High Oil Price (HOP)
De uitgangspunten van HOP zijn een hoge olieprijs, gematigde economische groei en een strikt milieubeleid met als gevolg een relatief snelle verduurzaming van industrie en logistiek. Dit lijkt voor nu minder reëel (hoge olieprijzen), maar voor de volledigheid hebben wij deze wel meegenomen.
Low Growth (LG)
De uitgangspunten van LG zijn lage economische groei en een lage olieprijs. Fossiele brandstoffen blijven dominant en het milieubeleid is gematigd.

Voor de raming van de toekomstige containerstromen is in alle scenario's gekeken naar de prognoses van Rotterdam, vanwege de dominante positie en de verdere ingebruikname van de containerterminals op de Tweede Maasvlakte. Voor de ramingen van de andere goederensoorten is gekeken naar de groei in de Hamburg - Le Havre range[1]. Port of Zwolle kan alle goederensoorten behandelen in haar havengebieden en is dus niet afhankelijk van bepaalde verwachte groei in niches.

Ramingen Port of Zwolle 2030

In figuur 2 zijn de huidige overslag (2014) en ramingen van de overslag in 2030 in Port of Zwolle weergegeven. Achter de verschillende scenario's zitten onder meer groeicijfers van de economie. Port of Rotterdam en Port of Amsterdam hebben eigen ramingen van de overslagcijfers gemaakt op basis van de groeicijfers achter deze scenario's. Deze overslagcijfers hebben we vervolgens gebruikt als input voor de ramingen voor Port of Zwolle.

Bij de groeiramingen is geen rekening gehouden met exogene gebeurtenissen, denk hierbij bijvoorbeeld aan een situatie zoals geschetst in de casus "Vestiging distributiecentrum Nike op locatie in het achterland van Haven Antwerpen". Als een grote partij zich vestigt in de regio Zwolle heeft dit direct een grote invloed op de ramingen.

Casus: vestiging distributiecentrum Nike op locatie in achterland Haven Antwerpen
In 2014 heeft Nike ervoor gekozen om het Europese distributiecentrum voor 'footwear' te vestigen langs het Albertkanaal in Ham, België. Ham is een dorp met circa 10.000 inwoners. Door de vestiging van Nike worden er naar verwachting 500 extra arbeidsplaatsen gerealiseerd in 2020. De aan- en afvoer van de goederen gebeurt voor 99% via de binnenvaart. (Hiermee worden 14.000 potentiele vrachtwagenritten in de regio bespaard.)

[1] De Hamburg – Le Havre range is een geografische serie havens aan de West Europese kust van Hamburg tot aan Le Havre. Dit is het belangrijkste doorvoerkanaal voor goederen in en naar Europa.

In de ramingen voor Port of Zwolle is het effect van de voortzetting van containerisatie duidelijk zichtbaar. In alle scenario's groeit Port of Zwolle sterk in dit segment. De groei in overige segmenten laat een ander beeld zien. Bij het scenario HOP is geen sprake van groei, in het LG scenario is er zelfs sprake van krimp in de overige segmenten

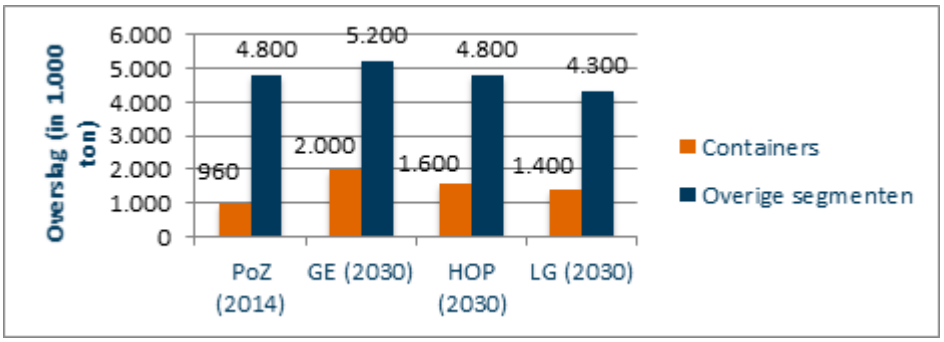

Figuur 2: Ramingen Port of Zwolle 2030 (containers ook uitgedrukt in tonnen)

De taak van Port of Zwolle is hierin het faciliteren van de groei en de wensen van het bedrijfsleven. Port of Zwolle heeft zelf geen lading of faciliteiten om lading over te slaan. De bedrijven gevestigd in Port of Zwolle en de regio Zwolle zorgen voor de daadwerkelijke groei. Een groei van de overslag volgt uit de economische groei van het bedrijfsleven in de regio Zwolle, in het bijzonder omdat de regio Zwolle een productieregio is (wat betekent dat Port of Zwolle vooral een exportfunctie heeft).

3. Port of Zwolle anno 2030

3.1 Economische clusters in 2030

Op dit moment zijn er in de regio Zwolle 310.000 arbeidsplaatsen (2015). Afhankelijk van het gekozen scenario zal het aantal arbeidsplaatsen in 2030 gelijk blijven (LG) dan wel stijgen met maximaal 30.000 arbeidsplaatsen (GE). De bevolking in de regio zal afhankelijk van het scenario toenemen (GE) dan wel gelijk blijven (LG), terwijl het aantal huishoudens in beide scenario's toe zal nemen.

Het is daarbij de verwachting (zonder grote beleidswijzigingen) dat de regio in het bijzonder verder voort zal bouwen op de economische clusters, waar zij sterk in is. In de economische visie op de regio Zwolle zijn de volgende 5 economische clusters geïdentificeerd: **Agro & Food**, **Health**, **Kunststoffen**, **Vrijetijdseconomie** en **Logistiek**.

Wij hebben de uitgangspunten van het GE-scenario (economische groei) vertaald naar de verschillende economische sectoren. Daaruit komt een beeld naar voren van de groei tot en met 2030 naar sector. Daarbij verschilt de faciliterende functie van Port of Zwolle bij het mogelijk maken van deze groei. Bv. een groei in Agro & Food betekent dat het relevanter is dat Port of Zwolle 'meegroeit' om de groei van de overslag van Agro & Food te kunnen faciliteren. Voor een groei in de sector Health is het veel minder relevant, dat Port of Zwolle meegroeit.

In figuur 3 zijn de verschillende sectoren uitgezet naar te verwachten groei tot en met 2030 en naar de relevantie van Port of Zwolle voor de verdere groei van de sector.

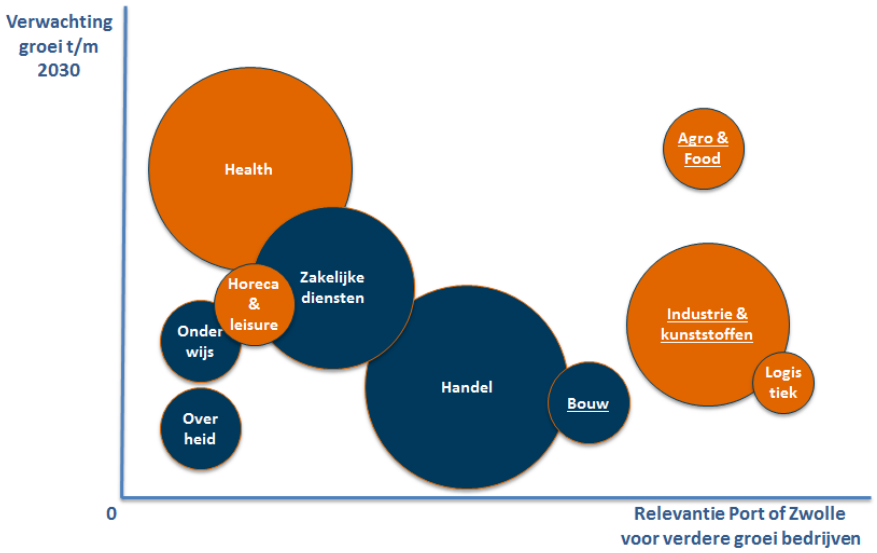

De grootte van de cirkels geeft de relatieve grootte van de sector in 2014 weer.

In oranje de clusters uit de economische visie van de regio, in blauw de overige clusters.

Figuur 3: Sectoranalyse

Voor 3 van de 5 economische clusters, waarin de regio Zwolle sterk is (Agro & Food, Industrie & Kunststoffen en Logistiek) is Port of Zwolle relevant als facilitator van de groei. De sectoren, waarvoor Port of Zwolle relevant is, groeien relatief sterker tot en met 2030, waardoor de relevantie van Port of Zwolle in 2030 alleen maar groter wordt.

De rol van Port of Zwolle bestaat uit het faciliteren van goederenstromen voor bedrijven uit de regio. De groei van de overslag volgt uit de economische groei van het bedrijfsleven in de regio Zwolle, in het bijzonder omdat de regio Zwolle een productieregio is (wat betekent dat Port of Zwolle vooral een exportfunctie heeft).

Deze exportfunctie van Port of Zwolle biedt overigens wel specifieke kansen om meer importstromen te behandelen en op die manier bij te dragen aan verdere groei van de regio. Nu varen er nog regelmatig lege schepen en lege containers naar Zwolle om lading uit Zwolle op te halen (exportfunctie), terwijl deze schepen en containers ook prima gebruikt zouden kunnen worden om op de heenweg lading naar Zwolle te verschepen (importfunctie).

3.2 Meerwaarde voor de regio

De groei van de overslag in Port of Zwolle leidt tot verschillende effecten in de regio. Het is gebruikelijk om het economische belang van havens weer te geven door te kijken naar:

- De directe werkgelegenheid en toegevoegde waarde van de haven.
- De indirecte werkgelegenheid en toegevoegde waarde (achterwaarts - terug in de keten en voorwaarts - vooruit in de keten).

Conform de methodiek van TNO voor het in beeld brengen van de economische belangen van Nederlandse Binnenhavens is een analyse gemaakt van het economisch belang van Port of Zwolle. Aan de hand van de goederenstromen (zie hoofdstuk 2) is vervolgens een vergelijking gemaakt van 2014 en 2030. Hierbij is gekeken naar het economische belang in werkgelegenheid en toegevoegde waarde (direct + indirect).

Het huidige economische belang van Port of Zwolle is al substantieel met een directe werkgelegenheid van 2.000 werknemers en een toegevoegde waarde van 375 miljoen euro. Afhankelijk van het scenario zal dit gelijk blijven (LG-scenario) dan wel doorgroeien (GE-scenario) naar 2.500 werknemers en een toegevoegde waarde van 470 miljoen euro.

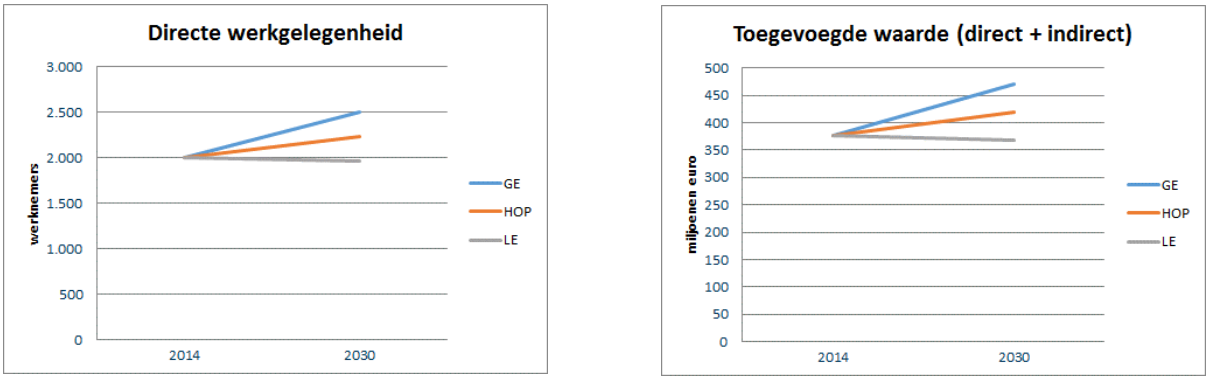

Figuur 4: Economisch belang Port of Zwolle

3.3 Duurzaamheid

Economische groei heeft altijd effect op duurzaamheid en leefbaarheid in een regio. Zo ook de economische groei in de regio Zwolle. Om deze effecten te beperken, is het wenselijk om economische ontwikkeling te faciliteren op een duurzame wijze. Binnenvaart is de meest duurzame modaliteit voor goederenvervoer. Port of Zwolle heeft als kerntaak om goederenvervoer en -overslag via de binnenvaart te stimuleren. De economische ontwikkeling in de regio Zwolle, kan door de ontwikkeling van Port of Zwolle dan ook op de meest duurzame wijze worden gefaciliteerd.

4. Strategische agenda

Port of Zwolle is het havenbedrijf van de gemeenten Kampen, Meppel en Zwolle en marktleider in de regio voor watergebonden transport. Gezien de ligging van Port of Zwolle en het achterland dat zij bedient en kan bedienen heeft Port of Zwolle een regionale functie. Dit zorgt voor een begrenzing van de toekomstige groei van de goederenstromen die afgehandeld kunnen worden. Die groei is afhankelijk van de ontwikkeling in de economische regio en de ontwikkelingen in de mainports Rotterdam, Amsterdam, Antwerpen en Schiphol. Als er naar verschillende scenario's wordt gekeken is de groei gematigd en ligt het zwaartepunt in de groei van de containerafhandeling.

De rol van Port of Zwolle bestaat uit het faciliteren van bedrijven om deze groei te kunnen bewerkstelligen. Hierin kan Port of Zwolle hét verschil maken. Door te weten wat bedrijven willen, door ervoor te zorgen dat het bedrijven zo gemakkelijk mogelijk wordt gemaakt en door ervoor te zorgen dat bedrijven weten dat je er bent.

4.1. Uitvoeringsparagraaf

Om de rol en de ambitie van Port of Zwolle waar te kunnen maken is een strategische agenda opgesteld, waarin langs verschillende thema's (inzicht, integratie, samenwerking en marketing & communicatie) de belangrijkste aandachtspunten zijn beschreven.

Inzicht:

- Inzicht in wat er gebeurt in de haven (goederenstromen, goederensoorten, connectiviteit, type bedrijven, modaliteitskeuze etc.).
- Inzicht in behoeften bestaande en nieuwe bedrijven.
- inzicht in behoeften andere stakeholders (o.m. overheden).

Integratie:

- Integratie van beleid en regelingen, zoals gronduitgiftebeleid, tarievenbeleid, marketing en communicatie, etc.
- Integratie van systemen, zoals systeem inning havengeld.
- Integratie van de operatie.

Samenwerking:

- Samenwerking met bedrijven, leden, accountmanagement, omliggende gemeenten, provincies, keten- en netwerkpartners en onderwijs- en onderzoeksinstellingen om gezamenlijke doelen vast te stellen en te kunnen realiseren.
- Voer een sterke lobby namens alle stakeholders voor gemeenschappelijke belangen.

Marketing & communicatie:

- Voortzetten en uitbouwen marketing & communicatieactiviteiten.

Een nadere uitwerking van deze uitvoeringsparagraaf is te vinden in het business plan 2016-2020.

5. Literatuurlijst

Bron	Titel	Jaar
Bureau Voorlichting Binnenvaart	Waardevoltransport 2016-2017	2015
CPB & PBL	Nederland in 2030 en 2050: Twee referentiescenario's	2015
Ecorys	Logistieke Visie Zwolle-Kampen-Meppel	2012
Ecorys	Havenvisie Zwolle-Kampen-Meppel	2012
Hamburg Port Authority	Hamburg is staying on course. The port development plan to 2025	2012
Port of Amsterdam	Visie 2030	2015
Port of Antwerp	Haven in cijfers 2014	2015
Port of Rotterdam	Havenvisie 2030	2011
Port of Rotterdam	Ramingen overslag haven Rotterdam in 2030	2011
Port of Rotterdam	Aan- en afvoeren goederen haven Rotterdam	2015
Port of Rotterdam	Haven in cijfers	2015
Port of Rotterdam	Goederenoverslag Hamburg – Le Havre range	2015
Port of Zwolle	Statuten Port of Zwolle Coöperatie U.A.	2015
Regio Zwolle	Werkplan Economie 2015-2020	2015
Schiphol Group	2014 Feiten & Cijfers	2015
Stichting Metropool Zwolle	Regio Zwolle Monitor 2015	2015
TNO	Blue Ports: Knooppunten voor de regionale economie	2004
Transportation Research Board	Multimodal Corridor and Capacity Analysis National Research Council Manual	1998
Zeeland Seaports	Jaarbericht 2014	2015

Colofon

Maart 2016

Uitgave

Port of Zwolle

Tekst

Port Solutions Rotterdam in samenwerking met Port of Zwolle

Website

Op www.portofzwolle.nl is meer informatie te vinden over Port of Zwolle.

Businessplan 2020
Port of Zwolle
Logistieke hub voor het Noordoosten

Inhoudsopgave

MANAGEMENT SAMENVATTING 3

1. INLEIDING 4

2. MISSIE EN VISIE 5

2.1 PORT OF ZWOLLE 5
2.2 MISSIE VAN PORT OF ZWOLLE 5
2.3 DOELSTELLINGEN PORT OF ZWOLLE 5
2.4 VISIE PORT OF ZWOLLE 5

3. KORTE TERMIJN ONTWIKKELINGEN 7

3.1 SCENARIO'S 7
RAMINGEN PORT OF ZWOLLE 2020 7
3.2 MEERWAARDE VOOR DE REGIO 8

4. AGENDA PORT OF ZWOLLE 9

4.1. UITVOERINGSPARAGRAAF HAVENVISIE 9
4.2. ACTIVITEITEN TOT EN MET 2020 9
INZICHT 9
INTEGRATIE 10
SAMENWERKING 10
MARKETING & COMMUNICATIE 11
4.3. BUDGETTEN TOT EN MET 2020 11

PORT OF ZWOLLE

Management samenvatting

Uit het business plan komt de volgende agenda voor de periode 2016-2020 naar voren.

Need2have / korte termijn

Inzicht

- Stel goederenstroomanalyse op
- Onderzoek connectiviteit Port of Zwolle
- Onderzoek behoeften en kenmerken bestaande bedrijven
- Stel stakeholderanalyse op en signaleer gezamenlijke behoeften

Integratie

- Integreer tarievenbeleid
- Onderzoek mogelijkheden en randvoorwaarden integratie systemen
- Onderzoek mogelijkheden integratie van de operatie

Samenwerking

- Benader bedrijven in de regio voor ambassadeurschap Port of Zwolle
- Werk business development Port of Zwolle uit

Marketing & communicatie

- Stel marketing & communicatiebeleid voor Port of Zwolle vast

Nice2have / korte termijn

Inzicht

- Onderzoek mogelijkheden uitbreiding en inbreiding voor faciliteren verdere groei

PORT OF ZWOLLE
katalysator voor de regio

Need2have / middellange termijn

Inzicht

- Onderzoek mogelijkheden gezamenlijk beheer en onderhoud havengebied

Nice2have / middellange termijn

Inzicht

- Onderzoek wensen en behoeften nieuwe bedrijven

Integratie

- Ga in gesprek over gezamenlijk gronduitgiftebeleid.

Need2have / doorlopend

Samenwerking

- Stimuleer andere stakeholders om activiteiten te organiseren, waarmee de doelen Port of Zwolle dichterbij kunnen worden gebracht.
- Zorg voor proactief relatiemanagement en realiseren van gezamenlijke doelen
- Voer actieve lobbycampagne

Marketing & communicatie

- Laat de ambassadeurs deel marketing & communicatie doen (storytelling).
- Zorg dat er over je geschreven wordt in plaats van dat je zelf schrijft / zorg voor reuring.

Nice2have / doorlopend

Inzicht

- Onderzoek mogelijkheden subsidies voor extra financieringsmogelijkheden

1. Inleiding

Er is een sterke samenhang tussen de Havenvisie 2030 en het voorliggende business plan. In de Havenvisie 2030 is een schets gemaakt hoe de omgeving van Port of Zwolle er in 2030 uit zou kunnen zien, welke ontwikkelingen mogelijk zijn en welke kansen en bedreigingen hieruit voortvloeien voor Port of Zwolle. Om optimaal in te kunnen spelen op deze lange termijn ontwikkelingen is daarbij ook een strategische agenda opgesteld voor Port of Zwolle.

In dit business plan is - gebaseerd op de strategische agenda uit de Havenvisie 2030 - een meer concrete uitwerking gemaakt van de acties voor de korte en middellange termijn (van 2016 tot en met 2020) voor Port of Zwolle. Deze acties op de korte en middellange termijn dragen bij aan het realiseren van de doelstellingen van Port of Zwolle gegeven de te verwachten ontwikkelingen tot en met 2030. Het business plan fungeert daarbij als een agenda voor de komende periode, waarbij de agenda vanzelfsprekend aangepast moet worden als de omstandigheden daarom vragen.

In de volgende figuur is de samenhang tussen de Havenvisie 2030 en dit business plan opgenomen.

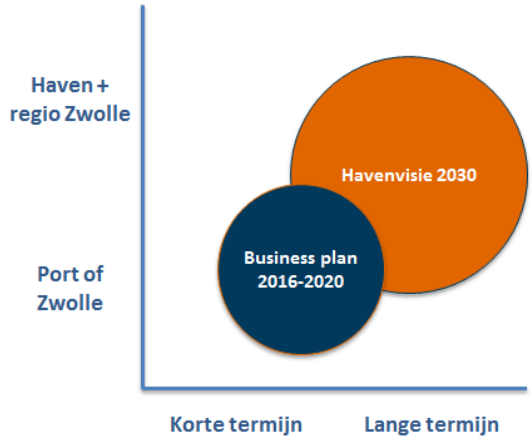

Figuur 1: Samenhang Havenvisie 2030 en Business plan

2. Missie en visie

2.1 Port of Zwolle

Port of Zwolle is in 2015 opgericht door de gemeenten Meppel, Kampen en Zwolle. De samenwerking tussen de drie gemeenten heeft als doel om bij te dragen aan de groei van de (in)directe toegevoegde waarde en werkgelegenheid van de regio Zwolle, duurzaamheid en kennis & innovatie.

Door de samenwerking in Port of Zwolle ontstaat een multifunctionele binnenhaven met een strategische ligging ten opzichte van de drie mainports: de luchthaven Schiphol en de twee zeehavens Rotterdam en Amsterdam.

2.2 Missie van Port of Zwolle

De missie van Port of Zwolle luidt:

> *"Port of Zwolle wil met haar havenactiviteiten op een duurzame, efficiënte, innovatieve wijze de groei van bedrijven faciliteren resulterend in toegevoegde waarde en (in)directe werkgelegenheid in de regio"*

2.3 Doelstellingen Port of Zwolle

De doelstelling van Port of Zwolle is de bevordering van de gemeenschappelijke belangen van de leden. Het betreft de volgende gemeenschappelijke belangen:

- groei (in)directe toegevoegde waarde regio Zwolle;
- minstens behoud (in)directe werkgelegenheid;
- bevorderen van duurzaamheid;
- versterken kennis en innovatie (haven) logistiek;
- één loket voor havenbedrijfsleven en mainports/verminderen administratieve lasten klanten;
- efficiencywinst en kostenbesparing voor deelnemende gemeenten;
- meer slagkracht;
- transparante havenexploitatie.

2.4 Visie Port of Zwolle

In de Havenvisie 2030 van Port of Zwolle (maart 2016) is de volgende visie op de toekomst geschetst.

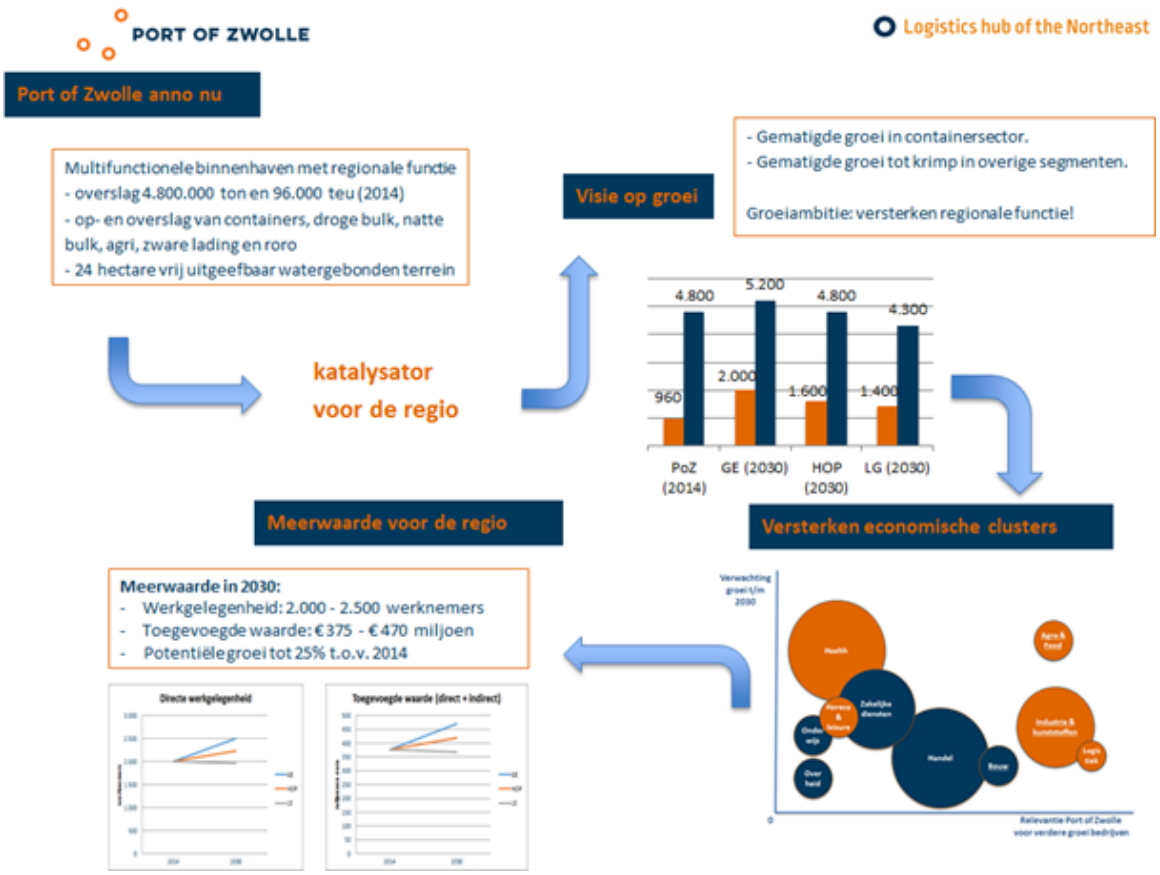

Port of Zwolle is een multifunctionele binnenhaven met een regionale functie. De overslag in 2014 was 96.000 teu en 4.800.000 ton in overige segmenten. De op- en overslag in overige segmenten is breed verdeeld, droge en natte bulk, roro, agri en zware lading. Hiermee kan Port of Zwolle vrijwel elke goederensoort behandelen. Daarbij is er voldoende ruimte in de haven voor verdere groei.

Port of Zwolle is afhankelijk van de ontwikkelingen in de zeehavens Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen en van de economische groei in de regio Zwolle. Binnen de regio is haar positie sterk, maar de groeimogelijkheden zijn begrensd door het regionale achterland van Port of Zwolle. Een ontwikkeling van een haven met regionale functie naar een haven met een bovenregionale functie ligt gegeven het karakter van Port of Zwolle niet voor de hand.

Er zijn wel mogelijkheden voor groei. Er is afhankelijk van het gekozen scenario een zeer gematigde tot flinke groei in de containersector te verwachten. De verwachtingen in de overige segmenten (overslag) gaan van lichte krimp tot lichte groei. Voor 3 van de 5 economische clusters, waarin de regio Zwolle sterk is (Agro & Food, Industrie & Kunststoffen en Logistiek) is Port of Zwolle relevant als facilitator van de groei. Daarbij wordt de relevante van Port of Zwolle in 2030 alleen maar groter, omdat de sectoren, waarvoor Port of Zwolle relevant is, relatief sterker groeien tot en met 2030.

Het een en ander kan eraan bijdragen dat het economisch belang van Port of Zwolle voor de regio (afhankelijk van het scenario) in 2030 kan toenemen leidend tot een werkgelegenheid van 2.500 werknemers (een groei van 25% t.o.v. 2014) en een toegevoegde waarde tot € 470 miljoen.

3. Korte termijn ontwikkelingen

3.1 Scenario's

Aan de hand van de scenario's **Global Economy (GE)**, **High Oil Price (HOP)** en **Low Growth (LG)** is een raming gemaakt van de omvang en aard van de goederenstromen die in 2020 van en naar Port of Zwolle kunnen worden vervoerd en overgeslagen.

Global Economy (GE)
De uitgangspunten van GE zijn verdere globalisering gecombineerd met een lage olieprijs wat leidt tot een hoge economische groei en een gematigd milieubeleid.
High Oil Price (HOP)
De uitgangspunten van HOP zijn een hoge olieprijs, gematigde economische groei en een strikt milieubeleid met als gevolg een relatief snelle verduurzaming van industrie en logistiek. Dit lijkt voor nu minder reëel (hoge olieprijzen), maar voor de volledigheid hebben wij deze wel meegenomen.
Low Growth (LG)
De uitgangspunten van LG zijn lage economische groei en een lage olieprijs. Fossiele brandstoffen blijven dominant en het milieubeleid is gematigd.

Ramingen Port of Zwolle 2020

De ramingen van de goederenoverslag voor Port of Zwolle op basis van bovengenoemde scenario's voor Port of Zwolle zijn weergegeven in onderstaande figuur. Achter de verschillende scenario's zitten onder meer groeicijfers van de economie. Port of Rotterdam en Port of Amsterdam hebben eigen ramingen van de overslagcijfers gemaakt op basis van de groeicijfers achter deze scenario's. Deze overslagcijfers hebben we vervolgens gebruikt als input voor de ramingen voor Port of Zwolle.

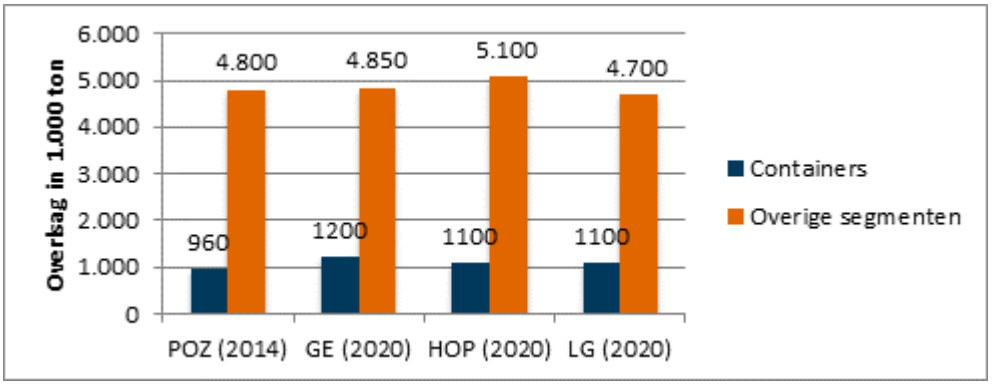

Figuur 2: Ramingen goederenoverslag Port of Zwolle 2020

De taak van Port of Zwolle is hierin het faciliteren van de groei en de wensen van het bedrijfsleven. Port of Zwolle heeft zelf geen lading of faciliteiten om lading over te slaan. De bedrijven gevestigd in Port of Zwolle en de regio Zwolle zorgen voor de daadwerkelijke groei. Een groei van de overslag volgt uit de economische groei van het bedrijfsleven in de regio Zwolle, in het bijzonder omdat de regio Zwolle een productieregio is (wat betekent dat Port of Zwolle vooral een exportfunctie heeft).

Deze exportfunctie biedt een kans om meer importstromen te behandelen en daarmee groei te realiseren voor de regio.

Er is op dit moment onvoldoende inzicht in de ongebruikte capaciteit bij de bestaande terminals om een inschatting te kunnen maken of deze stijging van de overslag afgehandeld kan worden. Dit moet nader uitgezocht worden (en is daarom opgenomen bij de activiteitenlijst voor de komende paar jaar).

3.2 Meerwaarde voor de regio

De groei van de overslag in Port of Zwolle leidt tot verschillende effecten in de regio. Het is gebruikelijk om het economische belang van havens weer te geven door te kijken naar:

- De directe werkgelegenheid en toegevoegde waarde van de haven.
- De indirecte werkgelegenheid en toegevoegde waarde (achterwaarts - terug in de keten en voorwaarts - vooruit in de keten).

Conform de methodiek van TNO voor het in beeld brengen van de economische belangen van Nederlandse Binnenhavens is een analyse gemaakt van het economisch belang van Port of Zwolle. Aan de hand van de goederenstromen (zie hoofdstuk 2) is vervolgens een vergelijking gemaakt van 2014 en 2020. Hierbij is gekeken naar het economische belang in werkgelegenheid en toegevoegde waarde (direct + indirect).

Het huidige economische belang van Port of Zwolle is al substantieel met een directe werkgelegenheid van 2.000 werknemers en een toegevoegde waarde van 375 miljoen euro. Afhankelijk van het scenario zal dit gelijk blijven (LG-scenario) dan wel doorgroeien (HOP-scenario) naar 2.150 werknemers en een toegevoegde waarde van 400 miljoen euro. De groei volgens het GE-scenario valt hiertussen in.

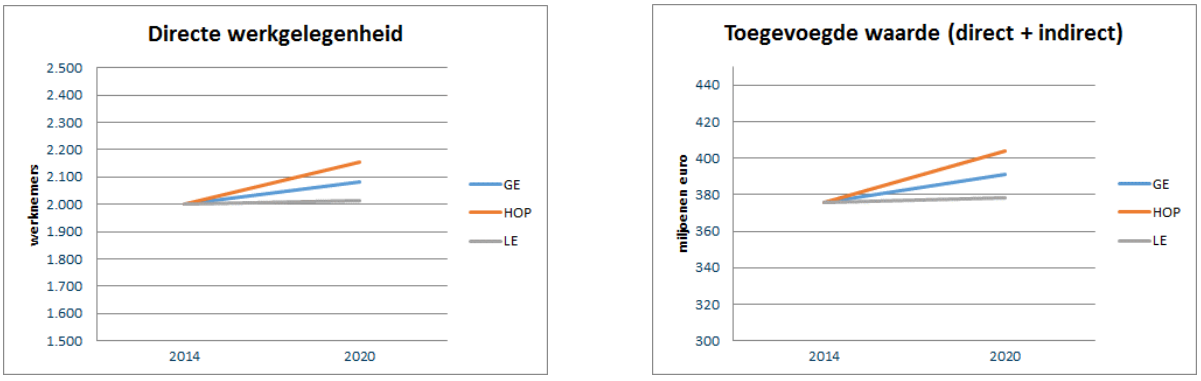

Figuur 3: Economisch belang Port of Zwolle

4. Agenda Port of Zwolle

In de Havenvisie 2030 is een uitvoeringsparagraaf opgenomen. Deze is in dit document integraal overgenomen in paragraaf 4.1. In paragraaf 4.2 is een verdere uitwerking gemaakt van deze uitvoeringsparagraaf naar concrete activiteiten voor de business plan periode tot en met 2020.

4.1. Uitvoeringsparagraaf Havenvisie

Om de rol en de ambitie van Port of Zwolle waar te kunnen maken is in de Havenvisie 2030 een strategische agenda opgesteld, waarin langs verschillende thema's (inzicht, integratie, samenwerking en marketing & communicatie) de belangrijkste aandachtspunten zijn beschreven. Deze zijn:

Inzicht:
- Inzicht in wat er gebeurt in de haven (goederenstromen, goederensoorten, connectiviteit, type bedrijven, modaliteitskeuze etc.).
- Inzicht in behoeften bestaande en nieuwe bedrijven.
- inzicht in behoeften andere stakeholders (o.m. overheden).

Integratie:
- Integratie van beleid en regelingen, zoals gronduitgiftebeleid, tarievenbeleid, marketing en communicatie, etc.
- Integratie van systemen, zoals systeem inning havengeld.
- Integratie van de operatie.

Samenwerking:
- Samenwerking met bedrijven, leden, accountmanagement, omliggende gemeenten, provincies, keten- en netwerkpartners en onderwijs- en onderzoeksinstellingen om gezamenlijke doelen vast te stellen en te kunnen realiseren.
- Voer een sterke lobby namens alle stakeholders voor gemeenschappelijke belangen

Marketing & communicatie:
- Voortzetten en uitbouwen marketing & communicatieactiviteiten

4.2. Activiteiten tot en met 2020

In deze paragraaf zijn de business activiteiten voor de periode t/m 2020 verder uitgewerkt in lijn met de uitvoeringsparagraaf uit de Havenvisie 2030. Daarbij hebben wij ook een onderscheid gemaakt naar urgentie van de acties (need2have versus nice2have) en de termijn waarop de acties op de agenda staan (korte termijn, middellange termijn of doorlopend).

Inzicht

Need2have / korte termijn
- Stel een goederenstroomanalyse op inclusief indeling naar segmenten.

- Onderzoek hoe Port of Zwolle bereikbaar is, wat het aanbod van vervoersmogelijkheden is (connectiviteit) en wat de frequenties zijn van binnenvaartschepen, shuttles, spoor en weg.
- Onderzoek welke bedrijven er nu in de regio zijn met kenmerken, sector, grootte, potentieel verdere groei, ruimtegebruik, wensen, behoeften en verwachtingen.
- Werk de stakeholderanalyse verder uit en kijk in hoeverre gedeelde doelstellingen gevonden kunnen worden.
- Onderzoek de mogelijkheden om de operatie te integreren (uitvoering, functies, personeel). Hier zijn mogelijk inverdieneffecten.

Need2have / middellange termijn

- Onderzoek welke mogelijkheden er zijn voor gezamenlijk beheer en onderhoud van het havengebied (openbare ruimte, infrastructuur). Hier zijn mogelijk inverdieneffecten.

Nice2have / middellange termijn

- Onderzoek de mogelijkheden voor uitbreiding en inbreiding om verdere groei te faciliteren. Op dit moment is er weliswaar nog 24 ha vrij uitgeefbaar, maar als grotere bedrijven hierin interesse hebben, dan is 24 ha snel gevuld.
- Onderzoek wensen en behoeften van de bedrijven die nu nog niet in de regio gevestigd zijn i.s.m. accountmanagement gemeenten.

Nice2have / doorlopend

- Onderzoek de mogelijkheden naar subsidies voor extra financieringsmogelijkheden (bv. Beter Benutten, Topsector Logistiek, Interreg en anderen).

Integratie

Need2have / korte termijn

- Integreer het tarievenbeleid binnen het grondgebied van Port of Zwolle.
- Onderzoek de mogelijkheden en randvoorwaarden voor integratie van de gemeentelijke systemen voor de inning van havengelden en indien relevant, integreer de systemen. Hier zijn mogelijk inverdieneffecten.

Nice2have / middellange termijn

- Ga in gesprek met de leden over een gezamenlijk gronduitgiftebeleid.

Samenwerking

Need2have / korte termijn

- Benader bedrijven in de regio om hen ambassadeur voor Port of Zwolle te maken. Laat het vertellen over de meerwaarde van Port of Zwolle.
- Werk uit hoe business development voor Port of Zwolle verder vorm kan krijgen (i.s.m. accountmanagement gemeenten). Hier zijn mogelijk inverdieneffecten.

Need2have / doorlopend

- Stimuleer andere stakeholders om activiteiten te organiseren, waarmee de doelen van Port of Zwolle dichterbij kunnen worden gebracht.

- Zorg voor proactief relatiemanagement en werk aan het realiseren van gezamenlijke doelen. Zorg ervoor dat er voor alle stakeholders een duidelijke propositie is wat de meerwaarde is van samenwerking met Port of Zwolle.
- Voer een actieve lobbycampagne waar nodig. Samenwerking in ketens en netwerken vergroot hiermee de slagkracht van de lobby.

Marketing & communicatie

Need2have / korte termijn

- Stel het marketing & communicatiebeleid voor Port of Zwolle vast: strategische uitwerking en gezamenlijke doelstellingen.

Need2have / doorlopend

- Laat de ambassadeurs een deel van marketing & communicatie doen (storytelling).
- Zorg dat er over je geschreven wordt in plaats van dat je zelf schrijft / zorg voor reuring.

4.3. Budgetten tot en met 2020

Op basis van een gemeentelijke bijdrage van in ieder geval EURO 75.000 per jaar per gemeente is de verwachting dat bovenstaande business activiteiten voor de periode t/m 2020 verder uitgewerkt kunnen worden.

PORT OF ZWOLLE

Colofon

April 2016

Uitgave

Port of Zwolle

Tekst

Port Solutions Rotterdam in samenwerking met Port of Zwolle

Website

Op www.portofzwolle.nl is meer informatie te vinden over Port of Zwolle.

Jaarverslag 2016

PORT OF ZWOLLE

Logistics hub of the Northeast

PORT OF ZWOLLE

Inhoudsopgave

Inleiding 5

Havenbedrijf Port of Zwolle 6

Logistics hub of the Northeast

Missie Port of Zwolle

Visie Port of Zwolle

Het havenbedrijf in cijfers

Doelstellingen 2015/2016

Kernwaarden

Ambitie

Organogram

Afhandeling en bereikbaarheid

Ruimte voor ondernemen

Port of Zwolle in beeld 12

Samenwerking en netwerken van cruciaal belang 18

Regio Zwolle

Logistiek Expertise Centrum Regio Zwolle

DUAL Ports

TEN-T

Verbreding sluizen Kornwerderzand

Andere samenwerkingsverbanden, projecten, netwerkbijeenkomsten en overlegstructuren

Trends en ontwikkelingen 22

Klimaatverandering en duurzaamheid

Integratie en logistieke ketens

Digitalisering van de logistiek en ICT

Colofon 23

Voorwoord

Sinds de trossen van Port of Zwolle officieel losgingen in november 2015, zijn we als havenbedrijf volop in beweging geweest. We kijken inmiddels terug op een succesvolle start van een bijzondere, grensoverschrijdende samenwerking. Door betrokkenheid, verbinding en passie is Port of Zwolle uitgegroeid tot een van de belangrijkste logistieke hubs in het noordoosten van Nederland. Met havens in Zwolle, Meppel en Kampen is Port of Zwolle een strategisch partner in de logistieke wereld.

Focus 2015 en 2016

De focus lag het afgelopen jaar op het profileren en positioneren van het merk 'Port of Zwolle' en het realiseren van naamsbekendheid. Door netwerken en deelnames aan congressen en beurzen in het binnen- en buitenland zijn grote stappen gezet. De media heeft mooie artikelen gepubliceerd en ook kijken we met trots terug op Koningsdag 2016. Op deze feestelijke dag kwam Port of Zwolle volop in beeld bij de parade Logistiek & Transport. Inmiddels is Port of Zwolle niet alleen een serieuze gesprekspartner voor de regionale en landelijke overheid, maar ook voor de grote zeehavens Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen.

Regionaal, landelijk en internationaal

Port of Zwolle timmert flink aan de weg. Regionaal, landelijk en internationaal. Zo kon een waardevolle bijdrage worden geleverd aan de succesvolle lobby van verbreding van de sluis in de Afsluitdijk bij Kornwerderzand. Verruiming van deze sluis biedt immers volop kansen voor de internationale kustvaart. En ook is aansluiting gezocht bij samenwerkingsverbanden, waaruit goede handelsrelaties zijn voortgekomen. Zo hebben we ons aangesloten bij de Strategische Logistieke Alliantie Overijssel (SLA) en het Europese project DUAL Ports. DUAL Ports is voor Port of Zwolle van belang omdat zij zich inzetten voor de verduurzaming van havens.

En Port of Zwolle kent nog meer hoogtepunten. Om deze in beeld te brengen, is een lange tijdbalk met dit jaarverslag verweven. Alle gebeurtenissen die hierop worden vermeld, hebben ons dichter gebracht bij onze missie: om met de havenactiviteiten van Port of Zwolle op een duurzame, efficiënte en innovatieve wijze de groei van bedrijven te faciliteren. Want dit resulteert niet alleen in een toegevoegde waarde van de regio, maar ook in een toename van de werkgelegenheid.

Port of Zwolle heeft de wind in de zeilen en wij danken iedereen die hieraan bijdraagt.

Jeroen van de Ende
Managing Director

Marco Swenne
General Manager

Havenbedrijf Port of Zwolle

Logistics hub of the Northeast

Eind 2015 gingen de trossen los voor Port of Zwolle en sinds die tijd is er veel gebeurd. Port of Zwolle is een van de belangrijkste logistieke hubs in het noordoosten van ons land geworden. Het havenbedrijf is het resultaat van een bijzondere grensoverschrijdende samenwerking tussen twee provincies en drie gemeenten en het regionaal bedrijfsleven. Door de krachten op het gebied van havenontwikkeling en logistiek te bundelen, wordt de economische groei, werkgelegenheid, gezamenlijke profilering en lobby van de regio Zwolle gestimuleerd.

Havenbedrijf Port of Zwolle is een zelfstandig opererende coöperatie en heeft drie leden: de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel. Het is een multifunctionele binnenhaven met een regionale functie. Zij wil graag strategisch partner in de logistieke wereld zijn, heeft havens in Zwolle, Meppel en Kampen en is gunstig gelegen op de lijn tussen de grote zeehavens Rotterdam, Amsterdam, Antwerpen en het gelegen achterland.

Het havenbedrijf Port of Zwolle heeft als doel het versterken van het vestigingsklimaat voor het havenbedrijfsleven, de industrie en logistieke bedrijven. Zij wil zich onderscheiden door meerwaarde te creëren voor haar klanten en haar concurrentiepositie te versterken. Het havenbedrijf zet in op het versterken van haar naamsbekendheid, zowel nationaal als internationaal, door actieve profilering, branding en aquisitie.

De afgelopen jaren zijn de overslag en de toegevoegde waarde van de havenactiviteiten sterk toegenomen. Dit is vooral te danken aan de uitbreidingen van bestaande havengebieden. Andere succesfactoren zijn de gunstige ligging, de verwevenheid met de activiteiten van Regio Zwolle, de internationale bedrijvigheid en de aanwezige handelsmentaliteit.

Missie Port of Zwolle

'Port of Zwolle wil met haar havenactiviteiten op een duurzame, efficiënte, innovatieve wijze de groei van bedrijven faciliteren resulterend in toegevoegde waarde en (in)directe werkgelegenheid in de regio.'

Visie Port of Zwolle

In de havenvisie 2030 van Port of Zwolle (maart 2016) is de volgende visie op de toekomst geschetst.

Port of Zwolle is een multifunctionele binnenhaven met een regionale functie. De overslag in 2015 was 96.000 TEU en 4.800.000 ton in overige segmenten. De op- en overslag in overige segmenten is breed verdeeld, droge en natte bulk, agri en zware lading. Hiermee kan Port of Zwolle vrijwel elke goederensoort behandelen. Daarbij is er voldoende ruimte in de haven voor verdere groei.

Er zijn mogelijkheden voor groei. Er is afhankelijk van het gekozen scenario een zeer gematigde tot flinke groei in de containersector te verwachten. De verwachtingen in de overige segmenten (overslag) gaan van lichte krimp tot lichte groei. Voor drie van de vijf economische clusters, waarin de regio Zwolle sterk is (Agro & Food, Industrie & Kunststoffen en Logistiek), is Port of Zwolle relevant als facilitator van de groei. Daarbij wordt de relevantie van Port of Zwolle in 2030 alleen maar groter, omdat de sectoren, waarvoor Port of Zwolle relevant is, relatief sterker groeien tot en met 2030.

Het een en ander kan eraan bijdragen dat het economisch belang van Port of Zwolle voor de regio (afhankelijk van het scenario) in 2030 kan toenemen leidend tot een werkgelegenheid van 2.500 werknemers (een groei van 25% t.o.v. 2014) en een toegevoegde waarde tot € 470 miljoen.

Port of Zwolle anno nu

Multifunctionele binnenhaven met regionale functie-overslag 4.800.000 ton en 96.000 teu (2014) - op- en overslag van containers, droge bulk, natte bulk, agri, zware lading en roro- 24 hectare vrij uitgeefbaar watergebonden terrein

Katalysator voor de regio

Visie op groei

- Gematigde groei in containersector.
- Gematigde groei tot krimp in overige segmenten.

Groeiambitie: versterken regionale functie!

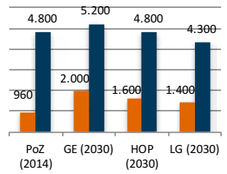

Meerwaarde voor de regio

Meerwaarde in 2030

- Werkgelegenheid: 2.000 - 2.500 werknemers
- Toegevoegde waarde: € 375 - € 470 miljoen
- Potentiële groei tot 25% t.o.v. 2014

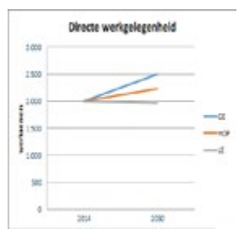

Versterken economische clusters

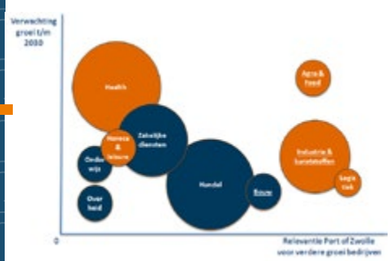

Het havengebied in cijfers

De totale op- en overslag van goederen en bulk zit in een opwaartse lijn.

Totale overslag (geschatte cijfers 2016)

- Goederen op- en overslag: 96.000 TEU
- Bulk op- en overslag: 8 miljoen ton

Feiten en cijfers 2014:

	Meppel	Kampen	Zwolle	Port of Zwolle
Werkgelegenheid	290	1200	910	2400
Gem. toegevoegde waarde per persoon	€ 109.000	€ 90.111	€ 120.822	€ 319.933
Direct toegevoegde waarde	€ 32 miljoen	€ 108 miljoen	€ 110 miljoen	€ 250 miljoen
Direct en indirect toegevoegde waarde	€ 53 miljoen	€ 188 miljoen	€ 182 miljoen	€ 423 miljoen

Doelstellingen 2015/2016

Voor het jaar 2015 en 2016 zijn heldere doelstellingen geformuleerd voor Port of Zwolle. Naamsbekendheid en acquisitie zijn daarvan de belangrijkste. Na de lancering in november 2015 is daar meteen aan gewerkt. De pijlen waren in eerste instantie binnen Nederland gericht. Naamsbekendheid en samenwerking met de grote zeehavens, bekendheid bij regionale, provinciale en landelijke overheid, aansluiting zoeken bij belangrijke netwerkbijeenkomsten. Begin 2016 is Port of Zwolle aangesloten bij de Strategische Logistieke Alliantie (SLA) Overijssel. Provinciale overheid, gemeente Deventer, Port of Twente en Port of Zwolle hebben deze samenwerking opgezet om gezamenlijk de logistieke mogelijkheden die provincie Overijssel te bieden heeft internationaal op de kaart te zetten.

Port of Zwolle is niet alleen landelijk hard aan de weg aan het timmeren, maar ook internationaal. In 2016 werd ook aansluiting gezocht bij Europese projecten, zoals bijvoorbeeld Dual Ports. Hieruit en uit andere netwerkbijeenkomsten zijn goede (internationale) handelsrelaties voortgekomen.

Kortom: Port of Zwolle is hard aan het werk om haar doelstellingen te behalen. Hieronder staan de doelstellingen kort geformuleerd. Op pagina 12 tot en met 17 kunt u in grote lijnen zien, hoe Port of Zwolle het afgelopen jaar in beeld is geweest en wat zij bereikt heeft.

- Profilering en positionering van het merk 'Port of Zwolle' met een duidelijke identiteit.
- Branding: het realiseren van meer naamsbekendheid.
- Volwaardig gesprekspartner voor landelijke en regionale overheid, (watergebonden) bedrijven, grote zeehavens Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen.
- Samenwerking met verschillende partijen, netwerkorganisaties en grote zeehavens.
- Duurzaamheid en innovatie.

PORT OF ZWOLLE

Kernwaarden

Havenbedrijf Port of Zwolle is bezig met het groeien tot een speler van formaat en wil zich ontwikkelen tot een havenbedrijf met een belangrijke functie binnen de logistieke wereld. Zij positioneert zich als het logistieke knooppunt van het noordoosten. Daarmee geeft het havenbedrijf de verbinding aan tussen de grote zeehavens Rotterdam, Amsterdam, Antwerpen en de lijn richting het noordoosten. Deze verbinding komt ook tot uitdrukking in het logo. De drie punten verbinden de gemeenten Zwolle, Meppel, Kampen en wijzen richting het noordoosten.

Voor Port of Zwolle zijn de onderstaande kernwaarden geformuleerd.

Kernwaarden

- **Passie** Port of Zwolle heeft passie voor alles wat te maken heeft met haven(s), de regio en het vakgebied; op elk niveau. *Trefwoorden: gedrevenheid, ijver, enthousiasme, dynamisch, beweging.*
- **Samenwerken** Port of Zwolle werkt samen met de regio, ondernemers in het havengebied, het havenbedrijfsleven in het algemeen en stakeholders om zo gezamenlijke ambities te gaan realiseren. *Trefwoorden: coöperatie, meewerken, samen doen.*
- **Betrokken** Port of Zwolle is betrokken bij haar omgeving en wil gezien worden als een betrouwbare partner. *Trefwoorden: aandacht, maatschappelijk verantwoord, duurzaam, toegewijd, trouw.*
- **Verbinden** Port of Zwolle is de verbindende factor tussen (logistieke) bedrijven, het havenbedrijfsleven en haar stakeholders. Zij is voor deze partijen de spin in het web op nationaal en internationaal niveau. Zij wil zich profileren als een partner die dichtbij staat. *Trefwoorden: aansluiten, samen brengen, toegankelijk, bereikbaar, binden.*

Ambitie

Port of Zwolle heeft de ambitie om dé logistieke hotspot van Noord-Nederland te worden. De mainport hebben binnenhavens nodig om de verbindingen te maken met de rest van Europa. Het bij elkaar brengen van de behoefte van de mainports met de behoefte van de ondernemers die gevestigd zijn of zich gaan vestigen binnen Port of Zwolle, dat is de uitdaging!

- Groei naar 120.000 TUE
- Internationale hub, resulteert in groei van werkgelegenheid.
- Corridorfunctie
- Goede samenwerking met de zeehavens Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen.

Organogram

Afhandeling en bereikbaarheid Port of Zwolle

Port of Zwolle ligt gunstig op de lijn tussen de grote zeehavens richting het noorden. Door deze gunstige ligging en de goede ontsluiting via weg en water, is het havengebied erg in trek bij (watergebonden) bedrijven. Er zijn veel bedrijven die dagelijks zakendoen vanuit dit havengebied. Dit aantal is de afgelopen jaren flink gegroeid, mede door de mogelijkheden om ladingen af te handelen en door het multimodale vervoer.

Door de groeiende op- en overslagcapaciteiten en de investeringen in de havens en ontsluitende infrastructuur heeft Port of Zwolle voldoende mogelijkheden om te groeien.

Afhandeling

Voor wat betreft de afhandeling vullen de havens elkaar goed aan. De haven in Meppel is de grootste containerbinnenhaven van Noord-Nederland. In de havens van Kampen en Zwolle staat overslag van bulkgoederen centraal. In Kampen is een van de grootste graandepots van Noordwest-Europa gerealiseerd. Het depot heeft een opslagcapaciteit van ruim 130.000 ton. Wanneer de graanoogst op zijn top is, rijdt er elke drie minuten een vrachtwagen door de poort.
Een logistieke uitdaging!

Soorten afhandeling:

- Op- en overslag containers
- Bulkvervoer (natte en droge bulk)
- Agri
- Zware ladingen

Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van de havens van Port of Zwolle is uitstekend. De verbindingen via weg, water en spoor sluiten goed op elkaar aan. Ook het transport via de luchthaven Schiphol ligt binnen bereik. Met deze vier vervoersmodaliteiten binnen handbereik kunnen de bedrijven de hele wereld bereiken.

Ruimte voor ondernemen

Er is volop ruimte om te ondernemen binnen Port of Zwolle. Organisaties die interesse hebben om zich te vestigen in Port of Zwolle, kunnen rekenen op een uitgebreide kennismaking met het hele gebied en de vele verschillende mogelijkheden. Er zijn verschillende kavels vrij en er zijn nog gebieden voor ontwikkeling. Voor elke vervoersonderneming is er een geschikte plek. Het havenbedrijf heeft alle beschikbare ondernemersruimte in beeld.

Port of Zwolle maakt voor geïnteresseerde ondernemers graag de connectie met relevante faciliteiten en aanwezige bedrijven en personeel. Ook als het gaat om procedures die bij vestiging komen kijken, krijgt de ondernemer begeleiding en brengt het havenbedrijf snel alle betrokken diensten aan één tafel. Samen met de ondernemer wordt er gekeken naar de beste locatie voor investeren.

Port of Zwolle in beeld

December 2013
Gemeenten Zwolle, Kampen & Meppel gaan een samenwerkingsverband aan voor het opzetten van een gezamenlijk havenbedrijf om water- en wegvervoer te promoten.

Begin 2015
Het havenbedrijf Zwolle/Kampen/Meppel krijgt steeds meer vorm. Het streven is om eind 2015 het havenbedrijf officieel op te richten.

25 juni 2015
Havenbedrijf Zwolle/Kampen/Meppel lanceert haar nieuwe naam: Port of Zwolle. Verschillende media, regionaal en landelijk, plaatsen een artikel.

25 juni 2015
Port of Zwolle: bundeling van havenactiviteiten versterkt concurrentiepositie binnenhavens. Een artikel van RTV Drenthe.

29 juni 2015
Port of Zwolle versterkt de binnenvaart. Verschillende media plaatsen een artikel.

Augustus 2015
Port of Zwolle wordt in regionale media genoemd in relatie tot de economische ambities van de provincie Overijssel en Drenthe en Regio Zwolle

7 november 2015
Verschillende media plaatsen een bericht over de officiële start van Port of Zwolle.

17 oktober 2015
Een nieuwsitem in BNR Radio over de ambities van Port of Zwolle (BNR Zakendoen is een onderdeel van FD.).

28 september 2015
Voorafgaand aan de wedstrijd Feyenoord – PEC Zwolle een meeting in skybox van Port of Rotterdam met 12 bedrijven uit Rotterdam & Regio Zwolle.

24 september 2015
Definitief groen licht voor Port of Zwolle. Gemeenteraden Zwolle, Kampen, Meppel zijn akkoord met de oprichting en deelneming in Port of Zwolle.

22 september 2015
Nieuwsitem in BNR Radio over de oprichting van Port of Zwolle (BNR Zakendoen is een onderdeel van FD.)

15 september 2015
Verschillende media schrijven over de uitbreidingsplannen van Port of Zwolle. De kans bestaat dat meer havens zich aansluiten bij Port of Zwolle.

7 november 2015
Havenbedrijf Port of Zwolle gaat officieel van start. Volop aandacht in verschillende media voor de officiële lancering van Port of Zwolle. De nieuwe directie wordt bekend gemaakt en de eigen huisstijl gepresenteerd.

November 2015
Hele maand november is er in verschillende media volop aandacht voor het nieuwe havenbedrijf, de directie, het logo en het verhaal achter het logo.

10 november 2015
Port of Zwolle onderzoekt mogelijkheden voor aansluiting op spoor. Diverse artikelen in verschillende media worden gepubliceerd.

12 november 2015
De ontwikkeling van het nieuwe logo en het ontstaan van het verhaal achter het logo en de naam worden in beeld gebracht.
(Bron: Bredewold, Wezep)

21 november 2015
Havendeal Zwolle, Kampen, Meppel. Zeehavens kunnen profiteren van bundeling zoetwaterkrachten in Port of Zwolle. Groot artikel in Trouw.

26 november 2015
'PEC Zwolle feliciteert Port of Zwolle'. Paginagrote advertentie in 12 regionale kranten met totaaloplage 352.000!

Port of Zwolle in beeld

December 2015
Een artikel in ZON' over de start van Port of Zwolle: Een havenbedrijf voor Zwolle, Kampen en Meppel.

22 januari 2016
Port of Zwolle kijkt vooruit. Onderzoek naar nieuwe havens. Artikel in de Stentor.

12 februari 2016
Port of Zwolle, logistieke hub voor Noordoost Nederland. Een interview in de Scheepvaartkrant over de oprichting, ambities en toekomst van Port of Zwolle.

14 februari 2016
Havenbijeenkomst de grote zeehavens & 100 andere partijen. Aansluitend de wedstrijd PEC Zwolle – Feyenoord.

18 februari 2016
Minister Melanie Schultz-van Haegen brengt een bezoek aan Overijssel over de ontwikkelingen voor brug- en sluisbediening. Bereikbaarheid weer op orde door overeenkomst over bediening bruggen en sluizen.

22 februari 2016
Directie Port of Klaipeda op bezoek bij verschillende bedrijven in het havengebied om de mogelijkheden te onderzoeken.

2 mei 2016
Grensontkennend besturen en ondernemen. Een artikel over de ambitie van Regio Zwolle. Port of Zwolle speelt een belangrijke rol hierbij. Artikel ZON'.

27 april 2016
Koningsdag 2016 Zwolle: Port of Zwolle volop in beeld tijdens de Parade Logistiek & Transport

9 april 2016
Spot op groeilocatie Port of Zwolle. Strategisch partner voor zeehavens. Een artikel in Havenlocaties Nederland 2016.

24 september 2015
Port of Zwolle van start: over de oprichting en de toekomst van dit havenbedrijf. Een artikel in Seaport Magazine.

15 maart 2016
Oost-Nederland doet het economisch goed. Wie zijn de drijvende krachten? In de Stentor een interview met Jeroen van den Ende, managing director Port of Zwolle.

29 februari 2016
Scania breidt haar logistieke activiteiten in regio Zwolle uit en gebruikt Port of Zwolle als logistiek knooppunt.

18 mei 2016
Aanwezig bij de stakeholders-bijeenkomst Strategische Logistieke Alliantie Overijssel met vele andere bedrijven uit de provincie.

19 mei 2016
Regio Zwolle in de top 3 van economische regio's. De oprichting van Port of Zwolle is één van de illustrerende voorbeelden van de ontwikkeling van de regio.

24 mei 2016
Op bezoek in Gdansk om te kijken naar de mogelijkheden. Samen met o.a. Hogeschool Windesheim en Port of Rotterdam.

1 juni 2016
In beeld Port of Zwolle. Hollands glorie in Kampen. Artikel Stentor.

3 juni 2016
Op bezoek in Klaipeda. In gesprek met de directeur van Port of Klaipeda en netwerkbijeenkomst voor ondernemers.

9 juni 2016
Op handelsmissie in Bergen, Noorwegen, met een delegatie tijdens de internationale Hanzedagen.

Port of Zwolle in beeld

24 juni 2016
Tweedekamer leden bezoeken bedrijven in Regio Zwolle. Bij Wehkamp geeft Port of Zwolle een presentatie en laat haar bedrijfsfilm zien.

27 juni 2016
In Groningen, bij EnTranCe, een presentatie verzorgen voor nationale en internationale bedrijven en overheden, waaronder de minister van energie uit Litouwen.

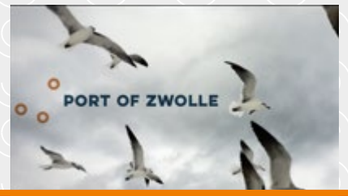

28 juni 2016
Bedrijfsfilm ontwikkeld en gepubliceerd / online gezet. Film wordt ook tijdens presentaties getoond. Bekijk film

5 juli 2016
Werkbezoek bij Royal Huisman: aandacht voor vervoer over water en logistieke hotspot regio Zwolle. Ondernemers en gedeputeerden praten bij over ontwikkelingen en internationale kansen Port of Zwolle.

5 juli 2016
Logistiek knooppunt Port of Zwolle; een item in Mooi Overijssel on tour.

2 september 2016
Gezamenlijke lobby werpt haar vrucht- en af. Het financieringsplan voor een bredere sluis bij Kornwerderzand is zo goed als rond. Provincie Overijssel en Flevoland dragen enkele tonnen bij.

6 november 2016
Een aansprekend item over Port of Zwolle in Ondernemend Nederland, RTL 7.

3 november 2016
Kickoff van het Europese project DUAL Ports in Denemarken. Bekijk website

21 september 2016
Ondernemend Drenthe over uitdagingen, havens en economie: Waarom heet de haven van Meppel 'Port of Zwolle'? Een interview in Ondernemend Drenthe.

11 & 17 september 2016
Mooie promotie voor Port of Zwolle en Regio Zwolle. Een aansprekend item over Port of Zwolle in Lifestyle Experience, RTL 7. Bekijk item

3 september 2016
Gezamenlijke lobby voor infrastructuur N50

3 september 2016
Bredere sluis bij Kornwerderzand moet meer en grotere coasters naar Port of Zwolle voeren. Item RTV Oost

23 november 2016
Hotspots, meer dan alleen kavels en bereikbaarheid. Discussiebijeenkomst logistieke hotspots Nederland. Artikel in Nieuwsblad Transport.

25 november 2016
Succesvolle lobby. Brede steun Tweede Kamer voor verbreding N50 bij gemeente Kampen. Verschillende media plaatsen een artikel.

15 december 2016
Aanwezig bij het Havendebat 2016. Tijdens het havendebat aandacht voor binnenhavens, het achterland en de ruimte voor optimalisering hiervan.

15 december 2016
Netwerken tijdens Regio Zwolle Congres 2016.

19 december 2016
Bijeenkomst over het samenwerkingsverband North Sea – Baltic corridor.

29 december 2016
Tijdens de afdelingsjaarvergadering van Koninklijke BLN-Schuttevaer IJsseldelta-Zwartewater was niet de vraag of, maar wanneer Zwartewaterland zich aansluiten bij Port of Zwolle'. Artikel Stadskoerier.

Samenwerking en netwerken van cruciaal belang

Samenwerking met verschillende partijen is van cruciaal belang voor het succes van de havens. Alleen daardoor kan de gezamenlijke groei en ambitie gerealiseerd worden. Port of Zwolle heeft een commerciële, maatschappelijke en faciliterende verantwoordelijkheid. Het is voor een organisatie als Port of Zwolle dan ook erg belangrijk om betrokken te zijn en samen te werken met verschillende partijen. Zo onderhoudt zij een goed contact met de grote zeehavens Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen om gezamenlijk te kijken hoe Port of Zwolle kan bijdragen aan de groei van deze havengebieden en om zo een belangrijke inland-hub te worden. Uiteraard zijn er ook andere nationale en internationale samenwerkingsverbanden en overlegstructuren waaraan Port of Zwolle deelneemt. Op deze manier wil zij zich op de kaart zetten en een belangrijke binnenhaven worden. Hieronder een overzicht van internationale, landelijke en regionale organisaties, netwerken en overlegstructuren waaraan Port of Zwolle deelneemt.

Regio Zwolle

Om regionale ambities gezamenlijk te realiseren, is het netwerk Regio Zwolle opgericht. Als één van de sterkst groeiende economische regio's is Regio Zwolle de verbindende schakel tussen West-, Oost- en Noord-Nederland. Regio Zwolle is een dynamische samenwerking, die met oog voor mens en welzijn, grensoverschrijdende oplossingen biedt. De regio bestaat uit twintig gemeenten en is verdeeld over vier provincies. Binnen dit netwerk komen niet alleen overheid samen, maar ook ondernemers en onderwijs.

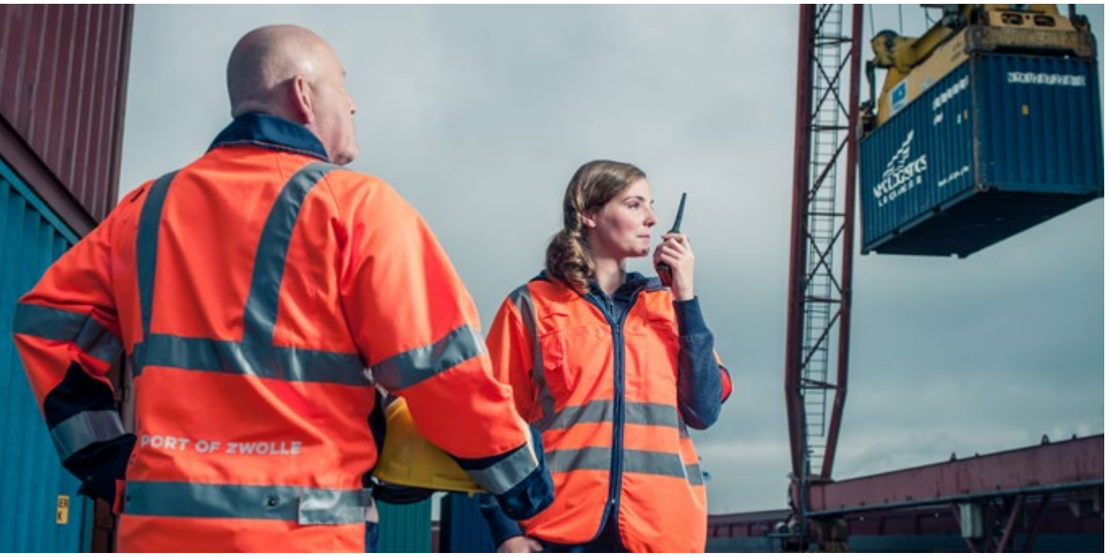

Logistiek Expertise Centrum Regio Zwolle (L.E.C. Regio Zwolle)

Het L.E.C. Regio Zwolle is een initiatief van bedrijven die samenwerken aan een nog slimmere, beter toegeruste en gezondere logistieke ondernemersregio en bundelt alle activiteiten in de regio op het gebied van Transport & Logistiek. Binnen dit platform worden mens, kennis en economie efficiënt en effectief met elkaar verenigd.

Het verankeren van de ondernemersbelangen in de politiek en de krachtenbundeling om tot een betere regionale propositie te komen, nemen binnen het 'Economie'-gedeelte een belangrijke plek in. Alle activiteiten binnen dit gedeelte zijn erop gericht om een grotere aantrekkelijkheid te creëren om als bedrijf te vestigen in de regio of om te kiezen voor handel met Regio Zwolle. Er is nadrukkelijk ruimte voor lobby & marketing. Port of Zwolle heeft binnen dit gedeelte een groot aandeel. De nationale en internationale markt zullen, samen met het L.E.C. Regio Zwolle, actief benaderd worden.

Binnen het 'mens'-gedeelte zullen in 2016 en 2017 650 moeilijk vervulbare vacatures met gekwalificeerd personeel ingevuld worden. Het 'kennis'-gedeelte wordt gevormd door de beschikbare data. Hoog gekwalificeerd onderzoek is nodig om het platform de juiste sturingsinformatie te geven. Dit onderzoek wordt in samenwerking met het KennisDC van Windesheim gedaan.

DUAL Ports

In Europees verband werkt Port of Zwolle samen met andere havenbedrijven en overheden in het project DUAL Ports. In november 2016 is het project van start gegaan en zal de aankomende jaren doorlopen. DUAL Ports streeft ernaar om 'Regional Entrepreneurial Ports' (REPs) koolstofarm maken. Dit wil zij doen door gezamenlijk een eco-innovatieprogramma op te stellen, waarin afspraken staan om de koolstof-uitstoot te minimaliseren. Port of Zwolle wil een duurzaam en innovatief havenbedrijf zijn en heeft zich aangesloten bij dit samenwerkingsverband.

Interreg North Sea Region DUAL Ports
European Regional Development Fund

Havengebieden spelen een belangrijke rol bij het testen en implementeren van innovatie en nieuwe technieken. Dit blijkt ook uit de laatste windenergie-ontwikkelingen in de EU en daarbuiten. De uiteindelijke effecten hebben een positieve uitwerking op elkaar en kunnen elkaar versterken, wat de werkgelegenheid en het milieu ten goede komt.

Voor het project DUAL Ports is gekozen voor een internationale aanpak om zo ook de kleine en middelgrote haven-gebieden te kunnen laten profiteren van dit potentieel. Door het op grotere schaal aan te pakken, worden deze havengebieden niet beperkt door personele bezetting of financiering en kunnen zij de meest effectieve oplossingen toepassen op hun eigen havengebied. De maatregelen die Port of Zwolle uiteindelijk selecteert zal, naar verwachting, invloed hebben op het fungeren van het havengebied en zal ondernemingen, onderzoekcentra en overheden bij elkaar brengen om eco-innovatie mogelijk te maken.

TEN-T

De havens van Port of Zwolle zijn direct gelegen op Trans-European Transport Networks (TEN-T). Dit is een gezamenlijk netwerk dat Europese vervoersnetwerken voor goederentransport en passagiersvervoer op het land, in de lucht en over water met elkaar verbindt.

De schaalvergroting van de schepen brengt groeiende vervoersvolumes met zich mee, over steeds langere afstanden. De behoefte aan een efficiënt transportnetwerk op Europees niveau wordt daarmee steeds groter. Naast het verbinden van bestaande en nieuwe netwerken, stelt de Europese commissie in de doelstellingen ook vergroening van mobiliteit centraal. Milieuvriendelijke modaliteiten als vervoer over water en per spoor worden gestimuleerd. Doordat de havens van Port of Zwolle op dit netwerk liggen, kunnen zij hier direct op inspelen en kan het havengebied zich blijven ontwikkelen.

Belangrijke infrastructurele projecten die hieruit voortkomen:

- Nieuwe infrastructuur en het upgraden van bestaande infrastructuur.
- Wegnemen van bottlenecks (enkelspoor, vaardiepte, te smal wegennet).
- Verbeteren van multimodale knooppunten voor goederen- en personenvervoer.

Verbreding sluizen Kornwerderzand

De afgelopen jaren heeft Port of Zwolle samen met overheden en bedrijven uit Noord-Nederland een succesvolle lobby gevoerd voor het vervangen, verbreden en verdiepen van de sluis in de Afsluitdijk bij Kornwerkderzand. Al jaren staat het aanpassen van de sluis hoog op het wensenlijstje van Noord-Nederland. Doordat de sluis beperkte afmetingen heeft, is het voor bepaalde schepen niet mogelijk om de sluis te passeren. Zeegaande kustvaarders en luxe megajachten kunnen de werven en bedrijven in het achterland niet bereiken. Overheden en bedrijven uit de provincies Overijssel, Flevoland en Friesland lopen nu grote kansen en opdrachten mis. De verouderde infrastructuur belemmert de economische ontwikkelingen.

Verbreding en verruiming van de sluis heeft invloed op de plaatselijke werkgelegenheid en op de economie. Het levert niet alleen 2500 banen bij scheepswerven en toeleveranciers op, maar biedt ook volop kansen voor internationale kustvaart tussen Nederland en Noord- en Noordoost-Europa.

In 2015 en 2016 heeft Port of Zwolle, samen met de andere partijen, veelvuldig gepleit om de vervanging en verbreding van de sluis door de landelijke politiek te krijgen en met succes. Eind 2016 is een motie aangenomen, is er geld gereserveerd en kan het project rekenen op brede steun uit de Tweede Kamer. De verwachting is dat de voorbereiding van de uitvoering van het project start in 2018. Het streven is om in 2023 de verruiming van de sluis af te ronden.

Ander samenwerkingsverbanden, projecten, netwerkbijeenkomsten en overlegstructuren zijn onder meer:

- Project North Sea – Baltic corridor (gezamenlijke lobby infrastructuur Noord Nederland).
- Project infrastructuur N50 (gezamenlijke lobby).
- Project Beter Benutten.
- Project Regionale ontwikkeling voor brug- & sluisbediening.
- Netwerkbijeenkomsten ENTRANCE.
- Netwerk Regio Zwolle.
- Netwerk Regio Twente.
- Nederlandse vereniging van binnenhavens (bureau Binnenvaart).
- Netwerkbijeenkomsten met grote zeehavens Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen.
- Stakeholdersbijeenkomsten Strategische Logistieke Alliantie Overijssel.
- Handelsmissies.
- Bezoeken en kennisuitwisseling andere (internationale) havengebieden.
- Polymer Science Park
- Samenwerking met KennisDC Hogeschool Windesheim.

Trends en ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen aangehaald en gekeken welke invloed zij hebben op Port of Zwolle. Er is gekeken naar ontwikkelingen wereldwijd, met invloed op de consumenten- en afzetmarkten en ontwikkelingen bij de belangrijkste aanvoerhavens van Port of Zwolle, de zeehavens van Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen. De volgende trends en ontwikkelingen hebben invloed op de manier hoe het havenbedrijf ingericht en geleid moet worden.

Klimaatverandering en duurzaamheid

De ingezette klimaatverandering leidt tot extremer weerssituaties, denk aan hetere zomers, heftigere regenbuien, maar ook langdurige droogte. Dit kan in droge tijden mogelijk leiden tot langere periodes van laag water op de rivieren. Om de ingezette klimaatverandering te vertragen of stoppen, komt duurzaamheid steeds hoger op de agenda. Voor steeds meer consumenten is duurzaamheid onderdeel van hun productkeuze. Dit heeft directe gevolgen voor afzetmarkten. Producten worden lokaal (of lokaler) geproduceerd en genuttigd en consumenten zijn bereid meer te betalen voor duurzamere producten.

Alternatieve brandstoffen als LNG zijn in opkomst: vergroening van de vervoersmiddelen is noodzakelijk. Hybride motoren en nieuwe brandstoffen als biomassa en LNG krijgen de komende jaren een belangrijker aandeel in de brandstoffenmix en worden verder ontwikkeld als een volwaardige brandstof. Investeringen in duurzame aandrijving zijn de komende jaren noodzaak, gezien de aangescherpte emissienormen van de Rotterdamse haven vanaf 2025 en de verwachting van strengere regelgeving op termijn.

Voor Port of Zwolle biedt dit kansen. Duurzaam vervoer richting het achterland is hierbij een belangrijk punt. Vanuit de Nederlandse en Europese overheid wordt vervoer over de weg ontmoedigd in tegenstelling tot vervoer over water en via spoor. De bedrijven binnen Port of Zwolle kunnen hier zeker van profiteren, al zullen zij zich ook, samen met andere spelers in de logistieke keten, moeten inzetten voor een efficiënte en duurzame afwikkeling van het transport.
Port of Zwolle heeft dit hoog op de agenda staan en speelt een actieve rol in de projecten Verbreding en verdieping Kornwerderzandsluis, DUAL Ports en nieuwe spoorterminal Zwolle.

Integratie van logistieke ketens

Ketenintegratie is samenwerking binnen en tussen de opeenvolgende schakels binnen een logistieke keten. Dit zal naar verwachting verder vorm krijgen in de toekomst. Het stelt hoge eisen aan organisaties en bedrijven. Deelname aan ketens en netwerken zijn daarbij cruciaal om toekomstbestendig te zijn.

Digitalisering van de logistiek en ICT

Logistieke ketens worden steeds complexer. Om dit te kunnen managen is het noodzakelijk om de logistieke processen te digitaliseren. Het wordt daarmee eenvoudiger om informatie te delen, wat leidt tot betere planningsmogelijkheden. Een meer optimale planning is de manier om bestaande infrastructuur efficiënt te gebruiken.

Colofon

Uitgave datum
September 2017

Uitgave
Port of Zwolle

Eindredactie
Port of Zwolle

Vormgeving
BOO5T Marketing

Fotografie
Port of Zwolle,
Peter Timmer Fotografie

Contact
Bezoekadres
Lübeckplein 2
8017 JZ Zwolle

Postbus
Postbus 100007
8000 GA Zwolle

Email
communicatie@portofzwolle.nl

Website
www.portofzwolle.nl

PORT OF ZWOLLE

Logistics hub of the Northeast

Jaarrekening 2016

Port of Zwolle Coöperatie U.A.

deJong&Laan

Accountants Belastingadviseurs

Jaarrekening 2016

13 juli 2017

Port of Zwolle Coöperatie U.A.
Grote Kerkplein 15
8011 PK Zwolle

Inhoudsopgave

1 Accountantsrapport
1.1 Samenstellingsverklaring van de accountant 3
1.2 Informatie over de onderneming 4

2 Jaarrekening
2.1 Balans per 31 december 2016 5
2.2 Winst- en verliesrekening over de periode 16-03-2016 tot en met 31-12-2016 7
2.3 Kasstroomoverzicht over de periode 16-03-2016 tot en met 31-12-2016 8
2.4 Algemene toelichting 9
2.5 Toelichting op de balans 10
2.6 Toelichting op de winst- en verliesrekening 12

3 Overige gegevens
3.1 Mededeling omtrent het ontbreken van de controleverklaring 13
3.2 Statutaire regeling omtrent resultaatbestemming 13

1 Accountantsrapport

1.1 Samenstellingsverklaring van de accountant

Aan: Het bestuur van Port of Zwolle Coöperatie U.A.

De jaarrekening van Port of Zwolle Coöperatie U.A. is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2016 en de winst- en verliesrekening over de periode 16 maart 2016 tot en met 31 december 2016 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, 'Samenstellingsopdrachten'. Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Port of Zwolle Coöperatie U.A.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Meppel, 13 juli 2017

de Jong & Laan accountants belastingadviseurs

J.C.S. Otto AA

1.2 Informatie over de onderneming

Rechtsvorm
De rechtspersoon is opgericht bij akte d.d. 16 maart 2016 verleden voor notaris mr. W.H. Bossenbroek.

Doelstelling/activiteiten
De doelstelling luidt volgens uittreksel uit het Handelsregister van de Kamer van Koophandel d.d. 17 maart 2016: dienstverlening voor vervoer over water. Binnenhavenactiviteiten voor de regio's Zwolle, Meppel en Kampen.

Bestuur
De directie wordt gevoerd door de heren J. van den Ende en M.W.R. Swenne.

Inrichtingseisen jaarrekening
Op grond van de daarvoor geldende groottecriteria is de besloten vennootschap in de zin van Titel 9 Boek 2 BW aan te merken als kleine rechtspersoon. Voor deze rechtspersonen bestaan bepaalde vrijstellingen met betrekking tot de inrichtingseisen van de jaarrekening. Van deze vrijstellingen is, waar gewenst, gebruik gemaakt.

Informatie over de coöperatie
De leden van Port of Zwolle Coöperatie U.A. zijn:
- de gemeente Kampen;
- de gemeente Meppel;
- de gemeente Zwolle.

2 Jaarrekening

2.1 Balans per 31 december 2016

(voor resultaatbestemming)

	31-12-2016	16-03-2016
	€	€
Activa		
Vlottende activa		
Vorderingen		
Debiteuren	68.063	-
Overige vorderingen en overlopende activa	58.409	-
	126.472	-
Liquide middelen	251.730	60.000
	378.202	60.000

	31-12-2016	16-03-2016
	€	€
Passiva		
Eigen vermogen		
Kapitaalreserves	60.000	60.000
Resultaat boekjaar	-12.322	-
	47.678	60.000
Kortlopende schulden		
Crediteuren	232.298	-
Overige schulden en overlopende passiva	98.226	-
	330.524	-
	378.202	60.000

2.2 Winst- en verliesrekening over de periode 16-03-2016 tot en met 31-12-2016

	16-03-2016 / 31-12-2016
	€
Netto-omzet	366.797
Kostprijs van de omzet	-132.586
Brutowinst	234.211
Verkoopkosten	51.219
Algemene kosten	195.314
Som der bedrijfslasten	246.533
Netto resultaat vóór belastingen	-12.322
Belastingen gewoon resultaat	-
Netto resultaat na belastingen	-12.322

Bij de provincie Overijssel is een subsidie aangevraagd van maximaal € 160.000 voor de voorbereidende activiteiten voor het oprichten van een gezamenlijk havenbedrijf van Zwolle, Kampen en Meppel. Omdat het verzoek tot definitieve vaststelling nog niet bij de provincie is ingediend, kan geen zekerheid worden verkregen over de hoogte van de te ontvangen subsidie. Vanwege de onzekerheid en het voorzichtigheidsprincipe zijn de opbrengsten van de provinciaalse subsidie niet in de cijfers over 2016 verwerkt. Het voorschot van € 72.000 is onder de kortlopende schulden opgenomen als vooruitontvangen subsidie.

2.3 Kasstroomoverzicht over de periode 16-03-2016 tot en met 31-12-2016

	16-03-2016 / 31-12-2016
	€
Kasstroom uit operationele activiteiten	
Bedrijfsresultaat	-12.322
Verandering in werkkapitaal:	
Debiteuren	-68.063
Overige vorderingen	-58.409
Mutatie kortlopende schulden (exclusief kredietinstellingen)	330.524
	204.052
Mutatie geldmiddelen	191.730
Verloop mutatie geldmiddelen	
Stand per begin boekjaar	60.000
Mutaties in boekjaar	191.730
Stand per eind boekjaar	251.730

2.4 Algemene toelichting

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Port of Zwolle Coöperatie U.A. is feitelijk en statutair gevestigd op Grote Kerkplein 15, 8011 PK te Zwolle en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 65586972.

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten van rechtspersoon

De activiteiten van Port of Zwolle Coöperatie U.A. bestaan voornamelijk uit: dienstverlening voor vervoer over water. Binnenhavenactiviteiten voor de regio's Zwolle, Meppel en Kampen.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Omzetverantwoording

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van goederen en diensten en gerealiseerde projectopbrengsten uit hoofde van onderhanden projecten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Belastingen over de winst of het verlies

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

2.5 Toelichting op de balans

Vlottende activa

Vorderingen

	31-12-2016	16-03-2016
	€	€
Debiteuren		
Debiteuren	68.063	-
Overige vorderingen en overlopende activa		
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.612	-
Overige vorderingen	51.797	-
	58.409	-
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	6.612	-
Overige vorderingen		
Te vorderen Europese Subsidie	51.797	-

Liquide middelen

Rabobank, zakelijke rekening	251.730	60.000

Eigen vermogen

Kapitaalreserves

	Kapitaal-reserve Gemeente Kampen	Kapitaal-reserve Gemeente Meppel	Kapitaal-reserve Gemeente Kampen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 16 maart 2016	20.000	20.000	20.000	60.000
Mutaties boekjaar	-	-	-	-
Stand per 31 december 2016	20.000	20.000	20.000	60.000

Kortlopende schulden

	31-12-2016	16-03-2016
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	232.298	-
Overige schulden en overlopende passiva		
Vooruitontvangen subsidie	72.000	-
Advieskosten	15.711	-
Inhuur Jeroen van den Ende over december	7.174	-
Accountantskosten	2.091	-
Overige kosten	1.250	-
	98.226	-

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Niet in de balans opgenomen rechten

Bij de provincie Overijssel is een subsidie aangevraagd van maximaal € 160.000 voor de voorbereidende activiteiten voor het oprichten van een gezamenlijk havenbedrijf van Zwolle, Kampen en Meppel. Omdat het verzoek tot definitieve vaststelling nog niet bij de provincie is ingediend, kan geen zekerheid worden verkregen over de hoogte van de te ontvangen subsidie. Vanwege de onzekerheid en het voorzichtigheidsprincipe zijn de opbrengsten van de provinciaalse subsidie niet in de cijfers over 2016 verwerkt. Het voorschot van € 72.000 is onder de kortlopende schulden opgenomen als vooruitontvangen subsidie.

2.6 Toelichting op de winst- en verliesrekening

	16-03-2016 / 31-12-2016
	€
Netto-omzet	
Bijdrage gemeente Kampen	105.000
Bijdrage gemeente Meppel	105.000
Bijdrage gemeente Zwolle	105.000
Europese subsidie Interreg	51.797
	366.797
Kostprijs van de omzet	
Inkoopwaarde omzet	132.586
Inkoopwaarde omzet	
Inhuur Marco Swenne	54.775
Inhuur Jeroen van den Ende	77.811
	132.586
Verkoopkosten	
Wending en marketing	43.618
Reis- en verblijfkosten	7.601
	51.219
Algemene kosten	
Oprichtingskosten	78.607
Kosten website en huisstijl	58.064
Advieskosten	54.780
Accountantskosten	2.813
Abonnementen en contributies	795
Assurantiepremie	193
Bankkosten	62
	195.314

Zwolle, 13 juli 2017

M.W.R. Swenne

J. van den Ende

3 Overige gegevens

3.1 Mededeling omtrent het ontbreken van de controleverklaring

Aangezien de rechtspersoon binnen de door de wet gestelde grenzen (artikel 396 Titel 9 Boek 2 BW) valt, behoeft aan de jaarrekening en het jaarverslag geen verklaring omtrent de getrouwheid te worden toegevoegd.

3.2 Statutaire regeling omtrent resultaatbestemming

Ingevolge artikel 20 lid 3 van de statuten van de vennootschap staat de winst ter beschikking van de algemene vergadering.

Colofon
de Jong & Laan
accountants belastingadviseurs
Blankenstein 134
7943 PE Meppel
0522-23 75 00
meppel@jonglaan.nl
www.jonglaan.nl

De Jong & Laan Accountants B.V., gevestigd te Almelo, K.v.K. 08054458. Op al onze diensten en werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de KvK Oost Nederland te Enschede onder nr 08153431, zijn in te zien op www.jonglaan.nl en worden op verzoek kosteloos toegezonden.

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Evaluatie perspectieffonds
portefeuillehouder	Eefke Meijerink
informant	Lubbers, Huub (3291)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Evaluatie perspectieffonds Bijlage: 2017-06-12+M8-4+Evaluatie+Perspectieffonds

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de voorgenomen wijze van evalueren van het perspectieffonds voor jongeren met schulden en de ingediende motie en toezegging 142 over de resultaten als afgedaan beschouwen.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 20 november 2017

Openbaar

Onderwerp	Evaluatie perspectieffonds
Versienummer	1

Portefeuillehouder	Eefke Meijerink
Informant	Huub Lubbers
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS
Telefoon	(038) 498 3291
Email	HGJ.Lubbers@zwolle.nl

Bijlagen	Motie evaluatie perspectieffonds

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
Kennis te nemen van de voorgenomen wijze van evalueren van het perspectieffonds voor jongeren met schulden en de ingediende motie en toezegging 142 over de resultaten als afgedaan beschouwen.

Datum 20 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Met het beleidsplan schulddienstverlening werd door de raad op 12 juni 2017 besloten tot oprichting van een fonds voor jongeren. De doelgroep van het perspectieffonds zijn jongeren tot zevenentwintig jaar voor schulden tot maximaal € 5000. Het aanvragen van ondersteuning verloopt via het sociaalwijkteam (SWT) of het raadsliedenwerk (SRW). Het perspectieffonds zal de beginnende schulden van de jongeren voor 100% overnemen in de vorm van een renteloze lening mits er zicht is op herstel van de financiële zelfredzaamheid. De looptijd van de lening mag variëren. In beginsel wordt gedacht aan een looptijd van drie jaar. Ondersteuning is mogelijk als:

- de jongere minder dan € 5000 schuld heeft;
- de jongere de vordering niet betwist;
- de jongere voor de eerste keer ondersteuning vraagt i.v.m. schulden;
- de schulden te goeder trouw zijn (geen fraude; saneerbare CJIB-vorderingen).

Opgemerkt zij nog dat een studieschuld van de rijksdienst Duo niet-saneerbaar is maar geen belemmering vormt voor overname van de overige schulden door het fonds.

Voorgestelde werkwijze
Het fonds zal de beginnende schulden van de jongeren voor 100% overnemen in de vorm van een renteloze lening met in beginsel een looptijd van drie jaar. Terugbetaling is afhankelijk van het inkomen en de leefsituatie. De looptijd van de lening mag echter variëren. Het administratieve proces zal op eenvoudige wijze worden ingericht. Eventuele incasso zal worden uitgevoerd door schulddienstverlening.

De overname van de schulden is niet vrijblijvend. Het vereist een plan van aanpak dat door of voor de jongeren wordt opgesteld, ondertekend en vervolgens uitgevoerd. Het plan van aanpak is gericht op herstel van financieel zelfredzaamheid. We zullen daarbij het gebruik door de inwoner van de voorzieningen controleren. De minimale vereisten die wij stellen aan het plan van aanpak zijn:

- Ontwikkelen van financiële vaardigheden ter voorkoming van recidive door ondersteuning met budgetbeheer, financieel maatje, cursusdeelname Uitkomen met Inkomen of deelname budgetkringen;
- Verwerven van (meer) inkomen door baan
- Volgen van opleiding of werken;

Het monitoren van de ontwikkelingen ligt in handen van het sociaal wijkteam (SWT). De oprichting van het fonds zal vooral bekend worden gemaakt onder de intermediaire kaders voor jongeren. Hierbij valt te denken aan scholen, schoolmaatschappelijk werk, eerstelijns functionarissen gezondheidszorg bijv huisartsen en welzijnswerkers.

De aanvraagprocedure en het administratieve proces zal op eenvoudige wijze worden ingericht.
We denken aan de volgende stappen:

1. Melding en gesprek bij SWT/SRW. Mogelijk onderzoek naar betrokkenheid gezin en omgeving.
2. Jongere machtigt SWT/SRW om contact op te nemen met schuldeisers.
3. SWT/SRW maakt 100% overname d.m.v. Perspectieffonds kenbaar.
4. We onderhandelen met schuldeisers over afkoop en leggen dat vast.
5. SWT/SRW leggen de gemaakte afspraken vast in een korte rapportage (PvA).
6. SWT/SRW doen met PvA een ambtshalve aanvraag bij SDV voor het Perspectieffonds.

7. SWT/SRW leggen met jongere in een leenovereenkomst de uitwerking en voorwaarden vast.
8. SDV legt financiële verplichtingen vast in Allegro, betaalt aan schuldeisers en doet incasso.

Evaluatie 2018
In de vergadering van 12 juni 2017 werd besloten om het college te vragen om te komen met verwachte resultaten van het Perspectieffonds. Op basis van de verwachte resultaten kan het effect worden getoetst. In januari 2018 gaat het fonds van start. We zullen de volgende zaken gaan vastleggen:

Metingen	**Verwachte resultaten in 2018**
aantal aangemelde zaken	100
aantal aangenomen zaken	60-80
de hoeveelheid door de gemeente overgenomen schulden	€ 180.000
de hoeveelheid aan de gemeente terugbetaalde schulden	€ 10-20.000
aantal schuldenvrij afgewikkelde zaken	5
aantal lopende leningen van fonds met schuldenaren	55
omvang van lopende leningen aan fonds	€ 150.000

Beoogd effect
Met behulp van de evaluatie in 2018 hopen we inzicht te krijgen in de resultaten van het nieuw opgerichte perspectieffonds.
Met het fonds willen we voor jongeren de neerwaartse spiraal van financiële en sociale problemen doorbreken door het overnemen van schulden door de gemeente. Bij terugbetaling van de schuld aan de gemeente wordt rekening gehouden met inkomen en leefsituatie.

Argumenten
nieuwe werkwijzen moeten meerwaarde hebben.
Het perspectieffonds gaat uit van de presumptie dat snel ingrijpen veel leed en kosten voorkomen. Het fonds is eenmalig gevuld. Door de terugbetaling krijgt het een revolverend karakter. Het is van belang om de effecten van deze nieuwe werkwijze op te sporen en vast te leggen. In geval van (veel) gunstige effecten kan worden overwogen om de nieuwe methode meer toe te passen. Bijvoorbeeld ook bij oudere schuldenaren met beginnende schulden.

Risico's
N.v.t.

Financiën
N.v.t.

Communicatie
N.v.t.

Vervolg
De eerste evaluatie is voorzien voor het jaar 2018. De raad zal over de resultaten van deze voorziene evaluatie zo snel mogelijk worden geïnformeerd.

Datum 20 november 2017

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 38578

Onderwerp Evaluatie perspectieffonds

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 21-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

ChristenUnie

Motie

Beleidsplan schulddienstverlening
Betreft: evaluatie Perspectieffonds

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 12 juni 2017,
gelezen het beleidsplan schulddienstverlening en gehoord de beraadslagingen,

constaterende dat

- het beleidsplan schulddienstverlening spreekt van oprichting van een nieuw Perspectieffonds;

van mening dat

- het Perspectieffonds moet bijdragen aan een snelle en duurzame 'schuldenvrijheid' van deelnemers;

roept het college op om

- uiterlijk in september te komen met verwachte resultaten van het Perspectieffonds op basis waarvan het effect kan worden getoetst, waaronder:
    - de hoeveelheid overgenomen schulden (door de gemeente),
    - de hoeveelheid afbetaalde schulden (aan de gemeente),
    - de uitstroom uit het Perspectieffonds,
    - de termijn waarop deelnemers schuldenvrij worden (is die termijn voor deelnemers aan het Perspectieffonds korter dan voor niet-deelnemers?),
    - de mate van duurzame 'schuldenvrijheid' (is er duurzame verandering of juist sprake van opbouw van nieuwe schulden tijdens of na deelname?);

en gaat over tot de orde van de dag.

Johannes de Vries
ChristenUnie

Aangenomen
met algemene stemmen
12-6-'17

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Grondprijzennota 2018
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Dijkslag - Erdtsieck, Danielle (5124)
medeopstellers	Meulen, Anouschka van der (5126)
afdeling	Vastgoed
bijlagen	Voorstel: Informatienota Grondprijzennota 2018 Bijlage: Grondprijzennota 2018

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
de door het college vastgestelde Grondprijzennota 2018

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 22 november 2017

Onderwerp	Grondprijzennota 2018
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder De heer R.E. de Heer

Informant Anouschka van der Meulen / Danielle Dijkslag-Erdtsieck
Eenheid/Afdeling Fysiek Domein / Vastgoed
Telefoon 038 498 5126 /5124
Email a.v.d.Meulen@zwolle.nl / dn.dijkslag@zwolle.nl

Bijlagen 1. Grondprijzennota 2018

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
de door het college vastgestelde Grondprijzennota 2018.

Datum 22 november 2017

Inleiding
Door middel van de jaarlijks vast te stellen Grondprijzennota informeert het college de raad en anderen op transparante wijze over de relevante marktontwikkelingen en het vigerende grondprijsbeleid. Onze bevindingen en voorstellen komen tot stand op basis van marktanalyses, kennis van bouwkostendeskundigen en (beleids)adviseurs van de gemeente Zwolle. Daarnaast hebben twee externe adviesbureaus de residuele grondwaarden van diverse woningtypologieën geactualiseerd.

Kernboodschap
De lichte stijging die vorig jaar is waargenomen heeft zich doorgezet in een aantrekkende en goedlopende woningmarkt. De vraag is inmiddels groter dan het aanbod voor zowel nieuwbouw als bestaande bouw. Het aantal verkopen ligt inmiddels weer op het niveau van vóór de crisis. Een structureel herstel van de woningmarkt lijkt zich door te zetten en de economische groeiverwachting blijft positief.

De aantrekkende markt heeft invloed op de prijzen van de woningbouw en daarmee op de grondprijs. Vanwege de prijsstijgingen in de markt van zowel de bouwkosten als de VON-prijzen, wordt de bandbreedte van de grondprijzen naar boven bijgesteld. Dit omdat ook de grondprijs meestijgt in deze aantrekkende markt en er onderhandelingsruimte nodig is om te kunnen blijven meeveren met de opwaartse markt.

Om afwijkende en innovatieve woonconcepten te kunnen blijven faciliteren alsmede de mogelijke effecten van het Regeerakkoord (o.a. versneld afbouwen van hypotheekrenteaftrek) te kunnen opvangen, wordt de onderkant van de bandbreedte niet naar boven bijgesteld.

Door de scheiding van wonen en zorg en de ontwikkelingen hierin, is het op dit moment nog niet mogelijk om een algemene beleidslijn voor de grondprijs van dit segment te bepalen.
Vanwege ontwikkelingen in de scheiding van huisvesting en zorg hebben we getracht onderzoek te doen naar de geldstromen tussen zorginstanties en beleggers. Het is een complexe materie waarbij de financiering van het zorgvastgoed al sinds 2012 in een overgangsregeling zit. In 2018 komt er een nieuwe systematiek. Er is nog veel onduidelijkheid over tarieven en bekostiging na 2018 en de verantwoordelijke minister moet hier nog een standpunt over innemen. Dit inzicht is van belang om te kunnen bepalen wat de invloed hiervan is op de grondprijs van zorgvastgoed. Met andere woorden, wat is een marktconforme grondprijs voor dit segment.
Vanwege deze onduidelijkheid en het ontbreken van ervaringscijfers is er gekozen om in 2018 de grondprijs per ontwikkelopgave te bepalen en dus maatwerk toe te passen.

Consequenties
De wijzigingen voor de grondprijzennota 2018 zijn als volgt:

<u>Projectmatige woningbouw</u>
De bovenkant van de bandbreedte voor (projectmatige) woningbouw wordt verhoogd naar €500 en de onderkant blijft op het huidige prijsniveau (met uitzondering van appartementen en sociale huurwoningen).

<u>Appartementen</u>

Datum 22 november 2017

De bandbreedte voor appartementen wordt los gelaten en de grondprijs wordt per opgave bepaald en maatwerk toegepast vanwege o.a. de grote diversiteit in locatie, grootte, verschijningsvormen en afwerkingsniveau.

Woon- en zorgcomplexen
De grondprijs wordt per opgave bepaald door middel van het toepassen van maatwerk.

Voor de overige vastgoedsegmenten is besloten om de grondprijzen op hetzelfde niveau te houden als in 2017.

Communicatie
Na vaststelling van de Grondprijzennota 2018 door het college zal de nota openbaar op de internetsite van de Gemeente Zwolle worden gepubliceerd.

Vervolg
De vastgestelde grondprijzen uit de Grondprijzennota worden gebruikt als input voor de te actualiseren grondexploitaties en de Nota van Uitgangspunten voor de MPV. De genoemde grondprijzen zijn in beginsel prijsvast voor het gehele kalenderjaar 2018. De Grondprijzennota geeft het kader aan waarbinnen grondprijsonderhandelingen plaatsvinden met onder andere ontwikkelaars, corporaties en particulieren.

Openbaarheid
De Grondprijzennota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw I. Geveke

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 40465

Onderwerp Grondprijzennota 2018

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 21-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Actueel

Zwolle

Ontwikkeling
Vastgoed

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon (038) 498 5126 /2499
a.v.d.meulen@zwolle.nl /
dn.dijkslag@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Grondprijzennota 2018

Afdeling Vastgoed

Datum 22 november 2017

1. Inleiding

1.1 Kader Grondprijzennota
Jaarlijks stelt het college de Grondprijzennota vast waarbij de hoogte van de grondprijzen voor de verschillende functies wordt bepaald.
Uitgangspunt is dat de grondprijs marktconform wordt bepaald zodat de gemeente een reële marktprijs ontvangt en vermeden wordt dat de afnemer van de grond indirect via de grondprijs wordt gesubsidieerd. Afhankelijk van de functie hanteert de gemeente Zwolle een bepaalde grondprijsmethodiek waarbij in specifieke gevallen maatwerk wordt toegepast en het uitvoeren van taxaties in toenemende mate zal voorkomen.

1.2 Status Grondprijzennota
De Grondprijzennota is een openbaar stuk. Door middel van de jaarlijks vast te stellen Grondprijzennota informeert het college de raad en anderen steeds op transparante wijze over de relevante marktontwikkelingen en het vigerende grondprijsbeleid. De Grondprijzennota geeft het kader aan waarbinnen grondprijsonderhandelingen worden gevoerd.

1.3 Gestanddoeningstermijn
Bij onderhandelingen, prijsafspraken, grondreserveringen, indexaties en dergelijke wordt door de gemeente duidelijk vermeld welk prijspeil de grondprijzen hebben en welke voorwaarden erbij horen.

1.4 Uitgangspunten grondprijsbeleid

Indien niet anders vermeld, zijn alle grondprijzen die in deze nota en de bijlage worden genoemd, exclusief BTW en kosten koper. Indien niet anders vermeld, zal wanneer de floor space index (de verhouding van m² BVO en m² grond) op de uit te geven kavel groter wordt dan 1,0 in beginsel worden afgerekend op basis van de prijs per m² bruto vloeroppervlak (BVO) in plaats van per m² grond. Het aantal m² BVO wordt op basis van de NEN 2580 norm bepaald.

2. Grondprijzen 2018

In dit hoofdstuk worden per vastgoedsegment de te hanteren grondprijzen voor het jaar 2018 weergegeven.

2.1 Woningbouw Algemeen

Voor de uitgifte van grond wordt een m² prijs met bandbreedtes (tot stand gekomen volgens de genormeerd residuele rekenmethodiek) voor de grond gehanteerd waarbij er een differentiatie is aangebracht in type woningen. Hierdoor komt niet alleen de verscheidenheid aan locaties in Zwolle tot uitdrukking, maar ook de specifieke courantheid van een kavel in de grondprijs. De bandbreedte is ruim gehouden om te kunnen blijven meeveren met de huidige economische ontwikkelingen. Per uitgifte wordt de specifieke prijs van de betreffende kavel vastgesteld.

Type woning	**Prijs per m², exclusief BTW en kosten koper 2017**	**Prijs per m², exclusief BTW en kosten koper 2018**
Sociale huurwoningen	€ 125,00	€ 125,00
Sociale huurappartementen	€ 125,00	€ 125,00
Appartementen	€ 220,00 tot € 400,00	maatwerk
Rijwoningen 1 laag (met of zonder kap)	€ 220,00 tot € 260,00	€ 220,00 tot € 500,00
Rijwoningen 2-laags (met of zonder kap)	€ 220,00 tot € 325,00	€ 220,00 tot € 500,00
Rijwoningen 3-laags (met of zonder kap)	€ 240,00 tot € 400,00	€ 240,00 tot € 500,00
2^1 kap (met of zonder kap) tot 750 m²	€ 240,00 tot € 400,00	€ 240,00 tot € 500,00
Vrijstaand /geschakeld tot 750 m²	€ 240,00 tot € 400,00	€ 240,00 tot € 500,00
Iedere m² tussen 750 en 1500 m²	€ 200,00 tot € 235,00	€ 200,00 tot € 235,00
Iedere m² vanaf 1500 m²	€ 95,00 tot € 135,00	€ 95,00 tot € 135,00
Buitenplaatsen Project Zwolse Buiten	€ 580.000,00 per buitenplaats	€ 580.000,00 per buitenplaats

Tabel 1: grondprijzen woningbouw 2017 en 2018

2.2.a.Woningbouw sociale huur
Grondprijzen in dit segment gelden voor de bereikbare huurwoningen.
Er is sprake van een bereikbare huurwoning indien de woning een aanvangshuur heeft die niet hoger is dan de jaarlijks door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vast te stellen liberalisatiegrens voor tweepersoonshuishoudens. In de uitgiftecontracten wordt vanuit de gemeentelijke Algemene Verkoopvoorwaarden Onroerende Zaken een functiebescherming opgenomen om de sociale huurfunctie van de betreffende woningen in de toekomst te kunnen borgen.

2.2.b.Woningbouw vrije sector huur
De grondprijs voor vrije sector huurwoningen wordt bepaald op basis van diverse factoren zoals locatie, huurprijsniveau, bouwplan en uitpondingsmogelijkheden.
Als uitgangspunt geldt de tabel 1: grondprijzen woningbouw.

2.3 Bedrijventerreinen
De grondprijs per m² voor bedrijventerreinen is door middel van de residuele- en de vergelijkende waardemethodiek bepaald. Via deze methodieken wordt door middel van taxaties door onafhankelijke, deskundige taxateurs de norm bepaald voor een bepaald bedrijventerrein waarbij differentiatie mogelijk is. Differentiatie wordt onder meer veroorzaakt door de ligging van de kavel op het terrein (bijvoorbeeld als er sprake is van een zichtlocatie) en door specifieke omstandigheden zoals de aanwezigheid van een hoogspanningstracé.
In tabel 2 staan de gronduitgifteprijzen per m² voor 2018 vermeld voor de verschillende Zwolse bedrijventerreinen. Uitgangspunt voor de grondprijzen is dat maximaal 30% van het bruto vloeroppervlak (BVO) van de opstal in gebruik mag zijn als kantoor of showroom. Indien hiervan wordt afgeweken, wordt de grondprijs aangepast naar deze functie.

<u>Hessenpoort</u>
De grondprijs van kavels op dit bedrijventerrein verandert niet ten opzichte van 2017. Gelet op de verschillende gebruiksmogelijkheden van de kavels op Hessenpoort is de differentiatie in de prijsvaststelling tussen Hessenpoort en Hessenpoort Zuid gehandhaafd. Voor wat betreft de kavels op Hessenpoort die gelegen zijn in de invloedsfeer van de hoogspanningskabels verschillen de gebruiksmogelijkheden per kavel. Van belang voor de gebruiksmogelijkheden is hoe hoog de kabels hangen, of er masten op de uit te geven kavel staan en hoe de lijnen over de beschikbare kavel liggen. Om deze reden zal er voor de kavels gelegen binnen de invloedsfeer van het hoogspanningstracé per kavel een aparte prijsberekening worden gemaakt. Deze prijs wordt naar rato van de op de kavel aanwezige beperkingen verlaagd. Dit wil zeggen dat naar mate de maximale bouwhoogte van (gedeelten van) de kavel door de aanwezigheid van hoogspanningskabels wordt verlaagd, de uiteindelijke kavelprijs van die kavel lager zal worden. Omdat de kavelgrenzen op het bedrijventerrein nog niet vastliggen, wordt een berekening van de definitieve prijs van deze kavels pas gedaan wanneer over de uitgifte van een specifiek begrensde kavel wordt gesproken.

<u>Marslanden Zuid</u>
De grondprijs van kavels op dit bedrijventerrein verandert niet ten opzichte van 2017.

<u>Scholtensteeg</u>
De grondprijs van kavels op dit bedrijventerrein verandert niet ten opzichte van 2017.

Locatie	Prijs per m², exclusief BTW en kosten koper 2017	Prijs per m², exclusief BTW en kosten koper 2018
Marslanden Zuid	€ 72,50	€ 72,50
Hessenpoort	€ 127,00 tot € 200,00	€ 127,00 tot € 200,00
Hessenpoort Zuid	€ 135,00 tot € 140,00	€ 135,00 tot € 140,00
Scholtensteeg	€ 130,00	€ 130,00

Tabel 2: grondprijzen bedrijventerreinen 2017 en 2018

2.4 Kantoren

De waarde van een locatie wordt door een groot aantal factoren bepaald. Naast de ligging is met name de omvang van het object bepalend. Daarnaast zijn factoren van belang als de bereikbaarheid per auto en openbaar vervoer, de parkeermogelijkheden en de algemene uitstraling van de locatie.

De grondprijs voor kantorenlocaties wordt in Zwolle in beginsel door middel van de residuele waardemethodiek bepaald, met een minimumprijs per deelgebied (zie tabel 3). De in de tabel genoemde grondprijs geldt als minimum grondprijs per m² te realiseren BVO (conform NEN 2580), exclusief BTW en kosten koper. Indien de floor space index (de verhouding van m² BVO en m² grond) op de uit te geven kavel kleiner wordt dan 1,0, zal in beginsel worden afgerekend op basis van de prijs per m² grond in plaats van per m² BVO.

De grondprijzen van kavels op deze kantorenlocaties veranderen niet ten opzichte van 2017.

Locatie	Minimale prijs per m² BVO, exclusief BTW en kosten koper 2017	Minimale prijs per m² BVO, exclusief BTW en kosten koper 2018
Hanzeland	€ 350,00	€ 350,00
Oosterenk / Watersteeg	€ 300,00	€ 300,00
Voorsterpoort	€ 350,00	€ 350,00
Overige locaties	€ 320,00	€ 320,00

Tabel 3: minimale grondprijzen kantoorlocaties 2017 en 2018

2.5 Winkels en horeca (met winstoogmerk)

De grondprijs voor winkel- en horecalocaties wordt door middel van de residuele waardemethodiek bepaald. Gezien de grote differentiatie tussen verschillende locaties en ontwikkelingen wordt de grondprijs voor iedere ontwikkeling op basis van een taxatie door een onafhankelijke, deskundige taxateur vastgesteld. Hierbij geldt een minimale prijs van € 215,00 per m² BVO, exclusief BTW en kosten koper.

2.6 Maatschappelijke voorzieningen

2.6.1 Maatschappelijke voorzieningen zonder winstoogmerk

Onder deze categorie worden uitgiften geschaard ten behoeve van een ideële en/of publieke functie c.q. bestemming waarbij de beoogde activiteiten zonder winstoogmerk plaatsvinden.

Om te beoordelen of er sprake is van een ideële en/of publieke functie c.q. bestemming waarbij de beoogde activiteiten zonder winstoogmerk plaatsvinden, wordt gekeken naar het al dan niet BTW-plichtig zijn van de betreffende activiteiten. De afnemer van gronden waarop geen BTW-plichtige activiteiten worden ontplooid, kan de BTW die over de koopsom van de grond wordt betaald niet in vooraftrek brengen. De BTW over de koopsom van de grond vormt voor deze afnemer dan ook een kostenpost die kostprijsverhogend werkt.

Onder maatschappelijke voorzieningen zonder winstoogmerk worden onder meer verstaan:

<u>Sociaal maatschappelijke voorzieningen</u>, zoals bijvoorbeeld:
- overheidsvoorzieningen, bijvoorbeeld: brandweerkazerne, politiebureau;
- onderwijsvoorzieningen, bijvoorbeeld: basisschool, middelbare school;
- grootschalige medische voorzieningen: bijvoorbeeld: ziekenhuis,
- (para)medische beroepen gevestigd in een door een stichting zonder winstoogmerk geëxploiteerd gezondheidscentrum;
- overige voorzieningen: bijvoorbeeld: peuterspeelzalen (niet-commercieel), welzijnsvoorzieningen, religieuze voorzieningen, niet-commerciële culturele voorzieningen.

Voor 2018 wordt dezelfde grondprijs als in 2017 gehanteerd. Er geldt een grondprijs van € 180,00 per m² exclusief BTW en kosten koper.

<u>Recreatieve en sportvoorzieningen</u>, zoals bijvoorbeeld:
- kinderboerderij, scouting, niet commerciële sportaccommodaties (overdekt en/of buiten), speeltuin.

Recreatieve voorzieningen: voor het bebouwde deel geldt voor 2018 een grondprijs van € 180,00 per m² exclusief BTW en kosten koper. Voor het onbebouwde deel wordt voor 2018 een prijs van € 35,00 per m² exclusief BTW en kosten koper gehanteerd.

Sportvoorzieningen:
Gronden voor maatschappelijke (niet commerciële) sportvoorzieningen worden doorgaans in erfpacht uitgegeven. Voor 2018 gelden hierbij de volgende uitgangspunten:
- voor het te bebouwen deel geldt een minimumprijs van € 95,00 per m² exclusief BTW. Voor het onbebouwde deel wordt een prijs van € 35,00 per m² exclusief BTW gehanteerd.
- in het geval van een herziening dan wel heruitgifte van een reeds bebouwd terrein geldt voor het bebouwde deel een minimumprijs van € 65,00 per m² exclusief BTW. Voor het onbebouwde deel wordt een prijs van € 25,00 per m² exclusief BTW gehanteerd. *Nb bij de overname van een opstal wordt deze in zijn geheel zelfstandig getaxeerd.*
- voor de sportvelden geldt een prijs van € 7,00 per m² exclusief BTW.

2.6.2 Maatschappelijk voorzieningen met winstoogmerk

Onder deze categorie worden uitgiften geschaard ten behoeve van een functie c.q. bestemming waarbij de beoogde activiteiten met winstoogmerk plaatsvinden. Voor dergelijke voorzieningen wordt de grondprijs bepaald aan de hand van de residuele waardemethodiek, waarbij een minimale grondprijs wordt gehanteerd van € 215,00 per m², exclusief BTW en kosten koper. Afhankelijk van de residuele berekening zal deze prijs (mogelijk) naar boven worden bijgesteld.

Er is sprake van een functie c.q. bestemming waarbij de beoogde activiteiten met winstoogmerk plaatsvinden als de betreffende activiteiten BTW- plichtig zijn. De afnemer van gronden waarop BTW- plichtige activiteiten worden ontplooid, kan de BTW die over de koopsom van de grond wordt betaald in vooraftrek brengen en de kosten van de grond worden uitsluitend gevormd door de grondprijs exclusief BTW.

Maatschappelijke voorzieningen mét winstoogmerk, zoals bijvoorbeeld:

- peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en opleidingsinstituten;
- voorzieningen voor geprivatiseerde nutsbedrijven;
- commerciële sportvoorzieningen;
- medische en paramedische functies zoals artsen, fysiotherapeuten, apothekers;
- motorbrandstofverkooppunten.

Leisure

Gezien de grote differentiatie tussen locaties en ontwikkelingen wordt de grondprijs voor iedere leisure ontwikkeling op basis van een taxatie door een onafhankelijke, deskundige taxateur vastgesteld. Hierbij geldt dat de prijs minimaal de werkelijk door de gemeente gemaakte kosten voor die betreffende ontwikkeling dient te dekken.

Nutsvoorzieningen

Bij verkoop van grond ten behoeve van nutsbedrijven wordt in 2018 – net als in 2017 - een grondprijs gehanteerd van minimaal € 215,00 per m², exclusief BTW en/of kosten koper, waarbij een minimumprijs per transactie is gehanteerd van € 1.000,00 exclusief BTW en/of kosten koper. De minimumprijs wordt gehanteerd om de kosten van de betreffende grondtransactie te kunnen dekken.
In een aantal gevallen wordt de grond niet in eigendom uitgegeven aan het nutsbedrijf, maar wordt een beperkt zakelijk recht door de gemeente gevestigd ten behoeve van het nutsbedrijf door middel van bijvoorbeeld het vestigen van een recht van opstal.
De kosten voor het vestigen van het zakelijk recht komen voor rekening van het betreffende nutsbedrijf.

Zendmasten en zendapparatuur

Voor het plaatsen van een zendmast of zendapparatuur op gemeentegrond door providers wordt een recht van opstal gevestigd.

Wanneer (her-) ontwikkeling van de betreffende locatie te verwachten is, wordt overwogen om een huurovereenkomst te sluiten.

Voor het plaatsen van een separate zendmast wordt in 2018 een retributie gerekend van € 5.000,00 per mast per jaar. De kosten voor het vestigen van het opstalrecht komen voor rekening van opstaller.
De retributie wordt jaarlijks geïndexeerd en kan daarnaast eens in de vijf jaar worden herzien.
Voor elke volgende provider die door middel van een afhankelijk recht van opstal gebruik maakt van de zendmast, is door de opstaller aan de gemeente een extra retributie verschuldigd van € 500,00 per jaar, per toegevoegde provider en per mast (kosten voor opstaller).

De duur van de overeenkomst is in principe vijftien jaar, tenzij er redenen zijn om hiervan af te wijken.

Voor het plaatsen van apparatuur onder een hoogspanningsmast wordt een retributie van € 2.500,00 per jaar in rekening gebracht, kosten voor opstaller.
De retributie wordt jaarlijks geïndexeerd en kan daarnaast eens in de vijf jaar worden herzien. De duur van de overeenkomst is in principe vijftien jaar tenzij er redenen zijn om hiervan af te wijken.
Bij de bepaling van de locatie van zendmast c.q. zendapparatuur wordt rekening gehouden met het streven van de gemeente om meerdere providers gebruik te laten maken van dezelfde hoogspanningsmast.

2.6.3 Overige maatschappelijk voorzieningen

Woon-zorgvastgoed
Mede vanwege ontwikkelingen in de scheiding van huisvesting en zorg en het specifieke karakter, wordt voor woon- en zorgcomplexen maatwerk toegepast om de grondprijs te bepalen.

Verzamelgebouwen/combinatiegebouwen en *incidentele voorzieningen*
- een combinatie van voorzieningen uit eerder vermelde categorieën in hoofdstuk 2.6;
- voorzieningen welke niet onder één van de overige categorieën in hoofdstuk 2.6 voorkomt.

Voor het bepalen van de grondprijs voor deze categorie voorzieningen in 2018 wordt maatwerk toegepast, waarbij voor het bepalen van de grondprijs bij de maatschappelijke voorzieningen zonder winstoogmerk een prijs geldt van € 180,00 per m² exclusief BTW en kosten koper en voor de maatschappelijke voorzieningen met winstoogmerk geldt een minimumprijs van € 215,00 per m² exclusief BTW en kosten koper.

Categorie voorzieningen	**Minimale prijs per m², exclusief BTW en kosten koper 2017**	**Minimale prijs per m², exclusief BTW en kosten koper 2018**
Sociaal maatschappelijke voorzieningen	€ 180,00	€ 180,00
Recreatieve voorzieningen	€ 180,00 bebouwd en € 35,00 onbebouwd	€ 180,00 bebouwd en € 35,00 onbebouwd
Sportvoorzieningen*	€ 95,00 bebouwd. € 35,00 onbebouwd en € 7,00 sportvelden	€ 95,00 bebouwd. € 35,00 onbebouwd en € 7,00 sportvelden
Maatschappelijke voorzieningen met winstoogmerk	€ 215,00	€ 215,00
Leisure	Taxatie	Taxatie
Nutsvoorzieningen	€ 215,00 Minimumprijs € 1.000,00 per transactie exclusief BTW en/of kosten koper	€ 215,00 Minimumprijs € 1.000,00 per transactie exclusief BTW en/of kosten koper
Zendmasten en zendapparatuur	€ 5.000,00 per zendmast € 500,00 per extra provider zendmast € 2.500,00 apparatuur onder hoogspanningsmast	€ 5.000,00 per zendmast € 500,00 per extra provider zendmast € 2.500,00 apparatuur onder hoogspanningsmast
Woon-zorg vastgoed	-zorgappartementen tegen grondwaarde sociale huur -gezamenlijke ruimten € 180,00 (zonder winstoogmerk) en € 215,00 (met winstoogmerk)	maatwerk
Verzamelgebouwen/combinatie gebouwen en incidentele voorzieningen	maatwerk, grondprijs voorzieningen zonder winstoogmerk € 180,00, voorzieningen met winstoogmerk € 215,00	maatwerk, grondprijs voorzieningen zonder winstoogmerk € 180,00, voorzieningen met winstoogmerk € 215,00

Tabel 4: minimale grondprijzen maatschappelijke voorzieningen 2017 en 2018

* genoemde prijzen gelden ingeval van een (nieuwe) uitgifte in erfpacht.

2.7 Kleinschalige gronduitgifte bij bestaande woonpercelen

In 2018 wordt voor de uitgifte van kleinschalige groenuitgiftes en reststroken een minimale grondprijs gehanteerd van € 95,00 per m² kosten koper. Deze prijs werd ook in 2017 gehanteerd. Bij deze grondprijs wordt ervan uitgegaan dat het gekochte perceelsgedeelte alleen als (sier-)tuin wordt gebruikt en dat door de toevoeging van dit perceelsgedeelte aan de bebouwde kavel geen sprake is van een (extra) bebouwingsmogelijkheid.

Als vooraf duidelijk is dat door de verkoop van een reststrook een extra bebouwingsmogelijkheid op de bebouwde kavel ontstaat waarvoor een omgevingsvergunning nodig is, wordt aangesloten bij de grondprijs die wordt gehanteerd voor woningbouw.

De gemeente Zwolle kan in specifieke gevallen besluiten, bijvoorbeeld aan de hand van een taxatie, af te wijken van de tarieven uit tabel 5.

Soort uitgifte	**Minimale prijs per m², kosten koper 2017**	**Minimale prijs per m², kosten koper 2018**
Zonder bebouwingsmogelijkheid	€ 95,00	€ 95,00
Met bebouwingsmogelijkheid	Grondprijs woningbouw tabel 1	Grondprijs woningbouw tabel 1

Tabel 5: minimale grondprijzen kleinschalige gronduitgiftes 2017 en 2018

2.8 Parkeren

Uitgangspunt voor het parkeerbeleid is dat het parkeren op eigen terrein opgelost moet worden.
Afhankelijk van de context waarin de parkeerplaatsen dienen te worden gerealiseerd, kan maatwerk worden geleverd.
Voor de diverse grondgebruikfuncties worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Wonen
Koopwoningen
De grondprijs voor parkeren wordt gelijkgesteld aan de m² prijs voor de uit te geven gronden voor koopwoningen conform tabel 1.
Sociale huurwoningen
De grondprijs voor parkeren wordt gelijkgesteld aan de m² prijs voor de uit te geven gronden voor sociale huurwoningen conform tabel 1.
Vrije sector huurwoningen
De grondprijs voor parkeren wordt gelijkgesteld aan de m² prijs voor de uit te geven gronden voor vrije sector huurwoningen conform tabel 1.
Vrije sectorkavels
De grondprijs voor parkeren wordt gelijkgesteld aan de m² prijs voor de uit te geven gronden voor vrije sectorkavels conform tabel 1.

Bedrijventerreinen
De grondprijs voor parkeren wordt gelijkgesteld aan de m² prijs voor de uit te geven gronden voor bedrijventerreinen conform tabel 2.

Kantoren
De grondprijs voor parkeren wordt bepaald op basis van de residuele grondwaardemethodiek.

Maatschappelijke voorzieningen (zowel zonder als met winstoogmerk)
De grondprijs voor parkeren wordt gelijkgesteld aan de m² prijs voor de uit te geven gronden voor maatschappelijke voorzieningen conform tabel 4.

Parkeervoorziening bestaande bouw/ontwikkeling
De grondprijs voor parkeren bij bestaande bouw/ontwikkelingen wordt op residuele wijze berekend en is afhankelijk van de exploitatievorm.

2.9 Huur en erfpacht
Als grond in (tijdelijke) huur of erfpacht wordt uitgegeven, zal de huurprijs respectievelijk de erfpachtcanon in beginsel worden afgestemd op de grondwaarde die de grond in geval van verkoop heeft.
De jaarlijkse huurprijs of erfpachtcanon van gronden komt tot stand door de grondwaarde te vermenigvuldigen met de gemeentelijke omslagrente plus een opslagpercentage ter afdekking van het risico en de administratiekosten.
De gemeente Zwolle kan in specifieke gevallen besluiten om de huurprijs of erfpachtcanon aan de hand van een taxatie te bepalen.

Huurprijsbepaling
Het percentage voor huur wordt in 2018 samengesteld uit de gemeentelijke omslagrente en een opslag voor het risico en de administratiekosten.

De opslag voor het risico en de administratiekosten is gedifferentieerd naar de looptijd van de huurovereenkomst.
Bij een huurovereenkomst met looptijd:
1. tot en met 5 jaar geldt een percentage bestaande uit de omslagrente van 1,5% + opslag van 1,9 % voor risico en administratiekosten;
2. tussen 6 en 10 jaar geldt een percentage bestaande uit de omslagrente van 1,5% + opslag van 2,4 % voor risico en administratiekosten;
3. tussen 11 en 15 jaar geldt een percentage bestaande uit de omslagrente van 1,5% + opslag van 2,7 % voor risico en administratiekosten.

De huurprijs wordt gedurende de looptijd van de overeenkomst in de regel jaarlijks geïndexeerd aan de hand van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek in het Statistisch Bulletin gepubliceerde consumentenprijsindexcijfer (CPI) reeks alle huishoudens.

Bepaling jaarlijkse vergoeding bij een recht van erfpacht*
In beginsel wordt voor 2018 het percentage voor de jaarlijkse vergoeding bij de uitgifte van gronden in erfpacht dan wel bij een tussentijdse canonherziening samengesteld uit de gemeentelijke omslagrente van 1,5% en een opslag voor risico en administratiekosten met dien verstande dat er in elk geval wordt uitgegaan van een minimum percentage van 5% van de grondwaarde.
Een uitzondering hierop is het percentage voor sportvoorzieningen zonder winstoogmerk; hiervoor geldt een maximum percentage van 4% van de grondwaarde.

De systematiek van berekening volgt hieronder. Voor 2018 geldt het minimum percentage aangezien de optelsom van de percentages voor dit jaar onder de 5% uitkomen.
Systematiek : omslag rente vermeerderd met een opslag voor risico en administratiekosten gedifferentieerd naar de looptijd van de herzieningstermijn.
1. Bij een erfpachtovereenkomst met een herzieningstermijn van: 5 jaar geldt een percentage bestaande uit de omslagrente van 1,5% + opslag van 1,9 % voor risico en administratie-kosten;

2. 10 jaar geldt een percentage bestaande uit de omslagrente van 1,5% + opslag van 2,4 % voor risico en administratiekosten;
3. 15 jaar geldt een percentage bestaande uit de omslagrente va 1,5% + opslag van 2,7 % voor risico en administratiekosten;
4. 30 jaar geldt een percentage bestaande uit de omslagrente van 1,5% + opslag van 3,3 % voor risico en administratiekosten.

Fiscaliteit
Bij de vestiging van een recht van erfpacht op een bouwterrein of een nieuw gebouw zal er altijd aandacht besteed moeten worden aan de fiscale consequenties voor de BTW. Zolang het recht eeuwigdurend wordt gevestigd zal er BTW worden geheven over de grondwaarde. Indien het recht slechts voor een bepaalde periode gevestigd wordt, zal er vooraf een fiscale toets moeten plaatsvinden.**

** Bij een recht van erfpacht wordt deze vergoeding doorgaans aangeduid met de term canon. Het gestelde is overeenkomstig van toepassing op de jaarlijkse vergoeding ingeval van het recht van opstal.*

*** Indien er bij een erfpacht voor een bepaalde tijd sprake is van afnemer die recht heeft op aftrek van voorbelasting, zal met de belastingdienst moeten worden afgestemd dat er geopteerd wordt voor een btw belaste levering (waarbij de BTW afdracht in 1x kan plaatsvinden). Bij afnemers die geen recht hebben op btw aftrek zal de canon worden verhoogd met de BTW die de gemeente in dat geval niet kan verrekenen.*

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Prestatieafspraken woningbouwcorporaties (21.00 - 22.00 uur)
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Selles - Heikoop, Henrieke (2425)
medeopstellers	
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienota Prestatieafspraken 2018 Bijlage: 1. jaarschijf 2018 Bijlage: 2. Prestatieafspraken Woonzorg Nederland en gemeente Zwolle Bijlage: 5-1 Agenderingsverzoek SP- Informatienota Prestatieafspraken 2018

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- De jaarschijf 2018 als uitwerking van de prestatieafspraken 2016-2019 met de huurdersverenigingen en woningcorporaties deltaWonen, SWZ en Openbaar Belang
- De prestatieafspraken 2018-2019 tussen gemeente Zwolle en Woonzorg Nederland

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 8 november 2017

Onderwerp	prestatieafspraken woningbouwcorporaties
Versienummer	1

Portefeuillehouder René de Heer

Informant H. Selles-Heikoop
Afdeling Ruimte & Economie / OWA
Telefoon 038 498 2425
Email H.Selles-Heikoop@zwolle.nl

Bijlagen 1. jaarschijf 2018
2. Prestatieafspraken Woonzorg Nederland en gemeente Zwolle

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- De jaarschijf 2018 als uitwerking van de prestatieafspraken 2016-2019 met de huurdersverenigingen en woningcorporaties deltaWonen, SWZ en Openbaar Belang

- De prestatieafspraken 2018-2019 tussen gemeente Zwolle en Woonzorg Nederland

Datum 8 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding

De huurdersorganisaties, de woningcorporaties deltaWonen, SWZ en Openbaar Belang en de gemeente Zwolle hebben in 2016 nieuwe Prestatieafspraken gemaakt voor de periode 2016-2019.. Conform de Woningwet moeten de prestatieafspraken jaarlijks worden geactualiseerd voor de volgende jaarcyclus (het zogenaamde corporatiebod aan de gemeente). De prestatieafspraken 2018 moeten met vaststelling door college van B&W voor 15 december naar het ministerie van BZK gestuurd worden. Hierbij ontvangt u ter informatie de prestatieafspraken voor de jaarcyclus 2018. Wat betreft de jaarschijf gaan we verder met de uitvoering van de afspraken binnen de lijnen die zijn uitgezet. Daarnaast zijn met Woonzorg Nederland ook prestatieafspraken gemaakt voor de periode 2018-2019.

Kernboodschap

In een tripartiet overleg hebben de huurdersorganisaties, de woningcorporaties deltaWonen, SWZ en Openbaar Belang en de gemeente Zwolle de behaalde resultaten voor 2017 besproken en de prestatieafspraken voor 2018 geactualiseerd. De algemene conclusie is dat we goede resultaten hebben geboekt in 2017 en dat willen voortzetten. In het kort hieronder de hoogtepunten uit de Prestatieafspraken:

1. *Organisatie en samenwerking*
   De lijn van goede samenwerking uit 2016 is in 2017 voortgezet, ondanks de diverse personele wisselingen binnen enkele organisaties. In 2017 is de afstemming van het meerjaren opgave programma afgerond en hierbij zijn werkafspraken per gebied gemaakt. Voor 2018 is op verzoek van de huurdersverenigingen een bilateraal overleg tussen de wethouder en de huurdersverenigingen ingepland. Daarnaast wordt er in het 2e kwartaal een informatieavond met de gemeenteraad gepland om de raadsleden bij te praten over de uitvoering van de prestatieafspraken.

2. *Omvang van de sociale voorraad en betaalbaarheid*
   In 2017 is een gezamenlijke woningmarktanalyse uitgevoerd door Companen en HHM. De resultaten zullen meegenomen worden in de Ontwikkelstrategie van de gemeente en gebruikt wordt bij het strategisch voorraad beleid van de corporaties. De taakstelling wat betreft statushouders is in 2017 gehaald; de pilot hospitaverhuur wordt niet verder doorgezet vanwege vele juridische bezwaren. De eerste verkenningen rondom afstemming verkoopprogramma's is gestart, in 2018 krijgt dit een vervolg.
   De sloop en verkoopprogramma's zijn conform uitgevoerd, alleen Openbaar Belang en SWZ hebben meer verkocht dan gepland. Openbaar Belang heeft 2 woningen meer verkocht dan gepland. SWZ heeft 6 woningen meer verkocht dan gepland, dit wordt in mindering gebracht op de geplande verkoop voor 2018 en 2019.
   Gezamenlijk is geconstateerd dat we de afspraak om minimaal 100 en maximaal 200 semipermanente woningen te realiseren gaan halen. De inzet wordt in 2018 gecontinueerd op de lopende projecten. Openbaar Belang ziet af van de realisatie van 20 tijdelijke woningen op de Pilotenlaan vanwege de haalbaarheid en zal daarom geen semipermanent realiseren in deze prestatieafsprakenperiode. SWZ gaat minder semipermanent realiseren bij de Vlindertuin dan gepland, omdat op de locatie niet meer eenheden haalbaar zijn

Het woonlastenfonds is conform afspraken uitgevoerd en aan de hand van de evaluatie wordt bekeken hoe de primaire doelgroep verder geholpen kan worden, dit wordt onder andere gedaan door de ervaringen binnen Vindplaats Schulden.
Het afwegingskader van het woonruimteverdeelsysteem wordt vanaf 2018 jaarlijks geëvalueerd en in de prestatieafspraken opgenomen. Nieuw in 2018 is ook de beleidsverkenningen voor de mogelijkheden van de Wet Doorstroming Huurmarkt worden uitgevoerd.

3. *Nieuwbouwopgave*
   De harde nieuwbouwopgave van de corporaties is in 2017 volgens planning uitgevoerd. Voor 2018 staan ook de nodige opleveringen op de planning, met name vanuit de versnellingsactie. De verwachting is dat er eind 2019 er per saldo 720 woningen aan de voorraad zijn toegevoegd. De afspraak is minimaal 700 woningen.

4. *Duurzaamheid en energiebesparing*
   De acties rondom Duurzaamheid en energiebesparing zijn in 2017 uitgevoerd volgens de jaarschijf. Alle corporaties liggen op koers om hun woningvoorraad naar gemiddeld label B (energie-index 1,21-1,40) te hebben in 2020. In 2018 worden ruim 1000 corporatiewoningen energetisch verbeterd. De pilot Jeruzalemwoningen in Aalanden van deltaWonen is afgerond en geëvalueerd. Geconstateerd is dat de meerwaarde van de app voor het verbeteren van de energiebewustwording niet significant is aangetoond. Daarom is besloten om niet verder te gaan hiermee. Een nieuwe pilot, de energieproeftuin is gestart waarbij deltaWonen verschillende combinaties van energie bespaarders, energie opwekkers, energie opslag en energie bewustwording gaat testen bij bestaande sociale huurwoningen.

5. *Natuurlijke wijkvernieuwing en leefbaarheid*
   De genoemde werkzaamheden en activiteiten op het gebied van leefbaarheid zijn in 2017 conform planning uitgevoerd. In 2017 is een start gemaakt met de positioneringsstatement Holtebroek, dit wordt in 2018 verder afgerond. Hierbij wordt een directe link gelegd met de geoviewer. Het buurt voor buurtonderzoek van de gemeente wordt in 2018 opnieuw uitgevoerd.
   De huurdersbelangenverenigingen maken zich zorgen om de ambulante begeleiding bij de huisvesting van mensen met een zorgvraag in de wijk. In de eerste helft van 2018 zullen partijen (gemeente, huurdersbelangenverenigingen en corporaties) met elkaar de situatie in beeld brengen en kijken naar mogelijke oplossingen.

6. *Wonen en zorg*
   In het najaar van 2017 wordt het programmaplan 2018 voor WWZ038 opgesteld. Met de herziening van het WMO convenant is in 2017 een start gemaakt door middel van een evaluatie. Bij het opstellen van een nieuw convenant worden ook de huurdersverenigingen betrokken. De bijdrage voor de Herberg en Vrouwenopvang is door de corporaties geleverd. In 2018 zullen afspraken gemaakt worden voor de periode vanaf 2019.

Met Woonzorg Nederland zijn afspraken op hoofdlijnen gemaakt. Het aanbod woningen van Woonzorg Nederland is gericht op oudere mensen en mensen met een zorgvraag. De belangrijkste afspraken met Woonzorg Nederland zijn als volgt:

1. Woonzorg Nederland wil haar huidige aanbod woningen in Zwolle behouden en betaalbaar houden voor de doelgroep.
2. Woonzorg Nederland onderzoekt in 2018 de mogelijkheden om aan te sluiten bij de Woningzoeker
3. Woonzorg Nederland participeert binnen het platform WWZ038.

Consequenties
nvt

Communicatie

De jaarlijkse actualisatie van de prestatieafspraken is een samenwerking van de woningbouwcorporaties, de huurdersverenigingen en de gemeente (tripartietoverleg). In een ambteljke werkgroep van gemeente en corporaties zijn de prestatieafspraken met deltaWonen, SWZ en Openbaar belang voorbereid en besproken met de huurdersverenigingen. In het bestuurlijk overleg met de Zwolse woningbouwcorporaties en – huurdersverenigingen van 2 november is de jaarschijf geaccordeerd.

Vervolg
In de reguliere overleggen met corporaties, zowel ambtelijk als bestuurlijk worden de prestatieafspraken gemonitord. Halverwege 2018 zal het proces starten om voor het jaar 2019 afspraken te maken.

Openbaarheid
Het is een openbaar stuk

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 40744

Onderwerp Prestatieafspraken woningbouwcorporaties (21.00 - 22.00 uur)

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 21-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Hoofdstuk	Afspraak 2016-2019	Trekker	Afspraak 2018	Extra aandacht nodig?	Toelichting
Overleg structuur	minimaal 4 keer per jaar, waarvan minimaal 2 keer met huurdersorganisaties, in voorjaar en najaar t.b.v. de uitvoering van de prestatieafspraken	gemeente	In 2018 wordt de overlegstructuur uitgevoerd zoals meerjarig afgesproken	Nee	N.v.t.
	Eens per jaar bilateraal voortgangsgesprek tussen wethouder gemeente Zwolle en bestuurders van iedere corporatie	gemeente	afspraken zijn gepland	Nee	N.v.t.
	Eens per jaar een gesprek tussen de wethouder de gezamenlijke huurdersbelangenverenigingen	gemeente	afspraak voor 2018 is gepland	Nee	op verzoek van de huurdersorganisaties hebben partijen afgesproken dit overleg in te voeren per 2018 en toe te voegen aan de overlegstructuur
	De huurdersbelangenverenigingen organiseren iedere 2 jaar een huurdersdag	hbv	in 2018 geen huurdersdag		op verzoek van de huurdersorganisaties hebben partijen afgesproken dit in te voeren per 2017
	Eenmaal per jaar (2e kwartaal) is er informatieavond voor raadsleden over uitvoering prestatieafspraken	gemeente	Vanaf 2018 opnemen in Planning van de raad en bestuurlijk overleg	Nee	N.v.t.
Gebieds gericht samen werken	Afstemmen van meerjaren Opgave Programma gemeente en meerjarenonderhoudsprogramma's corporaties	gemeente	Afstemming over proces en programma is gereed. Waarbij werkafspraken en gebied selectie zijn bepaald.	Nee	N.v.t.

Hoofdstuk	Afspraak 2016-2019	Trekker	Afspraak 2018
Status houders	Accountrol vervullen richting toezichthouder	Gemeente	wordt uitgevoerd
	Andere beleggers en sociale huurders betrekken bij huisvesting statushouders	Gemeente/stuurgroep WRV	wordt uitgevoerd
	Voldoen aan taakstelling huisvesting statushouders	Stuurgroep WRV	1e helft 2018: 95 personen, prognose 2e helft 2018: circa 60.
Woningmarkt onderzoek	Op basis gezamenlijke gegevens, en gezamenlijk onderzoek woningmarktonderzoek actualiseren	Delta Wonen/Gemeente	Partijen nemen gezamenlijk samen met het Zwolse Concilium deel aan de oversampeling van WoOn2018
Woningmarkt onderzoek jongeren	Inzicht in vraag en aanbod woningen voor jongeren tot 23 jaar	Delta Wonen	Onderzoek is afgerond
Monitoren vraag studentenwoningen	In 2016 en in 2018 wordt de vraag/aanbod naar studentenwoningen bepaald.	Gemeente	onderzoek wordt verplaatst van 2018 naar 2019
Afstemmen verkoop programma's	Verkoopprogramma's van de drie corporaties afstemmen met doel te onderzoeken of overname elkaars bezit mogelijk en wenselijk is, met als doen woningen beschikbaar te houden voor sociale sector	Openbaar Belang	Aan de hand van de verkenning bepalen acties
Pilot hospita verhuur voor status houders	Pilot wordt niet gestart vanwege teveel juridische bezwaren	SWZ	N.v.t.
2.2. Onttrekkingen sociale voorraad zie tabblad cijfers sociale voorraad			
Woonwagens	Gemeente en Openbaar Belang maken in 2016 afspraken met elkaar over de eigendomspositie van de woonwagens	Openbaar Belang	In 2018 zal er een concreet voorstel aan de gemeente worden voorgelegd.
2.3 Semipermanente schil			
	Omvang van 200 woningen in semipermanente schil waarvan 100 in de flexibele schil en 100 semipermanent.	gemeente en corporaties voor eigen vastgoed	Continuering haalbaarheidsonderzoek locaties. Verwachte oplevering van 3 van de in totaal 6 locaties. Woningen die door de corporaties worden aangemerkt voor sloop worden waar mogelijk tijdelijk toegevoegd aan de flexibele schil.

Hoofdstuk	Afspraak 2016-2019	Trekker	Afspraak 2018
	Voor de woningen in de flexibele schil blijft professioneel leegstandsbeheer plaatsvinden	Gemeente en corporaties voor eigen vastgoed	Afspraak uitvoeren conform meerjarige afspraak
2.4 Woonruimteverdeling			
Nieuw rapportage format	Rapportages wrvd wordt herzien	stuurgroep wrvd	Rapportage volgens nieuwe format.
Indicatoren WRV	Stuurgroep bepaalt op welke indicatoren gestuurd wordt	stuurgroep wrvd	Dit volgt uit afwegingskader
Afwegingskader woonruimteverdeling	De gemeente en de corporaties evalueren jaarlijks het afwegingskader voor de woonruimteverdeling en leggen eventuele wijzingen in het afwegingskader vast in een bestuurlijk overleg	stuurgroep wrvd/gemeente	Evaluatie afwegingskader inplannen
2.5. Betaalbaarheid			
Pilot BKR	Starten pilot BKR gericht op voorkomen schulden op vaste/ maandelijkse lasten	gemeente	Gesprekken voeren met mensen die beginnende schulden/betalingsachterstanden hebben
	In de prestatieafspraken monitoren wij de voortgang en de resultaten van de pilot BKR.	gemeente	wordt opgenomen in de monitoring van de prestatieafspraken geldt vanaf 2018
Woonlastenfonds	Uitvoeren maatwerk voor primaire doelgroep in woning boven de aftoppingsgrens	gemeente / corporaties	De concrete afspraak voor 2018 wordt op basis van de gemaakte afspraken over het vervolg van het woonlastenfonds gemaakt.
Streefhuur	Corporaties hanteren voor gemiddeld 80% (gerekend over de drie corporaties) van de voorraad huurwoningen in de sociale voorraad een maximale streefhuurprijs tot aan de aftoppingsgrenzen	stuurgroep wrvd	Corporaties wijzen 80% van de woningen toe onder de aftoppingsgrenzen. Monitoring 80% norm wordt in rapportage wrv opgenomen.
flex contract	Tot nu toe geen meerjarige afspraken over hoe we omgaan met de mogelijkheden Wet Doorstroming Huurmarkt	Stuurgroep wrvd	Corporaties voeren beleidsverkenning uit naar eventuele inzet van mogelijkheden van de Wet Doorstroming

	Afspraak 2016-2019	Afspraak 2018	indicatie 2019	Verwacht resultaat ultimo 2019	Extra aandacht nodig?	Toelichting
Voorraad netto toename van minimaal 700		**130**	**218**	**720**	voortgang woningbouw versnellingsactie wordt actief op gestuurd in samenwerking tussen gemeente en corporaties. Afwijkingen van prognoses 2017 in oplevering, schuiven door naar volgende jaar.	Oplevering 2019 voor dW opgenomen 141 met grote zekerheid. Er zijn nog 203 woningen in ontwikkeling, met minder zekerheid. Dit kan het eindresultaat positief beïnvloeden
DeltaWonen						
Nieuwbouw	**520**	**153**	**141**	**524**		
Sloop	40	0		**0**		
Verzelf standiging	38	0	0	**0**		
Verkoop	**42**	**10**	10	**30**		
SWZ						
Nieuwbouw	404	**50**	133	**394**	In de jaarschijf 2017 was bij een deel van de plannen al aangegeven dat uitvoering nog niet zeker was en ook het uitvoeringsjaar. Een deel van deze plannen komt nu in 2018, 2019 en 2020	
Sloop	115	94		**115**		Sloop laatste Binnenhofjes
Verzelf standiging	9			**9**		
Verkoop	140	30	32	**135**		Het aantal te verkopen woningen voor 2017 is bereikt en daarom voor 2017 een verkoopstop. Zittende huurders kunnen nog wel kopen, daarom komt de verkoop boven de 36 uit. Dit wordt in 2018 en 2019 gecorrigeerd, totaal blijft 135
Aankoop				**2**		Terugkoop van reeds eerder verkochte woning
van vrije sector naar sociaal				**21**		Per 1 januari 2017 zijn 21 vrije sector woningen in huur verlaagd en toegevoegd aan de sociale voorraad
Openbaar Belang						
Nieuwbouw	52	75	0	**89**		V Pallandmarke wordt begin 2018 opgeleverd i.p.v. eind 2017, Breekamp n.o. 40 woningen opgenomen
Sloop	0	0		**0**		
Verzelf standiging	0			**11**		pilot uitgevoerd van 22 onzelfstandige naar 11 zelfstandige woningen
Verkoop	58	9	9	**40**		
Liberaliseren	40	5	5	**10**		afhankelijk van mutatiegraad

cijfers soc voorraad, onttrekkingen sociale voorraad

Hoofdstuk	Afspraak 2016-2019	Trekker	Afspraak 2018	Extra aandacht	Toelichting
3.3 Nieuwbouw na 2019; nieuwe locaties					
	De gemeente spant zich in om bij transformatie van leegstaande (kantoor)panden te sturen op de realisatie van een deel woningen in de sociale huursector, waarbij de balans in de woningmarkt (zoals vraag en aanbod naar woningen voor studenten) goed in de gaten wordt gehouden.	Gemeente	Continuering periodiek overleg met de ontwikkelmanagers van gemeente en corporatie. Samen met corporaties vormgeven van de ontwikkelstrategie woningbouw.		
3.4 Grondprijzen	Grondprijs van 125 per m2	Gemeente	Grondprijzennota voor 2018 wordt eind 2017 vastgesteld		
3.5. betrekken (toekomstige) huurders bij nieuwbouw					
	Stimuleren innovatie woonconcepten	Gemeente	Vervolg geven aan haalbaarheidsonderzoek woonzorgconcepten. Plan van aanpak stimulering zelfbouw in Zwolle	Nee	
	Pilot met de woon coöperatie Krasse Knarren Zwolle	DeltaWonen	Oplevering in 2018. Evaluatie met bewoners van proces	Nee	
		SWZ	Bij nieuwe projecten bekijken of een focusgroep mogelijk is.	Nee	
	Starten met focusgroep bij planvorming voor nieuwbouwproject Van Pallandtmarke (15 woningen, verwacht jaar van oplevering 2018)	Openbaar Belang	focusgroep loopt goed. Deze systematiek willen we vaker toepassen bij realisatie van nieuwbouwprojecten	Nee	
	Bij nieuwbouw wordt WAC uitgenodigd om mee te denken	Gemeente	N.v.t.	Nee	De afspraak over het betrekken van de WAC is niet mogelijk. Wanneer er in Zwolle weer een WAC actief wordt gedurende de looptijd van de afspraken, wordt de afspraak opnieuw actief

	Project	Afspraak 2016-2019	Planning 2018	Planning 2019	Prognose eind 2019	h/z	Opmerkingen
		totaal	totaal	totaal	totaal		
delta Wonen							
nieuwbouw	Harm Smeengekade 20 (Nieuwe Haven)	54	0	0	54	h	fase 2 Bageijnehof realisatie 2018
	Prinsenpoort	32	0	0	32	h	
	Belvederelaan	9	0	0	9	h	
	Frankhuis-Midden	17	0	0	0	h	
	Katwolderplein II	23	0	0	23	h	
	Transitorium plus	9	0	0	0	h	
	Leenbakker locatie	46	0	41	41	h	
	Waaranders Stadshagen	n	0	28			
	AA bad locatie Krasse Knarren	n	14				
	indicatief	179		135	135	z	deel van indicatief verwerkt in programma. Resterende 135 nog erg
	indicatief	68		68	68	z	Mogelijk 2019. Nog onzeker
versnellingsactie	Transitorium	41	0	0	41	z	
	Hanzebad	55	0	0	0	z	
	Brandweerkazerne	33	0	33	33	z	SWZ en WOB gaan deze ontwikkelen
	Katwolderplein blok B fase 3	46	46	0	46	z	
	Reggelaan	16	18	0	18	z	
	Monteverdilaan	16	16	0	16	z	
	Hobbemastraat school	28	22	0	22	z	
	~~Schubertstraat~~	14	0	0	0	z	SWZ gaat deze ontwikkelen
	Friese Wal	38	37	0	37	z	
	Kanonsteeg	5	0	11	11	z	
	Eemlaan	n	0	0	31	z	
	Stilohal en omgeving	n	0	28	28		Onzeker
semi permanent	Oosterenk Semi-permanent	40	0	0	40		
Totaal dW		**769**	**153**	**344**	**727**		
SWZ							
nieuwbouw	Bachlaan 1	48	0	0	48	h	
	Bachlaan 1	24	0	0	24	h	
	G. Grootestraat 3	22	0	0	22	h	
	Binnenhofjes 2	48	0	0	48	h	
	G. Grootestraat 4	22	0	0	22	h	
	Bachlaan 2	40	0	0	44	h	
	Weezenlanden	30	0	34	34	h	
	Binnenhofjes 3 en 4	14	0	15	15	z	
	Oude Wetering	16	22	0	22	z	
	ntb	66	0	0	0	z	
	Breezicht	-				z	uitvoering 2020
	Gouverneurlaan (Frion)				1		
	Kastanjestraat 1				2		
versnellingsactie	Feniks i.c.m. Lankhorst	54	0	57	57	z	
	Schubertstraat	-	0	27	27	z	
semipermanent	Vlindertuin	20	28	0	28	z	Nog onzeker of oplevering in 2018 is
Totaal SWZ		**404**	**50**	**133**	**394**		
Openbaar Belang							
nieuwbouw	Soos Molenzicht	2	0	0	2	h	
	Van Pallandtmarke	15	12	0	12	h	
	Isala terrein	35	23	0	35	h	
	Weezenlanden	-			0	h	
	Breecamp N.O.		40	0	40	h	onder voorbehoud besluit rvc december 2017
	Hanzebad fase 1	15	0	15	15	z	
	winkelcentrum stadshage			21	21	z	
	Toevoeging door verzelfstandiging	50	0	0	11	h	
	Semipermanent				0		
Totaal Openbaar Belang		**117**	**75**	**36**	**136**		
	Totaal	**1290**	**278**	**513**	**1257**		

Totaal taakstelling 2016	**189**
gehuisvest 2016	167
restant taakstelling op 1 januari 2017	22
taakstelling 1e helft 2017	95
Totaal taakstelling 1e helft 2017	**117**
gehuisvest 1e halfjaar	107
restant taakstelling 1e half jaar	10
taakstelling 2e helft 2017	73
Totaal taakstelling 2e helft 2017	**83**
gehuisvest 2e halfjaar	53
stand ultimo 2017	**30**

januari	februari	maart	april	mei	juni
32	11	11	7	23	23
juli	augustus	september	oktober	november	december
12	32	9	0	0	0

Voor aantal personen gerealiseerde huisvestingen + akkoord COA	**160**
Voor aantal lopende personen huisvestingen (woning is al toegewezen, maar er is nog geen huurcontract ondertekend).	**14**
Aantal verwachte nareizigers (die toestemming hebben om te komen + waarvoor al passende huisvesting beschikbaar is).	**0**
resterende huisvestingsopgave	**16**

Hoofdstuk	Afspraak 2016-2019	Trekker	Afspraak 2018	Extra aandacht nodig?	Besluit tot aanpassing afspraak in BO
4. Duurzaamheid en energiebesparing					
	Stimuleren marktpartijen energieneutraal te bouwen	Gemeente Zwolle	Vervolg geven projectgewijs stimuleren marktpartijen (nieuwbouw/transformatie/verbouw) energieneutraal te bouwen. Uitvoering geven aan het Enexis project verduurzaming bestaande woonwijken en woonomgeving.		
	Lobby op propositie energiefonds	SWZ	Afspraak is afhankelijk van de uitkomst van de discussie.		
	Stimuleren energiebewustwording van particulieren	Gemeente Zwolle	Wordt uitgevoerd		
	Projecten en activiteiten met focus op doelgroep 'jeugd' in 2016 en 2017	Gemeente Zwolle	N.v.t.		
	bevorderen energiebewustwording van huurders via verschillende instrumenten	Corporaties	zie onderstaand per corporatie		
	Pilot Jeruzalemwoningen Aa-landen evalueren in juli 2016. Wens is om daarna met overige partners uit te rollen in andere complexen/wijken	deltaWonen	Prestatieafspraak afsluiten. De pilot wordt niet voortgezet.	N.V.T.	BO besluit in te stemmen met de keuze van deltaWonen om de prestatie-afspraak af te sluiten. De pilot wordt niet voortgezet.
	Voordat het project met het duurzame groot onderhoud gestart is, is er een leefbaarheidsonderzoek bij de bewoners geweest. Hier bleek uit dat de meeste bewoners bewust zijn van hun energieverbruik. Indien er behoefte is kan de mogelijkheid onderzocht worden om een energiecoachcursus op te starten in samenwerking met NMO. Wij hebben hier in het verleden goede ervaringen mee gehad.	Openbaar Belang			
	Start in 2016 met Energy Alert (monitoren van energieverbruik)	SWZ	Blijft doorlopen		
	Bij nieuwbouw van woningen worden zonnepanelen aangelegd of wordt voorgesorteerd op het in een later stadium aanbrengen van zonnepanelen	Corporaties			
	De huurdersorganisaties zullen in de communicatie met huurders en bewonerscommissies aandacht vragen voor bewustwording energiegebruik.	Huurdersorganisaties			

delta Wonen **1,37 maximaal voor hele bezit in 2023**

Oud Energielabel	EI-index nieuw	2016	Aant. Won. 2016	2020 (gem. B)	Aant. Won. 2020	2023 (min. B)	Aantal woningen 2023
A++	0,6 of lager	1,6%	121	6,7%	535	11,5%	985
A+	0,61-0,80	0,3%	23	0,3%	24	1,2%	100
A	0,81-1,20	15,6%	1.184	20,2%	1.614	22,8%	1.959
B	1,21-1,40	26,9%	2.042	48,2%	3.851	64,5%	5.538
C	1,41-1,80	27,6%	2.095	16,0%	1.278	0,0%	
D	1,81-2,10	17,8%	1.351	5,5%	439	0,0%	
E	2,11-2,40	4,7%	357	2,1%	168	0,0%	
F	2,41-2,70	4,6%	349	0,6%	48	0,0%	
G	> 2,70	0,9%	68	0,4%	32	0,0%	
		100,0%	7.590	6,7%	7.990,0	100,0%	8.582

SWZ 1,8 voor alle woningen maximaal in 2020

Oud energielabel	EI-index Nieuw	2016	aantal woningen 2016	2020	aantal woningen 2020	2023	aantal woningen 2023
A++	0,6 of lager	2,9%	213	5,6%	421	5,6%	421
A+	0,61-0,80	2,8%	207	3,0%	228	3,0%	228
A	0,81-1,20	18,1%	1.349	32,0%	2.403	32,3%	2427
B	1,21-1,40	24,4%	1.822	27,8%	2.087	27,8%	2087
C	1,41-1,80	27,8%	2.073	25,0%	1.878	28,3%	2124
D	1,81-2,20	10,4%	774	3,4%	257	1,2%	88
E	2,21-2,40	4,9%	365	1,8%	132	0,9%	71
F	2,41-2,70	5,5%	408	0,7%	50	0,4%	33
G	>2, 70	3,3%	249	0,7%	56	0,4%	33
totaal		100,0%	7.460	100,0%	7.512	100,0%	7.512

Openbaar Belang **gemiddel 1,50 in 2020**

Oud energielabel	EI-index Nieuw	2016	aantal woningen 2016	2020 (gem 1,65)	aantal woningen 2020	2023 percentage	aantal woningen 2023
A++	0,6 of lager	3,6%	87	12,3%	319	18,0%	470
A+	0,61-0,80	1,8%	42	1,9%	48	1,8%	48
A	0,81-1,20	19,1%	455	20,6%	533	20,3%	528
B	1,21-1,40	15,5%	370	14,0%	363	13,7%	357
C	1,41-1,80	22,3%	533	21,0%	542	20,4%	530
D	1,81-2,20	7,3%	175	5,3%	136	5,1%	134
E	2,21-2,40	12,2%	292	10,4%	269	8,9%	231
F	2,41-2,70	10,1%	242	8,1%	210	6,3%	164
G	>2, 70	8,0%	190	6,4%	166	5,5%	142
totaal		100,0%	2.386	100,0%	2.586,0	100,0%	2604
netto verschil woningen					200		218

in 2023 geen rekening gehouden met nieuwbouw en verkoop tussen 2020 en 2023 (zachte plannen)

Woningen die nog niet op c zitten:
* woningen die niet hebben meegedaan met collectieve aanpak
* Monumenten (vraagt specifieke aanpak, moeten we nog uitwerken)

	Project	afspraak 2016-2019	planning 2018	planning 2019
		totaal	totaal	totaal
	delta Wonen			
	afspr Energie index	***max e.i 1,37 in 2023***		
2018	CAPELLENSTR / DEMOCRATENLN (50%)		98	
2018	HEMMINCKMATE / TICHELMEESTERLN		10	
2018	W BARENTSZSTR		8	
2018	W BARENTSZSTR / V DIEMENSTR		93	
2018	M V COEHOORNSNGL / THORBECKEGR		16	
2018	V HAERSOLTEMARKE / V LANGENMARKE		31	
2018	V HAERSOLTEMARKE / V LEEUWTEMARKE		23	
2018	AURELIAVLINDER / VUURVLINDER		56	
2018	VONDELKADE		30	
2018	THORBECKEGR		8	
2018	BUITENGASTHUISSTR 18 T/M 40		12	
2018	BADHUISWAL		7	
2018	A PLEIN		10	
2018	T ASSERLN / SWAMMERDAMLN		41	
2018	BUITENKANT 6		4	
2018	KAMPERSTR 30		3	
2018	OSSENMARKT 135-142		8	
2018	**Totaal deltaWonen**		**458**	
	SWZ			
	afspr Energie index	***max e.i. 1,8 alle wonngen in 2020***		
2016	Goudsbloem			
2016	Palestrinalaan			
2017	Amer			
2017	Buxtehudestraat		18	
2017	haringvliet / dollard			
2017	Gomberstraat		56	
2017	Erasmuslaan			
2018	Javastraat		24	
2018	Schubertstraat		88	
2018	Oldermannenlaan		274	
2018	Heemskerkstraat		100	
2018	Amer egw		89	
	Totaal SWZ		**649**	
	Projecten 2018 onder voorbehoud van goedkeuring begroting			
	Jaarlijks zonnepanelen bij circa 100 woningen			

	Openbaar Belang			
	afspr Energie index	***gemiddeld e.i. 1.50 in 2020***		
	fuchiastraat	0		
2016	Gladiolenstraat	0		
2016	Hyacintraat	0		
2019	Assendorperdijk		60	
2019	Meeuwenlaan		33	
2019	Holterbroekerweg		30	
2019	Aa landen		15	
	totaal Openbaar Belang		**138**	

Hoofdstuk	Afspraak 2016-2019	Trekker	Afspraak 2018	Extra aandacht nodig?	Besluit tot aanpassing afspraak in BO
Natuurlijke wijkvernieuwing en leefbaarheid					
	Uitvoeren van tweejaarlijkse Buurt voor Buurt onderzoek om te zien op welke plekken in de stad sprake is van een negatieve score door fysieke kenmerken (leefbaarheidsindex)	Gemeente	Opstarten buurt voor buurt 2018	Nee	
	Opstellen postitioneringsstatement Kamperpoort	Gemeente/deltaWonen	De Ontwikkelcombinatie Kamperpoort (BPD, Salverda, Volker Wessels, DLH), delta Wonen en de Rabobank hebben het voorstel gedaan een nieuw Werkplan voor de Kamperpoort te maken (visie en plan van aanpak). Het plan van aanpak wordt aan college aangeboden en voorziet in een Platform Kamperpoort waarin de ontwikkelende partijen, de corporatie(s), bewoners, adviseurs, ondernemers en de gemeente zitting zullen hebben. Het is de bedoeling dat nieuwe ontwikkelingen voor de Kamperpoort zoals woningbouwinitiatieven langs dit Platform gaan.	Nee	
	positioneringsstatement Holtebroek in 2017 opstellen	Gemeente/SWZ	Afronden positioneringsstatement Holtenbroek	Plan van aanpak moet nog opgesteld worden.	Aanpak postioneringsstatement wordt pilot voor de samenwerking rondom de geoviewer
	Positioneringsstatement Wezenlanden	Gemeente/WOB	Uitvoering geven aan fase 2 pilot Vitaal Assendorp aan de hand van opgestelde plan van aanpak.		
	Positioneringstatement Itersummlanden 2018		In 2018 focus op afronden positioineringsstatement Holtenbroek. Daarna start Itersummerlanden, met uitloop naar 2019	Nee	
	Jaarlijks worden in de jaarschijf concrete werkzaamheden, activiteiten en projecten op het vlak van leefbaarheid opgenomen die de corporaties (eventueel gezamenlijk met de gemeente) zullen uitvoeren	deltaWonen	Uitvoering geven aan leefbaarheidsfonds en continueren convenantsafspraken	Nee	
			Medewerkers zichtbaar in de buurt aanwezig	Nee	
			Bijdrage buurgerichte jeugdactiviteiten PECZwolle United	Nee	
			Bijdrage Stichting Present per Casus	Nee	
			Bijdrage aan De Herberg en Vrouwenopvang	nee	
			Voorkomende werkzaamheden uit stadsdeelplannen en buurtschouwen	Nee	
			Onze medewerkers nemen deel in uitvoeringsteams als onderdeel van stadsdeelteams	Nee	
		SWZ	Holtenbroek III: Continueren en uitvoeren gemaakte afspraken convenant d.d. 1 september 2017	Nee	
			- Onze medewerkers Sociaal Beheer zijn zichtbaar in de buurt aanwezig	Nee	
			- Bijdrage aan De Herberg en Vrouwenopvang	Nee	
			- investeringen directe woonomgeving	Nee	
			- Projecten sociale cohesie	Nee	
			- Bijdrage aan stichting Present (per casus)	Nee	
			- Bijdrage aan Team Bijzondere Doelgroepen (in 2016)	Nee	

Hoofdstuk	Afspraak 2016-2019	Trekker	Afspraak 2018	Extra aandacht nodig?	Besluit tot aanpassing afspraak in BO
			- Voorkomende werkzaamheden die voortvloeien uit stadsdeelplannen en buurtschouwen	Nee	
			- Onze medewerkers nemen deel in uitvoeringsteams als onderdeel van stadsdeelteams	Nee	
		Openbaar Belang	- Onze buurtbeheerders zijn zichtbaar in de buurt aanwezig.	Nee	
			- Gerichte aanpak leefbaarheid Indische buurt	Nee	
			- Bijdrage aan De Herberg en Vrouwenopvang	Nee	
			- Bijdrage aan stichting Present (per casus)	Nee	
			- Bijdrage aan Team Bijzondere Doelgroepen (in 2016)	Nee	
			- Voorkomende werkzaamheden die voortvloeien uit stadsdeelplannen en buurtschouwen	Nee	
			- Onze medewerkers nemen deel in uitvoeringsteams als onderdeel van stadsdeelteams	Nee	
		Huurdersorganisaties	Tijdens overleg met huurders, bewonerscommissies, bewonersverenigingen en huurdersorganisaties zal “leefbaarheid” onder de aandacht worden gebracht.	Nee	
		SWZ	De huurdersbelangenverenigingen maken zich zorgen om de ambulante begeleiding bij de huisvesting van mensen met een zorgvraag in de wijk. In de eerste helft van 2018 zullen partijen (gemeente, hbv en corporaties) met elkaar de situatie in beeld brengen en kijken naar mogelijke oplossingen.	nee	

Hoofdstuk	Afspraak 2016-2019	Trekker	Afspraak 2018	Extra aandacht nodig?	Toelichting
6.1. Scheiden wonen en zorg WWZ038					
Gemeente en corporaties	Uitvoering geven aan programmaplan WWZ038	DB WWZ038	Continueren samenwerking binnen WWZ038. Programmaplan 2018 wordt in najaar 2017 gezamenlijk met andere opdrachtgevers in WWZ038 geformuleerd en vastgesteld.		
6.2. Samenwerking in sociale wijkteams					
	In ieder stadsdeel is een sociaal wijkteam actief	Gemeente	Loopt.		
	Opstellen en uitvoering geven aan Transformatie Agenda Sociaal Domein	Gemeente	Loopt.		
Gemeente en corporaties	De gemeente en de corporaties maken in 2016 nadere (werk)afspraken over de samenwerking tussen de corporaties en de sociale wijkteams van de gemeente. Hierbij worden in ieder geval de volgende aspecten meegenomen: a) Afstemmen processen en samenwerking tussen sociale wijkteams en corporaties; b) Vroeg signalering en samenwerking bij huurachterstand en/of schuldenproblematiek, bij voorkeur in samenwerking met energiebedrijven (zoals is opgenomen in de Betaalbaarheidsagenda, zie hoofdstuk 2); c) Signalering door de corporaties bij signalen die duiden op kwetsbare bewoners, eenzaamheid, Multi problematiek, et cetera; d) Procedure inclusief terugkoppeling bij melding van signalen door de corporaties aan de sociale wijkteams.	dW en SWT	In 2018 afronden proces afspraken. De hbv worden jaarlijks op de hoogte gehouden van de samenwerking tussen de SWT en de corporaties. In 2018 start werkafspraken		Ontwikkelpan Havezate Gobertstraat is uitgesteld tot na 2020 (dW)
6.3. Herzien Wmo Convenant					
	Evaluatie en herziening Wmo-convenant uit 2007	Gemeente	1e kwartaal 2018 is herziening gereed en zijn hbv meegenomen		
6.4. Regionale veranderopgave opvang en beschermd wonen en De Herberg					
Gemeente	Gemeente Zwolle maakt met regio-gemeenten en zorginstellingen afspraken over bevorderen uitstroom uit voorzieningen in Zwolle naar woningen regio en beperken instroom	Gemeente	Vervolg geven aan behoefte analyse uitstroom regio en vernieuwing proces uitstroom instellingen.		
Corporaties	Financiële bijdrage aan De Herberg en Vrouwenopvang	Gemeente	Bijdrage wordt in 2018 geleverd. Voor de periode vanaf 2019 worden afspraken in 2018 afspraken gemaakt.		

Prestatieafspraken 2018-2019

Gemeente Zwolle en Woonzorg Nederland

Overzicht bezit Woonzorg Nederland 2017

Bezit	Zwolle	%	Landelijk	%
Aantal huurwoningen (eenheden)				
- Huurprijs < € 592,55	283	71,8%	21.003	71,5%
- Huurprijs > € 592,55 en < € 710,68	110	27,9%	7.119	24,2%
- Huurprijs > € 710,68	1	0,3%	1.264	4,3%
Totaal zelfstandige woningen	394	100%	29.386	100%
Aantal verzorgings- of verpleeghuizen (plaatsen)	149	-	13.169	-
Aantal garages / parkeerplaatsen (eenheden)	60	-	2.866	-
Overig: maatschappelijk vastgoed, bedrijfsruimten, winkels gemeenschappelijke ruimten, logeerruimten (eenheden)	13	-	690	-

1 Beleidskaders

Woonzorg Nederland is er primair voor mensen boven de pensioengerechtigde leeftijd behorend tot de doelgroep voor de sociale huur. Ook huisvest Woonzorg Nederland –via zorgpartners- ouderen die zware zorg nodig hebben in doorgaans een intramurale setting. Daarnaast huisvest Woonzorg Nederland een kleine groep jongere ouderen die alvast rekening houden met mogelijke beperkingen en jongeren met een blijvende lichamelijke of geestelijke beperking.

Belofte aan bewoners

Woonzorg Nederland biedt de bewoners (samen) zelfstandig wonen in een betaalbare, duurzame en veilige woning, met ruimte voor ontmoeting, in het complex of in de nabije omgeving. Woonzorg Nederland biedt een plus door persoonlijke aandacht en door een lokaal zorg- en dienstennetwerk.

Belofte aan zakelijke huurders

Woonzorg Nederland verhuurt panden voor intramurale zorg aan zorgpartners. Woonzorg Nederland biedt deze zakelijke

huurders (zorgpartners) een passend duurzaam en goed onderhouden gebouw. Woonzorg Nederland is daarbij een betrouwbare verhuurder en een vernieuwende kennispartner.

Het aantal ouderen neemt toe en de eisen die ouderen stellen aan de woonsituatie verandert. Velen willen al eerder hun eengezinswoning verruilen voor een appartement dan puur op basis van gezondheid noodzakelijk is. De betekenis van gemeenschappen in het leven van ouderen groeit. Voor veel ouderen is de nabijheid van mensen die elkaar kunnen helpen belangrijk, om daarop terug te kunnen vallen als dat nodig is. Het wonen met gelijkgestemden en de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten voorkomt eenzaamheid. Men heeft oog voor elkaar. In 2017 heeft Woonzorg Nederland een uitgebreid onderzoek onder bewoners laten uitvoeren om kenmerken en wensen te achterhalen.

Woonzorg Nederland wil het leven van ouderen betekenisvol verbeteren, zodat ze veilig thuis kunnen wonen ook als de mobiliteit afneemt en behoefte aan zorg manifest is. Dat wil Woonzorg Nederland zodanig doen dat wordt bijgedragen aan zorgzame buurten, wijken en steden en zodanig dat verhuizing naar een verpleegtehuis wordt uitgesteld of vermeden.

In navolgende paragrafen worden deze kaders uitgewerkt in afspraken voor **de komende twee jaar**, waar nodig en mogelijk met een specificatie voor 2018.

2 Betaalbaarheid

Belangrijk is dat de sociale huurwoningen betaalbaar zijn voor de doelgroep. De huur is daarin de belangrijkste component. Woonzorg Nederland hanteert een landelijke verdeling waarbij 70% van onze zelfstandige woningen een huur onder de eerste aftoppingsgrens heeft. Dit percentage verschilt per regio. Begin 2018 is ons huurbeleid herijkt met een streefpercentage per regio, rekening houdend met de vraag in de betreffende regio, het karakter van ons bezit en het aanbod van andere in die regio werkzame corporaties.	In de gemeente Zwolle heeft momenteel 71,8% van de huurwoningen van Woonzorg Nederland een huur beneden de eerste aftoppingsgrens.
Woonzorg Nederland kijkt bij betaalbaarheid ook naar servicekosten en energielasten. Via investeringen in duurzaamheid gaan we bijdragen aan een reductie van de woonlasten.	Zie 5.3.
Om de voorspelbaarheid van de huren te vergroten heeft Woonzorg Nederland de bandbreedte voor de huurverhoging voor de jaren 2018, 2019 en 2020 vastgelegd. Voor de zittende huurders van sociale huurwoningen is de huurverhoging gemiddeld over het hele bezit van Woonzorg Nederland maximaal inflatie + 0,5% en voor zittende huurders in de vrije sector maximaal inflatie + 1%. Woonzorg Nederland	

bepaalt de huurverhoging jaarlijks aan het begin van het jaar binnen de voor dat jaar geldende rijksregels en na overleg met het Landelijke Huurders Platform (LHP).	

3 Beschikbaarheid

3.1 Verdeling van beschikbare woningen

Voor een woningzoekende is het belangrijk dat er voldoende woningen voor nieuwe verhuur beschikbaar zijn, die in prijs en geschiktheid passen bij het inkomen en bij een eventuele behoefte aan zorg en ondersteuning. 96% van de woningen van Woonzorg Nederland zijn sociale huurwoningen en wijst deze woningen passend toe.	Woonzorg Nederland heeft samenwerkingsafspraken met Driezorg voor dienstverlening en woningtoewijzing voor de zelfstandige woningen Westenhage (92 vhe). De zelfstandige woningen van de locaties Kievitsbloem (55 vhe) en Arcadia (160 vhe) zijn op basis van indirecte verhuurcontracten volledig in beheer (inclusief woningtoewijzing) bij Driezorg. Woonzorg Nederland verhuurt de zelfstandige woningen van de locaties Gildehuys (60 vhe) en Werkeren (27 vhe) via eigen wachtlijsten en bemiddeling.
In de verdeling van de beschikbare woningen kijkt Woonzorg Nederland breder dan inkomen en huurprijs. Woonzorg Nederland houdt rekening met de zorgvraag van bewoners, met het creëren van mogelijkheden voor woongemeenschappen, leefbaarheid en veiligheid. Woonzorg Nederland heeft immers niet alleen vanuit betaalbaarheid een schaars aanbod, maar vooral vanuit de specifieke setting, waar mensen samen zelfstandig kunnen wonen, zelf ondersteuning kunnen organiseren of zorg van ‘formele’ aanbieders kunnen ontvangen. Woonzorg Nederland benadrukt het belang van netwerken en gemeenschappen met het oog op onderlinge hulp bij langer zelfstandig wonen. Dit wil Woonzorg Nederland graag faciliteren door groepswonen of andere vormen van netwerken (bijvoorbeeld meergeneratiewoningen) mogelijk te maken. Woonzorg Nederland kijkt bij de inzet van panden naar de zorgbehoefte van de bewoners.	In 2018 onderzoekt Woonzorg Nederland de mogelijkheden om aan te sluiten bij De Woningzoeker.

3.2 Huisvesten specifieke doelgroepen

Woonzorg Nederland staat positief tegenover het huisvesten van statushouders mits in lijn met de doelgroep van Woonzorg Nederland. Ook jongeren met een beperking kunnen wij in sommige gevallen huisvesten indien hun zorgvraag past bij ons woningaanbod.	

3.3 Omvang portefeuille Woonzorg Nederland

Het aantal ouderen in Nederland neemt toe en onderzoek laat zien dat de vraag naar geschikte ouderenwoningen en naar woonvormen met intensieve zorg (vaak intramurale plaatsen) nog groeit de komende decennia. Dit beeld verschilt echter sterk per regio. Waar de vraag groeit, wil Woonzorg Nederland hier mede verantwoordelijkheid voor nemen. Voorwaarden zijn dat er dagelijkse voorzieningen beschikbaar zijn en dat er samen met de gemeente en met zorgpartners gewerkt kan worden aan een zorgzame wijk of stad. De portefeuille van Woonzorg Nederland bestaat op dit moment uit 42.500 wooneenheden (zelfstandig en intramuraal). Het streven is deze portefeuille in tien jaar uit te breiden tot zeker 47.000 eenheden. En indien de vraag blijkt en ontwikkelmogelijkheden aanwezig zijn, tot 50.000 eenheden.	Woonzorg Nederland wil graag haar woningportefeuille in de gemeente uitbreiden. Op dit moment is er geen planvorming of positie in eigendom of waarin wij onderzoeken en/of participeren. Graag gaan wij met de gemeente in gesprek over de mogelijkheden, de markt en de vraag.
Woonzorg Nederland beperkt zich niet tot bepaalde landsdelen en voert geen actief beleid om zich uit bepaalde gebieden terug te trekken. Het kan voorkomen dat door verkoop of sloop het bezit wordt beperkt, bijvoorbeeld vanwege de kwaliteit van het betreffende pand of afnemende vraag in het gebied.	

4 Scheiden wonen en zorg

Woonzorg Nederland zet fors in op het scheiden van wonen en zorg, indien een complex zich daarvoor leent. Landelijk bouwt Woonzorg Nederland de komende vijf jaar circa 2.000 eenheden in intramurale complexen om tot circa 1.400 zelfstandige woningen. Het wonen is bepalend, de zorg volgt. Woonzorg Nederland realiseert woonconcepten waarin mensen zelfstandig kunnen wonen en bij zware zorg zelf kunnen kiezen welk contract ze daarbij hanteren. Het	In de gemeente Zwolle heeft Woonzorg Nederland 149 intramurale plaatsen en is met zorginstelling Driezorg in gesprek over woonzorgcentrum De Kievitsbloem, zijnde het enige verzorgingshuis in Zwolle-Zuid. Het uitgangspunt is om deze intramurale

ultieme streven is dat een verhuizing ook bij een toenemende zorgvraag niet nodig is, tenzij de bewoner dat zelf wil. Tegelijkertijd blijven er situaties waarin zelfstandig wonen echt niet meer kan. We zijn en blijven er nadrukkelijk ook voor deze groep zijn en blijven samen met zorgpartners nieuwe concepten ontwikkelen voor deze groep.	voorziening voor deze wijk in de toekomst te behouden.

5 Kwaliteit en duurzaamheid vastgoed

Woonzorg Nederland streeft ernaar dat al onze gebouwen goed onderhouden en duurzaam zijn, met een plus op veiligheid en toegankelijkheid gezien de doelgroep die zij huisvest.

5.1 Onderhoud en verbetering

Woonzorg Nederland investeert in verbetering van panden om de woonsituatie en/of de condities voor zorg- en dienstverlening of leefbaarheid te verbeteren. Bij het in stand houden van de complexen hanteren wij - zoals de meeste corporaties - een conditiescore conform de NEN 2767-norm van gemiddeld 3 (redelijk). Waarbij score 1 staat voor nieuwbouw en score 6 staat voor zeer slechte staat van onderhoud. De komende vijf jaar besteedt Woonzorg Nederland (uitgaande van 42.500 wooneenheden) gemiddeld 50 miljoen euro per jaar aan onderhoud en gemiddeld 14 miljoen euro per jaar aan verbeterings-investeringen. Dit is exclusief gemiddeld 25 miljoen euro per jaar aan verduurzaming / energiebesparing en 40 miljoen aan diverse projecten in renovatie, transformatie en (ver)nieuwbouw. Op basis van het ondernemingsplan 2018 t/m 2022 wordt de onderhouds- en investeringsplanning herijkt.	In 2018 staan in de gemeente Zwolle geen renovatie- en/of duurzaamheids-werkzaamheden gepland. De onderhoudsbegroting 2018 van Woonzorg Nederland wordt na goedkeuring door de directie aan de gemeente Zwolle beschikbaar gesteld.
Woonzorg Nederland bespreekt jaarlijks de plannen ten aanzien van groot onderhoud met de eventuele bewonerscommissie. Na gunning van de opdracht aan een aannemer worden de huurders geïnformeerd over de globale planning. De definitieve planning volgt via of Woonzorg Nederland of de aannemer.	

5.2 Veiligheid en toegankelijkheid

Veiligheid is voor de bewoners van Woonzorg Nederland van meer dan gemiddeld belang. De gebouwen voldoen uiteraard aan de wettelijke eisen	

op het gebied van brandveiligheid, legionella en asbest. Gezien de bovengemiddelde kwetsbaarheid van de bewoners investeert Woonzorg Nederland extra in veiligheid. Bij gebouwen die geheel of gedeeltelijk aan zorgpartijen verhuurt worden, worden hierover afspraken met de betreffende zorgpartij gemaakt.	
Wat betreft brandveiligheid plaatst Woonzorg Nederland in elke woning twee rookmelders die ook voor de doelgroep geschikt zijn. Daarnaast zorgt Woonzorg Nederland voor bijeenkomsten waar onze huurders uitleg krijgen wat ze wel / niet kunnen doen bij bijvoorbeeld brand. Een en ander samen met de brandweer en brandwondenstichting.	Alle zelfstandige woningen in directe verhuur door Woonzorg Nederland zijn voor 31 december 2017 voorzien van rookmelders.
Onze gebouwen en woningen zijn toegankelijk voor mensen met een rollator en grotendeels ook voor mensen in een rolstoel.	

5.3 Duurzaamheid inclusief groene energie

Woonzorg Nederland draagt vanzelfsprekend bij aan het realiseren van de afspraken uit het Landelijk Energieakkoord en het Klimaatakkoord van Parijs. Het streven is dat de gebouwen van Woonzorg Nederland in 2050 energieneutraal zijn. Over vijf jaar hebben landelijk de zelfstandige woningen gemiddeld label B.	
Van groot belang voor daadwerkelijke besparing is het gedrag van de bewoners. Ingezet wordt op een goede informatievoorziening aan bewoners over de besparingsmogelijkheden.	
Alle energie die Woonzorg Nederland inkoopt voor complexen is groene energie. Aanbieders worden daarop geselecteerd.	

6 Bejegening, dienstverlening en zorg

6.1 Persoonlijke aandacht

Bij alle panden van Woonzorg Nederland is een bewonersconsulent aanwezig. De bewoners waarderen de persoonlijke aandacht van de bewonersconsulent. Ze ervaren betrokkenheid en kunnen met alle vragen bij één persoon terecht. Er is iemand die een oogje in het zeil houdt, die signaleert	

en waar nodig het netwerk inschakelt voor advies, begeleiding of zorg. Wij pakken samen met de gemeente en sociale partners overlastsituaties aan. Woonzorg Nederland ziet een toename van overlastzaken, door met name psychische problemen, bij onze huurders. Bewoners moeten langer zelfstandig wonen en accepteren niet altijd de hulp.	

6.2 Ontmoeting

Voor de bewoners van Woonzorg Nederland is de mogelijkheid tot ontmoeting een belangrijke factor. Het zorgt voor een gevoel van veiligheid (mensen kennen elkaar) en welbevinden en het draagt bij aan het voorkomen van eenzaamheid. In of nabij nagenoeg elk gebouw is er de gelegenheid elkaar (spontaan en georganiseerd) te ontmoeten. De organisatie van activiteiten wordt overgelaten aan bewoners, al dan niet ondersteund door vrijwilligers en lokale partners.	

6.3 Dienstverlening en samenwerking met zorgpartijen

Zelfstandig blijven wonen ook als de zorgvraag groeit, vergt een pakket aan dienstverlening en zorg. Woonzorg Nederland beperkt zich tot: (1) klussen die direct met het wonen samenhangen, (2) signaleren en netwerken om te zorgen dat zorg en dienstverlening voor de bewoners voorhanden is en (3) afhankelijk van het gebouw verhuren van ruimten aan maatschappelijke en commerciële organisaties die diensten verlenen aan bewoners.	
Voor het tweede is samenwerking met gemeenten en lokale partners is cruciaal.	Woonzorg Nederland participeert in WWZ038.
Woonzorg Nederland biedt haar huurders een onderhoudsabonnement aan voor woningonderhoud waarvoor een huurder zelf verantwoordelijk is. Huurders hebben de vrijheid om tegen betaling gebruik te maken van dit onderhoudsabonnement. Glasschade en rioolverstopping worden middels fondsen in de servicekosten verrekend.	
In veel van de gebouwen van Woonzorg Nederland is (thuis)zorg aanwezig of in de directe nabijheid. Dat is in elk geval zo in de gebouwen die worden verhuurd aan zorgpartijen die daar zorg verlenen. In veel panden zijn ook andere zorg- en dienstverleners	

aanwezig, kleine winkeltjes of andere voorzieningen. De invulling gebeurt op basis van de vraag en in gesprek met gemeenten en bewoners, zodat de invulling zoveel mogelijk aansluit bij wat nodig is voor de bewoners. Van belang is eveneens de integratie van het complex en deze functies in de buurt en daarmee naar de bijdrage aan de leefbaarheid van het complex en de buurt.	

7 Samenwerking en overleg

7.1 Bewonersparticipatie

Voor Woonzorg Nederland is het Landelijk Huurders Platform (LHP) de vaste gesprekspartner bij opstellen en wijzigen van beleid. Daarnaast overlegt Woonzorg Nederland met bewonerscommissies over zaken die hun complex raken. Woonzorg Nederland versterkt de komende jaren de participatie van bewoners(commissies) bij onderhoud en renovatie. Bewoners(commissies) worden in een vroeg stadium betrokken bij planvorming, van ten minste informeren tot en met meedenken bij keuzen over de (invulling van de) aanpak.	

7.2 Geschillencommissie

Woonzorg Nederland heeft een klachtenprocedure en een onafhankelijke klachtencommissie. Klachten worden eerst lokaal bij de bewonersconsulent van Woonzorg Nederland gemeld. Indien dit niet het gewenste resultaat oplevert kan deze bij de clustermanager gemeld worden. Tenslotte kan men terecht bij de onafhankelijke klachtencommissie van Woonzorg Nederland.	De klachtenprocedure en klachtencommissie geldt voor alle huurders van Woonzorg Nederland.

7.3 Overleg met de gemeente en partners

Samenwerking tussen de gemeenten en Woonzorg Nederland is van groot belang om de verbinding tussen wonen en zorg goed te beleggen en duurzame buurten en wijken te realiseren. Uitbreiding van het aanbod en vernieuwing om wonen en zorg beter te verbinden kan geen van de partijen alleen.	

7.4 Looptijd prestatieafspraken

Deze prestatieafspraken gelden voor een periode van twee jaar, met een jaarlijkse concretisering in een terugblik (overzicht welke afspraken zijn gehaald en welke niet) en vooruitblik (overzicht voornemens komende jaar).

Woonzorg Nederland heeft op verzoek het overzicht ten aanzien van de achtervang en de eventuele herfinanciering ter beschikking.

Aldus ondertekend te Zwolle dd: ….-….-2017

Voor de afspraken in deze gemeente

Bestuurder: Cees van Boven ……..

Bewonerscommissie van complex Westenhage heeft aangegeven niet betrokken te willen worden bij het proces prestatieafspraken 2018.

voorstellen

Agenderingsverzoek Informatienota

In te vullen door de indiener van het agenderingsverzoek:

Naam indienende fractie:	Socialistische Partij & GroenLinks
Naam woordvoerder / contactpersoon	Brammert Geerling & Michiel van Harten
Verzoek om agendering van de Informatienota:	Prestatieafspraken 2018
Deze Informatienota staat op de lijst van ingekomen stukken d.d.:	18-12-2017
Verzoek om agendering in de:	☐Informatieronde ☒Meningsvormende ronde
Voor de informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd:	**Voor de meningsvormende ronde moet de debatvraag zijn:** **Zijn er aanvullende maatregelen en/of bijsturing nodig om de zorgen dat de huidige doelen worden gehaald? 2. Zijn er gezien de ontwikkelingen op de woningmarkt aanvullende doelen/maatregelen nodig?**
Aanleiding tot agenderen:	**De woningmarkt is in korte tijd sterk veranderd (oververhitting) en verschillende afspraken uit de prestatieafspraken blijken niet nagekomen. (o.a. semipermanente woningbouw)**
Beoogd effect van Raadsbespreking:	**Input leveren voor bijsturing voor de komende jaarschijf(en).**

In te vullen door de raadsgriffie:

Opmerkingen:

In te vullen door de griffier:

Agenderingsverzoek gehonoreerd door de raad:	☐Ja, d.d. ☐Nee

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Proces harmonisatie voorschoolse voorzieningen
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Flier, Angela (2698)
medeopstellers	Noord, Remco de (2071)
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Proces harmonisatie voorschoolse voorzieningen

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
Het voorgenomen proces rondom het beleidsplan voorschoolse voorzieningen dat voortvloeit uit de eerste lijn van de strategische onderwijsagenda 2016-2020 ‘Spelen, leren, werken’ om per 1 september 2018 gereed te zijn voor invoering van de nieuwe, geharmoniseerde, situatie in de peuteropvang.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 21 november 2017

Onderwerp	Proces harmonisatie voorschoolse voorzieningen
Versienummer	1

Portefeuillehouder Jan Brink

Informant Remco de Noord/Angela Flier
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OW
Telefoon 038 498 2698
Email R.de.Noord@zwolle.nl/a.flier@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het voorgenomen proces rondom het beleidsplan voorschoolse voorzieningen dat voortvloeit uit de eerste lijn van de strategische onderwijsagenda 2016-2020 ‘Spelen, leren, werken’ om per 1 september 2018 gereed te zijn voor invoering van de nieuwe, geharmoniseerde, situatie in de peuteropvang.

Datum 21 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Met de invoering van de (aangepaste) wetten 'Wet kinderopvang' en Wet innovatie en kwaliteit in de kinderopvang (IKK) op 1 januari 2018, wordt het peuterspeelzaalwerk gelijkgesteld met de kinderopvang qua kwaliteitseisen en financieringssystematiek. Ook de Voorschoolse educatie (VVE) voor doelgroepkinderen wordt onder de werking van de nieuwe wet geplaatst. Dit proces wordt de harmonisatie van voorschoolse voorzieningen genoemd.

De gemeente Zwolle is per 1 januari 2018 gereed om de wettelijke veranderingen door te voeren. Deze stelselwijziging en de eerste lijn van de Strategische Onderwijsagenda 2016-2020 'Spelen, leren werken' geven echter aanleiding om het peuterbeleid in Zwolle nog verder te harmoniseren. Om deze harmonisatie in Zwolle zorgvuldig te kunnen realiseren, zijn in samenwerking met aanbieders van peuteropvang en andere partners in de stad eerder dit jaar de uitgangspunten voor het nieuwe beleid opgesteld. De komende periode wordt er gewerkt aan het vormgeven van de kaders rondom deze uitgangspunten in de harmonisatie. Middels deze informatienota willen wij u informeren over dit proces.

Kernboodschap
De gemeente Zwolle is per 1 januari 2018 gereed voor de wettelijke harmonisatie van voorschoolse voorzieningen. Naast de landelijke wijzigingen in de peuteropvang willen wij de harmonisatie in Zwolle nog verder doortrekken. Hiervoor zijn wij in gesprek met aanbieders van de peuteropvang. Het belangrijkste uitgangspunt – ook conform de strategische onderwijsagenda – is brede toegang tot peuteropvang voor alle Zwolse peuters met behoud van kwaliteit.

Proces
Na een gezamenlijke bijeenkomst met de aanbieders van peuteropvang die plaats heeft gevonden op 21 november, zullen wij in de weken tot aan het einde van het jaar met geïnteresseerde aanbieders het gesprek verder voeren over een nieuwe subsidiesystematiek. Wij verwachten in deze periode voldoende input bij de partners te kunnen ophalen, om in het eerste kwartaal van 2018 het beleidsplan af te kunnen ronden en aan uw als raad voor te kunnen leggen.
Gedurende het proces zullen wij de ontwikkelingen, zoals genoemd in het regeerakkoord, die betrekking hebben op dit proces van harmonisatie, nauwkeurig volgen en – waar mogelijk – invoegen in ons beleidsplan.

Het streven is om de (Zwolse) harmonisatie van voorschoolse voorzieningen afgerond te hebben met de start van het nieuwe schooljaar 2018-2019, per 1 september 2018.

Consequenties
- Invoering van de Zwolse harmonisatie van voorschoolse voorziengen per september 2018, geeft ons de tijd om de voorbereiding met de voorschoolse aanbieders zorgvuldig te doorlopen.
- Ouders zullen per 1 januari, als gevolg van de invoering van de wet, gebruik gaan maken van de kinderopvangtoeslagregeling voor peuteropvang. Voor ouders die niet in aanmerking (kunnen) komen voor deze toeslag, blijft de huidige werkwijze in stand tot de invoering van de harmonisatie per september 2018.
- Wij zijn en blijven gedurende het gehele proces in gesprek met de huidige voorschoolse aanbieders die (deels) gesubsidieerd worden voor peuterspeelzaalwerk en/of voor- en

vroegschoolse educatie (i.c. Doomijn en Prokino). 2018 zal voor hen een overgangsjaar zijn, waarbij de huidige subsidieafspraken conform 2017 voor hen ook gelden in 2018.

Communicatie
Het harmonisatieproces wordt gezamenlijk met de voorschoolse aanbieders vormgegeven. Aangezien voor- en vroegschoolse educatie onderdeel is van de harmonisatie van voorschoolse voorzieningen, worden tevens de schoolbesturen in het primair onderwijs van dit proces op de hoogte gesteld. Tenslotte zal binnen het proces de communicatie naar ouders aandacht krijgen.

Vervolg
Het proces wordt besloten met een voorstel aan uw raad over de kaders van de harmonisatie in het eerste kwarteaal van 2018. Zie ook “proces”.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 38006

Onderwerp Proces harmonisatie voorschoolse voorzieningen

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 28-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Motie Groene groei aan het Katwolderplein
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Eggink, Ron (2007)
medeopstellers	
afdeling	Project Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Motie Groene groei aan het Katwolderplein

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
1. De wijze waarop wij invulling hebben gegeven aan uitvoering van de motie

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 23 november 2017

Onderwerp	Motie Groene groei aan het Katwolderplein
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder E.Anker

Informant R.C. Eggink
Afdeling Projectontwikkeling / OW
Telefoon 038 498 2007
Email R.Eggink@zwolle.nl

Bijlagen Motie Groene groei aan het Katwolderplein

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De wijze waarop wij invulling hebben gegeven aan uitvoering van de motie.

Datum 23 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In de raadsvergadering van 11 september 2017 zijn de geactualiseerde grondexploitaties per 1-1-2017 voor de complexen Brandweerkazerne en Katwolderplein vastgesteld welke deel uitmaken van de geconsolideerde grondexploitatie Kamperpoort.
Bij die gelegenheid is de door D66, PvdA, Swollwacht en Groen Links ingediende motie “Groene groei aan het Katwolderplein” aangenomen.
De motie roept het college op binnen de verdere gebiedsontwikkeling van het Katwolderplein een betere balans te zoeken tussen stenen en groen door op een creatieve manier openbaar groen meer de ruimte te geven. De raad wordt daar vervolgens uiterlijk in het vierde kwartaal van 2017 over geïnformeerd.

Beantwoording
Op 24 november 2014 heeft de gemeenteraad bij het vaststellen van het bestemmingsplan Katwolderplein ook het Stedenbouwkundig plan, het Beeldkwaliteitsplan en het Programma van Eisen openbare ruimte vastgesteld.
De openbare ruimte van het Katwolderplein is voor het grootste deel al aangelegd in combinatie met de realisatie van de eerste fase van de bebouwing aan het Katwolderplein (bioscoop, parkeergarage en de commerciële ruimten gevuld met de supermarkt en horeca).
Het inrichtingsplan voor de openbare ruimte is gebaseerd op de op 24 november 2014 vastgestelde documenten.
In het plan zijn verschillende belangrijke functies gecombineerd: de looproute van de parkeergarage naar de binnenstad v.v., de zichtlijn vanuit de nieuwe Vogelbuurt naar de Peperbus voor de relatie met de binnenstad, het fietsparkeren, de mogelijke rondrijroute voor laden/lossen voor de toen nog onbekende invulling van de commerciële (horeca)ruimten, terrassen en groen.
Door deze vele functies met bijbehorend ruimtebeslag is er een grote druk op de openbare ruimte.
Er is een zo optimaal mogelijk ontwerp gemaakt dat recht doet aan de vele functies.
In combinatie met het groen is er op het centrale deel van het plein ruimte gereserveerd voor de terrasfunctie behorend bij de in bouwblok C (de locatie van het parkeerterreintje) te vestigen horecafunctie. Daarmee ontstaat in combinatie met de inmiddels in de eerste fase gevestigde horecafunctie van restaurant De Beren de gewenste reuring en beleving op het plein.
Het groen op het plein is robuust ingezet, er is gekozen voor een forse maat bomen.

Vervolg
Naast de inrichting van de openbare ruimte zien wij meer mogelijkheden voor een ” vergroening” van het Katwolderplein.
Zoals ook op andere plaatsen in de stad (vooral de binnenstad) wordt ook in de Kamperpoort getracht te komen tot de aanleg van geveltuintjes. Dat vraagt overleg met de ontwikkelaars van nieuwbouwprojecten en met de eigenaren en bewoners van bestaande woningen en wooncomplexen.
In overleg met het onlangs opgerichte Platform Kamperpoort wordt de komende tijd getracht hieraan invulling te geven.
Bij de bouwplanontwikkeling voor de bouwblokken B en C, waarmee het Katwolderplein wordt afgerond, wordt hierop gestuurd.

DeltaWonen bouwt bouwblok B en daar worden plantenbakken naast de woningentrees gerealiseerd en klimplanten tegen pilaren geplant. Op het binnenterrein waar geparkeerd wordt zullen extra hagen en bomen worden geplant.
De provincie heeft in het kader van Vitaliteit en Ruimtelijke identiteit subsidie toegekend voor de binnen de “Versnellingsactie sociale woningbouw” te realiseren bouwplannen.
Daar hoort het bouwplan voor bouwblok B Katwolderplein ook toe. Met subsidie kan deze extra kwaliteit aan groen worden gerealiseerd.
Op het moment van het schrijven van deze nota is de verdeling van het subsidiebedrag over de bouwplannen binnen de Versnellingsactie nog niet zeker. Met de provincie wordt bezien of het bouwplan voor bouwblok B Katwolderplein subsidie kan worden toegekend. Op korte termijn wordt hierover duidelijkheid verwacht.
Met de ontwikkelaar van bouwblok C (beleggershuurappartementen) is de afspraak gemaakt dat de appartementen op de begane grondlaag allemaal een eigen entree aan de straat krijgen.
Naast deze entree komt een zit/terrasfunctie met aan de zijde van het openbaar gebied een plantenbak. Boven op het inpandig parkeren in twee lagen wordt een gemeenschappelijke buitenruimte gerealiseerd voor de appartementen met groen en bomen.
Bij beide nog te realiseren bouwplannen aan het Katwolderplein is er dus aandacht voor groen.

Openbaarheid
De nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 41024

Onderwerp Motie Groene groei aan het Katwolderplein

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 28-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Kantorenmarkt Zwolle 2017
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Jansen, Dennis (2512)
medeopstellers	
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienota kantorenmarkt Zwolle 2017 Bijlage: Overzicht kantorentransformaties Zwolle

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
1. Onderstaande rapportage over de Zwolse kantorenmarkt van het afgelopen jaar.
2. Afdoening van de toezegging de raad te informeren over de geactualiseerde leegstandscijfers kantorenmarkt Zwolle (2 oktober 2017).

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 27 november 2017

Onderwerp	kantorenmarkt Zwolle 2017
Versienummer	V0.6

Portefeuillehouder wethouder de Heer

Informant D.J.M.C.S. Jansen
Afdeling Ruimte & Economie / OW
Telefoon 038 498 2512
Email D.Jansen@zwolle.nl

Bijlagen 1. Overzicht kantorentransformaties Zwolle

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Onderstaande rapportage over de Zwolse kantorenmarkt van het afgelopen jaar.

2. Afdoening van de toezegging de raad te informeren over de geactualiseerde leegstandscijfers kantorenmarkt Zwolle (2 oktober 2017).

Datum 27 november 2017

Toelichting op het voorstel

1. Inleiding

Jaarlijks rapporteert de wethouder Economie uw raad over de stand van zaken en de ontwikkelingen op de Zwolse kantorenmarkt. In deze informatienota wordt u nader geïnformeerd over de leegstand (paragraaf 2), en de voortgang van de transformatie van kantoren (paragraaf 3) in Zwolle. Het college heeft medio 2016 middels de vaststelling van de nota “Zwolle transformeert” het besluit genomen om voor de 4 belangrijkste kantorenlocaties in de stad de contouren te schetsen waarbinnen transformatie van kantoren naar wonen kan plaatsvinden. In het bijgevoegde transformatie-overzicht ziet u welke kantoortransformaties zijn gerealiseerd, in uitvoering zijn of tot de zachte plannen behoren.
Paragraaf 4 beschrijft de voornaamste trends en ontwikkelingen en de relatie tussen duurzaamheid en de toekomst van de (Zwolse)kantorenmarkt. Paragraaf 5 informeert u over de uitvoering van de in 2013 en 2014 afgesloten kantoren-convenanten met respectievelijk het rijk en de provincie Overijssel in combinatie met de Herstructurerings Maatschappij Overijssel. De marktconsultatie komt in paragraaf 6 aan bod en weerspiegeld de gevoerde accountgesprekken met lokale bedrijfsmakelaars en ontwikkelaars over de toestand van de Zwolse kantorenmarkt. Paragraaf 7 sluit deze nota af met conclusie en strategie.

2. Kantorenleegstand Zwolle

Over de kantorenleegstand circuleren verschillende cijfers en leveren daardoor uiteenlopende discussies. Uiteindelijk is de belangrijkste constatering of de leegstand afneemt, stabiel blijft of groeit. Om daar vervolgens al dan niet actie op te ondernemen in relatie tot de ingezette strategieën om de kantorenleegstand in de stad verder te verminderen. De Zwolse kantorenleegstand is in het afgelopen jaar afgenomen door een aantal economische factoren in combinatie met consistente en vernieuwende beleidsmaatregelen. Daarnaast zijn in samenwerking met convenantpartner HMO (Herstructurerings Maatschappij Overijssel) meerdere initiatieven aangejaagd ter bestrijding van de kantorenleegstand in Zwolle.
Volgens de meest recente marktrapportage over de kantorenmarkt van Cushman & Wakefield (voorheen DTZ) [1] bedraagt de Zwolse kantorenleegstand medio 2017 117.000 m2 bvo (15%) bij een kantorenvoorraad van 756.000 m2 bvo . Ter vergelijking werd in de rapportage uit 2016 van DTZ over de kantorenmarktcijfers uit 2015 een leegstandspercentage genoemd van 18% (140.000 m2) bij een kantorenvoorraad van 773.000 m2. Zowel de kantorenleegstand als de kantorenvoorraad zijn sindsdien gedaald.

[1] Nederland compleet Factsheets kantoren- en bedrijfsruimtemarkt | medio 2017 Een uitgave van Cushman & Wakefield

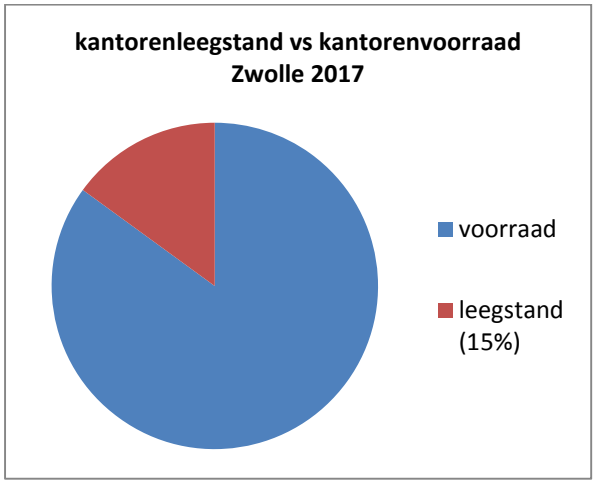

De door Cushman & Wakefield geconstateerde afname van de kantorenleegstand is geheel in lijn met de bevindingen van de gemeente Zwolle. Volgens de meest recente marktgegevens in combinatie met informatie uit accountgesprekken begeeft de Zwolse kantorenleegstand eind 2017 zich rond een niveau van ca. 100.000 m2 bvo (13%). Het verschil in deze cijfers is te verklaren door het moment van meten (Q1 vs Q3) en het meetellen van transformatie van lege kantoormeters die recent in ontwikkeling zijn gekomen.
Belangrijk is dat het effect van de kantorenleegstand op de stad in perspectief wordt bezien. Bestaande lege kantoren in de stad leveren geen probleem op voor de leefbaarheid en/of de veiligheid. Leegstaande kantoren in Zwolle worden netjes worden onderhouden en actief leegstandsbeheer door eigenaren voorkomt dat ongewenste gebruik plaatsvindt. De markt gaat door de tijd zijn werk doen. Op termijn zullen na de Rabobank meerdere financiële instellingen strengere regels gaan opstellen voor herfinanciering van lege kantoren, onder andere door hogere eisen t.a.v. het energielabel. De boekwaarde van het lege kantoor zal daardoor sterk dalen waardoor financiële ruimte ontstaat voor een kansrijke herontwikkeling. Kantoren die langdurig leegstaan zullen in dit licht uiteindelijk worden getransformeerd of gesloopt.

Tabel 1. Kantorenleegstand Zwolle in vergelijking met NL en andere steden,

Jaar	**2016**	**2017**
Nederland	15%	13%
Zwolle	16%	15%
Groningen	13%	14%
Apeldoorn	18%	18%
Den Bosch	10%	8%
Enschede	19%	13%
Amersfoort	20%	16%

Bron: BAK, Nederland Compleet 2016/2017, Cushman & Wakefield

Door transformatie in combinatie met het consistent restrictieve beleid voor nieuwe kantoren en het ontbreken van nieuwbouwvraag uit de markt ontwikkelt de Zwolse kantorenmarkt zich vooralsnog consistent naar een gezonder marktevenwicht (frictieniveau van 5 á 7%).

3. Transformatie van kantoren

Voor en met name na de vaststelling van het collegebesluit "Transformatie van kantoren naar wonen"[2] medio 2016 hebben marktpartijen zich in toenemende mate bij de Gemeente Zwolle gemeld met nieuwe initiatieven voor kantoortransformaties (zie bijlage 01). De markt ziet Zwolle als aantrekkelijke investering om lege kantoren aan te kopen en vervolgens te transformeren naar voornamelijk woningen en medisch vastgoed. In de afgelopen 1,5 jaar zijn 23 kantoren bij de gemeente aangemeld om transformatiekansen, naar voornamelijk wonen, te bespreken. Om deze toestroom van initiatieven voor kantoortransformatie vanuit de gemeentelijke organisatie professioneel te kunnen faciliteren is vrijwel direct na vaststelling van het genoemde collegebesluit een transformatieteam geformeerd. Dit interdisciplinaire K-transformatieteam vormt het gemeentelijke voorportaal om initiatiefnemers vroegtijdig te begeleiden in het proces om gewenste transformaties voor beide partijen tot stand te brengen.
De markt ziet volop transformatiekansen voor lege kantoren in de hele stad, van Oosterenk via de binnenstad (Singelkwartier, Kamperpoort) tot Spoorzone-Hanzeland. Op dit moment worden daadwerkelijk 3 kantoren (Les Pavillions) op Hanzeland omgebouwd naar 79 huur-appartementen en op Oosterenk wordt kantoor van Gogh verbouwd naar 29 kleine huur-appartementen. Het voormalige KPN kantoor aan de Roelenweg 2 is recent vergund en naar verwachting wordt spoedig begonnen met de verbouw van dit kantoor naar 79 koop/huur-appartementen voor young urban professionals (geplande oplevering medio 2019). In Q4 2017 betreft het totale transformatiepotentieel binnen de Zwolse kantorenmarkt ruim 77.000 m2 bvo (80.450 – 3.400). Het gaat hierbij om projecten in uitvoering en nog niet vergunde (zachte) transformatieplannen:

Tabel 2. De totale markt voor transformatie van kantoren Zwolle 2017

kantoortransformatie ***gerealiseerd*(1)[3]:**	**3.400 m2**
kantoortransformaties in ***uitvoering*(11):**	**29.200 m2**
(waarvan 14.000 m2 medisch en 15.200 m2 wonen)	
kantoortransformaties in ***zachte plannen*(12)**:	**47.850 m2**
Totale markt kantoortransformatie Zwolle (2016-2017):	**80.450 m2**

Door de huidige in uitvoering zijnde transformatieprojecten wordt 32.600 m2 leegstaande kantoren in de stad geëlimineerd. De verwachting is dat de resterende 47.850 m2 aan "zachte" transformatieplannen die in onderzoek zijn, de komende jaren grotendeels tot uitvoering zullen komen. Nieuwe initiatieven voor kantoortransformaties die zich ongetwijfelt in de komende jaren gaan aandienen verhogen het geschetste Zwolse transformatiepotentieel daar nog bovenop. De leegstand op de Zwolse kantorenmarkt zal daarom naar verwachting in de komende jaren substantieel verder afnemen.
De conclusie is op grond van deze verwachte dynamiek dat het perspectief voor de kantorenleegstand in Zwolle zeer gunstig is en daardoor de kantorenmarkt op termijn weer gezond kan zijn met een frictieniveau van 5 á 7%.

[2] Beslisnota voor het college: Transformatie van kantoren naar wonen, 5 juli 2016.
[3] Burgemeester Drijbersingel 23, Zwolle

4. Trends en ontwikkelingen

- Duurzaamheid

Duurzaamheid is prominent aanwezig als bepalende factor op de Nederlandse kantorenmarkt. Alleen duurzame kantoorconcepten en gezonde kantoren zijn nog relevant voor de toekomstige gebruikers en investeerders. Nieuwe kantoorgebouwen moeten minimaal aan de laatste duurzaamheidseisen voldoen om voldoende perspectief op verhuurbaarheid te behouden. De leefkwaliteit van de binnen- en buitenruimte van kantoorgebouwen wordt steeds belangrijker voor gebruikers. En zeker in sectoren waar personeel zeer schaars is, zijn bedrijven bereid fors in duurzaamheid te investeren. Bijvoorbeeld de in de ICT en de zakelijke dienstverlening. Bij duurzaamheid hoort bovendien dat gebruikers die verhuizen de sociale druk en verantwoordelijkheid voelen om geen leegstaande kantoorgebouwen achter te laten.

De kantorenmarkt van Zwolle kan veel duurzamer worden door bij transformatie te investeren in klimaatadaptatie, energie besparende/leverende maatregelen en gebruik te maken van circulaire bouwstromen. Investeringen in kantoren vinden plaats bij nieuwbouw en bij verbouw, bijvoorbeeld bij transformatie naar wonen. Op het moment van (ver)bouw wordt al dan niet besloten om in duurzaamheid te investeren en de mate waarin. Klimaatneutraal bouwen en het gebruik van isolatiemateriaal zijn op dit moment al gebruikelijk. Dit is dan ook het moment voor de gemeente Zwolle om in gesprek te gaan met investerende partijen over welke duurzaamheidsmaatregelen de meeste toegevoegde waarde heeft voor de kantoor/eigenaar-gebruiker en voor de stad. Er hangt immers een transformatiepotentieel van ruim 80.000 m2 boven de stad! De Gemeente Zwolle kan immers stevig onderhandelen in de bereidheid om mee te werken aan transformatie. Daarbij faciliteert de gemeente samenwerking bij het inzetten van bestaande rijks- en provinciale subsidies en/of Europese regelingen op het gebied van duurzaamheid.

- Beroepsbevolking

De groei van de beroepsbevolking is bepalend voor de vraag naar kantoorruimte en zal vooral vooral in de Noordvleugel van de Randstad plaatsvinden. Secundair zal de vraag naar werkruimte in de zg. core+ steden[4] toenemen, waartoe Zwolle ook behoort.

[4] Bron: Syntrus Achmea Real Estate & Finance, outlook 2017-2019

Bron: Syntrus Achmea Real Estate & Finance, outlook 2017-2019

- 2-deling kantorenmarkt

De ingezette 2-deling op de Nederlandse kantorenmarkt ontwikkelt zich naar verwachting van Syntrus Achmea verder. Er zijn winnende en verliezende steden. Binnen die steden zijn er winnende en verliezende locaties. Er zal actief moeten worden ingezet op de verkoop van locaties die uit de gratie zijn (en blijven) van gebruikers. Op de verliezende locaties moet rekening worden gehouden met verdere financiële afboekingen. Op winnende locaties kan worden geprofiteerd van een daling van de aanvangsrendementen, hoewel zowel waarde als huurgroei worden geremd door het aanbod elders op de kantorenmarkt. Zwolle behoort volgens Syntrus Achmea (beleggersoptiek) tot de winnende steden waarbinnen Spoorzone-Hanzeland vanwege de nabijheid van het station het meeste perspectief biedt.

- Toename investeringen in andere steden

De investeringen in steden buiten de Randstad nemen naar verwachting toe. Steeds meer belegd vermogen komt beschikbaar, waardoor het aantal beleggingen in de core-plus (o.a. Zwolle) en value-add[5] strategieën toeneemt. Vanwege behoefte aan flexibiliteit, maar ook onder druk van IFRS-regelgeving, neemt de vraag naar kortere huurcontracten toe. Accountmanagement onderschrijft de

[5] Value- add: verhoging van de toegevoegde economische waarde

toenemende belangstelling in het afgelopen jaar door beleggers en pensioenfondsen in Zwols vastgoed.

- Flexibiliteit in ruimtegebruik

Kantoorgebouwen met flexibele inzetbaarheid blijven aantrekkelijk indien ze op het veranderende ruimtegebruik van medewerkers kunnen inspelen. Op kantorenlocaties vraagt de gebruiker om (bij voorkeur transparante) kantoren die flexibel indeelbaar zijn, die op centrum/stationslocaties dichtbij voorzieningen liggen, liefst in de buurt van groene plekken waar informeel overlegd kan worden onder het genot van goede koffie.

- Gezondheid

Naast duurzaamheid is het de verwachting dat de komende jaren een gezonde werkomgeving toenemend een 'hot item' wordt. Zittend werken wordt al het nieuwe roken genoemd. Het bureauwerk zal steeds meer gecombineerd worden met bewegen. Dit kan door middel van hulpmiddelen zoals deskbikes en smart-chairs. Er kan gefaciliteerd worden door ruimtes aan te bieden waar staand vergaderd kan worden (in de huidige vergaderkamers de tafels vervangen is een oplossing), fitnessruimtes, maar ook het bieden van een ergo-coach. Deze faciliteiten kunnen ook buiten het kantoor, in de directe omgeving, worden aangeboden. In gebiedsontwikkeling waar ingezet wordt op functieverkleuring, bv. Spoorzone/Hanzeland en Oosterenk krijgt de gezonde werkomgeving extra aandacht.

5. kantorenconvenanten Zwolle met Rijk, provincie Overijssel en HMO

In Zwolle is de ingezette aanpak van de kantorenleegstand door het college in het afgelopen jaar voortgezet. Door onder andere uitvoering te geven aan de samenwerking met onze strategische partners; het RijksVastgoedBedrijf(RVB), de provincie Overijssel en de Herstructureringsmaatschappij Overijssel(HMO). De u bekende kantorenconvenanten uit 2013 en 2014 liggen ten grondslag aan de waardevolle opgebouwde samenwerking die we allen wensen te continueren. De afspraken over samenwerking met het Rijk worden jaarlijks verlengd en het kantorenconvenant met de provincie Overijssel en de HMO eindigt volgens convenantafspraak 31-12- 2018.
De samenwerking met het Rijk richt zich op 2 zaken. Enerzijds optimalisatie van het rijksvastgoed in Zwolle; gezamenlijk optrekken in het vinden van geschikte kantoorruimte op de juiste locatie voor (reorganiserende) de aanwezige rijksdiensten. En anderzijds samenwerken in de afstootopgave van de belastingkantoren in Zwolle. In beide gevallen is het doel om geen kantorenleegstand in de stad achter te laten.
De gewijzigde huisvestingsplanning (uitstel) voor de Belastingdienst in Zwolle naar het rijksverzamelkantoor aan Hanzelaan 310 en daarmee de vertraagde afstoot van deze panden betekent een herijking van de locatie en vraagt om nadere bestudering. Momenteel worden de stedenbouwkundige en functionele mogelijkheden onderzocht. Uw raad wordt hier te zijner tijd nader over geïnformeerd.
De gemaakte prestatie-afspraak met de provincie Overijssel/HMO over het verminderen van de Zwolse kantorenleegstand met 60.000 m2 bvo eind 2018 is in zicht. De transformatie van het Health Innovation Park en de hernieuwde huisvesting van het Waterschap op Oosterenk heeft de kantorenleegstand inmiddels sterk verminderd. In Hanzeland is 15.000 m2 aan kantorenleegstand door transformatie van het kantorencomplex "Les Pavillons" en de ontwikkeling van netwerkkantoor HANZ opgelost. Op Voorsterpoort heeft deze samenwerking door mede HMO-inzet ruim 11.000 m2 lege kantoren gevuld.

Op de website(http://leegstandaanpakken.nl/) van de HMO staat de teller van het aanjagen van projecten in Zwolle die de (kantoren)leegstand verminderen inmiddels op 77.500 m2.

6. Marktconsultatie

Veel actuele kennis over de Zwolse kantorenmarkt is aanwezig bij lokale bedrijfsmakelaars en vastgoedontwikkelaars. Om deze kennis te adapteren te zijn partners uit de stad recent geïnterviewd en uitvoerig bevraagd naar hun visie op een gezondere Zwolse kantorenmarkt. In deze paragraaf wordt kort ingegaan op de bevindingen en de toebedeelde rol van de gemeente in de Zwolse kantorenmarkt.

- De kantorenleegstand is een marktprobleem. Eigenaren moeten zelf initiatieven nemen om lege gebouwen te vullen, transformeren of slopen. Uiteindelijk zal de eigenaar onder druk van noodzakelijke herfinanciering gaan bewegen. Elke interventie van de gemeente op dit proces kan gemeenschapsgeld kosten.
- De gemeente Zwolle zou zich genuanceerd op kunnen stellenn in het toepassen van het ingezette restrictieve nieuwbouwbeleid van kantoren in de stad. Hierdoor ontstaat ruimte binnen de locaties waar schaarste ontstaat. Vanuit marktperspectief is vooralsnog geen nieuwbouwvraag te verwachten. In relatie tot de huidige huurprijsniveaus van de beschikbare kantoren in Zwolle is nieuwbouw te duur.
- In de huidige markt worden voornamelijk oudere gebouwen rondom het centrum getransformeerd naar wonen. Hierdoor ontstaat er wel krapte op de kantorenmarkt in het centrum. Er is vraag naar goede kleinschalige kantoren bij (centrum) voorzieningen. Langzamerhand ontstaan weer kansen voor dit soort ontwikkelingen, omdat vraag en aanbod niet in evenwicht zijn.
- Duurzaamheid wordt steeds belangrijker in de kantorenmarkt. Klanten willen werken in gezonde gebouwen met de hoogste duurzaamheidsscore in een schone omgeving. Banken willen in steeds grotere mate alleen nog maar investeren (financieren) in duurzame gebouwen met een A-label. De gemeente Zwolle kan hierop sturen door medewerking te verlenen aan transformatie en herontwikkeling van kantoren die bijdragen aan de principes van de circulaire economie, klimaatadaptatie en energiebesparing/terugwinning.
- De markt kijkt verschillend aan tegen kantoortransformaties in de stad. De ingezette transformatie naar wonen op Oosterenk wordt kritisch beschouwd. Belangrijk bij functieverkleuring is het aanbod van voldoende (groen)voorzieningen afgestemd (sturing) op nieuwe (woon)functies. Goede samenwerking met eigenaren en stakeholders in een vroegtijdig stadium is daarbij van groot belang.
- Transformatie naar wonen op Hanzeland wordt door partijen als een positieve ontwikkeling gezien. De gemeente Zwolle dient daarbij wel te waken voor een voldoende kwalitatief hoogwaardig kantorenaanbod tbv de vestiging van toekomstige bedrijven. Verkleuring naar meerdere functies op stedelijke schaal biedt juist op Hanzeland veel kansen.
- Bij de transformatie van kantoren in de binnenstad van Zwolle wordt de (toekomstige) beschikbaarheid van voldoende kwalitatief hoogwaardige werklocaties strategisch steeds belangrijker. De vraag is of het verminderen van de huidige kantoormeters in de bestemmingsplannen nog wel verstandig is. Maatwerk in transformatie voor de juiste (zorg)woondoelgroepen wordt algemeen door de Zwolse marktpartijen onderschreven.

7. Conclusie

Zwolle is inmiddels als sterke kantorenstad landelijk erkend en kan hier nog beter van profiteren. De kantorenmarkt kan nog gezonder worden door meer bedrijven aan te trekken en bestaande bedrijven de behouden. Daardoor neemt het aantal banen toe en de kantorenleegstand af. Zwolle is begonnen aan een forse inhaalslag met het transformeren van kantoren naar wonen en medische functies. De ingezette ambitie om te investeren in samenwerking met strategische partners wordt doorgezet en vertaald in resultaten. Dit betekent dat de gemeente maximaal blijft inzetten op het verzilveren van kansen. Sterke marketing, meer innovatie en voorwaarden scheppen voor een optimaal (internationaal) vestigingsmilieu in Zwolle en de regio blijven noodzakelijk bij deze ambitie.

Strategie:

• Voortzetten van sterk accountmanagement en optimaliseren van dienstverlening aan bedrijven;
• Versnellen op transformatie door gebiedsgerichte samenwerking met passende capaciteit;
• Actieve acquisitie door aantrekken van bedrijven en instellingen naar Zwolle met focus op kansrijke doelgroepen en groei;
• Binden van talenten aan de stad en actief afstemmen van onderwijs met bedrijven.

Beleid:

Op dit moment is op het kantorendossier nog geen beleidwijziging noodzakelijk om het ingezette herstel op de kantorenmarkt nog beter te faciliteren. Wel worden de volgende dilemma's voor de toekomst voorzien die de komende jaren nader onderzoek vragen:

- Hoe wil de gemeente Zwolle omgaan met kansloze kantoren indien de eigenaar de vereiste energielabel C norm niet haalt in 2023?
- Welke impact op het parkeren en de bereikbaarheid is te verwachten bij verder herstel op de Zwolse kantorenmarkt?
- Welk kantorenbeleid wil de gemeente Zwolle gaan voeren bij vraag naar nieuwe, duurzamere en gezondere kantoren op de strategische locaties in de stad.

Datum 27 november 2017

Consequenties
nvt.

Communicatie
nvt.

Vervolg
De planning is om in het eerste half jaar van 2018 te starten met onderzoeken naar de identificatie en aanpak van kansloze kantoren, de impact van verder herstel van de Zwolse kantorenmarkt op parkeren en mobiliteit en aanpassing van het Zwolse kantorenbeleid op marktvraag naar nieuwe, duurzame en gezonde kantoren op strategische locaties in de stad. In de voorjaarsnota van 2018 wordt voor de uitvoering van deze onderzoeken een kredietaanvraag ingediend.
In de 2^{e} helft van volgend jaar wordt uw raad over de uitkomsten van deze onderzoeken geïnformeerd als onderdeel van de jaarlijkse rapportage over de Zwolse kantorenmarkt.

Openbaarheid
Dit document is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 41026

Onderwerp Kantorenmarkt Zwolle 2017

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 28-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Zwolle, 27 november 2017 Dennis Jansen/EZ/Zwolle

Bijlage 01. Overzicht initiatieven kantoortransformaties Zwolle Q4 2017

Kantoortransformaties gerealiseerd

1. Kantoor (vml openbaar ministerie) 3.400 m2
Burgemeester Drijbersingel 23

Status: 82 studentenwoningen volledig verhuurd (ca. 27 m2/688,- p.mnd)

Opgeleverd: 2016

Kantoortransformaties in uitvoering

2-6 kantoren Health Innovation Park (HIP) 14.000 m2

Dr. Stolteweg

Status: in uitvoering (medisch vastgoed)

1. Gebouw Nobel, Dokter Stolteweg 60 -66 in Zwolle
2. Gebouw Newton, Dokter Stolteweg 68 – 74 in Zwolle
3. Gebouw Gallilei, Dokter Stolteweg 76 – 82, Zwolle
4. Gebouw van Kempen, Dokter Stolteweg 84 – 90 in Zwolle
5. Gebouw Gallilei, Dokter Stolteweg 76 – 82 in Zwolle
6. Gebouw Cele, Dokter Stolteweg 92 – 96 in Zwolle

Het plan Health Innovation Park aan de Dokter Stolteweg in Zwolle betreft de transformatie van 6 leegstaande kantoren naar een hoogwaardig en duurzaam zorgvastgoed (medisch).

7-9 Kantoren Les Pavillions (Bordeaux, Paris, Lyon) 8.000 m2

Noordzeelaan 2-18 (89 huur-appartementen)

Status: in uitvoering & 89 appartementen in verkoop

10. Kantoor Uptown 5.000 m2

Burgemeester Roelenweg 2 (79 koop-appartementen)

In verkoop 79 appartementen voor young urban professionals

11. Kantoor “van Gogh” 2.200 m2

Dr. van Deenweg 30-34 (29 huur app.)

Status: in uitvoering

Kantoortransformaties in zachte plannen

12. Kantoor “Breughel” 2.200 m2

Dr. van Deenweg 2-10

Status: in onderzoek

13. Kantoor “Vermeer” 2.200 m2

Dr. van Deenweg 14-22 (29 studio’s huur)

- Status: in onderzoek

14. Kantoor “Ferdinand Bol” 2.200 m2

Dr. van Deenweg 74-80 (29 studio’s huur)

- Status: in onderzoek

15. Kantoor “Rubens” 2.400 m2

Dr. van Deenweg 62-70

Status: in onderzoek

16. Kantoor “Picasso” 3.300 m2

Dr. Klinkertweg 1-7

Status: in onderzoek

17. Voormalig Waterschapskantoor **7.000 m2**
Dr. Thienenweg 1

Status: kantoor in onderzoek/ bijgebouw in uitvoering naar medische functie

18. Kantoor **3.100 m2**
Dr. Spanjaardweg 11

Status: in onderzoek

19. BAM kantoor 1.100 m2

Zwartewaterallee 25

Status: in onderzoek

20. Kantoor, Zwolle 5.550 m2

Dobbe 70-75

Status: in onderzoek

21. **Kantoor** **5.200 m2**

Meeuwenlaan 8

Status: in onderzoek

22. Kantoor **Belastingdienst** **8.100m2**

Burgemeester Drijbersingel 27

- Status: RVB afstoot in 2020, in onderzoek ism gemeente Zwolle

23. Kantoor Belastingdienst 5.550 m2

Van Wevelinkhovenstraat 1

- Status: RVB afstoot in 2020, in onderzoek ism gemeente Zwolle

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Openbaar Vervoer Voorsterpoort
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Mieremet, Yvonn (4233)
medeopstellers	Scheper, Michiel (2193)
afdeling	Project Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Openbaar Vervoer Voorsterpoort

Voorgesteld besluit raad

De stand van zaken voor wat betreft de actuele OV bediening van Voorsterpoort, waarmee de toezegging van de wethouder wordt afgedaan.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 15 november 2017

Onderwerp	Openbaar Vervoer Voorsterpoort
Versienummer	1 (definitief)

Portefeuillehouder Wethouder de Heer

Informant Michiel Scheper
Afdeling Projectontwikkeling
Telefoon 038-4982193
Email m.scheper@zwolle.nl

Bijlagen -

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De stand van zaken voor wat betreft de actuele OV bediening van Voorsterpoort, waarmee de toezegging van de wethouder wordt afgedaan.

Datum 15 november 2017

Inleiding
Bij het vaststellen van de vervolgscenario's (3 juli 2017) voor Voorsterpoort is de toezegging gedaan dat de raad wordt geïnformeerd over de actuele OV bediening op Voorsterpoort. Hierover wordt uw raad middels deze informatienota geïnformeerd, waarmee de toezegging van de wethouder wordt afgedaan.

Kernboodschap
- De OV bediening op Voorsterpoort is aangepast na de zomerperiode van 2017. Vanaf 21 augustus wordt Voorsterpoort door lijn 202 (snelle HOV-verbinding Zwolle – Apeldoorn met gelede bussen op aardgas) bereikt en vanaf 10 december 2017 vervalt lijn 6 op Voorsterpoort.
- Vanaf 21 augustus rijdt lijn 202 langs de nieuwe halte aan de Blaloweg (ter hoogte van de Grote Voort).
- Met de aanpassing van de dienstregeling worden de reismogelijkheden voor gebruikers groter, aangezien deze meer ritten per dag biedt (ieder kwartier in de spits, elk half uur in de daluren).
- Daarbij sluit lijn 202 aan op de meeste treintijden vanaf station Zwolle en kan worden doorgereisd naar Heerde, Epe en Apeldoorn.

Consequenties
- Het aantal haltes op Voorsterpoort wordt iets minder, echter de bediening van Voorsterpoort (aantal ritten en reismogelijkheden) wordt sterk vermeerderd.

Communicatie
- Via de reguliere kanalen van de provincie Overijssel zijn gebruikers hierover geïnformeerd.

Vervolg
- Met het ingaan van de nieuwe dienstregeling wordt voorgesteld om de komend twee jaar in elk geval de ervaringen en het gebruik te monitoren.
- Afhankelijk van nieuwe ontwikkelingen op Voorsterpoort zal met de provincie Overijssel overleg worden gevoerd aangaande verdere verbeteringen van de OV bereikbaarheid.

Openbaarheid
Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 41129

Onderwerp Openbaar Vervoer Voorsterpoort

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 28-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Beantwoording toezegging Winkelleegstand in Zwolle
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Oosterhout, Rob van (2047)
medeopstellers	
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienota Winkelleegstand in Zwolle Bijlage: 1. winkelleegstandscijfers volgens Locatus, november 2017 Bijlage: 2. winkelleegstand in enkele winkelgebieden (eigen waarneming)

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de cijfers over de winkelleegstand in Zwolle

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 20 november 2017

Onderwerp	Winkelleegstand in Zwolle
Versienummer	

Portefeuillehouder René de Heer

Informant R.A.L. van Oosterhout
Afdeling Ruimte & Economie / OW
Telefoon 038 498 2047
Email RAL.van.Oosterhout@zwolle.nl

Bijlagen 1. winkelleegstandscijfers volgens Locatus, november 2017
2. winkelleegstand in enkele winkelgebieden (eigen waarneming)

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- de cijfers over de winkelleegstand in Zwolle

Inleiding
Bij de behandeling van herijking van het beleidskader detailhandel en de retailvisie in september 2017 is toegezegd de raad te informeren over de winkelleegstand in Zwolle. Onderstaand is de informatie te vinden.

Leegstandscijfers
Jaarlijks brengt Locatus een rapportage uit over de leegstand in de grote steden van Nederland. De laatste rapportage was van begin 2017. We hebben echter bij Locatus de meest recente cijfers opgevraagd. De cijfers zoals zij die in hun systeem van winkelvestigingen hebben staan dateren van 1 november 2017.

In bijlage 1 zijn de cijfers te vinden voor de grote steden van Nederland. Duidelijk wordt dat Zwolle het zeer goed doet:

* we scoren duidelijk beter dan het landelijk gemiddelde
* wat betreft het aantal minst-leegstaande winkels staan we op de 8e positie. Wat betreft steden buiten de Randstad staan we zelfs na Groningen op de 2e positie
* wat betreft de minst-leegstaande winkelvloeroppervlakte nemen we samen met Leiden de 1e positie in Nederland in.

Aanvullend op het Locatus onderzoek lopen we enkele malen per jaar door de meeste winkelstraten in de binnenstad en de wijkwinkelcentra. En daar tellen we de leegstaande winkels. Dit om een indruk te krijgen hoe de dynamiek is in de verschillende Zwolse winkelgebieden/straten. De cijfers kunnen niet gebruikt worden voor het bepalen van leegstandspercentages. In Bijlage 2 zijn de resultaten te vinden.

Uit bijlage 2 blijkt dat de leegstand zich wat betreft de binnenstad concentreert in het Broerenkwartier (Weeshuisstraat en Eiland). Vanuit de gemeente is er echter veel inzet op dit gebied.

Buiten de binnenstad valt de relatief hoge leegstand in Diezerbrink op. Dit is echter iets van het laatste jaar. Ook hier zijn we actief bezig. Er is een uitvoeringsagenda opgesteld, in samenspraak met de winkeliers. Er wordt onderzocht hoe de aansluiting met de binnenstad verbeterd kan worden. Bovendien zullen er enkele fysieke maatregelen worden getroffen.

Wat betreft de wijkwinkelcentra is er enige leegstand in Zwolle-Zuid. Gerelateerd aan de omvang van het centrum valt het nog enigszins mee. Enkele malen per jaar spreken we gezamenlijk met winkeliers en eigenaar over de problematiek. De eigenaar doet veel moeite om de (5) leegstaande panden weer in te vullen.

In winkelcentrum Holtenbroek is de leegstand duidelijk zichtbaar. Ook hier hebben we afgelopen half jaar meerdere malen gesproken met winkeliers en eigenaar. En ook hier doet de eigenaar moeite om de leegstaande panden in te vullen. Leegstaande panden zijn immers een kostenpost voor de eigenaar.

Kernboodschap
De leegstand van winkels in Zwolle is relatief laag. Zwolle doet het landelijk heel erg goed. Daar waar sprake is van enige concentratie van winkelleegstand zijn we als gemeente actief om in samenspraak

met de winkeliersverenigingen en/of eigenaaren deze terug te dringen. Ons gebiedsgericht beleid volstaat om de leegstand terug te dringen.

Consequenties
Tijdens de behandeling van de herijking van het beleidskader detailhandel en de retailvisie is ook gesproken over het al dan niet invoeren van een leegstandsverordening.
Op dit moment zijn er slechts 8 gemeenten in Nederland die een leegstandsverordening hebben. Het betreft de gemeenten Amsterdam, Brunssum, Nunspeet, Tilburg, Wormerland, Sittard-Geleen, Sluis en Oldambt.
De leegstand in Zwolle benadert de frictieleegstand. Wat betreft het minst aantal leegstaande meters staan we zelfs op de 1^{e} positie. Met het maken en invoeren van een leegstandsverordening geven we een verkeerd signaal af naar buiten. Wetende ook dat een groot deel van de leegstand frictieleegstand is. Ook het absolute aantal leegstaande panden is niet groot. Daar waar sprake is van relatief langdurige leegstand van (enkele) panden zoals in Broerenkwartier, Zwolle Zuid en Holtenbroek worden door de gemeente dan wel gemeente/eigenaar/winkeliers actie ondernomen om de leegstand terug te dringen.
De leegstand in Diezerbrink is van recente tijd. Bovendien zijn er weinig panden die lang leeg staan. Er is veel dynamiek.

Communicatie
Communicatie over de winkelleegstand is/wordt meegenomen bij de gebiedsgerichte aanpak.

Vervolg
We zetten verder in op onze gebiedsgerichte benadering. Bedoeld om de verschillende (wijk)winkelgebieden te versterken en daarmee het terugdringen van eventuele winkelleegstand

Openbaarheid
Voorstel is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 41313

Onderwerp Beantwoording toezegging Winkelleegstand in Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 05-12-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Bijlage 1 Leegstaande winkels Locatus november 2017, aantal winkels en vloeroppervlakte in %

Gemeente	VKP	WVO
Amsterdam	3,0	4,3
Haarlemmermeer	4,6	5,9
Groningen	4,7	4,0
Haarlem	5,0	5,9
Delft	5,2	4,3
Utrecht	5,2	4,2
Leiden	5,5	3,9
Zwolle	**5,5**	**3,9**
s Hertogenbosch	5,5	5,4
Nijmegen	5,6	8,9
Amersfoort	5,9	7,8
s Gravenhage	6,2	8,3
Maastricht	6,2	6,0
Alphen ad Rijn	6,5	6,2
Alkmaar	6,5	7,9
Zoetermeer	6,8	4,7
Leeuwarden	6,9	7,4
Almere	6,9	6,1
Zaanstad	6,9	6,4
Nederland	**7,0**	**7,3**
Breda	7,1	6,5
Rotterdam	7,4	7,1
Tilburg	7,6	6,2
Arnhem	7,9	8,9
Enschede	8,2	8,9
Deventer	8,4	8,0
Apeldoorn	8,6	8,9
Dordrecht	8,6	8,5
Eindhoven	9,0	8,1
Emmen	9,3	9,2
Hengelo	10,5	8,3
Venlo	11,5	8,6
Almelo	12,3	15,2

Bijlage 2 Leegstaande winkels in enkele winkelgebieden/winkelstraten in Zwolle (eigen waarneming)

Binnenstad, aanloopstraten	**1-2-2013**	**1-6-2013**	**1-10-2013**	**1-2-2014**	**1-6-2014**	**1-10-2014**	**1-2-2015**	**1-6-2015**	**1-2-2016**	**1-12-2016**	**15-10-2017**
Luttekestraat	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Sassenstraat	6	5	4	7	5	4	5	3	3	3	3
Diezerpoortenplas	3	3	1	1	1	1	0	0	1	1	0
Vispoortenplas	3	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Gasthuisplein	0	1	1	3	2	2	2	1	0	1	0
Oude Vismarkt	2	0	3	4	3	4	4	3	4	3	1
Koningsplein	4	4	2	3	3	3	2	3	1	0	1
Dijkstraat										1	0
Kerkstraat										3	2
Binnenstad A1											
Diezerstraat	1	1	3	4	3	4	3	3	5	1	2
Binnenstad overig											
Weeshuisstraat	1	1	1	2	1	2	3	4	5	5	6
Broerenkerkplein	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0
Eiland, 3 trommelsteeg, Klokkesteeg, BroerenKerkplein	5	4	4	4	4	5	6	5	0	2	4
Korte Smeden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spiegelstraat	0	0	0	1	1	1	0	1	2	1	2
Broerenstraat	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0
Meerminneplein	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1
Roggestraat	1	1	1	0	1	0	1	2	3	5	3
Kleine A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Maagjesbolwerk	2	2	2	2	2	1	1	1	1	0	2
Melkmarkt/Grote Markt, Korte Ademhalingsteeg	4	5	2	1	1	2	2	2	1	0	0
Nieuwe Markt	1	2	1	1	4	3	2	3	3	0	0
Mandjesstraat										0	0
RodeHaanstraat										1	0
Brouwerstraat										0	0
Aanloopgebieden, buiten binnenstad											
Th a Kempis-, Vechtstraat, Diezerkade, wcDiezerpoort	11	11	11	9	9	8	8	6	6	12	15
Winkelcentrum Diezerpoort	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1
Assendorperstraat	5	6	5	5	6	5	5	4	3	1	1
Wijkwinkelcentra											
AA-landen	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Stadshagen	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Zwolle Zuid	4	4	4	4	3	5	6	9	9	5	5

Holtenbroek	1	1	0	0	0	0	0	0	2	3	4
Perifere locaties											
Meubelboulevard	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Marslanden B	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Stadionlocatie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	57	56	48	55	52	53	55	54	57	57	55

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Beantwoording motie ruimte voor experiment Stichting Goudsteeg 21
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Tuinman, Anton (2460)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Beantwoording motie ruimte voor experiment Stichting Goudsteeg 21 Bijlage: Ondernemingsplan Stichting Goudsteeg 21 Bijlage: Bevindingen geluidsexpert gemeente

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
De beantwoording van de motie Ruimte voor experiment Stichting Goudsteeg 21.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 1 december 2017

Onderwerp	Beantwoording motie ruimte voor experiment Stichting Goudsteeg 21
Versienummer	V0.2

Portefeuillehouder J.E. Brink

Informant AB Tuinman
Afdeling / OW
Telefoon 038 498 2460
Email AB.Tuinman@zwolle.nl

Bijlagen Ondernemingsplan Stichting Goudsteeg 21
Bevindingen geluidsexpert gemeente.

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van de motie Ruimte voor experiment Stichting Goudsteeg 21.

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Tijdens de begrotingsbehandeling d.d. 10 november 2017 heeft de gemeenteraad de motie '*Goud voor de stad*' aangenomen. In deze motie roept de gemeenteraad het college op om:

1. Het definitieve voorstel (d.d. 8 november 2017) van de initiatiefnemers (Stichting Goudsteeg 21) van een advies te voorzien en aan de raad voor te leggen.
2. Daar een dekkingsvoorstel voor de gevraagde incidentele en meerjarige financiering en een nadere scan van cofinancieringsmogelijkheden bij te voegen.

Met deze nota informeren wij over de beantwoording van deze motie.

Het definitieve voorstel is door ons onderzocht en beoordeeld. Het Ondernemingsplan van Stichting Goudsteeg 21 gaat uit van een incidentele investering van de gemeente Zwolle van € 99.500 en een incidentele exploitatie subsidie van totaal € 90.971. In totaal komt de (meerjarig) incidentele investering neer op € 190.471 van de gemeente Zwolle. Daarnaast verzoeken de initiatiefnemers de gemeente om voor de komende 5 jaar garant te staan voor huurkosten, wat neerkomt op een maximaal bedrag van €312.500 (5 maal de huur á €62.500). Daarmee wordt de gemeente risicodrager voor de exploitatie van Stichting Goudsteeg 21. In het Ondernemingsplan wordt gesproken van een realistisch scenario. Men gaat in eerste instantie uit van een investering in het pand en daarna van een bijdrage in de exploitatie. Na 5 jaar wil de Stichting niet meer afhankelijk zijn van een bijdrage van de gemeente.

Het Ondernemingsplan ziet er kwalitatief goed uit, de toekomst moet uitwijzen of de aannames over verhuur en concertinkomsten uitkomen. Na beoordeling van het Ondernemingsplan resteren er wel enkele vragen cq zorgen. Om de exploitatie als Stichting sluitend te krijgen is er een intensivering van de concerten noodzakelijk. Er wordt in het plan aangegeven dat alles draait op vrijwilligers en bij een toename van het aantal concerten dit op termijn niet meer kan. Door de verbinding te zoeken met partners in de stad gaat men er vanuit dat men dit kan opvangen.

Het geluidsplan is ter beoordeling voorgelegd aan de geluidsexpert van de gemeente (zie bijlage). Uit het beoordeelde rapport blijkt dat, na het treffen van geluid reducerende maatregelen, een geluidsniveau van 90 dB(A) popmuziekspectrum in de zaal mogelijk wordt. De geluidsexpert betwijfeld of dit geluidsniveau en muziekgeluidspectrum voldoende zijn voor het beoogde gebruik. De Stichting heeft inmiddels gesproken met een erkend aannemer op het gebied van aanpassingen voor geluidsreductie en eventuele extra te nemen maatregelen kunnen zonder meerkosten worden meegenomen.

De vergunning voor de bouw van 36 appartementen is afgegeven en onherroepelijk. De ontwikkelaar heeft nog geen overeenkomst gesloten met Stichting Goudsteeg 21 voor de verhuur van de kleine zaal met aanvullende ruimtes. Daarnaast zal mogelijk een nieuwe vergunning moeten worden afgegeven voor aanpassingen t.b.v. de geluid reducerende maatregelen.

De ontwikkelaar heeft nog gesprekken met zijn bank over mogelijkheden cq consequenties voor een eventueel gedeelde investering. Immers, wanneer het initiatief van Stichting Goudsteeg stopt, zal de ontwikkelaar alsnog gaan investeren in de verbouwing van de overige ruimtes voor 9 appartementen.

Het moet voor de ontwikkelaar wel mogelijk zijn om deze constructie te financieren. Mocht deze constructie niet mogelijk zijn, dan zal de ontwikkelaar niet meewerken aan de realisatie van het initiatief.

Kernboodschap

Wij adviseren om op basis van de huidige, geactualiseerde gegevens geen financiële middelen beschikbaar te stellen voor de voorgestelde plannen van Stichting Goudsteeg 21. Zoals uit de Cultuurnota blijkt staan wij positief ten opzichte van initiatieven vanuit de stad. Met betrekking tot dit specifieke voorstel is aan initiatiefnemers verzocht om te onderzoeken hoe bestaande podia bij partner organisaties gebruikt kunnen worden. De initiatiefnemers geven aan dat bestaande podia niet voldoen aan de intieme setting en sfeer.
Ondanks een aangepast Ondernemingsplan, blijft de investering fors. Van de gemeente wordt een éénmalige investering gevraagd van € 99.500 een éénmalige exploitatiesubsidie van €. 90.971 en een garantstelling voor de huurlasten voor de periode van 5 jaar. De exploitatie van Stichting Goudsteeg 21 is goed onderbouwd, maar kent een aantal onzekerheden ten aanzien van de exploitatiekosten. Tenslotte betwijfelt de geluidsexpert of de aanpassingen in het gebouw de gewenste geluidsreductie realiseren.

Advies

Zoals eerder met de raad en de initiatiefnemers is gewisseld, zijn er voldoende podia in de stad beschikbaar waar gebruik van gemaakt kan worden.
Gezien de financiële consequenties adviseren wij u dit initiatief op deze locatie niet financieel te ondersteunen. Binnen de begroting van Cultuur is niet voldoende ruimte beschikbaar voor het financieren van een investering met deze omvang.

Risico's

Naast de bovengenoemde exploitatie risico's is er nog het risico dat de ontwikkelaar te allen tijde het huurcontract met de initiatiefnemers kan opzeggen en alsnog de 9 appartementen bouwen. Daarnaast wordt aan de gemeente gevraagd om garant te staan voor de huurlasten voor de eerste 5 jaar daarmee loopt het maximale risico voor de gemeente op tot een bedrag van ca. €312.500 (5x €62.500).

Financiën

Binnen de begroting van Cultuur zijn geen middelen om dit initiatief te financieren. De investeringen waarin de programmabegroting niet kan voorzien, dienen gedekt te worden door of de reserve Incidentele bestedingen of door het cofinancieringsfonds. Bij een eventuele investering in de aanpassingen van Goudsteeg 21 dient een beroep te worden gedaan op de reserve Incidentele bestedingen.

Consequenties

Er komen appartementen in het voormalig Muzeriepand, Goudsteeg 19 c.a. Stichting Goudsteeg 21 kan haar initiatief niet voortzetten op deze locatie.

Communicatie

Alle betrokken partijen op de hoogte stellen en de raad informeren.

Vervolg

Datum 1 december 2017

We blijven in gesprek met Stichting Goudsteeg 21 om te kijken of het initiatief op een andere locatie voortgezet kan worden.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 41403

Onderwerp Beantwoording motie ruimte voor experiment Stichting Goudsteeg 21

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 05-12-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Plan Goudsteeg 21

Auteurs:
Ernst Bunders - Voorzitter
Arjan Snoeijer - Penningmeester
Ralph van der Pols - Secretaris

Zwolle, 30 oktober 2017

Inhoudsopgave

Versiebeheer **4**

1. SAMENVATTING **5**

1.1 Aanleiding en reden 5

1.2 Doel 5

1.3 Timing 5

1.4 Wat is er nodig 6

1.5 Rol gemeente Zwolle 6

1.6 Conclusie 6

2. INLEIDING **8**

2.1 Context 8

2.2 Aanleiding 9

3. REDEN VERZOEK **10**

3.1 Locatie 10

3.2 Visie 11

3.3 Mensen 11

4. BENODIGD **13**

4.1 Tijd 13

4.2 Organisatie 13

4.2.1 Bestuur 14

4.2.2 Administratie 14

4.2.3 Communicatie & PR 14

4.2.4 Productie en techniek 14

4.2.5 Verhuur 15

4.2.6 Programma 15

4.2.7 Onderhoud & ontwikkeling ruimte 15

4.2.8 Organisatie rond medewerkers 16

4.3 Kwaliteit 16

4.3.1 Geluid 16

4.3.2 Veiligheid 17

4.4 Informatie 17

4.4.1 Het informeren van de (potentiële) bezoekers over ons programma 17

4.4.2 Het op de hoogte houden en blijven betrekken van medewerkers 17

4.4.3 Het benaderen van potentiële partners 18

4.4.3.1 Partnerorganisaties 18

4.4.3.2 Sponsor netwerk 18

4.5 Financiën 18

4.5.1 Eenmalige kosten 18

4.5.1.1 Data & verbindingen 19

4.5.1.2 Aanpassingen tbv geluidsisolatie 19
4.5.1.3 Aanpassingen tbv brandveiligheid 19
4.5.1.4 Kosten techniek 19
4.5.1.4.1 Licht grid 20
4.5.1.4.2 Geluid 20
4.5.1.5. Overige aanpassingen 20
4.5.1.5.1 Verbouwingen begane grond 20
4.5.1.5.1.1 Vervangen vaste stoelen 20
4.5.1.5.1.2 Foyer 20
4.5.2 Jaarlijkse kosten 20
4.5.2.1 Huur 21
4.5.2.1.1 Geanticipeerde huurprijs; scenario tarief voor woonruimtes 22
4.5.2.1.2 Geanticipeerde huurprijs; scenario tarief voor bedrijfsruimtes 22
4.5.2.2 Schoonmaak 22
4.5.3 Variabele kosten 23

5. AANPAK 24
5.1 Inkomsten 24
5.1.1 Concerten 24
5.1.1.1 Food & beverage 24
5.1.2 Verhuur zaal 25
5.1.3 Verhuur overige ruimtes 25
5.2 Partnering 26
5.2.1 Bestaande contacten 27
5.2.2 Nieuwe mogelijkheden 27
5.3 Ondersteuning Gemeente Zwolle 28
5.4 Sponsoring 28
5.4.1 Personen 29
5.4.2 Bedrijven 29
5.5 Incidentele financiële bijdragen 30

BIJLAGE A. FINANCIEEL PLAN 31
Uitgangspunten kosten 31
Eenmalige kosten 31
Vaste lasten 31
Variabele lasten 31
Uitgangspunten baten 32
Voorzichtig realistisch scenario 32
Optimistisch scenario 32
Investeringsoverzicht 33
Voorzichtig realistisch scenario 33
Optimistisch scenario 34

Versiebeheer

Versie	Auteur	Aanpassing	Datum
1.0	Ralph	Ondernemingsplan zoals aangeleverd aan Anton Tuinman	1 september 2017
1.1	Ralph	Toevoeging aangepaste kostenraming geluidsisolatie resulterend in aanpassingen op paragraaf 1.4, 1.6, 4.5.1.2 en Bijlag A. Verlaging van de huur door verhuurder Jan Tippe resulterend in aanpassingen in paragraaf 1.4, 1.6, 4.5.2.1 en Bijlage A	28 oktober 2017

1. SAMENVATTING

Voor het gemak van de lezer hieronder een beknopte samenvatting van 2,5 pagina waarin wij de belangrijkste zaken van dit document kort en bondig hebben verwoord. Voor meer detail verwijs ik naar de rest van het document wat mij met zorg voor u hebben samengesteld.

1.1 Aanleiding en reden

Alweer twee jaar organiseert Stichting Goudsteeg21 concerten in de oude muzerie. Doel daarbij is om te prikkelen en uit te dagen. Wij willen de inwoners van Zwolle unieke concerten brengen op deze unieke en historische locatie. Deze concerten blijken een behoefte te vervullen die nergens anders op dit moment wordt vervult. Een belangrijke achterliggende reden is dat wij niet commercieel hoeven te programmeren. Enerzijds omdat we een stichting zijn en anderzijds omdat we de kosten voor een concert zo laag mogelijk houden.

Er wordt binnen de afdeling Cultuur van de gemeente Zwolle regelmatig het standpunt ingenomen dat er genoeg m^2 podia zijn in Zwolle. Hierdoor wordt voorbijgegaan aan het unieke karakter van de diverse locaties en podia. Zeker in de kunst & cultuur kan er niet naar een m^2 als neutrale, emotieloze eenheid worden gekeken. De muzerie biedt in dat opzicht unieke m^2; het is een van de oudste plekjes Zwolle, middenin het centrum met een unieke uitstraling en akoestiek. De opzet van de zaal zorgt ervoor dat publiek en artiest elkaar inspireren mede door veelvuldige interactie tussen publiek en artiest. Veel artiesten die in de muzerie hebben opgetreden, nationaal en internationaal, waren onder de indruk van de zaal. Daarbij komt dat de muzerie zich in het beoogde culturele kwartier van Zwolle bevindt, omringd door de Fundatie, Odeon, Langhuis en andere culturele locaties.

De oude muzerie is als onderdeel van een groep panden verkocht aan ondernemer Jan Tippe uit Staphorst. Zljn plan is om wooneenheden voor verhuur te creëren in de oude muzerie. Er bestaat weerstand tegen dit plan van verschillende groeperingen en personen uit de gemeente Zwolle, ook omdat de oude muzerie hierbij haar historische betekenis zou verliezen. Genoeg redenen dus om te onderzoeken of een permanente culturele invulling van de muzerie tot de mogelijkheden behoort waarbij Jan Tippe na overdracht van het pand verhuurder wordt.

1.2 Doel

Dit document wil informatie geven over wat nodig is om de muzerie in gebruik te nemen ten behoeve van een meer permanente culturele invulling volgens de visie van Stichting Goudsteeg21. Hierin zou Stichting Goudsteeg21 een leidende rol kunnen vervullen.

1.3 Timing

De beoogde overdracht van de panden naar Jan Tippe staat eind van het jaar gepland. Uiteraard is niet duidelijk welke rol de bezwaren gaan spelen in de opleverdatum, maar duidelijk is dat de gemeente Zwolle nu een standpunt in moet nemen hoe om te gaan met de muzerie nu het nog haar eigendom is.

Vanuit de gemeente Zwolle is dan ook het verzoek gekomen om te bekijken wat de mogelijkheden hierin zijn.

1.4 Wat is er nodig

Wij willen graag de economische prikkel uit het programmeren van concerten halen. De ervaring leert dat dit nodig is om eigenwijs en prikkelend te programmeren. Dit willen wij compenseren door de overige ruimtes in te zetten voor verhuur aan start-ups en jonge Zwolse ondernemers. Naar verloop van tijd kunnen we deze ruimtes ook in gaan zetten voor initiatieven met een cultureel oogmerk. Daarnaast willen wij de zaal verhuren voor culturele initiatieven zoals voorstellingen, Artez uitvoeringen enz. Om dit organisatorisch te bewerkstelligen zullen wij de groep met vrijwilligers, nu ongeveer 10 personen, uitbreiden. Ook zullen wij nog nadrukkelijker partners zoeken naast de partners waar wij nu al mee samenwerken.

Voor het financiële plaatje zijn wij uitgegaan van twee scenario's; het voorzichtig realistisch scenario (figuur links) en een wat meer optimistisch scenario (figuur rechts). Doel daarbij was om te bepalen wat een realistisch moment is vanaf waar wij financieel op eigen benen kunnen staan en welke financiële ondersteuning (incidentele financiële bijdrage) wij in die tussenliggende periode nodig hebben van gemeente Zwolle.

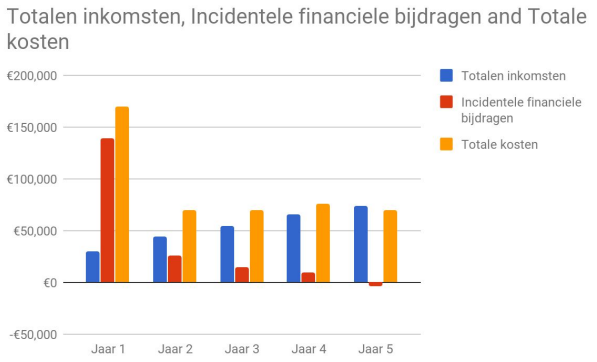

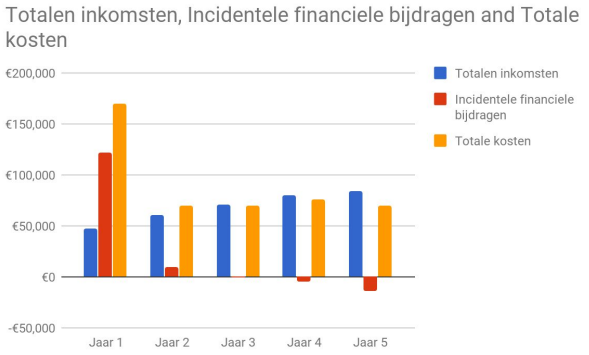

1.5 Rol gemeente Zwolle

Na de initiële investering van het eerste jaar van EUR 99.500, om het pand gereed te maken voor regulier gebruik, zou van de gemeente Zwolle een financiële bijdrage van ongeveer EUR 26.000,- in het tweede jaar (Scenario Voorzichtig Realistisch) gevraagd worden. De ontwikkeling naar totale zelfstandigheid over een periode van vier jaar is volgens onze inschattingen realistisch. Zie voor de details Bijlage A. Financieel Plan.

1.6 Conclusie

Ons scenario "voorzichtig realistisch" is gebaseerd op twee jaar ervaring met het plannen van concerten in deze zaal en de niet ingevulde verzoeken voor gebruik van de zaal. Daarnaast is aan de kostenkant gewerkt met marktconforme bedragen en ervaringscijfers. Met de voorzichtig realistische inschattingen zou de zaal na vier jaar financieel zelfstandig kunnen opereren. In het optimistische

scenario is dat zelfs na een of twee jaar. Hiermee zou het permanent invullen van de Muzerie een goede mogelijkheid zijn. Na de initiële investering van EUR 99.500,- voor aanpassing aan de zaal voor permanent gebruik vragen wij een totale bijdrage van gemeente Zwolle van tussen de EUR 91.000,- en EUR 32.000,- (zie ook onderstaand overzicht) over een periode van 5 jaar.

Met de nieuwe inzichten voor de investeringen en aanpassingen van het pand t.b.v. de geluidsisolatie en de bevestiging van Jan Tippe dat het huurbedrag EUR 62.500,- per jaar bedraagt voor de komende 5 jaar, is het structureel benutten van Goudsteeg 21 niet alleen financieel haalbaar maar biedt dit de stad ook een nieuw permanent platform voor kunst en cultuur in het door gemeente Zwolle beoogde “cultureel kwartier”. De samenwerking met het Langhuis is constructief en biedt veel voordelen voor beide partijen, wij verwachten hier nog veel meer verbinding en verrijking van het aanbod te kunnen realiseren. Daarnaast is er veel animo om te verbinden met andere culturele initiatieven. Door deze keus behoudt gemeente Zwolle een iconisch pand wat ooit is gebouwd met het doel om de horizon van de inwoners van gemeente Zwolle muzikaal te verbreden en de waarde beleving van de burger te vergroten. Hiervoor vragen wij van gemeente Zwolle om borg te staan voor begrotingstekorten waarvan wij verwachten dat zich dit vertaald naar tussen de EUR 168.000,- en EUR 108.000,- over de periode van 5 jaar. Dat is ongeveer een euro per inwoner per 5 jaar. Hierna staan wij financieel op eigen benen, iets wat wij als cruciaal ervaren voor de artistieke onafhankelijkheid.

Bijdrage gemeente Zwolle*

Scenario	Realistisch	Optimistisch
Initiële investering	€99,500	€99,500
Bijdrage gemeente jaar 1	€40,003	€22,214
Bijdrage gemeente jaar 2	€25,714	€9,656
Bijdrage gemeente jaar 3	€15,156	0
Bijdrage gemeente jaar 4	€10,098	0
Bijdrage gemeente jaar 5	0	0
Totale bijdrage gemeente	**€190,471**	**€131,370**

*Zie voor meer details Bijlage A. Financieel Plan

Wij willen dan ook vragen aan de gemeente dit burgerinitiatief te ondersteunen.

2. INLEIDING

Wij zijn een organisatie met de doelstelling om unieke concerten te organiseren op unieke locaties.

Doel van dit document is:

- inzicht te geven hoe we op dit punt zijn gekomen (hoofdstuk 2. Inleiding)
- aan te geven waarom dit initiatief belangrijk is voor gemeente Zwolle en haar burgers (hoofdstuk 3. Reden verzoek)
- inzicht te geven in wat er nodig is om van Goudsteeg 21 als cultuurplatform een succes van te maken (hoofdstuk 4. Benodigd)
- onze aanpak toe te lichten om binnen een periode van vijf jaar zelf structureel dit initiatief kunnen dragen en wat wij tot die tijd nodig hebben van gemeente Zwolle om dit te realiseren (hoofdstuk 5. Aanpak)

2.1 Context

Begin 2015 staan Merel, huurder van een ruimte in het Goudsteeg complex, Ernst en Arjan in de zaal. Overweldigd door de prachtige zaal ontstond het plan om dit uniek stukje Zwolle te behouden en te gebruiken waar het ooit voor was gebouwd; unieke concerten aanbieden op een uniek stukje Zwolle.

In maart van dat jaar volgen de gesprekken met Carex die het pand voor de gemeente Zwolle beheert waarop in april de contracten worden getekend. Voor een schappelijk tarief van 50 euro per dag zou de ruimte worden verhuurd. De ruimte zou ook beschikbaar zijn aan andere partijen. Merel, Ernst en Arjan zouden de invulling hiervan coördineren en de 50 euro per gebruikte dag afdragen.

Op 25 april 2015 is het dan zover; het eerste concert in de Goudsteeg is een feit. Engelse band Jouis en Neerlands trots Mirna’s Fling spelen de zaal plat.

De twee jaar daarna zal een keur aan artiesten optreden, van Zwolse kwaliteitsbands tot internationale parels. Richtlijn is kwaliteit in geluid, licht en muziek. Elke band moet verrassen en prikkelen.

Om het initiatief een breed draagvlak te geven en omdat Merel niet meer actief is betrokken benaderd Arjan Ralph. Het idee is dat met zijn komst het team ook een impuls krijgt op zakelijk en organisatorisch vlak. Om de nieuwe opzet te bekrachtigen en ook naar buiten uit te stralen dat wij dit initiatief serieus nemen werd op maandag 10 oktober 2016 de Stichting Goudsteeg 21 opgericht.

Ondertussen is het Muzerie complex, als onderdeel van een portefeuille aan panden, verkocht aan projectontwikkelaar Jan Tippe die er appartementen wil realiseren. Wij hebben met hem gesproken over de mogelijkheid een deel van dit pand van hem te huren waarvoor hij open stond. Het idee is om de ruimtes die wij gebruiken af te scheiden van het bouwplan, zodat Goudsteeg 21 als theater en concertzaal kan blijven voortbestaan. Om een goede afscheiding van de rest van het complex te garanderen zullen ook de bovenliggende ruimtes worden gebruikt.

2.2 Aanleiding

Op maandag 19 juni heeft bestuurslid Ernst Bunders een korte toespraak gegeven aan de raad. Hierin is kort uiteengezet wie wij zijn en wat onze stichting doet. Daarnaast was er een oproep aan de raad om mee te denken hoe wij deze unieke zaal zouden kunnen behouden voor de stad Zwolle en haar inwoners.

Op maandag 3 juli hebben Groenlinks, D66, PvdA en ChristenUnie een motie ingediend waarbij de vraag was om te ondersteunen met het in kaart brengen wat er nodig is om de doelstelling van het initiatief Goudsteeg 21 te behouden en te versterken. Deze motie is unaniem aangenomen.

Als resultaat hiervan is er een afspraak geïnitieerd door Anton Tuinman, in opdracht van de wethouder van Cultuur, de heer Jan Brink. Bij de afspraak op 11 juli jl. waren naast stichting Goudsteeg 21 ook Jan Tippe (koper pand), Anton Tuinman (Beleidsadviseur Cultuur), Ronald Akkerman (gemeente Zwolle, Vastgoed) en Siegried Kroes (gemeente Zwolle, Vergunningen) aanwezig. Na een eerste verkenning van de mogelijkheden werd besloten om een vervolgafspraak op 19 juli te plannen om de laatste details te spreken. Doel van dit gesprek was om een principe uitspraak te krijgen van de drie partijen (koper, verkoper en stichting) of er afdoende draagvlak is voor het uitwerken van een detailplan. De conclusie van dit gesprek was dat dit draagvlak er bij alledrie de partijen is. Hierna zijn wij uit elkaar gegaan met de volgende actiepunten:

Actiepunt	**Wie**
Aangeven wat de verwachte huurpenning is	Jan Tippe
Overleggen met investeerders of de beoogde opzet door hen gedragen wordt	Jan Tippe
Door onafhankelijk partij laten onderzoeken of er initele kosten zijn te verwachten om het pand brandveilig en conform de normen geluidsisolerend te maken	Stichting
Maken van een concreet overzicht en verzoek aan de gemeente Zwolle. Dit document zal de basis zijn waarop de gemeente een aanvraag doet vanuit de begroting voor 2018. Deadline is midden september	Stichting
Presenteren van de begroting zodat hierover in november kan worden gestemd	gemeente Zwolle

3. REDEN VERZOEK

Het blijkt dat in Zwolle en omtrek veel belangstelling is voor een klein en intiem podium waarbij kwaliteit en beleving voorop staan. De grote bekende namen worden prima bediend met Hedon en de verschillende festivals. Daarnaast is er ook ruimte voor cover- of tribute bands. Unieke muziek die niet perse kan rekenen op 100 betalende bezoekers heeft hiervoor echter geen platform. Dat is slecht voor de bands zelf, aangezien alleen vlieguren een band beter maakt, maar ook voor het publiek wat steeds hetzelfde krijgt voorgeschoteld waardoor verrassing en verbreding van het referentiekader vaak ontbreekt. Het unieke karakter van de zaal gecombineerd met het netwerk van Arjan zorgt ervoor dat er soms tourende buitenlandse bands hun enige Nederlandse concert in Goudsteeg21 geven. Hierdoor heeft de zaal een aantrekkingskracht die verder reikt dan Zwolle. We hebben al een aantal keer meegemaakt dat er mensen uit Duitsland en België naar Zwolle komen om het optreden bij te wonen.

In de afgelopen twee seizoenen hebben wij twintig doorgaans goed bezochte concerten georganiseerd. Een aantal hoogtepunten waren:

- The Moulettes uit Engeland (oa coverage in het TV programma Zoo)
- Emaline Delapaix uit Australië
- Samantha Crain uit de Verenigde Staten

Goudsteeg 21 is ook een fijne plek voor derden en biedt regelmatig en steeds vaker onderdak aan culturele organisaties, muzikanten en kunstenaars die op zoek zijn naar een geschikt en betaalbaar podium. Wij merken dat er een grote vraag is naar een betaalbaar theater bij allerlei culturele organisaties in Zwolle, zoals amateurtheater, workshops, uitvoeringen van muziekscholen en Zwolse studenten van bijv. Artez of Deltion, die hun afstudeerprojecten willen presenteren.

3.1 Locatie

Onze ‘Culturele Delfplaats’ heeft als locatie Goudsteeg 21. Een prachtige monumentale plek waar wij bijzonder trots en gesteld op zijn.
Deze voormalige gehoorzaal van de Muzerie beschikt over een geweldige akoestiek, heeft een geheel eigen uitstraling, en prima voorzieningen zoals 70 theaterstoelen, een ruim podium en een aantal overige kleine ruimtes die dienst doen als opslag, kleedkamer, en voor ontvangst van het publiek.

[1]

3.2 Visie

Onze visie is kort maar krachtig; unieke concerten op unieke locaties in Zwolle. Het woord uniek is een beetje doodgeknuffeld maar heeft bij ons wel degelijk een belangrijke betekenis. Uniek betekent bij ons, onderscheidend, prikkelend, anders en inspirerend. Dit komt dus terug in zowel de bands die wij programmeren maar zeker ook in de locatie Goudsteeg 21. Breng je beide bij elkaar dan creëer je magie en dat is precies wat veel bezoekers afgelopen twee jaar hebben mogen ervaren. Daarmee is ook ons onderschrift, Culturele Delfplaats, verklaard. Wij maken het muzikale goudzoekers makkelijk om de goudklompjes, parels en ruwe diamanten te mijnen.

3.3 Mensen

De stichting, die is opgericht vanuit de wens om de ‘Culturele Delfplaats’ duurzaam te maken, bestaat uit de volgende drie personen:

Arjan Snoeijer: Eén van de initiatiefnemers. Arjan doet de programmering van de Culturele Delfplaats. Hij is al vijfentwintig jaar eigenaar van de Zwolse muziekzaak Minstrel Music, waar het hoofdaanbod bestaat uit het ‘zwarte goud’, de LP. De afgelopen jaren heeft dit een vlucht genomen in verkoop, ondanks dat menigeen dacht dat dit nog slechts voor de ‘underground’ bestemd zou zijn.

[1] De zaal van de historische muzerie bekeken vanaf het podium

Arjan heeft al jaren ervaring met het organiseren van het Minstrel Festival in de wijk Assendorp en sessies op vele locaties in Zwolle.

Ernst Bunders: Eén van de initiatiefnemers. Zelf als muzikant actief in de Zwolse band White Cloud, heeft al sinds de jaren 90 ervaring met het organiseren van concerten en evenementen, heeft lange tijd als professioneel geluidstechnicus gewerkt (o.a. in het Burgerweeshuis te deventer en de Zwolse Theaters), heeft een opnamestudio gerund, en heeft zo'n tien jaar in Hilversum voor de VARA en de VPRO gewerkt.

Ralph van der Pols: Muziek veelvraat met een collectie van meer dan 1.000 CD's en 1.000 LP's. Al 25 jaar blauwvinger met een hart voor de muziek in Zwolle. Door zijn internationale rol bij Google ervaringsdeskundige van muziekscenes over de hele wereld.

[2]

Daarnaast beschikken wij over een fantastisch team van ongeveer tien vrijwilligers die onze concerten van uitstekend geluid en licht voorzien, en de bezoekers gastvrij onthalen. Dankzij hen zitten onze producties goed in elkaar.

[2] Ernst, Ralph en Arjan tekenen het oprichtingsdocument bij de notaris

4. BENODIGD

De benodigdheden hebben wij uitgezet over Tijd, Organisatie, Kwaliteit, Informatie en Geld (TOKIG voor de projectleiders onder de lezers). Deze methode garandeert dat elke benodigdheid van een activiteit met begin en eind, ook wel project, goed wordt onderzocht. Hieronder onze bevindingen.

4.1 Tijd

Als onze activiteiten zich uitbreiden zullen we ook meer tijd tot onze beschikking moeten zien te krijgen. De volgende zaken zullen meer tijd gaan vragen dan nu:

- **eigen producties**: bij onze producties gaat het vooral om bemanning van de zaal tijdens de productie, de PR rond de productie en het programmeren van de acts.
- **verhuur van de zaal**: regelwerk rond het maken van de afspraken, beheer en toezicht tijdens de productie, administratieve afhandeling.
- **permanente verhuur overige ruimtes**: Hier gaat het vooral om regelwerk en administratieve afhandeling, ook komt er praktische ondersteuning van de huurders en beheer bij kijken.

Om ons groeimodel te kunnen realiseren zullen we op al deze punten versterking moeten zien te krijgen.

Als het aantal medewerkers toe neemt wordt de coördinatie van medewerkers ook steeds belangrijker.

Wij voorzien dat onze organisatie al snel op een punt kan komen dat louter vrijwillige inzet niet meer zal volstaan. Er moet een professioneel kader worden gezet, en dat vraagt om een consistente inzet en continuïteit die moeilijk te vragen zijn van vrijwilligers. Met name het regelwerk en de communicatie zijn dermate tijdrovend dat wanneer wij onze activiteiten willen opschalen naar het niveau dat nodig is voor het realiseren van de voorgestelde begroting, een werkwijze die alleen van vrijwillige bijdrage uitgaat niet realistisch is.

Hoe kunnen wij zorgen dat er betaalde structurele uren komen voor werk binnen de organisatie? Momenteel zien wij twee mogelijkheden:

- Middels het partners (paragraaf 5.2)
- Middels sponsoring door bedrijven (paragraaf 5.4)

Dit zal verder moeten worden uitgewerkt in een plan van aanpak.

4.2 Organisatie

Onze organisatie is opgezet rond een aantal kernactiviteiten. Momenteel hebben wij nog niet voor iedere kernactiviteit een heel team van vrijwilligers, maar dit zal gaan veranderen. Een overzicht van de kernactiviteiten:

- Bestuur
- Administratie

- Communicatie & PR
- Productie en techniek
- Verhuur
- Programma
- Onderhoud & ontwikkeling ruimte
- Organisatie rond medewerkers

4.2.1 Bestuur

Het bestuur heeft een aantal taken:

1. Overzicht op het productionele proces en zorg dragen voor genoeg capaciteit op de bovengenoemde activiteiten
2. Verantwoordelijk voor het beleid van de stichting en de organisatie als geheel
3. Opbouw van een netwerk van contacten met als doel om strategische samenwerkingen mogelijk te maken en te bevorderen en zo Goudsteeg 21 breder in te zetten
4. Verantwoordelijk voor het financieel gezond houden van de organisatie en het inzichtelijk maken van de financiële situatie

4.2.2 Administratie

Het bestuur werkt samen met een professionele boekhouder en voert een deugdelijke financiële administratie. Administratieve werkzaamheden rond incidenteel en structureel verhuur, het beheer van het pand en overige zaken zal het nodig maken om administratieve richtlijnen op te zetten, zodat de activiteiten van de organisatie gestructureerd en inzichtelijk zullen blijven.

4.2.3 Communicatie & PR

Het is onze doelstelling dat alle muziekliefhebbers in Zwolle, en zoveel mogelijk muziekliefhebbers buiten Zwolle bekend zijn met Goudsteeg21. Wij zijn een must voor de fijnproever. Het is onze ambitie om ons programma uit te laten groeien tot iets dat doet denken aan het programma “Vrije Geluiden” van de VPRO; de artiesten die daarin optreden zijn zelden bekend, maar altijd de moeite waard, en dikwijls verrassend.
Om dit te bereiken moeten we onze Communicatie en PR capaciteiten op kracht hebben. Het is onze directe doelstelling om Goudsteeg21 in Zwolle tot een sterk merk te maken, zodat zowel potentiële bezoekers als potentiële medewerkers de weg naar ons makkelijk kunnen vinden. We zullen in de nabije toekomst nog meer gaan communiceren via social media en online kanalen. Wij hebben voor deze belangrijke taak een vacature Coördinator PR op de website zijn maar dit zou ook kunnen worden ingevuld door een van onze partners, bijvoorbeeld Hedon.

4.2.4 Productie en techniek

Het productie team is verantwoordelijk voor alle praktische zaken rond de evenementen die we organiseren. Momenteel hebben wij een klein maar toegewijd team van medewerkers dat volstaat voor de frequentie waarin wij tot nu hebben geprogrammeerd. Dit team zal moeten worden uitgebouwd.

Techniek neemt hier een speciale rol in, aangezien we hiervoor afhankelijk zijn van vrijwillige inzet van personen met een professioneel niveau. Dat vormt een extra uitdaging.

De richtlijn is dat we niet vaker dan een of twee keer in de maand van een vrijwilliger gebruik hoeven te maken. Dit is enerzijds om te voorkomen dat we vrijwilligers overvragen en deze ‘opbranden’ en anderzijds omdat wij als organisatie niet te afhankelijk willen worden van individuele vrijwilligers.
Het beheren van de vrijwilligers gemeenschap, het plannen van diensten en de communicatie hieromtrent zien wij als een activiteit op zich waar we bezetting voor zullen moeten vinden. Met de frequentie waarin wij willen programmeren (uiteindelijk 120 concerten per jaar) praten wij dus over een vervijfvoudiging van het aantal vrijwilligers over 4 a 5 jaar.

4.2.5 Verhuur

De organisatie kent twee soorten verhuur:

- incidenteel verhuur van de zaal
- structureel verhuur van de extra ruimtes

Deze activiteiten zijn verwant, maar de eerste soort is door het incidentele karakter veel arbeidsintensiever. Wij zijn al een tijdje bezig met het incidenteel verhuren van de zaal. Op basis van onze ervaringen en die van Jolanda (die een soortgelijke functie bij Odeon vervulde) maken wij de inschatting dat de frequentie waarmee we de zaal zullen verhuren vooral zal worden bepaald door de hoeveelheid capaciteit die wij kunnen inzetten voor het regelen hiervan. De vraag blijkt deze capaciteit flink te overstijgen wat een goed signaal is.

Het organiseren van de structurele verhuur kan in eerste instantie vanuit het bestuur worden opgepakt. Dit heeft ook onze voorkeur. Het is het minst arbeidsintensief en er kan een relatie met de huurder worden opgebouwd. Daarnaast zullen wij werken met jaarcontracten waardoor wij de flexibiliteit behouden om de ruimtes op termijn in te gaan zetten voor creatieve kunstuitingen waardoor Goudsteeg 21 nog meer een hub wordt van creativiteit en inspiratie.

Het organiseren van de verhuur is iets dat waarschijnlijk door een team zal moeten worden gedaan. Meer capaciteit zal gaandeweg beschikbaar komen door aantrekken van meer vrijwilligers en het inzetten van de bestaande en nieuwe partners.

4.2.6 Programma

Momenteel wordt het hele programma door een persoon (Arjan Snoeijer) verzorgd. Het is de doelstelling om ook hier met een team te gaan werken zowel om de diversiteit te vergroten als om de afhankelijkheid van een persoon te verkleinen. Arjan zal wel de coördinatie over de programmering behouden. Het is tevens een aangelegenheid van het bestuur om te bepalen welke evenementen wel of niet bij het profiel van Goudsteeg21 passen. Ook zullen wij hierin onze partners actief betrekken.

4.2.7 Onderhoud & ontwikkeling ruimte

Bij het beheren van het theater komt ook het nodige onderhoudswerk, alsmede kleine klussen om de ruimte beter in te richten of meer geschikt te maken. Hiervoor zal een team van vrijwilligers moeten komen. Dit kan heel goed overlappen met vrijwilligers uit de productie of techniek, maar het is een aparte activiteit die om een eigen organisatie vraagt. Het is logisch om een coördinator voor onderhoud aan te stellen, die naar gelang het werk een beroep op de vrijwilligerspool kan doen.

4.2.8 Organisatie rond medewerkers

Als de poel met vrijwilligers groeit wordt het steeds belangrijker om de communicatie met die groep goed te organiseren. Tevens moeten de vrijwilligers een aanspreekpunt hebben voor vragen of mededelingen rond beschikbaar. Verder zal het plannen en roosteren van beschikbaarheid meer gaan vragen. Ook is het bij het werken met vrijwilligers belangrijk dat er een stabiel en positief kader is, dat er duidelijkheid is over de te verrichten taken en dat de randvoorwaarden goed zijn geregeld.
Wij zien dit als een zeer belangrijk onderdeel van onze organisatie en hier zullen we flink in moeten investeren. Tevens is dit een risico; organisaties als de onze staan of vallen bij een goede vrijwilligersbegeleiding. Dit stuk moet echt goed gaan lopen. Als bestuur zullen we ons hier actief mee blijven bemoeien.

4.3 Kwaliteit

Onze organisatie is toegewijd aan het leveren van zoveel mogelijk kwaliteit (“if it’s worth doing, it’s worth doing well”). De centrale kwaliteit die we hebben is de zaal. Hoe meer de kwaliteit van onze inspanningen de kwaliteit van de zaal matched, hoe beter wij onze bezoekers deze kwaliteit kunnen laten ervaren.
Aan de andere kant is het onderdeel van onze missie om niet koste wat kost te professionaliseren, enerzijds omdat wij erkennen dat onze programmering alleen mogelijk is in een “economie-luwe” zone en we dus toegewijd zijn aan het bewaken van een lage overhead, en anderzijds omdat we zien dat er in het proces van professionalisering vaak iets verloren gaat; het enthousiasme. In kunst en cultuur is geld dikwijls een “perverse prikkel”.
Wij zien het dus als onze missie om met zo min mogelijk middelen zoveel mogelijk kwaliteit te leveren. Dat proberen we te bereiken door niet standaard voor “het beste” te gaan, maar om te kijken wat er in een specifiek geval precies wordt gevraagd en hoe we dat met minimale kosten kunnen realiseren.

4.3.1 Geluid

De zaal heeft een bijzondere akoestiek. Dat is iets waar we mee moeten (mogen) werken. De akoestiek legt hele duidelijke beperkingen op aan wat je met het versterken van geluid wel en niet kunt doen. Als je teveel doet ga je de akoestiek in de weg zitten en werkt het niet. Als je precies genoeg doet ontstaat de speciale ervaring die deze zaal zo bijzonder maakt en die eruit bestaat dat de muzikanten en het publiek zich in dezelfde akoestische ruimte bevinden en het concert samen ervaren. Dat klinkt misschien voordehand liggend, maar in de wereld van de versterkte muziek is het de norm dat de muzikanten zich in een totaal eigen wereld bevinden (monitors op het podium) dan het publiek (speakers richting zaal). Hierdoor wordt de connectie met het publiek moeizaam gemaakt. Dit is een kloof die normaliter in Goudsteeg21 afwezig is en ook voor een deel voor de magie van de zaal zorgt, mits we het goed doen.
We hebben inmiddels aardig wat ervaring met geluid in Goudsteeg21 en hebben ontdekt dat we voor optimaal geluid slechts een beperkt systeem nodig hebben.

Tot nu toe is dat systeem grotendeels geleend en soms zijn delen gehuurd.
Voor de toekomst van Goudsteeg21 is het belangrijk dat er een eigen systeem komt dat altijd beschikbaar is ongeacht de goodwill van individuele personen.

Het gaat om de aanschaf van een front-of-house, een aantal monitors en wat microfoons. In zichzelf een bescheiden investering die ook nog even kan worden uitgesteld, maar die voor het halen van onze exploitatieplan essentieel is.

4.3.2 Veiligheid

Het onderwerp van veiligheid moeten we zelf nog beter bestuderen, maar een aantal zaken worden al gedaan of hier wordt aan gewerkt:

- Er is een evacuatieplan. We moeten zorgen dat alle vrijwilligers hiervan op de hoogte zijn
- Het is de bedoeling dat er altijd een bevoegd BHV'er aanwezig is
- Er moet een goede EHBO doos zijn
- Er moet een protocol zijn voor calamiteiten zoals: brand, een medisch ongeval, problemen met bezoekers (ruzie, vechtpartijen). Vrijwilligers moeten op de hoogte zijn van dit protocol, en het moet duidelijk zijn wat er moet gebeuren in dit soort gevallen
- Er moeten voldoende brand- en rookmelders aanwezig zijn

Er ligt een rapport voor de brandveiligheid uitgevoerd door FE Fire Engineers die hierin concrete aanbevelingen doet. Deze stelposten zijn meegenomen in de begroting.

4.4 Informatie

Informatievoorziening bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het informeren van de (potentiële) bezoekers over ons programma
- Het op de hoogte houden en blijven betrekken van medewerkers
- Het benaderen van potentiële partners en zorgen dat zij begrijpen waar we voor staan en welke kansen we bieden
- Het informeren van geïnteresseerden in de resultaten van de onderneming

4.4.1 Het informeren van de (potentiële) bezoekers over ons programma

Momenteel gebruiken wij de volgende media om ons programma bekend te maken:

- Facebook
- Lokale deur-aan-deur kranten
- Website
- Posters en flyers

Wij merken echter dat de naam Goudsteeg21 als merk nog niet erg bekend is en dat onze 'signalen' nog niet heel goed doordringen. Het is onze missie om te zorgen dat Goudsteeg21 een bekend merk wordt bij cultuur liefhebbende Zwollenaren en regio bewoners. Om dit voor elkaar te krijgen zijn wij al enige tijd op zoek naar een professional in de communicatie die ons kan helpen en adviseren om dit doel te bereiken.

4.4.2 Het op de hoogte houden en blijven betrekken van medewerkers

Voor de medewerkers moet Goudsteeg21 een levendige plek zijn. Het is belangrijk dat we onze medewerkers kunnen betrekken in wat er gebeurt, en waarom dat belangrijk vinden. Tevens is het

belangrijk dat medewerkers binnen de organisatie genoeg gelegenheid hebben om elkaar te ontmoeten. Ook voor deze taak zal iemand gevonden moeten worden.

4.4.3 Het benaderen van potentiële partners

Om er voor te zorgen dat potentiële partners begrijpen wat onze doelstelling is en welke kansen dit voor hen biedt zullen wij zorgdragen voor:

- het leggen van contacten met partnerorganisaties
- het opzetten van een sponsoring netwerk in de stad (business club)

Daarnaast zullen wij ook contact zoeken met omliggende muziekcentra direct buiten Zwolle samen te werken. Hierbij kan je bijvoorbeeld denken aan ‘t Ukkien in Kampen waarbij wij samenwerken om een band meerdere locaties voor optredens te bieden en het voor hen zo aantrekkelijk te maken.

4.4.3.1 Partnerorganisaties

Wij hebben al veel contact met verschillende organisaties binnen Zwolle, en hebben een aantal praktische samenwerkingen lopen. Wij willen deze contacten graag wat formaliseren in een platform van partners die ons in ruil voor het gebruik van de zaal en vanwege de kansen die een actieve samenwerking bieden ons praktisch willen ondersteunen. Wij hopen naast financiële steun ook versterking te kunnen krijgen in gebieden als: bezetting bij evenementen, beheer van de ruimtes, coördinatie en PR. Het bestuur van de stichting houdt zich onder anderen bezig met het leggen van deze contacten.

4.4.3.2 Sponsor netwerk

Wij zijn aan het onderzoeken hoe we het bescheiden particuliere sponsoring programma dat wij nu hebben op een aantal manieren kunnen uitbouwen. Zo denken wij aan een soort business club waarin bedrijven betrokken kunnen worden bij de organisatie. Dit moet nog verder worden uitgewerkt, maar we zullen een goede brochure moeten ontwikkelen die onze potentiële sponsoren een helder beeld geeft van de kracht van ons initiatief. Deze brochure moet nog worden ontwikkeld.

4.5 Financiën

Het kwalitatief goed neerzetten van de organisatie, voorzieningen en middelen brengt mee dat hierin geïnvesteerd dient te worden. Zoals eerder gezegd is het doel om binnen 5 jaar zelf de broek op te kunnen houden. Dit is voor ons essentieel daar het adagium “wie betaald, bepaalt” ook hierin opgaat en we de vrijheid willen blijven hebben eigenwijs te blijven in onze keuzes. Anders bestaat de valkuil dat we meer van hetzelfde worden en streven we ons doel voorbij.

4.5.1 Eenmalige kosten

Om het gebouw te transformeren van incidenteel gebruik, waarvoor we meestal terug konden vallen op de hulp en flexibiliteit van anderen, naar structureel gebruik met daarin ook huurinkomsten zullen we vooraf moeten investeren in vaste faciliteiten. Ook zal gekeken moeten worden naar eventuele aanpassingen voor akoestische isolatie en brandveiligheid.

4.5.1.1 Data & verbindingen

We zullen een contract moeten afsluiten met een internet provider. Per verdieping zullen wij minimaal een wifi access point moeten hebben om toegang tot het internet te faciliteren. Dat betekent dus 3 access points. Stelpost per Access Point is EUR 1.000,- wat neerkomt op EUR 3.000,- totaal.

4.5.1.2 Aanpassingen tbv geluidsisolatie

Hoewel het uiteindelijke rapport nog niet helemaal is afgerond is er woensdag 29 augustus contact geweest met de firma Geluidburo die het onderzoek heeft uitgevoerd. Op de gevel tegenover Goudsteeg 21 mag 30dB (30 decibel) worden (40db met daarbij een penalty van 10db daar het muziek betreft). Dit vertaalt naar een piek geluidsnivo van 72db in de zaal, wat gelijk staat met het geluid van een stofzuiger. Aangezien de concerten die wij in het verleden hebben georganiseerd af en toe een geluidsnivo van 95db haalt zouden wij de ruimte moeten isoleren. Het verschil in decibel is echter dusdanig dat dan moet worden gewerkt met een “doos in doos” constructie. Dit heeft echter twee grote nadelen;

1. Het unieke karakter van de zaal gaat compleet verloren
2. De investering behorende bij deze constructie bedraagt ongeveer EUR 100.000,-

Het tweede punt is uiteraard aan de gemeente. Met het eerste punt wordt echter ook ons doel voorbijgestreefd namelijk unieke concerten op unieke locaties in Zwolle. Hiermee wordt de Goudsteeg 21 als vast muziek- en kunst platform een onhaalbare kaart.

Als vervolg op dit onderzoek heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de geluidstechnici van Stichting Goudsteeg 21 en het onderzoeksburo. Conclusie was dat met meer tijd en een grondiger onderzoek een breder palet van diverse aanpassingen zou kunnen worden gevonden die niet alleen kosten efficienter zou zijn maar ook het unieke karakter van de zaal in stand zou kunnen houden.

Op 3 oktober heeft gemeente Zwolle opdracht gegeven aan Geluidburo voor dit verdiepingsonderzoek. Conclusie van dit onderzoek, wat 17 oktober in een rapport gepresenteerd aan ons en gemeente Zwolle is vastgelegd, is dat met een combinatie van beperkte aanpassingen een geluidsnivo van 90db zou kunnen worden gefaciliteerd. Dit geluidsnivo is afdoende voor concerten conform onze visie (kleinschalig, weinig tot niet versterkt enz.) in deze zaal. De bijbehorende kostenraming van Geluidburo komt op EUR 57.000,-. Onze inschatting is dat dit bedrag aan de lage kant is en hebben in ons plan een veiligheidsmarge ingebouwd van EUR 22.000,- (totaalbedrag komt hiermee dus op EUR 80.000,-). Wij zijn op dit moment in gesprek met een partij die binnenkort een offerte zal aanleveren.

Omschrijving	Prijs/eenheid	Aantal	Bedrag (Excl. BTW)
Metselwerk	€ 100/m2	~30	€ 3.000,--
Zware raampanelen	€ 1.500/stuk	6 stuks	€ 9.000,--
Akoestische deuren	€ 3.000/stuk*	3* stuks	€ 9.000,--
Akoestische voorzetwand + dichtzetten kanaal	€ 200/m2 + € 2.000	~65	€ 15.000,--

Geluidinstallatie	€ 1.400/per unit**	~15	€ 21.000,--
TOTAAL			**€ 57.000,--**

Voor meer details kunt u de gedetailleerde rapporten bekijken die in het bezit zijn van Anton Tuinman.

4.5.1.3 Aanpassingen tbv brandveiligheid

De aanpassingen op het gebied van de brandveiligheid zijn te overzien. Dit was te verwachten daar de zaal en directe ruimtes al jaren werden gebruikt en verhuurd. We hebben hiervoor een stelpost opgenomen van EUR 2.000,=. Het exacte bedrag zal moeten volgen na het opvragen van offertes bij leveranciers. Deze inschatting is dus gemaakt obv het rapport door FE Fire Engineering.

Voor meer details kunt u het gedetailleerde rapport bekijken wat reeds in het bezit is van Anton Tuinman.

4.5.1.4 Kosten techniek

Er zullen een aantal investeringen moeten worden gedaan. Ten eerste is er tot nu toe een grid constructie van de Zwolse Theaters geleend, die moet worden vervangen. Verder wordt er qua geluid ook veel met geleende spullen gewerkt. Sommige van deze artikelen zijn in permanent beheer, maar een aantal dingen zullen we zelf moeten aanschaffen.

4.5.1.4.1 Licht grid

Het grid is de constructie boven en voor het podium waar de lampen in gehangen kunnen worden. Tot nu toe hebben we met een los, demontabel grid gewerkt. Dit paste goed bij het tijdelijke en onzekere karakter van de onderneming. In de nieuwe opzet kunnen we opteren voor een vast grid, wat veel goedkoper is. Mits we toestemming van de verhuurder krijgen voor het bevestigen van het materiaal, verwachten wij een nieuw grid inclusief bekabeling te kunnen realiseren voor EUR 2.000,-.

4.5.1.4.2 Geluid

Alle apparatuur die momenteel bij de evenementen wordt gebruikt wordt op incidentele basis van particulieren geleend. . Als we de frequentie van het podiumgebruik willen opvoeren is dat niet meer realistisch. Een aantal zaken zullen worden aangeschaft in het kader van de geluidsaanpassingen in de zaal, hier verwachten wij extra investeringen voor kabels, microfoons, statieven en dat soort zaken. Met een initiële investering van EUR 2.500,- worden deze kosten afdoende afgedekt..

Dit leidt tot een totale eenmalige kostenpost voor techniek van EUR 4.500,-.

4.5.1.5. Overige aanpassingen

4.5.1.5.1 Verbouwingen begane grond

Om enerzijds tot een prettige manier van werken te komen, en de faciliteiten anderzijds aantrekkelijker te maken stellen wij een aantal aanpassingen voor:

4.5.1.5.1.1 Vervangen vaste stoelen

Momenteel staan er vaste stoelen in de zaal. Deze stoelen zijn behoorlijk versleten. Voor sommige evenementen is het prettig om stoelen te bieden, maar soms is het beter als er gestaan en gelopen kan worden. Wij stellen voor om de vaste stoelen te verwijderen, en die te vervangen voor losse, stapelbare stoelen.
De vloer in de zaal is niet recht, maar licht geheld. Het is op dit moment niet zeker of dit een probleem oplevert bij het plaatsen van losse stoelen. Wij beramen de kosten op EUR 4.000,-.

4.5.1.5.1.2 Foyer

Er is op dit moment geen foyer aanwezig. Qua ruimte en indeling is dit ook lastig, maar wij zien de gelegenheid om in de kamer tegenover de zaal, die nu als kleedkamer dient, een kleine foyer (met overloop naar de gang) te realiseren. Het idee is dat de muur tussen de kamer en de gang wordt verwijderd en dat de ruimte van een bar wordt voorzien. Voorzieningen als water en afvoer zullen moeten worden gerealiseerd. Als voorzichtige kostenraming hanteren wij een bedrag van EUR 6.000,-. Voorwaardelijk voor deze aanpassing is dat de verhuurder hier toestemming voor geeft.

4.5.2 Jaarlijkse kosten

Onze ambitie is om zoveel als mogelijk te werken met vrijwilligers. Hierdoor wordt het initiatief breed gedragen en wordt het ook meer iets wat voor Zwollenaren door Zwollenaren wordt georganiseerd. Het zorgt er ook voor dat we de kosten minimaal kunnen houden. Dit is heel belangrijk omdat wij vaak merken dat de zalen die nu beschikbaar zijn buiten de financiële mogelijkheden vallen van veel culturele initiatieven.

4.5.2.1 Huur

Wij stellen voor dat wij de locatie huren waarbij de gemeente Zwolle borg staat voor eventuele verschillen. Daar wij nog in onderhandeling zijn met de beoogde koper, Jan Tippe, is nog niet bekend wat de uiteindelijke huurprijs wordt.

Als uitgangspunt om tot een huurprijsberekening te komen hebben wij de gemiddelde huurprijs van woonruimte per m2 genomen die geldt voor het centrum van Zwolle namelijk EUR 144,- per jaar. Het zou reëel zijn om de gemiddelde huurprijs per m2 voor bedrijfsruimte te nemen daar de ruimtes ook daadwerkelijk hiervoor zullen worden gebruikt. Deze prijs is voor gemeente Zwolle EUR 96,- per jaar. De prijs van EUR 144,- per jaar zien we dan ook als “worst case scenario”.

De vierkante meter berekening hebben wij gebaseerd op het document “tek 2-3-5-6-7-A4 document met aanvullingen en wijzigingen 13-3-2017.pdf” zoals opgesteld door Vestus Bouwadvies op datum 13 maart 2017. Hieronder de verschillende ruimtes inclusief berekening.

Begane grond	**m^2**
nr. 9: de zaal	100,74
nr. 12: de kleedkamer	33,3
nr. 11: de bewoners keuken	24,8
Totaal begane grond	**158,84**

1e verdieping	**m^2**
nr. 13: de zaal	112,7
nr. 12 boven kleedkamer	33,3
nr. 11: boven bewoners keuken	51,4
Totaal 1e verdieping	**197,4**

2e verdieping	**m^2**
nr. 9: de zaal #1	51,9
nr. 10: de zaal #2	34,3
nr. 8: overige ruimte	85,1
Totaal 2e verdieping	**171,3**

Grand Totaal	**527,5 m^2**

4.5.2.1.1 Geanticipeerde huurprijs; scenario tarief voor woonruimtes

Omschrijving	**Investering (EUR)**
Verwachte inkomsten per jaar EUR 144 x 527,5 m^2	75.960,-
Geschatte verbouwingskosten van EUR 400.000 over 25 jaar afgeschreven: 16.000 per jaar	16.000,-
Verwachte huurprijs per jaar	**59.960**

4.5.2.1.2 Geanticipeerde huurprijs; scenario tarief voor bedrijfsruimtes

Voor dit scenario zal uiteraard de verbouwing om de ruimtes geschikt te maken voor particuliere bewoning niet nodig zijn. De afschrijving van EUR 16.000 per jaar is in dit scenario niet meegenomen.

Omschrijving	**Investering (EUR)**
Verwachte inkomsten per jaar EUR 96 x 527,5 m^2	50.640,-
Verbouwingskosten	-
Verwachte huurprijs per jaar	**50.640**

4.5.2.2 Schoonmaak

Voor de reguliere schoonmaak willen we onze vrijwilligers inzetten. In het geval van verhuur zal er een post voor schoonmaak worden opgenomen. Uiteraard zullen er kosten zijn voor schoonmaakartikelen voor de reguliere schoonmaak. Wij nemen hiervoor een stelpost van EUR 300,- per jaar mee.

4.5.2.3 Internet verbinding

Zoals in paragraaf 4.5.1 zullen wij internet moeten aanbieden aan verhuurders (en wellicht ook in steeds sterkere mate performers). Hiervoor is een premium internet abonnement noodzakelijk. We zullen hiervoor een geschikte provider moeten kiezen. Een kort onderzoek onder de aanbieders leert dat een stelpost van EUR 65,- per maand reëel is (EUR 780,- per jaar). Aangezien er geen bedrijven gebruik van onze ruimtes zullen maken die internet voor bedrijfskritische toepassingen gebruiken volstaat een standaard premium abonnement.

4.5.3 Variabele kosten

Deze kosten zullen op basis van gebruik fluctueren. Voor de berekening hiervan hebben wij marktgemiddelden gebruikt waar wij dit niet konden vaststellen op basis van historische gegevens.

4.5.3.1 Gas/Water/Electra

Wij hebben geen historische gebruiksgegevens. Voor een kostenschatting hebben wij de richtlijnen gehanteerd van de website exploitatiekosten.com waarbij wij de richtbedragen voor een kantoorpand hebben gehanteerd. Voor gas wordt een richtlijn gehanteerd van tussen de EUR 2,- en EUR 10,- per m^2 per jaar. Voor electra wordt een richtlijn gehanteerd van tussen de EUR 3,- en EUR 10,- per m^2. Gezien het unieke karakter van het pand en de geplande activiteiten is het lastig een goede inschatting te maken. Aan de ene kant betreft het een oud pand met waarschijnlijk slechte isolatie. Aan de andere kant wordt de hoofdzaal niet continue gebruikt en wordt er niet gebruik gemaakt van stroomvreters als

een lift. Om ergens vanuit te gaan hebben we de kosten voor gas en elektra beide op 6 euro m^2 gezet (de mediaan).
Voor water rekent Vitens een m^3 (1.000 liter) prijs van EUR 0,69 (zie “Tarieven zakelijk 2017”). Per persoon schat het NIBUD in dat er 46m^3 per jaar wordt gebruikt. Een derde van deze hoeveelheid is echter toe te schrijven aan baden en douchen wat in het pand niet wordt gedaan. De rest aan wassen, toilet en koken. Aangezien het koken en wassen ook zeer beperkt zal zijn gaan we uit van de helft van de 46m^3 dus 23 m^3. Aangezien we praten over 5 ruimtes naast de zaal hanteren we een gemiddelde van 10 personen bij volle bezetting dus 230 m^3 per jaar.

Omschrijving	**Investering (EUR)**
Verwachte kosten gas per jaar EUR 6 x 527,5 m^2	3.165,-
Verwachte kosten elektra per jaar EUR 6 x 527,5 m^2	3.165,-
Verwachte kosten water per jaar EUR 0,69 x 230 m^2	159,-
Verwachte kosten gas, water en elektra per jaar	**EUR 6.489** per jaar

5. AANPAK

De in hoofdstuk 4 genoemde benodigdheden zullen wij op een aantal manieren vorm gaan geven. Wij onderscheiden hierin de volgende manieren;

1. Genereren van inkomsten
2. Partneren met organisaties die zaken al hebben ingericht
3. Ondersteuning van gemeente Zwolle
4. Sponsoring van burgers en bedrijven
5. Incidentele bijdragen door subsidies enzovoort

Hieronder zullen wij meer specifiek aangeven hoe wij dit concreet willen invullen.

5.1 Inkomsten

Het zelf genereren van inkomsten is cruciaal voor ons plan. Zoals eerder gezegd willen wij naar een situatie waarin we binnen vijf jaar ons zelf kunnen onderhouden. Dit geeft ons de vrijheid om anders te zijn wat essentieel is als wij mensen willen blijven prikkelen en verrassen.

5.1.1 Concerten

Om onze kerntaak, concerten presenteren aan de Zwolse burger die prikkelen en uitdagen, geen geweld aan te doen willen wij zoveel als mogelijk de concerten ontkoppelen van een financiële prikkel. Dit kunnen wij doen door deze concerten over een jaar genomen kostenneutraal aan te bieden. De afgelopen twee jaar zien wij dat we aan het eind van het jaar steeds rond de nullijn uitkomen. Gebaseerd op de zaalbezetting en de mogelijkheid om ook sta concerten te kunnen aanbieden voorzien wij zelfs dat we hier, op termijn, een kleine plus op kunnen gaan draaien.

5.1.1.1 Food & beverage

Onvoorziene kosten kunnen wij opvangen met de verkoop van drank op de concertavonden. Wij zien op dit vlak potentie tot groei. Aan de andere kant willen wij ook onderstrepen dat de drankjes zijn voor tijdens en rond het concert. Wij zijn geen kroeg of drinkgelegenheid, hiervoor zijn in de nabije gelegenheid genoeg alternatieven. Wij zien juist een stimulerende werking voor de horeca om ons heen. Concert bezoekers kunnen na afloop onder het genot van een afzakkertje bij een horecagelegenheid in de buurt het concert bespreken.

Op dit moment is de looproute voor concertbezoekers naar de plek waar drank kan worden gekocht onlogisch (vlak voor de deur naar de zaal) en krap. Hierdoor moeten mensen onnodig lang wachten op een drankje. Wij stellen voor om de benedenverdieping anders in te richten om dit te verbeteren. De kosten hiervoor hebben we opgenomen in paragraaf 4.5.1.5.

Per concert maken wij gemiddeld een marge van EUR 100,- op drank. Zoals gezegd, hier zit nog groeiruimte in.

5.1.2 Verhuur zaal

Een van onze uitgangspunten is dat we een zaal willen aanbieden aan lokaal talent die financieel laagdrempelig is. Wij willen de kosten hiervoor zo laag mogelijk houden en daarnaast de optie geven huurders maximaal te ontlasten. De kale zaalhuur willen we daarom stellen op EUR 200,- per keer. De eindschoonmaak a EUR 50,- is verplicht wat het totaal voor huurders brengt op EUR 250,- per keer. Als optie kan de huurder tegen kostprijs ondersteuning inhuren voor bijvoorbeeld licht en geluid.

Ons doel is om uiteindelijk op een bezetting van drie keer in de week te komen voor 40 weken in het jaar. Dat resulteert in een totale inkomsten van EUR 24.000,- (de schoonmaak kosten nemen wij ook niet in het kostenoverzicht vandaar 120 maal EUR 200,-). In jaar 1 stellen wij ons de ambitie om de zaal 36 keer te verhuren wat we dus over de periode van vijf jaar willen laten oplopen tot 120 maal.

Faciliteit	**EUR**	**Bestemming**
Zaalhuur (inclusief beheer/bar/schoonmaak) (incl. btw)	250,-	Basisbedrag
Extra medewerker (incl. btw)	25,-	optioneel
Licht- & geluidstechnicus (excl. btw, is inhuur)	50,- tot 150,-	per dag
Voorbeeld totaal	**250,- tot 375,-**	

5.1.3 Verhuur overige ruimtes

We zullen de overige ruimtes zoals hieronder aangeduid die wij niet gebruiken voor concerten en eigen bedrijfsvoering verhuren aan kleine lokale start-ups. Dit zorgt voor een constante inkomstenstroom. Ook stimuleren wij hierbij innovatie in Zwolle en zorgen wij voor een stimulerende en inspirerende omgeving voor beginnende bedrijven. Door met jaarcontracten te werken garanderen wij voor de stichting flexibiliteit in gebruik van de ruimtes. We kunnen dan per jaar de keus maken om nog een jaar te verhuren of juist deze ruimte in te gaan zetten voor iets wat dichterbij ons doel ligt. We zullen de kale m^2 prijs hanteren voor bedrijven zoals ook gebruikt in paragraaf 4.5.2.1.2. Dit resulteert in een totaal van, naar beneden afgerond, EUR 21.000. Voor de faciliteiten zullen we deels werken met een stelpost (gas/water/electra). De apparatuur voor internet belasten wij door waarbij we een afschrijving van 3 jaar meenemen op de internet gerelateerde apparatuur. Ook de abonnementen zullen 1 op 1 worden doorbelast. Hiermee zullen wij de kosten dekken die wij op dat gebied maken.

Voor de prognoses gaan we uit van een bezettingsgraad van 50% voor het eerste jaar, dit geeft ons wat ruimte om naar boven te groeien. Voor het tweede jaar 75% om daarna langzaam naar 90% te groeien, ook omdat het contracten zijn voor een jaar. De betalingen zullen via automatische afschrijving worden geïncasseerd. De opzegtermijn zal twee maanden zijn, wat ook de borg zal bedragen.

1e verdieping	m^2	Bestemming
nr. 11: boven bewoners keuken	51,4	verhuur
totaal 1e verdieping	**51,4**	

2e verdieping	m^2	Bestemming
nr. 9: de zaal #1	51,9	verhuur
nr. 10: de zaal #2	34,3	verhuur
nr. 8: overige ruimte	85,1	verhuur
totaal 2e verdieping	**171,3**	

5.2 Partnering

Om onze visie van een “economie luwe” zone voor podiumkunst te kunnen waarmaken hopen wij een platform op te zetten van organisaties die wezenlijk belang hebben bij onze zaal. Hiermee wordt bedoeld dat onze zaal hen oftewel in staat stelt om hun kernactiviteiten beter uit te voeren, ofwel om nieuwe, aan hun kernactiviteiten verwante activiteiten te ontplooien.

Liever dan een financiële relatie met deze partners aan te gaan stellen wij voor een samenwerking gebaseerd op gedeelde kennis, kunde en middelen op te bouwen, dus primair met gesloten portemonnee. Een inspirerend voorbeeld is bijvoorbeeld het Openluchtbad in Zwolle: van alle leden wordt verwacht dat zij (naast een bescheiden contributie) een aantal uren vrijwilligerswerk doen en op deze manier wordt het dagelijks onderhoud van het zwembad gerealiseerd. Wij zijn druk bezig oriënterende gesprekken te voeren met diverse partners waarbij we met sommigen al samenwerken.

Wat hierin aanspreekt zijn twee dingen:

- Een heel scala aan werkzaamheden hoeven niet meer als dienst te worden ingekocht, wat het theater “economie luw” maakt/houdt
- De inzet van de leden heeft een verbindende werking: leden leren elkaar kennen en raken op een andere manier betrokken bij het initiatief

De kracht van Goudsteeg21 zal nooit liggen in haar vermogen om diensten in te kopen, dus moeten wij inzetten op samenwerking en verbinding. Door onze middelen met andere organisaties te delen, rekenen wij erop dat andere organisaties hun middelen met ons zullen delen. Hiermee zullen wij elkaar in dit proces beter leren kennen wat weer nieuwe mogelijkheden creëert.

5.2.1 Bestaande contacten

De Zwolse Theaters: Heeft tijdelijk onderdak genoten in Goudsteeg21 toen het Papenstraattheater werd verbouwd en sindsdien ondersteunen zij ons met hun technische faciliteiten.

Hedon: Verplaatst een aantal van haar akoestische concerten al van de Statenzaal naar Goudsteeg21.

Communicatiebureau Toffe PR: Helpt de Culturele Delfplaats met de communicatie middels publicaties in de kranten en op sociale media.

Langhuis: Gebruikt de zaal regelmatig bij expositie openingen en is soms co-organisator bij evenementen. Er is al een aanzet om de samenwerking met het Langhuis uit te bouwen naar het gezamenlijk initiëren van evenementen die zich in het brede spectrum tussen podiumkunst en beeldende kunst afspelen. Wij zien heel veel mogelijkheden in deze samenwerking.

de Stadkamer zou een goede partner van Goudsteeg21 kunnen zijn: Zij zijn toegewijd aan het ondersteunen van de amateurkunst in Zwolle. Zij hebben een eigen zaal, maar dit is geen theaterzaal, zowel in vorm als in toerusting. Het lijkt erop dat wij met onze toewijding aan het delen van de zaal met de stad een natuurlijke partner zijn voor de Stadkamer. Ook is er al veel contact geweest tussen de Stadkamer en Goudsteeg21.

In de nabije toekomst:
InDeKringloop.nl gaat mee organiseren/adviseren en sessies in de zaal opnemen.

Diverse **booking agencys/managements** hebben aangegeven de zaal graag als ‘kweekvijver’ te willen gebruiken.

Het Perrontheater heeft al eens gefunctioneerd als gast podium voor GS21 en aangegeven graag een samenwerking aan te gaan, waarbij b.v. over en weer gebruik kan worden gemaakt van elkaars faciliteiten en expertises.

Studenten en docenten van b.v. **Hogeschool Artez en Deltion College** hebben aangegeven de zaal graag te willen gebruiken voor uitvoeringen, workshops en afstudeerprojecten.

Verschillende **amateur toneelgezelschappen** hebben al aangegeven de ruimte graag te willen gebruiken als try-out en premiere podium, maar ook als repetitieplek.

Alle bovenstaande contacten zullen hopelijk worden geïntensiveerd en uitgebouwd.

5.2.2 Nieuwe mogelijkheden

Wij willen de Zwolse beroepsopleidingen die gericht zijn op de podiumkunsten bij ons theater gaan betrekken. Wij hebben al verschillende afstuderende studenten gefaciliteerd bij hun eindexamen presentatie. Wij willen kijken of er een structurele samenwerking met de opleidingen kan worden

opgezet en hopen dat voor de opleidingen dit tot nieuwe mogelijkheden kan leiden. Het Langhuis is hierbij een voorbeeld.

Ook willen wij contacten aangaan met Zwolse muzikanten wiens werk in onze ogen meerwaarde heeft (voor Zwolle). Het zou mooi zijn als wij in Goudsteeg21 de middelen bijeen zouden kunnen brengen voor een kruisbestuiving tussen ervaren en nieuwe muzikanten, het muzikale ontwikkel en opname proces en de uitvoering, waarbij (geheel in onze geest) het experiment centraal mag staan.

Het partnerplan is een middel om enerzijds praktische middelen beschikbaar te maken voor Goudsteeg21 en anderzijds een manier om meer creatieve contacten, mogelijkheden en activiteiten te laten ontstaan rond Goudsteeg21.

5.3 Ondersteuning Gemeente Zwolle

Het is evident dat de organisatie die er nu staat nog niet is ingericht om financieel op eigen benen te staan. Ook zal er in de zaal moeten worden geïnvesteerd om dit geschikt te maken voor frequenter en breder gebruik. Naast de initiële investeringen wordt natuurlijk een groot deel van de kosten bepaald door de huurpenningen die eigenaar Jan Tippe ons oplegt. Wij zullen nog met Jan Tippe in gesprek moeten treden om dit gesprek uit te diepen. Op dit moment ligt er een huur aanbieding van EUR 82.500 per jaar wat een stuk hoger ligt dan het totaalbedrag op basis van de marktconforme m^2 prijs zoals berekend in paragraaf 4.5.2.1.1.

Wij doen een beroep op gemeente Zwolle om het verschil in kosten en baten te overbruggen waarbij het doel moet zijn om binnen vijf jaar geen financiële ondersteuning van gemeente Zwolle nodig te hoeven hebben. Hoe dit door de loop van de jaren ontwikkelt hebben wij uitgezet in twee scenario’s; een voorzichtig realistische en een optimistische (beide in Bijlage A. Financiën).

In het voorzichtig realistische scenario zal na vier jaar geen ondersteuning van gemeente Zwolle meer nodig zijn. In het optimistische scenario zou dit punt na twee jaar zijn bereikt. Beide uitgaand van de marktconforme huur bedragen zoals berekend in paragraaf 4.5.2.1.1. Mocht Jan Tippe vasthouden aan zijn eerder gestelde bedrag dan zullen wij langer nodig hebben dan vijf jaar om financiële zelfstandigheid te bereiken. Wij zullen minimaal eenmaal per jaar met de gemeente Zwolle om de tafel gaan om hen inzicht te geven van de progressie en samen met hen te verkennen waar we zaken zouden kunnen optimaliseren.

5.4 Sponsoring

Sponsoring is afgelopen jaar een nieuwe inkomstenbron geweest waardoor wij investeringen konden doen in apparatuur en andere structurele verbeteringen. Wij zullen nog actiever hierin worden omdat we nu over een langere periode iets kunnen toezeggen en ook meer waarde kunnen bieden aan de sponsoren.
Voor potentiële sponsoren zie wij twee doelgroepen;

1. Personen
2. Bedrijven

5.4.1 Personen

Op dit moment hebben wij een aantal personen die een lidmaatschap hebben van Stichting Goudsteeg21. Deze personen betalen bij elkaar nu EUR 750,- per jaar. Onderstaand de verschillende vormen van lidmaatschap die wij nu hebben:

Zilver: € 75/jaar
Toegang tot alle concerten die stichting Goudsteeg 21 in 2017 organiseert. Dit is op persoonlijke titel. Met zes concerten per jaar heb je jouw sponsoring bedrag er al uit!

Goud: € 125/jaar

- Toegang tot alle concerten. Dit is overdraagbaar, dus als je zelf niet kunt: verwen iemand anders met een mooi concert
- Alle concerten worden in goede kwaliteit opgenomen, en die opnames worden aan jou beschikbaar gesteld*
- Een extra verrassingsconcert dat door ons wordt ingevuld exclusief voor de Goud en HBG sponsoren
- Als je wilt mag, je een eigen vaste plek reserveren in de zaal

HBG (Heel Belangrijke Gast): € 200/jaar
Alles van niveau Goud, en een maal per jaar een concert uitkiezen waarbij je samen met nog iemand een VIP gast bent. Dit houdt in:

- Inclusief drankje en hapje**
- "Ontmoet & groet" met de band(s)
- Gesigneerde LP of CD van de band
- De beste plek
- Eervolle vermelding aan het begin van het concert en op de pamfletten

Wij streven naar een vast aantal sponsoren van rond de 50% van de volledige stoelbezetting (wat neerkomt op ongeveer 35 personen). Voor het “Goud” tarief zou dat neerkomen op EUR 4.375,- per jaar voor sponsoring vanuit privé personen.

5.4.2 Bedrijven

Zeker met een flexibele indeling van de zaal zouden wij meer sponsoring van bedrijven kunnen werven. Hierdoor is het mogelijk om bijvoorbeeld een beperkte workshop op te zetten als tegenprestatie. Denk bijvoorbeeld aan samen muziek maken voor het vergroten van teambuilding binnen afdelingen. Ook hebben we het plan concerten te laten sponsoren of de zaal per maand de naam te geven van het bedrijf wat sponsort. Wij denken hiermee een jaarlijks sponsorbedrag op te kunnen halen tussen de EUR 1.000 en EUR 10.000 per jaar. Om sponsoring door bedrijven vorm te geven denken wij aan een soort business-club achtige constructie. Dit zal nog verder moeten worden uitgewerkt. Hierin zoeken wij ook het netwerk en advies van onze partners.

Ook kunnen andere kunstinstellingen ons sponsoren waar dan bijvoorbeeld een aantal keer zaal plus faciliteiten gebruik tegenover staat.

5.5 Incidentele financiële bijdragen

Er zijn verschillende subsidies zowel op lokaal alsook op regionaal niveau. Deze subsidies en de doelen die ze dienen veranderen over het algemeen naar gelang politieke agenda's andere accenten willen geven. Als incidentele financiële bijdrage kan natuurlijk ook het financieel bijspringen van gemeente Zwolle worden gezien. Het is uiteindelijk natuurlijk ook aan de gemeente hoe ze dit vorm willen geven.

BIJLAGE A. FINANCIEEL PLAN

Hieronder een gedetailleerd overzicht van kosten en baten. Ook zijn twee scenario's uitgewerkt waarin de verwachte groei wordt aangegeven. We hebben hierin gekozen voor een voorzichtig realistisch en een optimistisch scenario. Beide scenario's zijn reëel waarbij we voor het voorzichtig realistisch scenario onze verwachtingen naar beneden hebben afgerond en bij het optimistisch scenario onze verwachtingen zonder deze bijstelling hebben verwerkt.

Uitgangspunten kosten

De kosten hebben we onderverdeeld in eenmalige, vaste en variabele kosten. De bedragen hieronder staan eerder in het document. Voor het gemak staat in de laatste kolom steeds de paragraaf.

Eenmalige kosten

Item	Investering	Paragraaf
Internet Access Points	€3,000	4.5.1.1
Brandveiligheid	€2,000	4.5.1.2
Geluidsisolatie	€80,000	4.5.1.3
Geluid	€2,500	4.5.1.4.2
Nieuwe losse stoelen	€4,000	4.5.1.5.1.1
Realisatie foyer	€6,000	4.5.1.5.1.1
Vast Grid	€2,000	4.5.1.4.1
Totalen	**€99,500**	

Vaste lasten

Item	Kosten/jaar	Categorie	Paragraaf
Huur Jan Tippe	€62,500	Vaste lasten	4.5.2.1.1
Internet abonnement	€780	Vaste lasten	4.5.2.3
Schoonmaakartikelen	€300	Stelpost	4.5.2.2
Totalen	**€63,580**		

Variabele lasten

Item	Kosten/jaar	Paragraaf
Gas/Water/Electra	€6,500	4.5.3.1
Totalen	**€6,500**	

Uitgangspunten baten

Zoals eerder gezegd hebben wij gewerkt met twee scenario's. Hieronder de uitgangspunten voor beide scenario's.

Voorzichtig realistisch scenario

Aannames bezetting voorzichtig realistisch	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5
Concerten (aantal per jaar)	40	80	100	120	120
Verhuur zaal (aantal dagen per jaar)	36	40	60	80	100
Verhuur kantoren (bezettingsgraad verhuur)	50%	75%	80%	85%	90%

Optimistisch scenario

Aannames bezetting optimistisch	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5
Concerten (aantal per jaar)	40	80	120	120	120
Verhuur zaal (aantal dagen per jaar)	48	90	100	120	120
Verhuur kantoren (bezettingsgraad verhuur)	75%	80%	85%	90%	90%

Investeringsoverzicht

Hieronder het overzicht van kosten en baten uitgezet over 5 jaar voor beide scenario's.

Voorzichtig realistisch scenario

Inkomsten Voorzichtig Realistisch	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5
Concerten	€4,000	€8,000	€10,000	€12,000	€12,000
Verhuur zaal	€9,000	€10,000	€15,000	€20,000	€25,000
Verhuur kantoren	€15,578	€23,366	€24,924	€26,482	€28,040
Sponsoring	€1,500	€3,000	€5,000	€7,000	€9,000
Incidentele financiele bijdragen	€139,503	€25,714	€15,156	€10,098	-€3,960
Totalen	**€169,580**	**€70,080**	**€70,080**	**€75,580**	**€70,080**

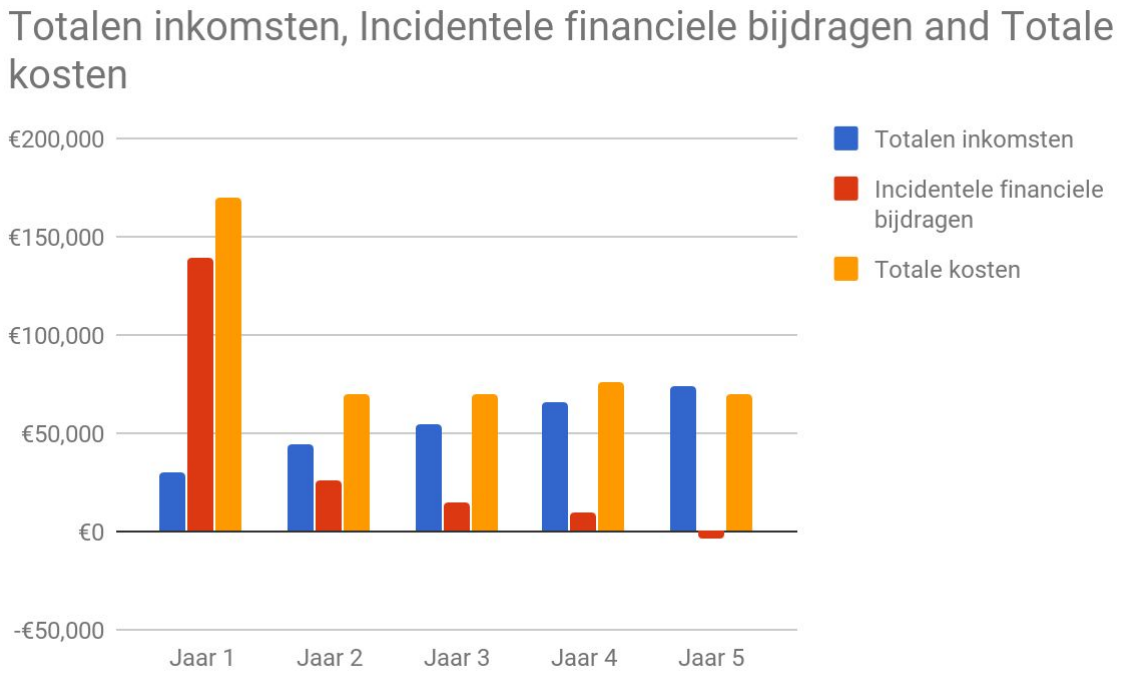

Optimistisch scenario

Inkomsten Optimistisch	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5
Concerten	€10,000	€8,000	€12,000	€12,000	€12,000
Verhuur zaal	€12,000	€22,500	€25,000	€30,000	€30,000
Verhuur kantoren	€23,366	€24,924	€26,482	€28,040	€28,040
Sponsoring	€2,500	€5,000	€7,500	€10,000	€14,375
Incidentele financiele bijdragen	€121,714	€9,656	-€902	-€4,460	-€14,335
Totalen	**€169,580**	**€70,080**	**€70,080**	**€75,580**	**€70,080**

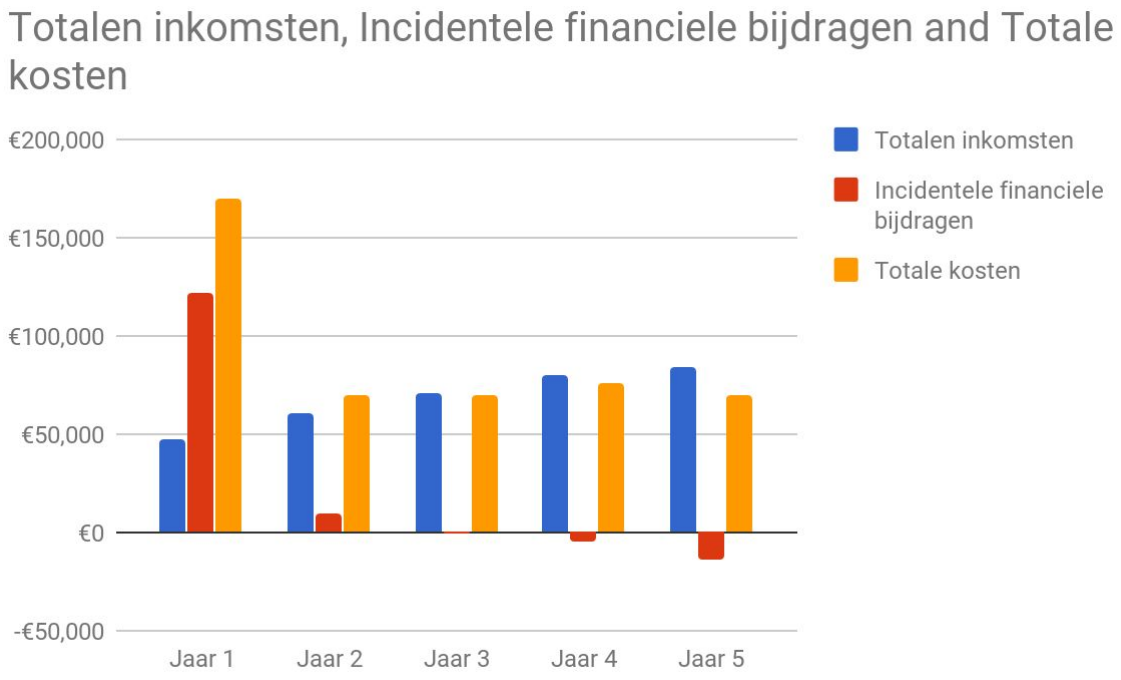

inzicht

Zwolle

Memo

Leefomgeving en Erfgoed

Telefoon14 038

Aan Siegfried Kroes

Kopie aan Emmie Meddens

Van Sander Barten

Datum 13 november 2017

Onderwerp Beoordeling akoestisch onderzoek Goudsteeg 21, Zwolle

Inleiding

Voor de locatie Goudsteeg 19/21 te Zwolle is een omgevingsvergunning verleend voor de verbouw van het pand tot 35 appartementen. De bestaande voorspeelzaal van de Muzerie zou daarbij ook verbouwd worden tot appartementen.

De stichting 'Goudsteeg 21' heeft het plan opgepakt om de voorspeelzaal te behouden en te exploiteren als theater/muziekzaal. Het beoogde gebruik bestaat daarbij uit live optredens van bandjes, versterkt via een geluidsinstallatie. In verband met dit initiatief zijn door Het Geluidburo geluidsmetingen verricht in de bestaande situatie en zijn geluidsisolerende maatregelen onderzocht om het toekomstige gebruik mogelijk te maken.

Het Geluidburo heeft op 31 augustus 2017 een rapportage opgesteld welke inventariserend van aard is. Daarna is in samenspraak met de stichting nader onderzoek gedaan naar maatregelen. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe en uitgebreidere rapportage, datum 17 oktober 2017, kenmerk 8011 PP - 21 WO 002-12-10-17 V1.1.docx.

De rapportage van 17 oktober is inhoudelijk beoordeeld.

Beoordeling

Toetsingskader

- In hoofdstuk 2 van de rapportage wordt gesteld dat de normstelling uit het Activiteitenbesluit toetsingskader vormt. Op basis hiervan geldt een normstelling voor het gemiddelde geluidsniveau op de gevel van geluidgevoelige gebouwen van 50 dB(A) etmaalwaarde. Later in de rapportage wordt getoetst aan een 5 dB strengere norm.
- Nagegaan moet worden of het gewenste functie past binnen het geldende bestemmingsplan. Is dat niet het geval, dan dient ook getoetst te worden aan een 'goede ruimtelijke ordening'.

Bedrijfsactiviteiten

- De zaal zal gebruikt worden voor live muziekoptredens van bandjes. Uitgangspunt is een muziekgeluidsniveau van 85 tot 90 dB(A) bij popmuziek-spectrum. Een dergelijk geluidsniveau is laag als sprake is van livemuziek en veelal wordt is er meer basgeluid aanwezig dan in het standaard pop-muziekspectrum.

- Technische gebouwinstallaties zijn niet beschouwd. In het rapport wordt gesuggereerd dat de het geluidsniveau van de gebouwinstallaties aan de norm voldoet, omdat het een bestaande installatie betreft. Niet de geluidsbelasting van enkel de gebouwinstallaties moeten aan de norm voldoen, maar de gecumuleerde geluidsbelasting van alle bronnen binnen de inrichting moet aan de norm voldoen. Voor zover er sprake is van herkenbaar muziekgeluid, dient de strafcorrectie van 10 dB op alle geluidsbronnen te worden toegepast, ook op het installatiegeluid. Later in de rapportage wordt gesteld dat een aanpassing van de gebouwinstallaties nodig zal zijn. Het Geluidburo kan de randvoorwaarden opgeven (zoals een taakstellend bronvermogen) waaraan de gebouwinstallaties moeten voldoen.

Metingen en berekeningen

- Bij de metingen buiten, voor de gevels van geluidgevoelige gebouwen, is een correctie van 3 dB toegepast vanwege galm in de smalle straatjes en een kleine binnenplaats. Ook bij optredens zal deze galm optreden en door de galm wordt het feitelijke optredende geluidsniveau hoger. Een correctie van galm in de open ruimte mag daarom niet worden toegepast.
- Er zijn geluidsmetingen verricht op een groot aantal punten. In de bijlagen van het rapport zijn van enkele punten de berekeningen opgenomen. Het is niet op voorhand duidelijk dat de maatgevende punten zijn gerapporteerd.

Resultaten

- In tabel 3.2 worden berekeningsresultaten genoemd en getoetst aan een normstelling van 45 dB(A) etmaalwaarde. Dit is 5 dB strenger dan in hoofdstuk 2 is beschreven. Door toetsing aan een strengere norm wordt enige veiligheidsmarge gecreëerd, hetgeen bij een casus als de onderhavige wenselijk is. Rekening houdend met de strengere normstelling en de ten onrechte in rekening gebrachte correctie voor galm in de open ruimte bedraagt de veiligheidsmarge 2 dB. Bij de toetsing van het geluidsniveau in in- en aanpandige ruimtes is geen rekening gehouden met een veiligheidsmarge. Het is aan te bevelen dit wel te doen.
- In paragraaf 3.2 wordt gesteld dat de belangrijkste overdrachtswegen de gevelramen, binnendeuren en het overstroomkanaal zijn. Uit de rapportage blijkt niet hoe dit geconstateerd is.

Voorzieningen

In hoofdstuk 4 worden voorzieningen beschreven. De voorzieningen zijn aangeduid met letters en toegelicht. Ten aanzien van de voorzieningen wordt het volgende opgemerkt:

- Bij voorziening B (zware panelen voor de ramen) is genoemds dat een absorberend materiaal moet worden toegepast tussen het paneel en het bestaande raam. Als voorbeeld wordt schuim genoemd. Schuim is echter niet per definitie absorberend en een nadere specificatie is gewenst, om uitvoeringsfouten te voorkomen.
- Voorziening E betreft het dichtmetselen van een bestaande gang. Elders in de rapportage is beschreven dat er sprake is van een houten vloer. Beoordeeld moet worden of dat ter plekke van voorziening E ook het geval is. Het bereikte effect van de voorziening kan tegenvallen als er sprake is van een houten vloer

(omloopgeluid, trillingen die de via vloer worden doorgegeven). Door het dichtmetselen van de bestaande gang lijken de sanitaire voorzieningen niet meer bereikbaar zodat hier een verdere bouwkundige aanpassing van het pand nodig is.
- Als maatregelen wordt een deel van het pand aangemerkt als “niet geschikt voor geluidsgevoelige vertrekken”. Het behouden van de voorspeelzaal heeft zodoende tot gevolg dat niet alleen de appartementen ter plaatse van de zaal niet gerealiseerd kunnen worden, maar dat ook andere appartementen aangepast moeten worden.

Er is een rekenmodel opgesteld waarmee de geluidsbelasting na het treffen van maatregelen is berekend. Door het ontbreken van figuren waaruit de ligging van de bronnen blijkt, is het rekenmodel niet te controleren. Het lijkt erop dat in het rekenmodel enkel de geveldelen zijn opgenomen waaraan voorzieningen worden voorgesteld. Omdat andere geveldelen en gebouwinstallaties ook in meer of mindere mate een bijdrage zullen hebben, zal de totale geluidsbelasting hoger zijn dan dat met het rekenmodel is berekend.

In de toelichtende email van dhr. E. Bunders van zondag 22 oktober 2017 wordt gesteld dat men de kosten van de geluidsreducerende voorzieningen wil beperken door “ tweedehands bouwmaterialen en inzet van vrijwilligers”. Geluidsisolatie is specialistisch werk en het bereikte effect valt of staat bij de toegepaste materialen en de wijze van aanbrengen. Zeker bij een casus als deze kunnen slordigheden en uitvoeringsfouten grote effecten hebben op de resultaten.

Conclusie
Uit het beoordeelde rapport blijkt dat, na het treffen van geluidsreducerende maatregelen, een geluidsniveau van 90 dB(A) popmuziekspectrum in de zaal mogelijk wordt. Ik betwijfel of dit geluidsniveau en muziekgeluidspectrum voldoende zijn voor het beoogde gebruik. Los daarvan betwijfel ik of de voorgestelde maatregelen voldoende zijn om het geluidsniveau van 90 dB(A) mogelijk te maken.

Coöperatie Agrobosbouw NL

Aan het gemeentebestuur van Zwolle

De belangstelling voor agrobosbouw stijgt wereldwijd al jaren, in Europa mede dankzij EU onderzoeksprojecten als het bijna afgeronde AGFORWARD (ARroFORestry that Will Advance Rural Development). De reden waarom wij u daarop willen attenderen, is dat een moderne toekomstgerichte en toekomstbestendige agrobosbouw om te beginnen een interessante optie is voor boeren als het om hun inkomen c.q. hun inkomenszekerheid gaat. Maar ook dat agrobosbouw een interessante optie is voor ons allemaal: deze agro-ecologische vorm van landbouw levert daarnaast namelijk natuur c.q. biodiversiteit op, (biologisch) voedsel, inlands hout, een aantrekkelijk(er) landschap, recreatiemogelijkheden, etc. En het is een op zijn minst ook interessante optie bij onze pogingen om te gaan voldoen aan datgene waarvoor we hebben getekend in het Klimaatakkoord van Parijs: een sterke reductie van onze CO_2-uitstoot.

De Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO) van de Verenigde Naties hanteert deze definitie voor agrobosbouw: "Agrobosbouw is de collectieve naam voor landgebruikssystemen en -technologieën waarbij houtige en vaste planten (bomen, struiken, kruiden, etc.) weloverwogen worden gebruikt op dezelfde percelen als landbouwkundige gewassen en/of dieren, in een bepaalde ruimtelijke indeling of in een bepaalde volgorde in tijd. In agrobosbouw systemen vinden er zowel ecologische als economische interacties plaats tussen de verschillende onderdelen." Zie voor aanvullende informatie de bijlagen.

Agrobosbouw is overigens niet nieuw. Europa kent nog ruim 15 miljoen hectare agrobosbouw, ongeveer 6,5% uitmakend van alle voor landbouw in Europa in gebruik zijnde grond. Bij de WUR (en andere onderzoeks- en onderwijsinstellingen) neemt de belangstelling voor agrobosbouw de laatste tijd sterk toe: “We willen de komende jaren als WUR stevig op dit thema inzetten. We noemen het een investeringsthema waar je echt kennis en kunde voor gaat verzamelen en in de praktijk gaat beproeven. Agrobosbouw is positief voor de biodiversiteit, gunstig voor de opslag van koolstof, goed voor de bodemvruchtbaarheid en het helpt op een natuurlijke manier bij plaagbestrijding.” (Marcel Vijn, WUR, in Nieuwe Oogst van 30 september). In dat kader start er in de serie ‘Wageningen Dialogues’ bijvoorbeeld nog voor het einde van dit jaar de ‘agrobosbouwdialoog’ en hebben Praktijkonderzoek Akkerbouw, Groene ruimte & Vollegrondsgroenten en Praktijkonderzoek Bollen, Bomen & Fruit van de WUR onlangs al een eerste inspiratiebijeenkomst georganiseerd die vooral was gericht op de vraag hoe met proefvelden de potentie van agrobosbouw in de praktijk nader kan worden onderzocht.

En de belangstelling voor agrobosbouw bij agrariërs neemt ook toe. Zo leverde een oproep onlangs bijvoorbeeld enkele tientallen reacties op van boeren (van akkerbouwers en tuinbouwers tot rundvee-, varkens- en pluimveehouders), overheden, landgoed- en andere grondeigenaren verspreid over het hele land die op de een of andere manier medewerking willen gaan verlenen aan het realiseren van pilots op het gebied van agrobosbouw waarin gedurende langere tijd praktijkervaring kan worden opgedaan met de uitbouw van de gehele agrobosbouwketen.

Mede met het oog op de doelstellingen van het Klimaatverbond waarvan uw gemeente lid is, hebben we de volgende vragen voor u: beschikt u over grond die in aanmerking zou kunnen komen voor (een pilot op het gebied van) agrobosbouw? Of bestaat er bij u belangstelling voor (de toepassing van) agrobosbouw in uw gemeente, bijvoorbeeld in het kader van uw klimaatbeleid; van uw landbouwbeleid; bij projecten in de ruimtelijke ordening sfeer zoals bij wijk- en landschapsinrichting; of rondom het betrekken van uw ingezetenen bij ons voedsel en onze voedselproductie? Laat ons dat dan weten via info@agrobosbouw.nl!

Altijd openstaand voor uw vragen verblijven we,

met vriendelijke groet,
René van Druenen en Esther Schippers
Coöperatie Agrobosbouw NL

From:	Frank Menger
To:	statengriffie@fryslan.nl; Drents parlement; griffie@leeuwarden.nl; griffier@assen.nl; Raadsgriffie; statengriffie@overijssel.nl; griffier@noordoostpolder.nl
Subject:	Internationale snelle treinverbindingen Prorail en het project Wunderline bottleneck Groningen - Bremen
Date:	vrijdag 17 november 2017 10:21:10
Attachments:	Voordracht PS planuitwerkingsbesluit deel 2 project Wunderline.pdf Bijlage 1 - Voortgang project Wunderline juli 2015-november 2017.pdf Voordracht PS planuitwerkingsbesluit deel 2 project Wunderline.pdf 250px-ICE_Network.png

---

Geachte leden van de raden en Staten,

De in tekst bijgevoegde onderliggende mail stuur ik naar u met een reden. Het grootste gat in het internationaal voor Nederland bevindt zich in het noordoostelijk deel van het land. Waarbij de omleiding van de trein naar Berlijn via Zwolle en het project Wunderline elkaar niet bijten. Tussen beide hoofdverbindingen zit een permanent geografisch gat van gemiddeld 100 kilometer. Beide bedienen dan ook iets andere geografische markten. Dit vanwege de studies die in Overijssel plaats hebben gevonden. Maar voor heel Noord-Nederland en Overijssel is de tweede uitgang naar Duitsland via het Noorden van ruimtelijk economisch belang.

Geachte leden van de commissie,

Door dit nieuwsbericht uit de Telegraaf:
http://www.telegraaf.nl/nieuws/1255203/berlijn-pak-de-trein

Werd ik op het volgende bericht van Prorail gewezen:

https://www.prorail.nl/nieuws/het-internationale-spoor-moet-sneller-makkelijker-en-goedkoper-worden

Uw project Wunderline valt hier binnen en de Randstedelijke media vergeten in dit rijtje rechtstreeks Bremen en Hamburg via Groningen.

Is dit niet het moment om stevig naar buiten te treden in de media dat Wunderline voor Randstad en klimaat voordelen biedt doordat vliegtuigen binnen 700 kilometer de overbodige modaliteit zijn.

Als er een moment is om de Wunderline nationaal te branden en de lobby voor de HSL op te starten is dit het moment.

Met vriendelijke groet,

Frank Menger

Bent u bereid als raadslid en Statenlid uw gedeputeerde en wethouders verantwoordelijk voor dit soort projecten hierop aan te spreken in een gemeenschappelijk belang en steviger gemeenschappelijk fundament richting Den Haag in zowel de Tweede Kamer als via de betrokken ministeries?

Hoogachtend,

Frank Menger

BIJLAGE 1 bij de voordracht van 14 november 2017, documentnummer 2017-097.327, VV

VOORTGANG PROJECT WUNDERLINE JULI 2015 - NOVEMBER 2017

In deze bijlage beschrijven wij de vier lijnvoeringsvarianten en informeren wij u over de vervolgonderzoeken, die zijn uitgevoerd sinds juli 2015, over de ambtelijke en bestuurlijke lobby voor draagvlak en vervolgonderzoek in Duitsland en Brussel en over de activiteiten die nog moeten worden verricht voordat u eind 2018/begin 2019 een realisatiebesluit kunt nemen.

Vier lijnvoeringsalternatieven
De vier lijnvoeringsalternatieven zijn:

- Lijnvoeringsalternatief 1B (reistijd Groningen-Bremen: 2.26 uur)

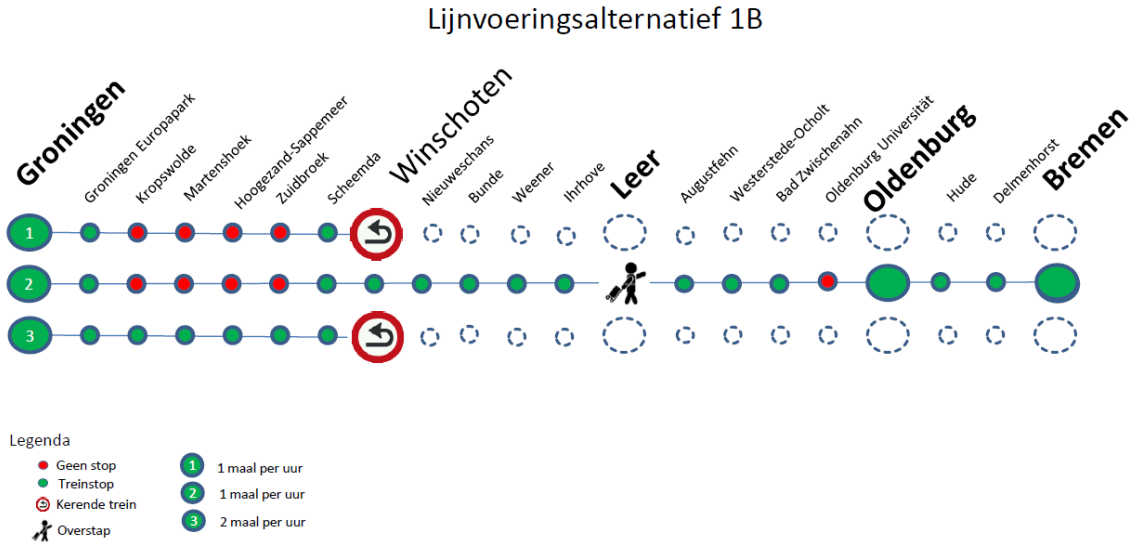

In lijnvoeringsalternatief 1B rijdt eens per uur per richting een sneltrein tussen Groningen en Leer v.v. die halteert op de stations Groningen-Europapark, Scheemda en op alle stations tussen Scheemda en Leer. Op het eindstation Leer moet de reiziger overstappen op de aansluitende IC/RE -trein richting Bremen. Deze IC/RE-trein stopt tussen Leer en Oldenburg op de stations Augustfehn, Westerstede-Ocholt en Bad Zwischenahn. Na Oldenburg halteert de trein te Hude, Delmenhorst en Bremen.

De stations die de sneltrein Groningen-Leer overslaat, worden twee maal per uur door een stoptrein tussen Groningen en Winschoten v.v. bediend. Reizigers richting Leer kunnen overstappen in Winschoten.

Gedurende de spits rijden er extra sneltreinen tussen Groningen en Winschoten v.v.

- Lijnvoeringsalternatief 10B (reistijd Groningen-Bremen: 2.12 uur)

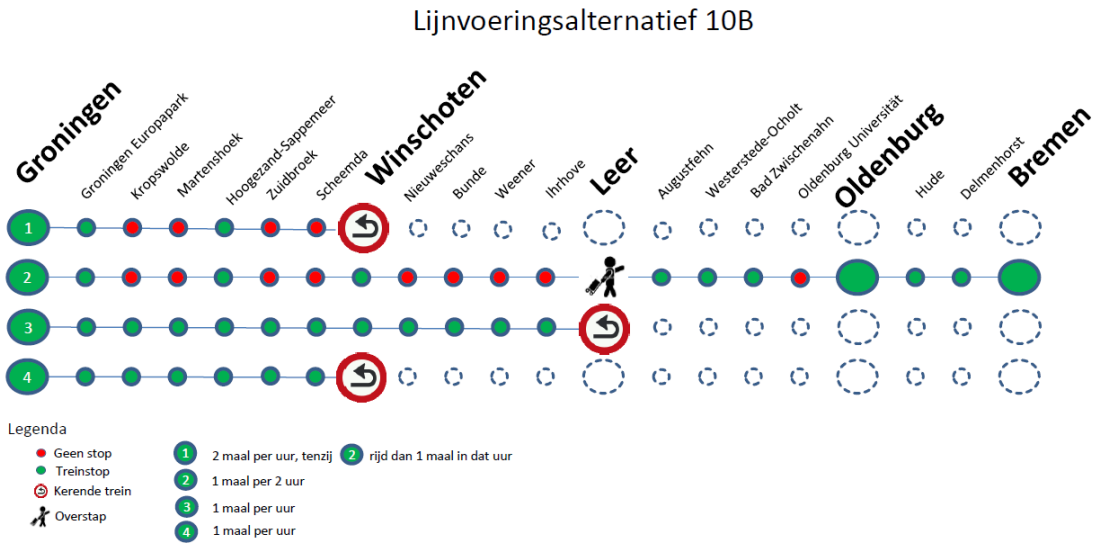

In lijnvoeringsalternatief 10B rijdt eens per 2 uur een sneltrein tussen Groningen en Leer v.v., die halteert op de stations Groningen Europapark, Hoogezand-Sappemeer en Winschoten. Het beperkte aantal stops van de sneltrein en een aangepaste infrastructuur in zowel Nederland als Duitsland levert ten opzichte van variant 1B de nodige tijdswinst op. Op het eindstation Leer moet de reiziger overstappen op de aansluitende IC/RE-trein richting Bremen. Bij dit lijnvoeringsalternatief halteert de trein op dezelfde stations als in lijnvoeringsalternatief 1B. Daarnaast rijdt eens per uur een stoptrein tussen Groningen en Leer v.v. en een stoptrein tussen Groningen en Winschoten v.v.

Gedurende de spits rijden er extra sneltreinen tussen Groningen en Winschoten v.v.

- Lijnvoeringsalternatief 14B (reistijd Groningen-Bremen: 2.26 uur)

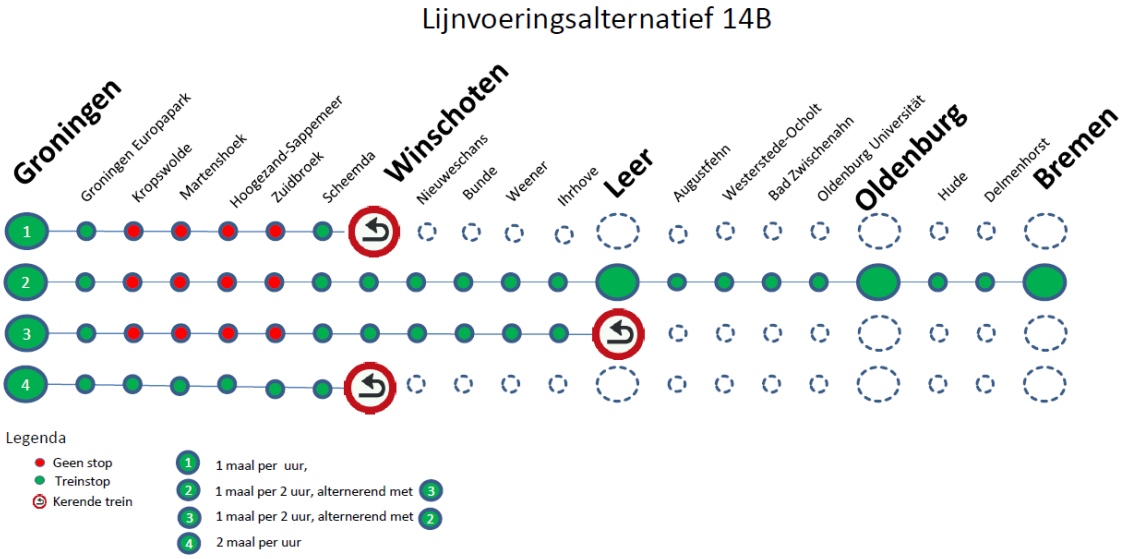

In lijnvoeringsalternatief 14B is éénmaal per twee uur sprake van een directe verbinding tussen Groningen en Bremen. Tussen Groningen en Leer rijdt ieder uur een sneltreinrit. De sneltrein halteert op de stations Groningen Europapark, Scheemda, Winschoten, Bad Nieuweschans, Bunde, Weener, Ihrhove en Leer. Het ene uur is Leer het eindstation en keert de sneltrein terug naar Groningen.
Het andere uur rijdt deze door naar Bremen. Deze trein halteert in Augustfehn, Westerstede-Ocholt, Bad Zwischenahn, Oldenburg-Universität, Oldenburg, Hude, Delmenhorst en na het bereiken van zijn eindbestemming Bremen keert deze terug naar Groningen

Om de stations waar de sneltrein tussen Groningen en Winschoten niet halteert te bedienen, rijdt naast de sneltrein tweemaal per uur een stoptrein tussen Groningen en Winschoten v.v.

Gedurende de spits rijden er extra sneltreinen tussen Groningen en Winschoten v.v.

- Lijnvoeringsalternatief 22B (reistijd Groningen-Bremen: 2.13 uur)

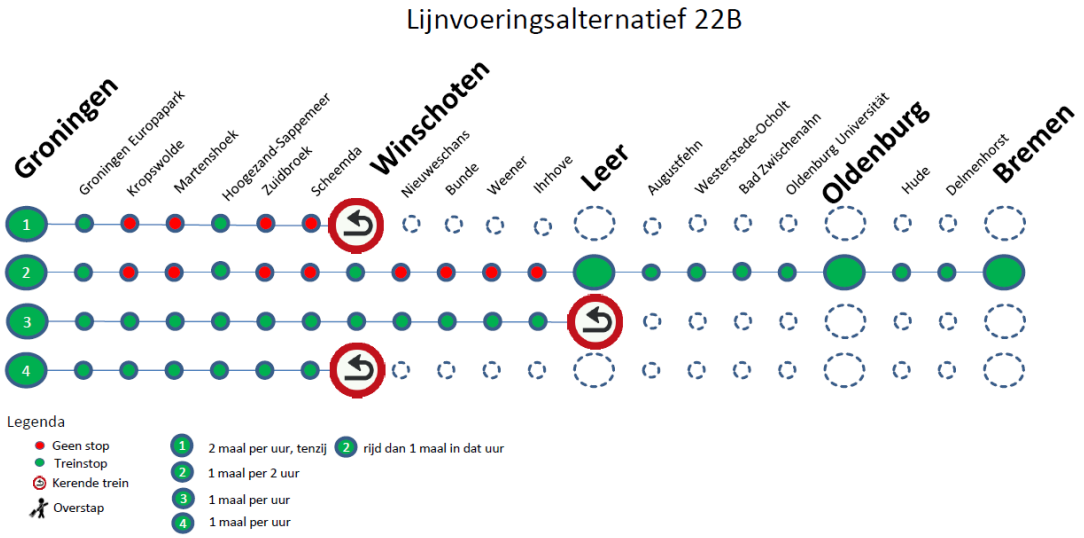

In lijnvoeringsalternatief 22B is sprake van een directe verbinding tussen Groningen en Bremen. Deze sneltrein rijdt eens per 2 uur en stopt op de stations Groningen Europapark, Hoogezand-Sappemeer, Winschoten, Bunde, Weener, Ihrhove, Leer, Augustfehn, Westerstede-Ocholt, Bad Zwischenahn, Oldenburg-Universität, Oldenburg, Hude, Delmenhorst en Bremen.
Om de haltes die de sneltrein tussen Groningen en Winschoten overslaat te bedienen, rijdt naast de sneltrein éénmaal per uur een stoptrein tussen Groningen en Winschoten v.v. en éénmaal per uur een stoptrein tussen Groningen en Leer v.v.

Gedurende de spits rijden er extra sneltreinen tussen Groningen en Winschoten v.v.

Voortgang en resultaten
Samen met onze Duitse en Nederlandse partners hebben wij veel onderzoek gedaan naar de mogelijkheden hoe we de kwaliteit van de spoorverbinding Groningen-Bremen kunnen verbeteren. Achterliggend doel hiervan is door middel van een goede (spoor)verbinding de sociaaleconomische ontwikkeling van de noordelijke grensregio te stimuleren en de regio's aan beide zijden van de grens beter met elkaar te verbinden.

Op ons initiatief is de Stuurgroep Wunderline opgericht. Aan deze stuurgroep wordt deelgenomen door Land Niedersachsen, Land Bremen, het ministerie van Infrastructuur en Milieu, provincie Groningen, DB Netz en ProRail. De oprichtingsvergadering van de stuurgroep was op 13 juli 2016 in Oldenburg.
Op 7 december 2016 heeft de stuurgroep het 'Spoorboekje Wunderline, Spoorverbinding Groningen-Bremen 2017 -2018' (het bestuurlijk projectplan) vastgesteld (bijlage 2). Hierin staat de volgende gezamenlijke ambitie:
*“In **2025** is de grens niet langer een barrière en is de trein een logisch alternatief voor de auto. Het is dan mogelijk om **in iets meer dan twee uur met een emissievrije en innovatieve trein** van Groningen naar Bremen te reizen en vice versa. Onder andere door verbetering van het traject tussen Nieuweschans en Leer en tussen Leer en Oldenburg. Dit zorgt voor **twee keer meer passagiers** dan in de huidige situatie.*
*Door de Wunderline wordt een **aantoonbare verbetering van de sociaaleconomische ontwikkeling** van de regio's in het noordwesten van Duitsland en het noordoosten van Nederland bereikt. Land Niedersachsen, het ministerie van Infrastructuur en Milieu, Land Bremen, de provincie Groningen, DB Netz en ProRail willen dit resultaat bereiken, medegefinancierd door Europa, om **in 2018 een gefundeerd besluit** te kunnen nemen."*

In dit 'Spoorboekje' wordt onder het motto ‘Eerst beter, dan meer’ ingezet op een stapsgewijze verbetering van de spoorverbinding. De focus wordt gelegd op verbetering van het treinproduct binnen afzienbare termijn en op langere termijn wordt gekozen voor uitbreiding van het aantal directe treinen en verdere maatregelen om de reistijd te verkorten.
Dit Spoorboekje geeft een overzicht van de doelen en ambities, de verschillende lijnvoeringsalternatieven, de uit te voeren onderzoeken en de planning van het project Wunderline.

Om draagvlak voor het project te krijgen en te behouden, is veel aandacht geschonken aan participatie en communicatie. Wij geven acte de présence tijdens de jaarlijkse EU-Open Days in Brussel en wij informeren jaarlijks een breed gezelschap van Duitse en Nederlandse netwerk-/ belangenorganisaties in de Wunderline Community over de voortgang van het project en wordt er door die organisaties meegedacht over de bijdrage die de Wunderline kan leveren aan versterking van de sociaaleconomische structuur van de noordelijke grensregio. Daarnaast heeft gedeputeerde Gräper zich op diverse momenten ingezet voor de vergroting van het draagvlak, o.a. in gesprekken met de betrokken staatssecretaris op bondsniveau, met Bondsdagleden, met de plaatsvervangend ambassadeur in Berlijn, met de betrokken minister en staatssecretaris in Land Niedersachsen en met de burgermeester en verkeerscommissie van Oldenburg.

Resultaten van deze inspanningen zijn dat het draagvlak voor de ambitie van het project langs de lijn en binnen de Duitse politiek, zowel op lands- en deelstaatniveau, is vergroot. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot het instellen van de eerdergenoemde Stuurgroep Wunderline.

Ook de komende anderhalf jaar wordt er vanuit het project intensief ingezet op participatie en communicatie, met name richting Duitse en Europese partners om te komen tot financiële afspraken.

Voor de planuitwerking deel 1 zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd. Per onderzoek worden hieronder de conclusies en aanbevelingen vermeld.

- **Kwalitatief sociaaleconomisch onderzoek door onderzoeksbureau CIMA, maart 2017**
  Deze studie geeft een goed kwalitatief inzicht in de bijdrage die de Wunderline kan leveren aan de sociaaleconomische ontwikkeling van de noordelijke grensregio. Uit de studie blijkt dat neveneffecten op het gebied van cultuur, economie, wetenschap en toerisme ook te waarderen zijn als baten en dat deze neveneffecten een belangrijk argument vormen om de Wunderline te motiveren. De studie onderbouwd derhalve dat er meer maatschappelijke baten zijn dan alleen de zuiver economische.
  Deze uitkomsten zijn belang omdat deze bevindingen een bijdrage geven aan de baten van de nog uit te voeren maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA). De MKBA is zowel in Nederland als in Duitsland een middel om de uiteindelijke keuze geobjectiveerd te onderbouwen. Ook in het kader van de Europese CEF-T-subsidie wordt een MKBA gevraagd. Met de uitkomsten van het kwalitatief sociaaleconomisch onderzoek is de maatschappelijke meerwaarde (de baten) van een dergelijke verbinding kwalitatief in kaart gebracht. In de MKBA zullen deze baten vervolgens kwantitatief worden vertaald.
- **Potentie goederenvervoer door onderzoeksbureaus TNO en Trimode, december 2016**
  De uitkomsten van dit onderzoek geven aan dat er voldoende capaciteit is voor het verwachte goederenvervoer en dat het vanuit het project Wunderline niet zinvol is nu te investeren in kwaliteitsverbetering van grensoverschrijdend goederenvervoer. De toegevoegde waarde van de investeringen dekt naar verwachting niet de benodigde investerings- en exploitatiekosten.
- **Vervoerwaarde potentie reizigers met second opinion en expertsessies over de ontwikkelingen van het grensoverschrijdend verkeer door MuConsult en Ecorys, augustus 2017**
  Om een goed inzicht te krijgen in het aantal 'grensreizigers' dat dagelijks van de spoorlijn gebruik maakt, is naast een modelmatige analyse tevens een vergelijking gemaakt met andere grensoverschrijdende spoorverbindingen, de daarbij modelmatig veronderstelde reizigersprognoses en de uiteindelijke werkelijke realisatie. Op basis van diverse ervaringscijfers achten geconsulteerde Duitse en Nederlandse experts een bovengrens van circa 1.900 dagelijkse grensreizigers een plausibele schatting onafhankelijk van de dienstregeling.
  Daarnaast is gekeken wat de reizigersgroei op de diverse trajectdelen kan zijn. Modelmatig zijn er groeipercentages tussen de 10 en 18% mogelijk. Dit hangt ook sterk af van de ontwikkelingen van o.a. de kwaliteit van de ketenmobiliteit op de stations. De effecten zullen het grootst zijn op het traject Winschoten-Oldenburg waar nog veel verbeterpotentieel ligt en beperkt op de trajecten Oldenburg-Bremen en Groningen-Winschoten.

- **Analyse maatregelen Groningen-Leer door ProRail (Alternatievenstudie Wunderline, ProRail, 2 april 2017) en analyse maatregelen Leer-Oldenburg-Bremen door DB Netz (Ergebnitz Bericht LPH1, 4 april 2017)**
  ProRail en DB Netz hebben de benodigde maatregelen aan de railinfrastructuur voor de verschillende varianten op respectievelijk het traject Groningen-Nederlands-Duitse grens en het traject Duits-Nederlandse grens-Bremen in kaart gebracht. Er zijn in totaal

26 aanpassingen aan de infrastructuur onderzocht die voor de verschillende varianten noodzakelijk zijn. Effecten (reistijd, frequentie etc.) en kosten van de individuele maatregelen zijn onderzocht. Afhankelijk van de variant zijn er 5 tot 21 aanpassingen aan de infrastructuur noodzakelijk.

Risico bodemgesteldheid
Uit geotechnisch onderzoek naar de bodemgesteldheid van het baanvak tussen Groningen en Bad Nieuweschans, die wij in het kader van het project Sneltrein Groningen-Winschoten hebben laten uitvoeren, is gebleken dat de benodigde snelheidsverhogingen naar 120 of 140 kilometer per uur als gevolg van de slechte gesteldheid van de ondergrond op delen niet mogelijk lijken zonder dat ingrijpende kostenverhogende maatregelen getroffen worden. Die kostenverhogende maatregelen zijn dusdanig dat wij een second opinion laten uitvoeren. Dit heeft consequenties voor de planning van het project Sneltrein Groningen-Winschoten en wellicht op termijn voor de Wunderline. In de Najaarsnota hebben wij voor de second opinion extra middelen aan u gevraagd. Ultieme consequentie kan zijn dat ondergrond moet worden aangepast en dat kan grote financiële gevolgen hebben. Op het moment dat de second opinion gereed is, gaan wij bekijken welke alternatieven er zijn en zullen wij u daarover informeren.

Herstel Friesenbrücke
In onze brief van 20 september 2017 over de bijeenkomst Taskforce herstel Friesenbrücke op 28 augustus 2017 bent u geïnformeerd over de besluitvorming in Duitsland over het herstel van de brug. De planning van de nieuwe draaibrug zal door de benodigde extra proceduretijd circa 2-3 jaar opschuiven ten opzichte van de herstelvariant. Dit betekent dat de effecten van de kwaliteitsverbetering zichtbaar worden bij de opening van de nieuwe brug in het najaar van 2024. Het voordeel van de nieuwe brug is dat er een 365 dagen per jaar beschikbaarheid is, waardoor een betrouwbare dagelijkse dienstregeling mogelijk is. Reguliere onderbrekingen van de dienstregeling voor het verwijderen van een brugdeel ten behoeve van de doorvaart van grote zeeschepen of onderdelen ten behoeve van de Meyer Werft zijn niet meer nodig. Bovendien is er met de 20 minuten per uur beschikbaarheid voor treinverkeer voldoende ruimte om de ambities van de Wunderline op het gebied van kwaliteitsverbetering waar te kunnen maken.

provincie groningen

v o o r d r a c h t

14 november 2017
Documentnummer: 2017-097.327, VV
Dossiernummer: K365

Nummer 49/2017

Voordracht van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van Groningen voor de start van deel 2 van de planuitwerking van het project Kwaliteitsverbetering van de spoorverbinding Groningen-Bremen (Wunderline)

1. Samenvatting

Op basis van voordracht 33/2015 heeft u besloten om in de planuitwerking deel 1 (voorheen fase 1) vier lijnvoeringsalternatieven uit te werken tot één voorkeursalternatief voor de kwaliteitsverbetering van de spoorverbinding Groningen-Leer-Oldenburg-Bremen (Wunderline). De vier varianten zijn de afgelopen periode door ProRail en DB Netz uitgewerkt, waarbij de benodigde infrastructurele maatregelen en bijbehorende realisatiekosten in kaart zijn gebracht. Uit deze uitwerking blijkt dat alle vier de lijnvoeringsalternatieven zodanig kansrijk zijn, dat voor een goede, afgewogen keuze een meer gedetailleerde uitwerking van deze alternatieven in deel 2 nodig is.
Nu deel 1 van de planuitwerking nagenoeg is afgerond, stellen wij u in deze voordracht voor om overeenkomstig de provinciale MIT-systematiek een planuitwerkingsbesluit voor deel 2 te nemen en hiervoor een investeringskrediet van € 3,0 miljoen beschikbaar te stellen.

2. Doel en wettelijke grondslag

Met voordracht 23/2013 over de herbestemming van de vrijgevallen RSP- en MIT-middelen heeft u besloten € 85 miljoen beschikbaar te stellen voor maatregelen voor de verkorting van de reistijd per spoor op het traject Groningen-Bremen. In vervolg daarop heeft u in uw vergadering van 1 juli 2015 op basis van voordracht 33/2015 besloten in te stemmen met de start van deel 1 van de planuitwerking van het project 'Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Bremen' (Wunderline).

Het project is opgenomen in het provinciale MIT (project nr. 19). MIT-projecten doorlopen vier fasen: voorbereiding opnamebesluit, verkenningsfase, planuitwerkingsfase en realisatie (zie onderstaand schema).

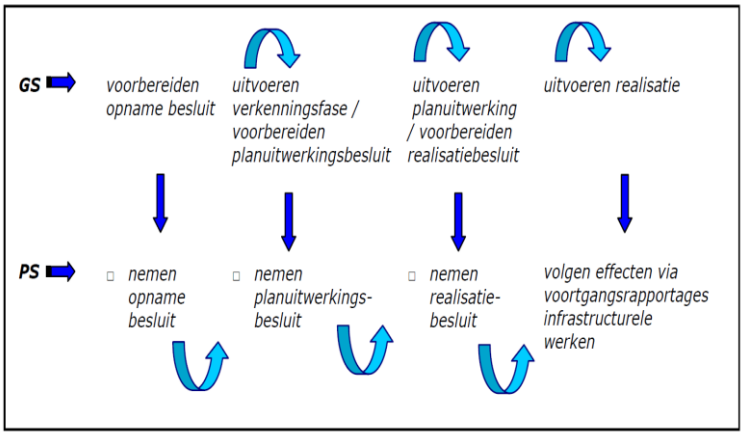

Het project Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Leer-Oldenburg-Bremen zit nu in de planuitwerkingsfase, die is opgeknipt in twee delen. Aan het einde van deel 2 (eind 2018/begin 2019) leggen wij u een realisatiebesluit voor.

3. Procesbeschrijving en planning
In voordracht 33/2015 hebben wij aangegeven de besluitvorming over de planuitwerking van de spoorverbinding Groningen-Bremen op te knippen in twee beslismomenten:
1. Deel 1: het uitwerken van een beperkt aantal alternatieven tot één voorkeursalternatief.
2. Deel 2: het uitwerken van het voorkeursalternatief tot de voorkeursvariant.

U heeft op basis van genoemde voordracht groen licht gegeven voor de uitvoering van deel 1.

Tijdens deel 1 zijn de benodigde maatregelen per lijnvoeringsalternatief in kaart gebracht. Daarnaast zijn onderzoeken gedaan naar de vervoerwaarde en naar het goederenvervoer en is een kwalitatief sociaaleconomisch onderzoek uitgevoerd. Bij de afronding van deel 1 bleek uit de onderzoeken dat alle vier beschouwde lijnvoeringsalternatieven (zie bijlage) kansrijke mogelijkheden bieden om de kwaliteit van de spoorverbinding te verbeteren.
Om een goed afgewogen keuze uit de alternatieven te kunnen maken, is een meer gedetailleerde uitwerking noodzakelijk van bijvoorbeeld de exploitatiekosten en enkele aanpassingen van de infrastructuur. Ook moet een maatschappelijke kosten-batenanalyse worden gemaakt. Deze werkzaamheden zullen plaatsvinden in deel 2 van de planuitwerking. Ter afsluiting van deel 2 leggen wij u een voorkeursvariant voor met daaraan gekoppeld een realisatiebesluit. Dan willen wij voldoende vertrouwen hebben dat ook vanuit Duitsland en Europa zicht is op medefinanciering van de voorkeursvariant, zowel van de investerings- als van de exploitatiekosten.

Wij zullen u gedurende de uitvoering van deel 2 van de planuitwerking regelmatig op de hoogte houden van de vorderingen die wij maken.

De CEF-T[1]-subsidie (maximaal € 8,3 miljoen) is verleend voor de periode maart 2015-maart 2018. Door de aanvaring van de Friesenbrücke en de gerelateerde onderzoeken naar de knoop Groningen is de projectplanning met een jaar opgeschoven. Daarom hebben wij bij de EU gevraagd de subsidietermijn met 1 jaar te verlengen. Hierover hebben wij nog geen uitsluitsel gekregen. Naar verwachting gebeurt dat begin 2018.

4. Begroting
Voor de planuitwerking deel 1 heeft u bij Voordracht 33/2015 € 6,6 miljoen beschikbaar gesteld. Tot nu toe is hiervan € 6,0 miljoen besteed aan advieskosten, inhuur en aan opdrachten aan ProRail en DB Netz, de overige € 0,6 miljoen volgt op korte termijn.

Voor de planuitwerking deel 2 verwachten wij nog circa € 3,0 miljoen nodig te hebben voor opdrachten aan ProRail en DB Netz, advieskosten, inhuur en aan toe te rekenen subsidiabele interne loonkosten.

De middelen die met dit besluit worden aangesproken bedragen dus € 3,0 miljoen. Deze worden gedekt uit de beschikbare middelen voor de Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Bremen.

Een deel van deze middelen bestaat uit de eerder genoemde toegekende CEF-T-subsidie. Op basis van de geactualiseerde raming van de planuitwerkingskosten van € 9,6 miljoen is duidelijk dat niet het gehele bedrag van de toegekende CEF-T-subsidie benodigd zal zijn. Na afronding van de werkzaamheden (begin 2019) worden de werkelijke gemaakte kosten in gelijke verhouding verrekend tussen de eigen bijdrage en de ontvangen CEF-T-subsidie.

5. Inspraak/participatie
De fase waarin het project zich bevindt, vraagt nog niet om formele inspraakprocedures.

6. Nadere toelichting
In deel 1 van de planuitwerking zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:
- Kwalitatief sociaaleconomische onderzoek;
- Onderzoek potentie goederenvervoer;
- Vervoerwaarde potentie reizigers;
- Analyse maatregelen Groningen-grens;
- Analyse maatregelen grens-Leer-Oldenburg-Bremen.

Uit deze onderzoeken is geconcludeerd dat alle vier de lijnvoeringsalternatieven kansrijke mogelijkheden bieden om de kwaliteit van de spoorverbinding te verbeteren.

[1] CEF-T: Connecting Europe Facility Transport.

In deel 2 van de planuitwerking willen wij samen met onze partners voor de vier lijnvoeringsalternatieven enkele onderdelen meer gedetailleerd uitwerken, bijvoorbeeld de exploitatiekosten en aanpassingen van de infrastructuur. Op basis van die uitwerkingen leggen wij u één voorkeursvariant voor met daaraan gekoppeld een realisatiebesluit.

Parallel aan de verdere uitwerking van de vier lijnvoeringsalternatieven werken wij aan een uitvoeringsagenda om de ketenmobiliteit rond de spoorlijn te verbeteren en aan een agenda voor het versterken van de grensoverschrijdende samenwerking. Ook ontwikkelen wij voorstellen om de reizigers op dit traject te behouden en de kwaliteit van het treinvervangend busvervoer te verbeteren totdat de Friesenbrücke weer in gebruik is genomen (najaar 2024).

In de bijlage 1 informeren wij u meer gedetailleerd over de onderzoeken en de voortgang van het project in de periode van juli 2015-november 2017.

7. Geheimhouding
Niet van toepassing

8. Voorstel
Wij stellen u voor het in ontwerp bij deze voordracht gevoegde besluit vast te stellen.

Groningen, 14 november 2017.

Gedeputeerde Staten van Groningen:

F.J. Paas , voorzitter.

H.J. Bolding , secretaris.

Behandeld door : Dick Bresser
Telefoonnummer : 050 316 4843
e-mail : d.bresser@provinciegroningen.nl

Bijlagen bij de voordracht

Nr.	Titel	Soort bijlage
1	Voortgang project Wunderline juli 2015-november 2017	bijlage
2	Spoorboekje Wunderline 'Spoorverbinding Groningen-Bremen 2017-2018'	rapport als bijlage bij bijlage 1

Nr. 49/2017

Provinciale Staten van Groningen:

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 14 november 2017, documentnummer 2017-097.327, VV;

Gelet op
- het statenbesluit van 26 juni 2013 over de herbestemming RSP (voordracht 23/2013),
- voordracht 33/2015 over het planuitwerkingsbesluit voor de Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Bremen,

Besluiten:

1. Een planuitwerkingsbesluit te nemen voor deel 2 van het project Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Bremen waardoor de lijnvoeringsalternatieven 1B, 10B, 14B en 22B verder kunnen worden uitgewerkt.
2. Hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 3,0 miljoen en deze kosten te dekken vanuit de voor het project Kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Bremen beschikbare middelen, onder voorbehoud van goedkeuring van de aangevraagde verlenging van de CEF-T-subsidietermijn.

Groningen,

Provinciale Staten voornoemd:

, voorzitter.

, griffier.

Geachte leden van de gemeenteraad,

Graag vragen wij uw aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen van mobiliteit.
Deze mobiliteitsinkopen hebben een belangrijke milieu-impact; vooral op het gebied van klimaat, gezonde lucht en leefbaarheid. Gemeenten kunnen hiermee ook laten zien dat ze hun eigen milieudoelen serieus nemen en inspiratie bieden aan inwoners en bedrijven. Dat lukt bij een aantal gemeenten bijzonder goed, maar helaas worden de ambities nog lang niet altijd vertaald naar duurzaam inkoopbeleid. Slechts 24 procent van de onderzochte aanbestedingen voldoen aan de landelijke inkoopcriteria voor duurzaamheid. De overige 76 procent hebben een hogere milieubelasting zo blijkt uit een recent onderzoek van Natuur & Milieu.

De ambitie om vanaf 2015 100% duurzaam in te kopen wordt daarmee in veel gemeenten niet gerealiseerd. Het onderzoek sturen we als bijlage mee en kunt u teruglezen via www.natuurenmilieu.nl. Graag lichten we in deze brief de resultaten en aanbevelingen uit het onderzoek kort toe. Ook willen we u vragen om dit onderzoek aan te grijpen om de discussie over duurzaam inkopen in uw gemeenten te voeren.

Vragen daarbij kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Welke concrete duurzaamheidsambities en doelen bij de mobiliteitsinkoop stelt uw gemeente?
- Hoe verhouden deze doelen zich ten opzichte van specifieke duurzaamheidsambities van de gemeente (luchtkwaliteit, klimaatdoelen, hernieuwbare energie, leefbaarheid etc)?
- Welke aanbestedingen zijn het afgelopen jaar uitgezet en welke staan voor 2018 op de rol?
- Welke concrete ambities, minimumeisen en verdergaande criteria op het gebied van MVI/duurzaam inkopen zijn daarvoor gerealiseerd of worden gesteld?
- Wordt systematisch gerapporteerd welke duurzaamheidcriteria in aanbestedingen zijn gesteld en tot welke producten/diensten dit heeft geleidt?

Het onderzoek

We hebben onderzocht welke duurzaamheidseisen en criteria gemeenten in aanbestedingen voor het doelgroepenvervoer en voor het eigen wagenpark stellen. Natuur & Milieu beoordeelde 70 gemeentelijke aanbestedingen voor eigen wagenpark en doelgroepenvervoer uit de periode juni 2016-juni 2017. De aanbestedingen vertegenwoordigen 218 gemeenten; iets meer dan 56% van alle gemeenten. Onder andere het Binnenlands Bestuur en AD hebben hier vandaag over gepubliceerd.
Voor aanbestedende overheden adviseert Natuur & Milieu overheden om de landelijke inkoopcriteria van PIANOo als basis te gebruiken. Belangrijk is daarbij om niet alleen de minimumcriteria te gebruiken, maar ook de gunningscriteria met voldoende weging. Maar voor gemeenten met oog voor luchtkwaliteit en klimaat zijn meer specificaties in de aanbestedingen nodig. Hiervoor doet Natuur & Milieu de volgende suggesties:

1. Vraag om elektrische voertuigen
Overstappen op elektrisch rijden op groene stroom levert verreweg de meeste winst op voor de luchtkwaliteit en het klimaat. Auto's, bestelbusjes en speciale voertuigen zoals veegwagens kunnen vaak al elektrisch worden uitgevoerd. Dit wordt door verschillende gemeenten ook al toegepast.

2. Sluit dieselvoertuigen en biobrandstof uit landbouwgewassen uit
Zorg ervoor dat je dieselvoertuigen uitsluit, vanwege de hoge emissies stikstofoxiden en daarmee de grote gezondheidsschade. Dit is ook bij nieuwe voertuigen (Euro 6/VI) van belang. Let daarnaast ook op bij biobrandstoffen. Deze staan in de landelijke inkoopcriteria. Maar biobrandstof uit voedselgewassen veroorzaakt vaak juist veel schade aan klimaat, mens en natuur.

3. Beloon verschillende alternatieven brandstoffen niet gelijk
Kies, als volledig elektrisch nog niet mogelijk is voor personenauto's, voor een zuinige plug-in met als derde optie een voertuig op waterstof of CNG (mits er echt groen gas getankt wordt). Voor bestelwagens zijn inmiddels een aantal elektrische (ombouw) modellen beschikbaar. Als dit echt niet haalbaar is, zijn waterstof of groen gas de beste opties. Zorg als er om meerdere brandstoffen gevraagd wordt altijd voor voldoende onderscheid in de beloning (gunningsvoordeel) tussen deze alternatieven. Baseer het gunningsvoordeel op de milieuwinst van de verschillende alternatieven en op wat marktpartijen nodig hebben om schone alternatieven zoals elektrische voertuigen concurrerend te kunnen aanbieden. Zonder onderscheid zullen aanbieders de goedkoopste optie aanbieden, en dat is zelden de meest duurzame.

4. Hanteer een voldoende lange contractperiode, bij voorkeur van zeven jaar
Om duurzame voertuigen concurrerend te kunnen aanbieden, moeten marktpartijen de investeringskosten kunnen terugverdienen. De voertuigen gaan al snel zes tot tien jaar mee. Een contractperiode van drie jaar is momenteel vaak de norm. Dit maakt het voor aanbieders onaantrekkelijk om duurzame voertuigen aan te bieden.

5. Eis maatregelen die brandstofbesparing opleveren
Er is een brandstofbesparing van ongeveer 40 procent mogelijk door het inzetten van zuinige voertuigen (met CO2-normen of een energielabel), Het Nieuwe Rijden, zuinige banden en applicaties in de auto zoals een start-stopsysteem of een schakelindicator. Deze maatregelen leveren, naast milieuwinst, ook een aanzienlijke kostenbesparing op.

6. Zorg voor minder verreden kilometers
De gereden kilometers worden vaak verminderd met slimme logistiek of door bundeling van de verschillende typen doelgroepenvervoer en het reguliere OV. Ook dit levert zowel een kostenbesparing als milieuwinst op. Voor het eigen wagenpark zijn er alternatieven voor de auto, zoals een aantrekkelijke fietsregeling, een flexibele mobiliteitskaart en het aanbieden van deel- of poolauto's.

7. Wees concreet
Bij sommige van de onderzochte aanbestedingen werd aan de aanbieders gevraagd om zelf aan te geven welke extra (milieu)kwaliteit ze kunnen leveren. Zonder een helder kader vanuit de gemeente blijkt dat echter lang niet altijd effectief. Geef als gemeente dan ook zo concreet mogelijk aan wat je belangrijk vindt. Daarmee is duidelijk voor de inschrijvende partij waar de focus op moet liggen.

We willen het komende jaar graag samen met overheden en aanbieders van duurzame mobiliteitsproducten verder werken aan duurzaam inkopen. Mocht u vragen hebben over het rapport, neem dat gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

Natuur & Milieu

Karin Blaauw

Programmaleider duurzame mobiliteit

Voor vragen en reacties kunt u contact opnemen met:

Karin Blaauw, 06-14487425, k.blaauw@natuurenmilieu.nl

BENCHMARK

DUURZAAM INKOPEN VAN VERVOER

Een onderzoek naar gemeentelijke vervoersaanbestedingen 2016/2017: Doelgroepenvervoer en eigen wagenpark

NATUUR & MILIEU

Datum: November 2017
Door: Natuur & Milieu

Samenwerking PitPoint en Natuur & Milieu

De benchmarkstudie 'duurzaam inkopen van vervoer' is mede mogelijk gemaakt door PitPoint. PitPoint en Natuur & Milieu werken samen vanuit een eigen onafhankelijke positie. De samenwerking is gebaseerd op een gezamenlijk belang bij het versnellen van de transitie naar duurzame brandstoffen en voertuigen. Natuur & Milieu voerde het benchmark-onderzoek uit en de resultaten vallen onder verantwoordelijkheid van Natuur & Milieu.

INHOUD

Inhoudsopgave 3

Managementsamenvatting 4

Hoofdstuk 1 Inleiding 8
1.1 Waarom deze benchmark? 8
1.2 De praktijk van duurzaam inkopen 9
1.3 Onderzoeksopzet 10

Hoofdstuk 2 Resultaten 12
2.1 De ranglijst 12
2.2 Algemene analyse 14

Hoofdstuk 3 Conclusies en aanbevelingen 19
3.1 Conclusies 19
3.2 Aanbevelingen voor gemeenten 20
3.3 Praktijkvoorbeelden 22

Bijlage A: Minimumeisen en gunningscriteria 24
Bijlage B: Onderzoeksmethodiek 26
Bijlage C: Gevraagde Euronormen 28
Bijlage D: Gemeenten per aanbesteding 30

MANAGEMENTSAMENVATTING

Nederlandse gemeenten kunnen met hun eigen inkoop een belangrijke aanjager zijn van de verduurzaming van het Nederlandse wagenpark. Veel steden kampen met gezondheidsschade door luchtvervuiling van het verkeer en hebben grote ambities op het gebied van luchtkwaliteit en klimaat. Helaas worden deze ambities nog lang niet altijd vertaald naar duurzaam inkoopbeleid, zo blijkt uit deze benchmark. Slechts 24 procent van de onderzochte aanbestedingen voldoen aan de landelijke inkoopcriteria voor duurzaamheid. De overige 76 procent hebben een hogere milieubelasting.

In deze benchmark is gekeken naar de gemeentelijke inkoop van eigen voertuigen en van taxibusjes waarmee ouderen, zieken en leerlingen worden vervoerd (het doelgroepen- of contractvervoer). Dit doelgroepenvervoer is een belangrijke categorie: ongeveer 700.000 mensen maken er gebruik van.[1] Gemeenten zijn hiervoor volledig zelf verantwoordelijk. Zij kunnen in hun aanbestedingen eisen stellen, en aanbieders van schone voertuigen een voordeel geven. Het betreft voor deze doelgroepen vooral personenauto's en bestelbestelbusjes.

Impact mobiliteitsinkoop op luchtkwaliteit en klimaat
Met duurzame aanbestedingen kunnen gemeenten een belangrijke impuls geven aan de overgang naar schone, elektrische voertuigen voor de toekomst. De grootste inkoopcategorie voertuigen bestaat uit bestelbusjes voor het doelgroepenvervoer. Vooral bij deze categorie is veel gezondheidswinst te behalen, omdat de meeste bestelbusjes in Nederland nog op diesel rijden. Diesel veroorzaakt bovengemiddeld veel uitstoot van stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid, zoals fijnstof. Bestelbusjes worden in het doelgroepenvervoer ingezet voor kwetsbare groepen: kinderen, zieken en ouderen. Juist zij hebben extra last van de luchtvervuiling door voertuigen.

Onderzoeksmethode
Tien jaar geleden spraken gemeenten af om te streven naar 100 procent duurzaam inkopen in 2015. Om te bepalen wat duurzaam is, zijn landelijke criteria voor duurzaamheid opgesteld, de zogenaamde inkoopcriteria van PIANOo.[2] Onderdeel daarvan zijn geschiktheidseisen, minimumeisen en gunningscriteria. De geschiktheids- en minimumeisen zijn bedoeld om de meest vervuilende producten en diensten uit te sluiten; alle aanbesteders moeten eraan voldoen. Maar dat is onvoldoende om de luchtvervuiling en klimaatschade voldoende terug te dringen. Daarvoor zijn aanvullende eisen en gunningscriteria[3] nodig. Om tot een cijfer per aanbesteding en een onderlinge ranking te komen, heeft Natuur & Milieu gekeken wat de milieuwinst op luchtkwaliteit en klimaat is van de eisen en gunningscriteria die een gemeente stelt. Een 10 is daarbij gelijk aan volledig emissieloze mobiliteit. Een 1 komt overeen met een gemeente die geen effectieve milieucriteria opneemt.

In 2015 en 2016 toetste Natuur & Milieu ook of overheden hun ambitie waarmaakten. In beide jaren bleek dit niet het geval. Zo bleek in het onderzoek van 2016 dat maar liefst 84 procent van de gemeenten niet voldeed aan de inkoopcriteria.

1) *Cijfers en prognoses voor het doelgroepenvervoer in Nederland; Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid, juli 2016*
2) *PIANOo is het expertisecentrum Aanbesteden van het ministerie van Economische Zaken. Gebruikte criteriadocumenten van PIANOo zijn: 'Criteria voor duurzaam inkopen van Vraagafhankelijk vervoer', versie 1.6, oktober 2011 en 'Criteria voor duurzaam inkopen van Leerlingenvervoer en gym-/zwemvervoer', versie 1.6, oktober 2011 en 'Milieucriteria voor het maatschappelijk verantwoord inkopen van Dienstauto's (inclusief onderhoud)', versie 8 april 2015.*
3) *Het voldoen aan gunningscriteria is niet verplicht maar aanbieders die hier wel aan voldoen krijgen een voordeel in de aanbesteding in de vorm van een fictieve korting op de aanbestedingsprijs.*

RESULTATEN

Gemiddeld voldoet dit jaar 76 procent van de aanbestedingen niet aan de landelijke inkoopcriteria voor duurzaamheid. Dit is beter dan vorig jaar, maar nog altijd bijzonder teleurstellend, gezien het streven van gemeenten naar 100 procent duurzame inkoop. In tabel 1 hieronder staan alle onderzochte aanbestedingen gerangschikt op duurzaamheid.

Tabel 1: Benchmark Duurzaam Inkopen van vervoer voor doelgroepenvervoer en eigen wagenpark

Categorie	Gemeente of samenwerkingsverband (penvoerder e.o.g.)[4]	Cijfer
Eigen wagenpark	Utrecht	9 - 9,5
Doelgroepenvervoer	Groningen en Haren	8 - 8,5
Doelgroepenvervoer	Leeuwarden; Amsterdam	7,5 - 8
Eigen wagenpark	Bronckhorst; Uden	
Doelgroepenvervoer	Haarlemmermeer	7 - 7,5
Eigen wagenpark	Almere; Wijchen; Den Bosch; Tilburg	
Doelgroepenvervoer	Hillegom e.o.g., Harlingen e.o.g., Krimpen aan den IJssel, Westland	6,5 - 7
Eigen wagenpark	Leiden en Zoeterwoude; Vlaardingen	
Doelgroepenvervoer	Venlo; Tilburg e.o.g.; Zaanstad e.o.g.	6 - 6,5
Doelgroepenvervoer	De Fryske Marren e.o.g.; Apeldoorn e.o.g.; Gemeenten in Groningen en Drenthe (excl. gemeente Groningen en Haren); Zoetermeer; Breda; Utrechtse Heuvelrug e.o.g.; Venlo e.o.g.; Amstelveen en Aalsmeer; Bodegraven e.o.g.; Dongeradeel e.o.g.; Aalsmeer e.o.g.	5,5 - 6
Eigen wagenpark	Oude IJsselstreek	
Doelgroepenvervoer	Terneuzen e.o.g.; Capelle aan den IJssel; Littenseradiel e.o.g.[5]; Pijnacker-Nootdorp	5 - 5,5
Eigen wagenpark	Houten en Wijk bij Duursteden; Groningen; Dordrecht; Ommen en Hardenberg; Zaanstad	
Doelgroepenvervoer	Uden e.o.g.; Bergeijk e.o.g.; Oirschot; Nuenen; Alphen Chaam en Baarle-Nassau; Amersfoort e.o.g.; Den Haag e.o.g.; Heerenveen; Aalburg e.o.g.; Dronten; Boxmeer en Sint Anthonis; Raalte; De Fryske Marren (perceel 2); Gemert-Bakel en Laarbeek; Arnhem-Nijmegen e.o.g.; Hof van Twente e.o.g.; Doetinchem e.o.g.	4,5 - 5
Eigen wagenpark	Zaltbommel; Goeree-Overflakkee	
Doelgroepenvervoer	Culemborg; Steenbergen; Woerden en Oudewater; Raalte; Leiden e.o.g.	4 - 4,5
Eigen wagenpark	Hoogeveen en De Wolden; Stein; Steenbergen; Woerden	
Doelgroepenvervoer	Moerdijk; Haarlem; Barneveld	3 - 3,5
Doelgroepenvervoer	Lingewaal; Houten	1 - 1,5
Eigen wagenpark	Roosendaal	

4) *De meeste gemeenten doen hun aanbesteding in een samenwerkingsverband, samen met omliggende gemeenten. In deze tabel staan aanbestedingsduo's allebei bij naam genoemd. Bij aanbestedingen met drie of meer betrokken gemeenten, wordt de hoofdaanbesteder vermeld (de zgn. penvoerder), gevolgd door de afkorting 'e.o.g.': en omliggende gemeenten. De volledige lijst is te vinden in bijlage D.*

5) *De Fryske Marren perceel 1*

Koplopers: sturen op elektrisch
Positief is dat een beperkte, maar groeiende groep van koplopergemeenten serieus op duurzaamheid stuurt. De meest duurzame aanbestedingen zijn van Utrecht, Groningen en Haren, Leeuwarden, Amsterdam, Bronckhorst en Uden. In de meest duurzame aanbestedingen zien we onder andere een opmars van elektrisch rijden. In 2017 werd dit twee keer zo vaak geëist als in 2016: in 11 procent van de aanbestedingen geldt (een deel van de ritten) elektrisch als minimumeis. In 2016 was dit nog 5 procent. Daarnaast wordt in 54 procent van alle aanbestedingen via gunningscriteria gestuurd op voertuigen die elektrisch rijden of op waterstof of (groen) gas.

Te laag gunningsvoordeel leidt tot diesels
Maar vaak is het gunningsvoordeel dat bedrijven kunnen behalen met schone voertuigen helaas nog te laag om effectief te zijn. Milieu weegt in de gunning voor het doelgroepenvervoer met gemiddeld 9 procent mee en in het eigen wagenpark met 12 procent. Voor echt duurzame opties, zoals elektrische voertuigen, blijkt op dit moment eerder een voordeel van 20-35 procent nodig te zijn, afhankelijk van de situatie en de ambitie. Door dit lage gunningsvoordeel zullen er in de meeste gemeenten nog steeds dieselvoertuigen ingezet worden. Dit komt doordat dieselvoertuigen bij aanschaf goedkoper zijn dan duurzamere voertuigen. De keuze voor diesels is echter de slechtste keuze voor de gezondheid en voor het klimaat.

Weinig aandacht voor brandstofbesparing
Opvallend is dat zelfs simpele, kosteneffectieve maatregelen weinig gevraagd worden. Zo vraagt slechts 23 procent om zuinige banden. Dit ondanks de campagne van de rijksoverheid 'kies de beste band', waarin de voordelen van zuinige, stille en veilige banden worden uitgelicht. Daarnaast blijkt ook dat nog steeds weinig gemeenten CO_2-eisen aan de voertuigen stellen. Het is een gemiste kans dat gemeenten deze besparende maatregelen niet opnemen als eis in de aanbestedingen. Hiermee kan in totaal namelijk tot maar liefst 40 procent brandstof worden bespaard.

AANBEVELINGEN

Voor het verduurzamen van de mobiliteitsinkoop van gemeenten liggen er mooie kansen, met grote impact op klimaat en luchtkwaliteit. De analyses van de aanbestedingen van de afgelopen jaren laten zien dat dit niet vanzelf gaat. Bestuurlijk commitment, heldere ambities en een goede samenwerking binnen en tussen gemeenten zijn nodig om deze kansen te benutten. Daarnaast vormen een gebrek aan kennis en budget een belangrijk obstakel. Daarbij kunnen gemeenten leren van de aanbestedingsaanpak bij bussen. Het 'bestuursakkoord zero-emissie bus'[6] is een inspirerend voorbeeld: dit traject bestond uit een verkenning van technologische opties, de totale kosten over de levensduur, financiële ondersteuning en bestuurlijke commitment van alle betrokken partijen. Met deze aanpak is het gelukt best practices tot mainstream te verheffen bij de aanbesteding van busvervoer.

Voor aanbestedende overheden
Natuur & Milieu adviseert overheden om de landelijke inkoopcriteria van PIANOo als basis te gebruiken. Belangrijk is daarbij om niet alleen de minimumcriteria te gebruiken, maar ook de gunningscriteria met voldoende weging. Maar voor gemeenten met oog voor luchtkwaliteit en klimaat zijn meer specificaties in de aanbestedingen nodig. Hiervoor doet Natuur & Milieu de volgende suggesties:

1. Vraag om elektrische voertuigen
Overstappen op elektrisch rijden op groene stroom levert verreweg de meeste winst op voor de luchtkwaliteit en het klimaat. Auto's, bestelbusjes en speciale voertuigen zoals veegwagens kunnen vaak al elektrisch worden uitgevoerd. Dit wordt door verschillende gemeenten ook al toegepast.

6) *Bestuursakkoord Zero Emissie Regionaal Openbaar Vervoer Per Bus, maart 2016*

2. Sluit dieselvoertuigen en biobrandstof uit landbouwgewassen uit
Zorg ervoor dat je dieselvoertuigen uitsluit, vanwege de hoge emissies stikstofoxiden en daarmee de grote gezondheidsschade. Dit is ook bij nieuwe voertuigen (Euro 6/VI) van belang.
Let daarnaast ook op bij biobrandstoffen. Deze staan in de landelijke inkoopcriteria. Maar biobrandstof uit voedselgewassen veroorzaakt vaak juist veel schade aan klimaat, mens en natuur.[7]

3. Beloon verschillende alternatieven brandstoffen niet gelijk
Kies, als volledig elektrisch nog niet mogelijk is voor personenauto's, voor een zuinige plug-in met als derde optie een voertuig op waterstof of CNG (mits er echt groen gas getankt wordt). Voor bestelwagens zijn inmiddels een aantal elektrische (ombouw) modellen beschikbaar. Als dit echt niet haalbaar is, zijn waterstof of groen gas de beste opties.
Zorg als er om meerdere brandstoffen gevraagd wordt altijd voor voldoende onderscheid in de beloning (gunningsvoordeel) tussen deze alternatieven. Baseer het gunningsvoordeel op de milieuwinst van de verschillende alternatieven en op wat marktpartijen nodig hebben om schone alternatieven zoals elektrische voertuigen concurrerend te kunnen aanbieden.[8] Zonder onderscheid zullen aanbieders de goedkoopste optie aanbieden, en dat is zelden de meest duurzame.

4. Hanteer een voldoende lange contractperiode, bij voorkeur van zeven jaar
Om duurzame voertuigen concurrerend te kunnen aanbieden, moeten marktpartijen de investeringskosten kunnen terugverdienen. De voertuigen gaan al snel zes tot tien jaar mee. Een contractperiode van drie jaar is momenteel vaak de norm. Dit maakt het voor aanbieders onaantrekkelijk om duurzame voertuigen aan te bieden.

5. Eis maatregelen die brandstofbesparing opleveren
Er is een brandstofbesparing van ongeveer 40 procent mogelijk door het inzetten van zuinige voertuigen (met CO_2-normen of een energielabel), Het Nieuwe Rijden, zuinige banden en applicaties in de auto zoals een start-stopsysteem of een schakelindicator (zie bijlage B). Deze maatregelen leveren, naast milieuwinst, ook een aanzienlijke kostenbesparing op.

6. Zorg voor minder verreden kilometers
De gereden kilometers worden vaak verminderd met slimme logistiek of door bundeling van de verschillende typen doelgroepenvervoer en het reguliere OV. Ook dit levert zowel een kostenbesparing als milieuwinst op. Voor het eigen wagenpark zijn er alternatieven voor de auto, zoals een aantrekkelijke fietsregeling, een flexibele mobiliteitskaart en het aanbieden van deel- of poolauto's.

7. Wees concreet
Bij sommige van de onderzochte aanbestedingen werd aan de aanbieders gevraagd om zelf aan te geven welke extra (milieu)kwaliteit ze kunnen leveren. Zonder een helder kader vanuit de gemeente blijkt dat echter lang niet altijd effectief. Geef als gemeente dan ook zo concreet mogelijk aan wat je belangrijk vindt. Daarmee is duidelijk voor de inschrijvende partij waar de focus op moet liggen.

7) Zie hiervoor 'Wat is een schone brandstof' van Natuur & Milieu uit 2017.
8) Zie hiervoor de factsheets schone brandstoffen van Natuur & Milieu uit 2017.

1 INLEIDING

1.1 WAAROM DEZE BENCHMARK?

In het Klimaatakkoord Gemeenten en Rijk (2007) spraken de Nederlandse gemeenten, vertegenwoordigd door de VNG, af dat ze zouden streven naar 100 procent duurzaam inkopen in 2015.[9] Voor de milieu-impact is mobiliteit een belangrijke inkoopcategorie. Binnen gemeenten gaat het hierbij vooral om het eigen wagenpark en het doelgroepenvervoer[10] goed voor het grootste gedeelte van de mobiliteitsinkoop. Het precieze aantal voertuigen is niet bekend. Maar met jaarlijks 700.000 gebruikers is het doelgroepenvervoer een aanzienlijke sector.[11] Deze vormen van vervoer hebben een impact op klimaat en luchtkwaliteit. Verreweg het meeste doelgroepenvervoer gebeurt vooralsnog met dieselvoertuigen, met een grote klimaat- en gezondheidsschade. Dat is opmerkelijk, aangezien het veelal kwetsbare doelgroepen zijn die worden vervoerd, zoals ouderen, zieken en kinderen in de groei. Ook rijden de wagens vooral in stedelijk gebied, waar ze bijdragen aan 'luchtkwaliteitsknelpunten'.[12]

Halen Nederlandse gemeenten hun doelstelling om 100 procent duurzame mobiliteit in te kopen? Om die vraag te beantwoorden deed Natuur & Milieu in 2015 en 2016 een benchmarkonderzoek naar aanbestedingen van gemeenten voor doelgroepenvervoer en het eigen gemeentelijk wagenpark. Daaruit bleek dat het niet goed gaat met duurzaam inkopen door gemeenten en dat in beide jaren ruim driekwart van alle aanbestedingen niet voldeed aan de minimumcriteria[13] voor duurzaam inkopen. Deze teleurstellende resultaten waren voldoende aanleiding om de benchmark dit jaar te herhalen.

Aandacht en urgentie
Ondanks de ambitie om 100 procent duurzaam in te kopen, kreeg het thema de afgelopen jaren weinig aandacht binnen de overheid. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu monitorde voor het laatst in 2010 hoe het ervoor stond.[14] Een volgende monitor verschijnt op z'n vroegst in 2018. Het afgelopen jaar lijkt de aandacht voor duurzaam inkopen wel weer toe te nemen; zo ondertekenden 73 gemeenten het manifest MVI (Maatschappelijk Verantwoord Inkopen). Maar of die aandacht tot ook tot een hogere milieukwaliteit in de praktijk leidt is nog niet bekend.

Tegelijk neemt de noodzaak tot duurzaam inkopen van mobiliteit alleen maar toe. Zo kwam de afgelopen jaren met 'Dieselgate' aan het licht hoe groot de gezondheidsschade is van dieselvoertuigen. En met het klimaatakkoord van Parijs is verder bekrachtigd dat ook het wegvervoer versneld moet overschakelen van fossiele brandstoffen naar schone alternatieven.

De impact van duurzaam inkopen
Duurzaam inkopen van mobiliteit is om meerdere redenen belangrijk:

- Het is beter voor de lokale luchtkwaliteit en het klimaat: auto's en bestelbusjes veroorzaken schade aan het klimaat en de gezondheid in steden door de uitstoot van NOx, fijnstof en CO_2. Bestelbusjes veroorzaken 40 procent van de fijnstof- en 19 procent van de NOx-vervuiling van het wegverkeer in steden. Voor personenauto's is dat 33 procent voor NOx en 34 procent voor fijnstof.[15]
- De voorbeeldfunctie voor inwoners en bedrijven. Door duurzaam in te kopen, laten gemeenten zien dat ze hun luchtkwaliteit en klimaatdoelen serieus nemen. Ofwel: practice what you preach.
- Overheden zijn door het gezamenlijke inkoopvolume belangrijke aanjagers van groene groei en innovatie. Door innovatieve, duurzame producten te stimuleren, kan de overheid een belangrijke rol spelen in de marktintroductie van nieuwe producten;

9) https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2007/11/01/klimaatakkoord-gemeenten-en-rijk-2007-2011
10) *Onder 'doelgroepenvervoer' vallen vervoer van mensen in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en 'leerlingenvervoer', voor kinderen die niet zelfstandig naar school kunnen, bijvoorbeeld door ziekte, handicap of gedragsproblemen, of die ver moeten reizen voor een gespecialiseerde school. Ook gymvervoer (het vervoer van leerlingen voor sport) valt onder het leerlingenvervoer.*
11) *Cijfers en prognoses voor het doelgroepenvervoer in Nederland; Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid, juli 2016*
12) *Daarvan spreken we als de luchtvervuiling op een locatie 10 procent boven de norm is.*
13) *Voor minimumeisen: zie bijlage A*
14) https://www.pianoo.nl/sites/default/files/documents/documents/eindrapportmonitorduurzaaminkopen.pdf
15) *CBS Stattline cijfers over 2016 voor de bebouwde kom*

1.2 DE PRAKTIJK VAN DUURZAAM INKOPEN

Hoe werkt duurzaam inkopen van vervoer door gemeenten?
Als gemeenten nieuwe voertuigen voor eigen gebruik willen aanschaffen en als ze diensten willen inkopen waarbij voertuigen worden ingezet, doen ze een aanbesteding. Dit kunnen ze zelf doen, maar steeds vaker gebeurt het in regionale samenwerkingsverbanden met gemeenten uit de buurt. Dat is efficiënter: niet elke gemeenten heeft inkoopdeskundigen op alle onderwerpen nodig. Een risico van grote gemeentelijke samenwerkingsverbanden kan zijn dat de ambities van individuele gemeenten hierin niet goed doorklinken.

Gemeenten hebben vaak niet zelf de kennis om mobiliteit duurzaam in te kopen. Soms laten ze zich daarom adviseren door adviesorganisaties als Forseti of De Have Kennisdelers, of halen ze kennis op bij platforms zoals CROW en/of baseren ze zich op de inkoopcriteria die door PIANOo zijn gepubliceerd.[16] Het voormalig AgentschapNL, nu de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), heeft deze criteria opgesteld. Ze bevatten de minimumeisen en gunningscriteria [17] voor volledig duurzame inkoop (MVI, Maatschappelijk Verantwoord Inkopen). PIANOo geeft op zijn website aan dat 'de minimumeisen gelden als ondergrens'. De gunningscriteria kunnen worden toegepast om 'de ambitie te verhogen en duurzaamheid te bevorderen, in lijn met de doelstelling uit de aanbestedingswet om zoveel mogelijk maatschappelijke waarde te creëren'.

In de benchmark van 2016 werd geconcludeerd dat de landelijke inkoopcriteria van PIANOo niet alleen sterk verouderd en achterhaald waren, maar ook ontoereikend voor echte verduurzaming. In maart 2017 zijn nieuwe criteria vastgesteld voor doelgroepenvervoer (ook wel contractvervoer of vervangend OV genoemd). Deze zijn op een aantal onderdelen sterk verbeterd. De eisen aan uitlaatemissies (Euro V en voor vervangend OV Euro VI), de CO_2-uitstoot (energielabel A of B) en geluidsemissie en rolweerstand van de voertuigen zijn aangepast. En met de gunningscriteria kan nu beter worden gestuurd op elektrische voertuigen, waterstof of groen gas. Op de vraag hoe dit precies moet worden ingevuld, welk gunningsvoordeel nodig is voor echt duurzame producten, geven de documenten nog geen informatie.

Belangrijk is om te benadrukken dat de minimumcriteria volstrekt onvoldoende zijn om vervuilende (diesel) voertuigen uit te sluiten. Hiervoor zijn aanvullende eisen en/of gunningscriteria nodig voor elektrische voertuigen, alternatieve brandstoffen en energiebesparing, met een voldoende weging.

Er is een wezenlijk verschil tussen de aanbestedingen voor Wmo- en leerlingenvervoer (samen het doelgroepenvervoer) en die voor het eigen wagenpark. De aanbieders van het doelgroepenvervoer zijn dienstverlener; de voertuigen zijn geen eigendom van de gemeenten. Voor voertuigen in eigendom is het makkelijker om heel concrete eisen te stellen. Bovendien zijn de eigen voertuigen vaak zichtbaarder dan voertuigen die worden ingehuurd. De ambitie en milieuprestatie bij eigen voertuigen liggen daardoor vaak hoger.

Effect van aanbesteding op duurzaam inkopen
Wanneer een gemeente geen eisen stelt, wint de goedkoopste aanbieding de aanbesteding. Voor vervoersaanbieders kan het dan interessant zijn om de oudere, meer vervuilende voertuigen niet af te schrijven maar te laten rijden in gemeenten die weinig eisen stellen. Een gemeente die geen concrete en voldoende ambitieuze duurzaamheidseisen stelt, loopt dus een groot risico vervuilende auto's en bussen te krijgen die andere gemeenten al niet meer accepteren.

Succesfactoren voor gemeenten
Uit de gesprekken dit jaar met koplopers en deskundigen, en uit vorige benchmarkrapporten, kwamen de volgende succesfactoren naar voren voor een duurzaam inkoopbeleid:
- Een college met ambitie op het gebied van duurzaamheid en concrete doelen op het gebied van klimaat, luchtkwaliteit en elektrisch rijden;
- Bestuurlijke aandacht voor de doorwerking van de doelen en ambities, en controle/monitoring door de verantwoordelijke wethouder;

16) PIANOo is het expertisecentrum Aanbesteden van het ministerie van Economische Zaken.
17) Minimumeisen vormen een harde eis. Als bedrijven hier niet aan voldoen, komen ze niet in aanmerking voor de opdracht. Bij gunningscriteria is dit niet zo. Aanbieders die voldoen aan de gunningscriteria krijgen een gunningsvoordeel. Dit voordeel weegt mee in de beoordeling. Daardoor krijgen duurzame producten een concurrentievoordeel, ook als ze net iets duurder zijn dan meer vervuilende producten en diensten.

- Een betrokken en deskundige ambtenaar/inkoper;
- Het belang dat gehecht wordt aan de juiste voorbeeldfunctie (vooral bij het eigen wagenpark);
- Heldere, eenvoudig toepasbare informatie over duurzame inkoopeisen en kennis van succesvolle koplopers;
- Goede koppeling tussen de afdelingen duurzaamheid en inkoop, en de contracteigenaar (budgethouder);
- Een voldoende lange contractperiode. Voertuigen gaan al snel tien jaar mee. Een contractperiode van drie jaar geeft dan een enorme onzekerheid voor marktpartijen om te investeren in innovatieve schone voertuigen. Gemeenten met een hoge ambitie stellen daarom vaak periodes tussen vijf en zeven jaar voor.

Knelpunten voor gemeenten

Uit de gesprekken kwamen ook knelpunten naar voren:

- Onvoldoende kennis en capaciteit bij de aanbestedende diensten. Ambitie tot duurzaam inkopen leidt niet altijd tot duurzame aanbestedingen (zie ook TELOS-onderzoek 2015);[18]
- Uitbesteding van duurzaam inkopen, bijvoorbeeld aan een gemeentelijk samenwerkingsverband;
- Het idee dat de minimumcriteria voldoende zijn om duurzaamheid te garanderen;
- De gedachte dat duurzaamheid duur is. Veel gemeenten moeten bezuinigen en duurzaam inkopen staat laag op de prioriteitenlijst. Vaak wordt daarbij niet goed gekeken naar de kosten van de totale levensduur, waardoor ook veel kosteneffectieve duurzaamheidsopties (zuinige banden, brandstofverbruiksmeter et cetera) niet worden opgenomen;
- Gebrek aan aandacht en urgentie. Daardoor te veel 'knip & plakwerk' van eerdere aanbestedingen;
- Versnippering binnen de gemeente. Vaak wordt inkoop niet centraal georganiseerd, waardoor veel verschillende ambtenaren betrokken zijn;
- De loopduur van contracten in het doelgroepenvervoer is vaak te kort. Deze loopduur is vaak rond de drie jaar. Dit is voor bedrijven die intekenen op een aanbesteding vaak te kort om de meerkosten van investeringen terug te verdienen. Bovendien is vaak onzeker of in een volgend contract duurzaamheid opnieuw een gunningsvoordeel oplevert;
- Gedeelde bestuurlijke verantwoordelijkheid. In het college zijn meerdere wethouders verantwoordelijk voor milieu, duurzaamheid en vervoer. Als er compromissen gesloten moeten worden, worden milieu en duurzaamheid nog te vaak als 'minder belangrijk' ervaren.

1.3 ONDERZOEKSOPZET

Welke aanbestedingen zijn beoordeeld?

Natuur & Milieu beoordeelde 70 gemeentelijke aanbestedingen voor eigen wagenpark en doelgroepenvervoer uit de periode juni 2016-juni 2017. De aanbestedingen vertegenwoordigen 218 gemeenten; iets meer dan 56 procent van alle gemeenten.

In het onderzoek zijn alleen maatregelen gericht op duurzame voertuigen en brandstoffen beoordeeld. Sommige gemeenten sturen daarnaast op milieuwinst en kostenbesparing door te vragen om maatregelen gericht op het bundelen van transport, een efficiëntere rittenplanning en een betere logistieke efficiency. De milieuwinst hiervan is niet meegenomen in het onderzoek.

Beoordelingsmethodiek

De aanbestedingen zijn beoordeeld op hun milieueffect: zowel op luchtkwaliteit (NOx en fijnstof) als klimaat (CO_2). De aanbestedingen zijn daarvoor beoordeeld op alle relevante criteria voor duurzame voertuigen en brandstoffen. Het gaat daarbij om criteria gericht op:

1. Schonere brandstoffen en energiedragers (wordt er gevraagd om alternatieven voor diesel zoals elektrisch, waterstof, CNG en/of de inzet van biobrandstof)
2. Brandstofbesparing zoals zuinige voertuigen (CO_2 eis aan het voertuig), zuinige banden et cetera
3. De leeftijd en daarmee de luchtvervuiling van een voertuig; aan de hand van de Europese normen voor voertuigen (euronormen)

18) http://www.telos.nl/Telos/Medewerkers/MMommaas/369066.aspx?t=Nationale+monitor+duurzame+gemeenten+2015

De Milieuwinst van deze maatregelen op luchtkwaliteit en op klimaat is afgeleid van de effecten van verschillende brandstof besparende opties en alternatieve brandstoffen zoals vermeld in Bijlage B.

Als de criteria als eis zijn geformuleerd wordt altijd de volledige milieuwinst toegekend. Als het om een wens (gunningscriterium) gaat is gekeken of deze zwaar genoeg meeweegt ten opzichte van de prijs. Daarbij is 20 procent als ondergrens gehanteerd.[19] Bij een lagere weging wordt slechts een percentage van de milieuwinst voor het gevraagde gunningscriterium toegerekend. (bijvoorbeeld bij 5 procent weging wordt 5/20 procent; dus 25 procent van de milieuwinst toegekend. Dit komt omdat bij lage percentages de lagere aanschafprijs vaak de doorslag geeft en daardoor de keuze meestal valt op dieselvoertuigen.

Om de verschillende soorten emissies bij elkaar te kunnen optellen, is van alle emissies de maatschappelijke kosten berekend. Bij luchtkwaliteit gaat het om de kosten voor de gezondheidsschade zorg die hiervan het gevolg zijn. Bij klimaat gaat het om kosten veroorzaakt door klimaatverandering.[20] De uitkomsten zijn vervolgens vertaald naar een cijfer. Een 10 betekent volledig emissievrij vervoer over de gehele contractperiode, een 1 betekent geen enkele concrete milieuwinst.
De onderzoeksmethode, resultaten en aanbevelingen zijn besproken met een klankbordgroep van inkoopdeskundigen, gemeenten, aanbestedende bedrijven en bedrijven die aanbestedingstrajecten voor gemeenten organiseren.

Zie bijlage B voor meer uitleg over de onderzoeksmethodiek.

Aanpassing ten opzichte van Benchmark 2016
In de vorige twee benchmarkrapporten werden het leerlingen- en Wmo-vervoer apart beoordeeld. Dit jaar zijn ze gezamenlijk beoordeeld als 'doelgroepenvervoer', omdat het sterk vergelijkbare diensten zijn en omdat steeds meer wordt samengewerkt tussen het leerlingenvervoer en het Wmo-vervoer. In de nieuwe criteria van PIANOo zijn deze categorieën ook samengenomen.
Dit jaar viel het verder op dat veel aanbestedingen groter waren en meer gedifferentieerd. Steeds meer gemeenten werken samen in een grotere aanbesteding. Vaak bestaat deze grotere aanbesteding uit verschillende onderdelen. Die onderdelen kunnen gesplitst zijn naar gemeenten, en/of naar type voertuig. voor verschillende gemeenten. Deze verschillende onderdelen worden percelen genoemd. De milieueisen tussen deze verschillende percelen kunnen sterk verschillen. Zo heeft de gemeente Groningen veel ambitieuzere eisen dan de overige gemeenten. Bij grote verschillen tussen de percelen, hebben we de aanbestedingen gesplitst en de percelen los beoordeeld. Bij de resultaten staat dan naast de naam ook het perceelnummer vermeld.
Daarnaast hebben we de maatschappelijke kosten aangepast. Dit is gedaan omdat de kostenraming van luchtemissies (NOx) en klimaatschade (CO_2) op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten naar boven zijn bijgesteld. Dit heeft als gevolg dat de klimaatschade in deze benchmark iets zwaarder weegt in het eindcijfer en dat luchtkwaliteit iets minder zwaar weegt. Voor een uitgebreide uitleg van de gehanteerde methodiek, zie bijlage B.

Verder
Het is belangrijk om te benadrukken dat uitsluitend de aanbesteding is beoordeeld. Natuur & Milieu heeft geen onderzoek gedaan naar de uiteindelijk ingekochte vervoersmiddelen; dat zou een mooi vervolgonderzoek kunnen zijn. Zo is het mogelijk dat een gemeente geluk heeft en ondanks weinig ambitieuze eisen en gunningscriteria toch relatief schone voertuigen krijgt, of juist minder schone dan verwacht. De enige manier om dit echter te garanderen, is via de aanbesteding. Daarom hebben we specifiek de aanbestedingen onderzocht.

Natuur & Milieu heeft de aanbestedingen naar eer en geweten beoordeeld, maar het is mogelijk dat er zaken over het hoofd zijn gezien. De methode en uitkomsten zijn besproken met stakeholders. Hun opmerkingen en kritiek zijn verwerkt in de uiteindelijke rapportage.

19) 20 procent komt overeen met het advies zoals vermeld op de PIANOo-website voor de weging van gunningscriteria. Dit percentage is ook getoetst met de bij dit onderzoek betrokken expertgroep.
20) Dit is berekend op basis van de 'schaduwkosten' zoals geformuleerd door CE Delft. Bijlage B geeft een uitgebreide uitleg van de gehanteerde onderzoeksmethodiek.

2 RESULTATEN

Er zijn in totaal 70 aanbestedingen[21] onderzocht die tijdens de periode juni 2016 t/m juni 2017 zijn gepubliceerd op tendernet. Sommige gemeenten hebben zowel een aanbesteding uitgezet voor doelgroepenvervoer als eigen wagenpark. In de aanbestedingen werken vaak verschillende gemeenten samen; in totaal gaat het om 218 gemeenten.

Tabel 2: Aantal geanalyseerde aanbestedingen

	Aantal aanbestedingen	Aantal gemeenten
Doelgroepenvervoer	48	202[22]
Eigen wagenpark	22	26

2.1 DE RANGLIJST

De ranglijst geeft de totale milieuprestatie van de aanbesteding weer. Het getal achter de aanbesteding laat zien hoeveel procent meer of minder schade de gevraagde voertuigen veroorzaken ten opzichte van de landelijke inkoopcriteria. De best scorende gemeenten hebben gemeen dat ze dieselvoertuigen weren. Ze zetten in op zo veel mogelijk elektrische voertuigen of, daar wat dit nog niet kan, op waterstof en/of groen gas..

Ranglijst doelgroepenvervoer

Tabel 3: Ranglijst aanbestedingen doelgroepenvervoer op basis van de milieuprestatie

Partij[23]	Cijfer
Contractvervoer Centraal Groningen (perceel 1) - Groningen & Haren	8,4
LLV Leeuwarden	7,9
Aanvullend openbaar vervoer Amsterdam	7,5
Collegevervoer Haarlemmermeer	7,2
LLV Hillegom	6,9
LLV Waadhoeke (Harlingen e.o.g.)	6,7
Doelgroepenvervoer Krimpen aan den IJssel	6,6
LLV gemeente Westland	6,5
Taxidiensten Venlo	6,4
Doelgroepenvervoer Hart van Brabant	6,4
Doelgroepenvervoer Zaanstad[24]	6,4
PIANOo-eisen leerlingenvervoer oktober 2011 minimumcriteria + gunningscriteria	**6,0**

21) In de overzichtstabel staan 76 aanbestedingen, omdat hierbij afwijkende percelen apart zijn weergegeven.

22) De gemeenten Amstelveen en Aalsmeer komen twee keer voor in het doelgroepenvervoer: één keer voor leerlingenvervoer en één keer voor Wmo-vervoer.

23) De naam van de aanbestedingen is gebruikt in de tabel; het overzicht van gemeenten is uitgewerkt in bijlage D.

24) Gemeente Zaanstad werkt met een BVP-aanbesteding. Hierbij was er naast een gunning voor duurzaamheid (5 procent weging) ook ruimte voor duurzaamheid in het kansendossier (20 procent weging); op die manier was er veel ruimte ingebouwd binnen de aanbesteding voor duurzaamheid. Dit is meegenomen in de beoordeling. Uiteindelijk zijn er volledig elektrische auto's gegund.

LLV De Fryske Marren Perceel 3, 4, 5	5,9
Vervoercapaciteit Stedendriehoek (Apeldoorn, etc.)	5,9
Contractvervoer Groningen Drenthe (exclusief Groningen & Haren)	5,8
Collegevervoer Zoetermeer	5,8
LLV Breda	5,7
LLV Utrechtse Heuvelrug	5,7
LLV Noord-Limburgse gemeenten	5,7
WMO Amstelveen Aalsmeer	5,6
Routegebonden vervoer Bodegraven	5,6
Noordoost-Fryslân (perceel 1,2,4)	5,6
LLV Aalsmeer, Amstelveen en Uithoorn	5,5
Vraagafhankelijk vervoer Zeeuws-Vlaanderen	5,4
LLV Capelle aan den IJssel	5,3
LLV De Fryske Marren (Perceel 1)	5,2
LLV Pijnacker-Nootdorp	5,1
LLV Noordoost-Brabant	4,8
LLV Bergeijk	4,8
LLV Oirschot	4,8
LLV Nuenen	4,8
LLV Alphen Chaam	4,7
LLV Amersfoort	4,6
LLV Den Haag	4,6
LLV Heerenveen	4,6
LLV Aalburg Woudrichem Werkendam	4,5
LLV Dronten	4,5
LLV Boxmeer Sint Anthonis	4,5
LLV Raalte	4,5
LLV De Fryske Marren (Perceel 2)	4,5
Collectief vraagafhankelijk vervoer Gemert-Bakel	4,5
Contractvervoer regio Arnhem - Nijmegen	4,5
Aanbesteding Dinkelland doelgroepenvervoer	4,5
Vervoerscapaciteit ZOOV (zeven gemeenten in achterhoek)	4,5
LLV Culemborg	4,3
LLV Steenbergen	4,3
LLV Woerden	4,3
Servicevervoer Raalte	4,3
Regiotaxi Holland Rijnland	4,3
LLV Moerdijk	3,3
Gym zwemvervoer Haarlem	3,3
Gymvervoer Barneveld	3,3
LLV Lingewaal	1,0
LLV Houten	1,0

Ranglijst eigen wagenpark

Tabel 4: Ranglijst aanbestedingen eigen wagenpark op basis van de milieuprestatie

Partij[25]	**Cijfer**
Voertuigen Elektrisch CNG Utrecht	9,0
Bestelwagens Bronckhorst	7,7
Wagenpark Uden	7,5
Kleine dienstvoertuigen Almere	7,4
Bestelauto's Wijchen	7,4
Den Bosch (perceel 4 en 5)	7,2
Taxivervoer bestuur en personeel Tilburg	7,1
PIANOo-eisen dienstauto's april 2015 minimumcriteria + gunningscriteria	**7,0**
Bestelwagens Leiden[26]	6,9
Bedrijfswagens Vlaardingen	6,8
Voertuigen Oude IJsselstreek	5,7
Bedrijfswagens Houten	5,4
Voertuigen II Groningen	5,4
Bedrijfswagens Dordrecht	5,3
Voertuigen Ommen	5,1
Bedrijfswagens Zaanstad	5,0
Bestelwagens Zaltbommel	4,7
Bestek Wagenpark Goeree-Overflakkee	4,7
Wagenpark Hoogeveen	4,4
Bestelvoertuigen Stein	4,4
Voertuigen Steenbergen	4,1
Wagenpark Woerden	4,1
Leasewagenpark Roosendaal	1,0

2.2 ALGEMENE ANALYSE

Gemiddelde cijfers

Het gemiddelde cijfer voor de aanbestedingen is 5,2 voor doelgroepenvervoer en 5,7 voor het eigen wagenpark. Ten opzichte van vorig jaar is er weinig verbetering te zien. De massa blijft achter, maar de (nog kleine) groep gemeenten die ambitie tonen op het gebied van luchtkwaliteit en klimaat groeit. Deze gemeenten eisen dat het merendeel van de ritten/wagens elektrisch is, en zij weren dieselvoertuigen.

Tabel 5: Gemiddelde cijfers

	Gemiddelde cijfer
Doelgroepenvervoer (LLV en Wmo)	5,2
Eigen wagenpark	5,7

Dit jaar presteert 76 procent van de aanbestedingen op milieu minder goed dan de landelijke criteria voor duurzaam inkopen. Vorig jaar was dit 84 procent. De aanbestedingen presteren dus iets beter dan vorig jaar, maar nog altijd is bijzonder teleurstellend. De verschillen tussen het doelgroepenvervoer en het eigen wagenpark zijn daarbij nog groot zoals te zien valt in tabel 6.

25) De naam van de aanbesteding is in de tabel gebruikt; het overzicht van gemeenten is uitgewerkt in bijlage D
26) Dit gaat om 2 percelen

Tabel 6: Percentage van de aanbestedingen dat beter of minder goed presteert dan de landelijke inkoopcriteria

	Doelgroepenvervoer	Eigen Wagenpark
Milieuprestatie beter dan of gelijk aan de landelijke inkoopcriteria (minimum + gunning)	20%	32%
Milieuprestatie minder goed dan de landelijke inkoopcriteria (minimum + gunning)	80%	68%

De minimumeisen van PIANOo

Slechts bij 4 van de 48 aanbestedingen van het doelgroepenvervoer worden de minimumcriteria van PIANOo letterlijk overgenomen. Bij het eigen wagenpark gaat het om 2 van de 22 aanbestedingen. Vorig jaar waren dit 16 van de 85 aanbestedingen. Naar de leidraad van PIANOo wordt door gemeenten minder vaak verwezen.

Tabel 7: Percentage dat voldoet aan alle minimumcriteria.

Doelgroepenvervoer	**7%** (22%)
Eigen wagenpark	**9%** (19%)

(Tussen haakjes de percentages van Benchmark 2016)

Luchtkwaliteit: Euronormen in de aanbesteding

Het belangrijkste criterium dat in aanbestedingen kan worden gehanteerd om de luchtkwaliteit te verbeteren, zijn de Euronormen voor voertuigen. Euronormen zijn Europese wettelijke eisen aan de emissie van koolstofmonoxide (CO), koolwaterstof (HC), stikstofoxiden (NOx), en fijnstof (PM10). Vooral fijnstof- en NOx-emissie beïnvloeden de luchtkwaliteit en daarmee de gezondheid van inwoners. In de praktijk voldoen dieselvoertuigen op de weg bij lange na niet aan de normen; dit werd bij tests jarenlang verdoezeld door het gebruik van 'sjoemelsoftware'. Ook nieuwe dieselvoertuigen zijn veel ongezonder dan een aantal jaar geleden werd gedacht. In de berekening van de milieu-impact van de aanbestedingen gaan we daarom uit van de praktijkemissies.

In bijlage C staan de gevraagde Euronormen in de aanbestedingen uitgesplitst voor de verschillende categorieën voertuigen. Het kan voorkomen dat in de aanbesteding geen Euronorm wordt gevraagd, maar wel andere maatregelen (alternatieve brandstoffen) die effect hebben op de uitstoot van luchtemissies die schadelijk zijn voor de gezondheid. In dat geval is de aanbesteding hier meegeteld als minimaal Euro 6, aangezien dit impliciet gebeurt.

Tabel 8: Aanbestedingen die voldoen aan de gevraagde Euronorm

Doelgroepenvervoer	**90%** (85%)
Eigen wagenpark	**91%** (57%)

(Tussen haakjes de percentages van Benchmark 2016)

De minimumcriteria lopen inmiddels ver achter op de praktijk. Euro 5 is al verplicht voor nieuwe bestelwagens vanaf 2010 en Euro 6 vanaf 2015. Logischerwijze voldoet daardoor een groot deel van de aanbestedingen aan deze eis. De Euronorm als eis heeft op dit moment vooral een functie om bij aanbestedingen in het doelgroepenvervoer inzet van oude en veel vervuilender voertuigen (Euro 5 of lager) te voorkomen. In 2016 voldeed 85 procent van de aanbestedingen van het doelgroepenvervoer aan de Euronorm en 57 procent van het eigen wagenpark.

Klimaat: CO_2-eis in de aanbesteding

Voor het effect op het klimaat zou de aanbesteding een eis moeten bevatten over de maximale CO_2-uitstoot die het voertuig mag hebben: de CO_2-eis. In tabel 9 is te zien welk deel van de aanbestedingen zo'n CO_2-eis hebben. Er is rekening gehouden met het feit dat bijvoorbeeld vragen om elektrisch of hybride vervoer een impliciete manier is om een CO_2-eis te stellen.

27) Om te bepalen wat duurzaam is, zijn landelijke criteria voor duurzaamheid opgesteld, de zogenaamde inkoopcriteria van PIANOo. Onderdeel daarvan zijn geschiktheidseisen, minimumeisen en gunningscriteria.

28) De Euronormen worden periodiek vanuit Europa aangescherpt. De nieuwste voertuigen met de nieuwste Euronormen zijn in principe ook de schoonste. Maar de verschillen tussen brandstoffen zijn groot. Een nieuwe diesel heeft in de praktijk een veel hogere uitstoot van NOx dan een benzine-, groen gas- of elektrisch voertuig. De brandstofkeuze is echter geen minimumeis, maar een gunningscriterium.

Tabel 9: Aanbestedingen met een CO_2-eis aan de voertuigen

Doelgroepenvervoer	**15%** (28%)
Eigen wagenpark	**55%** (52%)

(Tussen haakjes de percentages van Benchmark 2016)

Opvallend is dat voor CO_2-reductie veel minder de PIANOo-richtlijn wordt gevolgd dan voor het verbeteren van de luchtkwaliteit. In het doelgroepenvervoer is er zelfs een daling ten opzichte van vorig jaar in de aanbestedingen met een CO_2-eis: van 28 naar slechts 15 procent. Voor het eigen wagenpark steeg het percentage licht: van 52 naar 55 procent.

We hebben niet onderzocht wat de oorzaak is. Het vermoeden, op basis van een aantal gesprekken, is dat gemeenten enerzijds het effect en het belang van CO_2-eisen niet kunnen overzien. Voor bestelwagens en speciale voertuigen is het ook lastiger om een effectieve CO_2-eis te bepalen dan voor personenvoertuigen. Dat komt doordat de voertuigen meer verschillen. Zo hebben grotere bestelwagens een hogere CO_2-uitstoot, maar kunnen er ook meer passagiers tegelijk worden vervoerd. Daardoor kan het netto zo zijn dat de CO_2-uitstoot van een groter busje per passagier juist lager is, dan bij een klein busje met een lagere CO_2 uitstoot per kilometer. Tegelijk is de uitstoot juist hoger als de grotere bus met een lage bezetting (veel lege stoelen) rijdt. Een goede afweging hiervan is maatwerk waar algemene CO_2-eisen per voertuig niet goed bij aansluiten. Dit geldt niet voor CO_2-reductie door inzet van elektrische aandrijving, groen gas en maatregelen zoals zuinige banden en het nieuwe rijden. We zien dan ook dat gemeenten die CO_2 willen besparen vooral inzetten op alternatieve brandstoffen.

Veel gemeenten vragen elektriciteit of groen gas

Het vragen om alternatieven voor fossiele diesel kan een effectieve manier zijn om voertuigen te krijgen met een beter milieueffect, zowel op luchtkwaliteit als op klimaat. Bijvoorbeeld als wordt gevraagd om (groene) stroom, waterstof, groen gas en biodiesel uit afval en restproducten.[29] Gemiddeld worden alternatieve brandstoffen in 54 procent van de aanbestedingen genoemd. De meest gevraagde alternatieve brandstoffen zijn elektriciteit en groen of grijs gas. Dit blijkt ook uit figuur 1. Het is een positieve ontwikkeling dat het meest gevraagd wordt om zero-emissie, elektrische auto's.

Figuur 1

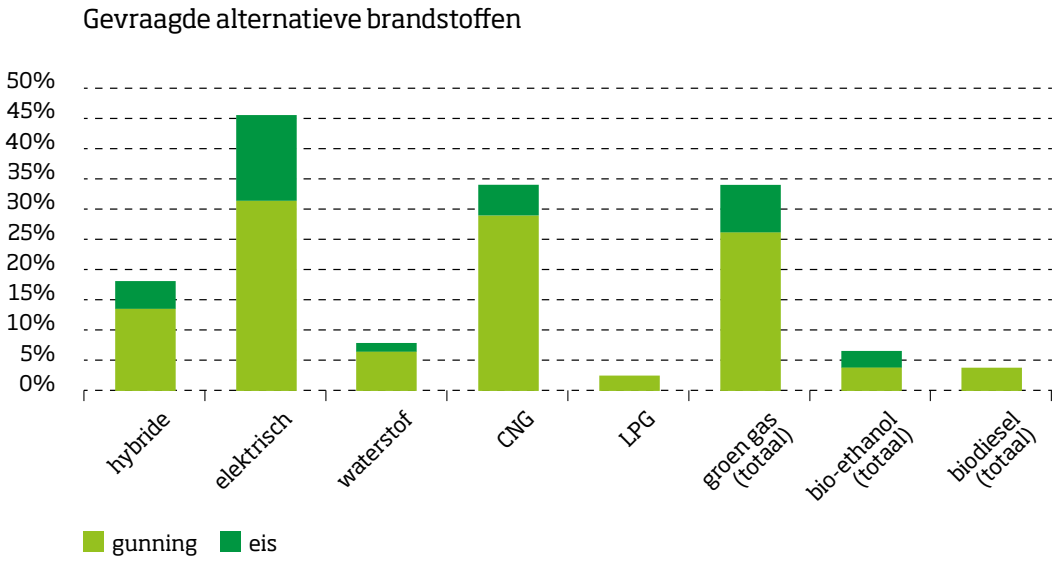

29) *De milieuprestaties van de verschillende alternatieven brandstoffen lopen ver uiteen. Zie voor een overzichtelijke weergave van de milieu-impact op klimaat en gezondheid de brandstofranking van Natuur & Milieu uit 2017.*

Tabel 10: Aanbestedingen waarin alternatieve brandstoffen genoemd worden

Doelgroepenvervoer	**50%** (42%)
Eigen wagenpark	**64%** (52%)

(Tussen haakjes de percentages van Benchmark 2016)

Overige eisen en criteria

In tabel 11 staan de overige eisen en criteria van PIANOo. De meeste aanbestedingen nemen deze criteria niet op, met uitzondering van 'Het Nieuwe Rijden', dat in 76 procent van de aanbestedingen voor doelgroepenvervoer voorkomt. Wel is er is een duidelijke stijging van het aantal aanbestedingen waarin om overige besparende maatregelen wordt gevraagd. Dit gebeurt vaak als wens en niet als eis. Tussen haakjes staan de waarden van vorig jaar.

Het gebrek aan aandacht voor deze criteria is opmerkelijk. De meeste aanbestedingen zullen naar verwachting leiden tot de inzet van dieselvoertuigen. Onderstaande criteria zijn dan een goedkope en effectieve manier om de emissies terug te dringen.

Tabel 11: Aanbestedingen waarin overige energiebesparingsmaatregelen als eis of wens zijn opgenomen.*

(Diploma van) Het Nieuwe Rijden	**76%** (81%)
Brandstofverbruikmeter	**25%** (26%)
Zuinige banden	**23%** (14%)
Bandenspanningsmeter	**26%** (13%)
Cruise control	**4%** (11%)
Smeeroliën	**32%** (10%)
Gerecyclede of hernieuwbare materialen	**18%** (10%)
Start-stopsysteem	**27%** (5%)
Schakelindicator	**36%** (5%)
Water- en energieverbruik reinigen	**9%** (5%)
Snelheidsbegrenzer	**4%** (5%)

(Tussen haakjes de percentages van Benchmark 2016)
* Niet alle criteria gelden voor alle aanbestedingen.
Het Nieuwe Rijden is bijvoorbeeld niet van toepassing op aanbestedingen voor het eigen wagenpark.

Weging duurzaamheidscriteria

Wat betreft de inkoopeisen is het belangrijk dat in de aanbestedingen de duurzaamheidscriteria voldoende zwaar meewegen in de gunning. Rijkswaterstaat heeft in een addendum op de inkoopcriteria geadviseerd om de duurzaamheidscriteria voor minimaal 20 procent te laten meewegen. Bij gemeenten met hoge duurzaamheidsambities, zoals Rotterdam, zien we dat de weging oploopt tot ongeveer 35 procent.

In ons onderzoek uit 2016 bleek dat de duurzaamheidscriteria gemiddeld voor 7 procent meewogen in de gunning (leerlingenvervoer 4 procent, Wmo 7 procent en eigen wagenpark 11 procent). Toen viel het op dat dit voor het eigen wagenpark relatief meer gold dan voor het doelgroepenvervoer. Een reden die toen gegeven werd was dat het eigen wagenpark vaak gaat over personenauto's, waar het aanbod van duurzame alternatieven groter is. Dit jaar zet deze trend door en is er een (lichte) stijging. Dit jaar wegen de duurzaamheidscriteria voor respectievelijk 9 en 12 procent mee in de gunning (figuur 2).

Figuur 2

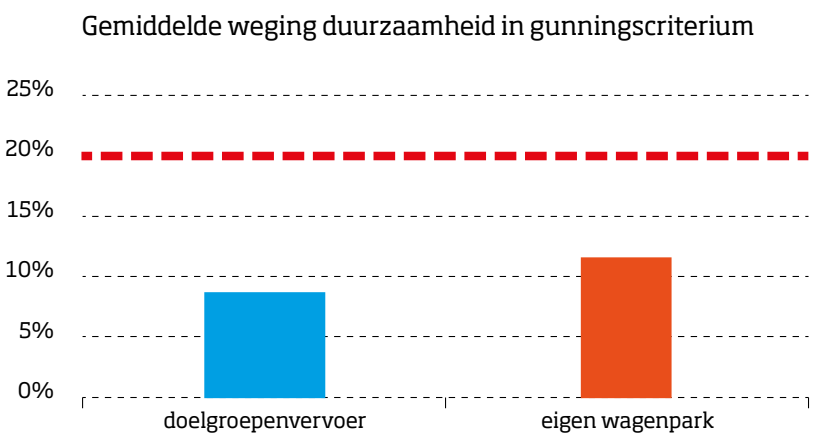

Looptijd
Naast de weging van duurzaamheidscriteria is bij het doelgroepenvervoer de looptijd van de contracten belangrijk. Die is gemiddeld 3,1 jaar. Dat is veel korter dan de afschrijvingstermijn van investeringen in de voertuigen en in de (laad)infrastructuur. Een aantal gemeenten met hogere duurzaamheidsambities werkt daarom met langere looptijden, van 5 tot 7 jaar met de mogelijkheid tot verlenging. Knelpunt voor gemeenten is dat ze bang zijn dat langere looptijden hen belemmeren in te spelen op wijzigingen in het beschikbare budget voor zorgvervoer en om over te stappen op innovatievere vervoerssystemen.

Vaker ingroeipaden gebruikt
Enkele gemeenten legden dit jaar een 'ingroeipad' vast bij het invoeren van duurzaamheidsmaatregelen – met name gebruik alternatieve brandstoffen (zie hoofdstuk 3.3: best practice Groningen/Haren). Met een ingroeipad worden de maatregelen stapsgewijs ingevoerd. Zo krijgen partijen tijdens het contract de tijd om te verduurzamen, en om bij vervanging van de voertuigen schone alternatieven te kiezen.

Aanvullend kwaliteitsplan/Best Value Procurement (bvp)
Steeds meer gemeenten vragen om een plan waarin de aanbieder zelf aangeeft welke extra kwaliteit hij kan leveren. Dat heet dan in de aanbesteding kansen dossier/kwaliteitsplan of Best Value Procurement. Soms vragen de gemeenten daarbij de aanbieder om een onderverdeling te maken naar verschillende criteria, zoals milieu, kwaliteit van de service etcetera. Gemeenten geven echter niet altijd aan hoe zwaar het milieubelang hierbinnen weegt, en de inzendingen zullen worden beoordeeld. Het idee van een dergelijk traject is dat de aanbieders meer kennis hebben en zo worden uitgedaagd met innovatieve oplossingen te komen.

Een aantal aanbestedingen noemde voor het kwaliteitsplan alleen circulaire inkoop. De volgende eis/gunning werd dan geformuleerd: 'Welke alternatieve middelen, materialen en technieken zijn gebruikt die het milieu ontlasten bij de productie van het voertuig?' Dat is niet effectief. De milieu-impact van voertuigen zit voor het overgrote deel in de brandstoffen, en de mogelijkheden voor aanbieders om delen van het voertuig circulair in te kopen zijn vaak beperkt tot de stoffering en de banden.

3 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

3.1 CONCLUSIES

Milieuprestatie van de aanbestedingen stijgt, maar is bij grote meerderheid nog onvoldoende
De milieukwaliteit van de aanbestedingen is gestegen, maar nog altijd presteert 72 procent minder goed dan de landelijke inkoopcriteria (minimumeisen en gunningscriteria) zoals opgesteld door PIANOo, het expertisecentrum Aanbesteden van het ministerie van Economische Zaken. Bij het doelgroepenvervoer is dit zelfs 79 procent.

Landelijke inkoopcriteria worden minder overgenomen
Slechts gemiddeld 8 procent van de aanbestedingen voor doelgroepenvervoer en het eigen wagenpark nemen in z'n geheel de landelijke minimumeisen over. Voor doelgroepenvervoer is dit te verklaren doordat de criteria uit 2011 waren en in 2016 al sterk verouderd en weinig relevant. Veel gemeenten formuleren daarom eigen eisen en gunningen die afwijken van PIANOo. Inmiddels publiceerde PIANOo nieuwe criteria die beter bruikbaar zijn als basis voor de aanbestedingen. Daarom hopen wij dat volgend jaar alle gemeenten minimaal deze minimumeisen en gunningscriteria voor contractvervoer overnemen.

De gemeenten voldoen aan de minimumeisen voor luchtkwaliteit, maar scoren slecht op klimaat
Negentig procent vraagt als minimumeis de Euronorm. Dat levert weinig milieuwinst op. Nieuwe voertuigen moeten al wettelijk aan de Euro 6 norm voldoen en de euro 5 die voor het doelgroepenvervoer wordt gevraagd is al vanaf 2010 voor alle nieuwe voertuigen verplicht. Het enige effect is dat hiermee voorkomen wordt dat vervoerders de alleroudste en meest ongezonde dieselvoertuigen inzetten. De grootste winst voor de luchtkwaliteit ligt in het weren van dieselvoertuigen.

De aandacht voor klimaat in de aanbestedingen blijft nog steeds sterk achter. Slecht vier aanbestedingen (7 procent) van doelgroepenvervoer en vier aanbestedingen (18 procent) van het eigen wagenpark presteren op klimaat gelijk of beter dan de landelijke inkoopcriteria.

Meer aandacht voor alternatieve brandstoffen en elektrisch rijden
Meer gemeenten eisen dit jaar dat minstens een minimumpercentage van de ritten (doelgroepenvervoer) of auto's (eigen wagenpark) op alternatieve brandstoffen rijdt. Zo'n eis geeft duidelijkheid aan de partijen en stimuleert duurzame mobiliteit. Voorbeeld: in Benchmark 2016 eiste 5 procent van de aanbestedingen (deels) elektrische auto's/ritten, dit jaar is dat 13 procent. Dit is een positieve ontwikkeling, die hopelijk de komende jaren doorzet.

Daarnaast geeft 54 procent van de aanbestedingen een gunningsvoordeel voor elektrisch, waterstof, groen gas en/of CNG. Vaak is dit voordeel nog wel (te) laag. Milieu weegt in de gunning voor het doelgroepenvervoer mee voor gemiddeld 9 procent en in het eigen wagenpark voor 12 procent. Voor echt duurzame opties, zoals elektrische voertuigen, lijkt op dit moment eerder een voordeel van 20-35 procent nodig te zijn, afhankelijk van de situatie en de ambitie. De verwachting is daarom dat door dit lage gunningsvoordeel in de meeste gemeenten nog steeds dieselvoertuigen worden ingezet. Dat is slecht voor de gezondheid en slecht voor het klimaat.

Doelgroepenvervoer blijft achter op eigen wagenpark
Het doelgroepenvervoer blijft achter op het gebied van alternatieve brandstoffen en de weging van duurzaamheidscriteria. Een mogelijke reden is dat de aanbestedende dienst primair gericht is op de zorg, waardoor het beleid op het gebied van mobiliteit en milieu nauwelijks wordt meegenomen. Dat wordt nog verergerd door gebrek aan kennis van technische mogelijkheden, en door de kosten en baten en de knellende budgetten voor zorg. Een andere mogelijke reden is dat er bij doelgroepenvervoer relatief vaak om busjes wordt gevraagd. Het aanbod van busjes met bijvoorbeeld een volledig elektrische aandrijving is vooralsnog minder groot dan van personenauto's.

Weging duurzaamheidscriteria blijft laag
Duurzaamheid weegt gemiddeld maar voor 9 procent mee bij aanbestedingen voor het doelgroepenvervoer en voor 12 procent bij het eigen wagenpark. Er is wel een stijging: in 2016 was dit respectievelijk 6 en 11 procent. Deze stijging is echter niet snel genoeg. Om werkelijk effectief te zijn, adviseert Rijkswaterstaat een weging van 20 procent in de gunningscriteria. Hierbij is het ook van belang de looptijd van het contract verlengen, zodat partijen de ruimte hebben om duurzaamheid toe te passen in de praktijk.

Aanvullende eisen en wensen worden minder vaak meegenomen
Aanvullende eisen - zoals zuinige banden of een bandenspanningsmeter - komen niet veel voor in de aanbestedingen. Als ze genoemd worden, dan is dat als wens en niet als eis. Uitzondering zijn chauffeurs met een diploma voor Het Nieuwe Rijden; die worden in de meeste gevallen (76 procent) gevraagd. Dat er zo weinig aanvullende eisen worden gesteld is opmerkelijk, aangezien ze lage investeringskosten hebben en dus naast milieuwinst ook een kostenbesparing opleveren.

Ingroeipaden worden vaker gebruikt
Dit jaar vroegen enkele gemeenten om duurzaamheidsmaatregelen te kunnen invoeren - met name het gebruik van alternatieve brandstoffen - via een ingroeipad. Dit geeft partijen de tijd om tijdens het contract te verduurzamen, en bij vervanging van de voertuigen schone alternatieven te kiezen.

Eigen plannen van aanbieders
Een groeiend aantal gemeenten vraagt, naast concrete criteria, om een plan waarbij de aanbieder zelf aangeeft welke extra kwaliteit hij kan leveren. Dit wordt in de aanbesteding kansendossier, kwaliteitsplan of Best Value procurement genoemd. Er wordt echter niet altijd vooraf aangegeven hoe zwaar het milieubelang hierbinnen weegt, en hoe de aanbestedende dienst de inzendingen vervolgens beoordeelt.

Een aantal aanbestedingen noemde alleen circulaire inkoop. De volgende eis/gunning werd dan geformuleerd: 'Welke alternatieve middelen, materialen en technieken zijn gebruikt die het milieu ontlasten bij de productie van het voertuig?' Dat is niet effectief. De milieu-impact van voertuigen zit voor het overgrote deel in de brandstoffen, en de mogelijkheden voor aanbieders om delen van het voertuig circulair in te kopen zijn vaak beperkt tot de stoffering en de banden.

3.2 AANBEVELINGEN VOOR GEMEENTEN

Nu er nieuwe criteria zijn gepubliceerd door PIANOo, adviseert Natuur & Milieu deze nieuwe eisen en gunningscriteria te gebruiken als leidraad, met een voldoende zware weging van de gunningscriteria. Het direct overnemen van deze criteria is echter onvoldoende voor een duurzame aanbesteding. Voor gemeenten met duurzaamheidsambities is meer nodig. Hiervoor doet Natuur & Milieu zeven suggesties:

1. **Stap over op emissieloos (elektrisch) waar mogelijk en verban vervuilende dieselvoertuigen**
   Overstappen op elektrisch rijden op stroom levert verreweg de meeste winst op voor de luchtkwaliteit en het klimaat. Auto's, bestelbusjes en speciale voertuigen zoals veegwagens kunnen vaak al elektrisch worden uitgevoerd. Dit wordt door verschillende gemeenten ook al toegepast.
   Zie voor meer informatie de factsheet inkoop schone bestelwagen en personenwagen van Natuur & Milieu.[30]
   Belangrijk is om naar de kosten op langere termijn te kijken. Vaak verdienen de meerkosten zich deels terug door lager verbruik. Zo zijn elektrische voertuigen duurder in aanschaf, maar zijn de kosten voor energie (elektriciteit) en onderhoud lager dan bij een dieselvoertuig.

2. **Sluit dieselvoertuigen en biobrandstof uit landbouwgewassen zo veel mogelijk uit**
   Zorg ervoor dat je dieselvoertuigen uitsluit, vanwege de hoge emissies stikstofoxiden en daarmee de grote gezondheidsschade, ook bij nieuwere voertuigen (Euro 6/VI).
   Voor het klimaat is het belangrijk om, als er al om biobrandstoffen gevraagd wordt, biobrandstoffen uit landbouwgewassen uit te sluiten. Neem daarvoor als eis op dat de biobrandstoffen uit afval en reststromen afkomstig moeten zijn. Dit zit momenteel niet in de landelijke inkoopcriteria; daarin wordt verwezen naar de ISCC-normering. De ISCC normering sluit echter schadelijke biobrandstoffen uit voedselgewassen niet uit. Zelfs biobrandstoffen die zorgen voor meer schade aan het klimaat en biodiversiteit dan fossiele brandstoffen, zoals palmolie, zijn nog toegestaan onder ISCC.[31]

30) De milieuprestaties van de verschillende alternatieven brandstoffen lopen ver uiteen. Zie voor een overzichtelijke weergave van de milieu-impact op klimaat en gezondheid de brandstofranking van Natuur & Milieu uit 2017
31) Zie voor meer informatie Transport and environment, 2016

3. **Maak voldoende onderscheid in de weging tussen verschillende brandstoffen en voertuigen**
   Kies, als volledig elektrisch nog niet mogelijk is voor personenauto's voor een zuinige plug-in met als derde optie een voertuig op waterstof of CNG (mits er echt groen gas getankt wordt). Voor bestelwagens zijn inmiddels een aantal elektrische (ombouw) modellen beschikbaar. Als dit echt niet haalbaar is, zijn waterstof of groen gas de beste opties. Vraag niet enkel 'alternatieve brandstoffen', maar specificeer welke: elektriciteit, groen gas. Als er niet met eisen maar met een gunningsvoordeel wordt gewerkt, baseer het voordeel dan op de milieuwinst van de verschillende alternatieven en op wat marktpartijen nodig hebben om schone alternatieven, zoals elektrische voertuigen, concurrerend te kunnen aanbieden. Als er geen onderscheid wordt gemaakt is het voor de aanbieder het meest voordelig om de goedkoopste optie aan te bieden. En dat is meestal niet het voertuig met de beste milieuprestatie.
   In veel aanbestedingen zagen we dit jaar bijvoorbeeld een hoog voordeel voor Euro 6-diesels of werden groen gas, biodiesel en elektrisch bijna gelijkgesteld. Dan is het risico groot dat de minst duurzame en vaak goedkoopste optie de meeste punten in de gunning krijgt. De landelijke inkoopcriteria geven nog geen goed handvat. Uitvragen aan marktpartijen en ervaringen met de gunningstrajecten van anderen zijn nodig om per aanbesteding goede weegfactoren vast te stellen.

4. **Hanteer daarnaast een voldoende weging van duurzaamheid en voldoende lange looptijden (bij voorkeur 7 jaar)**
   Om duurzame voertuigen concurrerend te kunnen aanbieden, moeten marktpartijen de investeringskosten kunnen terugverdienen. Dat vraagt om een voldoende zware weging van de gunningscriteria ten opzichte van de prijs. Daarnaast is de contractperiode belangrijk. De voertuigen gaan al snel zes tot tien jaar mee. Een contractperiode van drie jaar is momenteel vaak de norm. Dit maakt het voor aanbieders onaantrekkelijk om duurzame voertuigen aan te bieden.

5. **Eis maatregelen die brandstofbesparing opleveren**
   Er is een brandstofbesparing van ongeveer 40 procent mogelijk door het inzetten van zuinige voertuigen (met CO_2-normen of een energielabel), Het Nieuwe Rijden, zuinige banden en applicaties in de auto zoals een start-stopsysteem of een schakelindicator. Deze maatregelen leveren naast milieuwinst ook een aanzienlijke kostenbesparing op. Zie voor meer informatie de top 10 zuinige bestelauto's van de ANWB en Natuur & Milieu, of voor zuinig banden: kiesdebesteband.nl.

6. **Zorg voor minder (auto)kilometers**
   De gereden kilometers worden vaak worden verminderd met slimme logistiek of door bundeling van de verschillende typen doelgroepenvervoer en het reguliere OV. Ook dit levert zowel een kostenbesparing als milieuwinst op. Voor het eigen wagenpark zijn er alternatieven voor de auto, zoals een aantrekkelijke fietsregeling, een flexibele mobiliteitskaart en het aanbieden van deel- of poolauto's. De behaalde winst verschilt sterk per geval. Zie voor meer informatie de speciale website van kennisplatform CROW over doelgroepenvervoer. Voor het eigen wagenpark zijn er alternatieven voor de auto, zoals een aantrekkelijke fietsregeling, een flexibele mobiliteitskaart en het aanbieden van deel- of poolauto's.

7. **Daag de markt uit, maar blijf concreet**
   Bij sommige aanbestedingen werd er gevraagd om aanvullende duurzame maatregelen. Er werd bijvoorbeeld aan de aanbieders een plan gevraagd waarin ze aangeven welke extra (milieu)kwaliteit ze kunnen leveren. Zonder een helder kader, bijvoorbeeld de ambitie van gemeenten om over te stappen op zero emissie, is dat niet altijd effectief. Geef dus ook aan wat je belangrijk vindt en waar de focus moet liggen, zodat dit duidelijk is voor de inschrijvende partij. En zorg dat je als gemeente voldoende kennis in huis hebt om de voorstellen goed te beoordelen. Vooral van alternatieve brandstoffen zijn de verschillen in effecten soms groot. Gebruik ook hiervoor de factsheets inkoop schone bestelwagen en personenwagen.

12) Deze kolom wordt door de aanbieder ingevuld.

13) De gemeente kan zelf een waardering geven per brandstoftype.

3.3 PRAKTIJKVOORBEELDEN

Best Practice
Contractvervoer Groningen Centraal - Groningen & Haren (perceel 1)
De gemeenten Groningen en Haren zijn onderdeel van een grote groep gemeenten die gezamenlijk een aanbesteding hebben uitgezet. Deze twee gemeenten zitten samen in één perceel en hebben meer duurzaamheidswensen dan de overige percelen. De gemeenten hebben een uitgebreide onderverdeling gemaakt met per alternatieve brandstofsoort een scorefactor. Hierbij wordt gestuurd op zero-emissiebrandstoffen, gekoppeld aan een ingroeipad. In dit ingroeipad gaat na enkele jaren de vermenigvuldigingsfactor voor CNG, groen gas en bio-ethanol van 0,5 naar 0, en zo wordt er aangestuurd op zero-emissiebrandstoffen.[32] Naast het onderstaande ingroeipad eist de gemeente Groningen voor het eigen wagenpark dat een deel van de auto's elektrisch gedreven is.

Duurzaamheidsklasse	Scorefactor	Vermenigvuldigings-factor 2018
CNG uit groen gas	0,40	0,50
Groen gas (landbouwgewassen)	0,50	0,50
Groen gas (afval)	0,60	0,50
Bio-ethanol (landbouwgewassen)	0,70	0,50
Bio-ethanol (afval)	0,80	0,50
Waterstof (grijze stroom)	0,90	1,00
Elektrisch (grijze stroom)	0,90	1,00
Waterstof (groene stroom)	1,00	1,00
Elektrisch (groene stroom)	1,00	1,00

Best practice
Amsterdam
De gemeente Amsterdam combineert ambitieuze gunningscriteria met experimenten met andere manieren van vervoer. In de aanbesteding werkt de gemeente onder andere met een gunningscriterium 'beste verhouding prijs/kwaliteit'. De factor duurzaamheid/luchtkwaliteit heeft hierbij een ambitieus wegingspercentage van 35 procent. Tevens is er een scoreverdeling voor verschillende brandstoffen. De score wordt berekend door het percentage van de te rijden kilometers met een bepaalde categorie voertuig, te vermenigvuldigen met de puntenwaardering van dat voertuig. De zero-emissievoertuigen krijgen de meeste punten. De gemeente bekijkt met verschillende testen wat goed kan werken.
Daarnaast vraagt de gemeente om alternatieve vervoersconcepten (experimenten). Hierbij wordt verder gekeken dan de klassieke invulling van doelgroepenvervoer. Zo is er een stimulans voor het delen van aangepaste auto's. Ook wordt er gewerkt met een reistegoed of vouchers voor Uber dat door de cliënten naar behoefte ingezet kan worden. De gemeente probeert zo ook de zelfredzaamheid van cliënten te vergroten, zodat ze met het reguliere OV mee kunnen. Ook worden verschillende ritten gebundeld om halflege busjes te voorkomen

Best practice
Rotterdam: naar 100 procent zero emissie
Rotterdam is niet meegenomen in deze benchmark omdat deze gemeente, voor zover ons bekend, als enige geen publieke/openbare aanbesteding heeft gedaan. De gemeente heeft wel een succesvolle duurzame aanbesteding voor het doelgroepenvervoer georganiseerd. De ambitie daarbij is een volledige overgang van fossiele naar zero-emissievoertuigen.

Eerst zijn de vormen van mobiliteit in Rotterdam geïnventariseerd. De orde van grootte is bepaald en er is een prioritering aan gekoppeld. Met haar inkoopstrategie beweegt de gemeente naar zero emissie. Doelgroepenvervoer heeft een hoge prioriteit, en het gaat om goede kwaliteit zorg: vervoer op de juiste tijd op de juiste plek. Nu is er een partij gecontracteerd die verschillende doelgroepen tegelijk vervoert, in dezelfde busjes; dit geeft minder bewegingen. Bij deze aanbesteding kreeg duurzaamheid een hoge gunning (35 procent) en werd

32) De gemeenten Groningen en Haren zijn onderdeel van een grote aanbesteding van 35 gemeenten, bestaande uit 7 percelen. De andere 6 percelen hebben een vergelijkbare methodiek, maar geven ook een scorefactor aan Euro 6 en biodiesel (afval). Waardoor deze percelen (iets) minder goed scoren.

gevraagd naar een ingroeipad naar 100 procent zero-emissievoertuigen. Aanbieders hoeven daardoor aan het begin van de contractperiode nog niet 100 procent elektrische voertuigen te leveren, maar kunnen bestaande voertuigen geleidelijk vervangen.

Best practice
Leeuwarden in 2016 én 2017: alleen elektrisch of groen gas
De gemeente Leeuwarden stelt in de aanbestedingsleidraad nu voor het tweede jaar op rij voor doelgroepenvervoer een harde eis: geen voertuigen op fossiele brandstoffen. Alleen het inzetten van voertuigen op groen gas of elektriciteit is toegestaan.

Best practice
Voertuigen Utrecht elektrisch waar dat kan, en anders CNG
Utrecht vraagt voor ruim twee derde van het eigen wagenpark elektrische auto's; dit is een minimumeis. Voor de rest worden er CNG-auto's gevraagd. Utrecht wil overgaan op zero-emissievoertuigen, maar kiest voor een aantal voertuigen nu nog voor CNG omdat de auto's onder meer nodig zijn voor het trekken van aanhangwagens.

BIJLAGE A: MINIMUMEISEN EN GUNNINGSCRITERIA

WMO- EN LEERLINGENVERVOER 2011 [33]

Belangrijkste minimumeisen

- CO_2-eis bij vervangend vervoer: maximaal 130 g/km voor voertuigen met maximaal 5 zitplaatsen en maximaal 175 g/km voor voertuigen met 6-8 zitplaatsen
- Emissie-eis: Euro 5 voor voertuigen lichter dan 3500 kg en Euro 4 voor voertuigen zwaarder dan 3500 kg
- Vervangende voertuigen met meer dan 8 zitplaatsen hebben een brandstofverbruiksindicator en een bandenspanningsmeter
- Het Nieuwe Rijden

Belangrijkste gunningscriteria

- Lagere CO_2-emissie dan minimumcriterium
- Nieuwere Euronorm dan gevraagd in minimumcriteria
- Brandstofverbruiksindicator, bandenspanningsmeter of snelheidsbegrenzer voor voertuigen waar dit geen minimumcriterium is
- Start/stop-systeem
- Hybride aandrijving
- Alternatieve brandstoffen

EIGEN WAGENPARK 2015 [34]

Belangrijkste minimumeisen

- CO_2-eis: 90-200 voor personenauto, 130 tot 180 voor bestelauto's
- Emissie-eis: in te zetten voertuig lichter dan 3500 kg voldoet minimaal aan de Euro 6-norm
- Schakelindicator (GSI), bandenspanningsmeter en brandstofverbruiksindicator
- Geluidsemissie banden conform EU-verordening, rolweerstand banden (klasse D of E)
- Eisen aan koelmiddelen klimaatregelsysteem
- Eisen aan smeeroliën
- Beperken water en energiegebruik bij reiniging

Belangrijkste gunningscriteria

- Lagere CO_2-emissie dan minimumcriterium
- Gebruik alternatieve brandstoffen zoals biobrandstoffen, elektriciteit, waterstof of hybride

33) *Bron voor Wmo-vervoer: Criteria voor duurzaam inkopen van Vraagafhankelijk vervoer, versie 1.6, oktober 2011*
Bron voor Leerlingenvervoer: Criteria voor duurzaam inkopen van Leerlingenvervoer en gym-/zwemvervoer, versie 1.6, oktober 2011

34) *Bron voor eigen wagenpark: Milieucriteria voor het maatschappelijk verantwoord inkopen van Dienstauto's (inclusief onderhoud), versie 8 april 2015*

NIEUWE WMO- EN LEERLINGENVERVOER 2017 [35]

Minimumeisen

- CO_2-uitstoot: 'De voor de uitvoering van de opdracht in te zetten personenauto's met maximaal vijf zitplaatsen, die van de bestuurder niet meegerekend en taxibusjes met zes tot acht zitplaatsen, die van de bestuurder niet meegerekend, beschikken over een energielabel A of B.'
- Uitlaatemissie-eis: Euro 5 of Euro V. Indien de opdrachtnemer gedurende de contractperiode de voor de uitvoering van de opdracht in te zetten voertuigen vervangt of voertuigen inzet aanvullend op het reeds bestaande wagenpark, voldoen deze voertuigen tenminste aan Euro 6-norm of Euro VI
- Geluidsemissie: de voertuigen moeten uitgerust zijn met banden met een geluidsemissieniveau van ten minste 3 dB onder het in Verordening 661/2009, bijlage II, deel C vastgelegde maximum. Dit komt overeen met één 'geluidsgolf' op het EU-bandenetiket
- Rolweerstand: de rolweerstand (van zowel nieuwe als coverbanden), uitgedrukt in kg/ton, mag volgens ISO 28580 of gelijkwaardig de onderstaande grenswaarden niet overschrijden:

Bandenklasse	Max rolweerstandwaarde (kg/ton)	Brandstofefficiëntieklasse van bandenetikettering
C1	9.0	C
C2	8.0	C
C3	6.0	C

Gunningscriteria

- Alternatieve brandstoffen of aandrijving, uitgesplitst: in Euro 5/6, V/VI; alternatieve brandstoffen; zero-emissievoertuigen

35) *Milieucriteria voor het maatschappelijk inkopen van Contractvervoer. Leerlingenvervoer en gym-/zwemvervoer en vraagafhankelijk vervoer. PIANOo; Versie 30 maart 2017*

BIJLAGE B: ONDERZOEKSMETHODIEK

METHODE WEGING AANBESTEDINGEN

De methode

De minimum- en gunningscriteria zijn vertaald naar milieueffecten, zowel op de luchtkwaliteit - stikstofoxiden (NOx) en fijnstof (PM) - als op het klimaat (koolstofdioxide, CO_2). Hierbij is uitgegaan van de praktijkemissies die bij verschillende voertuig-brandstofopties horen en de vermindering van de luchtvervuiling en CO_2 uitstoot door brandstof besparende opties. De CO_2-emissies zijn over de gehele keten meegenomen, inclusief de emissies bij de productie van de brandstoffen (Well-To-Wheel).
Om de emissies bij elkaar te kunnen optellen zijn ze vermenigvuldigd met de schaduwkosten zoals bepaald door CE Delft (inclusief externe en infrastructuurkosten van transport). Schaduwkosten zijn de kosten die gemaakt moeten worden om de effecten van de emissie tegen te gaan. Dit zijn bijvoorbeeld kosten voor gezondheidszorg en kosten die gemaakt moeten worden om klimaateffecten tegen te gaan.

Wanneer de milieuwinst gelijk is aan de milieuwinst bij een volledige doorvoering van de PIANOo-minimumeisen en -gunningscriteria,[36] wordt voor het eigen wagenpark een 7 gegeven en voor het doelgroepenvervoer een 6. Voor dat laatste hebben we gekozen omdat de criteria voor het doelgroepenvervoer op verouderd zijn en daardoor minder ambitieus dan die voor het eigen wagenpark.

Voor het vragen van zero-emissievoertuigen op groene stroom wordt een 10 gegeven. De score die gehaald wordt indien er totaal geen minimum- of gunningscriteria op het gebied van duurzaamheid worden gesteld, is een 1. Alle tussenliggende scores worden lineair tussen deze drie ijkpunten geïnterpoleerd. In veel aanbestedingen is er niet expliciet gevraagd om groene stroom. Echter alle openbare laadpunten in Nederland zijn op groene stroom en veel gemeenten hebben hun elektriciteitsvoorziening ook op groene stroom (eigen beheer Eigen Wagenpark). Daarom is aangenomen dat elektrische auto's op groene stroom zullen rijden.

De gehanteerde getallen

De emissie van NOx en fijnstof wordt bepaald aan de hand van de gevraagde Euronorm. Indien geen norm wordt gevraagd, wordt uitgegaan van Euro 3 bij niet nieuw en vervangend (ervan uitgaande dat vervangend niet per definitie nieuw is). Uitzondering: bij eigen wagenpark wordt uitgegaan van Euro 4 indien geen norm gesteld wordt. Indien er elektrisch als minimumeis wordt gevraagd, wordt uitgegaan van de hoogste norm (later wordt dit gecorrigeerd).

De CO_2-emissies worden bepaald aan de hand van gestelde CO_2-eis. Indien er geen CO_2-eis wordt gesteld, wordt uitgegaan van het marktgemiddelde zoals in onderstaande tabel.

Marktgemiddelde personenauto's	130 gr/km
Marktgemiddelde nieuwe personenauto's	100 gr/km
Marktgemiddelde bestelbusjes	180 gr/km
Marktgemiddelde nieuwe bestelbusjes	150 gr/km
Marktgemiddelde bussen	300 gr/km
Marktgemiddelde nieuwe bussen	250 gr/km

36) *Gebruikte criteriadocumenten voor het Doelgroepenvervoer: 'Criteria voor duurzaam inkopen van Vraagafhankelijk vervoer', versie 1.6, oktober 2011 en 'Criteria voor duurzaam inkopen van Leerlingenvervoer en gym-/zwemvervoer', versie 1.6, oktober 2011. Voor het eigen wagenpark: 'Milieucriteria voor het maatschappelijk verantwoord inkopen van Dienstauto's (inclusief onderhoud)', versie 8 april 2015.*

Vervolgens worden de emissies omgerekend naar schaduwkosten waarbij onderstaande bedragen worden gehanteerd:

	€/kg[37]
CO_2	0,057
NO_x	34,7
PM	79,5

Daarna worden de kosten gereduceerd aan de hand van onderstaande maatregelen. De lichtgroen gearceerde maatregelen hebben het hoogste effect indien ze los van Het Nieuwe Rijden worden toegepast. Indien ze gecombineerd worden met Het Nieuwe Rijden, is het effect kleiner:

Maatregel	**Schade aan luchtkwaliteit**	**Schade aan klimaat**
Brandstofverbruik indicator	-1% tot -5%	-1% tot -5%
Bandenspanningsmeter	-1% tot -5%	-1% tot -5%
Start-stopsysteem	-1% tot -5%	-1% tot -5%
Hybride aandrijving	-10%	-10%
Cruise control	-1% tot -5%	-1% tot -5%
Schakelindicator	-1% tot -5%	-1% tot -5%
Het Nieuwe Rijden	-5%	-5%
Bandenefficiëntieklasse A-G	-7,5% tot 0%	-7,5% tot 0%

Vervolgens worden de alternatieve brandstoffen meegenomen, wat leidt tot een reductie van de resterende emissies zoals weergegeven in onderstaande tabel:

Maatregel	**Schade aan luchtkwaliteit**	**Schade aan klimaat**
Elektrisch (grijze stroom)	-100%	-53%
Elektrisch (stroom van zon of wind)	-100%	-100%
Waterstof	-100%	-28%
CNG	-68%	-12%
LPG	-50%	-15%
Diesel	0%	0%
Biodiesel	0%	-27%
Bio-ethanol (landbouwgewassen)	-71%	-21%
Bio-ethanol (afval)	-71%	-68%
Groen gas (mais)	-68%	-38%
Groen gas (afval)	-68%	-78%

De monetaire scores voor luchtkwaliteit en klimaat worden vertaald naar een rapportcijfer. Daarnaast worden deze scores opgeteld en omgerekend naar een overkoepelend rapportcijfer. Dit jaar waren er enkele gemeenten die via een ingroeipad om alternatieve brandstoffen vroegen en die een weegfactor hanteerden voor verschillende alternatieve brandstoffen; deze scorefactoren zijn meegenomen in de beoordeling.

37) *Op basis van Handboek Milieuprijzen 2017 CE Delft*

BIJLAGE C: GEVRAAGDE EURONORMEN

Figuur 3

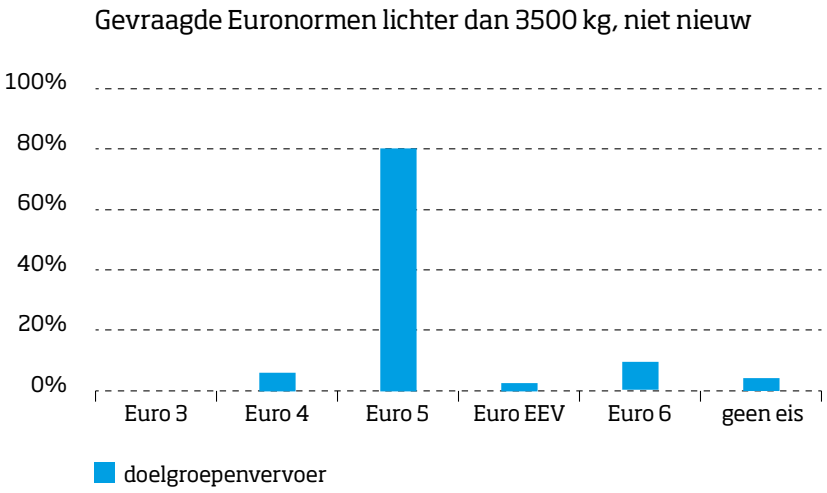

Figuur 4

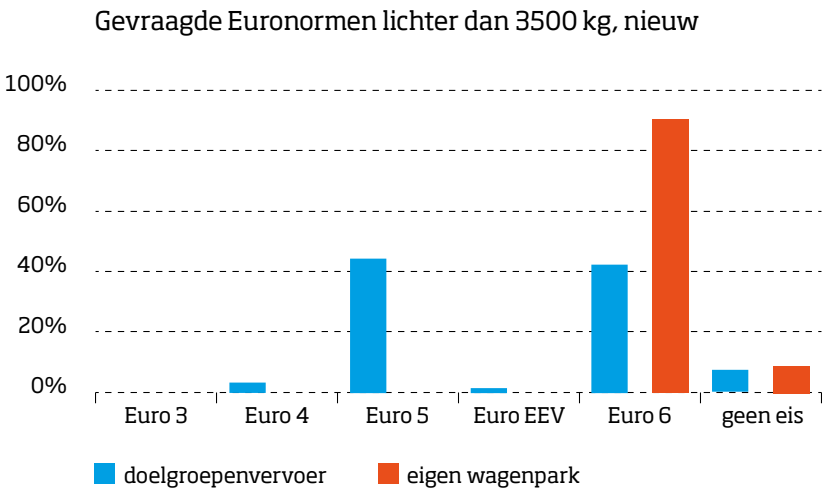

Figuur 5

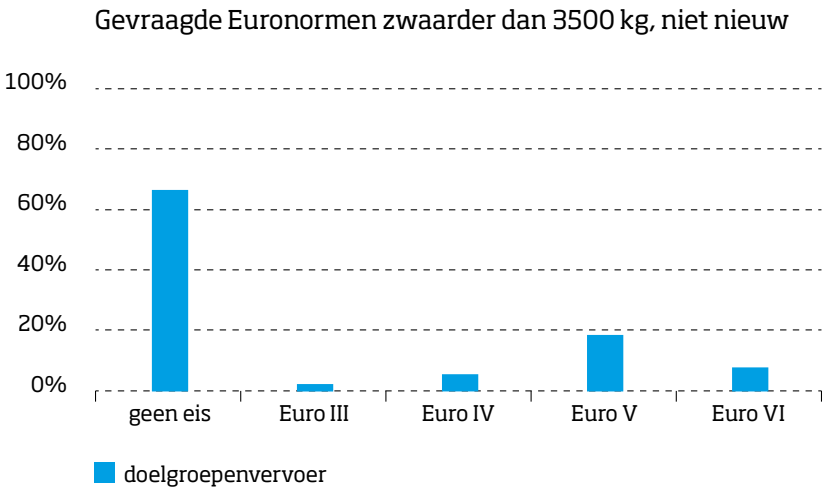

Figuur 6

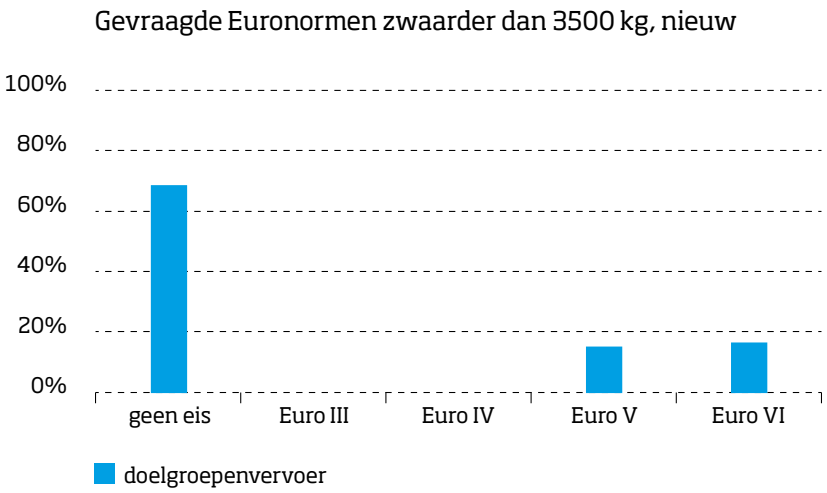

BIJLAGE D: GEMEENTEN PER AANBESTEDING

Categorie	Volledige naam aanbesteding	aantal gemeenten	gemeenten
Doelgroepenvervoer	Doelgroepenvervoer Zaanstad	3	Zaanstad; Wormerland; Oostzaan
Doelgroepenvervoer	LLV Breda	1	Breda
Doelgroepenvervoer	Raalte	1	Raalte
Doelgroepenvervoer	Noordoost-Fryslân	8	Achtkarspelen; Dantumadiel; Dongeradeel; Ferwerderadiel; Kollumerland c.a. Tytsjerksteradiel; Ameland; Schiermonnikoog
Doelgroepenvervoer	Aanvullend Openbaar Vervoer Amsterdam	1	Amsterdam
Doelgroepenvervoer	Aanbesteding Dinkelland	12	Enschede; Losser; Haaksbergen; Hengelo; Almelo; Hellendoorn; Twenterand; Wierden; Oldenzaal; Hof van Twente; Dinkelland; Tubbergen
Doelgroepenvervoer	Contractvervoer Groningen Drenthe	35	Groningen; Haren; Grootegast; Marum; Leek; Zuidhorn; Appingedam; Bedum; Loppersum; Ten Boer; Delfzijl; Eemsmond; De Marne; Winsum; Bellingwedde; Hoogezand-Sappemeer; Menterwolde; Oldambt; Pekela; Slochteren; Stadskanaal; Veendam; Vlagtwedde; Aa en Hunze; Assen; Midden-Drenthe; Noordenveld; Tynaarlo; Hoogeveen; Meppel; Westerveld; De Wolden; Borger-Odoorn; Coevorden; Emmen
Doelgroepenvervoer	LLV Noordoost-Brabant	5	Bernheze; Boekel; Landerd; Meierijstad; Uden
Doelgroepenvervoer	LLV Pijnacker-Nootdorp	1	Pijnacker-Nootdorp
Doelgroepenvervoer	LLV Westland	1	Westland
Doelgroepenvervoer	LLV Woerden	2	Oudewater; Woerden
Doelgroepenvervoer	Regiotaxi Holland Rijnland	14	Alphen aan de Rijn; Hillegom; Kaag en Braassem; Katwijk; Leiden; Leiderdorp; Lisse; Nieuwkoop; Noordwijk; Noordwijkerhout; Oegstgeest; Teylingen; Voorschoten; Zoeterwoude
Doelgroepenvervoer	Vraagafhankelijk vervoer Zeeuws-Vlaanderen	3	Hulst; Sluis; Terneuzen
Doelgroepenvervoer	LLV de Fryske Marren	3	Fryske Marren; Littenseradiel; Súdwest-Fryslân
Doelgroepenvervoer	Collectief vraagafhankelijk vervoer Gemert-Bakel	2	Gemert-Bakel; Laarbeek
Doelgroepenvervoer	Collegevervoer Haarlemmermeer	1	Haarlemmermeer
Doelgroepenvervoer	Collegevervoer Zoetermeer	1	Zoetermeer
Doelgroepenvervoer	LLV Amersfoort	6	Amersfoort; Baarn; Bunschoten; Leusden; Soest; Woudenberg
Doelgroepenvervoer	LLV Den Haag	4	Den Haag; Delft; Rijswijk; Midden-Delfland
Doelgroepenvervoer	Contractvervoer Arnhem	19	Arnhem; Beuningen; Doesburg; Druten; Duiven; Berg en Dal; Heumen; Lingewaard; Montferland; Mook en Middelaar; Nijmegen; Overbetuwe; Renkum; Rheden; Rijnwaarden; Rozendaal; Westervoort; Wijchen; Zevenaar
Doelgroepenvervoer	Doelgroepenvervoer Hart van Brabant	8	Dongen; Gilze en Rijen; Goirle; Hilvarenbeek; Loon op Zand; Oisterwijk; Tilburg; Waalwijk
Doelgroepenvervoer	Doelgroepenvervoer Krimpen aan den IJssel	1	Krimpen aan den IJssel
Doelgroepenvervoer	Gymzwemvervoer Haarlem	1	Haarlem
Doelgroepenvervoer	Gymvervoer Barneveld	1	Barneveld
Doelgroepenvervoer	LLV Aalburg Woudrichem Werkendam	3	Aalburg; Werkendam; Woudrichem
Doelgroepenvervoer	LLV Alphen Chaam	2	Alphen-Chaam; Baarle-Nassau
Doelgroepenvervoer	LLV Amstelveen Uithoorn Aalsmeer	3	Aalsmeer, Amstelveen; Uithoorn

Doelgroepenvervoer	LLV Bergeijk	4	Bergeijk; Bladel; Eersel; Reusel-De Mierden
Doelgroepenvervoer	LLV Boxmeer Sint Anthonis	2	Sint Anthonis; Boxmeer
Doelgroepenvervoer	LLV Capelle aan den IJssel	1	Capelle aan den IJssel
Doelgroepenvervoer	LLV Culemborg	1	Culemborg
Doelgroepenvervoer	LLV Dronten	1	Dronten
Doelgroepenvervoer	LLV Leeuwarden	1	Leeuwarden
Doelgroepenvervoer	LLV Heerenveen	1	Heerenveen
Doelgroepenvervoer	LLV Hillegom e.o.	6	Hillegom; Lisse; Teylingen; Noordwijkerhout; Noordwijk; Katwijk
Doelgroepenvervoer	LLV Lingewaal	1	Lingewaal
Doelgroepenvervoer	LLV Moerdijk	1	Moerdijk
Doelgroepenvervoer	LLV Noord-Limburgse gemeenten	6	Beesel; Bergen; Gennep; Peel en Maas; Venray; Venlo
Doelgroepenvervoer	LLV Nuenen	1	Nuenen
Doelgroepenvervoer	LLV Oirschot	1	Oirschot
Doelgroepenvervoer	LLV Steenbergen	1	Steenbergen
Doelgroepenvervoer	LLV Utrechtse Heuvelrug e.o.	5	Bunnik; De Bilt; Wijk bij Duurstede; Zeist; Utrechtse Heuvelrug
Doelgroepenvervoer	LLV Waadhoeke (en Harlingen)	5	Menameradiel; Het Bildt; Franekeradeel; Harlingen; vier dorpen van Littenseradiel
Doelgroepenvervoer	Routegebonden vervoer Bodegraven Reeuwijk	5	Bodegraven-Reeuwijk; Gouda; Krimpenerwaard; Waddinxveen; Zuidplas
Doelgroepenvervoer	Stedendriehoek	9	Apeldoorn; Brummen; Deventer; Epe; Hattem; Heerde; Lochem; Voorst; Zutphen
Doelgroepenvervoer	Taxidienst SLW Venlo	1	Venlo
Doelgroepenvervoer	Vervoercapaciteit ZOOV	7	Aalten; Berkelland; Bronckhorst; Doetinchem; Oost Gelre; Oude IJsselstreek; Winterswijk
Doelgroepenvervoer	WMO-vervoer Amstelveen Aalsmeer	2	Amstelveen; Aalsmeer
Wagenpark	Wagenpark Hoogeveen	2	Hoogeveen; De Wolden
Wagenpark	Bedrijfswagens Vlaardingen	1	Vlaardingen
Wagenpark	Gemeente Den Bosch	1	Den Bosch
Wagenpark	Leasewagen Roosendaal	1	Roosendaal
Wagenpark	Uden	1	Uden
Wagenpark	Woerden	1	Woerden
Wagenpark	Bedrijfswagens Dordrecht	1	Dordrecht
Wagenpark	Bedrijfswagens Zaanstad	1	Zaanstad
Wagenpark	Bestelwagens Wijchen	1	Wijchen
Wagenpark	Bestelwagens Stein	1	Stein
Wagenpark	Bestelwagens Bronckhorst	1	Bronckhorst
Wagenpark	Bestelwagens Zaltbommel	1	Zaltbommel
Wagenpark	Kleine dienstvoertuigen Almere	1	Almere
Wagenpark	Levering bedrijfswagens Houten	2	Houten; Wijk bij Duurstede
Wagenpark	Taxivervoer bestuur en personeel Tilburg	1	Tilburg
Wagenpark	Voertuigen CNG elektrisch Utrecht	1	Utrecht
Wagenpark	Voertuigen II Groningen	1	Groningen
Wagenpark	Voertuigen Ommen	2	Ommen; Hardenberg
Wagenpark	Voertuigen Oude IJsselstreek	1	Oude IJsselstreek
Wagenpark	Voertuigen Steenbergen	1	Steenbergen
Wagenpark	Wagenpark Goeree-Overflakkee	1	Goeree-Overflakkee
Wagenpark	Bestelwagens Leiden	2	Leiden; Zoeterwoude

Colofon

Uitgave
Natuur & Milieu
November 2017
Utrecht

Tekst en inhoud
Natuur & Milieu

Vormgeving
DeUitwerkStudio.nl

Contact
Natuur & Milieu Klantenservice
info@natuurenmilieu.nl of +31 (0)30 - 233 13 28

Mede mogelijk gemaakt door:

PITPOINT CLEAN FUELS

NATUUR & MILIEU

Brief bewoners Stockholmstraat Zwolle 24 november 2017: zorgen ontwikkeling locatie Hanzebad

Per e-mail R.E.de.Heer@zwolle
B&W gemeente Zwolle
t.a.v. de heer R.E. de Heer

Per e-mail: EW.Anker@zwolle.nl en raadsgriffie@zwolle.nl
Gemeenteraad Zwolle
t.a.v. de heer E.W. Anker en de raadsgriffie

Datum: 24 november 2017
Betreft: zorgen ontwikkeling locatie Hanzebad
Cc: mevr. E. Goetsch info@vriendenvandestadskernzwolle.nl)
dhr. R. IJsselsteijn R.IJsselsteijn@zwolle.nl

Geachte heren De Heer en Anker en geachte leden van de gemeenteraad,

Als bewoners van de Stockholmstraat in Zwolle zijn we door de gemeente betrokken bij de ontwikkelingen op de locatie van het Hanzebad. Het resultaat zal immers een directe invloed hebben op ons woongenot. Reden waarom we door de gemeente als buren zijn uitgenodigd om mee te praten en onze visie te geven.

Zoals u weet was er in het verleden op dit punt - meepraten over de plannen – veel onvrede bij de bewoners van met name het historische deel van de Stockholmstraat. Zo zijn de in het verleden gedane toezeggingen (over de vergroening aan de achterzijde bij de historische woningen bij de ontwikkeling van Hanzeland) niet waargemaakt door een 'reken- of tekenfout'. Daarnaast heeft in het recente verleden de sloop van het Hanzebad voor veel overlast en niet (volledig) gecompenseerde schade aan de woningen van de Stockholmstraat geleid.

Zwolle groeit. Wij begrijpen dat de gemeente een opgave heeft om woningen te realiseren. Dat de locatie van het Hanzebad een geschikte plek is om een deel van deze opgave, de door de gemeente tijdens de eerste inspraakavond genoemde 120 woningen, in te vullen begrijpen wij. Daar hebben we als bewoners van de Stockholmstraat op zichzelf geen moeite mee.

Waar we wel grote zorgen over hebben, is in hoeverre onze stem in het kader van de inspraak daadwerkelijk goed gehoord en begrepen wordt. Tijdens de eerste inspraakavond op 18 september 2017 zijn door de bewoners een aantal wensen neergelegd. Onder meer over vergroening, verkeersstromen, parkeren, type woningen en het behoud van het vrije uitzicht op het enige monument (Rijksmonument zelfs!) wat zich in de wijk bevindt: de Spoorbrug en het talud met daarover het pad dat ons deel van de wijk een mooie groene uitstraling geeft.

Wij hebben meermaals aangegeven dat we de te realiseren bebouwing tegenover onze woningen graag in de hoogte, stijl en type van de historische woningen willen hebben, of zoals de grondgebonden woningen bij het plan Weezenlanden. Een concrete uitwerking hiervan hebben we nog niet gezien.

Bij de eventuele wijzigingen in de verkeersstromen willen we dat de verkeersveiligheid (er zijn veel kinderen en een tweetal speelplaatsen in de wijk) voorop staat. Het parkeerprobleem is ook nog niet aan bod gekomen. In geval van

het bouwen van woningen op de locatie Hanzebad dient er eerst een oplossing te komen voor de auto's die er nu op de werkdagen geparkeerd staan (tussen de 120 en 140). We hebben nog geen concreet voorstel gezien in deze richting.

Tot slot, en daar zit onze grootste zorg. Er is een unanieme wens onder de bewoners om het historisch uitzicht op de monumentale Spoorbrug en de bestaande talud met de bomen te behouden. De Spoorbrug op zich zelf is mooi, het pad er naar toe is prachtig en groen met mooie bomen bezien vanuit onze directe leefomgeving en onderbreekt de monotone gebouwen in de wijk! Deze redelijke wens vanuit de buurtbewoners is ook genoteerd door uw projectmanager dhr. R. IJsselstein.

Bij de presentatie van het 'voorkeursalternatief' op 13 november 2017 zagen we een plan waarin de 120 woningen gerealiseerd kunnen worden op de locatie Hanzebad, waarin vergroening van de wijk wordt gepresenteerd, waarin verbetering van verkeersstromen wordt gepresenteerd. Daarmee wordt voldaan aan de opdracht zou je denken: gemeente voldoet aan de opgave, bewoners zijn redelijk tevreden met het plan.

Echter, tot onze grote schrik werd bij dat 'voorkeursalternatief' ook gepresenteerd een bouwplan waarin Hanzeland qua zicht volledig wordt afgesloten van de historische spoorbrug. Het plan behelst – naast de 120 woningen/appartementen op de plek van het Hanzebad – tevens, dus aanvullend, hoge bebouwing aan weerszijden van de spoorbrug. De bestaande groene talud met daarover het mooie pad naar de Spoorbrug is weg, de bomen gekapt. Ons bestaande uitzicht op de monumentale spoorbrug wordt in geval van uitvoering dat plan volledig geblokkeerd. Waarom dit nodig is, is niet duidelijk. Immers aan de woningopgave is door de te realiseren bebouwing ter zake van de 120 woningen/appartementen op de locatie Hanzebad al voldaan. Waar die extra gezinnen in de flats aan weerzijden van de spoorbrug hun auto gaan neerzetten, wordt ook niet duidelijk.

Tijdens Spoorzonecafés is in het kader van brainstormsessies door wethouder Anker vergroening als ambitie genoemd voor Hanzeland. Door dhr. IJsselsteijn is dat nogmaals bevestigd. In dat opzicht zou het ongeloofwaardig zijn als juist dat deel wat nu nog mede voor vergroening zorgt, wordt weg bestemd en afgebroken.

Wat ons bij de presentatie van dit plan nog meer verbaasde was dat tijdens de presentatie op 13 november jl. enkele keren werd gezegd dat de makers van het plan oprecht dachten dat wij als bewoners blij zouden zijn met hun voorstel. Dat laatste baart ons nog de meeste zorgen. Immers dit punt – behoud van uitzicht op de spoorbrug is tijdens de eerste inspraakavond expliciet benoemd, genoteerd en zelfs door uw projectmanager gepresenteerd.

Met deze brief uiten wij onze grote zorgen. We weten dat er op dit moment nog geen beslissing genomen is, maar het lijkt ons beter om onze zorgen nu al met uw allen te delen. Ook om te voorkomen dat te zijner tijd onverstandige beslissingen worden genomen waar logischerwijs veel weerstand tegen is en zal blijven bestaan.

Met vriendelijke groet,

Naam	Adres	Handtekening
Tim Klomp	Stockholmstraat 54	
Piet Middel	" " 72	
Marian Poortman	" " 65	
Peter Poortman	" " 68	
Piet Blokland	" " 70	
Juliette Pinnen	Stockholmstraat 36	
Tom Hendriks	" 50	

From:	Anker, Ed
To:	frank klomp
Cc:	Heer, René de; Raadsgriffie; info@vriendenvandestadskernzwolle.nl; IJsselsteijn, Ronald
Subject:	Re: Zorgen ontwikkeling locatie Hanzebad
Date:	donderdag 30 november 2017 10:30:29

Geachte heer Klomp,

Dank voor uw brief. Ik lees de constructieve houding van de bewoners terug in deze brief.
We betrekken uw brief bij onze verder doordenken over de Hanzebadlocatie en komen uiteraard met de voortgang bij u terug.

Ed Anker

Wethouder Zwolle
Ruimtelijke Ordening, Jeugd, Water, Gezondheid

Op 29 nov. 2017 om 21:07 heeft frank klomp <fqklomp@hotmail.com> het volgende geschreven:

> Geachte heren De Heer en Anker en leden van de gemeenteraad,
>
> Als bewoners van de Stockholmstraat maken we ons zorgen over de ontwikkeling locatie Hanzeland. Wij willen dit met u allen delen middels bijgevoegde brief.
>
> [image1.jpeg]
> [image2.jpeg]
> [image3.jpeg]
>
> Wij kijken uit naar uw reactie.
>
> Bewoners Stockholmstraat
>
> <image1.jpeg>
>
> <image2.jpeg>
>
> <image3.jpeg>

Swollwacht

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van Zwolle t.a.v. de wethouder WMO

Betreft: BRANDBRIEF BERKELBIKE

Zwolle, 7 december 2017

Geacht college,

Met ontzetting heeft de fractie van Swollwacht kennisgenomen van de berichtgeving in de Stentor van heden rondom het **niet** vergoeden van een levensverbeterende aanpassing in de vorm van een zogenaamde BerkelBike.

Met ontzetting, ook omdat in dezelfde krant melding wordt gemaakt van subsidie voor ondernemers voor aanschap van een electrische transportfiets. Overigens vindt de fractie van Swollwacht deze subsidie voor ondernemers uitdrukkelijk een goede maatregel! Een prima maatregel die goed voor de stad is!

Echter het contrast met het niet financieel ondersteunen van een verlamde Zwolse inwoner met het verbeteren van de kwaliteit van zijn leven staat daarmee in schril contrast.

Een contrast dat wij dermate pijnlijk vinden dat wij een beroep willen doen op de betrokken wethouder, mevrouw Eefke Meijerink.

Deze Zwolse inwoner ervaart een significante verbetering van zijn leven. Minder pijn, een gezonder lichaam en meer in balans. Hij komt buiten en hij doet mee. Hij hoeft niet met busjes vervoerd te worden en zijn conditie verbetert. Met een betrekkelijk nieuw apparaat dat nog geen plek heeft verworven in de regelgeving. Maar waarvan de levensverbeterende kwaliteit vast staat!

De fractie van Swollwacht vraagt de wethouder dan ook: wilt u ingrijpen en ervoor zorgen dat deze inwoner zijn BerkelBike (in ieder geval gedeeltelijk) vergoed krijgt vanuit de WMO? Dit moet toch gewoon kunnen!!! Hier is toch juist de WMO voor bedoeld? Kwaliteit van leven en zorg moeten toch voorop staan? Wij hopen op uw medewerking!

Namens de fractie van Swollwacht

Silvia Bruggenkamp

post_2017-11-29

Raadsgriffie

Ontvangen

29 NOV 2017

Registratuur

201812

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45RABO0397341121

Gemeente Zwolle
t.a.v. de griffier
de heer A. ten Have
Postbus 10007
80000 GA Zwolle

B -post

Inlichtingen bij
mw. S.M.M. Hoogeboom-van der Valk
telefoon 038 499 93 45
SMM.Hoogeboom@overijssel.nl

Datum

21.11.2017

Kenmerk

2017/0404061

Pagina

1

Onderwerp:"Samen voor goed bestuur" Kwaliteit van het openbaar bestuur in Overijssel najaar 2017

Bijlagen

I. Brief "Samen voor goed bestuur"
II. Activiteitenschema "Samen voor goed bestuur"

Hierbij ontvangt u in afschrift de brief "Samen voor goed bestuur" en bijbehorend activiteitenschema, die wij naar de besturen van de Overijsselse gemeenten, regio's en waterschappen hebben verstuurd.

Deze stukken zijn een eerste update van de brief en het activiteitenschema die afgelopen april zijn verstuurd. Op basis van deze stukken wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken en de die activiteiten de komende periode op het gebied van kwaliteit van het openbaar bestuur zijn gepland.

Bovenal vormen deze stukken een mooie basis om het gesprek te voeren met uw gemeente, regio en/of en waterschap over de activiteiten binnen kwaliteit openbaar bestuur en op welke onderwerpen en activiteiten we elkaar kunnen helpen en versterken. Dat merken we bijvoorbeeld tijdens de gesprekken die we met u hebben gevoerd of nog gaan voeren (gespreksronde vorig jaar met secretarissen en huidige gespreksronde met griffiers en ambtelijke contactpersonen). Waardevolle gesprekken die wederzijds inzicht geven in waar we mee bezig zijn en wat we voor elkaar kunnen betekenen.

Wij willen u daarom hartelijk danken voor uw bijdrage. Ook willen we u graag via deze weg uitnodigingen om mee te denken en te doen over de verschillende manieren waarop we in Overijssel actief (kunnen) werken aan een goed bestuur in de provincie. Ideeën en input kunt u aandragen via het volgende mailadres: Smm.Hoogeboom@overijssel.nl

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,

secretaris,

provincie Overijssel

Datum verzending 28 NOV. 2017

post_2017-11-29

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Aan de besturen van de Overijsselse gemeenten, waterschappen en regio's

AFSCHRIFT

Inlichtingen bij
Mw. S.M.M. Hoogeboom – van der Valk
Telefoon 038 499 9345
Smm.Hoogeboom@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45RABO0397341121

Onderwerp: Kwaliteit van het openbaar bestuur in Overijssel *"Samen voor goed bestuur"* (najaar 2017)

Bijlagen
I. Activiteitenschema "Samen voor goed bestuur (versie 21.11.2017)

Datum
21.11.2017

Kenmerk
2017/0404045

Pagina
1

Geacht bestuur,

In onze vorige brief over "Samen voor goed bestuur" van 4 april 2017 hebben wij de aanpak en de activiteiten beschreven waarmee wij stimuleren dat in Overijssel op allerlei manieren actief gewerkt wordt aan goed bestuur. Centraal daarbij staat de gezamenlijkheid. Dat is ook de kracht van Overijssel. De mooie initiatieven en inspirerende gesprekken in de afgelopen periode onderstreepten dat weer eens. Ze laten zien dat we in Overijssel– juist door met elkaar in dialoog te blijven, de handen uit de mouwen te steken en met en van elkaar te leren – samen een stevig fundament voor goed bestuur hebben. Hier willen we met elkaar verder op voortbouwen!

Met deze brief sturen we u een eerste update. Om u mee te nemen in de activiteiten van de afgelopen periode, maar bovenal vooruit te blikken op de activiteiten die staan gepland én u nadrukkelijk uit te nodigen ervaringen te delen, om mee te denken en te doen.

Onderlinge contacten en uitwisseling: er gebeurt veel
"Samen voor goed bestuur" betekent dat we met elkaar in dialoog blijven. Uit de gesprekken die we nu onder andere met de griffiers en ambtelijke contactpersonen voeren, blijkt de veelheid aan ideeën en initiatieven. Daarbij ook de constatering dat we ons met veel dezelfde vraagstukken bezighouden en dat we elkaar kunnen versterken. Op basis van deze input bieden we verschillende instrumenten en activiteiten aan. Zoals een serious game voor het inwerkprogramma van nieuwe raadsleden en de reeks *"Samen voor goed bestuur"*-bijeenkomsten (zie volgende pagina).

We zijn niet alleen in gesprek met u als mede-overheden, maar ook met bedrijven, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen en inwoners in Overijssel. Dit doen we door onder andere slim gebruik te maken van de instrumenten die we al hebben. Zo voeren we samen met Statenleden – voorafgaand aan Staten- en Democratiespelen – gesprekken met de deelnemers over goed bestuur. Daarbij staan we met hen stil bij vragen als: Wat betekent goed bestuur voor jou? En wat hebben we daarvoor van elkaar nodig?

Binnen de gehele provincie doen Overijsselse overheden ervaring op met eigentijdse besturen. Bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, natuur, vitale binnensteden, ontwikkeling van omgevingsvisies, het sociaal domein, energie, regionale economie en cultuur. Het is mooi om te zien dat dit steeds meer dagelijkse praktijk is. In de gesprekken is veelvuldig de behoefte uitgesproken aan inspirerende voorbeelden, aan kennisdeling. De provincie Overijssel faciliteert binnen het programma Experimenten Eigentijds Bestuur het opdoen van ervaringen en het actief én breed delen van het geleerde. Meer informatie over dit programma, de experimenten en ervaringen van bestuurders en initiatiefnemers kunt u vinden op www.studioversbestuur.nl. We zijn daarnaast gestart met een verhalenreeks over Goed bestuur. Deze zijn te vinden op www.jijenoverijssel.nl/goedbestuur.

Bijlagen
1.

Datum verzending
28 NOV. 2017

provincie Overijssel

Activiteiten de komende periode
De gesprekken geven mede input aan de activiteiten binnen onze kerntaak kwaliteit van het openbaar bestuur. In de geüpdatete versie van het activiteitenschema (bijlage I) hebben wij uiteengezet welke accenten we daarin – naast de reguliere activiteiten – de komende periode leggen.

Specifiek vragen wij uw aandacht voor het volgende:
- Voor de zomer zijn een aantal gemeenten benaderd voor een verkenning bestuurlijke integriteit en een onderzoek naar politieke fragmentatie. Deze onderzoeken resulteren dit najaar/winter in bijeenkomsten die onderdeel zijn van de *"Samen voor goed bestuur"*-reeks. In dat kader worden diverse bijeenkomsten georganiseerd over thema's die naar voren komen tijdens de gesprekken over kwaliteit van het openbaar bestuur in Overijssel. Voorbeelden zijn de bijeenkomst op 30 november 2017 over integriteit en ondermijning en de bijeenkomst over politieke fragmentatie op 12 februari 2018. De doelgroepen zijn verschillend, afhankelijk van het onderwerp.
- In de afgelopen maanden ontwikkelden we mét raadsleden, Statenleden, griffiers en ambtelijke vertegenwoordiging een serious game. Dit spel stelt volksvertegenwoordigers in staat met elkaar in gesprek te gaan en tot werkafspraken te komen over wat nieuwe vormen van samenwerking, burger- en overheidsparticipatie vragen. Uit de gesprekken, en het ontwikkelen van het spel zelf, blijkt de grote interesse om hiermee aan de slag te gaan. Zodra het spel klaar is – tijdig voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 – stellen we dit aan u beschikbaar.
- Zoals gezegd, met deze brief willen wij u nadrukkelijk uitnodigen om mee te denken en te doen. Denk bijvoorbeeld aan het aandragen van interessante thema's voor "Samen voor goed bestuur"-bijeenkomsten of aan voorbeelden van goed bestuur die in woord en beeld worden weergegeven in de verhalenreeks. Ideeën en input kunt u aandragen via het volgende mailadres: Smm.Hoogeboom@overijssel.nl. En natuurlijk tijdens de gesprekken en bijeenkomsten die plaatsvinden. Wij halen ze dan ook actief op.

We kijken er naar uit om samen met u, op allerlei manieren, ons te blijven inzetten voor een goed bestuur in Overijssel. Leren, ervaren en inspireren. Juist door samen te werken, komt de kwaliteit van het openbaar bestuur in Overijssel het beste tot haar recht.

Gedeputeerde staten van Overijssel,

voorzitter,

secretaris,

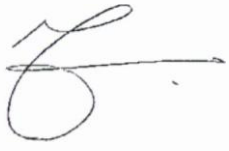

post_2017-11-29

Activiteitenschema "Samen voor goed bestuur"

(digitale versie van dit activiteitenschema is beschikbaar op: www.jijenoverijssel.nl/goedbestuur)

Samen voor goed bestuur

I. Leren & inzicht

a. Uitvoeren onderzoeken

b. Aanbieden instrumenten

- Rapportage over oriëntatie van inwoners op gemeenten (o.a. wonen en werken). Op basis daarvan in gesprek met gemeenten over intergemeentelijke samenwerking en provinciegrens overschrijdende oriëntatiestromen.
- Continu: waarderend onderzoek naar ervaringen en leerpunten experimenten. Het geleerde wordt gedeeld in inspiratiesessies, trainingen e.d. (Programma Experimenten)
- Continu: gericht benaderen gemeenten met aanbod ontwikkelscan. Nu 1 gemeente mee aan de slag. Geeft inzicht voor gemeenten of ze klaar zijn voor de toekomst.
- Oplevering data-bank IBT (kaartviewer) http://www.overijssel.nl/bestuur/kwaliteit-openbaar/interbestuurlijk/
- Toegankelijker maken databank financiën gemeenten. Presentatie demo & evaluatie databank tijdens jaarlijkse dag financieel toezicht in Overijssel Maart 2018 https://overijssel.databank.nl/jive/?cat_show=Gemeentefinanci%C3%ABn
- Oplevering kaartviewer (overzicht) intergemeentelijke samenwerkingsverbanden
- Lopend: aanbod begrotingsscan. Bij 4 gemeenten wordt een begrotingsscan uitgevoerd. Het instrument wordt eind 2018/begin 2019 geëvalueerd.

II. Experimenteren & aan de slag

- Overijsselse Debat Award: -Finale Almelo: 20 okt -Finale Zwolle: 17 nov -Finale Hengelo: 22 nov -Finale Enschede: 23 nov -Provinciale finale: 8 dec
- In aanloop naar Gemeenteraadsverkiezingen: -Tentoonstelling 'In alle staten' -Democratiespelen met 40 klassen i.s.m. Deltion
- Continu: experimenten bij gemeenten en provincie (Programma Eigentijds Bestuur), onder andere:
  - Omgevingsvisie Hardenberg en Zwolle
  - Hackathon en G1000 Borne (mei 2017 en 4/5 november 2017)
  - Stadsdialoog Enschede (11 november 2017)
  - Intervisiegroep bestuurdersnetwerk (continu)
  - Woestfestival (vanaf nu t/m medio mei 2018)

  Voor meer toelichting: www.studioversbestuur.nl
- Oplevering serious game raadsleden – wordt samen met UT /Saxion en doelgroep ontwikkeld (Programma Eigentijds Bestuur)
- Continu: uitwerking regioagenda's en bijbehorende investeringsagenda's op basis van Kracht van Oost-Nederland en Proeftuin Maak Verschil.

III. Bewustwording & kennisdeling

- Provinciefestival 9 september
- Burgemeesters -middag over ondermijning 13 oktober
- D'RAN (festival in Twente over democratie) 9 september
- Lancering website Studio Vers Bestuur www.studioversbestuur.nl
- Bijeenkomsten-reeks "*Samen voor goed bestuur*" (najaar-winter 2017/2018), o.a.:
  - Uitkomsten verkenning bestuurlijke integriteit (integriteit & ondermijning): 30 november 2017
  - Resultaten onderzoek politieke fragmentatie: 12 februari 2018
  - Gesprek provincie en gemeenten over uitgangspunten IBT n.a.v. van evaluatie wet Revitalisering Generiek Toezicht: 1e helft 2018
  - Expertmeeting over rol gemeenteraad bij IBT: 2e helft 2018
- Themabijeenkomsten: collegeontmoetingen gemeenten en provincie over thema's:
  - Goed bestuur: 26 september
  - Krachtige economie: 17 oktober
  - Aantrekkelijke leefomgeving: 12 december
- Het grootste kennisfestival van NL 14 juni
- Overijsselse Bestuurdersdag april/mei 2018
- Congres Feiten, Feiten, Feiten Juni 2018
- Bevrijdingsfestival Overijssel 5 mei
- Kennismakingsgesprekken provinciebestuur met nieuwe gemeentebesturen
- Open Days Brussel: evenementen met regio's en Netwerk Event Oost-NL 9 - 12 oktober
- Bustoer tijdens Dag van de Lokale Democratie (griffiers en raadsleden) 17 november
- I.s.m. Trendbureau Overijssel en VNG Overijssel organiseren seminairs over belangrijke toekomstige opgaven voor het openbaar bestuur, w.o. klimaat & milieu, digitalisering, nieuwe organisatievormen en samenleving. (vervolg op Overijsselse Bestuurdersdag 2017)

sept '17 | okt | nov | dec | jan'18 | febr | mrt | apr | mei | juni | juli | aug | sept

Continu in dialoog: gesprekken met gemeenten, waterschappen, griffiers, ondernemers, onderwijstellingen, maatschappelijke organisaties en onze inwoners over 'kwaliteit van het openbaar bestuur' in Overijssel (onder andere tijdens Democratie/Statenspelen van Overijssel Doet Mee!).
De uitkomsten worden op verschillende manieren zo breed mogelijk binnen Overijssel gedeeld, bijvoorbeeld via het JIJ&Overijssel platform en een verhalenreeks met voorbeelden van goed bestuur: www.jijenoverijssel.nl/goedbestuur

post_2017-11-29

Raadsgriffie

201787

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

Ontvangen

29 NOV 2017

Registratuur

Gemeente Zwolle
T.a.v. de Gemeenteraad
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

B -post

Locatie Utrecht
Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht

T 088 669 6000
www.onderwijsinspectie.nl

Onze referentie
5160563

Uw referentie

Datum 28 november 2017
Betreft Aanbieding rapport 'Toezicht en Handhaving Kinderopvang, Landelijke rapportage 2016'

Geachte heer/ mevrouw,

Hierbij breng ik u op de hoogte van de openbaarmaking van het rapport 'Toezicht en Handhaving Kinderopvang, Landelijke rapportage 2016'. De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft deze rapportage 28 november jl. naar de Eerste en Tweede Kamer gestuurd.

Het rapport beschrijft hoe gemeenten in 2016 het toezicht op en de handhaving van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen hebben uitgevoerd. Bij sommige onderwerpen is nadere informatie of beleidsmatige informatie toegevoegd. Het rapport kan bijdragen aan de (verdere) verbetering van de kwaliteit en de handhaving van het toezicht op de kinderopvang.

In aanvulling op deze rapportage, brengt de Inspectie in januari 2018 een uitgebreidere versie van het rapport uit. Dat rapport beschrijft onder meer verdiepend onderzoek naar de geconstateerde tekortkomingen, naar de handhavingsacties van gemeente en naar het toezicht op de voorschoolse educatie.

U kunt het rapport downloaden op de website van de Inspectie van het Onderwijs: www.onderwijsinspectie.nl. Klik op de hoofdpagina door naar 'Sectoren' en vervolgens op 'Kinderopvang'.

Hoogachtend,

dr. Arnold Jonk
Plaatsvervangend inspecteur-generaal van het Onderwijs

College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

inzake Stedelijk Museum Zwolle - collectie

30 november 2017

Geacht college,

De Vereniging Rembrandt heeft kennis genomen van het voornemen tot opheffing van Stichting Stedelijk Museum Zwolle (Stichting SMZ) en de voorgenomen 'overdracht' van de collectie aan de gemeenschappelijke regeling: het Historisch Centrum Overijssel (HCO).

Alleen wanneer HCO kwalificeert als museum is sprake van overdracht zoals het voornemen nu genoemd wordt. Want alleen dan is de verkrijger van de collectie, evenals de Stichting Stedelijk Museum Zwolle nu, gehouden aan de voorwaarden waaraan een geregistreerd museum dient te voldoen. Kwalificeert HCO niet als museum dan is er sprake van vervreemding.

Reden van deze brief is dat het in de opvatting van de Vereniging Rembrandt van groot belang is dat HCO reeds bij een eventuele verkrijging van delen van de door Stichting SMZ gehouden collectie, dient te kwalificeren als museum. Het openbaar lichaam Historisch Centrum Overijssel voldoet daar op grond van de gemeenschappelijke regeling thans niet aan nu zij gericht is op het beheer van het archief en de (historische) archiefcollectie, hetgeen zich onderscheidt van het beheer van een kunstcollectie.

CONCEPT

De collectie
Vereniging Rembrandt wil naast de door haar in het verleden gesteunde werken ook opkomen voor de collectie in brede zin die gehouden wordt door Stichting SMZ alsmede het daarbij betrokken mecenaat. Collecties zoals die van Stichting SMZ zijn bijeengebracht door bijdragen van burgers en instellingen die er op mochten en mogen vertrouwen dat die collectie voor het publiek toegankelijk blijft en wordt gepresenteerd. Het mecenaat heeft immers kunstvoorwerpen geschonken, middels financiële bijdrage of in natura, in de overtuiging dat de overheid aan welke geschonken werd de zorg voor deze schenking, zowel inhoudelijk als fysiek, op zich neemt om zo gezamenlijk het openbaar belang te dienen. Een handelen in strijd daarmee zal het (toekomstig) mecenaat schaden en daarmee ook de belangen van andere collecties en museale instellingen.

Museale registratie en LAMO regels
Bij het opstellen van een nieuw collectieplan dienen derhalve ook de LAMO regels (van de Leidraad Afstoting Museale Objecten) in acht te worden genomen, waarbij ook hier de verkrijger van de collectie dient te voldoen aan de eisen die voor een museum gelden.
De ICOM-definitie van een museum luidt:
"Een museum is een permanente instelling, niet gericht op het behalen van winst, toegankelijk voor publiek, die ten dienste staat van de samenleving en haar ontwikkeling. Een museum verwerft, behoudt, onderzoekt, presenteert, documenteert en geeft bekendheid aan de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving, voor doeleinden van studie, educatie en genoegen."

De Vereniging Rembrandt is overigens niet tegen iedere vervreemding, maar zal in het publieke debat opkomen voor de bescherming van openbare collecties en het daarbij betrokken mecenaat, welke zelf in de regel geen stem hebben.

Gesteunde werken
Stichting SMZ heeft, zoals u waarschijnlijk bekend, de door haar gehouden collectie op verschillende wijzen verkregen.
Van de collectie van Stichting SMZ maken verschillende kunstvoorwerpen deel uit die door Stichting SMZ zijn verworven met steun van de Vereniging Rembrandt.
Het betreft kunstvoorwerpen die zijn verworven in:
1960 - Claes Bellekin (circa 1650) - schilderij - Dubbelportret van een man en een vrouw voor een polderlandschap
1975 - Jacob van Santen a.o. (15585-1655) - zilver - de Zwolse raadsherenbekers
1979 - Hendrick ten Oever (1670) - schilderij "het geslachte varken"
1989 - Jan van Loo (1784) - zilveren soepterrine

CONCEPT

Voorwaarden voor steunverlening
Bij de steunverlening door de Vereniging Rembrandt wordt sinds jaar en dag voorwaarden gesteld aan de begiftigden, waaronder:

i. het in voortdurende eigendom houden van het kunstvoorwerp door het museum;
ii. het niet vervreemden of in permanent gebruik geven van het kunstvoorwerp zonder schriftelijk toestemming van de Vereniging Rembrandt;
iii. het blijvend openbaar tentoonstellen van het kunstvoorwerp en niet onttrekken aan de openbaarheid zonder schriftelijke toestemming.

De Vereniging hecht er aan het bestuur van Stichting SMZ en uw College er op te wijzen dat deze voorwaarden onverminderd gelden met betrekking tot de voornoemde kunstvoorwerpen. Een voorgenomen afstoting door stichting SMZ zal dan ook worden getoetst aan deze voorwaarden.

Graag vernemen we welke voorbereidingen u als verantwoordelijk en bij Stichting SMZ en HCO betrokken College zult treffen om te komen tot een verantwoorde overdracht van specifiek de genoemde 'gesteunde werken' en algemeen van de collectie aan een geregistreerde instelling, die recht doet aan zowel de collectie als het mecenaat. De Vereniging Rembrandt verneemt deze voorbereidingen graag voordat zij toestemming kan verlenen ter zake van de uitvoering van uw voornemen.

De Vereniging Rembrandt is graag beschikbaar voor overleg en advies met betrekking tot het hier besproken onderwerp.

Met vriendelijke groet,

Fusien Bijl de Vroe
directeur

Cc Stichting Stedelijk Museum Zwolle
Historisch Centrum Overijssel
Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis

Van: Klokkenluiders [mailto:postafmeldensht035@gmail.com]
Verzonden: woensdag 6 december 2017 13:44
Onderwerp: Beerput Nederland

Geachte heer/mevrouw,

Wilt u dit bericht delen aan het college van B&W? En de gemeenteraad?

Heeft u deze documentaire gezien?

https://www.2doc.nl/documentaires/series/2doc/2017/december/beerput-nederland.html

http://www.denieuwereporter.nl/2017/12/documentairetip-beerput-nederland/

Wat is de conclusie van deze uitzending? En wat gaat u concreet hier aan doen om de giftige stoffen tegen te gaan?

Vraag inzake de politiek:

Wanneer er geen regels zijn omtrent geluidsoverlast en iemand klaagt over geluidsoverlast. Welke methode zou het beste opgelost kunnen worden:

A. Door duidelijke normen te stellen inzake geluidsoverlast.

B. Geen regels de buren moeten in onderling overleg treden.

Indien onderling overleg niet lukt, zal het probleem dan worden opgelost denkt u?

Vraag: Als je buren stoken op zeer giftige stoffen:

A. De buren moeten dit onderling overleggen

B. De gemeente zou minstens het roet mogen controleren zodat zij kunnen bewijzen dat iemand stookt op sloophout. Zodat er geen toxische stoffen meer in de lucht zit.

VVD: Kiest voor A. Indien onderling overleg niet lukt dan betekent dat de vergiftiging gewoon door kan blijven gaan. Vind u het gek dat 1 op de 3 Nederlanders kanker krijgen? Bent u bekend met de Nieuwe Wereld Orde?

De overheid wil zich steeds meer teruggaan trekken. Wat zal dat denkt u op langer termijn gaan opleveren?

Wilt u de bijlage van de Volkskrant tevens onder de aandacht brengen?

Klokkenluiders Nederland is te vinden op https://www.facebook.com/Klokkenluider-675729322595268/

Wilt u ook graag misstanden (anoniem) aan de kaak stellen in uw gemeente? Dan kan dat zonder dat u bang hoeft te zijn dat u uw baan verliest. U kunt ons (anoniem) een e-mail sturen. Doe dit via een IP adres van een openbaar netwerk zoals de bibliotheek zodat uw identiteit niet bekend is. Stuur uw email naar: **dijktol@gmail.com**

Bijlage: Volkskrant afschaffing APV's geen goed idee. STOP DEREGULERING OVERHEID.

Tot slot willen wij u vragen: Wat heeft uw gemeente precies gedaan met de brief van het Longfonds? Zie http://www.houtrookvrij.nl/nieuws/input-longfonds-en-stichting-houtrookvrij-voor-lokale-verkiezingsprogrammas/

https://www.longkankernederland.nl/vragen/stoken-op-geimpregneerd-hout/

Met vriendelijke groet,

Klokkenluiders Nederland

Kiryat-Onoplein 1

9203 KS Drachten

Dit adres beschikt niet over een brievenbus.

https://www.facebook.com/Klokkenluider-675729322595268/

Ten eerste

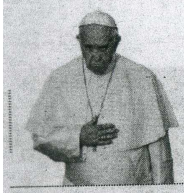

PAUS

De paus ontmoet voor het eerst Rohingya-vluchtelingen in Bangladesh. Pag. 11

WERELDAIDSDAG

De pont over het IJ vaart als 'loveboat'. Wereldwijd is aandacht voor de slachtoffers van aids.

REPORTAGE FINANCIËLE FLATER IN ANNA PAULOWNA

Zelfsturing, het leek zo'n goed idee

Met het radicale 'nieuwe werken' wilde Hollands Kroon de slimste gemeente van Nederland worden. Nu twee wethouders en twee topambtenaren zijn opgestapt, rijst de vraag: is het experiment mislukt?

FUSIEGEMEENTE

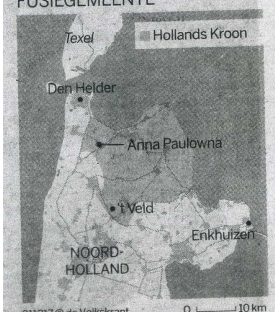

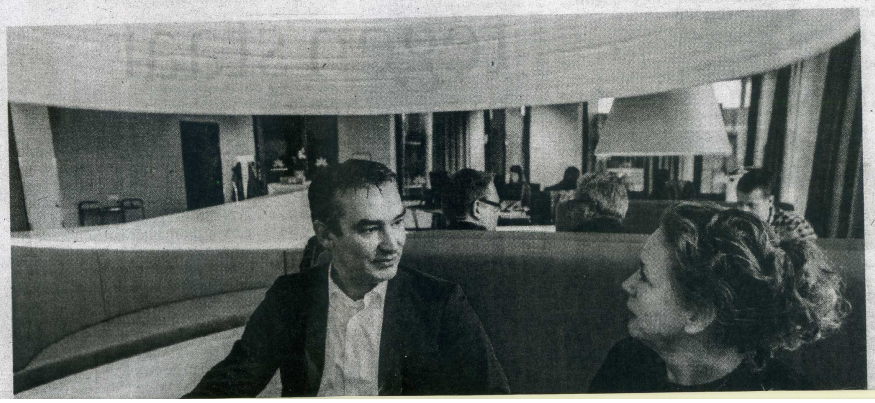

NIEUWE WERKEN IN HOLLANDS KROON

- Geen managers, maar 32 zelfsturende teams
- Teamleden bepalen eigen werktijden en vakantiedagen
- Teamleden nemen zelf collega's aan
- Streven naar volledige digitalisering van overheidsdien-

VVD-fractievoorzitter in Hollands Kroon Jan Swaag in bestuurscentrum De Ontmoeting, waarvan de verbouwing ruim een miljoen euro meer kostte dan begroot. 'De gemeente verdient het voordeel van de twijfel.' Foto's Aurélie Geurts

- Flexwerken, thuis of aan willekeurig bureau
- Tweederde van APV-regels zijn geschrapt (wildplassen toegestaan)

In het gemeentekantoor van Anna Paulowna staat een pingpongtafel ter ontspanning. Hier werken ambtenaren niet aan grijze bureaus onder systeemplafonds, maar aan statafels van geperst hout of bungelend in rieten hangstoelen. Kraanwater komt uit een biertap genaamd 'krnwtr', aan de muur hangen tablets en motivatiespreuken als 'Geloof in die ene reden waarom het wel kan'.

Dit is het decor van de gemeente 2.0. Althans, dat is hoe ze er in de fusiegemeente Hollands Kroon – waartoe Anna Paulowna behoort – graag over denken. Sinds de fusiegemeente vijf jaar geleden tot stand kwam, doen ze alles anders in de kop van Noord-Holland. Hier tref je geen managers, maar 32 zelfsturende teams van ambtenaren. Die bepalen hun eigen werktijden, beheren samen hun budget en werven zelf nieuwe collega's, voorheen met een *The Voice of Holland*-achtige sollicitatieprocedure – inclusief draaiende stoelen.

Aan ambitie heeft het nooit ontbroken. Hollands Kroon moest de 'slimste' en duurzaamste gemeente van Nederland worden, waar volledige digitalisering het gemeenteloket overbodig maakt. In ambtenarenkringen laat Hollands Kroon zich graag voorstaan op zijn pionierswerk, en schuwt daarbij zelffelicitaties niet.

Maar nu twee topambtenaren en twee wethouders zijn opgestapt, verkeert Hollands Kroon in een identiteitscrisis. Reden voor de bestuurlijke leegloop is de verbouwing van twee gemeentekantoren, die 2,4 miljoen euro hoger uitviel dan de 7,5 miljoen die was begroot. Wethouders Theo Meskers (VVD) en Frits Westerkamp (lokale partij Lada) bleven een motie van wantrouwen voor en namen ontslag, nadat eerder al de gemeentesecretaris en de concern controller moesten vertrekken. De schuld van de financiële miskleun gaven ze aan de zelfsturende ambtenarij, die de geldproblemen lange tijd stilhield voor wethouders en gemeenteraad.

Aan de 'revolutionaire' werkwijze wordt nu openlijk getwijfeld. Is het experiment mislukt?

'Je kan werken met zelfsturende teams, maar ergens moet een stuurman zijn', zegt Wim Sepers (70) in zijn huiskamer in 't Veld, een dorpje dat onder Hollands Kroon valt. Samen met Tjeerd van Weering (73) en Rob Ravesteijn (69) vormt hij de kern van een groepje 'betrokken inwoners' dat de gemeentelijke vernieuwingsdrift met argwaan volgt.

De financiële flater legt bloot wat zij allang wisten: dat het in de gemeente ontbreekt aan interne controle. 'Al een jaar geleden pikte ik geluiden op dat de verbouwingskosten over het budget gingen, maar formeel wist de gemeenteraad hier niets van', zegt Ravesteijn. De zelfsturende ambtenaren geven een eigen invulling aan de begroting, constateert hij. 'Het is de wereld op z'n kop: burgers zouden moeten regeren via de volksvertegenwoordiging, maar hier maken ambtenaren de dienst uit.'

> **Je kan werken met zelfsturende teams, maar ergens moet een stuurman zijn**
>
> **Wim Sepers**
> Inwoner Hollands Kroon

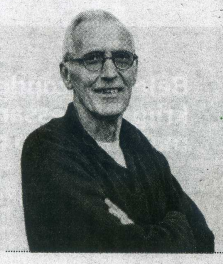

Alles flex

Zo ervaart Jan Eichhorn, fractievoorzitter van GroenLinks, het ook. 'Waarom zouden we nog een begroting opstellen, als van de uitgaven uiteindelijk toch geen hout klopt?' Volgens hem is het onduidelijk aan wie de ambtenarenteams verantwoording afleggen. Als raadslid vindt hij het dan ook lastig toezichthouden. 'Van de 32 teams ken ik er vier. Van de rest heb ik geen idee wat ze doen.'

In een gemeente waar alles flex moet, ontvangt zelfs de burgemeester niet in eigen kantoor, maar dient hij een zaaltje te reserveren. Daar ziet hij vandaag van af, want in deze roerige tijden kiest de gemeentedirectie voor mediastilte.

Niet te beroerd om het op te nemen voor het 'nieuwe werken' is Jan Swaag, fractievoorzitter van de lokale VVD. 'Ik geloof nog steeds in de nieuwe koers', zegt hij in bestuurscentrum De Ontmoeting, waarvan de verbouwing ruim een miljoen euro meer kostte dan begroot. 'Die budgetoverschrijding valt niet goed te praten', benadrukt Swaag, 'maar de gemeente verdient het voordeel van de twijfel, omdat er ook veel dingen goed gaan. Ik vind het nu te gemakkelijk om te concluderen dat er iets structureel fout zit in de organisatie.'

Wat niet heeft meegeholpen is het vertrek van het drietal dat het 'nieuwe werken' in Hollands Kroon gestalte gaf, zegt Swaag. Van de drie directieleden, die over hun methode vorig jaar het boek *Poleposition* publiceerden, verkozen twee een baan in Alkmaar. De derde – gemeentesecretaris Arthur Cremers – stapte vorige maand op vanwege de financiële malaise, maar schreef wel mee aan de beleidsvisie die Hollands Kroon weer op de rails moet krijgen.

> **Het is de wereld op z'n kop: hier maken ambtenaren de dienst uit**
>
> **Rob Ravesteijn**
> Inwoner Hollands Kroon

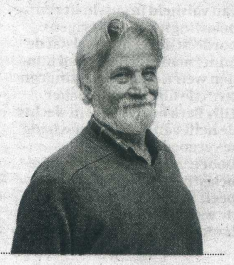

Intussen zijn twee interim-bestuurders van buiten gehaald, die rust in de tent moeten brengen. 'Het komend halfjaar wordt belangrijk', stelt Swaag. 'Ik ga ervan uit dat de problemen in de organisatie straks zijn opgelost.'

Zo veel vertrouwen heeft Eichhorn niet in gemeentelijke zelfreflectie. De gemeente is een in zichzelf gekeerd bolwerk, zegt hij, dat in al zijn vernieuwingsdrift de burger wat uit het oog is verloren. 'Ik krijg regelmatig mailtjes van inwoners die klagen dat de gemeente niets van zich laat horen of zelfs maar de telefoon opneemt.' Hollands Kroon telt ook veel rechtszaken tussen bewoners en gemeente, weet Eichhorn, waarbij de ambtenarij zich niet altijd aan het vonnis zou houden.

Managementtaal

Hoe nu verder? Alle veranderingen terugdraaien ziet geen van de partijen zitten. 'Het hele concept van zelfsturing de nek omdraaien is niet de oplossing', zegt ook Rob van Eijbergen, hoogleraar bestuurskunde en specialist in zelfsturing. Maar het kan geen kwaad de grip vanuit de directie op de ambtenarij weer te verstevigen. 'Zeker bij gemeentelijke organisaties pleit ik ervoor dat per team één iemand, een primus inter pares, de leiding heeft.'

In de huiskamer van Wim Sepers betwijfelen ze of de gemeente de hand in eigen boezem zal steken. In haar stukken grossiert de gemeente vooralsnog in nietszeggende managementtaal, van zelfbezinning heeft Ravesteijn nog bar weinig gezien. 'Twee hoge ambtenaren en twee wethouders vertrekken en ze gaan weer over tot de orde van de dag.'

From:	janvandijk
To:	Raadsgriffie
Subject:	Woon en leefomgeving Handhaving.
Date:	dinsdag 28 november 2017 16:26:57

Geachte Mevrouw/Mijnheer.

Graag wil ik het volgende onder u aandacht brengen.
Bij ons staan al ruim 6 weken twéé containers aan de weg die overlast veroorzaken.

De jeugd schopt ze de weg op waardoor het verkeer problemen ondervindt ik heb deze melding ruim vijfkeer gedaan bij handhaving maar ik moet u zeggen dat ik daar een geen antwoordt van kreeg ook niet de beloofde terugbel actie en verstuurde e-mails(dit kan toch niet)

Uit eindelijk werdt ik uitgenodigd om op 13 november te komen praten met de heren Verhagen en Portena van Handhaving het was geen fijn gesprek er was totaal geen begrip voor mijn klacht ik vind het ook een afdeling die zich niet kan in leven in de bewoner van Zwolle die met een terecht klacht komt.

Voortdurend viel het woord géén prioriteit om de containers eventueel op toehalen. Er waren wel veel opmerkingen en voorbeelden waar ik niets mee kon we zijn dit jaar nog wel bij u in de buurt geweest ook in Westenholte het is druk er zijn nog wel gele en rode briefjes enz enz.
Na afloop van het gesprek werd mij verteld dat men in het team ging overleggen wat te doen ja daar moet men dus voorgaan overleggen niet tegeloven toch.

Ik zou binnen 14 dagen iets horen en ja gisteren ben ik gebeld door de heer Portena en u raad het al géén prioriteit.
Dus ze blijven gewoon staan dat kan dus niet de containers zijn van de Gemeente Zwolle en zij zijn er verantwoordelijk voor wat er mee gebeurd aan de openbare weg dacht ik.

Hopelijk kunt u iets met mijn klacht doen en word ik wel serieus genomen.

Met vriendelijk groet
Jan van dijk
Tjaskerstraat 19
8043hj Zwolle.
Tel 0644443113

Nederlandse Vereniging voor Raadsleden – Raadslid.nu
Postbus 30435
2500 GK Den Haag
tel. 070 – 37 38 195
info@raadslid.nu
www.raadslid.nu
KvK: 27278979
Rabobank Regio den Haag:
NL94 RABO 0304 6322 95

RAADSLID.NU
NEDERLANDSE VERENIGING VOOR RAADSLEDEN

Aan de gemeenteraad
P/a de griffier

Betreft: eindrapport - Raadslid.Nu onderzoek werkgeversfunctie

Den Haag, 20 november 2017

Beste raadsleden,

De raad is de werkgever van de griffie. Dat dit niet vanzelfsprekend is, blijkt uit een onderzoek van Raadslid.Nu en de Vereniging van Griffiers over de werkgeversrol van de gemeenteraad.

Dit rapport met aanbevelingen zenden wij u hierbij toe. In dit rapport geven raadsleden, zowel die lid zijn van de werkgeverscommissie als zij die dat niet zijn, lessen mee voor de nieuwe gemeenteraden en de nieuwe werkgeverscommissies. Om een goede start te maken als nieuwe raad en nieuwe werkgeverscommissie komen Raadslid.Nu en Vereniging van Griffiers tot de volgende aanbevelingen:

Algemeen

- De gemeenteraad als geheel is zich bewust c.q. maakt zich bewust van de positie die hij heeft ten opzichte van de griffie(r) en de werkgeverscommissie uit de raad geeft aan de werkgeversfunctie van de raad uitvoering op basis van het mandaat van diezelfde raad.

Specifiek

- Het eerste gesprekspunt voor de nieuwe werkgeverscommissie van de raad is de vraag: wat voor raad willen we zijn en welk takenpakket en welke opstelling van de griffier passen bij die ambities?
- De werkgeverscommissie informeert en betrekt de rest van de raad bij het gesprek over rol, positie en taak van de griffie(r).
- De werkgeverscommissie is zich bewust van zijn rol en positie en voert daarom bij aanvang een gesprek met de gemeentesecretaris over hoe de ambtelijke ondersteuning vanuit HRM ten behoeve van het werkgeverschap van de raad wordt ingevuld.
- Werkgeverscommissie en griffier vormen een 2-eenheid, openheid en transparantie naar elkaar is essentieel. De werkgeverscommissie is daarom niet alleen een formele werkgever maar geeft expliciete steun aan de griffier om de ogen en oren van de raad te kunnen zijn binnen de gemeentelijke organisatie.

Nederlandse Vereniging voor Raadsleden – Raadslid.nu
Postbus 30435
2500 GK Den Haag
tel. 070 – 37 38 195
info@raadslid.nu
www.raadslid.nu
KvK: 27278979
Rabobank Regio den Haag:
NL94 RABO 0304 6322 95

RAADSLID.NU
NEDERLANDSE VERENIGING VOOR RAADSLEDEN

Raadslid.Nu en de Vereniging van Griffiers zullen in de nieuwe raadsperiode via trainingen aandacht schenken aan de werkgeversrol van de Raad.

Met vriendelijke groet,

Henk Bouwmans
Directeur Raadslid.Nu

De raad als werkgever van de griffie(r)

Raadsledenonderzoek over de werkgeversfunctie van de gemeenteraad

RAADSLID.NU
NEDERLANDSE VERENIGING VOOR RAADSLEDEN

Den Haag, november 2017

Toelichting & aanbevelingen

De gemeenteraad is de werkgever van de griffie(r)[1]. De raad gaat dus over het benoemen, het ontslag en de schorsing van de griffier en het griffiepersoneel en bepaalt dus ook wat taken en bevoegdheden van de griffie zijn.

Vanzelfsprekend is die kennis nog niet. Voor de meeste raadsleden is het nog altijd een verrassing wanneer zij na hun verkiezing worden geconfronteerd met het werkgeverschap van de raad over de griffie(r). Maar zij zijn niet de enige die nog niet weten wie de werkgever van de raad is. Zo meldt een raadslid, in het raadsledenonderzoek over de werkgeversfunctie van de raad, dat zijn burgemeester bepaalt wat de taken van de griffie zijn, waarmee deze burgemeester dus feitelijk de Gemeentewet schendt. De burgemeester is voor de raadsleden uit de werkgeverscommissie een van de belangrijkste bronnen van informatie, zo blijkt uit het raadsledenonderzoek dat voor dit rapport over de werkgeversfunctie van de raad is uitgevoerd. De kanttekening die bij de rol van de burgemeester hoort is dat hij hooguit informant kan zijn voor het functioneringsgesprek over de griffier.

Bewustwording rol en positie werkgeverscommissie

Over de taak van de griffie(r) gaat de gemeenteraad. Het lijkt misschien wonderlijk – bijna zestien jaar na de invoering van het werkgeverschap van de raad over de griffie(r) – maar Raadslid.Nu als Nederlandse Vereniging voor Raadsleden en de Vereniging voor Griffiers[2] stellen op basis van dit raadsledenonderzoek vast dat bewustwording over rol en positie van de werkgeverscommissie binnen de gemeentelijke organisatie essentieel is voor het goed invullen van het werkgeverschap van de gemeenteraad. De werkgeverscommissie dient zich bewust te zijn van hoe het gemeentelijke politiek-bestuurlijke systeem werkt, welke rol ambtenaren kunnen vervullen als ondersteuning, wie het budgetrecht heeft en dat er ook gebruik gemaakt kan worden van ondersteuning van buiten de gemeentelijke organisatie. Rolbewustzijn is belangrijk omdat het bijvoorbeeld nog steeds voorkomt dat de gemeentesecretaris wordt gevraagd om een oordeel over het functioneren van de griffier.

Werkgeverscommissie ruggensteun van de griffier

De griffier is de specialist in kennis en kunde die voor en namens de gemeenteraad actief is in het stadhuis respectievelijk gemeentehuis. De griffier en de griffie vormen de dagelijkse ogen en oren van de gemeenteraad binnen de gemeentelijke organisatie. De

[1] Artikel 107 van de Gemeentewet regelt dat de raad de griffier benoemt en bevoegd is tot het schorsen en ontslaan van de griffier. De raad stelt bovendien regels op over de taak en de bevoegdheden van de griffier, regelt de vervanging van de griffier en kan regels stellen over de organisatie van de griffier. Ook is de raad bevoegd de op de griffie werkzame ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan.
[2] De uitkomsten van dit onderzoek zijn besproken door een klankbordgroep van griffiers en raadsleden met ondersteuning van het bureau van de verenigingen voor griffiers en raadsleden, zie ook pagina 2.

werkgeverscommissie is daarmee niet alleen een formele werkgever maar geeft de griffie(r) ook de noodzakelijke ruggensteun om zijn belangrijke ondersteunende rol van de raad te kunnen waarmaken. Daarvoor is nodig dat de werkgeverscommissie de rest van de raad betrekt en informeert over het werkgeverschap. Het gaat niet alleen om het vastleggen of de griffier in dienst is van de gemeenteraad of in algemene dienst van de gemeente is, het gaat ook over het met elkaar bespreken en afstemmen wat de raad van de griffie(r) verlangt en welke rol de gemeenteraad wil vervullen in de lokale democratie.

Aanbevelingen voor de nieuwe raadsperiode

Raadsleden, zowel die lid zijn van de werkgeverscommissie als zij die dat niet zijn, geven (zie hierna voor de uitkomsten van het gehouden raadsledenonderzoek) lessen mee voor de nieuwe gemeenteraden en de nieuwe werkgeverscommissies. Om een goede start te maken als nieuwe raad en nieuwe werkgeverscommissie komen Raadslid.Nu, de Nederlandse Vereniging van Raadsleden, en Vereniging van Griffiers tot de volgende aanbevelingen:

Algemeen

- De gemeenteraad als geheel is zich bewust c.q. maakt zich bewust van de positie die hij heeft ten opzichte van de griffie(r) en de werkgeverscommissie uit de raad geeft aan de werkgeversfunctie van de raad uitvoering op basis van het mandaat van diezelfde raad.

Specifiek

- Het eerste gesprekspunt voor de nieuwe werkgeverscommissie van de raad is de vraag: wat voor raad willen we zijn en welk takenpakket en welke opstelling van de griffier passen bij die ambities?
- De werkgeverscommissie informeert en betrekt de rest van de raad bij het gesprek over rol, positie en taak van de griffie(r)
- De werkgeverscommissie is zich bewust van zijn rol en positie en voert daarom bij aanvang een gesprek met de gemeentesecretaris over hoe de ambtelijke ondersteuning vanuit HRM ten behoeve van het werkgeverschap van de raad wordt ingevuld.
- Werkgeverscommissie en griffier vormen een 2-eenheid, openheid en transparantie naar elkaar is essentieel. De werkgeverscommissie is daarom niet alleen een formele werkgever maar geeft expliciete steun aan de griffier om de ogen en oren van de raad te kunnen zijn binnen de gemeentelijke organisatie.

Of zoals een raadslid het in het onderhavige raadsledenonderzoek formuleerde: *"Zo belangrijk als de gemeentesecretaris voor het College van B&W is, is de griffie dat voor de gemeenteraad. Slechts een enkel raadslid is zich er van bewust dat de griffie de ambtelijke ondersteuning is van de Raad. Het goed functioneren van de griffie (voldoende bezetting,*

oog voor de lastige positie van de griffier enz.) valt of staat met de steun vanuit de gemeenteraad voor de griffier."

Informatievoorziening voor nieuwe raadsperiode

Met het oog op de nieuwe raadsperiode worden werkgeverscommissie en gemeenteraden niet alleen geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek "De raad als werkgever van de griffie(r). Raadsledenonderzoek over de werkgeversfunctie van de gemeenteraad".

Het bureau van Raadslid.Nu in samenwerking met de Vereniging van Griffiers zorgt er voor dat alle gemeenteraden een startagenda en bewegwijzering ontvangen die als handleiding kan dienen voor de eerste vergadering van de werkgeverscommissie. Daarbij wordt aandacht gegeven aan de do's en dont's zoals die uit het onderhavige raadsledenonderzoek naar voren zijn gekomen zodat raadsleden en werkgeverscommissie, bijvoorbeeld via een overzichtelijke Vragen en Antwoorden, de tips en adviezen uit dit raadsledenonderzoek onder handbereik krijgen. De uitkomsten worden ook rechtstreeks ter kennis gebracht van de afdelingen HRM.

De aanbevelingen op basis van dit raadsledenonderzoek over de werkgeversfunctie van de raad zijn vastgesteld in het overleg van de klankbordgroep van griffiers en raadsleden vanuit Vereniging van Griffiers en Raadslid.Nu[3]. Ter vergroting van de bewustwording over het werkgeverschap van de raad wordt dit onderzoek "De raad als werkgever van de griffie(r). Raadsledenonderzoek over de werkgeversfunctie van de gemeenteraad" ter kennis gebracht van alle werkgeverscommissies en alle gemeenteraden. Tevens wordt aanbevolen om voor de nieuwe raadsperiode een serie bijeenkomsten te houden waarbij met aandacht voor vorm en presentie aandacht wordt gegeven aan de werkgeversfunctie van de raad.

[3] De leden van de klankbordgroep zijn: de griffiers Gert-Jan Fokkema, Paul van Ruitenbeek en Tineke Zantingh en het raadslid Martin Sagel. De klankbordgroep is betrokken geweest bij het opstellen van het onderzoek. De ondersteuning is verzorgd door het bureau van Raadslid.Nu en de Vereniging van Griffiers.

Kernpunten uit Raadsledenonderzoek over werkgeversfunctie

Inleiding

In opdracht van Raadslid.Nu heeft Overheid in Nederland in de zomer van 2017 een onderzoek uitgevoerd onder raadsleden over de werkgeversfunctie van de gemeenteraad. Het doel van het onderzoek was om vast te stellen hoe raadsleden, die actief zijn in de werkgeverscommissie en die niet-actief zijn in de werkgeverscommissie, oordelen over de werkgeversrol van de gemeenteraad. Raadslid.Nu hoopt op deze wijze aan het einde van de huidige raadsperiode 2014-2018 een beter inzicht te krijgen over hoe raadsleden oordelen over de werkgeversfunctie die de gemeenteraad sinds 2002 vervult.
Het uitgevoerde raadsledenonderzoek is de derde activiteit die Raadslid.Nu in de huidige raadsperiode uitvoert naar de werkgeversfunctie. In het voorjaar van 2016 presenteerde Raadslid.Nu een 8-tal filmpjes over de werkgeversfunctie van de raad, zie: http://www.raadslid.nu/content/raad-als-werkgever-van-de-griffier-8-filmpjes-0
In de periode juni 2016 – januari 2017 heeft Raadslid.Nu in samenwerking met de Vereniging van Griffiers een 12-tal regionale bijeenkomsten gehouden over de werkgeversfunctie van de raad om zo de bewustwording over de werkgeversfunctie te vergroten.
Het onderhavige raadsledenonderzoek dient er toe om van de huidige raadsleden een beeld te krijgen welke tips en adviezen zij hebben om meer en beter aandacht te geven aan de werkgeversfunctie van de gemeenteraad. Het onderzoek is opgesteld door Raadslid.Nu in samenwerking met de Vereniging van Griffiers.

Lid van de werkgeverscommissie

De enquête over de werkgeversfunctie is ingevuld door 1.046 raadsleden. Het betekent dat 12,02 procent van de benaderde raadsleden de enquête heeft ingevuld. De respondenten vormen een getrouwe verkleinde afspiegeling van de werkelijkheid, naar vertegenwoordiging op provincie, coalitie en oppositie, geslacht en aantal zetels in de raad[4].
Bijna een derde deel van respondenten (31 procent), die het onderzoek heeft ingevuld, is actief in de werkgeverscommissie, het overige deel is niet-actief in de werkgeverscommissie. Hiermee lijkt de deelname van raadsleden die actief zijn in de werkgeverscommissie verhoudingsgewijs omvangrijker dan de raadsleden die dat niet zijn waarmee mag worden vastgesteld dat er meer raadsleden aan dit onderzoek hebben meegedaan die lid zijn van de werkgeverscommissie dan die dat niet zijn.

Twee rapportages: lid werkgeverscommissie, geen lid werkgeverscommissie

In deze rapportage vindt u eerst de resultaten van de raadsleden die actief zijn in de werkgeverscommissie en daarna de resultaten van de raadsleden die niet-actief zijn in de werkgeverscommissie. Daar waar nodig legt deze rapportage een accent op de te realiseren verbeterpunten.

[4] Zie verderop in deze rapportage onder 2. Verantwoording.

I. Leden van de werkgeverscommissie

Lidmaatschap en selectie

Raadsleden die actief zijn in de werkgeverscommissie nemen het werk in de werkgeverscommissie serieus. Voor 69 procent van de raadsleden die actief zijn in de werkgeverscommissie is het lidmaatschap van deze commissie (zeer) belangrijk. Een kwart oordeelt neutraal over het lidmaatschap van de werkgeverscommissie in vergelijking met het totale pakket van het raadslidmaatschap. Een zeer klein aantal raadsleden (5 procent) vindt het lidmaatschap van de werkgeverscommissie (zeer) onbelangrijk.

Specifieke competenties hebben een rol gespeeld bij de samenstelling van de werkgeverscommissie. In 45 procent van de gevallen is bij de samenstelling van de werkgeverscommissie (zeker) wel gekeken naar de specifieke competenties van de leden. In 30 procent van de gevallen is dit (zeker) niet het geval. En voor een bijna een kwart van de raadsleden hebben specifieke competenties blijkbaar geen rol gespeeld.

Het lidmaatschap van de werkgeverscommissie is voor 74 procent van de raadsleden in de werkgeverscommissie een specifieke taak. Voor 24 procent van de gevallen geldt dat het om fractievoorzitters gaat die uit hoofde van deze functie lid zijn van de werkgeverscommissie.

Bevoegdheden en advisering

Over de bevoegdheden van de werkgeverscommissie is een ruime meerderheid (78 procent) (zeer) tevreden. Een zeer klein deel (4 procent) is (zeer) ontevreden over de bevoegdheden van de werkgeverscommissie. Enkele hebben dat ook nader toegelicht:

- “Meer invloed raadsleden en minder invloed van de griffier zelf”
- “Weg bij de raad met deze taak want daar ben je geen volksvertegenwoordiger voor”

De werkgeverscommissie laat zich ook adviseren, maar onderstreept moet worden dat ruim een derde deel (37 procent) werkt zonder adviseur. Daar waar er wel wordt gewerkt met adviseurs betreft het in 35 procent van de gevallen een P&O-medewerker die deelneemt aan de bijeenkomsten van de werkgeverscommissie. De burgemeester schuift vrijwel even vaak (34 procent) aan als adviseur bij de vergaderingen van de werkgeverscommissie, meestal als vaste adviseur maar het komt ook regelmatig voor dat de burgemeester op verzoek om advies wordt gevraagd. In 10 procent van de gevallen is er sprake van een andere adviseur, meestal de griffier.

Ondanks het feit dat de werkgeversfunctie van de raad over de griffie(r) al sinds 2002 bestaat, is nog altijd tien procent van de P&O/HRM-afdelingen die volgens de raadsleden geen weet hebben van deze functie van de raad.

Dat leidt soms tot onverkwikkelijke situaties zo blijkt uit een toelichting van een raadslid:

"Ze menen nog altijd dat het college het bevoegde orgaan is. Ze corresponderen dan ook met het college van B & W, hetgeen tot zeer vervelende kwesties heeft geleid. Zelfs zo erg dat het college de Raad wilde voorstellen, besluiten van de werkgeverscie. te laten vernietigen".

Volgens 90 procent van de raadsleden weet de P&O/HRM-afdeling zeker wel dat de raad de werkgeversfunctie heeft jegens de griffie(r). De meerderheid is over de ondersteuning door die afdeling (zeer) tevreden. Bijna een derde deel (29 procent) oordeelt neutraal over de ondersteuning door de P&O/HRM-afdeling terwijl 5 procent van de raadsleden in de werkgeverscommissie (zeer) ontevreden is over de ondersteuning van de P&O/HRM-afdeling van de gemeente.

Meer bewustwording van de medewerkers van de P&O/HRM-afdeling is wenselijk, zo blijkt uit een toelichting van een raadslid:

"Ze zijn puur gericht op het ambtelijke apparaat en hebben daardoor weinig oog voor bijzondere positie griffie én werkgeverscommissie.. Zou goed zijn als ze zich meer in ons konden verplaatsen."

De verbetering van de ondersteuning door de P&O/HRM-afdeling zou zich volgens de raadsleden moeten concentreren op:

- (pro) actief zaken oppakken en aanleveren;
- ondersteuning en begeleiding bieden;
- kennis opdoen over de functie.

Zijn raadsleden tevreden over de wijze waarop zij worden geïnformeerd over de uitvoering van de werkgeversfunctie? Voor 64 procent van de raadsleden is het antwoord op deze vraag (ruim) voldoende. Bijna een kwart (24 procent) oordeelt neutraal terwijl voor 10 procent van de raadsleden het antwoord op deze vraag (ruim) onvoldoende is.

De belangrijkste bron van informatie voor de leden van de werkgeverscommissie is de griffier. Het lijstje (waarbij meerdere bronnen genoemd konden worden) ziet er als volgt uit:

1. De griffier – 64 procent
2. Collega-raadsleden – 45 procent
3. De afdeling P&O/HRM – 27 procent
4. De burgemeester – 23 procent
5. Landelijke verenigingen zoals Raadslid.Nu en Vereniging van Griffiers – 13 procent
6. Anders – 11 procent

Bijna de helft van de raadsleden (45 procent) in de werkgeverscommissie heeft geen behoefte aan extra informatie om het lidmaatschap goed te kunnen uitoefenen. De rest heeft specifieke behoefte en dat ziet er als volgt uit:

1. Voor 33 procent van de raadsleden in de werkgeverscommissie is er behoefte aan formats voor functionerings-/beoordelingsgesprekken;
2. Voor 28 procent is er behoefte aan formats voor het opstellen van een griffieplan;
3. Voor 23 procent is er behoefte aan formats voor het functioneren (van de commissie);
4. Voor 19 procent is er behoefte aan formats voor het beoordelen (door de commissie).

Van de raadsleden in de werkgeverscommissies heeft 14 procent deelgenomen aan de bijeenkomsten van Raadslid.Nu en Vereniging van Griffiers zoals die in de periode juni 2016-januari 2017 zijn gehouden over de werkgeversfunctie van de raad. Voor 85 procent (!) geldt dus dat zij die bijeenkomsten hebben gemist.

Adviezen en tips

Wanneer dergelijke (bewustwordings)bijeenkomsten opnieuw worden gehouden, zou daarin vooral aandacht gegeven moeten worden aan:

- eisen waaraan de werkgeversfunctie moet voldoen;
- rol en plaats van de werkgeversfunctie in de organisatie;
- bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
- beoordelings- en functioneringsgesprekken.

Van de raadsleden in de werkgeverscommissie keert 56 procent (zeer) waarschijnlijk terug in de werkgeverscommissie mits men na de verkiezingen terugkeert in de raad. De kans op een forse vernieuwing van de werkgeverscommissie na de raadsverkiezingen ligt daarom in de rede, zeker als men zich realiseert dat 15 procent van de raadsleden in de werkgeverscommissie zich niet meer kandideert voor een nieuwe periode als raadslid. Bovendien is 7 procent de opvatting toegedaan waarschijnlijk of zeker niet terug te keren.

Als men door wil in de werkgeverscommissie doet men dat omdat het lidmaatschap van de werkgeverscommissie leuk en interessant is, omdat men kennis en ervaring heeft, omdat men hecht aan continuïteit en omdat men het belangrijk vindt dat de griffie en raad goed functioneert.

De belangrijkste tips die de leden van de werkgeverscommissies hebben voor de nieuwe leden van de werkgeverscommissie zijn:

- let op de rolverdeling van werkgeverscommissie en griffie(r);
- evalueer en overleg met uw griffier;
- informeer en communiceer; geef aandacht aan uw griffie(r);

- beoordeel het functioneren van de griffier;
- neem uw taak serieus, steun de griffier en ga er zichtbaar achter staan.

Wat de nieuwe leden van de werkgeverscommissie vooral moeten nalaten is:

- bemoeien;
- de baas spelen (dus niet op de stoel van de griffier gaan zitten);
- politiek bedrijven;
- taken onderschatten en zaken niet-serieus nemen;
- je laten leiden door de burgemeester of de ambtelijke organisatie.

II. Raadsleden niet-actief in de werkgeverscommissie

Hoe oordeelt de rest van de raad over wat hun collega-raadsleden in de werkgeverscommissie uitvoeren? In dit onderzoek is de raadsleden die niet actief zijn in de werkgeverscommissie een aantal vragen voorgelegd. De resultaten geven uitkomsten die kansen bieden op het verbeteren van de bewustwording van de werkgeversfunctie van de raad:

- Er valt nog winst te boeken in het informeren van alle raadsleden door de leden van werkgeverscommissie over wat er in de werkgeverscommissie gebeurt; 43 procent van de raadsleden die niet-actief zijn in de werkgeverscommissie geven een (ruime) onvoldoende voor de mate waarin zij worden geïnformeerd over de werkgeversrol van de gemeenteraad;
- Voor slechts 12 procent van de raadsleden geldt dat er regelmatig wordt gedebatteerd of het takenpakket van de griffier nog past bij de ambities van de raad; voor de rest gebeurt dat soms of nooit;
- Voor 53 procent van de raadsleden die niet-actief zijn in de werkgeverscommissie geldt dat “de raad de taken van de griffier als een vaststaand gegeven” beschouwt.

Slechts 9 procent van de raadsleden die niet-actief is in de werkgeverscommissie leest de verslagen van de werkgeverscommissie regelmatig en 8 procent (bijna) altijd. Een zesde van de raadsleden (16 procent) leest deze verslagen soms, en bijna een vijfde (19 procent) leest deze verslagen zelden. Voor bijna de helft van de raadsleden (48 procent) die niet-actief zijn in de werkgeverscommissie geldt dat zij de verslagen van de werkgeverscommissie nooit leest.

De raadsleden die niet-actief zijn in de werkgeverscommissie worden zelden (26 procent) tot nooit (37 procent) bijgepraat door de leden van de werkgeverscommissie over de werkgeversfunctie. Ruim een derde is daar wat positiever over en wordt soms (19 procent), regelmatig (15 procent) tot (bijna) altijd (3 procent) door de werkgeverscommissie bijgepraat.

Informatie aan de raad

Het griffieplan geeft aan wat de raad wil en hoe de griffier daaraan invulling dient te geven. Bij 28 procent van de raadsleden, die niet-actief zijn in de werkgeverscommissie, komt de griffier jaarlijks op bezoek om hen over het griffieplan te informeren. Bij 59 procent is dat niet het geval en 13 procent weet het niet of zij jaarlijks de griffier op bezoek krijgen om over het griffieplan te worden bijgepraat.

Vergelijkbare resultaten zijn er als het gaat om het informeren van alle raadsleden over de werkgeversrol van de gemeenteraad. Bij de meerderheid (69 procent) komt de griffier niet jaarlijks op bezoek om alle raadsleden te informeren over de werkgeversrol van de gemeenteraad. Bij 17 procent is dat wel het geval, en dertien procent weet het niet.

Zoals hiervoor reeds vermeld, oordeelt een grote minderheid (43 procent) van de raadsleden die niet-actief is in de werkgeverscommissie - en dat zal gezien de voorgaande uitkomsten niet verwonderen - (ruim) onvoldoende over de mate waarin zij wordt geïnformeerd over de werkgeversrol van de gemeenteraad. Bijna een kwart heeft daarvoor een voldoende noch onvoldoende terwijl ruim een kwart (27 procent) een (ruim) voldoende geeft voor de mate waarin zij worden geïnformeerd over de werkgeversrol van de gemeenteraad.

Twijfel over het nut van het werkgeverschap van de griffie als taak van de gemeenteraad is er niet. Voor het overgrote deel van de raadsleden (76 procent) is het (zeker) wel een goede zaak dat het werkgeverschap van de griffie een taak is van de gemeenteraad. Slechts een zeer klein deel (6 procent) is tegenstander van het werkgeverschap van de gemeenteraad jegens de griffie(r).

Raadsleden onderstrepen dat in hun reacties op positieve en kritische wijze:

“Zo belangrijk als de gemeentesecretaris voor het College van B&W is, is de griffie dat voor de gemeenteraad. Slechts een enkel raadslid is zich er van bewust dat de griffie de ambtelijke ondersteuning is van de Raad. Het goed functioneren van de griffie (voldoende bezetting, oog voor de lastige positie van de griffier enz.) valt of staat met de steun vanuit de gemeenteraad voor de griffier.”

“Verhouding raadsleden (halve vrijwilligers zonder HR-ervaring) en griffier (professional) is niet handig. Bovendien is er in de praktijk geen sprake van een hiërarchie. Zeker als er lastige kwesties zijn, bv. rondom ziekte, is het vreemd dat raadsleden (die soms maar 4 jaar actief zijn) over het `lot` van de griffier moeten beslissen. Dus zie je in de praktijk dat ze dat ook niet durven.”

We hebben in het onderzoek geprobeerd een beeld te krijgen wie de regie heeft op de taken van de griffie. Vanuit het werkgeverschap zou de regie bij de raad moeten liggen, maar de griffier fungeert natuurlijk wel als ondersteuner en aangever van de raad. Het

landschap blijkt dus verdeeld: 33 procent van de raadsleden die niet-actief zijn in de werkgeverscommissie is het (zeer) eens met de stelling: “Wat in mijn gemeente de taken van de griffie zijn, wordt vooral bepaald door de griffie (in plaats van de gemeenteraad)”. En 37 procent is het juist (zeer) oneens met deze stelling. Dat kan veronderstellen dat niet de griffier maar de raad vermoedelijk bepalend is.

Enigszins verrassend is vervolgens wel de uitkomst op de vraag of er discussie is of het takenpakket van de griffier nog past bij de ambities van de raad. Voor 41 procent van de raadsleden wordt die discussie nooit gevoerd, voor 40 procent soms en slechts voor 12 procent wordt dit debat regelmatig gevoerd.

Maar wie dan ziet dat voor 53 procent van de raadsleden die niet-actief zijn in de werkgeverscommissie geldt dat “de raad de taken van de griffier als een vaststaand gegeven ziet”, kan niet anders constateren dat er nog winst te boeken valt in het bewustzijn over de rolverdeling en de ondersteuning en facilitering van raad door griffie. Want slechts voor 43 procent van de raadsleden geldt, een minderheid dus, dat de raad er zich van bewust is dat hij zelf kan bepalen wat de taken van de griffier zijn.

In de nieuwe raadsperiode

Raadsleden, die nu niet actief zijn in de werkgeverscommissie, willen in de nieuwe raadsperiode best lid worden van deze commissie. Voor 35 procent is het antwoord (zeker) wel, terwijl 25 procent (zeker) niet lid wordt van de werkgeverscommissie. Bovendien stelt 11 procent van de raadsleden die niet actief zijn in de werkgeverscommissie zich niet meer verkiesbaar voor een volgende periode. Dezelfde vraag is ook gesteld vanuit de veronderstelling dat wanneer men terugkeert als raadslid; in dat geval zijn de uitkomsten vergelijkbaar.

De raadsleden, die geen lid zijn van de werkgeverscommissie, hebben ook adviezen voor de nieuwe leden van de werkgeverscommissie in de nieuwe raadsperiode:

- Wees je bewust van je rol als werkgeverscommissie;
- Laat je niet beïnvloeden door leden van het college;
- Betrek de rest van de raad bij wat je doet als werkgeverscommissie;
- Schep helderheid over wat er verwacht kan worden;
- Laat de griffie(r) niet zijn gang gaan, laat de griffie(r) ook niet aan zijn lot over maar wees een betrokken werkgever;
- Houd de communicatie naar de raad open en duidelijk.

Wat de nieuwe werkgeverscommissie vooral niet moet doen is:

- Afwachten en een volgzame houding innemen;
- Stil zijn, gegevens geheim houden en voor zichzelf houden;
- Politiek bedrijven;
- De baas spelen; ga dus niet op de stoel van de griffier zitten;

1. Rechte tellingen

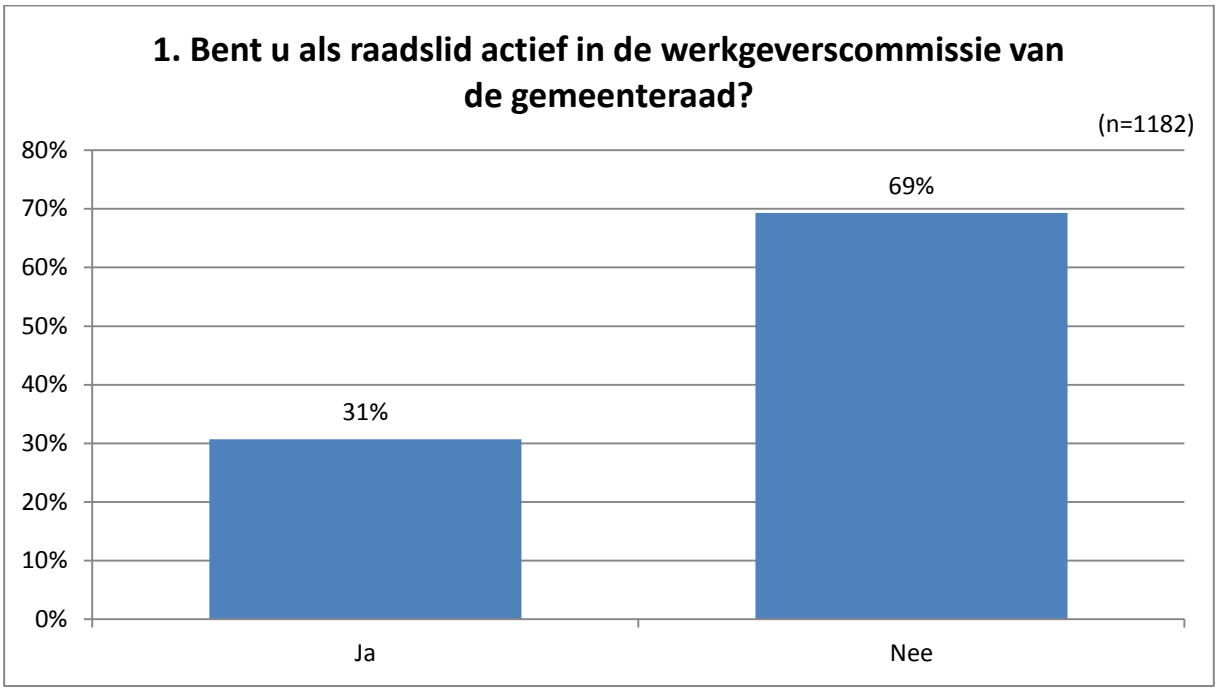

1.1 Rechte tellingen actieve raadsleden werkgeverscommissie

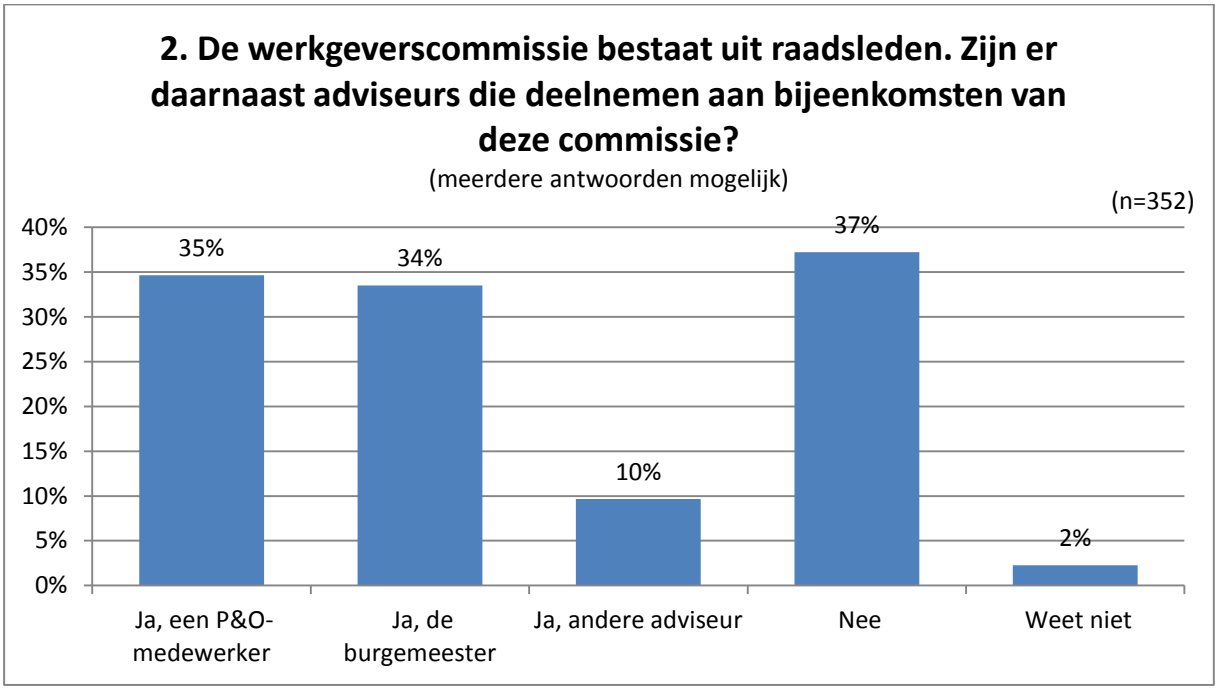

3. Gelet op het totale takenpakket van uw functie als gemeenteraadslid, hoe belangrijk of onbelangrijk is voor u het lidmaatschap van de werkgeverscommissie?

(n=348)

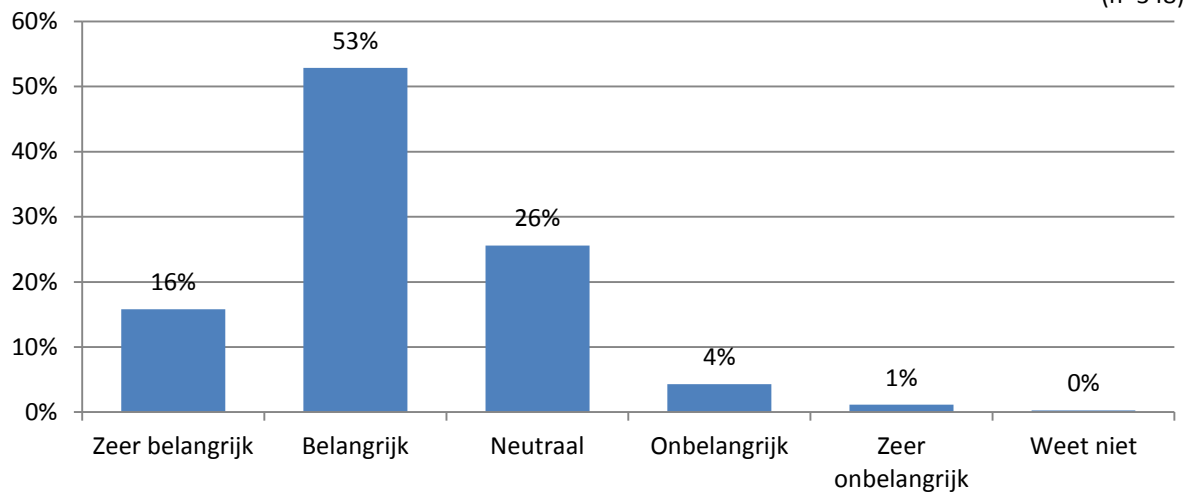

4. Is er bij de samenstelling van de werkgeverscommissie in uw gemeente gekeken naar specifieke competenties van de leden?

(n=347)

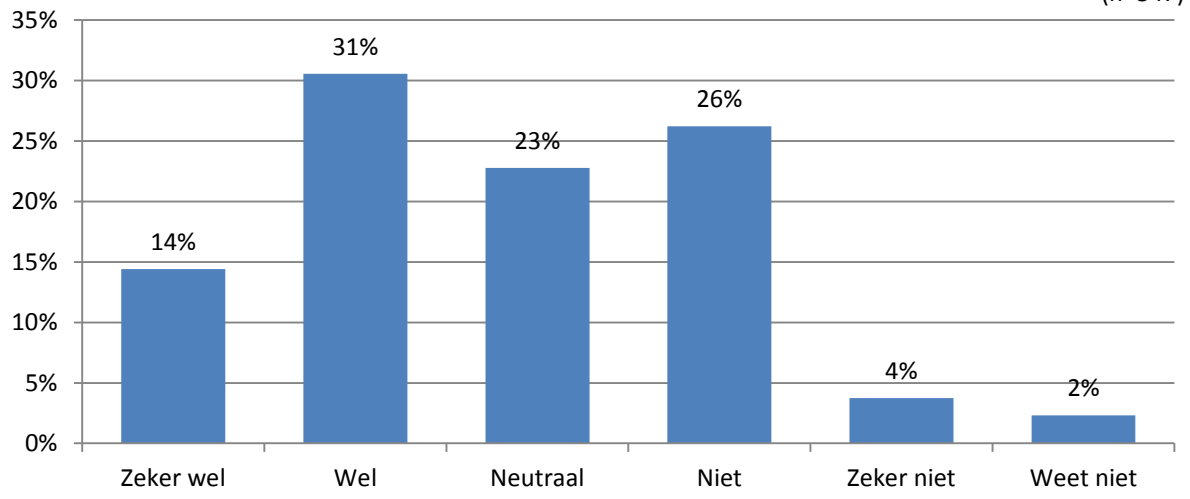

5. Is het lidmaatschap van de werkgeverscommissie een specifieke taak of maken fractievoorzitters in de hoedanigheid van hun functie deel uit van de commissie?

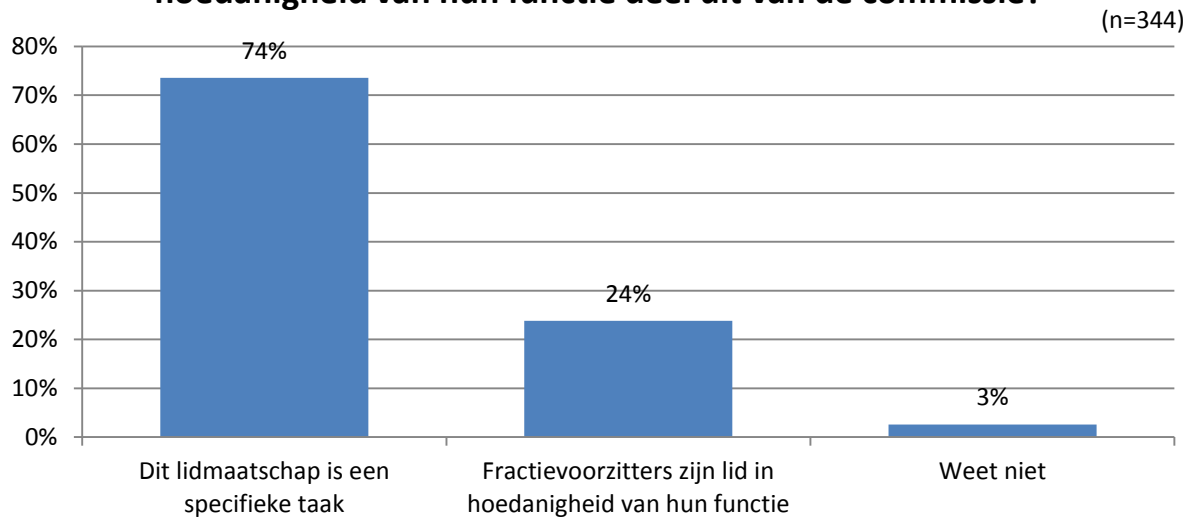

6. In welke mate bent u tevreden of ontevreden over de bevoegdheden van de werkgeverscommissie?

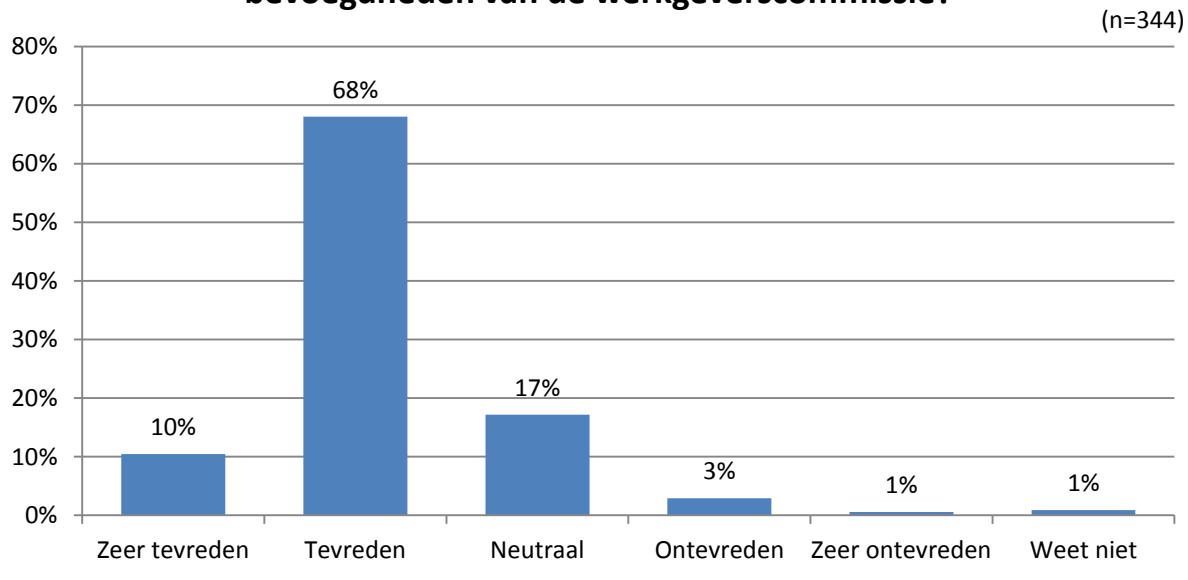

7. Welke rol heeft de burgemeester bij het functioneren van de werkgeverscommissie?

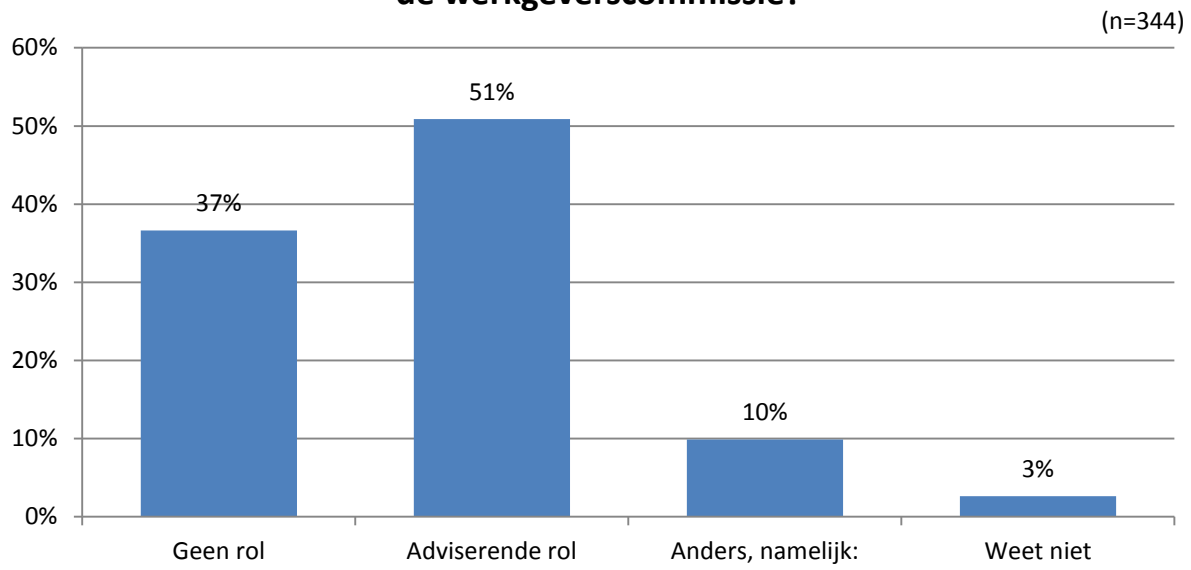

8. Weet de P&O/HRM-afdeling van uw gemeente dat de gemeenteraad werkgever is van de griffie?

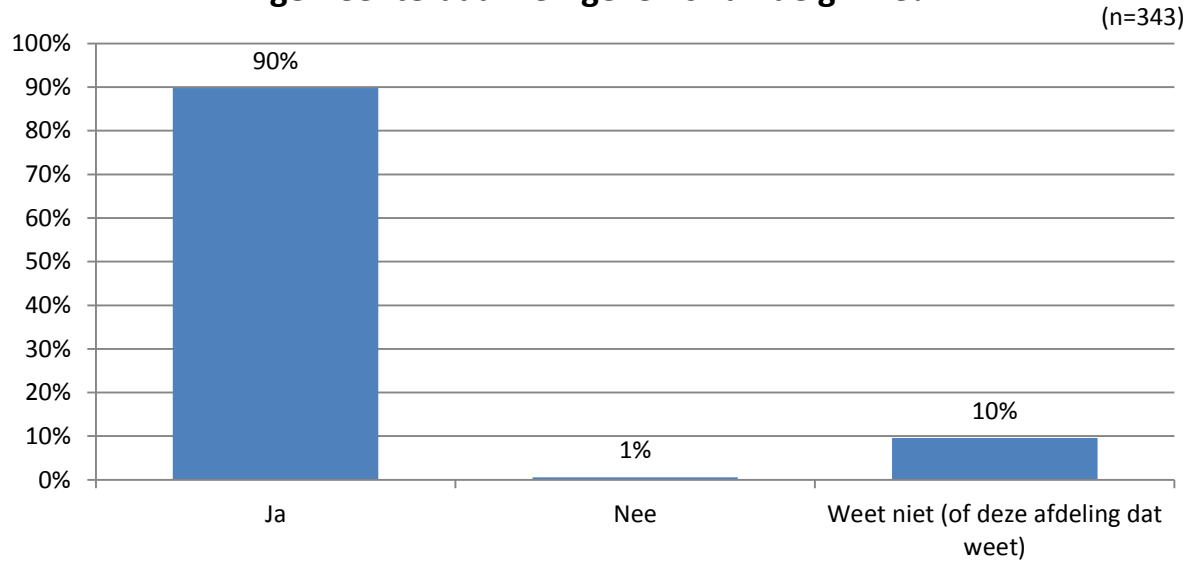

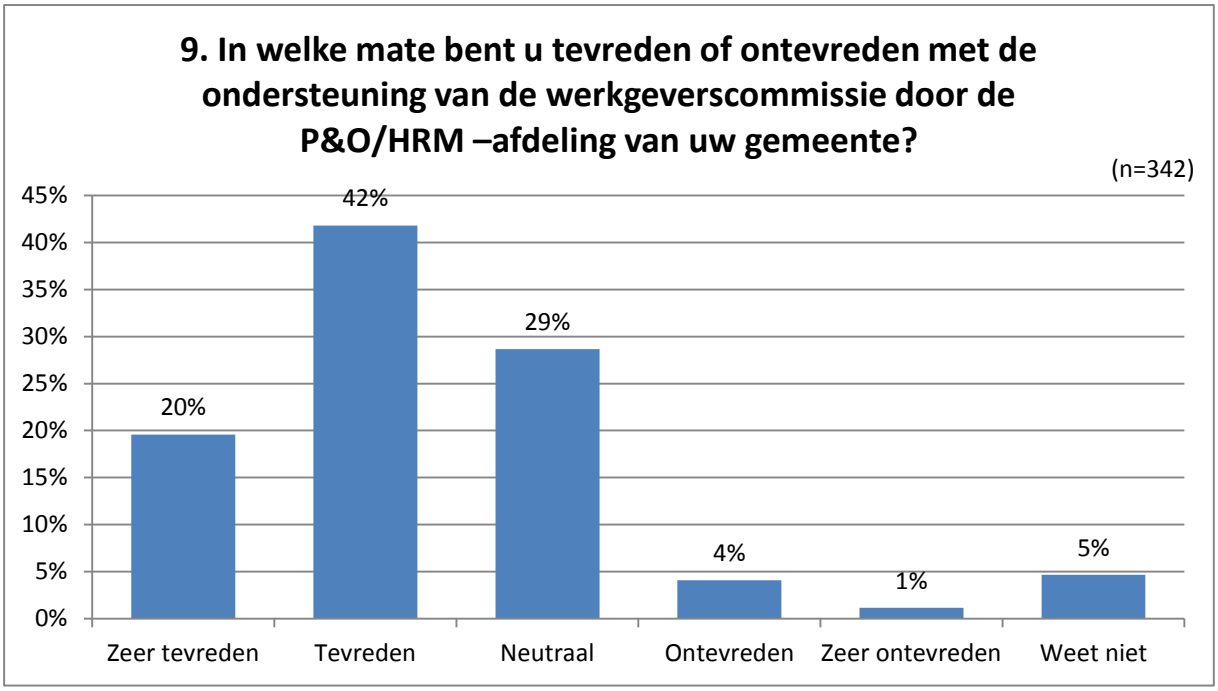

10. Hoe zou de P&O/HRM-afdeling van uw gemeente deze ondersteuning (verder) kunnen verbeteren?

(n = 341, 34% = er zijn geen verbeteringen mogelijk, 33% = weet niet

De ondersteuning van de P&O/HRM-afdeling kan op verschillende punten verbeterd worden, de meest gegeven antwoorden zijn:

- *(Pro)actief zaken oppakken/aanleveren;*
- *Ondersteuning en begeleiding bieden;*
- *Kennis opdoen over de functie.*

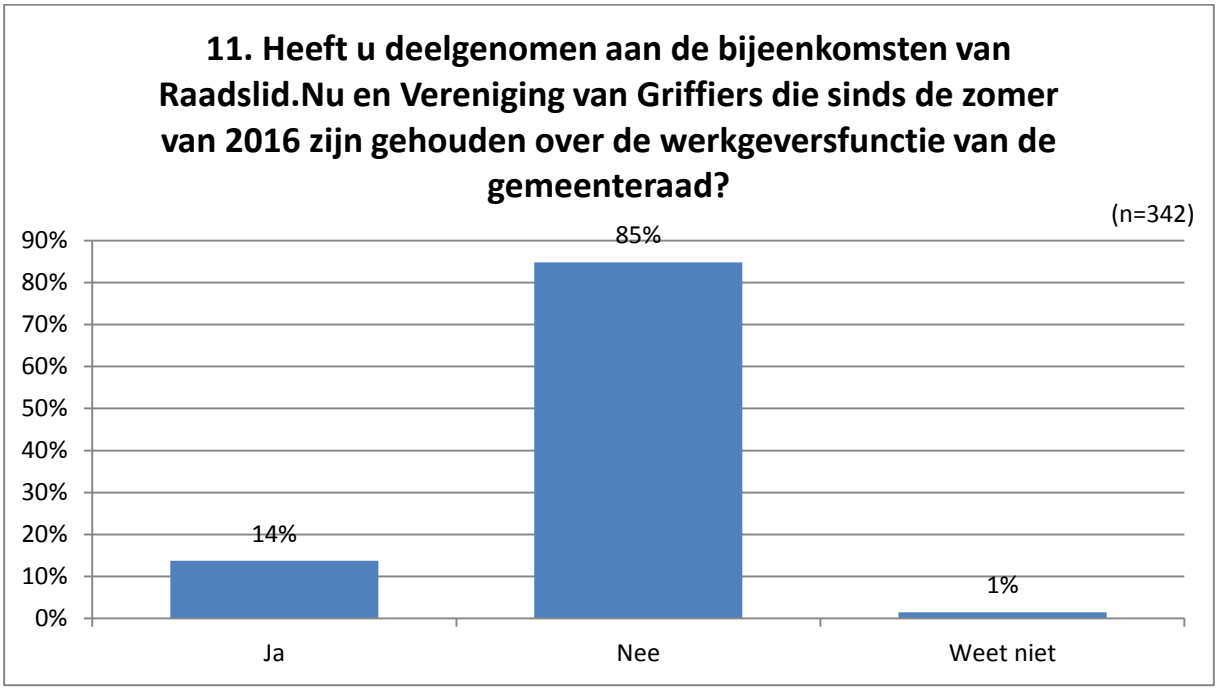

12. Als in de toekomst Raadslid.Nu en de Vereniging van Griffiers nog eens dergelijke bijeenkomsten houden, welke aspecten van de werkgeversfunctie van de gemeenteraad dienen dan volgens u zeker aan bod te komen?

(n = 357, 67% = weet niet)

Diverse aspecten komen te sprake, de meest genoemde antwoorden bij de actieve raadsleden:

- *Eisen waaraan werkgeversfunctie aan moet voldoen;*
- *Rol / plaats in de organisatie;*
- *Bevoegdheden;*
- *Verantwoordelijkheden;*
- *Beoordelings- en functioneringsgesprekken.*

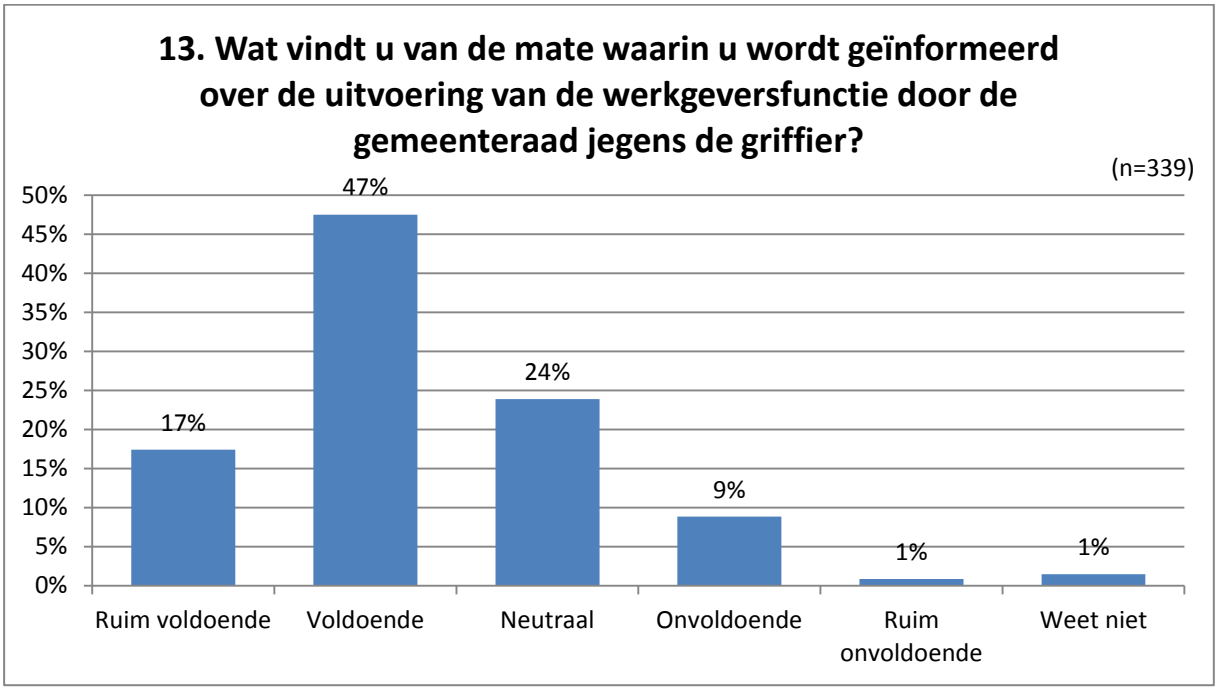
13. Wat vindt u van de mate waarin u wordt geïnformeerd over de uitvoering van de werkgeversfunctie door de gemeenteraad jegens de griffier?
(n=339)
50%
45%
40%
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
17%
47%
24%
9%
1%
1%
Ruim voldoende
Voldoende
Neutraal
Onvoldoende
Ruim onvoldoende
Weet niet

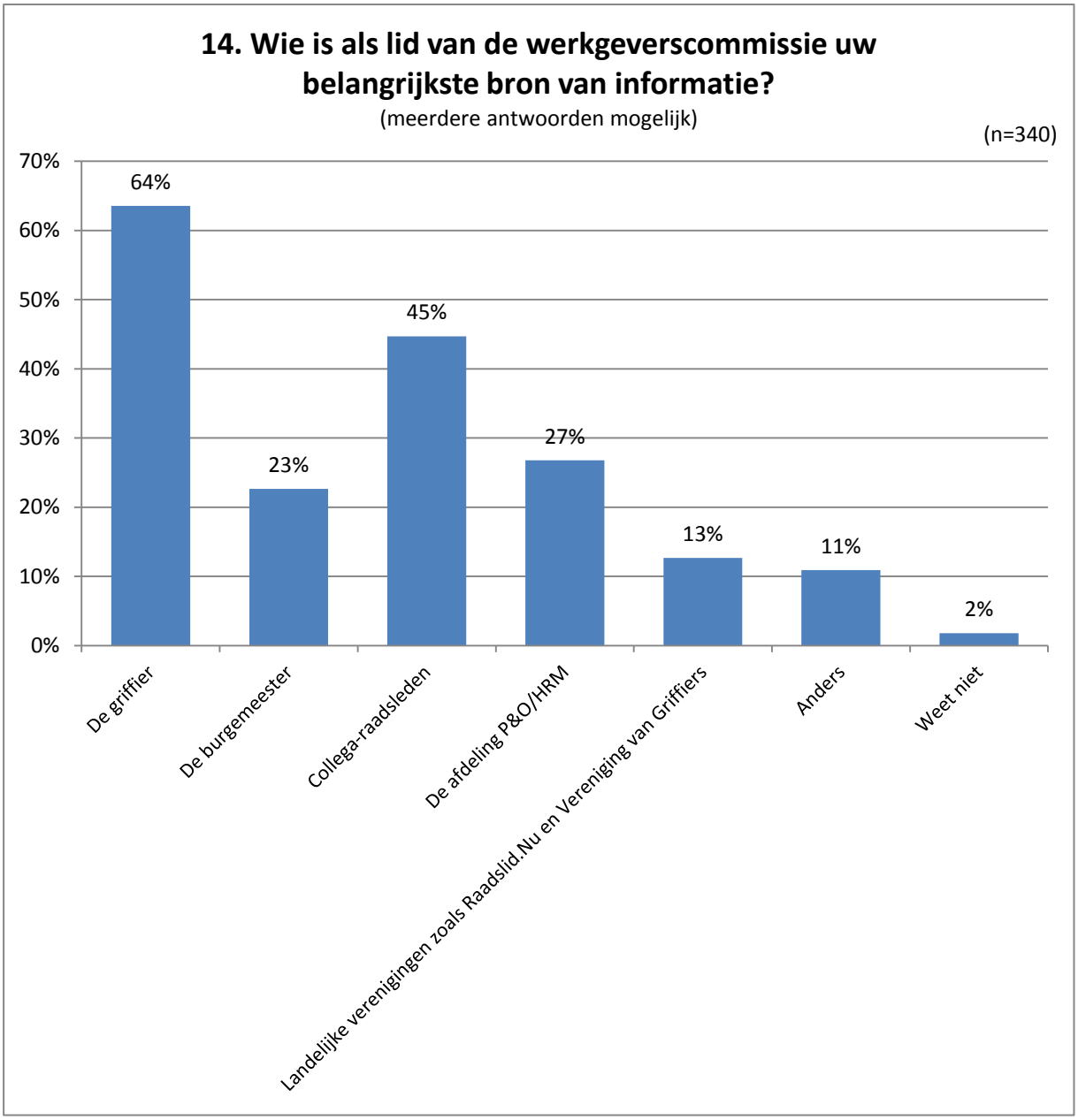
14. Wie is als lid van de werkgeverscommissie uw belangrijkste bron van informatie?
(meerdere antwoorden mogelijk)
(n=340)
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
64%
23%
45%
27%
13%
11%
2%
De griffier
De burgemeester
Collega-raadsleden
De afdeling P&O/HRM
Landelijke verenigingen zoals Raadslid.Nu en Vereniging van Griffiers
Anders
Weet niet

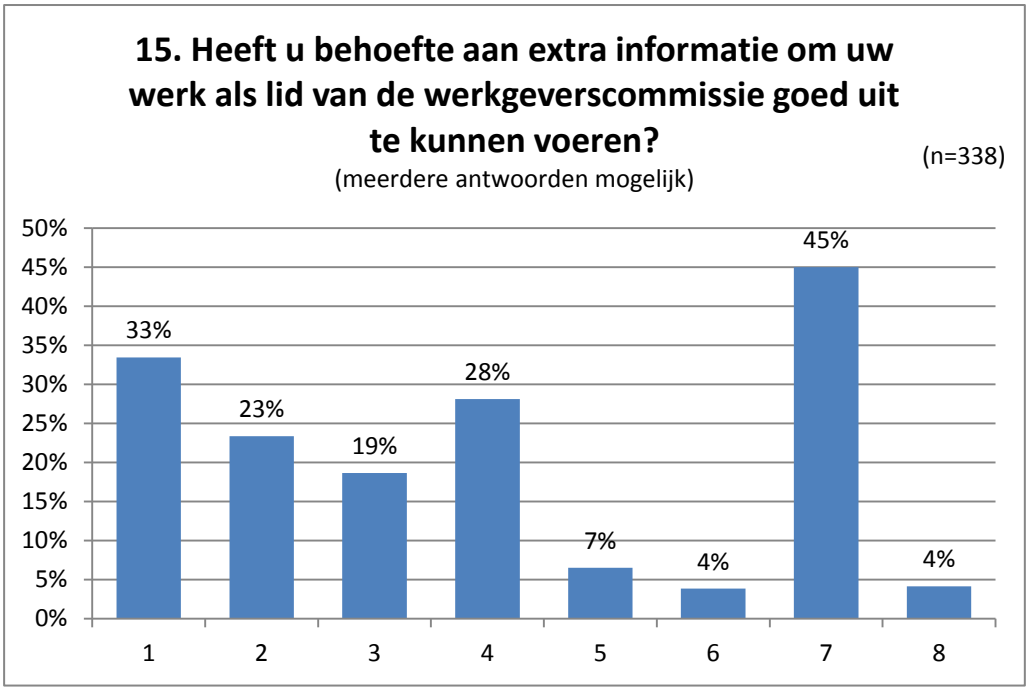

1. Ja, formats voor functionerings-/beoordelingsgesprekken
2. Ja, formats voor functioneren (van de commissie)
3. Ja, formats voor beoordelen (door de commissie)
4. Ja, formats voor opstellen van het griffieplan
5. Ja, formats voor verslaglegging van vergaderingen
6. Ja, andere behoefte
7. Nee
8. Weet niet

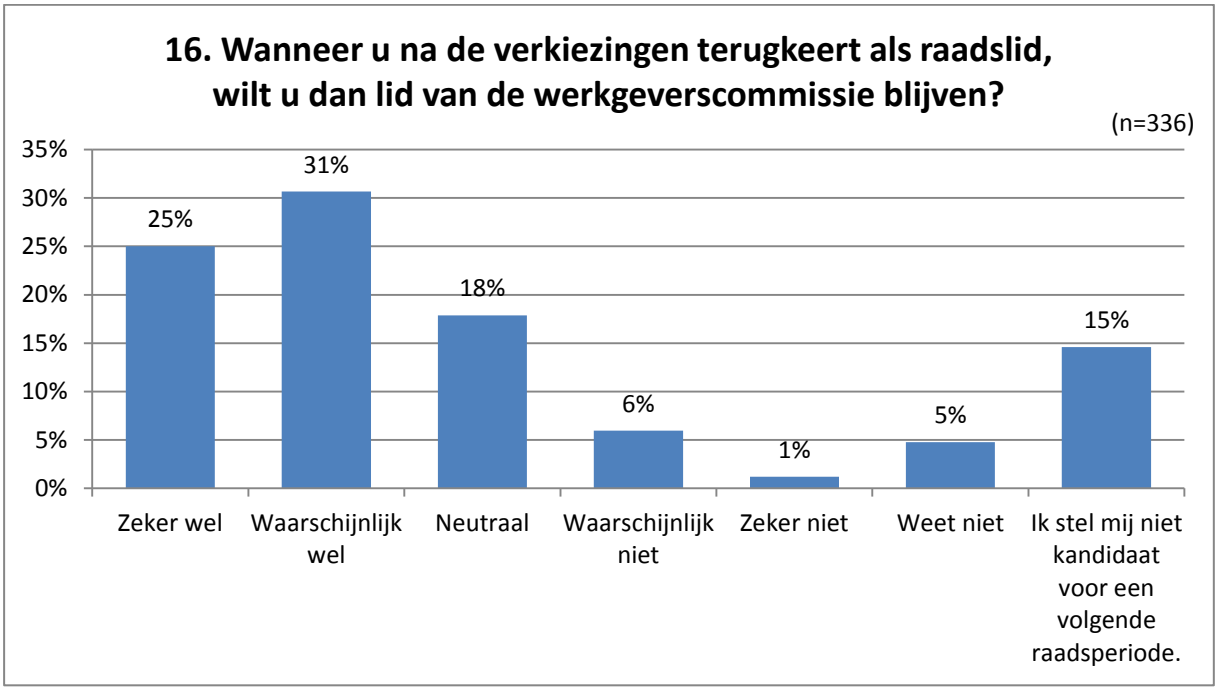

16.1 Waarom (waarschijnlijk) wel?

(n = 185)

16.2 Waarom (waarschijnlijk) niet?

(n = 23)

Meest genoemde redenen om terug te keren :

- *Interesse / leuk om te doen;*
- *Heb de kennis/ervaring;*
- *Belangrijk;*
- *Belang dat de griffie/raad goed functioneert.*

Tijd is de meest genoemde reden om niet terug te keren.

17. Wat zijn de drie belangrijkste tips die u nieuwe leden van een werkgeverscommissie kunt geven?

(n = 334, 42% = ik heb geen tips, 7% = weet niet)

De meest gegeven tips aan nieuwe leden van een werkgeverscommissie:

- *Evalueer / overleg met de griffie;*
- *Zorg voor een duidelijke rolverdeling;*
- *Informeer en communiceer;*
- *Beoordeling functioneren griffier;*
- *Neem taak serieus, steun griffier en ga er zichtbaar achter staan.*

18. Wat moet volgens u een nieuwe werkgeverscommissie vooral niet doen?

(n = 332, 45% = weet niet)

Tips die gegeven worden aan een nieuwe werkgeverscommissie om vooral niet te doen zijn:

- *Bemoeien;*
- *De 'baas' spelen;*
- *Politiek bedrijven;*
- *Taken niet serieus nemen, onderschatten.*

1.2 Rechte tellingen niet-actieve raadsleden werkgeverscommissie

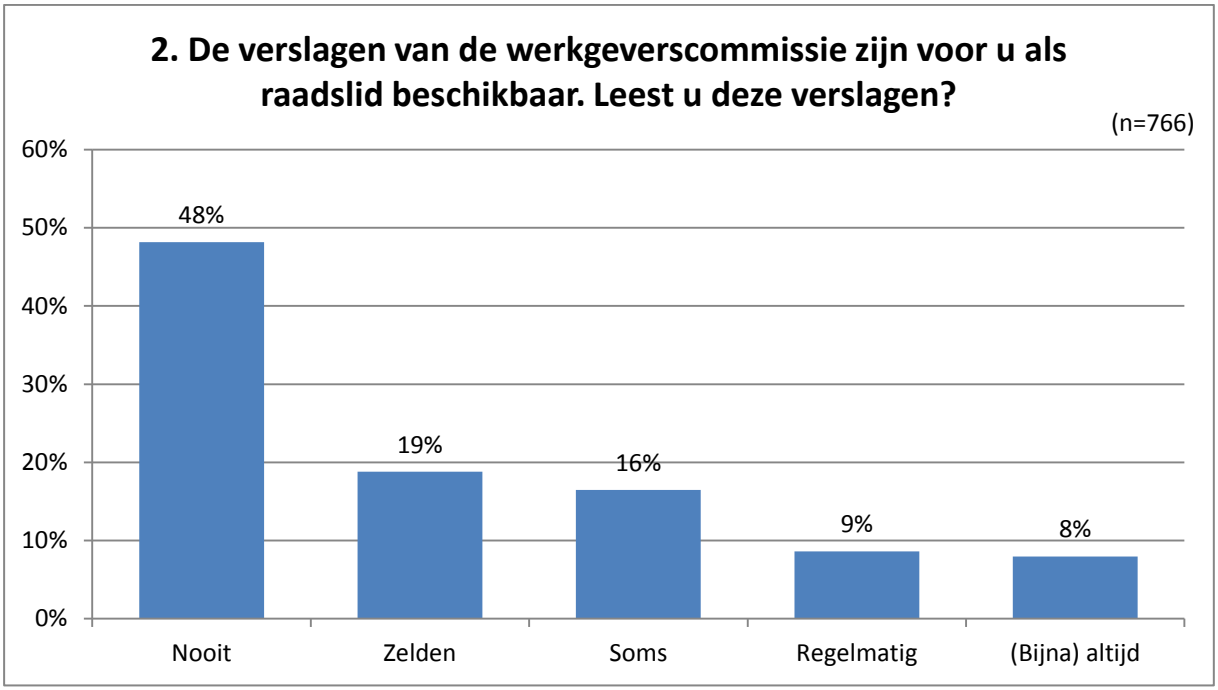

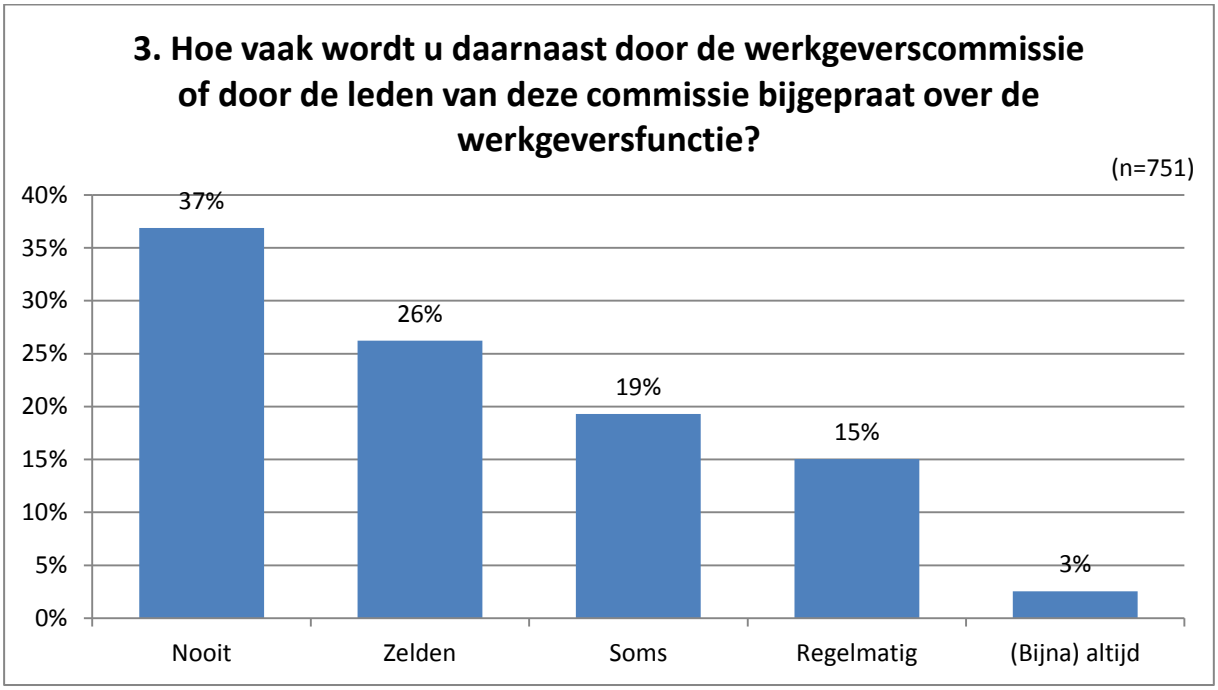

4. Komt de griffier jaarlijks op bezoek:

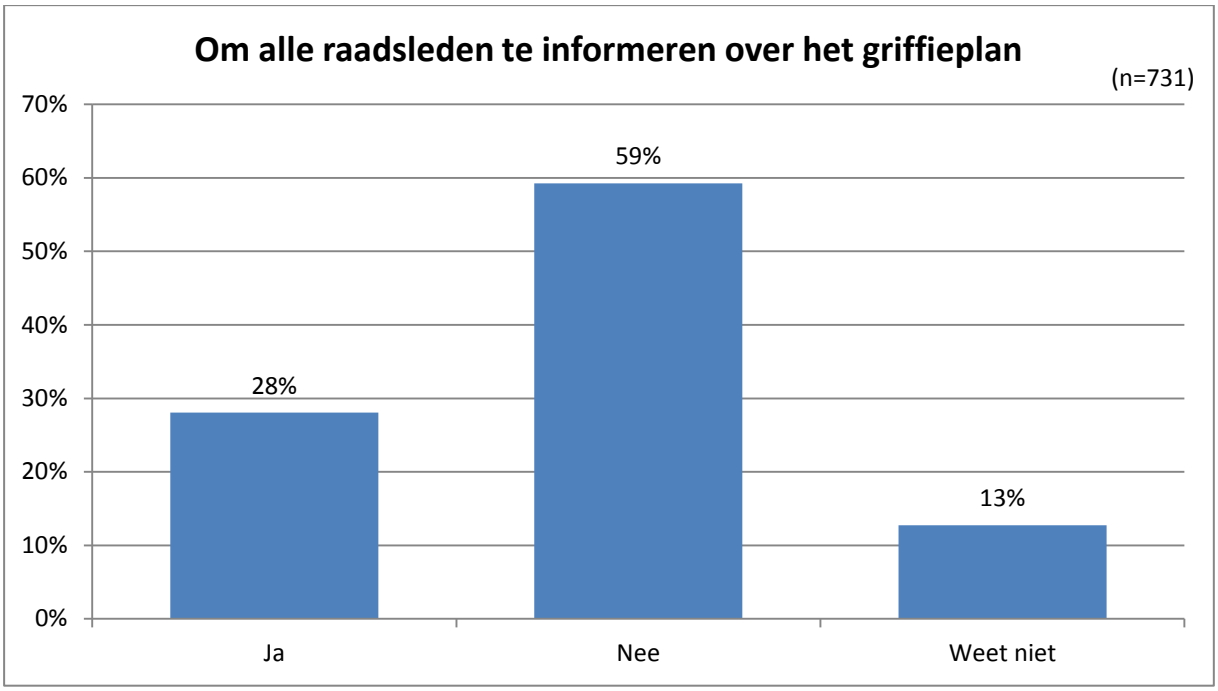

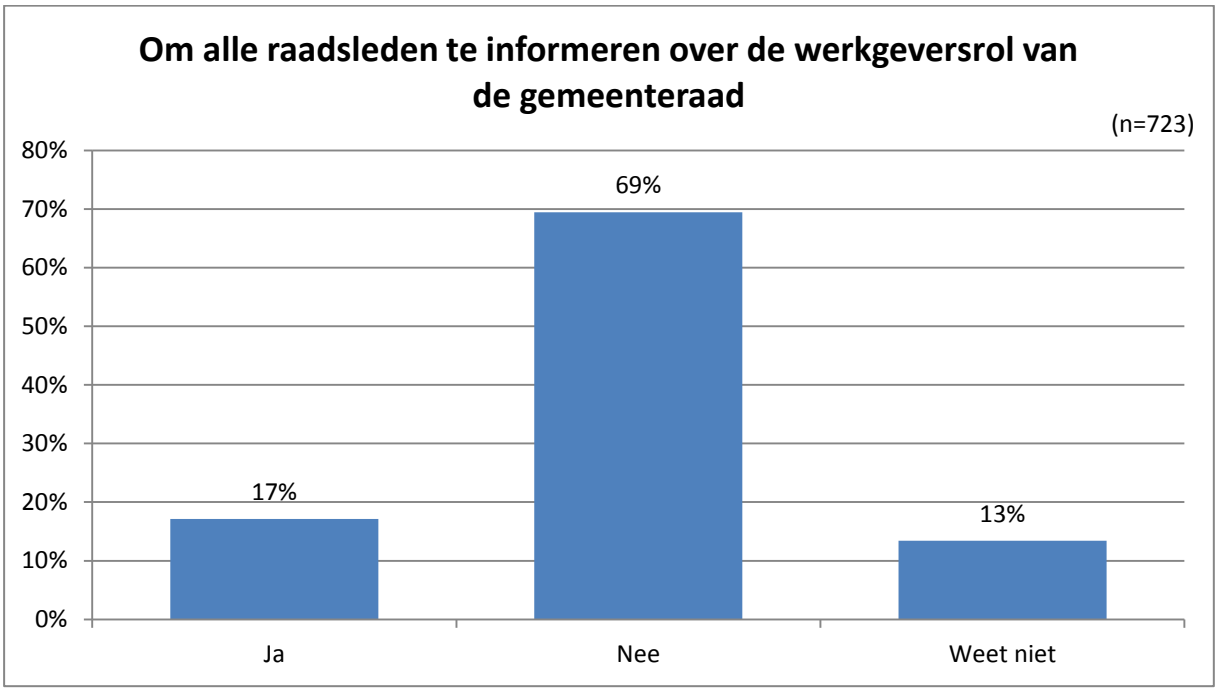

5. Wat vindt u van de mate waarin u wordt geïnformeerd over de werkgeversrol van de gemeenteraad?

(n=729)

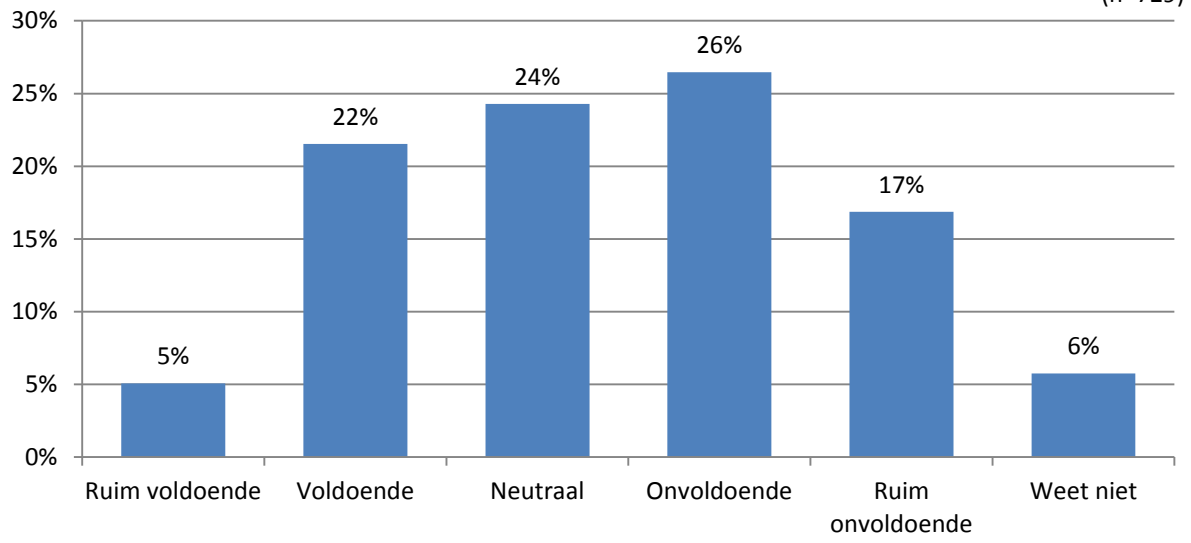

6. Vindt u het een goede zaak dat het werkgeverschap van de griffie een taak is van de gemeenteraad?

(n=716)

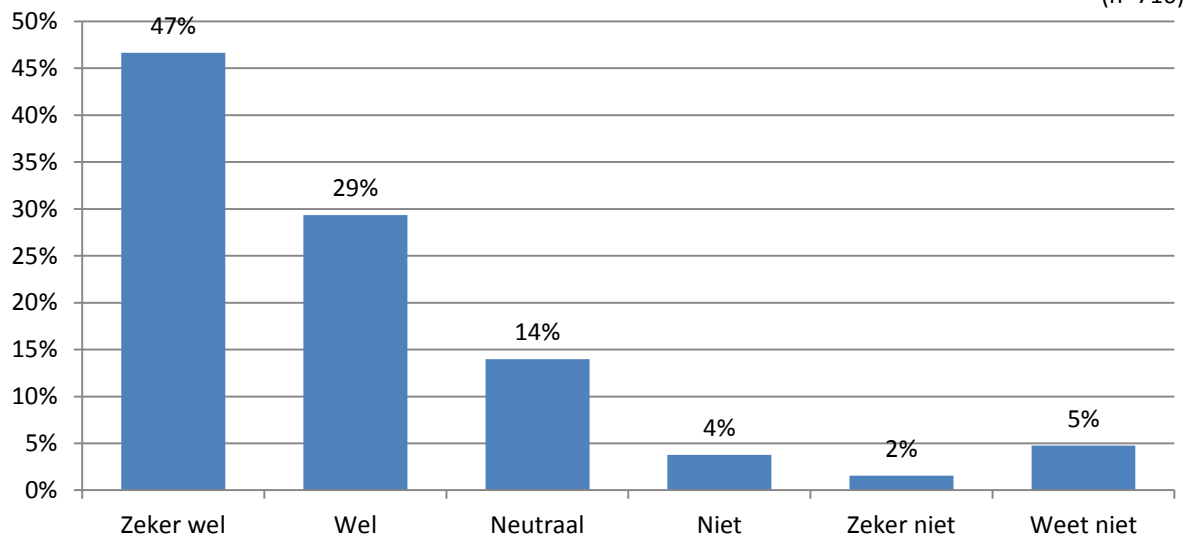

In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stelling:

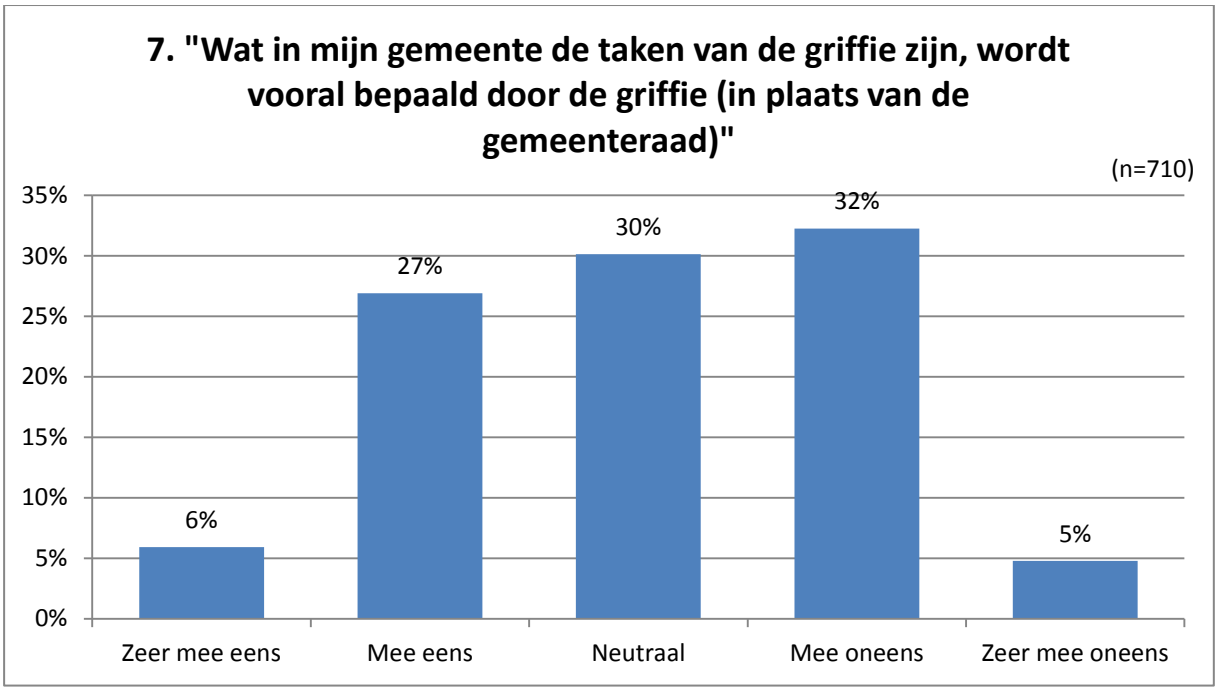

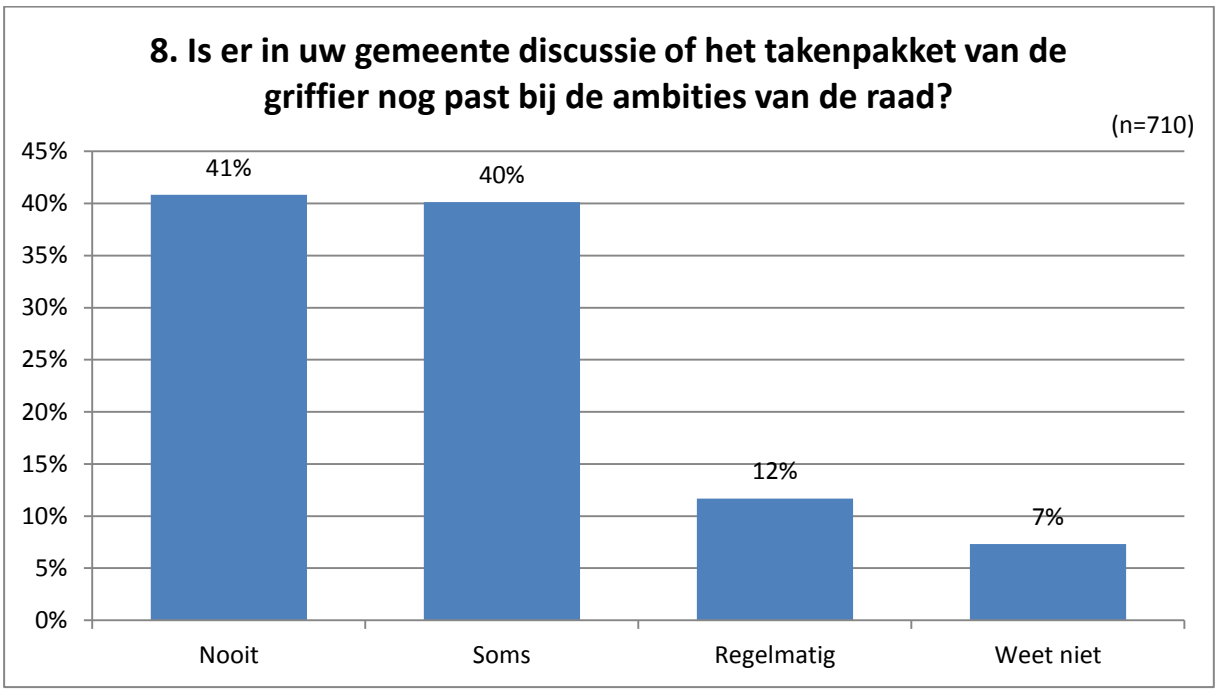

9. Welke van de volgende twee situaties is volgens u meer van toepassing op de gemeenteraad in uw gemeente:

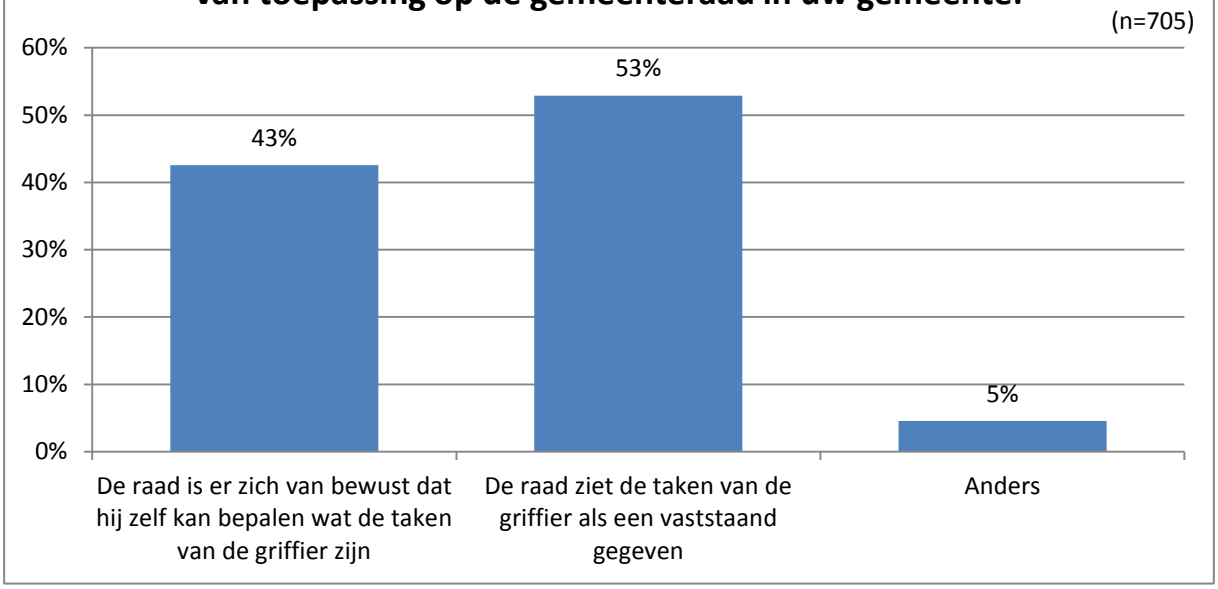

10. Zou u voor een volgende raadsperiode lid willen worden van de werkgeverscommissie?

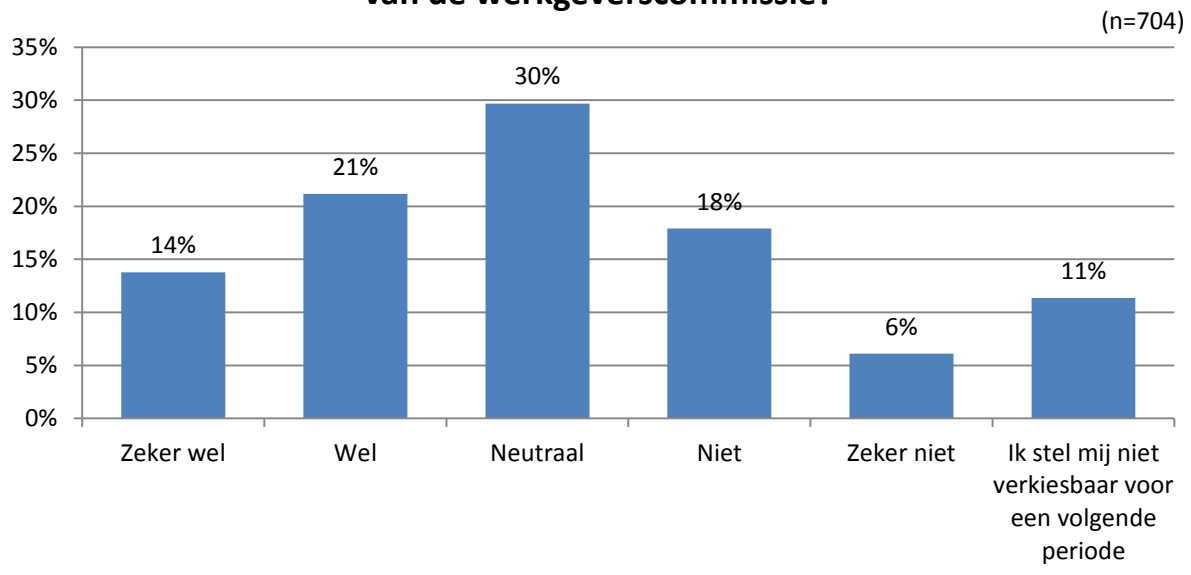

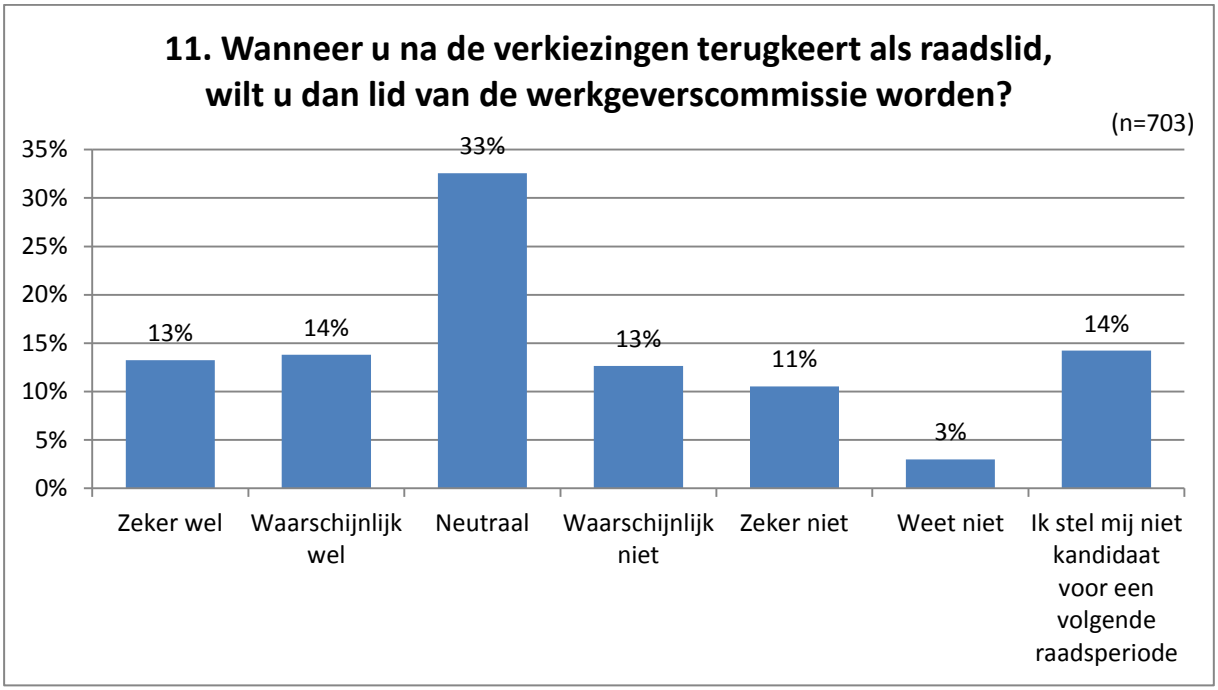

11.1 Waarom (waarschijnlijk) wel?

(n = 189)

11.1 Waarom (waarschijnlijk) niet?

(n = 161)

Meest genoemde redenen om lid te worden :

- *Heb de kennis/ervaring;*
- *Wil iets veranderen/ aan orde stellen;*
- *Belangrijk;*
- *Meer betrokken worden;*
- *Interesse / leuk om te doen;*

Tijd en andere interesses zijn de meest genoemde reden om geen lid te worden.

12. Wat zijn de drie belangrijkste tips die u nieuwe leden van een werkgeverscommissie kunt geven?

(n = 690, 61% = ik heb geen tips, 10% = weet niet)

De meest gegeven tips aan nieuwe leden van een werkgeverscommissie:

- *Informeer en communiceer;*
- *Maak duidelijke afspraken/kaders;*
- *Ben open/transparant;*
- *Betrek de raad;*
- *Maak verwachtingen duidelijk.*

13. Wat moet volgens u een nieuwe werkgeverscommissie vooral niet doen?

(n = 692, 64% = weet niet)

Tips die gegeven worden aan een nieuwe werkgeverscommissie om vooral niet te doen zijn:

- *Bemoeien;*
- *Stil zijn / gegevens geheim, voor jezelf houden;*
- *Politiek bedrijven;*
- *De 'baas' spelen;*

2. Verantwoording

2.1 Methodiek

- In overleg met Raadslid.Nu zijn (meerkeuze)vragen opgesteld.
- Met een begeleidend schrijven is de vragenlijst op 27 juni 2017, via de e-mail, verstuurd aan alle gemeenteraadsleden
- Een reminder is verstuurd op 6 juli 2017.
- Alle respondenten vullen, anoniem, de vragenlijst in.

2.2 Response versus populatie

De enquête is door 1.046 (inclusief draft-complete) raadsleden ingevuld, exclusief 141 niet volledig ingevulde enquêtes.

De verdeling response/populatie wordt hieronder vermeld.

Aantal raadsleden (actief)	8.702
Aantal raadsleden benaderd (steekproef)	8.219
Respondenten (*completes*)	1.046
- % van populatie	- 12,02%
- % van steekproef	- 12,73%

De response ('*completes*' en '*drafts*') wordt met de populatie vergeleken op de volgende punten:

- Geslacht
- Aantal zetels
- Coalitie/oppositie
- Provincie

Op bovenstaande kenmerken is het raadsledenonderzoek een verkleinde afspiegeling van de werkelijkheid.

De onderliggende waardes volgen op de volgende pagina's, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de populatie (de verdeling rondom de actieve gemeenteraadsleden) en de response (de verdeling rondom de respondenten).

Geslacht

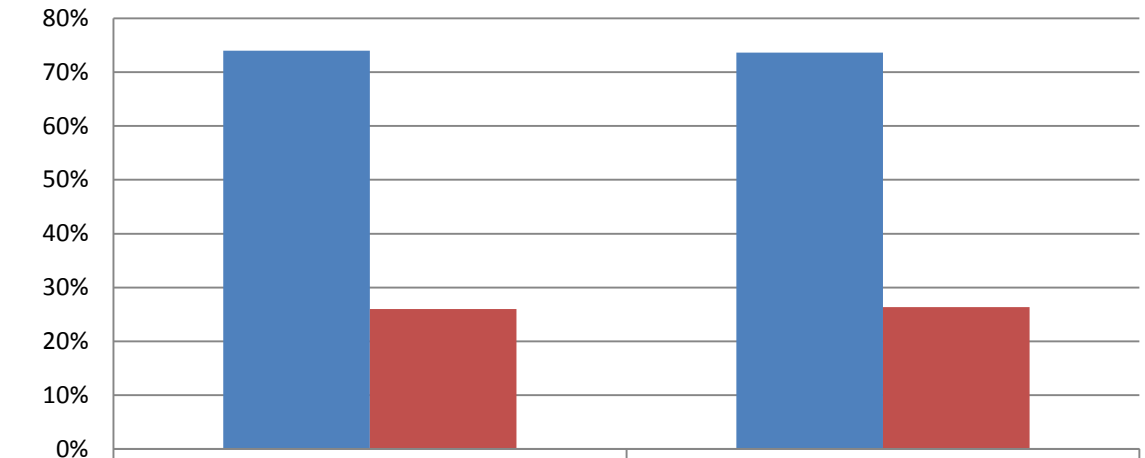

	Populatie	Response
Man	74%	74%
Vrouw	26%	26%

Aantal zetels

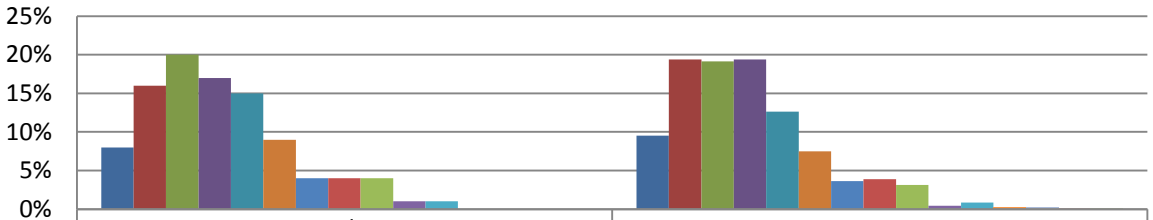

	Populatie	Response
1	8%	10%
2	16%	19%
3	20%	19%
4	17%	19%
5	15%	13%
6	9%	7%
7	4%	4%
8	4%	4%
9	4%	3%
10	1%	0%
11	1%	1%
12	0%	0%
13	0%	0%
14	0%	0%
15	0%	0%

Coalitie / oppositie

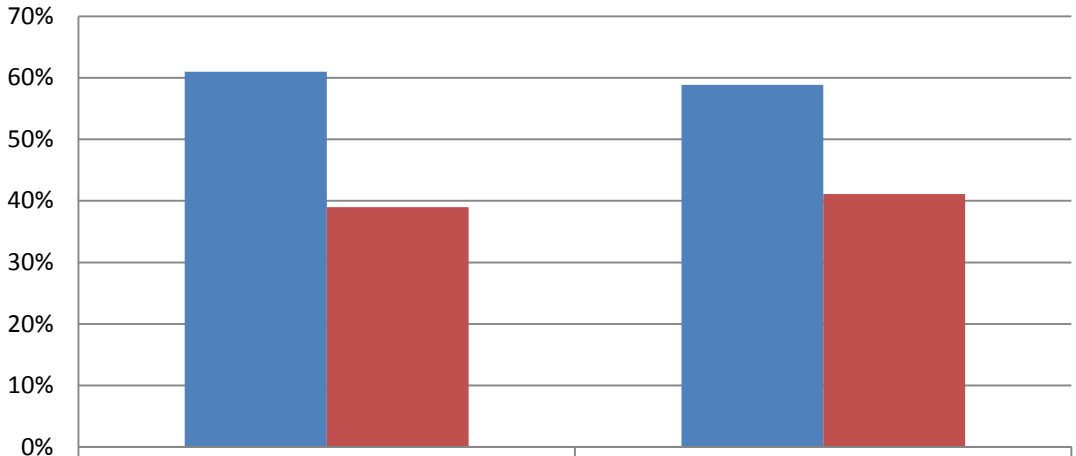

	Populatie	Response
Coalitie	61%	59%
Oppositie	39%	41%

Provincie

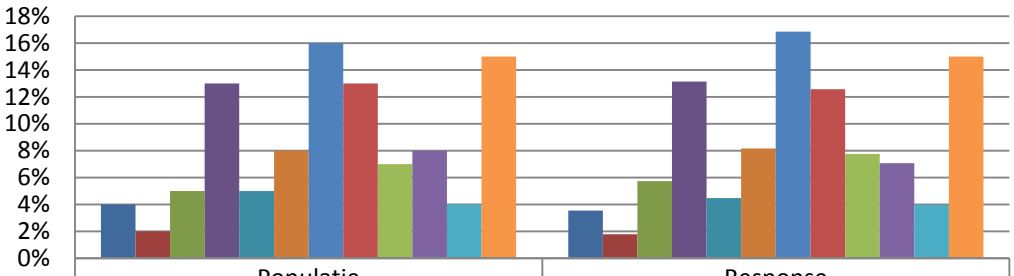

	Populatie	Response
Drenthe	4%	4%
Flevoland	2%	2%
Friesland	5%	6%
Gelderland	13%	13%
Groningen	5%	4%
Limburg	8%	8%
Noord-Brabant	16%	17%
Noord-Holland	13%	13%
Overijssel	7%	8%
Utrecht	8%	7%
Zeeland	4%	4%
Zuid-Holland	15%	15%

3. Overheid in Nederland

Overheid in Nederland is een Horsters no-nonsens bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. Met een **up-to-date database** met beleidsbepalers in Nederland kunnen wij snel en efficiënt de landelijk/regionale meningen peilen over relevante (politieke) vraagstukken.

Onze professionele en flexibele medewerkers hebben interesse voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een transparant inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op.

Overheid in Nederland faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860150

Toponderzoek is lid van MOA.

Dorpsbelangen ’s-Heerenbroek
Vz. Alex Kroeze
Tesjeslaan 15
8042 HH ZWOLLE

’s-Heerenbroek, 4 december 2017

Gemeente Zwolle
De gemeenteraad
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

Betreft: Voortgang ontwikkeling semipermanente woningbouw Scholtensteeg

Geachte raadsleden

Op 30 oktober waren wij aanwezig bij uw vergadering aangaande de semipermanente woningbouw in de gemeente Zwolle. Nadien hebben wij op ons initiatief het contact gezocht met wethouder Meijerink. Samen met de wethouder en 2 ambtenaren, te weten Anton Westenberg en Géanne Koelewijn Bosma, hebben we de stand van zaken door genomen. Met deze brief willen wij u graag informeren over onze bevindingen.

Het gesprek heeft voor ons een aantal vragen opgeroepen die niet aansluiten bij het beeld wat ons tijdens de vergadering van 30 oktober is geschetst. Daarnaast hebben wij uit gesprekken met mensen uit verschillende fracties opgemaakt dat u hiervan ook niet op de hoogte bent. Wij hebben via de wethouder de volgende vragen gesteld:

Vraag 1: Waar heeft de raad/ ambtenaren nog invloed op specifiek voor de locatie Scholtensteeg.
Antwoord: *De locatie maakt onderdeel uit van de kanslocaties die door de gemeente zijn onderzocht op basis van geschiktheid. Deze locaties zijn ook gecommuniceerd met de gemeenteraad. De raad zal derhalve niet meer over de toewijzing van deze individuele locaties beslissen.*

Vraag 2: Het onderzoek en proces ligt volledig bij Jansen Vastgoed en Delta Wonen. De gemeenteraad hoeft hier geen besluiten meer over te nemen. Als het haalbaarheidsonderzoek, uitgevoerd door Jansen Vastgoed en Delta Wonen, positief uitpakt is in principe alles rond en kan de omgevingsvergunning aangevraagd worden. Wordt hier de raad nog over geïnformeerd of moeten zij hier zelf naar vragen en blijft het dan alleen bij informatieverschaffing.
Antwoord: *Bestemmingsplan technisch mogen hier woningen komen. Dat besluit is al genomen. We zitten nu in fase van onderzoek en planontwikkeling waarin de gemeente een rol heeft in ruimtelijke inpassing en beeldkwaliteit. De haalbaarheid wordt op dat vlak dus niet alleen bepaald door Jansen Vastgoed en Delta Wonen. De raad heeft ingestemd met de (mogelijke) realisatie van semipermanente woningbouw op de genoemde zes locaties en wordt op hoofdlijn geïnformeerd over de voortgang van het project “Extra Impuls Sociale Woningbouw” (semipermanent).*

Vraag 3: Is al duidelijk wat de tijdelijke periode voor de Scholtensteeg gaat worden. Is dit 10 jaar of 15 jaar. En wie beslist dit. Is dat de gemeente Zwolle of hangt dat af van de aanvraag van Jansen Vastgoed/ Delta Wonen
Antwoord: *We gaan ervan uit dat de initiatiefnemers een vergunning zullen aanvragen voor een periode van 15 jaar. Dit betreft dan tevens de maximale periode voor het initiatief en komt overeen met de doelstellingen die de gemeente heeft met betrekking tot semipermanente woningbouw.*

Op basis van bovenstaande vragen en beantwoording maken wij op dat voor de locatie Scholtensteeg de besluitvorming vastligt. Het haalbaarheidsonderzoek, dat uitgevoerd wordt door Jansen Vastgoed en DeltaWonen, is alleen nog van belang voor beide partijen om de financiële haalbaarheid te toetsen. Wanneer de vergunning door de initiatiefnemers wordt aangevraagd en deze wordt verstrekt staat niets de woningbouw meer in de weg.

Wij willen namens de inwoners van ’s-Heerenbroek u nogmaals op het hard drukken dat de gemeente Zwolle aan de vooravond staat van een besluit wat voor de komende 15 jaar niet meer is terug te draaien. Als Dorpsbelangen zijn wij erg bang dat dit gevolgen zal hebben voor het dorp als de polder Mastenbroek. De bouwlocatie Scholtensteeg ligt aan de rand van ons Dorp. De eerste woningen staan recht tegenover de bouwlocatie aan de overzijde van de Zwolseweg. Deze locatie is tevens het begin van de Polder Mastenbroek. Er is nu nog sprake van een groene afronding in de vorm van geluidswallen en bomen langs de Nieuwe Hasselterweg.

Figuur 1: Foto Scholtensteeg (bron De Stentor)

Als de plannen doorgang vinden zullen er op deze locatie 108 woningen gebouwd worden. Om dit grote aantal mogelijk te maken zullen er gebouwen gerealiseerd worden van 3 woonlagen. Van een overgang van stad naar landschap, zoals beschreven in de omgevingsvisie van de gemeente Zwolle, is hier straks geen sprake meer.

Zoals u in figuur 1 kunt zien komt de semipermanente woonwijk op ruimte afstand van Stadshagen met haar voorzieningen. De locatie Scholtensteeg ligt ingesloten tussen het Kamperlijnte, De Nieuwe Hasselterweg, de Zwolseweg en de Scholtensteeg. Op deze locatie zo veel huizen bouwen leidt in onze ogen tot problemen. Op deze locatie sociale- en beleggershuur plaatsen is in onze ogen niet erg sociaal. Hierover hebben wij u al eens geïnformeerd per brief en ingesproken tijdens de raadsvergadering van 30 oktober j.l. Met de huidige ontwikkelingen willen wij alsnog graag met u in contact komen om onze zorgen met u te delen. Het liefst doen wij dit met u bij daglicht op de locatie bij de Scholtensteeg. Een andere locatie en/of tijdstip is natuurlijk altijd mogelijk.

Voor informatie en of het maken van een afspraak kunt u contact opnemen met:

Alex Kroeze (voorzitter)
0622082796
voorzitter@sheerenbroek.info

Judith Offereins (secretaris)
06 23197057
secretaris@sheerenbroek.info

Met vriendelijke groet,

Alex Kroeze
Dorpsbelangen ’s-Heerenbroek

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen ChristenUnie - Real Human Bodies Tentoonstelling
portefeuillehouder	
informant	Heersink, Wim (2419)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen ChristenUnie - Real Human Bodies Tentoonstelling Bijlage: ChristenUnie - Expositie 'Real Human Bodies' SPOED

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
De beantwoording van de artikel 45 vragen van de CU over de tentoonstelling Real Human Bodies.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 21 november 2017

Onderwerp	Artikel 45 vragen Real Human Bodies Tentoonstelling
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder H.J. Meijer en J.E. Brink

Informant W. Heersink
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / Cultuur
Telefoon 038 498 2419
Email W.Heersink@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de artikel 45 vragen van de CU over de tentoonstelling Real Human Bodies.

Datum 21 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De CU heeft op 20 november 2017 schriftelijke vragen ingediend over de tentoonstelling “Real human bodies” die van 24 november tot en met 26 november 2017 wordt gehouden in hotel Mercure te Zwolle.

Naar aanleiding van deze tentoonstelling heeft het CDA per mail van 20 november 2017 aan de Raadsgriffie aan het college om een reactie verzocht. Met de beantwoording van de vragen van de CU wordt tevens de email van het CDA beantwoord.

De ChristenUnie is van mening dat:
• in Nederland het exposeren van ‘dead bodies’ is gereguleerd. Het daarom onaanvaardbaar is dat menselijke lichamen worden tentoongesteld zonder dat de integriteit door middel van toestemming van degene wiens lichaam tentoongesteld wordt, gewaarborgd is.
• zolang de herkomst van de 'dead bodies' of een deel daarvan niet afdoende kan worden verklaard en het niet uitgesloten is dat hier sprake is van mensenrechtenschendingen, het ontoelaatbaar is deze lichamen ten toon te stellen.
• zolang dit aan de orde is en er geen helderheid voor a.s. vrijdag geboden wordt, we dit in Zwolle niet moeten toestaan en ook kinderen en jongeren hier niet mee moeten confronteren.

De CU stelt de volgende vragen aan het college:

1. Is het college het met onze bovenstaande stellingname eens ?

Nee, zie beantwoording hieronder.

2. Is het college op de hoogte van de expositie 'Real Human Bodies' in het Mercure Hotel van 24 tot en met 26 november?

Ja, het college heeft kennis genomen van enkele artikelen uit de pers.

3. Is het college op de hoogte van de onduidelijkheid rond de herkomst van de geëxposeerde lichamen van overledenen?

We constateren dat deze tentoonstelling reeds op meerdere plekken is gehouden en op meerdere plekken tot raadsvragen en/of andere acties heeft geleid in verband met vragen over de herkomst van de lichamen.

4. Is het college er van op de hoogte dat er wellicht lichamen van geëxecuteerde politieke gevangen dan wel daklozen uit China tot de geëxposeerde collectie behoren?

Wij zijn op de hoogte van de discussie over dit onderwerp uit de media.

5. Is het college er van op de hoogte dat de overledenen mogelijk geen toestemming hebben gegeven voor het exposeren van hun lichaam en de organisator geen sluitende uitleg kan geven over de herkomst van de lichamen en zijn verantwoording hierover steeds wijzigt zodat datgene wat hij hierover verklaart op de website niet meer overeenkomt met nader gedane verklaringen tegenover journalisten?

Zie de beantwoording van vraag 4.

6. Zoja, heeft het college stappen ondernomen om te toetsen of de getentoonstelde lichamen wel of niet illegaal verkregen zijn?

Nee, het college beschikt niet over de expertise om een dergelijke toetsing te doen, bovendien is er geen vergunning nodig voor deze expositie.

7. Welke middelen staan het college ter beschikking om deze expositie tegen te gaan en is het college in staat en bereid om te voorkomen dat deze expositie wordt gehouden zolang er nog onduidelijkheid over de herkomst bestaat?

Er is geen vergunning nodig op basis van de regelgeving. Wij hebben geen mogelijkheid om op te treden, zolang er geen sprake is van verstoring van de openbare orde.

Openbaarheid

Deze beantwoording is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 41266

Onderwerp Tentoonstelling Beantwoording artikel 45 vragen ChristenUnie - Real Human Bodies

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 21-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

ChristenUnie

Zwolle, 20 november 2017

Schriftelijke vragen expositie 'Real Human Bodies' (SPOED)

Geacht college,

Recent vernamen wij dat de expositie 'Real Human Bodies' van 24 tot en met 26 november 2017 plaats heeft in het Mercure hotel in Zwolle. Het betreft het tentoonstellen van geplastineerde lichamen van overledenen. Een specifieke doelgroep die benaderd wordt betreft schoolklassen. Via de pers en mensenrechtenactivisten is ons ter ore gekomen dat hierbij gebruik is gemaakt van lichamen van Chinese politieke gevangenen en/of daklozen zonder dat hiervoor toestemming is verkregen van deze overledenen.

De ChristenUnie is van mening dat:

- in Nederland het exposeren van ‘dead bodies’ is gereguleerd. Het daarom onaanvaardbaar is dat menselijke lichamen worden tentoongesteld zonder dat de integriteit door middel van toestemming van degene wiens lichaam tentoongesteld wordt, gewaarborgd is.
- zolang de herkomst van de 'dead bodies' of een deel daarvan niet afdoende kan worden verklaard en het niet uitgesloten is dat hier sprake is van mensenrechtenschendingen, het ontoelaatbaar is deze lichamen ten toon te stellen.
- zolang dit aan de orde is en er geen helderheid voor a.s. vrijdag geboden wordt, we dit in Zwolle niet moeten toestaan en ook kinderen en jongeren hier niet mee moeten confronteren.

Wij hebben hierover de volgende vragen aan het college:

1. Is het college het met onze bovenstaande stellingname eens ?
2. Is het college op de hoogte van de expositie 'Real Human Bodies' in het Mercure Hotel van 24 tot en met 26 november?
3. Is het college op de hoogte van de onduidelijkheid rond de herkomst van de geëxposeerde lichamen van overledenen?
4. Is het college er van op de hoogte dat er wellicht lichamen van geëxecuteerde politieke gevangen dan wel daklozen uit China tot de geëxposeerde collectie behoren?
5. Is het college er van op de hoogte dat de overledenen mogelijk geen toestemming hebben gegeven voor het exposeren van hun lichaam en de organisator geen sluitende uitleg kan geven over de herkomst van de lichamen en zijn verantwoording hierover steeds wijzigt zodat datgene wat hij hierover verklaart op de website niet meer overeenkomt met nader gedane verklaringen tegenover journalisten?

6. Zo ja, heeft het college stappen ondernomen om te toetsen of de ge-tentoonstelde lichamen wel of niet illegaal verkregen zijn?
7. Welke middelen staan het college ter beschikking om deze expositie tegen te gaan en is het college in staat en bereid om te voorkomen dat deze expositie wordt gehouden zolang er nog onduidelijkheid over de herkomst bestaat?

Namens de ChristenUnie-fractie

Jolien Elshof-Rook

Gerdien Rots

Job Looijenga

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen PvdA over bezuinigingen wijkverpleging
portefeuillehouder	Eefke Meijerink
informant	Assem - Tielbeke, Ellen van (2672)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen PvdA over bezuinigingen wijkverpleging

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
de beantwoording van de artikel 45 vragen van de PvdA over bezuinigingen in de wijkverpleging.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 13 november 2017

Onderwerp	Artikel 45 vragen over bezuinigingen in de wijkverpleging
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Eefke Meijerink

Informant E.J.M. van Assem-Tielbeke
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS
Telefoon 038 498 2672
Email E.van.Assem@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

de beantwoording van de artikel 45 vragen van de PvdA over bezuinigingen in de wijkverpleging.

Datum 13 november 2017

Inleiding
De PvdA heeft op 30 oktober 2017 schriftelijke vragen ingediend over de bezuinigingen op wijkverpleging die aangekondigd zijn in het regeerakkoord. Onderstaand de beantwoording van deze vragen.

Vraag 1: Is het college bekend met het voornemen van de regering om 100 miljoen te bezuinigen op de wijkverpleegkundige zorg?
Wij zijn er mee bekend dat in het regeerakkoord een bezuiniging van 1,9 miljard is opgenomen voor medisch-specialistische zorg, geestelijke gezondheidszorg, huisartsen- en multidisciplinaire zorg en wijkverpleging. Er is in het regeerakkoord geen verdeling opgenomen voor deze bezuiniging. Het Centraal Planbureau heeft berekend dat er bij een gelijke verdeling van deze bezuiniging 100 miljoen euro minder naar de wijkverpleging zou gaan dan nu het geval is.

Tijdens het debat in de Tweede Kamer over het regeerakkoord heeft Lodewijk Asscher namens een groot deel van de oppositie een motie ingediend om de wijkverpleging bij de bezuinigingen uit te sluiten. Premier Rutte heeft in een reactie daarop toegezegd dat eventuele bezuinigingen niet ten koste mogen gaan van de verpleegkundige aan huis en van de patiënt. Premier Rutte heeft nog wel aangegeven dat ook de wijkverpleging misschien kan besparen, door bijvoorbeeld de bureaucratie terug te dringen of haar voordeel te doen met vernieuwende werkwijzen en middelen. Daarnaast wil hij de minister ruimte laten voor de onderhandelingen met de sector. De motie om de wijkverpleging uit te zonderen van de bezuiniging is met algemene stemmen aangenomen.

Vraag 2: Heeft het college een idee wat het effect van deze bezuinigingen zal zijn voor onze gemeente, zowel budgettair en inhoudelijk wat de gevolgen zullen zijn voor onze inwoners die nu en in de toekomst een beroep zullen doen op de wijkverpleegkundige zorg?
Nu toegezegd is dat de bezuinigingen niet ten koste mogen gaan van de verpleegkundige aan huis en van de patiënt verwachten wij geen gevolgen voor onze inwoners die een beroep zullen doen op wijkverpleegkundige zorg.

Vraag 3: Is het college met ons van mening dat deze bezuiniging ongewenst is, de gevolgen groot zullen zijn en vooral onze kwetsbare inwoners zullen treffen?
Wij hebben geen bezwaar tegen bezuinigingen die bereikt worden door het verminderen van bureaucratie en voordeel door vernieuwende werkwijzen en middelen. Door de gemaakte toezeggingen verwachten wij geen grote gevolgen voor onze kwetsbare inwoners.

Vraag 4: Bent u dan ook bereid om te protesteren tegen deze ondoordachte manier van bezuinigen?
Nee, daarvoor is op dit moment geen aanleiding..

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Datum 13 november 2017

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 41017

Onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen PvdA over bezuinigingen wijkverpleging

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 21-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen D66 - openstelling Primera Kosterman op 31-12-2017
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Oosterhout, Rob van (2047)
medeopstellers	
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienota Beantwoording artikel vragen D66 - openstelling Primera Kosterman op 31-12-2017

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
De beantwoording van de artikel 45 vragen

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 20 november 2017

Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen, D'66, zondag 31 december
Versienummer	V1.

Portefeuillehouder René de Heer

Informant R.A.L. van Oosterhout
Afdeling Ruimte & Economie / OW
Telefoon 038 498 2047
Email RAL.van.Oosterhout@zwolle.nl

Bijlagen -

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van de artikel 45 vragen

Datum 20 november 2017

Inleiding
De fractie van D'66 heeft artikel 45 vragen gesteld over de opening van winkels op zondag 31 december. Onderstaand zijn de vragen en de antwoorden te vinden.

* *Ziet u mogelijkheden om Primera Kosterman toch een ontheffing te verlenen op 31 december?*

Door uw raad zijn er in deze collegeperiode afspraken gemaakt over het beleid ten aanzien van openstelling van winkels op zondag. Daardoor zijn er op dit moment 15 mogelijkheden. Zondag 31 december is geen winkelzondag. Het college verleent geen ontheffingen voor individuele winkeliers.

• *Bent u bereid op korte termijn te inventariseren of ook andere ondernemers een ontheffing hebben aangevraagd die op basis van de huidige regels moest worden afgewezen?*

Indien ondernemers een ontheffing willen melden ze zich bij het college dan wel de ambtelijke organisatie. Enkele ondernemers hebben verzocht over te gaan tot het verlenen van een ontheffing. Op basis van beleid worden de verzoeken afgewezen.

• *Kunt u aangeven of op korte termijn een gesprek met hen wordt aangaan over de mogelijk- en onmogelijkheden omtrent openstelling op 31 december in Zwolle?*

In het verlengde van vraag 2: we informeren ondernemers mondeling dan wel schriftelijk over ons winkelopeningsbeleid op zondag.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum 20 november 2017

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 41249

Onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen D66 - openstelling Primera Kosterman op 31-12-2017

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 21-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Koppert, Jan Pieter
medeopstellers	Berg, Jolanda van den (2396) Koppert, Jan Pieter Kroese, Frits (3315)
afdeling	Ruimtelijke planvorming
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten Bijlage: Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten Bijlage: Korte terugblik debatronde d.d. 20-11-2017- Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten Bijlage: 2017-12-18 AM7-1 Evaluatie beleidsvisie Attentiemasten Bijlage: 2017-12-18 AM7-2 Aanpassing toetsingscriteria attentiemasten Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten

Voorgesteld besluit raad

1. kennis te nemen van de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie van dit attentiemastenbeleid;
2. in te stemmen met het continueren van de beleidsvisie onder verbetering van de toetsingscriteria voor initiatieven voor attentiemasten en daarmee de motie Mastenbeleid nu evalueren’ als beantwoord te beschouwen

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 11 oktober 2017

Openbaar

Onderwerp	Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten
Versienummer	3
Portefeuillehouder	Ed Anker
Informant	Jan Pieter Koppert
Afdeling	Ruimtelijke Planvorming / ECR
Telefoon	(038) 498 2038
Email	J.Koppert@zwolle.nl
Bijlagen	1. Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. kennis te nemen van de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie van dit attentiemastenbeleid;
2. in te stemmen met het continueren van de beleidsvisie onder verbetering van de toetsingscriteria voor initiatieven voor attentiemasten en daarmee de motie Mastenbeleid nu evalueren' als beantwoord te beschouwen

Datum 11 oktober 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Op 13 februari jl. heeft u het bestemmingsplan Foodcourt de Vrolijkheid vastgesteld. Bij dit besluit heeft uw raad de motie ‘Mastenbeleid nu evalueren’ aangenomen. Daarin verzoekt u het college om ‘de beleidsvisie attentiemasten te evalueren en de resultaten ter discussie voor te leggen aan de raad.’
De evaluatie wordt met deze beslisnota aangeboden aan de gemeenteraad. Met de voorliggende evaluatie willen we de volgende vragen beantwoorden:

- hoeveel aanvragen zijn er geweest voor het oprichten van een attentiemast en hoeveel daarvan zijn vergund na toetsing aan deze visie?
- voldoet het afwegingskader om deze aanvragen op een juiste manier te beoordelen?
- hoe gaan andere gemeenten om met dit vraagstuk?
- willen we de visie, al dan niet met aanpassingen, behouden om vanuit publieke regie te kunnen sturen?

In de evaluatie wordt, op basis van de conclusie en aanbevelingen, van het college aan de raad gevraagd de Beleidsvisie te continueren onder verbetering van de toetsingscriteria voor initiatieven voor attentiemasten.

Beoogd effect
Het verbeteren van de Beleidsvisie Attentiemasten door de belangen van omwonenden beter te borgen.

Argumenten

1. Bij vaststelling van het bestemmingsplan Foodcourt de Vrolijkheid is besloten de Beleidsvisie Attentiemasten te evalueren.

aanleiding beleidsvisie
De aanleiding voor het opstellen van de beleidsvisie was het ontbreken van beleid waar een reclame- of navigatiemast aan getoetst kon worden. Gelet op de ad-hoc-toetsing van deze aanvragen heeft de raad gevraagd om een beleidskader, waarbij gekeken zou worden naar stedenbouwkundige inpassing op basis van toetsbare definities, criteria, randvoorwaarden, eisen en richtlijnen omtrent specifieke plek, hoogte, functionaliteit en maximum aantal masten. Deze visie is opgesteld, mede omdat er aantal verzoeken aan zouden komen voor herontwikkeling van het Shellterrein (met een Hornbachmast) en restaurant De Vrolijkheid met een Foodcourtmast.

De visie is met een helder toetsingskader op 6 januari 2014 door de raad vastgesteld. Met mogelijk direct-belanghebbende partijen is tijdens de visievorming gecommuniceerd, zoals nieuwe initiatiefnemers voor masten langs de A28 en vertegenwoordigers van de ondernemersverenigingen Voorst, Hanzeland, Oosterenk-Vrolijkheid-Berkum, Hessenpoort en De Marslanden. Zoals afgesproken in de gemeenteraad van 6 januari 2014 is het college met de bewoners van de oostelijke rand van de Aa-landen en Brinkhoek e.o. in gesprek gegaan over de geplaatste Navigatiemast Zwolle

Noord aan de Haersterveerweg. Op basis hiervan is deze McDonaldsmast op verzoek van het college aangepast.

Plaatsingszones & locaties

De beleidsvisie geeft kaders voor maximaal 8 nieuwe hoge attentiemasten langs de A28 en langs de Buitenring en aanvoerwegen. Daarnaast kunnen er maximaal 7 attentiemasten op beeldbepalende locaties worden geplaatst die zijn aangewezen in de visie; het gaat om de entrees van bedrijventerreinen Hessenpoort, Marslanden, Voorst, Ceintuurbaan-Spoorzone. Er zijn alleen aanvragen voor masten langs de A28 gedaan – hierover gaat de evaluatie.
De visie gaat uit van drie stappen om een aanvraag voor een attentiemast langs de A28 te beoordelen. Kort samengevat komen deze neer op het volgende.

In ***Stap 1 Toetsing aan criteria*** wordt gekeken of de mast past binnen de vooraf opgestelde criteria. Gekeken wordt of het bedrijf dat aanvraagt een economisch belang heeft, daarnaast wordt gekeken of de gewenste locatie in overeenstemming is met de in de visie voor masten aangewezen zones (zie afbeelding hieronder), of de mast past binnen de gestelde limitering van maximaal 8 en of er geen noemenswaardige verstoring plaatsvindt. De aangewezen zones zijn tot stand gekomen door de te kijken naar:

- groenstedelijke dragers en het groene ommeland;
- de kwaliteit van woon- en leefomgeving van woonwijken;
- het beeld van de stad vanuit het historisch stadscentrum.

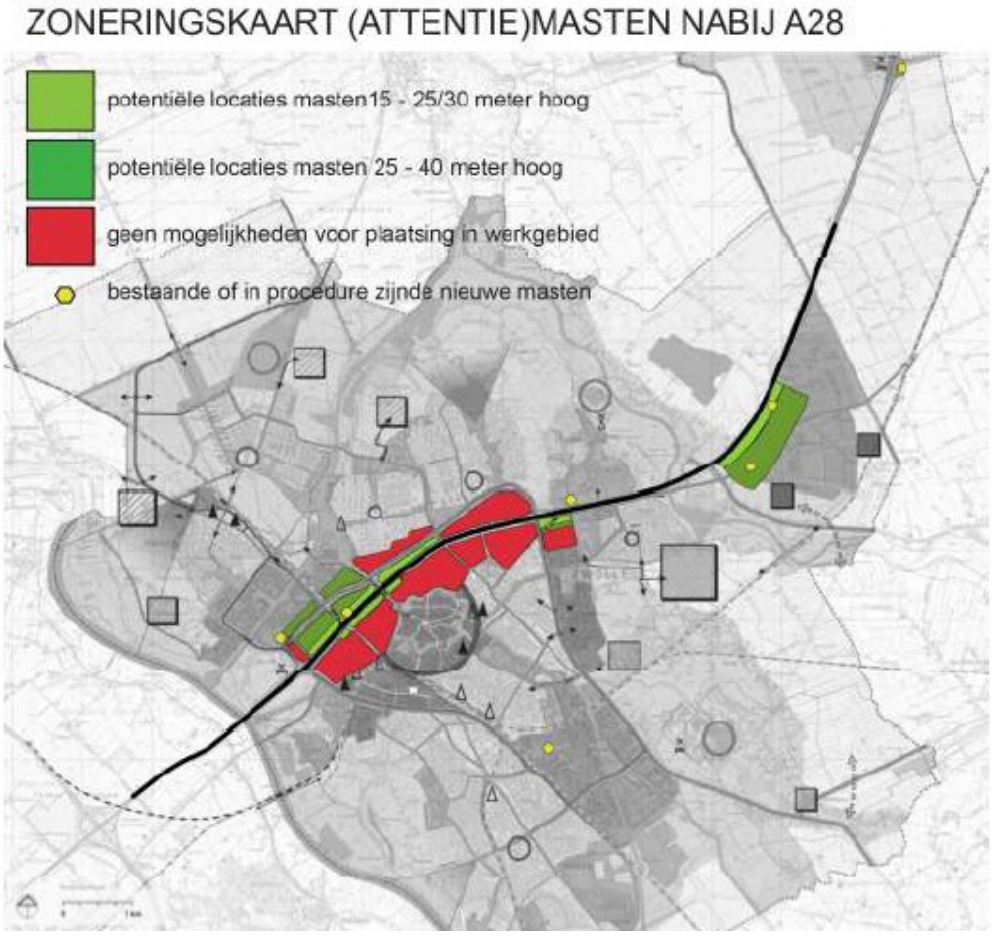

Bij ***Stap 2 Toetsing aan randvoorwaarden*** wordt gekeken of de mast voldoet aan randvoorwaarden uit beleid van Rijkswaterstaat (m.b.t. verkeersveiligheid), laagvliegroutes en straalpaden.

Bij ***Stap 3 Toetsing aan eisen richtlijnen*** wordt de mastaanvraag getoetst aan de volgende eisen en richtlijnen:

- minimale afstand tussen masten: de minimale afstand moet 5x de hoogte zijn van beide masten;
- handhaving limiet;
- zichtbaarheid: de mast mag niet onnodig hoog zijn en moet tijdig zichtbaar zijn vanaf de snelweg zodat passanten de juiste afslag kunnen nemen;
- aanzien: geen nachtelijke verlichting, geen dynamische beelden, redelijke eisen van welstand;

Beeldeffect Rapport (BER). Hiermee wordt duidelijk wat gelet op de zichtbaarheid, de optimale locatie en hoogte van de mast wordt, hoe deze eruit gaat zien en hoe beeldbepalend / verstorend de mast naar de omgeving gaat werken.

2. Met de evaluatie van de beleidsvisie wordt, aan de hand van vier behandelde verzoeken, duidelijk wat de sterke en zwakke punten van de visie zijn.

Sinds 2014 zijn er vier verzoeken voor masten langs de A28 ingediend. Met behulp van de criteria zijn de Hornbach- en Foodcourtmast vergund en twee andere initiatieven afgewezen.

Sterke punten visie

- Het kader *limiteert* het aantal masten. Hierdoor ontstaat een duidelijk maximum.
- Het kader vereist een *minimale afstand tussen masten*, zodat masten niet te dicht bij elkaar staan wat een verrommeld en onrustig beeld geeft.
- Met het kader kunnen *eisen aan de uitvoering* gesteld worden, zoals geen nachtelijke verlichting, geen dynamische beelden, voldoende beeldkwaliteit (vergelijk Staphorst – dynamische beelden, McDonalds Zwolle – nachtelijke verlichting).
- Door het vereiste criterium van *plaatsing op eigen terrein* ontstaan geen solitaire masten en masten zonder stedebouwkundige relatie met het gebouw waarvoor het bedoeld is.

Zwakke punten visie

- In Stap 1 is ‘de kwaliteit van woon- en leefomgeving van woonwijken’ een criterium waarmee de zones waarbinnen masten worden toegestaan zijn bepaald. Zo is de plaatsing van masten in woonwijken niet toegestaan (rode gebieden). ‘Zicht op masten’ vanuit niet cruciale punten in woonwijken is geen criterium geweest.
- Waar masten in zijn algemeenheid in het stedelijk weefsel zijn ingepast (Hornbach, Ikea, IJsselhallen, Scania) of aansluiten bij de schaal van het landschap (Lichtmis), kijken bewoners van Aa-landen aan tegen een groene landelijke omgeving, met daarin twee masten. *Overigens kan er op grond van de gestelde limiet geen mast meer bij komen in deze zone.*
- De visie biedt geen ruimte voor maatwerkoplossingen, wanneer bewoners vragen om alternatieve locaties buiten het eigen private domein: de Hornbach- en Foodcourtmast blijken beide bij 40 meter net voldoende hoog om vanaf de A28 goed zichtbaar te zijn; dit is de maximaal toelaatbare hoogte.

- Er is in de visie met het oog op de mogelijke beeldverstoring hiervan niet de mogelijkheid of verplichting gegeven in beeld te brengen wat de effecten zijn van een lagere mast op een alternatieve beschikbare plek buiten het eigen terrein.

3. Naar aanleiding van deze evaluatie kunnen vier varianten geschetst worden op basis waarvan een vervolg voor de Beleidsvisie kan worden bepaald.

Variant I. Visie intrekken: verbod op nieuwe masten
Besloten kan worden om geen nieuwe reclamemasten meer toe te staan door de visie in te trekken. *Dat betekent echter niet direct dat geen masten meer vergund mogen worden*. In dit geval moet worden teruggevallen op de ter plaatse geldende bestemmingsplannen waarin 'overige bouwwerken' (waaronder masten vallen) zijn toegestaan. Meestal zijn deze toegestaan tot maximaal 6 tot 10 meter hoogte. Dit verschilt per bestemming en bestemmingsplan. Daarnaast moet worden getoetst aan de welstandsnota. Hoge masten (+ 10 meter) kunnen dan niet meer worden toegestaan. Masten zullen dan ook uitsluitend op eigen terrein aangevraagd kunnen worden.

Een totaalverbod op het plaatsen van reclame- of attentiemasten kan door het nemen van een voorbereidingsbesluit op alle Zwolse bestemmingsplannen plus aanpassing van deze bestemmingsplannen. Om te voorkomen dat er überhaupt masten worden geplaatst, moet het verboden worden om 'overige bouwwerken' op te richten. Met een dergelijk besluit kan bepaald worden dat het niet toegestaan is om 'overige bouwwerken' te plaatsen (of slechts tot aan een bepaalde zeer beperkte hoogte). *NB: Hierbij moet bedacht worden dat in een dergelijk geval ook geen 'overige bouwwerken' ten behoeve van andere doelen geplaatst mogen worden (lichtmasten, vlaggenmasten, verkeersobjecten, kunstobjecten, etc.).*

Ook moet bekeken worden in hoeverre de Welstandsnota aangepast moet worden om reclame (op masten) te verbieden.

In dit scenario kunnen dus geen reclame- en / of attentiemastenmasten meer geplaatst worden en kunnen 'overige bouwwerken, geen reclamemast zijnde', welke dus **wel** gewenst zijn, onder een vergunningenstelsel gebracht worden. Het college kan dan via een aanvraag om omgevingsvergunning bepalen of en onder welke voorwaarde een 'overig bouwwerk' wel vergund kan worden. *NB: bedacht moet worden dat dan bij elke aanvraag voor een overig bouwwerk een ruimtelijke onderbouwing opgesteld moet worden voor het meewerken aan een vergunning voor planologisch strijdig gebruik.*

Variant II. Visie intrekken: nieuwe reclame- en navigatiemasten ad-hoc behandelen
Er van uitgaande dat in het huidige economisch klimaat reclame en zichtbaarheid steeds belangrijker worden, moeten in het scenario 'visie intrekken, verzoeken ad-hoc behandelen' initiatieven, zoals voorheen, op ad-hoc basis worden getoetst. Dat betekent dat vooraf geen eisen aan beeldkwaliteit of bijvoorbeeld nachtelijke verlichting gesteld kunnen worden. Per geval moet dit dan beoordeeld worden. Hetzelfde geldt voor hoogte en locatie van de mast. Initiatiefnemers kunnen masten op elke gewenste plek aanvragen. Per geval moet dan beargumenteerd worden waarom de mast wel of niet inpasbaar is en wat de gevolgen voor omwonenden zijn. Er dient getoetst te worden aan de Welstandsnota. Bij de masten voor Lichtmis, McDonalds en Ikea is gebleken dat dit toetsingskader niet voldoet.

Op grond van precedentwerking kan in dit scenario in principe ieder bedrijf zijn eigen mast aanvragen, waardoor het aantal masten kan toenemen. Weigeringen of afwijzingen moeten goed gemotiveerd worden. Mogelijk volgen dan (opnieuw) aanvragen voor reclames met dynamische beelden of nachtelijke verlichting.

Variant III. Huidige visie ongewijzigd behouden
De visie biedt een ruimtelijk-strategisch kader voor attentiemasten. Het weert masten op locaties die landschappelijk niet in te passen zijn en het weert ongewenste reclame-uitingen al dan niet met dynamische beelden. In de nacht gaat het licht uit en er worden eisen & richtlijnen gesteld aan de vormgeving en het aanzien. Door de visie ongewijzigd te behouden zal langzaamaan het quotum aan masten worden verbruikt. Dit betekent dat er nog 6 nieuwe masten geplaatst kunnen worden langs de A28: 2 op Voorsterpoort / Voorst van maximaal 40 meter hoog (naast de al verleende van Hornbach); 3 in de zone Achmea-Wehkamp van maximaal 30 meter hoog en 1 op Hessenpoort van maximaal 40 meter hoog. In de zone Vrolijkheid – Ceintuurbaan mag geen mast meer geplaatst worden. Daarnaast kunnen nog steeds het maximum van 7 attentiemasten op beeldbepalende locaties worden geplaatst bij de entrees van Hessenpoort, Marslanden, Voorst en Ceintuurbaan-Spoorzone. Nadat gekeken is naar bepaalde technische eisen en richtlijnen, is het de vraag hoe beeldbepalend/-verstorend een in hoogte en aanzien geoptimaliseerde mast werkt vanaf nader te bepalen *cruciale punten in beeldgevoelige woongebieden*, *historische binnenstad* en *groenzones*. In dit verband blijft als ruimtelijke studie een Beeld Effect Rapport (BER) nodig. Aan de hand van het BER kan een afweging gemaakt worden tussen het sociaaleconomische belang (attentiewaarde) van een mast en het belang van omwonenden (zicht op een mast vanuit *cruciale punten in woongebieden*) om zodoende een mast in hoogte te optimaliseren.

Variant IV. Visie met enkele aanpassingen continueren
Met het BER dient een balans gevonden te worden tussen de noodzaak om op te vallen en het voorkomen van horizonvervuiling door een onnodig hoge mast. Met andere woorden: met welke hoogte is een mast zichtbaar vanaf de A28 – en is deze niet onnodig hoog? Bij de Hornbach- en Foodcourtmast bleek een 40 meter hoge mast op eigen terrein het optimum; een lagere, buiten het eigen terrein, is in het BER niet nader onderzocht. In de Beleidsvisie is de optie voor een mogelijk lagere mast buiten het eigen terrein niet voorzien. Toen de bewoners van de Aa-landen hierom vroegen bij de Foodcourtmast is dit daarom niet onderzocht – een initiatiefnemer kan en hoeft dit niet te onderzoeken in het BER.

Om de visie van bewoners in de omgeving beter te kunnen meewegen in het eindoordeel, willen we de beleidsvisie op dit onderdeel aanpassen. Daarbij is een verruiming nodig van het criterium *cruciale punten in beeldgevoelige woongebieden* door hierbij het criterium *zicht vanuit woningen* bij op te nemen: dan moet met het BER ook onderzocht worden of er vanuit bepaalde woningen zicht is op de mast en of er dus belangen van individuele bewoners moeten worden meegewogen. Met het BER moet aangetoond worden in hoeverre dit '*zicht vanuit woningen*' verstoord wordt. Dit geldt waarschijnlijk voor een toenemend aantal woningen naarmate deze dichter bij de A28 liggen.

Daarom is het voor de afweging nodig met het BER te onderzoeken of er alles aan gedaan is een mast de meest optimale (zo gering mogelijke) hoogte en uitstraling te geven. Als een lagere mast op het eigen perceel onvoldoende attentiewaarde heeft, dan moet onderzocht worden of een lagere mast op een alternatieve locatie (bijv. dichter bij een weg), wel voldoende attentiewaarde heeft met minder

beeldverstoring vanuit de woning. Dit mag ook een plek buiten het private perceel zijn, bij voorkeur op gemeentegrond. Als voorwaarden hierbij geldt dat :

- de alternatieve locatie privaatrechtelijk gezien beschikbaar is en de mast hierop ruimtelijk te plaatsen is;
- de mast lager kan zijn, dan de mast van de oorspronkelijke aanvraag en past binnen de overige voorwaarden van de visie (afstandscriterium, in opgestelde zones, verlichting, etc.).
- belanghebbende bewoners worden bij dit onderzoek worden betrokken.

Het wegingsproces zou er dan als volgt uit kunnen komen te zien **(nog nader uit te werken**):

1. voldoet de mast aan de huidige criteria (stap 1 t/m 3)?
   nee → verzoek afwijzen
   ja → stap 2
2. is op het eigen terrein, gezien het BER, de laagst denkbare mast mogelijk (ca. 25-30 meter)?
   nee → stap 3
   ja → geen bezwaar
3. is een op een alternatieve locatie een lagere mast mogelijk met een goede attentiewaarde en minder zicht voor omwonenden?
   nee → kritische belangenafweging gewenst tussen sociaal-economische waarde en verstoring voor omwonenden
   ja → kiezen voor deze optie

Met deze voorgestelde aanpassingen biedt de visie een duidelijk en begrijpelijk kader voor de afweging van de 6 nog mogelijke masten langs de A28. Op deze manier kunnen aan de hand van het BER de belangen van omwonenden (zicht op de mast) optimaler afgewogen worden tegen de sociaaleconomische belangen (attentiewaarde). Het is aan het college om op basis van deze afweging al dan niet te vragen een principebesluit te laten nemen om een (geoptimaliseerde) mast toe te staan.

Bij een aanpassing van de Beleidsvisie Attentiemasten ware expliciet als *overgangsrecht* op te nemen, dat de huidige Beleidsvisie van toepassing is op aanvragen voor masten, die zijn ingediend voor de datum van vaststelling van de aangepaste beleidsvisie.

4. De visie biedt een meerwaarde als publiekelijk toetsingskader voor mastinitiatieven, maar kan worden verbeterd door belangen van omwonenden duidelijker als toetsingscriterium mee te nemen.

De visie heeft volgens het college zijn waarde bewezen. Met de visie zijn ongewenste masten geweerd en zijn eisen gesteld aan het aanzien en de verlichting van twee vergunde masten. Daarnaast biedt de visie ruimte aan een beperkt aantal nieuwe masten. Tevens blijft een duidelijk kader vastgelegd om ongewenste vormen van reclame en nachtelijke verlichting te weren en is er een duidelijk maximum. Om de belangen van omwonenden in de omgeving beter te kunnen meewegen in het eindoordeel, verdient de beleidsvisie aanpassing:

- door verruiming van het criterium *cruciale punten in beeldgevoelige woongebieden* door het criterium *zicht vanuit woningen* toe te voegen;
- als blijkt, dat omwonenden hinderlijk zicht hebben op een hoge mast, wordt hierbij verplicht gesteld ook een beschikbare locatie buiten het eigen terrein in het BER te betrekken. Een locatie dichter bij de snelweg, zo dicht mogelijk bij de aanvraag. Hiermee ware te onderzoeken

of een lagere mast op deze alternatieve plek met voldoende attentiewaarde minder beeldverstoring oplevert.

Wij pleiten er daarom voor om de visie als strategisch publiekrechtelijk kader voor nieuwe attentiemasten met de voorgestelde aanpassingen en daarbij aangegeven voorwaarden te behouden. Aan de hand van het BER kan een afweging gemaakt worden tussen het sociaaleconomische belang (attentiewaarde) van een mast en het belang van omwonenden (zicht op een mast vanuit *cruciale punten in woongebieden*) om zodoende een mast in hoogte te optimaliseren en hierbij ook een alternatieve plek buiten het eigen perceel te moeten onderzoeken.

Risico's
Geen risico's.

Financiën
Een aanpassing van de visie zal ten laste komen van het budget Ruimtelijk Plannen (Visies & NRI 0-1 fase).

Communicatie
Onderdeel van de evaluatie is een gesprek met bewoners van Aalanden, welke procederen tegen het Foodcourt en de attentiemast. De aanpassingen zoals wij die voorstellen komen grotendeels tegemoet aan de kritiek die zij geuit hebben. Door het criterium 'zicht door omwonenden' specifiek als afwegingscriterium te benoemen, wordt bij een volgende aanvraag het belang van een bewoner die zicht heeft op een mast meegewogen.

Over het voornemen om de visie aan te passen wordt gecommuniceerd met deze bewoners en ook met ondernemers(verenigingen).

Vervolg
Nadat uw raad heeft besloten, zal het college de geschetste verbeterpunten verwerken in de visie. Deze wordt uitgewerkt met heldere criteria omtrent de voorgestelde aanpassingen. De aangepaste visie wordt met een beslisnota ter vaststelling aangeboden aan de raad.

Openbaarheid
De stukken zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	37672
Onderwerp	Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 09-10-2017

besluit:

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie van dit attentiemastenbeleid;
2. In te stemmen met het continueren van de beleidsvisie onder verbetering van de toetsingscriteria voor initiatieven voor attentiemasten en daarmee de motie Mastenbeleid nu evalueren' als beantwoord te beschouwen
3. Naast de in het voorstel genoemde toetsingscriteria de volgende criteria toe te voegen:

- Een attentiemast mag een maximale hoogte van 30 meter hebben.
- De in de beleidsvisie genoemde gebieden 'Achmea-Wehkamp'en 'Holtenbroek-zuid' worden uitgesloten voor het plaatsen van attentiemasten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Zwolle

EVALUATIE
BELEIDSVISIE ATTENTIEMASTEN

12 juli 2017

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 13 februari 2017 heeft de raad het bestemmingsplan Foodcourt de Vrolijkheid vastgesteld. Bij dit besluit heeft de raad de motie 'Mastenbeleid nu evalueren' aangenomen. Daarin verzoekt de raad het college om 'de Beleidsvisie Attentiemasten nog voor de zomer 2017 te evalueren en de resultaten ter discussie voor te leggen'. In deze notitie worden de resultaten van deze evaluatie gepresenteerd.

1.2 Vraagstelling

Met de evaluatie willen we de volgende vragen beantwoorden:

- Hoeveel aanvragen zijn er geweest voor het oprichten van een attentiemast en hoeveel daarvan zijn vergund na toetsing aan deze visie?
- Voldoet het afwegingskader om aanvragen op een juiste manier te beoordelen?
- Hoe gaan andere gemeenten om met dit vraagstuk?
- Willen we de visie, al dan niet met aanpassingen, behouden om vanuit publieke regie te kunnen sturen?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 komen we kort terug op de geschiedenis van de visie en waarom deze is opgesteld. In hoofdstuk 3 volgt een overzicht van verleende (en geweigerde) vergunningen. In hoofdstuk 4 is uiteengezet op welke manier de aanvragen zijn getoetst aan de visie. In hoofdstuk 5 wordt een vergelijking met andere gemeenten gemaakt. Tot slot worden in hoofdstuk 6 conclusies getrokken en in hoofdstuk 7 aanbevelingen gedaan.

1.4 Beslisnota

Deze evaluatie wordt aangeboden aan de gemeenteraad met een beslisnota. De raad wordt gevraagd te besluiten over het continueren van de Beleidsvisie onder verbetering van toetsingscriteria voor nieuwe initiatieven.

2. Beknopte geschiedenis

De aanleiding voor het opstellen van de visie was het ontbreken van beleid waar een attentiemast aan getoetst kon worden. Op grond van het destijds geldende reclamebeleid mocht een reclame-uiting niet hoger zijn dan het betreffende pand. Om toch medewerking te kunnen verlenen aan verzoeken vanuit de markt, zijn een aantal masten ad-hoc getoetst en vergund.

Vòòr 2009 zijn er attentie- en reclamemasten geplaatst bij Scania (hoogte 20 meter) en de IJsselhallen (hoogte 25 meter). In 2009 is het bestemmingsplan aangepast om een mast van 30 meter hoog te kunnen realiseren nabij het truckersrestaurant Lichtmis. Omdat het pand onder het talud ligt en bovendien aan het zicht werd onttrokken door een bomenrij voldeed het reclamebeleid niet en was reclame niet zichtbaar wanneer het zo hoog als het pand geplaatst zou worden. In de onderbouwing werd gesteld dat ‘voor horecabedrijven langs de A28, die een grote mate publiek van buiten Zwolle aantrekken, een uitzondering kan worden gemaakt’.

Hierop is McDonalds in het verweer gekomen omdat voor McDonalds al jarenlang geen toestemming voor een mast werd verleend en een bestaande, illegaal geplaatste ‘M’ aan de Burgemeester Roelenweg verwijderd moest worden.

In 2012 is het Programma van Eisen voor Ikea vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin besloot de raad medewerking te verlenen aan een navigatiemast van 40 meter hoog nabij de nieuw te bouwen Ikea. Ongeveer gelijktijdig is alsnog gezocht naar een locatie voor een mast waarop McDonalds een logo kon plaatsen. Omdat zowel de mast van Ikea en de navigatiemast voor McDonalds, waarop ook de aanduiding voor een hotel en het voetbalstadion staat, niet gezien worden als reclamemast, maar als navigatie- of attentiemast, hoefde niet te worden afgeweken van het reclamebeleid. Daarom kon de mast voor McDonalds buiten haar eigen terrein, aan de noordzijde van de A28, worden geplaatst. Met name over de mast van McDonalds ontstonden, nadat de procedure was afgerond, klachten en bezwaren bij omwonenden uit de Aalanden.

Gelet op de ad-hoc-toetsing van deze aanvragen heeft de raad gevraagd om een beleidskader waarbij gekeken zou worden naar stedenbouwkundige inpassing op basis van toetsbare definities, criteria, randvoorwaarden, eisen en richtlijnen omtrent specifieke plek, hoogte, functionaliteit en maximum aantal masten. Deze visie is opgesteld, mede omdat er aantal verzoeken aan zouden komen voor herontwikkeling van het Shellterrein (met een Hornbachmast) en restaurant De Vrolijkheid met een FoodCourt-mast. Deze visie is met dit heldere toetsingskader op 6 januari 2014 door de raad vastgesteld.

Met mogelijk direct-belanghebbende partijen is tijdens de visievorming gecommuniceerd, zoals nieuwe initiatiefnemers voor masten langs de A28 en vertegenwoordigers van de ondernemersverenigingen Voorst, Hanzeland, Oosterenk-Vrolijkheid-Berkum, Hessenpoort en De Marslanden.
Zoals afgesproken in de gemeenteraad van 6 januari 2014 is het college met de bewoners van de oostelijke rand van de Aa-landen en Brinkhoek e.o. in gesprek gegaan over de geplaatste Navigatiemast Zwolle Noord aan de Haersterveerweg. Op basis hiervan is deze McDonaldsmast op verzoek van het college aangepast.

3. Overzicht vergunde attentiemasten

De volgende masten zijn vergund voordat de Beleidsvisie Attentiemasten werd vastgesteld.

1. **Attentiemast Scania**
   Hoogte: 20 meter
   Afstand tot (buitenkant vluchtstrook) A28: ca. 500 meter
   Terrein: eigen terrein
   Beeldeffectrapportage: nee

2. **Reclamemast IJsselhallen**
   Hoogte: 25 meter
   Afstand tot (buitenkant vluchtstrook) A28: 65 meter
   Terrein: eigen terrein
   Beeldeffectrapportage: nee

3. **Navigatiemast Lichtmis**
   Hoogte: 30 meter
   Afstand tot (buitenkant vluchtstrook) A28: 70 meter
   Terrein: eigen terrein
   Beeldeffectrapportage: nee

4. **Navigatiemast Ikea**
   Hoogte: 40 meter
   Afstand tot (buitenkant vluchtstrook) A28: 250 meter
   Terrein: eigen terrein
   Beeld-effectrapportage: ja

5. **Navigatiemast stadion, hotel, McDonalds**
   Hoogte: 40 meter
   Afstand tot (buitenkant vluchtstrook) A28: 50 meter
   Terrein: gemeentegrond
   Beeld-effectrapportage: nee
   De mast is op kosten van de gemeente door de eigenaar aangepast: doek met zwarte ondergrond (i.p.v. wit) + compartimentering + dimmer.

De volgende masten zijn, na vaststelling van de visie en met toetsing hieraan, vergund:

6. **Attentiemast Hornbach**
   Hoogte: 40 meter
   Afstand tot (buitenkant vluchtstrook) A28: 225 meter
   Terrein: eigen terrein
   Beeld-effectrapportage: ja

7. **Attentiemast Foodcourt Vrolijkheid**
   Hoogte: 40 meter
   Afstand tot (buitenkant vluchtstrook) A28: 110 meter
   Terrein: eigen terrein
   Beeld-effectrapportage: ja

Daarnaast zijn, aan de hand van de criteria in de visie, aanvragen geweigerd voor:
- **Mast met een ledscherm nabij de IJsselbrug** (t.b.v. dynamische reclame)
- **Rieteweg 13**

4. Stedenbouwkundige inpassing en draagvlak

4.1. Drie beoordelingsstappen

De beleidsvisie geeft kaders voor maximaal 8 nieuwe hoge attentiemasten langs de A28 en langs de Buitenring en aanvoerwegen. Daarnaast kunnen er maximaal 7 attentiemasten op beeldbepalende locaties worden geplaatst die zijn aangewezen in de visie; het gaat om de entrees van bedrijventerreinen Hessenpoort, Marslanden, Voorst, Ceintuurbaan-Spoorzone. Er zijn alleen aanvragen voor masten langs de A28 gedaan – hierover gaat de evaluatie.
De visie gaat uit van drie stappen om een aanvraag voor een attentiemast langs de A28 te beoordelen. Kort samengevat komen deze neer op het volgende.

In ***Stap 1 Toetsing aan criteria*** wordt gekeken of de mast past binnen de vooraf opgestelde criteria. Gekeken wordt of het bedrijf dat aanvraagt een economisch belang heeft, daarnaast wordt gekeken of de gewenste locatie in overeenstemming is met de in de visie voor masten aangewezen zones (zie afbeelding hieronder), of de mast past binnen de gestelde limitering en of er geen noemenswaardige verstoring plaatsvindt. De aangewezen zones zijn tot stand gekomen door de te kijken naar:

- groenstedelijke dragers en het groene ommeland;
- de kwaliteit van woon- en leefomgeving van woonwijken;
- het beeld van de stad vanuit het historisch stadscentrum.

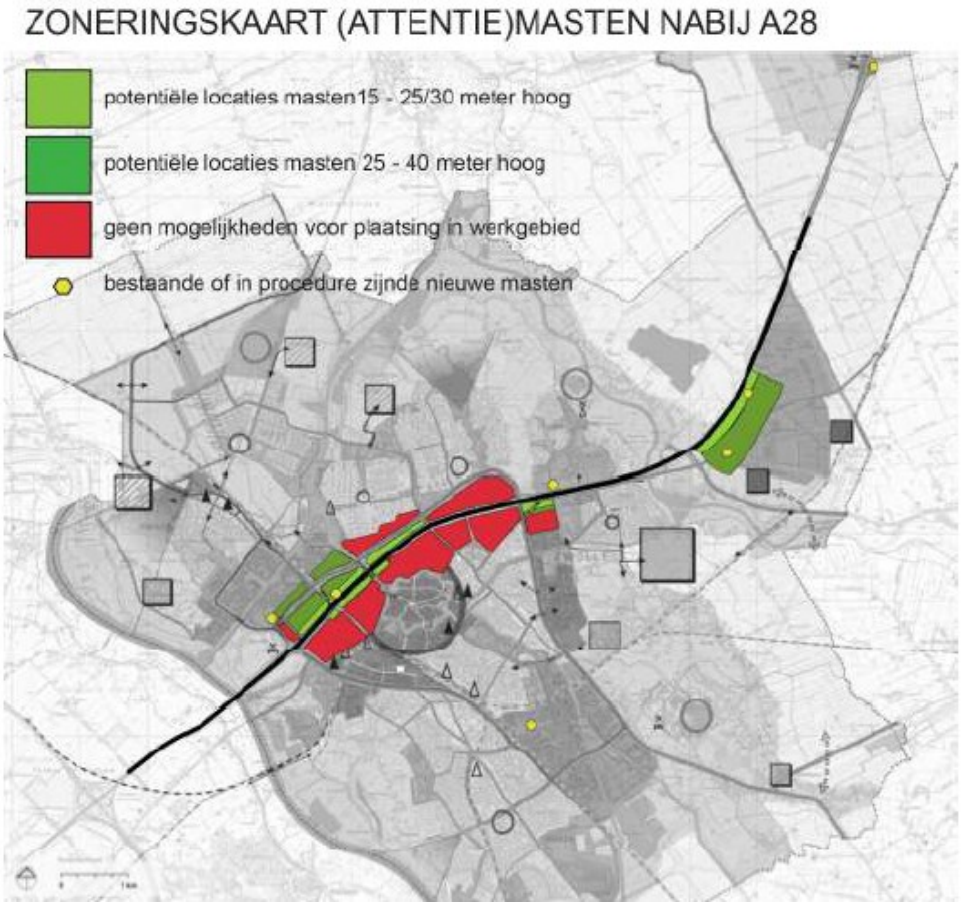

De *kwaliteit van woon- en leefomgeving van woonwijken* is een belangrijk criterium waarmee de zones zijn bepaald, waarbinnen geen masten worden toegestaan (rode gebieden).

Bij ***Stap 2 Toetsing aan randvoorwaarden*** wordt gekeken of de mast voldoet aan randvoorwaarden uit beleid van Rijkswaterstaat (m.b.t. verkeersveiligheid), laagvliegroutes en straalpaden.

Bij ***Stap 3 'Toetsing aan eisen richtlijnen*** wordt het initiatief getoetst aan de volgende eisen en richtlijnen:

- minimale afstand tussen masten: de minimale afstand moet 5x de hoogte zijn van beide masten;
- handhaving limiet;
- zichtbaarheid: de mast mag niet onnodig hoog zijn en moet tijdig zichtbaar zijn vanaf de snelweg zodat passanten de juiste afslag kunnen nemen;
- aanzien; geen nachtelijke verlichting, geen dynamische beelden, redelijke eisen van welstand;
- Beeldeffect Rapport (BER). Hiermee wordt duidelijk wat gelet op de zichtbaarheid, de optimale locatie en hoogte van de mast wordt, hoe deze eruit gaat zien en hoe beeldbepalend / verstorend de mast naar de omgeving gaat werken.

4.2. Evaluatie vier aanvragen

Mast IJsselbrug (2014)
Een initiatief voor een attentiemast met dynamische led-verlichting nabij de IJsselburg is afgewezen omdat deze buiten de aangewezen zone viel en omdat dynamische beelden niet worden toegestaan. Dit initiatief is niet tot een aanvraag gekomen.

Mast Rieteweg 13 (2017)
Een mast ter plaatse van Rieteweg 13 met een hoogte van 10 meter is afgewezen omdat deze 'te dicht' bij de bestaande mast van de IJsselhallen kwam te staan. Op basis van het afstandscriterium is deze afgewezen.

Attentiemast Hornbach
Nabij de nieuw te bouwen Hornbach is een attentiemast vergund. Deze voldoet aan de criteria uit de visie. De mast is 40 meter hoog. De mast is nog niet geplaatst. De mast wordt zichtbaar vanuit delen van Holtenbroek en vanaf het Zwarte water.
De mast is blijkens het BER op de A28 pas laat vanuit Harderwijk zichtbaar. Vanuit Meppel is deze goed en tijdig zichtbaar, ware het niet dat men dan afslag Zwolle-zuid moet nemen, terwijl via Zwolle-centrum een kortere route is. Vanaf de ring (Blaloweg) is de mast goed en duidelijk zichtbaar.
De mast komt te staan op een bedrijventerrein aan het Zwarte water. In de omgeving staat veelal lagere bebouwing. De mast sluit in die zin niet aan bij andere hogere objecten en torent boven de bebouwing uit. Vanaf de snelweg zal de mast opgaan in het stedelijke landschap, mede vanwege de afstand tot aan de snelweg (ca. 250 meter). Vanuit de directe omgeving zal de mast als fors ervaren kunnen worden. Vanuit Holtenbroek is de mast zichtbaar op ca. 300 tot 500 meter.
Bewoners in Holtenbroek hebben beroep aangetekend tegen de omgevingsvergunning voor de Hornbach vanwege de attentiemast. Zij hebben niet eerst een zienswijze ingediend die door de gemeenteraad behandeld is.
De Raad van State verklaarde het beroep weliswaar ontvankelijk, maar ongegrond vanwege het afstandscriterium. De Raad van State oordeelde dat op een afstand van 324 meter tussen bewoners en mast niet gesproken kan worden van aantasting van het woon- en leefklimaat.

Attentiemast Foodcourt
De attentiemast bij het Foodcourt voldoet aan de gestelde criteria uit de visie. De hoogte wordt 40 meter, initiatiefnemer wilde een hoogte van 55 meter. De mast is nog niet geplaatst. Vanuit de Aalanden is de mast zichtbaar.

De mast is blijkens het BER vanuit Harderwijk laat zichtbaar op de A28 (op de afrit). Vanuit Meppel is deze goed en tijdig zichtbaar. Ook vanaf de Ceintuurbaan is de mast goed en tijdig zichtbaar.
De mast komt te staan op de rand van een bedrijventerrein aan de zuidkant van de A28, welke hier op een talud ligt. Vanaf deze kant gezien sluit de mast goed aan op de bestaande bebouwing van De Vrolijkheid en past de mast in de infrastructurele omgeving van de A28 in combinatie met de kruisingen aan de Ceintuurbaan. Aan de overkant van de snelweg bevindt zich een groen en open agrarisch gebied met daarachter de woonwijk Aalanden. Vanuit de Aalanden is de mast zichtbaar, maar heeft de mast, evenals de mast voor McDonalds, geen relatie met bebouwing. De mast staat in een groen landschap.

Tegen de attentiemast zijn door omwonenden van Aalanden diverse bezwaren kenbaar gemaakt. Er loopt een beroepsprocedure tegen het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning.

Met het BER zijn geen alternatieven in beeld gebracht met bijvoorbeeld een mast van 20 of 30 meter. Het lijkt aannemelijk, dat hierbij de attentiewaarde veel lager zal zijn. En voorts was het niet verplicht/mogelijk te bezien wat de gevolgen voor de beeldverstoring en attentiewaarde zijn, als de mast op een alternatieve locatie wordt geplaatst. Omwonenden hebben voorgesteld een lagere mast dichter op de A28 te plaatsen.

In de Beleidsvisie is de optie voor een mogelijk lagere mast buiten het eigen terrein niet voorzien. Dit dit is daarom niet onderzocht – een initiatiefnemer kan en hoeft dit niet te onderzoeken in het BER. De initiatiefnemer wilde hier dan ook niet in mee gaan. Wij hebben ambtshalve wel naar deze optie gekeken, maar niet uitgebreid onderzocht, omdat:
- op grond van de vigerende visie niet wordt gedefinieerd wat ‘voldoende attentiewaarde’ en ‘beeldverstoring’ betekenen, waardoor alsnog nieuwe discussie kan ontstaan;
- er bij een mast op een andere plek mogelijk voor andere omwonenden in Dieze of Aalanden mogelijk beeldverstoring ontstaat;
- er op gronden van derden gebouwd moet worden, waarover we als gemeente geen zeggenschap hebben.

Nadere reactie bewoners Aalanden
In het kader van deze evaluatie hebben we gesproken met de vertegenwoordigers van de groep bewoners die bezwaar hebben gemaakt tegen de attentiemast. Daarbij is gevraagd naar hun ervaringen tijdens het proces met deze visie. De bewoners geven aan dat er in de voorbereiding naar deze visie geen particpatiemogelijkheden zijn geboden, zodat vanuit het perspectief van bewoners niet gereageerd kon worden op ruimtelijke toetsingscriteria van de visie. Daardoor is het altijd een gegeven geweest dat er naast de navigatie mast voor McDonalds ook een mast zou kunnen komen bij de Foodcourt, zonder dat daar vooraf bij de visie inspraakmogelijkheden tegenover stonden.

Over de visie zelf wordt gezegd dat negatieve gevolgen van het plaatsen van een attentiemast, zoals extra verkeersaantrekkende werking (met als gevolg extra geluidsoverlast, toename fijnstof) en overlast van verlichting, onvoldoende worden meegewogen bij een aanvraag. Daarnaast wordt gezegd dat het criterium ‘plaatsen op eigen terrein’ de zoekmogelijkheden beperkt naar alternatieve mogelijkheden die voor bewoners mogelijk beter zijn en wellicht voldoende attentiewaarde genereren; hierdoor had een initiatiefnemer verplicht kunnen worden om buiten de eigen locatie te zoeken naar een mogelijk optimalere mastplek.

Tot slot geeft men aan dat het Beeldeffect Rapport een goed instrument is om de gevolgen van een aanvraag inzichtelijk te maken, maar dat onduidelijk is hoe het instrument in de afweging te gebruiken is.

5. Vergelijking andere gemeenten

Het staat elke gemeente vrij om haar eigen hoogbouw- en reclamebeleid vorm te geven. We hebben een aantal gemeenten onderzocht met vergelijkbare horecalocaties waarbij attentiemasten zijn opgericht langs een snelweg (bron foto's: google maps).

Lelystad
Langs de A6 bij afslag Lelystad zijn twee attentiemasten gerealiseerd ten behoeve van twee horecagelegenheden (McDonalds, Burger King). Volgens het ter plaatse geldende bestemmingsplan mogen de masten 20 meter hoog zijn. Wat opvalt is dat de hoogte ongelijk is en dat beide masten op korte afstand van elkaar zijn gerealiseerd hetgeen een onrustig stedenbouwkundig beeld geeft. In Lelystad is het reclamebeleid onderdeel van de welstandsnota. Er is geen generiek beleid voor reclamemasten. Reclamemasten worden toegestaan via het bestemmingsplan in combinatie met een zogenaamd beeldregieplan. Hierbij wordt geen maximum gesteld aan het aantal masten. Per mast is reclame voor één bedrijf toegestaan.

Hoogeveen
Bij afslag Hoogeveen-centrum (A28) staan drie reclamemasten op korte afstand van elkaar (dynamische reclame, Shell, McDonalds). De ogenschijnlijk willekeurige ligging en verschillende uitvoeringen van de masten zorgen voor een rommelig aanzicht. Dit komt de stedenbouwkundige kwaliteit van de 'entree' van Hoogeveen niet ten goede. Hoogeveen heeft beleid geformuleerd ten aanzien van reclamemasten via de welstandsnota. Er is echter geen limitering opgenomen. Per gebouw, binnen de bestemmingen Bedrijf en Horeca, is een mast toegestaan van 30 meter hoog.

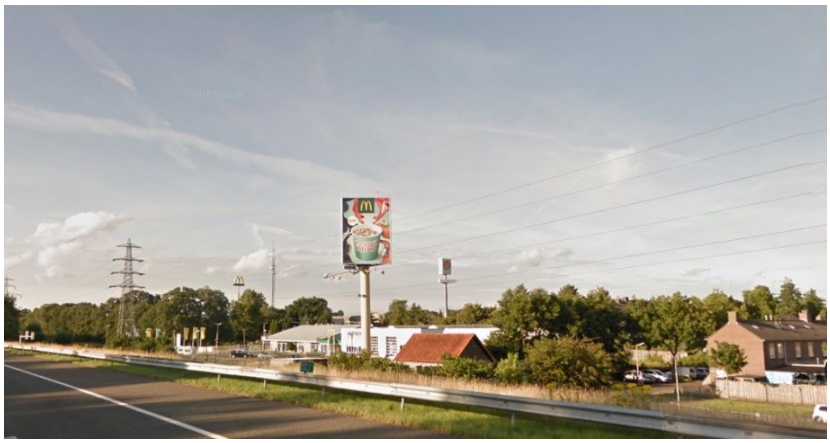

Veenendaal

Langs de A12 bij afslag Veenendaal-west zijn een McDonalds, Burger King en Kentucky Fried Chicken gevestigd aan weerszijde van de snelweg. McDonalds en Burger King hebben op eigen terrein, naast het gebouw, en attentiemast opgericht. Op grond van het daar geldende bestemmingsplan is er ruimte geboden voor één reclameobject per zone (dus één voor McDonalds, één voor Burger King, Kentucky Fried Chicken heeft geen mast) met een maximum hoogte van 25 meter. Daarnaast is er langs de A12 een zone aangewezen waarin nog een mast mag worden opgericht van 25 meter hoog. Hiervan is gebruikt gemaakt door McDonalds en Burger King. Deze staat op 1 kilometer voor de afslag waaraan beide bedrijven liggen. Samengevat biedt Veenendaal ruimte aan een beperkt aantal masten met beperkte hoogte. Dit gaat ten koste van de attentiewaarde waardoor (ruim) voor de afslag nog een mast is toegestaan.

Deventer
De gemeente Deventer heeft begin 2017 aanvullend reclamebeleid vastgesteld. Tot dan toe waren geen reclamemasten toegestaan binnen de gemeente. “De veranderende ruimtelijke context van de A1 ter hoogte van Deventer door de ontwikkeling van het bedrijvenpark A1, de (mondiale) trend om meer reclame te maken, de wens van reclame- en/of verwijsmasten langs de A1 als voorwaarde voor bedrijfsvestiging etc. waren aanleiding om te onderzoeken hoe met handelsreclame in de A1-zone om te gaan (uit reclamebeleid gem. Deventer, 2017).” De gemeenteraad heeft besloten om nabij de A1 twee reclamemasten mogelijk te maken met een hoogte van 60 meter. Vanuit omliggende dorpen zijn petities gestart om dit besluit ongedaan te maken.

Groningen
In 2012 heeft de provincie groningen in haar verordening opgenomen dat er geen reclame-objecten hoger dan 6 meter geplaatst mogen worden. Dit geldt voor de gehele provincie. Ook in de stad Groningen zijn er geen nieuwe reclamemasten meer toegestaan (er staan al enkele hoge masten bij Ikea en de meubelboulevards). De gemeente Groningen ving bot bij de Raad van State in een procedure tegen de provincie om voor de stad Groningen een uitzondering te mogen maken.

6. Conclusies

6.0 Algemeen

De beleidsvisie is conform het plan van aanpak tot stand gekomen na overleg met mogelijk direct-belanghebbende partijen. Bewoners waren niet betrokken bij het tot stand komen van de visie.
De bewoners uit de Alanden betreuren dit, omdat er na oprichting van McDonaldsmast al klachten van hen over de komst van deze mast waren.

6.1 Hoeveel aanvragen zijn er geweest voor het oprichten van een attentiemast en hoeveel daarvan zijn vergund na toetsing aan deze visie?

Voordat de visie werd vastgesteld zijn er **5** aanvragen vergund voor hoge masten. Met behulp van de criteria uit de visie zijn **2** masten vergund en **2** initiatieven afgewezen.

6.2 Voldoet het afwegingskader om aanvragen op een juiste manier te beoordelen?

Sinds 2014 zijn er vier verzoeken voor masten langs de A28 ingediend. Met behulp van de criteria zijn de Hornbach- en FoodCourtmast vergund en twee andere initiatieven afgewezen.

Sterke punten visie

Het kader *limiteert* het aantal masten. Hierdoor ontstaat geen wildgroei aan masten.
Het kader vereist een *minimale afstand tussen masten*, zodat masten niet te dicht bij elkaar staan wat een verrommeld en onrustig beeld geeft.
Met het kader kunnen *eisen aan de uitvoering* gesteld worden, zoals geen nachtelijke verlichting, geen dynamische beelden, voldoende beeldkwaliteit (vergelijk Staphorst – dynamische beelden, McDonalds Zwolle – nachtelijke verlichting).
Door het vereiste criterium van *plaatsing op eigen terrein* ontstaan geen solitaire masten en masten zonder stedebouwkundige relatie met het gebouw waarvoor het bedoeld is.

Zwakke punten visie

In Stap 1 is ‘de kwaliteit van woon- en leefomgeving van woonwijken’ een criterium waarmee de zones waarbinnen masten worden toegestaan zijn bepaald. Zo is de plaatsing van masten in woonwijken niet toegestaan (rode gebieden). ‘Zicht op masten’ vanuit niet cruciale punten in woonwijken is geen criterium geweest.
Waar masten in zijn algemeenheid in het stedelijk weefsel zijn ingepast (Hornbach, Ikea, IJsselhallen, Scania) of aansluiten bij de schaal van het landschap (Lichtmis), kijken bewoners van Aa-landen aan tegen een groene landelijke omgeving, met daarin twee hoge masten. Deze zones pakken ongelukkig uit voor het zicht van bewoners vanuit hun huis in de Aa-landen. Overigens kan daar op grond van de gestelde limiet geen mast meer bij komen.
De visie biedt geen ruimte voor maatwerkoplossingen, wanneer bewoners vragen om alternatieve locaties buiten het eigen private domein: de Hornbach- en Foodcourtmast blijken beide bij 40 meter net voldoende hoog om vanaf de A28 goed zichtbaar te zijn; dit is de maximaal toelaatbare hoogte.
Er is in de visie met het oog op de mogelijke beeldverstoring hiervan niet de mogelijkheid of verplichting gegeven in beeld te brengen wat de effecten zijn van een lagere mast op een alternatieve beschikbare plek buiten het eigen terrein. Als het verplicht wordt hiernaar op zoek te gaan zou een BER in Stap 3 meer duidelijkheid kunnen bieden wat de optimale hoogte wordt in verband met voldoende attentiewaarde en zo min mogelijk beeldverstoring.

6.3 Hoe gaan andere gemeenten om met dit vraagstuk?

De meeste gemeenten hebben reclamebeleid opgesteld via de welstandsnota waarin eisen gesteld worden. In de meeste gemeenten geldt geen specifiek mastenbeleid. Bij de onderzochte gemeenten valt op dat er niet altijd een limitering van het aantal masten is, waardoor elke ondernemer een mast kan plaatsen (Lelystad, Hoogeveen). Daarnaast valt op, daar waar een beperkte hoogte wordt toegestaan (25 meter), er meer masten 'nodig' zijn om de gewenste attentiewaarde te verkrijgen (Veenendaal).

6.4 Willen we de visie, al dan niet met aanpassingen, behouden om vanuit publieke regie vanut een goede ruimtelijke ordening te kunnen sturen?

Varianten

In vier varianten is een vervolg te geven aan deze evaluatie:

- de visie intrekken: verbod op nieuwe masten;
- de visie intrekken: nieuwe aanvragen ad-hoc behandelen
- de huidige visie ongewijzigd behouden;
- de visie met enkel verbeteringen continueren;

I. Visie intrekken: verbod op nieuwe masten

Onder het mom van 'genoeg is genoeg' is de visie in te trekken en kan er worden besloten geen nieuwe masten meer toe te staan. *Dat betekent echter niet direct dat geen masten meer vergund mogen worden*. In dit geval moet worden teruggevallen op de ter plaatse geldende bestemmingsplannen waarin 'overige bouwwerken' (waaronder masten vallen) zijn toegestaan. Meestal zijn deze toegestaan tot maximaal 6 tot 10 meter hoogte. Dit verschilt per bestemming en bestemmingsplan. Daarnaast moet worden getoetst aan de welstandsnota. Hoge masten (+ 10 meter) kunnen dan niet meer worden toegestaan. Masten zullen dan ook uitsluitend op eigen terrein aangevraagd kunnen worden.

Een totaalverbod op het plaatsen van reclame- of attentiemasten kan door het nemen van een voorbereidingsbesluit op alle Zwolse bestemmingsplannen plus aanpassing van deze bestemmingsplannen. Om te voorkomen dat er überhaupt masten worden geplaatst, moet het verboden worden om 'overige bouwwerken' op te richten. Met een dergelijk besluit kan bepaald worden dat het niet toegestaan is om 'overige bouwwerken' te plaatsen (of slechts tot aan een bepaalde zeer beperkte hoogte). *NB: Hierbij moet bedacht worden dat in een dergelijk geval ook geen 'overige bouwwerken' ten behoeve van andere doelen geplaatst mogen worden (lichtmasten, vlaggenmasten, verkeersobjecten, kunstobjecten, etc.).*

In dit scenario kunnen dus geen reclame- en / of attentiemastenmasten meer geplaatst worden en kunnen 'overige bouwwerken, geen reclamemast zijnde', welke dus wel gewenst zijn, onder een vergunningenstelsel gebracht worden. Het college kan dan via een aanvraag om omgevingsvergunning bepalen of en onder welke voorwaarde een 'overig bouwwerk' wel vergund kan worden. *NB: bedacht moet worden dat dan bij elke aanvraag voor een overig bouwwerk een ruimtelijke onderbouwing opgesteld moet worden voor het meewerken aan een vergunning voor planologisch strijdig gebruik.*

II. Visie intrekken: nieuwe reclame- en navigatiemasten ad-hoc behandelen

Er van uitgaande dat in het huidige economisch klimaat reclame en zichtbaarheid steeds belangrijker worden, moeten in dit scenario initiatieven voor reclame- en attentiemasten, zoals voorheen, op ad-

hoc basis worden getoetst. Dat betekent dat vooraf geen eisen aan beeldkwaliteit of bijvoorbeeld nachtelijke verlichting gesteld kunnen worden. Per geval moet dit dan beoordeeld worden. Hetzelfde geldt voor hoogte en locatie van de mast. Initiatiefnemers kunnen masten op elke gewenste plek aanvragen. Per geval moet dan beargumenteerd worden waarom de mast wel of niet inpasbaar is en wat de gevolgen voor omwonenden zijn. Er dient getoetst te worden aan de Welstandsnota, maar zoals al bleek bij de masten voor Lichtmis, McDonalds en Ikea, voldoet dit toetsingskader niet.
Op grond van precedentwerking kan in principe ieder bedrijf zijn eigen mast aanvragen, waardoor er een veelvoud aan masten geplaatst zou kunnen worden. Weigeringen of afwijzingen moeten goed gemotiveerd worden. Mogelijk volgen dan (opnieuw) aanvragen voor reclames met dynamische beelden of nachtelijke verlichting. Er kan op deze wijze een wildgroei aan masten gaan ontstaan omdat op grond van precedentwerking elke onderneming zijn eigen mast zou moeten mogen plaatsen - het eind is dan zoek.

III. Huidige visie ongewijzigd behouden
De visie biedt een ruimtelijk-strategisch kader voor attentiemasten. Het weert masten op locaties die landschappelijk niet in te passen zijn en het weert ongewenste reclame-uitingen al dan niet met dynamische beelden. In de nacht gaat het licht uit en er worden eisen & richtlijnen gesteld aan de vormgeving en het aanzien. Door de visie ongewijzigd te behouden zal langzaamaan het quotum aan masten worden verbruikt. Dit betekent dat er nog 6 nieuwe masten geplaatst kunnen worden langs de A28: 2 op Voorsterpoort / Voorst van maximaal 40 meter hoog (naast de al verleende van Hornbach); 3 in de zone Achmea-Wehkamp van maximaal 30 meter hoog en 1 op Hessenpoort van maximaal 40 meter hoog. In de zone Vrolijkheid – Ceintuurbaan mag geen mast meer geplaatst worden. Daarnaast kunnen nog steeds het maximum van 7 attentiemasten op beeldbepalende locaties worden geplaatst bij de entrees van Hessenpoort, Marslanden, Voorst en Ceintuurbaan-Spoorzone. Nadat gekeken is naar bepaalde technische eisen en richtlijnen, is het de vraag hoe beeldbepalend/-verstorend een in hoogte en aanzien geoptimaliseerde mast werkt vanaf nader te bepalen *cruciale punten in beeldgevoelige woongebieden*, *historische binnenstad* en *groenzones*. In dit verband blijft als ruimtelijke studie een Beeld Effect Rapport (BER) nodig. Aan de hand van het BER kan een afweging gemaakt worden tussen het sociaaleconomische belang (attentiewaarde) van een mast en het belang van omwonenden (zicht op een mast vanuit *cruciale punten in woongebieden*) om zodoende een mast in hoogte te optimaliseren.

IV. Visie met enkele aanpassingen continueren
Met het BER dient een balans gevonden te worden tussen de noodzaak om op te vallen en het voorkomen van horizonvervuiling door een onnodig hoge mast. Met andere woorden: met welke hoogte is een mast zichtbaar vanaf de A28 – en is deze niet onnodig hoog? Bij de Hornbach- en Foodcourtmast bleek een 40 meter hoge mast op eigen terrein het optimum; een lagere zou vanaf de A28 niet goed zichtbaar zijn – dit is in het BER daarom niet nader onderzocht. In de Beleidsvisie is de optie voor een mogelijk lagere mast buiten het eigen terrein niet voorzien. Toen de bewoners van de Aa-landen hierom vroegen bij de Foodcourtmast is dit daarom niet onderzocht – een initiatiefnemer kan en hoeft dit niet te onderzoeken in het BER.

Om de visie van bewoners in de omgeving beter te kunnen meewegen in het eindoordeel, verdient de beleidsvisie op dit onderdeel aanpassing. Daarbij is een verruiming nodig van het criterium *cruciale punten in beeldgevoelige woongebieden* door hierbij het criterium *zicht vanuit woningen* bij op te nemen: dan moet met het BER ook onderzocht worden of er vanuit bepaalde woningen zicht is op de mast en of er dus belangen van individuele bewoners moeten worden meegewogen. Met het BER moet aangetoond worden in hoeverre dit '*zicht vanuit woningen*' verstoord wordt. Dit geldt waarschijnlijk voor een toenemend aantal woningen naarmate deze dichter bij de A28 liggen.

Daarom is het voor de afweging nodig met het BER te onderzoeken of er alles aan gedaan is een mast de meest optimale (zo gering mogelijke) hoogte en uitstraling te geven. Als een lagere mast op het eigen perceel onvoldoende attentiewaarde heeft, dan moet onderzocht worden of een lagere mast op een alternatieve locatie (bijv. dichter bij een weg), wel voldoende attentiewaarde heeft met minder beeldverstoring vanuit de woning. Dit mag ook een plek buiten het private perceel zijn, bij voorkeur op gemeentegrond. Als voorwaarden hierbij geldt dat :

- de alternatieve locatie privaatrechtelijk gezien beschikbaar is en de mast hierop ruimtelijk te plaatsen is;
- de mast lager kan zijn, dan de mast van de oorspronkelijke aanvraag en past binnen de overige voorwaarden van de visie (afstandscriterium, in opgestelde zones, verlichting, etc.).
- belanghebbende bewoners worden bij dit onderzoek worden betrokken.

Het wegingsproces zou er dan als volgt uit kunnen komen te zien (nog nader uit te werken):

1. voldoet de mast aan de huidige criteria (stap 1 t/m 3)?
   nee → verzoek afwijzen
   ja → stap 2
2. is op het eigen terrein, gezien het BER, de laagst denkbare mast mogelijk (ca. 25-30 meter)?
   nee → stap 3
   ja → geen bezwaar
3. is een op een alternatieve locatie een lagere mast mogelijk met een goede attentiewaarde en minder zicht voor omwonenden?
   nee → kritische belangenafweging gewenst tussen sociaal-economische waarde en verstoring voor omwonenden
   ja → kiezen voor deze optie

Met deze voorgestelde aanpassingen biedt de visie een duidelijk en begrijpelijk kader voor de afweging van de 6 nog mogelijke masten langs de A28. Op deze manier kunnen aan de hand van het BER de belangen van omwonenden (zicht op de mast) optimaler afgewogen worden tegen de sociaaleconomische belangen (attentiewaarde). Het is aan het college om op basis van deze afweging al dan niet te vragen een principebesluit te laten nemen om een (geoptimaliseerde) mast toe te staan.

Bij een aanpassing van de Beleidsvisie Attentiemasten ware expliciet als *overgangsrecht* op te nemen, dat de huidige Beleidsvisie van toepassing is op aanvragen voor masten, die zijn ingediend voor de datum van vaststelling van de aangepaste beleidsvisie.

7. Aanbevelingen

Visie als publiek beleidskader met aanpassingen continueren

De visie heeft volgens het college zijn waarde bewezen. Met de visie zijn ongewenste masten geweerd en zijn eisen gesteld aan het aanzien en de verlichting van twee vergunde masten. Daarnaast biedt de visie ruimte aan een beperkt aantal masten. Tevens blijft een duidelijk kader vastgelegd om ongewenste vormen van reclame en nachtelijke verlichting te weren en is ongelimiteerde wildgroei te voorkomen. Om met de visie de belangen van bewoners in de omgeving beter te kunnen meewegen in het eindoordeel, verdient de beleidsvisie aanpassing:

- door verruiming van het criterium *cruciale punten in beeldgevoelige woongebieden* met het criterium *zicht vanuit woningen* bij op te nemen;
- als blijkt, dat omwonenden hinderlijk zicht hebben op een nogal hoge mast, wordt hierbij verplicht gesteld ook een beschikbare locatie buiten het eigen terrein in het BER te betrekken. Hiermee ware te onderzoeken of een lagere mast op deze alternatieve plek met voldoende attentiewaarde minder beeldverstoring oplevert.

Met deze aanpassingen wordt, naar onze mening, voor een groot deel tegemoet gekomen aan de kritiek die bewoners van Aalanden hebben geuit op het proces rondom de mast voor het Foodcourt.

Wij pleiten er daarom voor om de visie als strategisch publiekrechtelijk kader voor nieuwe attentiemasten met de voorgestelde aanpassingen en daarbij aangegeven voorwaarden te behouden. Aan de hand van het BER kan een afweging gemaakt worden tussen het sociaaleconomische belang (attentiewaarde) van een mast en het belang van omwonenden (zicht op een mast vanuit *cruciale punten in woongebieden*) om zodoende een mast in hoogte te optimaliseren en hierbij ook een alternatieve plek buiten het eigen perceel te moeten onderzoeken.

Korte terugblik Raadsplein debatronde d.d. 20-11-2017

Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten

Begin dit jaar heeft de raad bij motie het college verzocht de beleidsvisie attentiemasten te evalueren en de resultaten voor te leggen aan de raad. Aanvragen voor een attentiemast langs de A28 wordt getoetst op de in de beleidsvisie geformuleerde criteria, randvoorwaarden en richtlijnen. Uit de evaluatie blijkt dat er sinds 2014 vier verzoeken voor masten langs de A28 zijn ingediend. Voor twee masten is vergunning verleend, terwijl twee andere initiatieven zijn afgewezen. Op basis van de evaluatie schetst het college vier varianten voor een vervolg. Het college stelt voor de visie met enkele aanpassingen continueren. De aanpassing heeft tot doel de belangen van omwonenden duidelijker als toetsingscriterium mee te nemen. De woordvoerders van een aantal fracties laten weten dat ze er geen attentiemast meer bij willen en zijn dus tegen het voorstel van het college. Zo wordt ingebracht dat attentiemasten lelijk zijn en eigenlijk reclamezuilen. Ze hebben geen maatschappelijke meerwaarde. Het is de vraag of bedrijven de keuze voor Zwolle laten afhangen van de mogelijkheid een mast te plaatsen. Verwezen wordt o.a. naar Groningen, waar geen masten zijn toegestaan. Voorgesteld wordt aan te sluiten bij hetgeen in bestemmingsplannen is geregeld en alleen masten (andere bouwwerken) toe te staan tot 10 meter, op eigen terrein en na welstandstoetsing. Een aantal andere fracties geven aan dat de beleidsvisie heeft gewerkt. Het is een duidelijk afwegingskader en wildgroei wordt voorkomen. Zwolle heeft een bovenregionale functie en een unieke ligging aan de A28 waar bedrijven graag van willen profiteren. Daarbij is zichtbaarheid essentieel en een doorslaggevende factor. Deze bedrijven brengen economische ontwikkeling en veel werkgelegenheid met zich mee. Goed dat nu wordt voorgesteld een extra criterium toe te voegen om te voorkomen dat omwonenden hinder ondervinden. Een fractie stelt voor te onderzoeken of er nog ander extra criteria kunnen worden toegevoegd, zoals beperking van de hoogte, vergroten van de onderlinge afstand en verzwaring van de eisen op het gebied van beeldkwaliteit. Wethouder Anker geeft aan dat een mast echt verschil maakt en enkele tientallen procenten in omzet kan schelen. Het wordt mogelijk om masten dichter bij de snelweg te plaatsen, waardoor de hoogte beperkt kan worden. Uit de gesprekken naar aanleiding van de mast bij het Foodcourt is gebleken dat het beleid aanpassing behoeft. Als je de mast vanuit je woning kan zien, mag je er ook iets van vinden. Aan het eind van de bespreking is de conclusie dat de beslisnota geagendeerd kan worden voor de besluitvormingsronde op 18 december a.s.

Amendement 'Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten'

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 18 december 2017, kennis genomen hebbende van de wisseling van argumenten in het meningsvormende debat op 20 november 2017,

Overwegende dat:

- op 13 februari 2017 het bestemmingsplan Foodcourt de Vrolijkheid door de raad is vastgesteld en daarmee ook is besloten een vierde attentiemast toe te staan;
- dat opvolgend een evaluatie van staand beleid heeft plaatsgevonden, zoals is afgesproken bij vaststelling van de 'Beleidsvisie attentiemasten' op 6 januari 2014;
- dat voornoemde evaluatie de raad een viertal opvolgende mogelijkheden heeft geschetst welke allen hun plus- en minpunten kennen;
- ervaring thans heeft geleerd dat plaatsing van attentiemasten een wezenlijke tegenstelling oproept tussen initiatiefnemer(s) en omwonenden en thans te veel interpretabel 'grijs gebied' bestaat tussen belang van omwonenden en initiatiefnemer(s) tot het plaatsen van een attentiemast;

Van oordeel dat:

- met in achtneming van in de evaluatie benoemde feiten, omstandigheden en overwegingen, het borgen van met name de belangen van omwonenden beter wordt gediend door te kiezen voor de in de beslisnota gememoreerde variant/scenario 1;

Besluit:

De beslisnota voor de raad, gedateerd 11 oktober 2017 als volgt te wijzigen:

"De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie van dit attentiemastenbeleid;
2. In te stemmen met het intrekken van de bestaande beleidsvisie en het opvolgend realiseren van een verbod op attentiemasten van hoger dan 10 meter, een en ander zoals is beschreven in de evaluatie- en beslisnota gememoreerde variant 1. Echter zodanig dat attentiemasten uitsluitend nog op eigen terrein geplaatst kunnen worden en een maximale hoogte kennen van 10 meter.

Namens de fractie;

CDA
Martijn van der Veen

SP
Maarten Hulstijn

Voor: CDA, SP, D66, GroenLinks
Verworpen 18-12-2017

PvdA ChristenUnie Zwolle

AM 7-2

Amendement

Aanpassing toetsingscriteria attentiemasten

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op 18-12-2017, gelezen hebbende de Beslisnota evaluatie beleidsvisie attentiemasten

Overwegende dat:
- Het college voorstelt om in de beleidsvisie attentiemasten de toetsingscriteria te verbeteren.
- De toetsingscriteria ook op andere dan door het college voorgestelde punten aangepast kan worden.

Is van mening dat:
- Een attentiemast van maximaal 30 meter hoogte beter aansluit bij de skyline van Zwolle.
- Attentiemasten in bewoon gebied minder passend zijn.

Besluit:

De beslisnota voor de raad, gedateerd 11 oktober 2017 als volgt te wijzigen:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie van dit attentiemastenbeleid;
2. In te stemmen met het continueren van de beleidsvisie onder verbetering van de toetsingscriteria voor initiatieven voor attentiemasten en daarmee de motie Mastenbeleid nu evalueren' als beantwoord te beschouwen
3. Naast de in het voorstel genoemde toetsingscriteria de volgende criteria toe te voegen:
   - Een attentiemast mag een maximale hoogte van 30 meter hebben.
   - De in de beleidsvisie genoemde gebieden 'Achmea-Wehkamp'en 'Holtenbroek-zuid' worden uitgesloten voor het plaatsen van attentiemasten.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de PvdA

Frankwin Mussche

ChristenUnie

Gerdien Rots

Tegen: Stadwacht, SP

Aangenomen 18-12-2017

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	37672
Onderwerp	Evaluatie Beleidsvisie Attentiemasten

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 09-10-2017

besluit:

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie van dit attentiemastenbeleid;
2. In te stemmen met het continueren van de beleidsvisie onder verbetering van de toetsingscriteria voor initiatieven voor attentiemasten en daarmee de motie Mastenbeleid nu evalueren' als beantwoord te beschouwen
3. Naast de in het voorstel genoemde toetsingscriteria de volgende criteria toe te voegen:

- Een attentiemast mag een maximale hoogte van 30 meter hebben.
- De in de beleidsvisie genoemde gebieden 'Achmea-Wehkamp'en 'Holtenbroek-zuid' worden uitgesloten voor het plaatsen van attentiemasten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

PvdA ChristenUnie Zwolle

AM 7-2

Amendement

Aanpassing toetsingscriteria attentiemasten

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op 18-12-2017, gelezen hebbende de Beslisnota evaluatie beleidsvisie attentiemasten

Overwegende dat:
- Het college voorstelt om in de beleidsvisie attentiemasten de toetsingscriteria te verbeteren.
- De toetsingscriteria ook op andere dan door het college voorgestelde punten aangepast kan worden.

Is van mening dat:
- Een attentiemast van maximaal 30 meter hoogte beter aansluit bij de skyline van Zwolle.
- Attentiemasten in bewoon gebied minder passend zijn.

Besluit:

De beslisnota voor de raad, gedateerd 11 oktober 2017 als volgt te wijzigen:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie van dit attentiemastenbeleid;
2. In te stemmen met het continueren van de beleidsvisie onder verbetering van de toetsingscriteria voor initiatieven voor attentiemasten en daarmee de motie Mastenbeleid nu evalueren' als beantwoord te beschouwen
3. Naast de in het voorstel genoemde toetsingscriteria de volgende criteria toe te voegen:
   - Een attentiemast mag een maximale hoogte van 30 meter hebben.
   - De in de beleidsvisie genoemde gebieden 'Achmea-Wehkamp'en 'Holtenbroek-zuid' worden uitgesloten voor het plaatsen van attentiemasten.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de PvdA

Frankwin Mussche

ChristenUnie

Gerdien Rots

Tegen: Stadswacht, SP

Aangenomen 18-12-2017

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017
portefeuillehouder	Eefke Meijerink
informant	Kuijpers, Frans (4405)
medeopstellers	
afdeling	Inkomensondersteuning
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017 Bijlage: Bijlage aanvraag raadsvoorstel Voorwaarden Vangnetuitkering 2017 Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

Voorgesteld besluit raad

1. Kennis te nemen van het voornemen van het college een aanvraag in te dienen voor de vangnetuitkering 2017 Participatiewet;
2. In te stemmen met de juistheid van de verklaring dat het college interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie op het bijstandsbudget te komen en deze verklaring bij de ‘Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017’ te ondertekenen.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 25 oktober 2017

Openbaar

Onderwerp	Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017
Versienummer	3.0

Portefeuillehouder	Eefke Meijerink
Informant	Frans Kuijpers
Afdeling	CSA
Telefoon	(038) 498 4405
Email	F.Kuijpers@zwolle.nl

Bijlagen: 1

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Kennis te nemen van het voornemen van het college een aanvraag in te dienen voor de vangnetuitkering 2017 Participatiewet;
2 In te stemmen met de juistheid van de verklaring dat het college interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie op het bijstandsbudget te komen en deze verklaring bij de ‘Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017’ te ondertekenen.

Datum 25 oktober 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Wij verwachten in 2017 een tekort op de bijstandsuitgaven van 11,1% van het rijksbudget. Bij een tekort boven de 5% kan aanspraak worden gemaakt op een extra rijksuitkering, de vangnetuitkering. Deze uitkering bedraagt bij een tekort van 5% tot 12,5% 50% van de overschrijding en boven de 12,5% 100% van de overschrijding.

De aanvraag voor de Vangnetuitkering 2017 moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Analyse van omvang en oorzaken van het tekort op het bijstandsbudget 2017.
- De maatregelen die zijn of genomen worden om het tekort te reduceren met daarbij een verklaring van het college dat uitvoering wordt gegeven aan de maatregelen om het tekort te reduceren.
- Bij een aanhoudend tekort – en daar is in Zwolle sprake van want ook in 2015 en 2016 is aanspraak gemaakt op de vangnetuitkering – moet het college verklaren dat in samenspraak met de gemeenteraad (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.
- Via haar instemming moet de raad bevestigen dat de verklaring van het college juist is dat het college maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. De voorzitter van de gemeenteraad tekent de instemming van de gemeenteraad met daarin opgenomen de verklaring van het college. De griffier functioneert hierbij als medeondertekenaar.

In de bijlage ‘Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017’ is uiteengezet op welke wijze aan de voorwaarden voor de Vangnetuitkering 2017 is voldaan met daarbij de verklaring van het college.

Beoogd effect
Met deze beslisnota geven wij invulling aan de voorwaarden die aan een aanvraag voor een vangnetuitkering 2017 worden gesteld door te verklaren dat in 2017 aanvullende interne en externe maatregelen zijn getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Risico’s
Het risico bestaat dat naar het oordeel van de toetsingscommissie vangnet Participatiewet op enigerlei wijze niet aan de voorwaarden wordt voldaan en de aanvraag voor een vangnetuitkering wordt afgewezen. De gemeente Zwolle loopt dan een rijksuitkering van € 1,4 mln. mis. Door de aanvraag tijdig in te dienen kan indien nodig nog gebruik worden gemaakt van een hersteltermijn.

Financiën
n.v.t.

Communicatie
n.v.t.

Vervolg
Tijdig indienen van de aanvraag vangnetuitkering 2017.

Datum 25 oktober 2017

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	39645
Onderwerp	Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-10-2017

besluit:

1. Kennis te nemen van het voornemen van het college een aanvraag in te dienen voor de vangnetuitkering 2017 Participatiewet;
2. In te stemmen met de juistheid van de verklaring dat het college interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie op het bijstandsbudget te komen en deze verklaring bij de ‘Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017’ te ondertekenen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

Datum 25 oktober 2017

Analyse van omvang en oorzaken van het tekort 2017

Te verstrekken informatie aan de toetsingscommissie vangnet Participatiewet: Geef een analyse op de vermoedelijke of definitieve omvang en oorzaken van het tekort. In de analyse moet de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed. De mate van effectiviteit van maatregelen uit voorgaande jaren, kunnen eveneens van invloed zijn van op de omvang van het tekort. Dit in de analyse betrekken

Over 2017 wordt een tekort geprognotiseerd van € 5,1 mln. (11,1%) op het rijksbudget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies van € 45,8 mln. Van dit tekort komt € 3,7 mln. ten laste de eigen begroting en kan voor € 1,4 mln. aanspraak worden gemaakt op de vangnetuitkering.
In de begroting 2017 is rekening gehouden met een tekort van € 3,2 mln. In de 2e BERAP 2017 zal het verschil van € 0,5 mln. worden bijgeraamd ten laste van de algemene middelen. Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij naar de 2e BERAP 2017.

Het tekort loopt op. In 2015 bedroeg het tekort 5,2% van het bijstandsbudget, in 2016 10,8% en in 2017 11,1%. Er zijn hiervoor meerdere oorzaken aan te wijzen. Allereerst is een deel van de oorzaak gelegen in de het verdeelmodel en de hoogte van het macrobudget voor de bijstand. Over de tekortkomingen in het verdeelmodel hebben wij u in de raadsinformatienota's vangnetregeling 2015 en 2016 reeds geïnformeerd. In 2017 is groot onderhoud gepleegd aan het verdeelmodel. Naar het oordeel van de experts is dat verdeelmodel nu 'af'. Maar tegelijkertijd hebben nog altijd veel gemeenten te maken met – soms grote – verschillen tussen het beschikbaar gestelde budget en de feitelijke uitgaven aan bijstandsuitkeringen. Dit betekent dat er weer vervolgonderzoek plaatsvindt met name rond de kenmerken 'centrumgemeente' en 'gemiddelde prijs per uitkering' en de plausibiliteit van het model.
Het macrobudget (het budget voor alle bijstandsuitkeringen samen) is € 270 mln. te laag is. Dit betekent dat alle gemeenten gezamenlijk te weinig ontvangen. Voor Zwolle is dat naar verhouding € 2,2 mln. (4,8%). Het tekort was dus dit bedrag lager geweest als het macrobudget op niveau was geweest. Op landelijk niveau is hier door Divosa en VNG tegen geageerd. Dit heeft tot dusver niet geleid tot een bijstelling van het macrobudget.

Een tweede oorzaak is dat de stijging van het aantal bijstandsuitkeringen in Zwolle iets sneller verloopt dan het landelijk gemiddelde. Het aantal bijstandsuitkeringen nam in 2016 tot van 3.514 naar 3.685. Dit is een toename van 4,9%. Landelijk was de stijging in 2016 3,6%.
Ook in 2017 blijft de stijging doorzetten. Op 1 augustus 2017 bedroeg het aantal bijstandsuitkeringen 3.856 (+ 4,6% t.o.v. 1 januari 2016).
In het voorjaar 2016 hebben we bureau Atlas voor gemeenten al onderzoek laten doen naar de oorzaken van de hogere stijging in relatie tot het verdeelmodel. In de PPN 2017-2020 hebben we u geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek. De aantrekkende economie in de regio heeft vooral gunstig effect voor middel- en hoger opgeleiden, De laagopgeleiden profiteren (nog) niet wat zorgt voor grote instroom in en verminderde uitstroom uit het bijstandsbestand. Ook de centrumfunctie van Zwolle, het afsluiten van de Wajong (deels) en WSW en de toename van het aantal statushouders speelt hier een rol.

Datum 25 oktober 2017

Met de begroting 2016 en 2017 Programma Inwonersondersteuning en in de Transformatieagenda, thema 5 is de raad geïnformeerd over de aanpak van het tekort en de verwachte effecten van de maatregelen in 2016. In de jaarrekening 2016 hebben wij u geïnformeerd over de behaalde resultaten. In 2017 heeft u met het vaststellen van de in beslisnota 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt' en de Perspectiefnota 2018-2021 ingestemd met het treffen van aanvullende maatregelen. Het college verwacht hiermee de effectiviteit van de uitvoering verder te kunnen vergroten ten opzichte van voorgaande jaren.

De maatregelen die zijn of genomen worden om het tekort te reduceren.
Bij het indienen van een verzoek in 2018 tot vangnetuitkering over 2017 moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Omdat er ook in de jaren 2015 en 2016 sprake ook al sprake van een tekort was, is er bij de gemeente Zwolle in de definitie van de Toetsingscommissie sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college nogmaals aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om alsnog dan wel tot verdere tekortreductie te komen.

Te verstrekken informatie aan de toetsingscommissie vangnet Participatiewet: Omschrijf in welke aanvullende interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om dit tekort verder te reduceren. Geef waar mogelijk de relatie tussen oorzaken en maatregelen. Betrek in uw antwoord de effectiviteit van de maatregelen in eerdere tekortjaren. Indien aanvullende maatregelen niet nodig worden geacht, moet dat worden uitgelegd. Omschrijf bij een externe maatregel hoe deze tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.

Interne maatregelen
In januari 2017 hebt u middels de beslisnota 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt' ingestemd met de maatregelen om te komen om te komen tot een optimale aansluiting tussen onderwijs, overheid, werkgevers en werkzoekenden zodat zoveel mogelijk kwetsbare mensen aan het werk kunnen in bestaande en nieuwe banen. U hebt ingestemd met de wijze waarop wij dit gezamenlijk met werkgevers, werknemers en onderwijs verder invulling gaan geven langs de speerpunten: werkgevers aan kop, gemeente en Wezo faciliteren werkgevers samen met publieke en private partners met de *Zwolle aan de slag! Aanpak* en het benutten van kansen van social enterprises.

In de Perspectiefnota 2018-2021 in juli 2017 heeft de u onder Thema 5: (Arbeids)participatie en bijstand besloten eerdere bezuinigingen op het Participatiebudget te compenseren en zo te blijven investeren in het begeleiden van mensen naar betaald werk. Door het alloceren van in totaal € 2,7 mln. voor het tekort op het subsidieresultaat Sociale werkvoorziening wordt ruimte binnen het bestaande activiteitenbudget van het Participatiebudget in stand gehouden om meer mensen uit de uitkering aan de slag te helpen
In de Perspectiefnota 2018-2021 Twee strategische opgaven gepresenteerd die te maken hebben met de ontwikkeling in de economie en de arbeidsmarkt. Dan gaat het om de human capital agenda en topwerklocaties. De human capital agenda raakt aan veel andere strategische opgaven en heeft ook weer duidelijke raakvlakken met de extra inzet op werkgelegenheid.
Tevens heeft in maart 2017 de raad gedebatteerd over de notitie 'Investeren in werkgelegenheid'. Bij de PPN heeft de raad middelen beschikbaar gesteld voor een verdere verkenning van de werkgelegenheidskansen. Deze verkenning kent twee hoofdlijnen: het optimaliseren van het benutten van SROI en het koppelen van het vraagstuk 'werkgelegenheid' aan de investeringsagenda van de gemeente Zwolle.

Datum 25 oktober 2017

Externe maatregelen
De maatregelen genoemd in de beslisnota 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt' zijn in nauw overleg tot stand gekomen met de samenwerkende partners in het Regionaal Werkbedrijf. Uw raad heeft deze partijen op 23 januari 2017 uitgenodigd voor een informatieronde en gevraagd hun zienswijze te geven op de gepresenteerde maatregelen. De gepresenteerde zienswijze hebt u meegenomen in uw oordeel.

Verder is in mei 2017 onderzoek gedaan door bureau Louter met de vraagstelling om inzicht te geven in de kansen op uitstroom van bijstandsgerechtigden naar regulier werk op de korte termijn (2017 en 2018) en op de wat langere termijn (2019-2021). Doel van het onderzoek was om een betere onderbouwing te krijgen van de geformuleerde ambitie en de werkwijze in brancheteams zoals die wordt gehanteerd in de *Zwolle aan de slag! Aanpak*. Uw raad heeft nog geen kennis genomen van dit rapport. In het najaar zullen we in de eerstvolgende informatieronde over het sociaal domein de uitkomsten van dit rapport in een deelsessie aan u presenteren.

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Te verstrekken informatie aan de toetsingscommissie vangnet Participatiewet: Omschrijf in het beoogde effect van de genoemde aanvullende interne en externe maatregelen op de verdere reductie van het tekort. Geef aan hoe de maatregelen leiden tot verdere tekortreductie. Geef een inschatting van het gezamenlijke beoogde effect of het beoogde effect per maatregel, waarbij kwantitatief of kwalitatief inzichtelijk wordt gemaakt dat er een reductie van het tekort zal optreden. U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.

Doelstelling is om 350 kandidaten per jaar te laten uitstromen naar betaald werk, waardoor de uitkeringslasten met een substantieel percentage zullen verminderen. (Zie nota 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt' en de Perspectiefnota 2018-2021). Aanvullend hierop is bij het beschikbaar stellen van de extra middelen in de Perspectiefnota 2018-2021 een extra uitstroom van ca. 240 mensen in vier jaar als doel geformuleerd. De uitstroom naar werk aantal was in 2016 308. Bij een gelijkblijvende instroom levert dit een besparing op van € 0,6 mln. in 2017 oplopend naar € 1,4 mln. in 2020.

D. Ondertekening
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle verklaart dat het voor 15 augustus 2018 aanvullende interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum:

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum 25 oktober 2017

Instemming gemeenteraad
De instemming van de gemeenteraad heeft uitsluitend betrekking op de juistheid van de verklaring. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken.
Indien in de gemeenteraad of raadscommissie gesproken is over de maatregelen van het college biedt de aanvraag ruimte om een samenvatting te geven van de opvattingen van de gemeenteraad of raadscommissie, het invullen van deze opvatting is niet verplicht. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2018.

De gemeenteraad van de gemeente Zwolle stemt in met verklaring door het college van deze gemeente.

Datum:

Ondertekening

De voorzitter,

De griffier,

Opvattingen gemeenteraad of raadscommissie
In het tekstveld hieronder is ruimte voor een korte samenvattende toelichting waarin wordt ingegaan op de relevante onderdelen van het verslag van de bespreking in de gemeenteraad of in de raadscommissie, indien deze opvatting expliciet aan de orde is geweest.

[Tekst wordt na besluitvorming toegevoegd.]

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	39645
Onderwerp	Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 31-10-2017

besluit:

1. Kennis te nemen van het voornemen van het college een aanvraag in te dienen voor de vangnetuitkering 2017 Participatiewet;
2. In te stemmen met de juistheid van de verklaring dat het college interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie op het bijstandsbudget te komen en deze verklaring bij de 'Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2017' te ondertekenen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Vormgevingsdocument Zwolle Spoort en Hallo Spoor
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Huizing, Gerard (2597)
medeopstellers	Baarslag, Rienko (2706) Jutten, Nynke (2732)
afdeling	Project Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Vormgevingsdocument Zwolle Spoort en Hallo Spoor Bijlage: 1. “Hallo Spoor” versie 3, 24 juli 2017 Bijlage: 2. Vormgevingsdocument Zwolle Spoort versie 4.0, 17 juli 2017 Bijlage: 3. Motie vormgevingsdocument Zwolle Spoort, 18 april 2017 Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Vormgevingsdocument Zwolle Spoort en Hallo Spoor

Voorgesteld besluit raad

1. Kennis te nemen van het Vormgevingsdocument Zwolle Spoort;
2. Het document “Hallo Spoor” vast te stellen;
3. De op 18 april 2017 aangenomen motie ‘vormgevingsdocument Zwolle Spoort als aanvulling op welstandsnota’ hiermee als afgehandeld te beschouwen.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de Raad

Datum 31 oktober 2017

Openbaar

Onderwerp	Vormgevingsdocument Zwolle Spoort en Hallo Spoor
Versienummer	3
Portefeuillehouder	Ed Anker
Informant	Toon van Beek
Afdeling	Projecten / ECP
Telefoon	(038) 498 2456
Email	ACW.van.Beek@zwolle.nl

Bijlagen

1. “Hallo Spoor” versie 3, 24 juli 2017
2. Vormgevingsdocument Zwolle Spoort versie 4.0, 17 juli 2017
3. Motie vormgevingsdocument Zwolle Spoort, 18 april 2017

De raad wordt voorgesteld te besluiten om::

1 Kennis te nemen van het Vormgevingsdocument Zwolle Spoort;
2 Het document “Hallo Spoor” vast te stellen;
3 De op 18 april 2017 aangenomen motie ‘vormgevingsdocument Zwolle Spoort als aanvulling op welstandsnota’ hiermee als afgehandeld te beschouwen.

Datum 31 oktober 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Bij de besluitvorming over het plan van aanpak Zwolle Spoort op 18 april 2017 heeft de raad een motie aangenomen waarin het college wordt opgeroepen:
'het vormgevingsdocument, net als de welstandsnota, te gebruiken als inspirerend kader voor vormgeving van de kunstwerken, die de ruimtelijke kwaliteit van de Zwolse omgeving moeten versterken en de raad te informeren op welke wijze uitvoeringsvoorstellen hieraan worden getoetst'.

ProRail heeft samen met Het Oversticht, Bureau Spoorbouwmeester en de gemeente het Vormgevingsdocument Zwolle Spoort (bijlage 2) opgesteld. De essentiële eisen uit dit document worden opgenomen in het uitvoeringscontract dat ProRail maakt in het kader van de aanbestedingsprocedure voor Zwolle Spoort. Deze essentiële eisen geven voldoende ontwerpvrijheid aan potentiële opdrachtnemers. De gunning van de werkzaamheden vindt naar verwachting in de loop van 2018 plaats.

Voor de inpassing van het spoor in Zwolle hebben wij in overleg met ProRail het kaderstellend visiedocument 'Hallo Spoor' opgesteld (bijlage 1). Het vast te stellen document vormt het kader voor de welstandsbeoordeling van projecten langs en in de nabijheid van het spoor. Daarbij gaat het dus niet alleen over de gebouwde voorzieningen voor Zwolle maar ook voor alle overige projecten rond de spoorlijn vanaf de IJssel tot aan Herfte zoals de gebouwde voorzieningen van NS op RGS en het technisch centrum van NS (Nedtrain). Het Oversticht is ook bij het tot stand komen van "Hallo Spoor" betrokken geweest en is van mening dat de huidige Welstandsnota voldoende basis is om in de geest van "Hallo Spoor" de bouwaanvragen van Zwolle Spoort op kwaliteit te kunnen beoordelen.

Beoogd effect
Goede ruimtelijke inpassing van projecten langs en in de nabijheid van het spoor en met name de werken die ProRail in het kader van Zwolle Spoort de komende tijd in Zwolle zal realiseren.

Argumenten
"Hallo Spoor" en het vormgevingsdocument Zwolle Spoort zijn de basis voor een kwalitatief goede ruimtelijke inpassing van projecten langs en in de nabijheid van het spoor.
Met ProRail is gesproken over de goede ruimtelijke inpassing van de uitbreiding van het spoor in Zwolle. Dat heeft geresulteerd in het document "Hallo Spoor" en een document dat is gemaakt om eisen voor de contractering te formuleren (het vormgevingsdocument). ProRail hanteert deze documenten om de uitbreiding van het spoor goed in te passen in het stedelijk landschap.
De ambitie is het spoortracé in Zwolle vanaf IJsselbrug tot Herfte een uitnodigend element te laten zijn in het stedelijk landschap. De spoorlijn vormt geen barrières in de stad, is zichtbaar en ervaarbaar en nodigt zelfs uit tot voorkanten richting het sporenlandschap. Kunstwerken, routes en hekwerken worden zorgvuldig vormgegeven in samenhang met het groene en waterrijke landschap.
ProRail en de gemeente Zwolle gebruiken deze documenten ook als basis voor de afspraken over grondtransacties, erfgrenzen en afspraken over de wijzigingen van beheer en onderhoud van de omgeving van het spoor.

Risico's
Het project Zwolle Spoort wordt voor rekening en risico van ProRail uitgevoerd.

Datum 31 oktober 2017

Financiën
n.v.t.

Communicatie
De communicatie over Zwolle Spoort wordt, in afstemming met de gemeente en in lijn met de gemeentelijke werkwijze ruimtelijke initiatieven, door ProRail verzorgd.

Vervolg
Voor het te realiseren technisch centrum stellen wij samen met NS en ProRail een beeldkwaliteitsplan op. Daarin worden de uitgangspunten voor een kwalitatief hoogwaardige en zorgvuldige inpassing van het technisch centrum en andere spoorgebonden gebouwen in de directe omgeving vastgelegd (uitwerking Kwaliteitsboek Spoorzone en Hallo Spoor).

De inpassing van het spoor gaat uiteraard niet alleen over kunstwerken maar bijvoorbeeld ook over de plek van hekwerken en afspraken over beheer. Ook daarvoor is “Hallo Spoor” de basis. ProRail en de gemeente Zwolle zijn in overleg over de grondtransacties. Voor de zaken die de gemeente aangaan krijgt de gemeente van ProRail alle gelegenheid nog voor en in het aanbestedingsproces wensen voor het uitvoeringscontract aan te geven.
Dit staat nog los van de meekoppelkansen die de gemeente nog graag wil laten uitvoeren (zoals “Hortensiapark”, onderdoorgang Herfterwetering en fietspad parallel aan spoorlijn tussen Heinoseweg en Herfterlaan). Voorstellen daarvoor volgen in een later stadium.

Openbaarheid
Deze beslisnota is openbaar.

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	40258
Onderwerp	Vormgevingsdocument Zwolle Spoort en Hallo Spoor

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 07-11-2017

besluit:

1. Kennis te nemen van het Vormgevingsdocument Zwolle Spoort;
2. Het document “Hallo Spoor” vast te stellen;
3. De op 18 april 2017 aangenomen motie ‘vormgevingsdocument Zwolle Spoort als aanvulling op welstandsnota’ hiermee als afgehandeld te beschouwen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Zwolle is een groene stad met prachtige landschappen rondom. De verschillende spoorlijnen nemen het landschap mee de stad in. Het sporenlandschap wordt in de visie Hallo Spoor verder uitgewerkt. Bij aankomst tonen stad en station zich als een aangename en lommerrijke omgeving.

Zowel in het Kwaliteitsboek Spoorzone (maart 2015 vastgesteld) als in het Ontwikkelperspectief Spoorzone (definitief concept juni 2017) wordt deze visie reeds ingezet. Het ministerie van IenM investeert in de uitbreiding van de sporen tussen Zwolle en Herfte en het ombouwen van het emplacement RGS. ProRail realiseert dit project als onderdeel van ZwolleSpoort. Tijdens de uitwerking van ZwolleSpoort zijn zogenaamde meekoppelkansen benoemd om het landschap, de watergangen, recreatieve routes en ecologische verbindingen in de directe spooromgeving te versterken. Deze elementen zijn, voor zover meegenomen, verwerkt in het Tracebesluit “spooruitbreiding Zwolle Herfte” en de aanpassingen op het RGS terrein.

De ambitie van de gemeente Zwolle is het spoortracé in Zwolle vanaf de IJsselbrug tot Herfte een uitnodigend element te laten zijn in het stedelijk landschap. De spoorlijn vormt geen barrières in de stad, is zichtbaar en ervaarbaar (en nodigt zelfs uit tot voorkanten richting het sporenlandschap). Kunstwerken, routes en hekwerken worden zorgvuldig vormgegeven in samenhang met het groene en waterrijke landschap.

Bij de uitwerking van de diverse onderdelen, zoals de bouw van een nieuw Technisch Centrum door Nedtrain nabij de Koggetunnel en de dive-under nabij Herfte door ProRail is er de wens om vanuit het landschap vormgevingseisen mee te geven. Deze eisen gaan onder andere over positionering, vormgeving en kleurstelling van hekwerken en alle bebouwing die voor het functioneren van het spoor noodzakelijk zijn in het sporenlandschap (zoals transformator gebouwtjes, onderstations, relaishuizen, treinwasinstallaties etc.). Juist op dit schaalniveau is rust en eenheid gewenst om het landschap te laten spreken.

De visie Hallo Spoor laat kansen zien om de interactie tussen spoor en stad te versterken. Een mooi voorbeeld hiervan is het gerealiseerde uitkijkpunt Spoor weg nabij de IJssel. De hekwerken zijn teruggebracht tot de demarcatie van het spoor en zodoende is landschap aan de stad toegevoegd. Er is een nieuwe recreatieve plek ontstaan met zicht op de nieuwe IJsselbrug en met gevoel voor de historie van de plek.

De visie Hallo Spoor wordt het overkoepelende perspectief voor de diverse project onderdelen, zoals:
- ZwolleSpoort (ProRail)
- Realisatie Technisch Centrum (NedTrain)
- mogelijke nieuwe fietsverbindingen, parkzones en uitkijkpunten (Gemeente Zwolle, Provincie Overijssel)

Daarmee wordt de samenhang tussen de diverse onderdelen geborgd. Het betreft zowel projecten op de korte als de lange termijn.

De visie bestaat uit de volgende onderdelen;
- kansen & ambities
- lagen van het sporenlandschap
- vormgevingselementen
- beeldkwaliteit
- overzichtskaart

Het is een uitnodiging om het tweede sporenknooppunt van Nederland op een kwalitatieve wijze in te passen in het stedelijk landschap van Zwolle. Hallo spoor!

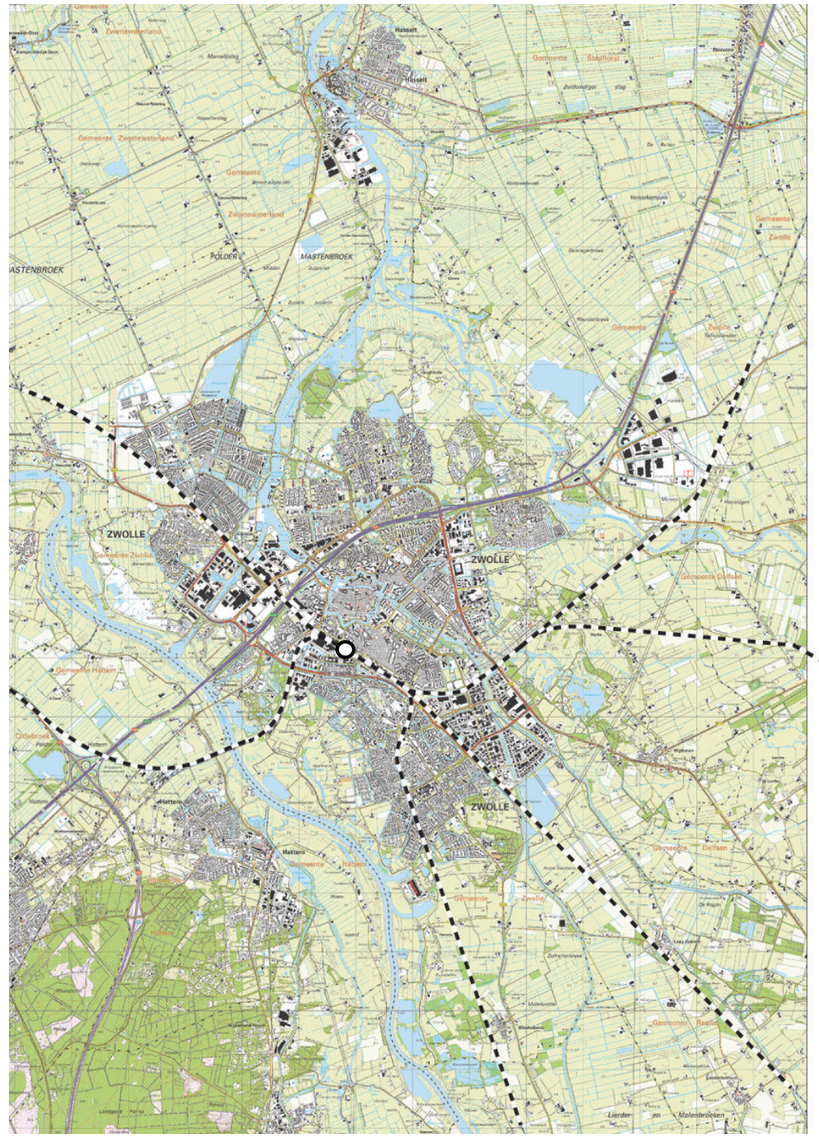

Zwolle in het landschap

Er liggen volop kansen om de interactie tussen spoor en stad te versterken: plekken langs het spoor om te verblijven, verbindingen langs het spoor en elementen die kunnen verassen. Zodoende wordt aandacht gevraagd voor het sporenlandschap op een speelse manier.

Uitzichtpunt Spoorweg
Bestaand, Gemeente Zwolle
Recreatieve plek op voormalig spoortracé.

Fietssnelweg
Bestaand, Gemeente Zwolle
Non-stop fietsverbinding tussen Zwolle en de Veluwe, het fietspad ligt te midden van groene bermen, de hekwerken voor demarcatie spoor zijn opgenomen in een Zeeuwse haag.

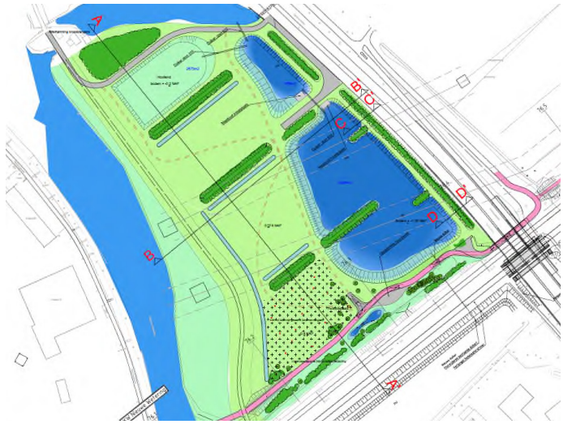

Waterpark
In ontwikkeling, ProRail & Gemeente Zwolle
Watercompensatie Zwolle Spoort op voormalige boomkwekerij.

Landart
Mogelijke verrijking van het spoorlandschap door middel van kunst in de openbare ruimte.

Lensbrug
Bestaand, Gemeente Zwolle
Voor iedereen die is opgegroeid in Zwolle de plek om treinen te kijken en te zwaaien naar de machinist.

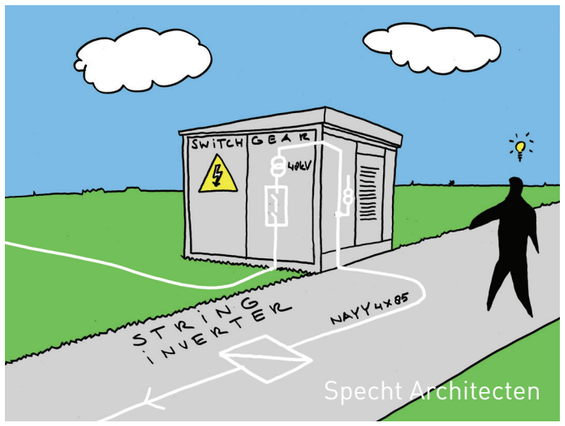

Supergraphic
Mogelijke visualisatie van de spoortechniek van Zwolle als tweede knooppunt van Nederland.

Het sporenlandschap is opgebouwd uit verschillende lagen. De tekening laat zowel projecten op de korte als de lange termijn zien.

Het sporenlandschap is opgebouwd uit verschillende lagen. Te samen vormen zij een eenheid:

Spoortracé
Zorg voor voldoende ruimte voor het landschap langs het spoor. Groen als continue drager van deze lange lijn in de stad. Probeer zoveel mogelijk terrein buiten de hekwerken te houden.

Groen
Maak groen langs het spoor. Het landschap biedt kansen voor ecologie, recreatie en nieuwe verbindingen. Sluit aan bij het bestaande groen in de omgeving. Realiseer gebiedseigen en 'eenvoudig' groen (beheersaspect). Het sluit aan bij de ambities lommerrijke entree stad Zwolle en het groenste station van Nederland.

Hekwerk
Plaats alleen hekwerken wanneer nodig, en altijd in een vloeiende lijn. Gebruik een basis hekwerk dat voldoet aan hoogte, beveiliging en toegang. Kies voor een eenheid in vormentaal (basiskwaliteit voor situatie in landschap - hoge kwaliteit voor situatie in stad). Kies voor een eenheid in kleur (locatie landschap is donkergroen – binnenstedelijk donkergrijs). Bij Civiele constructies zoals bruggen en de Dive Under is kleur van hekwerken donkergrijs. De huidige spoorbocht Hanzeland is landschappelijk (conform plannen Zwolle Spoort). Na toekomstige gebiedsontwikkeling (werkplaatsen Wärtsila en Nomad City) ontstaat een binnenstedelijke context, dit vraagt om extra kwaliteit mbt inpassing van het spoor.

Bebouwing
Bebouwing welke nodig is voor gebruik van het spoor; trafo's treinwasinstallatie, e.d. De basis is een eenvoudige vormgeving; vierkant, grijs met een verticale geleding. Bouwwerken kunnen verbijzonderd worden dmv toevoegen van hekwerk en groen (anti-graffiti).

Kunstwerken
Als gevolg van het project ZwolleSpoort worden nieuwe kunstwerken gemaakt en kunstwerken uitgebreid. Voor de uitbreiding van kunstwerken geldt dat de nieuwbouw aansluit bij de bestaande architectuur. Wanneer het kunstwerk gekoppeld is aan de lange lijn van het spoor sluit het aan bij de vormgeving van het sporenlandschap. Voor de vormgeving van de kunstwerken binnen ZwolleSpoort is, in overleg met de Spoorbouwmeester, gemeente Zwolle en de welstandscommissie Oversticht, een vormgevingsvisie ontwikkeld voor dit project.

Verbindingen
Zorg voor hekwerken op afstand van wandel- en fietspaden, zodat je het landschap goed ervaart. Zwolle heeft een kwalitatief recreatief netwerk. Dit route netwerk wordt wanneer mogelijk steeds verder uitgebreid. De verbinding in de spoorbocht Wartsila is een route op de lange termijn en wordt meegenomen in de toekomstige gebiedsontwikkeling.

Locaties "Hallo spoor"
Verblijfsplek of kunstobject langs het spoor, waar stad en spoor elkaar ontmoeten. Een herkenbaar landmark in het landschap, dat een verhaal verteld (van het spoor).

RAL6009 - Dennengroen

Hekwerken in landschap
RAL 6009 Donkergroen
Het betreft het plangebied vanaf IJssel tot IJsselallee en vanaf Hortensiastraat tot Zwolle Herfte.

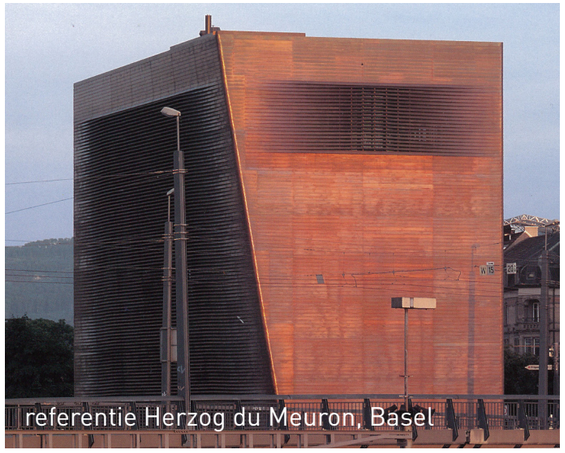
referentie Herzog du Meuron, Basel

Referentie spoorromantiek
De huidige Hoge Spoorbrug heeft een bijzondere ijzeren constructie en refereert aan de industriële spoorweg architectuur uit de 19e eeuw.
Door het gebruik van oa. koper, staal en bielsen biedt deze spoorromantiek kansen voor verbijzonderingen langs het spoor, zoals bijvoorbeeld voor de objecten van "Hallo spoor".

RAL7016 - Antracietgrijs

Hekwerken binnenstedelijk & nieuwe bruggen in landschap
RAL 7016 Donkergrijs
Het betreft het plangebied vanaf IJsselallee tot Hortensiatraat (projectgebied Spoorzone). Het projectgebied Spoorzone zal op termijn door ontwikkelen tot een centrum stedelijk gebied. Hierbij past een kwalitatief hoge materialisering conform de huidige binnenstad van Zwolle.

Voor hekwerken van de nieuwe bruggen in het landschap (richting Herfte) wordt dezelfde donkergrijze kleur gebruikt (ProRail).

Inpassing landschap
Hekwerk, gebiedseigen klimopmengsel, hedera
Op locaties buiten de demarcatie van het spoor, ivm onderhoud.

referentie Herzog du Meuron, Basel

Bebouwing spoor emplacement & nieuwe bruggen in landschap
Materiaal eigen kleuren > lichtgrijs, betongrijs, zink, glas, grind, etc. of RAL 7030
Op locaties binnen de demarcatie van het spoor.

Voor de betonnen onderdelen van de nieuwe bruggen in het landschap (richting Herfte) worden vergelijkbare grijstinten voorgeschreven; beton grijsschalen 3 en 7

Verrijking landschap
Toepassing van ecologische bermen zoals wordt toegepast in de (Zwolse) Zeeuwse haag langs fietssnelweg en in het talud van nieuwe busbrug en busstation.
Het concept Honeyhighway met gebiedseigen gras & bloemen mengsel langs het spoor (ProRail) sluit hier mooi op aan.

Voor het sporenlandschap in Zwolle gelden de volgende richtlijnen:

1. Beeldkwaliteit van het sporenlandschap > EIS
Benadrukken continuïteit van het sporenlandschap: 'levendig' groen & terughoudende bebouwing. Pleidooi voor ingetogen kleuren > het landschap spreekt.

2. Integrale inpassing van spoorobjecten > EIS
Alle gebouwen worden ontworpen als eenduidige rechthoekige volumes, zijn zo vlak mogelijk gedetailleerd en hebben een verticale geleding. De obstakels op het dak worden aan het zicht onttrokken. Het gebruik van kleur is eenduidig. Voor de nieuwe bruggen richting Herfte geldt een horizontale belijning.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen spoorse objecten en het Technisch Centrum. Het TC is door zijn grootte en ligging te midden van de gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle ook een gebouw van de stad. Dit stelt hoge eisen aan de architectonische kwaliteit.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen grote en kleine spoorobjecten. De kleine spoorobjecten hebben een donkergrijze kleur. Naast het TC is de treinwasinstallatie een groot spoorobject. De TWI ligt binnen de demarcatie van het spoor. Vanwege zijn grootte is verwantschap met het TC wenselijk.

Als het gebouw zich niet aan het spoor bevindt maar in het groen kan het (grijze) gebouw met een hekwerk worden afgesloten dat begroeid wordt met hedera en andere onderhoudsarme klimmers.

De gemeente Zwolle heeft in nauw overleg met Nedtrain en ProRail de vormgeving en inpassing besproken. De onderdelen van Hallo Spoor die door ProRail en Nedtrain worden gerealiseerd worden verwerkt in de volgende documenten;

- Integrale afstemming spoorobjecten RGS, juli 2017, NedTrain ProRail Royal Haskoning DHV = CONCEPT
- Zwolle Spoort vormgevingsdocument vs. 4.0, 17 juli 2017, ProRail Studio SK = DEFINITIEF

Deze documenten krijgen de instemming van de gemeente Zwolle en worden gebruikt in de verdere uitwerking en bouwfase van de projecten.

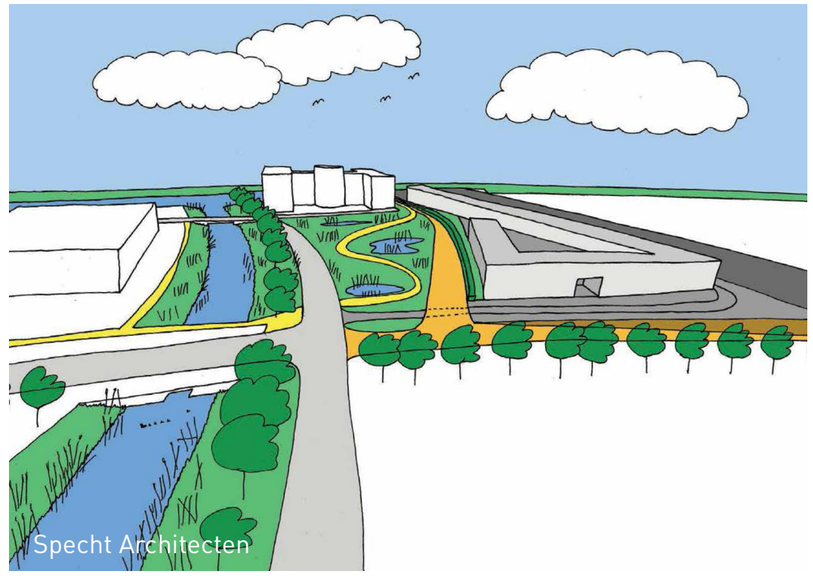

Studie landschappelijke inpassing Technisch Centrum, 2016

Het sporenlandschap in de stad nodigt uit:

Sporenlandschap,
met locaties “Hallo spoor”

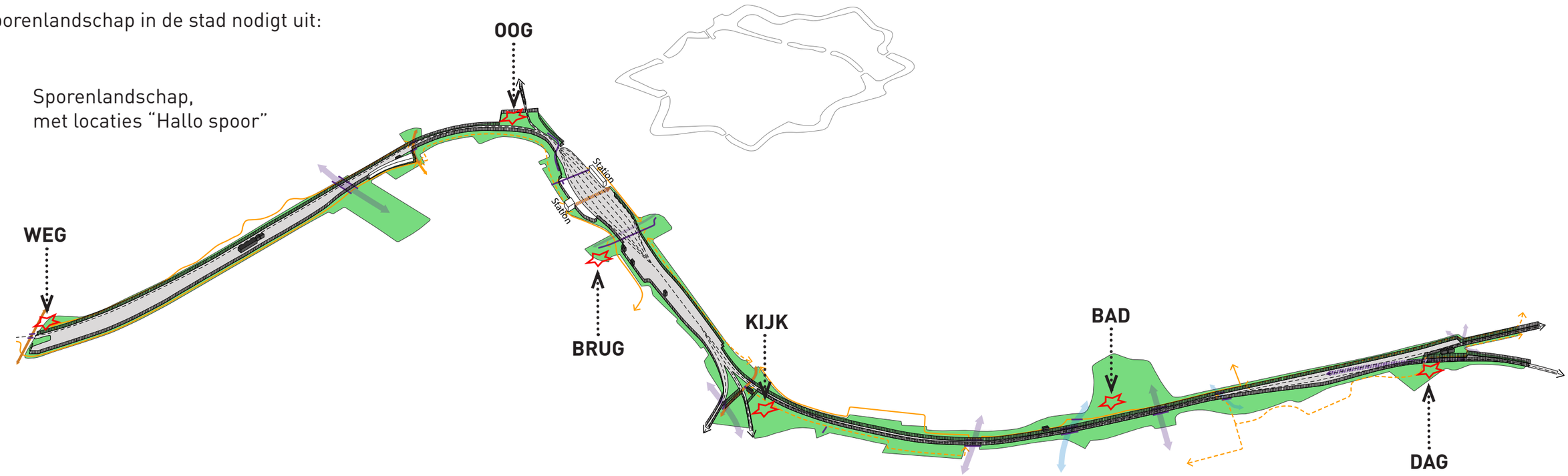

inbedding in de stad

ZwolleSpoort
Vormgevingsdocument

studioSK

17 juli 2017 Vs 4.0

ProRail

Kenmerk: ZW170717 status vrijgegeven.

Inhoud

1. Inleiding 4
2. Leeswijzer 6
3. Vormgevingsuitgangspunten 7
4. Algemene eisen 8
5. Koggelaan 9
6. Hortensiastraat 13
7. Marsweg 18
8. Nieuwe Wetering 24
9. Ceintuurbaan 31
10. Zalnese Wetering 38
11. Dive-under 44
12. Colofon 53

1. Inleiding

Om het capaciteitsprobleem tussen Zwolle en het Noorden op te lossen, wordt op het baanvak Zwolle-Herfte het aantal sporen uitgebreid van twee naar vier sporen.

Op het traject bevindt zich een drietal verkeerswegen en een tweetal waterwegen die worden gekruist. Hiervoor zijn er, aansluitend op de al aanwezige kunstwerken, extra kunstwerken noodzakelijk voor de twee nieuwe sporen.

Daarnaast wordt er een dive-under gerealiseerd zodat de sporen naar Emmen onder de sporen naar Meppel worden doorgeleid.
Dit vormgevingsdocument geeft de richtlijnen aan hoe de kunstwerken er uit moeten komen te zien.

Dive under

Zalnese wetering

Ceintuur baan

Koggelaan

Hortensiastraat

Marsweg

Nieuwe Wetering

2. Leeswijzer

Algemene eisen

Dit vormgevingsdocument legt in tekst, ontwerpschetsen, en referentiebeelden de eisen vast aan de vormgeving van te vernieuwen kunstwerken. Het gaat hierbij om eisen van de volgende onderdelen:
Koggelaan
Hortensiastraat
Marsweg
Nieuwe Wetering
Ceintuurbaan
Zalnese Wetering
Dive-under

Prioriteitsstelling:
De vormgevingseisen en de schetsen vullen elkaar aan en vormen samen een bindend document. De prioriteitsvolgorde is als volgt:eerst de schriftelijke eisen, daarna de schetsen.

Bij tegenstrijdigheden moet *voorafgaand aan de uitvoering* melding worden gemaakt bij de opdrachtgever.

Algemene eisen

In het eerste hoofdstuk worden een aantal algemene vormgevingseisen besproken, deze eisen gelden voor alle kunstwerken.

Vormgevingseisen per kunstwerk

Vervolgens worden er per kunstwerk de volgende onderdelen getoond:

- Fotoblad met luchtfoto en omgevingsfoto's
- Blad met bouwkundige tekeningen, stand van zaken dd 8 juni 2016.
  NB: De bladen met bouwkundige tekeningen zijn niet per definitie de meest recente, zie hiervoor de uiteindelijk bij het dossier geleverde tekeningen, maar zijn bedoeld ter illustratie om zodoende inzicht te krijgen in de gekozen oplossingen voor de vormgeving.
- Vormgevingseisen in tekst
- Schetsen

3. Vormgeving, uitgangspunten

Algemene kaders

Voor het grootste deel van dit traject is een rapport stedelijke en landschappelijke inpassing gemaakt als onderdeel van het ontwerptraceebesluit (vs 1.1 dd21-12-2015). In deze nota is rekening gehouden met diverse beleidskaders van Rijk, Provincie en gemeente van het betreffende gebied.

Voor het opstellen van dit vormgevingsdocument is kennis genomen van deze inpassingsnota en is er overleg geweest met de opstellers om te kijken hoe er met de kunstwerken op kan worden aangesloten. In de inpassingsnota worden ruimtelijke karakteristieken benoemd van de verschillende gebieden en van de landschappelijke en stedelijke effecten van het project. De in de nota voorgestelde mitigerende maatregelen versterken de ruimtelijke karakteristieken en verzachten de negatieve effecten. Bovendien wordt ingezet op het verzilveren van ruimtelijke kansen.

De vormgevingsvisie sluit daarop aan.

Zo veel mogelijk daglicht

De verdubbeling van het spoor betekent langere onderdoorgangen. Daarom is er, waar mogelijk, ruimte gelaten tussen de bij te plaatsen kunstwerken en de bestaande kunstwerken om zo veel mogelijk daglicht te genereren. Ook is er in een enkel geval een extra vide in het bestaande kunstwerk gemaakt.

Aansluiten bij bestaande kunstwerken

Omdat het hier een verdubbeling van een reeds bestaande spoorlijn betreft zijn de nieuwe kunstwerken in feite een uitbreiding van de bestaande kunstwerken. Uitgangspunt voor de vormgeving is geweest om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het bestaande deel.

Nieuwe kunstwerken

De huidige bruggen die van staal zijn (twee stuks) zullen niet worden uitgebreid maar vervangen worden door betonnen kunstwerken . Dit heeft te maken met de onderhoudbaarheid en de geluidshinder van stalen constructies. Het gaat om de bruggen over het water, de brug Nieuwe Wetering en brug Zalnese Wetering. Voor deze bruggen wordt een simpele, horizontaal belijnd dek voorgesteld in een donkere kleur om zo veel mogelijk op te gaan in het water en omliggende landschap.

Referentie beeld bruggen over het water

4. Algemene eisen

Algemene eisen proces

- Indien er tijdens het uitwerkingsproces door de aannemer zaken aan het licht komen die het onmogelijk maken om aan de vormgevingseisen te voldoen moet hierover in een vroeg stadium contact over worden opgenomen met de opdrachtgever zodat er voldoende tijd overblijft om in gezamenlijkheid te zoeken naar mogelijke oplossingen.
- Materialen
  Alle in het zicht zijnde nieuwe materialen moeten van te voren bemonsterd worden en goedgekeurd worden door de opdrachtgever. Daar waar grotere zichtvlakken zijn moet een proefvlak worden bemonsterd van 1x1m.
- Voor het beoordelen van de vormgeving moeten aan de opdrachtgever in elk geval de volgende uitvoeringstekeningen worden verstrekt:
  -detaillering en aansluitingen van alle onderdelen,
  -plaat-en naadverdelingen van op wanden en plafond,
  -indien relevant, tekening van verstoringen van tegelwerk of andere vormgevingszaken door nieuwe en/of te slopen delen,
  -verdeling van de balusters van de hekwerken

Algemene eisen onderdelen

- Hemelwaterafvoeren en andere installaties mogen niet in het zicht zijn.
- Luiken, roosters en techniekdeuren dienen zorgvuldig en zo onzichtbaar mogelijk in de architectuur te worden ingepast. De plaatsing dient overeen te komen met eventuele naad/plaat/tegelverdelingen in gevel of vloer.
- Balustrades/hekwerken vloeiend laten verlopen zonder zichtbare knikken.
- De aansluiting van de spoorafschermende hekwerken met de hekwerken op de kunstwerken dient vloeiend te verlopen. Ze mogen niet met een hoek op elkaar worden gezet, maar dienen min of meer op één lijn te liggen. Omdat de hekwerken langs het spoor meestal iets verder naar buiten liggen dan die op het kunstwerk moet er onder een hoek van ca 1: 10 naar het kunstwerk worden toegewerkt.
- Balusters symmetrisch verdelen waar dit logisch is, bijvoorbeeld op de bovenkant van een dek. Balusters van tegenover elkaar gelegen hekwerken met elkaar uitlijnen.
- Balusters regelmatig verdelen, geen kleine reststukjes laten ontstaan.
- In de langswanden mogen geen zichtbare knikken worden gemaakt. Overgangen tussen nieuw en oud moeten geheel vloeiend verlopen.

5. Koggelaan

N

Koggelaan, fotoblad

Noordwestzijde, blijft ongewijzigd

Zuidoostzijde, wordt dek bijgeplaatst

Koggelaan, bouwkundige tekening

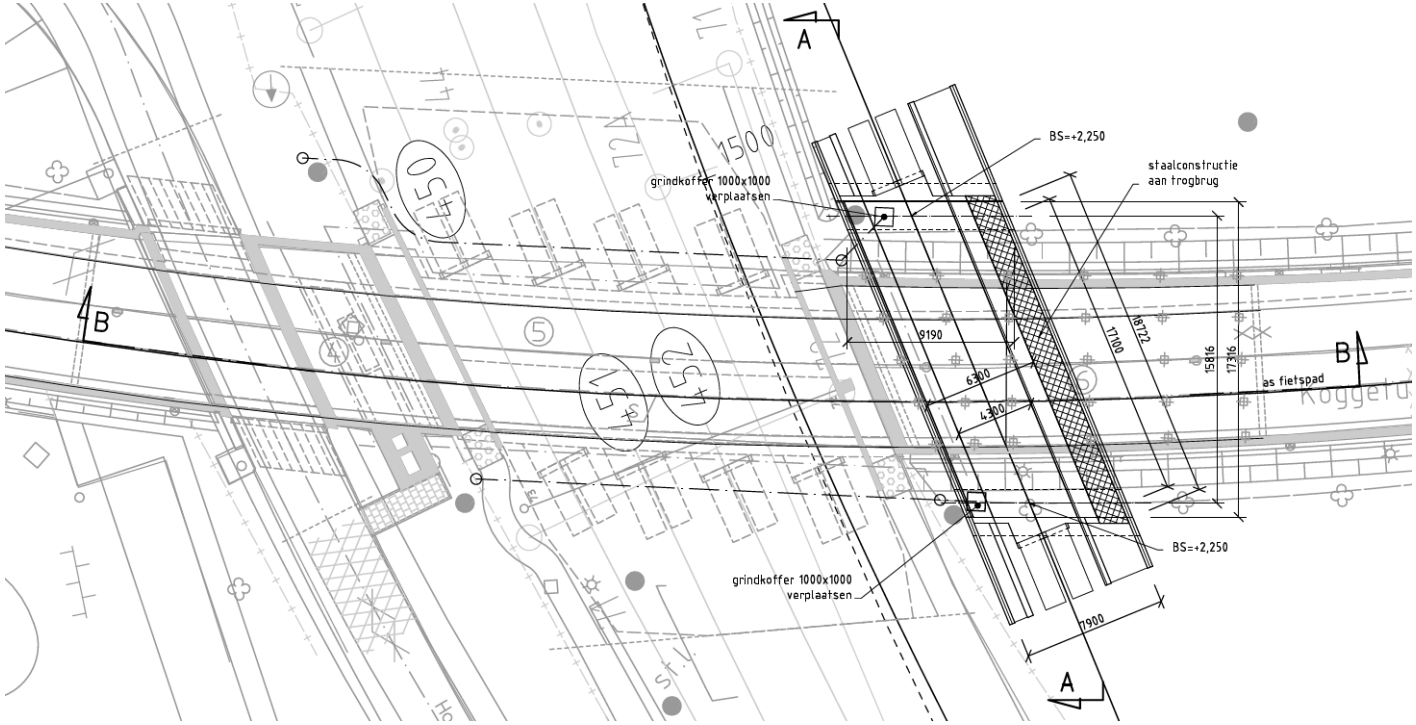

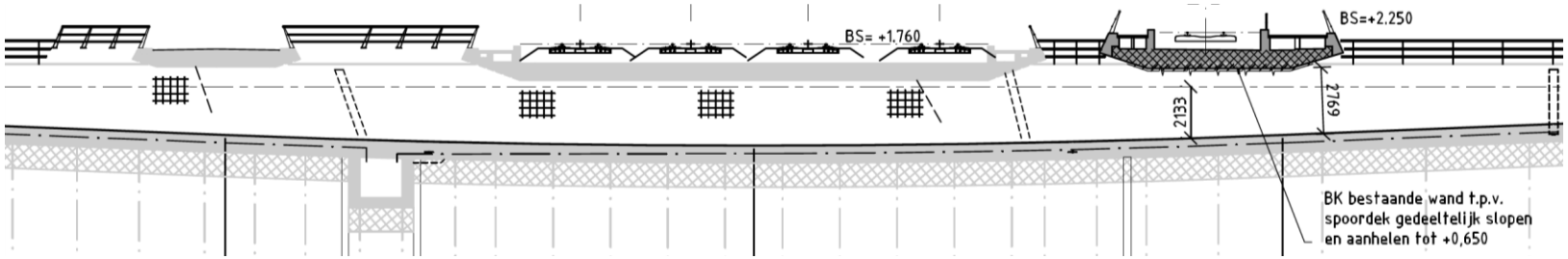

Zuidoostzijde, wordt dek bijgeplaatst

Koggelaan, vormgevingseisen

Dekken

- Dekhoogte en aanzichthoogte zo minimaal mogelijk maken.
- Dek aan de onderkant afschuinen. schuinte uitsmeren over de breedte van het passeerpad conform referentie-ontwerp.
- Aan de onderkant profilering aanbrengen conform bestaande dekken.
- Aan zijkant dek een prefab randafwerkingselement maken met dezelfde schuinte van aanzichtsvlak als de bestaande kunstwerken. Schuinte van ondervlak in dezelfde schuinte maken als schuinte van dek zelf. Randelement netjes laten aansluiten op dek, niet hoger of lager, zodat schuinte in één vlak doorloopt.
- Afwerking en kleur conform bestaand.

Hekwerken

- Hekwerken op randelementen hetzelfde uitvoeren als die van de bestaande kunstwerken.
- Beëindiging/aansluiting van de hekwerken tussen de brugdekken onderling en van nieuw hek op bestaand kunstwerk uitvoeren met een schuine beëindiging conform schetsen.

Wanden

- Zijn ongewijzigd. Er moeten geen ophogingen of aanvullingen worden toegepast.
- Ter plaatse van het nieuwe spoordek zullen de buitenwanden aan de bovenzijde wel iets aangepast worden. Zie tekening KW.

Verlichting

- In wand zijn reeds verlichtingselementen aanwezig. Evt aanvullend noodzakelijke verlichting oplossen conform bestaande verlichting.

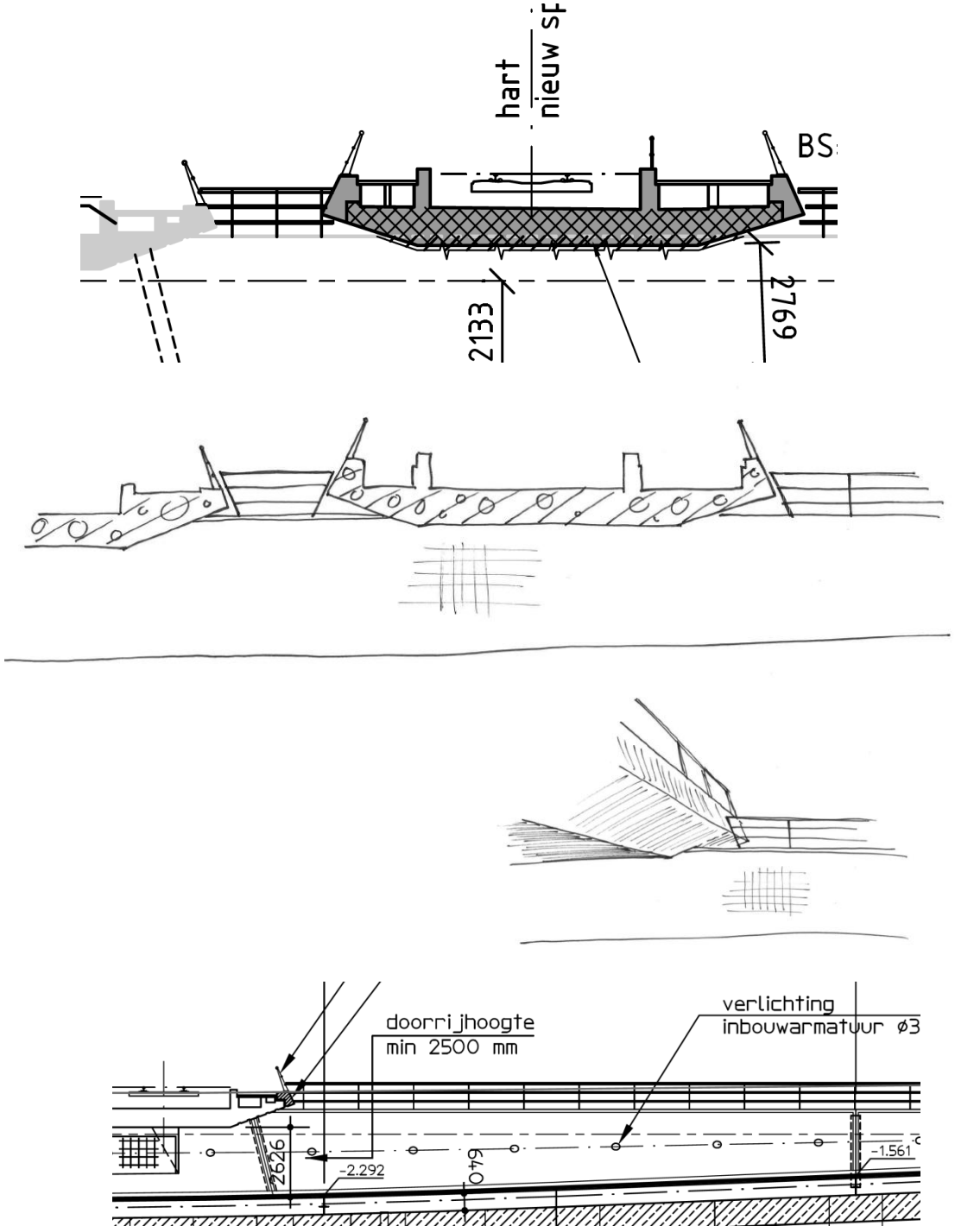

6. Hortensiastraat

Hortensiastraat, fotoblad

stadszijde, wordt dek bijgeplaatst

Zuidzijde, blijft ongewijzigd

Hortensiastraat, bouwkundige tekening

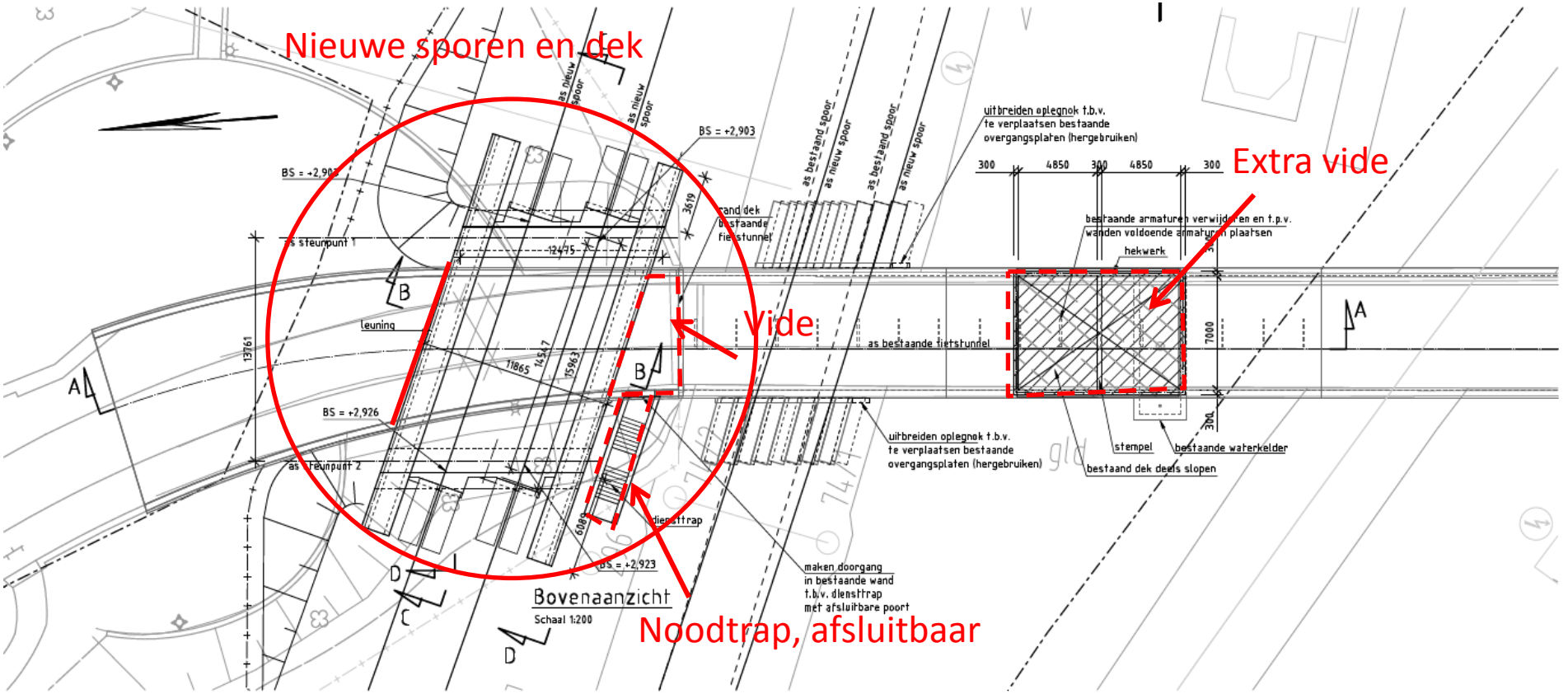

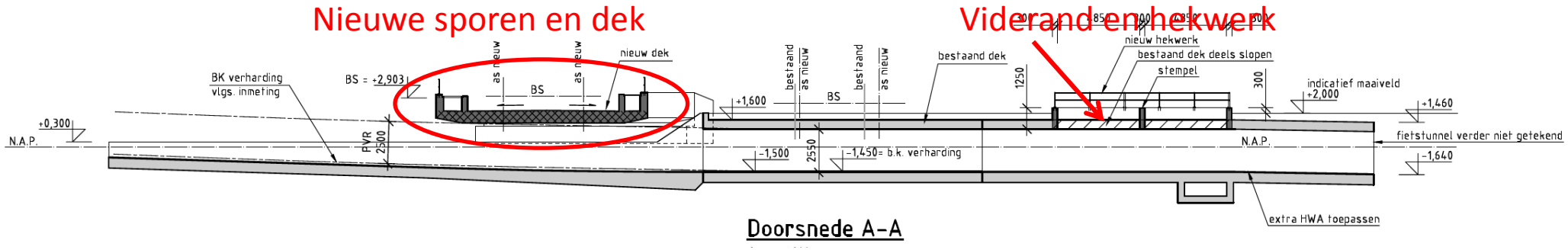

Hortensiastraat, vormgevingseisen

Dekken

- Dekhoogte en aanzichthoogte zo minimaal mogelijk maken.
- Bovenkant passeerpad (en betonnen zijkanten) zo laag mogelijk maken (binnen mogelijkheden t.o.v. OVS) zodat nieuwe kunstwerk niet nog hoger lijkt te liggen dan deze al ligt.
- Dek aan noordzijde afschuinen en voorzien van metalen of betonnen randelement conform schets. Bovenschuinte conform huidige randelement (ca 45 graden), schuinte aan de onderkant onder zo flauw mogelijke hoek.
- Kleur en afwerking randelement conform huidige element.
- Indien dek niet aan wand wordt gestort maar doorloopt over de zijwanden moeten de dekdelen aan de buitenkant dmv grond en begroeiing worden weggewerkt, zie schets aanzicht.
- Dekrand aan zuidzijde afschuinen, afschuining in dezelfde hoek als de afschuining van de achterliggende wand (ca 45 graden).

Vides

- Tussen het nieuwe dek en het bestaande dek moet een zo groot mogelijke vide worden gemaakt..
- Daarnaast moet er in de spoordriehoek een zo groot mogelijke vide worden gemaakt.

Wanden

- De wand in zijaanzicht schuin laten aflopen, schuinte conform huidige situatie. Hierbij niet meer dan 20 cm uitsteken tov dekrand, NB, dit is minder dan nu het geval is.
- Deur in wand tbv trap incl kozijn wit schilderen.

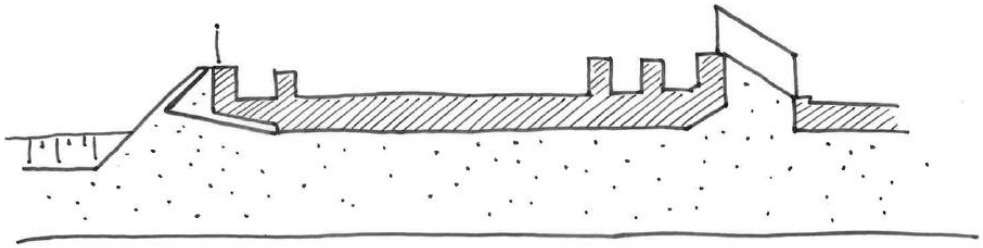

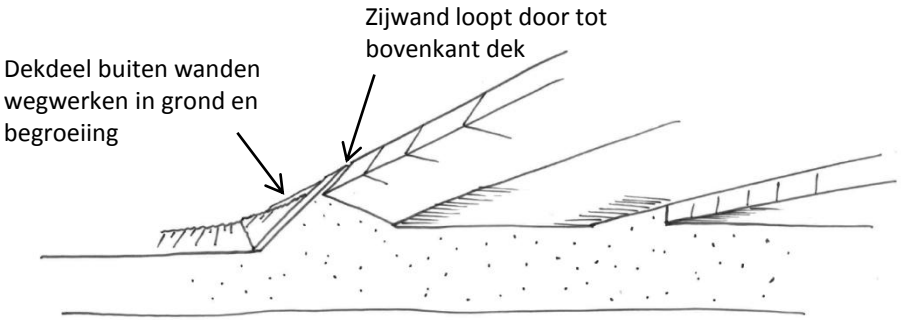

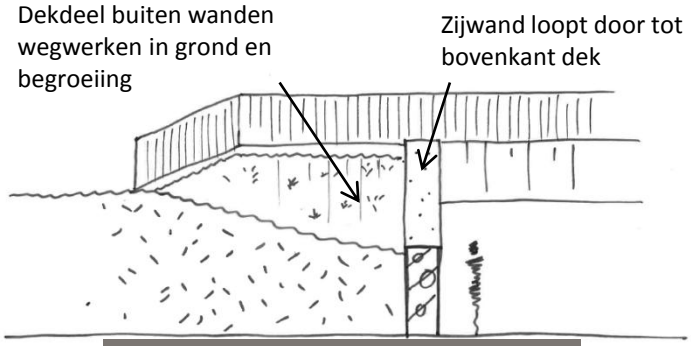

Vooraanzicht

Hortensiastraat, vormgevingseisen

Hekwerken ter plaatse van sporen

- Hekwerken naast de sporen uitvoeren als stijlenhekwerk. In tegenstelling tot huidige hekwerken moet dit stijlenhekwerk worden uitgevoerd als doorgaand stijlenhekwerk zonder balusters (balusters zijn de spijlen waar de leuning op rust, deze zijn breder dan de spijlen). Door de verschillende hoogten en de diverse vides ontstaat er een veelheid van achter elkaar geplaatste hekwerken, een doorgaand hekwerk zonder balusters oogt rustiger.
- Stijlen zo dun mogelijk, niet dikker dan 25 mm. Evt aan onderzijde op brede voetplaat plaatsen en om en om laten verspringen om meer sterkte te krijgen.
- Hekwerk rondom vide tussen de sporen vloeiend rondom door laten lopen conform schets. Geen extra hekwerk tbv schouwpad.

Hekwerk rondom nieuwe vide

- De hekwerken rondom de vide zo onzichtbaar mogelijk maken. Hekwerk moet bestaan uit een frame van stripmetaal waardoor heen staalkabels worden doorgetrokken. De kabels moeten min 8 mm dik zijn en de tussenruimte tussen de kabels mag niet meer zijn dan 150 mm, De kabels dienen gelijkmatig over de hoogte verdeeld te worden.
  Het systeem moet in geval van doorhangen later kunnen worden bijgesteld.

Verlichting

- Verlichting uitvoeren met inbouwspots in het dek. Plaatsing op dezelfde lijn als waar de hoekarmaturen van het bestaande kunstwerk liggen.

Overig

- Het artistieke kunstwerk moet op de wand worden teruggeplaatst op dezelfde afstand van het nieuwe dek als nu het geval is bij het oude dek.

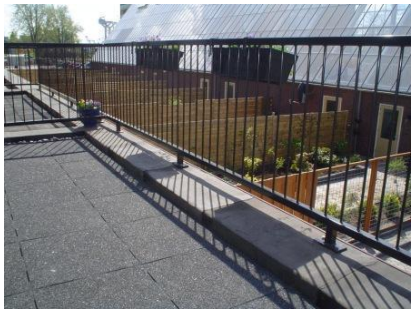

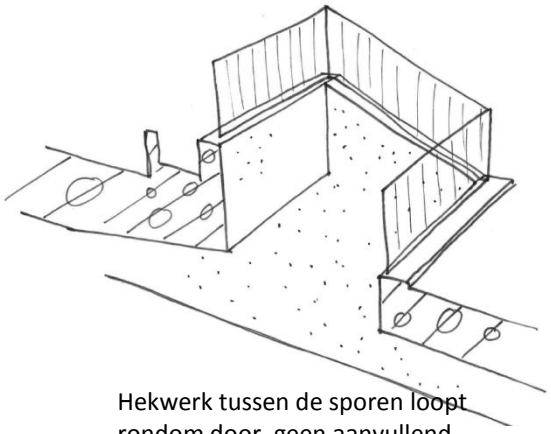

Hekwerk tussen de sporen loopt rondom door, geen aanvullend hekwerk tbv schouwpad

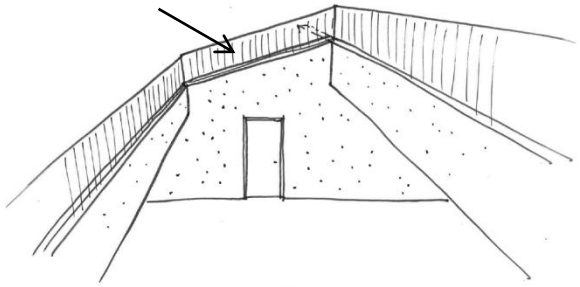

7. Marsweg

Deze kant is ongewijzigd

Deel vervangen, deel nieuw

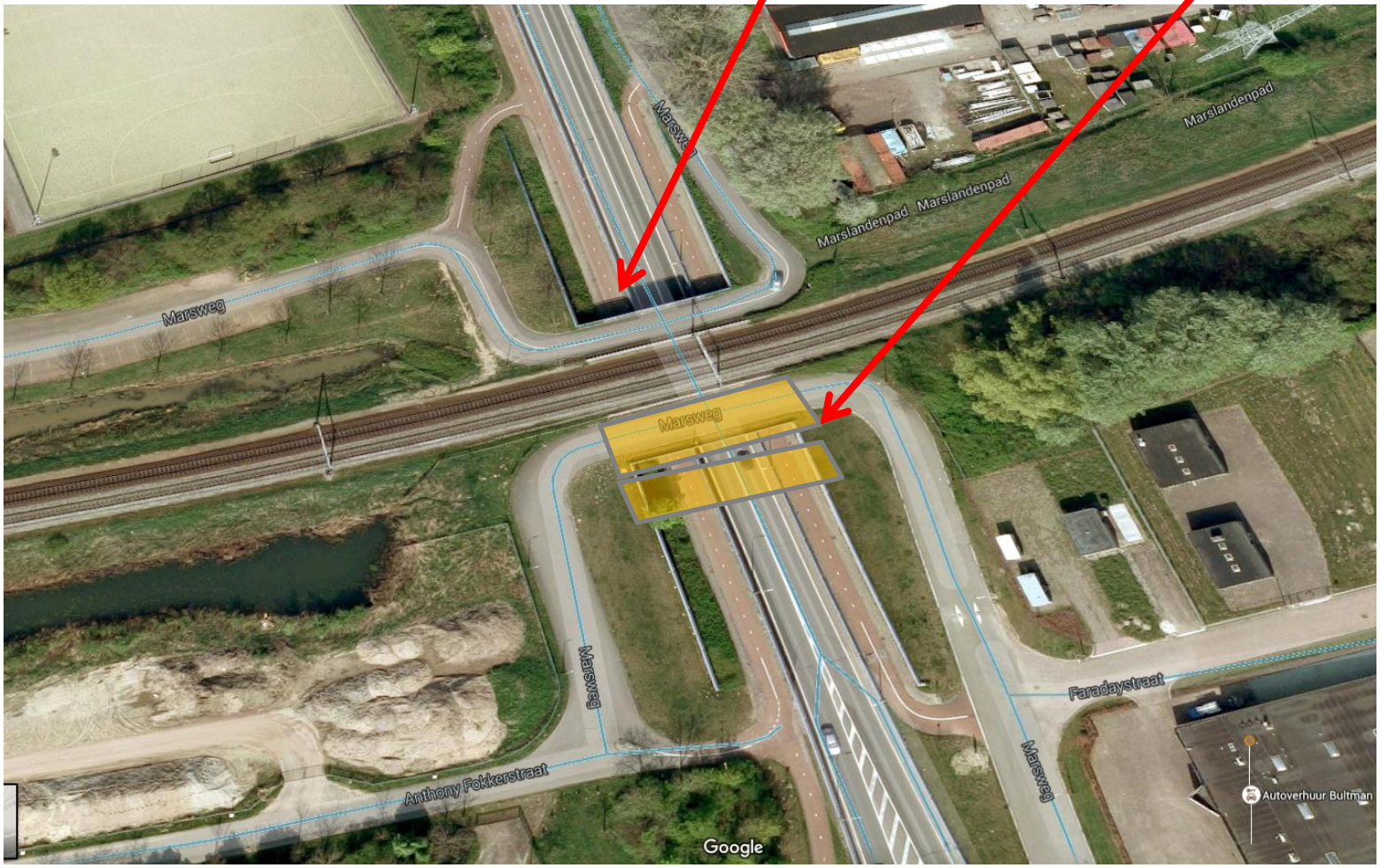

N

Marsweg, fotoblad

Zuidzijde, wordt dek bijgeplaatst

Noordzijde, blijft ongewijzigd

Marsweg, bouwkundige tekening

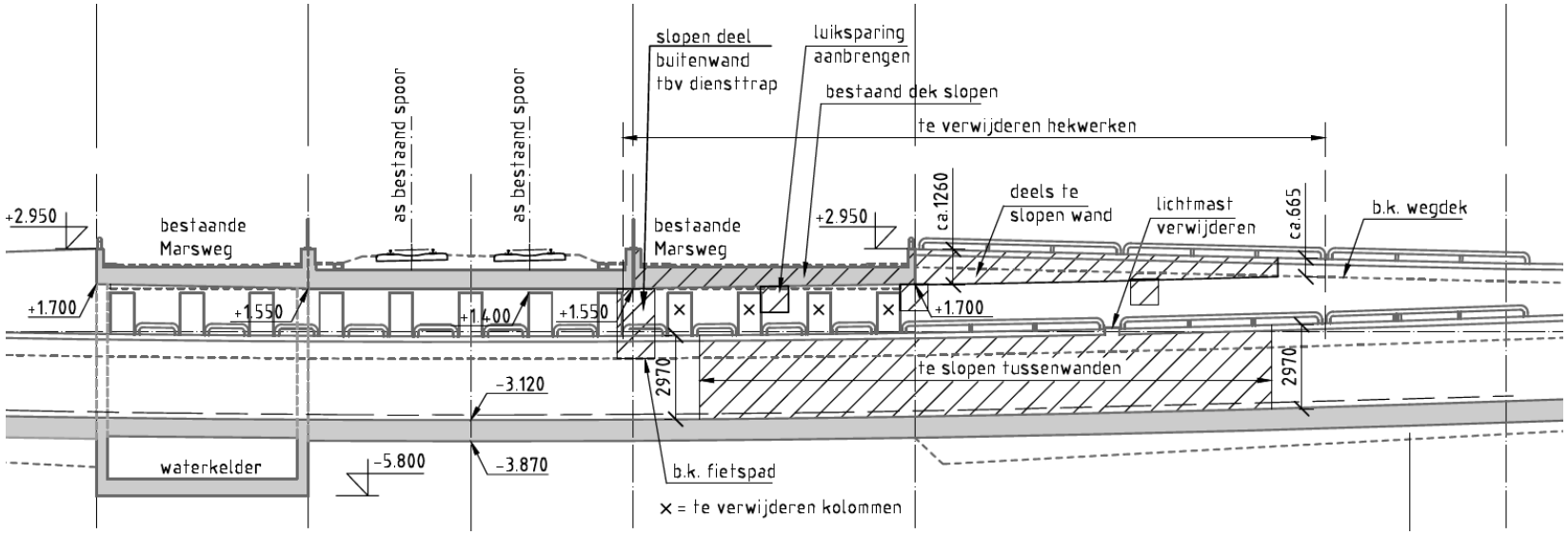

Bestaand

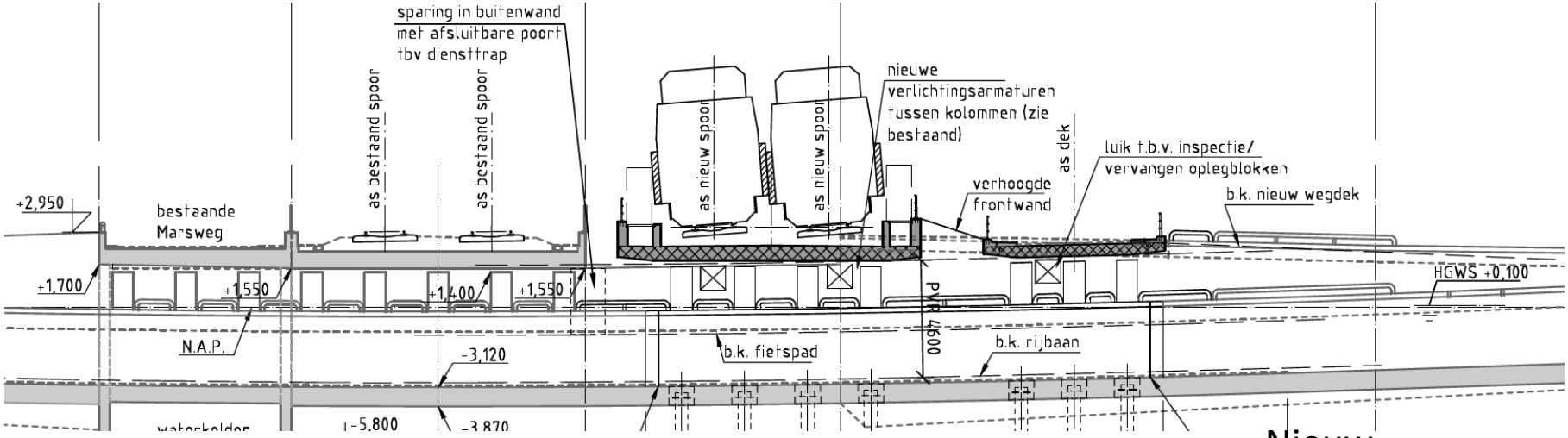

Nieuw

Marsweg, vormgevingseisen

Dekken

- Dekhoogte en aanzichthoogte zo minimaal mogelijk maken.
- Bovenkant passeerpad (en betonnen zijkanten) zo laag mogelijk maken (binnen mogelijkheden tov OVS) zodat nieuwe kunstwerk niet nog hoger lijkt te liggen dan deze al ligt.
- Dekken aan onderzijde afschuinen om lager aanzicht te krijgen, schuinte uitsmeren over de breedte van het passeerpad conform referentie-ontwerp.
- De zuidelijke rand van het meest zuidelijke dek zo hoog maken dat het bestaande hekwerk er op aan kan sluiten, ca 30 mm hoger maken dan het hekwerk.
  De onderkant (aanzichtsdeel) zo positioneren dat dit precies uitkomt bij de onderkant van het afdekbandje van de wand
- Afwerking en materialisering dekranden dmv een structuur, min of meer overeenkomstig bestaande dekken.

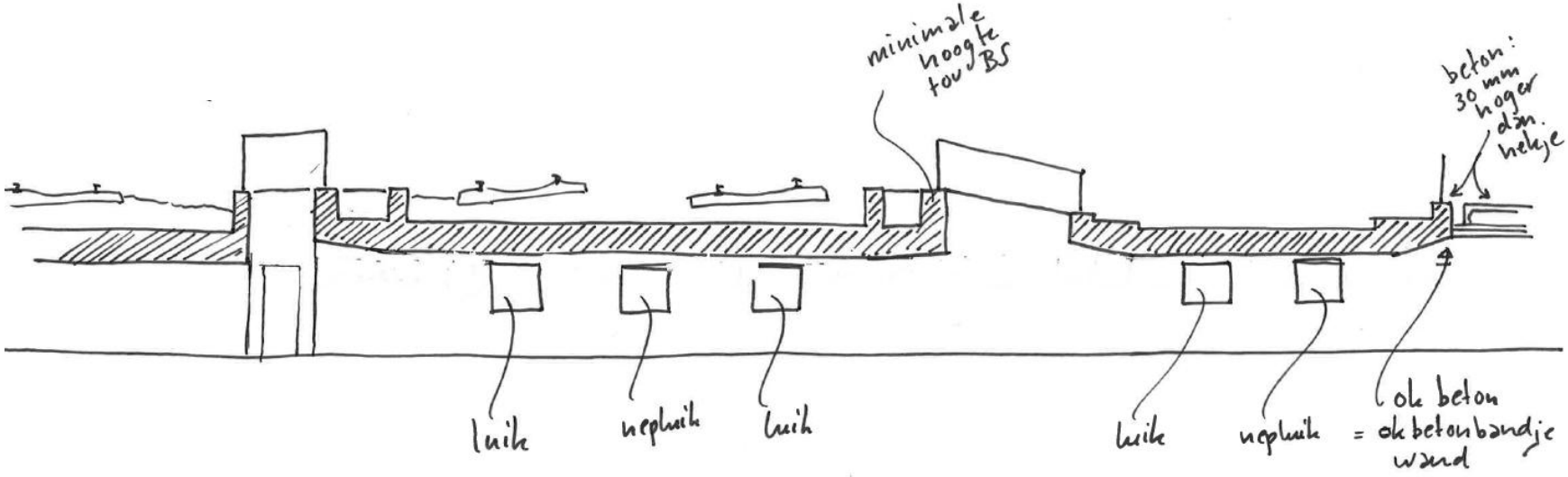

Bestaand viaduct

Nieuw viaduct

Nieuw viaduct

Marsweg, vormgevingseisen

Hekwerken

- Hekwerken overal uitvoeren als stijlenhekwerk. In tegenstelling tot huidige hekwerken moet dit stijlenhekwerk worden uitgevoerd als doorgaand stijlenhekwerk zonder balusters. Door de verschillende hoogten en de diverse vides ontstaat er een veelheid van achter elkaar geplaatste hekwerken, een doorgaand hekwerk zonder balusters oogt rustiger.
- Stijlen zo dun mogelijk, niet dikker dan 25 mm. Evt aan onderzijde op brede voetplaat plaatsen en om en om aan de onderkant laten verspringen om meer sterkte te krijgen (in dwars-aanzicht ontstaat dan driehoeksvorm met de brede kant beneden).
- Bovenregel rond, zonder scherpe tanden zoals bestaand.
- Alle hekwerken, inclusief de bestaande hekwerken, schilderen in een neutrale kleur grijs. Grijs valt minder op dan het huidige wit.

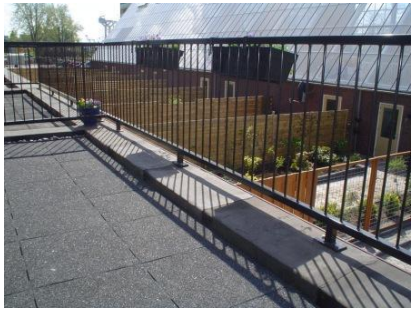

Marsweg, vormgevingseisen

Wanden

- Nieuwe wanddelen uitvoeren conform bestaand, inclusief afdekplaten.
- Afwerking en kleur wanden conform huidige wanden.
- Huidige wanden grondig reinigen zodat nieuw en oud gelijk zijn van kleur.
- In de wanden moeten inspectieluiken worden aangebracht. Deze luiken uitvoeren als kleur en licht ornamenten van glas, zie schets op pagina 21. De voorzijde moet gelijk liggen met de wand. Het kader moet zo klein mogelijk zijn. Het hang en sluitwerk moet subtiel worden weggewerkt.

Verlichting

- Lijnverlichting aanbrengen tussen de kolommen. De armaturen graag zo plat mogelijk.

Kolommen

- Kolommen maken in dezelfde afmetingen,vorm en detaillering als bestaand. Zo weinig mogelijk kolommen plaatsen.

8. Nieuwe Wetering

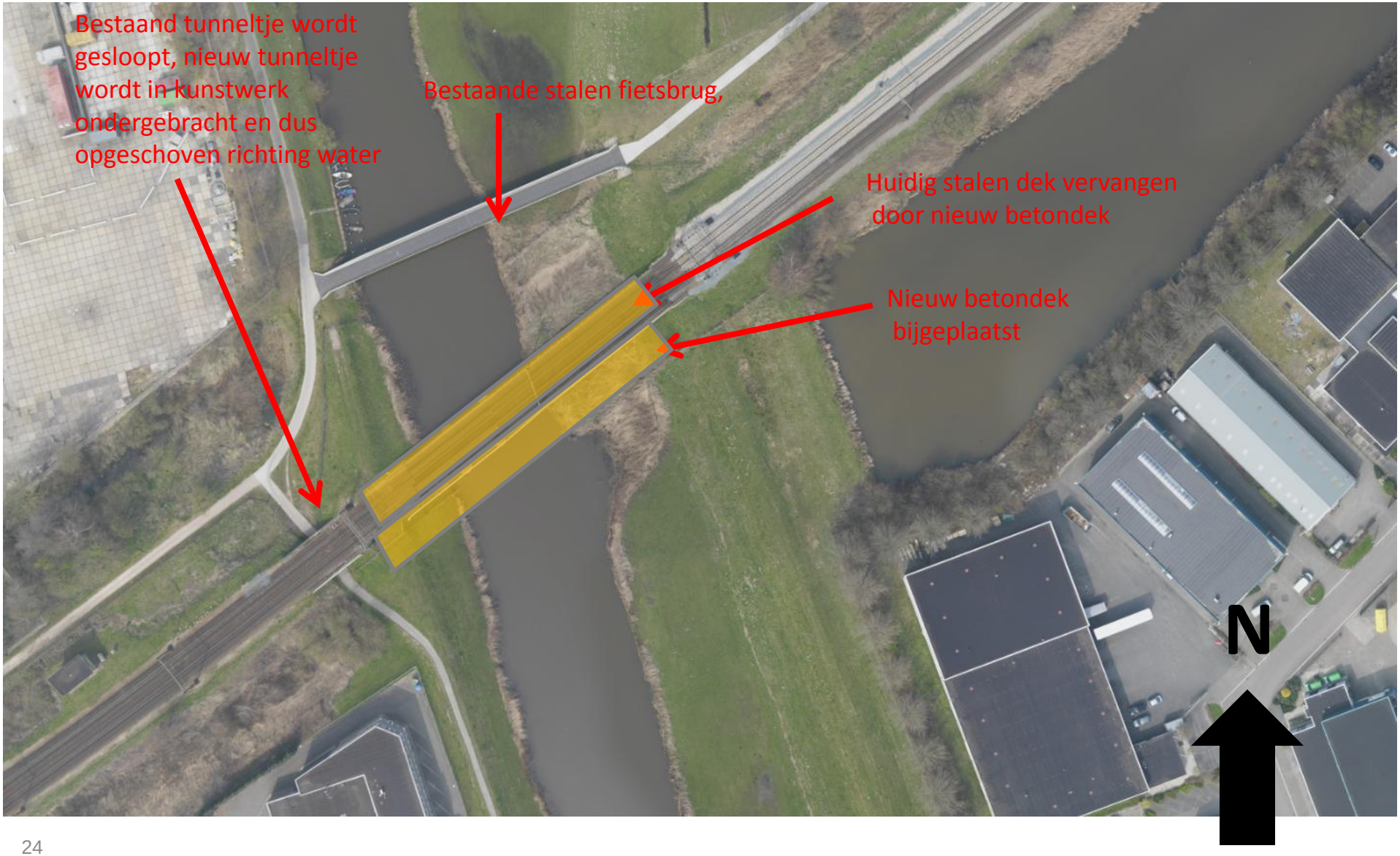

Nieuwe Wetering, fotoblad

Noordzijde, met fietsbrug (ligt iets verder op) en tunneltje (wordt gesloopt en vervangen)

Zuidzijde, stalen brugdekken worden vervangen door betondekken

Nieuwe Wetering, bouwkundige tekening (komt niet geheel over met vormgevingsdocument)

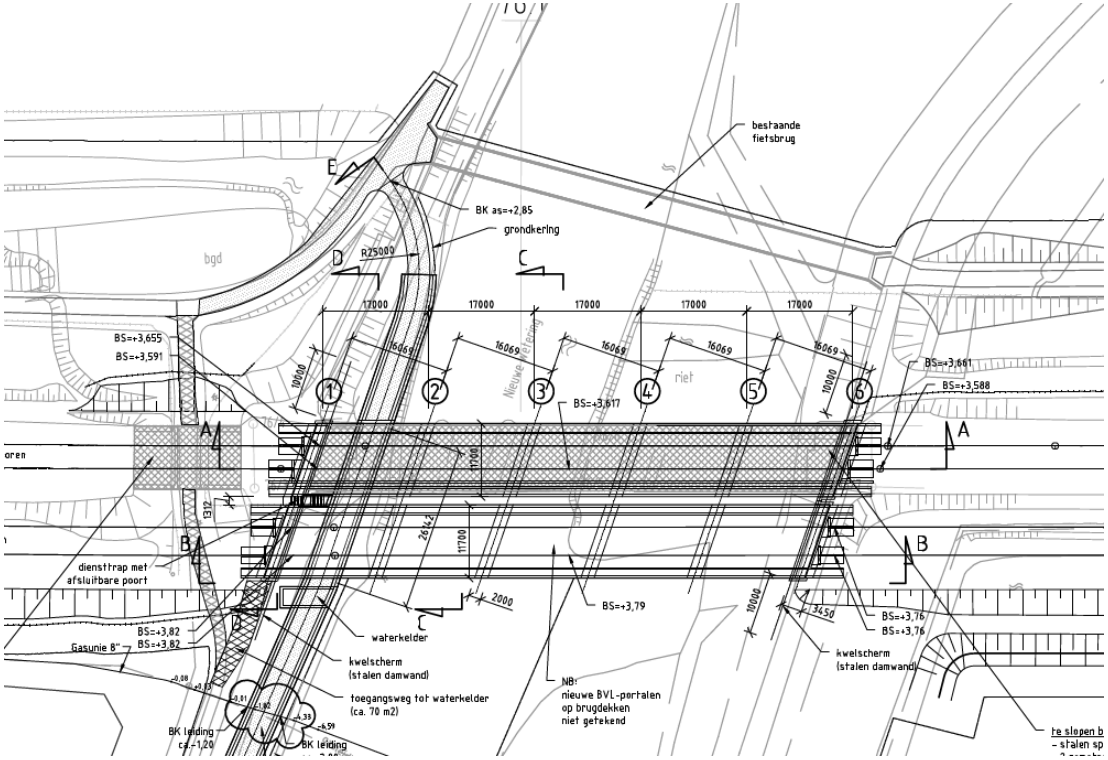

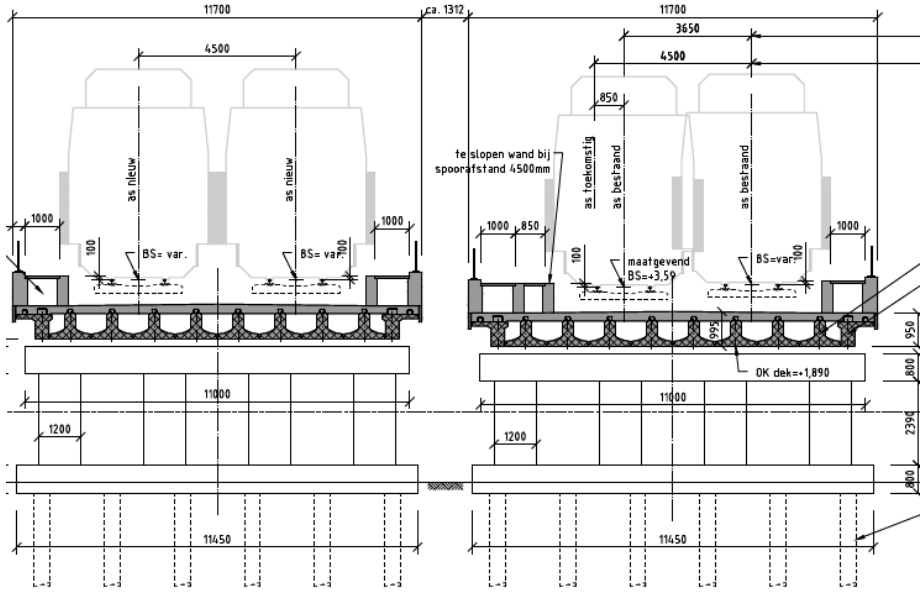

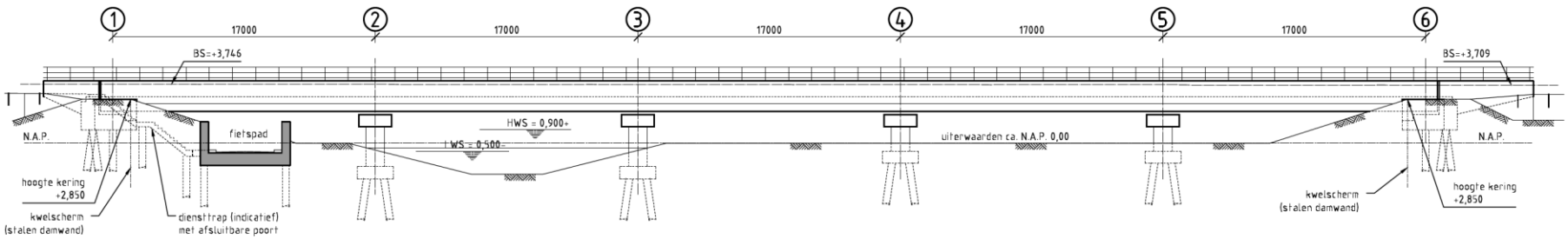

Aanzicht B-B (nieuwe sporen)

Schaal 1:200

Nieuwe Wetering, vormgevingseisen

Algemeen
De huidige brug wordt volledig vernieuwd. Daarbij wordt de huidige tunnel gesloopt en ondergebracht in het nieuwe kunstwerk.
Een stukje verderop ligt een nieuwe fietsbrug tbv van het Marslandenpad. Er is geen aansluiting gezocht bij de vormgeving van de fietsbrug. Die brug ligt er namelijk niet direct naast en is van een andere schaal en materiaal (is van staal). Het is in dit geval sterker om de beide kunstwerken juist verschillend te laten zijn.

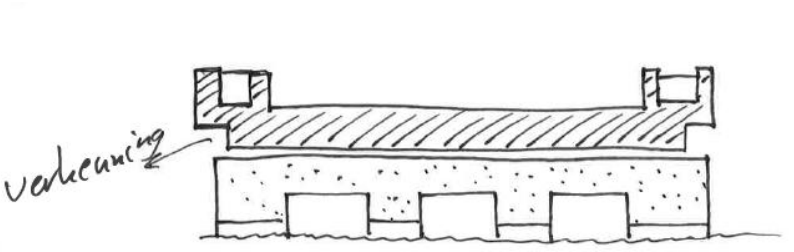

Dekken
- Dekhoogte en aanzichthoogte zo minimaal mogelijk maken.
- Dekken een verkenning geven zodat de onderzijde ca 700 mm hoog is en ca 700 mm diep is.
- Vooraanzicht dek en onderzijde dek tot de verkenning uitvoeren in gekleurd beton, grijsschaal 7 met een horizontale profilering.

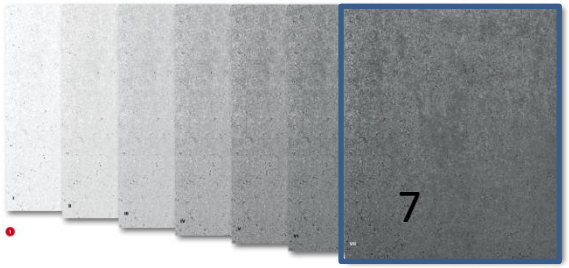

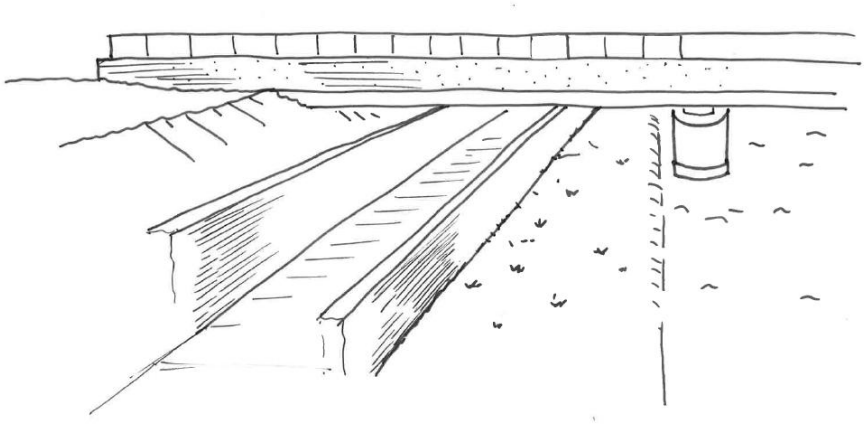

Referentiebeeld profilering dek

Nieuwe Wetering, vormgevingseisen

Hekwerken

- Hekwerken uitvoeren conform schets. Kleur donkergrijs
- Baluster uitvoeren als U-profiel, bovenregel als koker (in dezelfde maat als U-profiel). Horizontale geleding dmv RVS staalkabels.

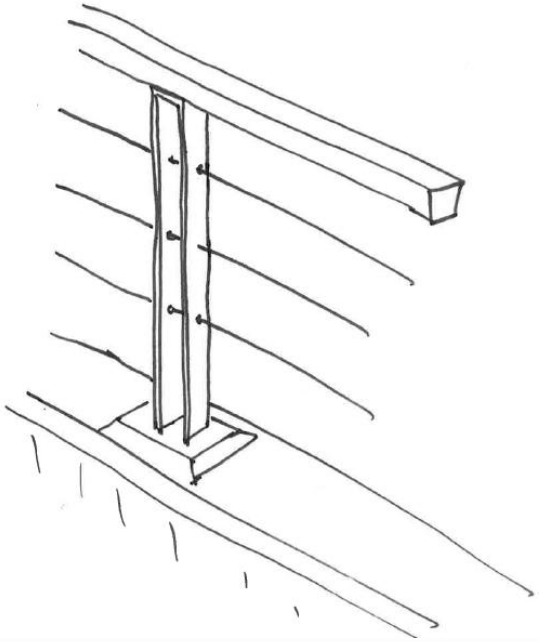

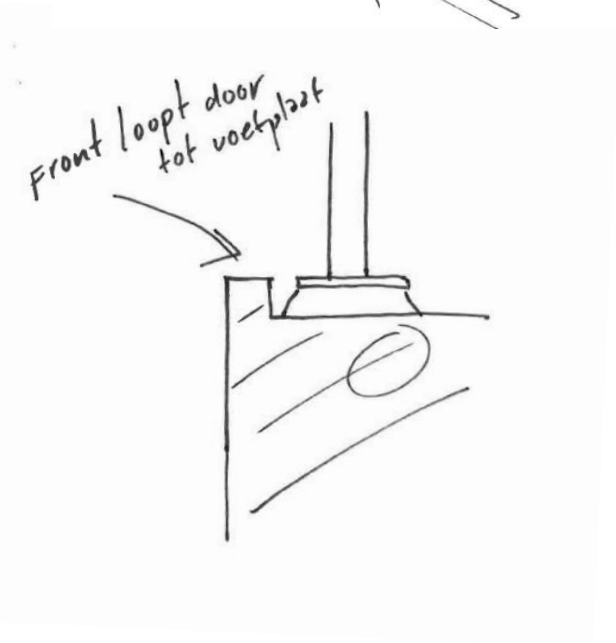

Nieuwe Wetering, vormgevingseisen

Wanden

- De wanden naast het fietspad uitvoeren in gekleur beton (aardetint, gepimenteerd) met een profilering gelijkend op het referentiebeeld.

Verlichting

- Verlichting maken dmv vierkante spots die opgenomen zijn in de wand van het fietspad, 2 stuks onder het viaduct, inbouw

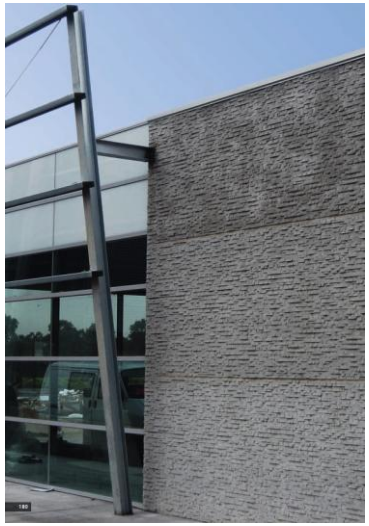

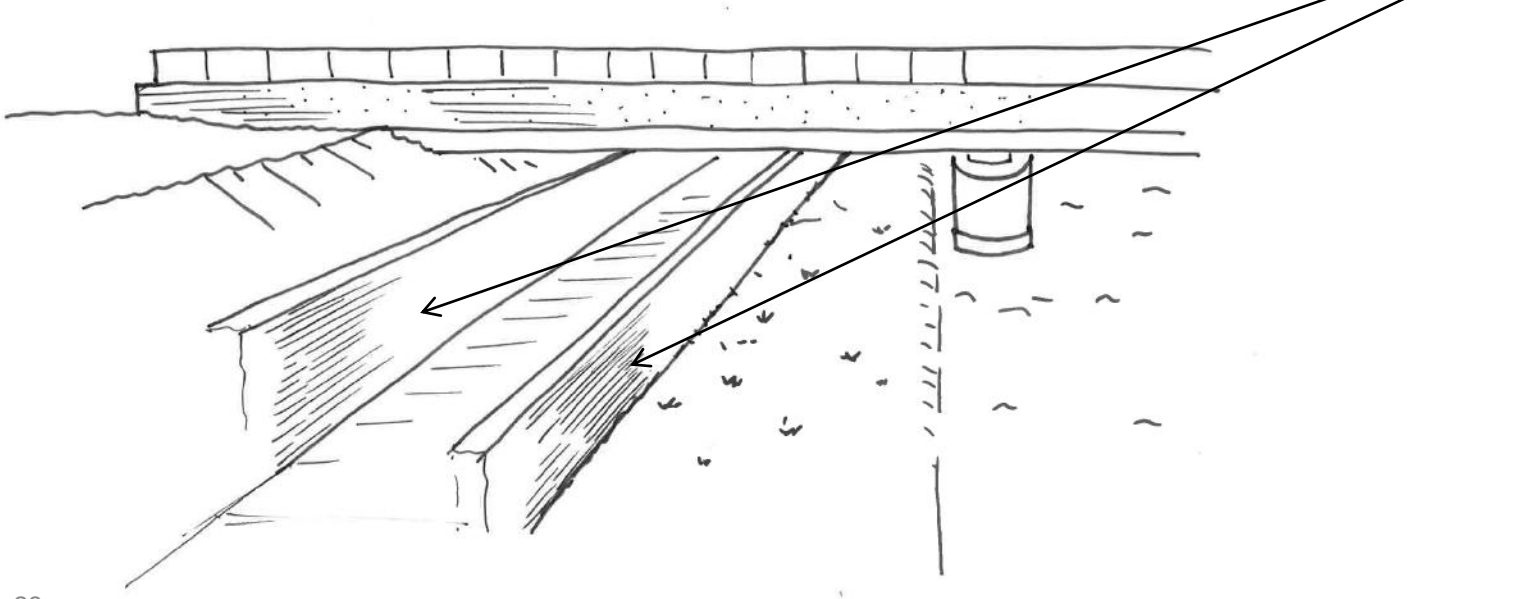

Nieuwe Wetering, vormgevingseisen

Middensteunpunten

- De onderslagbalk en de kolommen moeten één geheel vormen. Gezamenlijk moet het er als een wand met gaten uitzien. De wand zo slank mogelijk maken.
- Uiteinden van de constructie beëindigen met halve cirkel.
- Onderslagbalk met kolommen bij voorkeur niet laten uitstekenten opzichte van smalste deel dek.
- Aan de onderkant, 150 mm boven de normale waterstand, een verkenning aanbrengen. Onder de verkenning moeten de peilers in donker beton worden uitgevoerd. Daarboven in beton grijsschaal-3.

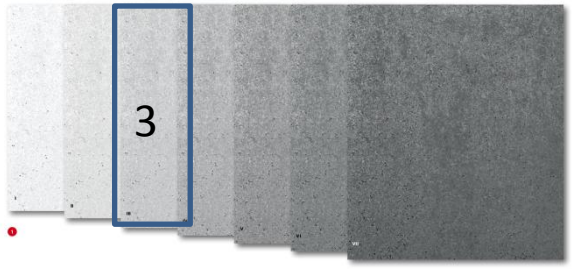

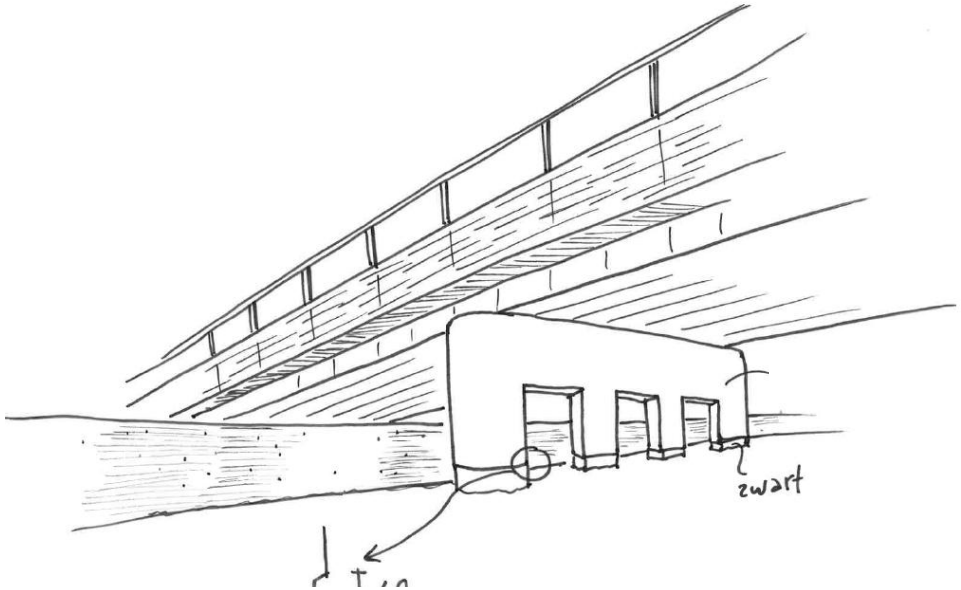

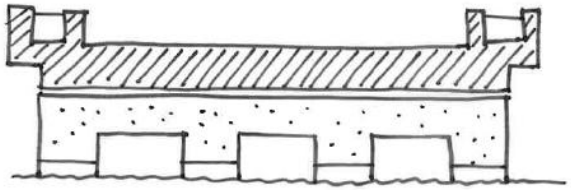

Onderslagbalk bij voorkeur niet breder dan smal deel dek

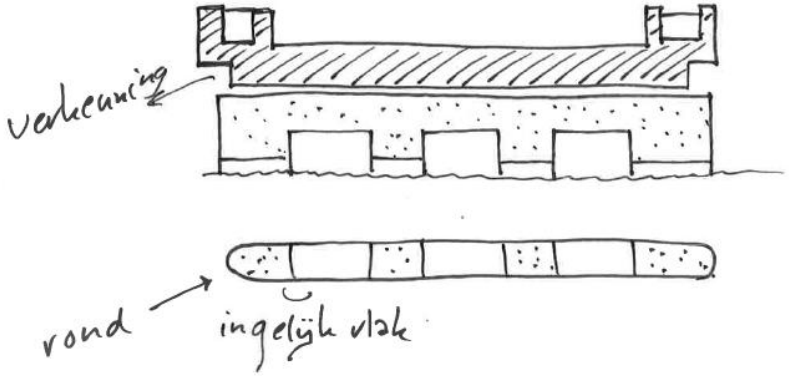

Onderslagbalk mag, indien nodig ivm prefab systeem, uitsteken

9. Ceintuurbaan

Van bestaand kunstwerk wordt fietspaddeel afgesloopt

Nieuw, losliggend dek voor twee sporen

Nieuw, losliggende dek voor fietspad

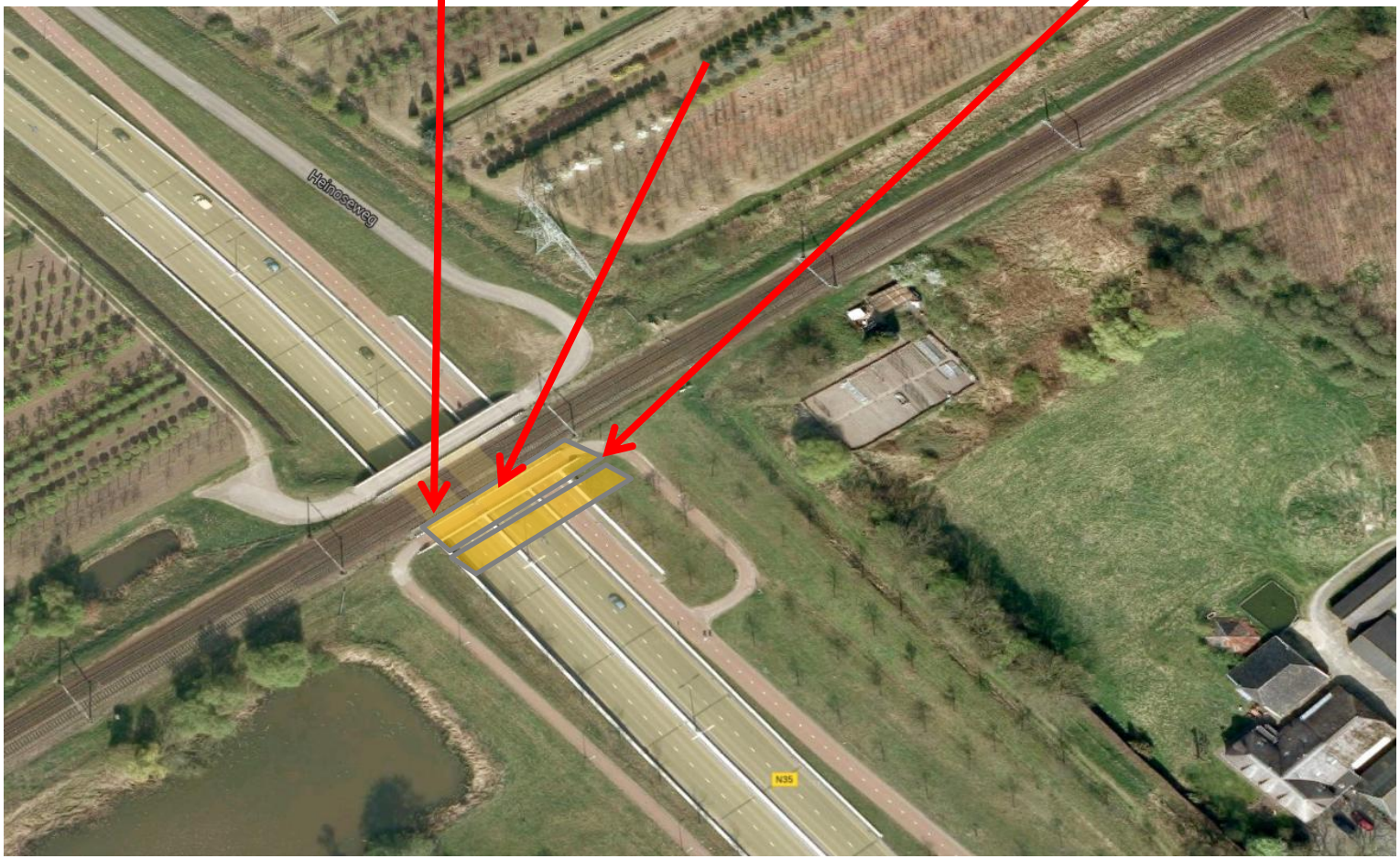

N

Ceintuurbaan, fotoblad

Zuidzijde, worden dekken bijgeplaatst

Noordzijde, blijft ongewijzigd

Ceintuurbaan, bouwkundige tekening (komt niet geheel over met vormgevingsdocument)

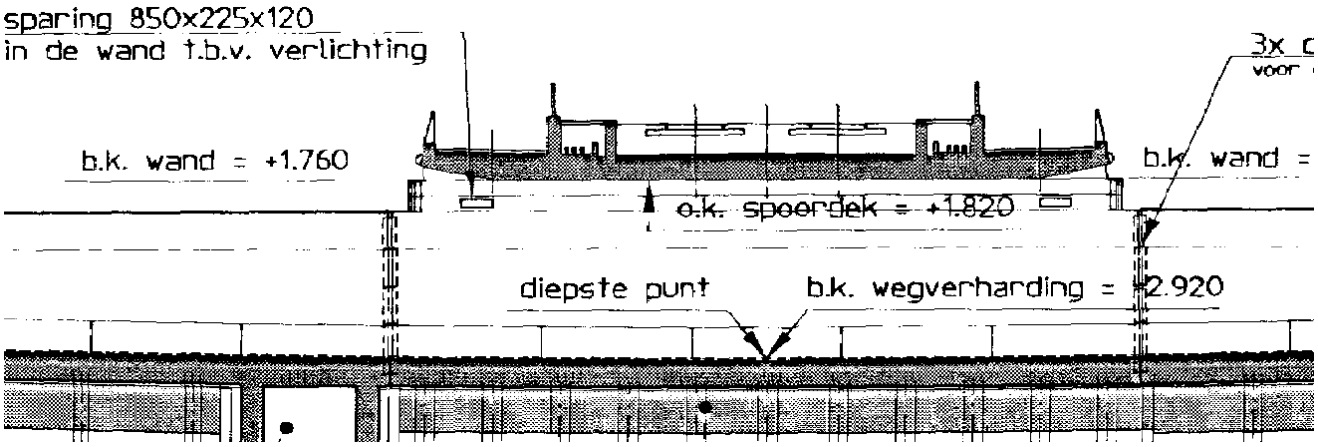

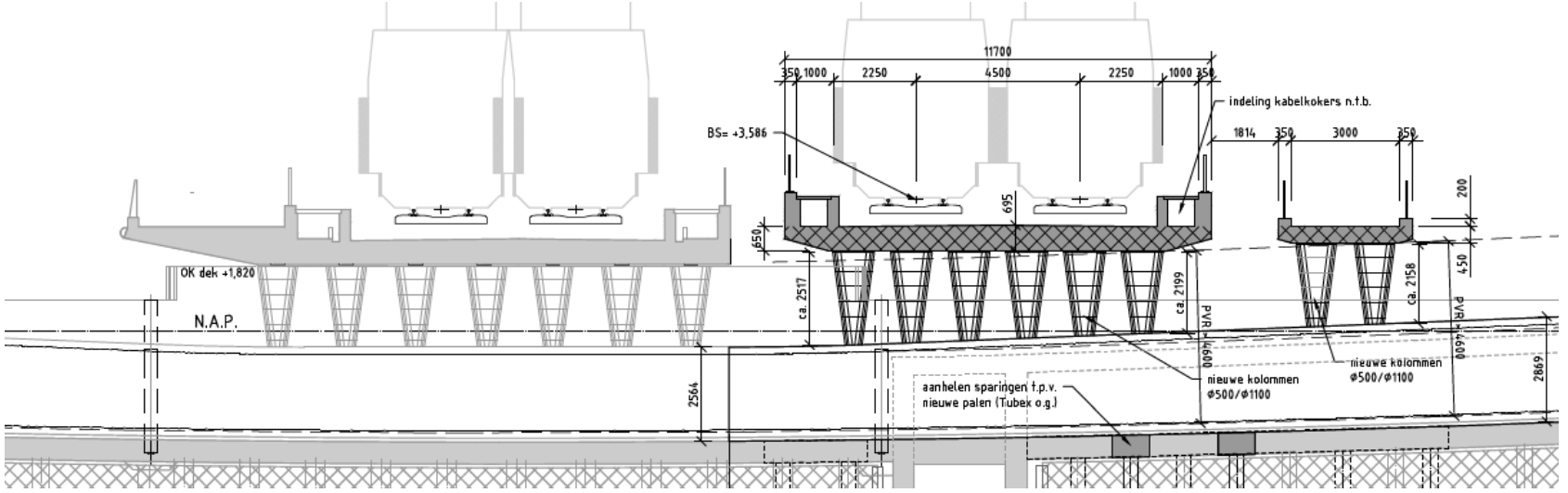

Bestaand viaduct

Nieuw viaduct

Nieuw viaduct

Ceintuurbaan, bouwkundige tekening

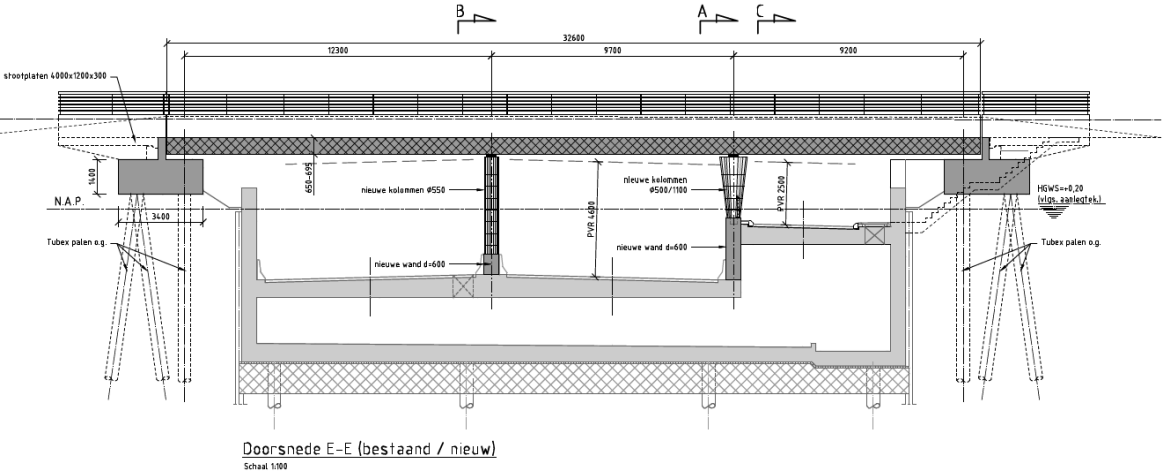

Doorsnede E-E (bestaand / nieuw)

Schaal 1:100

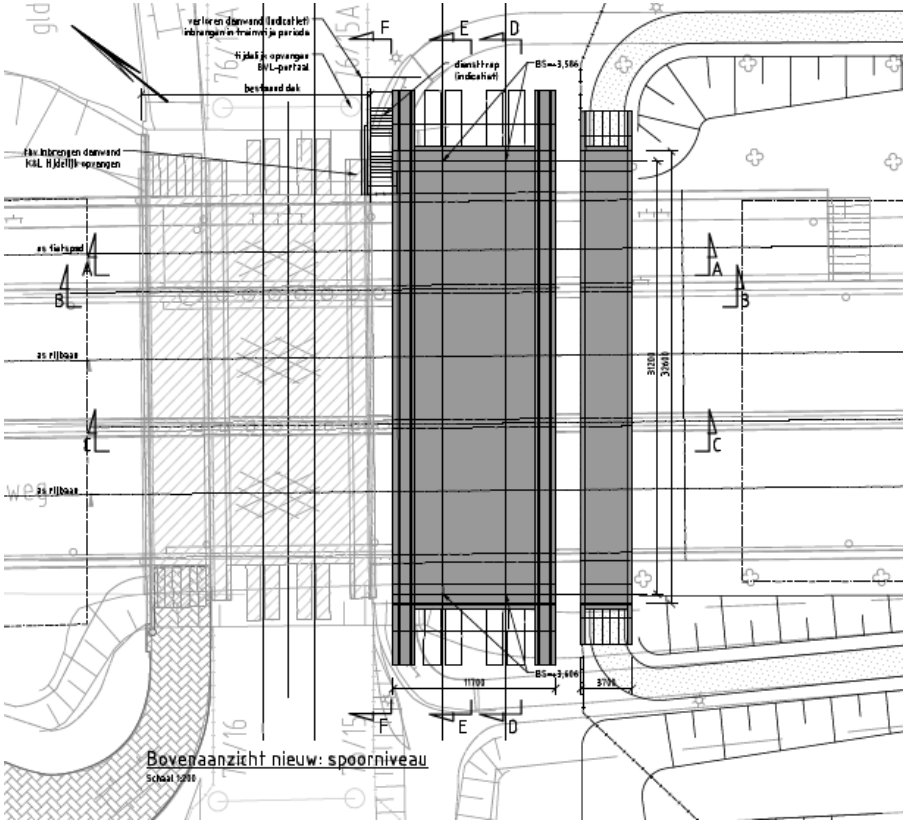

Bovenaanzicht nieuw: spoorniveau

Schaal 1:200

Ceintuurbaan, vormgevingseisen

Dekken

- Dekhoogte en aanzichthoogte zo minimaal mogelijk maken.
- Bovenkant passeerpad (en betonnen zijkanten) zo laag mogelijk maken (binnen mogelijkheden t.o.v. OVS) zodat nieuwe kunstwerk niet nog hoger lijkt te liggen dan deze al ligt.
- Dek tbv spoor aan onderzijde bij uiteinde (zuidzijde) afschuinen, verjongen over de breedte van het passeerpad conform referentie (meest rechtse afbeelding). Schuinte zo sterk mogelijk maken. Bolvormig profiel (beton) conform bestaand toevoegen. Daarboven recht maken met horizontale profilering van ca 15 cm
- Dekrand rondom vide recht maken. Afwerking met rasterprofilering, dwz zowel horizontale verdiepte banen aanbrengen. Banen ca 150 mm hoog, gelijkmatig verdelen. Diepte en afmeting voegen conform de voegen van de huidige betonwanden.
- Dekrand tbv fiets aan onderzijde afschuinen over zo lang mogelijke breedte tot aan kolom. Bovenzijde ook afschuinen, ca 30 graden.
- Dekken (met behoud van maat en vorm) over landhoofden door laten lopen, dus geen verhoogd landhoofd maken zoals gedaan is aan de noordzijde.

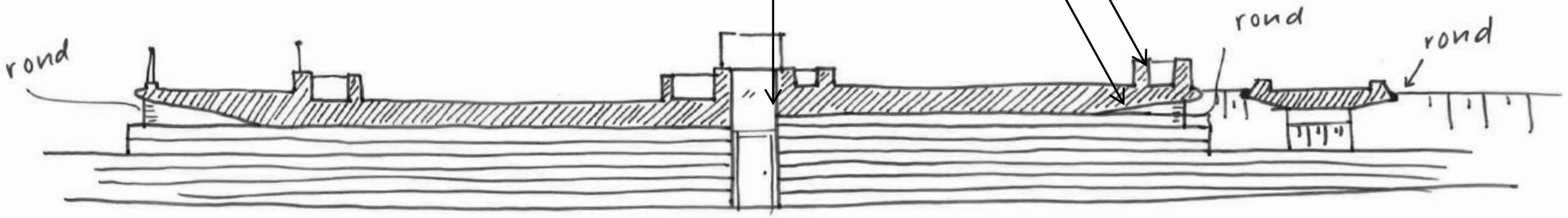

Bestaand viaduct | Nieuw viaduct | Nieuw viaduct

Ceintuurbaan, vormgevingseisen

Hekwerken

- Hekwerken uitvoeren conform huidige hekwerken
  Beëindigen met een omgezette bovenregel, die echter niet met een grote boogstraal wordt beëindigd (zoals huidige beëindiging, zie foto), maar met een hoek van 90 graden.
  Hekwerken op fietspad in dezelfde vormgeving, maar schuiner gezet, ongeveer schuinte van dekrand volgend

Wanden

- Nieuwe wanden precies zo uitvoeren als bestaand.
- Wanden onder spoor tot boven toe door laten lopen met een zelfde horizontale voegverdeling. Hoge wand niet door laten lopen onder fietspad. Talud maken onder fietspad.
- Bovenste deel van de wand bij het uiteinde afronden conform bestaand.
- Tussen de spoordekken wand onderbreken en over de volledige hoogte een stalen frame maken met deur die toegang geeft tot trap.

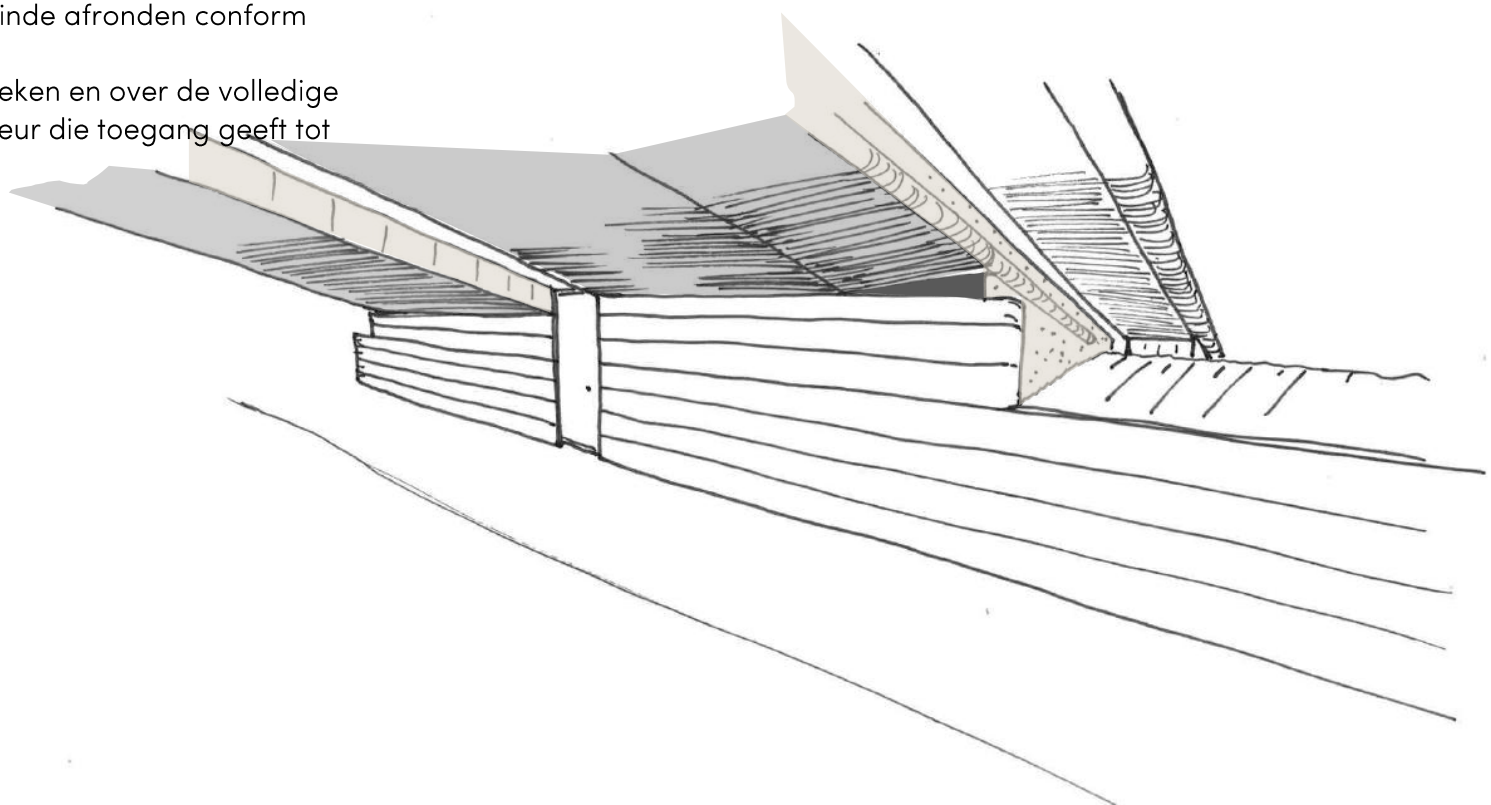

Ceintuurbaan, vormgevingseisen

Verlichting

- Aantal verdiepte spots aanbrengen in het dek zodat de wanden aangelicht kunnen worden.

Kolommen

- Kolommen precies zo maken als bestaand, zowel tav afmetingen als tav afwerking. Rechte kolommen maken in het verlengde van de huidige rechte kolommen, conische kolommen in het verlengde van de conische kolommen.
- Zo weinig mogelijk kolommen plaatsen, in elke geval niet dichter op elkaar dan de huidige kolommen staan.
- Het heeft grote voorkeur dat de fietsbrug ondersteund wordt door één kolom in dwarsrichting.
- Alleen kolommen plaatsen op de huidige kolom-assen.
- Ter plaatse van het fietspad één kolom maken.

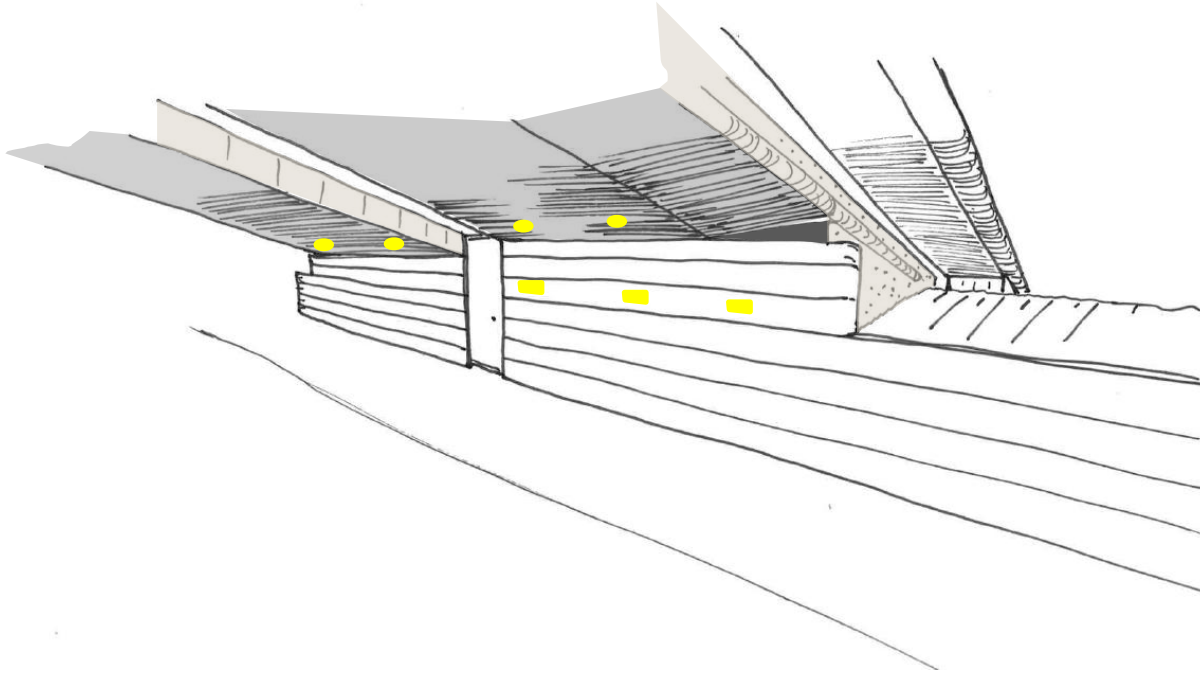

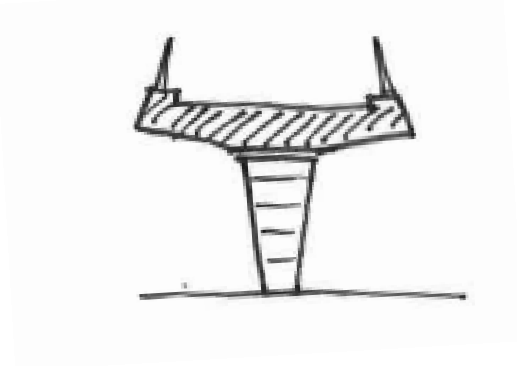

10. Zalnese Wetering

Twee nieuwe bruggen
Sporen schuiven op richting zuiden

Waterprofiel wordt aangepast

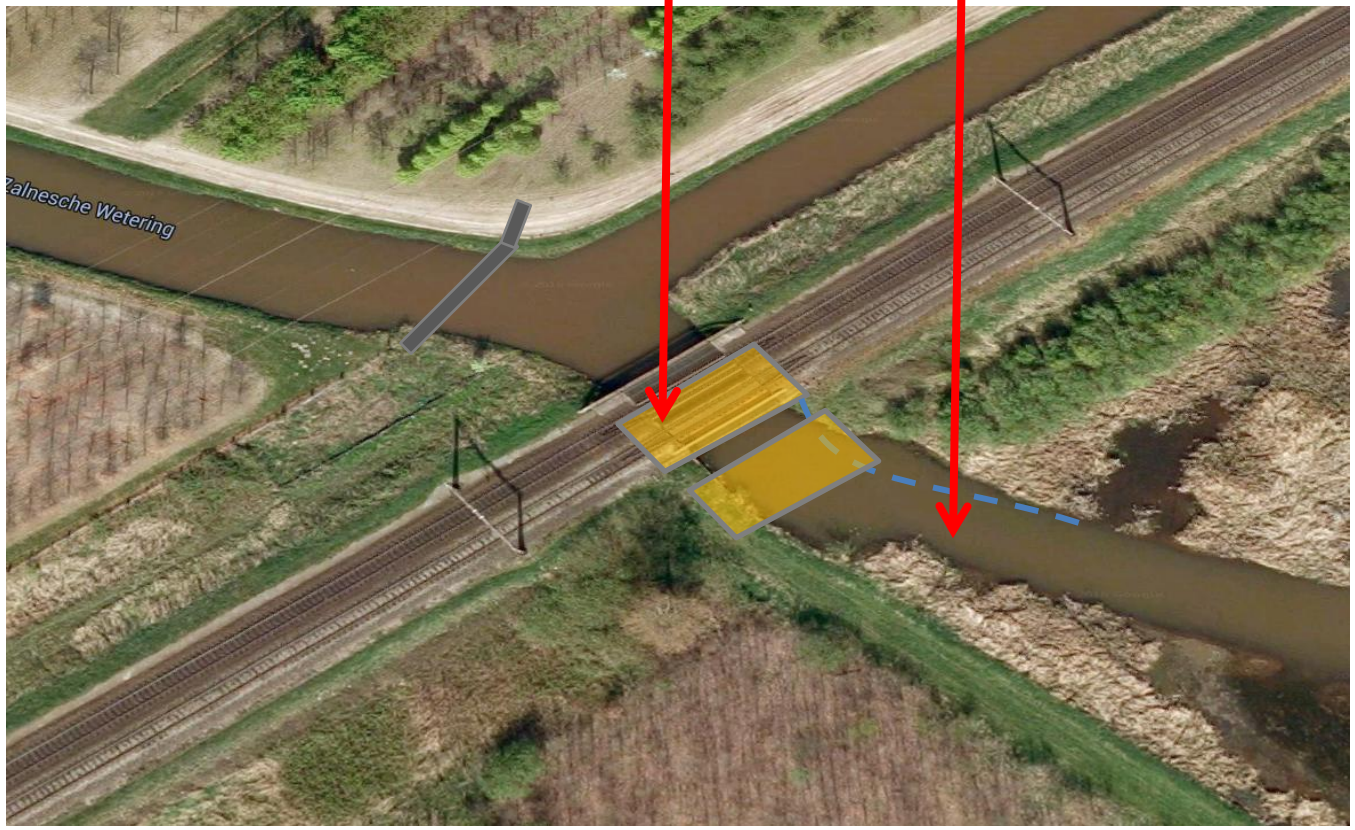

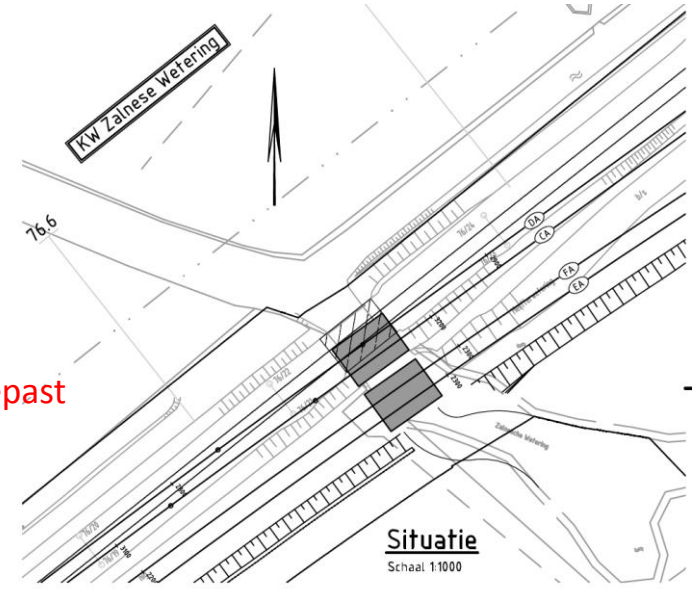

N

Zalnese Wetering, fotoblad

Zalnese Wetering, bouwkundige tekening

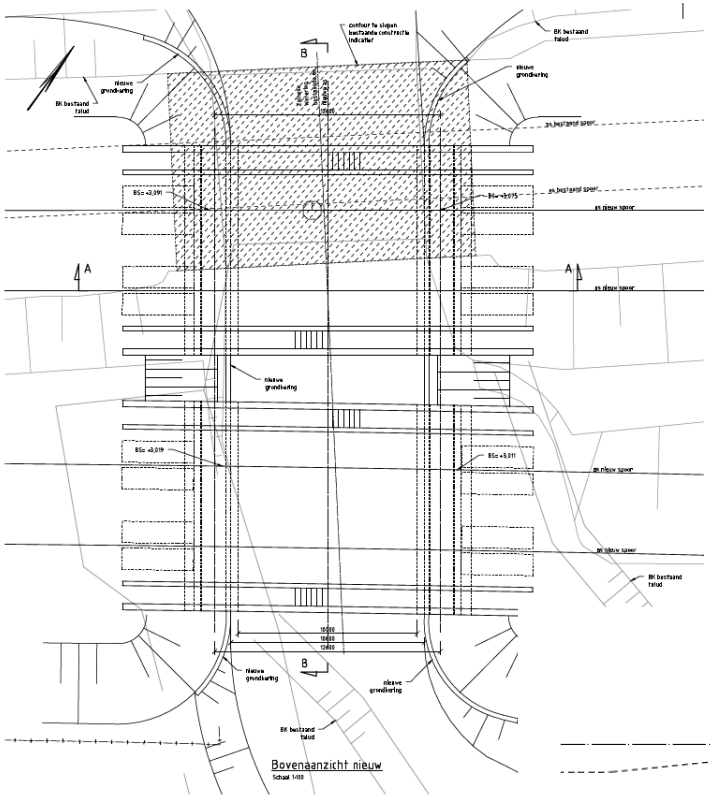

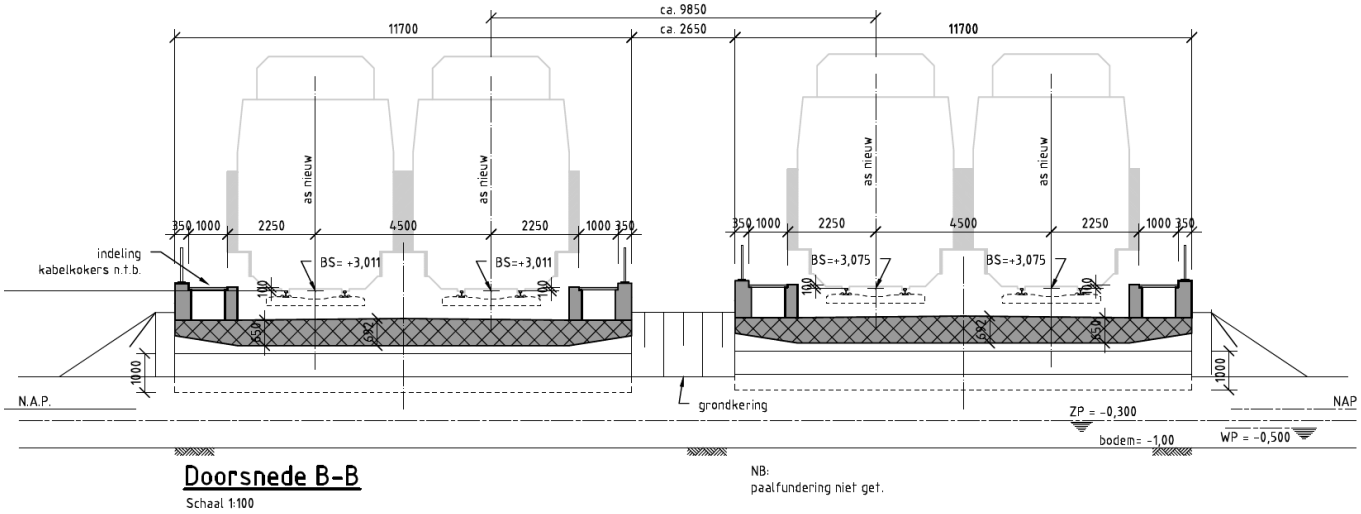

Doorsnede B-B
Schaal 1:100

NB:
paalfundering niet get.

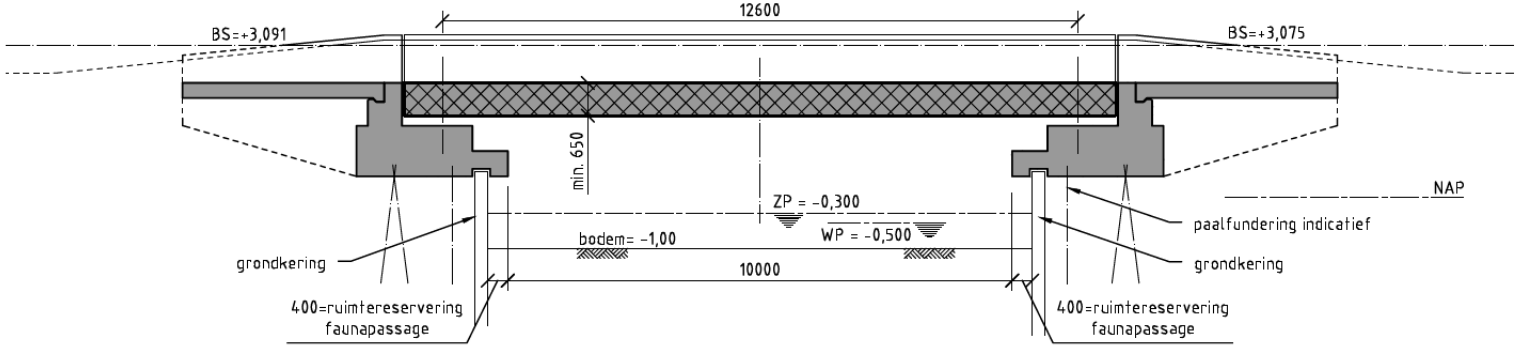

Doorsnede A-A nieuw
Schaal 1:100

Zalnese Wetering, vormgevingseisen

Algemeen

- De huidige brug (twee sporen) wordt weggehaald en vervangen door twee bruggen voor in totaal vier sporen.

Dekken

- Dekhoogte en aanzichthoogte zo minimaal mogelijk maken.
- Geen middensteunpunten maken.
- Dekken verjongen aan alle zijden zodat het aanzicht 20 tot 30 cm minder hoog wordt. Verjongen geleidelijk uitsmeren over een lengte van minimaal 1.30 m per zijde.
- Vooraanzicht dek en onderzijde dek tot de verkenning uitvoeren in gekleurd beton met een profilering.

Referentiebeeld profilering dek

Zalnese Wetering, vormgevingseisen

Hekwerken

- Hekwerken uitvoeren conform schets. Kleur donkergrijs
- Baluster uitvoeren als U-profiel, bovenregel als koker (in dezelfde maat als U-profiel). Horizontale geleding dmv RVS staalkabels.

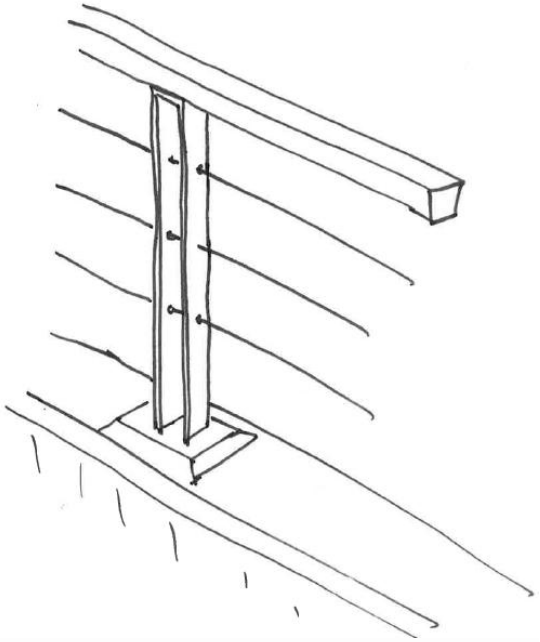

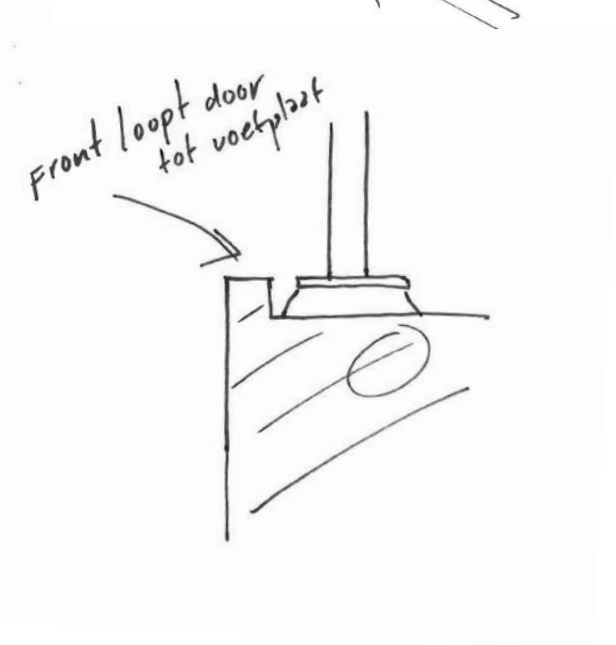

Zalnese Wetering, vormgevingseisen

Wanden

- De vleugelwanden doortrekken voor een mogelijke betonnen neus (ter opsluiting van damwanden) en mogelijk andere uitstekende elementen.
- De vleugelwanden op dezelfde manier uitvoeren als de zijkant van het dek (zelfde kleur, zelfde profilering).
- Beschoeiing als damwandprofiel uitvoeren in cortenstaal.
- Afdekprofiel damwanden en ecologische richel uitvoeren in cortenstaal.
- Het afdekprofiel van de damwand buiten de bruggen moet aan de waterzijde in hetzelfde vlak liggen als de beëindiging van de vleugelwand.

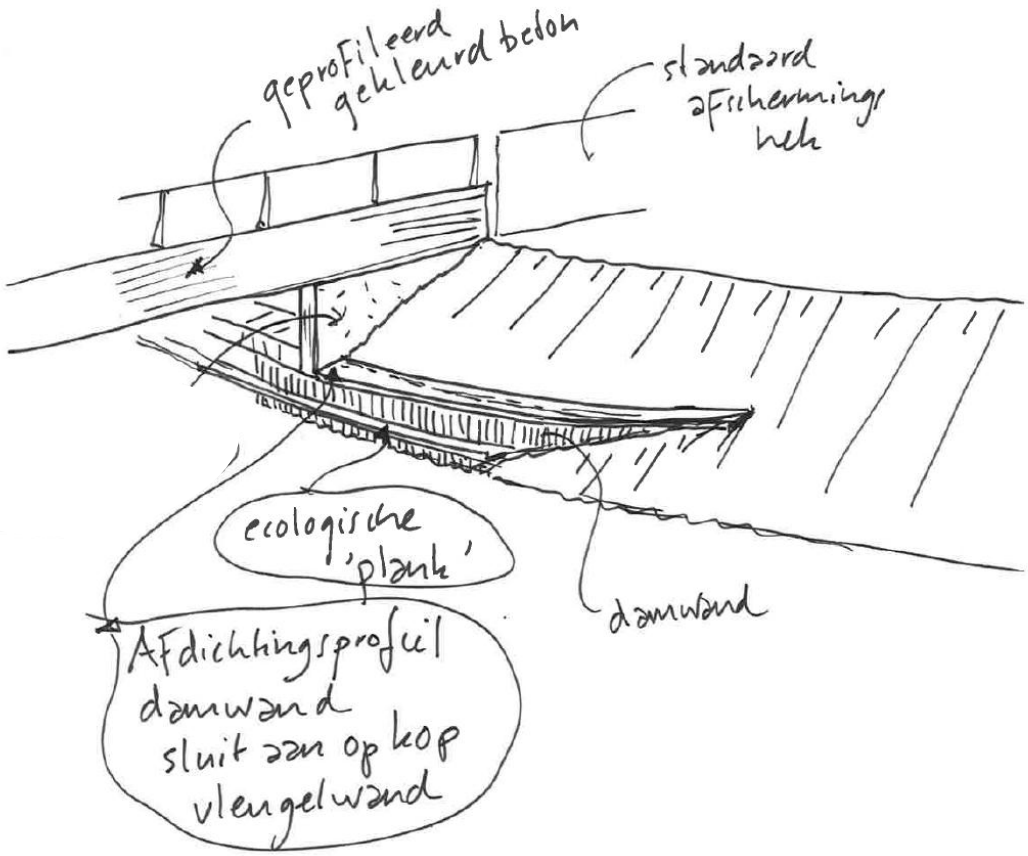

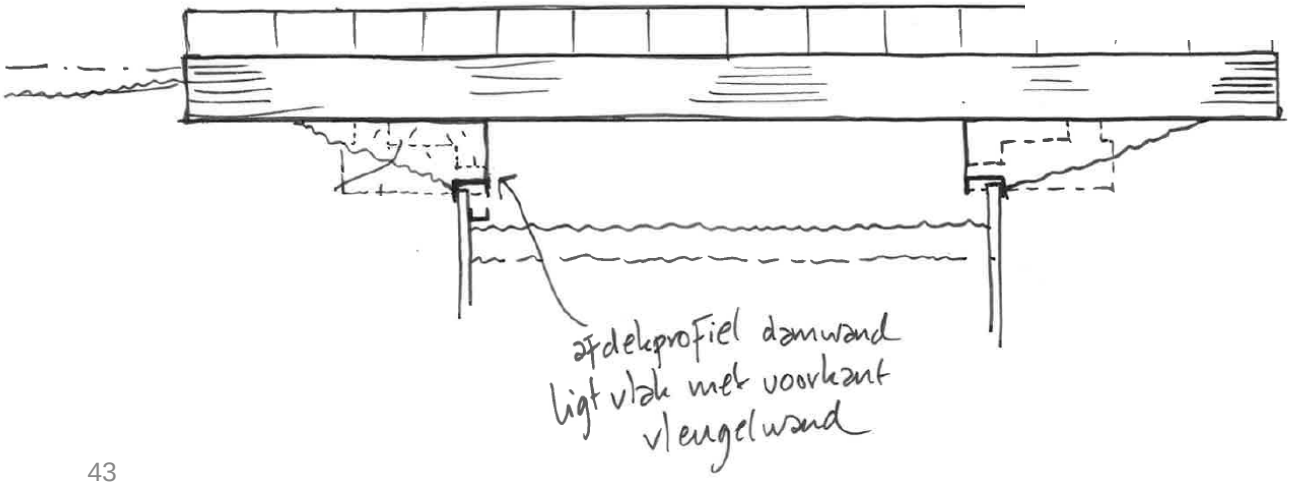

Standaard hek Prorail

11. Dive-under

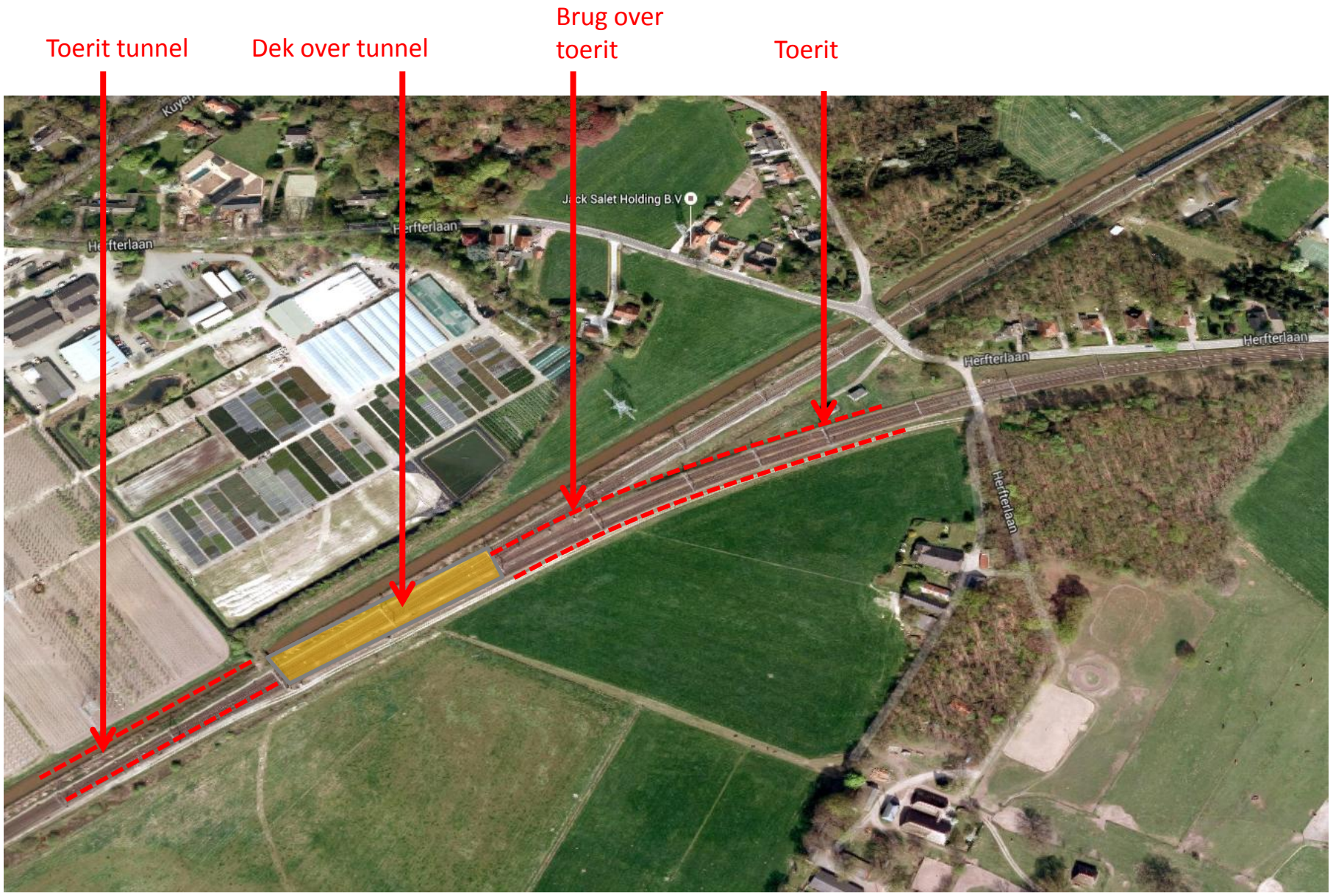

Dive-under, ingezoomd

Toerit tunnel, spoor duikt naar beneden

Spoor blijft op maaiveld, gaat over dek

Dek over tunnel

Brug over toerit

Toerit tunnel

Driehoek wordt ingevuld iom bewoners

Technische ruimten

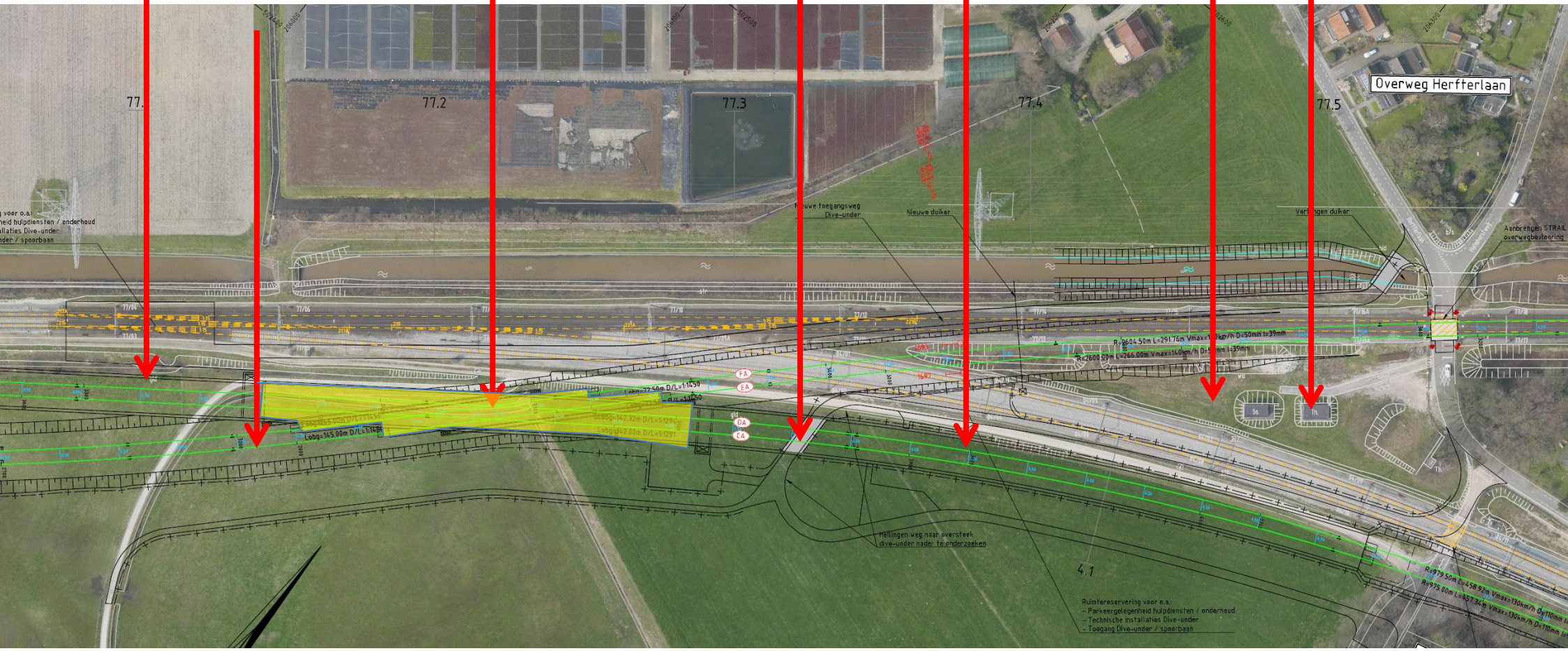

Dive-under, landschapsplan

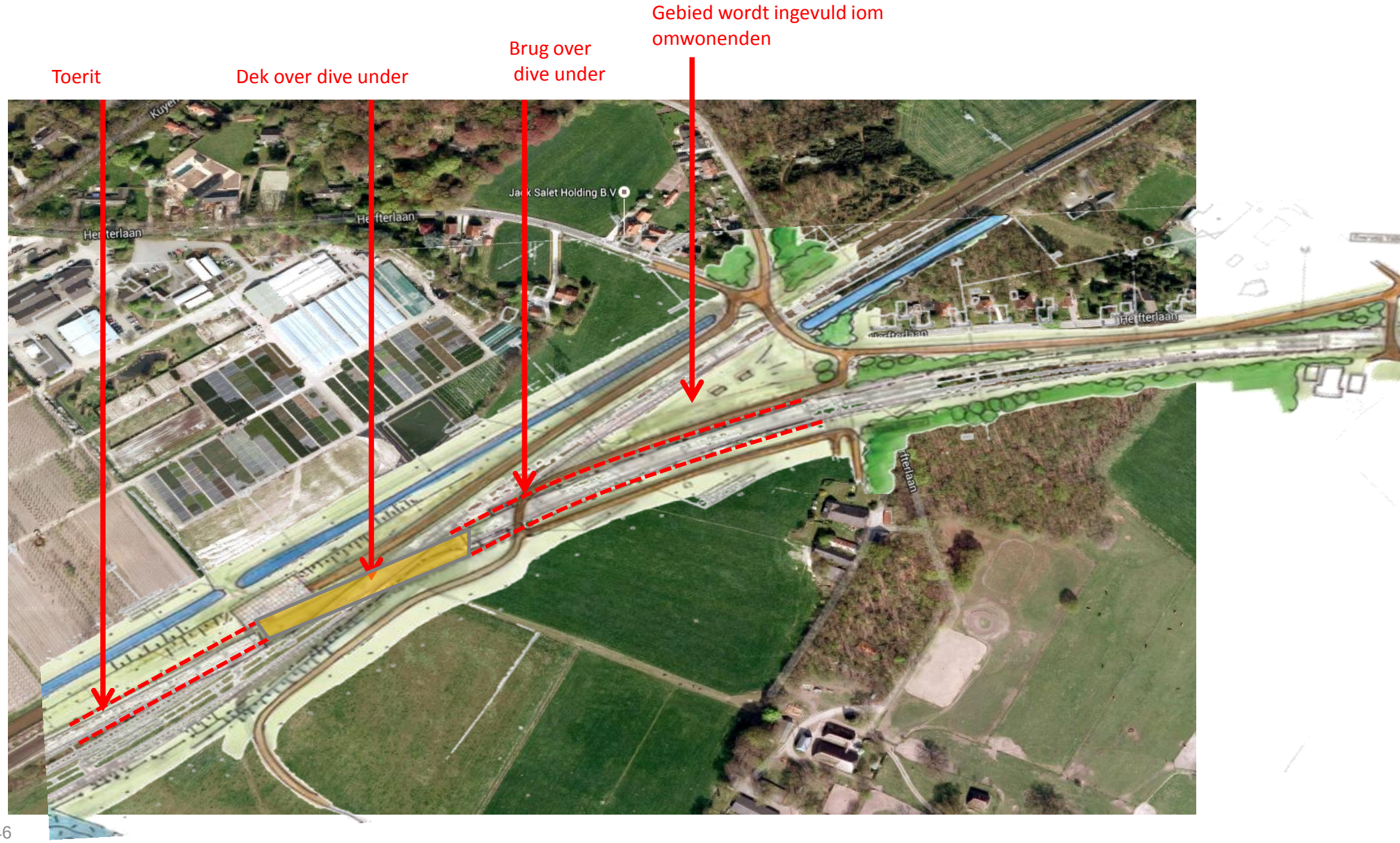

Dive-under, fotoblad

Dive-under, bouwkundige tekening

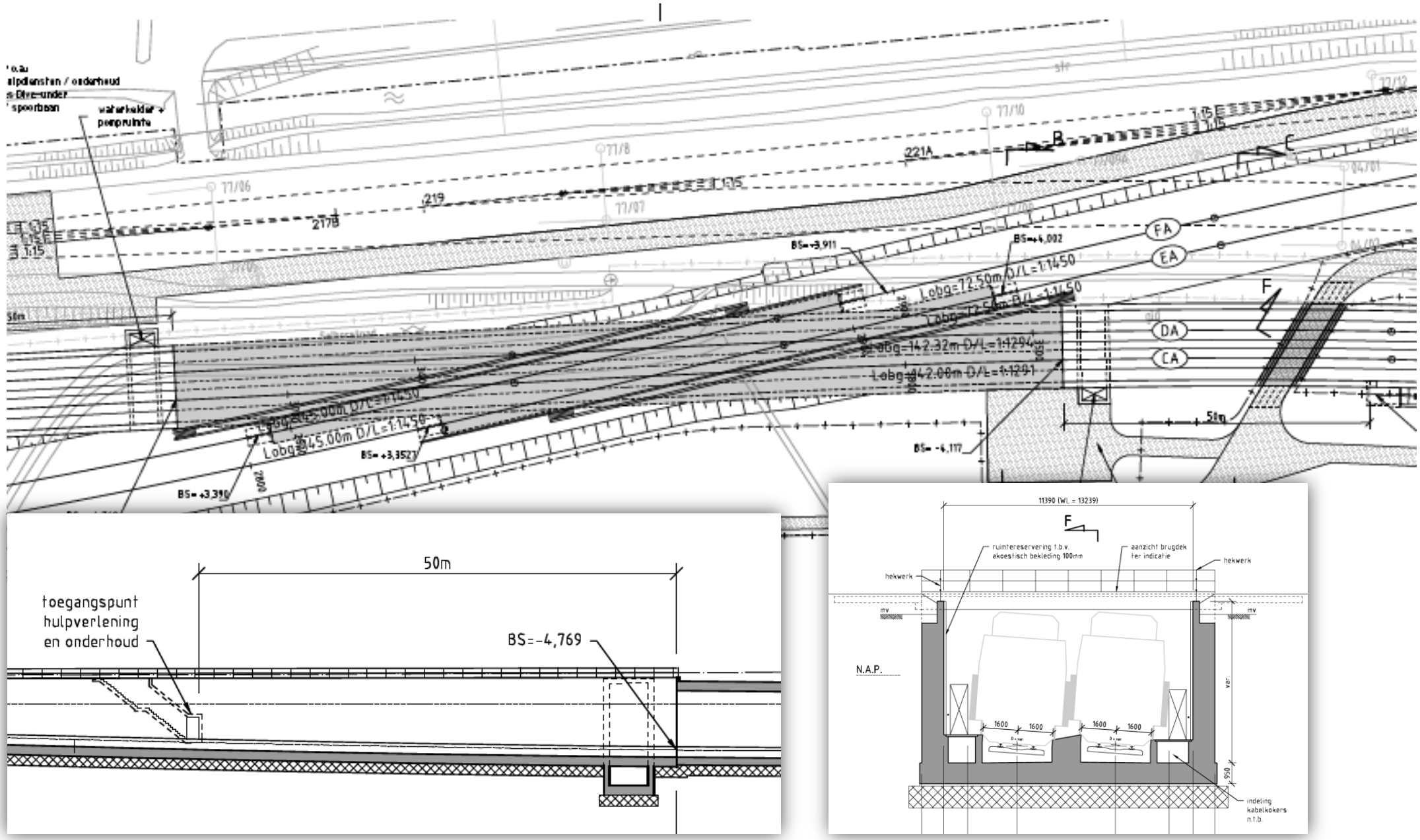

Dive-under, hekwerken

Algemeen

Vlak langs de dive-under loopt een recreatief fietspad. Het fietspad kruist met een brug de sporen. Deze recreatieve route maakt het extra noodzakelijk om hier een aantrekkelijk gebied van te maken dat niet overheerst wordt door een wildgroei aan hekwerken en objecten.. De aannemer zal nog met de beheersinstanties en de omwonenden tot een definitief plan moeten komen waarbij het basisprincipe is dat er zo min mogelijk hekken moeten komen. Hieronder de tekening met hekwerken voor zover nu voorzien.
In rood is aangegeven waar de spoorafscheiding voor het publiek zich bevindt. Deze afscheiding valt deels samen met de hekwerken op de dive-under. De hekwerken zijn zo geplaatst en ontworpen dat ze de dive-under in zijn richting benadrukken maar tegelijkertijd een groen beeld geven.

Landschapsplan en vormgevingseisen

Voor het gebied rondom de dive-under zal tzt nog een definitief landschapsplan worden gemaakt. Dit kan betekenen dat de hier voorgestelde vormgeving nog moet worden aangepast op het landschapsplan. Vooralsnog worden echter onderstaande ontwerp-eisen meegegeven.

- Valbeveiligingshek werknemers, beton 1 m
- Valbeveiligingshek werknemers, beton en gaas, 1.80 m
- Valbeveiligingshek werknemers, gewapende grond, 1 m
- Spoorafscheidend hek, 1.80 m, gewapende grond, gaas
- Spoorafscheidend hek, 1.80 m, gaas
- Alternatieve route om opstelplaats langs, geen voorkeur!)

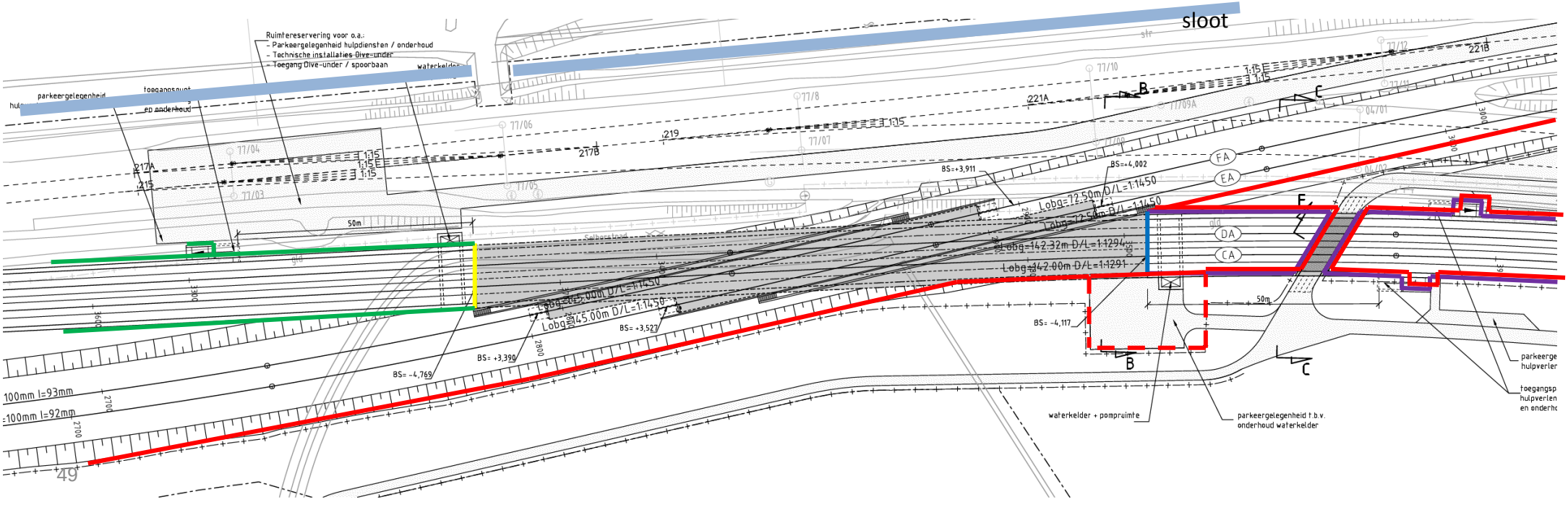

Dive-under, vormgevingseisen

Omranding en hekwerken

- Er moeten zo weinig mogelijk hekwerken in dit gebied worden toegepast om visuele rust in het gebied te houden. Zo moet samen met de beheersorganisatie onderzocht worden of het hek om het opstelterrein vermeden kan worden en of zo veel mogelijk hekken gecombineerd kunnen worden (bijv valhekken op dive-under met de spoorveiligheidshekken). De totale uitstraling moet open, landschappelijk en groen zijn. De fietser moet zich niet ingesloten voelen door hekken.
- Rondom de dive-under dient de betonwand tot een meter boven maaiveld te worden opgetrokken. Later zal hier gewapende grond tegen aan worden gezet in een zodanige steilte zodat het niet overklimbaar is. De uiteindelijke uitstraling wordt dan een groene wand.
- Ter plaatse van de rode en paarse lijnen op de afbeelding komt bovennop dit 1 meter hoge grond/betonwandje een gaashekwerk van 80 cm zodat de totale hoogte 1.8 m is ter afscherming van het spoor. De detaillering hiervan moet worden uitgevoerd conform bijgaande schets. Te zien is dat bovenop het beton een stalen profiel is gemonteerd die gelijk ligt met het later aan te brengen gronddeel. Het gaas tussen de stijlen moet zo ver mogelijk naar voren worden geplaatst om overklimbaarheid te voorkomen. Het gaas en de stijlen in dezelfde schuinte plaatsen als het eronderliggende wandje.
- Ter plaatse van de trap moet de wand worden beëindigd dmv een donker geprofileerd segment. De vormgeving hiervan komt overeen met die van de fietsbrug over de dive-under (zie volgend blad). Dit segment in dezelfde schuinte maken als het grondtalud.
- Beneden aan de trap moet een afsluiting worden gemaakt, op maaiveld zijn er verder geen zichtbare elementen.

Wand dive-under tot 1 m boven maaiveld optrekken.
In tegenstelling tot deze afbeelding wordt er in Zwolle nog grond tegen aan geplaatst en gaas bovenop gezet. Ook maken we geen gebouw om het trappenhuis.

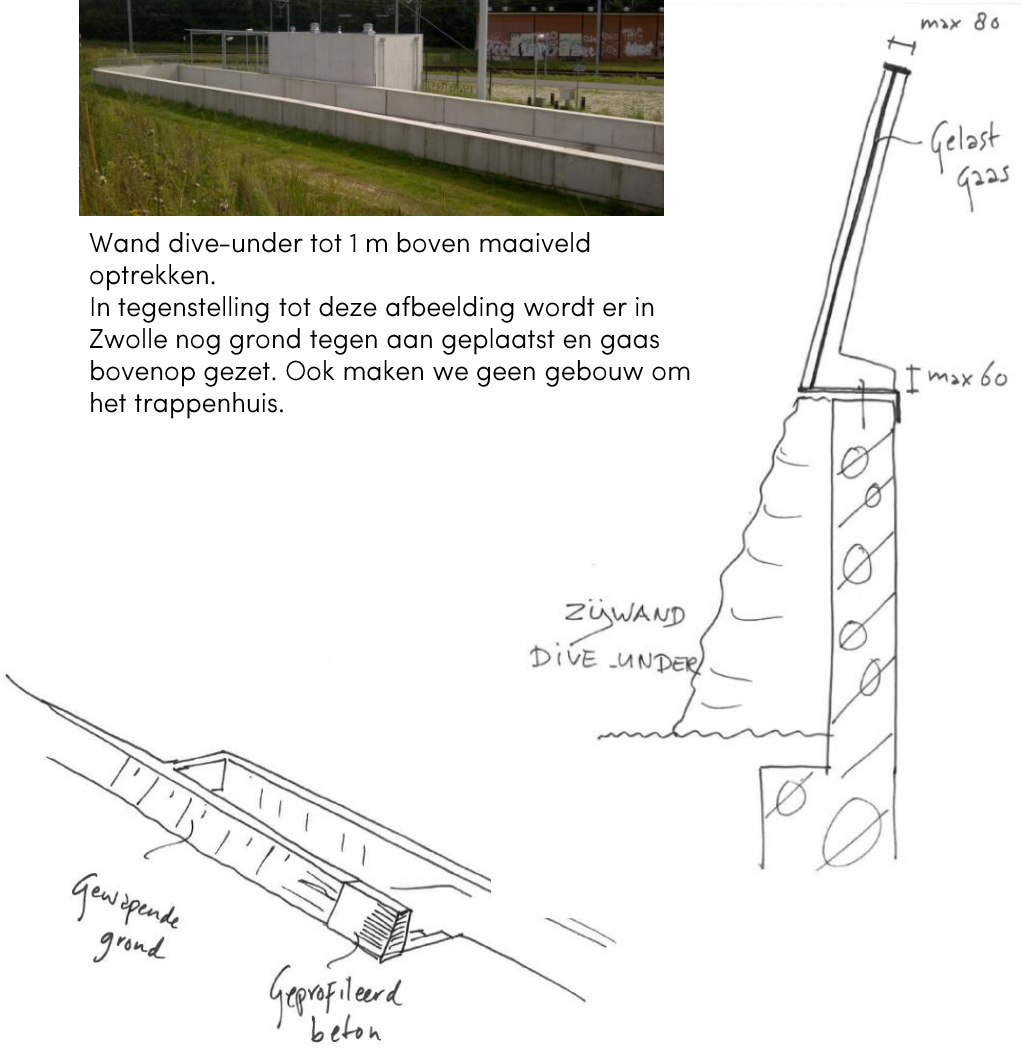

Dive-under, vormgevingseisen

Brug

- De wanden van de dive-under gaan zonder onderbreking in horizontale of verticale zin de hoek om over de wat hoger gelegen brug. De gewapende grond maakt op de overgang tussen rechte wand en schuin omhooglopende wand plaats voor het beton van de brug (met andere woorden: de brug krijgt oplopende betonnen zijvleugels).
- De wanden van de brug dienen dezelfde schuinte te krijgen als die van de dive-under. Dit geldt niet voor het aanzicht van de brug vanuit de dive-under zelf, hier moeten de wanden recht zijn.
- De wand waar het talud aan grenst, moet zover de hoek om worden gezet dat het talud hier tegenaan kan lopen.
- Het in het zicht zijnde beton van de brug, zowel aan de binnenkant van de brug als aan de buitenkant) moet worden uitgevoerd in donkergrijs beton. Ook moet hier een profilering, dezelfde profilering als bij de Nieuwe Wetering, worden toegepast.
- Op de verhoogde wand moet een leuning worden aangebracht conform nevenstaande schets.

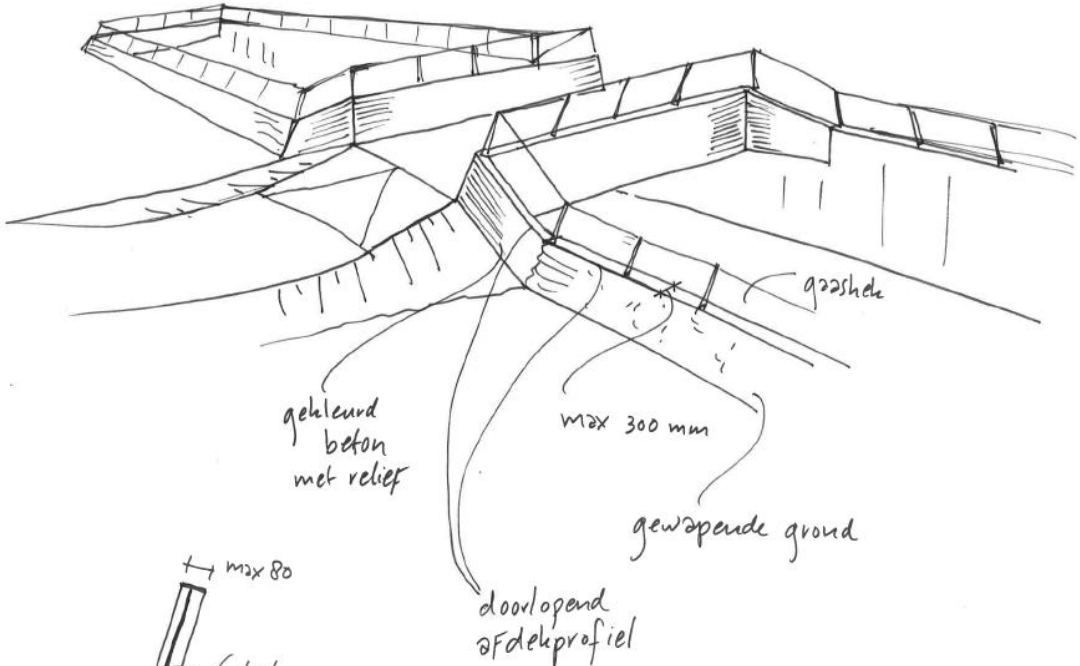

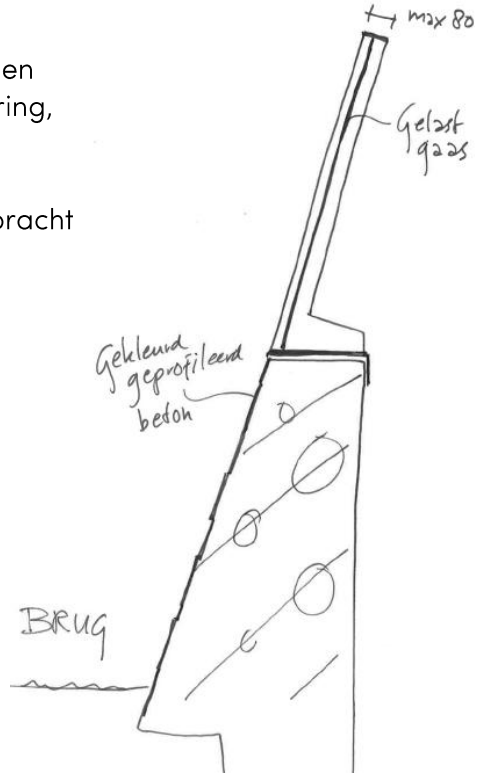

Dive-under, vormgevingseisen

Technische gebouwen

- De gevels van de technische gebouwen moeten, daar waar mogelijk worden bekleed met roosters waartegen een klimopmengsel kan gaan groeien.
- Voor de roosters en de deuren dient een ca 30 cm uitstekende (in de plattegrond) cortenstalen rand te worden gemaakt zodat het klimop hier niet gemakkelijk in of op gaat groeien .

Colofon

Opdrachtgever Prorail

Datum 17-07-2017

Projectnummer RA003033

Opgesteld door Wienke Scheltens, architect StudioSK, Movares
Telefoon: 0651416433

Uitgave Movares Nederland B.V.
Bezoekadres Daalseplein 100 3511SX Utrecht

ChristenUnie Zwolle

PvdA

MOTIE

Vormgevingsdocument Zwolle Spoort als aanvulling op welstandsnota

De Raad van Zwolle in vergadering bijeen op dinsdag 18 april 2017 voor besluitvorming over het Plan van Aanpak Zwolle Spoort,

overwegende dat:

- het tracébesluit voor de spooraanpassingen Zwolle Herfte door het ministerie van I&M is vastgesteld en ProRail op dit moment met de voorbereiding van de uitvoering bezig is,
- het project Zwolle Spoort diverse bouwopgaven omvat, zoals de herinrichting RGS-terrein, extra viaduct Hortensiatunnel, geluidsvoorzieningen Mimosastraat, nieuwe bruggen over de Nieuwe Wetering en over de Herfter Wetering, dive-under bij Herfte,
- ProRail werkt met een inpassingsplan en een vormgevingsdocument voor verschillende onderdelen van het project,
- gemeente Zwolle de verschillende onderdelen van het project Zwolle Spoort begeleidt en daarbij specifiek aandacht heeft voor meekoppelkansen en een goede ruimtelijke inpassing;

van mening dat:

- de ruimtelijke kwaliteit van de openbare ruimte waarin de bouwopgaven plaatsvinden behouden moet blijven, of liever nog moet verbeteren,
- de te realiseren kunstwerken zoals onder meer de bruggen over de Weteringen en de dive under beeldbepalende objecten zijn en daarom van hoge kwaliteit moeten worden vormgegeven en in relatie tot de Zwolse omgeving dienen te staan,
- de vormgeving van deze kunstwerken derhalve beoordeeld moeten kunnen worden in het kader van ons lokale welstandsbeleid;

roept het College op:

- het vormgevingsdocument, net als de welstandsnota, te gebruiken als inspirerend kader voor de vormgeving van de kunstwerken, die de ruimtelijke kwaliteit van de Zwolse omgeving moeten versterken en de raad te informeren op welke wijze uitvoeringsvoorstellen hieraan worden getoetst;

en gaat over tot de orde van de dag.

ChristenUnie
Gerdien Rots

PvdA
Jan Slijkhuis

Aangenomen
met algemene stemmen
18-7-2017

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	40258
Onderwerp	Vormgevingsdocument Zwolle Spoort en Hallo Spoor

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 07-11-2017

besluit:

1. Kennis te nemen van het Vormgevingsdocument Zwolle Spoort;
2. Het document "Hallo Spoor" vast te stellen;
3. De op 18 april 2017 aangenomen motie 'vormgevingsdocument Zwolle Spoort als aanvulling op welstandsnota' hiermee als afgehandeld te beschouwen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Vaststelling bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Tromp, Gert (2360)
medeopstellers	
afdeling	Ruimtelijke planvorming
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Vaststelling bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 Bijlage: 1. Bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 Bijlage: 2. Zienswijzennota bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 Bijlage: 3. Zienswijze dhr. Klink Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Vaststelling bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

Voorgesteld besluit raad

1. in te stemmen met de beantwoording van de zienswijze omtrent het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24, zoals omschreven in de zienswijzennota bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24;
2. de verbeelding van het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP16000-0004 met de bijbehorende regels en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP16000-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
3. geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 vast te stellen.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 21 november 2017
Ons kenmerk

Openbaar

Onderwerp	Vaststelling bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Ed Anker
Informant	Gert Tromp
Afdeling	ECR / Ruimtelijke Planvorming
Telefoon	(038) 498 2360
E-mail	gj.tromp@zwolle.nl

Bijlagen
1. bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24;
2. zienswijzennota bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24;
3. zienswijze.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1. in te stemmen met de beantwoording van de zienswijze omtrent het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24, zoals omschreven in de nota van zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24;
2. de verbeelding van het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP16000-0004 met de bijbehorende regels en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP16000-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
3. geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 vast te stellen.

Collegebesluit d.d.:
- ☐ Conform
- ☐ Gewijzigd
- ☐ Aangehouden
- ☐ Teruggenomen

Datum 21 november 2017
Ons kenmerk

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Het plangebied betreft de locatie Nieuwe Deventerweg 24. Deze locatie is in het structuurplan aangewezen als inbreidingslocatie voor woningbouw en biedt ruimte aan circa 60 woningen, die ontwikkeld zullen worden door Nijhuis bouw B.V. uit Rijssen. Het plan voldoet aan de criteria zoals die in het structuurplan zijn opgenomen voor inbreiding. Er wordt geïnvesteerd in de ruimtelijke kwaliteit. Door het uiterlijk van de architectuur zal een buurt als geheel ontstaan. Qua beeld zal de buurt aansluiten op de Nieuwe Deventerweg, terwijl zij tegelijkertijd door een eigentijdse benadering een eigen karakter zal krijgen.

Het ontwerpbestemmingsplan 'Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24' heeft met ingang van 26 mei 2017 tot en met 6 juli 2017 gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage gelegen in het Informatiecentrum van het Stadskantoor.
Deze terinzagelegging met de vermelding van de mogelijkheid om schriftelijk of mondeling een zienswijze bij de gemeenteraad kenbaar te maken is op woensdag 17 mei 2017 gepubliceerd in de digitale Staatscourant en het digitale Gemeenteblad.

Oorspronkelijk zijn er twee zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan. Eén zienswijze is op 20 augustus 2017 schriftelijk ingetrokken. Dit voorstel ziet op het afwikkelen van de overgebleven zienswijze en het vaststellen van het bestemmingsplan.

Beoogd effect
Een onherroepelijk bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24.

Argumenten
1. *De ingediende zienswijze geeft geen aanleiding om wijzigingen in het bestemmingsplan aan te brengen.*

Tegen het ontwerpbestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 is één zienswijze ingediend door de heer J. Klink, Mgr. Nolenslaan 15, 8014 AS Zwolle. De zienswijze is samengevat en van commentaar voorzien in de zienswijzennota bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24, welke als bijlage 2 bij dit raadsvoorstel gevoegd. De zienswijze is als bijlage 3 bij dit raadsvoorstel gevoegd.

Reclamant heeft opmerkingen gemaakt over onderdelen van de toelichting Er zijn geen opmerkingen gemaakt over de regels of de verbeelding (plankaart).

Spoorweglawaai
Voor wat betreft het spoorweglawaai vreest reclamant dat de geluidsbelasting op de bestaande bebouwing door weerkaatsing van de geprojecteerde bebouwing boven de geluidsnorm zal komen. In het akoestisch rapport (bijlage 9 bij de toelichting op het bestemmingsplan) is uitgegaan van de "worstcase situatie". Dat is de situatie zonder bebouwing. In deze situatie blijft de geluidsbelasting onder de maximaal toegestane geluidsbelasting. Als de geprojecteerde woningen gerealiseerd zijn heeft de eerstelijns bebouwing een afschermende werking waardoor de geluidsbelasting lager zal uitvallen dan in de "worstcase situatie" berekend is.

Vervoer gevaarlijke stoffen
Voor wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor verwijst reclamant naar de in 2017 verwachte monitoringsrapportage van het Rijk. In de rapportage uit van vorig jaar blijkt echter dat er in Zwolle geen overschrijdingen verwacht worden in 2017.

Afvoer hemelwater
Reclamant heeft er geen vertrouwen in dat het hemel- en grondwater adequaat afgevoerd kan worden. De initiatiefnemer zal de ontwateringssituatie verbeteren. De spoorsloot, die was verwaarloosd en dichtgegroeid, is inmiddels hersteld. De grondwatersituatie in de tuin van reclamant wordt door het herstellen van het slotensysteem losgekoppeld van het nieuwbouwplan. Dit is een verbetering ten opzichte van de huidige situatie.

Ophogen bouwgrond
Reclamant wil graag informatie over het ophogen van de bouwgrond. In het waterhuishoudkundig plan (bijlage 10 van de toelichting) is te zien hoe de ophoging van de bouwgrond zal plaatsvinden. De ophoging varieert van niets tot ongeveer 0,60 meter.

Bronbemaling
Reclamant vraagt of er maatregelen zijn getroffen om eventuele schade door bronbemaling te voorkomen. Er is een bemalingsadvies opgesteld. Aan de hand van dit advies moet een vergunning worden aangevraagd. Indien nodig zullen aan deze vergunning voorwaarden worden verbonden om gevolgschade te voorkomen.

Voor details over de zienswijze en de beantwoording daarvan wordt verwezen naar de zienswijzennota (bijlagen 2 en 3).

<u>De zienswijze is niet geanonimiseerd</u>
In de ontvangstbevestiging van zienswijzen is een passage opgenomen dat de indieners zich er bewust van zijn dat het stuk openbaar is en ook op internet komt. Als zij dit echter niet willen, kunnen zij dit aangeven en zullen wij in dat geval overgaan tot anonimiseren. Reclamant heeft aangegeven dat zijn zienswijze niet geanonimiseerd hoeft te worden.

2. Het bestemmingsplan wordt zowel digitaal als analoog gewijzigd vastgesteld
Sinds de eisen van de digitalisering per 1 januari 2010 zijn gaan gelden, is het nodig om in het raadsbesluit de gewijzigde vaststelling te benoemen in technische bestandsnamen. Naast de digitale vaststelling, blijft het nodig om ook de papieren vorm van het bestemmingsplan vast te stellen, hoewel juridisch het digitale exemplaar bindend is.

3. *Een exploitatieplan voor het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 is niet nodig.*

Er is een anterieure overeenkomst gesloten met de ontwikkelaar. De risico's en kosten ten aanzien van de realisatie van de bestemming worden volledig gedragen door de ontwikkelaar.
Het kostenverhaal is hiermee verzekerd en het vaststellen van een exploitatieplan is niet nodig.

Risico’s
Er zijn geen noemenswaardige risico’s.

Datum 21 november 2017

Ons kenmerk

Communicatie

In overleg met de gemeente heeft de initiatiefnemer de omgeving in een vroeg stadium van de planvorming geïnformeerd. Op 14 maart 2016 is een centrale informatiebijeenkomst georganiseerd. Op 8 november 2016 is door de initiatiefnemer een extra informatiebijeenkomst gehouden. De gemeente was aanwezig om inhoudelijke en procedurele vragen te beantwoorden. Daarnaast heeft de initiatiefnemer in de periode maart - augustus 2016 diverse individuele gesprekken gehad met omwonenden. De overgrote meerderheid van omwonenden was tevreden over de uitkomsten van de gehouden bijeenkomsten en individuele contacten. Ten slotte heeft de initiatiefnemer contact gehad met de indieners van de zienswijzen. Dit heeft er toe geleid dat één zienswijze is ingetrokken, omdat de indiener heeft laten weten dat de initiatiefnemer voldoende rekening heeft gehouden met zijn zienswijze. De indiener van de andere zienswijze heeft laten weten dat zijn zienswijze voldoende is beantwoord door de initiatiefnemer, maar dat hij desondanks zijn zienswijze handhaaft.

Vervolg

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening wordt over het plan gecommuniceerd door publicatie in het Gemeenteblad en in de Staatscourant via www.officielebekendmakingen.nl en via de website www.ruimtelijkeplannen.nl,. Uiteraard krijgt de indiener van de zienswijze het raadsbesluit thuis gezonden en worden hij op de hoogte gesteld van de publicatie.

Tegen het vastgestelde bestemmingsplan kan binnen 6 weken na publicatie beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Dit is alleen mogelijk voor de indiener van de zienswijze of een belanghebbende die redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij niet tijdig zijn zienswijze naar voren heeft gebracht.,

De inwerkingtreding van het bestemmingsplan is gekoppeld aan het einde van de tervisielegging van het vastgestelde bestemmingsplan, tenzij binnen deze termijn een voorlopige voorziening gevraagd zou worden. Een voorlopige voorziening schorst de inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

Openbaarheid

Het bestemmingsplan en alle bijbehorende stukken zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum 21 november 2017
Ons kenmerk

Besluit

Jaargang	2017
Nummer	2017-40648
Onderwerp	vaststellen bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d.

besluit:

1. in te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen omtrent het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24, zoals omschreven in de zienswijzennota bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24
2. de verbeelding van het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 gewijzigd vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP14009-0004 met de bijbehorende regels met bijlagen en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP14009-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
3. geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van

de voorzitter,

de griffier,

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	40648
Onderwerp	Vaststelling bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 21-11-2017

besluit:

1. in te stemmen met de beantwoording van de zienswijze omtrent het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24, zoals omschreven in de zienswijzennota bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24;
2. de verbeelding van het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP16000-0004 met de bijbehorende regels en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP16000-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
3. geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

Inhoudsopgave

Toelichting **5**

Hoofdstuk 1 Inleiding **6**
1.1 Aanleiding 6
1.2 Plangebied 6
1.3 Geldende bestemmingsplannen 7

Hoofdstuk 2 Beleidskader **10**
2.1 Ruimtelijk beleid 10
2.1.1 Rijksbeleid 10
2.1.2 Provinciaal beleid 10
2.1.3 Gemeentelijk beleid 12
2.2 Archeologisch en cultuurhistorisch beleid 14
2.3 Verkeersbeleid 15
2.4 Groenbeleid 15
2.5 Waterbeleid 16
2.6 Volkshuisvestingsbeleid 18
2.7 Economisch beleid 19
2.8 Milieubeleid 19

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving **23**
3.1 Stedenbouw 23
3.1.1 Huidige situatie 23
3.1.2 Toekomstige situatie 25
3.2 Archeologie 27
3.2.1 Huidige situatie 28
3.2.2 Uitgangspunt bestemmingsplan 29
3.3 Cultuurhistorie 30
3.3.1 Huidige situatie 30
3.3.2 Uitgangspunt bestemmingsplan 30
3.4 Verkeer 30
3.4.1 Huidige situatie 30
3.4.2 Uitgangspunten bestemmingsplan 30
3.5 Natuur 32
3.5.1 Huidige situatie 32
3.5.2 Uitgangspunt bestemmingsplan 34
3.6 Water 35
3.6.1 Huidige situatie 35
3.6.2 Overstromingsrisico 37
3.6.3 Uitgangspunt bestemmingsplan 39
3.7 Wonen 39
3.7.1 Huidige situatie 39
3.7.2 Uitgangspunt bestemmingsplan 42
3.8 Trillingen 42
3.9 Milieu 43
3.9.1 Bodem 43
3.9.2 Luchtkwaliteit 44
3.9.3 Geluid 45
3.9.4 Bedrijven en milieuzonering 47
3.9.5 Externe veiligheid 49

3.9.6 Vormvrije m.e.r.-beoordeling 53
3.10 Duurzaamheid 54

Hoofdstuk 4 Juridische aspecten 55
4.1 Inleiding 55
4.2 Inleidende regels 57
4.3 Bestemmingsregels 57
4.4 Algemene regels 59
4.5 Overgangs- en slotregels 60

Hoofdstuk 5 Economische uitvoerbaarheid 61

Hoofdstuk 6 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 62
6.1 Vooroverleg 62
6.2 Inspraak 63

Bijlagen bij toelichting 65

Bijlage 1 Archeologie bureauonderzoek 66

Bijlage 2 Archeologie veldonderzoek 98

Bijlage 3 Natuur (Ffw en NNN) 133

Bijlage 4 Natuurbeschermingswet en stikstof 155

Bijlage 5 Bodem 206

Bijlage 6 Externe veiligheid 235

Bijlage 7 RWP West-Overijssel (Regionale Woon Programmering) 255

Bijlage 8 Advies Veiligheidsregio 270

Bijlage 9 Geluid 275

Bijlage 10 Waterhuishouding 381

Bijlage 11 Watertoets 412

Regels 417

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 418
Artikel 1 Begrippen 418
Artikel 2 Wijze van meten 424

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 426
Artikel 3 Groen 426
Artikel 4 Tuin 428
Artikel 5 Verkeer - Erftoegangsweg 430
Artikel 6 Water 432
Artikel 7 Wonen 434
Artikel 8 Wonen - Meergezinshuis 437
Artikel 9 Waarde - Archeologie 440

Hoofdstuk 3 Algemene regels 442
Artikel 10 Anti-dubbeltelregel 442
Artikel 11 Algemene afwijkingsregels 443
Artikel 12 Algemene procedureregels 444
Artikel 13 Overige regels 445

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 446
Artikel 14 Overgangsrecht 446
Artikel 15 Slotregel 447

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het plangebied, ter plaatse van de Nieuwe Deventerweg 24 te Zwolle, is onderwerp voor herinrichting. Het plangebied is gelegen tussen het spoor Zwolle-Deventer enerzijds en de Nieuwe Deventerweg anderzijds (zie figuur 1.1), en zal worden ingericht als woningbouwgebied. Met de herontwikkeling van het plangebied wordt geïnvesteerd in de ruimtelijke kwaliteit. De locatie biedt ruimte aan circa 60 woningen die ontwikkeld zullen worden door Nijhuis Bouw B.V. uit Rijssen.

Figuur 1.1: Ligging plangebied

Het plan kan op basis van het vigerende bestemmingsplan niet worden gerealiseerd. Derhalve is onderhavig bestemmingsplan opgesteld, dat een passend planologisch kader biedt voor het project.

1.2 Plangebied

Het plangebied betreft het perceel Kadastraal Bekend Sectie M, perceelnummer 4133 en ligt in Zwolle Zuidoost en wordt globaal begrensd door:

- de Nieuwe Deventerweg aan de oostkant;
- Het perceel van de Nieuwe Deventerweg 22 aan de noordkant;
- de percelen van de Monseigneur Nolenslaan aan de zuidkant;
- het spoor Zwolle-Deventer en de Burgemeester de Vos van Steenwijklaan aan de westkant.

De ligging en begrenzing van het plangebied is in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 1.2: Ligging en begrenzing plangebied

1.3 Geldende bestemmingsplannen

De voorziene woonbebouwing is in strijd met het vigerend planologisch regime ter plaatse. Tot het moment waarop het voorliggende bestemmingsplan in werking treedt, geldt voor de gronden binnen het plangebied het bestemmingsplan 'Zwolle-zuidoost'. Dit bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad van Zwollen op 31 mei 2010 en 9 maart 2011 onherroepelijk geworden.

De gronden hebben in het vigerende bestemmingsplan de enkelbestemming 'Woondoeleinden', 'Tuin' en 'Agrarisch' (zie figuur 1.3).

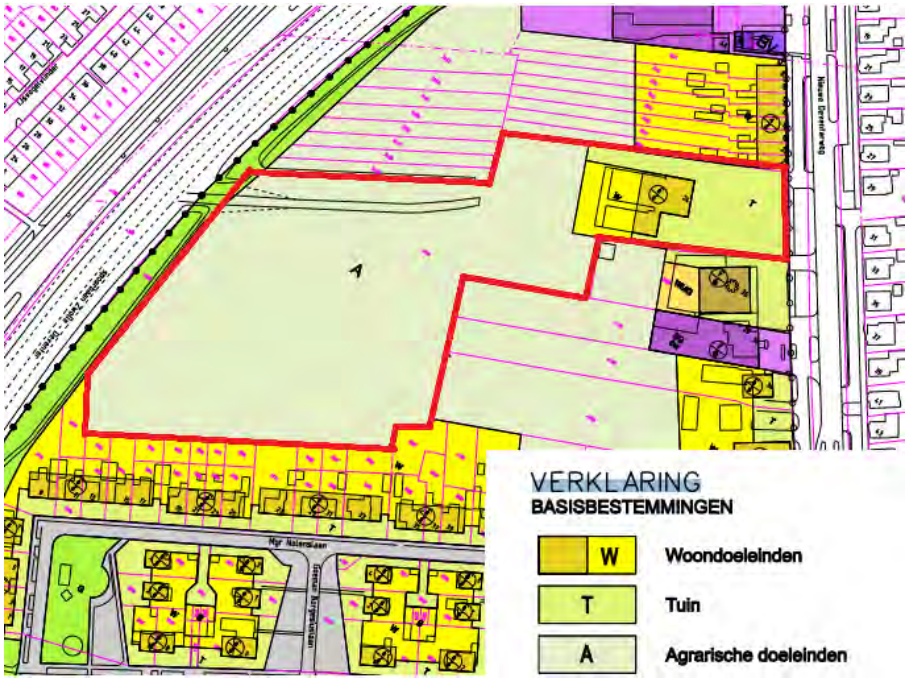

Figuur 1.3: Uitsnede verbeelding vigerende bestemmingsplan met plangrens onderhavig plan in rood aangegeven

De voor 'Woondoeleinden' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. eengezinshuizen al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan huis verbonden beroep;
b. aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen;

met daaraan ondergeschikt:

c. garageboxen ten behoeve van woningen
d. opritten, parkeervoorzieningen en paden;

met de daarbij behorende:

e. tuinen en erven;
f. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor tuinen behorende bij de op de aangrenzende gronden gelegen hoofdgebouwen;

met daaraan ondergeschikt:

a. opritten, parkeervoorzieningen en paden;

met de daarbij behorende:

b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde met uitzondering van carports.

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de uitoefening van een agrarisch bedrijf met een in hoofdzaak grondgebonden agrarische bedrijfsvoering;

met daaraan ondergeschikt

b. wegen en paden;
c. parkeervoorzieningen;
d. geluidwerende voorzieningen;
e. openbare nutsvoorzieningen;
f. infrastructurele voorzieningen;

g. groenvoorzieningen;
h. recreatief medegebruik in de vorm van extensieve dagrecreatie;
i. waterhuishoudkundige voorzieningen;
j. sloten, beken en daarmee gelijk te stellen waterlopen;

met de daarbij behorende:

k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

Om de nieuwe inrichting van het plangebied als woongebied mogelijk te maken is een partiële herziening van het bestemmingsplan “Zwolle-zuidoost” noodzakelijk.

Hoofdstuk 2 Beleidskader

2.1 Ruimtelijk beleid

2.1.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 vastgesteld. In de Structuurvisie staan de plannen voor ruimte en mobiliteit van nationaal belang. Uitgangspunt van de SVIR is decentraal wat kan, centraal wat moet. Bij het bepalen van wat centraal moet, zijn slechts 13 rijksbelangen omschreven. Een rijksverantwoordelijkheid is slechts dan aan de orde, als:

- een onderwerp nationale baten en/of lasten heeft en de doorzettingsmacht van provincies en gemeenten overstijgt, of;
- over een onderwerp internationale verplichtingen of afspraken zijn aangegaan, of;
- het een onderwerp betreft dat provincie- of landsgrensoverschrijdend is en ofwel een hoog afwentelingsrisico kent ofwel in beheer bij het Rijk is.

Door het nationale karakter van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de kleine schaal van onderhavig bestemmingsplan, heeft dit bestemmingsplan geen raakvlak met dit nationaal beleid. Gelet op het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het onderhavige plan geen belemmeringen ondervindt vanuit het nationaal beleid.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) regelt de doorwerking van nationale belangen op ruimtelijk gebied in gemeentelijke bestemmingsplannen door het stellen van de juridische kaders. Het Barro is ook wel bekend als de AMvB Ruimte. Het besluit is per 30 december 2011 grotendeels in werking getreden en per 1 oktober 2012 gewijzigd. Onderhavig plan ondervindt geen belemmeringen vanuit het Barro.

Besluit ruimtelijke ordening en Ladder voor duurzame verstedelijking

De ladder voor duurzame verstedelijking is sinds 1 oktober 2012 opgenomen in artikel 3.1.6, tweede lid van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en stelt eisen aan bestemmingsplannen met het oog op een zorgvuldige afweging, transparante besluitvorming en een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Per 1 juli 2017 is het Bro gewijzigd met als doel om de ladder te vereenvoudigen en de onderzoekslasten te verminderen, waarbij de effectiviteit van het instrument behouden blijft. Met deze wijzigingen is niet beoogd het doel van de regeling te wijzigen.De nieuwe ladder voor duurzame verstedelijking bevat geen treden meer. De treden 1 en 2 zijn samengevoegd en trede 3 is geschrapt. Een deel van de omvangrijke rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak met betrekking tot de ladder blijft ook na 1 juli 2017 van belang. De hoofdlijnen van die rechtspraak zijn door de Afdeling Bestuursrechtspraak in een overzichtsuitspraak (28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724) opgenomen. Deze overzichtsuitspraak is bedoeld om de rechtspraktijk houvast te bieden bij de toepassing van de ladder. Artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) schrijft voor dat de toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, een beschrijving bevat van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.De toets aan de ladder vindt plaats in paragraaf 3.7.

2.1.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie en Omgevingsverordening provincie Overijssel

De provincie Overijssel heeft op 1 juli 2009 de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening vastgesteld.

Hierin is het ruimtelijk beleid van de provincie vastgelegd. In het beleid van de provincie staan de zorg voor ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid centraal. Deze elementen zijn derhalve binnen de hele omgevingsvisie terug te vinden.

De sturingsfilosofie van de provincie is als volgt samen te vatten: als sprake is van een bepaalde ontwikkeling, dan moet eerst worden nagegaan, aan de hand van de generieke beleidsuitgangspunten die in de Omgevingsvisie zijn opgenomen, of er behoefte is aan de ontwikkeling. Indien dat zo is, moet worden nagegaan of de gekozen plek geschikt is voor het aldaar doorvoeren van de ontwikkeling.

Om antwoord te kunnen geven op die laatste vraag dient de ontwikkelingsperspectievenkaart bekeken te worden. Wanneer uit die kaart blijkt dat een ontwikkeling, zoals gepland, niet in strijd is met deze kaart, kan verder worden bezien hoe de ontwikkeling vormgegeven moet worden. Hierbij heeft de provincie gekozen voor een vierlagenbenadering, in welke benadering vier kaarten/lagen worden onderscheiden. Dit zijn de natuurlijke laag, de laag van het agrarische cultuurlandschap, de stedelijke laag en de lust- en leisurelaag. Samen met de catalogus gebiedskenmerken kan worden geconstrueerd welke kenmerken per laag van belang zijn om rekening mee te houden bij de planvorming.

Ontwikkelingsperspectief

Volgens de Ontwikkelingsperspectievenkaart wordt het plangebied aangeduid als woonwijk. De ambitie van de provincie voor 'wonen' is dat er voldoende aanbod is van woningen in een aantrekkelijke woonomgeving om te kunnen wonen. Er wordt gestreefd naar gevarieerde, aantrekkelijke, veilige, schone en goed bereikbare woonmilieus, die voorzien in de woonvraag. In de Omgevingsvisie is beschreven dat de vraag naar woningen tot 2030 blijft stijgen, vooral in de grote steden. Het aantal huishoudens stijgt sterker dan het aantal inwoners. Vooral het aantal éénpersoonshuishoudens neemt toe. De woonwensen worden vanwege de differentiatie van huishoudens steeds specifieker. Op basis van bevolkings- en huishoudensontwikkeling is er tot 2030 behoefte aan het toevoegen van circa 60.000 woningen aan de bestaande voorraad.

Het plangebied ligt tevens op gronden aangeduid als 'buitendijksgebied, beekdal- of veenweidegebied'. Dit zijn gebieden met veenpakket in de ondergrond en/of laaggelegen gebieden langs waterlopen. Ontwatering niet dieper dan nodig is voor gebruik als grasland. Er is in de planvorming voldoende rekening gehouden met het vasthouden van het (hemel)water. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 3.6.

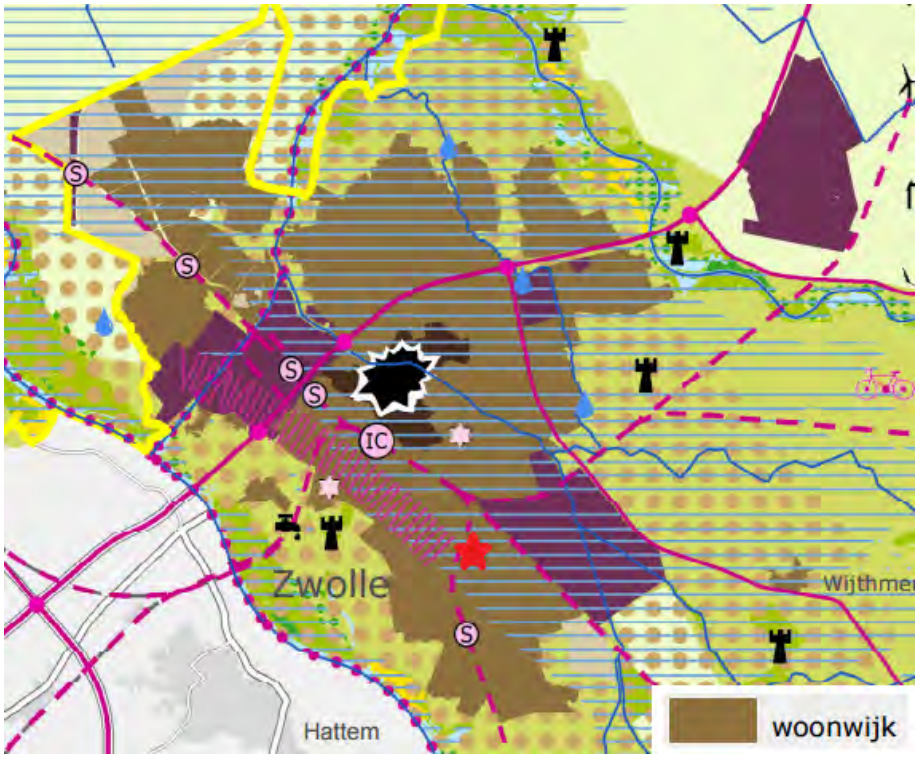

Figuur 2.1: Ontwikkelingsperspectievenkaart Overijssel (Bron: Omgevingsvisie provincie Overijssel)

Gebiedskenmerken

Lagenbenadering

Het plangebied is in de omgevingsverordening aangeduid als 'komgebied' (natuurlijke laag). De kommen zijn vanwege de moeizame ontwatering lang in extensief agrarisch gebruik gebleven. Door de bedijking van de rivieren en de ontwatering zijn de natuurlijke condities van dit gebiedstype nu verdwenen. Voor de kommen is het de ambitie om het karakter van laag, nat gebied met zware klei te behouden en verder te ontwikkelen en de kansen voor natuur ontwikkeling (kleimoeras) te benutten. De verordening kent geen specifieke normen voor het plangebied.

Het heeft als gebiedskenmerk 'woonwijken 1955 - nu' (stedelijke laag). De woonwijken van na 1955 zijn grotendeels planmatig ontworpen en gerealiseerd. Dat heeft geleid tot een per wijk kenmerkende hoofdstructuur met eigen aard, maat en karakter (patroon van o.a. hoofdroutes en wegen, wooneenheden en parken en groenstructuur). Functies zijn meestal ruimtelijk van elkaar gescheiden. De omgevingsverordening geeft voor ontwikkelingen in 'woonwijken 1955 - nu' de volgende richting. Als ontwikkelingen plaats vinden in de naoorlogse woonwijken, dan voegt nieuwe bebouwing zich in de aard, maat en het karakter van het grotere geheel (patroon van o.a. wooneenheden en parken), maar is als onderdeel daarvan wel herkenbaar. De groenstructuur is onderdeel van het wijkontwerp. Het plan sluit aan bij de hoofdstructuur van de bestaande wijk (zie Hoofdstuk 3 Planbeschrijving).

Vanuit de agrarische laag en de lust en leisurelaag gelden geen regels voor het plangebied.

Overstroming

In de omgevingsverordening is het plangebied aangeduid als 'overstroombaar gebied'. Onder overstroombaar gebied worden gebieden verstaan, die normaal niet onder water staan, maar kunnen overstromen (tijdelijk onder water staan). Het gaat zowel om uiterwaarden die frequent onder water staan (buitendijks) als om beschermde gebieden achter de dijk (binnendijks) die alleen bij een calamiteit onder water komen te staan. De gevolgen van een overstroming worden bepaald door de maximale waterdiepte tijdens een overstroming en de snelheid waarmee een gebied overstroomt.

Voor alle overstroombare gebieden is het gewenst dat gemeenten bij ruimtelijke ontwikkelingen (nieuwe woonwijken, bedrijventerreinen en herstructurering) tijdig nadenken over voorzieningen die tijdens een dreigende overstroming getroffen kunnen en moeten worden om de bebouwing te beschermen tegen onderlopen, het gebied te kunnen evacueren of belangrijke functies veilig te stellen. De omgevingsverordening schrijft voor, dat een toelichting bij bestemmingsplannen die betrekking hebben op deze gebieden is voorzien van een overstromingsrisicoparagraaf die inzicht biedt in de risico's bij overstroming en de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om deze risico's te voorkomen dan wel te beperken. In paragraaf 3.6.2 wordt hier nader op in gegaan.

Overige regels

Overige regels, zoals op grond van de aanduidingen 'Bos en natuurgebieden buiten de EHS' en 'boringsvrije zones' hebben geen invloed op het plan.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het provinciaal en regionaal (waterschaps)beleid. Zie voor de onderbouwing van de woningbehoefte paragraaf 2.1.3.

2.1.3 Gemeentelijk beleid

Structuurplan Zwolle 2020

Het structuurplan dat op 16 juni 2008 door de raad is vastgesteld geeft de gemeentelijke visie op de gewenste sociale, economische en ruimtelijke structuur in 2020 weer. Het Structuurplan verwoordt niet

alleen een kwantitatieve opgave, maar heel nadrukkelijk ook een kwalitatieve opgave. De visie wordt uiteengerafeld in programma's voor de verschillende beleidsterreinen. De globale visies op de toekomstige sociale, economische en ruimtelijke structuur zijn uitgewerkt tot de kern van het structuurplan: de plankaart met een beschrijving in hoofdlijnen van de meest gewenste ontwikkelingen voor de komende vijftien jaar. De plankaart geeft zo een integraal beeld van de beoogde functies van stad en ommeland tot 2020.

Figuur 2.2: Structuurbeeld 2020

Op de structuurplankaart is het plangebied aangeduid als 'woongebied' met woonmilieu 'groenstedelijk/dorps'.

Groenstedelijke milieus bevinden zich aan de randen van de stad (Aa-landen Noord en Oost, Zwolle-Zuid en Stadshagen). Er staan laagbouwwoningen: rijtjeshuizen met een tuin. Een beperkt deel is gestapeld. De bruto dichtheid is 20-30 woningen per hectare. In de woonomgeving, zoals woonerven, zijn veel groene plekken en speelvoorzieningen. Er is weinig functiemenging. Bij *dorps* wonen gaat het om suburbaan wonen aan de rand van de stad of om oude dorpskernen die inmiddels onderdeel zijn van de stad, maar hun dorps karakter hebben behouden. Het gaat bijvoorbeeld om Berkum, Westenholte, Ittersum en Oud Schelle. In dit woonmilieu staan veel laagbouwwoningen met een tuin in lage dichtheden. Daarnaast in beperkte mate rijtjeswoningen, veel twee onder één kapwoningen of villa's. Bijna alle woningen zijn koopwoningen. De vraag naar dit milieu zal met een bruto dichtheid van 10-20 woningen per hectare toenemen.

Het plangebied is aangewezen als inbreidingslocatie (B-locatie). De totale capaciteit van de inbreiding is circa 2500 woningen, inclusief de inbreidingsopgave in de wijken van 0,5 tot 1 procent. Herstructurering maakt deze buurten minder eenzijdig. Bovendien sluit de nieuwe woningvoorraad beter aan op de vraag van zowel huidige bewoners als nieuwkomers.

In de structuurvisie zijn criteria opgenomen voor inbreiding. De begripsbepalingen vormen een 'gebruiksaanwijzing', per gebied of project moet gezorgd worden voor operationalisering van onderstaande punten.

- Kwaliteitsimpuls: Versterk de sociaal-economische structuur van de stad, wijk of buurt. Los ruimtelijke en sociale knelpunten op en benut daarbij de kansen voor het opknappen van (groene, blauwe en grijze) dragers.
- Openbaar groen: Gebruik structuurgroen niet voor inbreiding, tenzij met groencompensatie in de nabijheid een algehele kwaliteitsverbetering van de buurt of stad bereikt kan worden. Ook openbaar buurtgroen zal bij bebouwing gecompenseerd worden.
- Mobiliteit / parkeren: Onderzoek bij inbreidingsplannen vooraf of de capaciteit van de infrastructuur en parkeervoorzieningen voldoende is en zo niet, breng in beeld wat de financiële consequenties en (dekkings)mogelijkheden zijn van aanpassingen. Vind kwalitatief goede ruimtelijke oplossingen voor parkeren. Benut ook de kansen voor fietsroutes en OV-mogelijkheden.
- Volkshuisvesting: Voorzie in de behoefte aan centrumstedelijk wonen, in een evenwichtige realisatie

van appartementen en grondgebonden woningen, in een gewenste prijsklasse en in relatie tot de totale woningbouwplanning.
- Sociale veiligheid: Zorg voor een zodanige ontsluiting, stratenpatroon, plaats van bebouwing, functies en inrichting van openbare ruimte dat deze bijdragen aan een voldoende gevoel van veiligheid.
- Haalbaarheid: Maak in het uitvoeringsprogramma de financiële haalbaarheid van een inbreidingslocatie inzichtelijk.
- Milieuambities: Zorg dat de milieuambities voor elk gebiedstype gehaald worden.
- Beginspraak: Volg het door de gemeenteraad vastgestelde beleid van beginspraak bij in- en uitbreidingsprojecten.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het gemeentelijk beleid.

2.2 Archeologisch en cultuurhistorisch beleid

Archeologisch beleid

Het archeologisch beleid is gebaseerd op de Wet op de archeologische monumentenzorg. Deze wet is per 1 september 2007 in werking getreden. Deze wet voorzag in een nieuwe regeling voor de archeologie in de Monumentenwet 1988.

Als uitwerking van deze wet heeft de gemeenteraad op 18 augustus 2008 besloten het archeologiebeleid gemeente Zwolle vast te stellen. Het beleid is uitgewerkt aan de hand van een viertal kernbegrippen: kenbaarheid, verankering, betaling en kwaliteit. Centraal thema daarbij is dat de archeologische waarden waar nodig worden beschermd, zonder dat er meer maatschappelijke lasten in het leven worden geroepen dan noodzakelijk zijn. Het archeologiebeleid Zwolle bevat onder andere de Archeologische Waarderingskaart Zwolle (welke gebieden hebben een hoge archeologische waarde), kaders wanneer en hoe archeologisch waardevolle gebieden in het bestemmingsplan worden bestemd met een dubbelbestemming en de Lokale Onderzoeksagenda Archeologie Zwolle (archeologische onderzoeksthema's). In het kader van dit plan is archeologisch onderzoek uitgevoerd (zie paragraaf 3.2).

Cultuurhistorisch beleid

De Nota Belvedère uit 1999 was het kader voor een verdergaande integratie van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Hoofddoelstelling van de Nota is de cultuurhistorische identiteit als volwaardig uitgangspunt richtinggevend te maken voor de inrichting van de ruimte. Het credo daarbij is 'behoud door ontwikkeling'. Daarmee wordt bedoeld dat de aanwezige cultuurhistorische waarden een bron vormen van inspiratie voor vernieuwing en verandering. Het behoud en het benutten van het cultureel erfgoed voegt kwaliteit toe aan de ruimtelijke inrichting.

In november 2009 stemde de Tweede Kamer in met de beleidsbrief modernisering monumentenzorg (MoMo). Het behoud en de bescherming van monumenten blijft een belangrijk doel, maar er vindt een verbreding plaats naar de omgeving. Overal in steden, dorpen en landschappen zijn plaatsen van herinnering, plaatsen met een bijzondere cultuurhistorische betekenis. Goede ruimtelijke ordening betekent dat alle belangen die effect hebben op de kwaliteit van de ruimte in de besluitvorming worden betrokken. Daarom is de eerste pijler van MoMo gericht op cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Om meer vorm en inhoud te geven aan de borging van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening zullen gemeenten bij het vaststellen van bestemmingsplannen rekening moeten houden met cultuurhistorische waarden. Dat betekent dat gemeenten een analyse moeten verrichten van de cultuurhistorische waarden in een bestemmingsplangebied en daar conclusies aan moeten verbinden die in een bestemmingsplan worden verankerd.

Het Zwolse beleid zoals verwoord in de vastgestelde beleidsnota voor het Zwols monumenten- en archeologiebeleid (Dynamiek van Oud & Nieuw, 2000) is gericht op de instandhouding van historisch waardevolle objecten, complexen, openbare ruimte en stedenbouwkundige en landschappelijke structuren.

Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Monumentenwet 1988 en de Erfgoedverordening Zwolle 2010 is het verboden zonder of in afwijking van een vergunning een beschermd (rijks- of gemeentelijk) monument af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigingen. Tevens is het verboden een beschermd monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze, waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.

In paragraaf 3.3 wordt nader ingegaan op het aspect cultuurhistorie.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het archeologisch en cultuurhistorisch beleid.

2.3 Verkeersbeleid

Het op dit moment vigerende Zwolse mobiliteitsbeleid vloeit voort uit het rijks – en provinciaal beleid en is verwoord in de Mobiliteitsvisie. De Mobiliteitsvisie is door de gemeenteraad vastgesteld op 2 februari 2009.

Uit de Mobiliteitsvisie komt naar voren dat de verdere groei van de mobiliteit niet opgevangen kan worden door de mobiliteitsvraag te faciliteren met nieuwe infrastructuur. Zwolle heeft een gunstige positie qua ontwikkeling. In de na te streven doelen op het gebied van duurzaamheid, milieu, bereikbaarheid, economische groei, leefbaarheid en dergelijke is het daarom noodzakelijk om prioriteiten te stellen. Zwolle wil de kwaliteiten als bereikbare en gezonde stad vasthouden door, naast de noodzakelijke uitbreiding van de infrastructuur, de samenleving te mobiliseren om de groeiende vraag naar mobiliteit om te buigen in een duurzame richting.

In paragraaf 3.4 wordt nader ingegaan op het aspect verkeer.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het verkeersbeleid.

2.4 Groenbeleid

Groenbeleidsplan, Structuurplan 2020 en Groene Kaart

Het Groenbeleidsplan (1998) geeft aan dat de stedelijke hoofdgroenstructuur bestaat uit een samenstel van groenelementen die tezamen een betekenis hebben voor de stad als geheel. Water maakt er veelal een onlosmakelijk onderdeel van uit. Deze hoofdgroenstructuur moet stevig genoeg zijn om duurzaam in stand te worden gehouden. Hij zal meerdere functies vervullen, zal natuurwaarden in zich bergen en zal duidelijk herkenbaar zijn in de stad. Groen en water behoren tot de stedelijke hoofdgroenstructuur als zij een functie vervullen in één of meer van de volgende verbanden:

- het draagt ruimtelijk of functioneel bij aan een min of meer aaneengesloten netwerk;
- het is op stedelijk niveau in belangrijke mate structuur – en identiteit bepalend;
- het behoort op stedelijk niveau tot de belangrijkste recreatieve gebruiksruimtes;
- het begeleidt een recreatieve hoofdroute;
- het heeft een belangrijke betekenis voor de stedelijke ecologische structuur;
- het draagt in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid van de stad.

De visie is dat de stedelijke hoofdgroenstructuur in de toekomst in essentie overeind moet worden gehouden, omdat dat van belang is voor de stad als geheel. Er wordt een terughoudend beleid gevoerd met het toevoegen van nieuwe bebouwing binnen de stedelijke hoofdgroenstructuur. Initiatieven worden getoetst aan de groene functies die de stedelijke hoofdgroenstructuur ter plaatse moet vervullen. Het stedelijk groen zal in de bestemmingsplannen een goed op de groenfuncties toegesneden bestemming krijgen.

Het netwerk van groene dragers in het Structuurplan 2020 is grotendeels afgeleid van de

Hoofdgroenstructuur uit het Groenbeleidsplan en aangevuld met nieuw structuurgroen dat voor de periode tot 2020 op het programma staat. Wijkgroen staat niet zelfstandig op de plankaart van het Structuurplan, maar wel op de Groene Kaart (2013). Hoofdgroenstructuur en Wijkgroenstructuur vormen hier een onlosmakelijk onderdeel van de ruimtelijke opzet en inrichting van woon- en werkmilieus.

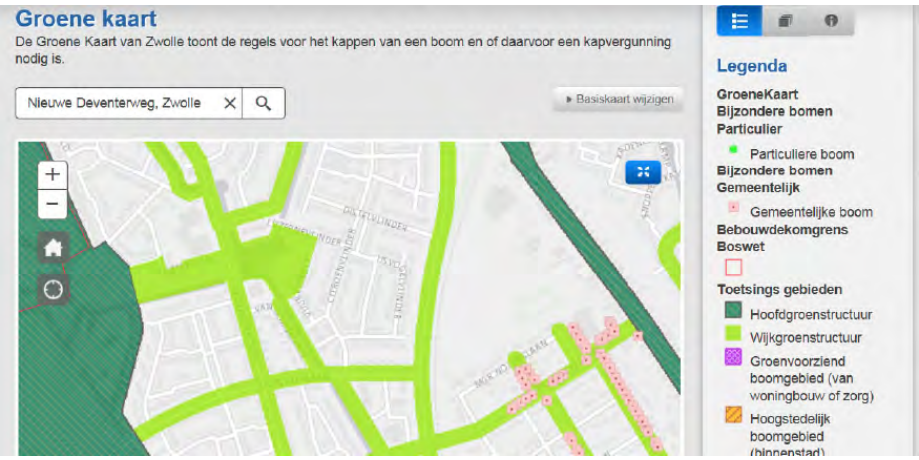

Figuur 2.3: Groene Kaart

Het plangebied kent geen beperkingen vanuit de Groene Kaart. De Nieuwe Deventerweg is aangeduid als hoofdgroenstructuur. Er vinden in het kader van onderhavig plan geen werkzaamheden plaats die invloed hebben op de hoofdgroenstructuur. Aan de westzijde van het plangebied ligt een wijkgroenstructuur. Deze groenzone ligt buiten het plangebied.

Bomenverordening en Groene Kaart

Voor de bomen geldt de in 2013 vastgestelde Bomenverordening. Voor het vellen van een boom binnen de op de Groene Kaart weergegeven groenstructuren (Hoofdgroenstructuur, Wijkgroenstructuur, Groenvoorzienend boomgebied en Hoogstedelijk boomgebied), zoals die staan aangegeven op de Groene Kaart, is een (kap)omgevingsvergunning nodig voor bomen met een omtrek groter dan 30 cm, die staat op een perceel van 400 m² en groter. Onder vellen valt ook het rooien, het verplanten en het verrichten van handelingen die de dood, ernstige beschadiging of ontsiering van een houtopstand als gevolg kunnen hebben.

Bomen die, vanwege ouderdom, omvang, soort of andere redenen bijzonder zijn, staan op de Groene Kaart aangegeven als bijzondere boom. Voor deze bomen geldt dat ze in principe niet gekapt mogen worden, tenzij daarvoor een uitzonderlijke reden is. Dit verbod geldt voor alle bijzondere bomen, ongeacht de locatie op de Groene Kaart, de stamomvang van de boom en de perceelgrootte van het perceel waarop de bijzondere boom staat.

Het basisprincipe is dat bij kap van bomen herplant plaats vindt; voor iedere gekapte boom een nieuwe boom. Wanneer er geen mogelijkheden zijn voor (voldoende) herplant, moet financiële compensatie plaatsvinden.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het groenbeleid.

2.5 Waterbeleid

Europees en nationaal beleid

Duurzaam, schoon oppervlaktewater en bescherming van het drinkwater voor de toekomst. Dat zijn, heel in het kort, de belangrijkste doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Waterbeheer

21e eeuw (WB21), die voortaan samengaan via het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW).

Europese Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in 2015 op orde is. In dat jaar moet het oppervlaktewater voldoen aan normen voor bepaalde chemische stoffen (waaronder de zogeheten prioritaire (gevaarlijke) stoffen). Worden die normen gehaald, dan spreken we van 'een goede chemische toestand'. Daarnaast moet het oppervlaktewater goed zijn voor een gevarieerde planten- en dierenwereld. Is dat het geval, dan heet dat 'een goede ecologische toestand'. Hieronder valt ook een groot aantal andere chemische stoffen dan de hierboven al genoemde prioritaire (gevaarlijke) stoffen.

Voor het grondwater gelden aparte normen voor chemische stoffen. Daarnaast moet de grondwatervoorraad stabiel zijn en mogen bijvoorbeeld natuurgebieden niet verdrogen door een te lage grondwaterstand (goede kwantitatieve toestand).

In de geldende Europese richtlijnen en de EU richtlijn Prioritaire Stoffen staat precies omschreven wat een goede chemische toestand voor oppervlaktewater is. De ecologische doelstellingen stellen de lidstaten onderling vast in zogeheten (internationale) stroomgebiedbeheersplannen. Voor verschillende typen wateren gelden verschillende ecologische doelstellingen. In een plas leven bijvoorbeeld andere planten- en dierensoorten dan in kustwater. Daarom verschillen de ecologische doelen per watertype. De chemische normen zijn bij ieder water ongeveer hetzelfde, met uitzondering van de nutriënten. Daarvoor geldt weer wel een benadering die per watertype kan verschillen.

Waterbeheer 21e eeuw

Waterbeheer 21e eeuw (WB21) anticipeert op toekomstige ontwikkelingen zoals klimaatverandering, bodemdaling en zeespiegelstijging. Deze ontwikkelingen stellen strengere eisen aan het waterbeheer. In WB21 wordt uitgegaan van twee principes (tritsen) voor duurzaam waterkwantiteit- en waterkwaliteitsbeheer:

- Vasthouden, bergen en vertraagt afvoeren;
- Schoonhouden, scheiden en zuiveren.

Bij 'vasthouden, bergen, afvoeren' wordt regenwater zoveel als mogelijk bovenstrooms vastgehouden in de bodem en het oppervlaktewater. Wanneer er toch een wateroverschot ontstaat, wordt het water eerst tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en dan pas afgevoerd. Bij 'schoonhouden, scheiden en zuiveren' gaat het om een voorkeurvolgorde waarbij de voorkeur uitgaat naar het voorkomen van verontreiniging (schoonhouden). Als toch verontreiniging ontstaat, moeten schoon- en vuilwater zoveel mogelijk worden gescheiden. Ten slotte wordt het verontreinigde water zo goed mogelijk gezuiverd.

Deltawet

Het doel van de Deltawet, aangenomen op 28 juni 2011, is ons land nu en in de toekomst beschermen tegen hoogwater en de zoetwatervoorziening op orde houden.

De afgelopen eeuw is de zeespiegel gestegen, de bodem gedaald en het is warmer geworden. Dat zet door, blijkt uit de cijfers van het KNMI. Hevigere weersomstandigheden, zoals meer regen en periodes van droogte, zijn zaken om rekening mee te houden. Het Deltaprogramma is er om de huidige veiligheid op orde te krijgen en ervoor te zorgen dat ons land is voorbereid op de toekomst. En om daarbij de juiste maatregelen te nemen voor een veilig en aantrekkelijk Nederland met voldoende zoetwater. In het Deltaprogramma werken het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samen met maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en kennisinstituten. Dit gebeurt onder regie van de Deltacommissaris, waarvan de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu de coördinerende bewindspersoon is.

Naast de lopende programma's, zoals Ruimte voor de Rivier, Maaswerken, Zwakke Schakels Kust en Hoogwaterbeschermingsprogramma, staan in het Deltaprogramma vijf deltabeslissingen centraal. Deze beslissingen gaan over de normen van onze belangrijkste dijken en andere waterkeringen en de strategieën voor onze waterveiligheid, over de beschikbaarheid en verdeling van zoetwater, over het peil van het IJsselmeer, over de manier waarop gebieden veilig kunnen blijven zonder aan economische waarde in te

boeten en over hoe bij het bouwen van buurten en wijken rekening kan worden gehouden met water. In 2014 zijn de deltabeslissingen in de Tweede Kamer besproken.

Provinciaal beleid
Provincie Overijssel heeft haar beleid vastgelegd in een omgevingsvisie en de omgevingsverordening. Op 1 juli 2009 zijn de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening vastgesteld. Hierin is het ruimtelijk beleid van de provincie vastgelegd, dat onder meer in plaats treedt van het Streekplan Overijssel 2000+ en de Verordening voor de Fysieke Leefomgeving (VFLO). De Omgevingsvisie heeft tevens de status van Regionaal Waterplan onder de Waterwet en het Milieubeleidsplan onder de Wet milieubeheer.

Waterschapsbeleid
Het algemene beleid van Waterschap Drents Overijsselse Delta is verwoord in het Waterbeheerplan 2016-2021, de beleidsnota Leven met Water in Stedelijk Gebied, de Strategische Nota Rioleringsbeleid 2007, Visie Beheer en Onderhoud 2050 en het Beleidskader Recreatief Medegebruik. Het beleid van het waterschap sluit nauw aan bij de uitgangspunten van WB21. In 2013 is de beleidsnota 'Water raakt!' door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Deze nota beschrijft de voor het waterschap gewenste situatie in bestaand en nieuw stedelijk gebied. Om deze situatie te bereiken heeft het waterschap in 2015 het beheer en onderhoud van veel wateren overgenomen van de gemeente Zwolle. Op watergangen van Waterschap Drents Overijsselse Delta is de keur van toepassing. In de keur is aangegeven wat wel en niet mag bij watergangen, waterkeringen en kernzones. Bijvoorbeeld regels voor bouwwerken op of langs watergangen. De genoemde beleidsdocumenten liggen ter inzage op het hoofdkantoor van Waterschap Drents Overijsselse Delta. Ook zijn deze te raadplegen op de website: www.wdodelta.nl.

Gemeentelijk beleid

Gemeente Zwolle heeft in de Wateragenda (2015) uitgangspunten vastgelegd om vorm te geven aan de opgaven rondom water en (aanpassen aan het) klimaat. Gemeente Zwolle heeft haar beleid ten aanzien van hemelwaterinfiltratie vastgelegd in de gemeentelijke bouwverordening. Verder zijn in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2020 ontwerprichtlijnen en beleidskeuzes beschreven waaraan voldaan moet worden.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het waterbeleid

2.6 Volkshuisvestingsbeleid

Woonvisie 2005-2020 en Woonagenda 2013-2017

Het gemeentelijk volkshuisvestingsbeleid, waaronder de woningbouw, is vastgelegd in de Woonvisie 2005-2020 (vastgesteld raad april 2005). De Woonvisie 2005-2020 geeft de gemeentelijke koers voor de woningbouw in de komende jaren weer. Naast blijvende aandacht voor het realiseren van productieaantallen (bouwopgave) ligt de ambitie in een versterking van de woonmilieudifferentiatie waarbij wordt ingespeeld op de woonwensen vanuit de leefstijlprofielen.

Vanaf medio 2008, dus na de vaststelling van de Woonvisie, is de woningmarkt echter sterk teruggevallen als gevolg van de financiële en economische crisis. De wereld om ons heen is sindsdien ingrijpend gewijzigd, dit geldt ook voor de woningbouw. De raad heeft in december 2012 ingestemd met de gedachte dat het beleid minder programmerend moet zijn en meer faciliterend. Tevens is besloten de verwachtingen omtrent de woningproductie in de komende vijf jaar te halveren tot gemiddeld 400 woningen per jaar, waarvan de helft op locaties in bestaand stedelijke gebied. Voor de jaren na 2017 zou van een iets hogere productie mogen worden uitgegaan.

Deze nieuwe inzichten zijn uitgewerkt in de Woonagenda 2013-2017 (vastgesteld raad juni 2013). In de Woonagenda is onder meer vastgelegd dat voor ontwikkelaars op woningbouwlocaties in beginsel programmatische vrijheid bestaat, maar dat de plannen worden beoordeeld op basis van de 'kleurenwaaier'. De kleurenwaaier heeft als toekomstbeeld: toevoeging sociale huurwoningen, geen grootschalige clustering

van koopwoningen met matige kwaliteit, toevoeging van de vrije sector huurwoningen, toevoeging ruime en goede middeldure koopwoningen, realiseren bijzondere architectuur en/of woonmilieus, realiseren functiemenging, realiseren pauzewoningen.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het volkshuisvestingsbeleid.

2.7 Economisch beleid

Beroep- en bedrijf aan huis

Beroep aan huis wordt toegestaan.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het economisch beleid.

2.8 Milieubeleid

Algemeen beleid

De gemeenteraad heeft in 2005 de milieuvisie 'Milieu op scherp' vastgesteld. De milieuvisie geeft de richting aan van het Zwolse milieubeleid. In de milieuvisie worden ambities en doelstellingen geformuleerd en worden prioriteiten gesteld in de ontwikkeling en uitvoering van het Zwolse milieubeleid.

In de milieuvisie is de strategie geformuleerd die Zwolle wil hanteren om te komen tot een effectief en efficiënt milieubeleid. Er worden parallelle sporen gevolgd.

- Per sector (geluid, bodem, externe veiligheid, luchtkwaliteit enzovoort) wordt beleid geformuleerd. Op dit moment is voor de sectoren energie, duurzaam bouwen, bodem, grondwater, geluid, afval en externe veiligheid beleid vastgesteld.
- Zwolle heeft daarnaast gebiedsgericht milieubeleid ontwikkeld. Door middel van een gebiedsgerichte aanpak wordt het sectorale milieubeleid per gebied geïntegreerd. Het principe is dat binnen het grondgebied van Zwolle diverse gebiedstypen worden onderscheiden op basis van ruimtelijke kenmerken en functies. Vervolgens wordt vastgesteld welke milieukwaliteit nagestreefd wordt bij een dergelijk gebiedstype. Uiteindelijk zal dit referentie milieukwaliteitsprofiel de basis vormen voor de uitwerking van het milieubeleid in een specifiek gebied.

Het gebiedsgerichte milieubeleid is voor de aspecten geluid en externe veiligheid vastgesteld. Het beleid voor de aspecten geluid, externe veiligheid en luchtkwaliteit wordt hierna kort beschreven.

Geluid

In de milieuvisie 'Milieu op scherp' wordt de ambitie voor geluid als volgt omschreven.

Zwolle is een dynamische stad met geluidsniveaus die passen binnen de wettelijke grenswaarden. Er zijn alleen geluiden die passen bij de functie van een gebied. Een belangrijke doelstelling is het verminderen van geluidshinder in bestaande woningen en voorkomen van geluidshinder bij renovatie en nieuwbouw. Een belangrijke maatregel om deze doelstelling te bereiken is het toepassen van stillere wegdeksoorten. Een andere maatregel is het meenemen van de geluidsdoelstellingen bij de ruimtelijke planontwikkeling.

In de door de gemeenteraad vastgestelde 'Handreiking gebiedsgericht werken aan milieu gemeente Zwolle' (juli 2007) en in de beleidsregel 'Hogere waarden Wet geluidhinder' (februari 2007) worden de begrippen ambitieniveau en grenswaarde (dit is de basiskwaliteit, die de gemeente voor een bepaald gebied nastreeft; indien de basiskwaliteit niet wordt bereikt, dan dient akoestische compensatie te worden verkregen) geïntroduceerd. Ambitieniveau en grenswaarde verschillen per gebiedstype. Naast het ambitieniveau en de

grenswaarde blijven de voorkeursgrenswaarde en de hoogste toelaatbare waarde uit de Wet geluidhinder gehanteerd.

Het bestemmingsplan Zwolle-zuidwest behoort voor een deel tot het gebiedstype 'Groenstedelijk'. Het gebied grenzend aan de IJsselallee en het spoor Zwolle-Deventer is Stroomzone. In onderstaande tabel zijn de desbetreffende waarden van de Wet geluidhinder en het gemeentelijk beleid opgenomen.

Gebiedstype	Ambitieniveau	Voorkeursgrens Waarde (Wgh)	Grenswaarde	Hoogst toelaatbare waarde (Wgh)
Groen stedelijk	43 dB	48 dB	53 dB	63 dB
Stroomzone	48 dB	48 dB*	63 dB*	63 dB*

* wegverkeer; voor railverkeer geldt een voorkeurswaarde van 55 dB en een grenswaarde en hoogst toelaatbare waarde van 68 dB

Luchtkwaliteit

Het luchtkwaliteitsplan gemeente Zwolle 2007-2011 beschrijft de luchtkwaliteitssituatie in Zwolle, de opgave, de ambitie en de aanpak om de vastgestelde doelen te bereiken.

Zwolle wil binnen de beïnvloedingssfeer van de gemeente, een significante bijdrage leveren aan de verbetering van de luchtkwaliteit. Om dat te bereiken zijn de volgende doelen geformuleerd:

- voldoen aan wet- en regelgeving;
- anticiperen op de toekomst; Knelpunten in de toekomst moeten voorkomen worden. Dit betekent dat de luchtkwaliteit in het planvormingsproces van ruimtelijke plannen en verkeersplannen wordt meegenomen;
- beleid ten aanzien van luchtkwaliteit inbedden in bestaand gemeentelijk beleid. De gemeente streeft ernaar dat het aspect door gaat werken in het verkeers- en vervoersbeleid, het ruimtelijke ordeningsbeleid en het beleid van vergunningen en handhaving.

Externe veiligheid

De beleidsvisie externe veiligheid is in maart 2007 vastgesteld door de gemeenteraad en geactualiseerd in 2013. Grote lijn van de visie is het voldoen aan de basisveiligheid binnen de gemeentelijke grenzen. Dit betekent dat:

- Overal voldaan wordt aan de normen voor plaatsgebonden risico.
- Een gebiedsgerichte invulling wordt gegeven aan groepsrisicobeleid met een gebiedsgericht kader voor externe veiligheid.
- Veiligheidsdoelstellingen passend bij de typering van het gebied worden ontwikkeld.
- Zoveel mogelijk geanticipeerd wordt op de landelijke beleidsontwikkeling die een ongunstige invloed kan hebben op de veiligheidssituatie in Zwolle met als doel het bewaken van een optimaal veiligheidsniveau.

In januari 2009 hebben burgemeester en wethouders het gebiedsgerichte beleidskader externe veiligheid vastgesteld. Het gaat om een ruimtelijke uitwerking van het externe veiligheidsbeleid dat aansluit op het gebiedsgerichte milieubeleid. Op basis van kenmerken (fysieke omgeving, hulpverleningsniveau en zelfredzaamheid) die bij een bepaald gebiedstype horen is een beleidsstandpunt bepaald ten aanzien van een mogelijke toename van het groepsrisico.

Tevens is op basis van dezelfde kenmerken van een gebiedstype bepaald of er plaats is voor nieuwe risicobronnen.

Het bestemmingsplan Zwolle-zuidwest behoort voor het overgrote deel tot het gebiedstype 'Groen stedelijk'. Voor dit gebiedstype geldt een stand still beleid waarbij een overschrijding van de oriëntatiewaarde en een toename van het groepsrisico als gevolg van interne gebiedsontwikkelingen niet is toegestaan. Er is geen plek voor nieuwe risicovolle activiteiten. Een uitzondering wordt gemaakt voor kleine risicovolle activiteiten waarvan de PR 10^{-6} contour binnen de inrichtingsgrens blijft en die geen noemenswaardige invloed op het groepsrisico hebben.

De zone langs de IJsselallee en het spoor Zwolle-Deventer is getypeerd als stroomzone. Stroomzones zijn gebieden rondom infrastructuur (spoorlijnen, wegen en waterwegen) waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Voor stroomzones is een apart beleidskader geformuleerd.

Het beleidskader voor de stroomzone is, anders dan de overige gebieden, niet normatief (t.a.v. het groepsrisico) maar is vooral gericht op een goede borging van de externe veiligheid belangen in het gebiedsontwikkelingsproces. Dit betekent dat er bij het ontwerpproces op voorhand geen maximaal groepsrisiconiveau voorgeschreven wordt maar dat er gezamenlijk gezocht wordt naar een verantwoorde ontwikkeling. Dit gebeurt door vanuit het beleidskader randvoorwaarden, uitgangspunten en handreikingen aan het ontwerp mee te geven ten aanzien van functies, inrichting en eventuele maatregelen. Op deze manier zal het groepsrisico zoveel mogelijk beperkt worden en kan het bestuur een verantwoord besluit nemen over het eventueel te accepteren restrisico.

Duurzaamheid

Klimaatbeleid-interim beleid 2009

In 2009 heeft het college een interim klimaatbeleid vastgesteld met betrekking tot nieuwbouw van woningen en utiliteitsgebouwen om het verouderde gemeentelijk klimaatbeleid in overeenstemming te brengen met het rijksbeleid vooruitlopend aan de vaststelling van nieuw gemeentelijk klimaatbeleid. Daarbij is de volgende doelstelling geformuleerd: het aandeel duurzame energie van het totale energiegebruik voor een nieuw te bouwen woning of gebouw bedraagt tenminste 60%. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen duurzame warmteopwekking en duurzame opwekking van elektriciteit. Duurzame warmteopwekking geschiedt door middel van individuele systemen, waarbij iedere woning wordt voorzien van een eigen duurzaam energiesysteem, zoals een warmtepomp met bodemwarmtewisselaar en/of een zonneboiler voor de opwekking van warm tapwater, óf door middel van een collectief systeem, waarbij de warmte centraal wordt opgewekt en verspreid via een warmtenet (stadsverwarming). In de ruimtelijke planvorming dient rekening gehouden te worden met een locatie voor de centrale voorzieningen, zoals een biomassa-installatie of warmtepompinstallatie met koude en warmteopslag in de bodem. Afhankelijk van de toe te passen installatie moet rekening worden gehouden met afstand tot gevoelige bebouwing. De toepassing van warmte koude opslag (WKO) draagt in belangrijke mate bij niet alleen aan de doelstellingen van het interim klimaatbeleid, maar ook aan de doelstellingen van de Visie op de Ondergrond en het daarvan afgeleide gebiedsbeheersplan.

Elektriciteit wordt duurzaam opgewekt door middel van photovoltaïsche (PV) panelen of door middel van een bio-warmtekrachtkoppeling (WKK) installatie. Laatstgenoemde is een collectieve installatie, die elektriciteit opwekt door verbranding van biomassa, waarbij de vrijkomende warmte via een warmtenet aan de woningen en andere gebouwen wordt geleverd.

Andere maatregelen om genoemde doelstellingen te bereiken zijn warmteterugwinning en verbeterde isolatie.

Duurzaamheidsvisie en programma duurzaamheid 2011

De gemeente Zwolle heeft in 2011 een visie op duurzaamheid aangenomen, waarin een omschrijving van het begrip duurzaamheid wordt gegeven: voor Zwolle betekent duurzaamheid een langdurige balans tussen people, planet en profit. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten voor beleids- en gebiedsontwikkelingen. Duurzaamheid als leidend principe; beslissingen worden genomen op basis van duurzaamheid. Duurzaamheid is van en voor de stad; niet opgelegd maar gedragen door de stad, omdat het de stad dient. Benutting van lokale bronnen. Transitie en innovatie: deze zijn nodig voor het realiseren van de voorgaande principes.

In het bijbehorende programma duurzaamheid is de doelstelling opgenomen om in de gebouwde omgeving van Zwolle (woningen én bedrijven) in 2020 20 % CO2-uitstoot te hebben gereduceerd ten opzichte van 1990. Om deze doelstelling te bereiken zal gestreefd moeten worden naar energieneutrale nieuwbouw, waarbij geen gebruik meer wordt gemaakt van fossiele brandstoffen, maar energie zoveel mogelijk duurzaam en lokaal wordt opgewekt (bodemenergie en zonne-energie).

Visie op de ondergrond

Zwolle wil de evenwichtige groei en duurzame ontwikkeling van de stad voortzetten en goed regelen. Als eerste gemeente in Nederland voegt Zwolle een extra dimensie toe bij het nadenken over een optimale inrichting en gebruik van haar ruimte: de ondergrondse dimensie.

De gemeenteraad heeft hiervoor in oktober 2007 de visie op de ondergrond vastgesteld en besloten de basisprincipes uit deze visie toe te passen in projecten.

Belangrijke uitgangspunten zijn het structureel en georganiseerd toepassen van warmte- koude-opslag (WKO), het koppelen van WKO's met grondwatersanering en het werken met ondergrondse bestemmingen en functies.

Aanpak volgens de visie versterkt een duurzame ontwikkeling, zorgt voor energiebesparing en CO2 reductie, leidt door de koppeling van functies tot kostenvoordeel en kan hierdoor de stedelijke ontwikkeling een enorme impuls geven.

Voor het Centrumgebied heeft de gemeente een gebiedsbeheerplan opgesteld. Het plangebied valt niet binnen het Centrumgebied.

Duurzaam bouwen

In januari 2007 heeft de gemeenteraad de Beleidsvisie Duurzaam Bouwen vastgesteld. Het beleid is van toepassing op gebouwen en grond.-, weg- en waterbouw en is erop gericht dat overal een minimaal niveau voor duurzaamheid bereikt moeten worden. Duurzaam bouwen heeft betrekking op de thema's energie, materialen, afval, water, gezondheid en woonkwaliteit. Het minimaal te bereiken niveau van kwaliteit- en duurzaamheidsprestaties komt overeen met de toepassing van de vaste, kosten neutrale maatregelen uit het Nationaal Pakket Duurzame (Utiliteits)bouw (maatregelen, die altijd technisch goed toepasbaar zijn en in de regel kostenneutraal zijn).

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het milieubeleid.

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving

In dit hoofdstuk wordt de bestaande ruimtelijke en functionele structuur van het plangebied omschreven. Daarnaast wordt een beschrijving gegeven van de toekomstige sutuatie die met dit bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt.

3.1 Stedenbouw

3.1.1 Huidige situatie

Ruimtelijk-functioneel

Het plangebied is gelegen in het voormalige Ittersum, een buurtschap tussen Zwolle en Wijhe. De nieuwe Deventerweg was een belangrijke verkeersader tussen Zwolle en Deventer, waaraan met name op de weg georiënteerde agrarische bedrijven waren gevestigd. Het was voor de hand liggend je te huisvesten aan de doorgaande weg en vanuit daar gebruik te maken van het achterliggende agrarische landschap. De heldere blokpercelen zijn later doorsneden door de spoorlijnen die het patroon volledig negeren. In het gebied tussen de spoorlijn en de Nieuwe Deventerweg zijn de vormen van de doorsneden percelen sindsdien ongewijzigd.

Het nu voorliggende plan aan de Nieuwe Deventerweg bestrijkt één van de doorsneden verkavelingspercelen aan de oostkant van de spoorlijn, en een woonperceel aan de Nieuwe Deventerweg. Het perceel ligt dusdanig geïsoleerd door de spoorlijn, dat bij ontplooiing van de wijk Schelle er geen connectie mee gezocht werd en er stedenbouwkundig tot op heden geen ontwikkelingen hebben plaatsgevonden. Het is tegenwoordig omringd door de verschillende wijkdelen van Zwolle-Zuid, die zich tot kilometers zuidwaarts uitstrekken, wat het des temeer interessant maakt deze relatief dicht bij Zwolle-centrum en in het hart van Zwolle–Zuid gelegen buurt te ontwikkelen. Binnen de bebouwingsstructuur van het gebied is de Nieuwe Deventerweg nog altijd primair aanwezig. De brede weg heeft het profiel van een uitvalsweg, tegenwoordig voorzien van parallelwegen. De bebouwing bestaat uit zeker 3 eeuwen aan historie en werd door de tijd aangevuld. Opvallend is de positionering van bebouwing die steevast naar de weg gericht is, maar in afstand daartoe sterk verschilt.

In de bestaande situatie is in het plangebied één woning (Nieuwe Deventerweg 24) met bijgebouwen aanwezig. Deze woning, die het karakter heeft van een woonboerderij, bevindt zich in de noordoostelijke hoek van het plangebied, en is op ongeveer 40 meter afstand gelegen vanaf de as van de Nieuwe Deventerweg, in tegenstelling tot de meeste woningen die dichter op de weg gesitueerd zijn.

Figuur 3.1: Nieuwe Deventerweg 24 (midden) met voortuin en oprit (rechts).

Het straatbeeld ten noorden van het perceel is weergegeven in figuur 3.2.

Figuur 3.2: Links de Nieuwe Deventerweg 24, met ten noorden van het perceel een cluster rijtjeswoningen.

Het straatbeeld ten zuiden van het perceel is weergegeven in figuur 3.3.

Figuur 3.3. Rechts de Nieuwe Deventerweg 24, met ten zuiden daarvan een Chinees restaurant en een onbemand tankstation.

Achter de woning bevinden zich en een paardenbak (zie figuur 3.4). Hoewel de woning het karakter uitstraalt van een woonboerderij, kun je vanaf de Deventerweg niet zien, dat er nog bijna 2 hectare erf/weiland achter de woning aanwezig is. Een aantal percelen gelegen aan zowel de Nieuwe Deventerweg (ten oosten van plangebied) als aan de Monseigneur Nolensstraat (ten zuiden van plangebied) grenzen met hun achtertuin aan het plangebied en hebben daar vrij uitzicht over het weiland. Ten noorden van het plangebied liggen woonpercelen parallel aan de Nieuwe Deventerweg met daarachter volkstuinen.

Figuur 3.4: Nieuwe Deventerweg 24, woning met daarachter een paardenbak en weilanden.

Groen en water

Het plangebied is deels begroeid met bomen en beplanting. Langs de spoorbaan ligt een dichtgegroeide spoorsloot. Deze is via een bestaande duiker onder het spoor door en een betonriool verbonden met oppervlaktewater op een afstand van circa 250 meter.

3.1.2 Toekomstige situatie

Bebouwing en gebruik

Het bouwplan bestaat uit 56 woningen, waarvan 27 rijtjeswoningen, 20 2-onder-1-kap woningen, 1 vrijstaand huis en 8 appartementen. Daarnaast worden 93 parkeerplaatsen en een speelterrein gerealiseerd.

Door een gelijkmatig uiterlijk van de architectuur zal een buurt als geheel ontstaan, de verschillende typologieën van de woningen zullen zorgen voor differentiatie binnen eenzelfde familie. Beeldbepalend zal de jaren-20 architectuur zijn, waarvan referenties zijn opgenomen in onderstaande figuur.

Figuur 3.5: Referenties jaren-20 architectuur.

Beeldgrammaticaal zal de buurt aansluiten op de Nieuwe Deventerweg, terwijl zij tegelijkertijd door eigentijdse benadering een eigen karakter zal krijgen. Gedacht wordt aan degelijke vertrouwde baksteenarchitectuur, helder materiaalgebruik en detaillering verwijzend naar ambacht. Kapvormen en de variatie in goothoogten zijn hierin belangrijk alsmede secundaire kenmerken waarbij te denken valt aan erkers, raampartijen, balkons, carports en garages. Op buurtniveau mogen daaraan de beplanting, straatinrichting en tuinmuren ook niet ontbreken. Al deze elementen vormen tezamen het voorgenomen architectonisch beeld voor het nieuwe Ittersum.

De appartementen vormen samen de buurtentree aan de Nieuwe Deventerweg. Er is hierbij rekening gehouden met de verspringing in de rooilijn van de Nieuwe Deventerweg. Er is nauwlettend gekeken naar de naastliggende bebouwing die qua goothoogte aan de rechterzijde relatief laag ligt en aan de linkerzijde relatief hoog ten opzichte van de overige bebouwing. Een klein appartementengebouw moet hierin een passende aansluiting vormen en tevens een natuurlijk onthaal stimuleren voor de nieuw te bouwen buurt. Een markant punt is hier gewenst. Daarnaast is rekening gehouden met de oriëntatie van het gebouw zelf naar de Nieuwe Deventerweg, zoals dat te zien is bij de overige (meer voornamere) bebouwing. De goothoogte aan de linkerzijde geeft voldoende maat aan de richting het spoor lopende laan, en kondigt overduidelijk de achterliggende bebouwing aan.

In figuur 3.6 is de (indicatieve) verkaveling weergegeven.

Figuur 3.6: Verkaveling (indicatief)

In figuur 3.7 is een impressie van de bebouwing weergegeven.

Figuur 3.7: Impressie nieuwe buurt, bezien vanuit de zuidwest zijde.

Groen en water

Bomen worden geplant in de groenstrook aan de noordzijde van de weg die door de wijk loopt. Tevens worden rondom het speelterrein centraal in de buurt en langs het spoor ook bomen geplant (zie figuur 3.6). Het speelterrein zelf bestaat grotendeels uit een grasveld.

De spoorsloot aan de westkant van het plangebied wordt opgeschoond en opnieuw geprofileerd. De bestaande duiker onder het spoor door wordt vrijgemaakt, zodat deze (weer) kan dienen als noodoverloop tijdens extreme neerslag (zie paragraaf 3.6).

Afvalinzameling

In het plangebied worden ondergrondse afvalcontainers geplaatst. Hier is ruimte voor gereserveerd. Clico's of rolcontainers zullen indien nodig aan de weg worden aangeboden op de trottoirs of ter plaatse van de opritten van de woningen.

3.2 Archeologie

In 2002 is door de gemeente Zwolle een Archeologische Waarderingskaart Zwolle vervaardigd. Voor de waarderingskaart is gebruik gemaakt van informatie uit het Centraal Archeologisch Archief (CAA) bij de Rijksdienst voor het cultureel erfgoed in Amersfoort (RvCE), informatie van amateur-archeologen, gegevens van het team archeologie van de gemeente Zwolle, het kadastrale minuutplan uit 1832, de geomorfologische kaart en waarnemingen in het veld. Dit heeft geresulteerd in een analoge en digitale waarderingskaart. De digitale versie is door de gemeente verwerkt en toegankelijk gemaakt binnen het geografische informatiesysteem Geopoort. In 2002 is vastgelegd dat de kaart dynamisch is. Dit betekent dat de waarde van de gebieden kan veranderen.

In de Wet voor de archeologische monumentenzorg en het daarop gebaseerde archeologiebeleid binnen de gemeente Zwolle is vastgelegd dat de archeologische waarden in de bestemmingsplannen vastgelegd moeten worden met de erbij horende consequenties. Aan de verschillende waarden worden consequenties

verbonden. Er zijn 5 waarden: 0%, 10%, 50%, 90% en 100%.

3.2.1 Huidige situatie

In mei 2016 heeft Antea Group een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd (zie bijlage 1).Het plangebied valt op de gemeentelijke Archeologische waarderingskaart Zwolle (AWZ) binnen een zone die is aangemerkt als 50% archeologisch waardevol (middelhoge archeologische verwachting). Gebieden die volgens de archeologische waarderingskaart een vondstkans hebben van 50% of meer hebben dienen bij de verstoringen in de bodem met een grotere diepte dan 0,5 meter en een groter oppervlakte dan 100 m2 archeologisch te worden onderzocht. Dit vrijgestelde oppervlakte zal in het onderhavig plan worden overschreden.

Uit het bureauonderzoek kan worden geconcludeerd, dat binnen het plangebied archeologische resten uit de periode vanaf het mesolithicum aanwezig kunnen zijn. Of er inderdaad sprake is van een hoge archeologische verwachting hangt echter in belangrijke mate af van de landschappelijke situatie. Als er binnen het plangebied een dekzandrug, rivierduin of crevasse aanwezig is, kan uitgegaan worden van een hoge verwachting. Indien binnen het plangebied daarentegen alleen rivierkomafzettingen zijn gelegen, is sprake van een lage archeologische verwachting.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is een inventariserend veldonderzoek (IVO) bestaande uit verkennende boringen uitgevoerd. Dit onderzoek is als bijlage 2 bijgevoegd. Het advies is ter beoordeling voorgelegd aan de gemeente.

Het doel van het veldonderzoek is om het gespecificeerde verwachtingsmodel uit het bureauonderzoek in het veld te toetsen middels een inventariserend veldonderzoek (IVO) bestaande uit verkennende boringen. Hiermee kan worden nagegaan welke van bovengenoemde afzettingen waar binnen het plangebied aanwezig zijn. Het veldonderzoek heeft aangetoond dat in het noordelijke deel van het plangebied inderdaad een (deels) intacte dekzandrug aanwezig is, alhoewel er geen sprake (meer) is van een podzolprofiel. Daarnaast heeft het veldonderzoek de aanwezigheid van een komkleivlakte in het zuiden van het plangebied bevestigd. Onder de komklei blijkt nog een dunne, sterk veraarde veenlaag met daaronder dekzand aanwezig te zijn. Gezien de aard van het dekzand en het ontbreken van een oude bodem of podzolprofiel lijkt het hier te gaan om een relatief laaggelegen en natte dekzandvlakte, die niet of nauwelijks geschikt zal zijn geweest voor bewoning. Het huiserf zelf, gelegen op een dekzandrug is dat wel. Hier kunnen wel degelijk archeologische resten aanwezig zijn zoals resten van de voorgangers van de huidige opstallen (uit de middeleeuwen/nieuwe tijd). Dergelijke waarden zijn echter niet aangetroffen. Het gaat hier echter wel om een verkennende fase van het inventariserend veldonderzoek door middel van boringen. Het doel van de verkennende fase van het veldonderzoek is het in kaart brengen van de bodemopbouw en het aantonen van eventuele bodemverstoringen. De afwezigheid van archeologische indicatoren kan dan ook niet worden beschouwd als indicatie voor de afwezigheid van een archeologische vindplaats in dit deel van het plangebied.

Op basis van de resultaten en conclusies van het veldonderzoek kan worden geconcludeerd dat in het noordelijke deel van het plangebied nog archeologische resten (uit met name de middeleeuwen en/of de nieuwe tijd) aanwezig kunnen zijn. Geadviseerd wordt dan ook om de hier geplande graafwerkzaamheden en de sloop van de opstallen (vanaf maaiveld) onder archeologische begeleiding uit te (laten) voeren. Daarnaast wordt geadviseerd om de rest van het plangebied vrij te geven ten gunste van de voorgenomen maatregelen.

Figuur 3.8: Situatie (selectie)advies

3.2.2 Uitgangspunt bestemmingsplan

In het bestemmingsplan is voor het rood gearceerde gedeelte gronden uit figuur 3.8 een dubbelbestemming Waarde - Archeologie opgenomen.

Bij de regeling voor de dubbelbestemming is nauwe aansluiting gezocht bij de Wet op de archeologische monumentenzorg.

Bij verstoringen in de bodem met een grotere diepte dan 0,5 meter en een grotere oppervlakte dan 100 m² zijn specifieke bouwregels en een omgevingsgunningenstelsel conform de regeling uit de Wet op de archeologische monumentenzorg van toepassing.

De in artikel omgevingsverguning zal worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het belang van de archeologische monumentenzorg op grond waarvan de volgende regels van toepassing zijn. De de aanvrager van een omgevingsvergunning dient een rapport over te leggen waarin de archeologische waarden van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld. Datbetreft het onderzoek zoals in bijlagen 1 en 2 zijn bijgevoegd. Aan de omgevingsvergunning zal de gemeente conform het (selectie)advies in het belang van de archeologische monumentenzorg de volgende regel verbinden: de verplichting de activiteit die tot

bodemverstoring leidt te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij de vergunning te stellen kwalificaties.

3.3 Cultuurhistorie

Cultuurhistorie is de afgelopen jaren beleidsmatig steeds meer in de belangstelling komen te staan. Overheden zien in toenemende mate de waarde in van cultuurhistorische objecten en structuren.

Er wordt daarom bij ruimtelijke ontwikkelingen meer en meer aandacht gevraagd voor behoud en/of herontwikkeling van cultuurhistorische waarden. De basis voor het huidige cultuurhistoriebeleid is gevormd door de Nota Belvedère (1999). Centraal in de Nota Belvedère stond het streven naar een duurzaam behoud van cultuurhistorische waarden, niet door statisch behoud, maar door een (nieuw) actief gebruik van de waarden (“ Behoud door ontwikkeling”).

Momenteel wordt het rijksbeleid ten aanzien van cultuurhistorie gevormd door de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR, 2012), de Visie Erfgoed en Ruimte (VER, 2011) en de Monumentenwet. Sinds 2014 is in het Besluit ruimtelijke ordening expliciet opgenomen, dat in ruimtelijke besluiten aandacht moet worden besteed aan cultuurhistorie. Met de Modernisering Monumentenzorg (MoMo) en de aanstaande Erfgoedwet (verwacht in de loop van 2016) komt cultuurhistorie nog prominenter op de ruimtelijke ordeningsagenda te staan.

3.3.1 Huidige situatie

Binnen het plangebied zijn er geen panden aanwezig die op grond van de Monumentenwet 1988 en de gemeentelijke monumentenverordening beschermd zijn. Binnen het plangebied zelf zijn geen cultuurhistorische waarden aanwezig. De nadruk bij de herontwikkeling van het plangebied ligt op stedelijke vernieuwing waarbij het gaat om het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit, door de investering in de stedenbouwkundige situatie, beeldkwaliteit en de groenstructuur van het plangebied.

3.3.2 Uitgangspunt bestemmingsplan

Het aspect cultuurhistorie is voor de herontwikkeling geen aandachtspunt.

3.4 Verkeer

3.4.1 Huidige situatie

Voor de Nieuwe Deventerweg en de daaraan gelegen parallelwegen geldt ter hoogte van het plangebied een maximumsnelheid van 30 km / uur. Het parkeren ten behoeve van de woning Nieuwe Deventerweg 24 vindt plaats op eigen terrein. Het parkeren bij de woningen ten noorden van Nieuwe Deventerweg 24 is onderdeel van het 30 km/u gebied.

3.4.2 Uitgangspunten bestemmingsplan

Met de realisatie van onderhavige herontwikkelingsvoornemen zullen nieuwe functies aan het plangebied worden toegevoegd. Hierdoor zal een toename aan verkeersbewegingen en parkeerbehoefte ontstaan. Voor een goede ruimtelijke ordening dient de ontsluitingsweg voldoende capaciteit te bevatten en dient voldoende parkeergelegenheid beschikbaar te zijn om de met de herontwikkeling ontstane toename op te vangen.

Voor de afwikkeling van verkeer binnen het plangebied is het realiseren van een ontsluitingsweg aan de

Nieuwe Deventerweg een voor de hand liggende wijze voor de afwikkeling van het verkeer. Hiermee ontstaat een lange verbindingsweg (wat typisch is voor de stedenbouwkundige opzet van Oud Ittersum), waarmee de ontsluiting van de woningen geregeld is. Bij de vormgeving is rekening gehouden met de zogenoemde bochtstralen, vanwege de toegang van hulpdiensten zoals de brandweer). De gemeente Zwolle heeft voor het bepalen van de parkeeropgave bij fysieke ontwikkelingen de Regeling Parkeernormen 2016 vastgesteld. Uitgangspunt is dat op basis hiervan de bij het plan behorende parkeeropgave wordt berekend. Dit wordt getoetst bij de aanvraag omgevingsvergunning.

Binnen het plangebied bestaat genoeg ruimte om te kunnen voldoen aan de vereiste parkeernorm. De weg heeft voldoende capaciteit om de toename van de verkeersbewegingen als gevolg van het planvoornemen op te vangen. Binnen het plangebied is voldoende ruimte om de voorgeschreven maten van de ontsluitingsweg te kunnen realiseren.

In onderstaande afbeelding is de interne wegenstructuur weergegeven. De te realiseren parkeerplaatsen zijn indicatief aangegeven. Parkeren voor de rijenwoningen vindt plaats in de openbare ruimte. De locatie is onderdeel een verblijfsgebied. De maximum snelheid in het gebied en de omliggende wegen is 30 km/u. Bij de appartementen, de twee-onder-een-kappers en de vrijstaande woningen wordt parkeren op eigen terrein gerealiseerd. De ligging van de parkeerplaatsen is weergegeven in figuur 3.9. De maximum snelheid in de buurt is 30 km/u. De kruisingen in het plangebied zijn gelijkwaardige kruisingen; de aansluiting op de Nieuwe Deventerweg gaat via een gelijkwaardige aantakking op parallelweg. De Nieuwe Deventerweg is een voorrangsweg.

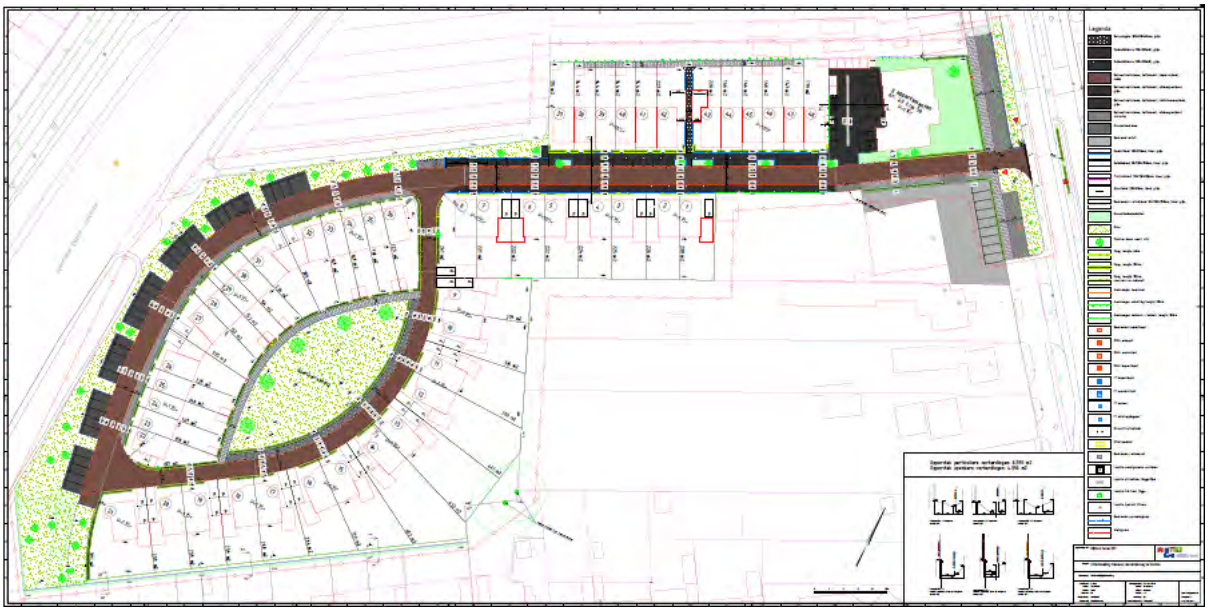

Figuur 3.9: Interne wegenstructuur en parkeren.

De wijze waarop wordt aangesloten op de Nieuwe Deventerweg is in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 3.10: Aansluiting op Nieuwe Deventerweg

3.5 Natuur

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, de Wet natuurbescherming, die per 1 januari 2017 in werking is getreden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden, die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een natuurtoets en een voortoets, die beide door Antea Group zijn uitgevoerd.

Het doel van de Wet natuurbescherming is het in stand houden van de inheemse flora en fauna (soortenbescherming). Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. De effecten op inheemse flora en fauna worden getoetst in een natuurtoets. Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten worden ook beschermd middels de Wet natuurbescherming. Ddeze gebieden hebben daarmee een wettelijke beschermde status. Er zijn geen ontwikkelingen zonder Natuurbeschermingswetvergunning toegestaan als deze ontwikkeling de natuurlijke waarden en instandhoudingsdoelen van het gebied direct of indirect aantasten. De effecten op Natura 2000-gebieden worden getoetst in een voortoets. Als significante effecten niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten, moet er op grond van de Wet natuurbescherming voor het bestemmingsplan een passende beoordeling worden opgesteld. Gevolgen zijn 'significant' wanneer de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied op lange termijn niet gerealiseerd kunnen worden.

Het NNN is in provinciale structuurvisie uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst.

3.5.1 Huidige situatie

Natuurtoets

In het kader van onderhavig plan is in 2016 een natuurtoets uitgevoerd. Daarbij is het plan getoetst aan de Flora- en faunawet en Natuurnetwerk Nederlan en de Natuurbeschermingswet. Per 1 januari 2017 is de

Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming. Het regiem voor de soortenbescherming en de gebiedsbescherming is daarmee niet gewijzigd. Het onderzoek is daarom niet aangepast na 1 januari 2017.

De resultaten van deze toets zijn weergegeven in het rapport dat als bijlage 3 is bijgevoegd. Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied, beschermd natuurgebied en het Nationaal Natuurnetwerk.

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige beschermde amfibieën-,grondgebonden zoogdier-, vleermuis- en vogelsoorten. De in het plangebied voorkomende amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten staan hoofdzakelijk vermeld in tabel 1 van de Flora- en faunawet. De steenmarter, welke het plangebied mogelijk benut als foerageergebied, staat vermeld in tabel 2 van de Flora- en faunawet. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor deze soorten.

Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten zijn, met uitzondering van de huismus, alleen de bezette nesten (eieren en jonge vogels) beschermd, niet de oude nesten. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de wet verkregen worden, omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing en het rooien van beplanting, worden daarom buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd.

Het plangebied wordt beschouwd als functioneel leefgebied van de huismus. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming is vereist om de rust- en nestplaatsen en foerageergebied weg te mogen halen. De paardenstal vormt een paarverblijf en vermoedelijk ook een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Deze verblijfplaats is jaarrond beschermd en om het gebouw te mogen slopen is een ontheffing van de Wetnatuurbescherming. Er wordt een ontheffing aangevraagd van de Wet natuurbeschermingswet.

Het plangebied ligt niet in, of direct naast het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt het areaal Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied niet verkleind en wordt de kwaliteit van deze gebieden niet aangetast.

Voortoets

Aanvullend aan bovengenoemd natuuronderzoek heeft Antea Group in mei 2016 een voortoets inclusief een stikstofonderzoek uitgevoerd (zie bijlage 4). In onderstaande figuur is aangegeven hoe het plangebied is gelegen ten opzichte van het nabijgelegen Natura 2000-gebied Rijntakken. Het plangebied ligt op minimaal 1,4 km afstand van het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Figuur 3.11: Begrenzing Natura 2000-gebied Rijntakken in de omgeving van het plangebied (rode ster)

Uit de voortoets blijkt dat een (significant) negatief effect op Natura 2000-gebieden is uit te sluiten. Een nader onderzoek (passende beoordeling) vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

- In de voortoets (toets aan de Natuurbeschermingswet 1998) is voor elke relevante storingsfactor bepaald of een significant negatief effect met zekerheid uit te sluiten is.
- De voorgenomen planontwikkelingen leiden gezien de aard en omvang van het voornemen en de afstand tot het Natura 2000-gebied niet tot mogelijk negatieve effecten, anders dan stikstofdepositie;
- De depositie van stikstof op stikstofgevoelige habitattypen of stikstofgevoelige leefgebieden van soorten binnen het Natura 2000-gebied Rijntakken zal na oplevering van de woonwijk niet noemenswaardig stijgen (planbijdrage onder de grenswaarde). In het kader van het PAS (Programma Aanpak Stikstof) is depositieruimte gereserveerd voor autonome groei (onder andere voor projecten met een stikstoftoename onder de grenswaarde). De autonome groei zal - gelet op het gegeven dat aan het PAS inclusief de daarin beschikbaar gestelde ontwikkelingsruimte een passende beoordeling ten grondslag ligt - de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden niet aantasten.
- De planbijdrage op de Beschermde Natuurmonumenten in de omgeving binnen de Natura 2000-gebieden is maximaal 0,02 mol/ha/jr. De wezenlijke kenmerken van de Beschermde natuurmonumenten worden niet aangetast gezien de geringe toename van stikstofdepositie door het beoogde plan ten opzichte van de gerealiseerde afname en de geringe toename van de stikstofdepositie.
- Op basis van deze voortoets kan worden geconcludeerd dat verzekerd is dat – uitgaande van de maximale planmogelijkheden – er geen significante effecten zullen optreden c.q. dat er geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van enig Natura 2000-gebied zal plaatsvinden. Ook niet als het plan in cumulatie met andere plannen wordt beschouwd.

3.5.2 Uitgangspunt bestemmingsplan

De Wet natuurbescherming en de Omgevingsverordening Overijssel vormen (m.b.t. beschermde flora- en faunawaarden) geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen plannen. Gelet op de betreffende soorten en de te nemen mitigerende maatregelen is er geen reden om te veronderstellen dat de ontheffing niet verleend zou worden. Het is duidelijk dat de Wet natuurbescherming de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg staat. Er is geen nader onderzoek nodig in de vorm van een passende beoordeling. Hiermee is er ook geen sprake van een MER-plicht.

3.6 Water

In het kader van het bestemmingsplan dient onder andere het proces van de watertoets doorlopen te worden. De watertoets is in essentie een procesinstrument met als doel te komen tot een betere inbreng van wateraspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Dit vraagt dus om afstemming tussen initiatiefnemer en het bevoegd gezag voor wat betreft de waterhuishoudkundige aspecten. In dit geval zijn dat het waterschap Drents Overijsselse Delta en de gemeente Zwolle.

In dit hoofdstuk worden de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de verschillende waterhuishoudkundige aspecten beschreven.

Voor de waterhuishouding in het plangebied is door Buro Hoogstraat een waterhuishoudkundig plan opgesteld [Waterhuishoudings- en rioleringsplan 'Bouwplan Nieuwe Deventerweg' te Zwolle, Buro Hoogstraat, Projectnummer BBN00815, d.d. 15 maart 2017]. Op basis van dit plan is voorliggende waterparagraaf opgesteld. Opgemerkt wordt dat het betreffende plan op moment van ontvangst nog niet door de waterbeheerders is beoordeeld.

Het project is tevens via de digitale watertoets aangemeld. Via deze weg is een terugkoppeling ontvangen van het waterschap dat volstaan kan worden met de standaard waterparagraaf en dat dit beschouwd kan worden als een positief wateradvies. In voorliggende waterparagraaf zijn zowel de teksten uit de standaard waterparagraaf als de opmerkingen door de gemeente op het concept verwerkt.

3.6.1 Huidige situatie

Gebiedskenmerken

De bestaande gebiedskenmerken die betrekking hebben op het functioneren van het watersysteem ter plaatse zijn uitgebreid beschreven in bijlage 10. Dit betreft de beschrijving van de maaiveldhoogten, geologische en ondiepe bodemopbouw, grondwaterstanden, oppervlaktewater en riolering. Hieronder worden deze kenmerken kort beschreven.

Plangebied en hoogte

De hoogte ter plaatse van de aansluiting van het plangebied op de Nieuwe Deventerweg is ca. 1,50 m +NAP. Ter plaatse van de spoorlijn Deventer-Zwolle wordt de hoogte ca. 1,20 m +NAP. Dit betekent, dat het plan richting westelijke richting een hoogteverschil van maximaal 0,40 m heeft. De vastgestelde bouwpeilen variëren van 1,35 m tot 1,75 m +NAP.

Bodemopbouw

De bodemopbouw op het weiland binnen het plangebied bestaat tot 0,30 m onder maaiveld uit zanderig materiaal. Hieronder zit een kleilaag van ca 50cm dikte. Onder de kleilaag bevindt zich een laag veen met een dikte van ca. 40 cm. Onder de veenlaag wordt zand aangetroffen. De bodemopbouw op de rest van het perceel is meer zanderig van aard met een laag klei van ca. 50 cm dikte tot 1,40 m onder maaiveld. Hieronder wordt zand aangetroffen.

Grondwater

Er is een grondwaterstand aangetroffen over het plangebied variërend van 0,69 –NAP aan de weilandzijde tot 0,01 +NAP nabij de Nieuwe Deventerweg. Gemiddeld is de gemeten grondwaterstand 0,32 –NAP. De grondwatergegevens sluiten aan bij de te verwachten grondwaterstanden in dit gebied. Doordat in de toekomst de ondergrondse situatie wordt verbeterd door toepassing van zand op zand cunetten met verbindingen naar de watergang wordt uitgegaan van een gemiddeld hoogste grondwaterstand van 0,00m NAP.

Oppervlaktewater

Langs de spoorbaan ligt een dichtgegroeide spoorsloot. Deze zal worden opgeschoond, opnieuw worden

geprofileerd en de bestaande duiker onder het spoor door zal worden vrijgemaakt, zodat deze (weer) kan dienen als noodoverloop tijdens extreme neerslag. Op een afstand van ca. 250 meter ten westen van het plangebied is het oppervlaktewater van gemeente Zwolle aanwezig. De spoorsloot staat in verbinding met dit water middels een betonriool ø800mm. Op een afstand van ruim 2 kilometer ten zuidwesten van de projectlocatie ligt rivier de IJssel, deze lijkt weinig invloed te hebben op de grondwaterstand ter plaatse. Daarnaast wateren de tuinen van de Monseigneur Nolenslaan af op een kleine greppel die water afvoert richting de spoorsloot.

Riolering

Voorheen stond er in het plangebied een boerderij met een aansluiting op het bestaande stelsel van de gemeente Zwolle langs de Nieuwe Deventerweg. In de parallelwegen van de Nieuwe Deventerweg is een gemengd stelsel aanwezig.

Voorkeursbeleid hemel- en afvalwater

Bij de afvoer van overtollig hemelwater is het landelijk beleid dat het afstromend hemelwater ter plaatse in het milieu moet worden gebracht, dat wil zeggen lozen in de bodem (infiltratie) of in het oppervlaktewater. Het waterschap heeft de voorkeur om het hemelwater, daar waar mogelijk, te het infiltreren in de bodem. Oppervlakkige afvoer naar de infiltratievoorziening en infiltratie via wadi's geniet daarbij de voorkeur. Als oppervlakkige infiltratie niet mogelijk is, is ondergrondse infiltratie door middel van bijvoorbeeld een infiltratieriool (IT-riool) of infiltratiekratten een optie. Als infiltratie niet mogelijk is, kan hemelwater via een bodempassage worden geloosd op oppervlaktewater. De afvoer van overtollig hemelwater uit het plangebied mag, ongeacht de toegepaste methode, niet tot wateroverlast leiden op aangrenzende percelen. Schoon hemelwater (bijvoorbeeld vanaf dakoppervlakken) kan direct worden afgevoerd naar oppervlaktewater. Speciale aandacht wordt besteed aan duurzaam bouwen en een duurzaam gebruik van de openbare ruimte om een goede kwaliteit van het afgekoppelde hemelwater te garanderen.

Invloed op de waterhuishouding

Binnen het bestemmingsplan worden meer dan 10 wooneenheden gerealiseerd en de toename van het verharde oppervlak bedraagt meer dan 1.500 m2.

Binnen het plangebied en ook aangrenzend is sprake van (grond)wateroverlast. De aanleghoogte en toepassing van drainage verdienen daarom speciale aandacht.

Doordat binnen het plan de verharding toeneemt met meer dan 1500 m2 moet aandacht besteed worden aan compenserende waterberging en aan het zoveel mogelijk vasthouden van hemelwater binnen het plangebied. Als bergingsopgave op eigen terrein wordt verwezen naar het GRP; dat is minimaal 20 mm. In het Nationaal Bestuursakkoord Water is bepaald dat in bebouwde gebieden het waterpeil in het oppervlaktewater maar 1 keer per 100 jaar het laagste maaiveld van het bebouwde gebied (onder de weg) mag overschrijden. In verband met de klimaatverandering (G+) wordt de T=100 + 13 % neerslagreeks bij stedelijke inbreidingen aangehouden. Bij een beperkte hoeveelheid (gesloten) verhard oppervlak zou dit kunnen betekenen dat het hemelwater via een bodempassage wordt afgevoerd naar het oppervlaktewater of dat het hemelwater via een zakslootje zoveel mogelijk in de bodem wordt geïnfiltreerd met een lozingsmogelijkheid op oppervlaktewater. Dit is mede afhankelijk van de plaatselijke situatie (veel of weinig oppervlaktewater in de omgeving). Zie ook de voorgaande tekst in de waterparagraaf (Voorkeursbeleid hemel- en afvalwater). Tevens dienst afwenteling van overtollig hemelwater op de omgeving te worden voorkomen.

Indien er sprake is van nieuw aan te leggen oppervlaktewater dan dient dit in overleg met het waterschap te geschieden in verband met toekomstig beheer en onderhoud door het waterschap en aansluiting op het waterlopensysteem.

Voor de aanleghoogte wordt een ontwateringsdiepte geadviseerd van minimaal 80 centimeter. Dit is de afstand tussen de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) en het maaiveld. Bij het bouwen zonder kruipruimte kan worden volstaan met een geringere ontwateringsdiepte. Om een goed inzicht te krijgen in het grondwatersysteem wordt geadviseerd om in overleg met het waterschap zo spoedig mogelijk te starten

met een grondwateronderzoek. Dit kan in eerste instantie op basis van bestaande peilbuizen binnen of in de omgeving van het plangebied. Indien noodzakelijk kunnen nieuwe peilbuizen worden geplaatst.

Om wateroverlast en schade in woningen en bedrijven te voorkomen wordt geadviseerd om een drempelhoogte van 20 à 30 centimeter boven het straatpeil te hanteren. Ook voor lager, beneden het maaiveld, gelegen ruimtes (kelders, parkeergarages) moet aandacht worden besteed aan het voorkomen van wateroverlast door onder andere te voorkomen dat afstromend hemelwater vanaf het straatoppervlak naar binnen kan stromen. Bij de aanleg van kelderconstructies dient aandacht te worden geschonken aan de toepassing van waterdichte materialen en constructies.

Voor het dempen van watergangen / sloten (ook die niet in beheer zijn bij het waterschap) dient altijd een Watervergunning te worden aangevraagd bij het Waterschap Drents Overijsselse Delta.

In het plangebied worden 56 woningen gerealiseerd. Hierdoor bedraagt het toekomstig verhard oppervlak in het plangebied ca. 12.700 m². Het afstromende hemelwater van het verhard oppervlak wordt middels ondergrondse bergende voorzieningen geïnfiltreerd in de bodem. Voor het verhard oppervlak van uitgeefbare kavels worden op de uitgeefbare kavels infiltratievoorzieningen aangelegd. Eventueel overtollig hemelwater dat oppervlakkig tot afstroom komt wordt op de straat afgevoerd via kolken richting infiltratievoorzieningen onder de openbare groenvoorziening.

Het hemelwaterstelsel onder de openbare ruimte krijgt een overstortvoorziening richting de spoorsloot welke geschoond zal worden. In geval van extreme neerslag wordt het overtollige hemelwater dat niet infiltreert afgevoerd richting het oppervlaktewater dat in verbinding staat met de spoorsloot.

Bij de dimensionering van de infiltratievoorzieningen is uitgegaan van een (minimale) doorlatendheid van 1,5 m/dag. Om voldoende infiltratie te realiseren wordt aanbevolen om rond en onder de infiltratievoorzieningen grondverbetering toe te passen.

Ten behoeve van inspectie en onderhoud van de infiltratievoorzieningen worden op verscheidende locaties inspectieputtten aangebracht in het HWA stelsel.

Op basis van de gemeten grondwaterstanden voldoet het plangebied aan de ontwateringseisen. Wel is geconstateerd dat de percelen momenteel erg nat zijn. Aanbevolen wordt daarom om drainage aan te leggen om hoge grondwaterstanden af te vangen. De aan te leggen infiltratiebuizen die het hemelwater afvoeren en infiltreren kunnen voor hoge grondwaterstanden als drain werken. Geadviseerd wordt om de voldoende zandpakket op de kavels aan te brengen en de verbinding met het zandpakket in de openbare ruimte te maken om de ondergrondse afvoer van grondwater te verbeteren om grondwateroverlast te voorkomen.

De vuilwaterafvoer van het plangebied blijft gescheiden van het hemelwater. Het aanbod van vuilwater lijkt door de voorgenomen ontwikkeling licht toe te nemen. De verwachting is dat de toename van vuilwater vanuit het plangebied niet zal leiden tot overbelasting van het omliggende stelsel. Vanwege de lage ligging van het plangebied is een lozing onder vrij verval op het bestaande riool in de Nieuwe Deventerweg niet mogelijk. Daarom is gekozen voor lozing door middel van een rioolgemaal.

In het plangebied worden enkel woonhuizen gerealiseerd en vinden geen activiteiten plaats die een verhoogd risico op vervuiling van afstromende hemelwater en daarmee via infiltratie het grondwater vervuilen.

3.6.2 Overstromingsrisico

Overstroming

Zoals in paragraaf 2.1.2 is aangegeven is in de omgevingsverordening het plangebied aangeduid als 'overstroombaar gebied'. Op basis daarvan biedt deze paragraaf inzicht in de risico's bij overstroming en de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om deze risico's te voorkomen dan wel te beperken. Het plangebied ligt in een gebied dat is gekwalificeerd als een minder snel en ondiep onderlopend gebied. Voor de keringen is de overschrijdingskans genormeerd op 1/1.250e per jaar.

De risicokaart geeft bij overstromingen met een grote kans aan dat er geen overstromingsrisico is voor het plangebied. Bij een grote kans gaat om gebeurtenissen met een kans van ongeveer 1/10 per jaar. Bij overstromingen met een middelgrote kans (die voorkomt 1/100 jaar) is er een overstromingsrisico. De potentiële waterdiepte bedraagt daarbij in het plangebied 0,2 tot 0,8 meter. Bij een overstroming met een kleine kans (gedefinieerd als zeer onwaarschijnlijk, geen frequentie/kans aan gekoppeld) is de potentiële waterdiepte 0,8 tot 2 meter.

In het geval van een dergelijke overstroming bedraagt de tijd dat het water vanaf een bres locatie het projectgebied bereikt tussen de 6 en 24 uur. Zie hiervoor figuur 3.12.

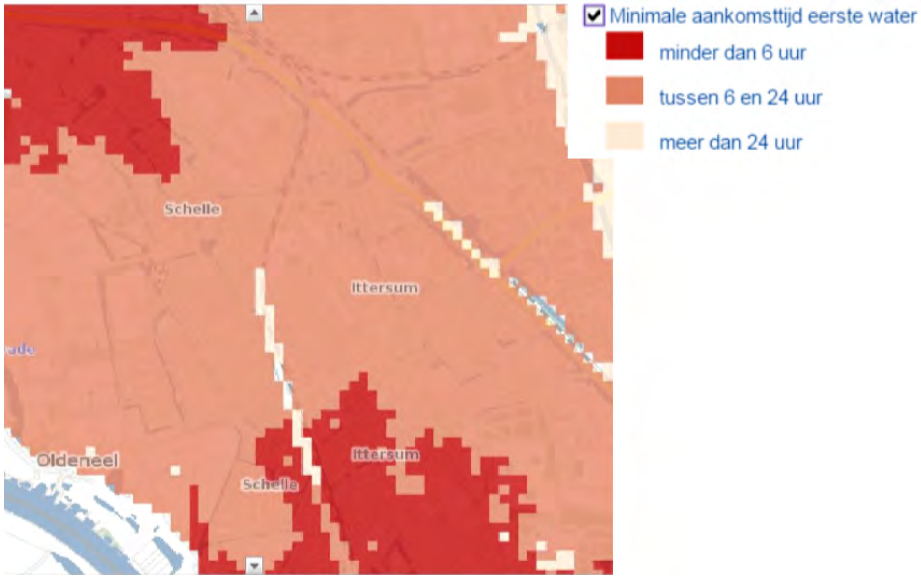

Figuur 3.12: Minimale aankomsttijd eerste water bij overstroming

In onderstaande figuur is de potentiële waterdiepte bij een middelgrote kans weergegeven. Het plangebied is met een rode cirkel aangeduid.

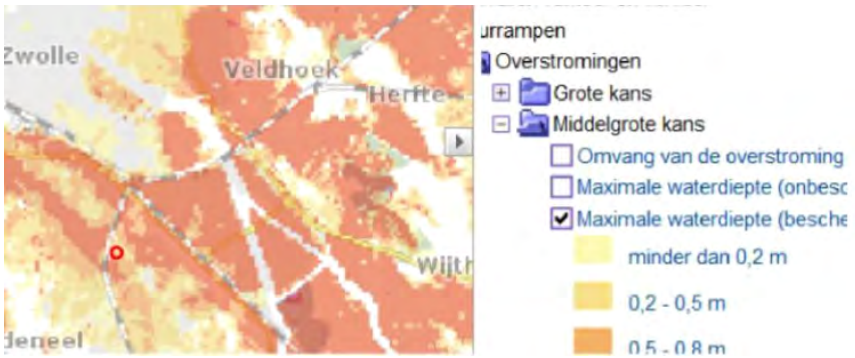

Figuur 3.13: Potentiële waterdiepte, middelgrote kans

Het gaat om een kleinschalig plan met circa 60 woningen. Er zijn geen andere voorzieningen mogelijk, zoals scholen en kinderdagverblijven. De woningen zijn niet bedoeld voor specifieke bewoners die minder zelfredzaam zijn. Omdat geldt, dat er sprake is van minder snel en ondiep overstromingsrisico is er in het plangebied voldoende tijd om op basis van zelfredzaamheid te redden. Er worden geen maatregelen gesteld om het risico bij overstromingen te verminderen.

3.6.3 Uitgangspunt bestemmingsplan

Bij het opstellen van het stedenbouwkundig plan is rekening gehouden met de bovengenoemde wateraspecten. Water vormt daarmee geen belemmering voor de uitvoering van het plan. Voor wat betreft het waterhuishoudkundig plan wordt verwezen naar bijlage 10.

3.7 Wonen

Aan artikel 3.1.6, lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is op 1 oktober 2012 de ladder voor duurzame verstedelijking (hierna te noemen: ladder) toegevoegd. Dit artikel bepaalde, dat bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen gemotiveerd moet worden, dat er een regionale behoefte is aan die ontwikkeling en dat bovendien de gekozen locatie daarvoor geschikt is. Per 1 juli 2017 is het Bro gewijzigd met als doel om de ladder te vereenvoudigen en de onderzoekslasten te verminderen, waarbij de effectiviteit van het instrument behouden blijft. Artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) schrijft voor dat de toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, een beschrijving bevat van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

In artikel 1.1.1 van het Bro is omschreven wat verstaan moet worden onder een stedelijke ontwikkeling. Namelijk een ruimtelijke ontwikkeling van bijvoorbeeld een woningbouwlocatie. Met het voorliggende bestemmingsplan worden in totaal maximaal 56 woningen planologisch mogelijk gemaakt.

Of bij de bovengenoemde voorzieningen sprake is van een stedelijke ontwikkeling, hangt af van de omvang en de gebruiksmogelijkheden. Uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State (ABRvS 9 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1252 en ABRvS 16 september 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2921)) laten zien dat woningbouwplannen met een omvang vanaf 14 woningen in ieder geval als stedelijke ontwikkeling kunnen worden gezien. Woningbouwplannen kleiner dan 12 woningen worden vanwege de beperkte omvang niet als stedelijke ontwikkeling gezien.

Dit betekent dat er sprake is een woningbouwlocatie, die aan te merken is als een stedelijke ontwikkeling. In deze paragraaf wordt voor wat betreft het woningbouwprogramma getoetst aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.

3.7.1 Huidige situatie

Motivatie in het kader van de Ladder voor duurzame verstedelijking

De ladder schrijft voor om te motiveren dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een behoefte. Om die behoefte te kunnen onderbouwen wordt in eerste instantie verwezen naar de in 2005 opgestelde Woonvisie 2005-2020. Vervolgens is deze woonvisie nadrukkelijk gekoppeld aan het Structuurplan 2020, die in juni 2008 werd vastgesteld. Ook hierin is te lezen dat er op regionaal niveau afstemming heeft plaatsgevonden over het woningbouwprogramma.

Maar de wereld om ons heen verandert snel. Zowel woonwensen veranderen, als ook de woningmarkt en de verhouding tussen partijen. Daarbij kwam bovendien het uitbreken van de crisis in 2008. Reden waarom de woonvisie uit 2005 geactualiseerd zou moeten worden. Daarbij is er echter niet gekozen voor het opstellen van een nieuwe visie, maar voor het opstellen van een zogenaamd Woonplan 2011-2015, waarin gekeken is naar de onderdelen die aan revisie of bijstelling toe zijn. De woonvisie 2005-2020 blijft dan ook gelden tot het einde van de looptijd, maar daarnaast gold tevens het Woonplan 2011-2015.

Daarnaast is er nog een uitvoeringsgerichte Woonagenda 2013-2017 (vastgesteld raad juni 2013). In de Woonagenda is onder meer vastgelegd dat voor ontwikkelaars op woningbouwlocaties in beginsel

programmatische vrijheid bestaat, maar dat de plannen worden beoordeeld op basis van de 'kleurenwaaier'. De kleurenwaaier heeft als toekomstbeeld: toevoeging sociale huurwoningen, geen grootschalige clustering van koopwoningen met matige kwaliteit, toevoeging van de vrije sector huurwoningen, toevoeging ruime en goede middeldure koopwoningen, realiseren bijzondere architectuur en/of woonmilieus, realiseren functiemenging, realiseren pauzewoningen.

De Woonagenda is een actieplan voor de Zwolse woningmarkt, waarin analyse van en visie op het functioneren van de woningmarkt is vertaald in een aantal ambities, (bijgestelde) kaders en concrete uitvoeringsmaatregelen. Het is een dynamische agenda die, indien nodig, op elk moment geactualiseerd en aangevuld zal worden met aanvullende maatregelen. Met die Woonagenda wordt geen nieuw beleid omschreven, maar wordt voortgeborduurd - op basis van actuele inzichten - op de Woonvisie (2005) en het Woonplan (2011).

Omdat de gemeente wij goed wil kunnen schakelen tussen de lange termijn en de actualiteit van de korte termijn op de woningmarkt, is er sprake van een cyclus binnen het woonbeleid, waarbij de lange termijn doelen en ontwikkelingen, zoals zij verwoord zijn in de Woonvisie, via vijfjaarlijkse Woonplannen en jaarlijkse Woonprogramma's steeds kunnen worden bijgesteld en geactualiseerd.

De Woonagenda vormt, samen met de Woonvisie en het Woonplan de basis voor de Zwolse gebiedsontwikkelingen, stedelijke vernieuwingsopgaven en een nieuw partnership met de Zwolse woningcorporaties en de prestatieafspraken.

De prestatieafspraken liepen per 1 januari 2016 af. Het proces om te komen tot nieuwe prestatieafspraken is afgerond. Door de Stec groep is het rapport RWP West-Overijssel (Regionale Woon Programmering), (hierna te noemen "RWP") opgesteld. In dit document, dat als bijlage 7 bij de toelichting is gevoegd, is opgenomen wat de afspraken zijn in West-Overijssel en is voorgelegd aan de gemeentebesturen en provincie ter besluitvorming. De gemeenten en de provincie hebben op 27 januari 2016 een samenwerkingsovereenkomst getekend waarin afspraken zijn gemaakt over woonregio's en nadere afspraken over aantallen woningen en afstemming met de regio.

De gemeenten in West-Overijssel hebben de afspraak gemaakt afspraak, dat iedere gemeente maximaal 100% van de eigen vraag naar woningen als harde plancapaciteit beschikbaar maakt. Dat is in lijn met de Ladder voor duurzame verstedelijking en de visie van provincie. Daarnaast is de afspraak gemaakt om vraag en aanbod ten aanzien van uitbreiding en vervanging (sloop gevolgd door nieuwbouw) apart bij te houden. Monitoring van vraag en aanbod is een noodzakelijk en continu proces om gezamenlijke uitgangspunten actueel te houden. De gemeenten in het RWP West-Overijssel maken samen met de provincie de afspraak om, om de 2 jaar een gezamenlijke behoefteraming vast te stellen. Ieder jaar wordt door de gemeenten en provincie vastgesteld of de behoefteraming nog actueel is.

In het RWP is aangegeven dat veruit de meeste verhuisbewegingen plaats vinden binnen de gemeentegrenzen. Daarmee zijn woningmarkten in West-Overijssel in eerste instantie lokaal georiënteerd. West-Overijsel wordt onderscheiden in vier subregio's zodat op lager schaalniveau naar de marktsituatie kan worden gekeken en afstemming van plannen kan plaatsvinden. Zwolle valt in de subregio Kop Zuid (Zwolle, Kampen en Zwartewaterland)

Behoefte: PRIMOS 2013 aangevuld met scherpere sloopopgave

De West-Overijsselse gemeenten, waaronder Zwolle gebruiken de huishoudingsprognose van Primos 2013 als basis voor het vaststellen van de vraag naar nieuwe woningen en programmering. Primos wordt alom in Nederland hiervoor gebruikt. Zodra er goede inzichten ontstaan over Primos 2015 - in 2016 – kijkt West-Overijssel opnieuw naar de situatie. Zie tabel 1.

Tabel 1: indicatie woningvraag en beschikbare harde plancapaciteit in de periode 2016-2026 per gemeente

Gemeente/ regio	Netto woning vraag 2016-2026	Harde plan-capaciteit 1-1-2016	Resterende woning behoefte 2016-2026	Aandeel harde plancapaciteit t.o.v. woningvraag 2016-2026	Woningen in uit te werken BP's	Aandeel inclusief uit te werken BP's
West-Overijssel	17.849	8.672	9.177	49%	4.906	76%
Kop Noord	1.788	1.086	702	61%	300	78%
Staphorst	591	312	279	53%	300	104%
Steenwijkerland	1.197	774	423	65%	0	65%
Kop Zuid	8.541	3.218	5.323	38%	3.269	76%
Kampen	1.880	1.033	847	55%	1.009	109%
Zwartewaterland	540	395	145	73%	240	118%
Zwolle	6.121	1790	4.331	29%	2020	62%
Vechtdal	3.419	2.276	1.143	67%	347	77%
Hardenberg	1.921	972	949	51%	347	69%
Dalfsen	1.022	845	177	83%	0	83%
Ommen	476	459	17	96%	0	96%
Salland	4.101	2.092	2.009	51%	990	75%
Deventer	2.727	1.069	1658	39%	900	72%
Raalte	880	759	121	86%	0	86%
Olst-Wijhe	494	264	230	53%	90	72%

Bron: ABF-Research, Primos2013, opgave gemeenten. Harde plancapacteit gedefinieerd als plan met onherroepelijke status waarop een directe bouwtitel ligt. Onder woningen in uit te werken plannen worden uitwerkingsplichten waarop geen directe bouwtitel rust.

In Zwolle is sprake van een kwantitatieve actuele behoefte van 2311 woningen voor de periode 2016-2026. Hiertoe komen we door de vraag op basis van Primos 2013 te confronteren met het aanbod in harde plannen (directe bouwtitel en uitwerkingsplichten). De woningvraag in Zwolle bedraagt 6121 woningen. Het aanbod in harde plannen is 1790 woningen en voor woningen in uit te werken bestemmingsplannen 2010. Totaal bedraagt dit 3810 woningen. De resterende behoefte die hieruit volgt is 2311 woningen. Het aantal van 56 woningen maakt deel uit van de zachte plancapaciteit. Gelet op het feit dat er een ondercapaciteit is in de vraag naar het aantal woningen, is er ruim voldoende kwantitatieve ruimte voor de woningen.

Procedure regionale afstemming

Zoals aangegeven werken gemeenten in Overijssel met dezelfde uitgangspunten om overprogrammering te voorkomen. Binnen de RWP is de afspraak gemaakt maximaal 100% van de gemeentelijke vraag naar woningen beschikbaar te maken in harde plannen.

Door te programmeren voor de eigen behoefte zorgen gemeenten ervoor dat er geen overaanbod in harde plannen ontstaat op de (regionale) woningmarkt. Hierdoor gaat er in principe geen extra aanzuigende werking uit naar huishoudens van andere gemeenten. Daarbij zijn migratiecijfers verwerkt in de huishoudensprognose en daarmee ook de regionale behoefte.

In de samenwerkingsovereenkomst hebben de provincie en de gemeenten in West Overijssel opgenomen dat ten behoefte van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en de regionale onderbouwing en afstemming voor de ladder van duurzame verstedelijking gemeenten en provincie afspraken maken over programmeren. Deze zijn verder uitgewerkt in rapport RWP.

De afspraken over de regionale afstemming zijn de volgende:

- Gemeenten stemmen woningbouwplannen vanaf 25* woningen binnen bestaand stedelijk gebied af met gemeenten in de subregio. Er is sprake van een regionaal afgestemd plan zodra melding is gemaakt en mogelijkheid is geboden mee te denken over het woonplan.
- Gemeenten stemmen woningbouwplannen vanaf 25* woningen buiten bestaand stedelijk gebied af met gemeenten in de subregio en andere planrelevante gemeenten.
- Er is sprake van een regionaal afgestemd plan, zodra de meerderheid van de subregio en planrelevante gemeenten hebben ingestemd.

*Voor woningbouwplannen van de gemeenten Deventer en Zwolle ligt de ondergrens hoger. In deze gemeenten worden woningbouwplannen vanaf 50 woningen regionaal afgestemd.

Het bestemmingsplan is regionaal afgestemd.Gemeenten in de subregio vinden het plan daarmee ook passend binnen de Ladder en programmering in de regio.

Ook is onderzoek gedaan naar de kwalitatieve behoefte van Zwolle (WoOn 2012). Kwalitatief zien we met name een toenemend tekort bij de volgende categorieën:

- Eengezinswoningen
- Meergezinshuurwoningen
- Huurwoningen in de goedkoopste prijsklasse en tevens in de vrije sector
- Middeldure koopwoningen
- Kleine woningen (tot 2 kamers) en grote woningen (5 kamers of meer)

In dit plan wordt voorzien in 8 meergezinswoningen en 48 eengezinswoningen in de koopsfeer. Op de plek van het erf worden verschillende type woningen gebouwd in de prijsklasse van €220.000,- tot €500.000,-.

Vanuit het woningbouwprogramma is de omslag gemaakt van programmeren naar stimuleren, zodat vanuit de kracht van de locatie en met de nodige flexibiliteit kan worden ingespeeld op de marktvraag. De gemeente schrijft niet vooraf in detail voor welke woningen, waar en wanneer gebouwd moeten worden. Maar vanuit haar publieke rol toetst de gemeente de plannen op ruimtelijke kwaliteit en het ontstaan van een mix van producten en woningtypen. Daarbij is de opgestelde Kleurenwaaier, onderdeel van de Woonagenda, een hulpmiddel. Deze inzichten zijn uitgewerkt in de Woonagenda 2013-2017 (vastgesteld raad juni 2013). In de Woonagenda is onder meer vastgelegd dat voor ontwikkelaars op woningbouwlocaties in beginsel programmatische vrijheid bestaat, maar dat de plannen worden beoordeeld op basis van de 'kleurenwaaier'. De kleurenwaaier heeft als toekomstbeeld: toevoeging sociale huurwoningen, geen grootschalige clustering van koopwoningen met matige kwaliteit, toevoeging van de vrije sector huurwoningen, toevoeging ruime en goede middeldure koopwoningen, realiseren bijzondere architectuur en/of woonmilieus, realiseren functiemenging, realiseren pauzewoningen.

Voor de woningen die binnen dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt betekent het dat deze (deels) zijn te categoriseren als geen grootschalige clustering van koopwoningen met matige kwaliteit en toevoeging ruime en goede middeldure koopwoningen (volgens de kleurenwaaier met een prijs van circa €180.000,- tot €265.000-), zoals die is terug te vinden in de kleurenwaaier. Er zijn 27 tot 30 woningen in de prijsklasse tot € 260.000,-.

Bestaand stedelijk gebied

De ladder voor duurzame verstedelijking vraagt tevens naar een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied. Daarbij wordt verstaan onder bestaand stedelijk gebied het bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur. De locatie waar de woningen zijn voorzien is bestaand stedelijk gebied.

3.7.2 Uitgangspunt bestemmingsplan

De ladder voor duurzame verstedelijking vormt geen belemmering voor de vaststelling van het plan.

3.8 Trillingen

Beoogde woningen liggen in de nabijheid van een spoor. Met name door goederenvervoer over het spoor kan er sprake zijn van trillingen.

Voor het aspect trillingen zijn geen wettelijke vereisten van toepassing. Wel zijn er in de door de Stichting Bouwresearch opgestelde 'Trillingsrichtlijn' toetswaarden opgenomen die gebruikelijk worden gehanteerd als eerste maat voor het in voldoende mate voorkomen van hinder dan wel schade door trillingen. De, vanwege het spoor, optredende trillingsniveau zullen ter hoogte van de beoogde woningen beperkt zijn, vanwege:

- de relatief grote afstand tot het spoor van minimaal 30 meter tot de dichtstbijzijnde spoorstaaf;
- de aanwezigheid van een sloot/greppel tussen het spoortalud en beoogde woningen, welke een trillingsdempende werking heeft;
- in hoofdzaak zandige opbouw in de bovenlaag (eerste 50 cm) waarvan de overdrachtsfactor relatief beperkt is (spoortrillingen verplaatsen zich als Rayleigh golf vooral aan de oppervlakte, de opbouw van de toplaag is daardoor vooral bepalend voor de overdracht);
- grondgebonden woningen, geen hoogbouw, waardoor de opslingering beperkt is;
- nieuwbouw met naar verwachting relatief stijve (vloer)constructie, geen houten vloeren.

Gezien het bovenstaande is het de verwachting dat wordt voldaan aan de toetswaarden ingevolge de SBR Trillingsrichtlijn.

3.9 Milieu

In deze paragraaf wordt ingegaan op de milieuaspecten die van belang zijn bij het toekennen van bestemmingen.

3.9.1 Bodem

In het kader van onderhavig bestemmingsplan is een historisch bodemonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is als bijlage 5 opgenomen. In het historisch onderzoek is het volgende geconcludeerd:

- Aangezien de locatie binnen de bodemfunctieklasse wonen valt, wordt geadviseerd om de aangetroffen tolueen en minerale olieverontreiniging (klasse industrie) in de grond nader te onderzoeken naar de omvang in zowel horizontale als verticale richting ter afperking van de overschrijding van de klasse Wonen.
- Aangezien bij het vm. toegangspad naar de vm. spoorwegovergang een puin-, ballast- en kolengruis houdende laag is aangetroffen wordt hierbij een verkennend of direct een nader asbestonderzoek geadviseerd conform de NEN5897. In combinatie met een nader asbestonderzoek kan meteen aanvullend onderzoek verricht worden naar de omvang van de bodemverontreiniging met overschrijding van de klasse Industrie. Tevens kan de omvang van de laag met bodemvreemd materiaal in beeld worden gebracht.
- Om vast te stellen of de halfverharding bij het toegangspad en het erf asbesthoudend is wordt hierbij een nader asbestonderzoek geadviseerd conform de NEN5897. In combinatie met het asbestonderzoek kan tevens het milieuhygiënische bodemonderzoek conform de NEN-5740 worden uitgevoerd. Hierbij kan tevens de omvang van de halfverharding worden bepaald.
- Ten behoeve van de toekomstige terreininrichting is aanvullend onderzoek naar de omvang van de verontreiniging met overschrijding van de klasse wonen op reeds onderzochte deel van het erf nodig om de omvang hiervan in beeld te brengen. Ook kan overwogen worden om bij de herinrichting de betreffende bodemlaag separaat op basis van bodemsoort en zintuigelijke waarnemingen te ontgraven en in depot te plaatsen. Middels een Partijkeuring kan dan de hergebruiksmogelijkheden bepaald worden.
- Bij de ondergrond is geen aanvullend onderzoek benodigd.
- Op basis van de resultaten van het uitgevoerde grondwateronderzoek is geen aanvullend onderzoek benodigd.

Op grond van het historisch onderzoek is nader onderzoek nodig. Dit onderzoek wordt uitgevoerd. In het kader van het bestemmingsplan is er echter voldoende onderzocht en is een nader onderzoek niet noodzakelijk.

3.9.2 Luchtkwaliteit

De ‘Wet luchtkwaliteit’ (incl. besluiten, richtlijnen en besluiten) geeft luchtkwaliteitseisen als grenswaarden, richtwaarden, plandrempels, alarmdrempels en informatiedrempels voor één of meer van de twaalf voor luchtkwaliteit relevante stoffen. De belangrijkste problemen met luchtkwaliteit in Nederland hebben te maken met stikstofdioxide (NO2) en fijn stof (PM10). Voor wat betreft de overige stoffen zijn de (achtergrond)concentraties in de lucht zodanig dat nu en in de toekomst geen overschrijdingen zijn te verwachten, behalve bij relevante industrieën. In ruimtelijke plannen dient rekening te worden gehouden met deze eisen voor luchtkwaliteit. Voor het plangebied zijn de eisen uit de Wet Milieubeheer en het Besluit gevoelige bestemmingen relevant.

Wet milieubeheer

Sinds 15 november 2007 zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5, titel 5.2, Wm). Hiermee is het Besluit luchtkwaliteit 2005 vervallen. Artikel 5.16 Wm (eerste lid) geeft aan hoe en onder welke voorwaarden bestuursorganen bepaalde bevoegdheden (opgesomd in het tweede lid) kunnen uitoefenen in relatie tot luchtkwaliteitseisen. Als aannemelijk is dat aan één of een combinatie van de volgende voorwaarden wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid (Let wel op een zorgvuldige belangenafweging/goede ruimtelijke ordening, en het Besluit gevoelige bestemmingen):

a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde; een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
b. een project draagt ‘niet in betekenende mate’ bij aan de concentratie van een stof;
c. een project is genoemd of past binnen het NSL of binnen een regionaal programma van maatregelen. (Van dit onderdeel kan pas gebruik worden gemaakt als het NSL is vastgesteld.)

Van een verslechtering van de luchtkwaliteit "in betekende mate" als bedoeld onder c is sprake indien zich één van de volgende ontwikkelingen voordoet:

- woningbouw: 1.500 woningen netto bij 1 ontsluitende weg of 3000 woningen bij 2 ontsluitende wegen;
- infrastructuur: 3% concentratiebijdrage (verkeerseffecten gecorrigeerd voor minder congestie);
- kantoorlocaties: 10.000 m2 brutovloeroppervlak bij 1 ontsluitende weg, 20.000 m2 brutovloeroppervlak bij 2 ontsluitende wegen.

Besluit gevoelige bestemmingen

Per 16 januari 2009 is het Besluit gevoelige bestemmingen in werking getreden. Met deze AmvB wordt de vestiging van zogeheten ‘gevoelige bestemmingen’ – zoals een school – in de nabijheid van provinciale en rijkswegen beperkt. Dit heeft consequenties voor de ruimtelijke ordening. Het Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen) is gebaseerd op artikel 5.16a van de Wet milieubeheer (Wm), dat via een amendement van de Tweede Kamer in de Wm is opgenomen. Het besluit is gericht op bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof (PM10) en stikstofdioxide (NO2), met name kinderen, ouderen en zieken en waarborgt dat deze mensen in specifieke (nieuwe) situaties niet worden geconfronteerd met een luchtkwaliteit die niet voldoet aan de grenswaarden. Daartoe voorziet het besluit in zones waarbinnen luchtkwaliteitsonderzoek nodig is: 300 meter aan weerszijden van rijkswegen en 50 meter langs provinciale wegen, gemeten vanaf de rand van de weg. Waar in zo’n onderzoekszone de grenswaarden voor PM10 of NO2 (dreigen te) worden overschreden, mag het totaal aantal mensen dat hoort bij een ‘gevoelige bestemming’ niet toenemen. Dit wordt bereikt door op zo’n plek de vestiging van bijvoorbeeld een school niet toe te staan.

Het plangebied wordt ingericht worden als woongebied. Kijkend naar wet en regelgeving over luchtkwaliteit kan het planvoornemen worden geclassificeerd als een NIBM project (project dat niet in betekende mate bijdraagt aan verslechtering van de luchtkwaliteit). Ook zijn er geen provinciale en rijkswegen in de nabijheid van het plangebied, waardoor het besluit gevoelige bestemmingen geen belemmeringen opleveren. Het aspect luchtkwaliteit behoeft verder geen aandacht.

3.9.3 Geluid

Kader

In de Wet geluidhinder is bepaald dat elke weg van rechtswege een geluidszone heeft (art. 74 lid 1). Een uitzondering hierop zijn wegen die zijn gelegen in een 30 km/uur-zone of in een woonerf. De breedte van de geluidszones is afhankelijk van het aantal rijstroken en de ligging van een weg. In stedelijk gebied gelden de navolgende maten: voor een weg bestaande uit 1 of 2 rijstroken: 200 meter; voor een weg bestaande uit 3 of meer rijstroken 350 meter. In geval van nieuwe geluidgevoelige bestemmingen binnen zones langs wegen is akoestisch onderzoek vereist

Onderzoek

In het kader van het onderhavige bestemmingsplan is akoestische onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is als bijlage 9 bijgevoegd. Uit het onderzoek blijkt het volgende.

Wegverkeer

Uit de berekeningsresultaten blijkt dat ten gevolge van het wegverkeer op de Ittersumallee voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De geluidbelasting vanwege de Burgermeester de Vos van Steenwijklaan bedraagt ten hoogste 49 dB inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt daarmee overschreden. De maximaal toegestane geluidbelasting van 63 dB wordt echter niet overschreden. Gelet op de overschrijding van de voorkeursgrenswaarde is onderzocht of er maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn. Geconcludeerd is, dat het toepassen van maatregelen niet mogelijk en/of doelmatig is.

Hoewel formeel niet van toepassing is de geluidbelasting vanwege de naastgelegen 30 km/uur weg ook getoetst aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder om iets te kunnen zeggen over de aanvaardbaarheid hiervan. De geluidbelasting vanwege de Nieuwe Deventerweg waarvoor een maximum rijsnelheid van 30 km/uur geldt, ligt beneden de voorkeursgrenswaarde van 48 dB, de geluidbelasting is daarmee in het kader van een goede ruimtelijke ordening op grond van de Wet ruimtelijke ordening als aanvaardbaar te beschouwen.

Voor de geluidbelasting van wegverkeer in zijn geheel, geldt dat wordt voldaan aan de grenswaarden uit het gebiedsgericht milieubeleid.

Spoorverkeer

De geluidbelasting vanwege spoorwegen op het plan bedraagt ten hoogste 64 dB. Hiermee wordt niet voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 55 dB. Aan de maximaal toegestane geluidbelasting van 68 dB wordt wel voldaan. Daarnaast voldoet de geluidbelasting aan de grenswaarden uit het gebiedsgericht geluidbeleid van de gemeente Zwolle.

Hogere grenswaarde

Omdat het toepassen van maatregelen niet mogelijk en/of doelmatig is, kan het college van burgermeester en wethouders van de gemeente Zwolle overwegen om hogere waarden vast te stellen. Omdat de exacte invulling van het plangebied nog niet bekend is, kan nog niet bepaald worden voor hoeveel woningen er een hogere waarde moet worden afgegeven en hoe hoog deze waarde dient te zijn. In deze tabel is daarom per bouwvlak de hoogst berekende geluidbelasting weergegeven.

Omschrijving	Geluidbron	Hogere waarde [dB]	Lcum[1] [dB]
Bouwvlak A	Railverkeer	64	65
Bouwvlak A	Burg. De Vos van Steenwijklaan	49[2]	60[3]
Bouwvlak B	Railverkeer	62	63
Bouwvlak C	Railverkeer	59	60
Bouwvlak D	Railverkeer	58	59

1: De geluidbelasting L_{cum} is omgerekend naar de bronsoort railverkeer. Op de geluidbelasting L_{cum} is de aftrek ex artikel 110g Wgh die wordt gehanteerd op de geluidbelasting vanwege wegverkeer niet van toepassing.

2: Hogere waarde inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh.

3: Omdat het hier een hogere waarde betreft vanwege wegverkeer is de gecumuleerde geluidbelasting ook omgerekend naar de bronsoort wegverkeer

Cumulatie

Indien een geluidgevoelige bestemming waarvoor een hogere grenswaarde wordt vastgesteld in de zone van meerdere geluidbronnen ligt, dient inzichtelijk gemaakt te worden hoe hoog de gecumuleerde geluidbelasting is. Het bevoegd gezag moet dan een oordeel vellen over de hoogte van deze geluidbelasting. Een wettelijke toets aan een grenswaarde is niet aan de orde. Voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de gecumuleerde geluidbelasting kan het advies uit het Reken- en meetvoorschrift als leidraad worden gehanteerd. Hierin is opgenomen dat voor een eerste indruk van de aanvaardbaarheid van de geluidsituatie, de gecumuleerde geluidbelasting kan worden vergeleken met de voor die bronsoort van toepassing zijnde normering. Hiervoor is de gecumuleerde geluidbelasting omgerekend naar zowel de bronsoort wegverkeer als railverkeer. De gecumuleerde geluidbelasting is voor beide bronsoorten lager dan de maximaal toegestane geluidbelasting voor de betreffende bron.

Geluidwering van de gevel

Voor de woningen/appartementen waarvoor het college van burgemeester en wethouders van Zwolle een hogere waarde vaststelt, is met behulp van een gevelgeluidweringsonderzoek onderzocht of deze woningen/appartementen aan de wettelijke geluidgrenswaarde voor het binnenniveau kunnen voldoen. Het geluidweringsonderzoek is geen onderdeel van het bestemmingsplan, maar wordt bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen bijgevoegd.

Conclusie

Het aspect geluid is geen belemmering voor de uitvoering van dit plan. De besluitvorming voor hogere waarden zal plaatsvinden in dezelfde raadsvergadering als de vaststelling van het bestemmingsplan.

3.9.4 Bedrijven en milieuzonering

Een goede ruimtelijke ordening houdt onder andere het voorkomen van voorzienbare hinder door milieubelastende activiteiten in. Functiescheiding en milieuzonering zijn hierbij leidende begrippen. Ten behoeve van milieuzonering is door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een bedrijvenlijst opgesteld, waarin bedrijfsactiviteiten op hun milieueffecten zijn gecategoriseerd (Bedrijven en milieuzonering, 2009). Afhankelijk van de mate waarin de in deze lijst opgenomen activiteiten milieuhinder kunnen veroorzaken (uitgaande van de gemiddelde bedrijfssituatie), kent de lijst aan de bedrijven een categorie toe. Naarmate de milieuhinder toeneemt, loopt de categorie op van 1 tot en met 6, met bijbehorende minimale afstanden tot twee omgevingstypen: 'rustige woonwijk/rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'. In de uitgave "Bedrijven en milieuzonering" (VNG, 2009) is per bedrijfstype een globale indicatie gegeven van het invloedsgebied voor de aspecten geur, stof, geluid en gevaar. De afstanden in bovengenoemde uitgaven moeten als indicatief gezien worden. Wanneer aan de afstanden wordt voldaan kan worden geconcludeerd dat het aannemelijk is dat het plan planologisch acceptabel is.

Onderzoek

Bij de beoordeling van het aspect bedrijven en milieuzonering is de planologische situatie maatgevend. De bedrijvigheid die zich volgens het planologische regime mogen vestigen zijn daarom beschouwd. Ten behoeve van beoordeling zijn de bedrijven gelegen binnen een afstand van 100 meter tot de begrenzing van het plangebied in beeld gebracht. Deze afstand is maatgevend voor bedrijven tot en met milieucategorie 3.2. De straal van 100 meter kan in deze situatie als toereikend aangemerkt worden. Een hogere categorie is enkel te verwachten binnen een industrieterrein. Het dichtstbijzijnde industrieterrein (De Marslanden) bevindt zich op ruim 700 meter waarmee deze voor het plangebied geen betekenis heeft. Voor de scan is het bestemmingsplan “Zwolle-zuidoost” het uitgangspunt geweest.

Omdat de Nieuwe Deventerweg wordt gekenmerkt door een afwisseling van milieugevoelige functies, zoals wonen en milieubelastende functies, zoals aan huis gebonden beroep /bedrijvigheid en andersoortige functies kan voor deze weg gezien worden als gemengd gebied. Om discussie te voorkomen is in eerste instantie uitgegaan van het meest ongunstige scenario: een 'rustige woonwijk'.

Voor de beoordeling is voor het aspect bedrijven en milieuzonering de milieubelasting afkomstig van buiten het plangebied geïnventariseerd. Op basis van de voor het perceel vigerende bestemmingsplan ´Zwolle-zuidoost´ is de aanwezigheid van milieubelastende functies in de nabijheid van het plangebied onderzocht. Aangegeven wordt of er sprake is van een overschrijding van de richtafstand uit de VNG brochure. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt welke bedrijven binnen een straal van 100 meter nader in beschouwing dienen te worden genomen. De resultaten hiervan zijn in onderstaande tabel en afbeelding weergegeven.

Locatie	Omschrijving	Milieucategorie en grootste afstand	Overschrijding / geen overschrijding
Nieuwe Deventerweg 6	een Kringloopwinkel (sbi 47)	Cat 1, 10 meter (voor geluid)	Geen overschrijding
Nieuwe Deventerweg 8a	Tankstation zonder LPG (sbi 473 nr 3)	Cat 2, 30 meter (voor geur en geluid)	Geen overschrijding
Nieuwe Deventerweg 28/30	Tankstation zonder LPG (sbi 473 nr 3)	Cat 2, 30 meter (voor geur en geluid)	Overschrijding, bedrijf bevindt zich 25 meter van plangebied (waardoor hindercontour 5 meter over plangebied heen loopt)
Nieuwe Deventerweg 26	Restaurant (sbi 561)	Cat 1, 10 meter (voor geur geluid en gevaar)	Overschrijding, bedrijf bevindt zich 0 meter van plangebied (waardoor hindercontour 10 meter over plangebied heen loopt)
Thorbeckelaan 2a	Buurt en clubhuizen	Cat 2, 30 met (voor geluid)	Geen overschrijding
Thorbeckelaan 14	Buurt en clubhuizen	Cat 2, 30 met (voor geluid)	Geen overschrijding

Tabel 2: Milieubelastende functies in de nabijheid van het plangebied.

Aanvullend aan de beschreven bedrijfsactiviteiten in tabel 2 merken we op, dat op locatie Nieuwe Deventerweg 6 ook bedrijven zijn toegestaan die in het vigerende bestemmingsplan in de Staat van Bedrijfsactiviteiten bij functiemenging zijn genoemd. Het betreft de volgende milieucategorieën:

- categorie A: voor activiteiten die zodanig weinig milieubelastend voor hun omgeving zijn, dat deze aanpandig aan woningen kunnen worden uitgevoerd. De eisen uit het Bouwbesluit voor de scheiding tussen wonen en bedrijven zijn daarbij toereikend.
- categorie B: voor activiteiten die in een gemengd gebied kunnen worden uitgeoefend, echter met een zodanige milieubelasting voor hun omgeving dat zij bouwkundig afgescheiden van woningen en andere gevoelige functies dienen plaats te vinden.
- categorie C: als categorie B, waarbij vanwege de relatief grote verkeersaantrekkende werking een ontsluiting op de hoofdverkeersinfrastructuur noodzakelijk is

Geconcludeerd wordt dat dit geen belemmeringen oplevert voor de uitvoering van dit plan. De bedrijven worden niet in hun bedrijfsvoering beperkt en er is sprake van een goed woon- en leef klimaat in het plangebied.

Bij het tankstation Nieuwe Deventerweg 28-30 is ook onderhoud en verkoop van auto's, motorfietsen, bromfietsen en fietsen en beperkte detailhandel toegestaan. Dit valt onder milieucategorie 2 met een minimale afstand van 30 meter. Hier wordt ruimschoots aan voldaan.

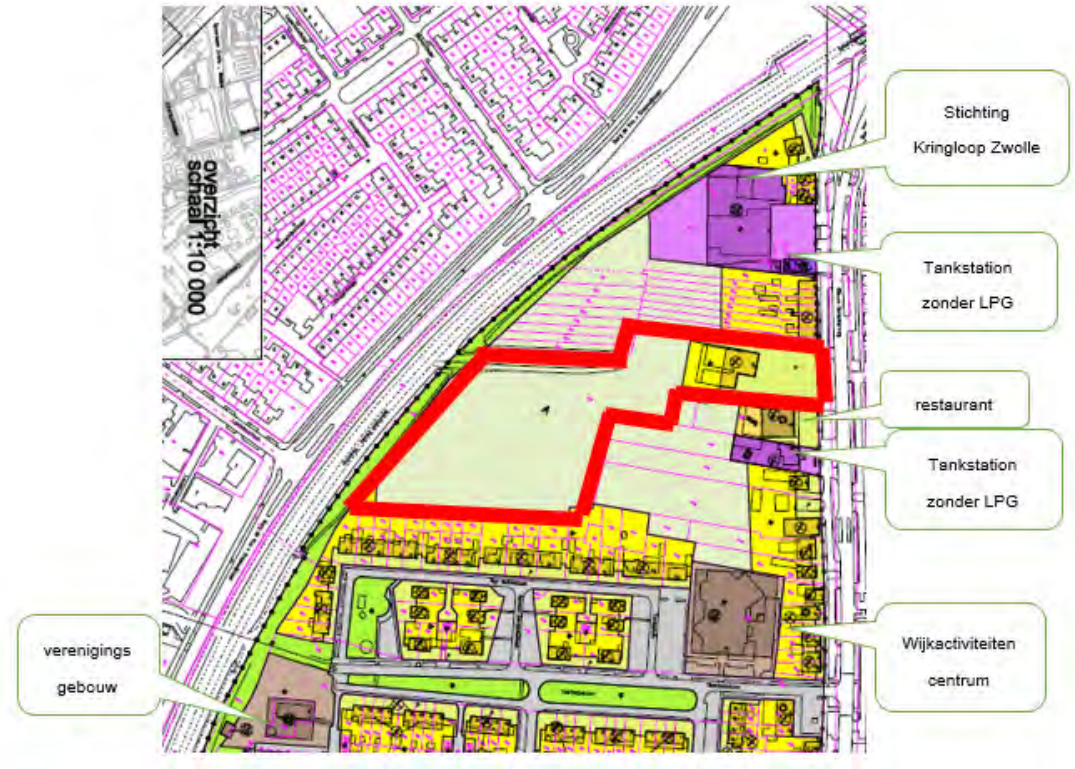

Figuur 3.14 Milieubelastende functies in de nabijheid van het plangebied.

Voor het aspect bedrijven en milieuzonering is gebleken dat de functionele situatie buiten het plangebied voornamelijk bestaat uit milieubelastende functies in de milieucategorie 1 en 2. De milieucontouren van het restaurant en het tankstation liggen deels in het plangebied. Bij de situering van de nieuwe woningen zijn de richtafstanden in acht genomen. Hierdoor wordt voor alle bedrijven de minimale afstand, gemeten vanaf de perceelsgrens tot de gevel van de woningen gerespecteerd.

Conclusie

Onderhavig bestemmingsplan ondervindt geen belemmeringen vanuit het aspect 'bedrijven en milieuzonering'.

3.9.5 Externe veiligheid

Beleidskader
Bij Externe Veiligheid (EV) gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen. De daaraan verbonden risico's moeten aanvaardbaar blijven. Binnen de EV worden twee normstellingen gehanteerd:

- het Plaatsgebonden Risico (PR) richt zich vooral op de te realiseren basisveiligheid voor burgers;
- het Groepsrisico (GR) stelt beperkingen aan de maatschappelijke ontwrichting als gevolg calamiteiten met gevaarlijke stoffen.

Bebouwing is niet toegestaan binnen de zogenaamde 10-6 contour van het PR:

- rond inrichtingen waarin opslag / verwerking gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- langs transportroutes (weg, spoor, water, buisleiding) waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

Risico's verbonden aan het transport gevaarlijke stoffen zijn in kaart gebracht in de diverse risicoatlassen. In het Besluit EV Inrichtingen (BEVI) is opgenomen dat voor iedere toename van het GR een verantwoordingsplicht geldt, ook als de verandering geen overschrijding van de norm veroorzaakt.

Risicobeschouwing

In de omgeving van het plangebied bevinden zich verschillende potentiële risicobronnen. In het kader van de ruimtelijke procedure dient de ontwikkeling in relatie tot deze risicobronnen beschouwd te worden. Antea Group heeft in dat kader een externe veiligheidsonderzoek uitgevoerd, dat als bijlage 6 is bijgevoegd. Er is daarbij gekeken naar de risicobronnen spoorlijn Zwolle – Deventer, Provinciale weg N337 (IJsselallee) en spoorlijn Zwolle – Groningen.

Spoorlijn Zwolle – Deventer

- De maximale 10-6 plaatsgebonden risicocontour bedraagt 0 meter en levert derhalve geen belemmeringen op;
- Uit de risicoberekeningen blijkt dat er geen groepsrisico wordt berekend voor de spoorlijn;
- Beperkte verantwoording van het groepsrisico is conform artikel 7 van het Besluit externe veiligheid transportroutes van toepassing.

Provinciale weg N337

- Het invloedsgebied van deze weg bedraagt 355 meter en reikt daarmee niet tot het plangebied (onderlinge afstand bedraagt ongeveer 550 meter).

Spoorlijn Zwolle – Groningen

- De maximale 10-6 plaatsgebonden risicocontour bedraagt 7 meter en reikt niet tot het plangebied;
- De hoogte van het groepsrisico bevindt zich onder de oriëntatiewaarde, het groepsrisico neemt in de toekomstige situatie niet toe ten opzichte van de huidige situatie;
- Beperkte verantwoording van het groepsrisico is conform artikel 7 van het Besluit externe veiligheid transportroutes van toepassing.

Verantwoording van het groepsrisico is voor de spoorlijnen Zwolle – Deventer en Zwolle – Groningen verplicht. In onderstaande alinea en bijlage 6 zijn elementen ter verantwoording van het groepsrisico aangedragen. Aangezien er sprake is van een beperkte verantwoording zijn enkel de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid beschouwd.

Verantwoording groepsrisico

In deze paragraaf worden elementen aangedragen voor de invulling van de verantwoordingsplicht door het bevoegd gezag: de gemeenteraad van Zwolle. Deze elementen zijn afgeleid uit het Bevt en de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico (VROM, 2007). Ter verantwoording van het groepsrisico dienen, naast de hoogte van het groepsrisico, enkele kwalitatieve elementen beschouwd te worden. In deze paragraaf zijn alle elementen beschouwd.

Bij de groepsrisicoverantwoording is aangesloten op de geactualiseerde beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente Zwolle (2013). De voorgenomen ontwikkeling sluit aan op de kernwaarden van deze beleidsvisie voor stroomzones (waarin het plangebied is gelegen): voldoen aan de basisveiligheid (wettelijke vereisten) en uitvoeren groepsrisicoverantwoording.

Hierbij is de volgende indeling gehanteerd:

- Algemene beschouwing veiligheidssituatie;
- Zelfredzaamheid;
- Bestrijdbaarheid.

Algemene beschouwing veiligheidssituatie

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van twee spoorlijnen. Voor de spoorlijn Zwolle – Deventer is het plasbrandscenario relevant, bij de spoorlijn Zwolle – Groningen is alleen het toxisch scenario relevant (vanwege de afstand tot het plangebied: 850 meter). De gevolgen van deze scenario's zijn verschillend. In deze paragraaf worden de scenario's verduidelijkt.

Plasbrandscenario

Het effect dat optreedt bij een ongeval met enkel brandbare vloeistoffen is vooral warmtestraling door een

(plas)brand. Het invloedsgebied is 35 meter (HART), uitgaande van een calamiteit waarbij de gehele wagen- of tankinhoud vrijkomt. De omvang van het effect wordt beïnvloed door de oppervlakte van de plasbrand. Er is geen sprake van een plasbrandaandachtsgebied ter plaatse van het plangebied, dus gelden er geen aanvullende bouwvoorschriften vanuit het Bouwbesluit. Dit betekent niet dat zich er geen plasbrandscenario kan voordien. Het stelt geen beperkingen aan het bouwen van woningen in het invloedsgebied van 35 meter. Wel moet een groepsriscoverantwoording worden vormgegeven (zie hieronder).

Toxisch scenario

Bij (zeer) toxische vloeistoffen is het scenario dat ten gevolge van een ongeval de wagon lek raakt en een vloeistofplas vormt. Vervolgens verdampen deze toxische vloeistoffen waardoor een gaswolk ontstaat (met dezelfde gevolgen als een gaswolk van toxisch gas). Bij een ongeval met een toxisch gas ontstaat direct een toxische gaswolk. Bij een percentage aanwezige personen zal letaal letsel optreden door blootstelling aan de gaswolk. Bij de toxische scenario's zit er enige tijd tussen het ontstaan van het ongeval en het optreden van letsel bij aanwezigen. Daarbij is ook de duur van de blootstelling van invloed op de ernst van het letsel. De omvang, verplaatsingsrichting en verstrooiing van de gaswolk is mede afhankelijk van de weersgesteldheid op dat moment.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is de mate waarin personen in staat zijn zichzelf (zonder hulp van buitenaf) in geval van een calamiteit in veiligheid te brengen. Het gewenste handelingsperspectief in geval van een calamiteit (schuilen en/of vluchten) is afhankelijk van het scenario.

Gerichte risicocommunicatie met bewoners (bijvoorbeeld via NL-Alert) kan ertoe bijdragen dat alarmering van het gebied sneller verloopt. Hierbij dient aan te worden gegeven wat het gewenste handelingsperspectief is (schuilen of vluchten) en op welke wijze hieraan invulling kan worden gegeven. In de beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente wordt aangegeven dat de gemeente Zwolle inzet op verbetering van de risicocommunicatie richting de burger.

De geprojecteerde woningen voorzien in beginsel niet in het langdurig verblijf van groepen beperkt zelfredzame personen. De aanwezigheid van groepen beperkt zelfredzame personen kan incidenteel voorkomen, maar dit is niet betrokken bij de beschouwing van het aspect zelfredzaamheid in deze groepsrisicoverantwoording.

Mogelijkheden van zelfredzaamheid bij een plasbrandscenario

Bij een calamiteit met brandbare vloeistoffen moeten aanwezige personen zich in veiligheid brengen op een afstand van ten minste 35 meter (en bij voorkeur op een grotere afstand), buiten het invloedsgebied van brandbare vloeistoffen. Personen binnen deze zone kunnen ernstige (dodelijke)brandverwondingen oplopen. Toekomstige bewoners van de geprojecteerde woningen binnen dit invloedsgebied kunnen de omgeving ontvluchten via de nieuw aan te leggen ontsluitingsweg (die aansluit op de Nieuwe Deventerweg). Aandachtspunt hierbij is dat de woningen die nabij het spoor zijn geprojecteerd met de voorkant zijn georiënteerd op het spoor. Vanuit een natuurlijke reactie is er een mogelijkheid dat bewoners, wanneer er iets gebeurt op het spoor via de voordeur het huis uit vluchten, dus richting de gevaarlijke situatie. In dat kader is door de initiatiefnemer overwogen om die woningen met de achterzijde en de tuin richting het spoor te oriënteren. Bij die afweging is het belang betrokken, dat er bij de woningen sprake moet zijn van een goed woon- en leefklimaat. Hierbij geldt, dat wanneer de tuin van het spoor af is georiënteerd, de woning een geluidwerende werking heeft en dus een positief effect heeft op de geluidbelasting in de tuin vanwege het spoorweglawaai. Op basis hiervan is ervoor gekozen de woningen op het spoor te oriënteren. Om het risico van het vluchtgedrag richting in het spoor te voorkomen heeft de initiatiefnemer aangegeven, dat in de meterkast van de relevante woningen een instructie wordt opgehangen waarmee de bewoners worden geïnfomeerd over de wijze waarop bij een calamiteit op het spoor moet worden gehandeld.

Mogelijkheden van zelfredzaamheid bij een toxisch scenario

Bij een calamiteit waarbij toxische gassen vrijkomen is zo snel mogelijk schuilen in een gebouw het voorkeurscenario. Mensen op grotere afstand van de risicobron kunnen bij een tijdige waarschuwing het

gebied op tijd ontvluchten. Bij een calamiteit met toxische gassen zit er enige tijd tussen het ontstaan van het ongeval en het optreden van letsel bij aanwezigen. Daarbij is ook de duur van de blootstelling van invloed op de ernst van het letsel. Snel reageren, naar binnen vluchten en ramen en deuren sluiten is bij dit scenario dus van belang.

In geval van een calamiteit met toxische stoffen bij de spoorlijn is het van belang dat de woningen bescherming bieden, (nieuwe) woningen worden beschouwd als geschikte schuillocatie. Van belang daarbij is dat in dat geval de (eventueel aanwezige) mechanische ventilatie centraal afgesloten kan worden (via een noodschakelaar). Dit voorkomt dat bij het optreden van een incident de ramen en deuren gesloten zijn, maar toch toxische stoffen via de ventilatie (versneld) tot het gebouw toetreden. Het is een goedkope maatregel die bij een calamiteit met giftige stoffen zeer effectief kan zijn. Deze maatregel kan echter binnen een bestemmingsplan niet worden afgedwongen, zo blijkt uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (zie uitspraak ABRvS 23 april 2014, nr. 201310908/1/R6). De initiatiefnemer heeft aangegeven deze voorziening voor alle woningen aan te brengen.

Bestrijdbaarheid

Bestrijdbaarheid is de mate waarin een rampscenario door de brandweer te bestrijden is. Elk scenario vraagt een specifiek aanvalsplan. De mate waarin uitvoering aan deze aanvalsstrategieën kan worden gegeven hangt af van de capaciteit van de brandweer (opkomsttijd en beschikbare blusmiddelen) en de bereikbaarheid van het plangebied (opstelplaatsen). In het plan zijn 4 brandkranen opgenomen. Dit is voldoende voor wat betreft de bestrijdbaarheid. Tevens is de spoorsloot een echte sloot geworden met een behoorlijke inhoud die als bluswatervoorziening kan worden aangewend.

Ten aanzien van de bestrijdbaarheid is door de gemeente Zwolle in het kader van de bestemmingsplanprocedure advies ingewonnen bij de Veiligheidsregio IJsselland en het Team Risicobeheersing Brandweer IJsselland. Dit advies is als bijlage 8 bij de toelichting gevoegd en verwerkt in deze paragraaf.

Voor wat betreft de bereikbaarheid van het plangebied door hulpdiensten wordt opgemerkt dat er sprake is van één ontsluitingsweg. Dit is conform de afspraken die tussen de initiatiefnemer en de gemeente Zwolle zijn vastgelegd in een startnotitie. Gezien de eigendoms- en bebouwingssituatie rond het plangebied is het niet mogelijk een tweede ontsluitingsweg te realiseren. Om de bereikbaarheid van het gebied te borgen is daarom rekening gehouden met een ontsluitingsweg van 4,80 meter breed, met een trottoir aan de zuidkant van 1,80 meter breed, waarin geen obstakels worden geplaatst en waarlangs geen parkeerplaatsen worden gerealiseerd. Hierdoor ontstaat een ontsluitingsroute van 6,60 meter breed, waarbij twee vrachtwagens elkaar kunnen passeren. Daardoor is het plangebied goed bereikbaar voor hulpdiensten, ook als de ontsluitingsweg gedeeltelijk is geblokkeerd. Daarbij wordt tevens in acht genomen dat de aansluiting van de ontsluitingsweg op de Nieuwe Deventerweg een overzichtelijke en veilige aansluiting is, waarbij de Nieuwe Deventerweg, waar een maximum snelheid geldt van 30 kilometer per uur een voorrangsweg is. Om een tweede ontsluitingsweg in de toekomst mogelijk te maken bij een eventuele ontwikkeling van de gronden ten noorden van het plangebied is er bij het oostelijke deel van de ontsluitingslus geen bebouwing aan de noordzijde van die weg geplaatst. Op basis van deze motivatie en het feit dat het gaat om een relatief beperkt aantal woningen kan worden volstaan met één ontsluitingsweg.

Plasbrandscenario

Bij een ongeval met brandbare vloeistoffen, waarbij een plasbrand kan ontstaan, kan de brandweer snel ter plaatse zijn. Een plasbrand is dan goed te bestrijden. Door het tijdig arriveren van de brandweer wordt voorkomen, dat het vuur zich snel kan uitbreiden en kan overslaan op bebouwing of een nabijgelegen wagon/tank met brandbaar gas (en deze kan doen opwarmen en laten ontsteken).

Toxisch scenario

Bij een ongeval met toxische gassen en vloeistoffen kan de brandweer, afhankelijk van de aard van de stof en het groeiscenario, optreden door de gaswolk neer te slaan of te verdunnen/op te nemen met water.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid is geen belemmering voor de uitvoering van het bestemmingsplan.

3.9.6 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Ingevolge het Besluit milieueffectrapportage (verder: Besluit m.e.r.) wordt getoetst of het plan voorziet in, of een kader vormt voor, activiteiten die (mogelijk) belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu. Hiervoor zijn in de bijlage bij het Besluit m.e.r. lijsten opgenomen waarin activiteiten zijn aangewezen die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu (lijst C) of ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben (lijst D). In de lijsten zijn (indicatieve) drempelwaarden opgenomen. De realisatie van 56 woningen wordt beschouwd als een stedelijk ontwikkelingsproject, zoals dat is bedoeld in categorie D.11.2 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. Een stedelijk project valt onder een m.e.r-beoordelingsplicht in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

- een oppervlakte van 100 hectare of meer;
- een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat; of
- een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m2 of meer.

Dit betekent dat gelet op artikel 2 lid 5 onder b van het Besluit milieueffectrapportage het bevoegd gezag, op grond van de in bijlage III bij de EEG richtlijn 85/337/EEG (gewijzigd bij richtlijn 97/11/EG en richtlijn 2003/35/EG) genoemde criteria, toepassing moeten geven aan een m.e.r. beoordeling als bedoeld in artikel 7.16 t/m 7.19 van de Wm als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Bij deze criteria dient te worden gekeken naar:

1. de kenmerken van het project,
2. de plaats van het project,
3. de kenmerken van het potentiële effect.

De kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Gelet hierop geldt dat naar aanleiding van de kenmerken van het project, met name in relatie tot de omvang van het project, kan worden uitgesloten dat de aangevraagde activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Dit volgt uit de beschreven omgevingsaspecten in dit hoofdstuk 3.

De plaats van de uitbreiding (ligging ten opzichte van gevoelige gebieden)

Het plangebied ligt in een stedelijke omgeving met daaromheen (spoor)wegen, wonen en bedrijven. Het plangebied ligt niet in de nabijheid van beschermde natuurgebieden. Het plan betreft het realiseren van 56 woningen op een braakliggende kavel in Zwolle. Het perceel grenst aan bestaande bebouwing en een spoorweg. Gelet hierop geldt naar aanleiding van de plaats van het project kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben.

Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project is in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging genomen het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking), het grensoverschrijdende karakter van het effect, de orde van grootte en de complexiteit van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

De onderhavige plannen vinden plaats op een schaalniveau, dat niet gesproken kan worden van belangrijke nadelige effecten voor het milieu. Gelet hierop geldt dat naar aanleiding van de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan

hebben.

Conclusie

Nu uitgesloten kan worden dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, is er geen aanleiding om een m.e.r.-beoordeling of m.e.r.-procedure uit te voeren. Voor wat betreft de MER-plicht die kan ontstaan vanwege de Natuurbeschermingswet wordt verwezen naar paragraaf 3.5.

3.10 Duurzaamheid

De woningen voldoen aan de epc van 0,4. Dit wordt bereikt door onder andere toepassing van PV-panelen. Daarnaast zal de initiatiefnemer de kopers duurzaamheidspakketten aanbieden.

Tevens worden op gebied van flora en fauna extra middelen ingezetten, boven het wettelijk vereiste. Denk hierbij aan extra voorzieningen voor de vleermuizen.

Daarnaast wordt het hemelwater geïnfiltreerd middels infiltratiekratten.

Hoofdstuk 4 Juridische aspecten

4.1 Inleiding

Dit bestemmingsplan is gemaakt conform het 'Handboek bestemmingsplannen Zwolle' versie 21. Dit handboek is gebaseerd op de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen SVBP2012, zoals vastgelegd in de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012. De regels zijn binnen de systematiek van de SVBP2012 aangepast aan de Zwolse situatie en uitgebreid met extra standaardbestemmingen, waaraan in Zwolle behoefte is.

De regels van Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 zijn voor zover nodig op hun beurt weer aangepast aan specifieke situaties in het plangebied van het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24.

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende hoofdstukken:

1. **Hoofdstuk 1 Inleidende regels;**
2. **Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels**
3. **Hoofdstuk 3 Algemene regels**
4. **Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels**

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

De inleidende regels zijn van algemene aard en bestaan uit de volgende regels:

Artikel 1 Begrippen

Artikel 2 Wijze van meten

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Toelichting op de regels voor de enkelbestemmingen:

Het gehele plangebied is onderverdeeld in enkelbestemmingen. Dit in tegenstelling tot een bestemming die andere bestemmingen als dubbelbestemming overlapt. De dubbelbestemmingen behoeven niet in het gehele plangebied voor te komen.

Een enkelbestemming kan in het plangebied op één plaats, maar ook op meerdere plaatsen voorkomen. De bij deze bestemmingen behorende regels zijn per bestemming in een apart artikel ondergebracht.

Alle regels die op een bepaalde bestemming van toepassing zijn, worden zoveel mogelijk in de bestemmingsregels zelf geregeld. Op deze wijze wordt bij de digitale versie van het plan bij het aanklikken op adres of bestemmingsvlak zo veel mogelijk informatie gegeven zonder dat er verder doorgeklikt behoeft te worden.

De opbouw van een bestemmingsregel is als volgt:

1. Bestemmingsomschrijving;
2. Bouwregels;
3. Nadere eisen;
4. Afwijken van de bouwregels;
5. Specifieke gebruiksregels;
6. Afwijken van de gebruiksregels;
7. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
8. Wijzigingsbevoegdheid.

Per bestemmingsonderdeel wordt hierna een korte toelichting wordt gegeven.

1. Bestemmingsomschrijving:

In de bestemmingsomschrijving wordt een nadere omschrijving gegeven van de aan de gronden toegekende

functie(s). De hoofdfunctie wordt als eerste genoemd. Indien van toepassing, worden ook aan de hoofdfunctie ondergeschikte functies mogelijk gemaakt. De ondergeschiktheid wordt aangegeven door de zin 'met daaraan ondergeschikt'. De ondergeschikte functies staan ten dienste van de hoofdfunctie in de bestemming. De bestemmingsomschrijving is niet alleen functioneel maar bevat ook inrichtingsaspecten.

2. Bouwregels:

In de bouwregels worden voor alle bouwwerken de van toepassing zijnde bebouwingsregels geregeld.

Bij woningen wordt een onderscheid gemaakt tussen 'hoofdgebouwen', 'bijbehorende bouwwerken' en 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zonder dak'. Een 'bijbehorend bouwwerk' is een 'uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel een functioneel met een zich op het zelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak'. Deze definitie is gelijk aan de definitie in het Besluit omgevingsrecht (Bor).

De maatvoering waaraan een (hoofd)gebouw, bijbehorend bouwwerk c.q. bouwwerk zonder dak, dient te voldoen wordt in deze regel opgenomen.

De hoogte van de gebouwen wordt op de kaart aangegeven, indien er geen uniforme hoogteregels voor de gehele bestemming van toepassing zijn. Dit wordt in de verbeelding op papier van het plan gedaan door middel van een symbool in de vorm van een rondje verdeeld in een matrix met 2 of 3 vlakken. Linksboven staat bijvoorbeeld de maximum goothoogte in meters vermeld, rechtsboven de maximum bouwhoogte in meters en onderaan staat zo nodig het maximum bebouwingspercentage aangegeven. Het symbool is gekoppeld aan het bouwvlak, of indien er geen bouwvlak aanwezig is, aan het bestemmingsvlak.

3. Nadere eisen:

Op grond van artikel 3.6, eerste lid onder d, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) kan in het bestemmingsplan worden bepaald dat door burgemeester en wethouders nadere eisen kunnen worden gesteld. Het betreft hier nadere eisen ten behoeve van bepaalde doorgaans kwalitatief omschreven criteria, zoals stedenbouwkundig beeld, woonsituatie, en verkeersveiligheid. De nadere eisenregeling biedt de mogelijkheid om in concrete situaties in het kader van het verlenen van een omgevingsvergunning sturend op te treden door het stellen van nadere eisen. De criteria zijn in de bepaling van nadere eisen zelf opgenomen.

De procedure voor het stellen van nadere eisen is in deze bestemmingsregels omschreven in Hoofdstuk 3 Algemene regels Artikel 12 Algemene procedureregels

4. Afwijken van de bouwregels:

Op grond van artikel 3.6, eerste lid onder c, van de Wro kan in het bestemmingsplan worden bepaald dat bij een omgevingsvergunning van het bestemmingsplan kan worden afgeweken. In deze bepaling wordt een opsomming gegeven van de bouwregels waarvan kan worden afgeweken. Een afwijkingsmogelijkheid van de bouwregels wordt alleen opgenomen, indien dit noodzakelijk wordt geacht in verband met het gewenste beleid en het een afwijking of verduidelijking betreft van de algemene afwijkingsregels. De criteria zijn in de afwijkingsregel zelf opgenomen.

De procedure voor het afwijken van de bouwregels is omschreven in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

5. Specifieke gebruiksregels:

In artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wabo wordt aangegeven dat het verboden is zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met het bestemmingsplan. Ter verduidelijking worden in een aantal bestemmingen in de specifieke gebruiksregels specifieke vormen van gebruik met name uitgesloten. Dit zijn gebruiksvormen, waarvan het op voorhand gewenst is aan te geven dat deze in ieder geval niet zijn toegestaan.

6. Afwijken van de gebruiksregels:

Bij specifieke gebruiksregels wordt in een aantal bestemmingen een daarop gerichte afwijkingsbevoegdheid opgenomen. Bij zo'n specifieke afwijkingsbevoegdheid zijn ook hier de criteria opgenomen. Ook deze afwijkingsbevoegdheid is gebaseerd op artikel 3.6, eerste lid onder c, van de Wro

De procedure voor het afwijken van de gebruiksregels is omschreven in de Wabo.

7. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden:

Door het opnemen van de eis voor een omgevingsvergunning overeenkomstig artikel 2.1, eerste lid onder b, van de Wabo, kunnen specifieke inrichtingsactiviteiten aan een omgevingsvergunning worden verbonden. Het betreft het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden. Het bouwen wordt niet aangemerkt als zo'n inrichtingsactiviteit. De eis voor een dergelijke omgevingsvergunning wordt opgenomen om extra bescherming aan een specifieke waarde van de bestemming te bieden, zoals de landschappelijke of cultuurhistorische waarde. De eis voor deze omgevingsvergunning wordt met de criteria voor vergunningverlening in de bestemmingsregel opgenomen.

8. Wijzigingsbevoegdheid:

Het gaat hier om een specifieke op een bepaalde bestemming gerichte wijzigingsbevoegdheid als bedoel in artikel 3.6, eerste lid onder a, van de Wro. Hierin wordt aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid gegeven om de betreffende bestemming op de aangegeven punten te wijzigen.

Op het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid is de Uniforme openbare voorbereidingsprocedure (Uov) van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing.

Toelichting op de regels voor dubbelbestemmingen:

Een dubbelbestemming wordt opgenomen in een bestemmingsplan wanneer er sprake is van twee functies die onafhankelijk van elkaar op dezelfde plaats voorkomen. Het opnemen van een dubbelbestemming zorgt met het oog op een specifiek belang voor bescherming van het betreffende gebied.

in dit plan zijn geen dubbelbestemmingen opgenomen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

In de algemene regels zijn de volgende regels in onderstaande volgorde opgenomen:

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels

Artikel 12 Algemene procedureregels

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

In het laatste hoofdstuk komen de overgangsregels en de slotbepaling aan de orde.

4.2 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

Hierin worden de in de regels gebruikte begrippen gedefinieerd. Ze zijn alfabetisch gerangschikt met uitzondering van de begrippen plan en bestemmingplan die als eerste zijn genoemd.

Het doel van deze regels is om misverstanden of verschillen in interpretatie te voorkomen. Dit als aanvulling op de gevallen waarbij het woordenboek van Van Dale geen uitsluitsel geeft.

Artikel 2 Wijze van meten

Dit is de handleiding voor de manier van meten van diverse in het plan bepaalde maten.

4.3 Bestemmingsregels

Hierna wordt - voor zover nog nodig - een toelichting op een aantal artikelen van de bestemmingsregels gegeven:

Artikel 3 Groen

Uitgangspunten:

- Het structuurgroen en het buurtgroen is bestemd tot 'Groen'. De overige groengebieden zijn bij de bestemming 'Verkeer - Erftoegangsweg' gevoegd. In de bestemming Groen zijn paden voor langzaam verkeer toegestaan maar geen wegen en parkeervoorzieningen voor snelverkeer. Dit is vast beleid waar niet van zal worden afgeweken.
- Bermen en groenstroken langs wegen, die geen structuur- of buurtgroen zijn, zijn opgenomen in de verkeersbestemmingen. Binnen deze laatste bestemmingen is een uitwisseling van groen, verkeer en parkeren overal toegestaan.
- Binnen de bestemming 'Groen' zijn overal trapveldjes en speelvoorzieningen mogelijk.
- Binnen deze bestemming mogen overal gebouwtjes voor openbare nutsvoorzieningen en maatschappelijke voorzieningen tot 50 m² en met een goothoogte tot 3 meter en een nokhoogte tot 6 meter worden gebouwd.

Artikel 4 Tuin

Binnen deze bestemming mogen geen gebouwen en carports bij recht worden gebouwd. Via een afwijking zijn bij een aangrenzend hoofdgebouw behorende bouwwerken wel mogelijk, mits geen aantasting plaatsvindt van de in de afwijkingsbevoegdheid genoemde criteria. Het gaat hier om bebouwing ten behoeve van uitbreiding van hoofdgebouwen, bij een aangrenzend hoofdgebouw behorende bijgebouwen en carports. Tevens moet zo nodig rekening worden gehouden met de Wet geluidhinder.

Artikel 5 Verkeer - Erftoegangsweg

Deze bestemming is opgenomen voor het verkeers- en verblijfsgebied met een erftoegangsfunctie. Het heeft een inrichting gericht op gemengd verkeer in een 30 kilometer gebied. Behalve de rijbanen zelf worden ook de bijbehorende bermen, voetpaden, fietspaden en parkeerplaatsen in de bestemming opgenomen. Ook groenvoorzieningen en speelvoorzieningen zijn als onderdeel van de verblijfsfunctie mogelijk in deze bestemming. Binnen deze bestemming mogen ook gebouwtjes voor openbare nutsvoorzieningen en maatschappelijke voorzieningen tot 50 m² en met een goothoogte tot 3 meter en een nokhoogte tot 6 meter worden gebouwd

Artikel 6 Water

Deze bestemming omvat al het water dat van belang is voor de waterhuishouding van het gebied. Water dat voor de waterhuishouding niet van belang is, is opgenomen in de bestemmingsomschrijving van andere bestemmingen.

Artikel 7 Wonen

Deze bestemming is bedoeld voor de eengezinshuizen. Dit zijn gebouwen, welke één woning omvatten.

Uitgangspunten:

- Alle bestaande eengezinshuizen in het plangebied worden als zodanig bestemd.
- Binnen het bouwvlak mogen hoofdgebouwen, bijbehorende bouwwerken en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zonder dak worden gebouwd.
- Op het erf binnen deze bestemming, dat buiten het bouwvlak is gelegen, mogen bijbehorende bouwwerken en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zonder dak worden gebouwd, maar geen zelfstandige hoofdgebouwen, waarvan situering niet ondenkbaar wordt bij het toestaan van grotere oppervlakten.
- In het kader van de deregulering mag het erf binnen deze bestemming aan de zijkant en de achterkant van het bouwvlak zonder afwijking worden bebouwd met bijbehorende bouwwerken tot maximaal 50% en 100 m².
- Ter wille van de openheid in het stedenbouwkundig beeld blijft het uitgangspunt waar mogelijk van toepassing om bijbehorende bouwwerken in de zijtuin achter de voorgevel van het hoofdgebouw te plaatsen.
- Bij de bepaling van de voorzijde wordt gekeken waar de naar de weg toegekeerde grens van een bouwvlak en de naar de weg toegekeerde grens van de gevel van een hoofdgebouw is gelegen. Hierbij is

de zijde van de hoofdtoegang van het hoofdgebouw bepalend.
- In de voortuinen komt de bestemming 'Tuin', waar in principe geen gebouwen en carports zijn toegestaan.
- Zo nodig kunnen nadere eisen worden gesteld aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, zodat bij het ontwikkelen van ongewenste situaties nog kan worden ingegrepen.

Beroep aan huis:

Volgens vaste jurisprudentie moet binnen een woonbestemming ook een aan huis verbonden beroep worden toegelaten. Uit de jurisprudentie kan als enige ruimtelijk relevant criterium worden afgeleid het hebben van 'een ruimtelijke uitwerking of uitstraling, die in overeenstemming is met de woonfunctie van het betrokken perceel'.

Er is in dit plan een regeling opgenomen voor het gebruik van een deel van een woning voor een aan huis verbonden beroep en/of bedrijf, zoals in de gemeente Zwolle bij deze bestemming gebruikelijk is. De beperking van het ruimtebeslag van de woning met inbegrip van de bijgebouwen tot 30% van het vloeroppervlak van de woning (met een absoluut maximum van 50 m²) dient om het verlies of de bovenmatige aantasting van de woonfunctie of van het woonkarakter tegen te gaan. Op deze wijze wordt tevens voorkomen dat de verkeersaantrekkende werking te groot zal worden.

Het verhuren of anderszins beschikbaar stellen van woonruimte aan derden voor de uitoefening van een beroep of bedrijf, hoe gering ook van omvang, is zonder meer als strijdig met de woonbestemming aan te merken.

In de begrippen is een definitie opgenomen over wat onder een aan huis verbonden beroep en/of bedrijf moet worden verstaan. Een aan huis verbonden beroep gaat om een dienstverlenend beroep. De definitie van beroep aan huis is gelijk aan de landelijk gehanteerde standaarddefinitie. Indien er personeel in dienst wordt genomen kan er eerder sprake zijn van een ruimtelijke uitwerking of uitstraling die niet met de woonfunctie in overeenstemming is. Een aan huis verbonden bedrijf is een bedrijf, dat in of bij een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate de woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is.

Bouwwerken, zonder dak:

Bij de regeling van deze bouwwerken is geen verschil gemaakt tussen verschillende soorten bouwwerken. Elk bouwwerk dat functioneel past in de bestemming kan worden toegelaten. Volstaan is met algemene bepalingen omtrent de maximum hoogte. Daarbij is voor erf- of perceelafscheidingen aansluiting gezocht bij het criterium voor vergunningvrij bouwen van het Bor en voor de afwijking bij het criterium van de Bouwverordening.

Artikel 8 Wonen - Meergezinshuis

Deze bestemming is bedoeld voor meergezinshuizen. Dit zijn flats en andere gebouwen met meerdere naast en/of boven elkaar gelegen woningen, welke in tegenstelling tot het eengezinshuis qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kunnen worden. De definitie van eengezinshuis en meergezinshuis is opgenomen in de begrippen. Voor deze bestemming gelden de zelfde uitgangspunten en regels als voor de bestemming 'Wonen'.

Bijgebouwenregeling:

De regels voor bijbehorende bouwwerken wijken af van de regeling voor de eengezinshuizen. Per afzonderlijke gestapelde woning mag buiten het bouwvlak 25 m² worden gebouwd. Daarnaast mag er een onbeperkte oppervlakte worden gebouwd ten behoeve van algemene voorzieningen voor het meergezinshuis. Dit voorzover het bestemmingsvlak dit toelaat.

4.4 Algemene regels

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

De anti-dubbeltelregel moet op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) worden opgenomen om bijvoorbeeld te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen en bouwwerken niet meer dan een bepaald deel van een perceel mogen beslaan, het opengebleven terrein niet nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels

In deze regels wordt de bevoegdheid gegeven om bij een omgevingsvergunning af te wijken van bepaalde in het bestemmingsplan geregelde onderwerpen. Hierbij gaat het om afwijkingsregels die gelden voor alle bestemmingen in het plan. Deze regels zijn niet van toepassing, indien en voor zover er specifieke in de bestemming zelf geregelde afwijkingsregels van toepassing zijn. Ten slotte zijn de criteria voor de toepassing van deze afwijkingsregels hier opgenomen.

Artikel 12 Algemene procedureregels

Hierin wordt de standaardprocedure bij Zwolse bestemmingsplannen voor de voorbereiding van een besluit tot het stellen van een nadere eis beschreven.

Artikel 13 Overige regels

In dit artikel wordt geregeld dat een bouwplan moet voorzien in voldoende ruimte voor parkeren, laden en lossen. Wat voldoende is, wordt op basis van het algemene parkeerbeleid van de gemeente Zwolle bepaald tijdens de beoordeling van een bouwplan. Bij een omgevingsvergunning kan hiervan worden afgeweken, indien anderszins in voldoende ruimte kan worden voorzien. Ten slotte kan bij een omgevingsvergunning worden afgeweken in bijzondere omstandigheden, onder andere op basis van criteria van het algemene parkeerbeleid. In dit artikel wordt op dezelfde wijze geregeld dat moet worden voorzien in voldoende ruimte voor parkeren, laden en lossen. Deze regel is tevens opgenomen om bij wijziging van gebruik dat binnen de bestemming is toegestaan zonder vergunning aan de parkeerregels te kunnen blijven toetsen.

4.5 Overgangs- en slotregels

Artikel 14 Overgangsrecht

Het overgangsrecht is vastgelegd in de vorm zoals in het Bro is voorgeschreven. Tevens is een hardheidsclausule opgenomen in de vorm van persoonsgebonden overgangsrecht op de wijze zoals door de regering bij de totstandkoming van het Bro werd aanbevolen.

Artikel 15 Slotregel

Als laatste wordt de slotregel opgenomen. Deze regel bevat zowel de aanhalingstitel van het plan, de aanhalingstitel van de regels van het plan als de vaststellingsregel van het plan.

Hoofdstuk 5 Economische uitvoerbaarheid

In artikel 3.1.6, sub f van het Besluit op de ruimtelijke ordening is vastgelegd dat inzicht gegeven moet worden over de uitvoerbaarheid van het plan. De gemeente Noordenveld en de initiatiefnemer sluiten voor dit plan een anterieure overeenkomst met betrekking tot de financiële afhandeling van het plan. In deze overeenkomst worden afspraken gemaakt aangaande de realisatie van de nieuwe functie en de kosten voor het opstellen en procedureel begeleiden van het bestemmingsplan en verzoek(en) om planschade en eventuele planschade zelf. Het uitgangspunt voor de overeenkomst vanuit het perspectief van de gemeente is dat er geen financiële gevolgen voor de gemeente voortvloeien uit de planvorming, de realisatie en eventuele planschade van dit bestemmingsplan.

Omdat het verhaal van exploitatiekosten en planschade is verzekerd door de gesloten overeenkomsten met de initiatiefnemer, is het vaststellen van een exploitatieplan niet nodig.

Het plan is economisch uitvoerbaar.

Hoofdstuk 6 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.1 Vooroverleg

Het voorontwerp bestemmingsplan is op grond van artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening in het kader van het vooroverleg toegezonden aan de volgende instanties:

- Provincie Overijssel;
- Waterschap Drents Overijsselse Delta;
- ProRail;
- Veiligheidsregio IJsselland;
- Vitens;
- Gasunie;
- Gemeente kampen;
- Gemeente Zwartwaterland.

Er zijn vier reacties ontvangen die hieronder worden behandeld.

Veiligheidsregio / Brandweer

Samenvatting reactie

1. In de paragraaf zelfredzaamheid wordt ingegaan op het plasbrandscenario. De paragraaf roept vragen op over de situering van de woningen en over welk invloedsgebied het hier gaat. Vanwege het vervoer van brandbare vloeistoffen moet rekening worden gehouden met een plasbrand. Dit staat ook aangegeven in de tekst. Maar er is volgens het rapport van Antea, geen sprake van een plasbrandaandachtsgebied (PAG). Over welk invloedsgebied gaat het hier dan wel? Daarnaast lijkt de tekst te suggereren dat de woningen binnen het invloedsgebied worden gesitueerd. Mochten de woningen binnen het invloedsgebied staan dan is dat vanuit externe veiligheid mogelijk ongewenst.
2. Vanwege de mogelijkheid van een plasbrand bij het spoor zou het goed zijn om bij de woningen het dichtst op het spoor het glasoppervlak aan de spoorkant te beperken vanwege de hittestraling die bij een plasbrand ontstaat.
3. Aangegeven is dat bij een ongeval waarbij een plasbrand kan ontstaan de brandweer snel ter plaatse kan zijn en dat een plasbrand dan snel te bestrijden is. Dat laatste is wat te kort door de bocht. Voor een snelle bestrijding is meer nodig dan snel ter plaatse zijn. Bluswater is ook noodzakelijk. Op dit moment is niet bekend of er in de toekomstige situatie voldoende bluswater is om een plasbrand te bestrijden.
4. Aangegeven is dat het toepassen van een afsluitbare mechanische ventilatie als maatregel niet afdwingbaar is binnen een bestemmingsplan. Inhoudelijk is dat correct. Maar los van de juridische kant is er ook vooroverleg mogelijk met de initiatiefnemer waarin dit soort dingen aangegeven kunnen worden. Het zou goed zijn om dit onderwerp alsnog met de initiatiefnemer te bespreken en de uitkomsten in de tekst te vermelden.

Reactie gemeente

1. Het invloedsgebied van een plasbrandscenario is 35 meter. Dit invloedsgebied volgt uit de Handleiding Risicoanalyse Transport. Er geldt voor het plangebied echter geen (beleidsmatig) plasbrandaandachtsgebied (PAG) vanuit de Regeling basisnet, omdat het totaal aantal transportbewegingen relatief beperkt is.
2. Maatregelen aan de geprojecteerde bebouwing (gevel, dak) zijn mogelijk (zie aanvullende bouwvoorschriften vanuit het Bouwbesluit voor het bouwen binnen een PAG), maar niet verplicht in het kader van de ruimtelijke procedure. Belangrijk is dat de (beperkte) verantwoording groepsrisico zich richt op zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid.
3. In het plan zijn 4 brandkranen opgenomen. Tevens is de spoorsloot een echte sloot geworden met een

behoorlijke inhoud.

4. De gemeente heeft met de initiatiefnemer de mogelijkheden van een automatisch afsluitbare mechanische ventialtie besproken. De initiatiefnemer heeft aangegeven deze voorziening voor alle woningen aan te brengen.

Provincie Overijssel

Samenvatting reactie

- Binnen het plan wordt de ontwikkeling van 56 nieuwe woningen mogelijk gemaakt. Dit plan is niet in strijd met het provinciale beleid en er is nog voldoende ruimte in de gemaakte woonafspraken.
- In de toelichting wordt in de paragraaf over de Ladder niet gesproken over de meest recent gemaakte woonafspraken. Graag zien wij in het ontwerp een stuk terug wat verwijst naar de gemaakte woonafspraken die ondertekend zijn in 2016.
- In het ontwerp zien we graag het advies van de Veiligheidsregio terug, dit onderzoek mist nu in de bijlage.
- In het algemeen wordt verwezen naar gedateerde onderzoeken, bijvoorbeeld het onderzoek van WoOn (2012) naar de kwalitatieve behoefte.

Reactie gemeente

- In de toelichting is de paragraaf over de ladder aangepast en is rekening gehouden met de meest recent gemaakte woonafspraken en onderzoeken.
- Het advies van de veiligheidsregio is verwerkt en en als bijlage opgenomen.

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Samenvatting reactie

Het waterschap is reeds van het begin af betrokken geweest bij het plan. In overleg is het waterhuishoudkundig- en rioleringsplan opgesteld. Het waterschap heeft het Wateradvies in gevolge van de Digitale Watertoets verstrekt. Het waterschap heeft geen opmerkingen op dit plan.

Reactie gemeente

Hier wordt kennis van genomen.

Prorail

Samenvatting reactie

Omdat de beoogde nieuwe woning dichtbij het spoor zijn gepland kan trillinghinder voor de toekomstige bewoners ontstaan als gevolg van treinverkeer. Hoewel er geen wettelijke normen bestaan voor trillinghinder in dit soort situaties acht ProRail het gewenst dat er in de planvorming wel aandacht voor is. Wij raden u dan ook aan om het aspect trillingen te betrekken bij het Ontwerp-bestemmingsplan.

Reactie gemeente

In de toelichting is een trillingparagraaf opgenomen.

6.2 Inspraak

De initiatiefnemer heeft 14 maart 2016 een centrale informatiebijeenkomst georganiseerd. Daarnaast heeft hij in de periode maart - augustus 2016 diverse individuele gesprekken gehad met omwonenden. Op 8 november 2016 is door de initiatiefnemer een extra informatiebijeenkomst gehouden.

Bijlagen bij toelichting

Bijlage 1 Archeologie bureauonderzoek

Antea Group Archeologie 2016/60

Bureauonderzoek

Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 24 (gemeente Zwolle)

projectnummer 408312
concept revisie 00
8 juni 2016

Understanding today.
Improving tomorrow.

Antea Group Archeologie 2016/60

Bureauonderzoek

Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 24 (gemeente Zwolle)

projectnummer 408312
concept revisie 00
8 juni 2016

Auteurs
J.A. Boonstra
J. Tolsma

Opdrachtgever
Nijhuis Bouw B.V. - Nijhuis Rijssen
Postbus 241
7460 AE Rijssen

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	goedkeuring	vrijgave
	concept	S. Hammink	J. Officier

Inhoudsopgave

		Blz.
Samenvatting		**2**
1	**Inleiding**	**3**
2	**Beschrijving onderzoekslocatie**	**4**
2.1	Begrenzing onderzoeks- en plangebied	4
2.2	Huidig en toekomstig gebruik	4
2.3	Archeologisch beleid en regelgeving	6
2.4	Landschappelijke situatie	6
2.4.1	Historische situatie en mogelijke verstoringen	11
3	**Bekende waarden**	**16**
3.1	Archeologische waarden	16
3.2	Ondergrondse bouwhistorische waarden	17
4	**Archeologische verwachting**	**18**
4.1	Bestaande verwachtingskaarten	18
4.2	Gespecificeerde archeologische verwachting	18
5	**Conclusies en advies**	**20**
5.1	Conclusies	20
5.2	(Selectie)advies	20
Literatuur en geraadpleegde bronnen		**21**

Bijlagen

1 Archeologische perioden
2 AMZ-cyclus

Kaartbijlagen

408312-ARCHIS

Administratieve gegevens

Projectnummer Antea Group	408312
OM-nummer	3999355100
Provincie	Overijssel
Gemeente	Zwolle
Plaats	Zwolle
Toponiem	Nieuwe Deventerweg 42
Kaartblad	21O
Coördinaten	NW: 203909/500617 NO: 203938/500581 ZW: 203782/500531 ZO: 203766/500459
Opdrachtgever	Nijhuis Bouw B.V. - Nijhuis Rijssen
Uitvoerder	Antea Group
Datum uitvoering	mei 2016
Projectteam	J. Tolsma (KNA-archeoloog, projectleider archeologie) J.A. Boonstra
Vrijgave conform KNA	I. Vossen (senior KNA-archeoloog)
Bevoegd gezag	gemeente Zwolle
Beheer documentatie	Antea Group

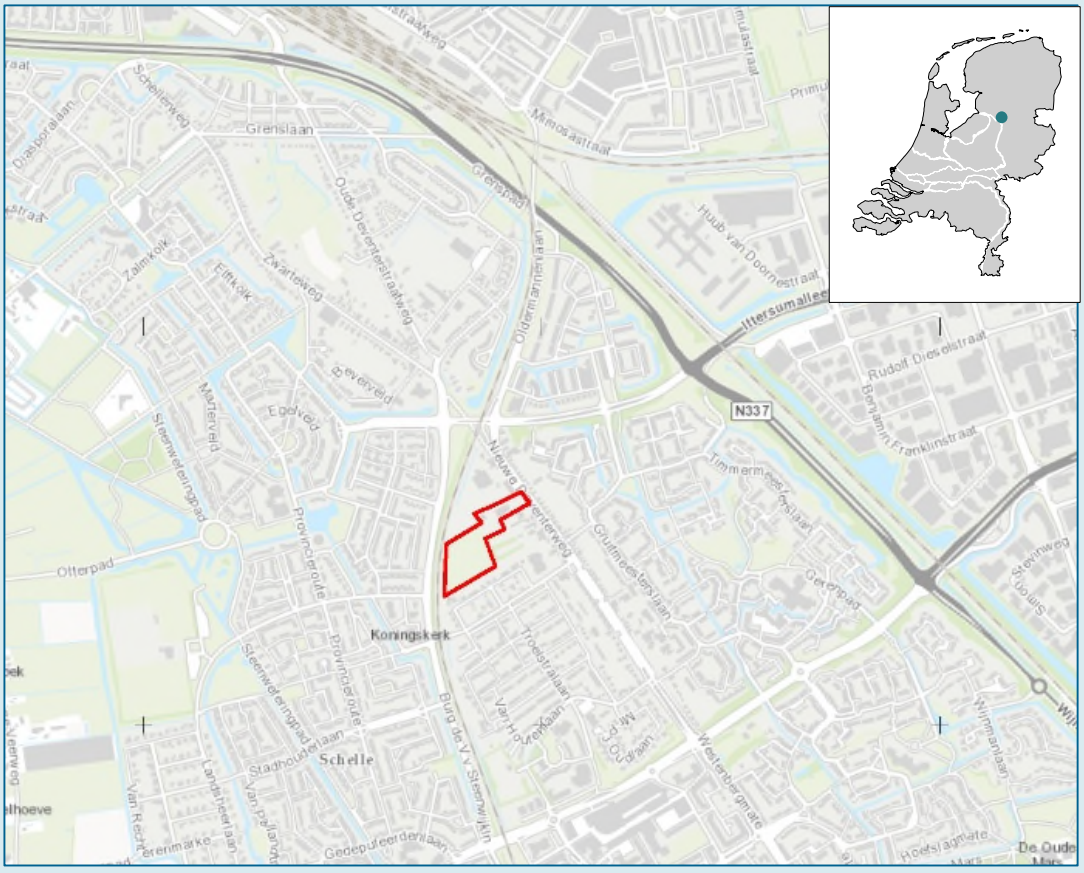

Afbeelding 1. Uitsnede topografische kaart 1:25.000 met ligging plangebied (niet op schaal).

Samenvatting

In mei 2016 heeft Antea Group in opdracht van Nijhuis Bouw B.V.- Nijhuis Rijssen (hierna te noemen Nijhuis Bouw) een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd in voorbereiding op de realisatie van een woningbouwproject aan de Nieuwe Deventerweg te Zwolle. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 2 ha. De geplande ingreep zal bodemverstorende werkzaamheden met zich mee brengen, waarbij mogelijk archeologische resten zullen worden vernietigd. Het onderzoek vindt plaats in het kader van een het opstellen van een bestemmingsplan.

Uit het bureauonderzoek kan worden geconcludeerd dat binnen het plangebied archeologische resten uit de periode vanaf het mesolithicum aanwezig kunnen zijn. Of er inderdaad sprake is van een hoge archeologische verwachting hangt echter in belangrijke mate af van de landschappelijke situatie. Als er binnen het plangebied een dekzandrug, rivierduin of crevasse aanwezig is, kan uitgegaan worden van een hoge verwachting. Indien binnen het plangebied daarentegen alleen rivierkomafzettingen zijn gelegen, is sprake van een lage archeologische verwachting.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt geadviseerd om het gespecificeerde verwachtingsmodel uit het bureauonderzoek in het veld te toetsen middels een inventariserend veldonderzoek (IVO) bestaande uit verkennende boringen. Hiermee kan worden nagegaan welke van bovengenoemde afzettingen waar binnen het plangebied aanwezig zijn.

Voor het verkennende booronderzoek dienen de boringen te worden verricht met een Edelmanboor met een diameter van 10 cm. In totaal dient rekening gehouden te worden met circa 20 boringen (10 boringen per ha.) tot maximaal 2 m -mv of tot 0,3 m in de ongeroerde C-horizont, zoveel mogelijk verspreid over het terrein, zodat een dekkend beeld van de ondergrond kan ontstaan (voor zover mogelijk in een verspringend boorgrind van 40 m tussen de raaien en 50 m tussen de boringen).

De boorkernen dienen geïnspecteerd te worden op de aanwezigheid van archeologische indicatoren, zoals aardewerk-, bot- en houtskoolfragmenten en archeologische lagen. Verder moet worden gelet op de mate van verstoring van het bodemprofiel. Ook worden de textuur en de bodemkundige horizonten beschreven conform NEN 5104/ASB. De boringen worden ingemeten ten opzichte van kavelbegrenzingen en andere kenmerken binnen het terrein of met een GPS.

1 Inleiding

In mei 2016 heeft Antea Group in opdracht van Nijhuis Bouw B.V.- Nijhuis Rijssen (hierna te noemen Nijhuis Bouw) een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd in voorbereiding op de realisatie van een woningbouwproject aan de Nieuwe Deventerweg te Zwolle. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 2 ha. De geplande ingreep zal bodemverstorende werkzaamheden met zich mee brengen, waarbij mogelijk archeologische resten zullen worden vernietigd. Het onderzoek vindt plaats in het kader van een het opstellen van een bestemmingsplan.

Een bureauonderzoek is de eerste fase van een archeologisch vooronderzoek. Het kan worden gevolgd door een inventariserend veldonderzoek (zie voor de AMZ-cyclus bijlage 2).

Het doel van het uitvoeren van een archeologisch bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Waar kunnen we wat verwachten? Voor het opstellen van een dergelijke verwachting wordt gebruik gemaakt van reeds bekende archeologische waarnemingen, historische kaarten, bodemkundige gegevens en informatie over de landschappelijke situatie. Een gespecificeerde verwachting gaat in op de mogelijke aanwezigheid, het karakter, de omvang, datering en eventuele (mate van) verstoring van archeologische waarden binnen het plangebied.

Dit bureauonderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3.

2 Beschrijving onderzoekslocatie

2.1 Begrenzing onderzoeks- en plangebied

Het is van belang een onderscheid te maken tussen onderzoekgebied enerzijds en plangebied anderzijds. Met plangebied wordt het gebied bedoeld waarop de in de inleiding genoemde plannen en/of werkzaamheden betrekking hebben. Binnen dit gebied zullen eventueel aanwezige archeologische resten verstoord worden. Het onderzoekgebied omvat het gebied waarover informatie verzameld is om een goed beeld te krijgen van de archeologische waarden die van belang kunnen zijn. Dit gebied is veelal groter dan het plangebied en verschilt naar gelang het te onderzoeken aspect. Bij voorliggend onderzoek wordt een onderzoeksgebied van 1000 m rondom het plangebied aangehouden, aangezien dit landschappelijk gezien een met het plangebied vergelijkbaar gebied is.

Het plangebied is gelegen in Zwolle-Zuid tussen de spoorlijn Zwolle-Deventer en de Nieuwe Deventerweg en heeft een oppervlakte van circa 20.000 m² (2 ha).

2.2 Huidig en toekomstig gebruik

Huidig gebruik plangebied
Het zuidwestelijk deel van het plangebied bestaat grotendeels uit grasland/weide (zie afb. 2: nr. 5). In het noordoosten van het plangebied staat een gebouw (afb. 2: 1) met schuur (afb. 2: 4) en een buitenplaats voor paarden (afb. 2; 3). Ten oosten van het gebouw ligt een stuk gazon (afb. 2: 2). Tussen de schuur en het gebouw is de grond waarschijnlijk voor een groot deel verhard.

Consequenties toekomstig gebruik
Bij het aanleggen van de woonwijk (zie Afbeelding 3) worden 57 woningen gerealiseerd. Hierbij zullen diverse graafwerkzaamheden plaatsvinden, zoals het aanleggen van wegen, parkeerplaatsen, mogelijke vijvers, kabels, leidingen, bouwputten/funderingen voor de woningen etc. Hierbij zal de bodem waarschijnlijk tot maximaal 1,0 tot 1,5 m - mv worden vergraven.

Afbeelding 2. Recente luchtfoto van het plangebied (rood omkaderd) en de huidige vormen van gebruik (bron luchtfoto: Google Maps).

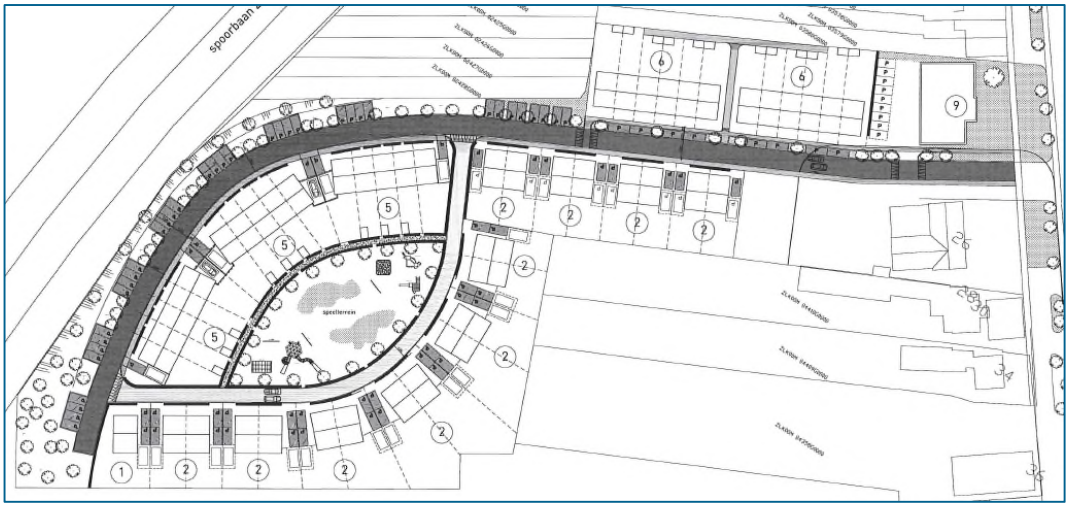

Afbeelding 3. Nieuwbouwplan Nieuwe Deventerweg. Niet noordgericht (Bron: De Bruin Architecten).

2.3 Archeologisch beleid en regelgeving

Er is voor het plangebied geen digitaal bestemmingsplan beschikbaar. Wel beschikt de gemeente Zwolle over een Archeologische Waardekaart. Het plangebied valt op de gemeentelijke Archeologische waarderingskaart Zwolle (AWZ) binnen een zone die is aangemerkt als 50% archeologisch waardevol (middelhoge archeologische verwachting). Gebieden die volgens de archeologische waarderingskaart een vondstkans hebben van 50% of meer hebben dienen bij de verstoringen in de bodem met een grotere diepte dan 0,5 meter en een groter oppervlakte dan 100 m^2 archeologisch te worden onderzocht. Dit vrijgestelde oppervlakte zal in het onderhavig plan worden overschreden.

Het is in principe mogelijk om in het nieuwe bestemminsplan voor het hele plangebied een dubbelbestemming Waarde Archeologie op te nemen en het archeologisch onderzoek uit laten te voeren in het kader van de omgevingsvergunning voor het bouwen van de woningen. Wij onderschrijven echter het advies van BRO-Lycens om in elk geval het verkennend onderzoek (in dit geval dit archeologische bureauonderzoek en het inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende boringen) in het kader van de ruimtelijke procedure uit te voeren. Hiermee wordt een archeologische verwachting voor het plangebied opgesteld en getoetst, zodat op basis hiervan eventuele vrijstelling kan worden geadviseerd en enkel voor archeologisch kansrijke zones een dubbelbestemming kan worden opgenomen.

2.4 Landschappelijke situatie

Geologie
Het plangebied ligt in het IJsseldal, dat gevormd is in het Pleistoceen. Het Pleistoceen werd gekenmerkt door een afwisseling van koude en warme perioden (respectievelijk glacialen en interglacialen). Tijdens glacialen (ijstijden) breidde het landijs zich vanuit Scandinavië uit over grote delen van Noordwest-Europa. Tijdens de interglacialen was het klimaat vergelijkbaar met het tegenwoordige klimaat. Tijdens ijstijden daalde de gemiddelde jaartemperatuur zodanig dat de poolijskappen tot enorme omvang konden groeien. Gedurende twee glacialen bereikte het landijs Nederland.

Vooral de laatste grote ijsbedekking tijdens het voorlaatste glaciaal, het Saalien (250.000 tot 130.000 jaar geleden) heeft zichtbare sporen in het Nederlandse landschap achtergelaten. Doordat het water in de ijskappen zat opgeslagen, lag de Noordzee droog. Zodra het landijs in het midden van Nederland arriveerde, splitste het front zich in een aantal brede ijstongen, die zuidwaarts uitstroomden. Daarbij ontstonden diepe, tongvormige glaciale bekkens, geflankeerd door hoge stuwwallen. Het IJsseldal is ontstaan als een dergelijk glaciaal bekken. Onderaan het landijs smolt het meegevoerde materiaal uit, hierdoor werd onder de ijstongen een slecht doorlatend kleiig pakket, de zogenaamde grondmorene of keileem, afgezet. De stuwwallen bestaan uit gestuwde vroeg-Pleistocene rivierafzettingen. Deze werden door de ijstongen geplooid en vervolgens opgedrukt, hierdoor ontstonden steilstaande structuren met een dakpansgewijze stapeling van sedimentlagen. Op de lijn Haarlem-Nijmegen kende het landijs zijn maximale uitbreiding.

Aan de voorzijde van het ijsfront werden grote hoeveelheden sediment afgezet als gevolg van smeltwater. In de laatste fasen van het Saalien zijn bij het afsmelten van de ijstongen delen van de stuwwallen en de smeltwaterafzettingen geërodeerd.[1]

[1] Berendsen, 2005.

Na het Saalien volgde het Eemien (130-000-115.000 jaar voor heden), een warmere periode waarin de gemiddelde temperatuur iets hoger lag dan vandaag de dag. De zeespiegel steeg, waardoor het Noordzeebekken zich weer vulde. In de laaggelegen glaciale bekkens, waaronder het IJsseldal, werd op grote schaal mariene klei afgezet. Buiten deze afzettingen op de bodem van de Eem-zee is het Eemien een periode van beperkte sedimentatie. Door de stijgende temperatuur raakte het land begroeid en werd op verschillende plaatsen veen gevormd.

Gedurende de laatste glaciale periode, het Weichselien (ca. 115.000 – 10.000 BP) werd het landschap van Oost-Nederland buiten de directe invloedssfeer van de IJsseldalrijn vormgegeven door sneeuwsmeltwater, permafrost en eolische processen. De landijsbedekking bereikte in het Weichselien Oost-Nederland niet. Er was wel sprake van periglaciale omstandigheden, waarbij vegetatie in de koudste periode geheel ontbrak en de ondergrond tot op meters diepte het hele jaar door bevroren was (permafrost). Cycli van vorst en dooi zorgden voor opvriezen en dooien van de bovengrond door de seizoenen heen.

Onder deze omstandigheden werd het glaciale landschap verder geërodeerd en genivelleerd. In het vroeg-Weichselien ontstonden op de stuwwallen en het Oost-Nederlands Plateau uitgebreide stelsels van sneeuwsmeltwater-erosiedalen, in de richting van de glaciale bekkens. Omdat het sneeuwsmeltwater vanwege de permafrost niet in de bodem kon wegzakken, stroomde het oppervlakkig af en werden brede en diepe dalen gevormd. Het erosiemateriaal werd aan de voet van de stuwwal in de vorm van hellingafzetting en fluvio-glaciale puinwaaiers afgezet.

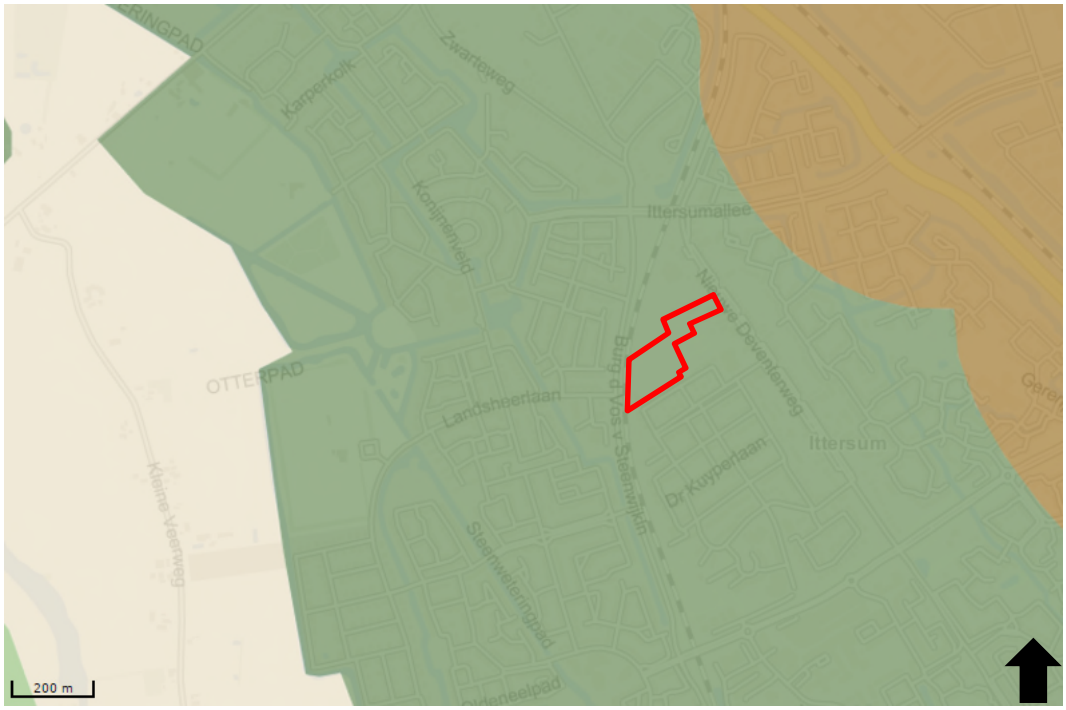

Afbeelding 4. Natuurlijke ondergrond uit Omgevingsvisie Overijssel (bron: gisopenbaar.overijssel.nl)
groen: komgronden; grijs: oeverwallen; bruin: dekzandvlakte en ruggen

In het midden- en laat-Weichselien wordt over het sneeuwsmeltwaterlandschap, in verschillende fasen en onder wisselende omstandigheden, dekzand afgezet. Hoewel er in Oost-Nederland een duidelijke stratigrafie in de afzettingen uit het Weichselien aanwezig is, hebben fluviatiele, periglaciale en eolische processen elkaar voortdurend afgewisseld. Dekzanden zijn verspoeld

geraakt en smeltwaterafzettingen zijn door de wind opgenomen en tot ruggen gevormd. Deze ruggen (donken) zijn tot de dag van vandaag nog te zien in het landschap aan de westzijde van het plangebied.[2]

Gedurende het Holoceen (ca. 8000 voor Chr. – heden) is de afzettingsgeschiedenis in het gebied in belangrijke mate bepaald door fluviatiele afzettingen van de IJssel. Gedurende het gehele holoceen heeft het IJsseldal gefunctioneerd als afwatering van de hoger gelegen zandgronden. Recent onderzoek heeft aangetoond dat de IJssel pas veel later, in de 7e eeuw na Chr., als zijtak van de Rijn is gaan functioneren.[3] Waarschijnlijk is er pas sinds dan sprake van een brede, meanderende rivier.
De stroomgordels van meanderende rivieren worden lithogenetisch onderverdeeld in kom-, oever-, (rest)geul-, bedding- en crevasseafzettingen. Langs de beide oevers van de rivier werden door overstromingen natuurlijke oeverwallen gevormd. Bij een oeverwaldoorbraak door hoogwaterstanden werd het water dwars door de oeverwal in een vlechtend en uitwaaierend geulenpatroon naar lager gelegen komgebied gevoerd. Men spreekt dan van een crevasse.

Het plangebied bevindt zich hoogstwaarschijnlijk in een rivierkomvlakte (Afbeelding 4).[4] Meer naar het westen, richting IJssel, zijn oeverafzettingen aanwezig. In het oosten vinden we dekzand aan het oppervlak. Omdat het gebied vanwege de ligging in de bebouwde kom niet gekarteerd is voor grootschalige bodemkaarten en geomorfologische kaarten (zie onder), is het echter goed mogelijk dat binnen het plangebied crevasseafzettingen of rivierduinen voorkomen.

Geomorfologie en AHN
Op de geomorfologische kaart is het plangebied niet gekarteerd, aangezien het bebouwde kom betreft (Afbeelding 5). Gezien de in de omgeving aanwezige landschappelijke eenheden kan worden aangenomen dat het plangebied ligt op het grensgebied van lage rivierduinen, die ten dele begraven zijn (donk) (3K20),[5] met een rivierkomvlakte (3K25). Er is ook een kans dat het plangebied zich in een crevassegebied (3G7) bevindt.

Op de Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2) is te zien dat het weiland enkele drainagesleuven zijn aangelegd (Afbeelding 6). Het noordoostelijk deel van het plangebied, in de bebouwde zone langs de Nieuwe Deventerweg, ligt een meter hoger dan het zuidwestelijk deel van het plangebied.

[2] Berendsen, 2005.
[3] Makaske et al., 2008.
[4] Gisopenbaar.overijssel.nl
[5] Verbraeck, 1984.

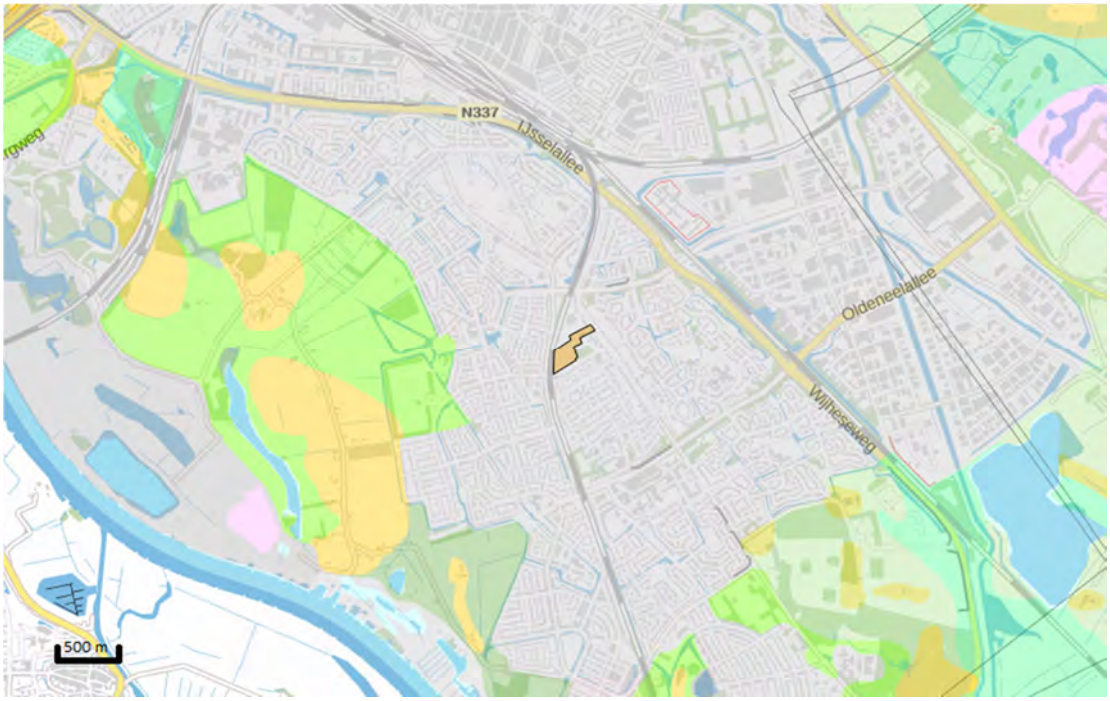

Afbeelding 5. Het plangebied (zwart omlijnd) op een uitsnede van de geomorfologische kaart. 1:50000 (bron: Alterra)
geel: rivierduin; lichtgroen: rivierkomvlakte; donkergroen: crevassegebied

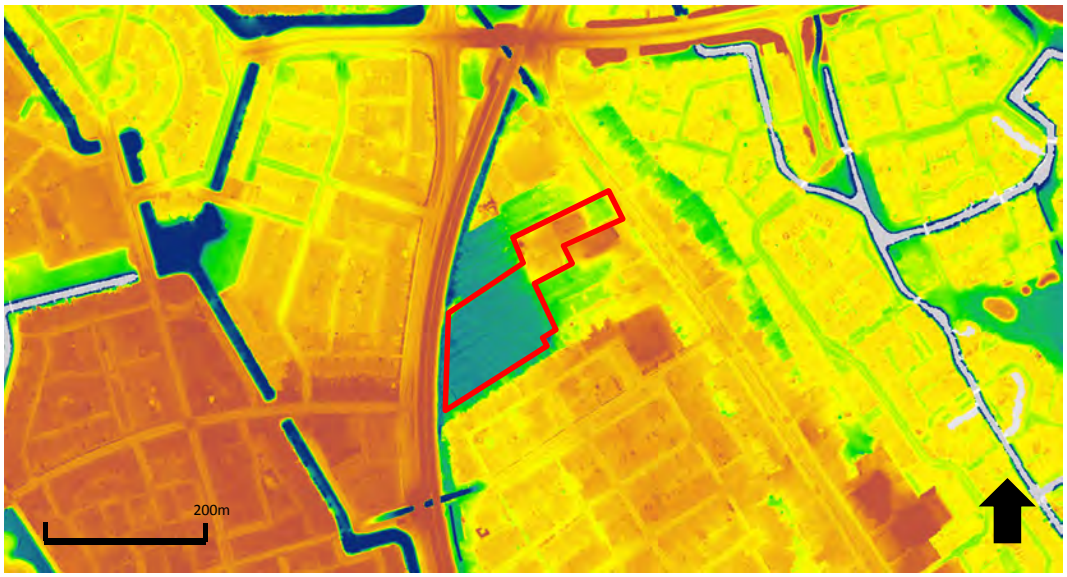

Afbeelding 6. Hoogteliggingskaart op basis van het AHN2 (rood: hoog; blauw: laag) (bron: ahn.maps.arcgis.com)

Bodem en grondwater
Op de bodemkaart is het plangebied niet gekarteerd, aangezien het bebouwde kom betreft. Op basis van de in de omgeving aanwezige bodemtypen kan worden gesteld dat binnen het plangebied sprake kan zijn van (jonge) rivierkleigronden. Mogelijk gaat het om poldervaaggronden, die naarmate ze verder van de IJssel liggen geleidelijk zwaarder worden (Rn15A en Rn95A). Oostelijk van de IJssel komt vaak fijn en grof pleistoceen zand binnen 80 cm –

mv. voor (Rn52A en Rn62C). Verder van de IJssel verwijderd liggen komgronden. De bodemopbouw (deklaag) bestaat daar uit jonge rivierkleigronden met klei op fijn zand.

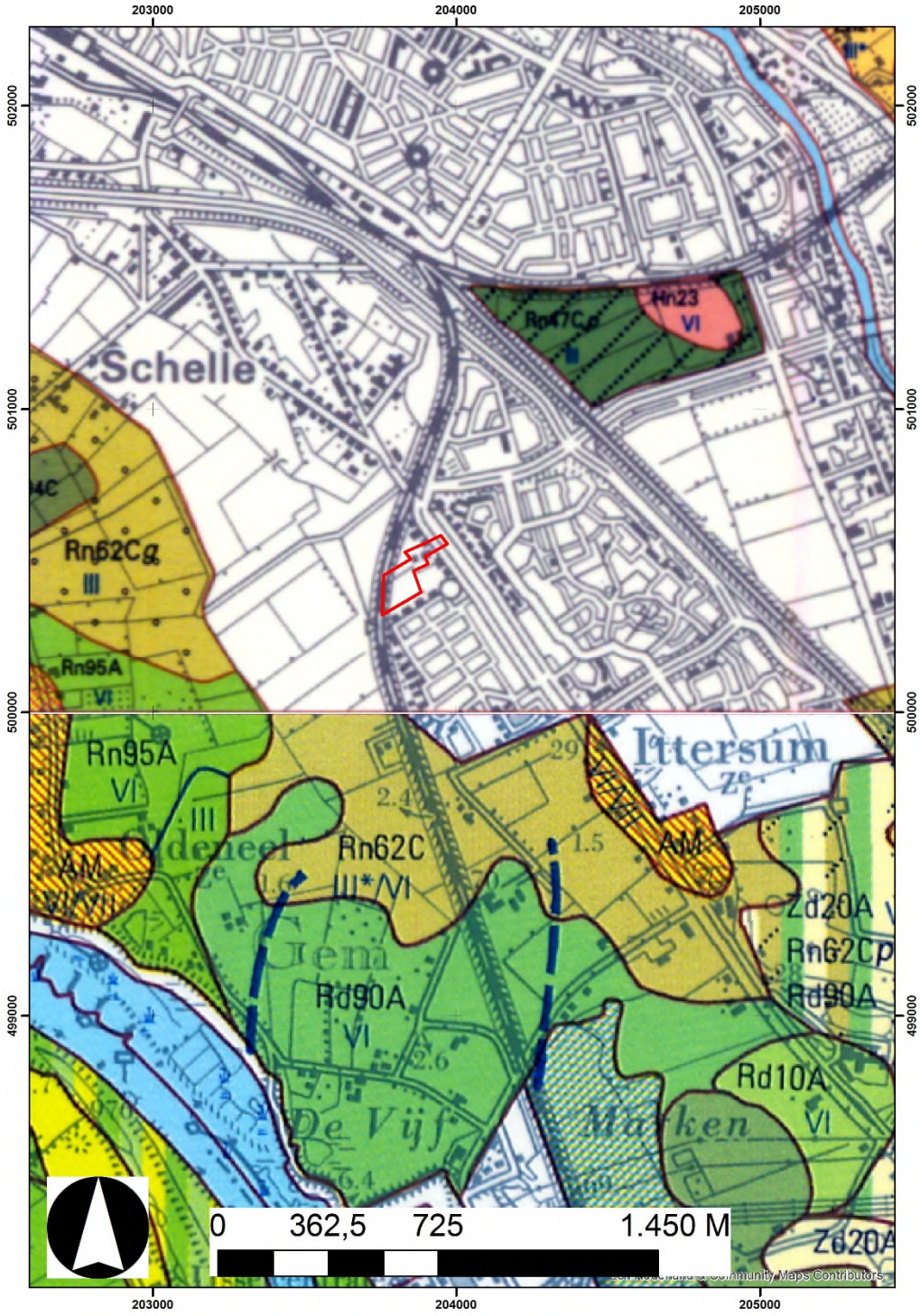

Afbeelding 7. Uitsneden van de Bodemkaart van Nederland 1:50.000 met ligging plangebied (rood omlijnd).

De gebieden ten westen en zuiden van het plangebied kent een matige ontwatering (grondwaterstand III). De gemiddeld hoogste grondwaterstand in cm -mv maaiveld betreft minder dan 40, terwijl de gemiddeld laagste grondwaterstand in cm -mv kan schommelen tussen 80 en 120.

2.4.1 Historische situatie en mogelijke verstoringen

Bewoningsgeschiedenis
De bewoningsgeschiedenis van de omgeving van het plangebied is sterk gericht op het dal van de IJssel met rivierduinen, en de hoger gelegen dekzandrug/stuwwal in het oosten hiervan. Tussen de rivierduinen bevinden zich rivierkomvlaktes. De rivierduinen en de hogere dekzandgronden kunnen in de steentijd zijn bewoond. Kijkend naar de ligging van het plangebied is het mogelijk dat het ligt op een dekzandrug, een rivierduin, crevasse of in een rivierkomvlakte. De rivierduinen zijn ontstaan in de Jonge Dryas-stadiaal (12.700-11.560 jaar geleden). Dit betekent dat de omgeving bewoonbaar is geweest vanaf het begin van de midden-steentijd (holoceen). De lagere delen (rivierkomvlakte) zijn vanaf de bronstijd geschikt geweest voor extensieve exploitatie. Deze drassigere gebieden met zware klei werden vooral gebruikt als weiden voor vee. In de middeleeuwen zijn deze gronden waarschijnlijk nog steeds gebruikt als weiden.

Historische situatie
Op de topografische kaart uit 1850 (Afbeelding 8) is de huidige Nieuwe Deventerweg al te zien. Langs deze weg bevindt zich een geringe hoeveelheid gebouwen. De omgeving kenmerkt zich vooral door de vele weilanden. Op de noordgrens van het plangebied bevindt zich een weg. De rest van het plangebied bestaat uit weiland.

Rond het jaar 1866 (Afbeelding 9) is er langs de Nieuwe Deventerweg al meer bebouwd. Ten westen van het plangebied is inmiddels de spoorlijn Zwolle-Deventer aangelegd. In het noordoosten van het plangebied is nu ook een gebouw aanwezig. Circa 1917 (Afbeelding 10) is de weg aan de noordkant van het plangebied verlegd. De spoorlijn is eveneens aangepast: verlegd richting noorden en aangetakt op een ander spoorlijn (richting Almelo). Langs de nieuwe Deventerweg heeft een verdubbeling plaatsgevonden van aantal gebouwen. Op de topografische kaart van 1935 (Afbeelding 11) is de noordelijk gelegen weg minder hoekig geworden en loopt geleidelijk naar het noordoosten. Het bos ten westen van de spoorlijn is gerooid en vermoedelijk in gebruik genomen als weiland.

Rond 1955 (Afbeelding 12) heeft de woning in het plangebied plaatsgemaakt voor een nieuw gebouw dat tussen 1930-1944 gebouwd is.[6] Langs de Nieuwe Deventerweg heeft tevens een groei in het aantal panden plaatsgevonden. De grootste verandering vindt plaats tussen 1955 en 1965. (Afbeelding 13). In deze periode is een geheel nieuwe wijk gebouwd in Ittersum. Deze, in het zuiden gelegen wijk grenst direct aan het plangebied. Het gedeelte van het plangebied dat momenteel in gebruik is als weiland, was in 1965 mogelijk in gebruik als bosbouwperceel. In 1988 (Afbeelding 14) is het plangebied onveranderd gebleven. Ten oosten van het plangebied is echter nog een wijk gebouwd.

[6] gisopenbaar.overijssel.nl (Panden naar bouwjaar).

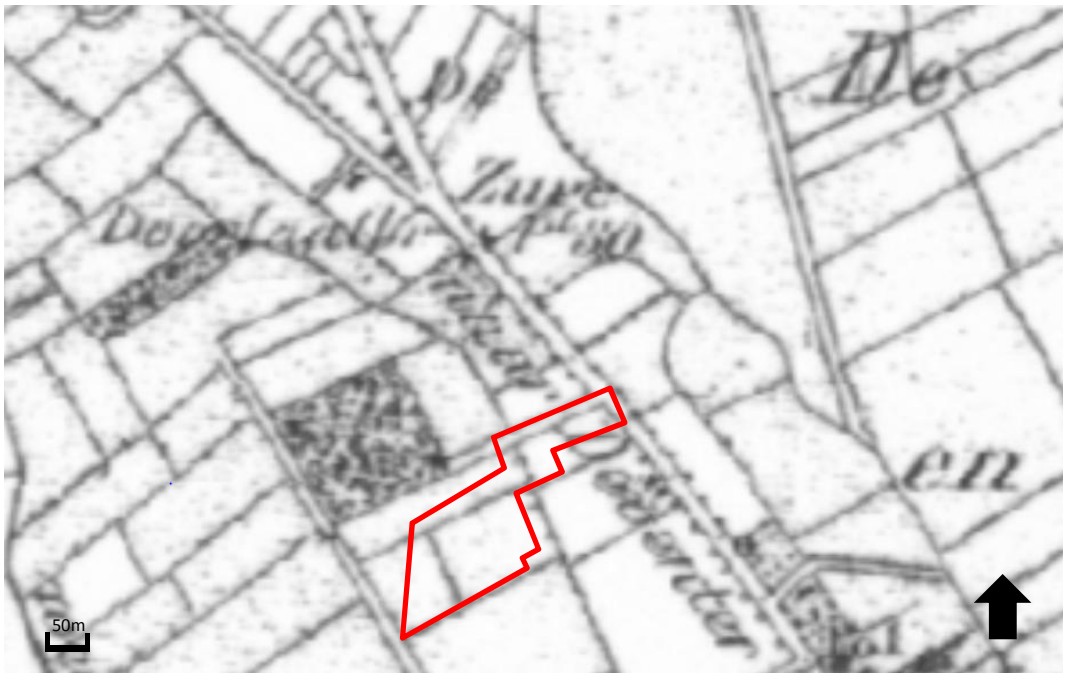

Afbeelding 8. Topografische kaart 1850 (bron: gisopenbaar.overijssel.nl)

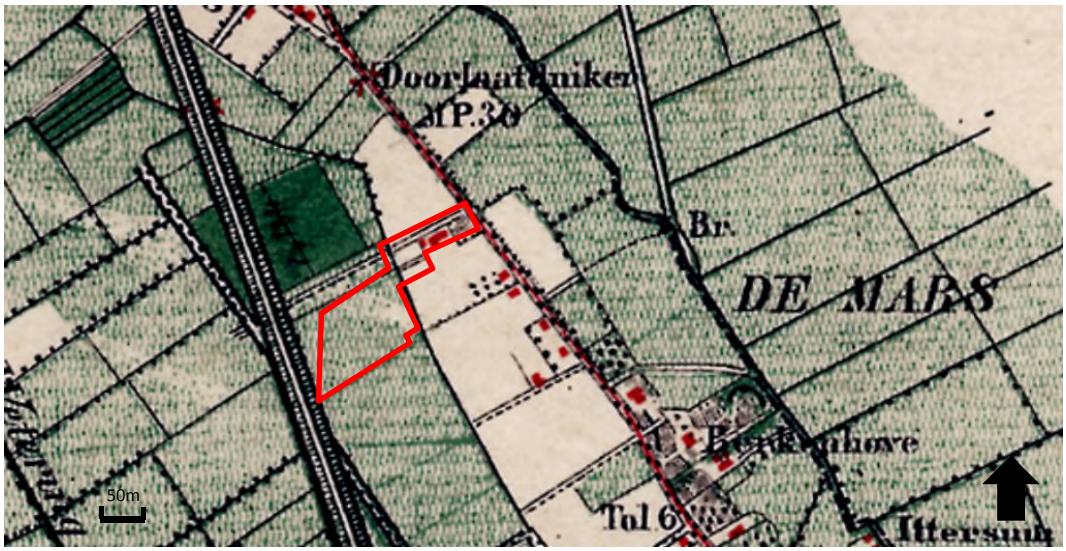

Afbeelding 9. topografische 1866 (bron: gisopenbaar.overijssel.nl)

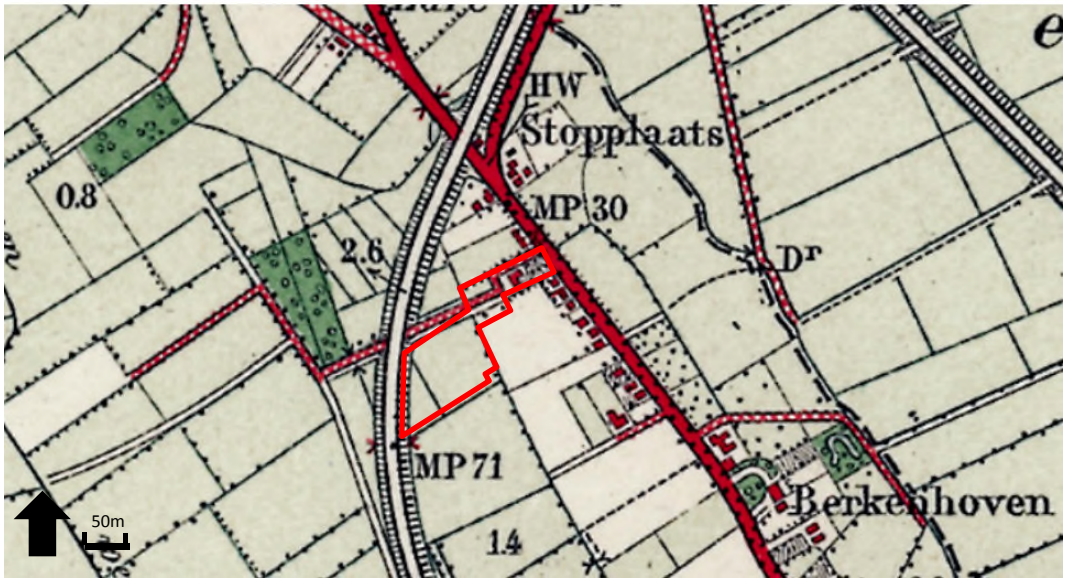

Afbeelding 10. Topografische kaart 1917 (bron: gisopenbaar.overijssel.nl)

Afbeelding 11. Topografische kaart 1935 (bron: gisopenbaar.overijssel.nl)

Afbeelding 12. Topografische kaart 1955 (bron: gisopenbaar.overijssel.nl)

Afbeelding 13. Topografische kaart 1965 (bron: gisopenbaar.overijssel.nl)

Afbeelding 14. Topografische kaart 1988 (bron: gisopenbaar.overijssel.nl)

Mogelijke verstoringen

In het plangebied hebben relatief weinig veranderingen plaatsgevonden. In het noordoosten van het plangebied heeft naast het huidige gebouw een ouder gebouw gestaan. Dit kan de ondergrond verstoord hebben. In het noorden van het gebouw heeft sinds 1850 een weg gelopen die meerdere malen is verlegd. Op basis van het kaartmateriaal blijkt weliswaar dat het plangebied in elk geval vanaf begin 19e eeuw grotendeels als weiland in gebruik is geweest, het is niet uitgesloten dat het gebied geploegd is. Mogelijk heeft er korte tijd bosbouw plaatsgevonden. Dit kan op geringe diepte verstoring hebben veroorzaakt.

3 Bekende waarden

3.1 Archeologische waarden

Uit het Archeologische Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed zijn de bekende archeologische waarden in een omtrek van ongeveer 2 km rondom het plangebied opgevraagd (onderzoeksgebied). Het betreft archeologische monumenten (AMK-terreinen), archeologische waarnemingen (zoals vondsten) en meldingen van eerdere archeologische onderzoeken (zie ook kaart 408312-ARCHIS).

Gegevens uit ARCHIS: AMK-terreinen
In het plangebied liggen geen AMK-terreinen. Binnen een straal van 2 km liggen er echter vijf: een kasteel, stad (Zwolle), een nederzetting uit de Romeinse tijd, een nederzetting uit de bronstijd en een nederzetting uit de middeleeuwen.

AMK-nr	Waarde	Complex	Van	Tot
4731	hoge archeologische waarde	Kasteel	Middeleeuwen laat: 1050 - 1500 nC	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
13212	archeologische waarde	Stad	Middeleeuwen vroeg: 450 - 1050 nC	Middeleeuwen laat: 1050 - 1500 nC
13304	hoge archeologische waarde	Nederzetting, onbepaald	Romeinse tijd midden: 70 - 270 nC	Romeinse tijd laat: 270 - 450 nC
13598	hoge archeologische waarde	Nederzetting, onbepaald	Bronstijd midden: 1800 - 1100 vC	Bronstijd midden: 1800 - 1100 vC
13961	archeologische waarde	Nederzetting, onbepaald	Middeleeuwen laat: 1050 - 1500 nC	Middeleeuwen laat: 1050 - 1500 nC

Tabel 1. AMK-terreinen binnen onderzoeksgebied (bron: ARCHIS).

Gegevens uit ARCHIS: archeologische waarnemingen
Er zijn drie waarnemingen bekend binnen een straal van 1 km. Waarneming 12950 betrfet een bijl met rechthoekige doorsnede. Deze wordt gedateerd in de periode midden-neolithicum tot en met bronstijd. Bij waarneming 26048 zijn rond de 200 mesolithische vondsten aangetroffen waaronder een kernbijl en veel vuursteenafval. Bij waarneming 404910 is een zilver kruisvormig amulet gevonden uit de middeleeuwen.

Waarnr	Complex	Begin	Eind
12950	Onbekend	Neolithicum midden: 4200 - 2850 vC	Bronstijd: 2000 - 800 vC
26048	Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum laat: 6450 -4900 vC	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
404910	Onbekend	Middeleeuwen vroeg D: 900 - 1050 nC	Middeleeuwen laat B: 1250 - 1500 nC

Tabel 2. Archeologische waarnemingen binnen onderzoeksgebied (bron: ARCHIS)

Gegevens uit ARCHIS: eerdere onderzoeken
In het onderzoeksgebied hebben enkele eerdere archeologische onderzoeken plaatsgevonden, het betreft voornamelijk booronderzoeken en proefsleuvenonderzoeken.

OM-nr	Uitvoerder	Type onderzoek	Jaar uitvoering
5841	Archeologische Dienst Zwolle	Archeologisch: proefputten/proefsleuven	2004
6528	Gemeente Zwolle	Archeologisch: booronderzoek	2003
23161	Arcadis	Archeologisch: booronderzoek	2007
39891	Gemeente Zwolle	Archeologisch: proefputten/proefsleuven	2010
48348	Archeologische Dienst Zwolle	Archeologisch: opgraving	1994

Tabel 3. Eerder uitgevoerde onderzoeken binnen onderzoeksgebied (bron: ARCHIS).

3.2 Ondergrondse bouwhistorische waarden

In het plangebied zijn (voor zover bekend) geen ondergrondse, (rijks)monumentale bouwhistorische waarden aanwezig.[7]

[7] Geraadpleegd: cultureelerfgoed.nl/monumenten

4 Archeologische verwachting

4.1 Bestaande verwachtingskaarten

Gemeentelijke verwachtingskaart

Volgens de verwachtingskaart van de gemeente Zwolle ligt het plangebied op een dekzandrug met een redelijke kans op archeologische resten uit de periode vanaf het mesolithicum tot en met de nieuwe tijd.

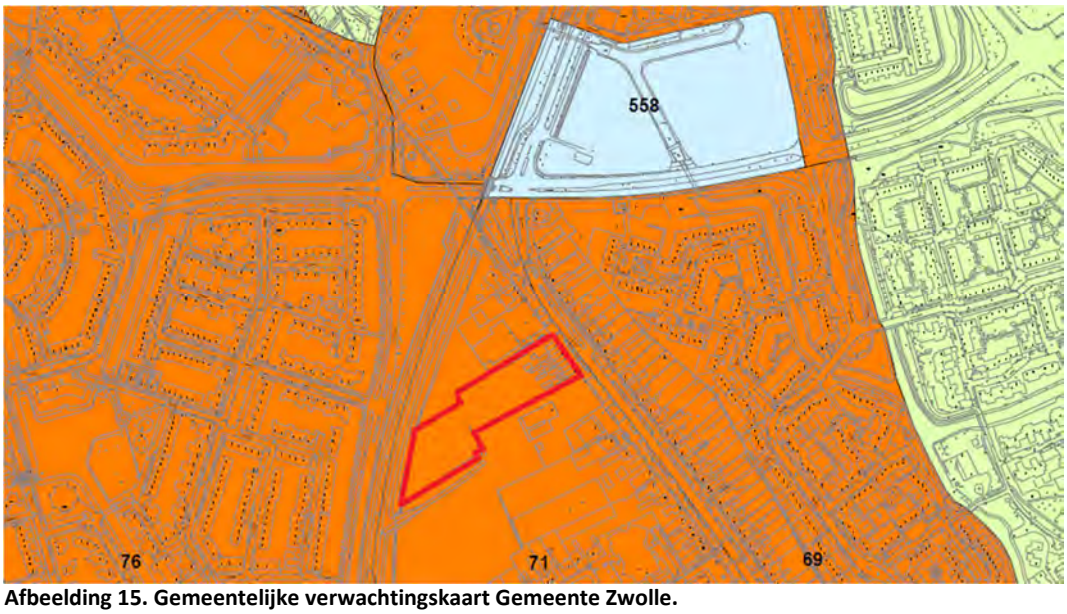

Afbeelding 15. Gemeentelijke verwachtingskaart Gemeente Zwolle.
Oranje: 50% verwachtingsgebied

4.2 Gespecificeerde archeologische verwachting

Datering
Mesolithicum, neolithicum, ijzertijd, bronstijd, Romeinse tijd/ijzertijd, middeleeuwen, nieuwe tijd.

Complextype
- mesolithicum – vroeg-neolithicum: (lacht-/seizoens)kampementen
- laat-neolithicum – middeleeuwen: nederzettingsterrein
- laat-neolithicum – middeleeuwen: graven in de vorm van geïsoleerde begravingen, urnenveld, grafveld
- late middeleeuwen/nieuwe tijd: huisplaats/boerenerf

Omvang
Vuursteenvindplaatsen hebben een oppervlakte van ongeveer 50 tot 2000 m^2.
Nederzettingsterrein kunnen een omvang hebben van enkele duizenden vierkante

meters tot meer dan 1 ha. Een huisplaats/boerenerf zal een omvang hebben van enkele honderden vierkante meters.

Diepteligging
Archeologische resten kunnen worden aangetroffen vanaf het maaiveld tot bovenin het pleistocene zand (in geval van een dekzandrug of rivierduin) of in de top van eventueel aanwezige crevasse-afzettingen. Het zand wordt verwacht op een diepte geringer dan 120 cm -mv. Ongestoorde resten uit de nieuwe tijd kunnen worden verwacht vanaf de onderzijde van de bouwvoor.

Locatie
De huisplaats wordt verwacht langs de Nieuwe Deventerweg. In het plangebied kunnen eventueel dekzandkopjes/-ruggen, rivierduinen en crevasses voorkomen. Bij aanwezigheid hiervan kunnen archeologische resten met name op deze locaties worden verwacht.

Uiterlijke kenmerken
Bij kampementen uit het mesolithicum – vroeg-neolithicum kunnen vuursteenconcentraties, werktuigen, sporen van werktuigproductie (afslag, klopstenen), verbrand vuursteen, houtskoolconcentraties en haardkuilen aangetroffen worden.
Eventuele nederzettingen kunnen worden herkend aan grondsporen zoals paalkuilen, waterputten, kuilen, greppels. Vondstmateriaal kan bestaan uit vuursteen, aardewerk, huttenleem, bewerkt natuursteen, metalen voorwerpen, botmateriaal, etc.
In het geval van een huisplaats uit de middeleeuwen kunnen bakstenen funderingen of uitbraaksleuven, (percelerings-/erf-) greppels en afvalkuilen worden aangetroffen.

Mogelijke verstoringen
Zie paragraaf 2.4.1.

5 Conclusies en advies

5.1 Conclusies

Uit het bureauonderzoek kan worden geconcludeerd dat binnen het plangebied archeologische resten uit de periode vanaf het mesolithicum aanwezig kunnen zijn. Of er inderdaad sprake is van een hoge archeologische verwachting hangt echter in belangrijke mate af van de landschappelijke situatie. Als er binnen het plangebied een dekzandrug, rivierduin of crevasse aanwezig is, kan uitgegaan worden van een hoge verwachting. Indien binnen het plangebied daarentegen alleen rivierkomafzettingen zijn gelegen, is sprake van een lage archeologische verwachting.

5.2 (Selectie)advies

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt geadviseerd om het gespecificeerde verwachtingsmodel uit het bureauonderzoek in het veld te toetsen middels een inventariserend veldonderzoek (IVO) bestaande uit verkennende boringen. Hiermee kan worden nagegaan welke van bovengenoemde afzettingen waar binnen het plangebied aanwezig zijn.

Voor het verkennende booronderzoek dienen de boringen te worden verricht met een Edelmanboor met een diameter van 10 cm. In totaal dient rekening gehouden te worden met circa 20 boringen (10 boringen per ha.) tot maximaal 2 m -mv of tot 0,3 m in de ongeroerde C-horizont, zoveel mogelijk verspreid over het terrein, zodat een dekkend beeld van de ondergrond kan ontstaan (voor zover mogelijk in een verspringend boorgrind van 40 m tussen de raaien en 50 m tussen de boringen).

De boorkernen dienen geïnspecteerd te worden op de aanwezigheid van archeologische indicatoren, zoals aardewerk-, bot- en houtskoolfragmenten en archeologische lagen. Verder moet worden gelet op de mate van verstoring van het bodemprofiel. Ook worden de textuur en de bodemkundige horizonten beschreven conform NEN 5104/ASB. De boringen worden ingemeten ten opzichte van kavelbegrenzingen en andere kenmerken binnen het terrein of met een GPS.

Antea Group
Heerenveen, mei 2016

Literatuur en geraadpleegde bronnen

Barends *et. al.*, 1986: *Het Nederlandse landschap. Een historisch-geografische benadering*. Uitgeverij Matrijs, Utrecht.

Berendsen, H.J.A., 2005 (4e druk): *De vorming van het land. Inleiding in de geologie en geomorfologie.* Van Gorcum, Assen.

Berendsen, H.J.A., 2005 (4e druk): *Landschappelijk Nederland.* Van Gorcum, Assen.

Berendsen, H.J.A., 2005 (4e druk): *Landschap in delen. Overzicht van de geofactoren*. Van Gorcum, Assen.

Makaske, B. *et al.*, 2008: The age and origin of the Gelderse IJssel, *Netherlands Journal of Geosciences, Geologie en Mijnbouw* 87-4, 323-337.

Verbraeck, A., 1984: *Toelichtingen bij de geologische kaart van Nederland Blad Zwolle Oost (21 O)*. Rijks Geologische Dienst, Haarlem.

Kaarten
Bodemkaart van Nederland, 1:50000, STIBOKA, kaartblad
Grote Historische Atlas (1830-1855), Wolters Noordhoff, Groningen
Topografische kaart 1:25000 (http://kadata.kadaster.nl)

Internet
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.topotijdreizen.nl
www.gisopenbaar.overijssel.nl
www.archis.cultureelerfgoed.nl
www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl
www.geologievannederland.nl
www.ahn.maps.arcgis.com
www.maps.google.com
www.cultureelerfgoed.nl/monumenten

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T. (0513) 63 43 13
E. jet.tolsma@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

ISSN: 1570-6273

Copyright © 2016
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Disclaimer
Antea Group aanvaardt op generlei wijze aansprakelijkheid voor schade welke voortvloeit uit beslissingen genomen op basis van de resultaten van archeologisch (voor)onderzoek.

Bijlage 1: Archeologische perioden

Bijlage 1: Archeologische perioden

Als bijlage op de resultaten en verzamelde gegevens wordt hieronder een algemene ontwikkeling van de bewoners-geschiedenis in Nederland geschetst.
Gedurende het **paleolithicum** (300.000-8800 voor Chr.) hebben moderne mensen (homo sapiens) onze streken tijdens de warmere perioden wel bezocht, doch sporen uit deze periode zijn zeldzaam en vaak door latere omstandigheden verstoord. De mensen trokken als jager-verzamelaars rond in kleine groepen en maakten gebruik van tijdelijke kampementen. De verschillende groepen jager-verzamelaars exploiteerden kleine territoria, maar verbleven, afhankelijk van het seizoen, steeds op andere locaties.
In het **mesolithicum** (8800-4900 voor Chr.) zette aan het begin van het Holoceen een langdurige klimaatsverbetering in. De gemiddelde temperatuur steeg, waardoor geleidelijk een bosvegetatie tot ontwikkeling kwam en de variatie in flora en fauna toenam. Ook in deze periode trokken de mensen als jager-verzamelaars rond. Voorwerpen uit deze periode bestaan voornamelijk uit voor de jacht ontworpen vuurstenen spitsjes.
De hierop volgende periode, het **neolithicum** (5300-2000 voor Chr.), wordt gekenmerkt door een overschakeling van jager-verzamelaars naar sedentaire bewoners, met een volledig agrarische levenswijze. Deze omwenteling ging gepaard met een aantal technische en sociale vernieuwingen, zoals huizen, geslepen bijlen en het gebruik van aardewerk. Door de productie van overschot kon de bevolking gaan groeien en die bevolkingsgroei had tot gevolg dat de samenleving steeds complexer werd. Uit het neolithicum zijn verschillende grafmonumenten bekend, zoals hunebedden en grafheuvels.
Het begin van de **bronstijd** (2000-800 voor Chr.) valt samen met het eerste gebruik van bronzen voorwerpen, zoals bijlen. Het gebruik van vuursteen was hiermee niet direct afgelopen. Vuursteenmateriaal uit de bronstijd is meestal niet goed te onderscheiden van dat uit andere perioden. Het aardewerk is over het algemeen zeldzaam. De grafheuveltraditie die tijdens het neolithicum haar intrede deed werd in eerste instantie voortgezet, maar rond 1200 voor Chr. vervangen door begravingen in urnenvelden. Het gaat hier om ingegraven urnen met crematieresten waar overheen kleine heuveltjes werden opgeworpen, eventueel omgeven door een greppel.
In de **ijzertijd** (800-12 voor Chr.) werden de eerste ijzeren voorwerpen gemaakt. Ten opzichte van de bronstijd traden er in de aardewerktraditie en in het gebruik van vuursteen geen radicale veranderingen op. De mensen woonden in verspreid liggende hoeven of in nederzettingen van enkele huizen. Op de hogere zandgronden ontstonden uitgebreide omwalde akkercomplexen (celtic fields). In deze periode werden de kleigebieden ook in gebruik genomen door mensen afkomstig van de zandgebieden. Opvallend zijn de verschillen in materiële welstand. Er zijn zogenaamde vorstengraven bekend in Zuid-Nederland, maar de meeste begravingen vonden plaats in urnenvelden.
Met de **Romeinse tijd (**12 voor Chr. tot 450 na Chr.) eindigt de prehistorie en begint de geschreven geschiedenis. In 47 na Chr. werd de Rijn definitief als rijksgrens van het Romeinse Rijk ingesteld. Ter controle van deze zogenaamde *limes* werden langs de Rijn *castella* (militaire forten) gebouwd. De inheems leefwijze handhaafde zich wel, ook al werd de invloed van de Romeinen steeds duidelijker in soorten aardewerk (o.a. gedraaid) en een betere infrastructuur. Onder meer ten gevolge van invallen van Germaanse stammen ontstond er instabiliteit wat uiteindelijk leidde tot het instorten van de grensverdediging langs de Rijn.
Over de **middeleeuwen** (450-1500 na Chr.), en met name de vroege middeleeuwen (450-1000 na Chr.), zijn nog veel zaken onbekend. Archeologische overblijfselen zijn betrekkelijk schaars. De politieke macht was na het wegvallen van de Romeinen in handen gekomen van regionale en lokale hoofdlieden. Vanaf de 10^{e} eeuw ontstaat er weer enige stabiliteit en is een toenemende feodalisering zichtbaar. Door bevolkingsgroei en gunstige klimatologische omstandigheden werd in deze periode een begin gemaakt met het ontginnen van bos, heide en veen. Veel van onze huidige steden en dorpen dateren uit deze periode.
De hierop volgende periode 1500 – heden wordt aangeduid als **nieuwe tijd**.

Bijlage 2: Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

Schema Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

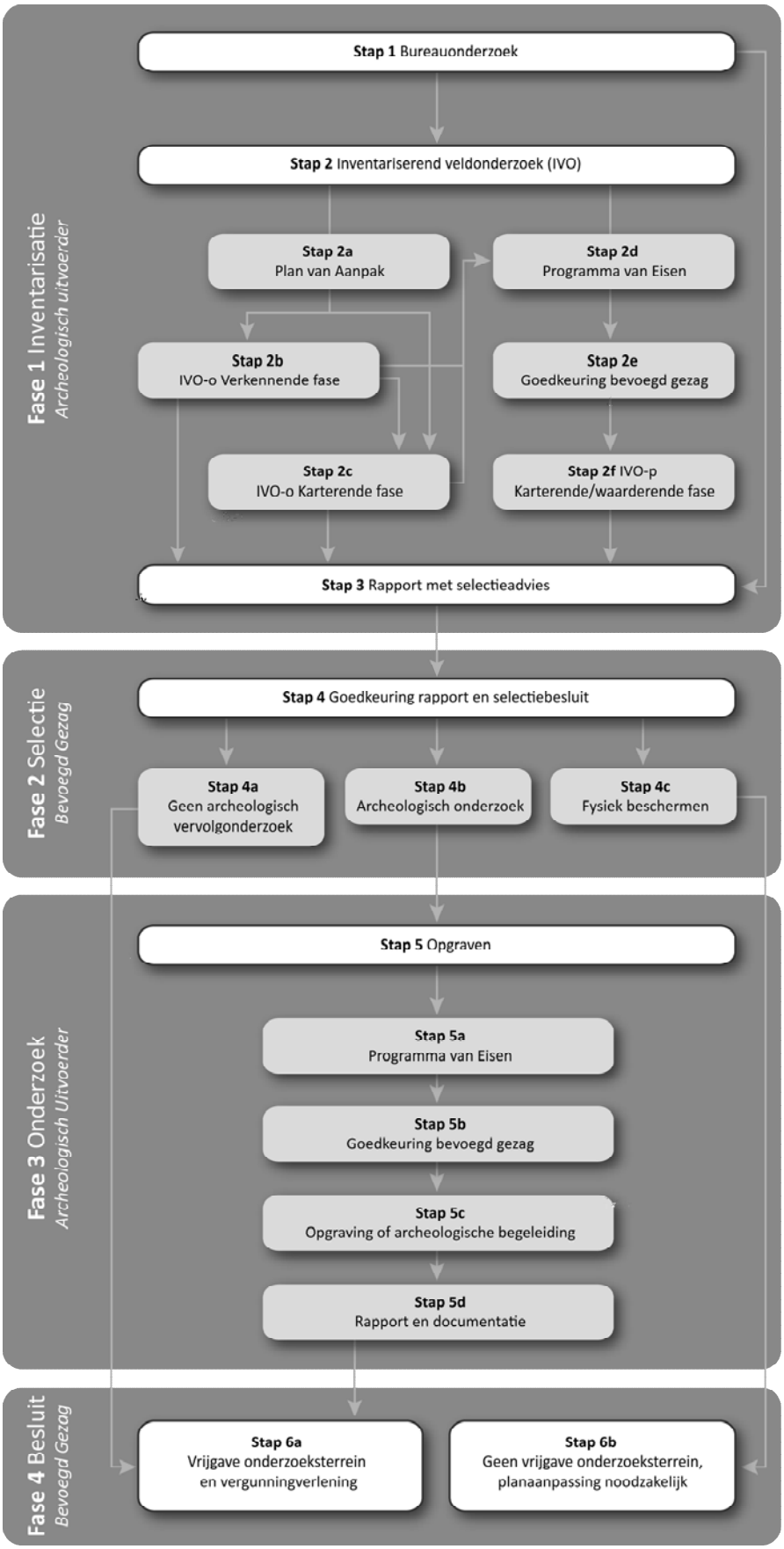

Schema Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

Verklarende woordenlijst Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

Archeologische begeleiding (STAP 5c)
Een archeologische begeleiding wordt uitgevoerd wanneer proefsleuven of en opgraving niet mogelijk zijn door bijvoorbeeld civieltechnische beperkingen.

Archeologische indicatoren
Hiermee worden aanwijzingen in de bodem bedoeld die duiden op menselijke activiteiten in het verleden, zoals aardewerkscherven, houtskool, botmateriaal, vondstlagen, etc.

Archis
Archeologisch informatiesysteem voor Nederland. Een digitale databank met gegevens over archeologische vindplaatsen en terreinen.

Bureauonderzoek (STAP 1)
Het bureauonderzoek is een rapportage waarin een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel wordt opgesteld aan de hand van geomorfologische en bodemkaarten, de Archeologische Monumentenkaart (AMK), het Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS), historische kaarten en archeologische publicaties.

Fysiek beschermen (STAP 4c)
De archeologische resten blijven in de bodem behouden door bijvoorbeeld planaanpassingen.

Geofysisch onderzoek
Meetapparatuur brengt archeologische verschijnselen in de bodem driedimensionaal in kaart zonder te boren of te graven. Dit kan bijvoorbeeld door radar-, weerstandsonderzoek of elektromagnetische metingen.

Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel
Dit model geeft op detailniveau voor het plangebied aan wat aan archeologische vindplaatsen aanwezig kan zijn. Op basis van dit verwachtingsmodel wordt bepaald of een inventariserend veldonderzoek nodig is en wat de juiste methode is om eventueel aanwezige archeologische resten aan te tonen.

Inventariserend veldonderzoek (IVO) (STAP 2)
Tijdens een inventariserend veldonderzoek worden archeologische waarden in het veld geïnventariseerd en gedocumenteerd. Waar is wat in de bodem aanwezig? De inventarisatie kan bestaan uit een inventariserend veldonderzoek-overig (door middel van een booronderzoek, veldkartering en/of geofysisch onderzoek) en/of een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven. Wat de beste methode is, hangt sterk af van de omstandigheden en de aard van de vindplaats.

Inventariserend veldonderzoek - overig (IVO-o) (STAP 2b of 2c)
Bij een Inventariserend veldonderzoek - overig door middel van boringen (IVO-o) worden boringen gezet door middel van een handboor of guts.

Inventariserend veldonderzoek -*proefsleuven (IVO-p)* (STAP 2f)
Proefsleuven zijn lange sleuven van twee tot vijf meter breed die worden aangelegd in de zones waar aanwijzingen zijn voor het aantreffen van archeologische vindplaatsen.

Inventariserend veldonderzoek (IVO) - Verkennende fase (STAP 2b)
Wanneer bij het bureauonderzoek onvoldoende gegevens beschikbaar zijn om een gespecificeerd verwachtingsmodel op te stellen, wordt een inventariserend veldonderzoek - verkennende fase uitgevoerd. In deze fase wordt onderzocht of de bodem nog intact is, wat de bodemopbouw is en hoe deze invloed heeft gehad op de locatiekeuze van de mens in het verleden. Het onderzoek is bedoeld om kansarme zones om archeologische resten aan te treffen uit te sluiten en kansrijke zones te selecteren voor vervolgonderzoek. Een verkennend onderzoek kent een relatief lage onderzoeksintensiteit en wordt meestal uitgevoerd door middel van boringen.
Inventariserend veldonderzoek (IVO) - Karterende fase (STAP 2c of 2f)
Tijdens een inventariserend veldonderzoek - karterende fase wordt het plangebied systematisch onderzocht op de aanwezigheid van archeologische sporen en/of vondsten. De intensiteit van onderzoek is groter dan in de verkennende fase, bijvoorbeeld door een groter aantal boringen per hectare of door het aanleggen van proefsleuven.

Inventariserend veldonderzoek (IVO) - Waarderende fase (STAP 2f)
Tijdens de waarderende fase wordt aangegeven of de aangetroffen archeologische vindplaatsen behoudenswaardig zijn. Dat betekent dat de aard, omvang, datering, conservering en inhoudelijke kwaliteit van de vindplaats(en) wordt vastgesteld. Wanneer de waardering van de archeologische resten laag is, hoeft geen verder archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Het plangebied wordt 'vrijgegeven'. Wanneer de resten behoudenswaardig zijn, wordt in eerste instantie behoud in situ (ter plekke in de bodem) nagestreefd. Wanneer dit door de voorgenomen ontwikkelingen niet mogelijk is, wordt vervolgonderzoek uitgevoerd in de vorm van een opgraving of archeologische begeleiding. Vaak wordt deze fase gecombineerd uitgevoerd met het inventariserend veldonderzoek karterende fase.

Opgraving (STAP 5c)
Wanneer door de toekomstige ontwikkelingen aanwezige archeologische resten in de bodem niet behouden kunnen worden, wordt een opgraving uitgevoerd. Tijdens de opgraving worden archeologische resten gedocumenteerd, gefotografeerd en bestudeerd. Hierdoor wordt informatie over het verleden zo goed mogelijk vastgelegd en behouden.

Plan van Aanpak (PvA) (STAP 2a)
Voor een booronderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) noodzakelijk. Het PvA beschrijft hoe het veldwerk wordt uitgevoerd en uitgewerkt.

Programma van Eisen (PvE) (STAP 2d of 5a)
Voor het uitvoeren van een inventariserend veldonderzoek - proefsleuven, archeologische begeleiding of opgraving is een Programma van Eisen (PvE) noodzakelijk. Het PvE beschrijft het doel, vraagstelling en uitvoeringsmethode van het archeologisch onderzoek. Dit document wordt beschouwd als basisdocument voor archeologisch veldonderzoek waarmee de inhoudelijke kwaliteit gewaarborgd wordt. Het PvE wordt goedgekeurd door het bevoegd gezag (gemeente, provincie of het rijk).

Quickscan
In een quickscan wordt geïnventariseerd of en waar archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd.

Selectieadvies (STAP 3)
In het selectieadvies wordt op archeologisch inhoudelijke argumenten het advies gegeven welke delen van het plangebied vrijgegeven kunnen worden voor verdere ontwikkeling en welke delen behouden of opgegraven moeten worden.

Selectiebesluit (STAP 4)
De bevoegde overheid (gemeente, provincie of soms het rijk) geeft op basis van het selectieadvies aan welke maatregelen genomen worden. De bevoegde overheid kan van het selectieadvies afwijken indien zij dat nodig acht.

Veldkartering
Bij een veldkartering wordt het plangebied systematisch belopen om archeologische oppervlaktevondsten te verzamelen.

203000 203500 204000 204500

501000

500500

500000

23161
39891
48348
5841
12950
62480
404910
66360

De Schellerhoeve
Schellerpark
Steenwateringpad
Kolblekolk
Karperkolk
Steurkolk
Baarskolk
Eekhoornveld
Damhertveld
Beverveld
Egelveld
Ittersumallee
Marterveld
Rendierveld
Otterveld
Provinceroute
Distelvlinder
Vaurvlinder
Citroenvlinder
IJsvogelvlinder
Landsheerlaan
Koningskerk
Van Langelomarke
Van Leeuwenmarke
Van Coevordenmarke
Van Haersoltemarke
Steenwateringpad
Sloedmarke
Lagerhuismarke
Stadhouderlaan
Van der Grondenmarke
Van Bentinckmarke
Van Heemstramarke
Burg. de Vr. Steenwijklaan
Mgr. Nolenslaan
Thorbeckelaan
Groen van Prinstererlaan
Dr. Kuyperlaan
Dr. Schaepmanlaan
Van Houtenlaan
Cort van der Lindenlaan
Troelstralaan
De Savornin Lohmanlaan
Mr. P.J. Oudlaan
Nieuwe Deventerweg
Oldeneelallee
Pijmarstraat
Capellenstraat
Van der Hoekpad
Democratenpad
Gruitmeesterslaan
Spijltoftpad
Gerenpad
Oude Deventerstraatweg
Vrouwenhaan
Van Ysselsteinlaan
Van den Toornebelt
Verhoefbelt
Burgemeesterenlaan
Kadenerkamp
Basterkamp
ten Brusschenkamp
Timmermeesterslaan
Jellissenkamp
Ludekenskamp
Walterkamp
George Stephensonstraat

Legenda

- Plangebied
- Waarnemingen
- Onderzoeksmeldingen
- Terrein van archeologische waarde
- Terrein van hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd

IKAW - trefkans

- hoog
- middelhoog
- laag
- zeer laag
- onbekend

0 100 200 300 400 m

NR	DATUM	WIJZIGING	GET.
00	8-6-2016	Definitief	MLC

OPDRACHTGEVER
Nijhuis Bouw BV

PROJECTOMSCHRIJVING
BO Nieuwe Deventerweg Zwolle

KAARTTITEL
Gegevens uit ARCHIS

KAARTNUMMER
408312-ARCHIS

GIS SPECIALIST: I. Vossen
SCHAAL: 1:5.000
PROJECTLEIDER: S. Hammink
FORMAAT: A3
DATUM
BLAD IN BLADEN: 1 van 1
STATUS: Definitief
WIJZ.NR: 00

www.anteagroup.nl

T:\00000000\00000000\Archeologie\Kaarten\ARCHIS\ARCHIS-kaarten BO\408312-ARCHIS.mxd

Bijlage 2 Archeologie veldonderzoek

Antea Group Archeologie 2016/170

Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen

Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 24 te Ittersum (gemeente Zwolle)

projectnummer 408312
concept revisie 00
28 november 2016

Understanding today.
Improving tomorrow.

Antea Group Archeologie 2016/170

Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen

Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 24 te Ittersum (gemeente Zwolle)

projectnummer 408312

concept revisie 00
28 november 2016

Auteurs
P.C. Teekens

Opdrachtgever
Nijhuis Bouw B.V.-Nijhuis Rijssen
Postbus 241
7460 AE Rijssen

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	goedkeuring	vrijgave
29-11-16	concept	S. Hammink	J. Officier

Inhoudsopgave

Blz.

Administratieve gegevens 2

Samenvatting 3

1 Inleiding 5

2 Bureauonderzoek 6
2.1 Begrenzing plangebied 6
2.2 Huidig en toekomstig gebruik 6
2.3 Landschappelijke situatie 7
2.4 Archeologische waarden 8
2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting 8

3 Veldonderzoek 10
3.1 Doel- en vraagstelling 10
3.2 Onderzoeksopzet en werkwijze 10
3.3 Resultaten 11
3.3.1 Bodemopbouw 11
3.3.2 Archeologie 12

4 Conclusies en advies 13
4.1 Conclusies 13
4.2 (Selectie)advies 14

Literatuur en geraadpleegde bronnen 16

Bijlagen
1 Archeologische perioden
2 AMZ-cyclus
3 Boorbeschrijvingen

Kaartbijlagen
408312-ARCHIS Gegevens uit ARCHIS
408312-S1 Situatiekaart met ligging boorpunten
408312-A Situatiekaart met advieszones

Administratieve gegevens

Projectnummer Antea Group	408312
OM-nummer	4020786100
Provincie	Overijssel
Gemeente	Zwolle
Plaats	Ittersum
Toponiem	Nieuwe Deventerweg 42
Kaartblad	21O
Coördinaten	NW: 203909/500617 NO: 203938/500581
	ZW: 203782/500531 ZO: 203766/500459
Opdrachtgever	Nijhuis Bouw B.V.-Nijhuis Rijssen
Uitvoerder	Antea Group
Datum uitvoering	mei 2016
Projectteam	S. Hammink (projectleider)
	J. Tolsma (projectleider archeologie)
	P.C. Teekens (senior KNA Prospector)
Vrijgave conform KNA	I. Vossen (senior KNA Prospector)
Bevoegd gezag	gemeente Zwolle
Deskundige bevoegd gezag	H. Clevis
Beheer documentatie	Antea Group
Vondstdepot	Provinciaal Depot Bodemvondsten (indien nodig)

Afbeelding 1. Uitsnede topografische kaart 1:25.000 met ligging plangebied (niet op schaal).

Samenvatting

In november 2016 heeft Antea Group in opdracht van Nijhuis Bouw B.V.- Nijhuis Rijssen (hierna te noemen Nijhuis Bouw) een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende boringen uitgevoerd. De directe aanleiding tot dit onderzoek is het voornemen om binnen het plangebied nieuwe woningen te realiseren en de bestaande opstallen te slopen. Hierbij kunnen eventueel aanwezige archeologische waarden worden verstoord dan wel vernietigd.

In het kader van het opstellen van een (nieuw) bestemmingsplan heeft Antea Group in mei 2006 reeds een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd.[1] Uit het bureauonderzoek is gebleken dat binnen het plangebied archeologische resten uit de periode vanaf het mesolithicum aanwezig kunnen zijn. Of er inderdaad sprake is van een hoge archeologische verwachting hangt echter in belangrijke mate af van de landschappelijke situatie. Als er binnen het plangebied een dekzandrug, rivierduin of crevasse aanwezig is, kan uitgegaan worden van een hoge verwachting. Indien binnen het plangebied daarentegen alleen rivierkomafzettingen zijn gelegen, is sprake van een lage archeologische verwachting. Indien hieronder oudere bodems zoals een podzolprofiel aanwezig is kan echter alsnog sprake zijn van een (middel)hoge verwachting.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is geadviseerd om het gespecificeerde verwachtingsmodel uit het bureauonderzoek in het veld te toetsen middels een inventariserend veldonderzoek (IVO) bestaande uit verkennende boringen. Hiermee kan worden nagegaan welke van bovengenoemde afzettingen waar binnen het plangebied aanwezig zijn.

Het veldonderzoek heeft aangetoond dat in het noordelijke deel van het plangebied inderdaad een (deels) intacte dekzandrug aanwezig is, alhoewel er geen sprake (meer) is van een podzolprofiel. Daarnaast heeft het veldonderzoek de aanwezigheid van een komkleivlakte in het zuiden van het plangebied bevestigd. Onder de komklei blijkt nog een dunne, sterk veraarde veenlaag met daaronder dekzand aanwezig te zijn. Gezien de aard van het dekzand en het ontbreken van een oude bodem of podzolprofiel lijkt het hier te gaan om een relatief laaggelegen en natte dekzandvlakte, die niet of nauwelijks geschikt zal zijn geweest voor bewoning. Het huiserf zelf, gelegen op een dekzandrug is dat wel. Hier kunnen wel degelijk archeologische resten aanwezig zijn zoals resten van de voorgangers van de huidige opstallen (uit de middeleeuwen/nieuwe tijd). Dergelijke waarden zijn echter niet aangetroffen. Het gaat hier echter wel om een verkennende fase van het inventariserend veldonderzoek door middel van boringen. Het doel van de verkennende fase van het veldonderzoek is het in kaart brengen van de bodemopbouw en het aantonen van eventuele bodemverstoringen. De afwezigheid van archeologische indicatoren kan dan ook niet worden beschouwd als indicatie voor de afwezigheid van een archeologische vindplaats in dit deel van het plangebied.

(Selectie)advies
Op basis van de resultaten en conclusies van het veldonderzoek kan worden geconcludeerd dat in het noordelijke deel van het plangebied nog archeologische resten (uit met name de middeleeuwen en/of de nieuwe tijd) aanwezig kunnen zijn. Geadviseerd wordt dan ook om de hier geplande graafwerkzaamheden en de sloop van de opstallen (vanaf maaiveld) onder archeologische begeleiding uit te (laten) voeren.

Daarnaast wordt geadviseerd om de rest van het plangebied vrij te geven ten gunste van de voorgenomen maatregelen.

[1] Boonstra & Tolsma, 2016.

Voor een visuele weergave van het bovenstaande (selectie)advies wordt verwezen naar kaartbijlage 408312-A.

Opgemerkt dient te worden dat, in het geval van een archeologische begeleiding (conform protocol proefsleuven/opgraven) een door de bevoegde overheid beoordeelde en goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) opgesteld dient te worden.

De implementatie van de bovenstaande aanbeveling is afhankelijk van het oordeel van de bevoegde overheid, in dezen de gemeente Zwolle. Deze dient een selectiebesluit te nemen.

1 Inleiding

In november 2016 heeft Antea Group in opdracht van Nijhuis Bouw B.V.- Nijhuis Rijssen (hierna te noemen Nijhuis Bouw) een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende boringen uitgevoerd. De directe aanleiding tot dit onderzoek is het voornemen om binnen het plangebied nieuwe woningen te realiseren en de bestaande opstallen te slopen. Hierbij kunnen eventueel aanwezige archeologische waarden worden verstoord dan wel vernietigd.

In het kader van het opstellen van een (nieuw) bestemmingsplan heeft Antea Group in mei 2006 reeds een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd.[2] Uit het bureauonderzoek is gebleken dat binnen het plangebied archeologische resten uit de periode vanaf het mesolithicum aanwezig kunnen zijn. Of er inderdaad sprake is van een hoge archeologische verwachting hangt echter in belangrijke mate af van de landschappelijke situatie. Als er binnen het plangebied een dekzandrug, rivierduin of crevasse aanwezig is, kan uitgegaan worden van een hoge verwachting. Indien binnen het plangebied daarentegen alleen rivierkomafzettingen zijn gelegen, is sprake van een lage archeologische verwachting. Indien hieronder oudere bodems zoals een podzolprofiel aanwezig is kan echter alsnog sprake zijn van een (middel)hoge verwachting.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is geadviseerd om het gespecificeerde verwachtingsmodel uit het bureauonderzoek in het veld te toetsen middels een inventariserend veldonderzoek (IVO) bestaande uit verkennende boringen. Hiermee kan worden nagegaan welke van bovengenoemde afzettingen waar binnen het plangebied aanwezig zijn.

In de huidige rapportage worden de resultaten van het veldonderzoek gepresenteerd en zal een (selectie)advies worden opgesteld.

Voor de plaats van het huidige onderzoek binnen de zogenaamde AMZ-cyclus wordt verwezen naar bijlage 2.

Het veldonderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 4.0.

[2] Boonstra & Tolsma, 2016.

2 Bureauonderzoek

Zoals in de inleiding is aangegeven is er in een eerder stadium al een bureauonderzoek uitgevoerd door Antea Group.[3] In het onderstaande volgen enkele noodzakelijke (administratieve) gegevens alsmede het gespecificeerde verwachtingsmodel. Voor nadere details wordt verwezen naar de betreffende rapportage.

2.1 Begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen in Zwolle-Zuid tussen de spoorlijn Zwolle-Deventer en de Nieuwe Deventerweg en heeft een oppervlakte van circa 20.000 m² (2 ha). Voor de ligging van het plangebied wordt verwezen naar afbeeldingen 1 en 2 alsmede de kaartbijlage.

2.2 Huidig en toekomstig gebruik

Huidig gebruik plangebied
Het zuidwestelijk deel van het plangebied bestaat grotendeels uit grasland/weide. Daarnaast zijn in het noordoosten een woonhuis en enkele schuren aanwezig. Ten zuiden hiervan is een paardenbak aanwezig en ten oosten van het gebouw ligt een gazon. Tussen de schuur en het gebouw is sprake van verharding (tegels).

Consequenties toekomstig gebruik
Bij het aanleggen van de woonwijk (zie Afbeelding 2) worden 57 woningen gerealiseerd. Hierbij zullen diverse graafwerkzaamheden plaatsvinden, zoals het aanleggen van wegen, parkeerplaatsen, mogelijke vijvers, kabels, leidingen, bouwputten/funderingen voor de woningen etc. Hierbij zal de bodem waarschijnlijk tot maximaal 1,0 tot 1,5 m - mv worden vergraven. Daarnaast zullen de funderingen worden onderheid, waarbij tot op grotere diepte de bodem (zeer beperkt) zal worden verstoord.

[3] Boonstra & Tolsma, 2016.

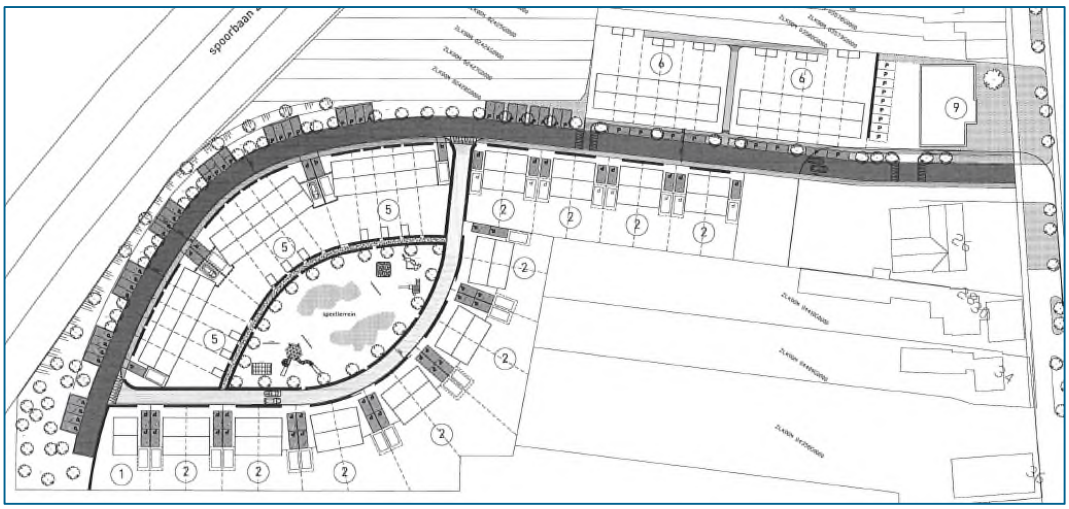

Afbeelding 2. Nieuwbouwplan Nieuwe Deventerweg. Niet noordgericht (Bron: De Bruin Architecten).

2.3 Landschappelijke situatie

Geomorfologie en AHN
Op de geomorfologische kaart is het plangebied niet gekarteerd, aangezien het bebouwde kom betreft. Gezien de in de omgeving aanwezige landschappelijke eenheden kan worden aangenomen dat het plangebied ligt op het grensgebied van lage rivierduinen, die ten dele begraven zijn (donk) (3K20),[4] met een rivierkomvlakte (3K25). Er is ook een kans dat het plangebied zich in een crevassegebied (3G7) bevindt.

Op de Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2) is te zien dat het weiland enkele drainagesleuven zijn aangelegd. Het noordoostelijk deel van het plangebied, in de bebouwde zone langs de Nieuwe Deventerweg, ligt een meter hoger dan het zuidwestelijk deel van het plangebied.

Bodem en grondwater
Op de bodemkaart is het plangebied niet gekarteerd, aangezien het bebouwde kom betreft. Op basis van de in de omgeving aanwezige bodemtypen kan worden gesteld dat binnen het plangebied sprake kan zijn van (jonge) rivierkleigronden. Mogelijk gaat het om poldervaaggronden, die naarmate ze verder van de IJssel liggen geleidelijk zwaarder worden (Rn15A en Rn95A). Oostelijk van de IJssel komt vaak fijn en grof pleistoceen zand binnen 80 cm – mv. voor (Rn52A en Rn62C). Verder van de IJssel verwijderd liggen komgronden. De bodemopbouw (deklaag) bestaat daar uit jonge rivierkleigronden met klei op fijn zand.

De gebieden ten westen en zuiden van het plangebied kent een matige ontwatering (grondwaterstand III). De gemiddeld hoogste grondwaterstand in cm -mv maaiveld betreft minder dan 40, terwijl de gemiddeld laagste grondwaterstand in cm -mv kan schommelen tussen 80 en 120.

[4] Verbraeck, 1984.

2.4 Archeologische waarden

Binnen het plangebied zijn geen bekende AMK-terreinen aanwezig. Ook zijn er niet eerder archeologische vondsten aangetroffen.

2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting

Datering
Mesolithicum, neolithicum, ijzertijd, bronstijd, Romeinse tijd/ijzertijd, middeleeuwen, nieuwe tijd.

Complextype
- mesolithicum – vroeg-neolithicum: (jacht-/seizoens)kampementen
- laat-neolithicum – middeleeuwen: nederzettingsterrein
- laat-neolithicum – middeleeuwen: graven in de vorm van geïsoleerde begravingen, urnenveld, grafveld
- late middeleeuwen/nieuwe tijd: huisplaats/boerenerf

Omvang
Vuursteenvindplaatsen hebben een oppervlakte van ongeveer 50 tot 2000 m^2. Nederzettingsterrein kunnen een omvang hebben van enkele duizenden vierkante meters tot meer dan 1 ha. Een huisplaats/boerenerf zal een omvang hebben van enkele honderden vierkante meters.

Diepteligging
Archeologische resten kunnen worden aangetroffen vanaf het maaiveld tot bovenin het pleistocene zand (in geval van een dekzandrug of rivierduin) of in de top van eventueel aanwezige crevasse-afzettingen. Het zand wordt verwacht op een diepte geringer dan 120 cm -mv. Ongestoorde resten uit de nieuwe tijd kunnen worden verwacht vanaf de onderzijde van de bouwvoor.

Locatie
De huisplaats wordt verwacht langs de Nieuwe Deventerweg. In het plangebied kunnen eventueel dekzandkopjes/-ruggen, rivierduinen en crevasses voorkomen. Bij aanwezigheid hiervan kunnen archeologische resten met name op deze locaties worden verwacht.

Uiterlijke kenmerken
Bij kampementen uit het mesolithicum – vroeg-neolithicum kunnen vuursteenconcentraties, werktuigen, sporen van werktuigproductie (afslag, klopstenen), verbrand vuursteen, houtskoolconcentraties en haardkuilen aangetroffen worden.
Eventuele nederzettingen kunnen worden herkend aan grondsporen zoals paalkuilen, waterputten, kuilen, greppels. Vondstmateriaal kan bestaan uit vuursteen, aardewerk, huttenleem, bewerkt natuursteen, metalen voorwerpen, botmateriaal, etc.
In het geval van een huisplaats uit de middeleeuwen kunnen bakstenen funderingen of uitbraaksleuven, (percelerings-/erf-) greppels en afvalkuilen worden aangetroffen.

Mogelijke verstoringen

In het plangebied hebben relatief weinig veranderingen plaatsgevonden. In het noordoosten van het plangebied heeft naast het huidige gebouw een ouder gebouw gestaan. Dit kan de ondergrond verstoord hebben. In het noorden van het gebouw heeft sinds 1850 een weg gelopen die meerdere malen is verlegd. Op basis van het kaartmateriaal blijkt weliswaar dat het plangebied in elk geval vanaf begin 19e eeuw grotendeels als weiland in gebruik is geweest, het is niet uitgesloten dat het gebied geploegd is. Mogelijk heeft er korte tijd bosbouw plaatsgevonden. Dit kan op geringe diepte verstoring hebben veroorzaakt.

3 Veldonderzoek

3.1 Doel- en vraagstelling

Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen van de archeologische verwachting, zoals deze op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek is opgesteld.

Het uitgevoerde onderzoek betreft een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen, verkennende fase. Een verkennend onderzoek heeft als doel het in kaart brengen van eventuele verstoringen in de bodem, het verkrijgen van enig inzicht in de bodemopbouw van het gebied en aldus het in kaart brengen van kansrijke en kansarme zones wat betreft archeologie.

Het onderzoek dient antwoord te geven op de volgende vragen:

- Wat is de bodemopbouw en zijn er aanwijzingen voor bodemverstoringen?
- Is er binnen het plangebied een vindplaats aanwezig en/of zijn er archeologische indicatoren aangetroffen die hierop kunnen wijzen? Zo ja, wat is de aard, conserveringstoestand en datering van deze indicatoren/vindplaats?
- Indien archeologische lagen aanwezig zijn; op welke diepte bevinden deze zich en wat is de maximale diepte?
- Waaruit bestaat of bestaan deze archeologische laag of lagen?
- In welke mate wordt een eventueel aanwezige vindplaats verstoord door realisatie van geplande bodemingrepen?
- Hoe kan deze verstoring door planaanpassing tot een minimum worden beperkt?
- In welke mate stemmen de resultaten van het veldwerk overeen met de verwachtingen van de bureaustudie?
- Wat zijn de aanbevelingen? Is nader onderzoek noodzakelijk? En zo ja, waaruit kan deze bestaan?

3.2 Onderzoeksopzet en werkwijze

Datum uitvoering	07-11-2016
Veldteam	P.C. Teekens (senior KNA-Prospector)
Weersomstandigheden	Regenachtig, circa 5 graden Celsius
Boortype	10 cm Edelmanboor
Methode conform Leidraad SIKB[5]	N.v.t. (verkennend)
Aantal boringen	20 (001 – 020)
Diepte boringen	1,2 – 2,0 m - mv
Oriëntatie grid t.o.v. geo-morfologie/paleo-landschap	De boringen zijn in het lager gelegen weiland in het zuidwesten van het plangebied in een verspringend boorgrid van 35 m tussen de boringen en 30 m tussen de raaien gezet (boringen 006 – 020). Ter plaatse van het erf zelf kon dit boorgrid niet worden gehandhaafd

[5] Tol e.a. 2012

	en zijn de boringen zo goed mogelijk verspreid over dit deel van het plangebied gezet (boringen 001 – 005)
Wijze inmeten boringen	Kavelbegrenzingen
Overige toegepaste methoden	N.v.t.
Wijze onderzoek / beschrijving boorkolom	ASB / NEN 5104
Verzamelwijze archeologische indicatoren	Snijden, brokkelen, doorwoelen en visuele inspectie van de boorkernen
Bemonstering	N.v.t.
Vondstzichtbaarheid aan oppervlak	Nul (bestrating, gras)
Omschrijving oppervlaktekartering	N.v.t.
Afwijkingen t.o.v. PvA	Zie het bovenstaande kopje “Oriëntatie grid t.o.v. geomorfologie/paleolandschap”

3.3 Resultaten

Voor een overzicht van de boringen wordt verwezen naar de boorprofielen in bijlage 3 en de situatiekaart in de kaartenbijlage.

3.3.1 Bodemopbouw

De bodemopbouw ter plaatse van het plangebied kan worden onderverdeeld in twee bodemtypes, die hieronder worden besproken.

Bodemtype 1 (boringen 001 – 005)
Binnen het hoger gelegen, noordoostelijk deel van het plangebied – het erf – is sprake van een deels vergraven dekzandrug. Meer specifiek wordt de bodem ter plaatse van het ten oosten van het woonhuis gelegen gazon (boringen 001 en 002) gekenmerkt door de aanwezigheid van een 0,3 m dikke bouwvoor of A-horizont, bestaande uit matig siltig, matig humeus, bruingrijs (dek)zand. Hieronder is tot op een diepte van respectievelijk 0,45 en 0,7 m – mv een 0,15 tot 0,6 m dikke laag matig siltig, licht grijsbruin zand aanwezig. Deze tussenlaag is geïnterpreteerd als een zogenaamde AC-horizont (een overgangslaag). Hieronder is vervolgens de C-horizont aanwezig, bestaande uit matig fijn, matig siltig, licht grijsgeel zand.

De bodem ter plaatse van boringen 003 – 005 is vergelijkbaar met de bodem ter plaatse van boringen 001 en 002, met dien verschil dat 1) plaatselijk sprake is van een ophogingslaag, 2) de bodem tot diep in de C-horizont is verstoord, en 3) er hier geen AC-horizont aanwezig is. Meer specifiek geldt dat hier sprake is van een 0,5 m dikke sterk grindhoudende en matig puinhoudende bovengrond of ophogingspakket (paardenpak), waaronder tot op een diepte van 1,4 m diepte sprake is van een verstoorde menglaag (de A-horizont vermengd met de top van de onderliggende C-horizont). Hieronder is pas de licht grijsgele C-horizont aanwezig. Nergens werd een (intact) podzolprofiel aangetroffen (mogelijk is deze in de bouwvoor opgenomen).

Bodemtype 2 (boringen 006 – 020)
Ter plaatse van het zuidwesten van het plangebied wordt de bodem van boven naar beneden gekenmerkt door de aanwezigheid van een 0,10 tot 0,5 m dikke bouwvoor of A-horizont bestaande uit sterk zandige, matig humeuze, soms baksteenhoudende, bruingrijze klei. Hieronder is tot op een diepte tussen de 0,70 en 1,05 m – mv sprake van een pakket matig siltige, matig roestige tot grijsbeige tot grijze klei. Het gaat hier om een pakket komklei dat door de IJssel is afgezet.

Onder deze komklei is sprake van een 0,15 tot 0,45 m dikke laag sterk kleiig maar ook sterk veraard veen (Hollandveen Laagpakket). Gezien de diepteligging en mate van veraarding lijkt deze veraarding het gevolg te zijn van de verlaging van de grondwaterstand en kan dus van vrij recente datum zijn.

Onder het veen – op een diepte beginnend tussen de 0,9 en 1,2 m – mv, is sprake van matig tot zeer fijn, matig siltig, soms zwak roesthoudend, licht grijsbeige tot neutraal grijs zand. Deze zandafzetting is geïnterpreteerd als dekzand. Gezien de aanwezigheid van veen en het ontbreken van een bodem (zoals een podzolprofiel) lijkt het hier te gaan om een (relatief) laaggelegen dekzandvlakte die niet of nauwelijks geschikt is geweest voor bewoning.

3.3.2 Archeologie

Er zijn tijdens het veldonderzoek geen archeologische indicatoren aangetroffen. Het gaat hier echter wel om een verkennende fase van het inventariserend veldonderzoek door middel van boringen. Het doel van de verkennende fase van het veldonderzoek is het in kaart brengen van de bodemopbouw en het aantonen van eventuele bodemverstoringen. De afwezigheid van archeologische indicatoren kan dan ook niet worden beschouwd als indicatie voor de afwezigheid van een archeologische vindplaats.

Echter, gezien de aard van de bodemopbouw wordt de kans laag ingeschat dat zich binnen het laaggelegen zuidoosten van het plangebied (waar sprake is van een laaggelegen en met komklei afgedekte dekzandvlakte) archeologische waarden aanwezig zijn. Voor het huiserf zelf, waar sprake is van een dekzandrug, geldt dat hier wel degelijke archeologische waarden aanwezig kunnen zijn (alhoewel deze niet zijn aangetroffen). De (middel)hoge verwachtingswaarde van dit deel van het plangebied kan dan ook worden gehandhaafd.

4 Conclusies en advies

4.1 Conclusies

Op basis van de resultaten van het veldonderzoek kunnen de onderzoeksvragen uit paragraaf 3.1. als volgt worden beantwoord:

1. *Wat is de bodemopbouw en zijn er aanwijzingen voor bodemverstoringen?*

De bodemopbouw ter plaatse van het noordoosten van het plangebied – het huiserf – bestaat van boven naar beneden uit een deels vergraven dekzandrug. De bodemopbouw ter plaatse van het lagergelegen zuidwesten van het plangebied bestaat uit een laaggelegen dekzandvlakte die is afgedekt door een dunne veenlaag en komklei. Nergens werd een (intact) podzolprofiel aangetroffen. De waargenomen bodemverstoring reikt tot op een diepte tussen de 0,3 en 1,4 m – mv. Voor nadere details omtrent de bodemopbouw wordt verwezen naar paragraaf 3.3.1.

2. *Is er binnen het plangebied een vindplaats aanwezig en/of zijn er archeologische indicatoren aangetroffen die hierop kunnen wijzen? Zo ja, wat is de aard, conserveringstoestand en datering van deze indicatoren/vindplaats?*

Nee, er zijn tijdens het veldonderzoek geen archeologische indicatoren aangetroffen. Het gaat hier echter wel om een verkennende fase van het inventariserend veldonderzoek door middel van boringen. Het doel van de verkennende fase van het veldonderzoek is het in kaart brengen van de bodemopbouw en het aantonen van eventuele bodemverstoringen. De afwezigheid van archeologische indicatoren kan dan ook niet worden beschouwd als indicatie voor de afwezigheid van een archeologische vindplaats. Echter gezien de aard van de bodemopbouw wordt de kans laag ingeschat dat zich binnen het laaggelegen zuidoosten van het plangebied (waar sprake is van een laaggelegen en met komklei afgedekte dekzandvlakte) archeologische waarden aanwezig zijn. Voor het huiserf zelf, waar sprake is van een dekzandrug, geldt dat hier wel degelijke archeologische waarden aanwezig kunnen zijn (alhoewel deze niet zijn aangetroffen). De (middel)hoge verwachtingswaarde van dit deel van het plangebied kan dan ook worden gehandhaafd.

3. *Indien archeologische lagen aanwezig zijn; op welke diepte bevinden deze zich en wat is de maximale diepte?*

Niet van toepassing (er zijn geen archeologische lagen aangetroffen).

4. *Waaruit bestaat of bestaan deze archeologische laag of lagen?*

Niet van toepassing (er zijn geen archeologische lagen aangetroffen).

5. *In welke mate wordt een eventueel aanwezige vindplaats verstoord door realisatie van geplande bodemingrepen?*

De kans dat zich binnen het grootste gedeelte van het plangebied – het lager gelegen zuidwesten – een archeologische vindplaats bevindt wordt laag ingeschat. De voorgenomen bodemverstorende (graaf)werkzaamheden in dit deel van het plangebied vormen dan ook geen bedreiging. Dit geldt echter niet voor het noordoosten van het plangebied. Ter plaatse van het huiserf is een dekzandrug aanwezig. Weliswaar is hier geen podzolprofiel (meer) aanwezig en worden intacte archeologische resten uit de periode van vóór de middeleeuwen hier niet meer

verwacht, de kans blijft bestaan dat hier nog resten uit de middeleeuwen en de nieuwe tijd aanwezig zijn. Het gaat dan, op basis van onder meer historisch kaartmateriaal, om eventuele voorlopers van de bestaande bebouwing (van omstreeks 1930), zoals muurresten en dergelijke. Deze waarden kunnen, indien aanwezig, als gevolg van de voorgenomen sloop van de bestaande opstallen en de nieuwbouw worden verstoord dan wel vernietigd worden.

6. *Hoe kan deze verstoring door planaanpassing tot een minimum worden beperkt?*

In principe kan deze verstoring door planaanpassing worden beperkt of worden afgewend. Dan zal er in dit gedeelte van het plangebied niet gegraven of gesloopt moeten worden, en dat is gezien de huidige plannen niet realistisch.

7. *In welke mate stemmen de resultaten van het veldwerk overeen met de verwachtingen van de bureaustudie?*

Op basis van het bureauonderzoek werd rekening gehouden met de mogelijke aanwezigheid van een dekzandrug in het noorden van het plangebied en een komkleivlakte (met daaronder mogelijk nog dekzandopduikingen, crevasses etc). Daarnaast werd rekening gehouden met de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode vanaf het mesolithicum en middeleeuwse/nieuwe tijdse resten in het noordoosten van het plangebied.

Het veldonderzoek heeft aangetoond dat in het noordelijke deel van het plangebied inderdaad een (deels) intacte dekzandrug aanwezig is, alhoewel er geen sprake (meer) is van een podzolprofiel. Daarnaast heeft het veldonderzoek de aanwezigheid van een komkleivlakte in het zuiden van het plangebied bevestigd. Onder de komklei blijkt nog een dunne, sterk veraarde veenlaag met daaronder dekzand aanwezig te zijn. Gezien de aard van het dekzand en het ontbreken van een oude bodem of podzolprofiel lijkt het hier te gaan om een relatief laaggelegen en natte dekzandvlakte, die niet of nauwelijks geschikt zal zijn geweest voor bewoning. Het huiserf zelf, gelegen op een dekzandrug is dat wel. Hier kunnen wel degelijk archeologische resten aanwezig zijn zoals resten van de voorgangers van de huidige opstallen (uit de middeleeuwen/nieuwe tijd). Dergelijke waarden zijn echter niet aangetroffen. Het gaat hier echter wel om een verkennende fase van het inventariserend veldonderzoek door middel van boringen. Het doel van de verkennende fase van het veldonderzoek is het in kaart brengen van de bodemopbouw en het aantonen van eventuele bodemverstoringen. De afwezigheid van archeologische indicatoren kan dan ook niet worden beschouwd als indicatie voor de afwezigheid van een archeologische vindplaats in dit deel van het plangebied.

8. *Wat zijn de aanbevelingen? Is nader onderzoek noodzakelijk? En zo ja, waaruit kan deze bestaan?*

Zie hiervoor de onderstaande paragraaf.

4.2 (Selectie)advies

Op basis van de resultaten en conclusies van het veldonderzoek kan worden geconcludeerd dat in het noordelijke deel van het plangebied nog archeologische resten (uit met name de middeleeuwen en/of de nieuwe tijd) aanwezig kunnen zijn. Geadviseerd wordt dan ook om de hier geplande graafwerkzaamheden en de sloop van de opstallen (vanaf maaiveld) onder archeologische begeleiding uit te (laten) voeren.

Daarnaast wordt geadviseerd om de rest van het plangebied vrij te geven ten gunste van de voorgenomen maatregelen.

Voor een visuele weergave van het bovenstaande (selectie)advies wordt verwezen naar kaartbijlage 408312-A.

Opgemerkt dient te worden dat, in het geval van een archeologische begeleiding (conform protocol proefsleuven/opgraven) een door de bevoegde overheid beoordeelde en goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) opgesteld dient te worden.

De implementatie van de bovenstaande aanbeveling is afhankelijk van het oordeel van de bevoegde overheid, in dezen de gemeente Zwolle. Deze dient een selectiebesluit te nemen.

Ook voor vrijgegeven (delen van) plangebieden bestaat altijd de mogelijkheid dat er tijdens graafwerkzaamheden toch losse sporen en vondsten worden aangetroffen. Het betreft dan vaak kleine sporen of resten die niet door middel van een booronderzoek kunnen worden opgespoord. Op grond van artikel 5.10 van de Erfgoedwet dient zo spoedig mogelijk melding te worden gemaakt van de vondst bij de Minister (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: telefoon 033-4217456). Een vondstmelding bij de gemeentelijk of provinciaal archeoloog kan ook.

Antea Group
Heerenveen, november 2016

Literatuur en geraadpleegde bronnen

Tol, A., P. Verhagen & M. Verbruggen, 2012: *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel: karterend booronderzoek.* SIKB.

Boonstra, J.A. en J. Tolsma, 2016: *Bureauonderzoek Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 24 (gemeente Zwolle)*. Antea Group Archeologie 2016/60. Antea Group, Heerenveen.

Kaarten

- Topografische kaart 1:25000 (http://kadata.kadaster.nl)

Bijlage 1: Archeologische perioden

Bijlage 1: Archeologische perioden

Als bijlage op de resultaten en verzamelde gegevens wordt hieronder een algemene ontwikkeling van de bewoners-geschiedenis in Nederland geschetst.
Gedurende het **paleolithicum** (300.000-8800 voor Chr.) hebben moderne mensen (homo sapiens) onze streken tijdens de warmere perioden wel bezocht, doch sporen uit deze periode zijn zeldzaam en vaak door latere omstandigheden verstoord. De mensen trokken als jager-verzamelaars rond in kleine groepen en maakten gebruik van tijdelijke kampementen. De verschillende groepen jager-verzamelaars exploiteerden kleine territoria, maar verbleven, afhankelijk van het seizoen, steeds op andere locaties.
In het **mesolithicum** (8800-4900 voor Chr.) zette aan het begin van het Holoceen een langdurige klimaatsverbetering in. De gemiddelde temperatuur steeg, waardoor geleidelijk een bosvegetatie tot ontwikkeling kwam en de variatie in flora en fauna toenam. Ook in deze periode trokken de mensen als jager-verzamelaars rond. Voorwerpen uit deze periode bestaan voornamelijk uit voor de jacht ontworpen vuurstenen spitsjes.
De hierop volgende periode, het **neolithicum** (5300-2000 voor Chr.), wordt gekenmerkt door een overschakeling van jager-verzamelaars naar sedentaire bewoners, met een volledig agrarische levenswijze. Deze omwenteling ging gepaard met een aantal technische en sociale vernieuwingen, zoals huizen, geslepen bijlen en het gebruik van aardewerk. Door de productie van overschot kon de bevolking gaan groeien en die bevolkingsgroei had tot gevolg dat de samenleving steeds complexer werd. Uit het neolithicum zijn verschillende grafmonumenten bekend, zoals hunebedden en grafheuvels.
Het begin van de **bronstijd** (2000-800 voor Chr.) valt samen met het eerste gebruik van bronzen voorwerpen, zoals bijlen. Het gebruik van vuursteen was hiermee niet direct afgelopen. Vuursteenmateriaal uit de bronstijd is meestal niet goed te onderscheiden van dat uit andere perioden. Het aardewerk is over het algemeen zeldzaam. De grafheuveltraditie die tijdens het neolithicum haar intrede deed werd in eerste instantie voortgezet, maar rond 1200 voor Chr. vervangen door begravingen in urnenvelden. Het gaat hier om ingegraven urnen met crematieresten waar overheen kleine heuveltjes werden opgeworpen, eventueel omgeven door een greppel.
In de **ijzertijd** (800-12 voor Chr.) werden de eerste ijzeren voorwerpen gemaakt. Ten opzichte van de bronstijd traden er in de aardewerktraditie en in het gebruik van vuursteen geen radicale veranderingen op. De mensen woonden in verspreid liggende hoeven of in nederzettingen van enkele huizen. Op de hogere zandgronden ontstonden uitgebreide omwalde akkercomplexen (celtic fields). In deze periode werden de kleigebieden ook in gebruik genomen door mensen afkomstig van de zandgebieden. Opvallend zijn de verschillen in materiële welstand. Er zijn zogenaamde vorstengraven bekend in Zuid-Nederland, maar de meeste begravingen vonden plaats in urnenvelden.
Met de **Romeinse tijd (**12 voor Chr. tot 450 na Chr.) eindigt de prehistorie en begint de geschreven geschiedenis. In 47 na Chr. werd de Rijn definitief als rijksgrens van het Romeinse Rijk ingesteld. Ter controle van deze zogenaamde *limes* werden langs de Rijn *castella* (militaire forten) gebouwd. De inheems leefwijze handhaafde zich wel, ook al werd de invloed van de Romeinen steeds duidelijker in soorten aardewerk (o.a. gedraaid) en een betere infrastructuur. Onder meer ten gevolge van invallen van Germaanse stammen ontstond er instabiliteit wat uiteindelijk leidde tot het instorten van de grensverdediging langs de Rijn.
Over de **middeleeuwen** (450-1500 na Chr.), en met name de vroege middeleeuwen (450-1000 na Chr.), zijn nog veel zaken onbekend. Archeologische overblijfselen zijn betrekkelijk schaars. De politieke macht was na het wegvallen van de Romeinen in handen gekomen van regionale en lokale hoofdlieden. Vanaf de 10^{e} eeuw ontstaat er weer enige stabiliteit en is een toenemende feodalisering zichtbaar. Door bevolkingsgroei en gunstige klimatologische omstandigheden werd in deze periode een begin gemaakt met het ontginnen van bos, heide en veen. Veel van onze huidige steden en dorpen dateren uit deze periode.
De hierop volgende periode 1500 – heden wordt aangeduid als **nieuwe tijd**.

Bijlage 2: Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

Schema Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

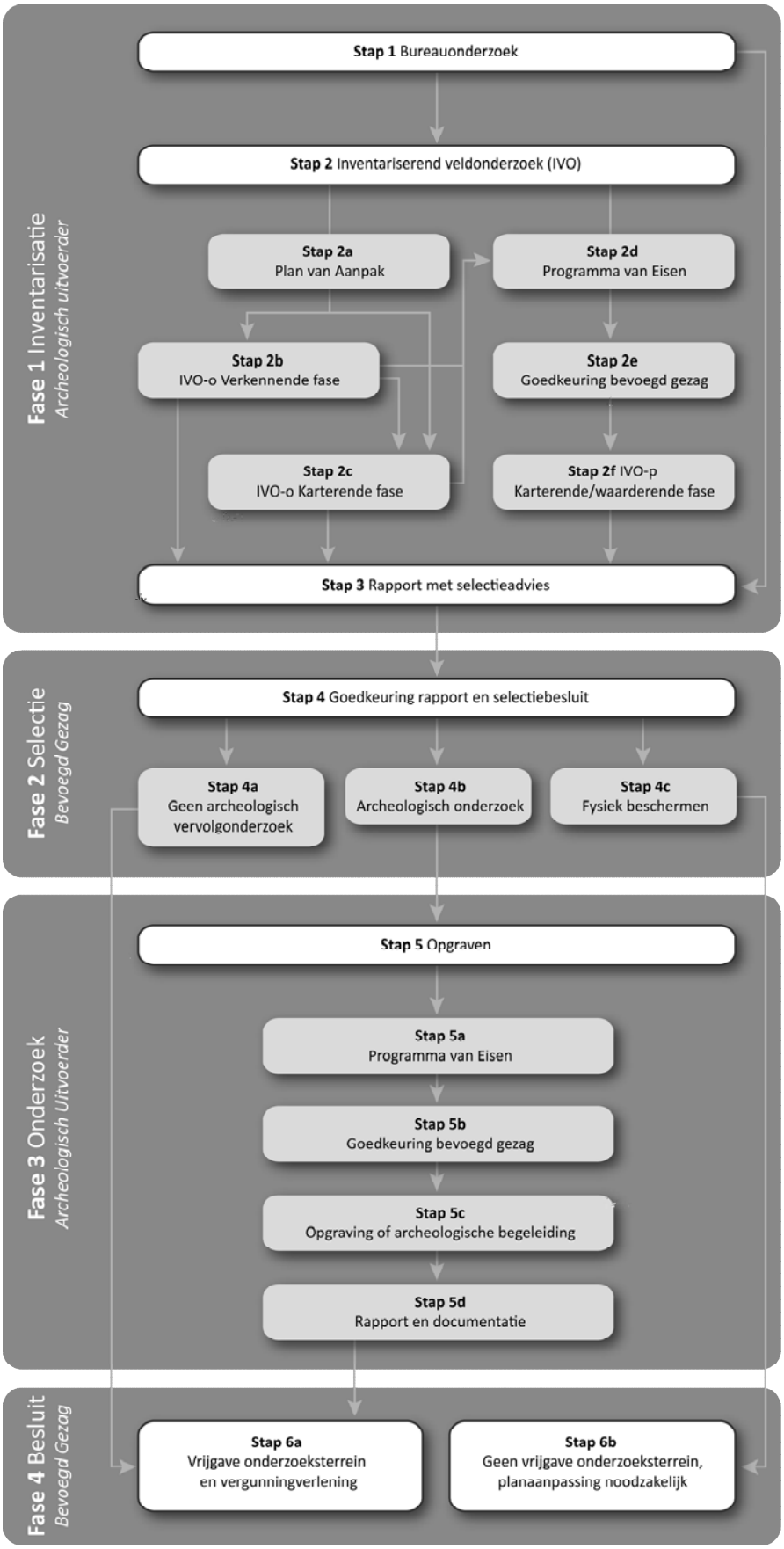

Schema Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

Verklarende woordenlijst Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

Archeologische begeleiding (STAP 5c)
Een archeologische begeleiding wordt uitgevoerd wanneer proefsleuven of en opgraving niet mogelijk zijn door bijvoorbeeld civieltechnische beperkingen.

Archeologische indicatoren
Hiermee worden aanwijzingen in de bodem bedoeld die duiden op menselijke activiteiten in het verleden, zoals aardewerkscherven, houtskool, botmateriaal, vondstlagen, etc.

Archis
Archeologisch informatiesysteem voor Nederland. Een digitale databank met gegevens over archeologische vindplaatsen en terreinen.

Bureauonderzoek (STAP 1)
Het bureauonderzoek is een rapportage waarin een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel wordt opgesteld aan de hand van geomorfologische en bodemkaarten, de Archeologische Monumentenkaart (AMK), het Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS), historische kaarten en archeologische publicaties.

Fysiek beschermen (STAP 4c)
De archeologische resten blijven in de bodem behouden door bijvoorbeeld planaanpassingen.

Geofysisch onderzoek
Meetapparatuur brengt archeologische verschijnselen in de bodem driedimensionaal in kaart zonder te boren of te graven. Dit kan bijvoorbeeld door radar-, weerstandsonderzoek of elektromagnetische metingen.

Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel
Dit model geeft op detailniveau voor het plangebied aan wat aan archeologische vindplaatsen aanwezig kan zijn. Op basis van dit verwachtingsmodel wordt bepaald of een inventariserend veldonderzoek nodig is en wat de juiste methode is om eventueel aanwezige archeologische resten aan te tonen.

Inventariserend veldonderzoek (IVO) (STAP 2)
Tijdens een inventariserend veldonderzoek worden archeologische waarden in het veld geïnventariseerd en gedocumenteerd. Waar is wat in de bodem aanwezig? De inventarisatie kan bestaan uit een inventariserend veldonderzoek-overig (door middel van een booronderzoek, veldkartering en/of geofysisch onderzoek) en/of een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven. Wat de beste methode is, hangt sterk af van de omstandigheden en de aard van de vindplaats.

Inventariserend veldonderzoek - overig (IVO-o) (STAP 2b of 2c)
Bij een Inventariserend veldonderzoek - overig door middel van boringen (IVO-o) worden boringen gezet door middel van een handboor of guts.

Inventariserend veldonderzoek -*proefsleuven (IVO-p)* (STAP 2f)
Proefsleuven zijn lange sleuven van twee tot vijf meter breed die worden aangelegd in de zones waar aanwijzingen zijn voor het aantreffen van archeologische vindplaatsen.

Inventariserend veldonderzoek (IVO) - Verkennende fase (STAP 2b)
Wanneer bij het bureauonderzoek onvoldoende gegevens beschikbaar zijn om een gespecificeerd verwachtingsmodel op te stellen, wordt een inventariserend veldonderzoek - verkennende fase uitgevoerd. In deze fase wordt onderzocht of de bodem nog intact is, wat de bodemopbouw is en hoe deze invloed heeft gehad op de locatiekeuze van de mens in het verleden. Het onderzoek is bedoeld om kansarme zones om archeologische resten aan te treffen uit te sluiten en kansrijke zones te selecteren voor vervolgonderzoek. Een verkennend onderzoek kent een relatief lage onderzoeksintensiteit en wordt meestal uitgevoerd door middel van boringen.
Inventariserend veldonderzoek (IVO) - Karterende fase (STAP 2c of 2f)
Tijdens een inventariserend veldonderzoek - karterende fase wordt het plangebied systematisch onderzocht op de aanwezigheid van archeologische sporen en/of vondsten. De intensiteit van onderzoek is groter dan in de verkennende fase, bijvoorbeeld door een groter aantal boringen per hectare of door het aanleggen van proefsleuven.

Inventariserend veldonderzoek (IVO) - Waarderende fase (STAP 2f)
Tijdens de waarderende fase wordt aangegeven of de aangetroffen archeologische vindplaatsen behoudenswaardig zijn. Dat betekent dat de aard, omvang, datering, conservering en inhoudelijke kwaliteit van de vindplaats(en) wordt vastgesteld. Wanneer de waardering van de archeologische resten laag is, hoeft geen verder archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Het plangebied wordt 'vrijgegeven'. Wanneer de resten behoudenswaardig zijn, wordt in eerste instantie behoud in situ (ter plekke in de bodem) nagestreefd. Wanneer dit door de voorgenomen ontwikkelingen niet mogelijk is, wordt vervolgonderzoek uitgevoerd in de vorm van een opgraving of archeologische begeleiding. Vaak wordt deze fase gecombineerd uitgevoerd met het inventariserend veldonderzoek karterende fase.

Opgraving (STAP 5c)
Wanneer door de toekomstige ontwikkelingen aanwezige archeologische resten in de bodem niet behouden kunnen worden, wordt een opgraving uitgevoerd. Tijdens de opgraving worden archeologische resten gedocumenteerd, gefotografeerd en bestudeerd. Hierdoor wordt informatie over het verleden zo goed mogelijk vastgelegd en behouden.

Plan van Aanpak (PvA) (STAP 2a)
Voor een booronderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) noodzakelijk. Het PvA beschrijft hoe het veldwerk wordt uitgevoerd en uitgewerkt.

Programma van Eisen (PvE) (STAP 2d of 5a)
Voor het uitvoeren van een inventariserend veldonderzoek - proefsleuven, archeologische begeleiding of opgraving is een Programma van Eisen (PvE) noodzakelijk. Het PvE beschrijft het doel, vraagstelling en uitvoeringsmethode van het archeologisch onderzoek. Dit document wordt beschouwd als basisdocument voor archeologisch veldonderzoek waarmee de inhoudelijke kwaliteit gewaarborgd wordt. Het PvE wordt goedgekeurd door het bevoegd gezag (gemeente, provincie of het rijk).

Quickscan
In een quickscan wordt geïnventariseerd of en waar archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd.

Selectieadvies (STAP 3)
In het selectieadvies wordt op archeologisch inhoudelijke argumenten het advies gegeven welke delen van het plangebied vrijgegeven kunnen worden voor verdere ontwikkeling en welke delen behouden of opgegraven moeten worden.

Selectiebesluit (STAP 4)
De bevoegde overheid (gemeente, provincie of soms het rijk) geeft op basis van het selectieadvies aan welke maatregelen genomen worden. De bevoegde overheid kan van het selectieadvies afwijken indien zij dat nodig acht.

Veldkartering
Bij een veldkartering wordt het plangebied systematisch belopen om archeologische oppervlaktevondsten te verzamelen.

Bijlage 3: Boorprofielen

Legenda (NEN 5104 en ASB)

grind

Grind, siltig

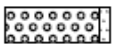
Grind, zwak zandig

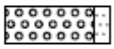
Grind, matig zandig

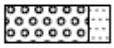
Grind, sterk zandig

Grind, uiterst zandig

zand

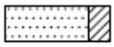
Zand, kleiïg

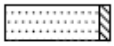
Zand, zwak siltig

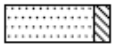
Zand, matig siltig

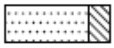
Zand, sterk siltig

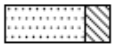
Zand, uiterst siltig

veen

Veen, mineraalarm

Veen, zwak kleiïg

Veen, sterk kleiïg

Veen, zwak zandig

Veen, sterk zandig

klei

Klei, zwak siltig

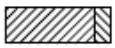
Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

Klei, uiterst siltig

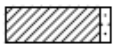
Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

leem

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

zwak humeus

matig humeus

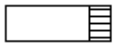
sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

laaggrens
(wordt bepaald voor de ondergrens van de beschreven laag)

□	**< 0,3 cm**	**scherpe overgang**
D	**0,3 - < 3 cm**	**overgang geleidelijk**
E	**> 3 cm**	**diffuse overgang**

amorfiteit veen (veraardheid)

?	**zwak amorf**	**niet tot zwak veraarde resten**
A	**matig amorf**	**structuur nog zichtbaar**
@	**sterk amorf**	**sterk veraard, structuurloos**

overig

bijzonder bestanddeel

Gemiddeld hoogste grondwaterstand

grondwaterstand

Gemiddeld laagste grondwaterstand

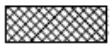
slib

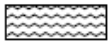
water

gezeefd traject

Bijlage 3: Profielbeschrijvingen met waarnemingen

Boring: 001

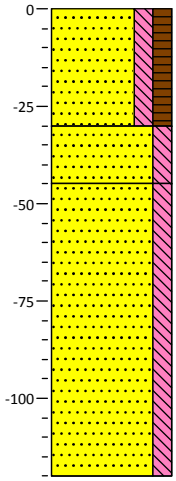

0 gazon
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
30
Zand, matig fijn, matig siltig, licht grijsbruin, geleidelijk, AC-horizont, dekzand
45
Zand, matig fijn, matig siltig, licht grijsgeel, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
120

Boring: 002

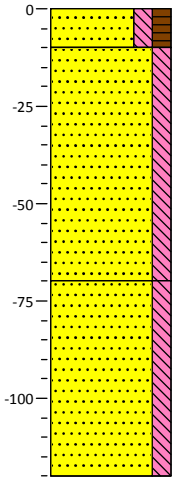

0 gazon
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
10
Zand, matig fijn, matig siltig, licht grijsbruin, geleidelijk, AC-horizont, dekzand
70
Zand, matig fijn, matig siltig, licht grijsgeel, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
120

Boring: 003

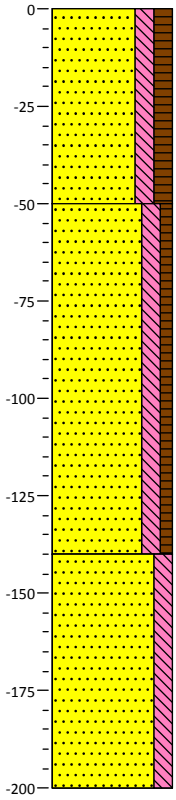

0 berm
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, sterk grindhoudend, matig puinhoudend, bruingrijs, scherp, omgewerkte grond
50
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, licht grijsbruin, omgewerkte grond, dekzand
140
Zand, matig fijn, matig siltig, licht grijsgeel, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
200

Boring: 004

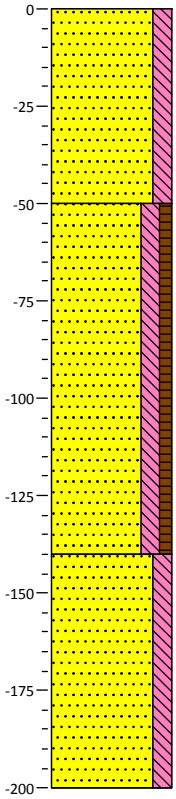

0 berm
Zand, matig fijn, matig siltig, lichtbruin, scherp, opgebrachte grond
50
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, licht grijsbruin, omgewerkte grond, dekzand
140
Zand, matig fijn, matig siltig, licht grijsgeel, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
200

Boring: 005

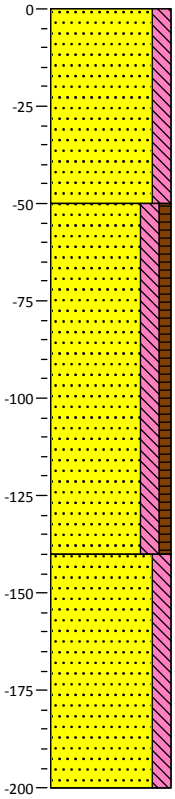

0 berm
Zand, matig fijn, matig siltig, lichtbruin, scherp, opgebrachte grond
50
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, licht grijsbruin, omgewerkte grond, dekzand
140
Zand, matig fijn, matig siltig, licht grijsgeel, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
200

Boring: 006

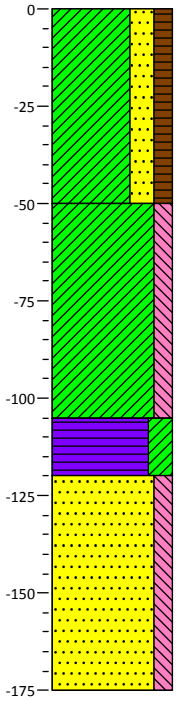

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
50
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, scherp, Komafzetting
105
Veen, sterk kleïig, donkerbruin, onderin zandig, scherp
120
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, licht grijsbeige, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
175

Schaal

Getekend volgens NEN 5104

Bijlage 3: Profielbeschrijvingen met waarnemingen

Boring: 007

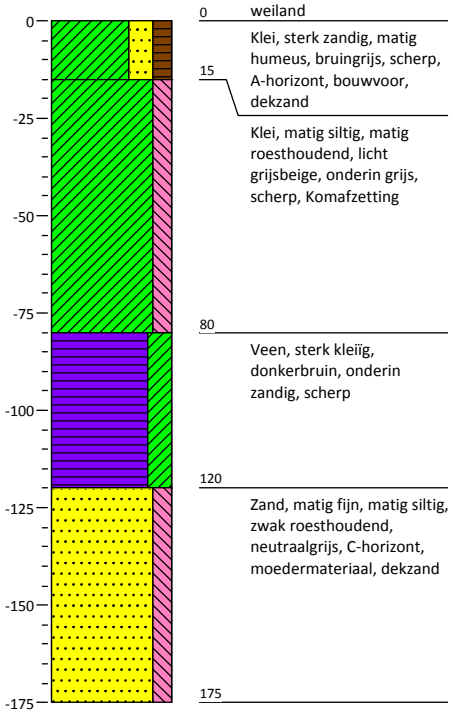

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
15
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
80
Veen, sterk kleïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
120
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalgrijs, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
175

Boring: 008

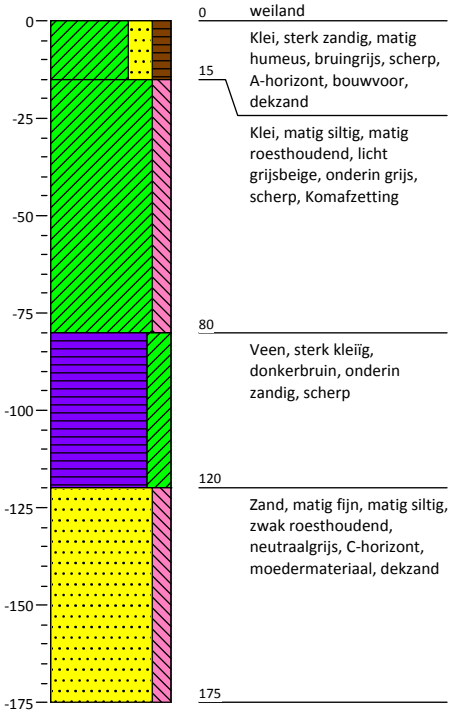

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
15
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
80
Veen, sterk kleïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
120
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalgrijs, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
175

Boring: 009

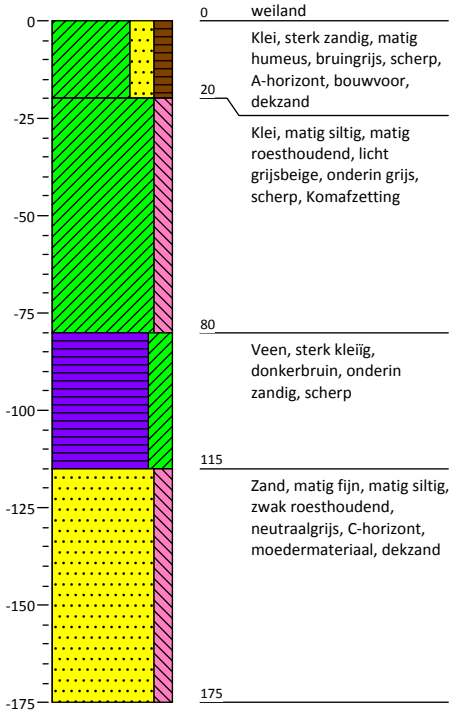

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
20
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
80
Veen, sterk kleïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
115
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalgrijs, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
175

Boring: 010

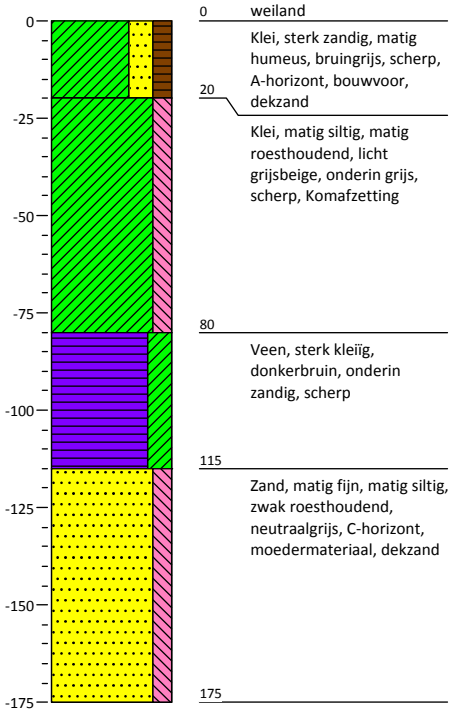

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
20
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
80
Veen, sterk kleïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
115
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalgrijs, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
175

Boring: 011

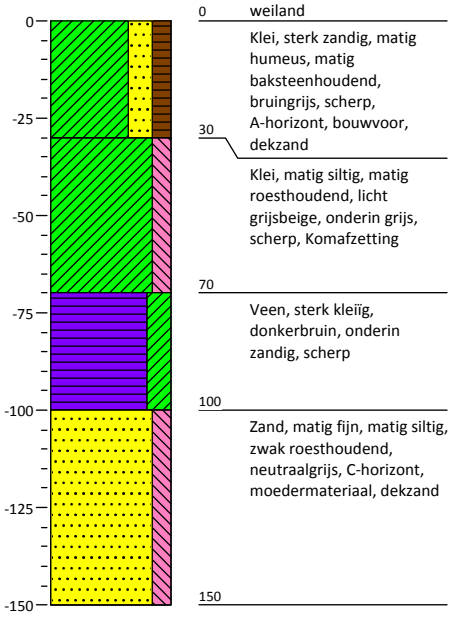

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig baksteenhoudend, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
30
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
70
Veen, sterk kleïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
100
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalgrijs, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
150

Boring: 012

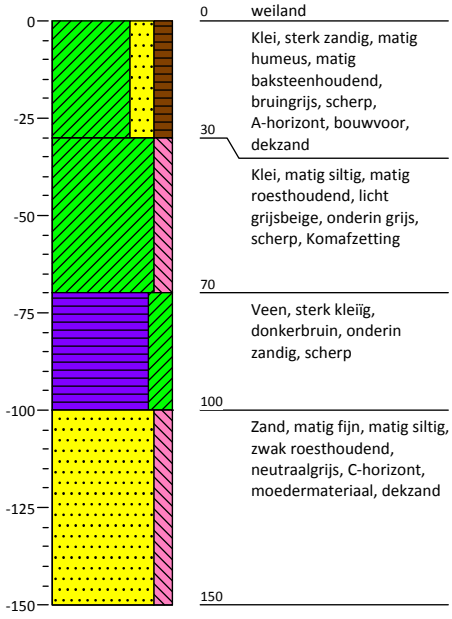

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig baksteenhoudend, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
30
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
70
Veen, sterk kleïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
100
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalgrijs, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
150

Schaal

Getekend volgens NEN 5104

Bijlage 3: Profielbeschrijvingen met waarnemingen

Boring: 013

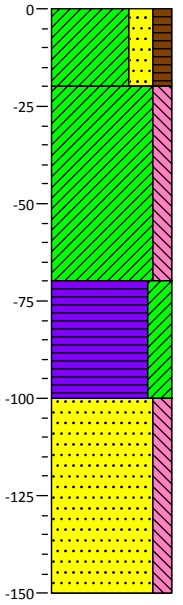

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig baksteenhoudend, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
20
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
70
Veen, sterk kleiïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
100
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalgrijs, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
150

Boring: 014

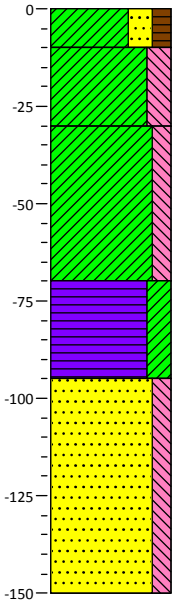

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig baksteenhoudend, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
10
Klei, sterk siltig, licht beigebruin, scherp, omgewerkte grond
30
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
70
Veen, sterk kleiïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
95
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, licht grijsbeige, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
150

Boring: 015

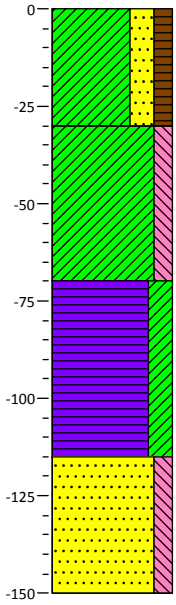

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig baksteenhoudend, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
30
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
70
Veen, sterk kleiïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
115
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalgrijs, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
150

Boring: 016

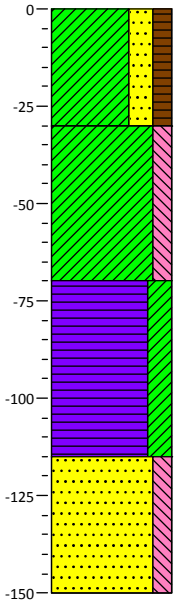

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig baksteenhoudend, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
30
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
70
Veen, sterk kleiïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
115
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalgrijs, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
150

Boring: 018

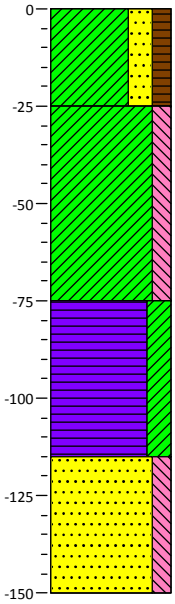

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig baksteenhoudend, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
25
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
75
Veen, sterk kleiïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
115
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalgrijs, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
150

Boring: 019

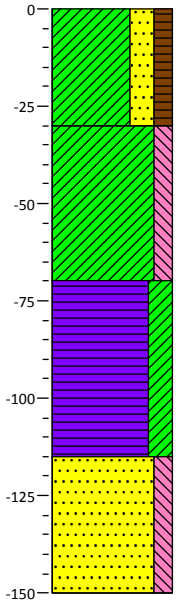

0 weiland
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig baksteenhoudend, bruingrijs, scherp, A-horizont, bouwvoor, dekzand
30
Klei, matig siltig, matig roesthoudend, licht grijsbeige, onderin grijs, scherp, Komafzetting
70
Veen, sterk kleiïg, donkerbruin, onderin zandig, scherp
115
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalgrijs, C-horizont, moedermateriaal, dekzand
150

Schaal

Getekend volgens NEN 5104

Bijlage 3: Profielbeschrijvingen met waarnemingen

Boring: 020

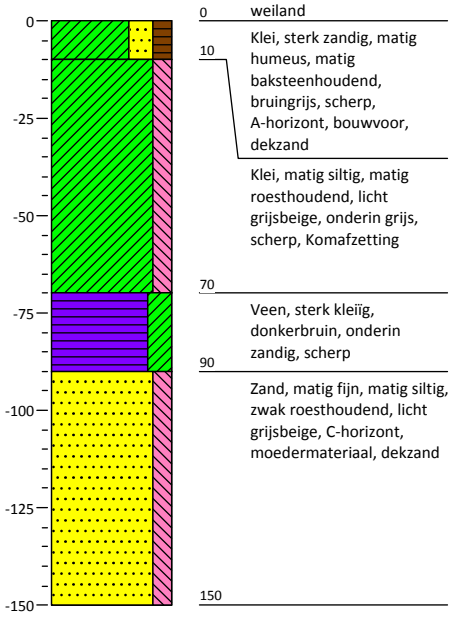

Schaal

Getekend volgens NEN 5104

Kaartbijlagen

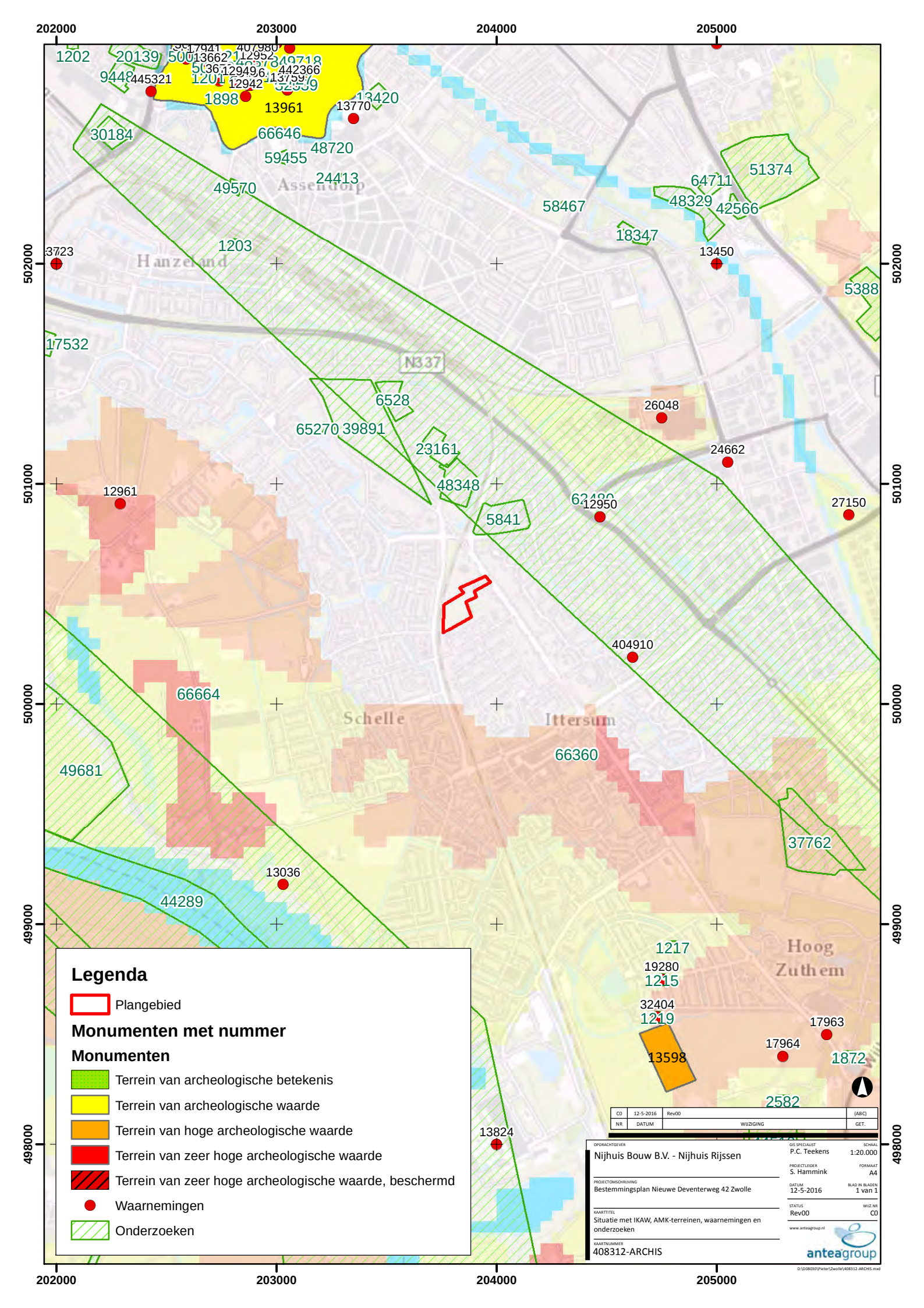
202000
203000
204000
205000
502000
501000
500000
499000
498000
N337
Assendorp
Hanzeland
Schelle
Ittersum
Hoog Zuthem
1202
20139
445321
1898
13961
13770
13420
30184
66646
48720
59455
24413
49570
1203
58467
51374
64711
48329
42566
18347
13450
5388
17532
6528
65270
39891
23161
48348
5841
26048
24662
12961
12950
27150
404910
66664
49681
66360
37762
13036
44289
1217
19280
1215
32404
1219
13598
17963
17964
1872
2582
13824
Legenda
Plangebied
Monumenten met nummer
Monumenten
Terrein van archeologische betekenis
Terrein van archeologische waarde
Terrein van hoge archeologische waarde
Terrein van zeer hoge archeologische waarde
Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd
Waarnemingen
Onderzoeken
C0 12-5-2016 Rev00 (ABC)
NR DATUM WIJZIGING GET.
OPDRACHTGEVER
Nijhuis Bouw B.V. - Nijhuis Rijssen
PROJECTOMSCHRIJVING
Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 42 Zwolle
KAARTTITEL
Situatie met IKAW, AMK-terreinen, waarnemingen en onderzoeken
KAARTNUMMER
408312-ARCHIS
GIS SPECIALIST
P.C. Teekens
SCHAAL
1:20.000
PROJECTLEIDER
S. Hammink
FORMAAT
A4
DATUM
12-5-2016
BLAD IN BLADEN
1 van 1
STATUS
Rev00
WIJZ.NR
C0
www.anteagroup.nl
anteagroup

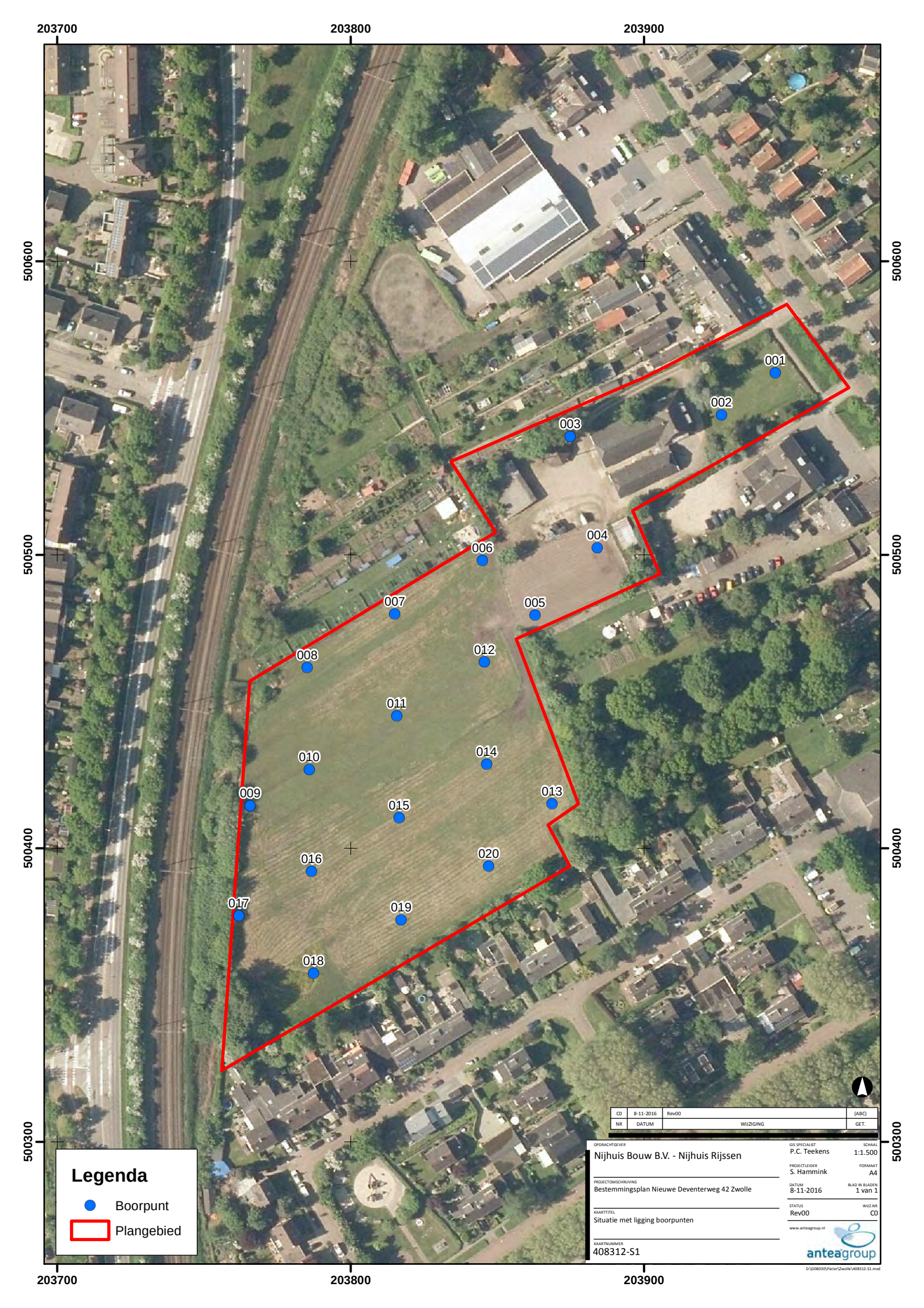
203700
203800
203900
500600
500500
500400
500300
001
002
003
004
005
006
007
008
009
010
011
012
013
014
015
016
017
018
019
020
Legenda
Boorpunt
Plangebied
C0 8-11-2016 Rev00 (ABC)
NR DATUM WIJZIGING GET.
OPDRACHTGEVER
Nijhuis Bouw B.V. - Nijhuis Rijssen
PROJECTOMSCHRIJVING
Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 42 Zwolle
KAARTTITEL
Situatie met ligging boorpunten
KAARTNUMMER
408312-S1
GIS SPECIALIST
P.C. Teekens
SCHAAL
1:1.500
PROJECTLEIDER
S. Hammink
FORMAAT
A4
DATUM
8-11-2016
BLAD IN BLADEN
1 van 1
STATUS
Rev00
WIJZ.NR
C0
www.anteagroup.nl
anteagroup
D:\D08030\Pieter\Zwolle\408312-S1.mxd

203700
203800
203900
500600
500500
500400
500300
Legenda
Plangebied
Advies
AB/IVO-P
Vrijgave
C0 | 8-11-2016 | Rev00 | (ABC)
NR | DATUM | WIJZIGING | GET.
OPDRACHTGEVER
Nijhuis Bouw B.V. - Nijhuis Rijssen
PROJECTOMSCHRIJVING
Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 42 Zwolle
KAARTTITEL
Situatie (selectie)advies
KAARTNUMMER
408312-A
GIS SPECIALIST
P.C. Teekens
SCHAAL
1:1.500
PROJECTLEIDER
S. Hammink
FORMAAT
A4
DATUM
8-11-2016
BLAD IN BLADEN
1 van 1
STATUS
Rev00
WIJZ.NR
C0
www.anteagroup.nl
anteagroup
D:\D08030\Pieter\Zwolle\408312-A.mxd

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T. (0513) 63 43 13
E. pieter.teekens@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

ISSN: 1570-6273

Copyright © 2016
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Disclaimer
Antea Group aanvaardt op generlei wijze aansprakelijkheid voor schade welke voortvloeit uit beslissingen genomen op basis van de resultaten van archeologisch (voor)onderzoek.

Bijlage 3 Natuur (Ffw en NNN)

Natuurwaardenonderzoek

Nieuwe Deventerweg 24 e.o. in Zwolle

In het kader van de Flora- & Faunawet

NATUURBANK OVERIJSSEL

Colofon

Natuurwaardenonderzoek Nieuwe Deventerweg 24 e.o. in Zwolle

In het kader van de Flora- en faunawet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Antea Group
Contactpersoon: R. Nijmeijer

Projectnummer en versie: 887, versie 1.0		Status: Concept
Projectleider: Ing. P.Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P.Leemreise	Rapportdatum: 26-9-2016
Ligging projectgebied: Nieuwe Deventerweg 24 e.o.		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

@natuurbankOverijssel

Inhoudsopgave

Samenvatting 3
1. Inleiding 4
2. Het plangebied 5
2.1 Situering 5
2.2 Beschrijving van het plangebied 5
3 Voorgenomen activiteiten 7
3.1 Algemeen 7
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten 7
3.3 Vaststellen van de invloedsfeer 7
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied 8
4. Gebiedsbescherming 8
4.1 Algemeen 8
4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied 8
4.3 Natuurnetwerk Nederland 9
4.4 Slotconclusie 10
5. Soortenbescherming; het onderzoek 11
5.1 Methode 11
5.2 Verwachting 12
5.3 Resultaten 12
5.4 Toetsingskader 14
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep 14
5.6 Historische gegevens 16
5.7 Volledigheid van het onderzoek 16
6. Conclusies en advies 17

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor de sloop van een voormalige boerderij en ontwikkeling van het erf en achterliggende agrarische percelen voor woningbouw aan de Nieuwe Deventerweg 24 in Zwolle. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied, beschermd natuurgebied en het Nationaal Natuurnetwerk.

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige beschermde amfibieën- , grondgebonden zoogdier-, vleermuis- en vogelsoorten. De in het plangebied voorkomende amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten staan hoofdzakelijk vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. De steenmarter, welke het plangebied mogelijk benut als foerageergebied, staat vermeld in tabel 2 van de Ff-wet. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor deze soorten.
Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten zijn, met uitzondering van de huismus, alleen de bezette nesten (eieren en jonge vogels) beschermd, niet de oude nesten. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing en het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Het plangebied wordt beschouwd als functioneel leefgebied van de huismus. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet is vereist om de rust- en nestplaatsen en foerageergebied weg te mogen halen.
De paardenstal vormt een paarverblijf en vermoedelijk ook een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Deze verblijfplaats is jaarrond beschermd en om het gebouw te mogen slopen is een ontheffing van de Ff-wet vereist.
Onderdeel van de ontheffingsaanvraag voor zowel de huismus als gewone dwergvleermuis is een projectplan waarin mitigerende maatregelen vermeld staan voor behoud van de betreffende essentiële onderdelen van het functionele leefgebied van deze soorten.

Het plangebied ligt niet in, of direct naast het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000gebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt het areaal Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied niet verkleind en wordt de kwaliteit van deze gebieden niet aangetast.

De Flora- en faunawet, de Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet vormen (m.b.t. beschermde flora- en faunawaarden) geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen plannen. Gelet op de betreffende soorten en de te nemen mitigerende maatregelen is er geen reden om te veronderstellen dat de ontheffing ex. art. 75C niet verleend zou worden.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de sloop van een voormalige boerderij en ontwikkeling van het erf en achterliggende agrarische percelen voor woningbouw aan de Nieuwe Deventerweg 24 in Zwolle. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied, beschermd natuurgebied en het Nationaal Natuurnetwerk.

Toepasbaarheid
De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten. Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Ff-wet gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in het proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan. Ten tweede wordt aangeven in deze rapportage op welke wijze de voorgenomen activiteit in overeenstemming met de Ff-wet uitgevoerd kan worden. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen of een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet vereist is.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd op het adres Nieuwe Deventerweg 24 in Zwolle. Het ligt aan de zuidzijde van de stad Zwolle en wordt begrensd door de spoorbaan Deventer-Zwolle aan de westzijde, de achtertuinen van de woningen aan de Mgr Nolenslaan aan de zuidzijde, de achtererven van woningen aan de Nieuwe Deventerweg aan de oostzijde en achtererven en volkstuintjes aan de noordzijde. Op onderstaande kaart wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven met de zwarte cirkel.

Globale ligging van het plangebied; deze wordt op bovenstaande afbeelding met de cirkel aangeduid. (bron: Provincie Overijssel).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit agrarische cultuurgrond, voormalig agrarische bebouwing, erfverharding en een eenvoudige siertuin. In het plangebied staan een voormalige boerderij welke bestaat uit een woning met achterdeel, een vrijstaande stenen schuur, een houten loods en een éénroedige hooiberg. De achterdeel en de stenen schuur beschikken over een steens muur, de woning beschikt vermoedelijk over een holle spouwmuur. De boerderij heeft een van binnenuit beschoten kap, de overige gebouwen beschikken niet over een beschoten kap. De agrarische cultuurlanden waren in 2016 in gebruik als grasland. Deze zijn enkele malen gehooid waarbij het maaisel is afgevoerd. Aan de noord- en voorzijde van de boerderij staat wat bosschage en aan de voorzijde ligt een gazon. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

Detailopname van het plangebied (Bron: Provincie Overijssel)

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het voornemen is om alle bestaande bebouwing in het plangebied te slopen en het plangebied in te richten ten behoeve van woningbouw. In het plangebied worden woningen gebouwd en een ontsluitingsweg aangelegd. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe wenselijke inrichting van het plangebied weergegeven.

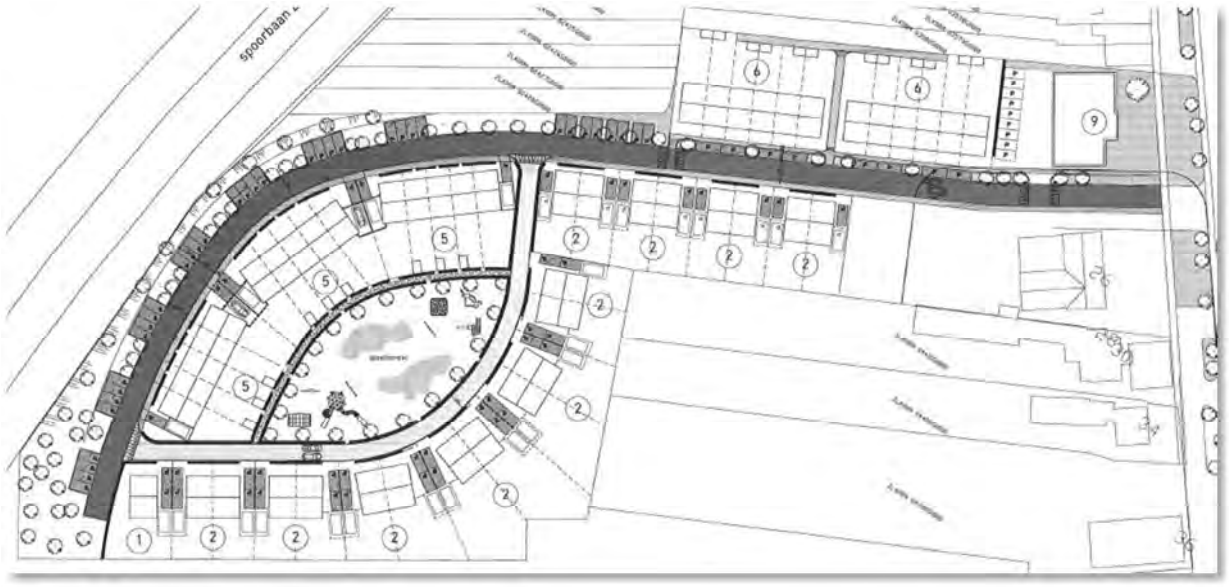

Wenselijk eindbeeld van het plangebied. bron: Antea Group

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Flora- en faunawet:

- Slopen bebouwing
- Rooien beplanting
- Bouwrijp maken plangebied
- Bouwen woningen & aanleggen ontsluitingsweg

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, stof en trillingen door sloop- en bouwwerkzaamheden.

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door

de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:
De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op beschermd natuurgebied buiten het plangebied. Aangenomen wordt dat de uitstoot van uitlaatgassen als gevolg van verkeer van en naar het plangebied na oplevering van het werk niet leidt tot aantasting van de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied
Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS genoemd).

4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied
De bescherming van Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied
Het plangebied ligt niet in, of direct naast een Natura 2000-gebied. Circa 1,4 kilometer ten zuidwesten van het plangebied ligt het Natura2000-gebied Rijntakken, deelgebied Uiterwaarden IJssel. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

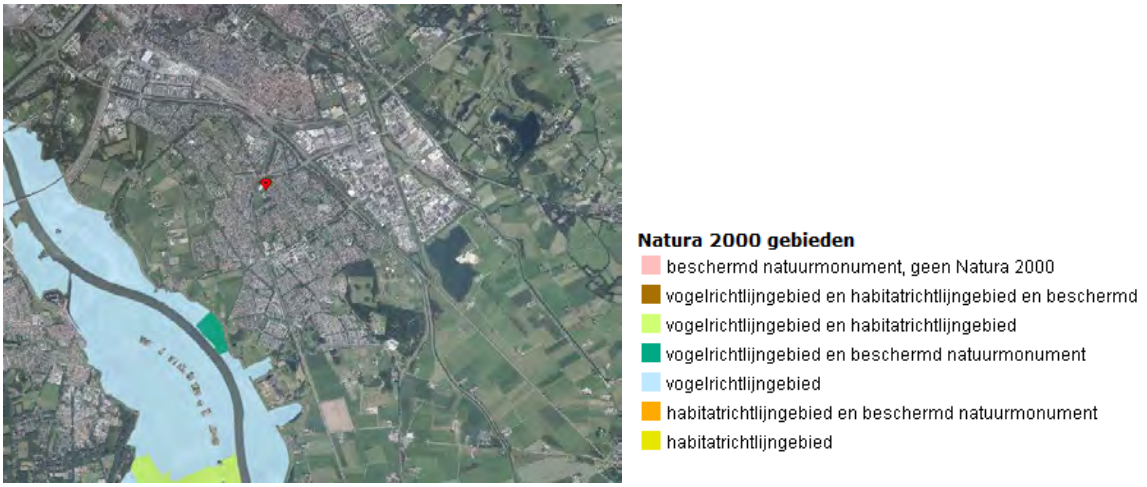

Ligging van Natura 2000-gebied nabij het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid en Natura2000-gebied wordt met de gele kleur aangeduid. (bron: Provincie Overijsel)

Effectbeoordeling
De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. Dat betekent dat de voorgenomen activiteit geen negatief effect op gebieden erbuiten heeft.

Conclusie
De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

4.3 Natuurnetwerk Nederland
Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in het NNN dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN" waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde NNN-spelregels: herbegrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij"-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. het NNN
Het plangebied ligt niet in of direct naast gronden die tot het NNN behoren. Gronden die tot het NNN behoren liggen op minimaal 1,4 kilometer afstand van het plangebied. Op onderstaande kaart wordt de ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied weergeven.

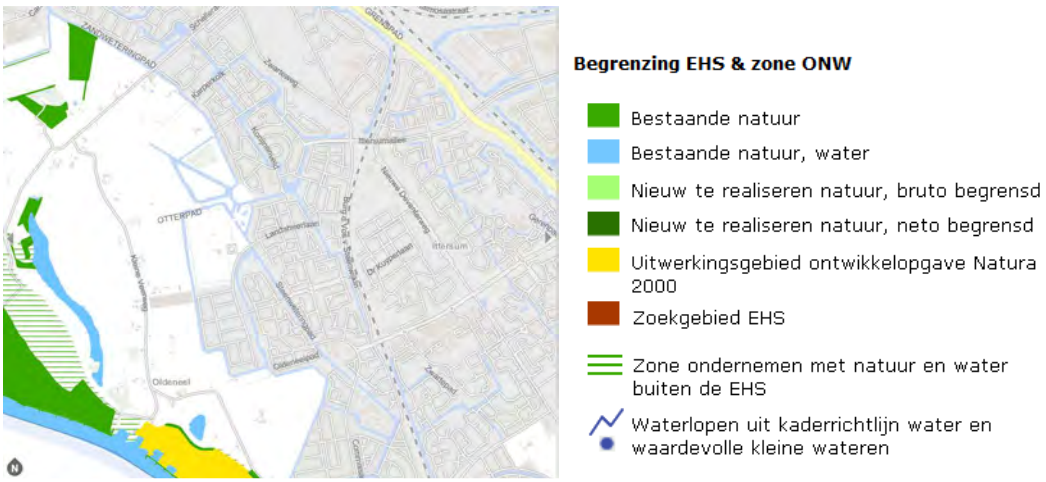

Ligging van het NNN en waardevolle wateren nabij het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. (Bron: Provincie Overijssel)

Effectbeoordeling
De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal waardoor de voorgenomen activiteit geen negatief effect op gebieden buiten het plangebied heeft. De voorgenomen activiteit heeft daarom geen negatief effect op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het NNN.

Conclusie
De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op het NNN. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Slotconclusie

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied. Omdat de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit lokaal is, heeft deze geen negatief effect op beschermde gebieden erbuiten. Er is geen nader onderzoek vereist in het kader van gebiedsbescherming.

5. Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op in totaal 8 maal bezocht op zes verschillende dagen; 3 maal specifiek voor huismussen en vier maal specifiek voor vleermuizen en kleine zoogdieren. Éénmaal is een gecombineerd bezoek aan het gebied gebracht.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- 8 veldbezoeken (verdeeld over vroege ochtend, late ochtend, middag, avond en nacht)
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2015)
- Atlas van de zoogdieren van Overijssel (Douma 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen. Er is in het onderzoeksgebied specifiek gekeken naar de functie van het plangebied voor de huismus. Op 14 september zijn de gebouwen in het plangebied aan de binnenzijde geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten en rustplaatsen van de huismus. In onderstaande tabel wordt het bezoekschema voor onderzoek naar de huismus weergegeven.

Datum	***Periode van de dag***	***Weersgesteldheid***
7 juni 2016	Vroege avond	Geschikt
10 juni 2016	Late ochtend	Geschikt
22 juni 2016	Middag	Geschikt
14 juli 2016	Ochtend	Geschikt
14 september	Vroege avond	Geschikt; tevens gebouwen geïnspecteerd vanaf de binnenzijde

Grondgebonden zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. Er is onder andere gekeken naar graaf, vraat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

Het onderzoeksgebied is onderzocht op de functie voor vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol (RVO, 2014). Er zijn in totaal vier bezoeken aan het plangebied gebracht waarbij met behulp van een batdetector (Petterson D240x) de aanwezige vleermuizen op naam zijn gebracht. Op 14 september zijn de in het plangebied aanwezige gebouwen visueel onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen. Er is gekeken naar sporen die duiden op een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen zoals uitwerpselen, prooiresten en dode dieren).

Op basis van landschappelijke kenmerken is het plangebied beoordeeld op de potentiële geschiktheid als leefgebied voor vleermuizen. In onderstaande tabel wordt het bezoekschema voor onderzoek naar de huismus weergegeven.

Datum	***Periode van de dag***	***Weersgesteldheid***
7 juni 2016	Avond	Geschikt; half bewolkt, 23 ^{o}C, windstil
22 juni 2016	Avond	Geschikt; half bewolkt, 20 ^{o}C, windstil
14 juli 2016	Vroege ochtend	Geschikt; bewolkt, 18 ^{o}C, windstil
22 augustus	Middernacht	Geschikt; half bewolkt, 19 ^{o}C, wind 2-3 Bft
14 september 2016	Avond	Geschikt; bewolkt, 23 ^{o}C, windstil. Tevens gebouwen geïnspecteerd vanaf de binnenzijde

Amfibieën & reptielen
Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen en op basis van landschappelijke kenmerken kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Dagvlinders
Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde dagvlinders omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt en het plangebied geïsoleerd en op enige afstand van bekende vlieggebieden van beschermde soorten ligt.

Libellen
Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Kevers en mieren
Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kever- en mierensoorten omdat functioneel leefgebied voor beschermde kevers en mieren ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige
Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde vissensoorten en kreeftachtige omdat potentieel leefgebied voor deze soorten ontbreekt.

5.2 Verwachting
Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, beheer, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied is het aannemelijk dat onderstaande soortgroepen in het gebied voorkomen:

- Vogels
- Grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen
- Amfibieën

5.3 Resultaten
In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die vastgesteld zijn of die in het plangebied aanwezig zijn, worden in deze paragraaf besproken.

Vogels
Er zijn in het plangebied verschillende broedvogelsoorten vastgesteld, waaronder vink, huismus, merel, houtduif, tjiftjaf, heggenmus en koolmees. Deze soorten nestelen in gebouwen, bomen en struiken of dichte vegetatie op de grond. Er zijn enkele oude nesten aangetroffen van houtduif en merel in de te slopen bebouwing. Tot voor korst nestelde ook de boerenzwaluw in de stal in het gebied (mond. Med.

buurtbewoner). Onder het dak van de boerderij nestelen zes paar huismussen. Het agrarisch cultuurland wordt benut als foerageergebied door houtduiven, spreeuwen en huismussen.

Grondgebonden zoogdieren
Er zijn tijdens het veldbezoek aanwijzingen gevonden dat het plangebied tot het functionele leefgebied van soorten als huisspitsmuis, veldmuis, mol en konijn behoort. Gelet op de landschappelijke karakteristieken en het gevoerde beheer is het aannemelijk dat het plangebied tevens tot het functionele leefgebied van soorten als bosmuis, bruine rat, egel, bunzing, steenmarter en bosspitsmuis behoort. Deze soorten benutten het plangebied als foerageergebied en mogelijk bezetten deze soorten, met uitzondering van de steenmarter, ook vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied.

De hooizolder van de oude boerderij is onderzocht op de aanwezigheid van steenmarters. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat steenmarters de gebouwen benutten als rust- en/of voortplantingslocatie.

Vleermuizen

Foerageergebied
Tijdens alle bezoeken zijn 1-5 gewone dwergvleermuizen waargenomen die in en rond de beplanting en de bebouwing in het plangebied foerageerden. Het meest frequent foerageerden deze vleermuizen rond opgaande beplanting langs de randen van het plangebied, waaronder de spoorzone. Op 22 juni werden drie laatvliegers waargenomen die over het plangebied vlogen. Deze laatvliegers vertoonden geen verbondenheid met het plangebied. Vermoedelijk waren deze vleermuizen op weg naar foerageergebied buiten het plangebied.
Mogelijk zullen ook soorten als gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis de beplanting langs de randen van het plangebied en het grasland benutten als foerageergebied. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer heeft het plangebied een beperkte betekenis voor vleermuizen als foerageergebied

Verblijfplaatsen
Tijdens het veldbezoek op 14 september werd een mannetje gewone dwergvleermuis waargenomen welke met enige regelmaat werfroep liet horen rondom de zuidgevel van de stenen schuur. Op basis van het waargenomen gedrag is het aannemelijk te veronderstellen dat dit mannetje een paarverblijf in de gevel van de schuur bezet. In de buitengevel zijn enkele kleine gaten, net onder de gevelbetimmering zichtbaar. Het is aannemelijk dat dit mannetje hier ook een zomerverblijfplaats bezet.

Aanduiding van het paarverblijf van de gewone dwergvleermuis in de zuidelijke schuur.

Vliegroutes
Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen.

Amfibieën
Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën waargenomen, maar het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische soorten als gewone pad, bastaardkikker, bruine kikker en kleine watersalamander behoort. Deze soorten benutten de

buitenruimte van het plangebied mogelijk als foerageergebied tijdens de nachtelijke uren en een enkel dier benut het plangebied mogelijk als winterrustplaats, maar amfibieën bezetten geen voortplantingslocaties in het plangebied. Gelet op de ligging van het plangebied op enige afstand tot geschikte voortplantingswateren, is het aantal amfibieën in het plangebied vrij beperkt.

Overige soorten
Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader

Voor het doden, verwonden en verstoren van soorten van tabel 1 van de Ff-wet geldt een algemene vrijstelling indien de werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor doden, verwonden en verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt deze vrijstelling ook, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en -leefgebieden, evenals bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoren, doden of verwonden van deze soorten is een ontheffing noodzakelijk.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als ‘ruimtelijke ontwikkeling’. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels
Met uitzondering van de huismus, zijn van de in het plangebied nestelende soorten uitsluitend de bezette nesten beschermd; niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting en slopen van gebouwen waarin vogels nestelen, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-februari.

Het functionele leefgebied van de huismus, waaronder nest- en slaapplaats, foerageergebied en schuilgelegenheid, is jaarrond beschermd. Tot de beschermde waarden in het plangebied behoren in ieder geval de nest- en slaapplaatsen, foerageergebied en schuilgelegenheid voor de in het plangebied nestelende huismussen. De graslanden achter de boerderij zijn op bepaalde momenten in het jaar (na hooien – korte vegetatie) van belang voor huismussen die buiten het plangebied nestelen. De wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit voor deze huismussen is lastig te bepalen.

Om de woning te slopen en het plangebied te herontwikkelen tot een woonwijk is een ontheffing ex. Art. 75C van de Ff-wet vereist. Onderdeel van de ontheffingsaanvraag is een plan waarin wordt aangegeven hoe vervangende rust- en nestplaatsen, foerageergebied en schuilgelegenheid worden gecreëerd in het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren
Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdiersoorten. Soorten met een vaste rust- of voortplantingslocatie in het plangebied staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet of zijn niet beschermd (mol). Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren, doden en verwonden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties in het kader van de Ff-wet. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen
Een gewone dwergvleermuis bezet een zomer- en paarverblijf in een te slopen gebouw in het plangebied. Deze verblijfplaats is volgens de Ff-wet jaarrond beschermd. Voor het verstoren en vernielen van een zomer- en paarverblijf van de gewone dwergvleermuis is een ontheffing ex. Art. 75C van de Ff-wet vereist. Onderdeel van de ontheffingsaanvraag is een plan waarin wordt aangegeven hoe vervangende verblijfplaatsen worden gecreëerd in de nieuwbouw in het plangebied.

Foerageergebied
Het plangebied wordt door verschillende vleermuissoorten in beperkte mate benut als foerageergebied. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is beperkt en wordt door de voorgenomen activiteit niet aangetast. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Vliegroute
Het plangebied heeft geen functie als vliegroute voor vleermuizen. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Amfibieën
De in het plangebied voorkomende soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren, doden en verwonden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Amfibieën bezetten geen vaste rust- of verblijfplaatsen en worden door de voorgenomen activiteit niet verwond of gedood. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Overige soorten
Het plangebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde soorten. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op deze overige beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Zoogdieren; grondgebonden soorten	Diverse soorten tabel 1, foerageergebied steenmarter (tabel 2)	Niet van toepassing	Geen
Broedvogels tijdens broedseizoen (1)	Diverse soorten	Artikel 9 + 12	Bebouwing slopen en beplanting rooien buiten de voortplantingsperiode van vogels.
Broedvogels, beschermde vaste nestplaatsen, foerageergebied en schuilgelegenheid	Huismus	Art. 11	Ontheffing aanvragen van de verbodsbepalingen.
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foerageergebied + vliegroutes)	diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Gewone dwergvleermuis	Art. 10 + 11	Ontheffing aanvragen van de verbodsbepalingen.
Amfibieën	Geen soorten tabel 2-3	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* *Toelichting verbodsbepalingen tabel:*

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd
Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten
Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren
Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren
Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen
Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren
Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan
Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend. Aanvullende informatie met betrekking tot de ecologische waarde van het plangebied is verkregen van enkele buurtbewoners met kennis van vogels, zoogdieren en vleermuizen.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6. Conclusies en advies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, doden en verwonden van soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten omgegaan dient te worden. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette- en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige beschermde amfibieën- , grondgebonden zoogdier-, vleermuis- en vogelsoorten.
De in het plangebied voorkomende amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten staan hoofdzakelijk vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. De steenmarter, welke het plangebied mogelijk benut als foerageergebied, staat vermeld in tabel 2 van de Ff-wet. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor deze soorten.
Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten zijn, met uitzondering van de huismus, alleen de bezette nesten (eieren en jonge vogels) beschermd, niet de oude nesten. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing en het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Het plangebied wordt beschouwd als functioneel leefgebied van de huismus. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet is vereist om de rust- en nestplaatsen en foerageergebied weg te mogen halen.
De paardenstal vormt een paarverblijf en vermoedelijk ook een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Deze verblijfplaats is jaarrond beschermd en om het gebouw te mogen slopen is een ontheffing van de Ff-wet vereist.
Onderdeel van de ontheffingsaanvraag voor zowel de huismus als gewone dwergvleermuis is een projectplan waarin mitigerende maatregelen vermeld staan voor behoud van de betreffende essentiële onderdelen van het functionele leefgebied van deze soorten.

Het plangebied ligt niet in, of direct naast het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000gebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt het areaal Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied niet verkleind en wordt de kwaliteit van deze gebieden niet aangetast.

De Flora- en faunawet, de Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet vormen (m.b.t. beschermde flora- en faunawaarden) geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen plannen. Gelet op de betreffende soorten en de te nemen mitigerende maatregelen is er geen reden om te veronderstellen dat de ontheffing ex. art. 75C niet verleend zou worden.

Bijlagen:
Bijlage 1. De natuurkalender
Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 1 Natuurkalender

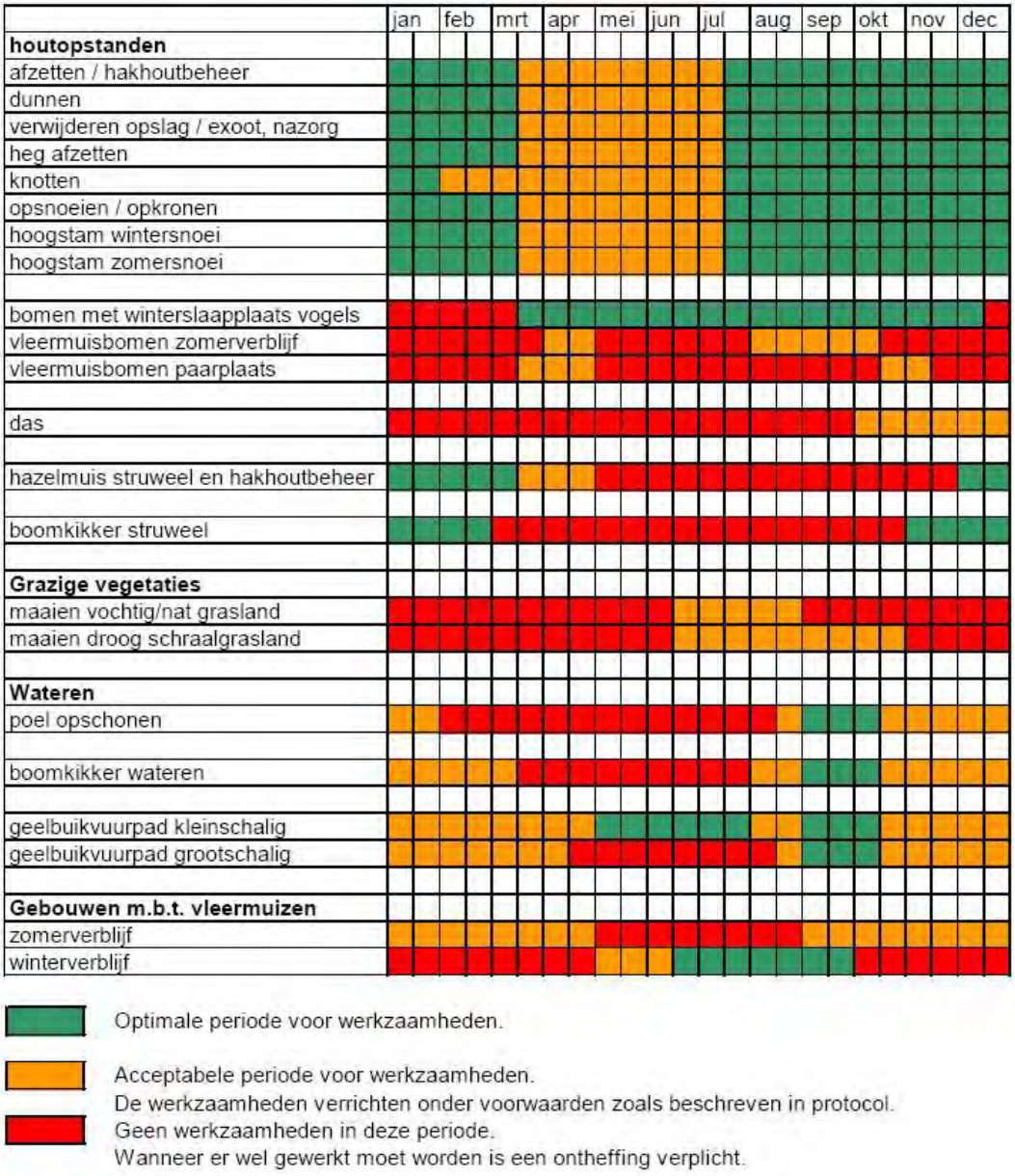

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2
Toelichting Flora en faunawet

Algemeen
De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen ‘andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.
Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de ‘gunstige staat van instandhouding’ in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de ‘gunstige staat van instandhouding’ te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Fanawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)
Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:
Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van ‘zwaarte’:

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)
Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)
Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde ‘gedragscode’. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)
Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. holen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbondsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht
In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 4 Natuurbeschermingsweten stikstof

Voortoets - toets Natuurbeschermingswet 1998

Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 42, Zwolle

projectnummer 408312
concept revisie 00
13 juli 2016

Understanding today.
Improving tomorrow.

Voortoets - toets Natuurbeschermingswet 1998

Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 42, Zwolle

projectnummer 408312
concept revisie 00
13 juli 2016

Auteurs
Stephan Hammink

Opdrachtgever
Nijhuis Bouw B.V. - Nijhuis Rijssen
Postbus 241
7460 AE Rijssen

Colofon

Projectgroep bestaande uit
Stephan Hammink
Just Verhoeven
Stephan Israel
Christel Schellingen
Reinier van Dijk
Rik Zegers

Tekstbijdragen
Christel Schellingen

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	goedkeuring	vrijgave
	Eerste opzet	S. Hammink	J. Officier

Inhoudsopgave

		Blz.
1	**Inleiding**	**1**
1.1	Aanleiding	1
2	**Toetsingskader**	**4**
2.1	Europese richtlijnen	4
2.2	Natuurbeschermingswet 1998	4
2.3	Programma aanpak stikstof PAS)	5
2.4	Natura 2000-gebied Rijntakken	6
2.5	Overige Natura 2000-gebieden	11
3	**Effectanalyse en –beoordeling**	**12**
3.1	Oppervlakteverlies	12
3.2	Versnippering	12
3.3	Verontreiniging	12
3.4	Verzuring en vermesting door stikstofdepositie uit de lucht	12
3.5	Verdroging	16
3.6	Verstoring door geluid en licht	16
3.7	Verstoring door trillingen	16
3.8	Optische verstoring	16
3.9	Verstoring door mechanische effecten	17
3.10	Cumulatieve effecten	17
4	**Conclusie en samenvatting voortoets**	**18**
5	**Bronnen**	**19**

Bijlagen

Bijlage 1: Uitgangspunten stikstofberekening
Bijlage 2: Aeriusberekening Natura 2000 (RX24aibcDENj – 12 juli 2016)
Bijlage 3: Aeriusberekening Beschermd Natuurmonument (RyM8DX2KCAL2 – 13 juli 2016

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Deventer is voornemens het bestemmingsplan aan te passen om de realisatie van een woningbouwproject aan de Nieuwe Deventerweg 42 te Zwolle mogelijk te maken. Dit project wordt ontwikkeld door Nijhuis Bouw B.V.-Nijhuis Rijssen (hierna te noemen Nijhuis Bouw).

Het plangebied is gelegen in Zwolle-Zuid tussen de spoorlijn Zwolle-Deventer en de Nieuwe Deventerweg. Het plangebied betreft 2 ha. De onderzoekslocatie bestaat in de huidige situatie uit een woonperceel en weilanden. In onderstaande figuur is de onderzoekslocatie rood omlijnd weergegeven.

Figuur 1.1: Plangebied

In figuur 1.2 is een voorlopige stedenbouwkundige invulling met circa 60 woningen van het plangebied weergegeven.

*Figuur 1.2: N*ieuwbouwplan Nieuwe Deventerweg 24. Niet noordgericht (Bron: De Bruin Architecten).

In figuur 1.3 is aangegeven hoe de locatie is gelegen ten opzichte van het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Het plangebied ligt op minimaal 1,4 km afstand van het Natura 2000-gebied Rijntakken. In het kader van de besluitvorming over het bestemmingsplan dient getoetst te worden op de mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden (Art. 19j Nbw). Daarom is de voorliggende toets aan de Natuurbeschermingswet uitgevoerd.

Figuur 1.3: Begrenzing Natura 2000-gebied Rijntakken in de omgeving van het plangebied (rode ster)

Voortoets: eerste verkenning van mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden

Voor Natura 2000-gebieden geldt een beschermingsregime om aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze gebieden te voorkomen.

Bij het opstellen van het bestemmingplan doet zich de vraag voor of de ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt, significant negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen voor deze gebieden. Ook activiteiten buiten een Natura 2000-gebied kunnen de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar brengen. Dit wordt externe werking genoemd.

Als significante effecten niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten, moet er op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 voor het bestemmingsplan een passende beoordeling worden opgesteld. Dit volgt uit artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998 en de daaraan gerelateerde artikelen. Gevolgen zijn 'significant' wanneer de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied op lange termijn niet gerealiseerd kunnen worden.

Er is een uitzondering op de verplichting om een passende beoordeling op te stellen. Als het plan een herhaling of voortzetting is van een plan of project waarvoor reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, kan een nieuwe passende beoordeling achterwege blijven, voor zover deze redelijkerwijs geen nieuwe gegevens of inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen ervan. Dit volgt uit de Nbwet.

Een bestemmingsplan kan alleen worden vastgesteld indien verzekerd is dat – uitgaande van de maximale planmogelijkheden – er geen significante effecten zullen optreden c.q. dat er geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van enig Natura 2000-gebied zal plaatsvinden.

De voorliggende rapportage verkent de noodzakelijkheid van een Passende beoordeling. Dit vormt een eerste stap in de toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 (verder Nbwet); de zogenaamde 'oriëntatiefase' waarin sprake is van een voortoets.

Binnen deze voortoets staat de volgende vraag centraal: *Kunnen de ontwikkelingen die geschetst worden in het bestemmingsplan - gelet op de instandhoudingsdoelstelling van de Natura 2000-gebieden in de directe omgeving - de kwaliteit van de habitattypen[1] en de habitats[2] van soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen verslechteren of een significant verstorend effect hebben? Kunnen deze effecten bij voorbaat redelijkerwijs uitgesloten worden of kunnen de effecten leiden tot significante aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden?*

[1] Definitie habitattype: land- of waterzone met bijzondere geografische, abiotische én biotische kenmerken die zowel geheel natuurlijk als halfnatuurlijk kunnen zijn. Voor de in Nederland voorkomende habitattypen staan in het 'Profielendocument' onder andere de vegetatietypen, abiotische randvoorwaarden, typische soorten die tot een bepaald habitattype behoren (Bron: begrippenlijst Regiegroep Natura 2000).

[2] Definitie habitat: een gebied waarin een soort kan voortbestaan, individuen van een soort kunnen in dat gebied overleven en zich voortplanten, beschreven in termen van biotische en abiotische eisen van een organisme (synomiem = leefgebied).

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn wordt algemeen beschouwd als de richtlijn waarin de bepalingen van de Conventie van Bern uit 1982 in het Europees Gemeenschapsrecht zijn omgezet. Hij heeft zowel gebiedsbescherming als soortbescherming tot doel.

De Habitatrichtlijn is gericht op de realisatie van een coherent Europees ecologisch gebiedennetwerk, het zogenaamde Natura 2000-netwerk. Hiervoor dienen de EU-landen in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aan te wijzen, soms in combinatie met Vogelrichtlijngebieden. Als speciale beschermingszones worden alleen gebieden aangewezen met natuurlijke vegetaties (habitats) genoemd in Bijlage I van de Habitatrichtlijn en/of de leefgebieden van diersoorten die zijn genoemd in Bijlage II (zie kader).
De aanwijzing van gebieden als speciale beschermingszone heeft een aantal gevolgen. Zo dienen de EU-landen maatregelen te treffen zodat de natuurlijke vegetaties (habitats) en/of de leefgebieden van de te beschermen soorten zich verder kunnen ontwikkelen. Binnen de aangewezen gebieden kunnen plannen of projecten die 'significante gevolgen' op deze ontwikkeling hebben alleen worden toegestaan indien ze een dwingende reden van groot openbaar belang vertegenwoordigen en indien is aangetoond dat er voor het plan of project in kwestie geen alternatief is. Bovendien moeten als vergoeding voor de natuurwaarden die worden aangetast, compenserende maatregelen worden getroffen om de samenhang van het Natura 2000-netwerk te waarborgen.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn verplicht de lidstaten van de Europese Unie de instandhouding te garanderen van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop het Europese verdrag van toepassing is.
Artikel 4 van de Vogelrichtlijn bevat, net als de Habitatrichtlijn, de verplichting tot het aanwijzen van zogenaamde speciale beschermingszones. Deze worden 'Vogelrichtlijngebieden' genoemd. Vogelrichtlijngebieden zijn vervolgens, vaak samen met Habitatrichtlijngebieden, ingevoegd in het Natura 2000-netwerk.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998

In de Natuurbeschermingswet 1998 (uit 2005) (verder Nbwet) is de bescherming van gebieden geregeld. In deze wet worden de bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming uitgewerkt, aangevuld met landelijk om andere redenen beschermde gebieden. Deze wet is met name van belang bij de voorliggende voortoets.

De Nbwet kent drie typen gebieden, waarvan het eerste het meest voorkomt:

- Natura 2000-gebieden (opnieuw begrensde samenstelling van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden).
- Beschermde natuurmonumenten.
- Gebieden die de Minister van EZ aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) zoals bijvoorbeeld 'Wetlands'.

Het aanwijzingsbesluit is voor Natura 2000-gebieden van groot belang, omdat het onder meer het referentiekader biedt voor het beheerplan, de beoordeling van projecten en activiteiten en de vergunningverlening. Dit referentiekader wordt gevormd door de instandhoudingsdoelstellingen en de begrenzing van het gebied (in de vorm van een kaart met een toelichting).

De hoofdvraag in de voortoets is of er een kans op significant negatieve gevolgen bestaat. Dat is het geval als op grond van objectieve gegevens niet valt uit te sluiten dat het project significante gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van het gebied. Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

- Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
- Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (ex artikel 19d lid 1) aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor de zogenoemde verslechteringstoets.
- Er is kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (ex artikel 19d lid 1) aan de orde is. Omdat er kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist. Uit dit onderzoek, waarbij ook cumulatieve effecten moeten zijn meegenomen, kan blijken (1) dat er geen kans is op een negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend. Ook kan blijken dat (2) er kans is op een aanvaardbaar negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend onder voorschriften/beperkingen. Wanneer de gevolgen (3) inderdaad significant blijken te kunnen zijn moet aangetoond worden dat er geen alternatieven zijn, dat er een dwingende reden van groot openbaar belang is en dat voorzien is in compensatie.

2.3 Programma aanpak stikstof PAS)

Op 1 juli 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in werking is getreden. In het kader van het PAS werken overheden en maatschappelijke partners samen om de stikstofuitstoot te verminderen en daarmee ook economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Met het PAS wordt de vergunningverlening (voor projecten en handelingen) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 voor het aspect stikstof vereenvoudigd. Het PAS creëert depositieruimte voor economische ontwikkelingen en waarborgt dat Natura 2000-doelen worden gehaald.

Het PAS verdeelt de gecreëerde depositieruimte in vier delen (zie figuur 2.1).

Figuur 2.1: Schematische verdeling depositieruimte. De werkelijke verdeling verschilt per Natura 2000-gebied.

Ontwikkelingsruimte betreft de ruimte voor stikstofdepositie die binnen de PAS beschikbaar wordt gesteld voor het realiseren van nieuwe of uitbreiding van bestaande economische activiteiten. Voor het woningbouwproject De Overhoeken is geen aparte ontwikkelingsruimte in de PAS gereserveerd, zie:https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2015-44851.html

Om voor een activiteit de stikstofdepositie op een stikstofgevoelig habitattype te berekenen, is het rekeninstrument AERIUS verplicht gesteld. Aan de hand van de resultaten van een berekening met AERIUS kan bepaald worden welke vervolgstappen in het kader van de Nbwet gezet moeten worden.

Als de bijdrage maximaal 0,05 mol/ha/jaar bedraagt (drempelwaarde), wordt dit als verwaarloosbaar gezien en is er geen vergunning- of meldingsplicht. Tussen 0,05 en 1 mol/ha/jaar geldt een meldingsplicht voor bepaalde activiteitencategorieën (niet voor woningbouw). Met de stikstofdepositie die deze projecten veroorzaken is in het PAS rekening gehouden middels de “ruimte voor grenswaarden”.
Voor projecten met een bijdrage groter dan 1 mol/ha/jr (grenswaarde) moet een vergunning Nbwet aangevraagd worden om aanspraak te maken op depositieruimte, die voor vergunningen ontwikkelingsruimte wordt genoemd. Deze ontwikkelingsruimte kan in de vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet worden toebedeeld aan het project.

Sinds de inwerkingtreding van de PAS zijn er veel meldingen ingediend. Hierdoor is in bepaalde Natura 2000-gebieden de depositieruimte voor de grenswaarde voor 95 % benut. Als dit het geval is, wordt de grenswaarde verlaagd van 1,00 mol/ha/jr naar 0,05 mol/ha/jr. Dit heeft als gevolg dat er voor die gebieden geen melding meer ingediend kan worden, maar dat er een vergunning aangevraagd moet worden. Voor de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied is de grenswaarde nog niet verlaagd.

Alhoewel de PAS betrekking heeft op projecten en niet op plannen (er kan voor een plan geen Nbwet-vergunning worden verleend of een melding worden gedaan), wordt de PAS wel betrokken bij de toets aan de Nbwet, omdat een plan in de regel projecten mogelijk maakt en het relevant is voor de vervolgstappen.

2.4 Natura 2000-gebied Rijntakken

Het Natura 2000-gebied Rijntakken is in april 2014 door de Staatssecretaris van Economische Zaken definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. Het beheerplan voor dit Natura 2000-gebied is in voorbereiding.

Het Natura 2000-gebied Rijntakken omvat 4 deelgebieden:

1. Uiterwaarden IJssel
2. Uiterwaarden Neder-Rijn
3. Gelderse Poort
4. Waal

Het deelgebied **Uiterwaarden IJssel** (het deelgebied dat het dichtst bij het plangebied ligt) omvat het systeem van de rivier de IJssel, de aanliggende oeverwallen en de uiterwaarden. De IJssel is een zijtak van de Rijn en loopt van Arnhem tot aan het IJsselmeer. Het landschap is ontstaan in een periode dat de rivier een veel groter deel van de waterafvoer verzorgde en de monding nog een echte delta was. De IJssel neemt in perioden van hoge afvoer 1/6 deel van de Rijnafvoer voor

haar rekening. In perioden met lage afvoer wordt het water op peil gehouden door de stuw in de Neder- Rijn. Gedurende het winterhalfjaar zijn grote delen van de uiterwaarden geïnundeerd raken. De overstromingsduur en -frequentie variëren sterk van jaar tot jaar. Er zijn grote verschillen in het buitendijkse gebied, verschillen in hoogteligging, afwisseling tussen smalle en brede delen en tussen dichte kleinschalige en grote open delen. Plaatselijk treedt grondwater uit en monden beken uit in het IJsseldal. Zandige kalkrijke oeverwallen en rivierduinen worden afgewisseld met kleiige, vlakke stroomdalen. Bij Arnhem en Dieren snijdt de rivier de stuwwal van de Veluwe aan. Tot aan Olst zijn in het verleden brede meanders (kronkelwaarden) gevormd. In het middendeel stroomt de rivier tussen relatief smalle, hoog gelegen uiterwaarden. Bij Zalk, in het benedendeel, krijgt de rivier een breder bed dat bij Kampen overgaat in een kleine delta. Dit jong gebied is gevormd na de Romeinse tijd en voor de afsluiting van het IJsselmeer. Tussen Dieren en Wijhe liggen veel landgoederen met daarbij behorende oude verkavelingspatronen, heggen en bossen. Het landschap van het noordelijkste deel is open en wordt gekenmerkt door grasland. Een aantal vrijwel onvergraven en reliëfrijke uiterwaarden zoals Cortenoever, Rammelwaard, Ravenswaard en Scherenwelle, vormt een kleinschalig oud cultuurlandschap met daarin stroomdalgraslanden, kievitsbloemhooilanden en glanshaverhooilanden. In reliëfrijke delen komt plaatselijk hardhoutooibos voor. De IJssel verbindt een aantal natuurgebieden met elkaar:

- de natuurgebieden langs de rivieren, in de Gelderse Poort en bovenstrooms langs de Rijn in het zuiden;
- de laagveenmoerassen van Noordwest Overijssel in het noorden;
- de Randmeren en het Ketelmeer met aansluiting op het IJsselmeer in het westen.

Instandhoudingsdoelen

In tabel 2.1 staan de instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Tabel 2.1: Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Rijntakken [Bron: Aanwijzingsbesluit, april 2014]

		Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
Habitattypen						
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	>	>			
H3260B	Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)	>	=			
H3270	Slikkige rivieroevers	>	>			
H6120	*Stroomdalgraslanden	>	>			
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	=	=			
H6430C	Ruigten en zomen (droge bosranden)	>	>			
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	>	>			
H6510B	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart)	>	>			
H91E0A	*Vochtige alluviale bossen (zachthoutooibossen)	=	>			
H91E0B	*Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	>	>			
H91F0	Droge hardhoutooibossen	>	>			
Habitatsoorten		**Doelst. Opp.vl.**	**Doelst. Kwal.**	**Doelst. Pop.**	**Draagkracht aantal vogels**	**Draagkracht aantal paren**
H1095	Zeeprik	>	>	>		
H1099	Rivierprik	>	>	>		

		Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
H1102	Elft	=	=	>		
H1106	Zalm	=	=	>		
H1134	Bittervoorn	>	>	>		
H1145	Grote modderkruiper	>	>	>		
H1149	Kleine modderkruiper	=	=	=		
H1163	Rivierdonderpad	=	=	=		
H1166	Kamsalamander	>	>	>		
H1318	Meervleermuis	=	=	=		
H1337	Bever	=	>	>		
Broedvogels		**Doelst. Opp.vl.**	**Doelst. Kwal.**	**Doelst. Pop.**	**Draagkracht aantal vogels**	**Draagkracht aantal paren**
A004	Dodaars	=	=			45
A017	Aalscholver	=	=			660
A021	Roerdomp	>	>			20
A022	Woudaap	>	>			20
A119	Porseleinhoen	>	>			40
A122	Kwartelkoning	>	>			160
A153	Watersnip	=	=			17
A197	Zwarte Stern	>	>			240
A229	IJsvogel	=	=			25
A149	Oeverzwaluw	=	=			680
A272	Blauwborst	=	=			95
A298	Grote Karekiet	>	>			70
Niet-broedvogels		**Doelst. Opp.vl.**	**Doelst. Kwal.**	**Doelst. Pop.**	**Draagkracht aantal vogels**	**Draagkracht aantal paren**
A005	Fuut	=	=		570	
A017	Aalscholver	=	=		1300	
A037	Kleine Zwaan	=	=		100	
A038	Wilde Zwaan	=	=		30	
A039	Toendrarietgans	=	=		2800	
A041	Kolgans	=	=		183000	
A043	Grauwe Gans	=	=		22000	
A045	Brandgans	=	=		5200	
A048	Bergeend	=	=		120	
A050	Smient	=	=		17900	
A051	Krakeend	=	=		340	
A052	Wintertaling	=	=		1100	
A053	Wilde eend	=	=		6100	
A054	Pijlstaart	=	=		130	
A056	Slobeend	=	=		400	
A059	Tafeleend	=	=		990	
A061	Kuifeend	=	=		2300	
A068	Nonnetje	=	=		40	
A125	Meerkoet	=	=		8100	
A130	Scholekster	=	=		340	
A140	Goudplevier	=	=		140	
A142	Kievit	=	=		8100	
A151	Kemphaan	=	=		1000	
A156	Grutto	=	=		690	
A160	Wulp	=	=		850	
A162	Tureluur	=	=		65	

Figuren 2.2 en 2.3 geven respectievelijk het totale Natura2000-gebied en een uitsnede van het deel nabij het plangebied. Nabij het plangebied is voornamelijk Vogelrichtlijngebied aanwezig. Op grotere afstand ook voormalig beschermd natuurmonument en Habitatrichtlijngebied.

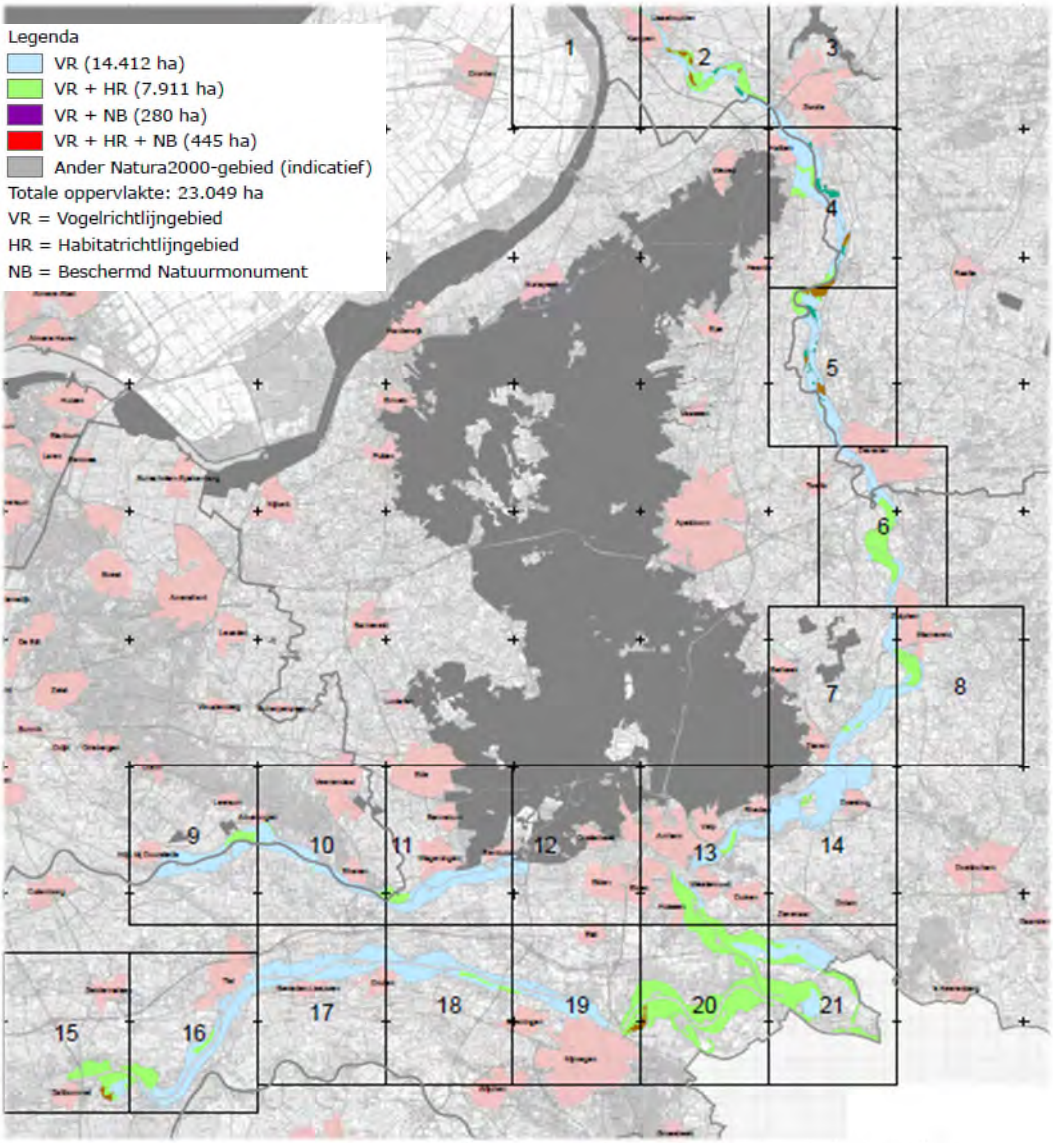

Figuur 2.2: Begrenzing Natura 2000-gebied Rijntakken (zie figuur 2.3 voor uitsnede kaart in directe omgeving plangebied) [BRON: http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=5&id=n2k380&topic=documenten]

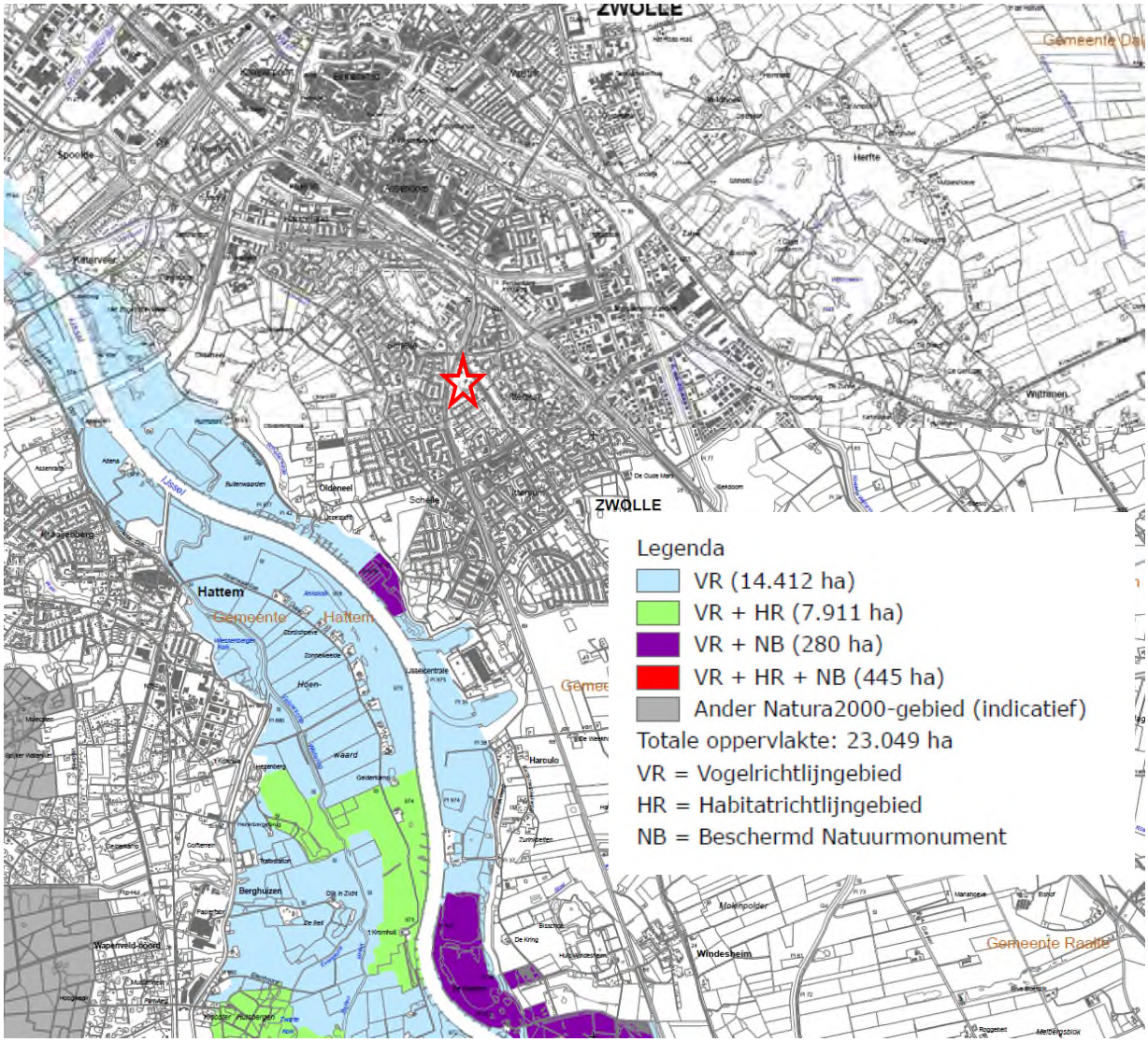

Figuur 2.3: Begrenzing Natura 2000-gebied Rijntakken in de nabijheid van het plangebied (kaartblad 3 boven en kaartblad 4 onder) [BRON: http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=5&id=n2k380&topic=documenten]

Het Natura 2000-gebied Rijntakken omvat ook beschermde natuurmonumenten (BN). Sinds het permanent maken van de Crisis- en herstelwet hoeven plannen of projecten die buiten de begrenzing van een BN worden uitgevoerd niet langer te worden beoordeeld op mogelijke aantasting van de oude doelen (geen externe werking), voor zover het BN een overlap heeft met een Natura 2000-gebied en dat Natura 2000-gebied definitief is aangewezen (zie art. 19ia Nbw 1998 i.c.m. art 65). Dit is voor de Rijntakken van toepassing.

2.5 Overige Natura 2000-gebieden

Op grotere afstand liggen nog andere Natura 2000-gebieden zoals het Natura 2000-gebied Veluwe en het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht.

Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is gevoelig voor stikstofdepositie en daarmee maatgevend voor de stikstofeffecten die ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan kan veroorzaken. Een ruimer onderzoeksgebied wordt niet noodzakelijk en zinvol geacht voor de effectbeoordeling. Immers het effect van ontwikkelingen doet zich primair voor op de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden, gebied die door hun gevoeligheid, het meest kritisch en maatgevend is. Effecten op verder weg gelegen gebieden zijn sowieso kleiner. Uit de stikstofberekeningen volgen automatisch alle beïnvloede stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

3 Effectanalyse en –beoordeling

Mogelijke effecten die kunnen optreden zijn bepaald met behulp van de Effectenindicator' op basis van de activiteit 'woningbouw' van het ministerie van EZ en op basis van 'expert-judgement'.

Door het plan kunnen verschillende storende factoren optreden. Het gaat om oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verzuring en Vermesting door stikstofdepositie uit de lucht, verdroging, verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door trillingen, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten. Gezien het invloedsgebied van de meeste storingsfactoren wordt voor de meeste factoren alleen de Rijntakken beschouwd. Alleen ten aanzien van stikstofdepositie kunnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden ook op grotere afstand beïnvloed worden.

In dit hoofdstuk wordt per storende factor onderzocht of die in dit geval daadwerkelijk kan optreden en zo ja, of deze dan tot een mogelijk significant negatief effect kan leiden.

3.1 Oppervlakteverlies

Het plangebied ligt geheel buiten het Natura 2000-gebied Rijntakken. Om die reden is er ook geen sprake zijn van oppervlakteverlies voor dit gebied. Hierdoor wordt geen negatief effect verwacht op de instandhoudingsdoelen van enig Natura 2000-gebied.

3.2 Versnippering

Omdat het verkeer van en naar het plangebied gebruik zal maken van bestaande wegen en dus geen nieuwe wegen zullen worden aangelegd kan geen sprake zijn van versnippering. De ingrepen in het kader van het bestemmingsplan vinden binnen de plangrens van het bestemmingsplan plaats. In de Natura 2000-gebieden vinden geen ingrepen plaats die een versnipperende werking hebben.

3.3 Verontreiniging

Er is sprake van verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. Het is niet aannemelijk dat als gevolg van het woningbouwproject in het plangebied hier sprake van zal zijn. Bovendien zijn nieuwe ontwikkelingen gebonden aan voorschriften en regels uit de Waterwet en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. In het kader hiervan worden bij het ontwerp en de inrichting van het plangebied voorzieningen getroffen om verontreinigingen te voorkomen, waardoor ecologisch gerelateerde effecten niet aan de orde zijn. (Significante) Negatieve effecten zijn uitgesloten.

3.4 Verzuring en vermesting door stikstofdepositie uit de lucht

Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van vervuilende gassen door bijvoorbeeld fabrieken en (vracht)auto's maar ook door de stookinstallaties van woningen

t.b.v. verwarming. De uitstoot bevat onder andere zwaveldioxide (SO2), stikstofoxide (NOx), ammoniak (NH3) en vluchtige organische stoffen (VOS). Deze verzurende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden aldus tot het zuurder worden van het biotische milieu. Vermesting is in dit geval de 'verrijking' van ecosystemen door stikstofdepositie. Het gaat daarbij om aanvoer door de lucht (droge en natte neerslag van ammoniak en stikstofoxiden). Vermesting kan ook optreden door nitraat- en fosfaataanvoer via het oppervlaktewater. Van dit laatste is bij dit project geen sprake.

De effecten van verzurende stoffen zijn niet altijd te scheiden van die van vermestende stoffen, omdat een deel van de verzurende stoffen ook vermestend werkt (aanvoer van stikstof). Om deze reden zijn beide effecten hier samen genomen. Verzuring leidt tot een directe of indirecte afname van de buffercapaciteit (het neutralisatievermogen) van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een daling van de zuurgraad. Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verandering van het habitattype en daarmee mogelijk het verdwijnen van typische (dier)soorten. De groei in veel natuurlijke landecosystemen zoals bossen, vennen en heidevelden worden gelimiteerd door de beschikbaarheid van stikstof. Het gevolg van stikstofdepositie is dat deze extra stikstof extra groei geeft. Daarbij is de beschikbaarheid van stikstof bepalend voor de concurrentieverhoudingen tussen de plantensoorten. Wanneer door stikstofdepositie de hoeveelheid beschikbaar stikstof boven een bepaald kritisch niveau komt neemt een beperkt aantal plantensoorten sterk toe ten koste van meerdere andere. Hierdoor neemt de biodiversiteit af. Dit heeft ook effect op de fauna doordat hierdoor verandering van het leefgebied optreden, waardoor een gebied ongeschikt wordt als bijvoorbeeld broed- of foerageergebied.

Gevoeligheid instandhoudingsdoelen voor stikstofdepositie

De gevoeligheid stikstofdepositie wordt uitgedrukt in Kritische Depositiewaarden (KDW) in mol N/ha/jaar. Hoe lager de KDW, hoe gevoeliger voor atmosferische stikstofdepositie. Het Natura 2000-gebied Rijntakken is stikstofgevoelig. In tabel 3.1 is de stikstofgevoeligheid van het Natura 2000-gebied weergegeven. Van het Natura 2000-gebied Rijntakken zijn een beperkt aantal habitattypen en leefgebieden van soorten waarvoor het gebied is aangewezen stikstofgevoelig. Niet voor alle stikstofgevoelige doelen is stikstof ook een knelpunt binnen het gebied.

Tabel 3.1: Stikstofgevoelige instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebieden Rijntakken (geel gemarkeerd. , wit gemarkeerd betekent dat stikstof geen knelpunt is , bron: PAS gebiedsanalyse)

Habitattypen		**KDW (mol/ha/jr) /stikstofgevoeligheid**
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	2143, 98% is niet overbelast
H6120	Stroomdalgraslanden	1286, zeer gevoelig
H6430C	Ruigten en zomen (droge bosranden)	1857
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	1429, gevoelig
H6510B	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (vossenstaart)	1571
H91E0B	*Vochtige alluviale bossen (essen-iepen bossen)	2000
H91F0	Droge hardhoutbossen	2071
Habitatsoorten		
H1134	Bittervoorn	1786- 2143
H1166	Kamsalamander	2143
Broedvogels		
A122	Kwartelkoning	1571
A153	Watersnip	1429- 1571
Niet-broedvogels		
A130	Scholekster	1429-1571
A142	Kievit	1429-1571
A151	Kemphaan	1429-1571
A156	Grutto	1429-1571
A162	Tureluur	1429-1571

Planbijdrage aan stikstofdepositie

Voor de berekening van stikstofuitstoot in de plansituatie en vooral voor de verspreiding van deze uitgestoten stikstof in de wijde omgeving is het model 'Aerius' gebruikt. De uitgangspunten zijn in bijlage 1 opgenomen.

De uitkomst van de berekeningen is opgenomen in Bijlage 2 (voor natura 2000-gebieden) en Bijlage 3 (voor Beschermde Natuurmonumenten).

De ontwikkelingen tijdens de aanlegfase vinden plaats op grote afstand van Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten. De emissies die kunnen ontstaan tijdens de gebruiksfase vinden echter plaats op de wegen dichtbij Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten. De gebruiksfase is daarom maatgevend voor de mogelijke effecten van de planontwikkeling op de stikstofdepositie.

Uit de berekeningen blijkt dat de planbijdrage op de stikstofgevoelige natuur binnen de Natura 2000-gebieden niet hoger is dan de grenswaarde.

Effecten op het stikstofgevoelige Natura 2000-gebied

Omdat het project, dat het plan mogelijk maakt, gebruik kan maken van de ruimte voor "autonome groei" (de depositieruimte voor projecten met een toename onder de grenswaarde" in het PAS is verzekerd dat de stikstofdepositie, die als gevolg van het plan zou kunnen optreden, de natuurlijke kenmerken van de desbetreffende Natura 2000-gebieden niet zal aantasten en niet leidt tot verslechtering van de kwaliteit van stikstofgevoelige habitattypen en van stikstofgevoelige leefgebieden van soorten. Deze conclusie is gebaseerd op de passende beoordeling van het Programma Aanpak Stikstof 2015-2021.

In de passende beoordeling voor het PAS (Ministerie van EZ en Ministerie van I&M, januari 2015). is onder andere het gebruik van de ontwikkelingsruimte die binnen het programma beschikbaar is voor projecten met stikstofdepositie onder de grenswaarde (zoals voor het voorliggende woningbouwproject) getoetst. De passende beoordeling van het PAS bestaat uit een generiek deel en uit gebiedsanalyses. In het generieke deel is aangetoond dat in alle gebieden sprake is van een vermindering van depositie ten opzichte van de situatie zonder programma aanpak stikstof. De gebiedsanalyses die onderdeel uitmaken van het programma vormen de onderbouwing van de passende beoordeling op gebiedsniveau. In de gebiedsanalyse is voor elke Natura 2000-gebied onderbouwd dat tegen de achtergrond van (1) de ontwikkeling van de stikstofdepositie, (2) de effecten van de generieke brongerichte maatregelen en (3) de gebiedspecifieke herstelmaatregelen er in elk Natura 2000-gebied ontwikkelingsruimte beschikbaar is zonder dat de natuurlijke kenmerken van de te beschermen habitattypen en leefgebieden van soorten in gevaar komen of een onevenredige vertraging of belemmering van het halen van de instandhoudingsdoelstellingen ontstaat. Conclusie is dus dat het gebruik van het segment "autonome groei" waar dit betreffende woningproject gebruik van zal maken, niet leidt tot significant negatieve effecten op Natura 2000 gebieden.

Beschermde Natuurmonumenten (BN)

Uit de Aerius blijkt dat er een planbijdrage is op enkele Beschermde Natuurmonumenten (BN) (zie bijlage 3). De BN-gebieden van het Natura 2000-gebied Rijntakken liggen volledig binnen het Natura 2000-gebied. Het betreft het BN gebied IJsseluiterwaarden. De BN-gebieden van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht liggen volledig binnen het Natura

2000-gebied. Het betreft het SN[3]-gebied Kievitsbloemterreinen onder Hasselt en Zwolle, Het BN-gebied Kievitsbloemterreinen Overijsselse Vecht en het BN-gebied Kievitsbloemterreinen Zwarte Water.

De planbijdrage betreft 0,02 mol/ha/jr op het BN-gebied IJsseluiterwaarden (punt b, zie figuur 3.1) en 0,01 mol/ha/jr op het BN-gebied binnen het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht (punt a, zie figuur 3.1). Op de andere rekenpunten (BN-gebieden binnen de Veluwe) is de planbijdrage 0,00 mol/ha/jr.

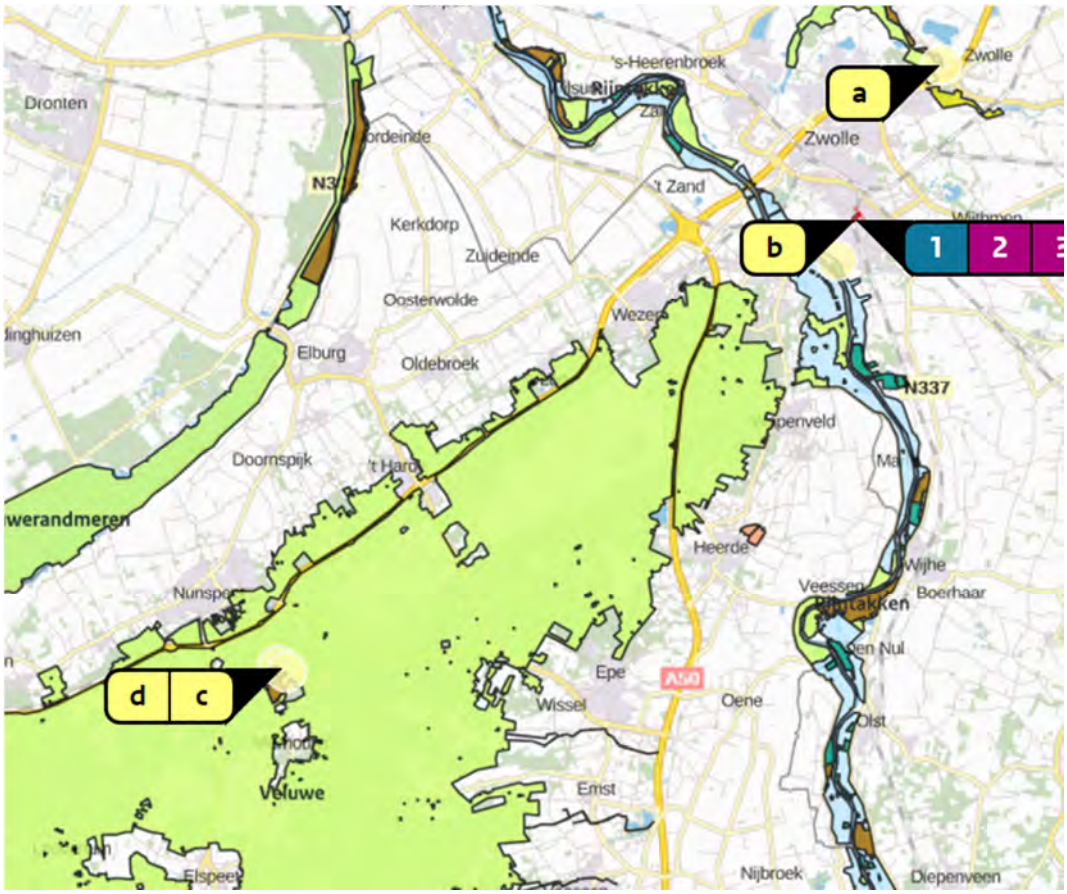

Figuur 3.1: Rekenpunten Aerius voor Beschermde Natuurmonumenten

Binnen deze BN-gebieden bevinden zich geen stikstofgevoelige instandhoudingsdoelen want Aerius rekent geen bijdrage uit op stikstofgevoelige habitattypen of stikstofgevoelige leefgebieden van habitat- of vogelsoorten (zie bijlage 2).

Gezien de cijfers beschikbaar via het Compendium voor de Leefomgeving (www.compendiumvoordeleefomgeving.nl) is er sinds de jaren ’80 van de vorige eeuw een dalende lijn te zien in stikstofdepositie in Nederland. De achtergronddepositie is gemiddeld over Nederland tussen 1981 en 2012 met 34 procent afgenomen. Gezien het feit dat de beschermde

[3] Tot oktober 2005 was er een onderscheid tussen staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten. In de Natuurbeschermingswet 1998 is het fenomeen staatsnatuurmonument geheel komen te vervallen; alle natuurmonumenten heten nu beschermde natuurmonumenten.

natuurmonumenten reeds sinds lange tijd als beschermde natuurmonumenten zijn aangewezen en dat sindsdien de stikstofdepositie aanzienlijk is afgenomen (onder andere door generieke maatregelen en het schoner worden van industrie en verkeer), terwijl de voortdurende depositie niet geleid heeft tot een betekenisvol kwaliteitsverlies van de gebieden, is de conclusie dat, ten opzichte van de gerealiseerde afname, de geringe toename van de stikstofdepositie door het beoogde plan de wezenlijke kenmerken van de beschermde natuurmonumenten niet zullen worden aangetast.

3.5 Verdroging

Uitbreiding van bebouwd oppervlak resulteert in een toename van verhard oppervlak (= negatief effect op oppervlaktewater). Als gevolg van een afname in infiltratie heeft deze uitbreiding ook een negatief effect op het grondwater. Dit wordt conform wet- en regelgeving gecompenseerd door retentie, zodat negatieve effecten worden voorkomen, dan wel zeer lokaal blijven.
Effecten door verdroging als gevolg van de nieuwe ontwikkelingen op instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Rijntakken worden daarom uitgesloten.

3.6 Verstoring door geluid en licht

Gezien de ligging in bebouwd gebied en de afstand tot het Natura 2000-gebied is van het plan geen noemenswaardige additionele licht- en geluidbelasting op dit Natura 2000-gebied te verwachten. Bovendien zal de licht- en geluidbelasting op het Natura 2000-gebied primair veroorzaakt worden door de nabijheid van de stad en grote wegen.

3.7 Verstoring door trillingen

Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten worden veroorzaakt, zoals bij boren, heien, draaien van rotorbladen etc. In het geval van het bestemmingsplan voor deze woonwijk zijn met name in de aanlegfase (dus tijdelijk) activiteiten te verwachten met een mogelijke trillinghinder. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de ligging van het plangebied binnen het bebouwd gebied zijn effecten op het Natura 2000-gebied door trillingen uitgesloten.

3.8 Optische verstoring

Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem. In het geval van het bestemmingsplan zou het dan gaan om de beweging van mensen, doordat nieuwe bewoners in het Natura 2000-gebieden kunnen gaan recreëren. Vanwege de grote afstand van het plangebied tot het Natura 2000-gebied zal de toename aan recreanten minimaal zijn, die gebruik zullen maken van de bestaande voorzieningen, rekening houdend met de geldende openstellingsregels. Dan zijn voor het recreatief gebruik in het Natura 2000-gebied geen negatieve effecten te verwachten.

3.9 Verstoring door mechanische effecten

Bij de bouw van de nieuwe woonwijk zal het Natura 2000-gebied niet betreden of beroerd worden. Er kan dan ook geen sprake zijn van verstoring door mechanische effecten.

3.10 Cumulatieve effecten

De verplichting ook de effecten van andere plannen en projecten in beschouwing te nemen vindt zijn oorsprong in de Habitatrichtlijn.

Al voltooide plannen en projecten hoeven niet te worden meegenomen in de cumulatiebeoordeling. Al uitgevoerde plannen en projecten zijn in feite een onderdeel van het huidige gebruik. Mochten zij wel effecten hebben dan uit zich dat in de huidige staat van de natuur en zullen er in het kader van dat voltooide project mitigerende en/of compenserende maatregelen genomen moeten zijn/worden.

In de cumulatietoets moeten wel, middels een officieel besluit voorgenomen projecten worden meegenomen, projecten waarvoor eventueel een vergunning is verleend maar die nog niet zijn uitgevoerd.

Er zijn geen andere plannen en projecten bekend die spelen in en bij Natura 2000-gebied Rijntakken, die in combinatie met dit project, kunnen leiden tot significant negatieve effecten.

In het rekenmodel voor stikstofdepositie ‘Aerius’ wordt rekening gehouden met bekende concrete plannen en projecten die een toename van stikstofdepositie tot gevolg hebben.

4 Conclusie en samenvatting voortoets

Uit voorgaande hoofdstuk blijkt dat een (significant) negatief effect uit te sluiten is. Een nader onderzoek (passende beoordeling) vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

- In een voortoets (toets aan de Natuurbeschermingswet 1998) is voor elke relevante storingsfactor bepaald of een significant negatief effect met zekerheid uit te sluiten is.

- De voorgenomen planontwikkelingen leiden gezien de aard en omvang van het voornemen en de afstand tot het Natura 2000-gebied niet tot mogelijk negatieve effecten, anders dan stikstofdepositie;

- De depositie van stikstof op stikstofgevoelige habitattypen of stikstofgevoelige leefgebieden van soorten binnen het Natura 2000-gebied Rijntakken zal na oplevering van de woonwijk niet noemenswaardig stijgen (planbijdrage onder de grenswaarde). In het kader van het PAS (Programma Aanpak Stikstof) is depositieruimte gereserveerd voor autonome groei (onder andere voor projecten met een stikstoftoename onder de grenswaarde). De autonome groei zal - gelet op het gegeven dat aan het PAS inclusief de daarin beschikbaar gestelde ontwikkelingsruimte een passende beoordeling ten grondslag ligt - de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden niet aantasten.

- De planbijdrage op de Beschermde Natuurmonumenten in de omgeving binnen de Natura 2000-gebieden is maximaal 0,02 mol/ha/jr. De wezenlijke kenmerken van de Beschermde natuurmonumenten worden niet aangetast gezien de geringe toename van stikstofdepositie door het beoogde plan ten opzichte van de gerealiseerde afname en de geringe toename van de stikstofdepositie.

- Op basis van deze voortoets kan worden geconcludeerd dat verzekerd is dat – uitgaande van de maximale planmogelijkheden – er geen significante effecten zullen optreden c.q. dat er geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van enig Natura 2000-gebied zal plaatsvinden. Ook niet als het plan in cumulatie met andere plannen wordt beschouwd. Het is duidelijk dat de Nbwet de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg staat.

5 Bronnen

BROEKMEYER, M.E.A. (redactie), 2006. Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verant-woording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 1375.

DOBBEN, H. VAN, R. BOBBINK, D. BAL & A. VAN HINSBERG, 2012. Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000. Alterra-rapport 2397. Alterra Wageningen UR, Wageningen.

GIES, T.J.A., H. VAN DOBBEN & A. BLEEKER, 2006. Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden. Een onderzoek naar de wijze waarop in het kader van de Vogel- en Habitat-richtlijn getoetst kan worden of vergunningverlening niet kan leiden tot significante negatieve effecten op de natuur. Alterra-rapport eindconcept 28 april 2006.

MAARL, VAN DER, 2013. Bouwlawaai; hoe ermee om te gaan in de praktijk. Puetz BV.

MINISTERIE VAN EZ EN MINISTERIE VAN I&M, januari 2015. Deel II. Passende beoordeling over het programma aanpak stikstof 2015 – 2021. Definitief. Opgesteld door Dienst Landelijk Gebied in samenwerking met Tauw BV.

MINISTERIE VAN LNV, 2005. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Versie september 2005. Ministerie van LNV, Den Haag.

MOLENAAR, J.G. DE, 2003. Lichtbelasting. Overzicht van de effecten op mens en dier. Alterra-rapport 778, Alterra, Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen.

NEUMANN, F. & H.E. WOLDENDORP (RED.), 2003. Praktijkboek Habitat-toets. Praktische leidraad voor de toepassing van natuur-beschermingswetgeving bij projecten in Nederland en Vlaanderen. Sdu Uitgevers, Den Haag.

STEUNPUNT NATURA 2000. Leidraad bepaling significantie, nadere uitleg van het begrip ‘significante gevolgen’ uit de Natuurbeschermingswet. versie 27 mei 2010.

TEAM NATUUR EN LANDBOUW VAN STICHTING NATUUR EN MILIEU, 2004. Te veel van het goede. Stikstofneerslag op Habitatrichtlijn-gebieden. Netwerk van 12 provinciale Milieufederaties en de Stichting Natuur en Milieu.

WINK, P., 2004. Jurisprudentie habitatrichtlijn. Artikel 6, tweede lid, Habitatrichtlijn. Meurs Juristen Nieuwsbrief 2(1): 3-4.

Websites:
www.synbiosys.alterra.nl
www.rijksoverheid.nl/natura2000/effectenindicator
http://pas.natura2000.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Uitgangspunten stikstofberekening
Bijlage 2: Aeriusberekening Natura 2000 (RX24aibcDENj – 12 juli 2016)
Bijlage 3: Aeriusberekening Beschermd Natuurmonument (RyM8DX2KCAL2 – 13 juli 2016)

Bijlage 1: Uitgangspunten stikstofberekening

Memo

memonummer	20160629	
datum	20 september 016	
aan	Intern	
van	Antea Group	Reinier van Dijk
kopie	Antea Group	Rik Zegers
project	Woningbouwplan Nieuwe Deventerweg 24 Zwolle	
projectnr.	408312	
betreft	Stikstofdepositieberekening Nieuwe Deventerweg 24 Zwolle	
bijlagen		

Inleiding

Nijhuis bouw B.V. is voornemens de locatie Nieuwe Deventerweg 24 te Zwolle een woningbouwproject van 60 woningen te ontwikkelen. Hiertoe is aan Antea Group opdracht verleend voor het opstellen van een bestemmingsplan en uitvoeren van de benodigde onderzoek. Het plan maakt activiteiten mogelijk die leiden tot een emissie NO_x en/of NH_3. Deze emissies hebben mogelijk invloed op de stikstofdepositie in nabijgelegen Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten. In het kader van de Natuurbeschermingswet (verder Nb-wet) moet beoordeeld worden of het project leidt tot een verslechtering van de kwaliteit van de beschermde habitats en de habitats van soorten in de Natura2000-gebieden (artikel 19 Nb-wet). Ook moet beoordeeld worden of er sprake is van 'schadelijke' handelingen die de wezenlijke kenmerken van het gebied als bedoeld in artikel 16 van de Nb-wet kunnen aantasten). Hiervoor zijn stikstofberekeningen uitgevoerd met het wettelijk voorgeschreven rekenprogramma AERIUS Calculator 2015-1. In deze notitie zijn de gehanteerde uitgangspunten voor en de resultaten van deze berekeningen beschreven. Dit onderzoek richt zich op het onderdeel stikstofdepositie en is onderdeel van de voortoets die in het kader van de Nb-wet wordt opgesteld.

In figuur 1 is het plangebied weergegeven. In figuur 2 is de inrichtingsschets weergegeven.

Figuur 1: ligging plangebied en omliggende Natura2000 gebieden.

Figuur 2: Inrichtingsschets plangebied

Wettelijk kader

De bescherming van bijzondere natuurgebieden (Natura 2000) in Nederland is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Op grond van deze wet is een vergunning benodigd indien een project de kwaliteit van de beschermde habitats en de habitats van soorten in het betreffende gebied kan verslechteren.

Op 1 juli 2015 is de Nbwet gewijzigd in verband met de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Het bijbehorende programma "programma aanpak stikstof" is tevens in werking getreden, waardoor de vergunningverlening in het kader van de Nbwet voor het aspect stikstof is vereenvoudigd.

In het programma aanpak stikstof werken overheden en maatschappelijke partners samen om de stikstofuitstoot te verminderen en daarmee ook economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Door middel van brongerichte maatregelen wordt een (extra) daling van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden bereikt. Een deel van de daling van de stikstofdepositie komt beschikbaar als depositieruimte voor economische ontwikkelingen. Het overige deel komt ten goede aan de natuur waardoor gewaarborgd is dat de Natura 2000-doelen worden gehaald.

De beschikbaar komende depositieruimte heeft het mogelijk gemaakt om de in de Nbwet opgenomen vergunningplicht enigszins te verlichten. Als de maximale bijdrage van een project aan de stikstofdepositie op een voor stikstofgevoelig habitattype binnen een Natura 2000-gebied lager is dan de grenswaarde, kan in de regel volstaan worden met een melding. De grenswaarde bedraagt in de meeste gebieden 1 mol/ha/jaar.

Om voor een activiteit de toename van de stikstofdepositie op een stikstofgevoelig habitattype te berekenen is het rekeninstrument AERIUS Calculator verplicht gesteld. Aan de hand van de resultaten van een berekening met AERIUS kan bepaald worden welke vervolgstappen in het kader van de Nbwet noodzakelijk zijn. De provincies hanteren daarbij de beleidsregel dat aan een project of andere handeling bij een toestemmingsbesluit niet meer dan 3 mol stikstof per hectare per jaar aan ontwikkelingsruimte wordt toegedeeld per PAS-programmaperiode.

Uitgangspunten berekeningen

Binnen het plangebied worden de volgende woning gerealiseerd:

- 9 appartementen;
- 20 '2 onder 1 kap' woningen;
- 3 blokken '5 onder 1 kap' woningen;
- 2 blokken '6 onder 1 kap' woningen;
- 1 vrijstaande woning.

Ten gevolge van de realisatie van deze woningen ontstaan emissies ten gevolge van de verkeersgeneratie en ten gevolge van de uitstoot van de CV-ketels.

Verkeersgeneratie
De verkeersgeneratie van de beoogde ontwikkeling is bepaald op basis van de kencijfers van het CROW (CROW Publicatie 317 "Kencijfers wonen, werken en voorzieningen"). Bij het bepalen van de verkeersgeneratie is uitgegaan van een worst case. Dit houdt in dat alle woningen en appartementen zijn beschouwd als 'vrijstaande woning' in een matig stedelijke omgeving in de categorie 'rest bebouwde kom'. De verkeersgeneratie per woning bedraagt dan 8,6 motorvoertuigen per etmaal. De totale verkeersgeneratie bedraagt dan 8,6 motorvoertuigen per etmaal x 57 woningen = 491 motorvoertuigen per etmaal.

In de modellering is aangehouden dat 50 % van het verkeer vanuit het noorden (Ittersumallee - plangebied) en 50% uit het zuiden (Oldeneelallee – plangebied) komt.

Emissie uit woningen

Centrale verwarming
Voor alle woningen en appartemeten zijn cv-ketels als oppervlakte bron gemodelleerd. Hierbij is aansluiting gezocht bij de defaultwaarden van Aerius (tussenwoning, '2 onder 1 kap woning' vrijstaande woning en appartement).

Emissie afkomstig van menselijke aanwezigheid (ammoniak)
Als gevolg van menselijke aanwezigheid binnen het plangebied is er sprake van een emissie van ammoniak. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan emissie als gevolg van menselijke uitwerpselen, transpiratie maar ook bijvoorbeeld de toepassing van schoonmaakmiddelen. In dit onderzoek is rekening gehouden met deze emissie. Per woning is zodoende gerekend met 0,5 kg NH_3.

De stikstofdepositieberekeningen zijn voor zover mogelijk uitgevoerd op basis van de defaultwaarden uit het rekenprogramma Aerius Calculator.

Resultaten
De berekening is uitgevoerd met AERIUS Calculator versie 2015-1. De invoergegevens en resultaten zijn opgenomen in de bijlagen bij deze memo.

Natura-2000 gebieden
De berekening is uitgevoerd als project voor onbepaalde tijd en volgens de instelling 'aanvraag Nb-wetvergunning'. Aerius berekent geen bijdrage die groter is dan de drempelwaarde van 0,05 mol per hectare per jaar.

Beschermde Natuurmonumenten
De berekening is uitgevoerd als project voor onbepaalde tijd en met een radius van 10 km om het plangebied.
Aerius berekent de volgende depositie van stikstof:

Beschermde Natuurmomumenten	Maximale depositie (mol/ha/jaar)
Rijntakken	0,02
Uiterwaarden Zwarte water en Vecht	0,01

Tabel 1: Stikstofdepositie Beschermde Natuurmonumenten

Conclusie:
Voor de beoogde ontwikkeling van het plangebied zijn stikstofdepositieberekeningen uitgevoerd. Uit deze berekening volgt dat er geen sprake is van een relevante bijdrage aan stikstofdepositie op de omliggende Natura2000 gebieden. Het plan is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de effecten van stikstof op Natura2000 gebieden.

Ter hoogte van de Beschermde Natuurmonumenten wordt een marginale toename van de stikstofdepositie berekend. Gezien de cijfers beschikbaar via het Compendium voor de Leefomgeving (www.compendiumvoordeleefomgeving.nl) is er sinds de jaren '80 van de vorige eeuw een dalende lijn te zien in stikstofdepositie in Nederland. De achtergronddepositie is gemiddeld over Nederland tussen 1981 en 2012 met 34 procent afgenomen. Gezien het feit dat de beschermde natuurmonumenten reeds sinds lange tijd als beschermde natuurmonumenten zijn aangewezen en dat sindsdien de stikstofdepositie aanzienlijk is afgenomen (onder andere door generieke maatregelen en het schoner worden van industrie en verkeer), terwijl de voortdurende depositie niet geleid heeft tot een betekenisvol kwaliteitsverlies van de gebieden, is de conclusie dat, ten opzichte van de gerealiseerde afname, de geringe toename van de stikstofdepositie door het beoogde plan de wezenlijke kenmerken van de beschermde natuurmonumenten niet zullen worden aangetast. Het plan is derhalve uitvoerbaar.

Bijlage 2: Aeriusberekening Natura 2000

(RX24aibcDENj – 12 juli 2016)

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden, als wel voor overige natuurgebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites www.aerius.nl pas.natura2000.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Emissie
- Depositie natuurgebieden
- Depositie habitattypen

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Antea Group	Nieuwe Deventerweg 24 Zwolle, 1234 Zwolle

Activiteit

Omschrijving
Woningbouw Nieuwe Deventerweg 24 Zwolle

Datum berekening	Rekenjaar
11 juli 2016, 10:15	2016

Rekeninstellingen
Berekend voor Nb-wet.

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	185,65 kg/j
NH3	33,52 kg/j

Depositie

Hectare met hoogste project-bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Provincie
-	-

Situatie 1
-

Toelichting

gebruiksfase plan Nieuwe Deventerweg 24 Zwolle

Locatie
Situatie 1

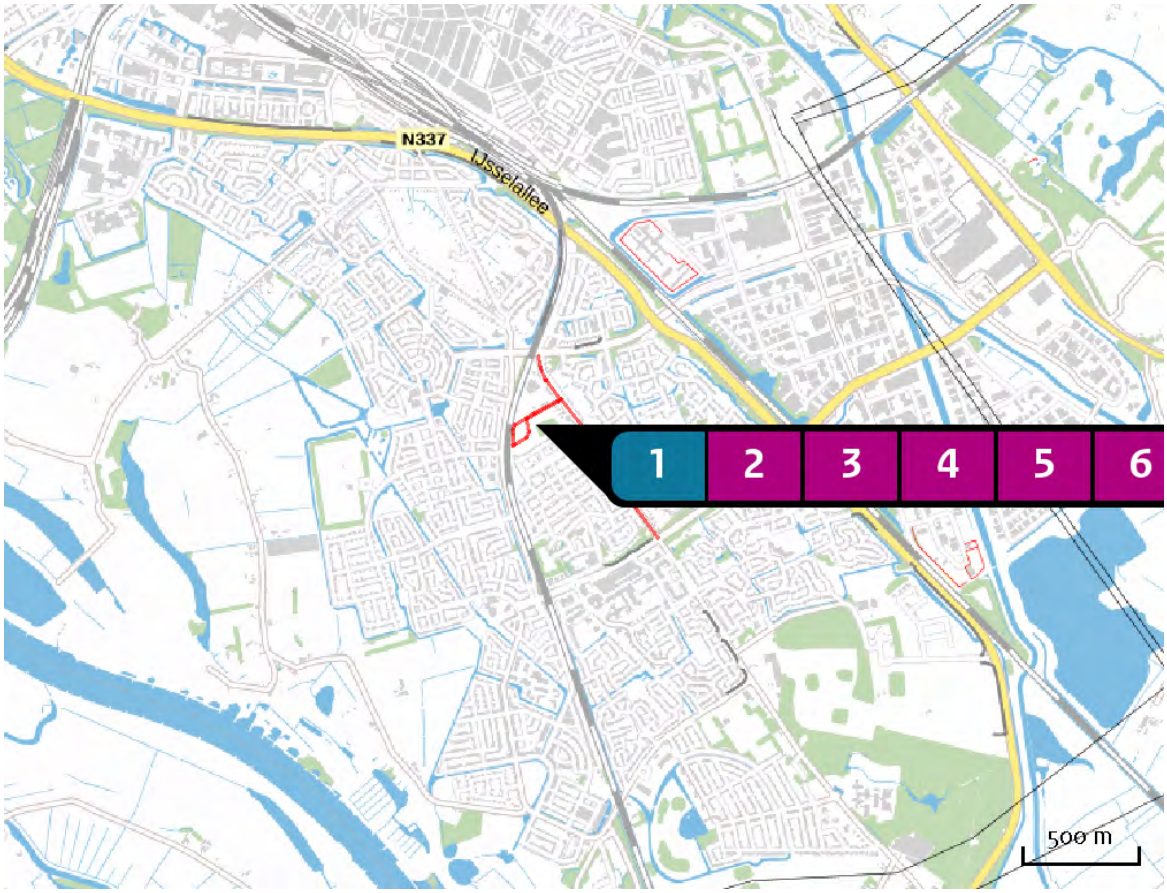

Emissie (per bron)
Situatie 1

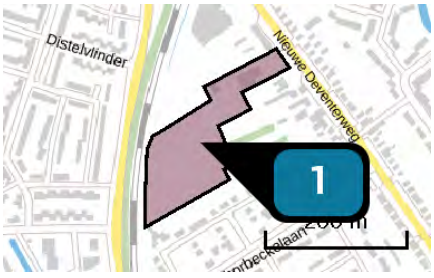

Naam	Ammoniak
Locatie (X,Y)	203833, 500448
Uitstoothoogte	40,0 m
Oppervlakte	1,8 ha
Spreiding	20,0 m
Warmteinhoud	0,220 MW
Temporele variatie	Standaard profiel industrie
NH_3	28,50 kg/j

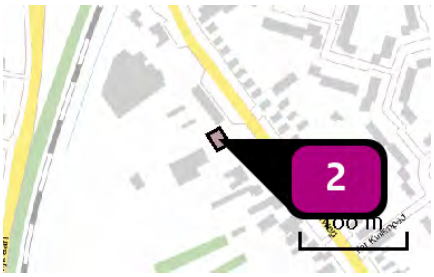

Naam Appartementen
Locatie (X,Y) 203930, 500562
NOx 9,99 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Appartement	9 appartementen	9,0	NOx	9,99 kg/j

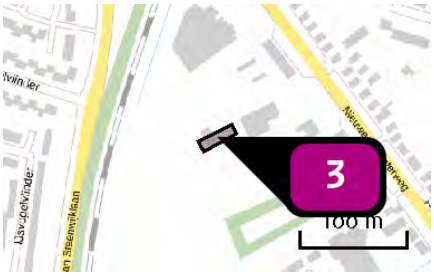

Naam 6 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203862, 500520
NOx 9,30 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Tussenwoning	6 onder 1 kap	6,0	NOx	9,30 kg/j

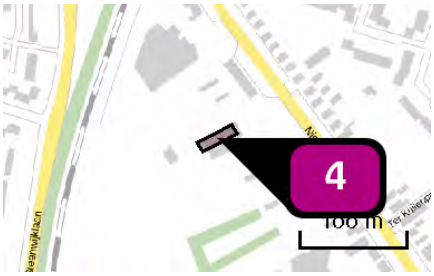

Naam 6 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203897, 500538
NOx 9,30 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Tussenwoning	6 onder 1 kap	6,0	NOx	9,30 kg/j

Naam 4 x 2 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203865, 500492
NOx 17,34 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Twee-onder-één-kap	4 x 2 onder 1 kap	8,0	NOx	17,34 kg/j

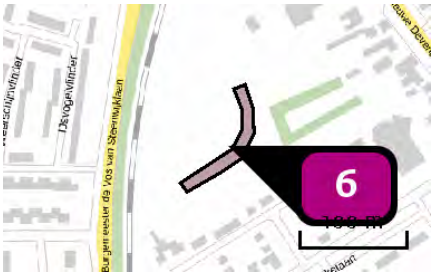

Naam 6 x 2 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203832, 500408
NOx 26,00 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Twee-onder-één-kap	6 x 2 onder 1 kap	12,0	NOx	26,00 kg/j

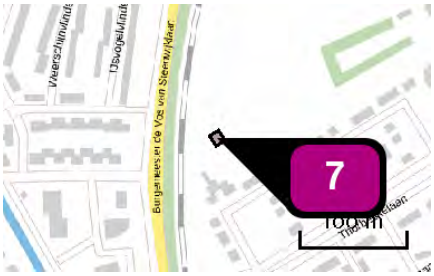

Naam vrijstaand
Locatie (X,Y) 203774, 500360
NOx 3,03 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Vrijstaande woning	vrijstaand	1,0	NOx	3,03 kg/j

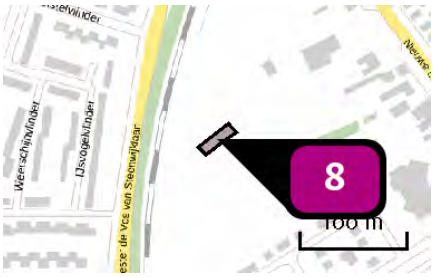

Naam 5 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203805, 500455
NOx 7,75 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Tussenwoning	5 onder 1 kap	5,0	NOx	7,75 kg/j

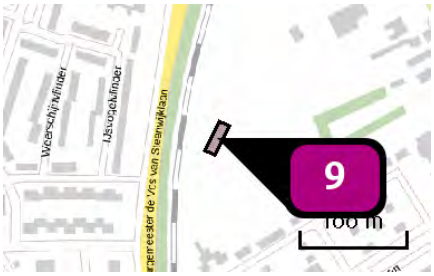

Naam 5 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203780, 500425
NOx 7,75 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Tussenwoning	5 onder 1 kap	5,0	NOx	7,75 kg/j

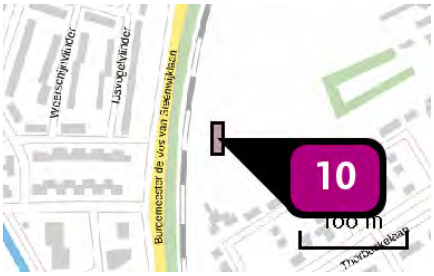

Naam 5 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203772, 500389
NOx 7,75 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Tussenwoning	5 onder 1 kap	5,0	NOx	7,75 kg/j

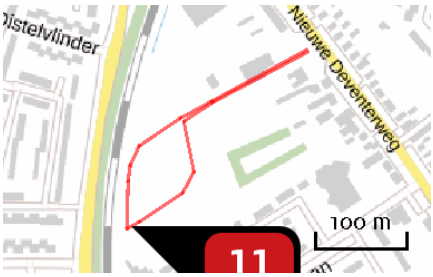

Naam	verkeer binnen plangebied
Locatie (X,Y)	203766, 500366
Uitstoothoogte	2,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NOx	57,92 kg/j
NH3	2,80 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	491,0	NOx	57,92 kg/j
			NH3	2,80 kg/j

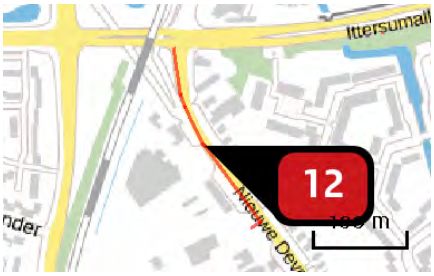

Naam	verkeer richting Ittersumallee
Locatie (X,Y)	203905, 500647
Uitstoothoogte	2,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NOx	6,83 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	246,0	NOx	6,83 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

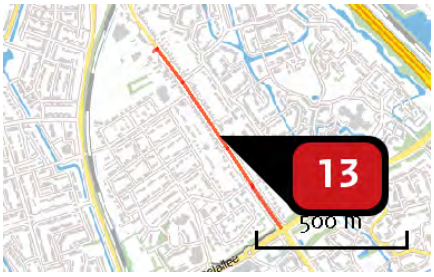

Naam	verkeer Oldeneelallee
Locatie (X,Y)	204178, 500275
Uitstoothoogte	2,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NOx	22,68 kg/j
NH3	1,70 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	246,0	NOx	22,68 kg/j
			NH3	1,70 kg/j

Depositie natuur-gebieden

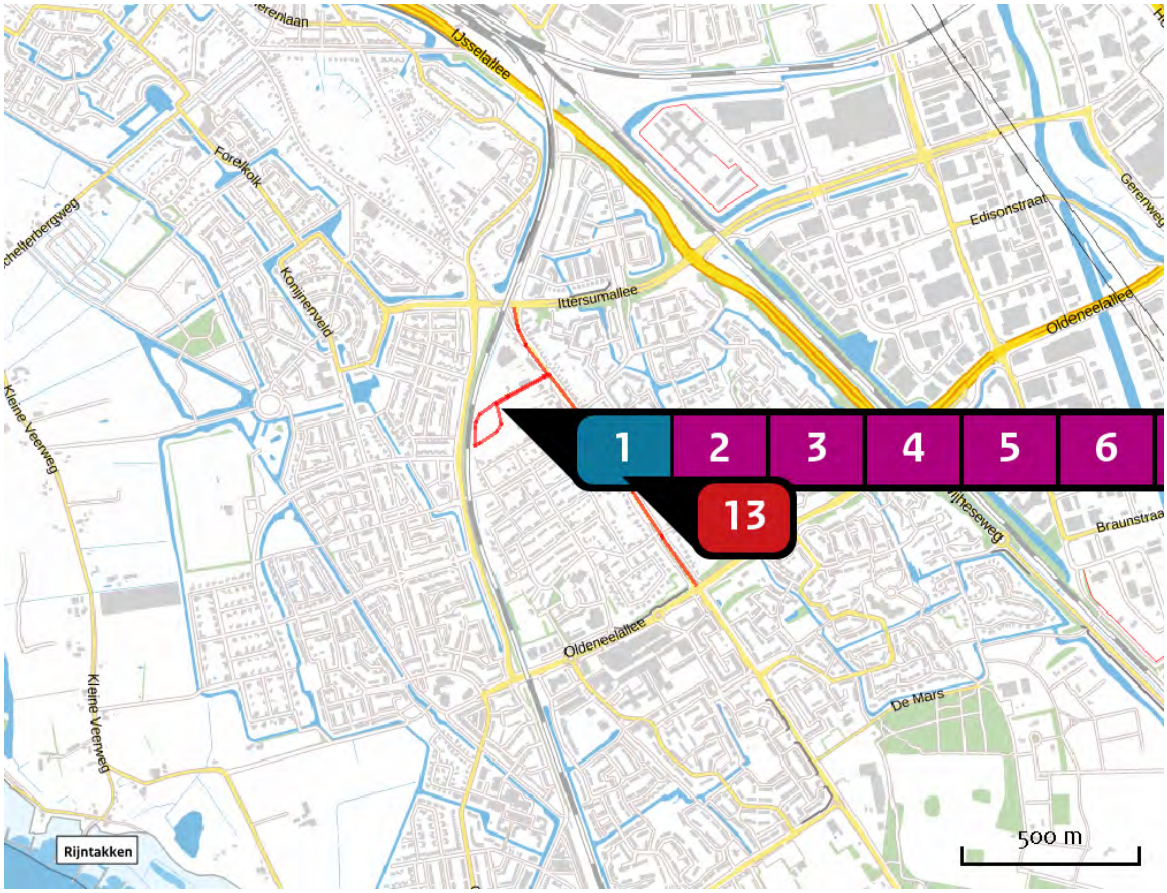

Hoogste projectbijdrage

Hoogste projectbijdrage per natuurgebied

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Beschermd natuurgebied
- Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn
- Habitatrichtlijn, Beschermd natuurgebied
- Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied
- Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2015.1_20160514_90ad58c36e
Database	versie 2015.1_20160514_90ad58c36e

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-0

Bijlage 3: Aeriusberekening Beschermd Natuurmonument

(RyM8DX2KCAL2 – 13 juli 2016)

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden, als wel voor overige natuurgebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites www.aerius.nl pas.natura2000.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Emissie
- Depositie natuurgebieden
- Depositie habitattypen

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Antea Group	Nieuwe Deventerweg 24 Zwolle, 1234 Zwolle

Activiteit

Omschrijving
Woningbouw Nieuwe Deventerweg 24 Zwolle

Datum berekening	Rekenjaar
12 juli 2016, 08:27	2016

Rekeninstellingen
Berekend met een straal van 10,0km rondom de bron(nen)

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	185,65 kg/j
NH3	33,52 kg/j

Depositie

Hectare met hoogste project-bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Provincie
-	-

Situatie 1
-

Toelichting

gebruiksfase plan Nieuwe Deventerweg 24 Zwolle

Locatie
Situatie 1

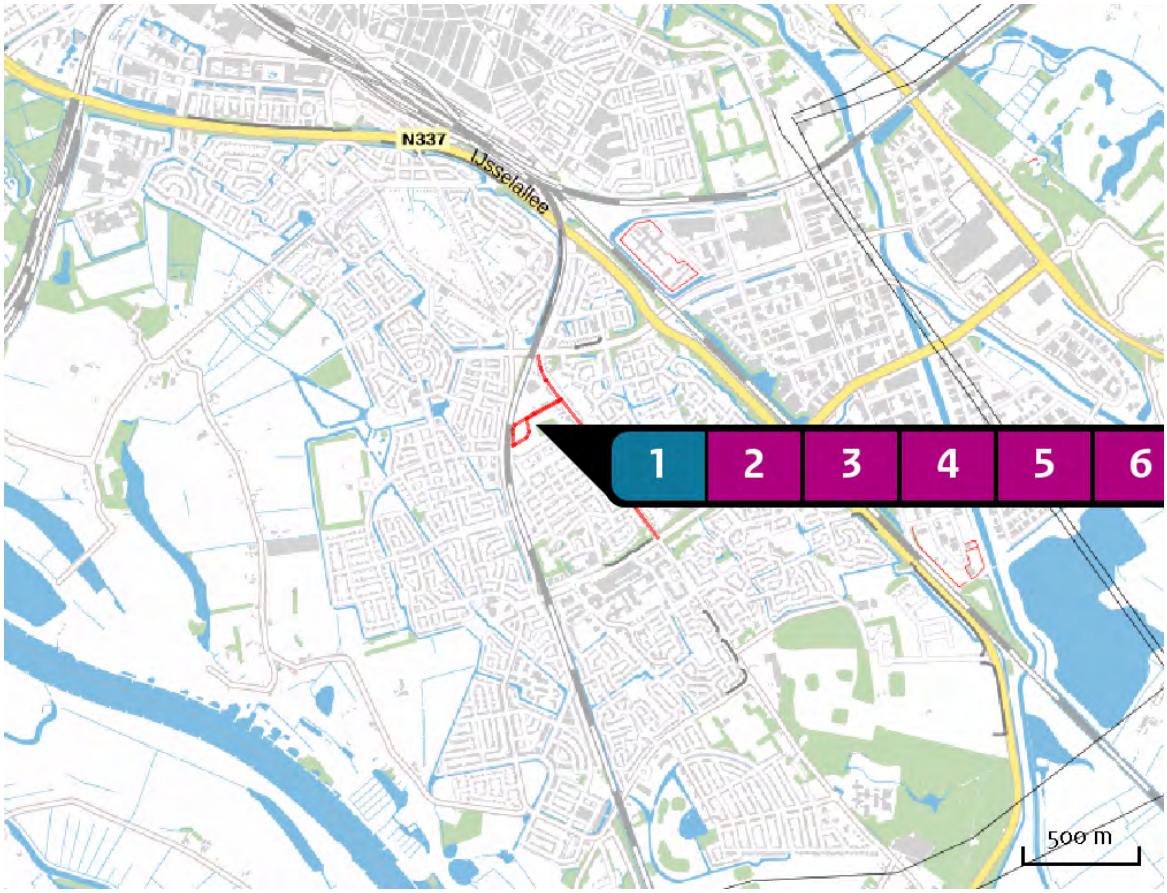

Emissie (per bron)
Situatie 1

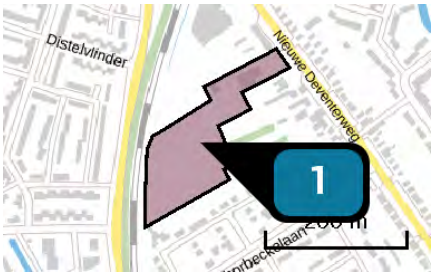

Naam	Ammoniak
Locatie (X,Y)	203833, 500448
Uitstoothoogte	40,0 m
Oppervlakte	1,8 ha
Spreiding	20,0 m
Warmteinhoud	0,220 MW
Temporele variatie	Standaard profiel industrie
NH3	28,50 kg/j

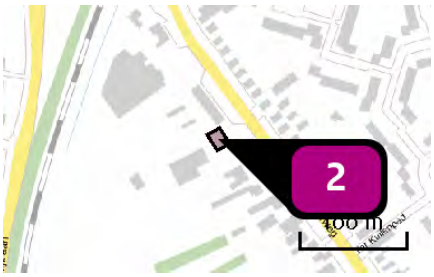

Naam: Appartementen
Locatie (X,Y): 203930, 500562
NOx: 9,99 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Appartement	9 appartementen	9,0	NOx	9,99 kg/j

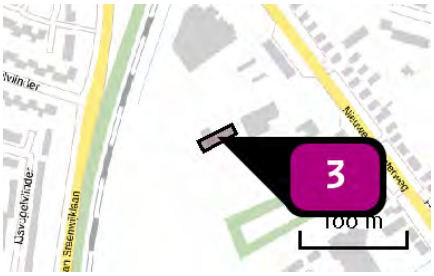

Naam: 6 onder 1 kap
Locatie (X,Y): 203862, 500520
NOx: 9,30 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Tussenwoning	6 onder 1 kap	6,0	NOx	9,30 kg/j

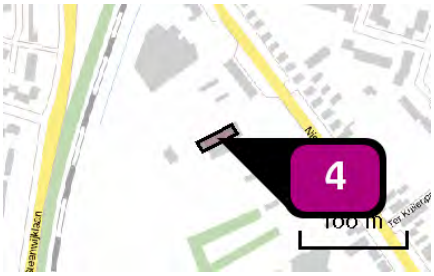

Naam: 6 onder 1 kap
Locatie (X,Y): 203897, 500538
NOx: 9,30 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Tussenwoning	6 onder 1 kap	6,0	NOx	9,30 kg/j

Naam 4 x 2 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203865, 500492
NOx 17,34 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Twee-onder-één-kap	4 x 2 onder 1 kap	8,0	NOx	17,34 kg/j

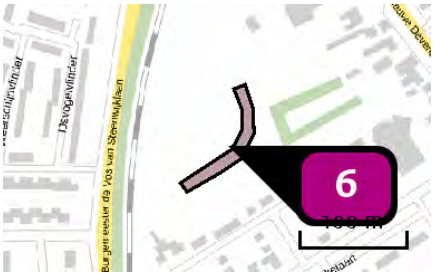

Naam 6 x 2 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203832, 500408
NOx 26,00 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Twee-onder-één-kap	6 x 2 onder 1 kap	12,0	NOx	26,00 kg/j

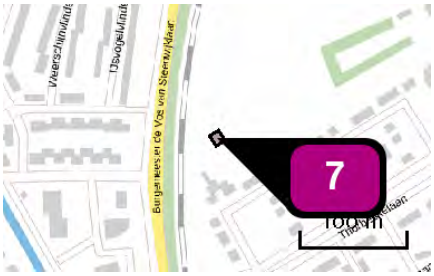

Naam vrijstaand
Locatie (X,Y) 203774, 500360
NOx 3,03 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Vrijstaande woning	vrijstaand	1,0	NOx	3,03 kg/j

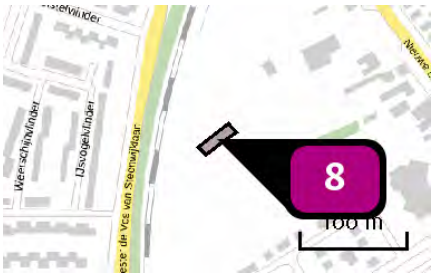

Naam 5 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203805, 500455
NOx 7,75 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Tussenwoning	5 onder 1 kap	5,0	NOx	7,75 kg/j

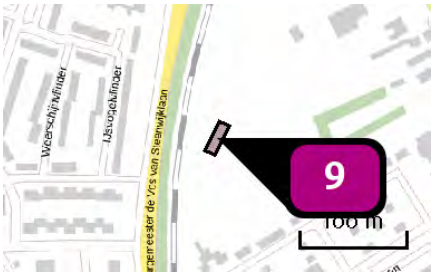

Naam 5 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203780, 500425
NOx 7,75 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Tussenwoning	5 onder 1 kap	5,0	NOx	7,75 kg/j

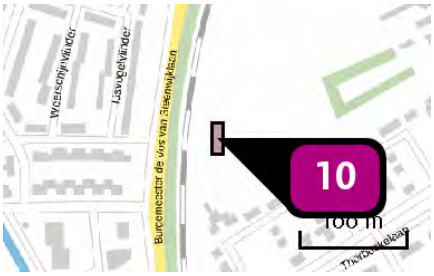

Naam 5 onder 1 kap
Locatie (X,Y) 203772, 500389
NOx 7,75 kg/j

Sector	Categorie	Omschrijving	Eenheden	Stof	Emissie
	Woningen (nieuwbouw): Tussenwoning	5 onder 1 kap	5,0	NOx	7,75 kg/j

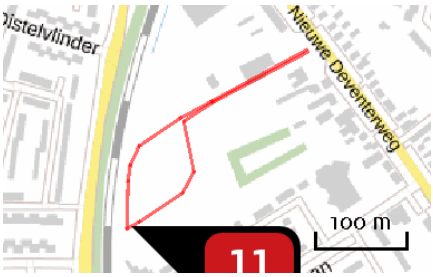

Naam	verkeer binnen plangebied
Locatie (X,Y)	203766, 500366
Uitstoothoogte	2,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NOx	57,92 kg/j
NH3	2,80 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	491,0	NOx	57,92 kg/j
			NH3	2,80 kg/j

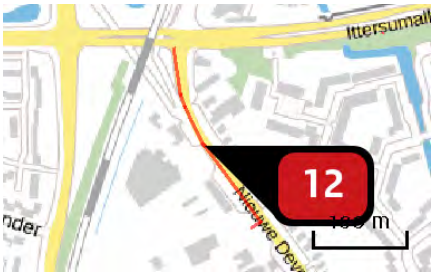

Naam	verkeer richting Ittersumallee
Locatie (X,Y)	203905, 500647
Uitstoothoogte	2,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NOx	6,83 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	246,0	NOx	6,83 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

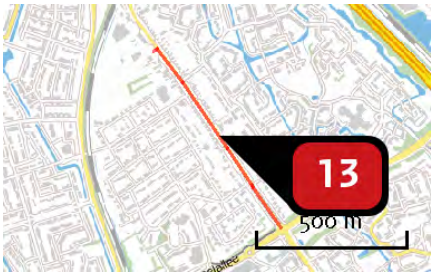

Naam	verkeer Oldeneelallee
Locatie (X,Y)	204178, 500275
Uitstoothoogte	2,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NOx	22,68 kg/j
NH3	1,70 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	246,0	NOx	22,68 kg/j
			NH3	1,70 kg/j

Depositie natuur-gebieden

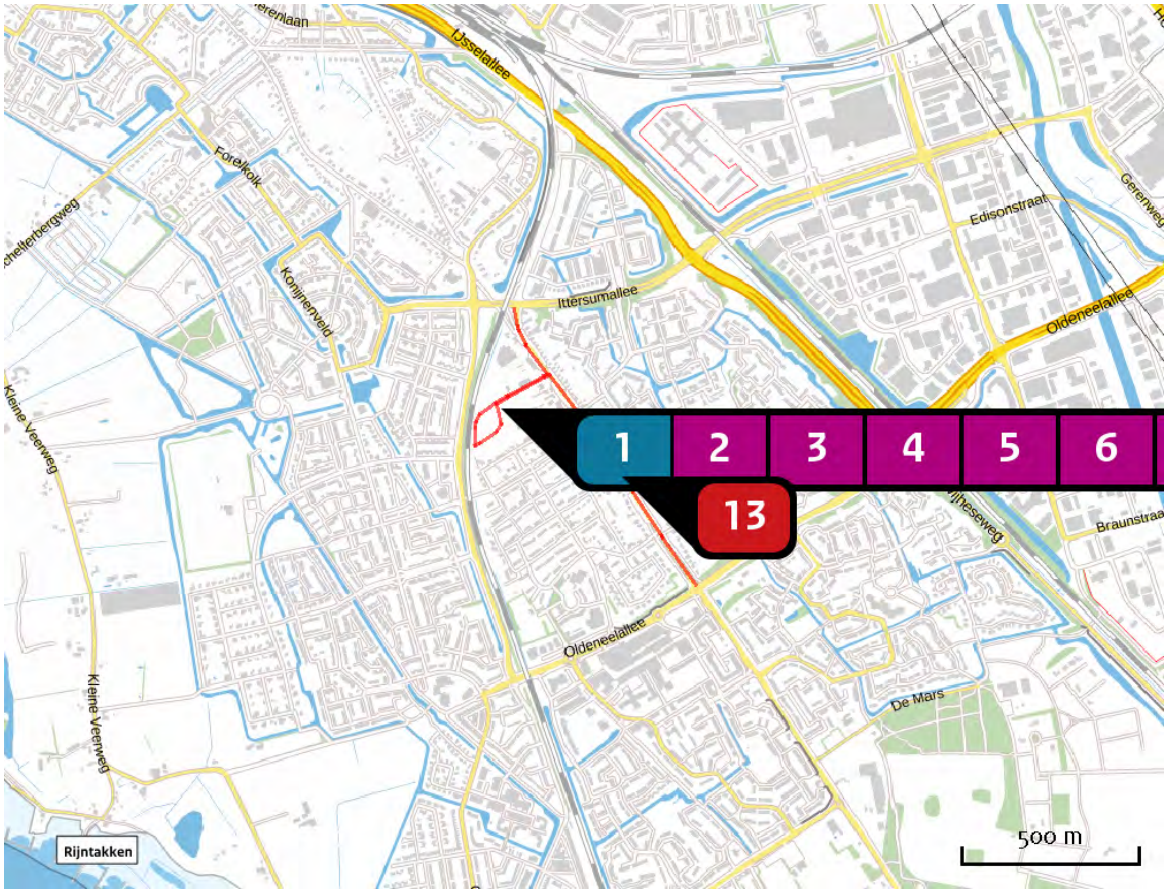

Hoogste projectbijdrage

Hoogste projectbijdrage per natuurgebied

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Beschermd natuurgebied
- Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn
- Habitatrichtlijn, Beschermd natuurgebied
- Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied
- Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied

Rekenpunten

	Label	Positie	Projectdepositie	Totale depositie	Afstand tot dichtstbijzijnde bron
a	Olde Maten & Veerslootslanden (12 km)	203783, 513241	0,00	1.417,60	12,5 km
b	Veluwe (4 km)	200550, 497886	0,01	1.902,61	4.029 m
c	Rijntakken (1 km)	203049, 499143	0,02	2.426,02	1.379 m
d	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht (4 km)	206769, 504109	0,01	2.189,01	4.435 m
e	BUITENPLAATS VOSBERGEN (10 km)	200538, 490214	0,00	1.688,40	10,5 km

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2015.1_20160514_90ad58c36e
Database	versie 2015.1_20160514_90ad58c36e

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-0

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Zutphenseweg 31D
7418 AH DEVENTER
Postbus 321
7400 AH DEVENTER
T. 06 22 99 03 12
E. christel.schellingen@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Bijlage 5 Bodem

Memo

memonummer	01
datum	8 juli 2016
aan	Roy Welhuis
van	Bert Harmelink
project	Verkennend bodemonderzoek Nieuwe Deventerweg 24 Zwolle
projectnr.	0408312.00
betreft	Resultaten bodemonderzoek

Hallo Roy,

Hierbij ontvang je de resultaten van het uitgevoerde verkennend bodemonderzoek op het perceel Nieuwe Deventerweg 24 te Zwolle.

Onderstaande een samenvatting van de werkzaamheden en de resultaten ervan.

- Historisch onderzoek:
  - Op basis van het historisch onderzoek blijkt dat van deze locatie geen gegevens bekend zijn ten zien van uitgevoerde bodemonderzoeken.
  - Van de locatie zijn geen gegevens bekend omtrent bodembedreigende activiteiten.
  - Nabij de onderzoekslocatie zijn op de percelen Nieuwe Deventerweg 6 en 30 zijn in het verleden bodemverontreinigingen aangetoond. Deze zijn in voldoende mate gesaneerd, waarbij wij er vanuit gaan dat deze geen negatieve invloed hebben gehad op de bodemkwaliteit van de onderzoeklocatie.
  - Op basis van de bodemkwaliteitskaart Gemeente Zwolle is de locatie ingedeeld in de bodemfunctieklasse Wonen. Op basis van de ontgraving- ten toepassingskaart is de oostzijde van de locatie (globaal de voortuin) aangemerkt als Klasse wonen en het overige terrein als Landbouw en natuur.
  - De locatie is niet gelegen in een grondwater of drinkwaterbeschermingsgebied.

- Veldwerk:
  - Tijdens het veldwerk zijn enkele mogelijk bodembedreigende activiteiten waargenomen. Deze betreffen:
    - Op het weilandperceel is een vm. toegangsweg naar een voormalige spoorwegovergang (ten westen van het terrein) aangetroffen. Deze is wat verhoogd in het veld zichtbaar.
    - Het toegangspad langs het huis en het achter terrein zijn halfverhard met ondermeer grind, puin en gebroken asfalt.
    - Ten zuidwesten van de schuur is een stenen lekbak met olievaten aangetroffen. Deze bak is op de zuidwesthoek lek.
    - In de loods is een olievlek op de klinkers waargenomen.
    - Op het maaiveld van het erf zijn stukjes asbestverdacht plaatmateriaal aangetroffen. Per locatie betrof het materiaal van zintuigelijk verschillend samenstellingen. Derhalve zijn deze indicatief separaat bemonsterd (RE01, RE02 en RE03). De situering is weergegeven op de tekening.
  - De profiel beschrijvingen en tabel met zintuigelijke waarnemingen zijn opgenomen in de bijlage. Ter plaatse van de vm. toegangsweg op het achter terrein zijn de boringen 15, 16 en 18 gestaakt als gevolg van puin, ballast en kolengruis.

- Ter plaatse van de boringen 23 en 23a is een zwakke olie op water reactie waargenomen. Verder zijn bij de boringen 21 en 22 sporen kolengruis aangetroffen.
- De boringen 24, 25, 26 en 27 waren gepland in het toegangspad en het erf. Deze zijn nog niet uitgevoerd, naar aanleiding van het aantreffen van de halfverharding met asbestverdacht plaatmateriaal op het maaiveld.

- Beknopte beschrijving resultaten onderzoek:
  - Op basis van de zintuigelijke waarnemingen zijn 3 monsters geselecteerd op analyse van minerale olie en vluchtige aromaten. Uit de analyseresultaten blijk dat bij monster 021 een overschrijding van de achtergrondwaarde is aangetoond aan tolueen en betreft klasse Industrie (BBK). Bij monster 023 is een overschrijding van de achtergrondwaarden voor minerale olie aangetoond. Dit betreft eveneens klasse Industrie (BBK).
  - Op basis van de zintuigelijke waarnemingen en de ruimtelijke verdeling van de boorpunten zijn 6 mengmonsters samengesteld voor analyse op het standaardpakket.
    - Bij het onverdachte terreindeel van het weiland zijn in mengmonster MM02 verhoogde gehalten ten opzichte van de achtergrondwaarde voor enkele zware metalen aangetoond. De index is echter kleiner dan 0,5. Derhalve is hierbij geen aanvullend onderzoek benodigd.
    - Bij het vm. toegangspad naar de vm. spoorwegovergang zijn in MM03 eveneens verhoogde gehalten ten opzichte van de achtergrondwaarde voor enkele zware metalen en PAK aangetoond. De index is echter kleiner dan 0,5. Derhalve is hierbij in het kader van de WBB geen aanvullend onderzoek benodigd. Op basis van BBK betreft deze laag echter klasse Industrie. Hiermee voldoet dit niet aan de vastgestelde bodemfunctieklasse Wonen.
    - Aangezien bij het vm. toegangspad naar de vm. spoorwegovergang een puin-, ballast- en kolengruis houdende laag is aangetroffen is deze laag verdacht ten aanzien van asbest.
    - Op het erf bij MM04 zijn verhoogde gehalten ten opzichte van de achtergrondwaarde voor Nikkel en minerale olie aangetoond. De index is echter kleiner dan 0,5. Derhalve is hierbij in het kader van de WBB geen aanvullend onderzoek benodigd. Op basis van BBK betreft deze laag Niet Toepasbaar op basis van minerale olie. De gehalten zijn lager dan de interventiewaarde. Hiermee wordt niet voldaan aan de vastgestelde bodemfunctieklasse Wonen.
    - In de ondergrond is alleen bij MM05 een verhoogde gehalte ten opzichte van de achtergrondwaarde voor Nikkel aangetoond. De index is echter kleiner dan 0,5.
  - Het indicatief verzamelde asbestverdachte plaatmateriaal is onderzocht op de aanwezigheid van asbest. Hieruit blijkt dat alle 3 monsters chrysotiel asbest (10-15 %) bevatten. De monsters RE1 en RE3 bevatten tevens crocidoliet asbest (2 – 5 %). Hiermee is de halfverharding bij het toegangspad en erf verdacht ten aanzien van asbest.
  - In het grondwater van peilbuis 008 zijn verhoogde gehalten ten opzichte van de achtergrondwaarde voor Barium en Kwik aangetoond. De index is echter kleiner dan 0,5. Derhalve is hierbij geen aanvullend onderzoek benodigd. Bij de overige 2 peilbuizen zijn geen verhoogde gehalten ten opzichte van de achtergrondwaarde aangetoond.

- Conclusies
  - Aangezien de locatie binnen de bodemfunctieklasse wonen valt, wordt geadviseerd om de aangetroffen tolueen en minerale olieverontreiniging (klasse industrie) in de grond nader te onderzoeken naar de omvang in zowel horizontale als verticale richting ter afperking van de overschrijding van de klasse Wonen.
  - Aangezien bij het vm. toegangspad naar de vm. spoorwegovergang een puin-, ballast- en kolengruis houdende laag is aangetroffen wordt hierbij een verkennend of direct een nader asbestonderzoek geadviseerd conform de NEN5897. In combinatie met een nader asbestonderzoek kan meteen aanvullend onderzoek verricht worden naar de omvang van de bodemverontreiniging met overschrijding van de klasse Industrie. Tevens kan de omvang van de laag met bodemvreemd materiaal in beeld worden gebracht.

- Om vast te stellen of de halfverharding bij het toegangspad en het erf asbesthoudend is wordt hierbij een nader asbestonderzoek geadviseerd conform de NEN5897. In combinatie met het asbestonderzoek kan tevens het milieuhygiënische bodemonderzoek conform de NEN-5740 worden uitgevoerd. Hierbij kan tevens de omvang van de halfverharding worden bepaald.
- Ten behoeve van de toekomstige terreininrichting is aanvullend onderzoek naar de omvang van de verontreiniging met overschrijding van de klasse wonen op reeds onderzochte deel van het erf nodig om de omvang hiervan in beeld te brengen. Ook kan overwogen worden om bij de herinrichting de betreffende bodemlaag separaat op basis van bodemsoort en zintuigelijke waarnemingen te ontgraven en in depot te plaatsen. Middels een Partijkeuring kan dan de hergebruiksmogelijkheden bepaald worden.
- Bij de ondergrond is geen aanvullend onderzoek benodigd.
- Op basis van de resultaten van het uitgevoerde grondwateronderzoek is geen aanvullend onderzoek benodigd.

Bijlagen:

- Tekening 408312-S1
- Boorprofiel beschrijvingen
- Tabellen:
  - Zintuiglijke waarnemingen
  - Meting grondwater
  - Monsterselectie
  - Overschrijdingstabellen grond en grondwater
  - Gemeten gehalten en beoordeling WBB grond en grondwater
  - Gemeten gehalten en beoordeling BBK grond
  - Analysecertificaten asbestonderzoek

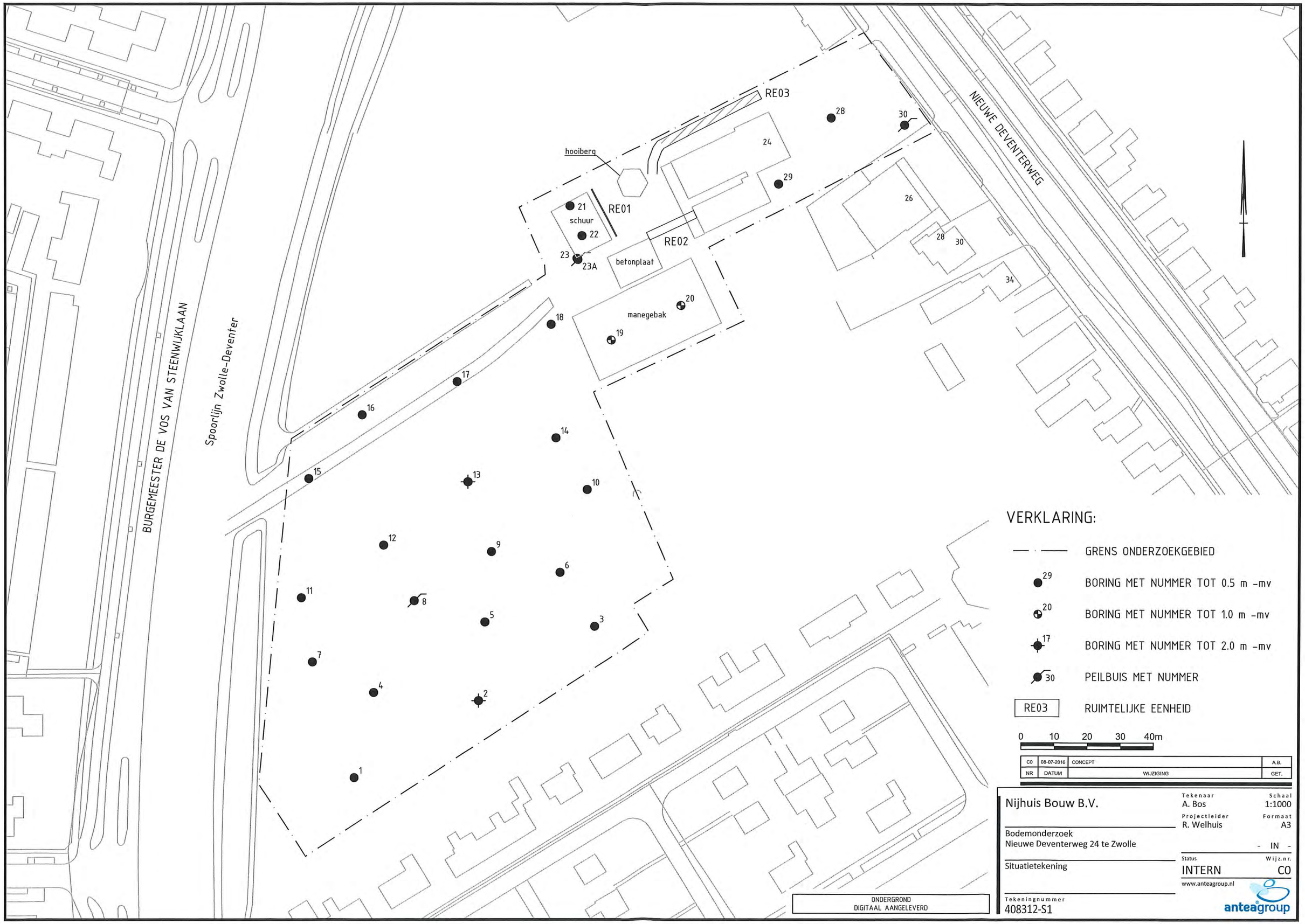

VERKLARING:

- GRENS ONDERZOEKGEBIED
- BORING MET NUMMER TOT 0.5 m -mv
- BORING MET NUMMER TOT 1.0 m -mv
- BORING MET NUMMER TOT 2.0 m -mv
- PEILBUIS MET NUMMER
- RE03 RUIMTELIJKE EENHEID

0 10 20 30 40m

NR	DATUM	WIJZIGING	GET.
C0	08-07-2016	CONCEPT	A.B.

Nijhuis Bouw B.V.

Bodemonderzoek
Nieuwe Deventerweg 24 te Zwolle

Situatietekening

Tekeningnummer
408312-S1

Tekenaar: A. Bos
Projectleider: R. Welhuis
Schaal: 1:1000
Formaat: A3
- IN -
Status: INTERN
Wijz.nr.: C0

www.anteagroup.nl

anteagroup

R:\00405000\00408312\Milieuonderzoek\Acad\408312-S1.dwg

Projectcode: 408312-01

Projectnaam: Nieuwe Deventerweg 24 te Zwolle

Boring: 001

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203786441,00
Y: 500355082,00

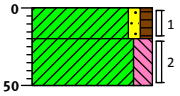

0 (20) 20 (30) 50

Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor

Klei, matig siltig, sporen roest, neutraalbeige, Edelmanboor

Boring: 002

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203823888,00
Y: 500378394,00

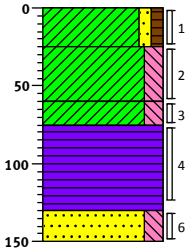

0 (25) 25 (35) 60 (15) 75 (55) 130 (20) 150

Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor

Klei, matig siltig, sporen roest, neutraalbeige, Edelmanboor

Klei, matig siltig, lichtgrijs, Edelmanboor

Veen, mineraalarm, donkerbruin, Edelmanboor

Zand, matig fijn, matig siltig, donkergrijs, Edelmanboor

Boring: 003

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203858823,00
Y: 500400876,00

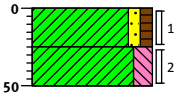

0 (25) 25 (25) 50

Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor

Klei, matig siltig, sporen roest, neutraalbeige, Edelmanboor

Boring: 004

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203792284,00
Y: 500380852,00

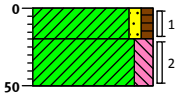

0 (20) 20 (30) 50

Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor

Klei, matig siltig, sporen roest, neutraalbeige, Edelmanboor

Boring: 005

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203825742,00
Y: 500402173,00

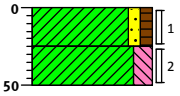

0 (25) 25 (25) 50

Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor

Klei, matig siltig, sporen roest, neutraalbeige, Edelmanboor

Boring: 006

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203848453,00
Y: 500417194,00

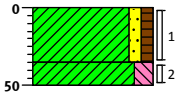

0 (35) 35 (15) 50

Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor

Klei, matig siltig, sporen roest, neutraalbeige, Edelmanboor

Projectleider: Bert Harmelink

Schaal 1: 50

getekend volgens NEN 5104

Projectcode: 408312-01

Projectnaam: Nieuwe Deventerweg 24 te Zwolle

Boring: 007

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203773694,00
Y: 500390092,00

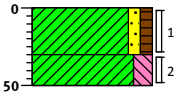

0
(30) Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
30
(20) Klei, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalbeige, Edelmanboor
50

Boring: 008

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203804396,00
Y: 500408603,00

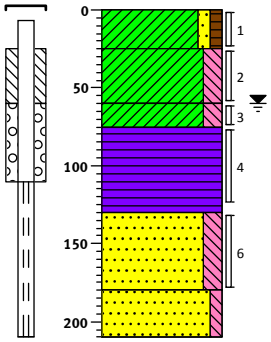

0
(25) Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
25
(35) Klei, matig siltig, sporen roest, neutraalbeige, Edelmanboor
60
(15) Klei, matig siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
75
(55) Veen, mineraalarm, donkerbruin, Edelmanboor
130
(50) Zand, matig fijn, matig siltig, donkergrijs, Edelmanboor
180
(30) Zand, matig grof, zwak siltig, neutraalgrijs, Zuigerboor handmatig
210

Boring: 009

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203827670,00
Y: 500423468,00

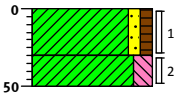

0
(30) Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
30
(20) Klei, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalbeige, Edelmanboor
50

Boring: 010

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203856543,00
Y: 500442249,00

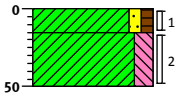

0
(15) Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
15
(35) Klei, matig siltig, sporen roest, neutraalbeige, Edelmanboor
50

Boring: 011

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203770339,00
Y: 500409505,00

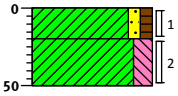

0
(20) Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
20
(30) Klei, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalbeige, Edelmanboor
50

Boring: 012

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203795239,00
Y: 500425437,00

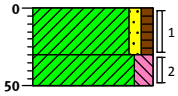

0
(30) Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
30
(20) Klei, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalbeige, Edelmanboor
50

Projectleider: Bert Harmelink

Schaal 1: 50

getekend volgens NEN 5104

Projectcode: 408312-01

Projectnaam: Nieuwe Deventerweg 24 te Zwolle

Boring: 013

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203820665,00
Y: 500444595,00

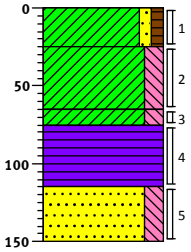

0 (25) 25 Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
(40) Klei, matig siltig, sporen roest, neutraalbeige, Edelmanboor
(10) 75 Klei, matig siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
(40) 115 Veen, mineraalarm, donkerbruin, Edelmanboor
(35) 150 Zand, matig fijn, matig siltig, donkergrijs, Edelmanboor

Boring: 014

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203847192,00
Y: 500457897,00

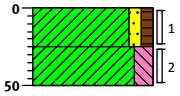

0 (25) 25 Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
(25) 50 Klei, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalbeige, Edelmanboor

Boring: 015

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203772567,00
Y: 500445574,00

0 (20) 20 Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk puinhoudend, sterk ballasthoudend, matig kolengruishoudend, donker zwartgrijs, Edelmanboor, bor. gestaakt

Boring: 016

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203788806,00
Y: 500464859,00

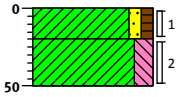

0 (20) 20 Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
(30) 50 Klei, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraalbeige, Edelmanboor

Boring: 017

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203817429,00
Y: 500474918,00

0 (20) 20 Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk ballasthoudend, sporen puin, sterk kolengruishoudend, donker zwartgrijs, Edelmanboor, bor. gestaakt

Boring: 018

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203845748,00
Y: 500492245,00

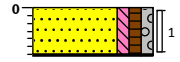

0 (30) (1) Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, sporen slakken, Edelmanboor
Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk puinhoudend, sterk slakhoudend, donkergrijs, Edelmanboor, bor. gestaakt

Boring: 019

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203863717,00
Y: 500487464,00

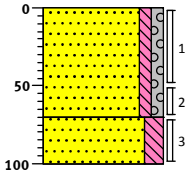

0 (70) 70 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, sporen kolengruis, neutraal geelgrijs, Edelmanboor
(30) 100 Zand, matig fijn, matig siltig, donkergrijs, Edelmanboor

Boring: 020

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203884802,00
Y: 500497923,00

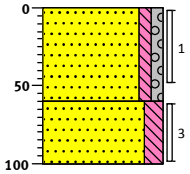

0 (60) 60 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, sporen kolengruis, neutraal geelgrijs, Edelmanboor
(40) 100 Zand, matig fijn, matig siltig, donkergrijs, Edelmanboor

Projectleider: Bert Harmelink

Schaal 1: 50

getekend volgens NEN 5104

Projectcode: 408312-01

Projectnaam: Nieuwe Deventerweg 24 te Zwolle

Boring: 021

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203851420,00
Y: 500528050,00

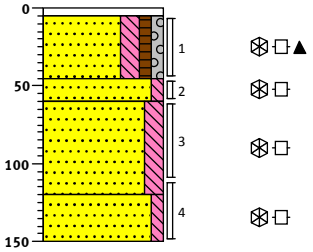

(5)		Tegel met olievlekken
(40)		Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, zwak grindig, zwak kolengruishoudend, geen olie-water reactie, pid (0), neutraalbeige, Edelmanboor, geroerd profiel
45	(15)	
60	(60)	Zand, matig fijn, zwak siltig, geen olie-water reactie, pid (0), beige, Edelmanboor
120	(30)	Zand, zeer fijn, matig siltig, geen olie-water reactie, pid (0), neutraalbeige, Edelmanboor
150		Zand, matig fijn, zwak siltig, geen olie-water reactie, pid (0), licht grijsbeige, Edelmanboor

Boring: 022

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203854990,00
Y: 500518970,00

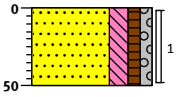

0		
(50)		Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, zwak grindig, brokken klei, geen olie-water reactie, pid (0), neutraalbeige, Edelmanboor, geroerd profiel
50		

Boring: 023

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203853508,00
Y: 500512169,00

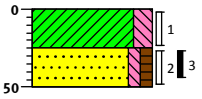

0		
(25)		Klei, matig siltig, licht grijsbruin, Edelmanboor
25	(25)	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwakke olie-water reactie, pid (0), donkergrijs, Edelmanboor, gestaakt op puin/fundering?
50		

Boring: 023a

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203853762,00
Y: 500511771,00

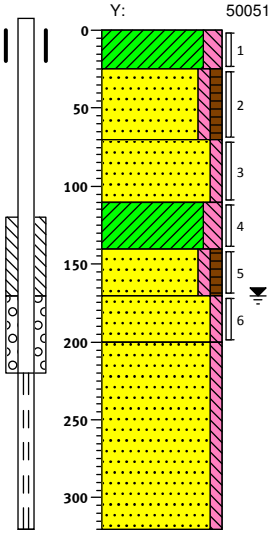

0		
(25)		Klei, matig siltig, licht grijsbruin, Edelmanboor
25	(45)	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwakke olie-water reactie, pid (0), donkergrijs, Edelmanboor
70	(40)	Zand, zeer fijn, zwak siltig, lichtbeige, Edelmanboor
110	(30)	Klei, matig siltig, neutraalgrijs, Edelmanboor
140	(30)	Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak veenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
170	(30)	Zand, matig fijn, zwak siltig, neutraalgeel, Edelmanboor
200		Zand, zeer fijn, zwak siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
	(120)	
320		

Boring: 028

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203930090,00
Y: 500554643,00

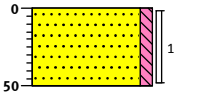

0		
(50)		Zand, zeer fijn, zwak siltig, neutraal beigegeel, Edelmanboor
50		

Boring: 029

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203914254,00
Y: 500534672,00

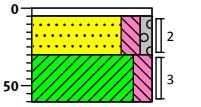

(5)		
(25)		Tegel
30	(30)	Zand, matig fijn, matig siltig, zwak grindig, neutraalbeige, Edelmanboor, geroerd profiel
60		Klei, matig siltig, sterk zandhoudend, beige, Edelmanboor, geroerd profiel

Projectleider: Bert Harmelink

Schaal 1: 50

getekend volgens NEN 5104

Projectcode: 408312-01

Projectnaam: Nieuwe Deventerweg 24 te Zwolle

Boring: 030

Datum: 21-06-2016
Boormeester: Gerhard Nijhof
X: 203952029,00
Y: 500552495,00

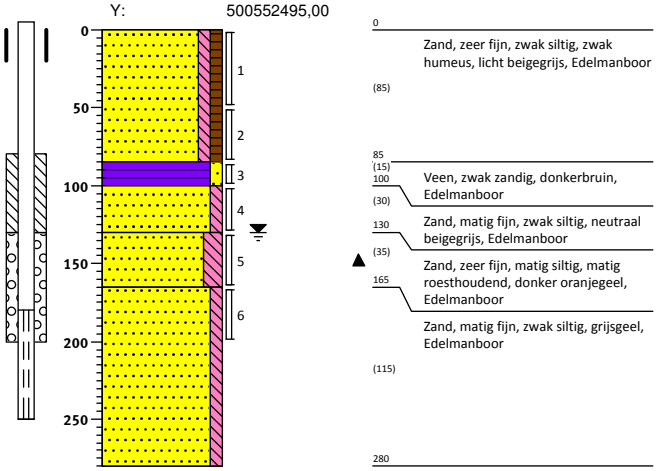

0
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, licht beigegrijs, Edelmanboor
(85)
85
(15)
100
Veen, zwak zandig, donkerbruin, Edelmanboor
(30)
130
Zand, matig fijn, zwak siltig, neutraal beigegrijs, Edelmanboor
(35)
165
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig roesthoudend, donker oranjegeel, Edelmanboor
Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsgeel, Edelmanboor
(115)
280

Projectleider: Bert Harmelink

Schaal 1: 50

getekend volgens NEN 5104

Tabel 1: Zintuiglijk waargenomen bijzonderheden

Boring	Diepte boring (m -mv)	Traject (m -mv)	Grondsoort	Waargenomen bijzonderheden
001	0,50	0,20 - 0,50	Klei	sporen roest
002	1,50	0,25 - 0,60	Klei	sporen roest
003	0,50	0,25 - 0,50	Klei	sporen roest
004	0,50	0,20 - 0,50	Klei	sporen roest
005	0,50	0,25 - 0,50	Klei	sporen roest
006	0,50	0,35 - 0,50	Klei	sporen roest
007	0,50	0,30 - 0,50	Klei	zwak roesthoudend
008	2,10	0,25 - 0,60	Klei	sporen roest
009	0,50	0,30 - 0,50	Klei	zwak roesthoudend
010	0,50	0,15 - 0,50	Klei	sporen roest
011	0,50	0,20 - 0,50	Klei	zwak roesthoudend
012	0,50	0,30 - 0,50	Klei	zwak roesthoudend
013	1,50	0,25 - 0,65	Klei	sporen roest
014	0,50	0,25 - 0,50	Klei	zwak roesthoudend
015	0,20	0,00 - 0,20	Zand	sterk puinhoudend, sterk ballasthoudend, matig kolengruishoudend, bor. gestaakt
016	0,50	0,20 - 0,50	Klei	zwak roesthoudend
017	0,20	0,00 - 0,20	Zand	sterk ballasthoudend, sporen puin, sterk kolengruishoudend, bor. gestaakt
018	0,31	0,00 - 0,30	Zand	sporen puin, sporen slakken
		0,30 - 0,31	Zand	sterk puinhoudend, sterk slakhoudend, bor. gestaakt
019	1,00	0,00 - 0,70	Zand	sporen kolengruis
020	1,00	0,00 - 0,60	Zand	sporen kolengruis
021	1,50	0,00 - 0,05		tegel met olievlekken
		0,05 - 0,45	Zand	zwak kolengruishoudend, geen olie-water reactie, geroerd profiel
		0,45 - 0,60	Zand	geen olie-water reactie
		0,60 - 1,20	Zand	geen olie-water reactie
		1,20 - 1,50	Zand	geen olie-water reactie
022	0,50	0,00 - 0,50	Zand	geen olie-water reactie, geroerd profiel
023	0,50	0,25 - 0,50	Zand	zwakke olie-water reactie, gestaakt op puin/fundering?
023a	3,20	0,25 - 0,70	Zand	zwakke olie-water reactie
029	0,60	0,00 - 0,05		tegel
		0,05 - 0,30	Zand	geroerd profiel
		0,30 - 0,60	Klei	geroerd profiel
030	2,80	1,30 - 1,65	Zand	matig roesthoudend

Tabel 2: Metingen grondwater

Peilbuis	Filterdiepte (m -mv)	Grondwater-stand (m -mv)	pH (-)	EC (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
008	1,10 - 2,10	0,39	6,3	610	3,42
023a	2,20 - 3,20	1,62	6,5	320	4,04
030	1,80 - 2,50	1,27	6,2	210	37,25

Tabel 3: Monsterselectie

Analyse-monster	Traject (m -mv)	Deelmonsters	Analysepakket
021 (5-45)	0,05 - 0,45	021 (0,05 - 0,45)	BTEXN + Minerale olie GC, Organische stof (gloeirest)
023 (25-45)	0,25 - 0,45	023 (0,25 - 0,45)	BTEXN + Minerale olie GC, Organische stof (gloeirest)
023a (25-70)	0,25 - 0,70	023a (0,25 - 0,70)	BTEXN + Minerale olie GC, Organische stof (gloeirest)
MM01	0,00 - 0,30	001 (0,00 - 0,20) 002 (0,00 - 0,25) 003 (0,00 - 0,25) 005 (0,00 - 0,25) 007 (0,00 - 0,30) 008 (0,00 - 0,25) 010 (0,00 - 0,15)	Standaardpakket grond inclusief lutum en organisch stof
MM02	0,00 - 0,30	011 (0,00 - 0,20) 012 (0,00 - 0,30) 013 (0,00 - 0,25) 014 (0,00 - 0,25) 016 (0,00 - 0,20)	Standaardpakket grond inclusief lutum en organisch stof
MM03	0,00 - 0,30	015 (0,00 - 0,20) 017 (0,00 - 0,20) 018 (0,00 - 0,30)	Standaardpakket grond inclusief lutum en organisch stof
MM04	0,00 - 0,50	019 (0,00 - 0,50) 020 (0,00 - 0,50) 022 (0,00 - 0,50) 028 (0,00 - 0,50) 029 (0,05 - 0,30) 030 (0,00 - 0,50)	Standaardpakket grond inclusief lutum en organisch stof
MM05	0,20 - 0,65	002 (0,25 - 0,60) 008 (0,25 - 0,60) 013 (0,25 - 0,65) 016 (0,20 - 0,50)	Standaardpakket grond inclusief lutum en organisch stof
MM06	0,50 - 1,00	019 (0,70 - 1,00) 020 (0,60 - 1,00) 030 (0,50 - 0,85)	Standaardpakket grond inclusief lutum en organisch stof

Tabel 4: Overschrijdingstabel grond

Analyse-monster	Traject (m -mv)	> AW (+index)	> I (+index)
021 (5-45)	0,05 - 0,45	Tolueen (-)	-
023 (25-45)	0,25 - 0,45	Minerale olie C10 - C40 (0,01)	-
023a (25-70)	0,25 - 0,70	-	-
MM01	0,00 - 0,30	-	-
MM02	0,00 - 0,30	Nikkel [Ni] (0,03) Koper [Cu] (0,09) Zink [Zn] (0,03) Lood [Pb] (0,03)	-
MM03	0,00 - 0,30	Kobalt [Co] (0,07) Nikkel [Ni] (0,46) Koper [Cu] (0,41) Lood [Pb] (0,01) PAK 10 VROM (-)	-
MM04	0,00 - 0,50	PCB (som 7) (0,26) Minerale olie C10 - C40 (0,2) Nikkel [Ni] (0,15)	-
MM05	0,20 - 0,65	Nikkel [Ni] (-)	-
MM06	0,50 - 1,00	-	-

> AW : > Achtergrondwaarde
> I : > Interventiewaarde
Index : (GSSD - AW) / (I - AW)

Tabel 5: Overschrijdingstabel grondwater

Peilbuis	Filterdiepte (m -mv)	> S (+index)	> I (+index)
008	1,10 - 2,10	Barium [Ba] (0,12) Kwik [Hg] (0,11)	-
023a	2,20 - 3,20	-	-
030	1,80 - 2,50	-	-

> S : > Streefwaarde
> I : > Interventiewaarde
Index : (GSSD - S) / (I - S)

Tabel 6: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		021 (5-45)			023 (25-45)			023a (25-70)		
Certificaatcode		2016073285			2016073285			2016073285		
Boring(en)		021			023			023a		
Traject (m -mv)		0,05 - 0,45			0,25 - 0,45			0,25 - 0,70		
Humus	% ds	16			15			14		
Lutum	% ds	25			25			25		
Datum van toetsing		8-7-2016			8-7-2016			8-7-2016		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
Grondsoort		Zand			Zand			Zand		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Barium [Ba]	mg/kg ds									
Cadmium [Cd]	mg/kg ds									
Kobalt [Co]	mg/kg ds									
Koper [Cu]	mg/kg ds									
Kwik [Hg]	mg/kg ds									
Lood [Pb]	mg/kg ds									
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds									
Nikkel [Ni]	mg/kg ds									
Zink [Zn]	mg/kg ds									
AROMATISCHE VERBINDINGEN										
Benzeen	mg/kg ds	0,11	0,07	-0,14	<0,05	<0,02	-0,2	<0,05	<0,03	-0,19
Tolueen	mg/kg ds	**0,41**	**0,26**	**0**	<0,05	<0,02	-0,01	<0,05	<0,03	-0,01
Ethylbenzeen	mg/kg ds	<0,05	<0,02	-0	<0,05	<0,02	-0	<0,05	<0,03	-0
ortho-Xyleen	mg/kg ds	0,12	0,08		<0,05	<0,02		<0,05	<0,03	
meta-/para-Xyleen (som)	mg/kg ds	0,28	0,18		<0,05	<0,02		<0,05	<0,03	
Xylenen (som)	mg/kg ds		0,25	-0,01		<0,048	-0,02		<0,050	-0,02
Xylenen (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,4			0,07			0,07		
BTEX (som)	mg/kg ds	0,93	0,93 (6)		<0,25	0,18 (6)		<0,25	0,18 (6)	
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	mg/kg ds		0,60 (2)			<0,12 (2)			<0,13 (2)	
PAK										
Naftaleen	mg/kg ds									
Naftaleen	mg/kg ds	0,17	0,11		<0,01	<0,00		<0,01	<0,01	
Fenanthreen	mg/kg ds									
Anthraceen	mg/kg ds									
Fluorantheen	mg/kg ds									
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds									
Chryseen	mg/kg ds									
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds									
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds									
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds									
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds									
PAK 10 VROM	mg/kg		0,11 (2)	-0,04		<0,0048 (2)	-0,04		<0,0050 (2)	-0,04
PAK 10 VROM	mg/kg ds									

Grondmonster		021 (5-45)			023 (25-45)			023a (25-70)		
Certificaatcode		2016073285			2016073285			2016073285		
Boring(en)		021			023			023a		
Traject (m -mv)		0,05 - 0,45			0,25 - 0,45			0,25 - 0,70		
Humus	% ds	16			15			14		
Lutum	% ds	25			25			25		
Datum van toetsing		8-7-2016			8-7-2016			8-7-2016		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds									
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	4,5	2,8 (6)		<3	1 (6)		<3	2 (6)	
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	13	8 (6)		6,3	4,3 (6)		<5	3 (6)	
Minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	17	11 (6)		21	14 (6)		12	9 (6)	
Minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	43	27 (6)		210	144 (6)		77	55 (6)	
Minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	24	15 (6)		110	75 (6)		46	33 (6)	
Minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	6,9	4,3 (6)		36	25 (6)		18	13 (6)	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	110	69	-0,03	**380**	**260**	**0,01**	160	114	-0,02
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds	83,7			85			85,7		
Droge stof	% m/m	84,6	84,6 (6)		78	78 (6)		76,5	76,5 (6)	
Lutum	%									
Organische stof (humus)	%	16			15			14		
PCB`S										
PCB 28	mg/kg ds									
PCB 52	mg/kg ds									
PCB 101	mg/kg ds									
PCB 118	mg/kg ds									
PCB 138	mg/kg ds									
PCB 153	mg/kg ds									
PCB 180	mg/kg ds									
PCB (som 7)	mg/kg ds									
PCB (7) (som, 0.7 factor)	mg/kg ds									

Tabel 7: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		MM01			MM02			MM03		
Certificaatcode		2016074216			2016074216			2016074216		
Boring(en)		001, 002, 003, 005, 007, 008, 010			011, 012, 013, 014, 016			015, 017, 018		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,30			0,00 - 0,30			0,00 - 0,30		
Humus	% ds	10			9,2			9,8		
Lutum	% ds	13			12			3,9		
Datum van toetsing		8-7-2016			8-7-2016			8-7-2016		
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
Grondsoort		Klei			Klei			Zand		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Barium [Ba]	mg/kg ds	85	136 (6)		88	154 (6)		94	294 (6)	
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	0,38	0,42	-0,01	0,43	0,50	-0,01	<0,2	<0,2	-0,03
Kobalt [Co]	mg/kg ds	7,1	11,1	-0,02	8,2	14,0	-0,01	**9,4**	**27,4**	**0,07**
Koper [Cu]	mg/kg ds	18	22	-0,12	**41**	**54**	**0,09**	**65**	**101**	**0,41**
Kwik [Hg]	mg/kg ds	0,086	0,099	-0	0,085	0,101	-0	0,053	0,070	-0
Lood [Pb]	mg/kg ds	41	47	-0,01	**52**	**62**	**0,03**	**43**	**57**	**0,01**
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	15	22	-0,2	**23**	**37**	**0,03**	**26**	**65**	**0,46**
Zink [Zn]	mg/kg ds	84	111	-0,05	**110**	**156**	**0,03**	72	132	-0,01
AROMATISCHE VERBINDINGEN										
Benzeen	mg/kg ds									
Tolueen	mg/kg ds									
Ethylbenzeen	mg/kg ds									
ortho-Xyleen	mg/kg ds									
meta-/para-Xyleen (som)	mg/kg ds									
Xylenen (som)	mg/kg ds									
Xylenen (som, 0.7 factor)	mg/kg ds									
BTEX (som)	mg/kg ds									
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	mg/kg ds									
PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	<0,05	<0,03		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Naftaleen	mg/kg ds									
Fenanthreen	mg/kg ds	0,085	0,082		0,051	0,051		0,15	0,15	
Anthraceen	mg/kg ds	<0,05	<0,03		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Fluorantheen	mg/kg ds	0,21	0,20		0,096	0,096		0,27	0,27	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,11	0,11		0,058	0,058		0,18	0,18	
Chryseen	mg/kg ds	0,13	0,13		0,084	0,084		0,27	0,27	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,056	0,054		<0,05	<0,04		0,098	0,098	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,098	0,094		0,054	0,054		0,19	0,19	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,076	0,073		<0,05	<0,04		0,2	0,2	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,088	0,085		0,06	0,06		0,19	0,19	
PAK 10 VROM	mg/kg									
PAK 10 VROM	mg/kg ds		0,89	-0,02		0,54	-0,02		**1,6**	**0**
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,91			0,54			1,6		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	2 (6)		<3	2 (6)		<3	2 (6)	
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<5	3 (6)		<5	4 (6)		<5	4 (6)	
Minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	5,7	5,5 (6)		5,4	5,9 (6)		6,8	6,9 (6)	
Minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	11	11 (6)		14	15 (6)		24	24 (6)	
Minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	7,8	7,5 (6)		10	11 (6)		26	27 (6)	
Minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	<6	4 (6)		<6	5 (6)		16	16 (6)	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	<35	<24	-0,03	37	40	-0,03	78	80	-0,02
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m)	88,7			90			89,9		

Grondmonster		MM01		MM02		MM03	
Certificaatcode		2016074216		2016074216		2016074216	
Boring(en)		001, 002, 003, 005, 007, 008, 010		011, 012, 013, 014, 016		015, 017, 018	
Traject (m -mv)		0,00 - 0,30		0,00 - 0,30		0,00 - 0,30	
Humus	% ds	10		9,2		9,8	
Lutum	% ds	13		12		3,9	
Datum van toetsing		8-7-2016		8-7-2016		8-7-2016	
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde		Overschrijding Achtergrondwaarde		Overschrijding Achtergrondwaarde	
	ds						
Droge stof	% m/m	67	67 (6)	72	72 (6)	83,7	83,7 (6)
Lutum	%	13		12		3,9	
Organische stof (humus)	%	10		9,2		9,8	
PCB`S							
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,0038	0,0039
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,0022	0,0022
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,0019	0,0019
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001
PCB 138	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,0017	0,0017
PCB 153	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,002	0,002
PCB 180	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,0019	0,0019
PCB (som 7)	mg/kg ds		<0,0047 -0,02		<0,0053 -0,02		0,014 -0,01
PCB (7) (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,0049		0,0049		0,014	

Tabel 8: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		MM04			MM05			MM06		
Certificaatcode		2016074216			2016074216			2016074216		
Boring(en)		019, 020, 022, 028, 029, 030			002, 008, 013, 016			019, 020, 030		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50			0,20 - 0,65			0,50 - 1,00		
Humus	% ds	3,3			3,7			2,4		
Lutum	% ds	3,2			34			2,0		
Datum van toetsing		8-7-2016			8-7-2016			8-7-2016		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
Grondsoort		Zand			Klei			Zand		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Barium [Ba]	mg/kg ds	48	162 (6)		200	153 (6)		25	97 (6)	
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	0,22	0,35	-0,02	<0,2	<0,2	-0,03	<0,2	<0,2	-0,03
Kobalt [Co]	mg/kg ds	3,9	12,1	-0,02	12	9	-0,03	<3	<7	-0,05
Koper [Cu]	mg/kg ds	14	27	-0,09	25	24	-0,11	7	14	-0,17
Kwik [Hg]	mg/kg ds	0,06	0,08	-0	<0,05	<0,03	-0	<0,05	<0,05	-0
Lood [Pb]	mg/kg ds	33	50	0	28	27	-0,05	13	20	-0,06
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	**17**	**45**	**0,15**	**45**	**35**	**0**	<4	<8	-0,42
Zink [Zn]	mg/kg ds	61	132	-0,01	88	78	-0,11	23	54	-0,15
AROMATISCHE VERBINDINGEN										
Benzeen	mg/kg ds									
Tolueen	mg/kg ds									
Ethylbenzeen	mg/kg ds									
ortho-Xyleen	mg/kg ds									
meta-/para-Xyleen (som)	mg/kg ds									
Xylenen (som)	mg/kg ds									
Xylenen (som, 0.7 factor)	mg/kg ds									
BTEX (som)	mg/kg ds									
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	mg/kg ds									
PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Naftaleen	mg/kg ds									
Fenanthreen	mg/kg ds	0,12	0,12		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Anthraceen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Fluorantheen	mg/kg ds	0,18	0,18		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,096	0,096		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Chryseen	mg/kg ds	0,13	0,13		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,053	0,053		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,094	0,094		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,084	0,084		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,09	0,09		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
PAK 10 VROM	mg/kg									
PAK 10 VROM	mg/kg ds		0,92	-0,02		<0,35	-0,03		<0,35	-0,03
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,92			0,35			0,35		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	6 (6)		<3	6 (6)		<3	9 (6)	
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<5	11 (6)		<5	9 (6)		<5	15 (6)	
Minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	18	55 (6)		<5	9 (6)		<5	15 (6)	
Minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	240	727 (6)		<11	21 (6)		<11	32 (6)	
Minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	88	267 (6)		6,6	17,8 (6)		<5	15 (6)	
Minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	28	85 (6)		<6	11 (6)		<6	18 (6)	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	**380**	**1152**	**0,2**	<35	<66	-0,03	<35	<102	-0,02
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m)	96,5			93,9			97,5		

Grondmonster		MM04		MM05		MM06	
Certificaatcode		2016074216		2016074216		2016074216	
Boring(en)		019, 020, 022, 028, 029, 030		002, 008, 013, 016		019, 020, 030	
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50		0,20 - 0,65		0,50 - 1,00	
Humus	% ds	3,3		3,7		2,4	
Lutum	% ds	3,2		34		2,0	
Datum van toetsing		8-7-2016		8-7-2016		8-7-2016	
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde		Voldoet aan Achtergrondwaarde		Voldoet aan Achtergrondwaarde	
	ds						
Droge stof	% m/m	91,1	91,1 (6)	75,1	75,1 (6)	88,1	88,1 (6)
Lutum	%	3,2		34		2,0	
Organische stof (humus)	%	3,3		3,7		2,4	
PCB`S							
PCB 28	mg/kg ds	0,03	0,09	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 52	mg/kg ds	0,018	0,055	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 101	mg/kg ds	0,0076	0,0230	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 118	mg/kg ds	0,0045	0,0136	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 138	mg/kg ds	0,0087	0,0264	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 153	mg/kg ds	0,011	0,033	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 180	mg/kg ds	0,0084	0,0255	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB (som 7)	mg/kg ds		**0,27** **0,26**		<0,013 -0,01		<0,020 0
PCB (7) (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,088		0,0049		0,0049	

<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
<=T	: Kleiner of gelijk aan Tussenwaarde
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: > Interventiewaarde
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 2.0.0 -

Tabel 9: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
METALEN					
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt [Co]	mg/kg ds	15	35	190	190
Koper [Cu]	mg/kg ds	40	54	190	190
Kwik [Hg]	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
Lood [Pb]	mg/kg ds	50	210	530	530
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	1,5	88	190	190
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	35	39	100	100
Zink [Zn]	mg/kg ds	140	200	720	720
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
Benzeen	mg/kg ds	0,2	0,2	1	1,1
Tolueen	mg/kg ds	0,2	0,2	1,25	32
Ethylbenzeen	mg/kg ds	0,2	0,2	1,25	110
Xylenen (som)	mg/kg ds	0,45	0,45	1,25	17
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	mg/kg ds	2,5	2,5	2,5	
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	190	190	500	5000
PCB`S					
PCB (som 7)	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1

Tabel 10: Gemeten concentraties in grondwater met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Watermonster		008-1-1			023a-1-1			030-1-1		
Datum		28-6-2016			28-6-2016			28-6-2016		
Filterdiepte (m -mv)		1,10 - 2,10			2,20 - 3,20			1,80 - 2,50		
Datum van toetsing		8-7-2016			8-7-2016			8-7-2016		
Monsterconclusie		Overschrijding Streefwaarde			Voldoet aan Streefwaarde			Voldoet aan Streefwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Barium [Ba]	µg/l	**120**	**120**	**0,12**	22	22	-0,05	25	25	-0,04
Cadmium [Cd]	µg/l	<0,2	<0,1	-0,05	<0,2	<0,1	-0,05	<0,2	<0,1	-0,05
Kobalt [Co]	µg/l	2,9	2,9	-0,21	<2	<1	-0,24	<2	<1	-0,24
Koper [Cu]	µg/l	<2	<1	-0,23	<2	<1	-0,23	3	3	-0,2
Kwik [Hg]	µg/l	**0,078**	**0,078**	**0,11**	<0,05	<0,04	-0,04	<0,05	<0,04	-0,04
Lood [Pb]	µg/l	<2	<1	-0,23	<2	<1	-0,23	<2	<1	-0,23
Molybdeen [Mo]	µg/l	<2	<1	-0,01	<2	<1	-0,01	<2	<1	-0,01
Nikkel [Ni]	µg/l	<3	<2	-0,22	<3	<2	-0,22	<3	<2	-0,22
Zink [Zn]	µg/l	<10	<7	-0,08	<10	<7	-0,08	<10	<7	-0,08
AROMATISCHE VERBINDINGEN										
Benzeen	µg/l	<0,2	<0,1	-0	<0,2	<0,1	-0	<0,2	<0,1	-0
Tolueen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01	<0,2	<0,1	-0,01	<0,2	<0,1	-0,01
Ethylbenzeen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,03	<0,2	<0,1	-0,03	<0,2	<0,1	-0,03
ortho-Xyleen	µg/l	<0,1	<0,1		<0,1	<0,1		<0,1	<0,1	
meta-/para-Xyleen (som)	µg/l	<0,2	<0,1		<0,2	<0,1		<0,2	<0,1	
Xylenen (som)	µg/l		<0,21	0		<0,21	0		<0,21	0
Xylenen (som, 0.7 factor)	µg/l	0,21			0,21			0,21		
BTEX (som)	µg/l	<0,9	0,6[6]		<0,9	0,6[6]		<0,9	0,6[6]	
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	<0,2	<0,1	-0,02	<0,2	<0,1	-0,02	<0,2	<0,1	-0,02
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l		<0,77[2,14]			<0,77[2,14]			<0,77[2,14]	
PAK										
Naftaleen	µg/l	<0,02	<0,01	0	<0,02	<0,01	0	<0,02	<0,01	0
PAK 10 VROM	-		<0,00020[11]			<0,00020[11]			<0,00020[11]	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1		<0,2	<0,1		<0,2	<0,1	
1,2-Dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1		<0,2	<0,1		<0,2	<0,1	
1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1		<0,2	<0,1		<0,2	<0,1	
Chloorpropaan	µg/l		<0,42	-0		<0,42	-0		<0,42	-0
Dichloorpropanen (0,7 som, 1,1+1,2+1,3)	µg/l	0,42			0,42			0,42		
Dichloormethaan	µg/l	<0,2	<0,1	0	<0,2	<0,1	0	<0,2	<0,1	0
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01	<0,2	<0,1	-0,01	<0,2	<0,1	-0,01
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	<0,1	<0,1	0,01	<0,1	<0,1	0,01	<0,1	<0,1	0,01
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	<0,1	<0,1	0	<0,1	<0,1	0	<0,1	<0,1	0
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	<0,2	<0,1	-0,05	<0,2	<0,1	-0,05	<0,2	<0,1	-0,05
1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01	<0,2	<0,1	-0,01	<0,2	<0,1	-0,01
1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0,2	<0,1	-0,02	<0,2	<0,1	-0,02	<0,2	<0,1	-0,02
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	0	<0,1	<0,1	0	<0,1	<0,1	0
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	0	<0,1	<0,1	0	<0,1	<0,1	0
1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0,1	<0,1	0,01	<0,1	<0,1	0,01	<0,1	<0,1	0,01
cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,1	<0,1		<0,1	<0,1		<0,1	<0,1	
trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,1	<0,1		<0,1	<0,1		<0,1	<0,1	
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l		<0,14	0,01		<0,14	0,01		<0,14	0,01
1.2-Dichloorethenen (som, 0.7 facto	µg/l	0,14			0,14			0,14		
Vinylchloride	µg/l	<0,1	<0,1	0,02	<0,1	<0,1	0,02	<0,1	<0,1	0,02
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l	<0,2	<0,1[14]		<0,2	<0,1[14]		<0,2	<0,1[14]	

Watermonster		008-1-1			023a-1-1			030-1-1		
Datum		28-6-2016			28-6-2016			28-6-2016		
Filterdiepte (m -mv)		1,10 - 2,10			2,20 - 3,20			1,80 - 2,50		
Datum van toetsing		8-7-2016			8-7-2016			8-7-2016		
Monsterconclusie		Overschrijding Streefwaarde			Voldoet aan Streefwaarde			Voldoet aan Streefwaarde		
CKW (som)	µg/l	<1,6			<1,6			<1,6		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
Minerale olie C10 - C12	µg/l	<10	7(6)		<10	7(6)		<10	7(6)	
Minerale olie C12 - C16	µg/l	<10	7(6)		<10	7(6)		<10	7(6)	
Minerale olie C16 - C21	µg/l	<10	7(6)		<10	7(6)		<10	7(6)	
Minerale olie C21 - C30	µg/l	<15	11(6)		<15	11(6)		<15	11(6)	
Minerale olie C30 - C35	µg/l	<10	7(6)		<10	7(6)		<10	7(6)	
Minerale olie C35 - C40	µg/l	<10	7(6)		<10	7(6)		<10	7(6)	
Minerale olie C10 - C40	µg/l	<50	<35	-0,03	<50	<35	-0,03	<50	<35	-0,03

<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Streefwaarde
8,88	: > Streefwaarde
>T	: Groter dan Tussenwaarde
8,88	: > Interventiewaarde
11	: Enkele parameters ontbreken in de berekening van de somfractie
14	: Streefwaarde ontbreekt zorgplicht van toepassing
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - S) / (I - S)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 2.0.0 -

Tabel 11: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		S	S Diep	Indicatief	I
METALEN					
Barium [Ba]	µg/l	50	200		625
Cadmium [Cd]	µg/l	0,4	0,06		6
Kobalt [Co]	µg/l	20	0,7		100
Koper [Cu]	µg/l	15	1,3		75
Kwik [Hg]	µg/l	0,05	0,01		0,3
Lood [Pb]	µg/l	15	1,7		75
Molybdeen [Mo]	µg/l	5	3,6		300
Nikkel [Ni]	µg/l	15	2,1		75
Zink [Zn]	µg/l	65	24		800
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
Benzeen	µg/l	0,2			30
Tolueen	µg/l	7			1000
Ethylbenzeen	µg/l	4			150
Xylenen (som)	µg/l	0,2			70
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	6			300
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l			150	
PAK					
Naftaleen	µg/l	0,01			70
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
Dichloorpropaan	µg/l	0,8			80
Dichloormethaan	µg/l	0,01			1000
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	6			400
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	0,01			10
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	0,01			40

		S	S Diep	Indicatief	I
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	24			500
1,1-Dichloorethaan	µg/l	7			900
1,2-Dichloorethaan	µg/l	7			400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	0,01			300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	0,01			130
1,1-Dichlooretheen	µg/l	0,01			10
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	0,01			20
Vinylchloride	µg/l	0,01			5
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l				630
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	µg/l	50			600

Tabel 12: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		021 (5-45)		023 (25-45)		023a (25-70)	
Humus (% ds)		16		15		14	
Lutum (% ds)		25		25		25	
Datum van toetsing		8-7-2016		8-7-2016		8-7-2016	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Klasse industrie		Klasse industrie		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster							
Monstermelding 1							
Monstermelding 2							
Monstermelding 3							
Zintuiglijke bijmengingen		zwak kolengruishoudend, geen olie-water reactie, geroerd profiel		zwakke olie-water reactie, gestaakt op puin/fundering?		zwakke olie-water reactie	
Grondsoort		Zand		Zand		Zand	
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
METALEN							
Barium [Ba]	mg/kg ds						
Cadmium [Cd]	mg/kg ds						
Kobalt [Co]	mg/kg ds						
Koper [Cu]	mg/kg ds						
Kwik [Hg]	mg/kg ds						
Lood [Pb]	mg/kg ds						
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds						
Nikkel [Ni]	mg/kg ds						
Zink [Zn]	mg/kg ds						
AROMATISCHE VERBINDINGEN							
Benzeen	mg/kg ds	0,11	0,07	<0,05	<0,02	<0,05	<0,03
Tolueen	mg/kg ds	**0,41**	**0,26**	<0,05	<0,02	<0,05	<0,03
Ethylbenzeen	mg/kg ds	<0,05	<0,02	<0,05	<0,02	<0,05	<0,03
ortho-Xyleen	mg/kg ds	0,12	0,08	<0,05	<0,02	<0,05	<0,03
meta-/para-Xyleen (som)	mg/kg ds	0,28	0,18	<0,05	<0,02	<0,05	<0,03
Xylenen (som)	mg/kg ds		0,25		<0,048		<0,050
Xylenen (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,4		0,07		0,07	
BTEX (som)	mg/kg ds	0,93	0,93 (6)	<0,25	0,18 (6)	<0,25	0,18 (6)
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	mg/kg ds		0,60 (2)		<0,12 (2)		<0,13 (2)
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds						
Naftaleen	mg/kg ds	0,17	0,11	<0,01	<0,00	<0,01	<0,01
Fenanthreen	mg/kg ds						
Anthraceen	mg/kg ds						
Fluorantheen	mg/kg ds						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds						
Chryseen	mg/kg ds						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds						
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds						
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds						
PAK 10 VROM	mg/kg		0,11 (2)		<0,0048 (2)		<0,0050 (2)
PAK 10 VROM	mg/kg ds						
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds						
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	4,5	2,8 (6)	<3	1 (6)	<3	2 (6)
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	13	8 (6)	6,3	4,3 (6)	<5	3 (6)
Minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	17	11 (6)	21	14 (6)	12	9 (6)
Minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	43	27 (6)	210	144 (6)	77	55 (6)
Minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	24	15 (6)	110	75 (6)	46	33 (6)
Minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	6,9	4,3 (6)	36	25 (6)	18	13 (6)
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	110	69	**380**	**260**	160	114

Grondmonster		021 (5-45)		023 (25-45)		023a (25-70)	
Humus (% ds)		16		15		14	
Lutum (% ds)		25		25		25	
Datum van toetsing		8-7-2016		8-7-2016		8-7-2016	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Klasse industrie		Klasse industrie		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster							
OVERIG							
Gloeirest	% (m/m) ds	83,7		85		85,7	
Droge stof	% m/m	84,6	84,6 (6)	78	78 (6)	76,5	76,5 (6)
Lutum	%						
Organische stof (humus)	%	16		15		14	
PCB`S							
PCB 28	mg/kg ds						
PCB 52	mg/kg ds						
PCB 101	mg/kg ds						
PCB 118	mg/kg ds						
PCB 138	mg/kg ds						
PCB 153	mg/kg ds						
PCB 180	mg/kg ds						
PCB (som 7)	mg/kg ds						
CB (7) (som, 0.7 factor)	mg/kg ds						

Tabel 13: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		MM01		MM02		MM03	
Humus (% ds)		10		9,2		9,8	
Lutum (% ds)		13		12		3,9	
Datum van toetsing		8-7-2016		8-7-2016		8-7-2016	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Klasse wonen		Klasse industrie	
Samenstelling monster							
Monstermelding 1							
Monstermelding 2							
Monstermelding 3							
Zintuiglijke bijmengingen						sterk puinhoudend, sterk ballasthoudend, matig kolengruishoudend, sporen puin, sterk kolengruishoudend, sporen slakken, bor. gestaakt	
Grondsoort		Klei		Klei		Zand	
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
METALEN							
Barium [Ba]	mg/kg ds	85	136 (6)	88	154 (6)	94	294 (6)
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	0,38	0,42	0,43	0,50	<0,2	<0,2
Kobalt [Co]	mg/kg ds	7,1	11,1	8,2	14,0	9,4	27,4
Koper [Cu]	mg/kg ds	18	22	41	54	65	101
Kwik [Hg]	mg/kg ds	0,086	0,099	0,085	0,101	0,053	0,070
Lood [Pb]	mg/kg ds	41	47	52	62	43	57
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	<1,5	<1,1	<1,5	<1,1	<1,5	<1,1
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	15	22	23	37	26	65
Zink [Zn]	mg/kg ds	84	111	110	156	72	132
AROMATISCHE VERBINDINGEN							
Benzeen	mg/kg ds						
Tolueen	mg/kg ds						
Ethylbenzeen	mg/kg ds						
ortho-Xyleen	mg/kg ds						
meta-/para-Xyleen (som)	mg/kg ds						
Xylenen (som)	mg/kg ds						
Xylenen (som, 0.7 factor)	mg/kg ds						
BTEX (som)	mg/kg ds						
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	mg/kg ds						
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,05	<0,03	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
Naftaleen	mg/kg ds						
Fenanthreen	mg/kg ds	0,085	0,082	0,051	0,051	0,15	0,15
Anthraceen	mg/kg ds	<0,05	<0,03	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
Fluorantheen	mg/kg ds	0,21	0,20	0,096	0,096	0,27	0,27
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,11	0,11	0,058	0,058	0,18	0,18
Chryseen	mg/kg ds	0,13	0,13	0,084	0,084	0,27	0,27
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,056	0,054	<0,05	<0,04	0,098	0,098
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,098	0,094	0,054	0,054	0,19	0,19
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,076	0,073	<0,05	<0,04	0,2	0,2
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,088	0,085	0,06	0,06	0,19	0,19
PAK 10 VROM	mg/kg						
PAK 10 VROM	mg/kg ds		0,89		0,54		1,6
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,91		0,54		1,6	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	2 (6)	<3	2 (6)	<3	2 (6)
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<5	3 (6)	<5	4 (6)	<5	4 (6)
Minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	5,7	5,5 (6)	5,4	5,9 (6)	6,8	6,9 (6)
Minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	11	11 (6)	14	15 (6)	24	24 (6)
Minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	7,8	7,5 (6)	10	11 (6)	26	27 (6)

Grondmonster		MM01		MM02		MM03	
Humus (% ds)		10		9,2		9,8	
Lutum (% ds)		13		12		3,9	
Datum van toetsing		8-7-2016		8-7-2016		8-7-2016	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Klasse wonen		Klasse industrie	
Samenstelling monster							
Minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	<6	4 (6)	<6	5 (6)	16	16 (6)
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	<35	<24	37	40	78	80
OVERIG							
Gloeirest	% (m/m) ds	88,7		90		89,9	
Droge stof	% m/m	67	67 (6)	72	72 (6)	83,7	83,7 (6)
Lutum	%	13		12		3,9	
Organische stof (humus)	%	10		9,2		9,8	
PCB`S							
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,0038	0,0039
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,0022	0,0022
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,0019	0,0019
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001
PCB 138	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,0017	0,0017
PCB 153	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,002	0,002
PCB 180	mg/kg ds	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,0019	0,0019
PCB (som 7)	mg/kg ds		<0,0047		<0,0053		0,014
PCB (7) (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,0049		0,0049		0,014	

Tabel 14: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		MM04		MM05		MM06	
Humus (% ds)		3,3		3,7		2,4	
Lutum (% ds)		3,2		34		2,0	
Datum van toetsing		8-7-2016		8-7-2016		8-7-2016	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Niet Toepasbaar > industrie		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster							
Monstermelding 1							
Monstermelding 2							
Monstermelding 3							
Zintuiglijke bijmengingen		sporen kolengruis, geen olie-water reactie, geroerd profiel		sporen roest, zwak roesthoudend			
Grondsoort		Zand		Klei		Zand	
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
METALEN							
Barium [Ba]	mg/kg ds	48	162 (6)	200	153 (6)	25	97 (6)
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	0,22	0,35	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2
Kobalt [Co]	mg/kg ds	3,9	12,1	12	9	<3	<7
Koper [Cu]	mg/kg ds	14	27	25	24	7	14
Kwik [Hg]	mg/kg ds	0,06	0,08	<0,05	<0,03	<0,05	<0,05
Lood [Pb]	mg/kg ds	33	50	28	27	13	20
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	<1,5	<1,1	<1,5	<1,1	<1,5	<1,1
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	**17**	**45**	**45**	**35**	<4	<8
Zink [Zn]	mg/kg ds	61	132	88	78	23	54
AROMATISCHE VERBINDINGEN							
Benzeen	mg/kg ds						
Tolueen	mg/kg ds						
Ethylbenzeen	mg/kg ds						
ortho-Xyleen	mg/kg ds						
meta-/para-Xyleen (som)	mg/kg ds						
Xylenen (som)	mg/kg ds						
Xylenen (som, 0.7 factor)	mg/kg ds						
BTEX (som)	mg/kg ds						
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	mg/kg ds						
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
Naftaleen	mg/kg ds						
Fenanthreen	mg/kg ds	0,12	0,12	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
Anthraceen	mg/kg ds	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
Fluorantheen	mg/kg ds	0,18	0,18	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,096	0,096	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
Chryseen	mg/kg ds	0,13	0,13	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,053	0,053	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,094	0,094	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,084	0,084	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,09	0,09	<0,05	<0,04	<0,05	<0,04
PAK 10 VROM	mg/kg						
PAK 10 VROM	mg/kg ds		0,92		<0,35		<0,35
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,92		0,35		0,35	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	6 (6)	<3	6 (6)	<3	9 (6)
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<5	11 (6)	<5	9 (6)	<5	15 (6)
Minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	18	55 (6)	<5	9 (6)	<5	15 (6)
Minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	240	727 (6)	<11	21 (6)	<11	32 (6)
Minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	88	267 (6)	6,6	17,8 (6)	<5	15 (6)
Minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	28	85 (6)	<6	11 (6)	<6	18 (6)
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	**380**	**1152**	<35	<66	<35	<102
OVERIG							

Grondmonster		MM04		MM05		MM06	
Humus (% ds)		3,3		3,7		2,4	
Lutum (% ds)		3,2		34		2,0	
Datum van toetsing		8-7-2016		8-7-2016		8-7-2016	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Niet Toepasbaar > industrie		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster							
Gloeirest	% (m/m) ds	96,5		93,9		97,5	
Droge stof	% m/m	91,1	91,1 (6)	75,1	75,1 (6)	88,1	88,1 (6)
Lutum	%	3,2		34		2,0	
Organische stof (humus)	%	3,3		3,7		2,4	
PCB`S							
PCB 28	mg/kg ds	0,03	0,09	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 52	mg/kg ds	0,018	0,055	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 101	mg/kg ds	0,0076	0,0230	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 118	mg/kg ds	0,0045	0,0136	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 138	mg/kg ds	0,0087	0,0264	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 153	mg/kg ds	0,011	0,033	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB 180	mg/kg ds	0,0084	0,0255	<0,001	<0,002	<0,001	<0,003
PCB (som 7)	mg/kg ds		0,27		<0,013		<0,020
PCB (7) (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,088		0,0049		0,0049	

Tabel 15: Normwaarden (mg/kg) conform Regeling Besluit Bodemkwaliteit

		AW	WO	IND	I
METALEN					
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt [Co]	mg/kg ds	15	35	190	190
Koper [Cu]	mg/kg ds	40	54	190	190
Kwik [Hg]	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
Lood [Pb]	mg/kg ds	50	210	530	530
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	1,5	88	190	190
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	35	39	100	100
Zink [Zn]	mg/kg ds	140	200	720	720
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
Benzeen	mg/kg ds	0,2	0,2	1	1,1
Tolueen	mg/kg ds	0,2	0,2	1,25	32
Ethylbenzeen	mg/kg ds	0,2	0,2	1,25	110
Xylenen (som)	mg/kg ds	0,45	0,45	1,25	17
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	mg/kg ds	2,5	2,5	2,5	
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	190	190	500	5000
PCB`S					
PCB (som 7)	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1

<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
8,88	: Wonen
8,88	: Industrie
8,88	: Niet toepasbaar > Industrie
8,88	: Niet toepasbaar > Interventiewaarde
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde

- Getoetst via de BoToVa service, versie 2.0.0 -

Bijlage 6 Externe veiligheid

Nieuwe Deventerweg 24 Zwolle

Externe veiligheid

projectnummer 0408312.00
concept revisie 00
30 mei 2016

Understanding today.
Improving tomorrow.

Nieuwe Deventerweg 24 Zwolle

Externe veiligheid

projectnummer 0408312.00
concept revisie 00
30 mei 2016

Adviesgroep SAVE

Opdrachtgever

Nijhuis Bouw B.V. - Nijhuis Rijssen
Postbus 241
7460 AE Rijssen

Colofon

Projectgroep bestaande uit

Roel Kouwen
Jeroen Eskens

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	goedkeuring	vrijgave
	concept	S. Hammink	J. Officier

Inhoudsopgave

		Blz.
1	**Inleiding**	**1**
1.1	Leeswijzer	1
2	**Beleidskader**	**2**
3	**Beschouwing risicobronnen**	**4**
3.1	Spoorlijn Zwolle – Deventer	4
3.2	Provinciale weg N337	5
3.3	Spoorlijn Zwolle – Groningen	5
4	**Verantwoording groepsrisico**	**6**
4.1	Algemene beschouwing veiligheidssituatie	6
4.2	Zelfredzaamheid	7
4.3	Bestrijdbaarheid	7
5	**Conclusies**	**9**
5.1	Risicobeschouwing	9
5.2	Verantwoording groepsrisico	9
	Bijlage: Risicoberekeningen spoorlijn	
	Uitgangspunten	10
	Bevolkingsinventarisatie	12
	Resultaten	15

1 Inleiding

Nijhuis Bouw B.V. is voornemens woningbouw te realiseren aan de Nieuwe Deventerweg 24 in Zwolle. De voorgenomen woningbouwontwikkeling bestaat uit circa 57 woningen.

De voorgenomen ontwikkeling past niet binnen het vigerende bestemmingsplan Zwolle-Zuidoost. Om die reden wordt ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

In de omgeving van het plangebied bevinden zich verschillende potentiële risicobronnen. In het kader van de ruimtelijke procedure dient de ontwikkeling in relatie tot deze risicobronnen beschouwd te worden. Antea Group is gevraagd een externe veiligheidsonderzoek voor deze ontwikkeling op te stellen.

In figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1: Globale ligging van het plangebied (rood). LuchtfotoNL 2015 © CycloMedia Technology B.V.

1.1 Leeswijzer

In **hoofdstuk twee** wordt ingegaan op enkele hoofdzaken met betrekking tot externe veiligheidsbeleid. In **hoofdstuk drie** worden de risicobronnen in relatie tot hun risiconiveaus beschouwd. Vervolgens worden in **hoofdstuk vier** elementen aangedragen voor de invulling van de verantwoording van het groepsrisico. Ten slotte worden in **hoofdstuk vijf** de conclusies beschreven. In de bijlage is een uitgebreide beschrijving opgenomen van de uitgevoerde risicoberekeningen.

2 Beleidskader

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing. Voor inrichtingen is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) het relevante beleidskader, voor buisleidingen is dit het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het beleid voor transportmodaliteiten staat in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Binnen het beleidskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt.

Plaatsgebonden Risico (PR)

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6}/jaar-contour (welke als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten aanwezig zijn of geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10^{-6}/jaar-contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet 'op de kaart' worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

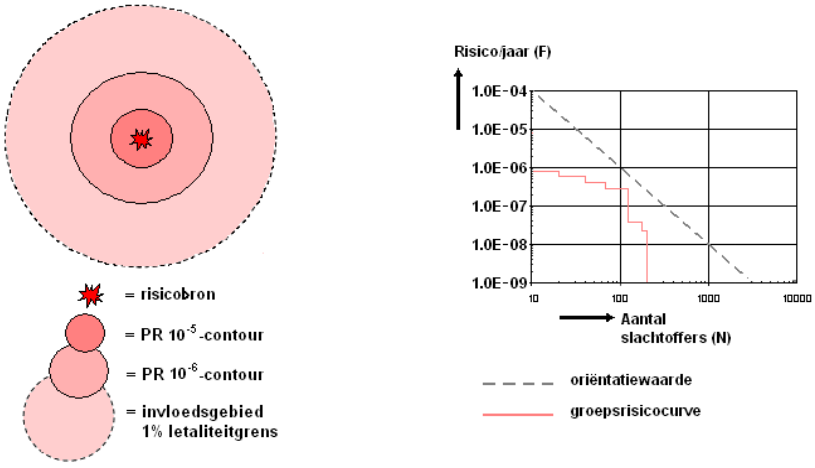

Figuur 2.1: Weergave plaatsgebonden risicocontouren, invloedsgebied en groepsrisicografiek met oriëntatiewaarde voor transport

Verantwoordingsplicht

In het Bevi, het Bevb en het Bevt is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Bij deze verantwoordingsplicht dient het bevoegd gezag op een juiste wijze de toename en ligging van het groepsrisico te onderbouwen en te verantwoorden. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. Bij de verantwoording van het groepsrisico dient het bevoegd gezag advies in te winnen bij de veiligheidsregio. De verantwoordingsplicht van het groepsrisico dient naast de rekenkundige hoogte van het groepsrisico, dat berekend wordt door middel van een kwantitatieve risicoanalyse (QRA), tevens rekening te houden met een aantal kwalitatieve aspecten, zoals hieronder weergegeven.

Verplichte en onmisbare onderdelen:	
A	Ligging GR t.o.v. oriënterende waarde
B	Toename GR t.o.v. nulsituatie
C	De mogelijkheden van zelfredzaamheid van de bevolking
D	De mogelijkheden van hulpverlening
E	Nut en noodzaak van de ontwikkeling
F	Het tijdsaspect

Figuur 2.2: Verplichte en onmisbare onderdelen van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico

3 Beschouwing risicobronnen

In de omgeving van het plangebied bevinden zich verschillende risicobronnen: spoorlijn Zwolle – Deventer, Provinciale weg N337 (IJsselallee) en spoorlijn Zwolle – Groningen.

Dit hoofdstuk bevat een beschouwing van de externe veiligheidsaspecten van deze risicobronnen.

3.1 Spoorlijn Zwolle – Deventer

De spoorlijn Zwolle – Deventer bevindt zich direct ten westen van het plangebied. Over deze spoorlijn vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats.

Plaatsgebonden risico

In de Regeling basisnet is aangegeven hoe hoog het plaatsgebonden risicoplafond voor de spoorlijn Zwolle – Deventer is. Voor het trajectgedeelte ter hoogte van het plangebied geldt voor deze spoorlijn een maximale PR 10^{-6}-contour van 0 meter. Het plaatsgebonden risico levert daarmee geen belemmeringen op voor de voorgenomen ontwikkeling.

Plasbrandaandachtsgebied

De spoorlijn Zwolle – Deventer heeft geen plasbrandaandachtsgebied (PAG) van 30 meter op basis van de Regeling basisnet.

Groepsrisico

In de Regeling basisnet is de transportintensiteit van de spoorlijn Zwolle – Deventer aangegeven die dient te worden gehanteerd bij groepsrisicoberekeningen (route 150). Deze transportintensiteit is weergegeven in tabel 3.1.

Tabel 3.1: Vervoerswaarden ten behoeve van risicoberekeningen bij ruimtelijke procedures (conform Regeling basisnet; aantal ketelwagenequivalenten per jaar)

A, brandbaar gas	B2, toxisch gas	B3, zeer toxisch gas	C3, zeer brandbare vloeistof	D3, toxische vloeistof	D4, zeer toxische vloeistof
0	0	0	500	0	0

In het kader van het op te stellen bestemmingsplan is ten aanzien van deze spoorlijn een kwantitatieve risicoanalyse uitgevoerd. De uitgangspunten hiervan staan beschreven in bijlage 1.

Uit berekeningen volgt dat er voor de spoorlijn Zwolle – Deventer er ter hoogte van het plangebied in zowel de huidige als de toekomstige situatie geen sprake is van groepsrisico. Verantwoording van het groepsrisico is conform artikel 7 van het Bevt desalniettemin verplicht (beschouwen elementen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid) vanwege de ligging van het plangebied binnen het invloedsgebied van de spoorlijn.

3.2 Provinciale weg N337

De provinciale weg N337 (IJsselallee) bevindt zich ongeveer 550 meter ten oosten van het plangebied. Deze weg maakt geen onderdeel uit van de Regeling basisnet. Ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen dient daarom uit te worden gegaan van verkeerstellingen.

Uit tellingen van provincie Overijssel (2008) blijkt, dat er transport van gevaarlijke stoffen over de weg plaats vindt. De categorie vervoerde gevaarlijke stoffen en de daarbij behorende frequentie van het transport is weergegeven in tabel 3.2. Deze gegevens zijn van toepassing op het trajectdeel van de N337 tussen de aansluiting met de A28 (afrit 18) en de Oldenallee in Zwolle.

Tabel 3.2: Vervoer gevaarlijke stoffen N337

LF1, brandbare vloeistof	LF2, brandbare vloeistof	GF3, brandbaar gas
1.379	2.759	197

Van de vervoerder gevaarlijke stoffen uit tabel 3.1 heeft stofcategorie GF3 het grootste invloedsgebied conform de Handleiding Risicoanalyse Transport: 355 meter. Dit invloedsgebied reikt niet tot het plangebied. De N337 is daarmee geen relevante risicobron.

3.3 Spoorlijn Zwolle – Groningen

De spoorlijn Zwolle – Groningen bevindt zich op ongeveer 850 meter ten noorden van het plangebied. Over deze spoorlijn vindt, conform de Regeling basisnet, vervoer van gevaarlijke stoffen plaats.

Plaatsgebonden risico

In de Regeling basisnet is aangegeven hoe hoog het plaatsgebonden risicoplafond voor de spoorlijn Zwolle – Groningen is. Voor het trajectgedeelte ter hoogte van het plangebied geldt voor deze spoorlijn een maximale PR 10^{-6}-contour van 7 meter. Deze zone reikt niet tot het plangebied, het plaatsgebonden risico levert geen belemmeringen op voor de voorgenomen ontwikkeling.

Plasbrandaandachtsgebied

De spoorlijn Zwolle – Groningen heeft een PAG van 30 meter op basis van de Regeling basisnet. Het PAG reikt niet tot het plangebied en levert daarmee geen belemmeringen op.

Groepsrisico

Het groepsrisico van de spoorlijn Zwolle – Groningen ligt ter hoogte van het plangebied onder de oriëntatiewaarde, volgens de berekeningen die zijn gemaakt ten behoeve van het Basisnet.[1] Hoewel het plangebied binnen het invloedsgebied van de spoorlijn is gelegen (>4.000 meter; stofcategorie D4) zal het groepsrisico van de spoorlijn geen toename kennen (ontwikkelingen op dergelijke afstanden hebben geen invloed op het groepsrisico).

De hoogte van het groepsrisico van de spoorlijn is lager dan 0,1 keer de oriëntatiewaarde. Een volledige verantwoording van het groepsrisico conform artikel 8 van het Bevt is daarom niet van toepassing, maar de elementen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid dienen wel beschouwd te worden conform artikel 7 van het Bevt (beperkte verantwoording van het groepsrisico).

1 Eindrapport Basisnet Spoor, 2011. Het groepsrisico van de spoorlijn ter hoogte van de ontwikkelingslocatie is volgens de berekeningen lager dan 0,3 keer de oriëntatiewaarde.

4 Verantwoording groepsrisico

Een (beperkte) verantwoording van het groepsrisico is, zoals geconcludeerd in hoofdstuk drie, verplicht ten aanzien van de spoorlijnen Zwolle – Deventer en Zwolle – Groningen (conform artikel 7 Bevt).

In dit hoofdstuk worden elementen aangedragen voor de invulling van de verantwoordingsplicht door het bevoegd gezag: de gemeenteraad van Zwolle. Deze elementen zijn afgeleid uit het Bevt en zijn tevens omschreven in hoofdstuk twee van deze rapportage en in de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico (VROM, 2007). Ter verantwoording van het groepsrisico dienen, naast de hoogte van het groepsrisico, enkele kwalitatieve elementen beschouwd te worden. In dit hoofdstuk zijn alle elementen beschouwd.

Bij de groepsrisicoverantwoording is aangesloten op de geactualiseerde beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente Zwolle (2013). De voorgenomen ontwikkeling sluit aan op de kernwaarden van deze beleidsvisie voor stroomzones (waarin het plangebied is gelegen): voldoen aan de basisveiligheid (wettelijke vereisten) en uitvoeren groepsrisicoverantwoording.

Hierbij is de volgende indeling gehanteerd:
- Algemene beschouwing veiligheidssituatie;
- Zelfredzaamheid;
- Bestrijdbaarheid.

4.1 Algemene beschouwing veiligheidssituatie

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van twee spoorlijnen. Voor de spoorlijn Zwolle – Deventer is het plasbrandscenario relevant, bij de spoorlijn Zwolle – Groningen is alleen het toxisch scenario relevant (vanwege de afstand tot het plangebied: 850 meter). De gevolgen van deze scenario's zijn verschillend. In deze paragraaf worden de scenario's verduidelijkt.

Plasbrandscenario

Het effect dat optreedt bij een ongeval met enkel brandbare vloeistoffen is vooral warmtestraling door een (plas)brand. Het invloedsgebied is 35 meter (HART), uitgaande van een calamiteit waarbij de gehele wagen- of tankinhoud vrijkomt. De omvang van het effect wordt beïnvloed door de oppervlakte van de plasbrand.

Toxisch scenario

Bij (zeer) toxische vloeistoffen is het scenario dat ten gevolge van een ongeval de wagon lek raakt en een vloeistofplas vormt. Vervolgens verdampen deze toxische vloeistoffen waardoor een gaswolk ontstaat (met dezelfde gevolgen als een gaswolk van toxisch gas). Bij een ongeval met een toxisch gas ontstaat direct een toxische gaswolk. Bij een percentage aanwezige personen zal letaal letsel optreden door blootstelling aan de gaswolk. Bij de toxische scenario's zit er enige tijd tussen het ontstaan van het ongeval en het optreden van letsel bij aanwezigen. Daarbij is ook de duur van de blootstelling van invloed op de ernst van het letsel. De omvang, verplaatsingsrichting en verstrooiing van de gaswolk is mede afhankelijk van de weersgesteldheid op dat moment.

4.2 Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is de mate waarin personen in staat zijn zichzelf (zonder hulp van buitenaf) in geval van een calamiteit in veiligheid te brengen. Het gewenste handelingsperspectief in geval van een calamiteit (schuilen en/of vluchten) is afhankelijk van het scenario.

Gerichte risicocommunicatie met bewoners (bijvoorbeeld via NL-Alert) kan ertoe bijdragen dat alarmering van het gebied sneller verloopt. Hierbij dient aan te worden gegeven wat het gewenste handelingsperspectief is (schuilen of vluchten) en op welke wijze hieraan invulling kan worden gegeven. In de beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente wordt aangegeven dat de gemeente Zwolle inzet op verbetering van de risicocommunicatie richting de burger.

De geprojecteerde woningen voorzien in beginsel niet in het langdurig verblijf van groepen beperkt zelfredzame personen. De aanwezigheid van groepen beperkt zelfredzame personen kan incidenteel voorkomen, maar dit is niet betrokken bij de beschouwing van het aspect zelfredzaamheid in deze groepsrisicoverantwoording.

Mogelijkheden van zelfredzaamheid bij een plasbrandscenario

Bij een calamiteit met brandbare vloeistoffen moeten aanwezige personen zich in veiligheid brengen op een afstand van ten minste 35 meter (en bij voorkeur op een grotere afstand), buiten het invloedsgebied van brandbare vloeistoffen. Personen binnen deze zone kunnen ernstige (dodelijke)brandverwondingen oplopen.

Toekomstige bewoners van de geprojecteerde woningen binnen dit invloedsgebied kunnen de omgeving ontvluchten via de nieuw aan te leggen ontsluitingsweg (die aansluit op de Nieuwe Deventerweg).

Mogelijkheden van zelfredzaamheid bij een toxisch scenario

Bij een calamiteit waarbij toxische gassen vrijkomen is zo snel mogelijk schuilen in een gebouw het voorkeurscenario. Mensen op grotere afstand van de risicobron kunnen bij een tijdige waarschuwing het gebied op tijd ontvluchten. Bij een calamiteit met toxische gassen zit er enige tijd tussen het ontstaan van het ongeval en het optreden van letsel bij aanwezigen. Daarbij is ook de duur van de blootstelling van invloed op de ernst van het letsel. Snel reageren, naar binnen vluchten en ramen en deuren sluiten is bij dit scenario dus van belang.

In geval van een calamiteit met toxische stoffen bij de spoorlijn is het van belang dat de woningen bescherming bieden, (nieuwe) woningen worden beschouwd als geschikte schuillocatie. Van belang daarbij is dat in dat geval de (eventueel aanwezige) mechanische ventilatie centraal afgesloten kan worden (via een noodschakelaar). Dit voorkomt dat bij het optreden van een incident de ramen en deuren gesloten zijn, maar toch toxische stoffen via de ventilatie (versneld) tot het gebouw toetreden. Het is een goedkope maatregel die bij een calamiteit met giftige stoffen zeer effectief kan zijn.

4.3 Bestrijdbaarheid

Bestrijdbaarheid is de mate waarin een rampscenario door de brandweer te bestrijden is. Elk scenario vraagt een specifiek aanvalsplan. De mate waarin uitvoering aan deze aanvalsstrategieën kan worden gegeven hangt af van de capaciteit van de brandweer (opkomsttijd en beschikbare blusmiddelen) en de bereikbaarheid van het plangebied (opstelplaatsen).

Ten aanzien van de bestrijdbaarheid wordt door de gemeente Zwolle in het kader van de bestemmingsplanprocedure advies ingewonnen bij de Veiligheidsregio IJsselland.

Plasbrandscenario

Bij een ongeval met brandbare vloeistoffen, waarbij een plasbrand kan ontstaan, kan de brandweer snel ter plaatse zijn. Een plasbrand is dan goed te bestrijden. Door het tijdig arriveren van de brandweer wordt voorkomen, dat het vuur zich snel kan uitbreiden en kan overslaan op bebouwing of een nabijgelegen wagon/tank met brandbaar gas (en deze kan doen opwarmen en laten ontsteken).

Toxisch scenario

Bij een ongeval met toxische gassen en vloeistoffen kan de brandweer, afhankelijk van de aard van de stof en het groeiscenario, optreden door de gaswolk neer te slaan of te verdunnen/op te nemen met water.

5 Conclusies

Nijhuis Bouw B.V. is voornemens woningbouw te realiseren aan de Nieuwe Deventerweg 24 in Zwolle. De voorgenomen woningbouwontwikkeling bestaat uit 57 woningen. In het kader van de bestemmingsplanprocedure dient het aspect externe veiligheid te worden beschouwd.

5.1 Risicobeschouwing

Spoorlijn Zwolle – Deventer

- De maximale 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour bedraagt 0 meter en levert derhalve geen belemmeringen op;
- Uit de risicoberekeningen blijkt dat er geen groepsrisico wordt berekend voor de spoorlijn;
- Beperkte verantwoording van het groepsrisico is conform artikel 7 van het Besluit externe veiligheid transportroutes van toepassing.

Provinciale weg N337

- Het invloedsgebied van deze weg bedraagt 355 meter en reikt daarmee niet tot het plangebied (onderlinge afstand bedraagt ongeveer 550 meter).

Spoorlijn Zwolle – Groningen

- De maximale 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour bedraagt 7 meter en reikt niet tot het plangebied;
- De hoogte van het groepsrisico bevindt zich onder de oriëntatiewaarde, het groepsrisico neemt in de toekomstige situatie niet toe ten opzichte van de huidige situatie;
- Beperkte verantwoording van het groepsrisico is conform artikel 7 van het Besluit externe veiligheid transportroutes van toepassing.

5.2 Verantwoording groepsrisico

Verantwoording van het groepsrisico is voor de spoorlijnen Zwolle – Deventer en Zwolle – Groningen verplicht. In deze rapportage zijn elementen ter verantwoording van het groepsrisico aangedragen. Aangezien er sprake is van een beperkte verantwoording zijn enkel de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid beschouwd.

Het bevoegd gezag, de gemeenteraad van Zwolle, kan deze elementen betrekken bij de besluitvorming ten aanzien van het bestemmingsplan. In het kader van de groepsrisicoverantwoording wordt advies ingewonnen bij de Veiligheidsregio IJsselland.

Bijlage: Risicoberekeningen spoorlijn

De spoorlijn Zwolle – Deventer bevindt zich direct ten westen van het plangebied. In het kader van de bestemmingsplanprocedure zijn risicoberekeningen ten aanzien van deze spoorlijn uitgevoerd.

Uitgangspunten

Rekenprogramma

De risicoberekeningen zijn uitgevoerd met de risicoberekeningsmethodiek RBM II, versie 2.3.0 build 535.

RBM II is het wettelijk voorgeschreven rekenprogramma voor de evaluatie van de externe veiligheid ten gevolge van het transport van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor.

Transportintensiteit

In de Regeling basisnet is de transportintensiteit voor de spoorlijn Zwolle – Deventer (route 150) aangegeven die dient te worden gehanteerd bij groepsrisicoberekeningen. Deze transportintensiteit is weergegeven in tabel B1.1.

Tabel B1.1: Vervoerswaarden ten behoeve van risicoberekeningen bij ruimtelijke procedures (conform Regeling basisnet; aantal ketelwagenequivalenten per jaar)

A, brandbaar gas	B2, toxisch gas	B3, zeer toxisch gas	C3, zeer brandbare vloeistof	D3, toxische vloeistof	D4, zeer toxische vloeistof
0	0	0	500	0	0

Het invloedsgebied van stofcategorie C3 bedraagt conform de Handleiding Risicoanalyse Transport (HART, 2015) 35 meter.

Transportintensiteit

De ligging van het onderzochte traject is zo gedefinieerd dat het plangebied in het midden van het traject ligt. De onderzochte trajectlengte bestaat uit de lengte van het plangebied, vermeerder met 1.000 meter aan weerszijden van het plangebied. Dit resulteert in een onderzocht traject van ongeveer 2.250 meter (figuur B1.1).

Figuur B1.1: Onderzocht spoortraject (rood en paars)

Overige uitgangspunten

Overige uitgangspunten voor de risicoberekeningen zijn opgenomen in tabel B1.2.

Tabel B1.2: Overige uitgangspunten (conform de Handleiding Risicoanalyse transport)

Type traject	Hoge snelheid
Breedte	10 meter
Faalfrequentie	-- Traject 1: 6,072 x 10^{-8} (1/vtg.km; met wissels) -- Traject 2: 2,772 x 10^{-8} (1/vtg.km; zonder wissels)
Verhouding dag/nacht	33%/67% (standaard)
Verhouding werkweek/weekend	71,4%/28,6% (standaard)
Weerstation	Deelen

Bevolkingsinventarisatie

Varianten

Voor de berekening van het groepsrisico zijn twee bevolkingssituaties relevant:

- bevolking op basis van de vigerende situatie (huidige situatie);
- bevolking op basis van de vigerende situatie inclusief het voorgenomen ruimtelijke besluit (toekomstige situatie).

De voorgenomen woningbouwontwikkeling van 57 woningen heeft tot gevolg dat de capaciteit van het plangebied vergroot zal worden (van agrarisch naar wonen). De maximale personendichtheid binnen het plangebied zal daarmee in de toekomstige situatie groter zijn dan in de huidige situatie.

Kengetallen

Voor de risicoberekeningen is de bevolking binnen het invloedsgebied (35 meter) van de spoorlijn geïnventariseerd, hierbij is gebruik gemaakt van kengetallen uit de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico (2007) en de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) 1, deel 6. De personendichtheden zijn op basis van de bestemmingsplancapaciteit (worstcasescenario) geïnventariseerd.

Kengetallen

In tabel B1.3 is weergegeven welke bevolkingsvlakken zijn ingevoerd voor de risicoberekeningen. De dag/nachtfracties en binnen/buitenfracties bij de berekeningen van de spoorlijn zijn gebaseerd op kengetallen zoals standaard vastgelegd in het rekenprogramma. Absolute waarden zijn, in tegenstelling tot in het rekenmodel, in de tabel afgerond op hele waarden.

Tabel B1.3: Gemodelleerde bevolkingsvlakken

Vlak	Bestemming	Aanwezigheid					Fractie buiten		Bron gegevens
		personen per eenheid of per hectare			Absoluut (afgerond)				
		Dag	Nacht	eenheid of 1/ha	Dag	nacht	Dag	Nacht	
001	148 woningen	1,2	2,4	woning	178	355	0.07	0.01	HVG
002	26 woningen	1,2	2,4	woning	31	62	0.07	0.01	HVG
003	8 woningen	1,2	2,4	woning	10	19	0.07	0.01	HVG
004	Bedrijven (hoge dichtheid)	80	16	1/ha	44	9	0.05	0.01	HVG
005	20 woningen	1,2	2,4	woning	24	48	0.07	0.01	HVG
006	Maatschappelijk (1 pers./30 m^2)	333	333	1/ha	78	78	0.07	0.01	BA
007	50 woningen	1,2	2,4	woning	60	120	0.07	0.01	HVG
008	Sport	25	25	1/ha	38	38	1.00	1.00	PGS
009	Gemengd (sporthal m. groot)	92	38	eenheid	92	38	0.27	0.34	PGS
010	Maatschappelijk (1 pers./30 m^2)	333	333	1/ha	119	119	0.05	0.01	BA
011	Maatschappelijk (1 pers./30 m^2)	333	333	1/ha	123	123	0.05	0.01	BA
012	Maatschappelijk (kerk m. groot)	30	18	eenheid	30	18	0.20	0.19	PGS
013	73 woningen	1,2	2,4	woning	88	175	0.07	0.01	HVG
014	34 woningen	1,2	2,4	woning	41	82	0.07	0.01	HVG
015	33 woningen	1,2	2,4	woning	40	80	0.07	0.01	HVG
016	6 woningen	1,2	2,4	woning	7	14	0.07	0.01	HVG
017	119 woningen	1,2	2,4	woning	143	286	0.07	0.01	HVG
018	24 woningen	1,2	2,4	woning	29	58	0.07	0.01	HVG
019	33 woningen	1,2	2,4	woning	40	79	0.07	0.01	HVG
020	Maatschappelijk (kerk groot)	150	90	eenheid	150	90	0.20	0.19	PGS
021	Maatschappelijk (1 pers./30 m^2)	333	333	1/ha	79	79	0.05	0.01	BA
022	28 woningen	1,2	2,4	woning	39	67	0.07	0.01	HVG
023	17 woningen	1,2	2,4	woning	20	41	0.07	0.01	HVG

Vlak	Bestemming	Aanwezigheid					Fractie buiten		Bron gegevens
		personen per eenheid of per hectare			Absoluut (afgerond)				
		Dag	Nacht	eenheid of 1/ha	Dag	nacht	Dag	Nacht	
024	Gemengd (1 pers./30 m²)	333	333	1/ha	26	26	0.05	0.01	BA
025	25 woningen	1,2	2,4	woning	30	60	0.07	0.01	HVG
026	Gemengd (1 pers./30 m²)	333	333	1/ha	30	30	0.05	0.01	BA
027	6 woningen + Gemengd (1 pers./30 m²)	1,2 333	2,4 333	woning 1/ha	162	169	0.07	0.01	HVG/ BA
028	Gemengd (1 pers./30 m²)	333	333	1/ha	36	36	0.05	0.01	BA
Ontwikkelingslocatie huidig									
P1	1 woning	1,2	2,4	woning	1	2	0.07	0.01	HVG
P2	Agrarisch	1	1	1/ha	2	2	1.00	1.00	HVG
Ontwikkelingslocatie toekomstig									
P1	57 woningen	1,2	2,4	woning	68	137	0.07	0.01	HVG

HVG = Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico
PGS = PGS 1 deel 6
BA = Beste aanname. Er zijn verschillende locaties met een functie 'Maatschappelijk' of 'Gemengd'. De gebruiksmogelijkheden voor deze locaties zijn groot. Voor de risicoberekeningen is voor deze locaties (niet-zijnde kerken) uitgegaan van een hoge personendichtheid die gelijk staat aan kantoorruimte (1 persoon per 30 m²) voor zowel de dag- als de nachtsituatie.

Een overzicht van het gehele bevolkingsmodel is weergegeven in figuur B1.2, een detail van het plangebied in figuur B1.3.

De indeling van de bevolkingsvlakken is in de verschillende varianten (huidige en toekomstige situatie) op het plangebied na gelijk (in de huidige situatie bestaat het plangebied uit bevolkingsvlakken P1 en P2 en in de toekomstige situatie uit P1). Ook de gemodelleerde personendichtheden verschilt enkel voor het plangebied (zie bovenstaande tabel).

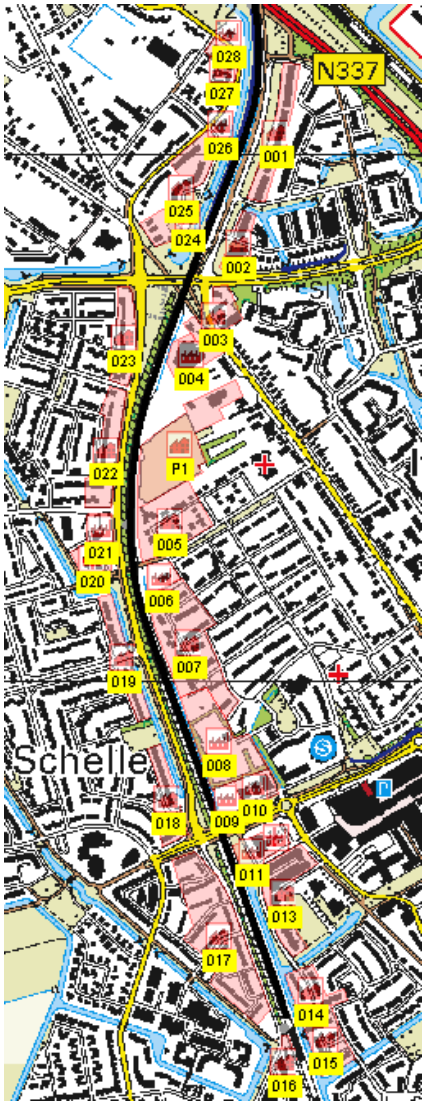

Figuur B1.2: Gemodelleerde bevolkingsvlakken (totaaloverzicht)

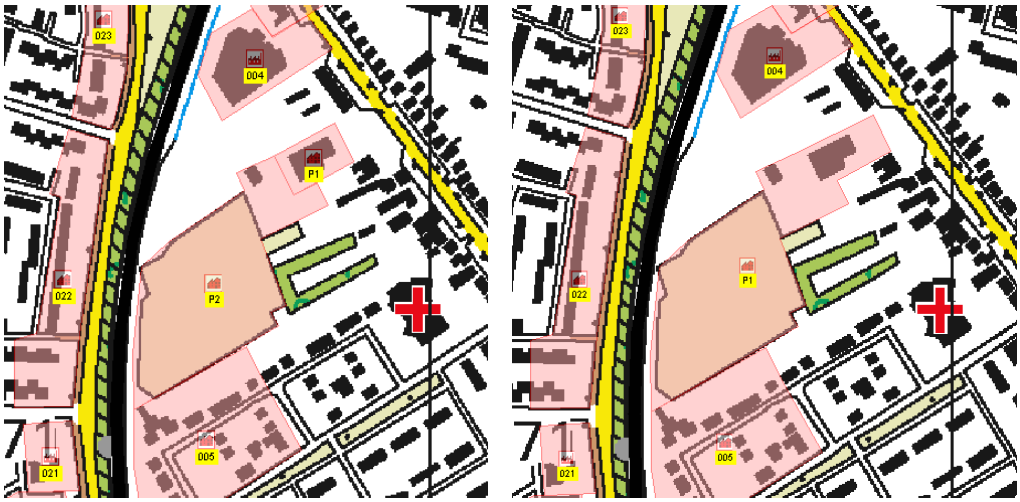

Figuur B1.3: Gemodelleerde bevolkingsvlakken (detail plangebied): huidige situatie (links) en toekomstige situatie (rechts)

Resultaten

Plaatsgebonden risico

Het risicoplafond van het vervoer van gevaarlijke stoffen over transportroutes is vastgelegd in de Regeling basisnet. Hierin staat in bijlage I vermeld dat er voor de spoorlijn Zwolle – Deventer ter hoogte van het plangebied sprake is van een maximale PR 10^{-6}-contour van 0 meter. Het plaatsgebonden risico levert daarmee geen belemmeringen op voor de voorgenomen ontwikkeling.

Groepsrisico

Aan de hand van de uitgangspunten en de bevolkingsinventarisatie is het groepsrisico voor de spoorlijn Zwolle – Deventer voor de huidige (vigerende situatie) en de toekomstige situatie (inclusief geprojecteerde ontwikkelingen) berekend.

Voor de spoorlijn Zwolle – Deventer wordt ter hoogte van het plangebied in beide situaties geen groepsrisico berekend. Verantwoording van het groepsrisico is conform artikel 7 van het Bevt desalniettemin verplicht (beschouwen elementen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid) vanwege de ligging van het plangebied binnen het invloedsgebied van de spoorlijn.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Zutphenseweg 31D
7418 AH DEVENTER
Postbus 321
7400 AH DEVENTER
T. (0570) 663 993
E. stephan.hammink@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Bijlage 7 RWP West-Overijssel (Regionale Woon Programmering)

stec
groep

RWP West-Overijssel (Regionale Woon Programmering)

Stec Groep aan gemeenten in West-Overijssel

Peter van Geffen & Bouke Timmen
7 december 2015

stec groep

Inhoudsopgave

1 Inleiding 2

1.1 Situatie ... 2
1.2 Basis voor RWP West-Overijssel: Ladder voor duurzame verstedelijking ... 2

2 Feiten, behoefte, plannen: afspraken eind 2015 5

2.1 Regio: woningmarkten overwegend lokaal, bovenlokale dynamiek ook buiten West-Overijssel ... 5
2.2 West-Overijsselse gemeenten: woningvraag en aanbod in harde plancapaciteit inclusief uitwerkingsplichten ... 6
2.3 Harde plannen voldoen niet altijd aan kwalitatieve behoefte en moet sneuvelen; zachte plannen kunnen wel voldoen aan de behoefte ... 7
2.4 Afspraak: maximaal 100% programmering behoefte, maar ideaal is onderprogrammering ... 8
2.5 Gemeenten met overprogrammering in harde plannen (directe bouwtitels, uitwerkingsplichten), brengen die met maximale voortvarendheid terug, evenwel maximaal binnen een termijn van 3 jaar ... 8
2.6 Beeld en toelichting per gemeente ... 8

3 Een nieuw plan in procedure brengen 11

3.1 Gezamenlijke uitgangspunten in West-Overijssel ... 11
3.2 Afstemming: procedure vanaf 2016 ... 11

4 Overige punten van samenwerking 13

1 Inleiding

1.1 Situatie

De ambtenaren en wethouders van de gemeenten in West-Overijssel hebben dit jaar gebruikt om nieuwe afspraken te maken over de regionale woonprogrammering, samen met de provincie.

Aanleidingen:
- U hebt in West-Overijssel een regionale woonvisie vastgesteld, waarin regionale woonprogrammering een belangrijke nieuwe lijn is. U wilt stappen zetten in meer en betere programmering, ook in kwalitatief opzicht.
- De provincie Overijssel (PS besluiten (PS/2014/389 en PS/2014/1046)) wil forse stappen zetten in het terugbrengen van overprogrammering.
- De Ladder voor duurzame verstedelijking vraagt veel meer afspraken over programmering in West-Overijssel en terugdringen van overprogrammering. Op dit moment hebben veel bestemmingsplannen in West-Overijssel (zeer veel) last van de Ladder bij de Raad van State, bij gebrek aan passende regionale programmering.

Dit document – RWP West-Overijssel genaamd – legt vast wat de afspraken zijn in West-Overijssel en wordt voorgelegd aan de gemeentebesturen en provincie ter besluitvorming. Stec Groep heeft het maken van de afspraken begeleidt en dit document gemaakt. Het document is de bijlage bij de samenwerkingsovereenkomst woonafspraken.

Als dit RWP West-Overijssel is vastgesteld en aanvaard door gemeenten en provincie:
- Weten gemeenten welk kader er is voor hun woonprogrammering.
- Is duidelijk wanneer de provincie het eens is met een woonplan van de gemeenten.
- Kunnen gemeenten hun onderbouwingen voor de Ladder voor een belangrijk deel hierop baseren.

Daarnaast is in West-Overijssel een grote veranderslag gemaakt in denken over woonprogrammering en hebben gemeenten een goede stap gezet in meer samenwerking en intervisie over kwalitatieve programmering en terugdringen overprogrammering. Veel bestuurders hebben intensief gediscussieerd over de kwaliteit van hun woonplannen en die in de regio. In veel colleges en raden is gesproken over de nieuwe woonprogrammering en de Ladder. In West-Overijssel is daarmee een grote slag gemaakt met het denken en werken volgens de Ladder voor duurzame verstedelijking.

1.2 Basis voor RWP West-Overijssel: Ladder voor duurzame verstedelijking

Het RWP West-Overijssel is gebaseerd op het concept en afwegingskader van de Ladder voor duurzame verstedelijking. De Ladder voor duurzame verstedelijking is opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van het Rijk en sinds oktober 2012 als motiveringseis opgenomen in het Bro. Overheden moeten op grond van het Bro elke nieuwe stedelijke ontwikkeling in een bestemmingsplan motiveren aan de hand van de drie treden van de Ladder. De Ladder is geënt op de oude ‘SER- Ladder’ uit 1999 die al langer gebruikt werd bij de afweging voor nieuwe bedrijventerreinen.

De Ladder voor duurzame verstedelijking is verankerd in het Bro in de artikelen 1.1.1 en 3.1.6. De tekst uit het Bro luidt als volgt:

‘De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, voldoet aan de volgende voorwaarden:

a. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;

b. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;

c. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.’

De Ladder voor duurzame verstedelijking bestaat uit drie treden en ziet er schematisch als volgt uit:

Figuur 1: De Ladder voor duurzame verstedlijking

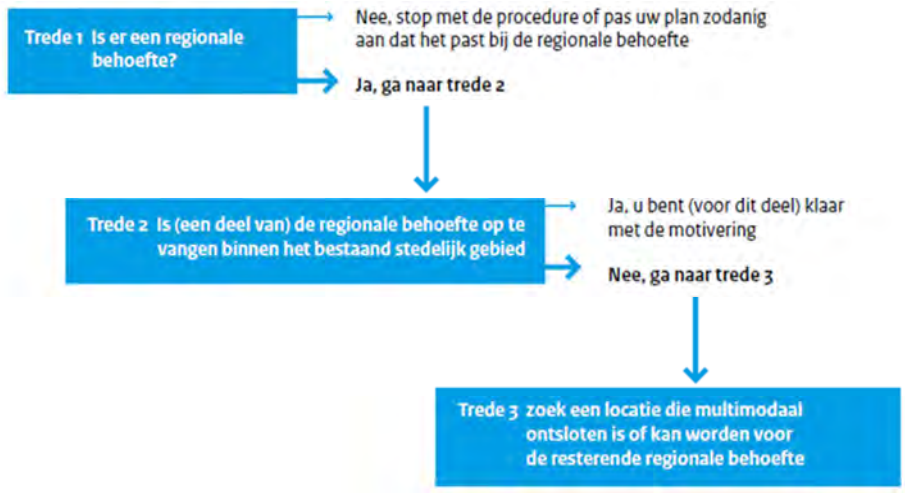

Relevante kernbegrippen bij de Ladder voor duurzame verstedelijking zijn:

Nieuwe stedelijke ontwikkeling

‘Ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen’.

Bestaand stedelijk gebied

‘Bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur’.

Regio

De relevante reikwijdte c.q. het verzorgingsgebied van een functie. Het gaat feitelijk om de behoefte in het gebied waar het zwaartepunt van de marktbehoefte aan de betreffende ontwikkeling zich bevindt. Het gaat hier nadrukkelijk om de marktregio. Voor woningbouw wordt dit vooral bepaald door verhuisbewegingen. In veel gevallen komt de marktregio voor een woningbouwproject overeen met de kern of stad waarin het is gelegen inclusief een straal van maximaal 10 kilometer. Uit CBS-onderzoek blijkt immers: het merendeel van de mensen verhuist binnen de eigen woonplaats; vooral uit demografische en woongerelateerde motieven. Slechts één derde verhuist over de gemeentegrens heen; vooral uit werk- en studiemotieven. Zo'n één op de vier intergemeentelijke verhuizingen vindt plaats over een afstand tot 10 kilometer en de overige verhuizingen neemt in aantal geleidelijk af naarmate de afstand toeneemt.

Actuele regionale behoefte

Marktvraag in de betreffende regio minus harde plannen hiervoor.

2 Feiten, behoefte, plannen: afspraken eind 2015

2.1 Regio: woningmarkten overwegend lokaal, bovenlokale dynamiek ook buiten West-Overijssel

Woningmarkten in West-Overijssel in eerste instantie lokaal georiënteerd

De Ladder voor duurzame verstedelijking vraagt van gemeenten bij nieuwe woonplannen een onderbouwing van de behoefte binnen de relevante regio. Het is daarbij belangrijk te kijken naar de reikwijdte van een functie. We gebruiken hiervoor de verhuisbewegingen in de periode 2004-2013 als basis.

Veruit de meeste verhuisbewegingen vinden plaatst binnen de gemeentegrenzen. Tussen West-Overijsselse gemeenten loopt het aandeel verhuisbewegingen binnen de gemeentegrenzen uiteen tussen zo'n 55 en 75% van alle verhuisbewegingen. Daarmee zijn woningmarkten in West-Overijssel in eerste instantie lokaal georiënteerd.

Bovenlokale effecten vooral op planniveau, ook bovenlokale verhuisdynamiek over provinciegrens heen

Verhuisdynamiek over gemeentegrenzen heen neemt af naarmate de afstand toeneemt. De meeste verhuisdynamiek tussen gemeenten in West-Overijssel vindt dan ook plaats met één of meerdere buurgemeenten waarmee een zekere woningmarktrelatie bestaat.

Nieuwe stedelijke ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied hebben de meeste potentiële impact op gemeentegrensoverschrijdende verhuisdynamiek. Afstemming over dergelijke ontwikkelingen is daarom zeer gewenst.

Op basis van de verhuisbewegingen in de periode 2004-2013 zien we dat er verhuisdynamiek plaatsvind met gemeenten buiten Overijssel. Dit speelt in de Kop van Overijssel voor Steenwijkerland en Staphorst en in Salland voor Deventer. De dynamiek met Twentse gemeenten is zeer beperkt. In Twente wordt daarnaast een RWP Twente gemaakt en vastgesteld, met betrokkenheid van de provincie, dat grotendeels op dezelfde uitgangspunten is gebaseerd als het RWP West-Overijssel.

Subregio's als basis voor analyse en afstemming

Zoals aangegeven zijn woningmarktregio's in West-Overijssel in eerste instantie lokaal georiënteerd. Voor de gemeenten Steenwijkerland, Staphorst en Deventer is het van belang afstemming te hebben met gemeenten over de provinciegrens. Voor Steenwijkerland en Staphorst is Meppel van belang. Voor Deventer gaat het om afstemming binnen de Stedendriehoek.

West-Overijsel wordt onderscheiden in vier subregio's zodat op lager schaalniveau naar de marktsituatie kan worden gekeken en afstemming van plannen kan plaatsvinden. De volgende indeling wordt daarbij gebruikt:

- Kop Noord (Staphorst en Steenwijkerland).
- Kop Zuid (Zwolle, Kampen en Zwartewaterland.
- Vechtdal (Hardenberg, Dalfsen en Ommen).
- Salland (Deventer, Raalte en Olst-Wijhe).

Figuur 2: Subregio's in West-Overijssel

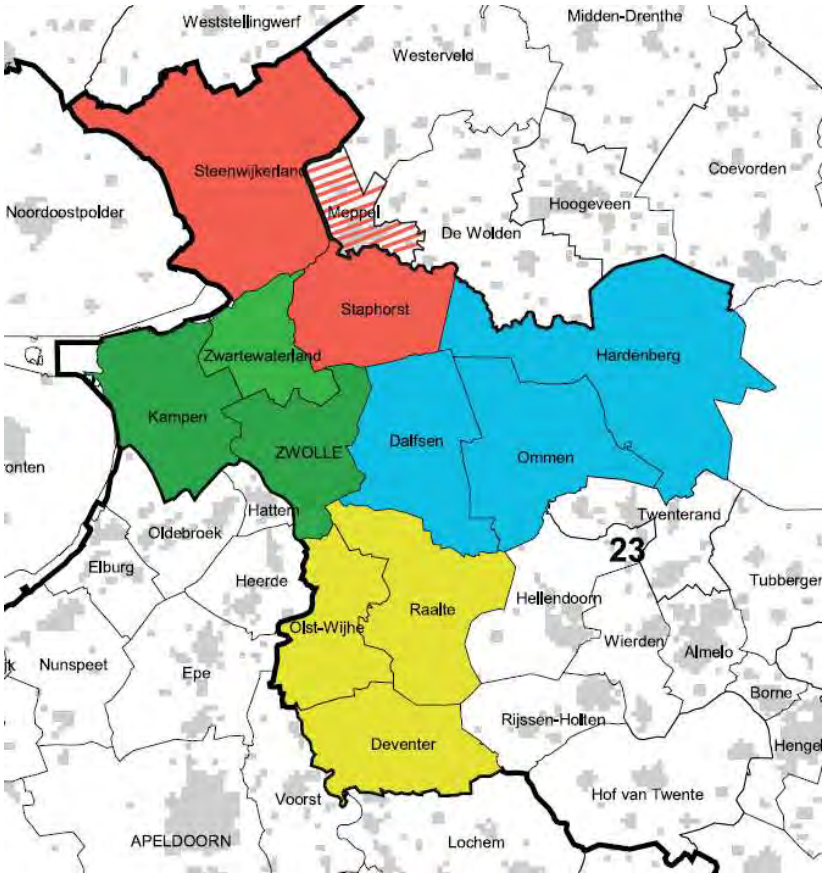

Bron: Stec Groep (2015). Basiskaart CBS indeling van Nederland in 12 provincies (2014)

Subregio's zijn niet in beton gegoten

De indeling in subregio's is niet heilig. De komende jaren moet blijken of de gekozen subregio's voor West-Overijssel een goed medium zijn voor regionale afstemming. Andere samenwerkingsvormen (bv. afstemming met buurgemeenten) of bijstelling van subregio's is mogelijk.

2.2 West-Overijsselse gemeenten: woningvraag en aanbod in harde plancapaciteit inclusief uitwerkingsplichten

Behoefte: PRIMOS 2013 aangevuld met scherpere sloopopgave

De West-Overijsselse gemeenten gebruiken de huishoudingsprognose van Primos 2013 als basis voor het vaststellen van de vraag naar nieuwe woningen en programmering. Primos wordt alom in Nederland hiervoor gebruikt. Zodra er goede inzichten ontstaan over Primos 2015 – in 2016 – kijkt West-Overijssel opnieuw naar de situatie. Zie tabel 1.

Harde plancapaciteit: opgave gemeenten en grondige check

Alle gemeenten in West-Overijssel hebben hun harde plannen grondig geïnventariseerd en doorgegeven aan Stec Groep. Daarbij is een verschil gemaakt tussen onherroepelijke bestemmingsplannen met bouwtitel en plannen met een uitwerkingsplicht, op basis van laatste jurisprudentie (en advies Hekkelman).

Uitwerkingsplichten zijn apart opgenomen omdat er nog een afweging in het kader van de Ladder en/of uitvoerbaarheid/goede ruimtelijke ordening moet plaatsvinden (zie 3.1).

Tabel 1: indicatie woningvraag en beschikbare harde plancapaciteit in de periode 2016-2026 per gemeente

Gemeente/ regio	Netto woning vraag 2016-2026	Harde plan-capaciteit 1-1-2016	Resterende woning behoefte 2016-2026	Aandeel harde plancapaciteit t.o.v. woningvraag 2016-2026	Woningen in uit te werken BP's	Aandeel inclusief uit te werken BP's
West-Overijssel	**17.849**	**8.672**	**9.177**	**49%**	**4.906**	**76%**
Kop Noord	**1.788**	**1.086**	**702**	**61%**	**300**	**78%**
Staphorst	591	312	279	53%	300	104%
Steenwijkerland	1.197	774	423	65%	0	65%
Kop Zuid	**8.541**	**3.218**	**5.323**	**38%**	**3.269**	**76%**
Kampen	1.880	1.033	847	55%	1.009	109%
Zwartewaterland	540	395	145	73%	240	118%
Zwolle	6.121	1790	4.331	29%	2020	62%
Vechtdal	**3.419**	**2.276**	**1.143**	**67%**	**347**	**77%**
Hardenberg	1.921	972	949	51%	347	69%
Dalfsen	1.022	845	177	83%	0	83%
Ommen	476	459	17	96%	0	96%
Salland	**4.101**	**2.092**	**2.009**	**51%**	**990**	**75%**
Deventer	2.727	1.069	1658	39%	900	72%
Raalte	880	759	121	86%	0	86%
Olst-Wijhe	494	264	230	53%	90	72%

Bron: ABF-Research, Primos2013, opgave gemeenten. Harde plancapacteit gedefinieerd als plan met onherroepelijke status waarop een directe bouwtitel ligt. Onder woningen in uit te werken plannen worden uitwerkingsplichten waarop geen directe bouwtitel rust.

2.3 Harde plannen voldoen niet altijd aan kwalitatieve behoefte en moet sneuvelen; zachte plannen kunnen wel voldoen aan de behoefte

Een deel van de genoemde harde plannen voldoet niet aan de kwalitatieve vraag in de markt. In een deel van de gevallen betreft het bijvoorbeeld zogenaamde weilandplannen, maar het kan ook gaan om het verkeerde product op een binnenstedelijke locatie. Gemeenten in West-Overijssel lopen ieder hun harde plancapaciteit door en overwegen of deze nog voldoet aan de kwalitatieve vraag. Dit geldt voor de gemeenten die overprogrammering hebben (zie ook paragraaf 2.5) en gemeenten die dit niet hebben.

Zo gezien kunnen gemeenten zachte plancapaciteit hebben – ondanks dat zij in de tabel 1 forse plancapaciteit hebben – die voldoet in een kwalitatieve behoefte en dus veel beter passen in de lokale programmering.

Veel gemeenten staan derhalve voor een kwalitatieve herprogrammering waarbij harde plancapaciteit moet worden geschrapt en zachte plannen hard worden gemaakt.

Zie ook hoofdstuk 4: voorzienbaarheid.

2.4 Afspraak: maximaal 100% programmering behoefte, maar ideaal is onderprogrammering

De gemeenten in West-Overijssel maken in het RWP West-Overijssel de afspraak dat iedere gemeente maximaal 100% van de eigen vraag naar woningen als harde plancapaciteit beschikbaar maakt. Dat is in lijn met de Ladder voor duurzame verstedelijking en de visie van provincie. Alleen in uitzonderingssituaties – als er inhoudelijk markttechnisch een onderbouwing voor is, en de andere gemeenten akkoord zijn – kunnen gemeenten een deel van de behoefte van andere gemeenten in West-Overijssel vervullen, wordt afgesproken. Indien gemeenten er onderling niet uitkomen, maakt de provincie een afweging die mogelijk in plaats treedt van het voorgaande. De provincie zal dit ook in de verordening borgen.

De gemeenten in West-Overijssel streven naar onderprogrammering met een maximum van 60 tot 90%. Een aantal gemeenten zit hierop of hieronder, dat is prettig. In principe is deze onderprogrammering op dit moment nog enkel een streven, waar overigens veel draagvlak voor is. Door in (meer dan) 100% van de verwachte vraag al te voorzien met harde plancapaciteit, kunnen gemeenten immers goede initiatieven niet meer faciliteren, net zo min als plannen voor plekken die in de toekomst vrijkomen – in het bijzonder binnen bestaand stedelijk gebied – zoals herontwikkeling van locaties en transformatie van scholen, kloosters, kantoren en winkels.

Ofwel: door onderprogrammering behouden gemeente in West-Overijssel meer flexibiliteit voor goede zachte plannen die nog in procedure moeten worden gebracht.

2.5 Gemeenten met overprogrammering in harde plannen (directe bouwtitels, uitwerkingsplichten), brengen die met maximale voortvarendheid terug, evenwel maximaal binnen een termijn van 3 jaar

Gemeenten die meer dan 100% van de behoefte aan directe bouwtitels en uitwerkingsplichten hebben, hebben aan de rest van West-Overijssel uitgelegd hoe zij de overprogrammering gaan terugbrengen. De afspraak is daarbij gemaakt dat deze gemeenten begin 2016 een plan hebben gericht op:

- Ideale programmering naar maximaal 100% van de lokale behoefte in harde plannen.
- Direct stappen richting schrappen van overbodige bestemmingsplancapaciteit door intrekken van bestemmingsplannen.
- Echter maximaal binnen een termijn van maximaal 3 jaar.

Zo wordt er geborgd dat er op korte termijn geen enkele gemeente in West-Overijssel overaanbod van harde plancapaciteit heeft.
Afgesproken wordt dat de gemeenten met overcapaciteit periodiek hun subregio informeren over de voortgang. Afgesproken wordt dat de provincie de voortgang van het uit de markt nemen van overcapaciteit bij deze gemeente ieder kwartaal monitort.

2.6 Beeld en toelichting per gemeente

Hieronder geven de verschillende gemeenten een verder toelichting op hun situatie.

Staphorst

De gemeente Staphorst voorziet met directe bouwtitels in zo'n 55% van lokale woningbehoefte de komende 10 jaar. Wel heeft Staphorst 300 woningen in een uitwerkingsplicht waarmee de 100% overschreden wordt. Staphorst verkent hiervoor de mogelijkheden van voorzienbaarheid. Voor het schrappen van de projecten maakt de gemeente Staphorst o.a. gebruik van de expertise van Bregman die gericht is op het creëren van voorzienbaarheid, beschikbaar gesteld door de provincie.
Daarnaast heeft Staphorst een woningmarktrelatie met de Drentse gemeente Meppel. Om regionale afstemming te verzorgen – ook in het kader van de Ladder – zijn gesprekken opgestart tussen in ieder

geval Staphorst, Steenwijkerland en Meppel. Begin 2016 moet deze regionale afstemming handen en voeten krijgen. De provincie ondersteunt de gemeenten Staphorst en Steenwijkerland bij de verdere regionale afstemming met Meppel, ook via haar contacten met de provincie Drenthe. De provincie zal eventuele overcapaciteit in Meppel niet meenemen bij het beoordelen van plannen van Staphorst en Steenwijkerland. De provincie zal, als de regionale afstemming onverhoopt niet goed verloopt, overwegen te reageren op plannen van Meppel, onder andere in het kader van formele planologische procedures.

Steenwijkerland

Steenwijkerland voorziet met harde plannen in zo'n 65% van lokale woningbehoefte de komende 10 jaar. Daarmee is kwantitatief sprake van onderprogrammering in harde plannen en heeft Steenwijkerland ruimte voor initiatieven. De gemeente gaat haar zachte plancapaciteit opnieuw beoordelen om het aanbod beter af te kunnen stemmen op de vraag. Steenwijkerland heeft een woningmarktrelatie met de Drentse gemeente Meppel. Om regionale afstemming te verzorgen – ook in het kader van de Ladder – zijn gesprekken opgestart tussen in ieder geval Staphorst, Steenwijkerland en Meppel. Begin 2016 moet deze regionale afstemming handen en voeten krijgen. De provincie ondersteunt de gemeenten Staphorst en Steenwijkerland bij de verdere regionale afstemming met Meppel, ook via haar contacten met de provincie Drenthe. De provincie zal eventuele overcapaciteit in Meppel niet meenemen bij het beoordelen van plannen van Staphorst en Steenwijkerland. De provincie zal, als de regionale afstemming onverhoopt niet goed verloopt, overwegen te reageren op plannen van Meppel, onder andere in het kader van formele planologische procedures.

Kampen

De gemeente Kampen heeft met directe bouwtitels en uitwerkingsplannen meer dan 100% van de behoefte aan plancapaciteit. De gemeente wil grote stappen zetten in haar programmering. Hiertoe zijn al drie stappen uitgewerkt: (1) onnodige capaciteit (lucht) uit bestemmingsplannen halen, (2) schrappen van capaciteit op uitleglocaties en (3) terugbrengen capaciteit binnenstedelijk locaties waar niets gebeurt. In het kader van het creëren van voorzienbaarheid worden degenen die recht hebben in betreffende bestemmingsplannen uitgenodigd voor een gesprek. Naar aanleiding van bovenstaande bereidt Kampen een definitief college- en raadsbesluit voor. Ten aanzien van Reeve worden daarbij vervolgafspraken gemaakt tussen de gemeente Kampen, gemeente Zwolle en Provincie.

Zwartewaterland

Zwartewaterland voorziet in 73% van de woningvraag met plannen met directe bouwtitels. Met uitwerkingsplannen komt de gemeente boven de 100%. De gemeente kan zich vinden in het bestuurlijk uitgangspunt om te programmeren naar maximaal 100% van de behoefte. De gemeente wil nog een slag maken in de herprogrammering, ook omdat er zachte plannen zijn die de gemeente ook in procedure wil brengen. Daarbij overweegt de gemeente het creëren van voorzienbaarheid. Gemeente en provincie spreken af in gesprek te gaan over de relatie tussen herprogrammeren en de financiële situatie van de gemeente.

Zwolle

Met plannen met directe bouwtitel en capaciteit in uitwerkingsplichten voorziet Zwolle in zo'n 60% van de woningvraag voor de komende 10 jaar. Hiermee is in Zwolle (al langere tijd) sprake van bewuste onderprogrammering in plancapaciteit en ruimte voor initiatieven. Zwolle zet in op het verder kwalitatief programmeren om maximaal in te spelen op de behoefte. Dit doet Zwolle door (harde en zachte) plancapaciteit kwalitatief tegen het licht te houden en waar nodig te herprogrammeren. Ook zet Zwolle vol in – conform de Ladder – op transformatiemogelijkheden binnenstedelijk. Binnenkort zet Zwolle verdere stappen in een visie op transformatie van kantoren naar onder andere wonen. Ten aanzien van Reeve worden daarbij vervolgafspraken gemaakt tussen de gemeente Kampen, gemeente Zwolle en Provincie.

Vechtdalgemeenten: Dalfsen, Ommen en Hardenberg

De gemeenten Dalfsen, Ommen en Hardenberg werken samen binnen de regio Vechtdal. Dalfsen, Ommen en Hardenberg voorzien met respectievelijk 83, 96 en 69% aan plannen met directe bouwtitel en

uitwerkingsplannen in de eigen lokale behoefte. De strategie van de drie gemeenten richt zich met name op de wijze waarop bestaande maar onwenselijke/slechte projecten kunnen worden geschrapt. De gemeenten hebben in dit kader alle plannen kwalitatief gerankt. In enkele gevallen kan faseren of herprogrammeren ook de betere strategie zijn. Uiteindelijk leidt dit tot een actieprogramma met een strategie voor deze onwenselijke/slechte projecten. Voor het schrappen van de projecten maken deze gemeenten o.a. gebruik van de expertise van Bregman die gericht is op het creëren van voorzienbaarheid.

Deventer

Met directe bouwtitels en capaciteit in uitwerkingsplichten voorziet Deventer in zo'n 70% van de woningvraag voor de komende 10 jaar. Hiermee is in Deventer sprake van onderprogrammering in harde plancapaciteit en ruimte voor initiatieven. Deventer blijft de vraag monitoren en zet vervolgens in op het matchen van vraag en aanbod, zowel in harde als zachte plannen.

Raalte

De gemeente Raalte voorziet met de harde plancapaciteit in zo'n 86% van de vraag voor de komende 10 jaar. Raalte heeft daarmee een beperkte resterende woningbehoefte van circa 120 woningen. Raalte wil de komende jaren nog goede zachte plannen hard maken. Daarvoor is wellicht aanvullende 'Ladder-ruimte' nodig. De gemeente Raalte verkent aan welke plannen nog echt behoefte is en in hoeverre plannen (hard en zacht) hierop inspelen en/of moeten worden geherprogrammeerd. Daarbij worden ook mogelijkheden van voorzienbaarheid verkend.

Olst-Wijhe

Olst-Wijhe streeft ernaar maximaal 80 tot 90% van de lokale behoefte te programmeren. Met plannen met directe bouwtitels voorziet Olst-Wijhe in zo'n 55% van de behoefte voor de komende 10 jaar. Daarnaast heeft Olst-Wijhe in uitwerkingscapaciteit zo'n 90 woningen. Daarmee wordt in totaal zo'n 70% van de lokale woningvraag voorzien. Daarmee ligt Olst-Wijhe op koers. Olst-Wijhe zal een keer per jaar haar programma doorlichten en waar nodig herprogrammeren.

3 Een nieuw plan in procedure brengen

3.1 Gezamenlijke uitgangspunten in West-Overijssel

Voor de Ladder is het van belang dat er sprake is van regionale afstemming van een specifieke nieuwe stedelijke ontwikkeling zoals een woningplan. Daarbij is het belangrijk dat we vaststelden dat woningmarkten in West-Overijsel overwegend lokaal zijn, maar op planniveau wellicht bovenlokale effecten kunnen hebben.

Gemeenten hebben veel vrijheid hoe deze regionale afstemming wordt vormgegeven. Van belang is dat op het niveau van West-Overijssel dezelfde uitgangspunten worden gehanteerd. De gemeenten in het RWP West-Overijssel maken de afspraak dat iedere gemeente maximaal 100% van de eigen vraag naar woningen als harde plancapaciteit beschikbaar maakt.

Daarbij wordt opgemerkt dat bij plannen met uitwerkingsplicht en wijzigingsbevoegdheden nog een afweging in het kader van de Ladder en/of uitvoerbaarheid/goede ruimtelijke ordening moet plaatsvinden. (Zie advies Hekkelman van november 2015). Deze plannen worden ook afgestemd op onderstaande manier.

3.2 Afstemming: procedure vanaf 2016

Binnen de subregio vindt afstemming zo vaak als nodig plaats in een afstemmingsoverleg. Tijdens dit overleg is ook ruimte voor intervisie zoals dit plaatsvindt binnen de huidige bestuurlijke ‘intieme’ gesprekken.

De gemeenten in West-Overijssel maken bij regionale afstemming onderscheid tussen woningbouwplannen binnen en buiten bestaand stedelijk gebied. Voor plannen buiten bestaand stedelijk gebied geldt een zware afstemmingsplicht. Dit is in lijn met de Ladder voor duurzame verstedelijking waarvoor eerst mogelijkheden binnen bestaand stedelijk gebied moeten worden bekeken voordat gronden buiten bestaand stedelijk gebied worden aangesproken.

Naast deze procedureafspraak moeten woonplannen worden afgestemd met de provincie Overijssel. Hiervoor biedt de provincie aan om vanuit voorkantsamenwerking aan te schuiven bij het afstemmingsoverleg, al dan niet in combinatie met het Ruimtelijk overleg.

Wanneer gemeenten onderling niet tot regionale afstemming komen van individuele plannen of om oneigenlijke redenen goede plannen van een andere gemeenten blokkeren kan de provincie in de plaats treden van de regionale samenwerking. De provincie neemt dit ook op in de verordening.

PROCEDURE REGIONALE AFSTEMMING

Gemeenten stemmen woningbouwplannen vanaf 25* woningen binnen bestaand stedelijk gebied af met gemeenten in de subregio. Er is sprake van een regionaal afgestemd plan zodra melding is gemaakt en mogelijkheid is geboden mee te denken over het woonplan.

Gemeenten stemmen woningbouwplannen vanaf 25* woningen buiten bestaand stedelijk gebied af met gemeenten in de subregio en andere planrelevante gemeenten. Er is sprake van een regionaal afgestemd plan, zodra de meerderheid van de subregio en planrelevante gemeenten hebben ingestemd.

*Voor woningbouwplannen van de gemeenten Deventer en Zwolle ligt de ondergrens hoger. In deze gemeenten worden woningbouwplannen vanaf 50 woningen regionaal afgestemd.

Deze procedure wordt te zijner tijd geëvalueerd. Bedoeling is goede afstemming van plannen te realiseren, echter op een efficiënte manier.

4 Overige punten van samenwerking

Ladder= veranderen, intervisie belangrijk en dus voortzetten

Laatste jaar is veel bereikt in West-Overijssel, bestuurders hebben veel gediscussieerd over programmering van plannen, de relatie tussen uitbreiding en inbreiding, de kwaliteit van hun woonplannen en de problematiek van grondexploitaties (afboeken) en contract met marktpartijen. De gemeenten willen blijven doorgaan met deze ingezette werkwijze, inclusief het met de gemeenteraden samen maken van strategische keuzes in de woonprogrammering per gemeente.

Monitoring blijvend

De gemeenten in het RWP West-Overijssel maken de afspraak vraag en aanbod ten aanzien van uitbreiding en vervanging (sloop gevolgd door nieuwbouw) apart bij te houden. Monitoring van vraag en aanbod is een noodzakelijk en continu proces om gezamenlijke uitgangspunten actueel te houden. De gemeenten in het RWP West-Overijssel maken samen met de provincie de afspraak om, om de 2 jaar een gezamenlijke behoefteraming vast te stellen. Ieder jaar wordt door de gemeenten en provincie vastgesteld of de behoefteraming nog actueel is.

Verkennen (regionaal) voorzienbaarheid creëren voor onnodige harde bestemmingsplannen

De gemeenten in West-Overijssel gaan begin 2016 na in welke mate gemeenten harde bestemmingsplannen voor wonen hebben, die mogelijk niet meer voldoen aan de behoefte. In dat geval zullen de gemeenten overwegen samen of op dezelfde manier voorzienbaarheid te creëren. Mogelijk kan op deze manier – zonder risico op planschade – aan deprogrammering worden gedaan. Op dit moment worden al meerdere pilots uitgevoerd in Overijssel met deze manier van werken.

Daarbij verkennen de gemeenten:

- Om welke en hoeveel plannen het gaat.
- In welke mate er eenzelfde problematiek aan de orde is.
- Of een gemeenschappelijke aanpak loont, bijvoorbeeld een gezamenlijke structuurvisie deprogrammeren.
- Of een gezamenlijk arrangement – zoals een regionaal planschaderisicofonds – kan werken.

De provincie wil deze aanpak van harte ondersteunen.

Financiële situatie gemeenten

Gemeenten kunnen – onverhoopt – door het noodzakelijk afboeken op grondexploitaties voor woonplannen in aanraking komen met problemen in de gemeentebegroting en de rol van de provincie in het kader van financieel toezicht. De provincie nodigt gemeenten uit zo spoedig mogelijk te overleggen met de provincie als er problemen dreigen. De provincie wil graag meedenken en is bereid na te denken over pilots om financieel toezicht zich meer specifiek te richten op de aard van de situatie bij de gemeenten.

Bijlage 8 Advies Veiligheidsregio

BRANDWEER
IJsselland

Gemeente Zwolle
T.a.v. college van burgemeester en wethouders
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

datum donderdag 20 april 2017

kenmerk V17.002193

onderdeel Risicobeheersing

informant E. Kilian

doorkiesnummer 088 - 1197937

onderwerp advies voorontwerp bestemmingsplan Zwolle-zuid, Nieuwe Deventerweg 24

Geacht college,

Op 23 maart heeft u mij om advies gevraagd over het voorontwerp bestemmingsplan Zwolle-zuid, Nieuwe Deventerweg 24. Hierbij ontvangt u mijn reactie. Deze is gebaseerd op:

- artikel 9 van het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- en artikel 10 Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Aanvraag
De aanvraag betreft het voorontwerp bestemmingsplan Zwolle-zuid, Nieuwe Deventerweg 24. Hier worden ongeveer 60 woningen ontwikkeld in het gebied tussen het spoor Zwolle-Deventer, de Nieuwe Deventerweg en de Monseigneur Nolenslaan. Over het spoor Zwolle - Deventer worden gevaarlijke stoffen vervoerd (brandbare vloeistoffen). Daarmee is dit spoor een risicobron voor het plangebied. Een andere risicobron voor het plangebied is het spoor Zwolle – Groningen waarover gevaarlijke stoffen vervoerd worden. Vanwege de afstand tot het plangebied is alleen het scenario van een incident met toxische stoffen relevant voor het plan.

Advies
Ik adviseer u om:

- de tekst over het plasbrandscenario op pagina 48 in de paragraaf Zelfredzaamheid aan te passen;
- te zorgen voor voldoende bluswater voor bestrijding van een plasbrand bij het spoor en de tekst hierover op pagina 49 aan te passen;
- de woningen in overleg met de initiatiefnemer te laten voorzien van afsluitbare mechanische ventilatie;
- van de woningen het dichtst op het spoor het glasoppervlak aan de spoorkant te beperken;

Adresgegevens
Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Contactgegevens
T 088 - 119 70 00
E info@vrijsselland.nl
I www.vrijsselland.nl
@VRIJsselland

Veiligheidsregio IJsselland
Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

BRANDWEER
IJsselland

- het bouwplan voor de woningen voor te leggen aan de veiligheidsregio.

Verder de complimenten voor de tekst over de ontsluiting van het plangebied en de oriëntatie van de woningen. Hoewel de uitkomsten op het gebied van externe veiligheid niet ideaal zijn, is de onderbouwing goed en is er duidelijk een afweging gemaakt.Ook het idee van de initiatiefnemer om de toekomstige bewoners te informeren via een kaart in de meterkast vind ik erg positief.

Voor dit advies heb ik mij beperkt tot de zaken die relevant zijn voor de (externe) veiligheid. Dit advies heb ik afgestemd met de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en de Politie Oost Nederland, district IJsselland. In de bijlage staat een uitwerking van het advies.

Ik ontvang graag een reactie op dit advies en adviseer u en/of initiatiefnemer graag in de verdere procedure(s).

Een afschrift van deze brief stuur ik naar de heer G.J. Tromp, juridisch planoloog.

Afsluiting
Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met mevrouw E. Kilian, bereikbaar op 088 – 119 7937 of via e-mail op risicobeheersing@vrijsselland.nl. Ook uw volgende adviesaanvragen kunt u sturen naar risicobeheersing@vrijsselland.nl.

Hoogachtend,

Namens het dagelijks bestuur,

A. Schepers, commandant Brandweer a.i.
Voor deze,

drs. S.H.Th.M. Weitenberg, vakteamleider Risicobeheersing

Bijlage: uitwerking advies

BRANDWEER
IJsselland

Bijlage: uitwerking advies voorontwerp bestemmingsplan Zwolle-zuid, Nieuwe Deventerweg 24

Plasbrandscenario
Op pagina 48 gaat het in de paragraaf Zelfredzaamheid over het plasbrandscenario als gevolg van een incident op het spoor Zwolle – Deventer. Hier staat onder andere "Toekomstige bewoners van de geprojecteerde woningen binnen dit invloedsgebied kunnen de omgeving ontvluchten via de nieuw aan te leggen ontsluitingsweg (die aansluit op de Nieuwe Deventerweg)". Dit roept vragen op over het invloedsgebied waar het hier over gaat. Vanwege het vervoer van brandbare vloeistoffen moet rekening worden gehouden met een plasbrand. Dit staat ook aangegeven in de tekst. Maar er is, volgens het rapport van Antea, geen sprake van een plasbrandaandachtsgebied (PAG). Wel wordt er gesproken over een invloedsgebied van 35 meter als gevolg van een plasbrand (onderaan pagina 47 van het rapport). Dit komt tegenstrijdig en verwarrend over.
Daarnaast lijkt de eerder genoemde tekst te suggereren dat er woningen binnen het invloedsgebied worden gesitueerd. Omdat een situatieschets met maatvoering ontbreekt is dit niet exact na te gaan. Ook is tijdens een regulier overleg met de gemeente waarbij ook dit plan besproken is, niet aangegeven dat de woningen binnen het invloedsgebied zouden liggen. Mochten de woningen binnen het invloedsgebied staan dan is dat vanuit externe veiligheid mogelijk ongewenst. Of het ook daadwerkelijk ongewenst is, hangt af van het type invloedsgebied en de bijbehorende afstanden.
Ik adviseer u om de tekst te verduidelijken en extra maatregelen te overwegen wanneer de woningen in het invloedsgebied van een plasbrand liggen.

Bluswater
Op pagina 49 wordt aangegeven dat de brandweer bij een ongeval op het spoor waarbij een plasbrand kan ontstaan snel ter plaatse kan zijn en een plasbrand dan snel te bestrijden is. Maar voor een snelle bestrijding is meer nodig dan snel ter plaatse zijn. Bluswater is ook noodzakelijk bij de bestrijding van een plasbrand. Op dit moment is niet bekend of er in de toekomstige situatie voldoende bluswater is om een plasbrand te bestrijden. Er is in de huidige situatie een sloot langs het spoor aanwezig die niet geschikt is als bluswatervoorziening. Deze sloot wordt hersteld maar het is niet bekend of deze in de toekomstige situatie wel geschikt is.

Afsluitbare ventilatie
Op pagina 49 wordt verder aangegeven dat het toepassen van afsluitbare mechanische ventilatie als maatregel niet afdwingbaar is binnen een bestemmingsplan. Inhoudelijk is dit correct. Maar er

zijn ook andere mogelijkheden om deze maatregel toe te (laten) passen zoals vooroverleg met de initiatiefnemer. De tekst op pagina 48 over het plan van de initiatiefnemer om een instructie over hoe te handelen bij een calamiteit op het spoor in de meterkasten van de toekomstige woningen te hangen suggereert dat er vooroverleg is geweest waarbij het onderwerp (externe) veiligheid is besproken. Het is bijzonder dat er niet gesproken is over afsluitbare ventilatie ook omdat het, zoals aangegeven in het bestemmingsplan, een goedkope en effectieve maatregel is. Ik adviseer u om dit onderwerp alsnog met de initiatiefnemer te bespreken en de uitkomsten op te nemen in het bestemmingsplan.

Beperking glasoppervlak
Zoals aangegeven bestaat bij het spoor de mogelijkheid van een incident met een plasbrand als gevolg. Bij een plasbrand ontstaat hittestraling. Steenachtige materialen zijn beter tegen hitte bestand dan glas. Daarom adviseer ik u om van de woningen het dichtst op het spoor het glasoppervlak aan de spoorkant zoveel mogelijk te beperken.

Voorleggen bouwplan
Waarschijnlijk is het bouwplan voor de woningen geen complex bouwplan en wordt het plan niet automatisch voorgelegd voor (bouwkundige) toetsing aan de veiligheidsregio. Vanwege de gevraagde bouwkundige maatregelen vanwege de externe veiligheid verzoek ik u om het bouwplan te zijner tijd wel voor te leggen aan de veiligheidsregio. Zo kan worden nagegaan of de afgesproken bouwkudige maatregelen aan de woningen ook daadwerkelijk worden toegepast.

Bijlage 9 Geluid

Akoestisch onderzoek

Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 24 te Zwolle

projectnummer 408312
definitief
3 april 2017

Understanding today.
Improving tomorrow.

Akoestisch onderzoek

Bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 42 te Zwolle

projectnummer 408312
revisie 02
3 april 2017

Opdrachtgever

Nijhuis Rijssen
Postbus 241
7460 AE RIJSSEN

Colofon

Projectgroep bestaande uit

Robin Michiels
Vincent Huizer
Marieke de Haan-Brinkhuis
John in 't Zandt

Tekstbijdragen

Robin Michiels
Vincent Huizer
Marieke de Haan-Brinkhuis
John in 't Zandt
Robin Michiels

datum vrijgave	beschrijving revisie 02	goedkeuring	vrijgave
3-4-17	Reactie bevoegd gezag verwerkt.	S. Hammink	J. Officier

Inhoudsopgave

		Blz.
1	**Inleiding**	**1**
2	**Juridisch kader**	**2**
2.1	Wegverkeerslawaai	2
2.1.1	Algemeen	2
2.1.2	Aftrek ex artikel 110g Wet geluidhinder	3
2.1.3	30 km/uur zone	3
2.2	Railverkeerslawaai	4
2.3	Toetsingskader plansituatie	4
2.3.1	Wegverkeerslawaai	4
2.3.2	Railverkeerslawaai	5
3	**Uitgangspunten en onderzoeksopzet**	**6**
3.1	Onderzoeksgebied	6
3.2	Rekenmethode	7
3.3	Uitgangspunten	7
4	**Resultaten, geluidtoets en mogelijke geluidbeperkende maatregelen**	**9**
4.1	Resultaten wegverkeer	9
4.2	Rekenresultaten railverkeer	11
4.3	Gemeentelijk geluidbeleid	11
4.4	Mogelijk geluidbeperkende maatregelen	12
4.5	Cumulatie	14
5	**Conclusie en advies**	**15**
5.1	Wegverkeer	15
5.2	Spoorverkeer	15
5.3	Hogere grenswaarde	15
5.4	Cumulatie	16
5.5	Geluidwering van de gevel	16

Bijlagen

Bijlage 1	Invoergegevens Geomilieu
Bijlage 2	Ontvangen verkeersgegevens
Bijlage 3	Geluidbelasting vanwege Ittersumallee
Bijlage 4	Geluidbelasting vanwege Burgermeester de Vos van Steenwijklaan
Bijlage 5	Geluidbelasting vanwege Nieuwe Deventerweg
Bijlage 6	Geluidbelasting vanwege railverkeer
Bijlage 7	Gecumuleerde geluidbelasting
Bijlage 8	Figuren invoergegevens rekenmodel
Bijlage 9	Prijsindicatie geluidsscherm
Bijlage 10	Gedetailleerd model
Bijlage 11	Geluidsbelasting vanwege railverkeer gedetailleerd model
Bijlage 12	

1 Inleiding

Nijhuis Bouw B.V. is voornemens op de locatie Nieuwe Deventerweg 42 te Zwolle circa 55 woningen te realiseren. In opdracht van Nijhuis Bouw B.V. wordt door Antea Group een bestemmingsplan opgesteld voor dit woningbouwproject op de betreffende planlocatie. Voor de onderbouwing van het bestemmingsplan is een akoestisch onderzoek benodigd. In onderstaande afbeelding is de locatie van het plangebied globaal weergegeven.

Afbeelding 1 Globale ligging plangebied (luchtfoto copyright Esri Nederland en het Kadaster)

Om de ontwikkeling van het plangebied aan de Nieuwe Deventerweg te realiseren is een akoestisch onderzoek nodig naar geluid afkomstig van verkeer op omliggende wegen (Ittersumallee, Burgermeester de Vos van Steenwijklaan en de Nieuwe Deventerweg) en de nabijgelegen spoorlijn (traject Zwolle - Deventer).

Het doel van het onderzoek is inzicht te geven over de geluidsbelasting op de nieuwe bestemmingen vanwege nabijgelegen wegen en de spoorweg. Tenslotte dient dit onderzoek uitsluitsel te geven over de vraag of wordt voldaan aan de grenswaarden ingevolge de Wet geluidhinder en/of gezien de uitkomsten van het geluidonderzoek sprake is van goede ruimtelijke ordening in de zin van de Wet ruimtelijke ordening.

In hoofdstuk 2 is het juridisch kader beschreven. De onderzoeksopzet en de uitgangspunten voor de berekeningen, waaronder de verkeersgegevens, zijn weergegeven in hoofdstuk 3. De resultaten van de geluidberekeningen en toetsing zijn opgenomen in hoofdstuk 4. De rapportage wordt afgesloten met een samenvatting en conclusie in hoofdstuk 5.

2 Juridisch kader

2.1 Wegverkeerslawaai

2.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) is alleen van toepassing binnen de wettelijk vastgestelde zone van de weg. De breedte van de geluidzone langs wegen is geregeld in artikel 74 Wgh en is gerelateerd aan het aantal rijstroken van de weg en het type weg (stedelijk of buitenstedelijk). De ruimte boven en onder de weg behoort eveneens tot de zone van de weg. De betreffende zonebreedtes zijn in tabel 2.1 weergegeven.

Tabel 2.1: Zonebreedte wegverkeer

Aantal rijstroken	Zonebreedte [m]	
	Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied
5 of meer	-	600
3 of meer	350	-
3 of 4	-	400
1 of 2	200	250

Het stedelijk gebied wordt in de Wgh gedefinieerd als 'het gebied binnen de bebouwde kom doch voor de toepassing van de hoofdstukken VI en VII met uitzondering van het gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone van een autoweg of autosnelweg'. Dit laatste gebied valt onder het buitenstedelijk gebied.

Binnen de zone van een weg dient een akoestisch onderzoek plaats te vinden naar de geluidbelasting op de binnen de zone gelegen woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen. Bij het berekenen van de geluidbelasting wordt de L_{den}-waarde in dB bepaald.

De berekende geluidbelasting dient getoetst te worden aan de grenswaarden van de Wet geluidhinder. Indien de (voorkeurs)grenswaarde wordt overschreden, dient beoordeeld te worden of maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn. Als maatregelen niet mogelijk zijn, kan een hogere grenswaarde worden vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

In artikel 82 en volgende worden de grenswaarden vermeld met betrekking tot nieuwe situaties bij zones. In artikel 3.1 en 3.2 van het Besluit geluidhinder worden de grenswaarden van geluidgevoelige gebouwen als bedoeld in artikel 1 van de Wgh[1] vermeld. In tabel 2.2 zijn deze waarden (voorkeursgrenswaarden en de maximaal toelaatbare hogere grenswaarde) opgenomen.

[1] Onderwijsgebouw, ziekenhuis, verpleeghuis, verzorgingstehuis, een psychiatrische inrichting, kinderdagverblijf.

Tabel 2.2: Grenswaarden voor woningen langs een bestaande weg

Status van de woning	Voorkeursgrenswaarde [dB]	Maximaal toegestane geluidbelasting [dB]	
		Stedelijk	Buitenstedelijk*
nieuw te bouwen woningen	48	63	53
vervangende nieuwbouw (woningen)	48	68	58
nieuw te bouwen agrarische woning	48	58	58
nieuw te bouwen andere geluidgevoelige gebouwen	48	63	53

***) Geluidgevoelige bestemmingen gelegen binnen de zone van een (auto)snelweg worden tot het buitenstedelijk gebied gerekend**

2.1.2 Aftrek ex artikel 110g Wet geluidhinder

Ingevolge artikel 110g van de Wet geluidhinder dient het resultaat van berekening en meting van de geluidbelasting vanwege wegverkeer te worden gecorrigeerd met een aftrek in dB.

De hoogte van de aftrek is geregeld in artikel 3.4 van het 'Reken- en Meetvoorschrift geluid 2012'. Op basis van dit voorschrift dient voor wegen waarvoor de representatief te achten snelheid van lichte motorvoertuigen 70 km/uur of meer bedraagt, een aftrek van 2 dB te worden toegepast met uitzondering van 2 specifieke situaties:

- Indien de geluidbelasting vanwege de weg zonder toepassing van artikel 110g van de Wet geluidhinder 56 dB is, geldt een aftrek van 3 dB;
- Indien de geluidbelasting vanwege de weg zonder toepassing van artikel 110g van de Wet geluidhinder 57 dB is, geldt een aftrek van 4 dB.

Voor de overige zoneplichtige wegen bedraagt de aftrek 5 dB.

2.1.3 30 km/uur zone

Een weg waar de maximale snelheid 30 km/uur bedraagt, is in de zin van de Wet geluidhinder niet-zoneplichtig. Een akoestisch onderzoek is voor dergelijke wegen derhalve niet noodzakelijk.

Gelet op de jurisprudentie aangaande dit punt blijkt echter dat, bij een ruimtelijke procedure, de geluidbelasting wel inzichtelijk gemaakt dient te worden. Er dient sprake te zijn van een 'deugdelijke motivering' bij het vaststellen van een bestemmingsplan.

Vanuit het oogpunt van een 'goede ruimtelijke ordening' is derhalve akoestisch onderzoek gewenst. In de zin van de Wet geluidhinder zijn geen streef- en/of grenswaarden gesteld aan dergelijke wegen. De aftrek ex artikel 110g Wgh is eveneens niet van toepassing op wegen met een maximum snelheid van 30 km/uur.

2.2 Railverkeerslawaai

In artikel 105 van de Wet geluidhinder (Wgh) wordt het Besluit geluidhinder (Bg) van toepassing verklaard. Het besluit is alleen van toepassing binnen de wettelijke vastgestelde zone van een spoorweg. De breedte van de geluidzone langs het spoor wordt geregeld in artikel 1.4 Bg en is afhankelijk van de hoogte van de geluidproductieplafonds langs het spoor ter hoogte van het plangebied.

Binnen de zone van een spoorweg dient een akoestisch onderzoek plaats te vinden naar de geluidbelasting op de binnen de zone gelegen woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen. Bij het berekenen van de geluidbelasting wordt de L_{den} -waarde in dB bepaald.

De L_{den}-waarde is het energetisch en naar de tijdsduur van de beoordelingsperiode gemiddelde van de volgende drie waarden:

- het geluidsniveau in de dagperiode (tussen 7.00 en 19.00 uur);
- het geluidsniveau in de avondperiode (tussen 19.00 en 23.00 uur) + 5 dB;
- het geluidsniveau in de nachtperiode (tussen 23.00 en 07.00 uur) + 10 dB.

De berekende geluidbelasting dient getoetst te worden aan de grenswaarden van het Besluit geluidhinder. Indien de (voorkeurs)grenswaarde wordt overschreden, dient beoordeeld te worden of maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn en/of er een hogere grenswaarde moet worden vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

In artikel 4.9 en volgende van het Besluit geluidhinder worden de grenswaarden vermeld met betrekking tot nieuwe situaties bij zones. In tabel 2.1 zijn deze waarden (voorkeursgrenswaarde en de maximaal toelaatbare hogere grenswaarde) opgenomen.

Tabel 2.3: Grenswaarden voor woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen langs een bestaande spoorweg

Status van de woning	Voorkeursgrenswaarde [dB]	Maximaal toegestane geluidbelasting [dB]
woningen	55	68
andere geluidgevoelige bestemmingen	53	68

2.3 Toetsingskader plansituatie

2.3.1 Wegverkeerslawaai

In de onderhavige situatie is sprake van een planlocatie, welke is gelegen binnen de zones van één of meerdere zoneplichtige wegen. De maximum snelheid op de Burgermeester de Vos van Steenwijklaan en de Ittersumallee bedraagt ter hoogte van het plangebied 50 km/uur. De aftrek ex artikel 110g Wgh bedraagt derhalve voor deze wegen 5 dB. De van toepassing zijnde grenswaarden zijn in de volgende tabel weergegeven.

Tabel 2.4: Grenswaarden restlocaties ten gevolge van de gezoneerde wegen na aftrek ex artikel 110g Wgh

Wegvak	Voorkeursgrenswaarde [dB]	Maximaal toegestane geluidbelasting [dB]
Burg. De Vos van Steenwijklaan	48	63
Ittersumallee	48	63

Voor de overige wegen gelegen in de nabije omgeving van of in het plangebied geldt een maximum snelheid van 30 km/uur. In de zin van de Wet geluidhinder zijn dergelijke wegen niet-zoneplichtig en zouden derhalve buiten beschouwing kunnen blijven. Gelet op jurisprudentie blijken 30 km/uur wegen vanuit het oogpunt van een 'goede ruimtelijke ordening' toch akoestisch te moeten worden onderzocht. Derhalve worden de volgende weg wel bij dit onderzoek betrokken:

- Nieuwe Deventerweg.

De bovenstaande weg zal worden getoetst aan een richtwaarde van 48 dB. Dit is in lijn met de grenswaarden uit de Wgh. Om een goede vergelijking met de grenswaarden uit de Wet geluidhinder te maken, zal bij de beoordeling van de 30 km/uur wegen tevens een aftrek van 5 dB conform ex artikel 110g Wgh worden toegepast.

2.3.2 Railverkeerslawaai

In onderhavig onderzoek bedraagt met betrekking tot railverkeerslawaai de voorkeursgrenswaarde 55 dB voor woningen. De maximaal toegestane geluidbelasting bedraagt 68 dB.

3 Uitgangspunten en onderzoeksopzet

3.1 Onderzoeksgebied

In hoofdstuk 1 is in afbeelding 1.1 een overzicht van de locatie van het vernieuwingsplan gegeven. In afbeelding 4.1 is het plangebied schematisch weergegeven, hierbij zijn verschillende bouwvlakken weergegeven die met letters zijn aangeduid. In onderliggend onderzoek is de geluidbelasting op deze bouwvlakken onderzocht. Binnen de bouwvlakken A t/m D zullen grondgebonden woningen worden geprojecteerd. Binnen bouwvlak E wordt de bouw van appartementen mogelijk gemaakt. In onderstaande tabel is per bouwvlak weergegeven hoeveel wooneenheden op grond van het bestemmingsplan worden toegestaan.

Tabel 3.1 Maximaal toegestane aantal wooneenheden per bouwvlak

Omschrijving	Aantal
Bouwvlak A	15
Bouwvlak B	13
Bouwvlak C	8
Bouwvlak D	11
Bouwvlak E	8

Afbeelding 3.1 Overzicht plangebied met aanduidingen bouwblokken

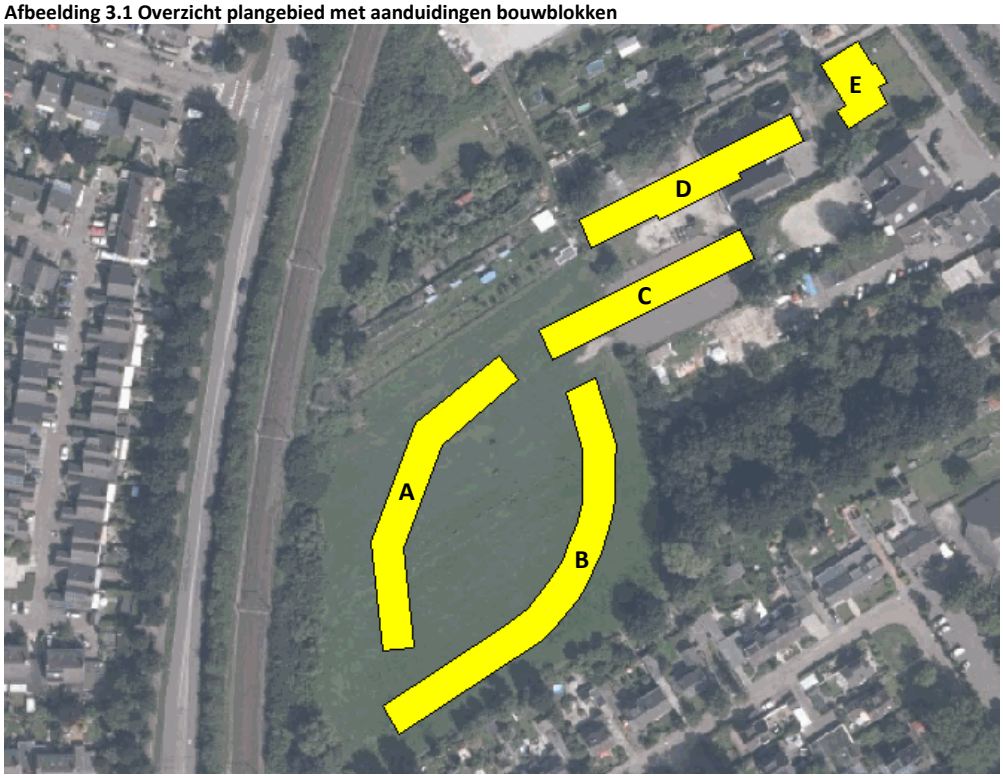

Bij dit akoestisch onderzoek zijn de volgende tekeningen en documenten als uitgangspunt gehanteerd:

- bestemmingsplankaart;
- GBKN.

3.2 Rekenmethode

In het kader van het onderhavige onderzoek zijn voor de effectbeschrijving van de diverse wegen akoestische berekeningen uitgevoerd. Deze berekeningen dienen ter bepaling van de geluidbelasting ter plaatse van de nieuw te bouwen woningen/appartementen.

Voor het bepalen van het geluidsniveau vanwege het weg- en railverkeer zijn twee wettelijk vastgestelde rekenmethodes voorhanden: de Standaardrekenmethode I en de Standaardrekenmethode II uit het 'Reken- en Meetvoorschrift geluid 2012' ex artikel 110d van de Wet geluidhinder, kortweg aangeduid als SRM I respectievelijk SRM II.

De SRM II is een rekenmethode waarbij rekening kan worden gehouden met afscherming van objecten, hetgeen met de SRM I niet mogelijk is. De berekeningen voor het onderzoek zijn dan ook uitgevoerd conform SRM II. De berekeningen zijn uitgevoerd met één reflectie en een sectorhoek van 2 graden.

In onderhavig onderzoek zijn de betreffende wegen en de directe omgeving ingevoerd in een grafisch computermodel dat rekent volgens de Standaardrekenmethode II uit het 'Reken- en meetvoorschrift geluid 2012'. Daarbij is gebruik gemaakt van het programma Geomilieu versie 3.11.

De onderzoeksopzet en de invoergegevens zijn in de onderstaande alinea's nader toegelicht.

3.3 Uitgangspunten

Voor de bepaling van de geluidbelastingen vanwege het weg- en railverkeer, op de randen van de bouwvlakken, is een rekenmodel opgezet. In het model zijn de omliggende bebouwing, bodemgebieden, hoogtekenmerken (het plangebied en omgeving liggen op circa 2 meter boven NAP) en de relevante wegen opgenomen. Het plangebied ligt iets verdiept ten opzichte van het omliggende maaiveld (circa 90 cm). Hiermee is in de geluidsberekeningen rekening gehouden.

Het gehele onderzoeksgebied is gezien de gesteldheid van de bodem grotendeels als akoestisch hard (bodemfactor 0,0) te kenmerken. Onverharde gebieden zijn als apart bodemgebied gemodelleerd (bodemfactor 1,0).

De diverse gebouwen zijn in de berekeningen zowel afschermend als reflecterend meegenomen. Omdat er nog geen concreet bouwplan is vastgelegd, is binnen het plangebied zelf geen bebouwing ingevoerd. De geluidbelasting is daarom op de randen van de bouwvlakken inzichtelijk gemaakt. Dit betekent een worst case uitgangspunt omdat er binnen het plangebied geen sprake is van afscherming. Wanneer zou worden gerekend met bebouwing binnen het plangebied kan dat betekenen dat de nu berekende geluidniveaus lager uitvallen dan de situatie die uiteindelijk optreedt omdat het plan uiteindelijk niet volledig wordt gerealiseerd of op een andere manier wordt ingevuld (bijv. andere type woningen). Dit betekent dat er mogelijk te lage hogere waarden worden aangevraagd. Door de geluidbelasting op de randen van de

bouwvlakken te bepalen en geen bebouwing binnen het plangebied mee te nemen, wordt dit risico vermeden.
Voor de locaties waar grondgebonden woningen mogelijk worden gemaakt is uitgegaan van 3 verdiepingslagen. Op de locatie waar appartementen kunnen worden gerealiseerd is uitgegaan van 4 verdiepingslagen. Voor de berekeningen is een waarneemhoogte van 1,50 meter (begane grond) 4,50 meter (eerste verdieping), 7,50 meter (tweede verdieping) en 10,50 (derde verdieping, alleen voor appartementen) gehanteerd. De bestaande schermen langs de Ittersumallee en de spoorweg (informatie met betrekking tot dit scherm is afkomstig uit het geluidregister spoor) zijn in de berekening meegenomen. In bijlage 1 is een overzicht van de invoergegevens opgenomen.

Verkeersgegevens weg
De verkeersgegevens voor de relevante wegen zijn door de gemeente Zwolle aangeleverd. Het betreft de prognosecijfers voor het jaar 2030. In bijlage 2 zijn de verkeersgegevens opgenomen.

Specifieke invoergegevens spoor
De gegevens betreffende de intensiteiten op de sporen zijn ontleend aan het geluidregister spoor (www.geluidspoor.nl).

4 Resultaten, geluidtoets en mogelijke geluidbeperkende maatregelen

In de volgende paragrafen is per geluidbronsoort een overzicht gegeven van de maatgevende rekenresultaten.

4.1 Resultaten wegverkeer

Met behulp van het geluidrekenmodel is op alle toetspunten de geluidbelasting vanwege de relevante omliggende wegen voor het prognose jaar 2030 berekend.

Ittersumallee
In tabel 4.1 worden per bouwblok de maatgevende berekeningsresultaten vanwege de Ittersumallee weergegeven. Een overzicht van de berekeningsresultaten op alle beoordelingspunten en -hoogtes is in bijlage 3 opgenomen.

Tabel 4.1 (Maatgevende) rekenresultaten Ittersumallee, inclusief correctie ex artikel 110g Wet geluidhinder

Toetspunt	Omschrijving	Hoogte [m]	Geluidbelasting [dB]
A03	Bouwvlak A	7,50	35
B05	Bouwvlak B	7,50	35
C03	Bouwvlak C	7,50	35
D04	Bouwvlak D	7,50	37
E03	Bouwvlak E	10,50	40

Uit de resultaten volgt dat de geluidbelasting ten hoogste 40 dB bedraagt. Hiermee wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Nader onderzoek naar maatregelen kan daarmee achterwege blijven.

Burgermeester de Vos van Steenwijklaan
In tabel 4.2 worden de maatgevende berekeningsresultaten vanwege de Burgermeester de Vos van Steenwijklaan weergegeven. Voor een overzicht van de berekeningsresultaten per toetspunt en beoordelingshoogte wordt verwezen naar bijlage 4.

Tabel 4.2 (Maatgevende) rekenresultaten Burgermeester de Vos van Steenwijklaan, inclusief correctie ex artikel 110g Wet geluidhinder

Toetspunt	Omschrijving	Hoogte [m]	Geluidbelasting [dB]
A02	Bouwvlak A	7,50	49
B01	Bouwvlak B	7,50	47
C01	Bouwvlak C	7,50	44

Tabel 4.2 (Maatgevende) rekenresultaten Burgermeester de Vos van Steenwijklaan, inclusief correctie ex artikel 110g Wet geluidhinder

Toetspunt	Omschrijving	Hoogte [m]	Geluidbelasting [dB]
D07	Bouwvlak D	7,50	43
E03	Bouwvlak E	10,50	40

Uit de resultaten volgt dat de geluidbelasting ten hoogste 49 dB bedraagt. Hiermee wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB overschreden. De maximaal toegestane geluidbelasting van 63 dB wordt niet overschreden. Gelet op de overschrijding van de voorkeursgrenswaarde dient te worden onderzocht of er maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn. Het onderzoek naar maatregelen is in paragraaf 4.3 verder uitgewerkt.

Nieuwe Deventerweg (30 km/uur)

De maximum rijsnelheid op de Nieuwe Deventerweg bedraagt 30 km per uur. Deze weg is daarmee geen gezoneerde weg ingevolge de Wet geluidhinder. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de geluidbelasting vanwege deze weg wel inzichtelijk gemaakt om hier een beoordeling van te kunnen geven. In tabel 4.3 een overzicht gegeven van de maatgevende berekeningsresultaten. Voor een eerste beoordeling zullen de resultaten vergeleken worden met de grenswaarden uit de Wet geluidhinder. De aftrek ex artikel 110g Wet geluidhinder is daarom ook toegepast. Een overzicht van de berekeningsresultaten op alle beoordelingspunten en –hoogtes is in bijlage 5 weergegeven.

Tabel 4.3 (Maatgevende) rekenresultaten Nieuwe Deventerweg, inclusief correctie ex artikel 110g Wet geluidhinder

Toetspunt	Omschrijving	Hoogte [m]	Geluidbelasting [dB]
A04	Bouwvlak A	7,50	32
B05	Bouwvlak B	7,50	32
C02	Bouwvlak C	4,50	34
D04	Bouwvlak D	7,50	41
E04	Bouwvlak E	7,50	47

De geluidbelasting vanwege de Nieuwe Deventerweg bedraagt ten hoogste 47 dB (inclusief aftrek ex artikel 110g Wet geluidhinder). Hoewel formeel niet van toepassing blijft de geluidbelasting daarmee beneden de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. In het kader van een goede ruimtelijke ordening op grond van de Wet ruimtelijke ordening kan de geluidbelasting daarmee als aanvaardbaar worden beschouwd en lijkt er voldoende borging te zijn van een goed woon- en leefklimaat.

4.2 Rekenresultaten railverkeer

Met behulp van het geluidrekenmodel is op alle toetspunten de geluidbelasting vanwege de spoorwegen voor de situatie met opgevuld geluidproductieplafond berekend. De berekeningsresultaten per toetspunt en -hoogte zijn weergegeven in bijlage 6. In tabel 4.4 zijn de maatgevende berekeningsresultaten weergegeven.

Tabel 4.4 (Maatgevende) rekenresultaten spoorverkeer

Toetspunt	Omschrijving	Hoogte [m]	Geluidbelasting [dB]
A02	Bouwvlak A	7,50	64
B01	Bouwvlak B	7,50	62
C01	Bouwvlak C	7,50	59
D07	Bouwvlak D	7,50	58
E03	Bouwvlak E	10,50	54

De geluidbelasting vanwege de nabijgelegen spoorweg op de nieuw te bouwen woningen bedraagt ten hoogste 64 dB. De voorkeursgrenswaarde van 55 dB voor woningen wordt daarmee overschreden. Aan de maximaal toegestane geluidbelasting van 68 dB wordt wel voldaan. Op basis van de berekeningsresultaten wordt op de bouwvlakken A, B, C en D een geluidbelasting van meer dan 55 dB berekend. Het betreft hier echter wel een worstcase situatie, omdat in dit onderzoek niet met bebouwing (en daarmee ook afscherming) binnen het plangebied is gerekend. Met name op de tweedelijns bebouwing (bouwvlak B en delen van bouwvlak C en D) zal de geluidbelasting naar verwachting lager uitvallen dan nu berekend is. Gelet op de overschrijding van de voorkeursgrenswaarde dient te worden onderzocht of er maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn. Het onderzoek naar maatregelen is in paragraaf 4.3 verder uitgewerkt.

4.3 Gemeentelijk geluidbeleid

Gebiedsgericht geluidbeleid

In het gebiedsgericht geluidbeleid van de gemeente zijn gemeentelijke ambitie- en grenswaarden opgenomen. Hier is aan getoetst. Het plangebied ligt in het gebiedstype “Groenstedelijk”. Een deel van het plangebied valt daarnaast ook binnen het type “Stroomzone” vanwege de spoorlijn (op basis van het gebiedsgericht milieubeleid een zone van 75 meter) en de Burgermeester de Vos van Steenwijklaan (een zone van 70 meter). De woningen in bouwvlak A en een deel van bouwvlak B vallen daarmee binnen het gebiedstype “Stroomzone”.
Voor het gebiedstype “Groenstedelijk” geldt een ambitiewaarde van 43 dB voor wegverkeer en een grenswaarde van 53 dB voor wegverkeer. De grenswaarde voor railverkeer bedraagt 63 dB.
Voor het gebiedstype “Stroomzone” geldt een grenswaarde van 63 dB voor wegverkeer en een grenswaarde van 68 dB voor railverkeer.
De geluidbelasting vanwege wegverkeer (cumulatief exclusief aftrek) op het plangebied bedraagt ten hoogste 54 dB. Deze geluidbelasting wordt berekend op bouwvlak A. Op basis van het gebiedsgericht geluidbeleid geld voor dit vlak een grenswaarde van 63 dB. Hier wordt ruimschoots aan voldaan. De geluidbelasting op de bouwvlakken B tot en met E bedraagt ten hoogste 53 dB (cumulatie exclusief aftrek). Deze waarde is hoger dan de ambitiewaarde, maar

voldoet wel aan de grenswaarde van 53 dB die in het gebiedsgericht geluidbeleid wordt genoemd. De geluidbelasting vanwege railverkeer op het plangebied bedraagt ten hoogste 63 dB, deze geluidbelasting wordt berekend op een deel van het plangebied dat valt binnen het gebiedstype “Stroomzone”. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de grenswaarde van 68 dB. De geluidbelasting vanwege railverkeer op het deel van het plangebied dat valt binnen het type “Groenstedelijk” blijft beneden de 60 dB. Hiermee wordt eveneens voldaan aan de grenswaarde van 63 dB.
De geluidbelasting vanwege weg- en railverkeer op het plangebied voldoet aan de grenswaarden die in het gebiedsgericht geluidbeleid zijn opgenomen.

4.4 Mogelijk geluidbeperkende maatregelen

In artikel 110a en volgende wordt aangegeven onder welke voorwaarden hogere grenswaarden kunnen worden verleend. Er kan uitsluitend een hogere grenswaarde worden vastgesteld indien toepassing van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting vanwege een weg, onvoldoende doeltreffend zal zijn dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard. Indien blijkt dat geluidbeperkende maatregelen onvoldoende soelaas bieden, kan de gemeente Zwolle - onder voorwaarden - hogere waarden vaststellen voor de betreffende geluidgevoelige bestemmingen. De gemeente Zwolle zal voor het vaststellen van hogere waarden ook toetsen aan het eigen gemeentelijk hogere waardenbeleid en het gebiedsgericht geluidbeleid. Uit de vorige paragraaf is naar voren gekomen dat wordt voldaan aan het gebiedsgericht milieubeleid. In de beleidsregel hogere waarden Wet geluidhinder van de gemeente Zwolle is opgenomen dat hogere waarden enkel onder bepaalde voorwaarden worden verleend. Eén van deze voorwaarden is dat door de gekozen situering een open plaats tussen aanwezige bebouwing wordt opgevuld. In onderliggend onderzoek is hiervan sprake.

Om de geluidbelasting vanwege een weg en/of het spoor te beperken, kunnen de volgende maatregelen worden getroffen:

- Maatregelen aan de bron door middel van toepassen van een geluidarm wegdektype (weg) of raildempers (spoor);
- Maatregelen in het overdrachtsgebied (tussen bron en ontvanger) door middel van het toepassen van een geluidsscherm/grondwal;
- Maatregelen aan de ontvanger door middel van het toepassen van schermen aan of nabij de gevel, het toepassen van ‘dove’ gevels en dergelijke.

Bronmaatregelen
Toepassing van bronmaatregelen aan het spoor zijn vooralsnog niet voorzien en kunnen alleen in overleg met de railinfrabeheerder worden getroffen. Gezien de hoogte van de overschrijding van de voorkeursgrenswaarde tot 8 dB zal het toepassen van bronmaatregelen (reducerend effect ongeveer 3 dB) onvoldoende effect hebben om alle te projecteren woningen binnen het plangebied te laten voldoen aan de voorkeursgrenswaarde.

Het vervangen van het wegdek door een stillere soort voor enkel dit project zal stuiten op bezwaren van in ieder geval financiële aard, gezien de schaal van het project (55 woningen) en het gegeven dat maar op een klein deel van het plangebied (enkel een deel van bouwvlak A) sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde. Het toepassen van een bronmaatregel op de Burgermeester de Vos van Steenwijklaan wordt daarom niet doelmatig geacht.

Overdrachtsmaatregelen

(Theoretisch) scherm direct langs het spoor (terrein ProRail)

Omdat bij het effect van een geluidscherm niet voorbij kan worden gegaan aan de invloed van de precieze ligging van de woningen en aan de effecten van woningen onderling (afscherming, reflectie) is hiervoor een meer gedetailleerd model opgesteld, met als basis het laatste stedenbouwkundige plan (bijlage 10).
Met dit model hebben we de geluidsniveaus per woning in beeld gebracht en is rekening gehouden met de reflecterende en afschermende eigenschappen van de gebouwen.
Dit gedetailleerde model is hiermee een prima basis om gevoel te krijgen bij het uiteindelijk effect van een (theoretisch) geluidsscherm of wal. En daarmee geschikt voor de uiteindelijke doelmatigheidsafweging (kosten versus effect). Het model is niet geschikt en bedoeld als basis voor de uiteindelijk vast te stellen hogere waarden. Hiervoor dient te worden uitgegaan van de resultaten zoals gepresenteerd in hoofdstuk 4, waarin rekening wordt gehouden met de vrijheidsgraden die het bestemmingsplan biedt voor de precieze invulling van het plan.

De resultaten van de detailberekeningen en de invoergegevens hiervan zijn bijgevoegd in bijlage 11. Uit de resultaten volgt dat om de geluidbelasting op alle geplande woningen terug te brengen tot de voorkeursgrenswaarde een scherm van circa 3,4 meter hoog en circa 220 meter lang benodigd is. Uitgaande van een scherm direct langs het spoor (op het terrein van ProRail). Door Nijhuis is een schatting gemaakt van de verwachte kosten voor een scherm langs het spoor. Zie bijlage 9.

Uitgaande van de opgegeven kosten van circa € 600,00 per m^2 scherm (zie bijlage 9) komt dit, voor genoemde schermdimensies, uit op een totaal bedrag van € 448.800. Dit heeft een grote impact op het budget van het project. De uitgevoerde detailberekeningen tonen aan dat voor 28 woningen, rekening houdend met o.a. de afschermende werking van de gebouwen in het plangebied, een hoger geluidsniveau dan 55 dB (voorkeurgrenswaarde) aan de orde is.
Hiervan uitgaande, betekent dit dat de kosten voor realisatie van het scherm circa € 16.000 per woning bedragen. Dit heeft grote impact op de planexploitatie en achten we daarom niet doelmatig. Daarnaast zijn er naar verwachting bezwaren van o.a. landschappelijke en procesmatige aard (scherm ligt op het terrein van ProRail).

(Theoretisch) scherm op eigen grond

Daarnaast is onderzocht wat de benodigde dimensies zijn van een (theoretisch) scherm op eigen terrein, om op alle geplande woningen aan de voorkeurgrenswaarden te kunnen voldoen.
Uit de berekeningen (zie bijlage 12) blijkt een scherm met een lengte van circa 130 meter en een hoogte van circa 6,2 meter nodig is. De kosten voor dit geluidsscherm bedragen circa € 483.600.
Om de overige woningen aan de noordzijde van het plangebied toch onder de 48 dB te laten komen dient het geluidsscherm circa 80 meter door getrokken te worden over terrein van derden. De kosten komen hierdoor uit op totaal € 781.200 . Daarnaast is de landschappelijke impact van zo'n hoog scherm is groot, voor zowel de toekomstige bewoners van het plangebied als de huidige bewoners van de omgeving. Een scherm van meer dan 6 meter hoog, heeft een fikse impact op het zicht van de bewoners. Gezien het bovenstaande achten we toepassen van een dergelijk hoog scherm niet doelmatig en ongewenst (o.a. vanuit landschappelijk oogpunt).

Naast toepassen van een geluidsscherm kan, op eigen grond, worden gedacht aan toepassing van een aarden wal. Er is echter maar beperkte ruimte beschikbaar (circa 10 meter), waardoor een voldoende hoge wal (>6,2 meter) niet kan worden gerealiseerd. Toepassen van een voldoende effectieve aarden wal is daardoor niet haalbaar.

Ophogen bestaand scherm
Tussen de Burgermeester de Vos van Steenwijklaan en het spoor bevindt zich reeds een bestaand scherm. Ophogen van dit scherm om de geluidbelasting vanwege de Burgermeester de Vos van Steenwijklaan is ingrijpend en brengt zeer hoge kosten met zich mee. Uit berekeningen (zie bijlage 13, daarbij is net zoals hierboven, vanwege dezelfde redenen, uitgegaan van een gedetailleerd model) blijkt dat de reeds aanwezige aarden wal opgehoogd dient te worden met 0,5 meter om onder de voorkeursgrenswaarde te komen, echter moet bij een geluidsscherm rekening gehouden worden met de fundatie ervan. Een geluidsscherm boven op de huidige aarden wal heeft een fundatie nodig die even groot is als deze aarden wal zelf, namelijk 2 meter. Dan komen de kosten (uitgaande van € 600 euro per m^2 en 130 meter geluidsscherm) uit op € 195.000. De uitgevoerde detailberekeningen tonen aan dat vanwege de Burgermeester de Vos van Steenwijklaan voor 5 woningen, rekening houdend met o.a. de afschermende werking van de gebouwen in het plangebied, een hoger geluidsniveau dan 48dB (voorkeurgrenswaarde) aan de orde is. Hiervan uitgaande, betekent dit dat de kosten voor realisatie van het scherm circa € 39.000 per woning bedragen. Dit heeft grote impact op de planexploitatie en achten we daarom niet doelmatig.

Ontvangermaatregelen
Het binnenmilieu wordt beschermd door de eisen opgelegd vanuit het Bouwbesluit. De geluidwering van de gevel dient zodanig te zijn dat het resulterende geluidniveau in de woning niet meer bedraagt dan 33 dB. Bij deze berekening wordt de cumulatieve geluidbelasting ten gevolge van het wegverkeer gebruikt.

Gelet op de voorgenomen samenstelling van de uitwendige scheidingsconstructie van de nieuw te realiseren bebouwing, dient te worden beoordeeld of met de beoogde (bouw)materialen kan worden voldaan aan de aanvullende eis betreffende het ten hoogst toelaatbare binnenniveau voor de woningen.

4.5 Cumulatie

Indien een geluidgevoelige bestemming waarvoor een hogere grenswaarde wordt vastgesteld in de zone van meerdere geluidbronnen ligt, dient inzichtelijk gemaakt te worden hoe hoog de gecumuleerde geluidbelasting is. Het bevoegd gezag moet dan een oordeel vellen over de hoogte van deze geluidbelasting. Een wettelijke toets aan een grenswaarde is niet aan de orde. Voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de gecumuleerde geluidbelasting kan het advies uit het Reken- en meetvoorschrift als leidraad worden gehanteerd. Hierin is opgenomen dat voor een eerste indruk van de aanvaardbaarheid van de geluidsituatie, de gecumuleerde geluidbelasting kan worden vergeleken met de voor die bronsoort van toepassing zijnde normering. Voor de te projecteren woningen geldt vanwege de Burgermeester de Vos van Steenwijklaan een maximaal toegestane geluidbelasting van 63 dB. Hier wordt met een gecumuleerde geluidbelasting van 60 dB aan voldaan. Daarbij geldt bovendien dat bij de bepaling van de gecumuleerde geluidbelasting geen rekening is gehouden met de aftrek op grond van artikel 110g Wgh. Voor het bepalen van de geluidbelasting vanwege de afzonderlijke bron is deze aftrek wel toegepast.
De gecumuleerde geluidbelasting is daarnaast ook omgerekend naar de bronsoort railverkeer. Voor de te projecteren woningen geldt vanwege de naastgelegen spoorweg een maximaal toegestane geluidbelasting van 68 dB. Hier wordt met een gecumuleerde geluidbelasting van 65 dB aan voldaan. In bijlage 7 is een overzicht van de gecumuleerde geluidbelasting weergegeven.

5 Conclusie en advies

5.1 Wegverkeer

Uit de berekeningsresultaten blijkt dat ten gevolge van het wegverkeer op de Ittersumallee voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De geluidbelasting vanwege de Burgermeester de Vos van Steenwijklaan bedraagt ten hoogste 49 dB inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt daarmee overschreden. De maximaal toegestane geluidbelasting van 63 dB wordt echter niet overschreden. Gelet op de overschrijding van de voorkeursgrenswaarde dient te worden onderzocht of er maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn.

Hoewel formeel niet van toepassing is de geluidbelasting vanwege de naastgelegen 30 km/uur weg ook getoetst aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder om iets te kunnen zeggen over de aanvaardbaarheid hiervan. De geluidbelasting vanwege de Nieuwe Deventerweg waarvoor een maximum rijsnelheid van 30 km/uur geldt, ligt beneden de voorkeursgrenswaarde van 48 dB, de geluidbelasting is daarmee in het kader van een goede ruimtelijke ordening op grond van de Wet ruimtelijke ordening als aanvaardbaar te beschouwen.

Voor de geluidbelasting van wegverkeer in zijn geheel, geldt dat wordt voldaan aan de grenswaarden uit het gebiedsgericht milieubeleid.

5.2 Spoorverkeer

De geluidbelasting vanwege spoorwegen op het plan bedraagt ten hoogste 64 dB. Hiermee wordt niet voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 55 dB. Aan de maximaal toegestane geluidbelasting van 68 dB wordt wel voldaan. Daarnaast voldoet de geluidbelasting aan de grenswaarden uit het gebiedsgericht geluidbeleid van de gemeente Zwolle.

5.3 Hogere grenswaarde

Omdat het toepassen van maatregelen niet mogelijk en/of doelmatig is, kan het college van burgermeester en wethouders van de gemeente Zwolle overwegen om hogere waarden vast te stellen. De exacte invulling van het plangebied is nog niet bekend, daarom is in tabel 6.1 per bouwvlak de hoogst berekende geluidbelasting weergegeven.

Tabel 6.1 Vast te stellen hogere waarden

Omschrijving	Geluidbron	Hogere waarde [dB]	Lcum[1] [dB]
Bouwvlak A	Railverkeer	64	65
Bouwvlak A	Burg. De Vos van Steenwijklaan	49[2]	60[3]
Bouwvlak B	Railverkeer	62	63
Bouwvlak C	Railverkeer	59	60
Bouwvlak D	Railverkeer	58	59

1: De geluidbelasting L_{cum} is omgerekend naar de bronsoort railverkeer. Op de geluidbelasting L_{cum} is de aftrek ex artikel 110g Wgh die wordt gehanteerd op de geluidbelasting vanwege wegverkeer niet van toepassing.
2: Hogere waarde inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh.
3: Omdat het hier een hogere waarde betreft vanwege wegverkeer is de gecumuleerde geluidbelasting ook omgerekend naar de bronsoort wegverkeer.

5.4 Cumulatie

Indien een geluidgevoelige bestemming waarvoor een hogere grenswaarde wordt vastgesteld in de zone van meerdere geluidbronnen ligt, dient inzichtelijk gemaakt te worden hoe hoog de gecumuleerde geluidbelasting is. Het bevoegd gezag moet dan een oordeel vellen over de hoogte van deze geluidbelasting. Een wettelijke toets aan een grenswaarde is niet aan de orde. Voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de gecumuleerde geluidbelasting kan het advies uit het Reken- en meetvoorschrift als leidraad worden gehanteerd. Hierin is opgenomen dat voor een eerste indruk van de aanvaardbaarheid van de geluidsituatie, de gecumuleerde geluidbelasting kan worden vergeleken met de voor die bronsoort van toepassing zijnde normering. Hiervoor is de gecumuleerde geluidbelasting omgerekend naar zowel de bronsoort wegverkeer als railverkeer. De gecumuleerde geluidbelasting is voor beide bronsoorten lager dan de maximaal toegestane geluidbelasting voor de betreffende bron.

5.5 Geluidwering van de gevel

Voor de woningen/appartementen waarvoor het college van burgemeester en wethouders van Zwolle een hogere waarde vaststelt, dient met behulp van een gevelgeluidweringsonderzoek te worden onderzocht of deze woningen/appartementen aan de wettelijke geluidgrenswaarde voor het binnenniveau kunnen voldoen.

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Hbron	Helling	Wegdek
003	Ittersumallee	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0
004	Ittersumallee	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0
001	Burg de Vos van Steenwijklaan	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0
002	Burg de Vos van Steenwijklaan	0,00	2,20	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0
005	Nieuwe Deventerweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))
003	50	--	--	--	50	50	50	--	50	50	50
004	50	--	--	--	50	50	50	--	50	50	50
001	--	--	--	--	50	50	50	--	50	50	50
002	--	--	--	--	50	50	50	--	50	50	50
005	--	--	--	--	30	30	30	--	30	30	30

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)
003	--	50	50	50	--	10900,00	6,80	3,20	0,70	--	--
004	--	50	50	50	--	11200,00	6,80	3,20	0,70	--	--
001	--	50	50	50	--	7300,00	6,80	3,20	0,70	--	--
002	--	50	50	50	--	6500,00	6,80	3,20	0,70	--	--
005	--	30	30	30	--	2400,00	6,80	3,20	0,70	--	--

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
003	--	--	--	96,00	96,00	96,00	--	3,50	3,50	3,50	--	0,50	0,50	0,50
004	--	--	--	96,00	96,00	96,00	--	3,50	3,50	3,50	--	0,50	0,50	0,50
001	--	--	--	96,00	96,00	96,00	--	3,50	3,50	3,50	--	0,50	0,50	0,50
002	--	--	--	96,00	96,00	96,00	--	3,50	3,50	3,50	--	0,50	0,50	0,50
005	--	--	--	97,30	97,30	97,30	--	2,50	2,50	2,50	--	0,20	0,20	0,20

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)	LV(A)	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)
003	--	--	--	--	--	711,55	334,85	73,25	--	25,94	12,21	2,67
004	--	--	--	--	--	731,14	344,06	75,26	--	26,66	12,54	2,74
001	--	--	--	--	--	476,54	224,26	49,06	--	17,37	8,18	1,79
002	--	--	--	--	--	424,32	199,68	43,68	--	15,47	7,28	1,59
005	--	--	--	--	--	158,79	74,73	16,35	--	4,08	1,92	0,42

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k
003	--	3,71	1,74	0,38	--	83,20	90,36	96,72	102,10	108,65
004	--	3,81	1,79	0,39	--	83,32	90,48	96,84	102,21	108,77
001	--	2,48	1,17	0,26	--	81,46	88,62	94,98	100,36	106,91
002	--	2,21	1,04	0,23	--	80,96	88,12	94,47	99,85	106,41
005	--	0,33	0,15	0,03	--	76,71	80,52	88,94	91,99	97,50

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k
003	105,23	98,46	88,67	79,93	87,09	93,45	98,82	105,38	101,96	95,19
004	105,35	98,58	88,79	80,05	87,21	93,56	98,94	105,50	102,07	95,30
001	103,49	96,72	86,93	78,19	85,35	91,71	97,08	103,64	100,22	93,44
002	102,98	96,21	86,43	77,68	84,84	91,20	96,58	103,13	99,71	92,94
005	94,49	87,83	80,48	73,44	77,25	85,66	88,72	94,23	91,21	84,55

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63
003	85,40	73,33	80,49	86,85	92,22	98,78	95,36	88,59	78,80	--
004	85,52	73,45	80,61	86,96	92,34	98,90	95,47	88,70	78,92	--
001	83,66	71,59	78,75	85,10	90,48	97,04	93,61	86,84	77,06	--
002	83,15	71,08	78,24	84,60	89,98	96,53	93,11	86,34	76,55	--
005	77,20	66,84	70,65	79,06	82,12	87,62	84,61	77,95	70,60	--

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
003	--	--	--	--	--	--	--
004	--	--	--	--	--	--	--
001	--	--	--	--	--	--	--
002	--	--	--	--	--	--	--
005	--	--	--	--	--	--	--

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250
GS752150	s:1034908106	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752152	s:1034908101	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752149	s:1034908107	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752151	s:1034908102	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS398971	s:1034908100	--	--	Eigen waarde	2 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752156	s:1034908108	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752157	s:1034909272	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS398972	s:1034908099	--	--	Eigen waarde	2 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752154	s:1034908105	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752155	s:1034908104	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752153	s:1034908103	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
	scherm Ittersumallee	4,00	--	Relatief	0 dB	Nee	0,80	0,80	0,80
	Scherm Ittersumallee	3,00	--	Relatief	0 dB	Nee	0,80	0,80	0,80
GS398972	s:1034908099	--	0,00	Eigen waarde	2 dB	Nee	0,00	0,00	0,00

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500
GS752150	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752152	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752149	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752151	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS398971	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752156	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752157	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS398972	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752154	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752155	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752153	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
GS398972	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: Lden weg rev02 V1

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
GS752150	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752152	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752149	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752151	0,00	0,00	0,00	0,00
GS398971	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752156	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752157	0,00	0,00	0,00	0,00
GS398972	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752154	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752155	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752153	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
GS398972	0,00	0,00	0,00	0,00

			verdeling						
Weg	**snelheid**	**wegdek**	**dag uur**	**avond uur**	**nacht uur**	**LV**	**MV**	**ZV**	**Etmaal intensiteit (2030)**
Ittersumallee (N. Deventerweg-Burgemeesterenlaan)	50	DAB	6,8	3,2	0,7	96	3,5	0,5	11.200
Ittersumallee (B.V. v Steenwijke- N. Deventerweg)	50	DAB	6,8	3,2	0,7	96	3,5	0,5	10.900
B. Vos van Steenwijk (Ittersumallee-Landheerslaan)	50	DAB	6,8	3,2	0,7	96	3,5	0,5	7.300
B. Vos van Steenwijk (landheerslaan-Stadhouderlaan)	50	DAB	6,8	3,2	0,7	96	3,5	0,5	6.500
N. Deventerweg	30	DAB	6,8	3,2	0,7	97,3	2,5	0,2	2.400

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Ittersumallee
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
A01_A	Bouwvlak A	1,50	32,0	28,8	22,1	32,4
A01_B	Bouwvlak A	4,50	32,5	29,3	22,7	32,9
A01_C	Bouwvlak A	7,50	33,4	30,1	23,5	33,7
A02_A	Bouwvlak A	1,50	32,8	29,5	22,9	33,1
A02_B	Bouwvlak A	4,50	33,6	30,3	23,7	33,9
A02_C	Bouwvlak A	7,50	33,9	30,7	24,1	34,3
A03_A	Bouwvlak A	1,50	33,1	29,9	23,3	33,5
A03_B	Bouwvlak A	4,50	34,5	31,2	24,6	34,9
A03_C	Bouwvlak A	7,50	35,1	31,8	25,2	35,5
A04_A	Bouwvlak A	1,50	33,1	29,9	23,3	33,5
A04_B	Bouwvlak A	4,50	34,3	31,0	24,4	34,6
A04_C	Bouwvlak A	7,50	34,5	31,2	24,6	34,9
A05_A	Bouwvlak A	1,50	32,5	29,2	22,6	32,9
A05_B	Bouwvlak A	4,50	33,2	29,9	23,3	33,6
A05_C	Bouwvlak A	7,50	33,9	30,6	24,0	34,2
A06_A	Bouwvlak A	1,50	32,4	29,1	22,6	32,8
A06_B	Bouwvlak A	4,50	32,8	29,5	22,9	33,2
A06_C	Bouwvlak A	7,50	33,7	30,5	23,9	34,1
B01_A	Bouwvlak B	1,50	31,8	28,5	21,9	32,1
B01_B	Bouwvlak B	4,50	32,4	29,1	22,5	32,8
B01_C	Bouwvlak B	7,50	33,0	29,8	23,1	33,4
B02_A	Bouwvlak B	1,50	32,4	29,1	22,5	32,8
B02_B	Bouwvlak B	4,50	32,7	29,4	22,9	33,1
B02_C	Bouwvlak B	7,50	33,8	30,5	23,9	34,2
B03_A	Bouwvlak B	1,50	32,6	29,3	22,7	32,9
B03_B	Bouwvlak B	4,50	33,1	29,9	23,3	33,5
B03_C	Bouwvlak B	7,50	34,1	30,9	24,3	34,5
B04_A	Bouwvlak B	1,50	32,7	29,4	22,8	33,0
B04_B	Bouwvlak B	4,50	33,4	30,1	23,5	33,8
B04_C	Bouwvlak B	7,50	34,0	30,7	24,1	34,3
B05_A	Bouwvlak B	1,50	33,2	29,9	23,3	33,6
B05_B	Bouwvlak B	4,50	34,3	31,1	24,5	34,7
B05_C	Bouwvlak B	7,50	34,8	31,6	25,0	35,2
B06_A	Bouwvlak B	1,50	33,5	30,2	23,6	33,9
B06_B	Bouwvlak B	4,50	33,9	30,6	24,1	34,3
B06_C	Bouwvlak B	7,50	34,4	31,1	24,5	34,8
B07_A	Bouwvlak B	1,50	31,9	28,7	22,1	32,3
B07_B	Bouwvlak B	4,50	32,7	29,4	22,9	33,1
B07_C	Bouwvlak B	7,50	32,9	29,6	23,0	33,3
C01_A	Bouwvlak C	1,50	32,6	29,3	22,7	33,0
C01_B	Bouwvlak C	4,50	33,9	30,6	24,1	34,3
C01_C	Bouwvlak C	7,50	34,4	31,2	24,6	34,8
C02_A	Bouwvlak C	1,50	31,9	28,6	22,0	32,3
C02_B	Bouwvlak C	4,50	34,2	31,0	24,4	34,6
C02_C	Bouwvlak C	7,50	34,5	31,3	24,6	34,9
C03_A	Bouwvlak C	1,50	25,3	22,1	15,4	25,7
C03_B	Bouwvlak C	4,50	30,2	27,0	20,4	30,6
C03_C	Bouwvlak C	7,50	30,4	27,1	20,6	30,8
C04_A	Bouwvlak C	1,50	32,6	29,4	22,8	33,0
C04_B	Bouwvlak C	4,50	34,6	31,4	24,8	35,0
C04_C	Bouwvlak C	7,50	34,7	31,5	24,9	35,1
D01_A	Bouwvlak D	1,50	32,7	29,5	22,9	33,1
D01_B	Bouwvlak D	4,50	35,1	31,8	25,2	35,5
D01_C	Bouwvlak D	7,50	35,1	31,8	25,2	35,5
D02_A	Bouwvlak D	1,50	31,8	28,5	21,9	32,2
D02_B	Bouwvlak D	4,50	35,2	31,9	25,3	35,6
D02_C	Bouwvlak D	7,50	35,3	32,0	25,4	35,6
D03_A	Bouwvlak D	1,50	31,7	28,4	21,8	32,1
D03_B	Bouwvlak D	4,50	36,0	32,8	26,1	36,4

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Ittersumallee
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
D03_C	Bouwvlak D	7,50	36,6	33,3	26,7	37,0
D04_A	Bouwvlak D	1,50	33,1	29,8	23,2	33,5
D04_B	Bouwvlak D	4,50	35,8	32,5	25,9	36,2
D04_C	Bouwvlak D	7,50	37,0	33,8	27,2	37,4
D05_A	Bouwvlak D	1,50	32,5	29,2	22,6	32,9
D05_B	Bouwvlak D	4,50	35,6	32,4	25,8	36,0
D05_C	Bouwvlak D	7,50	36,4	33,1	26,5	36,8
D06_A	Bouwvlak D	1,50	32,5	29,2	22,6	32,9
D06_B	Bouwvlak D	4,50	35,6	32,4	25,8	36,0
D06_C	Bouwvlak D	7,50	35,9	32,6	26,0	36,3
D07_A	Bouwvlak D	1,50	33,3	30,0	23,4	33,7
D07_B	Bouwvlak D	4,50	35,3	32,0	25,4	35,7
D07_C	Bouwvlak D	7,50	35,4	32,1	25,5	35,8
E01_A	Bouwvlak E	1,50	33,2	30,0	23,4	33,6
E01_B	Bouwvlak E	4,50	35,5	32,2	25,6	35,9
E01_C	Bouwvlak E	7,50	36,7	33,4	26,8	37,1
E01_D	Bouwvlak E	10,50	37,4	34,1	27,5	37,7
E02_A	Bouwvlak E	1,50	34,2	30,9	24,3	34,5
E02_B	Bouwvlak E	4,50	35,7	32,5	25,9	36,1
E02_C	Bouwvlak E	7,50	37,1	33,8	27,2	37,5
E02_D	Bouwvlak E	10,50	38,5	35,2	28,6	38,9
E03_A	Bouwvlak E	1,50	32,9	29,6	23,1	33,3
E03_B	Bouwvlak E	4,50	35,1	31,9	25,3	35,5
E03_C	Bouwvlak E	7,50	37,3	34,0	27,4	37,6
E03_D	Bouwvlak E	10,50	39,3	36,0	29,4	39,7
E04_A	Bouwvlak E	1,50	32,1	28,8	22,2	32,5
E04_B	Bouwvlak E	4,50	33,4	30,1	23,5	33,8
E04_C	Bouwvlak E	7,50	35,8	32,5	25,9	36,2
E04_D	Bouwvlak E	10,50	38,4	35,2	28,6	38,8

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Burgermeester de Vos van Steenwijklaan
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
A01_A	Bouwvlak A	1,50	42,3	39,0	32,4	42,6
A01_B	Bouwvlak A	4,50	45,5	42,2	35,6	45,9
A01_C	Bouwvlak A	7,50	48,4	45,1	38,5	48,8
A02_A	Bouwvlak A	1,50	42,3	39,0	32,4	42,7
A02_B	Bouwvlak A	4,50	45,8	42,5	35,9	46,2
A02_C	Bouwvlak A	7,50	48,5	45,2	38,6	48,8
A03_A	Bouwvlak A	1,50	41,3	38,0	31,4	41,7
A03_B	Bouwvlak A	4,50	43,7	40,5	33,9	44,1
A03_C	Bouwvlak A	7,50	45,9	42,7	36,1	46,3
A04_A	Bouwvlak A	1,50	41,0	37,7	31,1	41,3
A04_B	Bouwvlak A	4,50	42,8	39,5	32,9	43,2
A04_C	Bouwvlak A	7,50	44,5	41,3	34,7	44,9
A05_A	Bouwvlak A	1,50	41,9	38,7	32,1	42,3
A05_B	Bouwvlak A	4,50	44,6	41,3	34,7	45,0
A05_C	Bouwvlak A	7,50	47,0	43,7	37,1	47,3
A06_A	Bouwvlak A	1,50	42,1	38,8	32,2	42,5
A06_B	Bouwvlak A	4,50	44,7	41,4	34,8	45,1
A06_C	Bouwvlak A	7,50	47,4	44,1	37,5	47,8
B01_A	Bouwvlak B	1,50	41,3	38,0	31,4	41,7
B01_B	Bouwvlak B	4,50	43,9	40,7	34,1	44,3
B01_C	Bouwvlak B	7,50	47,0	43,7	37,1	47,3
B02_A	Bouwvlak B	1,50	41,4	38,1	31,5	41,7
B02_B	Bouwvlak B	4,50	43,2	39,9	33,3	43,6
B02_C	Bouwvlak B	7,50	45,4	42,1	35,5	45,7
B03_A	Bouwvlak B	1,50	40,3	37,0	30,4	40,7
B03_B	Bouwvlak B	4,50	41,3	38,1	31,5	41,7
B03_C	Bouwvlak B	7,50	42,6	39,3	32,7	43,0
B04_A	Bouwvlak B	1,50	40,4	37,1	30,5	40,8
B04_B	Bouwvlak B	4,50	41,4	38,1	31,6	41,8
B04_C	Bouwvlak B	7,50	42,6	39,3	32,7	43,0
B05_A	Bouwvlak B	1,50	40,5	37,2	30,6	40,9
B05_B	Bouwvlak B	4,50	41,7	38,4	31,8	42,0
B05_C	Bouwvlak B	7,50	42,9	39,6	33,0	43,2
B06_A	Bouwvlak B	1,50	40,1	36,8	30,2	40,5
B06_B	Bouwvlak B	4,50	40,9	37,6	31,0	41,3
B06_C	Bouwvlak B	7,50	42,0	38,7	32,1	42,3
B07_A	Bouwvlak B	1,50	41,0	37,7	31,1	41,3
B07_B	Bouwvlak B	4,50	42,2	38,9	32,3	42,5
B07_C	Bouwvlak B	7,50	43,7	40,4	33,8	44,1
C01_A	Bouwvlak C	1,50	40,7	37,5	30,9	41,1
C01_B	Bouwvlak C	4,50	42,3	39,0	32,4	42,6
C01_C	Bouwvlak C	7,50	43,7	40,4	33,8	44,1
C02_A	Bouwvlak C	1,50	39,2	36,0	29,4	39,6
C02_B	Bouwvlak C	4,50	40,5	37,2	30,6	40,9
C02_C	Bouwvlak C	7,50	41,5	38,2	31,6	41,9
C03_A	Bouwvlak C	1,50	37,1	33,8	27,2	37,4
C03_B	Bouwvlak C	4,50	38,6	35,3	28,7	39,0
C03_C	Bouwvlak C	7,50	39,6	36,3	29,7	39,9
C04_A	Bouwvlak C	1,50	39,2	35,9	29,3	39,6
C04_B	Bouwvlak C	4,50	40,4	37,1	30,5	40,7
C04_C	Bouwvlak C	7,50	41,3	38,0	31,4	41,7
D01_A	Bouwvlak D	1,50	39,5	36,2	29,6	39,8
D01_B	Bouwvlak D	4,50	40,9	37,6	31,0	41,3
D01_C	Bouwvlak D	7,50	42,1	38,8	32,2	42,4
D02_A	Bouwvlak D	1,50	38,2	34,9	28,3	38,6
D02_B	Bouwvlak D	4,50	39,7	36,5	29,9	40,1
D02_C	Bouwvlak D	7,50	40,8	37,5	30,9	41,1
D03_A	Bouwvlak D	1,50	36,9	33,6	27,0	37,3
D03_B	Bouwvlak D	4,50	38,5	35,3	28,7	38,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Burgermeester de Vos van Steenwijklaan
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
D03_C	Bouwvlak D	7,50	39,6	36,3	29,7	39,9
D04_A	Bouwvlak D	1,50	36,1	32,8	26,2	36,5
D04_B	Bouwvlak D	4,50	38,4	35,1	28,5	38,8
D04_C	Bouwvlak D	7,50	39,4	36,2	29,6	39,8
D05_A	Bouwvlak D	1,50	37,4	34,1	27,5	37,8
D05_B	Bouwvlak D	4,50	39,1	35,8	29,2	39,5
D05_C	Bouwvlak D	7,50	40,3	37,0	30,4	40,6
D06_A	Bouwvlak D	1,50	39,0	35,7	29,1	39,4
D06_B	Bouwvlak D	4,50	40,7	37,4	30,8	41,0
D06_C	Bouwvlak D	7,50	41,9	38,6	32,0	42,3
D07_A	Bouwvlak D	1,50	39,6	36,4	29,8	40,0
D07_B	Bouwvlak D	4,50	41,4	38,2	31,6	41,8
D07_C	Bouwvlak D	7,50	42,8	39,5	32,9	43,2
E01_A	Bouwvlak E	1,50	36,0	32,7	26,1	36,4
E01_B	Bouwvlak E	4,50	38,4	35,1	28,5	38,7
E01_C	Bouwvlak E	7,50	39,4	36,1	29,5	39,8
E01_D	Bouwvlak E	10,50	39,1	35,8	29,2	39,5
E02_A	Bouwvlak E	1,50	36,0	32,7	26,1	36,4
E02_B	Bouwvlak E	4,50	38,6	35,4	28,8	39,0
E02_C	Bouwvlak E	7,50	39,8	36,5	29,9	40,2
E02_D	Bouwvlak E	10,50	39,9	36,6	30,0	40,3
E03_A	Bouwvlak E	1,50	35,3	32,0	25,4	35,7
E03_B	Bouwvlak E	4,50	38,4	35,1	28,5	38,8
E03_C	Bouwvlak E	7,50	39,9	36,6	30,0	40,3
E03_D	Bouwvlak E	10,50	39,9	36,6	30,0	40,3
E04_A	Bouwvlak E	1,50	34,7	31,4	24,9	35,1
E04_B	Bouwvlak E	4,50	37,1	33,9	27,3	37,5
E04_C	Bouwvlak E	7,50	38,5	35,2	28,6	38,9
E04_D	Bouwvlak E	10,50	38,8	35,5	28,9	39,2

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Nieuwe Deventerweg
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
A01_A	Bouwvlak A	1,50	29,5	26,3	19,7	29,9
A01_B	Bouwvlak A	4,50	31,1	27,8	21,2	31,5
A01_C	Bouwvlak A	7,50	33,6	30,3	23,7	34,0
A02_A	Bouwvlak A	1,50	31,8	28,6	21,9	32,2
A02_B	Bouwvlak A	4,50	33,1	29,8	23,2	33,5
A02_C	Bouwvlak A	7,50	35,0	31,7	25,1	35,3
A03_A	Bouwvlak A	1,50	33,6	30,3	23,7	34,0
A03_B	Bouwvlak A	4,50	34,7	31,4	24,8	35,1
A03_C	Bouwvlak A	7,50	35,6	32,3	25,7	36,0
A04_A	Bouwvlak A	1,50	34,8	31,5	24,9	35,1
A04_B	Bouwvlak A	4,50	35,9	32,6	26,0	36,2
A04_C	Bouwvlak A	7,50	36,1	32,9	26,3	36,5
A05_A	Bouwvlak A	1,50	31,8	28,5	21,9	32,2
A05_B	Bouwvlak A	4,50	32,9	29,6	23,1	33,3
A05_C	Bouwvlak A	7,50	34,9	31,6	25,0	35,3
A06_A	Bouwvlak A	1,50	29,0	25,7	19,1	29,4
A06_B	Bouwvlak A	4,50	30,0	26,7	20,1	30,4
A06_C	Bouwvlak A	7,50	32,9	29,6	23,0	33,2
B01_A	Bouwvlak B	1,50	28,5	25,2	18,6	28,9
B01_B	Bouwvlak B	4,50	29,8	26,5	19,9	30,1
B01_C	Bouwvlak B	7,50	32,8	29,5	22,9	33,1
B02_A	Bouwvlak B	1,50	29,6	26,3	19,7	29,9
B02_B	Bouwvlak B	4,50	30,9	27,6	21,0	31,2
B02_C	Bouwvlak B	7,50	33,2	29,9	23,3	33,6
B03_A	Bouwvlak B	1,50	32,6	29,4	22,8	33,0
B03_B	Bouwvlak B	4,50	34,3	31,0	24,4	34,7
B03_C	Bouwvlak B	7,50	35,8	32,5	25,9	36,2
B04_A	Bouwvlak B	1,50	33,3	30,0	23,4	33,7
B04_B	Bouwvlak B	4,50	35,6	32,4	25,8	36,0
B04_C	Bouwvlak B	7,50	36,1	32,8	26,2	36,5
B05_A	Bouwvlak B	1,50	34,5	31,3	24,7	34,9
B05_B	Bouwvlak B	4,50	36,6	33,3	26,7	37,0
B05_C	Bouwvlak B	7,50	36,7	33,4	26,8	37,0
B06_A	Bouwvlak B	1,50	33,7	30,4	23,8	34,0
B06_B	Bouwvlak B	4,50	35,8	32,5	25,9	36,2
B06_C	Bouwvlak B	7,50	36,1	32,8	26,2	36,5
B07_A	Bouwvlak B	1,50	30,7	27,4	20,8	31,1
B07_B	Bouwvlak B	4,50	31,6	28,4	21,8	32,0
B07_C	Bouwvlak B	7,50	33,7	30,5	23,9	34,1
C01_A	Bouwvlak C	1,50	35,2	31,9	25,3	35,5
C01_B	Bouwvlak C	4,50	36,4	33,1	26,5	36,8
C01_C	Bouwvlak C	7,50	36,5	33,2	26,6	36,9
C02_A	Bouwvlak C	1,50	36,9	33,6	27,0	37,3
C02_B	Bouwvlak C	4,50	39,0	35,7	29,1	39,4
C02_C	Bouwvlak C	7,50	38,9	35,6	29,0	39,2
C03_A	Bouwvlak C	1,50	25,4	22,1	15,5	25,8
C03_B	Bouwvlak C	4,50	26,8	23,5	16,9	27,1
C03_C	Bouwvlak C	7,50	26,4	23,1	16,5	26,8
C04_A	Bouwvlak C	1,50	35,8	32,5	25,9	36,2
C04_B	Bouwvlak C	4,50	38,7	35,4	28,8	39,0
C04_C	Bouwvlak C	7,50	38,4	35,1	28,5	38,7
D01_A	Bouwvlak D	1,50	37,8	34,5	27,9	38,2
D01_B	Bouwvlak D	4,50	39,1	35,8	29,2	39,5
D01_C	Bouwvlak D	7,50	39,5	36,3	29,7	39,9
D02_A	Bouwvlak D	1,50	39,7	36,4	29,8	40,1
D02_B	Bouwvlak D	4,50	41,3	38,0	31,4	41,6
D02_C	Bouwvlak D	7,50	41,6	38,3	31,7	42,0
D03_A	Bouwvlak D	1,50	42,6	39,3	32,7	43,0
D03_B	Bouwvlak D	4,50	43,8	40,5	33,9	44,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Nieuwe Deventerweg
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
D03_C	Bouwvlak D	7,50	44,6	41,4	34,8	45,0
D04_A	Bouwvlak D	1,50	43,8	40,5	33,9	44,2
D04_B	Bouwvlak D	4,50	45,2	41,9	35,3	45,5
D04_C	Bouwvlak D	7,50	45,9	42,6	36,0	46,3
D05_A	Bouwvlak D	1,50	41,3	38,0	31,4	41,7
D05_B	Bouwvlak D	4,50	42,7	39,4	32,8	43,1
D05_C	Bouwvlak D	7,50	43,7	40,4	33,8	44,0
D06_A	Bouwvlak D	1,50	38,3	35,1	28,5	38,7
D06_B	Bouwvlak D	4,50	39,7	36,5	29,9	40,1
D06_C	Bouwvlak D	7,50	40,5	37,2	30,6	40,8
D07_A	Bouwvlak D	1,50	37,0	33,7	27,1	37,3
D07_B	Bouwvlak D	4,50	38,1	34,8	28,2	38,4
D07_C	Bouwvlak D	7,50	38,5	35,2	28,6	38,9
E01_A	Bouwvlak E	1,50	47,7	44,5	37,9	48,1
E01_B	Bouwvlak E	4,50	49,3	46,0	39,4	49,7
E01_C	Bouwvlak E	7,50	49,6	46,4	39,8	50,0
E01_D	Bouwvlak E	10,50	49,9	46,6	40,0	50,3
E02_A	Bouwvlak E	1,50	46,6	43,4	36,8	47,0
E02_B	Bouwvlak E	4,50	48,0	44,8	38,1	48,4
E02_C	Bouwvlak E	7,50	48,4	45,1	38,5	48,8
E02_D	Bouwvlak E	10,50	48,8	45,5	39,0	49,2
E03_A	Bouwvlak E	1,50	47,4	44,2	37,6	47,8
E03_B	Bouwvlak E	4,50	48,5	45,3	38,7	48,9
E03_C	Bouwvlak E	7,50	48,9	45,6	39,0	49,2
E03_D	Bouwvlak E	10,50	48,9	45,7	39,1	49,3
E04_A	Bouwvlak E	1,50	50,3	47,0	40,4	50,6
E04_B	Bouwvlak E	4,50	51,3	48,0	41,5	51,7
E04_C	Bouwvlak E	7,50	51,4	48,2	41,6	51,8
E04_D	Bouwvlak E	10,50	51,2	48,0	41,4	51,6

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden rail rev02 V1
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
A01_A	Bouwvlak A	1,50	59,2	59,9	53,3	62,1
A01_B	Bouwvlak A	4,50	60,7	61,3	54,8	63,6
A01_C	Bouwvlak A	7,50	60,7	61,4	54,9	63,7
A02_A	Bouwvlak A	1,50	59,2	59,9	53,2	62,1
A02_B	Bouwvlak A	4,50	60,6	61,4	54,8	63,6
A02_C	Bouwvlak A	7,50	60,7	61,4	54,8	63,7
A03_A	Bouwvlak A	1,50	56,1	56,8	50,2	59,1
A03_B	Bouwvlak A	4,50	57,8	58,6	52,0	60,9
A03_C	Bouwvlak A	7,50	58,2	59,0	52,4	61,3
A04_A	Bouwvlak A	1,50	54,9	55,6	49,0	57,8
A04_B	Bouwvlak A	4,50	56,2	57,0	50,4	59,3
A04_C	Bouwvlak A	7,50	57,0	57,8	51,3	60,1
A05_A	Bouwvlak A	1,50	57,7	58,4	51,8	60,6
A05_B	Bouwvlak A	4,50	59,4	60,1	53,5	62,4
A05_C	Bouwvlak A	7,50	59,6	60,3	53,7	62,5
A06_A	Bouwvlak A	1,50	58,1	58,6	52,1	61,0
A06_B	Bouwvlak A	4,50	59,8	60,3	53,9	62,7
A06_C	Bouwvlak A	7,50	59,9	60,4	54,0	62,8
B01_A	Bouwvlak B	1,50	57,7	58,1	51,7	60,5
B01_B	Bouwvlak B	4,50	59,4	59,7	53,4	62,2
B01_C	Bouwvlak B	7,50	59,5	59,9	53,6	62,4
B02_A	Bouwvlak B	1,50	56,5	57,0	50,6	59,4
B02_B	Bouwvlak B	4,50	58,0	58,5	52,1	60,9
B02_C	Bouwvlak B	7,50	58,5	59,0	52,6	61,4
B03_A	Bouwvlak B	1,50	53,9	54,5	48,0	56,8
B03_B	Bouwvlak B	4,50	54,4	55,1	48,6	57,4
B03_C	Bouwvlak B	7,50	55,4	56,0	49,5	58,3
B04_A	Bouwvlak B	1,50	53,8	54,5	48,0	56,8
B04_B	Bouwvlak B	4,50	54,3	55,0	48,5	57,3
B04_C	Bouwvlak B	7,50	55,2	55,9	49,4	58,2
B05_A	Bouwvlak B	1,50	53,8	54,5	48,0	56,8
B05_B	Bouwvlak B	4,50	54,5	55,2	48,7	57,5
B05_C	Bouwvlak B	7,50	55,5	56,2	49,6	58,5
B06_A	Bouwvlak B	1,50	53,4	54,1	47,6	56,4
B06_B	Bouwvlak B	4,50	53,6	54,3	47,8	56,6
B06_C	Bouwvlak B	7,50	54,5	55,1	48,6	57,4
B07_A	Bouwvlak B	1,50	54,9	55,4	49,0	57,8
B07_B	Bouwvlak B	4,50	55,9	56,5	50,0	58,8
B07_C	Bouwvlak B	7,50	57,0	57,5	51,1	59,9
C01_A	Bouwvlak C	1,50	54,2	54,9	48,4	57,2
C01_B	Bouwvlak C	4,50	55,3	56,0	49,5	58,3
C01_C	Bouwvlak C	7,50	56,2	57,0	50,4	59,2
C02_A	Bouwvlak C	1,50	52,5	53,2	46,7	55,5
C02_B	Bouwvlak C	4,50	52,9	53,6	47,1	55,9
C02_C	Bouwvlak C	7,50	53,8	54,5	48,0	56,8
C03_A	Bouwvlak C	1,50	50,7	51,4	44,9	53,7
C03_B	Bouwvlak C	4,50	51,0	51,7	45,2	54,0
C03_C	Bouwvlak C	7,50	51,7	52,4	45,9	54,7
C04_A	Bouwvlak C	1,50	52,4	53,1	46,6	55,4
C04_B	Bouwvlak C	4,50	52,8	53,4	47,0	55,8
C04_C	Bouwvlak C	7,50	53,5	54,2	47,8	56,5
D01_A	Bouwvlak D	1,50	52,6	53,3	46,8	55,6
D01_B	Bouwvlak D	4,50	53,4	54,1	47,6	56,4
D01_C	Bouwvlak D	7,50	54,3	55,0	48,6	57,4
D02_A	Bouwvlak D	1,50	51,2	51,9	45,4	54,2
D02_B	Bouwvlak D	4,50	51,8	52,5	46,0	54,8
D02_C	Bouwvlak D	7,50	52,6	53,3	46,8	55,6
D03_A	Bouwvlak D	1,50	50,1	50,7	44,3	53,1
D03_B	Bouwvlak D	4,50	50,1	50,8	44,4	53,2

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden rail rev02 V1
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
D03_C	Bouwvlak D	7,50	51,0	51,7	45,3	54,1
D04_A	Bouwvlak D	1,50	48,8	49,5	43,1	51,8
D04_B	Bouwvlak D	4,50	49,4	50,1	43,7	52,5
D04_C	Bouwvlak D	7,50	50,5	51,1	44,8	53,5
D05_A	Bouwvlak D	1,50	50,3	50,9	44,5	53,3
D05_B	Bouwvlak D	4,50	50,8	51,5	45,1	53,9
D05_C	Bouwvlak D	7,50	51,9	52,5	46,1	54,9
D06_A	Bouwvlak D	1,50	52,4	53,1	46,6	55,4
D06_B	Bouwvlak D	4,50	53,1	53,8	47,3	56,1
D06_C	Bouwvlak D	7,50	54,0	54,8	48,3	57,1
D07_A	Bouwvlak D	1,50	53,2	53,9	47,3	56,2
D07_B	Bouwvlak D	4,50	54,2	54,9	48,4	57,2
D07_C	Bouwvlak D	7,50	55,3	56,0	49,5	58,3
E01_A	Bouwvlak E	1,50	48,1	48,8	42,4	51,1
E01_B	Bouwvlak E	4,50	48,7	49,4	43,0	51,7
E01_C	Bouwvlak E	7,50	49,7	50,4	44,0	52,8
E01_D	Bouwvlak E	10,50	49,9	50,5	44,2	52,9
E02_A	Bouwvlak E	1,50	47,5	48,2	41,8	50,6
E02_B	Bouwvlak E	4,50	48,2	48,9	42,5	51,2
E02_C	Bouwvlak E	7,50	49,5	50,2	43,8	52,6
E02_D	Bouwvlak E	10,50	50,5	51,2	44,9	53,6
E03_A	Bouwvlak E	1,50	46,5	47,1	40,8	49,5
E03_B	Bouwvlak E	4,50	48,2	48,8	42,5	51,2
E03_C	Bouwvlak E	7,50	49,9	50,5	44,2	52,9
E03_D	Bouwvlak E	10,50	50,7	51,4	45,1	53,8
E04_A	Bouwvlak E	1,50	47,2	47,8	41,5	50,2
E04_B	Bouwvlak E	4,50	47,9	48,5	42,2	50,9
E04_C	Bouwvlak E	7,50	49,0	49,7	43,3	52,0
E04_D	Bouwvlak E	10,50	49,8	50,5	44,1	52,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

	omschrijving	hoogte	Lden Weg	Lden Rail	Lcum,vl	Lcum,rl
A01_A	Bouwvlak A	1,5	48,1	62,12	58,07	62,45
A01_B	Bouwvlak A	4,5	51,11	63,63	59,70	64,15
A01_C	Bouwvlak A	7,5	53,96	63,68	60,26	64,74
A02_A	Bouwvlak A	1,5	48,23	62,13	58,10	62,47
A02_B	Bouwvlak A	4,5	51,5	63,63	59,75	64,21
A02_C	Bouwvlak A	7,5	54,04	63,68	60,28	64,76
A03_A	Bouwvlak A	1,5	47,48	59,06	55,46	59,70
A03_B	Bouwvlak A	4,5	49,75	60,85	57,26	61,59
A03_C	Bouwvlak A	7,5	51,77	61,25	57,98	62,35
A04_A	Bouwvlak A	1,5	47,27	57,84	54,47	58,66
A04_B	Bouwvlak A	4,5	49	59,25	55,88	60,15
A04_C	Bouwvlak A	7,5	50,5	60,06	56,81	61,12
A05_A	Bouwvlak A	1,5	47,9	60,65	56,81	61,13
A05_B	Bouwvlak A	4,5	50,35	62,38	58,57	62,97
A05_C	Bouwvlak A	7,5	52,62	62,55	59,12	63,55
A06_A	Bouwvlak A	1,5	47,98	60,99	57,11	61,43
A06_B	Bouwvlak A	4,5	50,38	62,68	58,82	63,23
A06_C	Bouwvlak A	7,5	53,02	62,81	59,40	63,84
B01_A	Bouwvlak B	1,5	47,22	60,5	56,61	60,91
B01_B	Bouwvlak B	4,5	49,66	62,2	58,32	62,71
B01_C	Bouwvlak B	7,5	52,55	62,39	58,99	63,41
B02_A	Bouwvlak B	1,5	47,32	59,4	55,71	59,97
B02_B	Bouwvlak B	4,5	49,03	60,92	57,19	61,52
B02_C	Bouwvlak B	7,5	51,11	61,42	57,96	62,32
B03_A	Bouwvlak B	1,5	46,56	56,84	53,56	57,71
B03_B	Bouwvlak B	4,5	47,56	57,39	54,19	58,36
B03_C	Bouwvlak B	7,5	48,78	58,31	55,14	59,36
B04_A	Bouwvlak B	1,5	46,68	56,82	53,57	57,72
B04_B	Bouwvlak B	4,5	47,74	57,32	54,17	58,35
B04_C	Bouwvlak B	7,5	48,78	58,23	55,08	59,30
B05_A	Bouwvlak B	1,5	46,91	56,8	53,61	57,76
B05_B	Bouwvlak B	4,5	48,13	57,48	54,38	58,57
B05_C	Bouwvlak B	7,5	49,15	58,45	55,33	59,56
B06_A	Bouwvlak B	1,5	46,57	56,37	53,21	57,34
B06_B	Bouwvlak B	4,5	47,41	56,62	53,59	57,74
B06_C	Bouwvlak B	7,5	48,32	57,44	54,40	58,59
B07_A	Bouwvlak B	1,5	46,96	57,8	54,38	58,57
B07_B	Bouwvlak B	4,5	48,13	58,83	55,39	59,63
B07_C	Bouwvlak B	7,5	49,54	59,9	56,49	60,78
C01_A	Bouwvlak C	1,5	47,05	57,17	53,91	58,08
C01_B	Bouwvlak C	4,5	48,53	58,27	55,05	59,27
C01_C	Bouwvlak C	7,5	49,8	59,24	56,05	60,33
C02_A	Bouwvlak C	1,5	45,97	55,48	52,42	56,51
C02_B	Bouwvlak C	4,5	47,51	55,88	53,09	57,22
C02_C	Bouwvlak C	7,5	48,23	56,79	53,92	58,08
C03_A	Bouwvlak C	1,5	42,8	53,67	50,41	54,40
C03_B	Bouwvlak C	4,5	44,62	54	51,03	55,05
C03_C	Bouwvlak C	7,5	45,5	54,69	51,74	55,79
C04_A	Bouwvlak C	1,5	45,93	55,42	52,37	56,46
C04_B	Bouwvlak C	4,5	47,45	55,76	52,99	57,11
C04_C	Bouwvlak C	7,5	48,08	56,55	53,71	57,87
D01_A	Bouwvlak D	1,5	46,38	55,64	52,63	56,73

D01_B	Bouwvlak D	4,5	47,96	56,37	53,55	57,70
D01_C	Bouwvlak D	7,5	48,83	57,36	54,47	58,67
D02_A	Bouwvlak D	1,5	45,82	54,22	51,48	55,53
D02_B	Bouwvlak D	4,5	47,67	54,78	52,42	56,51
D02_C	Bouwvlak D	7,5	48,34	55,58	53,15	57,27
D03_A	Bouwvlak D	1,5	46,2	53,07	50,84	54,86
D03_B	Bouwvlak D	4,5	48,09	53,16	51,64	55,69
D03_C	Bouwvlak D	7,5	48,96	54,06	52,50	56,59
D04_A	Bouwvlak D	1,5	46,74	51,82	50,33	54,32
D04_B	Bouwvlak D	4,5	48,63	52,46	51,54	55,59
D04_C	Bouwvlak D	7,5	49,54	53,52	52,50	56,60
D05_A	Bouwvlak D	1,5	46	53,26	50,90	54,91
D05_B	Bouwvlak D	4,5	47,84	53,86	51,92	55,99
D05_C	Bouwvlak D	7,5	48,87	54,88	52,91	57,03
D06_A	Bouwvlak D	1,5	46,11	55,38	52,38	56,47
D06_B	Bouwvlak D	4,5	48	56,08	53,37	57,51
D06_C	Bouwvlak D	7,5	48,97	57,06	54,31	58,49
D07_A	Bouwvlak D	1,5	46,49	56,16	53,04	57,16
D07_B	Bouwvlak D	4,5	48,24	57,23	54,23	58,41
D07_C	Bouwvlak D	7,5	49,3	58,29	55,25	59,48
E01_A	Bouwvlak E	1,5	49,32	51,15	51,40	55,44
E01_B	Bouwvlak E	4,5	51,09	51,71	52,74	56,84
E01_C	Bouwvlak E	7,5	51,65	52,76	53,44	57,58
E01_D	Bouwvlak E	10,5	51,87	52,92	53,64	57,79
E02_A	Bouwvlak E	1,5	48,65	50,57	50,77	54,78
E02_B	Bouwvlak E	4,5	50,31	51,22	52,06	56,13
E02_C	Bouwvlak E	7,5	51	52,56	52,95	57,07
E02_D	Bouwvlak E	10,5	51,5	53,59	53,63	57,78
E03_A	Bouwvlak E	1,5	48,96	49,49	50,61	54,61
E03_B	Bouwvlak E	4,5	50,53	51,2	52,20	56,28
E03_C	Bouwvlak E	7,5	51,33	52,92	53,28	57,42
E03_D	Bouwvlak E	10,5	51,72	53,79	53,84	58,00
E04_A	Bouwvlak E	1,5	51,2	50,22	52,42	56,51
E04_B	Bouwvlak E	4,5	52,39	50,91	53,48	57,63
E04_C	Bouwvlak E	7,5	52,77	52,04	54,03	58,20
E04_D	Bouwvlak E	10,5	52,9	52,88	54,34	58,52

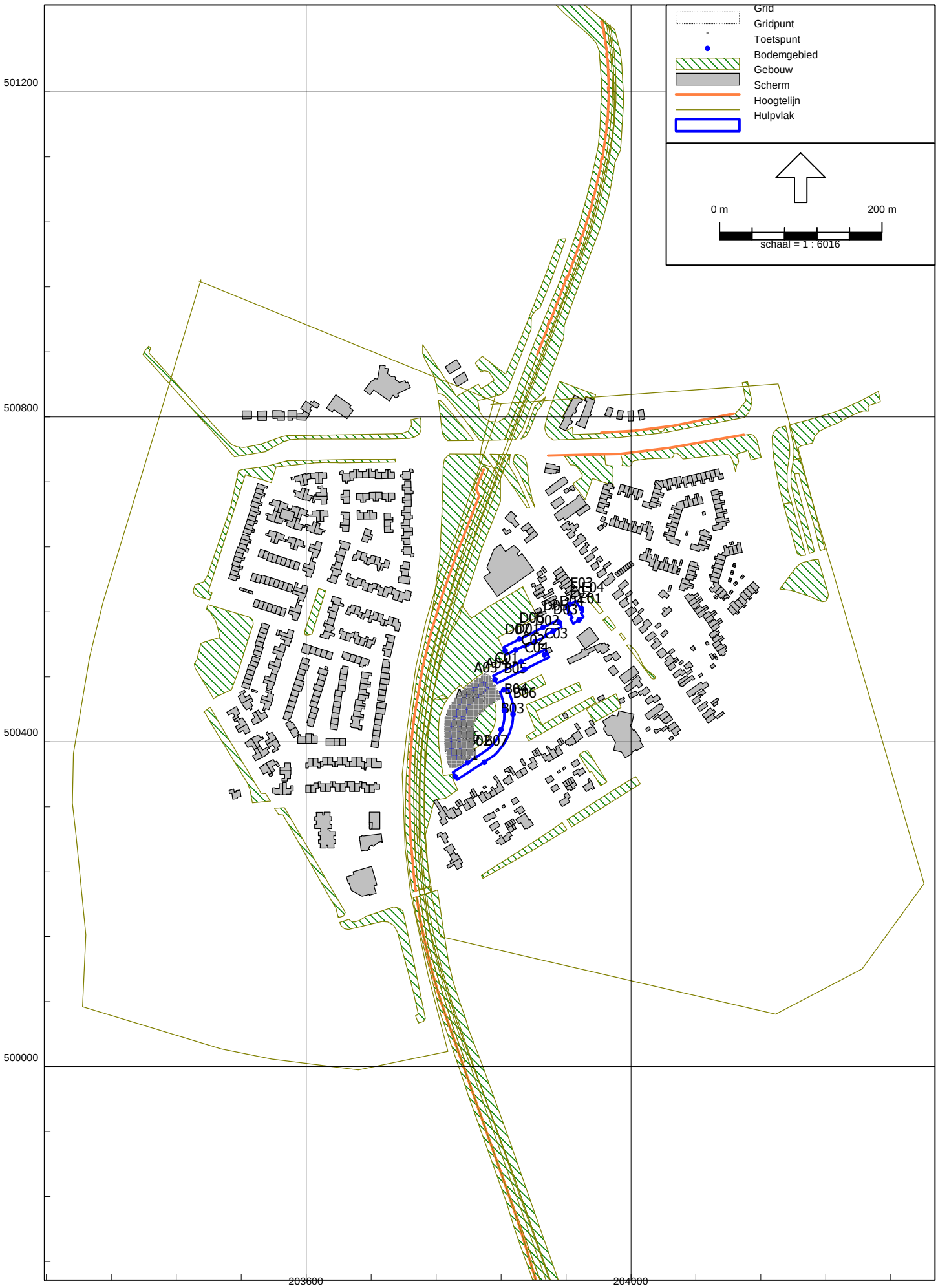
Grid
Gridpunt
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
Scherm
Hoogtelijn
Hulpvlak
0 m
200 m
schaal = 1 : 6016
501200
500800
500400
500000
203600
204000

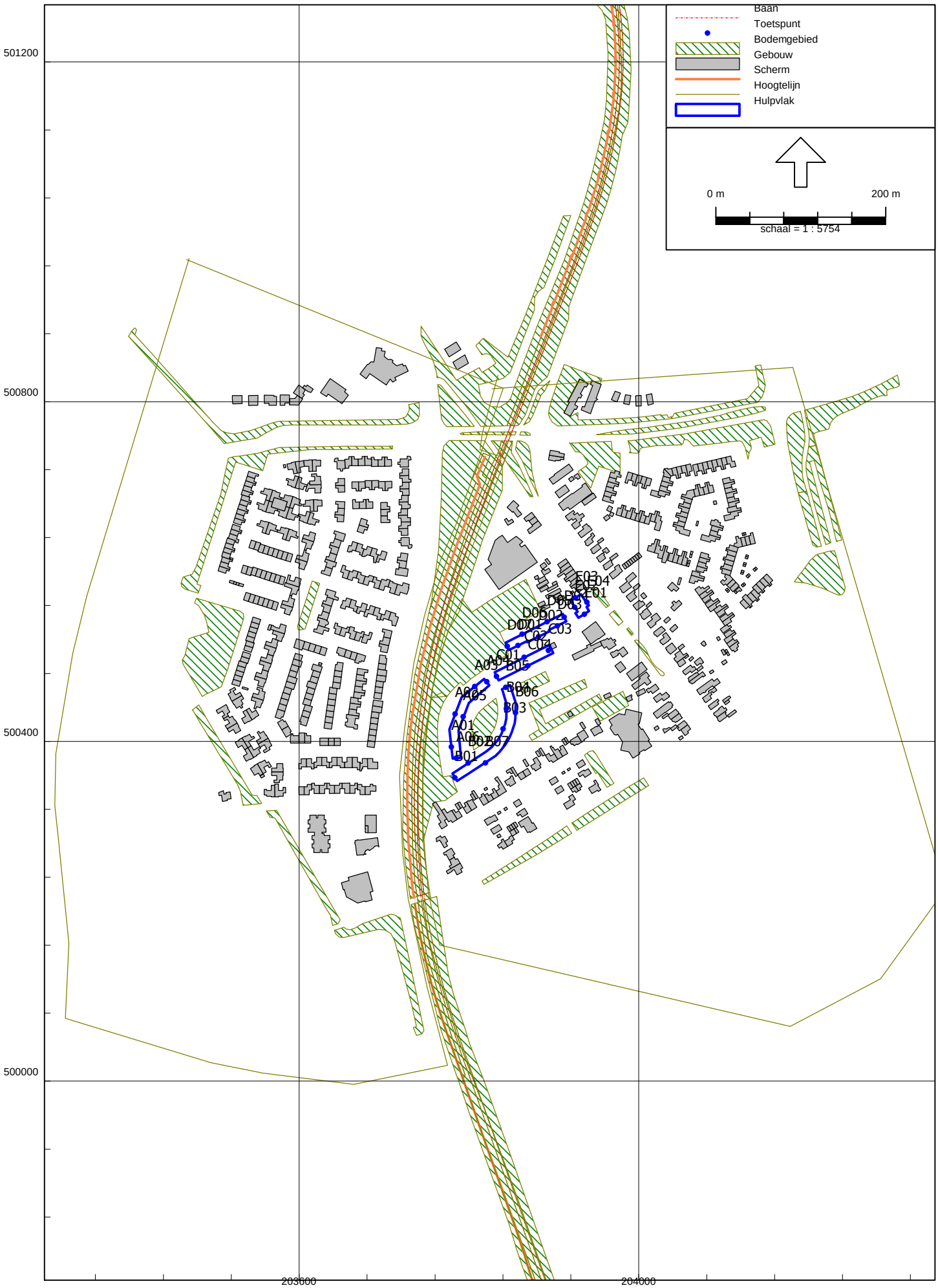
Baan
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
Scherm
Hoogtelijn
Hulpvlak
0 m
200 m
schaal = 1 : 5754
501200
500800
500400
500000
203600
204000

Michiels Robin, R.R.A.

Van: Hammink Stephan, S.B.W.
Verzonden: donderdag 30 maart 2017 13:39
Aan: Michiels Robin, R.R.A.
Onderwerp: FW: Kabels en leidingen Nieuwe Deventerweg
Bijlagen: BBN00815-situatie langs spoor.pdf

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Met vriendelijke groet,

drs. Stephan Hammink | Senior Adviseur Planvorming | Businesslijn Ruimte & Water
Antea Group

M: +31 6 22990312 | F: +31 570 637227
Zutphenseweg 31D | Postbus 321 | 7400 AH DEVENTER

stephan.hammink@anteagroup.com | www.anteagroup.nl

Member of Inogen | www.inogenet.com
This e-mail is personal. For our full disclaimer, please visit http://www.anteagroup.com/confidentiality.

Van: Karen Roelofsen-Goorhuis [mailto:k.roelofsen@nijhuis.nl]
Verzonden: donderdag 30 maart 2017 10:17
Aan: Hammink Stephan, S.B.W. <Stephan.Hammink@Anteagroup.com>
CC: 'Robert-Paul van Meurs' <rp.vanmeurs@burohoogstraat.nl>
Onderwerp: FW: Kabels en leidingen Nieuwe Deventerweg

Hallo Stephan,

Ik heb van Hoogstraat een indicatie voor het geluidscherm ontvangen. Deze zit op € 540,-/m2 excl. Btw. Dit is nog exclusief onze opslagen. Dan ga je zo richting de € 600,-/m2. Ook is in de prijs nog geen rekening gehouden met de kabels en leidingen die langs het spoor lopen. Zie hiervoor onderstaande mail en de bijgevoegde tekening.

Met vriendelijke groet,

Karen Roelofsen-Goorhuis
Projectontwikkelaar

nijhuis
Nijhuis Bouw B.V.

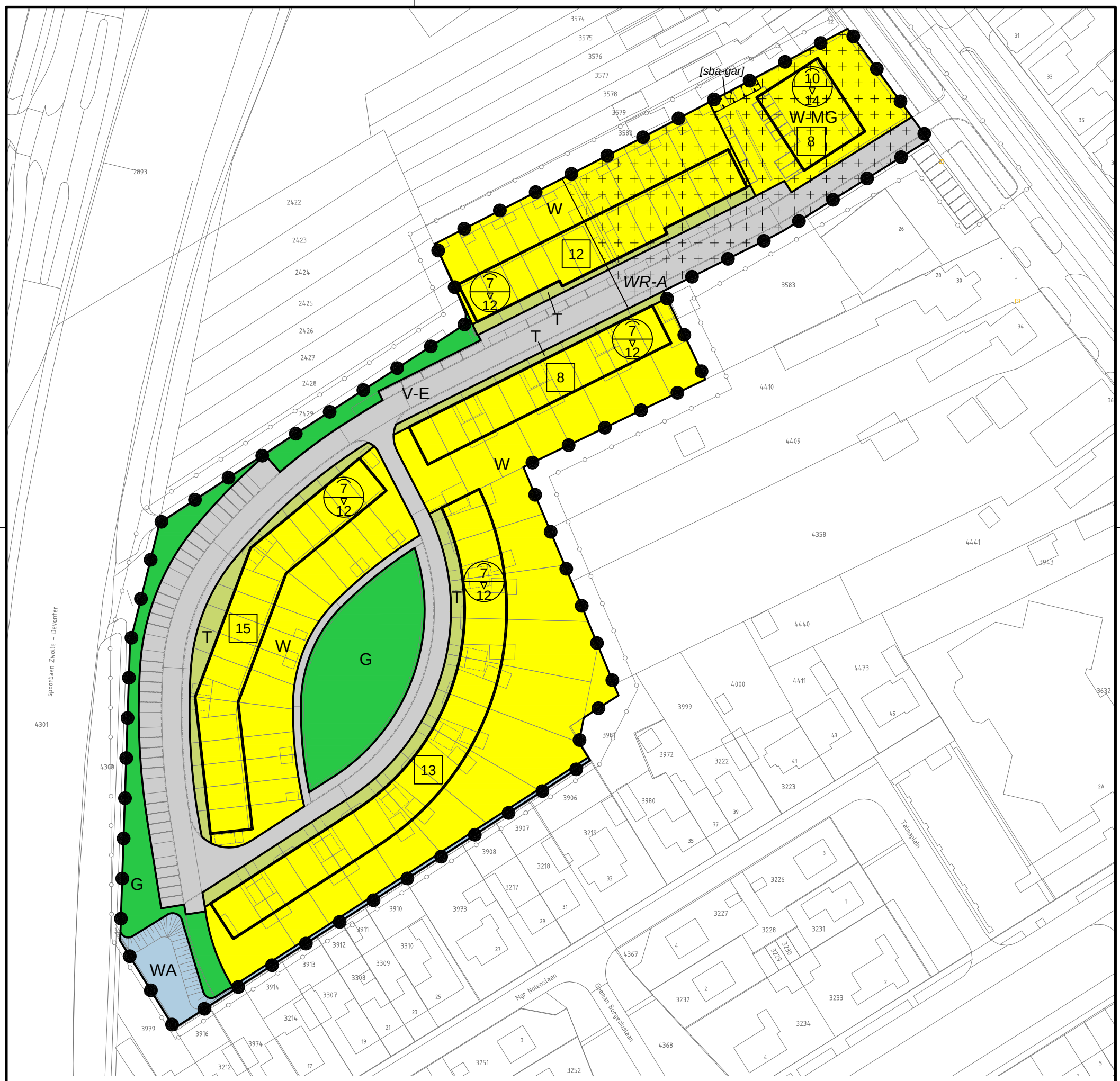

Plangebied

Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

Enkelbestemmingen

- G — Groen
- T — Tuin
- V-E — Verkeer - Erftoegangsweg
- WA — Water
- W — Wonen
- W-MG — Wonen - Meergezinshuis

Dubbelbestemmingen

- WR-A — Waarde - Archeologie

Bouwvlakken

- bouwvlak

Bouwaanduidingen

- [sba-gar] — specifieke bouwaanduiding - garagebox

Maatvoeringen

- 13 — maximum aantal wooneenheden
- 10 / 14 — maximum goothoogte (m) / maximum bouwhoogte (m)

0 10 20 30 40m

Opdrachtgever
Gemeente Zwolle

Project
Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

Imro-idn : NL.IMRO.0193.BP16000-0002

Status — Datum
Voorontwerp : 16-03-2017
Ontwerp : ..-..-....
Ter vaststelling : ..-..-....
Vaststelling Raad : ..-..-....

Schaal
1:1000

Tekenaar
S. Israel

Projectleider
S. Hammink

Blad in bladen
1-1

Tekeningnummer
05-408312-BP-VO-ND-170316

Formaat
A3

www.anteagroup.nl

anteagroup

\\oranjewoud.intra\OWOST\Rprojecten\00405000\00408312\RO-advies\Bestemmingsplan\Kaart + ondergrond\05-408312-BP-VO-ND-170316.dwg

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden rail rev02 VH V1 perceel met scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
A1 01_A		1,50	45,4	45,8	39,8	48,4
A1 01_B		4,50	48,6	49,0	43,2	51,7
A1 01_C		7,50	50,8	51,1	45,4	53,9
A1 02_A		1,50	43,2	43,5	37,5	46,1
A1 02_B		4,50	45,9	46,1	40,3	48,8
A1 02_C		7,50	47,7	47,9	42,2	50,7
A1 03_A		1,50	33,3	33,9	27,8	36,4
A1 03_B		4,50	34,8	35,4	29,4	37,9
A1 03_C		7,50	36,6	37,1	31,2	39,7
A10 01_A		1,50	45,2	45,8	39,7	48,3
A10 01_B		4,50	48,3	48,8	42,9	51,4
A10 01_C		7,50	50,3	50,8	45,0	53,5
A10 02_A		1,50	32,1	32,6	26,7	35,2
A10 02_B		4,50	32,8	33,3	27,5	36,0
A10 02_C		7,50	34,4	35,0	29,1	37,6
A11 01_A		1,50	44,6	45,2	39,1	47,7
A11 01_B		4,50	47,4	48,0	42,0	50,6
A11 01_C		7,50	49,1	49,6	43,8	52,3
A11 02_A		1,50	32,3	32,8	26,9	35,4
A11 02_B		4,50	33,0	33,5	27,6	36,1
A11 02_C		7,50	34,7	35,1	29,3	37,8
A12 01_A		1,50	44,9	45,6	39,3	48,0
A12 01_B		4,50	47,3	47,8	41,8	50,4
A12 01_C		7,50	48,7	49,3	43,4	51,9
A12 02_A		1,50	32,0	32,5	26,6	35,1
A12 02_B		4,50	32,9	33,3	27,5	36,0
A12 02_C		7,50	34,7	35,1	29,3	37,8
A13 01_A		1,50	45,1	45,8	39,5	48,2
A13 01_B		4,50	47,2	47,8	41,8	50,3
A13 01_C		7,50	48,6	49,2	43,2	51,8
A13 02_A		1,50	33,4	33,7	27,8	36,4
A13 02_B		4,50	34,0	34,4	28,6	37,1
A13 02_C		7,50	35,5	35,9	30,1	38,6
A14 01_A		1,50	45,5	46,1	39,8	48,5
A14 01_B		4,50	47,3	48,0	41,8	50,4
A14 01_C		7,50	48,7	49,3	43,2	51,8
A14 02_A		1,50	34,0	34,3	28,3	36,9
A14 02_B		4,50	34,7	35,0	29,0	37,6
A14 02_C		7,50	36,0	36,3	30,4	39,0
A15 01_A		1,50	45,9	46,5	40,2	48,9
A15 01_B		4,50	47,5	48,2	42,0	50,6
A15 01_C		7,50	48,8	49,4	43,3	51,9
A15 02_A		1,50	44,1	44,9	38,4	47,1
A15 02_B		4,50	45,2	45,9	39,5	48,3
A15 02_C		7,50	46,2	46,9	40,5	49,2
A15 03_A		1,50	33,5	33,8	27,7	36,4
A15 03_B		4,50	34,4	34,7	28,7	37,3
A15 03_C		7,50	35,5	35,9	29,9	38,5
A2 01_A		1,50	45,0	45,4	39,4	48,0
A2 01_B		4,50	48,5	48,9	43,1	51,6
A2 01_C		7,50	50,8	51,1	45,5	53,9
A2 02_A		1,50	33,9	34,5	28,4	37,0
A2 02_B		4,50	35,1	35,7	29,6	38,2
A2 02_C		7,50	36,6	37,2	31,2	39,8
A3 01_A		1,50	45,2	45,6	39,6	48,2
A3 01_B		4,50	48,7	49,1	43,3	51,8
A3 01_C		7,50	51,1	51,5	45,9	54,3
A3 02_A		1,50	32,9	33,5	27,3	36,0
A3 02_B		4,50	34,1	34,7	28,6	37,2

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden rail rev02 VH V1 perceel met scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
A3 02_C		7,50	35,9	36,4	30,5	39,0
A4 01_A		1,50	45,2	45,7	39,6	48,2
A4 01_B		4,50	48,8	49,3	43,4	51,9
A4 01_C		7,50	51,4	51,8	46,3	54,6
A4 02_A		1,50	31,1	31,6	25,8	34,3
A4 02_B		4,50	32,6	33,1	27,3	35,8
A4 02_C		7,50	34,6	35,1	29,3	37,8
A5 01_A		1,50	45,3	45,8	39,8	48,4
A5 01_B		4,50	49,1	49,5	43,7	52,2
A5 01_C		7,50	52,0	52,4	46,9	55,2
A5 02_A		1,50	31,3	31,8	25,9	34,4
A5 02_B		4,50	32,5	33,0	27,2	35,7
A5 02_C		7,50	34,3	34,8	29,0	37,5
A6 01_A		1,50	45,5	46,0	40,0	48,6
A6 01_B		4,50	49,1	49,6	43,8	52,3
A6 01_C		7,50	51,9	52,4	46,9	55,2
A6 02_A		1,50	31,9	32,5	26,5	35,1
A6 02_B		4,50	33,0	33,5	27,6	36,1
A6 02_C		7,50	34,6	35,2	29,4	37,8
A7 01_A		1,50	45,4	46,0	39,9	48,5
A7 01_B		4,50	48,8	49,4	43,5	52,0
A7 01_C		7,50	51,4	51,8	46,2	54,6
A7 02_A		1,50	32,1	32,6	26,7	35,2
A7 02_B		4,50	33,1	33,7	27,8	36,3
A7 02_C		7,50	34,9	35,4	29,6	38,1
A8 01_A		1,50	45,3	45,9	39,8	48,4
A8 01_B		4,50	48,6	49,2	43,3	51,8
A8 01_C		7,50	51,0	51,5	45,8	54,2
A8 02_A		1,50	32,4	32,9	26,9	35,5
A8 02_B		4,50	33,3	33,8	27,9	36,4
A8 02_C		7,50	35,0	35,5	29,6	38,1
A9 01_A		1,50	45,4	46,0	39,9	48,5
A9 01_B		4,50	48,6	49,1	43,2	51,7
A9 01_C		7,50	50,8	51,3	45,5	54,0
A9 02_A		1,50	32,4	33,0	27,0	35,5
A9 02_B		4,50	33,2	33,8	27,9	36,4
A9 02_C		7,50	34,9	35,4	29,6	38,0
B1 01_A		1,50	43,0	43,5	37,5	46,1
B1 01_B		4,50	46,5	46,8	41,1	49,6
B1 01_C		7,50	48,5	48,8	43,2	51,6
B1 02_A		1,50	46,0	46,2	40,2	48,8
B1 02_B		4,50	48,8	49,1	43,2	51,8
B1 02_C		7,50	50,4	50,6	44,9	53,4
B1 03_A		1,50	43,2	43,4	37,3	46,0
B1 03_B		4,50	45,0	45,2	39,1	47,8
B1 03_C		7,50	46,3	46,5	40,5	49,1
B10 01_A		1,50	42,3	42,9	36,6	45,3
B10 01_B		4,50	43,0	43,7	37,3	46,1
B10 01_C		7,50	43,9	44,6	38,3	47,0
B10 02_A		1,50	31,3	31,7	25,9	34,4
B10 02_B		4,50	32,3	32,6	26,8	35,3
B10 02_C		7,50	32,3	32,6	26,9	35,4
B11 01_A		1,50	43,5	44,2	37,8	46,5
B11 01_B		4,50	44,4	45,0	38,6	47,4
B11 01_C		7,50	45,3	45,9	39,5	48,3
B11 02_A		1,50	31,3	31,6	25,8	34,3
B11 02_B		4,50	32,9	33,1	27,3	35,8
B11 02_C		7,50	32,7	33,0	27,1	35,7
B12 01_A		1,50	42,7	43,4	36,9	45,7

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden rail rev02 VH V1 perceel met scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
B12 01_B		4,50	43,7	44,3	38,0	46,7
B12 01_C		7,50	44,7	45,3	39,0	47,7
B12 02_A		1,50	29,4	29,8	23,9	32,4
B12 02_B		4,50	31,2	31,5	25,6	34,1
B12 02_C		7,50	30,7	31,0	25,2	33,7
B13 01_A		1,50	43,2	43,9	37,4	46,2
B13 01_B		4,50	44,3	45,0	38,6	47,4
B13 01_C		7,50	45,4	46,0	39,7	48,4
B13 02_A		1,50	36,2	36,8	30,7	39,3
B13 02_B		4,50	37,8	38,4	32,4	40,9
B13 02_C		7,50	39,4	39,9	34,0	42,5
B13 03_A		1,50	29,0	29,4	23,5	32,0
B13 03_B		4,50	30,7	31,1	25,2	33,8
B13 03_C		7,50	30,1	30,4	24,7	33,1
B2 01_A		1,50	43,0	43,4	37,4	46,0
B2 01_B		4,50	45,4	45,7	39,8	48,4
B2 01_C		7,50	46,9	47,2	41,5	50,0
B2 02_A		1,50	41,3	41,6	35,5	44,2
B2 02_B		4,50	42,7	42,9	36,9	45,5
B2 02_C		7,50	44,5	44,8	38,7	47,4
B3 01_A		1,50	39,6	40,0	34,1	42,7
B3 01_B		4,50	41,9	42,2	36,5	45,0
B3 01_C		7,50	43,7	43,9	38,4	46,8
B3 02_A		1,50	40,9	41,1	35,0	43,7
B3 02_B		4,50	42,1	42,3	36,2	44,9
B3 02_C		7,50	43,9	44,1	38,1	46,7
B4 01_A		1,50	38,1	38,6	32,6	41,2
B4 01_B		4,50	39,7	40,1	34,3	42,8
B4 01_C		7,50	41,4	41,8	36,0	44,5
B4 02_A		1,50	40,9	41,1	35,0	43,7
B4 02_B		4,50	41,9	42,1	36,0	44,7
B4 02_C		7,50	43,6	43,8	37,8	46,4
B5 01_A		1,50	38,3	38,8	32,8	41,4
B5 01_B		4,50	39,5	40,0	34,0	42,6
B5 01_C		7,50	40,9	41,4	35,5	44,0
B5 02_A		1,50	38,2	38,5	32,5	41,1
B5 02_B		4,50	39,3	39,5	33,5	42,2
B5 02_C		7,50	41,5	41,7	35,7	44,4
B6 01_A		1,50	38,8	39,2	33,2	41,8
B6 01_B		4,50	39,9	40,3	34,4	42,9
B6 01_C		7,50	41,2	41,6	35,8	44,3
B6 02_A		1,50	34,7	35,0	29,3	37,8
B6 02_B		4,50	35,6	35,9	30,1	38,6
B6 02_C		7,50	38,5	38,8	32,9	41,5
B7 01_A		1,50	38,2	38,7	32,7	41,3
B7 01_B		4,50	39,1	39,5	33,6	42,2
B7 01_C		7,50	40,4	40,9	35,0	43,5
B7 02_A		1,50	34,3	34,5	28,8	37,3
B7 02_B		4,50	35,1	35,4	29,6	38,1
B7 02_C		7,50	37,9	38,1	32,3	40,9
B8 01_A		1,50	38,9	39,4	33,4	42,0
B8 01_B		4,50	39,6	40,1	34,1	42,7
B8 01_C		7,50	40,9	41,3	35,4	43,9
B8 02_A		1,50	33,0	33,3	27,5	36,0
B8 02_B		4,50	34,1	34,4	28,6	37,1
B8 02_C		7,50	36,4	36,6	30,8	39,3
B9 01_A		1,50	40,4	41,0	34,8	43,5
B9 01_B		4,50	41,1	41,7	35,5	44,1
B9 01_C		7,50	42,1	42,7	36,5	45,2

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden rail rev02 VH V1 perceel met scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
B9 02_A		1,50	32,6	33,0	27,2	35,7
B9 02_B		4,50	33,9	34,2	28,4	36,9
B9 02_C		7,50	35,4	35,6	29,8	38,3
C1 01_A		1,50	46,8	47,5	41,0	49,8
C1 01_B		4,50	48,1	48,8	42,5	51,2
C1 01_C		7,50	49,3	49,9	43,7	52,3
C1 02_A		1,50	44,1	44,8	38,5	47,2
C1 02_B		4,50	45,7	46,4	40,2	48,8
C1 02_C		7,50	47,0	47,7	41,5	50,1
C1 03_A		1,50	36,9	37,5	31,1	39,9
C1 03_B		4,50	38,2	38,8	32,5	41,2
C1 03_C		7,50	39,2	39,8	33,6	42,3
C2 01_A		1,50	47,7	48,5	42,0	50,8
C2 01_B		4,50	49,0	49,7	43,3	52,0
C2 01_C		7,50	50,1	50,8	44,5	53,2
C2 02_A		1,50	32,5	32,9	27,2	35,6
C2 02_B		4,50	34,4	34,8	29,1	37,5
C2 02_C		7,50	35,9	36,3	30,6	39,0
C3 01_A		1,50	47,3	48,0	41,5	50,3
C3 01_B		4,50	48,4	49,1	42,7	51,5
C3 01_C		7,50	49,5	50,2	43,8	52,5
C3 02_A		1,50	30,9	31,3	25,5	34,0
C3 02_B		4,50	32,5	32,9	27,1	35,6
C3 02_C		7,50	33,7	34,0	28,3	36,8
C4 01_A		1,50	45,4	46,2	39,7	48,5
C4 01_B		4,50	46,8	47,5	41,1	49,8
C4 01_C		7,50	47,8	48,5	42,2	50,9
C4 02_A		1,50	31,0	31,4	25,6	34,1
C4 02_B		4,50	32,2	32,5	26,8	35,3
C4 02_C		7,50	33,9	34,2	28,3	36,9
C5 01_A		1,50	38,9	39,5	33,3	42,0
C5 01_B		4,50	40,5	41,1	35,0	43,6
C5 01_C		7,50	41,7	42,3	36,3	44,9
C5 02_A		1,50	31,5	31,8	25,9	34,5
C5 02_B		4,50	32,4	32,7	26,9	35,4
C5 02_C		7,50	34,2	34,5	28,6	37,2
C6 01_A		1,50	35,7	36,3	30,3	38,9
C6 01_B		4,50	37,2	37,7	31,9	40,4
C6 01_C		7,50	38,6	39,2	33,4	41,8
C6 02_A		1,50	31,6	31,9	26,1	34,6
C6 02_B		4,50	32,3	32,6	26,9	35,4
C6 02_C		7,50	35,7	35,9	30,0	38,6
C7 01_A		1,50	33,8	34,3	28,5	37,0
C7 01_B		4,50	35,2	35,7	30,0	38,4
C7 01_C		7,50	36,9	37,4	31,6	40,1
C7 02_A		1,50	31,8	32,1	26,3	34,8
C7 02_B		4,50	32,3	32,6	26,8	35,3
C7 02_C		7,50	35,6	35,9	30,0	38,6
C8 01_A		1,50	33,0	33,5	27,7	36,2
C8 01_B		4,50	34,1	34,7	28,9	37,3
C8 01_C		7,50	35,9	36,5	30,6	39,1
C8 02_A		1,50	28,7	29,3	23,2	31,8
C8 02_B		4,50	31,1	31,4	25,7	34,2
C8 02_C		7,50	33,4	33,6	27,9	36,4
C8 03_A		1,50	31,9	32,1	26,3	34,9
C8 03_B		4,50	32,6	32,9	27,1	35,6
C8 03_C		7,50	35,9	36,1	30,2	38,8
D1 01_A		1,50	49,8	50,5	44,1	52,9
D1 01_B		4,50	50,9	51,6	45,2	53,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden rail rev02 VH V1 perceel met scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
D1 01_C		7,50	52,0	52,7	46,3	55,1
D1 02_A		1,50	49,2	49,9	43,4	52,2
D1 02_B		4,50	50,5	51,2	44,8	53,6
D1 02_C		7,50	51,7	52,4	46,0	54,7
D1 03_A		1,50	43,4	44,1	37,6	46,4
D1 03_B		4,50	44,5	45,2	38,8	47,5
D1 03_C		7,50	45,5	46,2	39,9	48,6
D10 01_A		1,50	46,3	47,0	40,6	49,4
D10 01_B		4,50	47,4	48,1	41,7	50,5
D10 01_C		7,50	49,0	49,6	43,3	52,0
D10 02_A		1,50	32,2	32,6	26,9	35,3
D10 02_B		4,50	33,2	33,6	27,9	36,3
D10 02_C		7,50	34,2	34,6	28,9	37,3
D11 01_A		1,50	45,9	46,6	40,3	49,0
D11 01_B		4,50	47,0	47,6	41,3	50,0
D11 01_C		7,50	48,6	49,3	42,9	51,6
D11 02_A		1,50	32,5	32,9	27,3	35,7
D11 02_B		4,50	33,9	34,2	28,5	37,0
D11 02_C		7,50	35,4	35,8	30,0	38,5
D12 01_A		1,50	44,0	44,6	38,3	47,0
D12 01_B		4,50	46,4	47,1	40,8	49,5
D12 01_C		7,50	48,3	48,9	42,6	51,3
D12 02_A		1,50	35,3	35,9	29,9	38,5
D12 02_B		4,50	40,4	41,1	34,8	43,5
D12 02_C		7,50	42,1	42,8	36,5	45,1
D12 03_A		1,50	32,6	33,0	27,3	35,8
D12 03_B		4,50	34,2	34,5	28,8	37,2
D12 03_C		7,50	36,4	36,7	30,9	39,4
D2 01_A		1,50	50,1	50,8	44,3	53,1
D2 01_B		4,50	50,9	51,6	45,2	54,0
D2 01_C		7,50	52,1	52,8	46,4	55,1
D2 02_A		1,50	42,0	42,7	36,3	45,0
D2 02_B		4,50	43,2	43,9	37,6	46,3
D2 02_C		7,50	44,4	45,0	38,7	47,4
D3 01_A		1,50	49,7	50,4	43,9	52,7
D3 01_B		4,50	50,4	51,1	44,7	53,5
D3 01_C		7,50	51,6	52,3	45,9	54,7
D3 02_A		1,50	40,7	41,4	35,0	43,8
D3 02_B		4,50	42,0	42,7	36,3	45,0
D3 02_C		7,50	43,2	43,8	37,5	46,2
D4 01_A		1,50	49,6	50,3	43,9	52,6
D4 01_B		4,50	50,3	51,0	44,6	53,4
D4 01_C		7,50	51,5	52,2	45,8	54,5
D4 02_A		1,50	37,9	38,6	32,3	41,0
D4 02_B		4,50	39,2	39,9	33,7	42,3
D4 02_C		7,50	40,5	41,1	35,0	43,6
D5 01_A		1,50	49,5	50,2	43,7	52,5
D5 01_B		4,50	49,9	50,5	44,1	52,9
D5 01_C		7,50	51,1	51,8	45,4	54,2
D5 02_A		1,50	33,9	34,3	28,6	37,0
D5 02_B		4,50	35,8	36,2	30,6	39,0
D5 02_C		7,50	37,8	38,2	32,5	41,0
D6 01_A		1,50	49,1	49,8	43,4	52,1
D6 01_B		4,50	49,5	50,1	43,8	52,5
D6 01_C		7,50	50,7	51,4	45,0	53,8
D6 02_A		1,50	33,8	34,3	28,5	37,0
D6 02_B		4,50	35,6	36,0	30,3	38,7
D6 02_C		7,50	37,4	37,8	32,0	40,5
D7 01_A		1,50	48,0	48,7	42,3	51,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden rail rev02 VH V1 perceel met scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
D7 01_B		4,50	48,6	49,3	43,0	51,7
D7 01_C		7,50	50,0	50,7	44,3	53,0
D7 02_A		1,50	33,4	33,8	28,2	36,6
D7 02_B		4,50	35,2	35,6	29,9	38,4
D7 02_C		7,50	36,9	37,3	31,5	40,0
D8 01_A		1,50	47,7	48,4	42,0	50,8
D8 01_B		4,50	48,3	49,0	42,6	51,3
D8 01_C		7,50	49,6	50,3	43,9	52,7
D8 02_A		1,50	33,2	33,7	28,0	36,4
D8 02_B		4,50	35,0	35,4	29,6	38,1
D8 02_C		7,50	36,4	36,7	31,0	39,5
D9 01_A		1,50	47,2	47,9	41,5	50,2
D9 01_B		4,50	47,9	48,5	42,2	50,9
D9 01_C		7,50	49,4	50,0	43,7	52,4
D9 02_A		1,50	30,4	30,8	25,0	33,5
D9 02_B		4,50	31,8	32,2	26,4	34,9
D9 02_C		7,50	32,8	33,2	27,4	35,9
E_A		1,50	39,7	40,3	34,3	42,9
E_A		1,50	43,3	43,9	37,6	46,3
E_A		1,50	38,6	39,1	33,2	41,7
E_A		1,50	33,4	33,8	28,1	36,5
E_A		1,50	31,8	32,2	26,6	35,0
E_A		1,50	31,8	32,3	26,6	35,0
E_A		1,50	35,3	35,9	29,8	38,4
E_A		1,50	30,9	31,4	25,5	34,0
E_A		1,50	38,9	39,5	33,5	42,0
E_B		4,50	44,5	45,1	38,8	47,5
E_B		4,50	46,5	47,2	40,8	49,5
E_B		4,50	42,3	42,9	36,8	45,4
E_B		4,50	35,0	35,3	29,6	38,1
E_B		4,50	33,5	33,9	28,2	36,7
E_B		4,50	32,9	33,4	27,7	36,1
E_B		4,50	35,6	36,1	30,1	38,7
E_B		4,50	31,8	32,3	26,4	35,0
E_B		4,50	44,9	45,6	39,3	48,0
E_C		7,50	46,7	47,4	41,1	49,8
E_C		7,50	48,4	49,1	42,7	51,5
E_C		7,50	44,7	45,3	39,1	47,8
E_C		7,50	37,2	37,6	31,7	40,2
E_C		7,50	35,6	36,1	30,2	38,7
E_C		7,50	35,3	35,9	30,0	38,5
E_C		7,50	37,7	38,3	32,3	40,8
E_C		7,50	35,9	36,5	30,5	39,1
E_C		7,50	47,6	48,3	42,0	50,7
E_D		10,50	48,8	49,4	43,1	51,8
E_D		10,50	50,2	50,9	44,5	53,2
E_D		10,50	46,7	47,3	41,1	49,8
E_D		10,50	36,6	36,9	31,0	39,6
E_D		10,50	31,9	32,4	26,4	35,0
E_D		10,50	33,5	34,1	28,1	36,6
E_D		10,50	38,9	39,5	33,4	42,0
E_D		10,50	39,9	40,5	34,4	43,0
E_D		10,50	48,7	49,4	43,1	51,8

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

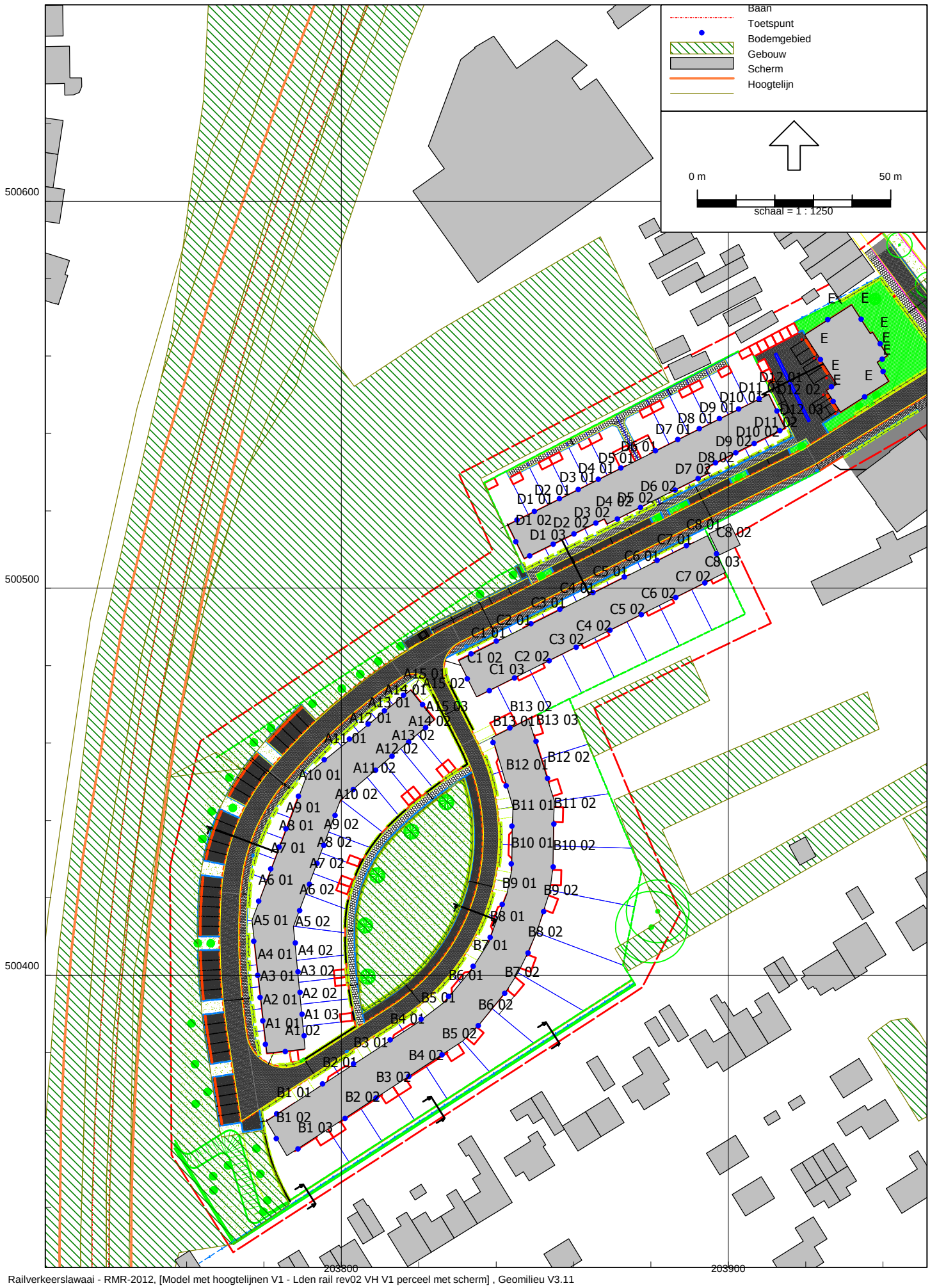
Baan
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
Scherm
Hoogtelijn
0 m
50 m
schaal = 1 : 1250
500600
500500
500400
203800
203900

Rapport: Resultatentabel
Model: Kopie van Lden rail rev02 VH V1 perceel
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
A1 01_A		1,50	38,9	39,4	33,4	42,0
A1 01_B		4,50	44,3	44,7	38,8	47,4
A1 01_C		7,50	50,9	51,3	45,3	53,9
A1 02_A		1,50	36,5	36,9	30,9	39,5
A1 02_B		4,50	41,4	41,7	35,9	44,4
A1 02_C		7,50	47,1	47,4	41,5	50,1
A1 03_A		1,50	32,5	33,1	26,8	35,5
A1 03_B		4,50	33,8	34,4	28,3	36,9
A1 03_C		7,50	35,8	36,4	30,3	38,9
A10 01_A		1,50	41,5	42,1	35,9	44,6
A10 01_B		4,50	44,4	45,0	38,9	47,5
A10 01_C		7,50	47,6	48,1	42,1	50,7
A10 02_A		1,50	31,7	32,3	26,2	34,8
A10 02_B		4,50	32,5	33,0	27,1	35,7
A10 02_C		7,50	34,2	34,7	28,8	37,4
A11 01_A		1,50	41,7	42,3	36,0	44,7
A11 01_B		4,50	44,0	44,6	38,5	47,1
A11 01_C		7,50	46,4	47,0	41,0	49,5
A11 02_A		1,50	31,9	32,4	26,4	35,0
A11 02_B		4,50	32,7	33,2	27,3	35,8
A11 02_C		7,50	34,4	34,9	29,0	37,5
A12 01_A		1,50	42,1	42,8	36,4	45,1
A12 01_B		4,50	44,1	44,7	38,6	47,2
A12 01_C		7,50	46,2	46,8	40,7	49,3
A12 02_A		1,50	31,6	32,1	26,1	34,7
A12 02_B		4,50	32,5	33,0	27,2	35,7
A12 02_C		7,50	34,4	34,9	29,1	37,5
A13 01_A		1,50	42,7	43,4	37,0	45,8
A13 01_B		4,50	44,5	45,1	38,9	47,6
A13 01_C		7,50	46,3	46,9	40,7	49,4
A13 02_A		1,50	31,7	32,1	26,2	34,8
A13 02_B		4,50	32,6	33,0	27,3	35,7
A13 02_C		7,50	34,5	34,9	29,1	37,6
A14 01_A		1,50	43,4	44,1	37,7	46,4
A14 01_B		4,50	45,0	45,6	39,4	48,0
A14 01_C		7,50	46,6	47,3	41,0	49,7
A14 02_A		1,50	31,6	31,9	26,1	34,6
A14 02_B		4,50	32,7	33,0	27,2	35,7
A14 02_C		7,50	34,5	34,9	29,1	37,6
A15 01_A		1,50	44,3	45,0	38,6	47,3
A15 01_B		4,50	45,8	46,4	40,1	48,8
A15 01_C		7,50	47,3	48,0	41,7	50,4
A15 02_A		1,50	43,6	44,3	37,8	46,6
A15 02_B		4,50	44,6	45,3	38,9	47,6
A15 02_C		7,50	45,5	46,2	39,8	48,5
A15 03_A		1,50	31,2	31,5	25,7	34,2
A15 03_B		4,50	32,5	32,9	27,1	35,6
A15 03_C		7,50	34,2	34,5	28,8	37,3
A2 01_A		1,50	40,2	40,6	34,6	43,2
A2 01_B		4,50	44,7	45,1	39,2	47,8
A2 01_C		7,50	50,8	51,3	45,2	53,8
A2 02_A		1,50	33,4	34,0	27,8	36,4
A2 02_B		4,50	34,5	35,1	28,9	37,6
A2 02_C		7,50	36,1	36,7	30,6	39,2
A3 01_A		1,50	39,2	39,7	33,6	42,3
A3 01_B		4,50	44,4	44,9	38,9	47,5
A3 01_C		7,50	50,7	51,1	45,1	53,7
A3 02_A		1,50	32,2	32,8	26,6	35,3
A3 02_B		4,50	33,4	34,0	27,9	36,5

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Kopie van Lden rail rev02 VH V1 perceel
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
A3 02_C		7,50	35,3	35,9	29,8	38,4
A4 01_A		1,50	39,3	39,9	33,7	42,4
A4 01_B		4,50	44,4	45,0	39,0	47,5
A4 01_C		7,50	50,6	51,1	45,0	53,6
A4 02_A		1,50	30,4	30,9	25,0	33,5
A4 02_B		4,50	31,9	32,5	26,6	35,1
A4 02_C		7,50	34,0	34,6	28,7	37,2
A5 01_A		1,50	39,3	39,9	33,8	42,4
A5 01_B		4,50	44,5	45,0	39,0	47,6
A5 01_C		7,50	50,6	51,2	45,1	53,7
A5 02_A		1,50	30,5	31,1	25,1	33,6
A5 02_B		4,50	31,8	32,4	26,5	35,0
A5 02_C		7,50	33,7	34,2	28,4	36,8
A6 01_A		1,50	41,0	41,6	35,4	44,0
A6 01_B		4,50	44,9	45,5	39,4	48,0
A6 01_C		7,50	50,0	50,5	44,5	53,1
A6 02_A		1,50	31,3	31,9	25,9	34,4
A6 02_B		4,50	32,5	33,0	27,1	35,6
A6 02_C		7,50	34,2	34,7	28,8	37,3
A7 01_A		1,50	41,3	41,9	35,6	44,3
A7 01_B		4,50	44,8	45,3	39,3	47,9
A7 01_C		7,50	49,0	49,6	43,5	52,1
A7 02_A		1,50	31,6	32,2	26,1	34,7
A7 02_B		4,50	32,7	33,3	27,4	35,9
A7 02_C		7,50	34,6	35,1	29,2	37,7
A8 01_A		1,50	41,3	41,9	35,7	44,4
A8 01_B		4,50	44,6	45,2	39,1	47,7
A8 01_C		7,50	48,5	49,0	43,0	51,6
A8 02_A		1,50	31,8	32,4	26,4	34,9
A8 02_B		4,50	32,8	33,3	27,4	35,9
A8 02_C		7,50	34,6	35,1	29,2	37,7
A9 01_A		1,50	41,4	42,1	35,8	44,5
A9 01_B		4,50	44,6	45,2	39,1	47,7
A9 01_C		7,50	48,2	48,8	42,7	51,3
A9 02_A		1,50	31,9	32,5	26,4	35,0
A9 02_B		4,50	32,8	33,3	27,4	36,0
A9 02_C		7,50	34,5	35,0	29,2	37,6
B1 01_A		1,50	38,2	38,7	32,6	41,2
B1 01_B		4,50	43,3	43,7	37,8	46,3
B1 01_C		7,50	49,7	50,1	44,1	52,7
B1 02_A		1,50	41,6	41,9	35,8	44,5
B1 02_B		4,50	45,1	45,5	39,5	48,1
B1 02_C		7,50	52,1	52,4	46,4	55,0
B1 03_A		1,50	43,5	43,7	37,5	46,3
B1 03_B		4,50	40,6	40,9	34,8	43,5
B1 03_C		7,50	44,9	45,1	39,1	47,7
B10 01_A		1,50	41,7	42,4	36,0	44,8
B10 01_B		4,50	42,5	43,2	36,8	45,6
B10 01_C		7,50	43,5	44,2	37,9	46,6
B10 02_A		1,50	31,4	31,7	25,9	34,4
B10 02_B		4,50	32,3	32,6	26,9	35,3
B10 02_C		7,50	32,2	32,5	26,8	35,3
B11 01_A		1,50	42,7	43,4	37,0	45,8
B11 01_B		4,50	43,6	44,3	37,9	46,7
B11 01_C		7,50	44,6	45,2	38,9	47,6
B11 02_A		1,50	31,3	31,6	25,8	34,3
B11 02_B		4,50	32,8	33,1	27,3	35,8
B11 02_C		7,50	32,6	32,9	27,0	35,6
B12 01_A		1,50	41,2	41,9	35,5	44,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Kopie van Lden rail rev02 VH V1 perceel
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
B12 01_B		4,50	42,4	43,0	36,7	45,4
B12 01_C		7,50	43,5	44,1	37,9	46,5
B12 02_A		1,50	29,4	29,8	24,0	32,5
B12 02_B		4,50	31,2	31,4	25,6	34,1
B12 02_C		7,50	30,5	30,9	25,1	33,6
B13 01_A		1,50	42,5	43,2	36,8	45,5
B13 01_B		4,50	43,6	44,3	37,9	46,7
B13 01_C		7,50	44,7	45,4	39,0	47,7
B13 02_A		1,50	34,6	35,3	29,0	37,7
B13 02_B		4,50	36,2	36,8	30,7	39,3
B13 02_C		7,50	38,1	38,7	32,6	41,2
B13 03_A		1,50	29,0	29,4	23,5	32,0
B13 03_B		4,50	30,8	31,1	25,3	33,8
B13 03_C		7,50	29,9	30,3	24,6	33,0
B2 01_A		1,50	38,4	38,9	32,8	41,4
B2 01_B		4,50	42,0	42,5	36,5	45,1
B2 01_C		7,50	46,2	46,5	40,6	49,2
B2 02_A		1,50	41,0	41,3	35,2	43,9
B2 02_B		4,50	39,2	39,6	33,4	42,1
B2 02_C		7,50	41,5	41,8	35,9	44,5
B3 01_A		1,50	37,4	37,9	31,8	40,5
B3 01_B		4,50	40,2	40,6	34,6	43,2
B3 01_C		7,50	43,5	43,8	38,0	46,5
B3 02_A		1,50	38,8	39,0	33,1	41,7
B3 02_B		4,50	40,0	40,3	34,3	42,9
B3 02_C		7,50	42,5	42,8	36,8	45,4
B4 01_A		1,50	36,8	37,3	31,2	39,8
B4 01_B		4,50	38,6	39,1	33,1	41,7
B4 01_C		7,50	41,2	41,6	35,7	44,3
B4 02_A		1,50	36,3	36,5	30,6	39,2
B4 02_B		4,50	37,3	37,5	31,7	40,2
B4 02_C		7,50	40,5	40,7	34,8	43,4
B5 01_A		1,50	37,5	38,1	31,9	40,6
B5 01_B		4,50	38,9	39,4	33,3	41,9
B5 01_C		7,50	40,8	41,2	35,2	43,8
B5 02_A		1,50	35,5	35,8	30,0	38,5
B5 02_B		4,50	38,5	38,7	32,8	41,4
B5 02_C		7,50	41,4	41,6	35,6	44,2
B6 01_A		1,50	37,8	38,4	32,2	40,9
B6 01_B		4,50	39,2	39,7	33,6	42,2
B6 01_C		7,50	41,0	41,5	35,5	44,1
B6 02_A		1,50	34,6	34,9	29,1	37,6
B6 02_B		4,50	35,6	35,8	30,0	38,5
B6 02_C		7,50	38,5	38,8	32,9	41,5
B7 01_A		1,50	37,3	37,8	31,7	40,3
B7 01_B		4,50	38,5	39,0	32,9	41,5
B7 01_C		7,50	40,3	40,7	34,7	43,3
B7 02_A		1,50	34,2	34,5	28,6	37,2
B7 02_B		4,50	35,1	35,4	29,6	38,1
B7 02_C		7,50	37,9	38,2	32,3	40,9
B8 01_A		1,50	37,4	37,9	31,8	40,4
B8 01_B		4,50	38,4	38,9	32,9	41,5
B8 01_C		7,50	40,1	40,5	34,6	43,1
B8 02_A		1,50	33,0	33,3	27,5	36,0
B8 02_B		4,50	34,1	34,4	28,6	37,1
B8 02_C		7,50	36,3	36,6	30,7	39,3
B9 01_A		1,50	39,5	40,1	33,8	42,5
B9 01_B		4,50	40,3	40,9	34,6	43,3
B9 01_C		7,50	41,5	42,0	35,9	44,5

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Kopie van Lden rail rev02 VH V1 perceel
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
B9 02_A		1,50	32,6	32,9	27,1	35,6
B9 02_B		4,50	33,8	34,1	28,3	36,8
B9 02_C		7,50	35,3	35,6	29,7	38,3
C1 01_A		1,50	46,1	46,8	40,3	49,1
C1 01_B		4,50	47,3	48,0	41,6	50,3
C1 01_C		7,50	48,5	49,2	42,8	51,6
C1 02_A		1,50	42,7	43,4	37,0	45,7
C1 02_B		4,50	44,3	45,0	38,6	47,3
C1 02_C		7,50	45,7	46,4	40,1	48,8
C1 03_A		1,50	34,8	35,4	29,2	37,9
C1 03_B		4,50	36,2	36,8	30,6	39,3
C1 03_C		7,50	37,3	37,9	31,7	40,4
C2 01_A		1,50	47,1	47,8	41,3	50,1
C2 01_B		4,50	48,3	49,0	42,6	51,3
C2 01_C		7,50	49,5	50,2	43,8	52,5
C2 02_A		1,50	31,3	31,7	25,9	34,4
C2 02_B		4,50	33,1	33,5	27,8	36,2
C2 02_C		7,50	34,7	35,1	29,3	37,8
C3 01_A		1,50	46,7	47,4	40,9	49,7
C3 01_B		4,50	47,8	48,5	42,1	50,8
C3 01_C		7,50	48,9	49,6	43,2	51,9
C3 02_A		1,50	30,7	31,1	25,3	33,8
C3 02_B		4,50	32,3	32,6	26,8	35,3
C3 02_C		7,50	33,5	33,8	28,0	36,5
C4 01_A		1,50	45,0	45,8	39,3	48,0
C4 01_B		4,50	46,3	47,1	40,6	49,4
C4 01_C		7,50	47,5	48,2	41,8	50,5
C4 02_A		1,50	31,0	31,4	25,6	34,1
C4 02_B		4,50	32,2	32,5	26,8	35,3
C4 02_C		7,50	33,9	34,2	28,3	36,9
C5 01_A		1,50	36,7	37,4	31,1	39,8
C5 01_B		4,50	38,6	39,2	33,0	41,7
C5 01_C		7,50	40,4	41,0	34,9	43,5
C5 02_A		1,50	31,5	31,8	25,9	34,5
C5 02_B		4,50	32,4	32,7	26,9	35,4
C5 02_C		7,50	34,2	34,5	28,6	37,2
C6 01_A		1,50	32,1	32,7	26,8	35,3
C6 01_B		4,50	34,3	34,9	29,0	37,5
C6 01_C		7,50	36,9	37,4	31,5	40,0
C6 02_A		1,50	31,5	31,9	26,1	34,6
C6 02_B		4,50	32,3	32,6	26,9	35,4
C6 02_C		7,50	35,7	35,9	30,0	38,6
C7 01_A		1,50	31,1	31,6	25,7	34,2
C7 01_B		4,50	32,8	33,3	27,5	36,0
C7 01_C		7,50	35,3	35,8	30,0	38,5
C7 02_A		1,50	31,8	32,1	26,3	34,8
C7 02_B		4,50	32,3	32,5	26,8	35,3
C7 02_C		7,50	35,6	35,9	30,0	38,5
C8 01_A		1,50	30,6	31,2	25,3	33,8
C8 01_B		4,50	32,1	32,6	26,8	35,3
C8 01_C		7,50	34,6	35,1	29,3	37,8
C8 02_A		1,50	28,8	29,3	23,3	31,9
C8 02_B		4,50	33,6	34,1	28,0	36,6
C8 02_C		7,50	35,1	35,5	29,5	38,1
C8 03_A		1,50	31,8	32,1	26,3	34,9
C8 03_B		4,50	32,6	32,9	27,1	35,6
C8 03_C		7,50	35,9	36,1	30,1	38,8
D1 01_A		1,50	49,9	50,6	44,1	52,9
D1 01_B		4,50	50,9	51,6	45,1	53,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Kopie van Lden rail rev02 VH V1 perceel
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
D1 01_C		7,50	52,0	52,7	46,3	55,1
D1 02_A		1,50	49,0	49,8	43,3	52,1
D1 02_B		4,50	50,4	51,1	44,6	53,4
D1 02_C		7,50	51,5	52,2	45,8	54,6
D1 03_A		1,50	42,7	43,4	36,9	45,7
D1 03_B		4,50	43,7	44,4	38,0	46,8
D1 03_C		7,50	44,7	45,4	39,0	47,8
D10 01_A		1,50	46,5	47,1	40,8	49,5
D10 01_B		4,50	47,5	48,2	41,8	50,6
D10 01_C		7,50	49,0	49,7	43,4	52,1
D10 02_A		1,50	31,1	31,5	25,8	34,2
D10 02_B		4,50	32,2	32,6	26,8	35,3
D10 02_C		7,50	33,2	33,5	27,8	36,3
D11 01_A		1,50	45,8	46,5	40,1	48,9
D11 01_B		4,50	46,9	47,6	41,3	50,0
D11 01_C		7,50	48,6	49,2	42,9	51,6
D11 02_A		1,50	31,6	32,0	26,3	34,8
D11 02_B		4,50	33,1	33,4	27,7	36,2
D11 02_C		7,50	34,7	35,1	29,2	37,8
D12 01_A		1,50	44,1	44,8	38,4	47,1
D12 01_B		4,50	46,5	47,3	40,9	49,6
D12 01_C		7,50	48,4	49,0	42,7	51,4
D12 02_A		1,50	35,2	35,8	29,8	38,4
D12 02_B		4,50	40,8	41,5	35,1	43,8
D12 02_C		7,50	42,4	43,1	36,7	45,5
D12 03_A		1,50	31,6	32,0	26,3	34,8
D12 03_B		4,50	33,5	33,8	28,0	36,5
D12 03_C		7,50	35,9	36,2	30,4	38,9
D2 01_A		1,50	49,9	50,6	44,2	53,0
D2 01_B		4,50	50,8	51,5	45,0	53,8
D2 01_C		7,50	52,0	52,7	46,2	55,0
D2 02_A		1,50	41,6	42,3	35,9	44,6
D2 02_B		4,50	42,8	43,5	37,1	45,8
D2 02_C		7,50	43,9	44,5	38,2	46,9
D3 01_A		1,50	49,7	50,4	44,0	52,7
D3 01_B		4,50	50,5	51,2	44,7	53,5
D3 01_C		7,50	51,7	52,4	46,0	54,7
D3 02_A		1,50	40,2	40,9	34,5	43,2
D3 02_B		4,50	41,4	42,1	35,7	44,4
D3 02_C		7,50	42,5	43,2	36,8	45,6
D4 01_A		1,50	49,5	50,2	43,8	52,5
D4 01_B		4,50	50,2	50,9	44,5	53,2
D4 01_C		7,50	51,4	52,1	45,7	54,5
D4 02_A		1,50	36,9	37,6	31,2	39,9
D4 02_B		4,50	38,1	38,8	32,5	41,2
D4 02_C		7,50	39,4	40,0	33,8	42,4
D5 01_A		1,50	49,4	50,1	43,6	52,4
D5 01_B		4,50	49,7	50,4	44,0	52,8
D5 01_C		7,50	51,0	51,7	45,3	54,1
D5 02_A		1,50	31,4	31,9	26,1	34,6
D5 02_B		4,50	33,6	34,0	28,3	36,8
D5 02_C		7,50	36,0	36,4	30,6	39,1
D6 01_A		1,50	49,0	49,7	43,3	52,1
D6 01_B		4,50	49,4	50,0	43,6	52,4
D6 01_C		7,50	50,6	51,4	44,9	53,7
D6 02_A		1,50	31,8	32,3	26,4	34,9
D6 02_B		4,50	33,9	34,3	28,4	36,9
D6 02_C		7,50	35,8	36,2	30,4	38,9
D7 01_A		1,50	48,1	48,8	42,4	51,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Kopie van Lden rail rev02 VH V1 perceel
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
D7 01_B		4,50	48,7	49,4	43,0	51,8
D7 01_C		7,50	50,1	50,8	44,4	53,1
D7 02_A		1,50	31,8	32,2	26,4	34,9
D7 02_B		4,50	33,9	34,3	28,5	37,0
D7 02_C		7,50	35,7	36,0	30,2	38,7
D8 01_A		1,50	47,8	48,5	42,1	50,8
D8 01_B		4,50	48,4	49,1	42,7	51,5
D8 01_C		7,50	49,8	50,4	44,1	52,8
D8 02_A		1,50	31,6	32,0	26,3	34,7
D8 02_B		4,50	33,7	34,0	28,2	36,7
D8 02_C		7,50	35,1	35,5	29,6	38,2
D9 01_A		1,50	47,1	47,8	41,4	50,1
D9 01_B		4,50	47,8	48,4	42,1	50,8
D9 01_C		7,50	49,3	50,0	43,6	52,3
D9 02_A		1,50	30,0	30,4	24,6	33,1
D9 02_B		4,50	31,5	31,8	26,0	34,5
D9 02_C		7,50	32,5	32,8	27,0	35,5
E_A		1,50	40,1	40,7	34,7	43,3
E_A		1,50	43,2	43,9	37,6	46,3
E_A		1,50	38,4	38,9	33,0	41,5
E_A		1,50	33,1	33,5	27,8	36,2
E_A		1,50	31,6	32,1	26,4	34,8
E_A		1,50	31,8	32,3	26,6	35,0
E_A		1,50	35,3	35,8	29,8	38,4
E_A		1,50	30,8	31,3	25,5	34,0
E_A		1,50	38,7	39,3	33,3	41,9
E_B		4,50	44,6	45,3	39,0	47,7
E_B		4,50	46,5	47,2	40,8	49,5
E_B		4,50	42,2	42,8	36,6	45,3
E_B		4,50	34,8	35,1	29,3	37,8
E_B		4,50	33,4	33,8	28,1	36,5
E_B		4,50	32,9	33,4	27,7	36,1
E_B		4,50	35,5	36,0	30,1	38,6
E_B		4,50	31,7	32,2	26,3	34,8
E_B		4,50	45,0	45,7	39,4	48,1
E_C		7,50	46,9	47,5	41,2	49,9
E_C		7,50	48,4	49,1	42,7	51,5
E_C		7,50	44,6	45,3	39,0	47,7
E_C		7,50	37,0	37,4	31,6	40,1
E_C		7,50	35,5	36,0	30,1	38,6
E_C		7,50	35,3	35,9	30,0	38,5
E_C		7,50	37,7	38,3	32,3	40,8
E_C		7,50	35,9	36,4	30,4	39,0
E_C		7,50	47,7	48,4	42,0	50,8
E_D		10,50	48,8	49,5	43,2	51,9
E_D		10,50	50,1	50,8	44,5	53,2
E_D		10,50	46,6	47,2	41,0	49,7
E_D		10,50	36,4	36,7	30,8	39,4
E_D		10,50	31,9	32,4	26,4	35,0
E_D		10,50	33,5	34,1	28,1	36,6
E_D		10,50	38,9	39,6	33,5	42,0
E_D		10,50	39,9	40,5	34,4	43,0
E_D		10,50	48,8	49,5	43,2	51,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

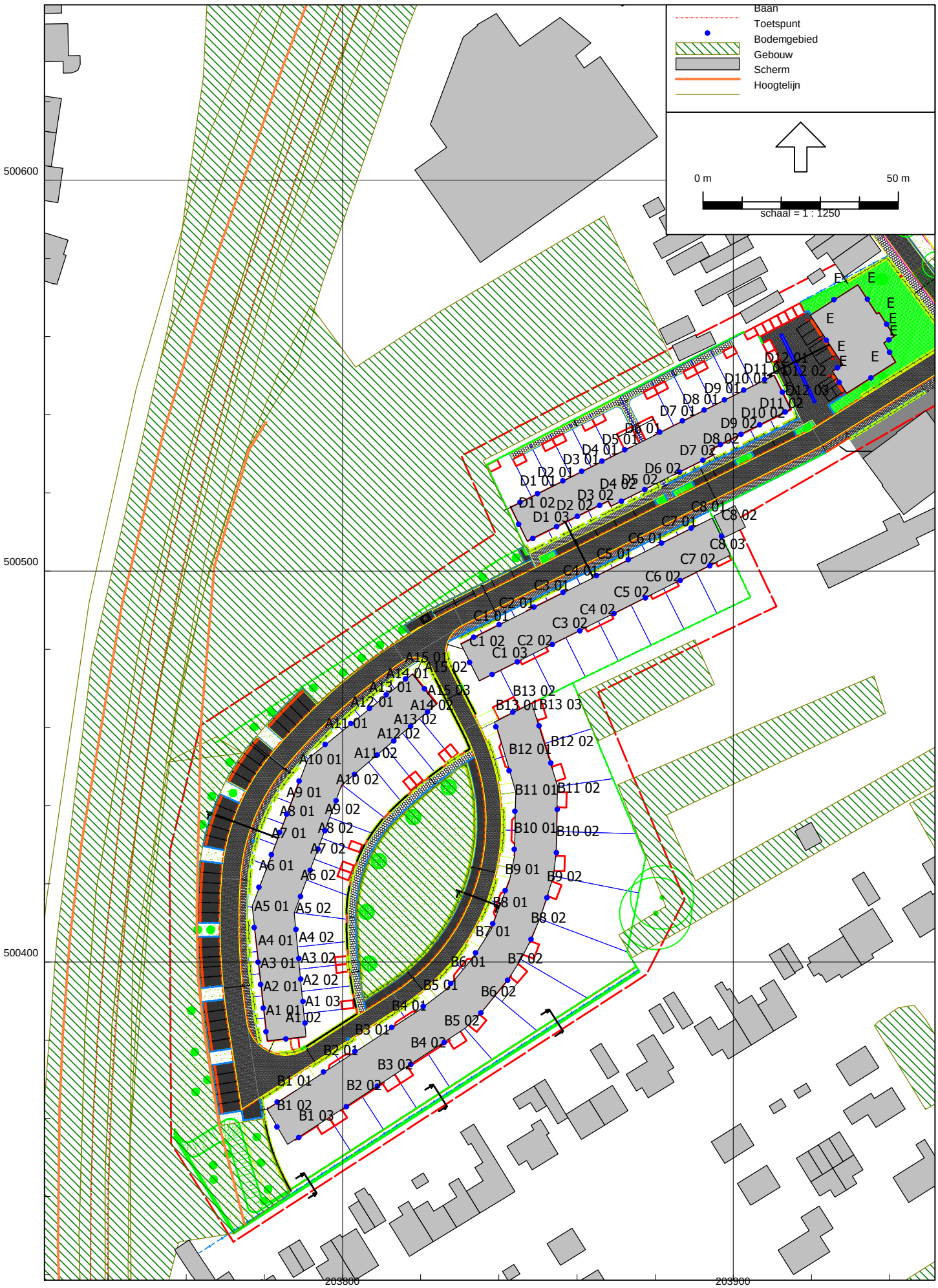
Baan
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
Scherm
Hoogtelijn
0 m
50 m
schaal = 1 : 1250
500600
500500
500400
203300
203900

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Burgermeester de Vos van Steenwijklaan
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
A1 01_A		1,50	40,2	36,9	30,3	40,6
A1 01_B		4,50	44,2	41,0	34,4	44,6
A1 01_C		7,50	46,7	43,5	36,9	47,1
A1 02_A		1,50	36,9	33,6	27,0	37,2
A1 02_B		4,50	39,8	36,5	29,9	40,1
A1 02_C		7,50	43,2	40,0	33,4	43,6
A1 03_A		1,50	28,0	24,7	18,1	28,4
A1 03_B		4,50	28,9	25,7	19,1	29,3
A1 03_C		7,50	30,4	27,1	20,5	30,8
A10 01_A		1,50	40,7	37,4	30,8	41,1
A10 01_B		4,50	44,8	41,5	34,9	45,2
A10 01_C		7,50	46,9	43,6	37,0	47,3
A10 02_A		1,50	24,1	20,9	14,3	24,5
A10 02_B		4,50	24,8	21,5	14,9	25,2
A10 02_C		7,50	26,6	23,3	16,7	27,0
A11 01_A		1,50	39,6	36,4	29,8	40,0
A11 01_B		4,50	43,8	40,5	33,9	44,1
A11 01_C		7,50	45,9	42,6	36,0	46,3
A11 02_A		1,50	25,0	21,7	15,1	25,4
A11 02_B		4,50	25,7	22,4	15,8	26,1
A11 02_C		7,50	27,5	24,3	17,7	27,9
A12 01_A		1,50	39,2	35,9	29,3	39,6
A12 01_B		4,50	43,2	39,9	33,3	43,6
A12 01_C		7,50	45,3	42,0	35,4	45,7
A12 02_A		1,50	24,9	21,6	15,0	25,2
A12 02_B		4,50	25,7	22,4	15,8	26,1
A12 02_C		7,50	27,6	24,4	17,8	28,0
A13 01_A		1,50	39,2	36,0	29,4	39,6
A13 01_B		4,50	42,9	39,7	33,1	43,3
A13 01_C		7,50	44,9	41,6	35,0	45,3
A13 02_A		1,50	25,2	22,0	15,4	25,6
A13 02_B		4,50	26,1	22,8	16,2	26,4
A13 02_C		7,50	27,9	24,6	18,0	28,3
A14 01_A		1,50	39,0	35,8	29,2	39,4
A14 01_B		4,50	42,5	39,3	32,7	42,9
A14 01_C		7,50	44,5	41,2	34,6	44,9
A14 02_A		1,50	25,8	22,5	15,9	26,2
A14 02_B		4,50	26,7	23,4	16,8	27,1
A14 02_C		7,50	28,4	25,1	18,5	28,8
A15 01_A		1,50	39,2	35,9	29,3	39,6
A15 01_B		4,50	42,4	39,1	32,5	42,8
A15 01_C		7,50	44,2	40,9	34,3	44,6
A15 02_A		1,50	34,1	30,9	24,2	34,5
A15 02_B		4,50	36,5	33,2	26,6	36,9
A15 02_C		7,50	38,4	35,1	28,5	38,8
A15 03_A		1,50	25,8	22,5	15,9	26,2
A15 03_B		4,50	26,7	23,4	16,8	27,1
A15 03_C		7,50	28,2	25,0	18,4	28,6
A2 01_A		1,50	40,0	36,7	30,1	40,3
A2 01_B		4,50	44,2	40,9	34,3	44,6
A2 01_C		7,50	46,7	43,4	36,8	47,0
A2 02_A		1,50	24,6	21,3	14,7	24,9
A2 02_B		4,50	26,0	22,7	16,1	26,4
A2 02_C		7,50	28,2	25,0	18,4	28,6
A3 01_A		1,50	40,1	36,9	30,3	40,5
A3 01_B		4,50	44,5	41,3	34,6	44,9
A3 01_C		7,50	46,9	43,6	37,0	47,3
A3 02_A		1,50	24,6	21,4	14,8	25,0
A3 02_B		4,50	26,0	22,7	16,1	26,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Burgermeester de Vos van Steenwijklaan
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
A3 02_C		7,50	28,2	24,9	18,3	28,6
A4 01_A		1,50	40,1	36,9	30,3	40,5
A4 01_B		4,50	44,6	41,3	34,7	45,0
A4 01_C		7,50	46,9	43,6	37,0	47,3
A4 02_A		1,50	24,4	21,1	14,5	24,7
A4 02_B		4,50	25,5	22,3	15,7	25,9
A4 02_C		7,50	27,7	24,5	17,9	28,1
A5 01_A		1,50	40,3	37,0	30,4	40,6
A5 01_B		4,50	45,0	41,7	35,1	45,4
A5 01_C		7,50	47,2	44,0	37,4	47,6
A5 02_A		1,50	24,7	21,4	14,8	25,1
A5 02_B		4,50	25,9	22,6	16,0	26,3
A5 02_C		7,50	27,9	24,6	18,0	28,2
A6 01_A		1,50	40,7	37,4	30,8	41,1
A6 01_B		4,50	45,3	42,0	35,4	45,6
A6 01_C		7,50	47,3	44,0	37,4	47,6
A6 02_A		1,50	24,6	21,4	14,8	25,0
A6 02_B		4,50	25,5	22,2	15,6	25,9
A6 02_C		7,50	27,4	24,1	17,5	27,7
A7 01_A		1,50	40,7	37,4	30,8	41,1
A7 01_B		4,50	45,0	41,8	35,2	45,4
A7 01_C		7,50	47,1	43,8	37,2	47,5
A7 02_A		1,50	24,5	21,3	14,7	24,9
A7 02_B		4,50	25,5	22,3	15,7	25,9
A7 02_C		7,50	27,4	24,1	17,6	27,8
A8 01_A		1,50	40,5	37,3	30,7	40,9
A8 01_B		4,50	44,9	41,6	35,0	45,3
A8 01_C		7,50	47,0	43,7	37,1	47,4
A8 02_A		1,50	24,4	21,2	14,6	24,8
A8 02_B		4,50	25,4	22,1	15,5	25,8
A8 02_C		7,50	27,3	24,0	17,4	27,6
A9 01_A		1,50	40,6	37,3	30,7	41,0
A9 01_B		4,50	45,0	41,7	35,1	45,3
A9 01_C		7,50	47,0	43,8	37,2	47,4
A9 02_A		1,50	24,6	21,4	14,8	25,0
A9 02_B		4,50	25,4	22,1	15,5	25,8
A9 02_C		7,50	27,2	23,9	17,4	27,6
B1 01_A		1,50	37,9	34,6	28,1	38,3
B1 01_B		4,50	42,4	39,1	32,5	42,8
B1 01_C		7,50	44,9	41,6	35,0	45,3
B1 02_A		1,50	38,1	34,8	28,2	38,5
B1 02_B		4,50	42,4	39,1	32,5	42,8
B1 02_C		7,50	45,4	42,1	35,5	45,8
B1 03_A		1,50	32,2	28,9	22,3	32,6
B1 03_B		4,50	33,7	30,4	23,9	34,1
B1 03_C		7,50	37,5	34,2	27,6	37,8
B10 01_A		1,50	33,7	30,5	23,9	34,1
B10 01_B		4,50	35,1	31,9	25,3	35,5
B10 01_C		7,50	36,6	33,4	26,8	37,0
B10 02_A		1,50	22,1	18,8	12,2	22,5
B10 02_B		4,50	21,8	18,5	11,9	22,1
B10 02_C		7,50	22,4	19,1	12,5	22,8
B11 01_A		1,50	33,3	30,0	23,4	33,6
B11 01_B		4,50	35,2	32,0	25,4	35,6
B11 01_C		7,50	37,1	33,8	27,2	37,5
B11 02_A		1,50	21,4	18,1	11,5	21,8
B11 02_B		4,50	21,2	17,9	11,3	21,5
B11 02_C		7,50	21,5	18,2	11,6	21,9
B12 01_A		1,50	32,3	29,0	22,4	32,6

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Burgermeester de Vos van Steenwijklaan
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
B12 01_B		4,50	34,3	31,1	24,4	34,7
B12 01_C		7,50	36,4	33,1	26,5	36,8
B12 02_A		1,50	20,6	17,4	10,8	21,0
B12 02_B		4,50	20,8	17,5	10,9	21,2
B12 02_C		7,50	20,6	17,3	10,7	21,0
B13 01_A		1,50	34,5	31,2	24,6	34,9
B13 01_B		4,50	36,5	33,2	26,6	36,9
B13 01_C		7,50	38,3	35,0	28,4	38,7
B13 02_A		1,50	31,5	28,2	21,6	31,9
B13 02_B		4,50	33,3	30,0	23,4	33,7
B13 02_C		7,50	34,9	31,6	25,0	35,3
B13 03_A		1,50	20,5	17,2	10,6	20,9
B13 03_B		4,50	21,2	18,0	11,4	21,6
B13 03_C		7,50	20,7	17,4	10,8	21,1
B2 01_A		1,50	35,6	32,3	25,7	36,0
B2 01_B		4,50	39,8	36,5	29,9	40,1
B2 01_C		7,50	42,3	39,0	32,5	42,7
B2 02_A		1,50	31,5	28,2	21,6	31,9
B2 02_B		4,50	32,7	29,4	22,8	33,1
B2 02_C		7,50	35,4	32,1	25,5	35,8
B3 01_A		1,50	34,3	31,0	24,4	34,6
B3 01_B		4,50	37,1	33,8	27,2	37,5
B3 01_C		7,50	39,5	36,2	29,6	39,9
B3 02_A		1,50	30,9	27,6	21,0	31,3
B3 02_B		4,50	32,2	28,9	22,3	32,5
B3 02_C		7,50	34,7	31,4	24,8	35,1
B4 01_A		1,50	32,8	29,6	22,9	33,2
B4 01_B		4,50	34,7	31,5	24,9	35,1
B4 01_C		7,50	36,7	33,4	26,8	37,1
B4 02_A		1,50	30,5	27,2	20,6	30,9
B4 02_B		4,50	31,8	28,5	21,9	32,1
B4 02_C		7,50	34,1	30,9	24,3	34,5
B5 01_A		1,50	31,4	28,1	21,5	31,8
B5 01_B		4,50	33,2	29,9	23,3	33,6
B5 01_C		7,50	35,3	32,0	25,4	35,7
B5 02_A		1,50	29,3	26,0	19,4	29,6
B5 02_B		4,50	30,4	27,1	20,5	30,7
B5 02_C		7,50	32,9	29,6	23,0	33,3
B6 01_A		1,50	33,1	29,9	23,3	33,5
B6 01_B		4,50	34,7	31,5	24,9	35,1
B6 01_C		7,50	36,4	33,1	26,5	36,8
B6 02_A		1,50	27,5	24,2	17,6	27,9
B6 02_B		4,50	27,9	24,6	18,0	28,3
B6 02_C		7,50	30,7	27,4	20,8	31,1
B7 01_A		1,50	33,2	29,9	23,3	33,6
B7 01_B		4,50	34,2	31,0	24,4	34,6
B7 01_C		7,50	35,7	32,4	25,8	36,1
B7 02_A		1,50	26,4	23,1	16,5	26,8
B7 02_B		4,50	26,9	23,6	17,0	27,3
B7 02_C		7,50	29,6	26,3	19,7	30,0
B8 01_A		1,50	33,7	30,5	23,9	34,1
B8 01_B		4,50	34,4	31,1	24,5	34,8
B8 01_C		7,50	35,6	32,4	25,8	36,0
B8 02_A		1,50	24,2	20,9	14,3	24,6
B8 02_B		4,50	24,8	21,6	15,0	25,2
B8 02_C		7,50	27,4	24,2	17,6	27,8
B9 01_A		1,50	33,8	30,5	23,9	34,2
B9 01_B		4,50	34,5	31,2	24,6	34,9
B9 01_C		7,50	35,7	32,4	25,8	36,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Burgermeester de Vos van Steenwijklaan
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
B9 02_A		1,50	23,8	20,6	13,9	24,2
B9 02_B		4,50	24,1	20,9	14,3	24,5
B9 02_C		7,50	26,3	23,0	16,4	26,7
C1 01_A		1,50	38,8	35,5	28,9	39,2
C1 01_B		4,50	41,2	37,9	31,3	41,5
C1 01_C		7,50	42,6	39,4	32,8	43,0
C1 02_A		1,50	37,0	33,7	27,1	37,4
C1 02_B		4,50	39,5	36,2	29,6	39,9
C1 02_C		7,50	41,3	38,0	31,4	41,7
C1 03_A		1,50	26,6	23,3	16,7	26,9
C1 03_B		4,50	28,3	25,0	18,4	28,6
C1 03_C		7,50	30,4	27,1	20,5	30,8
C2 01_A		1,50	39,1	35,8	29,2	39,5
C2 01_B		4,50	41,2	37,9	31,3	41,6
C2 01_C		7,50	42,5	39,3	32,7	42,9
C2 02_A		1,50	26,8	23,5	16,9	27,2
C2 02_B		4,50	28,3	25,1	18,5	28,7
C2 02_C		7,50	30,2	26,9	20,4	30,6
C3 01_A		1,50	37,9	34,6	28,0	38,3
C3 01_B		4,50	40,0	36,7	30,1	40,4
C3 01_C		7,50	41,5	38,2	31,6	41,8
C3 02_A		1,50	22,9	19,6	13,0	23,2
C3 02_B		4,50	23,9	20,6	14,0	24,3
C3 02_C		7,50	25,8	22,5	15,9	26,1
C4 01_A		1,50	36,7	33,4	26,8	37,1
C4 01_B		4,50	38,6	35,4	28,8	39,0
C4 01_C		7,50	40,1	36,9	30,3	40,5
C4 02_A		1,50	22,3	19,1	12,4	22,7
C4 02_B		4,50	23,1	19,9	13,3	23,5
C4 02_C		7,50	24,6	21,3	14,7	25,0
C5 01_A		1,50	34,9	31,6	25,0	35,3
C5 01_B		4,50	36,5	33,2	26,6	36,9
C5 01_C		7,50	37,6	34,3	27,7	38,0
C5 02_A		1,50	22,3	19,1	12,4	22,7
C5 02_B		4,50	23,2	19,9	13,3	23,5
C5 02_C		7,50	24,5	21,2	14,6	24,9
C6 01_A		1,50	33,9	30,6	24,0	34,2
C6 01_B		4,50	35,2	32,0	25,4	35,6
C6 01_C		7,50	36,2	32,9	26,3	36,6
C6 02_A		1,50	23,1	19,8	13,2	23,5
C6 02_B		4,50	24,3	21,1	14,4	24,7
C6 02_C		7,50	26,5	23,2	16,6	26,9
C7 01_A		1,50	30,7	27,4	20,8	31,1
C7 01_B		4,50	31,9	28,7	22,1	32,3
C7 01_C		7,50	33,1	29,8	23,2	33,4
C7 02_A		1,50	23,5	20,2	13,6	23,9
C7 02_B		4,50	24,4	21,1	14,5	24,8
C7 02_C		7,50	26,5	23,2	16,6	26,9
C8 01_A		1,50	29,3	26,0	19,4	29,7
C8 01_B		4,50	30,3	27,0	20,4	30,6
C8 01_C		7,50	31,4	28,1	21,5	31,8
C8 02_A		1,50	19,4	16,1	9,5	19,8
C8 02_B		4,50	22,9	19,6	13,0	23,3
C8 02_C		7,50	24,1	20,8	14,2	24,5
C8 03_A		1,50	23,7	20,4	13,8	24,1
C8 03_B		4,50	24,6	21,4	14,8	25,0
C8 03_C		7,50	26,2	22,9	16,3	26,6
D1 01_A		1,50	38,9	35,6	29,0	39,2
D1 01_B		4,50	41,0	37,7	31,1	41,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Burgermeester de Vos van Steenwijklaan
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
D1 01_C		7,50	42,4	39,1	32,5	42,8
D1 02_A		1,50	38,3	35,1	28,5	38,7
D1 02_B		4,50	40,9	37,6	31,0	41,2
D1 02_C		7,50	42,6	39,4	32,8	43,0
D1 03_A		1,50	31,7	28,5	21,9	32,1
D1 03_B		4,50	34,0	30,8	24,1	34,4
D1 03_C		7,50	36,1	32,8	26,2	36,5
D10 01_A		1,50	35,5	32,2	25,6	35,9
D10 01_B		4,50	38,1	34,8	28,2	38,5
D10 01_C		7,50	39,5	36,2	29,6	39,9
D10 02_A		1,50	25,2	21,9	15,3	25,6
D10 02_B		4,50	25,9	22,6	16,0	26,3
D10 02_C		7,50	26,6	23,3	16,7	27,0
D11 01_A		1,50	34,9	31,7	25,1	35,3
D11 01_B		4,50	37,8	34,5	27,9	38,2
D11 01_C		7,50	39,2	35,9	29,3	39,6
D11 02_A		1,50	25,2	21,9	15,3	25,6
D11 02_B		4,50	25,8	22,5	15,9	26,2
D11 02_C		7,50	26,4	23,1	16,5	26,8
D12 01_A		1,50	34,4	31,1	24,6	34,8
D12 01_B		4,50	37,8	34,5	27,9	38,2
D12 01_C		7,50	39,2	35,9	29,3	39,6
D12 02_A		1,50	27,2	23,9	17,3	27,5
D12 02_B		4,50	28,6	25,3	18,7	28,9
D12 02_C		7,50	30,6	27,3	20,7	30,9
D12 03_A		1,50	25,3	22,1	15,4	25,7
D12 03_B		4,50	26,4	23,1	16,5	26,8
D12 03_C		7,50	27,0	23,7	17,1	27,4
D2 01_A		1,50	38,9	35,6	29,0	39,2
D2 01_B		4,50	40,8	37,6	31,0	41,2
D2 01_C		7,50	42,2	38,9	32,3	42,6
D2 02_A		1,50	30,8	27,6	21,0	31,2
D2 02_B		4,50	32,5	29,2	22,6	32,9
D2 02_C		7,50	34,6	31,3	24,7	35,0
D3 01_A		1,50	38,3	35,0	28,4	38,6
D3 01_B		4,50	40,3	37,0	30,4	40,7
D3 01_C		7,50	41,7	38,4	31,8	42,1
D3 02_A		1,50	30,4	27,1	20,5	30,8
D3 02_B		4,50	31,9	28,6	22,0	32,3
D3 02_C		7,50	33,7	30,4	23,8	34,0
D4 01_A		1,50	38,1	34,8	28,2	38,5
D4 01_B		4,50	40,1	36,8	30,2	40,5
D4 01_C		7,50	41,5	38,2	31,6	41,8
D4 02_A		1,50	29,9	26,6	20,1	30,3
D4 02_B		4,50	31,2	27,9	21,3	31,6
D4 02_C		7,50	32,9	29,6	23,0	33,2
D5 01_A		1,50	37,7	34,4	27,8	38,0
D5 01_B		4,50	39,6	36,3	29,7	40,0
D5 01_C		7,50	41,1	37,8	31,2	41,5
D5 02_A		1,50	28,7	25,4	18,9	29,1
D5 02_B		4,50	30,1	26,9	20,3	30,5
D5 02_C		7,50	31,7	28,4	21,8	32,1
D6 01_A		1,50	37,2	33,9	27,3	37,6
D6 01_B		4,50	39,1	35,8	29,2	39,5
D6 01_C		7,50	40,6	37,3	30,7	40,9
D6 02_A		1,50	28,2	24,9	18,3	28,6
D6 02_B		4,50	29,4	26,1	19,5	29,8
D6 02_C		7,50	30,9	27,6	21,0	31,2
D7 01_A		1,50	36,8	33,5	26,9	37,2

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Burgermeester de Vos van Steenwijklaan
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
D7 01_B		4,50	38,8	35,5	28,9	39,1
D7 01_C		7,50	40,2	36,9	30,3	40,6
D7 02_A		1,50	27,3	24,0	17,4	27,7
D7 02_B		4,50	28,3	25,0	18,4	28,6
D7 02_C		7,50	29,6	26,3	19,7	30,0
D8 01_A		1,50	36,1	32,8	26,2	36,5
D8 01_B		4,50	38,3	35,0	28,4	38,6
D8 01_C		7,50	39,7	36,5	29,9	40,1
D8 02_A		1,50	27,1	23,9	17,3	27,5
D8 02_B		4,50	27,9	24,7	18,1	28,3
D8 02_C		7,50	29,2	25,9	19,3	29,6
D9 01_A		1,50	35,9	32,6	26,0	36,3
D9 01_B		4,50	38,2	35,0	28,4	38,6
D9 01_C		7,50	39,7	36,4	29,8	40,0
D9 02_A		1,50	22,2	18,9	12,3	22,6
D9 02_B		4,50	22,9	19,6	13,0	23,3
D9 02_C		7,50	23,7	20,4	13,8	24,1
E_A		1,50	32,6	29,3	22,7	33,0
E_A		1,50	33,2	29,9	23,4	33,6
E_A		1,50	31,3	28,0	21,4	31,7
E_A		1,50	25,6	22,3	15,7	26,0
E_A		1,50	18,8	15,5	8,9	19,2
E_A		1,50	18,0	14,8	8,2	18,4
E_A		1,50	23,3	20,1	13,5	23,7
E_A		1,50	19,4	16,1	9,5	19,8
E_A		1,50	31,2	27,9	21,3	31,5
E_B		4,50	37,5	34,2	27,6	37,9
E_B		4,50	37,9	34,7	28,1	38,3
E_B		4,50	36,2	32,9	26,3	36,5
E_B		4,50	28,7	25,4	18,8	29,1
E_B		4,50	20,8	17,5	10,9	21,1
E_B		4,50	18,6	15,3	8,7	19,0
E_B		4,50	25,3	22,0	15,4	25,7
E_B		4,50	19,9	16,7	10,1	20,3
E_B		4,50	37,0	33,7	27,1	37,4
E_C		7,50	38,6	35,3	28,7	38,9
E_C		7,50	39,2	35,9	29,3	39,6
E_C		7,50	37,2	33,9	27,3	37,6
E_C		7,50	29,4	26,1	19,5	29,8
E_C		7,50	23,3	20,0	13,4	23,6
E_C		7,50	18,8	15,5	8,9	19,2
E_C		7,50	27,6	24,4	17,8	28,0
E_C		7,50	25,4	22,2	15,6	25,8
E_C		7,50	38,8	35,5	28,9	39,2
E_D		10,50	39,7	36,4	29,8	40,1
E_D		10,50	40,5	37,2	30,6	40,9
E_D		10,50	37,9	34,7	28,1	38,3
E_D		10,50	26,0	22,7	16,1	26,4
E_D		10,50	15,9	12,7	6,1	16,3
E_D		10,50	16,3	13,0	6,4	16,7
E_D		10,50	23,1	19,8	13,2	23,4
E_D		10,50	23,9	20,6	14,0	24,3
E_D		10,50	39,3	36,0	29,4	39,7

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Hbron	Helling	Wegdek
003	Ittersumallee	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0
004	Ittersumallee	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0
001	Burg de Vos van Steenwijklaan	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0
002	Burg de Vos van Steenwijklaan	0,00	2,20	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0
005	Nieuwe Deventerweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))
003	50	--	--	--	50	50	50	--	50	50	50
004	50	--	--	--	50	50	50	--	50	50	50
001	--	--	--	--	50	50	50	--	50	50	50
002	--	--	--	--	50	50	50	--	50	50	50
005	--	--	--	--	30	30	30	--	30	30	30

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)
003	--	50	50	50	--	10900,00	6,80	3,20	0,70	--	--
004	--	50	50	50	--	11200,00	6,80	3,20	0,70	--	--
001	--	50	50	50	--	7300,00	6,80	3,20	0,70	--	--
002	--	50	50	50	--	6500,00	6,80	3,20	0,70	--	--
005	--	30	30	30	--	2400,00	6,80	3,20	0,70	--	--

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
003	--	--	--	96,00	96,00	96,00	--	3,50	3,50	3,50	--	0,50	0,50	0,50
004	--	--	--	96,00	96,00	96,00	--	3,50	3,50	3,50	--	0,50	0,50	0,50
001	--	--	--	96,00	96,00	96,00	--	3,50	3,50	3,50	--	0,50	0,50	0,50
002	--	--	--	96,00	96,00	96,00	--	3,50	3,50	3,50	--	0,50	0,50	0,50
005	--	--	--	97,30	97,30	97,30	--	2,50	2,50	2,50	--	0,20	0,20	0,20

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)	LV(A)	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)
003	--	--	--	--	--	711,55	334,85	73,25	--	25,94	12,21	2,67
004	--	--	--	--	--	731,14	344,06	75,26	--	26,66	12,54	2,74
001	--	--	--	--	--	476,54	224,26	49,06	--	17,37	8,18	1,79
002	--	--	--	--	--	424,32	199,68	43,68	--	15,47	7,28	1,59
005	--	--	--	--	--	158,79	74,73	16,35	--	4,08	1,92	0,42

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k
003	--	3,71	1,74	0,38	--	83,20	90,36	96,72	102,10	108,65
004	--	3,81	1,79	0,39	--	83,32	90,48	96,84	102,21	108,77
001	--	2,48	1,17	0,26	--	81,46	88,62	94,98	100,36	106,91
002	--	2,21	1,04	0,23	--	80,96	88,12	94,47	99,85	106,41
005	--	0,33	0,15	0,03	--	76,71	80,52	88,94	91,99	97,50

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k
003	105,23	98,46	88,67	79,93	87,09	93,45	98,82	105,38	101,96	95,19
004	105,35	98,58	88,79	80,05	87,21	93,56	98,94	105,50	102,07	95,30
001	103,49	96,72	86,93	78,19	85,35	91,71	97,08	103,64	100,22	93,44
002	102,98	96,21	86,43	77,68	84,84	91,20	96,58	103,13	99,71	92,94
005	94,49	87,83	80,48	73,44	77,25	85,66	88,72	94,23	91,21	84,55

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63
003	85,40	73,33	80,49	86,85	92,22	98,78	95,36	88,59	78,80	--
004	85,52	73,45	80,61	86,96	92,34	98,90	95,47	88,70	78,92	--
001	83,66	71,59	78,75	85,10	90,48	97,04	93,61	86,84	77,06	--
002	83,15	71,08	78,24	84,60	89,98	96,53	93,11	86,34	76,55	--
005	77,20	66,84	70,65	79,06	82,12	87,62	84,61	77,95	70,60	--

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
003	--	--	--	--	--	--	--
004	--	--	--	--	--	--	--
001	--	--	--	--	--	--	--
002	--	--	--	--	--	--	--
005	--	--	--	--	--	--	--

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Rekenpunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
A4 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A3 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A2 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A1 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A5 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A8 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A7 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A9 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A6 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A10 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A12 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A13 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A11 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A14 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A15 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A15 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A13 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A14 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A12 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A15 03		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A11 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A8 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A9 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A7 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A10 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A6 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A3 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A4 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A2 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A5 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A1 03		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A1 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B2 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B3 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B4 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B1 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B5 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B6 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B7 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B8 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B9 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B10 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B11 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B12 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B13 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B13 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B13 03		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B12 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B11 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B10 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B9 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B8 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B7 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B6 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B4 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B3 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B5 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B2 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B1 03		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B1 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C1 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C5 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C4 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Rekenpunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
C6 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C3 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C7 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C2 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C1 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C8 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C8 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C5 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C4 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C6 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C3 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C7 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C2 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C8 03		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C1 03		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D6 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D7 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D5 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D8 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D4 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D9 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D3 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D10 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D2 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D11 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D1 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D12 01		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D12 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D11 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D10 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D12 03		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D9 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D7 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D6 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D8 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D5 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D3 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D2 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D4 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D1 03		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D1 02		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
E		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
E		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
E		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
E		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
E		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
E		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
E		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
E		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja
E		1,35	Relatief	1,50	4,50	7,50	10,50	--	--	Ja

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf
		1,00
	grasland	1,00
	bos: loofbos	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	grasland	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	grasland	1,00
	bos: loofbos	1,00
	bos: loofbos	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	bos: loofbos	1,00
	bos: loofbos	1,00
	bos: loofbos	1,00
	bos: loofbos	1,00
	grasland	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	grasland	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	grasland	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	spoorbaanlichaam	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
	grasland	1,00
		1,00
1		1,00
		1,00
1		1,00
2		1,00
3		1,00
4		1,00
5		1,00

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250
A		12,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
B		12,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
D		12,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
E		14,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
C		12,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
A	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
B	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
E	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
C	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250
	Pand in gebruik	7,50	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	0,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik (niet ingemeten)	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik (niet ingemeten)	4,50	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	4,50	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	9,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	9,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	6,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	4,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik (niet ingemeten)	4,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	9,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik (niet ingemeten)	7,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250
	Pand in gebruik	9,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,16	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,11	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,08	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,16	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,13	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,18	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,06	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,19	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,17	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,14	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,05	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	6,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	6,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	4,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik (niet ingemeten)	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	6,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	6,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	4,50	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	6,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	6,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	9,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	6,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	9,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	9,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	7,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Bouwvergunning verleend	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik (niet ingemeten)	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	0,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,02	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,11	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,08	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,06	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,19	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,15	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,14	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	5,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	9,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,99	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	8,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
		9,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
	Pand in gebruik	3,00	1,35	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
		6,00	1,89	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
1		6,00	2,12	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
2		8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
3		8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
4		8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
5		3,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
6		8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
7		8,00	2,20	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
8		3,00	2,17	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
9		6,00	1,49	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
10		6,00	1,54	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
11		12,00	1,81	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
12		12,00	1,76	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
13		9,00	1,82	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
14		9,00	1,78	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
15		9,00	1,71	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80
16		9,00	1,67	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
1	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
2	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
3	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
4	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
5	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
6	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
7	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
8	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
9	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
10	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
11	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
12	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
13	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
14	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
15	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
16	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250
GS752150	s:1034908106	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752152	s:1034908101	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752149	s:1034908107	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752151	s:1034908102	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS398971	s:1034908100	--	--	Eigen waarde	2 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752156	s:1034908108	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752157	s:1034909272	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS398972	s:1034908099	--	--	Eigen waarde	2 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752154	s:1034908105	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752155	s:1034908104	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS752153	s:1034908103	--	--	Eigen waarde	0 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
	scherm Ittersumallee	4,00	--	Relatief	0 dB	Nee	0,80	0,80	0,80
	Scherm Ittersumallee	3,00	--	Relatief	0 dB	Nee	0,80	0,80	0,80
GS398972	s:1034908099	--	0,00	Eigen waarde	2 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
GS398971	s:1034908100	2,50	--	Eigen waarde	2 dB	Nee	0,00	0,00	0,00

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500
GS752150	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752152	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752149	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752151	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS398971	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752156	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752157	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS398972	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752154	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752155	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752153	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
GS398972	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GS398971	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
GS752150	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752152	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752149	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752151	0,00	0,00	0,00	0,00
GS398971	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752156	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752157	0,00	0,00	0,00	0,00
GS398972	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752154	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752155	0,00	0,00	0,00	0,00
GS752153	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80
GS398972	0,00	0,00	0,00	0,00
GS398971	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: Lden weg rev02 V1 ophogen bestaand scherm

Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H
934		--
934		--
26127		--
26127		--
934		--
26127		--
		1,35
		2,20
GS398972	s:1034908099	3,00
GS398972	s:1034908099	2,42

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Zutphenseweg 31D
7418 AH DEVENTER
Postbus 321
7400 AH DEVENTER

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

A member of INOGEN®

Bijlage 10 Waterhuishouding

Waterhuishoudings- en rioleringsplan

‘Bouwplan Nieuwe Deventerweg’ te Zwolle

Auteur:	E. Boer
Goedgekeurd:	R.P. van Meurs
Projectnummer:	BBN00815
Datum:	15 maart 2017
Referentie:	BHB\BBN00815\OVERIGE\Waterhuishoudingsplan

Inhoudopgave

1 Inleiding 4

1.1 Inleiding 4

1.2 Opbouw rapport 4

1.3 Status 4

2 Huidige situatie 5

2.1 Algemeen 5

2.2 Plangebied en hoogte 5

2.3 Bodemopbouw 5

2.4 Grondwater 5

2.5 Infiltratiekansen 6

2.6 Doorlatendheid 7

2.7 Oppervlaktewater 7

2.8 Riolering 8

3 Uitgangspunten en randvoorwaarden 9

3.1 Algemeen 9

3.2 Beschrijving bouwplan 9
3.2.1 Afstromend verhard oppervlak 9

3.3 Uitgangspunten en randvoorwaarden 9
3.3.1 Uitgangspunten DWA 9
3.3.2 Uitgangspunten HWA 10

4 Toekomstig watersysteem 11

4.1 Algemeen 11

4.2 Ontwatering 11

4.3 Behandeling afvalwater 11

4.4 Behandeling hemelwater 12
4.4.1 Systeemkeuze afvoerend oppervlak 12
4.4.2 Bergingsberekening openbaar gebied 12
4.4.3 Bergingsberekening particulier gebied 13

5 Conclusies en aanbevelingen 14

Bijlagen 15

Bijlage 1 Overzicht oppervlaktes openbaar gebied 16

Bijlage 2 Stelsel ontwerp HWA en DWA 17

Bijlagen 3 Dynamische berekening berging openbaar terrein 18

Bijlage 4 Dynamische berekening berging particulier terrein 19

Bijlage 5 Boorprofielen 20

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Aan de Nieuwe Deventerweg te Zwolle, gemeente Zwolle, wordt plan 'Nieuwe Deventerweg' ontwikkeld voor de bouw van 56 woningen. Voorheen bestond het grondgebruik van deze locatie uit een boerderij met een aanliggend weiland. De boerderij met terreininrichting en bijbehorende opstallen wordt binnenkort gesloopt. Het waterhuishoudingsplan (WHP) geeft advies over hoe om gegaan dient te worden met hemelwater en afvalwater binnen het plangebied, tevens geeft het een technische uitwerking van te nemen waterhuishoudkundige maatregelen.

Buro Hoogstraat b.v. heeft opdracht gekregen van Nijhuis Bouw te Rijssen voor het opstellen van het waterhuishoudkundig plan. De waterhuishoudkundige maatregelen dienen te voldoen aan eisen van gemeente Zwolle en waterschap Groot Salland.

In figuur 1 is de projectlocatie met oude bebouwing weergegeven. Globaal beschreven wordt de locatie ingesloten door de Nieuwe Deventerweg aan de rechterzijde en de spoorlijn Deventer-Zwolle aan de linkerzijde.

Figuur 1: Plangebied Nieuwe Deventerweg (bron: Google Maps)

1.2 Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 worden gebiedskenmerken beschreven. De uitgangspunten en randvoorwaarden worden in hoofdstuk 3 beschreven. Hoofdstuk 4 gaat in op de verschillende oplossingsrichtingen. Tenslotte worden in hoofdstuk 5 de conclusies en aanbevelingen opgesomd.

1.3 Status

De voorliggende rapportage wordt in conceptstatus ter advies en goedkeuring aangeboden bij gemeente Zwolle en Waterschap Groot Salland.

2 Huidige situatie

2.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de gebiedskenmerken die betrekking hebben op het functioneren van het watersysteem ter plaatse beschreven. Dit betreft de beschrijving van de maaiveldhoogten, geologische en ondiepe bodemopbouw, grondwaterstanden, oppervlaktewater en riolering.

De geïnventariseerde gegevens van de maaiveldhoogten, bodemopbouw, grondwaterstanden en oppervlaktewater zijn afkomstig van de volgende bronnen:

- Meerjarige meetgegevens peilbuizen, DINO-loket;
- Situatiemeting Buro Hoogstraat, d.d. 21 september 2015

2.2 Plangebied en hoogte

Globaal beschreven ligt de ontwikkelingslocatie in het zuidoosten van Zwolle en ten oosten van rivier de IJssel. De hoogte ter plaatse van de aansluiting van het plangebied op de Nieuwe Deventerweg is ca. 1,50 m +NAP. Ter plaatse van de spoorlijn Deventer-Zwolle wordt de hoogte ca. 1,20 m +NAP. Dit betekend dat het plan richting westelijke richting een hoogteverschil van maximaal 0,40 m heeft. Door Buro Hoogstraat is een (hoogte)meting uitgevoerd van het plangebied. De vastgestelde bouwpeilen variëren van 1,35 m tot 1,75 m +NAP.

2.3 Bodemopbouw

De bodemopbouw op het weiland binnen het plangebied bestaat volgens boringen van Het Veldwerkbureau tot 0,30 m onder maaiveld uit zanderig materiaal. Hieronder zit een kleilaag van ca 50cm dikte. Onder de kleilaag bevindt zich een laag veen met een dikte van ca. 40 cm. Onder de veenlaag wordt zand aangetroffen.

De bodemopbouw op de rest van het perceel is meer zanderig van aard met een laag klei van ca. 50 cm dikte tot 1,40 m onder maaiveld. Hieronder wordt zand aangetroffen.

De boorprofielen zijn in bijlage 5 ter informatie toegevoegd.

2.4 Grondwater

Ten tijde van de boringen uitgevoerd op 7 september 2016 door Het Veldwerkbureau, is een grondwaterstand aangetroffen over het plangebied variërend van 0,69 –NAP aan de weilandzijde tot 0,01 +NAP nabij de Nieuwe Deventerweg. Gemiddeld is de gemeten grondwaterstand 0,32 –NAP. De grondwatergegevens sluiten aan bij de te verwachten grondwaterstanden in dit gebied. Doordat in de toekomst de ondergrondse situatie wordt verbeterd door toepassing van zand op zand cunetten met verbindingen naar de watergang gaan we uit van een gemiddeld hoogste grondwaterstand van 0,00m NAP.

Naast voorgaande gegevens zijn ook monitoringsgegevens (DINO-loket) bekend van peilbuis B21G0579001, gelegen op ca. 150 meter ten oosten van de planlocatie. Het betreft een peilbuis met een meetreeks van meerdere jaren. Uit de metingen tussen 1991 en 2005 blijkt ter plaatse van deze peilbuis een gemiddeld hoogste grondwaterstand aanwezig van ca. 0,10m +NAP. De hoogst gemeten grondwaterstand tijdens de meetperiode is in 2004 geweest met een maximaal peil van 1,50m t.o.v. +NAP. Dit lijkt echter een meetfout.

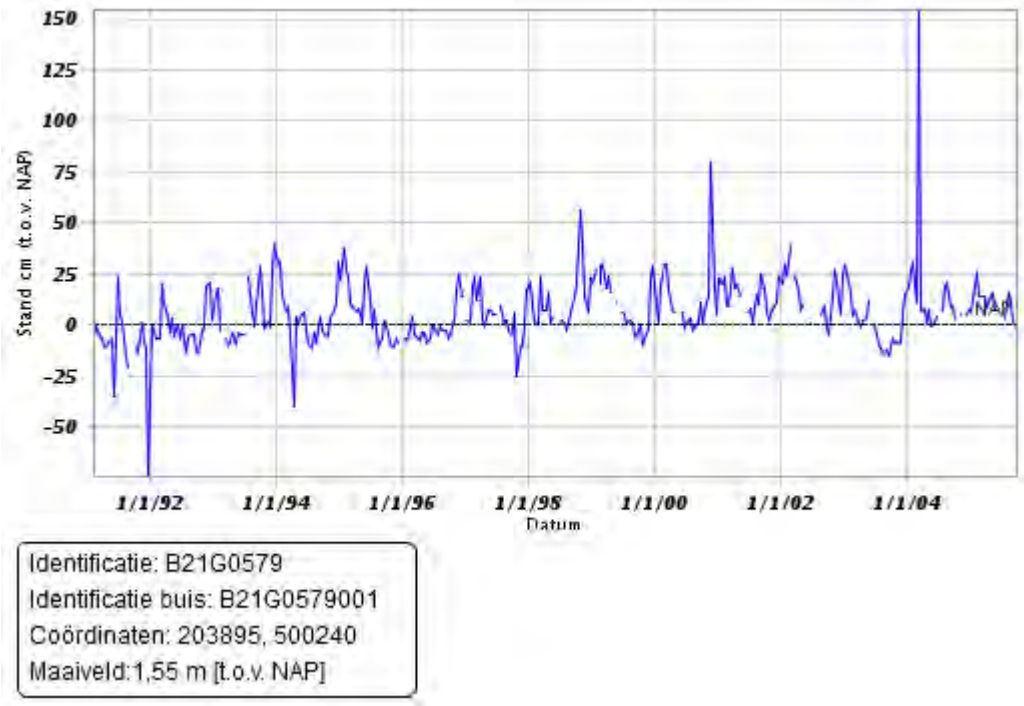

Figuur 2: Monitoring grondwaterstand peilbuis (bron: DINO-loket)

Figuur 3: Locatie peilbuis t.o.v. plangebied (bron: Google Maps)

2.5 Infiltratiekansen

Het landelijke-, gemeentelijke- en waterschapbeleid is erop gericht dat hemelwater in eerste instantie zo veel mogelijk vastgehouden moet worden door infiltratie in de bodem. Daar waar dit onvoldoende mogelijk is, dient het water zo veel mogelijk geborgen te worden in retentievoorzieningen (bijvoorbeeld oppervlaktewater). Pas als dat niet toereikend is, komt het afvoeren van hemelwater in beeld. Met name voor het vasthouden en bergen van water is ruimte noodzakelijk en ligt er een sterk verband met het stedenbouwkundig ontwerp.

Infiltratiemogelijkheden worden op hoofdlijnen bepaald door:

- Doorlatendheid van de bodem;
- De optredende grondwaterstanden.

2.6 Doorlatendheid

De haalbaarheid van ondergronds infiltreren van hemelwater is afhankelijk van de doorlatendheid (k-waarde) van de bodem. Voor het creëren van een infiltratievoorziening is een doorlatendheid van minimaal 1,5 m/dag nodig.

Binnen het plangebied zijn door Het Veldwerkbureau een 5 tal boringen uitgevoerd om insitu de waterdoorlatendheid van de bodem te bepalen. Tijdens de boringen is een afsluitende klei- en veenlaag geconstateerd in de bodem, waardoor is besloten niet bij iedere boring k-waardebepaling uit te voeren. De waterdoorlatendheid van dit pakket is gering en een waterdoorlatendheidsproef wordt daarom als overbodig beschouwd. Derhalve wordt uitgegaan van een minimale k-waarde van 1,5 m/dag. Deze waarde wordt hoger door verwijderen van het klei- en veenpakket tot op de vaste zandlaag.

2.7 Oppervlaktewater

Langs de spoorbaan ligt een dichtgegroeide spoorsloot. Deze zal worden opgeschoond, opnieuw geprofileerd worden en de bestaande duiker onder het spoor door zal worden vrijgemaakt zodat deze (weer) kan dienen als noodoverloop tijdens extreme neerslag. Op een afstand van ca. 250 meter ten westen van het plangebied is het oppervlaktewater van gemeente Zwolle aanwezig. De spoorsloot staat in verbinding met dit water middels een betonriool ø800mm. Op onderstaande afbeelding is volgens de stress test van gemeente Zwolle te zien dat de duiker onder het spoor op dit moment niet of niet goed functioneert. Deze afbeelding is ter informatie. Het niet functioneren wordt onderschreven door bewoners van de Monseigneur Nolenslaan. Op een afstand van ruim 2 kilometer ten zuidwesten van de projectlocatie ligt rivier de IJssel, deze lijkt weinig invloed te hebben op de grondwaterstand ter plaatse. Daarnaast wateren de tuinen van de Monseigneur Nolenslaan af op een kleine greppel die water afvoert richting de spoorsloot.

Figuur 4: afbeelding stress test extreme neerslag (bron: gemeente Zwolle)

2.8 Riolering

Voorheen stond er in het plangebied een boerderij met een aansluiting op het bestaande stelsel van de gemeente Zwolle langs de Nieuwe Deventerweg. In de parallelwegen van de Nieuwe Deventerweg is een gemengd stelsel aanwezig.

3 Uitgangspunten en randvoorwaarden

3.1 Algemeen
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de waterhuishouding. Hiervoor wordt allereest de planopzet beschreven.

3.2 Beschrijving bouwplan
Bouwplan 'Nieuwe Deventerweg' omvat de herinrichting van een voormalige agrarische locatie tot woonlocatie. De huidige boerderij met de opstallen wordt binnenkort gesloopt. In de nieuwe inrichting worden 48 woningen en 1 appartementengebouw ingepast binnen het projectgebied. Daarnaast wordt ook openbaar grijs en groen aangelegd voor de gemeente Zwolle.

3.2.1 Afstromend verhard oppervlak
De aan te leggen systemen binnen het plangebied dienen zodanig te worden gedimensioneerd dat in de toekomstige situatie het hemelwater van het openbaar verhard oppervlak (wegen, parkeerplaatsen en trottoirs) en het particulier verhard oppervlak geborgen kan worden.

Voor het bepalen van de oppervlaktes in zowel openbaar als particulier terrein is gebruik gemaakt van de inrichtingstekening volgens bijlage 2. Als verhard oppervlak van het particulier terrein is uitgegaan van:

Type	*Aantal (st)*	*Verhard oppervlak per perceel (%)*	*Totaal oppervlak per perceel (m2)*	*Verhard oppervlak per perceel (m2)*
Appartementengebouw	1	70	1050	735,00
Twee onder één kap	21	65	298	193,70
Rij	27	75	174	130,50

Tabel A: Overzicht afstromend verhard oppervlak percelen

Objecten	*Toekomstige situatie (m2)*
Openbaar verhard oppervlak	4.350
Particulier verhard oppervlak	8.335
Totaal	**12.685**

Tabel B: Overzicht totaal verhard oppervlak

3.3 Uitgangspunten en randvoorwaarden
De volgende uitgangspunten en randvoorwaarden zijn gehanteerd voor het op te stellen waterhuishoudingsplan.

3.3.1 Uitgangspunten DWA
- DWA-riool aan te leggen onder een afschot van minimaal 1:350, eindstreng aan te leggen met een maximaal afschot van 1:250.
- Voor onderlinge kruisingen tussen leidingen is een dek van 0,20 m aangehouden. Bij situaties waar dit niet mogelijk is wordt geacht EPS materiaal aan te brengen tussen beide buizen om te voorkomen dat leidingen worden beschadigd;
- De gemeente Zwolle gaat akkoord met een minimale diameter van Ø200mm, indien dit mogelijk blijkt uit de berekening;
- Het DWA-riool kan met behulp van een rioolgemaal worden aangekoppeld op het bestaande stelsel in de Nieuwe Deventerweg;
- In het DWA-riool 8 uur vuilwater geborgen te kunnen worden in geval van pompstoringen.

3.3.2 Uitgangspunten HWA

- Voorzieningen realiseren in de openbare ruimte en op het particuliere terrein;
- Het hemelwaterriool dient een minimale statische berging te hebben in het stelsel van 20 mm per vierkante meter verhard oppervlak. Aanvullend dient 40 mm per vierkante meter verhard oppervlak op een veilige wijze te worden afgevoerd naar omliggende watergangen. Totaal moet een bui van 100 mm geborgen worden zonder dat water woningen binnen treedt;
- Maatgevende minimale k-waarde, uitgaande van 1,5 m/d;
- Ondergrondse voorzieningen dienen aangelegd te worden boven de grondwaterstand;
- Afkoppelen middels infiltratieriolen, eventueel aangevuld met infiltratiekratten of de aanleg van waterdoorlatende bestrating is een systeemeis van gemeente Zwolle;
- Infiltratieriolering mag een minimale diameter van Ø250 mm en een maximale diameter van Ø400 mm hebben;
- Wordt met de toepassing van een maximaal infiltratieriool van Ø400 mm niet voldaan aan de bergingseis dan moet de berging worden aangevuld met inspecteerbare kratten;
- Toepassing van PP dubbelwandige infiltratiebuizen, rondom gesleufd en voorzien van geotextiel, leverancier Wavin o.g.;
- Achterpaden voorzien van straatkolken en aansluiten op ondergronds infiltratiesysteem;
- Geen ondergrondse overstortvoorzieningen van particulier infiltratiesysteem op openbaar riool;
- Een robuust systeem realiseren dat eenvoudig te beheren en te onderhouden is.

4 Toekomstig watersysteem

4.1 Algemeen
In de navolgende paragrafen wordt aangegeven hoe concreet inhoud kan worden gegeven aan het voornemen een duurzaam watersysteem op de locatie te realiseren.

4.2 Ontwatering
Gangbare normen voor de ontwateringsdiepte (verschil tussen maaiveld en gemiddeld hoogste grondwaterstand, GHG), waarbij het vloerpeil van de woningen 0,20 tot 0,30 m boven het omringend maaiveld wordt aangelegd, zijn:

- 1,00 m voor woningen met kruipruimten (bouwpeil t.o.v. GHG);
- 0,60 m voor woningen zonder kruipruimten (bouwpeil t.o.v. GHG);
- 0,50 m voor tuinen en openbare groenvoorzieningen;
- 0,70 m voor wegen.

Op basis van een gemiddeld hoogste grondwaterstand van 0,00 NAP voldoen de bouwpeilen aan bovengenoemde ontwateringseis. Wel wordt geadviseerd om voldoende zandpakket aan te brengen onder toekomstige inritten en toegangspaden van de woningen. Op deze wijze ontstaat een ondergrondse verbinding tussen de kruipruimte en het watervoerend zandpakket in openbaar gebied. Deze voorziening kan bij extreem hoge grondwaterstanden water versnelt afvoeren. Het zandpakket dient te worden aangebracht tot minimaal 0,50 m beneden onderkant fundering van de woning.

4.3 Behandeling afvalwater
Voorheen was op de locatie in gebruik als agrarisch gebied met diverse opstallen. De hoeveelheid woningen op locatie neemt bij de toekomstige inrichting vanzelfsprekend toe. Het beoogde gebruik is daarom anders dan voorheen, waardoor moeilijk is te vergelijken of er toename is van afvalwater. Bij vergelijking tussen de oude situatie en het nieuwe ontwerp lijkt het verhard- en dakoppervlak op het terrein toe te nemen. De afvoer van vuilwater lijkt door de hoeveelheid van 56 woningen licht toe te nemen. Een gemiddeld huishouden in Nederland bestaat uit 2,5 personen. Binnen dit plangebied is gerekend met gemiddeld 3 personen per huishouden, omdat voornamelijk vrijstaande en twee onder één kap gezinswoningen worden gebouwd.

<u>Afvoercapaciteit vuilwatersysteem:</u>

Aantal woningen	: 48 woningen + 1 appartementengebouw (8 stuks)
Gemiddeld aantal inwoners	: 3 per woning
Inwoners equivalent	: 168 inwoners
DWA afvoer per inwoner	: 120 l/dag
Totaal afvoer	: 20,16 m3/dag
Berging stelsel	: 23,7 m3 (403m1 ø200mm, pompput 3,4m3, 12 inspectieput à 0,64m3)

Op basis van bovenstaande uitgangspunten kan een maximale piekafvoer (10%) ontstaan van 0,56 l/s. Een kunststofleiding met diameter Ø250mm heeft een maximale afvoercapaciteit van 48 l/s. Een diameter van Ø200mm heeft een maximale afvoercapaciteit van 26,5 l/s. Hiermee wordt aangetoond dat een minimale leidingdiameter van Ø200mm binnen het plangebied voldoende is. Het vuilwater wordt middels een rioolgemaal aangesloten op het bestaande vuilwaterriool in de Nieuwe Deventerweg. Deze leiding heeft een diameter van Ø500mm. De verwachting is dat de toename van vuilwater vanuit het plangebied niet zal leiden tot overbelasting van het omliggende stelsel. Vanwege de lage ligging van het plangebied is een lozing onder vrij verval op het bestaande riool in de Nieuwe Deventerweg niet mogelijk. Daarom is gekozen voor lozing door middel van een rioolgemaal.

4.4 Behandeling hemelwater

4.4.1 Systeemkeuze afvoerend oppervlak

Voor het afkoppelen van het afvoeren oppervlak van zowel het particulier als openbaar terrein zijn een aantal oplossingsrichtingen mogelijk. De specifieke eisen van de gemeente Zwolle conform het algemeen programma van eisen bieden echter maar twee mogelijkheden. Dit is een infiltratieriool met buizen en kratten of waterdoorlatende bestrating. Voorgesteld wordt om een drietal systemen toe te passen binnen het plangebied, namelijk een IT-riool, IT-kratten en de spoorsloot.

4.4.2 Bergingsberekening openbaar gebied

Binnen het plangebied wordt een statische berging van 20 mm per vierkante meter verhard oppervlak in het infiltratiesysteem geëist. Daarnaast moet 40 mm neerslag op een veilige wijze worden afgevoerd naar de spoorsloot. Totaal moet 100 mm neerslag geborgen kunnen worden voordat water de woningen binnen dringt. Voor de bergingsberekening kan daarom onderscheid worden gemaakt tussen twee voorzieningen:

<u>Berging infiltratiesysteem:</u>

GHG	: 0,00 m NAP
Totaal verhard oppervlak	: 4.350 m2
Bergingseis	: 20 mm
Te bergen m3	: 87 m3

<u>Berging spoorsloot:</u>

Totaal verhard oppervlak	: 4.350 m2
Bergingseis	: 40 mm
Te bergen m3	: 174 m3

Het plangebied bevat een maximaal hoogteverschil van 0,40 m en een gemiddeld hoogste grondwaterstand van 0,00 m NAP. Om neerslag van openbaar terrein te kunnen bergen wordt in eerste instantie gebruik gemaakt van een infiltratieriool. Deze wordt uitgevoerd in een IT-buis Ø300mm. Vanwege de lage ligging van het terrein richting de spoorsloot zal de minimale dekking van 1,00 m op de buis deels niet worden gehaald. Daar waar nodig zullen kolkaansluitingen worden gerealiseerd met een T-stuk. Met een IT-buis kan de statische bergingseis van 20 mm niet worden gehaald, hiervoor worden aanvullend IT-kratten aangebracht. Naast 20 mm statische berging in het stelsel is ruimte voor minimaal 40 mm berging in de spoorsloot. Om gebruik te maken van maximale berging in het infiltratieriool wordt een overstortmuur op 0,60 m +NAP aangebracht Dit is gelijk aan de bovenzijde van de infiltratiekratten. Om maximaal gebruik te maken van de spoorsloot word een drempel aangebracht in de sloot voordat water geloosd wordt op de duiker richting de watergangen in Zwolle Zuid. Op het niveau van 0,25 m +NAP zal een overloopvoorziening worden aangebracht voor de duiker, zodat extreme neerslag afgevoerd kan worden naar de watergangen aan de andere zijde van het spoor.

In navolgende berekening is een korte specificatie weergegeven van het aan te leggen systeem volgens de statische doorrekening, in bijlage 2 is het rioolontwerp op tekening weergegeven. De dimensionering van het IT-riool op basis van een dynamische doorrekening met een ledigingstijd van 24 uur is toegevoegd in bijlage 3. In deze berekening is de noodzakelijk grondverbetering rondom de infiltratievoorzieningen, waarbij alle storende klei- en leemlagen zijn verwijderd meegenomen.

Het grasveld midden op het plangebied wordt lager aangelegd dan het omliggende gebied. Mocht er water op straat ontstaan tijdens extreme neerslagsituaties, dan kan dit water tot afstroming komen naar het grasveld. Op het verlaagde grasveld kan 100 m3 water geborgen worden in noodsituaties.

IT-riool:
Diameter buis : 300 mm
Lengte riool : 473 m
Totale statische berging (0,05 m bergingsverlies) : 29,75 m3

IT-kratten:
Berging per krat : 410 liter
Aantal kratten : 144 stuks
Totale statische berging : 58,7 m3

Spoorsloot:
Wateroppervlakte : 782 m2
Normaal peil : 0,20 -NAP
Peilstijging tot drempel : 0,45 m
Totale berging : 352 m3

Op basis van het totale volume in de spoorsloot blijkt dit ruimschoots te voldoen aan de bergingseis van 40 mm. In de spoorsloot kan tevens de gewenste 100 mm neerslaggebeurtenis opgevangen worden, zonder dat het slootpeil boven de overstortmuur van het IT-riool stijgt. De sloot zal vertraagd leeglopen door een doorlaat ø150mm met hoogte 0,20 m -NAP in de drempelconstructie voor de duiker onder het spoor en door infiltratie in de bodem.
De infiltratiecapaciteit van de bodem onder de infiltratievoorzieningen wordt verhoogd door de afsluitende klei- en veenlaag te verwijderen en aan te vullen met zand. Op deze wijze ontstaat een 'zand op zand' situatie dat aansluit op de watervoerende laag. Daarnaast ontstaat een kwalitatief hoogwaardige funderingsconstructie voor riool- en verhardingen. Tevens wordt op twee locaties binnen het plangebied ondergronds een verbinding gemaakt tussen het zandpakket en de spoorsloot.

4.4.3 Bergingsberekening particulier gebied

Voor het afkoppelen van het particulier verhard oppervlak is gekozen voor het toepassen van IT-kratten met een effectieve berging van 410 liter per krat. De voorzieningen worden onder de woning aangebracht. De voorziening per type woning is in onderstaande tabel weergegeven:

Woning	***Gem. perceeloppervlak (m2)***	***Verhard oppervlak (m2)***	***Benodigde statische berging (m3)***	***Aantal kratten (stuks)***
Appartementengebouw	1050	735	13,65	38
Twee onder één kap	297	193	3,88	10
Rij	147	110	2,21	6

Tabel C: Overzicht verhard oppervlak

Het is mogelijk om een overstortvoorziening te maken op openbaar terrein doormiddel van een straatkolk of via de bladscheider. Het aanbrengen van een ondergrondse overstortvoorziening op het openbare riool is niet toegestaan.

Evenals bij de infiltratievoorzieningen op openbaar terrein dient voor het verhogen van de infiltratiecapaciteit in de bodem de onderliggende klei- en veenlaag verwijderd en aangevuld met zand te worden.

In bijlage 4 zijn de dynamische berekeningen van de infiltratievoorzieningen op particulier terrein weergegeven. In deze berekening zijn we uitgegaan van een k-waarde van 1,5 m dag en een ledigingstijd van 24 uur.

5 Conclusies en aanbevelingen

Geconcludeerd kan worden dat binnen het plangebied door grondwaterstand beperkt geïnfiltreerd kan worden in de bodem. Er is een relatief slecht waterdoorlatende bodem aanwezig door een afsluitende klei- en veenlaag. De infiltratiecapaciteit kan worden verhoogd door het verwijderen van de klei- en veenlaag en een 'zand op zand' situatie te creëren met het watervoerend pakket.

- De k-waarde is ingeschat op een minimale doorlatendheidsfactor van 1,5 m/d op basis van de aangetroffen klei- en veenlaag in de boorprofielen. Aanvullend onderzoek naar de k-waarde wordt op basis daarvan onnodig geacht;
- Geadviseerd wordt om het IT-riool zo hoog mogelijk aan te leggen, om zo optimaal mogelijk gebruik te maken van de berging in het stelsel. Op basis van de grondwaterstandgegevens van de dichtst bij zijnde peilbuis is het mogelijk dat het IT-riool tijdens hoge grondwaterstanden gedeeltelijk wordt gevuld met grondwater;
- De infiltratievoorziening voor openbaar terrein is als volgt opgebouwd:
    - Er worden IT-buizen met een diameter van Ø300mm aangebracht op 0,05 m onder de gemiddeld hoogste grondwaterstand, hierin wordt zo veel mogelijk berging gecreëerd.
    - Aanvullend wordt tekortkomende berging opgevangen met IT-kratten, ook boven de gemiddeld hoogste grondwaterstand. De inspecteerbare infiltratiekratten worden aangebracht onder het grasveld.
    - Het grasveld wordt verlaagd aangelegd, waardoor bij water op straat situaties neerslag bovengronds kan afstromen naar het grasveld. Op deze manier wordt extra berging gecreëerd binnen het plangebied tijdens extreme neerslag situaties.
    - Overige benodigde capaciteit voor het afvoeren van overige neerslag kan ruimschoots worden geborgen in aangrenzende spoorsloot.
- De infiltratievoorziening voor particulier terrein is als volgt opgebouwd:
    - Er worden inspecteerbare infiltratiekratten aangebracht op het perceel. Op de infiltratiekratten wordt een straatkolk aangesloten die bovengronds kan overstorten. Dit kan ook via de bladscheider.
- Ter plaatse van de infiltratievoorzieningen klei en veenlagen ruim voldoende verwijderen en aanvullen met zand, zodat een 'zand op zand' pakket ontstaat met onderliggende bodem;
- Op twee plaatsen een verbinding tussen het zandcunet en de spoorsloot om ondergrondse waterafvoer te optimaliseren;
- Ter plaatse van inritten particuliere percelen voldoende zandpakket aanbrengen tot 0,50 m onder fundering van de woning om drooglegging van kruipruimtes middels ondergrondse waterafvoer te optimaliseren;
- Ter voorkoming van wateroverlast op omliggende percelen wordt drainage aangebracht in achtertuinen, daar waar geen sloot aanwezig is om afstromend water op te vangen en af te voeren.

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht oppervlaktes openbaar gebied

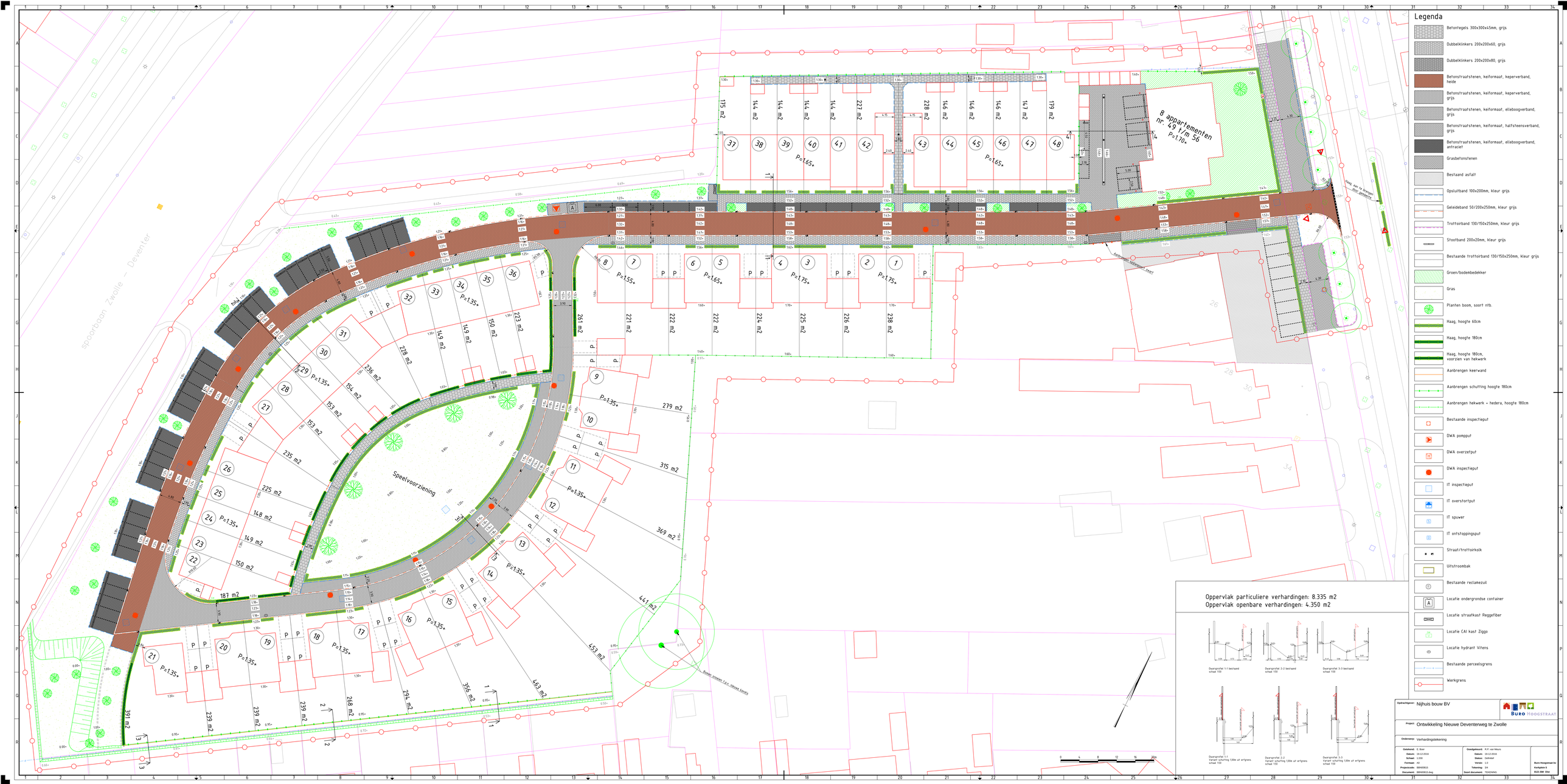
Legenda
Betontegels 300x300x45mm, grijs
Dubbelklinkers 200x200x60, grijs
Dubbelklinkers 200x200x80, grijs
Betonstraatstenen, keiformaat, kepververband, heide
Betonstraatstenen, keiformaat, kepververband, grijs
Betonstraatstenen, keiformaat, elleboogverband, grijs
Betonstraatstenen, keiformaat, halfsteensverband, grijs
Betonstraatstenen, keiformaat, elleboogverband, antraciet
Grasbetonstenen
Bestaand asfalt
Opsluitband 100x200mm, kleur grijs
Geleideband 50/200x250mm, kleur grijs
Trottoirband 130/150x250mm, kleur grijs
Stootband 200x20mm, kleur grijs
Bestaande trottoirband 130/150x250mm, kleur grijs
Groen/bodembedekker
Gras
Planten boom, soort ntb.
Haag, hoogte 60cm
Haag, hoogte 180cm
Haag, hoogte 180cm, voorzien van hekwerk
Aanbrengen keerwand
Aanbrengen schutting hoogte 180cm
Aanbrengen hekwerk + hedera, hoogte 180cm
Bestaande inspectieput
DWA pompput
DWA overzetput
DWA inspectieput
IT inspectieput
IT overstortput
IT spuwer
IT ontstoppingsput
Straat/trottoirkolk
Uitstroombak
Bestaande reclamezuil
Locatie ondergrondse container
Locatie straatkast Reggefiber
Locatie CAI kast Ziggo
Locatie hydrant Vitens
Bestaande perceelsgrens
Werkgrens
8 appartementen nr. 49 t/m 56 P=1.70+
Speelvoorziening
Spoorbaan Zwolle – Deventer
Oppervlak particuliere verhardingen: 8.335 m2
Oppervlak openbare verhardingen: 4.350 m2
Dwarsprofiel 1-1 bestaand schaal 1:50
Dwarsprofiel 2-2 bestaand schaal 1:50
Dwarsprofiel 3-3 bestaand schaal 1:50
Dwarsprofiel 1-1 Variant schutting 1.80m uit erfgrens schaal 1:50
Dwarsprofiel 2-2 Variant schutting 1.80m uit erfgrens schaal 1:50
Dwarsprofiel 3-3 Variant schutting 1.80m uit erfgrens schaal 1:50
Opdrachtgever: Nijhuis bouw BV
Project: Ontwikkeling Nieuwe Deventerweg te Zwolle
Onderwerp: Verhardingstekening
Buro Hoogstraat
Tekeningnr. 5
8321 BM Urk

Bijlage 2 Stelsel ontwerp HWA en DWA

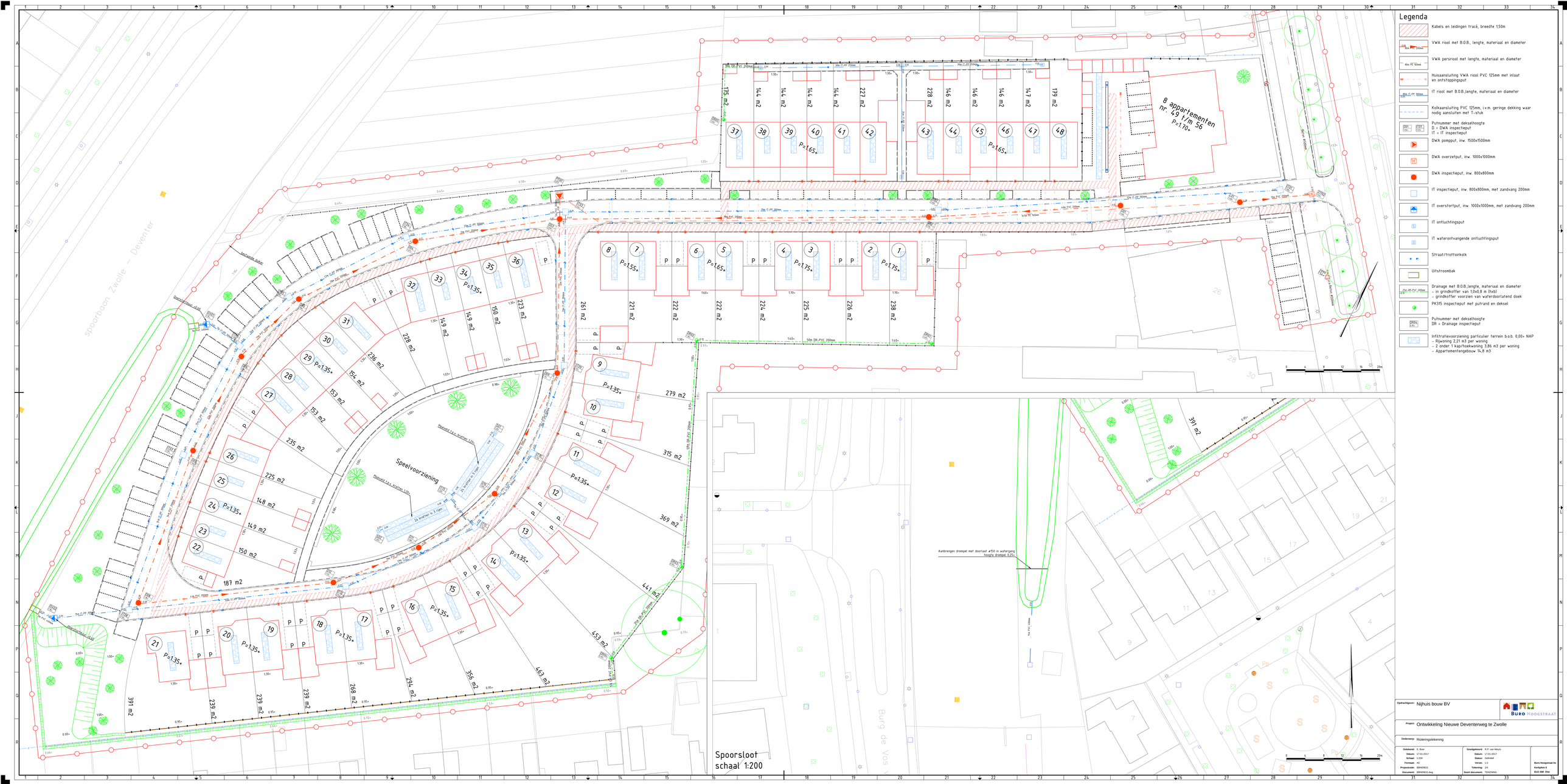
Legenda
Kabels en leidingen tracé, breedte 1,50m
VWA riool met B.O.B., lengte, materiaal en diameter
VWA persriool met lengte, materiaal en diameter
Huisaansluiting VWA riool PVC 125mm met inlaat en ontstoppingsput
IT riool met B.O.B.,lengte, materiaal en diameter
Kolkaansluiting PVC 125mm, i.v.m. geringe dekking waar nodig aansluiten met T-stuk
Putnummer met dekselhoogte
D = DWA inspectieput
IT = IT inspectieput
DWA pompput, inw. 1500x1500mm
DWA overzetput, inw. 1000x1000mm
DWA inspectieput, inw. 800x800mm
IT inspectieput, inw. 800x800mm, met zandvang 200mm
IT overstortput, inw. 1000x1000mm, met zandvang 200mm
IT ontluchtingsput
IT wateronttvangende ontluchtingsput
Straat/trottoirkolk
Uitstroombak
Drainage met B.O.B.,lengte, materiaal en diameter
- in grindkoffer van 1,0x0,8 m (hxb)
- grindkoffer voorzien van waterdoorlatend doek
PK315 inspectieput met putrand en deksel
Putnummer met dekselhoogte
DR = Drainage inspectieput
Infiltratievoorzieningen particulier terrein b.o.b. 0,00+ NAP
- Rijwoning 2,21 m3 per woning
- 2 onder 1 kap/hoekwoning 3,86 m3 per woning
- Appartementengebouw 14,8 m3
8 appartementen nr. 49 t/m 56 P=1.70+
Speelvoorziening
Aanbrengen drempel met doorlaat ø150 in watergang hoogte drempel 0,25+
Spoorsloot
schaal 1:200
Opdrachtgever: Nijhuis bouw BV
Project: Ontwikkeling Nieuwe Deventerweg te Zwolle
Onderwerp: Rioleringstekening
Getekend: E. Boer
Datum: 17-03-2017
Schaal: 1:200
Formaat: A0
Projectcode: BBN03815
Document: BBN03815.dwg
Goedgekeurd: R.P. van Nieuwenhuijzen
Datum: 17-03-2017
Status: Definitief
Versie: 1.0
Tekening: 2/4
Soort document: TEKENING
Buro Hoogstraat bv
Kerkplein 5
8121 RM Olst

Bijlagen 3 Dynamische berekening berging openbaar terrein

zie C2200, blz. 24 en 25

afvoerend oppervlak

4350,0 (m2)

INFILTRATIE ELEMENTEN

putnr.	putnr.	strenglengte	diameter	totaal opp (m2)	inhoud (bruto) (m3)
R1	**R14**	**473**	**300**	445,79	29,75
				445,79	**29,75**

afmetingen lengte **473,0** (m)
(IT-riool) **334,34** (m2) **0,75** wandoppervlak
111,45 (m2) **0,25** bodemoppervlak

porositeit element **0,9** (-)
29,75 (m3) inhoud bruto
26,78 (m3) inhoud netto

k-waarde grondverbetering **1,5** (m/dag)

Fwand **0,6** (-) equivalente wandfactor
Fbodem **0,0** (-) equivalente bodemfactor

BERGING **6,2** (mm)

infiltratiecapaciteit wand **2,88** (mm/h)
infiltratiecapaciteit bodem **0,00** (mm/h)

LEDIGINGSCAPACITEIT **2,88** (mm/h)

STATISCHE BERGING IN STELSEL

Berging per inspectieput 0,64 m3
Afmeting lengte 0,8 m
breedte 0,8 m
hoogte 1,0 m

Putten in stelsel 14
Berging in inspectieputten 8,96 m3
Infiltratie elementen (IT-riool) 26,78 m3
Totale statische berging **35,74 m3**

afvoerend oppervlak

4350,0 (m2)

BURO HOOGSTRAAT

GRONDVERBETERING

BOK **-0,05** (m NAP) GHG **0** (m NAP)
Peil grondverbetering **0,25** (m NAP)
Peil bodem grondverbetering **0,00** (m NAP) hoogte **0,25** (m) bruto
overstortpeil **0,60** (m NAP) hoogte **0,60** (m) netto
bodembreedte **1,20** (m)
lengte **473,00** (m)

talud **1** : **1** (-)

afmetingen lengte **473,0** (m) **402,91** (m2) wandoppervlak
breedte **1,20** (m) **567,60** (m2) bodemoppervlak
hoogte **0,60** (m)

porositeit element **0,05** (-) **708,13** (m3) inhoud bruto
35,41 (m3) inhoud netto

k-waarde ondergrond **1,5** (m/dag)

Fwand **0,5** (-) equivalente wandfactor
Fbodem **1,0** (-) equivalente bodemfactor

BERGING **8,1** (mm)

TOTALE VOORZIENING

infiltratie elementen **26,78 m3**

grondverbetering **35,41 m3**

62,18 m3 (m3) netto inhoud

BERGING **14,29 mm**

infiltratiecapaciteit wand **2,89** (mm/h)
infiltratiecapaciteit bodem **8,16** (mm/h)

11,05 (mm/h)

Tijd voor geheel leeglopen infiltratiebuis **1,3** uur

Aanvullende voorziening infiltratieriool

BURO HOOGSTRAAT

Hemelwaterafvoer	
Maatgevende bui (mm/uur)	20
Af te koppelen straatoppervlak	4350
Afvloeiingscoëfficiënt straatoppervlak	1
Aanvoer vanaf afgekoppeld verhard oppervlak (m³/uur)	87,00
Reeds geborgen in infiltratieriool (m3)	28,30
Totale aanvoer hemelwater naar infiltratievoorziening	58,70

Bergingsvolume infiltratiekratten	
Lengte krat (m)	1,2
Breedte krat (m)	0,6
Hoogte krat (m)	0,6
Effectieve berging kratten (%)	95
Effectief volume berging krat (m3)	0,410
Minimaal benodigd aantal kratten (st)	144
Statische berging in kratten (m3)	59,0976

Benodigd aantal kratten

	Variant A	Variant B	Variant C
Aantal aan te brengen kratten in lengte (stuks)	8	3	1
Aantal aan te brengen kratten in breedte (stuks)	18	48	144
Aantal aan te brengen kratten in hoogte (stuks)	1	1	1
Totaal wandoppervlak (m2)	24,48	38,88	105,12
K-waarde bodem infiltratiegebied (m/dag)	1,5	1,5	1,5
Maximale infiltratiecapaciteit (mm/uur)	62,5	62,5	62,5
Maximaal volume dat direct kan infiltreren (m3/uur)	1,53	2,43	6,57
Totale hoeveelheid te verwerken hemelwater (m³/uur)	57,2	56,3	52,1
Beschikbare ondergrondse berging hiervoor (m³)	59,1	59,1	59,1
Tijd voor geheel vullen berging (uren)	1,03	1,05	1,13
Tijd voor geheel leeg lopen berging (uren)	37,4	23,2	7,9
Totaal aantal kratten	***144***	***144***	***144***

Bijlage 4 Dynamische berekening berging particulier terrein

Infiltratievoorziening 2-onder-1 kap/hoekwoning

Hemelwaterafvoer	
Maatgevende bui (mm/uur)	20
Af te koppelen oppervlak (65% perceel)	193,05
Afvloeiingscoëfficiënt oppervlak	1
Aanvoer vanaf afgekoppeld verhard oppervlak (m³/uur)	3,86
Totale aanvoer hemelwater naar infiltratievoorziening	3,86

Bergingsvolume infiltratiekratten	
Lengte krat (m)	1,2
Breedte krat (m)	0,6
Hoogte krat (m)	0,6
Effectieve berging kratten (%)	95
Effectief volume berging krat (m3)	0,410
Minimaal benodigd aantal kratten (st)	10

Benodigd aantal kratten

	Variant A	Variant B
Aantal aan te brengen kratten in lengte (stuks)	2	1
Aantal aan te brengen kratten in breedte (stuks)	5	10
Aantal aan te brengen kratten in hoogte (stuks)	1	1
Totaal wandoppervlak (m2)	6,48	8,64
K-waarde bodem infiltratiegebied (m/dag)	1,5	1,5
Maximale infiltratiecapaciteit (mm/uur)	62,5	62,5
Maximaal volume dat direct kan infiltreren (m3/uur)	0,405	0,54
Totale hoeveelheid te verwerken hemelwater (m³/uur)	3,5	3,3
Beschikbare ondergrondse berging hiervoor (m³)	4,1	4,1
Tijd voor geheel vullen berging (uren)	1,19	1,24
Tijd voor geheel leeg lopen berging (uren)	8,5	6,2
Totaal aantal kratten	***10***	***10***

Infiltratievoorziening appartementengebouw

Hemelwaterafvoer	
Maatgevende bui (mm/uur)	20
Af te koppelen oppervlak	735
Afvloeiingscoëfficiënt oppervlak	1
Aanvoer vanaf afgekoppeld verhard oppervlak (m^3/uur)	14,70
Totale aanvoer hemelwater naar infiltratievoorziening	14,70

Bergingsvolume infiltratiekratten	
Lengte krat (m)	1,2
Breedte krat (m)	0,6
Hoogte krat (m)	0,6
Effectieve berging kratten (%)	95
Effectief volume berging krat (m3)	0,410
Minimaal benodigd aantal kratten (st)	36

Benodigd aantal kratten

	Variant A	Variant B
Aantal aan te brengen kratten in lengte (stuks)	2	1,0
Aantal aan te brengen kratten in breedte (stuks)	19	38,0
Aantal aan te brengen kratten in hoogte (stuks)	1	1,0
Totaal wandoppervlak (m2)	16,56	28,8
K-waarde bodem infiltratiegebied (m/dag)	1,5	1,5
Maximale infiltratiecapaciteit (mm/uur)	62,5	62,5
Maximaal volume dat direct kan infiltreren (m3/uur)	1,035	1,8
Totale hoeveelheid te verwerken hemelwater (m^3/uur)	13,7	12,9
Beschikbare ondergrondse berging hiervoor (m^3)	15,6	15,6
Tijd voor geheel vullen berging (uren)	1,14	1,2
Tijd voor geheel leeg lopen berging (uren)	13,2	7,2
Totaal aantal kratten	***38***	38,0

Infiltratievoorziening rijwoning

Hemelwaterafvoer	
Maatgevende bui (mm/uur)	20
Af te koppelen oppervlak (75% perceel)	110,25
Afvloeiingscoëfficiënt oppervlak	1
Aanvoer vanaf afgekoppeld verhard oppervlak (m³/uur)	2,21
Totale aanvoer hemelwater naar infiltratievoorziening	2,21

Bergingsvolume infiltratiekratten	
Lengte krat (m)	1,2
Breedte krat (m)	0,6
Hoogte krat (m)	0,6
Effectieve berging kratten (%)	95
Effectief volume berging krat (m3)	0,410
Minimaal benodigd aantal kratten (st)	6

Benodigd aantal kratten

	Variant A	Variant B
Aantal aan te brengen kratten in lengte (stuks)	2	1
Aantal aan te brengen kratten in breedte (stuks)	3	6
Aantal aan te brengen kratten in hoogte (stuks)	1	1
Totaal wandoppervlak (m2)	5,04	5,76
K-waarde bodem infiltratiegebied (m/dag)	1,5	1,5
Maximale infiltratiecapaciteit (mm/uur)	62,5	62,5
Maximaal volume dat direct kan infiltreren (m3/uur)	0,315	0,36
Totale hoeveelheid te verwerken hemelwater (m³/uur)	1,9	1,8
Beschikbare ondergrondse berging hiervoor (m³)	2,5	2,5
Tijd voor geheel vullen berging (uren)	1,30	1,33
Tijd voor geheel leeg lopen berging (uren)	6,0	5,1
Totaal aantal kratten	***6***	***6***

Bijlage 5 Boorprofielen

Boring: 01

X: 0,00
Y: 0,00
Datum: 07-09-2016
GWS: 170

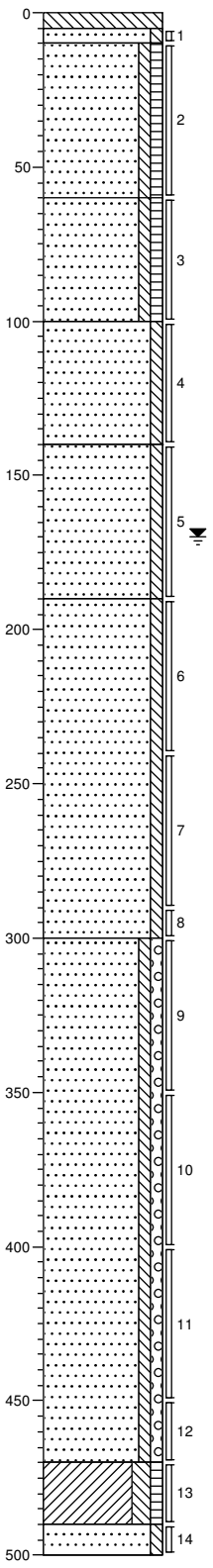

0 tegel
-5 Volledig beton, neutraalgrijs, tegel
-10 Zand, matig grof, zwak siltig, K-waarde: 1,6, lichtbruin, Edelmanboor, vast
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, resten planten, K-waarde: 1,3, donker grijsbruin, Edelmanboor, matig vast
-60 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, K-waarde: 2, lichtbruin, Edelmanboor, matig vast
-100 Zand, matig fijn, zwak siltig, resten roest, K-waarde: 1,2, lichtbruin, Edelmanboor, vast
-140 Zand, matig fijn, zwak siltig, K-waarde: 0,8, lichtgrijs, Edelmanboor, matig vast
-190 Zand, matig fijn, zwak siltig, resten planten, K-waarde: 1, licht grijsbruin, Edelmanboor, matig vast
-300 Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, zwak roesthoudend, K-waarde: 3,5, lichtbruin, Zuigerboor, matig vast
-470 Klei, matig siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, K-waarde: 0,08, neutraalbruin, Zuigerboor, matig stevig
-490 Zand, zeer grof, zwak siltig, K-waarde: 4, neutraalbruin, Zuigerboor, matig vast
-500

Boring: 02

X: 0,00
Y: 0,00
Datum: 07-09-2016
GWS: 160

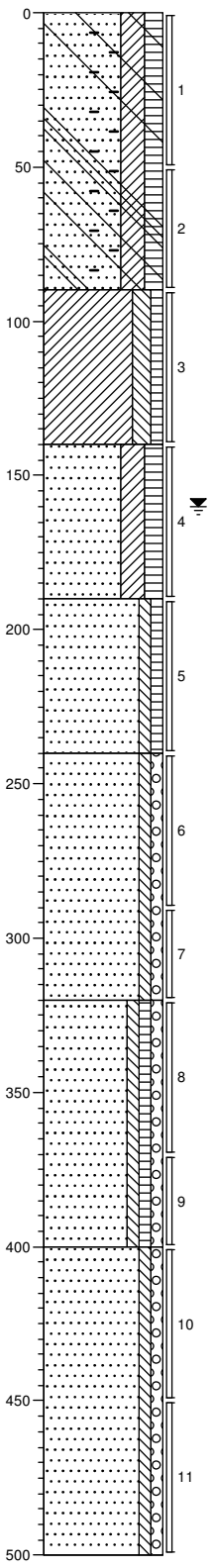

0 weiland
Zand, matig fijn, kleïig, matig humeus, matig baksteenhoudend, matig betonhoudend, K-waarde: 0,4, donkerbruin, Edelmanboor, opgebracht, 15% bijmenging
-90 Klei, matig siltig, zwak humeus, resten planten, zwak roesthoudend, K-waarde: 0,1, neutraal grijsbruin, Edelmanboor, stevig
-140 Zand, matig fijn, kleïig, matig humeus, resten planten, K-waarde: 0,6, donkerbruin, Edelmanboor, matig vast, stetk samenhangend
-190 Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, K-waarde: 2,5, neutraalbruin, Edelmanboor, matig vast, matig samenhangend
-240 Zand, zeer grof, zwak siltig, zwak grindig, K-waarde: 4, licht grijsbruin, Edelmanboor, matig vast
-320 Zand, zeer grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, K-waarde: 4, donkergrijs, Edelmanboor, matig vast
-400 Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, K-waarde: 3,5, neutraalbruin, Zuigerboor, matig vast
-500

Projectcode: BHB07816 **Datum: 07-09-2016**

Boring: 03

X: 0,00
Y: 0,00
Datum: 07-09-2016
GWS: 130

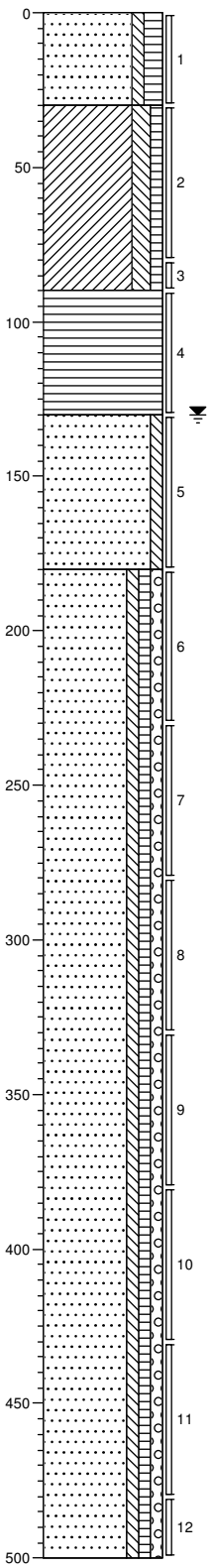

0 weiland
Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, matig wortelhoudend, K-waarde: 0,7, donkerbruin, Edelmanboor, matig vast

-30
Klei, matig siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, K-waarde: 0,05, neutraalbruin, Edelmanboor, stevig

-90
Veen, mineraalarm, sterk plantenhoudend, K-waarde: 0,6, donkerbruin, Edelmanboor, matig slap

-130
Zand, matig fijn, zwak siltig, resten planten, K-waarde: 0,8, neutraal bruingrijs, Edelmanboor, slap, matig samenhangend

-180
Zand, zeer grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, K-waarde: 5,5, neutraalgrijs, Zuigerboor, matig vast

-500

Boring: 04

X: 0,00
Y: 0,00
Datum: 07-09-2016
GWS: 80

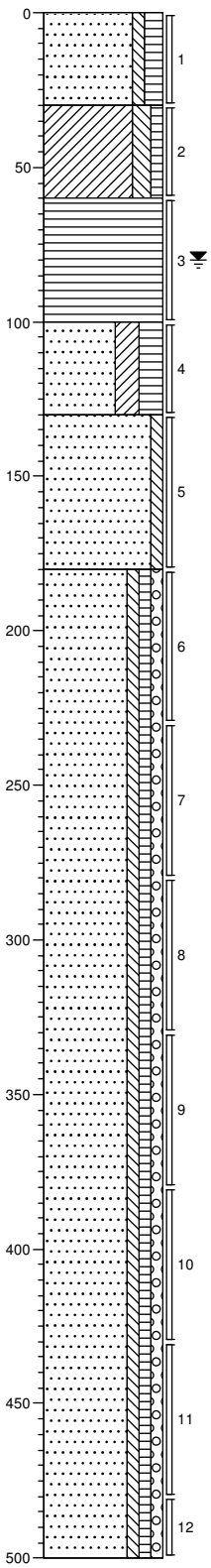

0 weiland
Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, matig wortelhoudend, K-waarde: 0,7, donkerbruin, Edelmanboor, matig vast

-30
Klei, matig siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, K-waarde: 0,05, neutraalbruin, Edelmanboor, stevig

-60
Veen, mineraalarm, sterk plantenhoudend, K-waarde: 0,6, donkerbruin, Edelmanboor, matig slap

-100
Zand, matig fijn, kleiïg, sterk humeus, laagjes veen, laagjes zand, K-waarde: 0,35, donkerbruin, Edelmanboor, matig vast

-130
Zand, matig fijn, zwak siltig, resten planten, K-waarde: 0,8, neutraal bruingrijs, Edelmanboor, slap, matig samenhangend

-180
Zand, zeer grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, K-waarde: 5,5, neutraalgrijs, Zuigerboor, matig vast

-500

Boring: 05

X: 0,00
Y: 0,00
Datum: 07-09-2016
GWS: 80

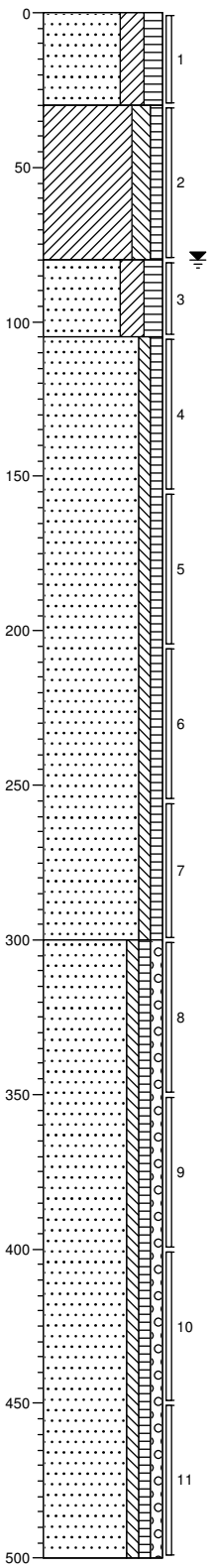

0 weiland

Zand, matig fijn, kleiïg, matig humeus, K-waarde: 0,4, donkerbruin, Edelmanboor, geroerd

-30

Klei, matig siltig, zwak humeus, resten planten, zwak roesthoudend, K-waarde: 0,1, neutraal grijsbruin, Edelmanboor, stevig

-80

Zand, matig fijn, kleiïg, matig humeus, resten planten, K-waarde: 0,6, donkerbruin, Edelmanboor, matig vast

-105

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, resten planten, K-waarde: 2,2, neutraalbruin, Edelmanboor, matig vast, matig samenhangend

-300

Zand, zeer grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, K-waarde: 4, donkergrijs, Edelmanboor, matig vast

-500

Boring: 05 stijgproef

X: 0,00
Y: 0,00
Datum: 07-09-2016
GWS: 80

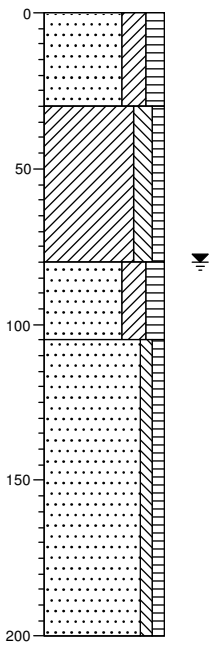

0 weiland

Zand, matig fijn, kleiïg, matig humeus, K-waarde: 0,4, donkerbruin, Edelmanboor, geroerd

-30

Klei, matig siltig, zwak humeus, resten planten, zwak roesthoudend, K-waarde: 0,1, neutraal grijsbruin, Edelmanboor, stevig

-80

Zand, matig fijn, kleiïg, matig humeus, resten planten, K-waarde: 0,6, donkerbruin, Edelmanboor, matig vast

-105

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, resten planten, K-waarde: 2,2, neutraalbruin, Edelmanboor, matig vast, matig samenhangend

-200

Bijlage 11 Watertoets

datum	22-9-2016
dossiercode	20160922-4-13721

Geachte heer / mevrouw Alfred Schuphof,

U heeft een watertoets uitgevoerd op de website www.dewatertoets.nl. Hiermee is het Waterschap Drents Overijsselse Delta op de hoogte gebracht van het plan. Er is sprake van een waterbelang. Voor dit plan moet de normale procedure voor de watertoets doorlopen worden. Het Waterschap Drents Overijsselse Delta neemt binnen 2 weken contact met u op.

Ook kunt u zelf contact opnemen met Hugo van Dijk van de afdeling Strategie en Beleid van het Waterschap Drents Overijsselse Delta (088 - 2131500 of hugovandijk@wdodelta.nl).

De WaterToets 2014

datum	22-9-2016
dossiercode	20160922-4-13721

Samenvatting van de watertoets

In dit document vindt u een overzicht van de door u ingevoerde gegevens op http://www.dewatertoets.nl//. De toets is uitgevoerd op een ruimtelijke ontwikkeling in het beheergebied van het Waterschap Drents Overijsselse Delta. Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met Hugo van Dijk van de afdeling Strategie en Beleid van het Waterschap Drents Overijsselse Delta (088 - 2331500 of mailto:hugovandijk@wdodelta.nl). U kunt ook een email sturen naar watertoets@wdodelta.nl.

Uit deze toets volgt de normale procedure.

Hieronder vindt u een samenvatting van de door u ingevulde gegevens.

Uw gegevens

Alfred Schuphof
Antea Group
Deventerweg Zwolle
Alfred.schuphof@anteagroup.com
0610919830

Postbus 321
7400AH
Deventer

Gegevens gemeente

Zwolle
onbekend
nb
nb

Planbeschrijving

Naam en/of omschrijving van het plan

Bouwplan Nieuwe Deventerweg te Zwolle Aan de Nieuwe Deventerweg te Zwolle, gemeente Zwolle, wordt plan Nieuwe Deventerweg ontwikkeld voor de bouw van 56 woningen. Voorheen bestond het grondgebruik van deze locatie uit een boerderij met een aanliggend weiland.

Adres plangebied

Nieuwe Deventerweg n.b.

n.b. Zwolle

Kadastraal adres

n.b.

Website plangebied

nvt

Ingevoerde plangegevens

Kaartlagen

Heeft u een beperkingsgebied geraakt?
nee

Welke gemeente omvat het grootste deel van het door u getekende plangebied?
Zwolle

Vragen

Gaat het om een ruimtelijk plan dat uitsluitend een functiewijziging van bestaande bebouwing inhoudt?
nee

Worden in het plan meer dan 10 wooneenheden gerealiseerd?
ja

Is er in of rondom het plangebied sprake van wateroverlast of grondwateroverlast?
nee

Neemt in het plan het verharde oppervlak van bebouwing en bestrating toe met meer dan 1500m2 of worden er meer dan 10 woningen gerealiseerd?
ja

Maakt het plan deel uit van een groter plan dat in ontwikkeling is?
nee

Worden er op bedrijfsmatige wijze activiteiten verricht waardoor het verharde oppervlak verontreinigd raakt?
nee

Aanvullende vragen ten behoeve van de normale procedure

In het plan wordt afvalwater en het hemelwater behandeld via (de gekozen optie wordt hieronder bevestigd met ja):

- een gemengd stelsel
- een gescheiden stelsel: hemelwater wordt geinfiltreerd
  ja
- een gescheiden stelsel: hemelwater wordt afgevoerd naar oppervlaktewater
- een gescheiden stelsel: hemelwater wordt afgevoerd naar een hemelwaterriool
- het afvalwater wordt aangesloten op een IBA
- het afvalwater wordt afgevoerd via drukriolering

Indien de hoeveelheid verharding toeneemt? Wat bedraagt deze toename (in m2)?
12.865 m2

Is er in of grenzend aan het plangebied oppervlaktewateraanwezig?
ja

Worden er materialen gebruikt waardoor het afstromende hemelwater verontreinigd kan raken?
nee

Resultaat
Op basis van de ingevoerde gegevens op http://www.dewatertoets.nl// is gebleken dat voor dit plan de normale watertoetsprocedure doorlopen moet worden. Het Waterschap Drents Overijsselse Delta zal binnen 2 weken contact met u opnemen. Ook kunt u zelf contact opnemen met Hugo van Dijk van de afdeling Strategie en Beleid (088 - 2131500 of hugovandijk@wdodelta.nl).

Verklaring
Dit document is een automatisch gegenereerd bestand op basis van de door u ingevulde gegevens. U bent akkoord gegaan met de door u ingevulde gegevens en u heeft verklaard alles naar waarheid te hebben ingevuld.

De WaterToets 2014

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan:

het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 met identificatienummer NL.IMRO.0193.BP16000-0004 van de gemeente Zwolle;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels;

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding, indien het een vlak betreft;

1.5 ambachtelijk bedrijf:

een bedrijf dat is gericht op het geheel of overwegend door middel van handwerk vervaardigen, bewerken of herstellen en het installeren van goederen alsook het verkopen en/of leveren als ondergeschikte activiteit van goederen die verband houden met het ambacht;

1.6 bebouwing:

één of meer gebouwen, bijbehorende bouwwerken en/of andere bouwwerken;

1.7 bebouwingspercentage:

a. indien het percentage een bestemmingsvlak betreft: de verhouding tussen de oppervlakte van het te bebouwen terreingedeelte en de totale oppervlakte van het bestemmingsvlak;
b. indien het percentage een perceel betreft: een percentage, dat de grootte aangeeft van het deel van een perceel, dat ten hoogste mag worden bebouwd;

dit percentage wordt slechts berekend over het gedeelte van het bestemmingsvlak of het perceel, waarbinnen de bouwwerken mogen worden gebouwd;

1.8 bed & breakfast:

ruimte in of direct bij de hoofdwoning, waar gasten voor een beperkte periode verblijven en het ontbijt wordt geserveerd;

1.9 bedrijf aan huis:

een bedrijf, dat in of bij een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate de woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.10 beroep aan huis:

een beroep, dat in of bij een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate de woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.11 beroeps- c.q. bedrijfsvloeroppervlakte:

de totale vloeroppervlakte van de ruimte die wordt gebruikt voor beroep aan huis c.q. een bedrijf of een dienstverlenende instelling, inclusief opslag- en administratieruimten en dergelijke;

een daaraan vastgebouwde of er deel van uitmakende woning wordt niet meegeteld;

1.12 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.13 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.14 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak;

1.15 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;

1.16 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.17 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder;

1.18 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.19 bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

1.20 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.21 bouwwerk:

een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en bedoeld is om ter plaatse te functioneren;

1.22 carport:

een overdekt bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat blijkens zijn aard kennelijk is bestemd voor het stallen van een motorvoertuig;

1.23 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, waaronder zijn begrepen grootschalige detailhandel, volumineuze detailhandel, een tuincentrum en een supermarkt;

1.24 eengezinshuis:

een gebouw, dat één woning omvat;

1.25 eerste bouwlaag:

de bouwlaag op de begane grond;

1.26 erf:

al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct gelegen is bij een hoofdgebouw;

1.27 erftoegangsweg:

een straat of weg waar de doorgaande functie van het verkeer niet meer primair is en waar aandacht kan worden gegeven aan snelheidsreducerende maatregelen;

1.28 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.29 geluidsbelasting:

de geluidsbelasting vanwege een industrieterrein, een spoorweg of een weg als bedoeld in de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder;

1.30 geluidsgevoelige functies:

ruimten binnen een woning voor zover die kennelijk als slaap-, woon-, of eetkamer worden gebruikt of voor een zodanig gebruik zijn bestemd, alsmede een keuken van een woning met een vloeroppervlakte van niet minder dan 11 m² en andere geluidsgevoelige functies als bedoeld in de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder;

1.31 geluidsgevoelige gebouwen:

gebouwen welke dienen ter bewoning of ten behoeve van een andere geluidsgevoelige functie als bedoeld in de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder;

1.32 groothandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan wederverkopers, instellingen dan wel aan personen ter aanwending in een ander bedrijf;

1.33 hogere grenswaarde:

een maximum waarde voor de geluidsbelasting, die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde en die in een concreet geval kan worden vastgesteld op grond van de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.34 hoofdgebouw:

een gebouw dat op een kavel door zijn ligging, constructie, afmetingen of functie als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken;

1.35 horeca:

de bedrijfssector gericht op het verstrekken van ter plaatse te nuttigen voedsel en dranken, het exploiteren van zaalaccommodatie en/of het verstrekken van nachtverblijf, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, waaronder zijn begrepen een 'bed & breakfast', discotheek, feestzaal en partyboerderij, evenwel met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.36 inwoning:

twee huishoudens die één woning bewonen met gemeenschappelijk gebruik van één of meerdere voorzieningen of (verblijfs)ruimten van die woning en waarbij de woning één hoofdtoegang behoudt en de voorzieningen c.q. (verblijfs)ruimten onderling vrij toegankelijk zijn;

1.37 kelder:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat wordt afgedekt door een vloer, waarvan de onderkant niet boven peil is gelegen;

1.38 kleinschalige bedrijfsmatige activiteit:

dienstverlenende bedrijvigheid of ambachtelijke bedrijvigheid dan wel naar de aard en de invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen bedrijvigheid, die door zijn beperkte omvang in of bij een woning met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend en welke een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.39 meergezinshuis:

een gebouw, dat meerdere naast elkaar en/of geheel of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden;

1.40 naar de weg toegekeerde grens van een bouwvlak:
de naar de weg toegekeerde grens van een bouwvlak, waar de hoofdtoegang van het op dat bouwvlak gelegen hoofdgebouw is gelegen;

1.41 normaal onderhoud:
werkzaamheden die regelmatig nodig zijn voor een goed beheer van de gronden en/of bouwwerken;

1.42 onderbouw:
een doorlopend gedeelte van een gebouw dat wordt afgedekt door een vloer, waarvan de bovenkant minder dan 1,50 meter boven peil is gelegen;

1.43 openbaar toegankelijk gebied
weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen voor langzaam verkeer;

1.44 openbare nutsvoorzieningen:
voorzieningen ten behoeve van openbaar nut, zoals gas-, water-, elektriciteits- en communicatievoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de inzameling van afval;

1.45 opslag:
het bewaren van goederen, materialen en stoffen zonder dat ter plaatse sprake is van productie, bewerking, verwerking, handel en/of activiteiten van administratieve aard;

1.46 overig bouwwerk:
een bouwkundige constructie van enige omvang, geen gebouw of bijbehorend bouwwerk zijnde;

1.47 pand:
de kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is;

1.48 peil:
a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
c. indien in of op het water wordt gebouwd: het Normaal Amsterdams Peil (of een ander plaatselijk aan te houden waterpeil);

1.49 prostitutie:
het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding

1.50 ruimtelijke kwaliteit:
de kwaliteit gevormd door de evenwichtige samenhang tussen (openbare) ruimte en gebouwde elementen;

1.51 seksinrichting:

een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden;

onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan:
een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.52 sociale veiligheid:

de mogelijkheid om zich in een omgeving te kunnen bevinden zonder bedreigd te worden of het gevoel te hebben persoonlijk lastig te worden gevallen;

1.53 stedenbouwkundig beeld:

het beeld dat wordt opgeroepen door het samengaan van gebouwde elementen, beplantingselementen en onbebouwde ruimten;

1.54 voorgevel:

de naar de weg toegekeerde gevel;

1.55 voorkeursgrenswaarde:

de maximum waarde voor de geluidsbelasting, zoals deze rechtstreeks kan worden afgeleid uit de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.56 windturbine:

een bouwwerk ter opwekking van energie door benutting van windkracht, met uitzondering van bemalingsinstallaties ten behoeve van de waterhuishouding;

1.57 woning:

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden, waarbij inwoning is toegestaan;

1.58 wooneenheid:

elke ruimte of als eenheid samengesteld aantal ruimten, welke geschikt en bestemd is voor bewoning, zoals eengezinshuizen, bejaardenwoningen, woningen voor 1 en/of 2 persoonshuishoudens en meergezinshuizen;

1.59 zolder:

een gedeelte van een gebouw dat door één of meer schuine dakschilden is afgedekt en waarvan de borstwering niet hoger is dan 1 meter;

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.2 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.3 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.4 de hoogte van een windmolen:

vanaf het peil tot aan de as van de windmolen;

2.5 de hoogte van een windturbine:

vanaf het peil tot aan de as van de windturbine;

2.6 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.7 de vloeroppervlakte van een woning:

binnenwerks op de vloer van de ruimten die worden of kunnen worden gebruikt voor wonen;

2.8 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.9 de horizontale bouwdiepte van een gebouw:

de lengte van een gebouw, gemeten buitenwerks en loodrecht vanaf de naar de weg toegekeerde gevel;

2.10 de verticale bouwdiepte van een gebouw:

de diepte van een gebouw, gemeten vanaf de onderzijde van de begane grondvloer;

2.11 de afstand tot de naar de weg toegekeerde gevel van een gebouw:

van enig punt van een bouwwerk tot de naar de weg toegekeerde gevel van dat gebouw.

2.12 ondergeschikte bouwdelen die buiten beschouwing gelaten moeten worden:

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, stoeptreden, dorpels, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, antennes, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons, dakgoten en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits:

a. de overschrijding van aanduidingsgrenzen, bouwgrenzen dan wel bestemmingsgrenzen niet meer dan 1,30 meter bedraagt;
b. een erker aan een naar de weg toegekeerde gevel van een woning niet breder is dan 3/5 deel van de betreffende gevel.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen;
b. voetpaden, fietspaden en fiets/bromfietspaden;
c. speelvoorzieningen;
d. water;

met daaraan ondergeschikt:

e. parkeren;
f. voorzieningen ten behoeve van beeldende kunst;
g. geluidwerende voorzieningen;
h. openbare nutsvoorzieningen;

met de daarbij behorende:

i. bebouwing.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Andere gebouwen dan tunnels

Voor het bouwen van andere gebouwen dan tunnels gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte van een gebouw mag niet meer dan 50 m² bedragen;
b. de goothoogte van een gebouw mag niet meer dan 3 meter bedragen;
c. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer dan 6 meter bedragen.

3.2.2 Bouwwerken zonder dak

De bouwhoogte van de overige bouwwerken, met uitzondering van erf- en perceelsafscheidingen, mag niet meer dan 10 meter bedragen.

3.2.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. een goede woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de sociale veiligheid;
e. een goede milieusituatie;
f. de bescherming van de groenstructuur;
g. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.2.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting.

Artikel 4 Tuin

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor tuinen behorende bij de op de aangrenzende gronden gelegen hoofdgebouwen;

met daaraan ondergeschikt:

a. opritten, parkeervoorzieningen en paden;

met de daarbij behorende:

b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde met uitzondering van carports.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

4.2.2 Bouwwerken zonder dak

Voor het bouwen van bouwwerken zonder dak gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
    1. op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
    2. gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken zonder dak mag niet meer dan 3 meter bedragen.

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. een goede woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de mogelijkheid om in voldoende mate te kunnen parkeren;
e. de sociale veiligheid;
f. een goede milieusituatie;
g. de bescherming van de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

4.4 Afwijken van de bouwregels

4.4.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 4.1 onder b en artikel 4.2.1 om toe te staan dat een bijbehorend bouwwerk behorende bij een hoofdgebouw, dat gelegen is op een aangrenzende bestemming, geheel of gedeeltelijk binnen de bestemming 'Tuin' wordt gebouwd, mits de geluidsbelasting van geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde.

4.4.2 Voorwaarden

De in artikel 4.4.1 genoemde afwijking kan slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het stedenbouwkundig beeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de parkeergelegenheid;
e. de sociale veiligheid;
f. de milieusituatie;
g. de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

4.5 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden ten behoeve van een seksinrichting;
b. het gebruik van gronden als opslagplaats anders dan voor opslag ten behoeve van normaal tuinonderhoud;
c. het gebruik van gronden als stallingsplaats of standplaats van kampeermiddelen.

Artikel 5 Verkeer - Erftoegangsweg

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Erftoegangsweg' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. erftoegangswegen;
b. voetpaden, fietspaden en fiets/bromfietspaden;
c. parkeervoorzieningen;
d. groenvoorzieningen;
e. speelvoorzieningen;
f. met een inrichting gericht op gemengd verkeer in een 30 kilometer gebied;

met daaraan ondergeschikt:

g. voorzieningen ten behoeve van beeldende kunst;
h. geluidwerende voorzieningen;
i. openbare nutsvoorzieningen;
j. infrastructurele voorzieningen;
k. water;

met de daarbij behorende:

l. bebouwing.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Andere gebouwen dan tunnels

Voor het bouwen van andere gebouwen dan tunnels gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte van een gebouw mag niet meer dan 50 m² bedragen;
b. de goothoogte van een gebouw mag niet meer dan 3 meter bedragen;
c. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer dan 6 meter bedragen.

5.2.2 Bouwwerken zonder dak

De bouwhoogte van de overige bouwwerken, niet zijnde erf- en perceelsafscheidingen, mag niet meer dan 10 meter bedragen.

5.2.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. een goede woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de mogelijkheid om in voldoende mate te kunnen parkeren;
e. de sociale veiligheid;
f. een goede milieusituatie;
g. de bescherming van de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

5.2.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend het gebruik van gronden en gebouwen ten behoeve van een seksinrichting.

Artikel 6 Water

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. waterberging;
b. waterhuishouding;
c. waterlopen;

met daaraan ondergeschikt:

d. oeververbindingen;
e. groenvoorzieningen;
f. openbare nutsvoorzieningen;
g. infrastructurele voorzieningen;

met de daarbij behorende:

h. bebouwing, waaronder bruggen en dammen met duikers.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen met uitzondering van tunnels geen gebouwen worden gebouwd.

6.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van een brug mag niet meer dan 10 meter bedragen;
b. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
    1. op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
    2. gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;
    3. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen.

6.2.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de sociale veiligheid;
d. een goede milieusituatie;
e. de bescherming van de groenstructuur;
f. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

6.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden als dam zonder duiker;
b. het gebruik voor woonschepenligplaatsen;
c. het gebruik van gronden, bouwwerken en woonschepen ten behoeve van een seksinrichting.

Artikel 7 Wonen

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. eengezinshuizen al dan niet in combinatie met ruimte voor beroep en/of bedrijf aan huis;
b. bijbehorende bouwwerken;

met daaraan ondergeschikt:

c. opritten, parkeervoorzieningen en paden;

met de daarbij behorende:

d. tuinen en erven;
e. bouwwerken zonder dak.

7.2 Bouwregels

7.2.1 Hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken binnen het bouwvlak

Voor het bouwen van hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken binnen het bouwvlak gelden de volgende regels:

a. er mogen hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken worden gebouwd;
b. ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' mag de goothoogte en bouwhoogte in meters niet meer dan de aangegeven goothoogte en bouwhoogte bedragen;
c. de dakhelling van een hoofdgebouw mag niet minder dan 30º bedragen;
d. de dakhelling van een hoofdgebouw mag niet meer dan 60º bedragen;

7.2.2 Hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken buiten het bouwvlak

Voor het bouwen van hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken buiten het bouwvlak gelden de volgende regels:

a. er mogen bijbehorende bouwwerken worden gebouwd;
b. er mogen geen zelfstandige hoofdgebouwen worden gebouwd;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de bijbehorende bouwwerken, welke gelegen zijn op het erf dat zich buiten het bouwvlak bevindt mag niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van dat gedeelte van het erf tot een maximum van 100 m²;
d. de goothoogte van een een bijbehorend bouwwerk mag:
    1. indien aangebouwd niet meer bedragen dan 0,30 meter boven de bovenkant van de scheidingsconstructie met de tweede bouwlaag van het hoofdgebouw;
    2. indien vrijstaand niet meer dan 4 meter bedragen;
e. de bouwhoogte van een bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 6 meter bedragen.

7.2.3 Bouwwerken zonder dak

Voor het bouwen van bouwwerken zonder dak gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
    1. op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
    2. gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken zonder dak mag niet meer dan 3 meter bedragen.

7.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. een goede woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de mogelijkheid om in voldoende mate te kunnen parkeren;
e. de sociale veiligheid;
f. een goede milieusituatie;
g. de bescherming van de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

7.4 Afwijken van de bouwregels

7.4.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in de aanhef van artikel 7.2.1 om toe te staan dat een bouwvlak wordt vergroot, mits daardoor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde;
b. het bepaalde in artikel 7.2.1 onder b om toe te staan dat de goothoogte en/of bouwhoogte van een bouwwerk wordt vergroot met niet meer dan 1 meter;
c. het bepaalde in artikel 7.2.1 onder c om toe te staan dat de dakhelling van een hoofdgebouw wordt verkleind dan wel dat een hoofdgebouw (gedeeltelijk) wordt voorzien van een plat dak;
d. het bepaalde in artikel 7.2.1 onder d om toe te staan dat de dakhelling van een hoofdgebouw wordt vergroot;
e. het bepaalde in artikel 7.2.2 onder b om toe te staan dat een gebouw wordt gebouwd ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - carport', mits de geluidsbelasting van geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde;
f. het bepaalde in artikel 7.2.2 onder d2 om toe te staan dat de goothoogte van een vrijstaand bouwwerk wordt vergroot tot niet meer dan 4 meter;
g. het bepaalde in artikel 7.2.2 onder e om toe te staan dat de bouwhoogte van een bouwwerk wordt vergroot tot niet meer dan 7 meter;

7.4.2 Voorwaarden

De in artikel 7.4.1 genoemde afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het stedenbouwkundig beeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de parkeergelegenheid;
e. de sociale veiligheid;
f. de milieusituatie;
g. de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

7.5 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gebouwen op een perceel voor meer dan 1 woning;
b. het gebruik van vrijstaande gebouwen buiten het bouwvlak als zelfstandige woning;
c. het gebruik voor wooneenheden, geen woning zijnde;
d. het gebruik van gebouwen voor beroep en/of bedrijf aan huis, tenzij het gedeelte dat voor beroep en/of bedrijf aan huis wordt gebruikt, niet groter is dan 30% van de vloeroppervlakte van de gebouwen op het perceel tot een maximum van 50 m²;
e. het verhuren of anderszins beschikbaar stellen van woonruimte aan derden ten behoeve van de uitoefening van een beroep hoe gering ook van omvang, tenzij een afwijkend gebruik is toegestaan;
f. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
g. het gebruik van onbebouwde gronden als opslagplaats anders dan voor opslag ten behoeve van normaal tuinonderhoud;
h. het gebruik van onbebouwde gronden als stallingsplaats of standplaats van kampeermiddelen;
i. het gebruik van bijbehorende bouwwerken ten behoeve van geluidsgevoelige functies ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen uitgesloten - geluidsgevoelige functie'.

7.6 Afwijken van de gebruiksregels

7.6.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het verbod als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en het bepaalde in artikel 7.5 onder a om meerdere woningen op een perceel toe te staan.

7.6.2 Voorwaarden

De in artikel 7.6.1 genoemde afwijking kan slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het stedenbouwkundig beeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de parkeergelegenheid;
e. de sociale veiligheid;
f. de milieusituatie;
g. de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 8 Wonen - Meergezinshuis

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen - Meergezinshuis' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. meergezinshuizen al dan niet in combinatie met ruimte voor beroep en/of bedrijf aan huis;

met daaraan ondergeschikt:

b. opritten, parkeervoorzieningen en paden;

met de daarbij behorende:

c. tuinen en erven;
d. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zonder dak.

8.2 Bouwregels

8.2.1 Hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken binnen het bouwvlak

Voor het bouwen van hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken binnen het bouwvlak gelden de volgende regels:

a. er mogen hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken worden gebouwd;
b. ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' mag de goothoogte en bouwhoogte in meters niet meer dan de aangegeven goothoogte en bouwhoogte bedragen;
c. de dakhelling van een hoofdgebouw mag niet minder dan 30º bedragen;
d. de dakhelling van een hoofdgebouw mag niet meer dan 60º bedragen.

8.2.2 Hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken buiten het bouwvlak

Voor het bouwen van hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken buiten het bouwvlak gelden de volgende regels:

a. er mogen bijbehorende bouwwerken worden gebouwd;
b. er mogen geen zelfstandige hoofdgebouwen worden gebouwd;
c. elk aaneengesloten deel van het buiten het bouwvlak gelegen gedeelte van een bestemmingsvlak mag tot niet meer dan 50% per perceel worden bebouwd;
d. de gezamenlijke oppervlakte van de bijbehorende bouwwerken ten behoeve van een afzonderlijke woning mag niet meer bedragen dan 25 m² per woning;
e. de goothoogte van een bijbehorend bouwwerk mag:
    1. indien aangebouwd niet meer bedragen dan 0,30 meter boven de bovenkant van de scheidingsconstructie met de tweede bouwlaag van het hoofdgebouw;
    2. indien vrijstaand niet meer dan 4 meter bedragen;
f. de bouwhoogte van een bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 6 meter bedragen.

8.2.3 Bouwwerken zonder dak

Voor het bouwen van bouwwerken zonder dak gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
    1. op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
    2. gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken zonder dak mag niet meer dan 3 meter bedragen.

8.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. een goede woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de mogelijkheid om in voldoende mate te kunnen parkeren;
e. de sociale veiligheid;
f. een goede milieusituatie;
g. de bescherming van de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

8.4 Afwijken van de bouwregels

8.4.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in de aanhef van artikel 8.2.1 om toe te staan dat een bouwvlak wordt vergroot, mits daardoor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde;
b. het bepaalde in artikel 8.2.1 onder b om toe te staan dat de goothoogte en/of bouwhoogte van een bouwwerk wordt vergroot met niet meer dan 1 meter;
c. het bepaalde in artikel 8.2.1 onder c om toe te staan dat de dakhelling van een hoofdgebouw wordt verkleind dan wel dat een hoofdgebouw (gedeeltelijk) wordt voorzien van een plat dak;
d. het bepaalde in artikel 8.2.1 onder d om toe te staan dat de dakhelling van een hoofdgebouw wordt vergroot;
e. het bepaalde in artikel 8.2.2 onder e2 om toe te staan dat de goothoogte van een vrijstaand bouwwerk wordt vergroot tot niet meer dan 4 meter;
f. het bepaalde in artikel 8.2.2 onder f om toe te staan dat de bouwhoogte van een bouwwerk wordt vergroot tot niet meer dan 7 meter.

8.4.2 Voorwaarden

De in artikel 8.4.1 genoemde afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het stedenbouwkundig beeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de parkeergelegenheid;
e. de sociale veiligheid;
f. de milieusituatie;
g. de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

8.5 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van vrijstaande gebouwen buiten het bouwvlak als zelfstandige woning;
b. het gebruik van gebouwen voor beroep en/of bedrijf aan huis, tenzij het betreft een gedeelte van een

woning met inbegrip van de bijbehorende bouwwerken behorende bij die woning en de vloeroppervlakte die voor beroep aan huis wordt gebruikt niet groter is dan 30% van de vloeroppervlakte van de genoemde bouwwerken tot een maximum van 50 m²;

c. het verhuren of anderszins beschikbaar stellen van woonruimte aan derden ten behoeve van de uitoefening van een beroep hoe gering ook van omvang tenzij een afwijkend gebruik is toegestaan;
d. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
e. het gebruik van onbebouwde gronden als opslagplaats anders dan voor opslag ten behoeve van normaal tuinonderhoud;
f. het gebruik van onbebouwde gronden als stallingsplaats of standplaats van kampeermiddelen;
g. het gebruik van uitbreidingen van bijbehorende bouwwerken ten behoeve van geluidsgevoelige functies ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen uitgesloten - geluidsgevoelige functie'.

Artikel 9 Waarde - Archeologie

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

a. het behoud van de archeologische monumenten die ter plaatse aanwezig zijn;
b. het behoud van de archeologische monumenten, waarvan de aanwezigheid redelijkerwijs vermoed wordt.

9.2 Bouwregels

9.2.1 Algemeen

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemmingen mag op of in deze gronden niet anders worden gebouwd ten behoeve van deze bestemmingen dan overeenkomstig de volgende regels, indien door de bouw de bodem op een grotere diepte dan 0,5 meter en over een grotere oppervlakte dan 100 m² zal kunnen worden verstoord:

a. de aanvrager van een omgevingsvergunning dient in het belang van de archeologische monumentenzorg een rapport over te leggen waarin de archeologische waarden van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld;
b. aan een omgevingsvergunning kunnen in het belang van de archeologische monumentenzorg in ieder geval de volgende regels worden verbonden:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor monumenten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de activiteit die tot bodemverstoring leidt te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij de vergunning te stellen kwalificaties.

9.2.2 Bouwwerken

Op of in deze gronden mogen geen bouwwerken ten behoeve van de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' worden gebouwd.

9.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend een gebruik ten behoeve van een andere bestemming waardoor een onevenredige afbreuk aan het belang van de archeologische monumentenzorg wordt gedaan.

9.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

9.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden zonder omgevingsvergunning een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, welke kunnen leiden tot het verstoren van de bodem op een grotere diepte dan 0,5 meter en over een grotere oppervlakte dan 100 m².

9.4.2 Toegestane werkzaamheden

Het in artikel 9.4.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

9.4.3 Voorwaarden

De in artikel 9.4.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het belang van de archeologische monumentenzorg op grond waarvan de volgende regels van toepassing zijn:

a. de aanvrager van een omgevingsvergunning dient in het belang van de archeologische monumentenzorg een rapport over te leggen waarin de archeologische waarden van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld;
b. aan een omgevingsvergunning kunnen in het belang van de archeologische monumentenzorg in ieder geval de volgende regels worden verbonden:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor monumenten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de activiteit die tot bodemverstoring leidt te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij de vergunning te stellen kwalificaties.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels

11.1 Algemene afwijkingsregels

Bij een omgevingsvergunning kan in dit plan of in een wijzigingsplan of uitwerkingsplan afgeweken worden van:

a. de bij recht in de regels gegeven aantallen, maten, afmetingen en percentages tot niet meer dan 10% van die aantallen, maten, afmetingen en percentages voor zover er geen specifieke afwijkingsmogelijkheid in deze regels van toepassing is;
b. de bestemmingsregels om toe te staan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid of verkeersintensiteit daartoe aanleiding geven;
c. de bestemmingsregels om toe te staan dat aanduidingsgrenzen, bouwgrenzen dan wel bestemmingsgrenzen worden overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;
d. de bestemmingsregels ten aanzien van de maximum bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen om toe te staan dat de bouwhoogte wordt vergroot in het belang van het af te scheiden erf of het af te scheiden perceel;
e. de bestemmingsregels ten aanzien van de maximum bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, om toe te staan dat de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van kunstwerken en ten behoeve van zend-, ontvang- of sirenemasten, wordt vergroot tot niet meer dan 40,00 meter;
f. de bestemmingsregels ten aanzien van de maximum bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die niet genoemd zijn onder d en e om toe te staan dat de bouwhoogte van deze bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10,00 meter;
g. het bepaalde ten aanzien van de maximum bouwhoogte van gebouwen om toe te staan dat de bouwhoogte van de gebouwen ten behoeve van plaatselijke verhogingen van bouwdelen die niet van ondergeschikte aard zijn, als, liftkokers, trappenhuizen, en lichtkappen, wordt vergroot, mits:
h. de oppervlakte van de vergroting niet meer dan 50 m² bedraagt;
i. de bouwhoogte niet meer dan 1,25 maal de maximum bouwhoogte van het betreffende gebouw bedraagt;
j. de bestemmingsregels, voor zover deze een woning toestaan, ten behoeve van bed & breakfast, mits:
    1. degene die de bed & breakfastactiviteiten uitvoert, tevens de hoofdbewoner van de woning is of een lid van zijn gezin;
    2. er voor de bed & breakfastactiviteiten niet meer dan 30% van de brutovloeroppervlakte van de woning met bijbehorende bouwwerken wordt gebruikt met een maximum oppervlakte van 75 m²;
    3. er geen zelfstandige keuken in een door gasten gebruikte kamer of in een zelfstandig gastenverblijf aanwezig is.

11.2 Voorwaarden voor het toestaan van afwijkingen

De in artikel 11.1 genoemde afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het stedenbouwkundig beeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de parkeergelegenheid;
e. de sociale veiligheid;
f. de milieusituatie;
g. de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 12 Algemene procedureregels

Op de voorbereiding van een besluit tot het stellen van een nadere eis is de volgende procedure van toepassing:

a. Het ontwerp van een besluit met bijbehorende stukken wordt langs elektronische weg gedurende 2 weken ter inzage gelegd op de website van de gemeente Zwolle, waarbij de stukken door een ieder kunnen worden geraadpleegd en voor een ieder beschikbaar worden gesteld.
b. De verbeelding op papier van het ontwerp van een besluit met bijbehorende stukken ligt eveneens gedurende de zelfde onder a genoemde periode in het informatiecentrum in het stadskantoor van de gemeente Zwolle voor een ieder ter inzage.
c. Burgemeester en wethouders maken de terinzagelegging van tevoren langs elektronische weg bekend op de website van de gemeente Zwolle.
d. Burgemeester en wethouders maken de terinzagelegging eveneens van tevoren bekend in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen die in de gemeente verspreid worden.
e. De bekendmaking houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het naar voren brengen van zienswijzen.
f. Gedurende de onder a genoemde termijn kunnen belanghebbenden bij burgemeester en wethouders langs elektronische weg of schriftelijk hun zienswijzen naar voren brengen omtrent het ontwerp van het besluit.

Artikel 13 Overige regels

13.1 Parkeren

a. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik is verzekerd, dat op eigen terrein, dat bij dat bouwwerk of terrein waarvoor vergunning wordt verleend hoort, wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid voor motorvoertuigen. Daarbij moet worden voldaan worden aan de parkeeropgave, zoals neergelegd in de “Regeling Parkeernormen 2016”. Indien deze regeling wordt gewijzigd, moet rekening worden gehouden met deze wijziging.
b. De onder a. bedoelde plaatsen voor het parkeren van motorvoertuigen moeten afmetingen hebben die afgestemd zijn op gangbare motorvoertuigen, zoals neergelegd in de “Regeling Parkeernormen 2016”. Indien deze regeling wordt gewijzigd, moet rekening worden gehouden met deze wijziging.

13.2 Laden en lossen

Indien de bestemming van een bouwwerk of een terrein aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen moet, bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik, zijn verzekerd, dat op eigen terrein wordt voorzien in voldoende ruimte voor het laden en lossen.

13.3 Afwijken van de overige regels

13.3.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 13.1 en 13.2:

a. voor zover op andere wijze in de nodige parkeergelegenheid dan wel laad- of losruimte wordt voorzien;
b. voor zover door een maatregel geen of minder dan de nodige parkeergelegenheid dan wel laad- of losruimte noodzakelijk is;
c. voor zover het voldoen aan die regels door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

13.3.2 Voorwaarden

Bij de toepassing van de in artikel 13.3.1 genoemde afwijkingen wordt rekening gehouden met de afwijkingsvoorwaarden, zoals deze zijn neergelegd in de “Regeling Parkeernormen 2016”. Indien deze regeling worden gewijzigd moet rekening worden gehouden met deze wijziging.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 14 Overgangsrecht

14.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het tenietgaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;

b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%;

a. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

14.2 Overgangsrecht gebruik

a. het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 15 Slotregel

Het plan wordt aangehaald als:
bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24.
Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan 'Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24'.
Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Zwolle in de vergadering
van .... nummer .....

drs. H.J. Meijer, voorzitter, drs. A.B.M. ten Have, griffier,

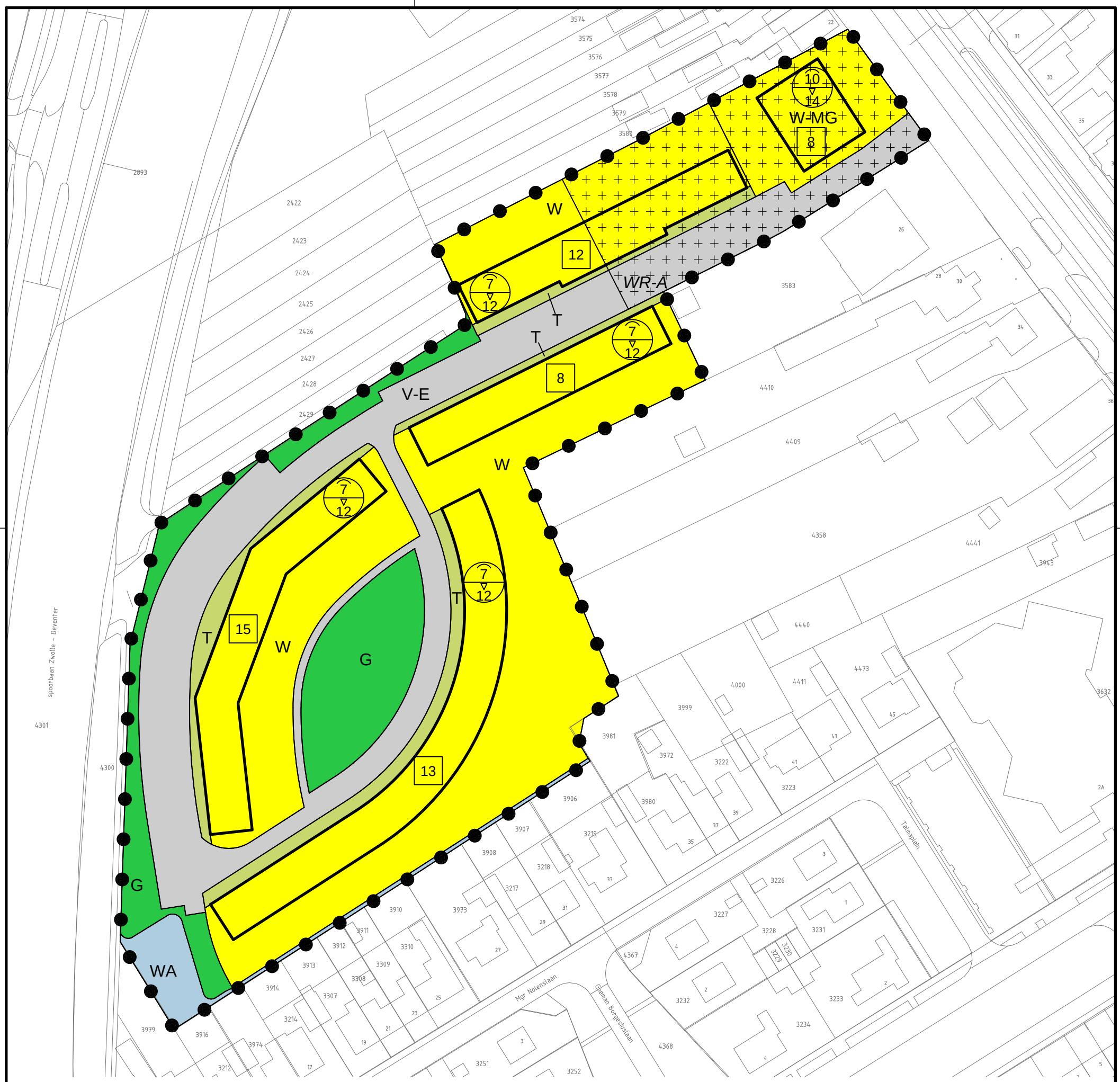

Plangebied

Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

Enkelbestemmingen

- G — Groen
- T — Tuin
- V-E — Verkeer - Erftoegangsweg
- WA — Water
- W — Wonen
- W-MG — Wonen - Meergezinshuis

Dubbelbestemmingen

- WR-A — Waarde - Archeologie

Bouwvlakken

- bouwvlak

Maatvoeringen

- 13 — maximum aantal wooneenheden
- 10 / 14 — maximum goothoogte (m) / maximum bouwhoogte (m)

0 10 20 30 40m

Opdrachtgever
Gemeente Zwolle

Project
Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

Imro-idn : NL.IMRO.0193.BP16000-0004

Status — Datum
Voorontwerp : 16-03-2017
Ontwerp : 16-05-2017
Ter vaststelling : 10-10-2017
Vaststelling Raad : ..-..-....

Schaal
1:1000

Tekenaar
S. Israel

Projectleider
S. Hammink

Blad in bladen
1-1

Tekeningnummer
07-408312-BP-OW-ND-171009

Formaat
A3

www.anteagroup.nl

anteagroup

\\oranjewoud.intra\OWOST\Rprojecten\00405000\00408312\RO-advies\Bestemmingsplan\Kaart + ondergrond\07-408312-BP-OW-ND-171009.dwg

afgewogen

Expertisecentrum
EC

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 538
8000 AM Zwolle
Telefoon (038) 498 2360
www.zwolle.nl

Nota van zienswijzen

ontwerpbestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

Opdrachtgever
Opdrachtnemer
Versie
Datum 8 november 2017

Datum 8 november 2017
Ons kenmerk Nota van zienswijzen

Inhoud

1	**Terinzagelegging**	**3**
2	**Behandeling zienswijzen**	**4**
2.1	Zienswijze de heer Klink	4
2.1.1	Samenvatting zienswijze, onderdeel 1:	4
2.1.2	Samenvatting zienswijze, onderdeel 2:	4
2.1.3	Samenvatting zienswijze, onderdeel 3:	5
2.1.4	Samenvatting zienswijze, onderdeel 4:	6
2.1.5	Samenvatting zienswijze, onderdeel 5:	7
2.1.6	Conclusie	7

1 Terinzagelegging

Het ontwerpbestemmingsplan ‘Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24’ heeft met ingang van 26 mei 2017 tot en met 6 juli 2017 gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage gelegen in het Informatiecentrum van het Stadskantoor.
Deze terinzagelegging met de vermelding van de mogelijkheid om schriftelijk of mondeling een zienswijze bij de gemeenteraad kenbaar te maken is op woensdag 17 mei 2017 gepubliceerd in de digitale Staatscourant en het digitale Gemeenteblad.

Tevens was het ontwerpbestemmingsplan digitaal in te zien op:
www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/?planidn=NL.IMRO.0193.BP16000-0003

De bronbestanden waren beschikbaar via
http://ro.zwolle.nl/plans/NL.IMRO.0193.BP16000-/NL.IMRO.0193.16000-0003/

Een ieder kon op een computer in het informatiecentrum van het stadskantoor het digitale plan raadplegen.

Tegen het ontwerpbestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 zijn twee schriftelijke zienswijzen naar voren gebracht.:
Er zijn geen mondelinge zienswijzen naar voren gebracht.

Ontvankelijkheid van de zienswijzen
De zienswijzen zijn tijdig ontvangen, zodat wij voorstellen deze zienswijze inhoudelijk te behandelen.

Intrekking zienswijze
Bij brief van 20 augustus 2017 is één zienswijze ingetrokken, waardoor een inhoudelijke behandeling van deze zienswijze achterwege kan blijven. De indiener heeft laten weten dat de initiatiefnemer voldoende rekening heeft gehouden met zijn zienswijze.

Zienswijze van de heer J.G..M. Klink, Mgr. Nolenslaan 15, 8014 AS Zwolle
De zienswijze is tijdig ontvangen, zodat wij voorstellen deze zienswijze inhoudelijk te behandelen.

2 Behandeling zienswijzen

Wij hebben de zienswijze puntsgewijs samengevat en vervolgens van commentaar voorzien.

2.1 Zienswijze de heer Klink

2.1.1 Samenvatting zienswijze, onderdeel 1:

In bijlage 9 van de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan is de geluidsbelasting onderzocht op de bouwblokken A t/m D, waaronder ook de geluidsbelasting van het spoor Zwolle -Deventer. Ons huisperceel (Mgr. Nolenslaan 15) grenst met de tuin aan het bouwproject en ligt dicht op het spoor. Nadat de begroeiing is verwijderd langs de spoorsloot, in het kader van de afvoer van hemelwater, is het geluid van zowel personen- en goederentrein alleen maar toe genomen. Dit ondanks dat het geluid "weg" kan over het weiland. Ik ben bang dat als er straks huizen staan het geluid dusdanig weerkaatst gaat worden dat dit boven de geluidsnorm komt. Ik zou graag zien dat er een akoestisch onderzoek wordt uitgevoerd om dit te testen.

Reactie gemeente:

In het akoestisch rapport dat als bijlage 9 is opgenomen bij de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan is bij het railverkeer uit gegaan van de “worstcase situatie’. Dit betekent dat uitgegaan is van een situatie zonder de aanwezigheid van bebouwing in het plangebied. In de situatie dat de geplande bebouwing is gerealiseerd zal de geluidsbelasting in de tweedelijns bebouwing lager uitvallen dan nu berekend is, omdat de eerstelijns bebouwing een afschermende werking heeft. De geluidsbelasting is berekend op ten hoogste 64 decibel dB. Daarmee wordt weliswaar de voorkeursgrenswaarde van 55 dB overschreden, maar wordt wel voldaan om maximaal toegestane geluidsbelasting van 68 dB. Ook wordt voldaan aan de geluidsbelasting uit het gebiedsgerichte milieubeleid van de gemeente.
Omdat het toepassen van maatregelen niet mogelijk en/of doelmatig is zullen er hogere waarden worden vastgesteld.

2.1.2 Samenvatting zienswijze, onderdeel 2:

Tevens verwijs ik u ook naar de brief van 31 mei 2016 met kenmerk 2016/0179668 met onderwerp "Spoor goederen vervoer door Oost-Nederland" gericht aan het Ministerie Infrastructuur en Milieu, door de provincie Overijssel. Ook wil ik u wijzen op de monitoringsrapportage Spoor 2016. Deze stukken gaan over de externe veiligheid gevaarlijke stoffen vervoerd over spoor. Het Ministerie van I en M gaf aan dat de nieuwe rapportage eind mei 2017 gereed zou zijn. Dit is helaas niet het geval. Het Ministerie verwacht dat de rapportage nu voor september 2017 gepubliceerd zal worden. Ik zou graag zien dat er gewacht wordt op deze rapportage en dat er gekeken wordt of de uitkomst hiervan gevolgen heeft voor dit project met betrekking tot overschrijdingen.

Reactie gemeente:
Bij het bepalen van het risico op het gebied van externe veiligheid moet volgens de wet- en regelgeving worden uitgegaan van de gegevens die zijn vastgelegd in de Regeling Basisnet. Het Basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. In de Regeling Basisnet zijn risicoplafonds opgenomen, waar van uit gegaan moet worden voor wat betreft het aspect externe veiligheid. In de Regeling basisnet is de transportintensiteit van de spoorlijn Zwolle – Deventer aangegeven die dient te worden gehanteerd bij groepsrisicoberekeningen (route 150). Wanneer de bestaande transportbewegingen van gevaarlijk stoffen daarvan afwijken, mag daar volgens de wet geen rekening mee worden gehouden. Er moet worden uitgegaan van de Regeling Basisnet.
De rijksoverheid heeft de monitoringsrapportage over het jaar 2016 gepubliceerd. In het rapport worden op basis van de realisatiecijfers (het daadwerkelijke vervoer van gevaarlijke stoffen over een bepaald baanvak in 2016) getoetst aan het de risicoplafonds uit het Basisnet (het wettelijk kader). Uit deze rapportage blijkt dat de risicoplafonds uit het Basisnet binnen de gemeente Zwolle niet worden overschreden. Ook de omleidingsroutes van de Betuweroute leiden binnen de gemeente Zwolle niet tot overschrijdingen. Uit de analyse van het ministerie blijkt dat deze effecten vooral Arnhem-Deventer-Duitse grens leiden tot overschrijdingen. De brief van de provincie aan de staatsecretaris, waar adressant op wijst, gaat in op de overschrijdingen op dit traject. Deze brief heeft dus geen betrekking op het traject Zwolle-Deventer.

2.1.3 Samenvatting zienswijze, onderdeel 3:
In bijlage 10 van de toelichting zijn gegevens gebruikt van peilbuis B21Go579001 gelegen op ca 150 meter ten oosten van de bouwlocatie. Hierbij zijn gegevens gebruikt van metingen tussen 1991 – 2005 (fig. 2, p6). Waarom zijn gegevens gebruikt van 13 jaar oud en niet van een recente datum? Deze nieuwe gegevens kunnen een ander inzicht en een andere aanpak geven van de bouwlocatie omtrent het grondwaterpeil. Het bouwperceel loopt af richting de waterberging die er komt, welke aansluit op mijn tuin. Bij nat voor- en najaar staan de tegels in de schuur onder water vanwege het hoge grondwater peil ondanks dat ik de grond al heb opgehoogd. Het hemelwater kan nu wegzakken in het hele weiland maar dit wordt nu voor een groot deel bebouwd met huizen, straten, trottoirs, opritten eet. Ik heb er geen vertrouwen in dat het grondwater adequaat afgevoerd kan worden en wil graag dat er recente gegevens over het grondwaterpeil inzichtelijk worden gemaakt.

Reactie gemeente
Peilbuis B21Go579001, gelegen op circa 150 meter ten oosten van de bouwlocatie, is de enige peilbuis in de omgeving van het projectgebied die over een periode van meerdere jaren is bemeten. De metingen van deze peilbuis zijn in 2005 gestopt. Daarom zijn er geen recentere gegevens die een ander inzicht kunnen geven op de aanpak van de bouwlocatie omtrent het grondwaterpeil.
In het ontwerp van het te realiseren plan is ervoor gezorgd dat het regenwater, dat binnen de plangrenzen valt, geborgen kan worden en geen wateroverlast veroorzaakt op aangrenzende percelen van particulieren. Door de grondverbeteringen ten behoeve van infiltratievoorzieningen, cunetten van wegen, trottoirs, parkeerplaatsen en

woningen, waarbij storende klei- en veenlagen worden verwijderd, zal het grondwater beter worden afgevoerd door het gebied.

In de huidige situatie komen er hoge(re) grondwaterstanden voor. De ontwikkelaar gaat de ontwateringssituatie verbeteren. Tot medio tweede helft van 2016 was er vanuit het plangebied geen andere ontwatering mogelijk dan door middel van het wegzakken van regenwater in de bodem. De spoorsloot die langs de spoorlijn Zwolle - Deventer aanwezig zou zijn, was compleet verwaarloosd en dichtgegroeid. De ontwikkelaar heeft deze watergang al hersteld en tevens de duikerverbinding met het slotenstelsel in Zwolle Zuid hersteld. Hierdoor is een spoorsloot ontstaan met een gereguleerd peil van 0,20m –NAP.

De woningen aan de Mgr. Nolenslaan hebben op dit moment zaksloot / greppel aan de achterzijde van het perceel grenzend aan de nieuwbouwlocatie, die niet door alle aanwonenden wordt onderhouden.
Om ervoor te zorgen dat door de nieuwbouw geen overlast ontstaat op belendende percelen wordt deze zaksloot / greppel in het bestemmingsplan bestemd als water. De ontwikkelaar zal zorgdragen voor de aanleg van deze watergang die ter plaatse van het perceel van adressant een bodemhoogte krijgt van 0,00m +NAP. De sloot die via de waterberging in de spoorsloot uitmondt, zal normaal dus droog staan omdat het waterpeil in de spoorsloot lager is. Het onderhoud van de spoorsloot komt onder de verantwoordelijkheid van de bewoners van de Mgr. Nolenslaan te vallen. Met alle bewoners zijn hierover al afspraken gemaakt. Daar waar deze grenst aan de bouwkavels zijn de aanwonenden verantwoordelijk voor het onderhoud. Daar waar deze grenst aan het openbaar gebied is de gemeente verantwoordelijk. Dit wordt notarieel vastgelegd.

De grondwatersituatie in de tuin van adressant wordt door het herstellen van het slotensysteem losgekoppeld van het nieuwbouwplan. Dit is een verbetering ten opzichte van de huidige situatie.

2.1.4 Samenvatting zienswijze, onderdeel 4:
Tijdens de informatieavonden is er gesproken over het ophogen van de bouwgrond. In het bestemmingsplan heb ik hierover niets kunnen terug vinden. Daarover de volgende vragen:
- Gaat dit alsnog gebeuren?
- Zo ja, hoe hoog wordt de grond opgehoogd?
- Waar op de bouwlocatie gaat dit gebeuren?

Reactie gemeente:
Het terrein moet worden opgehoogd om te voldoen aan de ontwateringseisen (grondwaterstand t.o.v. straatpeil en vloerpeil). De ophoging varieert van niets tot ongeveer 0,60 m. Over het gehele terrein zullen grondwerkverbeteringen plaatsvinden voordat opgehoogd wordt om grondwater goed af te kunnen voeren. De ophoging is over het deel van het huidige weiland. Het erf van de boerderij is al behoorlijk hoger, dus hier zullen veelal alleen grondverbeteringen plaatsvinden. Op de bouw- en woonrijp

tekeningen zijn de peilmaten allemaal aangegeven, deze tekeningen zijn onderdeel van het waterhuishoudkundig plan (bijlage 10 van de toelichting).

2.1.5 Samenvatting zienswijze, onderdeel 5:

Ook is er gesproken over bronbemaling wat nodig zou kunnen zijn. Als dat gaat gebeuren kan dat gevolgen hebben voor de bestaande woningen en opstallen. Wat is er in werking gezet om eventuele schade te voorkomen of te herstellen?

Reactie gemeente:

Voor de aanleg van delen van het riool en eventuele kelders is bronbemaling nodig. De zorg van adressant voor eventuele gevolgen van bronbemaling wordt gedeeld. Daarom is een bemalingsadvies opgesteld waarin is bepaald wat het invloedgebied van de bemaling is. Aan de hand van dit advies moet een vergunning worden aangevraagd voor de onttrekking en lozing van bronneringswater. Mocht het bevoegd gezag hierbij noodzaak zien dat maatregelen tegen gevolgschade nodig zijn, dan zullen deze genomen moeten worden om de bronnering te mogen uitvoeren. Deze voorwaarde maakt dan onderdeel uit van de vergunning.

2.1.6 Conclusie

Voorgesteld wordt om niet tegemoet te komen aan de zienswijze van reclamant.

post_6-7-2017

bestemmingsplan reactie

DOCUMENT REGISTRATIE
- 5 JUL 2017

199738

Zwolle 4 juli 2017

Geachte heer GJ Tromp,

Hierbij maak ik bezwaar tegen het bestemmingsplan Zwolle - Zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 met identificatienummer NL.IMRO.0193.BP 16000-003 van de gemeente Zwolle. Na lezen van het bestemmingsplan Nieuwe Deventerweg 24 zijn mij een aantal zaken niet duidelijk of naar mijn mening onvoldoende besproken.

B -post

Bijlage 9 Geluid

In deze bijlage onder hoofdstuk Juridisch kader 2.2 en 2.3.2 is geluidsbelasting onderzocht op bouwvakken A t/m D, waaronder ook de geluidsbelasting van het spoor Zwolle -Deventer.
Ons huisperceel(Mgr. Nolenslaan 15) grenst met de tuin aan het bouwproject en ligt dicht op het spoor. Nadat de begroeiing is verwijderd langs de spoorsloot, in het kader van het afvoer van hemelwater, is het geluid van zowel personen- en goederentrein alleen maar toe genomen. Dit ondanks dat het geluid "weg" kan over het weiland. Ik ben bang dat als er straks huizen staan het geluid dusdanig weerkaatst gaat worden dat dit boven de geluidsnorm komt. Ik zou graag zien dat er een akoestisch onderzoek wordt uitgevoerd om dit te testen.

Tevens verwijs ik u ook naar de brief van 31 mei 2016 met kenmerk 2016/0179668 met onderwerp "Spoor goederen vervoer door Oost-Nederland" gericht aan het Ministerie Infrastructuur en Milieu, door de provincie Overijssel. Ook wil ik u wijzen op de monitoringsrapportage Spoor 2016.

Deze stukken gaan over de externe veiligheid gevaarlijke stoffen vervoerd over spoor. Het Ministerie van LenM gaf aan dat de nieuwe rapportage eind mei 2017 gereed zou zijn. Dit is helaas niet het geval. Het Ministerie verwacht dat de rapportage nu voor september 2017 gepubliceerd zal worden. Ik zou graag zien dat er gewacht wordt op deze rapportage en dat er gekeken wordt of de uitkomst hiervan gevolgen heeft voor dit project met betrekking tot overschrijdingen.

Bijlage 10 Waterhuishouding

In deze bijlage zijn gegevens gebruikt van peilbuis B21Go579001 gelegen op ca 150 meter ten oosten van de bouwlocatie. Hierbij zijn gegevens gebruikt van metingen tussen 1991 - 2005(fig. 2, p6). Waarom zijn gegevens gebruikt van 13 jaar oud en niet van een recente datum? Deze nieuwe gegevens kunnen een ander inzicht en een andere aanpak geven van de bouwlocatie omtrent het grondwaterpeil.
Het bouwperceel loopt af richting de waterberging die er komt, welke aansluit op mijn tuin. Bij nat voor- en najaar staan de tegels in de schuur onder water vanwege het hoge grondwater peil ondanks dat ik de grond al heb opgehoogd.
Het hemelwater kan nu wegzakken in het hele weiland maar dit wordt nu voor een groot deel bebouwd met huizen, straten, trottoirs, opritten ect. Ik heb er geen vertrouwen in dat het grondwater adequaat afgevoerd kan worden en wil graag dat er recente gegevens over het grondwaterpeil inzichtelijk worden gemaakt.

post_6-7-2017

Overige punten

Tijdens de informatie avonden is er gesproken over het ophogen van de bouwgrond. In het bestemmingsplan heb ik hierover niets kunnen terug vinden. Daarover de volgende vragen:

- Gaat dit alsnog gebeuren?
- Zo ja, hoe hoog wordt de grond opgehoogd?
- Waar op de bouwlocatie gaat dit gebeuren?

Ook is er gesproken over bronbemaling wat nodig zou kunnen zijn. Als dat gaat gebeuren kan dat gevolgen hebben voor de bestaande woningen en opstallen. Wat is er in werking gezet om eventuele schade te voorkomen of te herstellen?

Graag zou ik opheldering en antwoorden krijgen over de hier bovenstaande punten.

Met vriendelijke groet,

JGM Klink,
Mgr. Nolenslaan 15,
8014 AS Zwolle.

post_6-7-2017

invullen

Zwolle

Advies & Faciliteiten
Services
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon 14038
Telefax (038) 498 20 41

Ontvangstbevestiging

– 5 JULI 2017

Ondergetekende, in zijn functie van ambtenaar, werkzaam op de afdeling IO

Heeft in ontvangst genomen op
- ☐ Stadhuis
- ☐ Stadskantoor

van [illegible]

d.d. 5-7-2017

betreffende Bezwaarschrift
Brief TAV S.J. Trump
Afd. Burgerlijke Ordening

ambtenaar afdeling [illegible]

000087 gem zw

post_6-7-2017

GEMEENTEBESTUUR ZWOLLE
– 5 JULI 2017

B en W.
Afd. Ruimtelijke Ordening,
TAV. De Heer G.J. Tromp,
Postbus 10007,
8000 GA Zwolle.

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	40648
Onderwerp	Vaststelling bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 21-11-2017

besluit:

1. in te stemmen met de beantwoording van de zienswijze omtrent het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24, zoals omschreven in de zienswijzennota bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24;
2. de verbeelding van het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP16000-0004 met de bijbehorende regels en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP16000-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
3. geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan Zwolle-zuidoost, Nieuwe Deventerweg 24 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Afronding PPS Zuiderzeehaven
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Maar, Janna van (2612)
medeopstellers	Maar, Janna van (2612)
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Afronding PPS Zuiderzeehaven Bijlage: bijlage 1 - Resultaat onderhandeling afronding Zuiderzeehaven Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Afronding PPS Zuiderzeehaven

Voorgesteld besluit raad

1 In te stemmen met de ontbinding van de PPS Zuiderzeehaven.
2 De terug ontvangen ingelegde gelden (achtergestelde lening en commanditair kapitaal, deelneming BV) te verwerken in de gemeentelijke begroting.
3 De uitkering, na vereffening van de ingelegde gelden, te storten in de algemene reserve.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 6 november 2017

Embargo tot 22 november 2017

Openbaar, bijlage is vertrouwelijk

Onderwerp	Afronding PPS Zuiderzeehaven
Versienummer	1
Portefeuillehouder	R.E. de Heer
Informant	J. van Maar
Afdeling	Ruimte & Economie / OWA
Telefoon	(038) 498 2612
Email	J.van.Maar@zwolle.nl

Bijlage: Resultaat onderhandeling **(vertrouwelijk)**

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 In te stemmen met de ontbinding van de PPS Zuiderzeehaven.
2 De terug ontvangen ingelegde gelden (achtergestelde lening en commanditair kapitaal, deelneming BV) te verwerken in de gemeentelijke begroting.
3 De uitkering, na vereffening van de ingelegde gelden, te storten in de algemene reserve.

Datum 6 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De zes partners van het watergebonden bedrijventerrein ‘Zuiderzeehaven’ in Kampen zijn voornemens om het project in 2018 af te ronden.
In 2003 startte de publiek-private samenwerking (PPS) tussen drie publieke en drie private partijen: de gemeenten Kampen en Zwolle, provincie Overijssel, Dura Vermeer, de Vries & van de Wiel en het Belgische IPEM. Doel was het ontwikkelen en exploiteren van de Zuiderzeehaven tot een modern en duurzaam bedrijventerrein, dat ruimte biedt aan bedrijven die over willen gaan tot vervoer over water.

Inmiddels zijn elf bedrijven op het grootschalige terrein gevestigd. Het merendeel komt uit de regio, waarmee de Zuiderzeehaven haar functie als regionaal bedrijventerrein onderstreept. Vooral logistieke bedrijven (logistiek centrum Wärtsilä, brandstofdepot Salland Olie, containerterminal IJDT) en agrobusiness (Graansloot, Van Wijk & Olthuis en Fuite/Liprovit) zijn goed vertegenwoordigd. Het duurzame karakter van het bedrijventerrein is zichtbaar in de windturbines, die in een aanzienlijk deel van de energiebehoefte van de bedrijven voorzien. De Zuiderzeehaven-organisatie was één van de initiatiefnemers van dit groene project.
De gevestigde elf bedrijven op de Zuiderzeehaven bieden werk aan 400 directe arbeidskrachten. Daarnaast is het aantal vrachten dat over het water wordt vervoerd sterk toegenomen. Jaarlijks doen ruim 1.000 schepen de haven aan.

Beoogd effect
De Zuiderzeehaven als entiteit is vanaf de oprichting zeer succesvol geweest. Tijdens en na de crisis zijn de verkopen afgenomen. De markt trekt nu weer aan maar het resterende aanbod van 13,3 ha rechtvaardigt het niet om de PPS als entiteit in stand te houden. Aangezien 75% is verkocht, is het in stand houden van de PPS geen noodzaak meer en kan de gemeente Kampen de verkoop van de resterende kavels zelf afronden. Binnen de regio Zwolle is en blijft de Zuiderzeehaven een belangrijk regionaal bedrijventerrein voor grootschalige watergebonden bedrijvigheid.

Argumenten
1.1 Voor de participanten in de Zuiderhaven CV en Zuiderzeehaven Beheer BV heeft het project ruimschoots aan de doelstellingen in de samenwerkingsovereenkomst voldaan.
De PPS is zeer succesvol geweest, zowel in de ontwikkeling, realisatie, uitgifte en interne samenwerking. De haven is adequaat ontwikkeld en gerealiseerd door het consortium. De uitgifte is relatief snel en boven verwachting verlopen. De snelle uitgifte had te maken met o.a. de schaarste aan natte (en zware) industrieterreinen in de regio, marktconforme uitgifteprijzen, imago/profilering en een marktgerichte bedrijfsvoering van de CV-BV. De Zuiderzeehaven is daardoor zowel voor de publieke als private partijen een gunstige financiële investering gebleken.
De provincie Overijssel en de gemeenten Kampen en Zwolle hadden tot doel de realisatie en exploitatie van de Zuiderzeehaven vanuit de overheid te bevorderen. Belangrijk was de hoge kwaliteit voor een lange periode door de zekerheid van beheer en onderhoud voor ten minste 15 jaar. Het doel van de samenwerkingsovereenkomst voor alle participanten was “de ontwikkeling van de Zuiderzeehaven als een duurzaam bedrijventerrein met realisatie van hoogwaardige voorzieningen op de gebieden energie, water, grondstoffen, afval, afvalwater, nutsvoorzieningen, faciliteiten, verkeer en vervoer en ruimtelijke inrichting van zowel de publieke als de private ruimte, in de optimale vorm van exploitatie en beheer, zodat de algehele opzet van de Zuiderzeehaven leidt tot hogere (bedrijfs)economische resultaten, een lagere milieubelasting en efficiënt ruimtegebruik.”

1.2 Nu de opgave van de Zuiderzeehaven nagenoeg is voltooid, wordt de verkoop van de resterende kavels door de gemeente Kampen in eigen beheer overgenomen.

Tot nu toe is ongeveer 75% van het bedrijventerrein verkocht. Om de verbonden partij niet langer dan noodzakelijk in stand te houden, wordt gestreefd naar verkoop van alle kavels per 31 december 2018. Zo snel mogelijk daarna kan de samenwerking worden beëindigd. Met de overname van de resterende kavels (13,3 ha) door de gemeente Kampen is beëindiging al per 1 maart 2018 mogelijk. De opbrengsten van de verkopen vloeien na 1 maart 2018 dan volledig naar de gemeente Kampen. De risico's zijn vanzelfsprekend ook voor de gemeente Kampen.

1.3 Het resultaat van deze verbonden partij is voor de gemeente Zwolle positief.

Bij de oprichting is bepaald dat de PPS samenwerking 15 jaar na verkoop van de eerste kavel zou duren, dus tot 2021 (in 2006 is de eerste kavel verkocht). De verkoop was met name in de beginjaren succesvol en nu 75% van het aanbod is verkocht wegen de kosten niet langer op tegen de baten. Met het nog resterende aanbod zijn alle participanten van mening dat een PPS constructie met een volwaardige CV en BV niet meer nodig is.

1.4 Tijdens de BAvA op 22 november hebben alle participanten het resultaat van de onderhandelingen over de eindsaldoverdeling en de einddatum geaccordeerd.

Er is overeenstemming over de verdeling van het eindsaldo en na goedkeuring van de raden/staten zullen de aandeelhouders de afronding per 1 maart 2018 formaliseren.

Risico's

Het opgestelde hoofdlijnenakkoord over de verdeling van het eindsaldo is nog onder voorbehoud van goedkeuring door de diverse commissies, raden en staten van zowel publieke als private aandeelhouders. Na algehele goedkeuring zullen de aandeelhouders het financiële akkoord formaliseren. Daarna wordt ook het stappenplan voor het op correcte wijze liquideren van de Zuiderzeehaven BV en CV in gang gezet. Mocht de besluitvorming in raden en staten worden aangehouden of uitgesteld dan heeft dat direct effect op de planning en ook op de einddatum. Met het verschuiven van de einddatum is het berekeningsschema voor de verdeling van het eindsaldo niet meer van toepassing en zal een nieuwe berekening moeten plaatsvinden, dus nieuwe onderhandelingen. Dit heeft een negatief financieel effect op het eindsaldo dat aan de partners toekomt. Het is daarom van belang dat de geplande besluitvorming en opheffingsdatum van 1 maart 2018 wordt gehaald.

Financiën

In een speciaal hiervoor gevormde commissie uit de PPS is een hoofdlijnen akkoord opgesteld over de winstverdeling bij versnelde beëindiging van de samenwerking in Zuiderzeehaven Beheer BV en Zuiderzeehaven CV.

De hoofdlijnen:

1. Zuiderzeehaven Beheer BV en Zuiderzeehaven Ontwikkelingsmaatschappij CV worden geliquideerd per 1 maart 2018. De uitbetaling van de definitieve einduitkeringen aan de aandeelhouders/vennoten vindt plaats op dezelfde datum.
2. De Gemeente Kampen koopt alle nog resterende onverkochte kavels (momenteel 13,3 ha) per 28 februari 2018, ongeacht het type kavel (watergebonden of niet).
3. Eventuele verkopen voor 1 maart 2018 en afwijkingen van gerealiseerde kosten ten opzichte van de begroting zijn van invloed op het eindresultaat en dus op de eindsaldoverdeling.

4. De grondexploitatie van de Zuiderzeehaven laat een positief resultaat zien. De inleg van de gemeente Zwolle (commanditaire kapitaal en achtergestelde lening, deelneming BV) zal worden verrekend met uitkering, zie voor de uitkering de vertrouwelijke bijlage.
5. De uitkering zal, na vereffening van de ingelegde gelden, worden gestort in de algemene reserve. In de jaarrekening 2018 zal naar verwachting het exacte bedrag na fiscale afwikkeling bekend zijn.

Communicatie
De coördinatie van de communicatie over de afronding van de Zuiderzeehaven ligt bij de directie van de Zuiderzeehaven.

Vervolg
Na de besluitvorming in raden en staten zullen de aandeelhouders de afronding formaliseren volgens planning. De overeenkomst met de directeur zal tijdig worden afgerond.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar, met uitzondering van de bijlage.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	13071
Onderwerp	Afronding PPS Zuiderzeehaven

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 14-11-2017

besluit:

1 In te stemmen met de ontbinding van de PPS Zuiderzeehaven.

2 De terug ontvangen ingelegde gelden (achtergestelde lening en commanditair kapitaal, deelneming BV) te verwerken in de gemeentelijke begroting.

3 De uitkering, na vereffening van de ingelegde gelden, te storten in de algemene reserve.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	13071
Onderwerp	Afronding PPS Zuiderzeehaven

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 14-11-2017

besluit:

1 In te stemmen met de ontbinding van de PPS Zuiderzeehaven.

2 De terug ontvangen ingelegde gelden (achtergestelde lening en commanditair kapitaal, deelneming BV) te verwerken in de gemeentelijke begroting.

3 De uitkering, na vereffening van de ingelegde gelden, te storten in de algemene reserve.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
portefeuillehouder	Michiel van Willigen
informant	Tromp, Gert (2360)
medeopstellers	
afdeling	Ruimtelijke planvorming
bijlagen	Voorstel: Beslisnota raad PIP Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht 21-11 Bijlage: 1. Conceptbrief aan GS Bijlage: 2. Brief van GS – horen gemeenteraad Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

Voorgesteld besluit raad

1. kennis te nemen van het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht;
2. gedeputeerde staten door middel van de bijgevoegde brief te laten weten de zorgvuldige aanpak in dit proces te waarderen en de verwachting uit te spreken dat deze zorgvuldigheid voortgezet zal worden in het verdere verloop van dit proces.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 21 november 2017

Openbaar

Onderwerp	Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
Versienummer	

Portefeuillehouder	M. van Willigen
Informant	Gert Tromp/Lieuwe Dijkstra
Afdeling	ECR/ECL
Telefoon	(038) 498 2360/2614
Email	GJ.Tromp@zwolle.nl

Bijlagen

1. Ingekomen brief GS – terinzagelegging PIP
2. Conceptbrief aan GS
3. Brief van GS – horen gemeenteraad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 kennis te nemen van het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht;

2 gedeputeerde staten door middel van de bijgevoegde brief te laten weten de zorgvuldige aanpak in dit proces te waarderen en de verwachting uit te spreken dat deze zorgvuldigheid voortgezet zal worden in het verdere verloop van dit proces.

Datum 21 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De provincie Overijssel is verantwoordelijk voor het tijdig realiseren van een groot aantal maatregelen in en nabij de Natura 2000-gebieden. Het gaat daarbij met name om de aanleg van nieuwe natuur. De provincie wil hieraan alleen vorm en inhoud geven in samenwerking met de partners van Samen Werkt Beter en de betrokken gemeente(n) van het gebied.
In onze gemeente gaat het om de Natura 2000-gebieden 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' (UZV) en 'IJsseluiterwaarden'. De te nemen maatregelen in de uiterwaarden van de IJssel passen wel binnen het geldende bestemmingsplan, de maatregelen in de uiterwaarden van het Zwarte Water en de Vecht, voor zover ze buiten de bestaande natuurgebieden vallen, passen niet binnen het geldende bestemmingsplan Buitengebied – Langenholte, Vecht e.o.. Naast Zwolle is dit Natura 2000-gebied ook gelegen in de gemeente Zwartewaterland.

In de bestemmingsplannen buitengebied van Zwolle en Zwartewaterland is al wel voorgesorteerd op de uitvoering van de maatregelen in Natura 2000 door een wijzigingsbevoegdheid op te nemen van de bestemming Agrarisch naar de bestemming Natuur. Een eerste inventarisatie heeft echter uitgewezen dat de opgenomen gebieden niet 100% dekkend zijn. De te treffen maatregelen passen dus niet (zonder meer) in de geldende bestemmingsplannen.

In goed onderling overleg tussen de provincie en de gemeenten is gekozen voor het opstellen van een Provinciaal Inpassingsplan (PIP), omdat de provincie het bevoegd gezag is voor wat betreft Natura 2000 en omdat potentiële reclamanten hun zienswijze bij één instantie kenbaar kunnen maken. Er is daarmee sprake van één centraal aanspreekpunt.

Een onderdeel van de procedure ten behoeve van een provinciaal inpassingsplan is dat de raden van de betrokken gemeenten worden gehoord. Het ontwerp-PIP Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht ligt van 21 november 2017 tot en met 2 januari 2018 ter inzage.
Het ontwerp is vanwege het grote aantal bijlagen te omvangrijk om als pdf-bestand bij dit voorstel te voegen. Het is digitaal raadpleegbaar via www.ruimtelijkeplannen.nl onder nummer: NL.IMRO.9923.ipUiterwaardenZWV-on01.

Beoogd effect
De vaststelling van het PIP Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht door Gedeputeerde Staten van Overijssel.

Argumenten
1.1 Het ontwerp-PIP geeft inhoudelijk geen aanleiding tot het indienen van een zienswijze
Het ontwerp-PIP maakt de uitvoering mogelijk van de natuurversterkende maatregelen die in het kader van de landelijke Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) moeten worden genomen door de bestemming van bepaalde gronden te wijzigen van agrarisch naar natuur. Deze maatregelen versterken de natuur zodat de natuurdoelstellingen kunnen worden gehaald èn er meer ontwikkelingsruimte ontstaat voor agrarische en niet-agrarische bedrijven in de buurt van Natura 2000 gebieden.

2.1 Er is sprake van een zorgvuldige belangenafweging en een zorgvuldig proces
De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), en het daarvoor opgestelde PIP, dienen de algemene belangen van natuur en economische ontwikkelingsruimte, maar vragen van de betrokken grondeigenaren en -gebruikers wèl een inspanning, namelijk medewerking in de vorm van grondverkoop, grondruil of zelfrealisatie. Die belangen zijn en worden door de provincie en alle bij dit project betrokken partijen, serieus genomen
Vanaf 2016 is over de uitvoering van de PAS door de provincie met de betrokken eigenaren overlegd, zijn hun wensen geïnventariseerd en is door grondaankoop en grondruil geprobeerd om aan zoveel mogelijk wensen te voldoen. Een ambtelijke projectgroep met alle betrokken partijen zoals de gemeenten Zwolle en Zwartewaterland, LTO, SBB, Landschap Overijssel en het waterschap heeft dit proces begeleid. Dit proces verloopt voorspoedig maar is nog niet afgerond. Het PIP is door een werkgroep waar ook onze gemeente ambtelijk bij betrokken was opgesteld .
Vanaf het begin zijn er regelmatig bestuurlijke “bijpraatmomenten” georganiseerd door de provincie voor de bestuurders van alle bij dit project betrokken partijen. Op 21 april 2017 waren specifiek de raadsleden van Zwolle en Zwartewaterland uitgenodigd voor een bezoek aan het UZV gebied.

2.2 Vanuit de gemeente Zwolle zijn geen inspraakreacties ingediend tegen het voorontwerp-PIP
Het voorontwerp-PIP heeft van 6 juni tot en met 17 juli 2017 ter inzage gelegen in het kader van de inspraakprocedure. Op 14 juni 2017 is er een openbare inloopbijeenkomst georganiseerd in het gemeentehuis van Hasselt. Naar schatting 40 mensen zijn langsgekomen om kennis te nemen van het voorontwerp–PIP en van het inrichtingsplan waar de maatregelen per gebied in worden beschreven. De bezoekers uit Zwolle hadden met name belangstelling voor de wijzigingsbevoegdheid van de bestemming Agrarisch naar Bos voor wat betreft het deelgebied “Vecht, ten noorden van de A-28). Ter plekke is uitgelegd dat dit één van de 3 overgebleven zoekgebieden is voor de realisatie van hardhoutooibos en dat de definitieve locatie nog gekozen moet worden. Gelet op de stand van zaken van leek het ten tijde van de inloopbijeenkomst onwaarschijnlijk dat het hardhoutooibos in dit deelgebied gerealiseerd zou worden. Vanuit Zwolle zijn uiteindelijk geen inspraakreacties ingediend. Bij het vaststellen van het ontwerp-PIP is de definitieve locatie voor hardhoutooibos gekozen. Het betreft een locatie in het deelgebied “Genne Overwater” in de gemeente Zwartewaterland. De wijzigingsbevoegdheid op het deelgebied “Vecht, benoorden de A-28” is daarom uit het PIP gehaald.

Gelet op de bovenstaande argumenten zien wij geen aanleiding om een zienswijze in te dienen. Wij stellen voor om gedeputeerde staten door middel van de bijgevoegde brief te laten weten de zorgvuldige aanpak in dit proces te waarderen en de verwachting uit te spreken dat deze zorgvuldigheid voortgezet zal worden in het verdere verloop van dit proces.

Risico’s
Er zijn geen noemenswaardige risico’s.

Financiën
Er zijn geen kosten die voor rekening van de gemeente Zwolle komen. De kosten voor de realisatie van het plan komen voor rekening van de provincie Overijssel.

Communicatie
De communicatie omtrent het PIP Uiterwaarden Zwarte Water Vecht geschiedt door de provincie Overijssel.

Datum 21 november 2017

Vervolg
Nadat de termijn van de terinzagelegging is afgelopen worden de eventuele zienswijzen verzameld. Vervolgens zullen Gedeputeerde Staten een standpunt innemen over de ingediende zienswijzen. Tevens zullen zij het PIP vaststellen. De indieners van zienswijzen kunnen tegen de beslissing van GS in beroep gaan bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Openbaarheid
De stukken zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum 21 november 2017

Besluit

Jaargang 2017
Onderwerp Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 14 november 2017

gelet op het bepaalde in artikel 2.26 van de Wet ruimtelijke ordening,waarin is bepaald dat Provinciale Staten de betrokken gemeentera(a)d(en) “horen” voordat zij een Provinciaal Inpassingsplan vaststellen;

besluit:
1 kennis te nemen van het ontwerpinpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht;
2 gedeputeerde staten door middel van de bijgevoegde brief te laten weten de zorgvuldige aanpak in dit proces te waarderen en de verwachting uit te spreken dat deze zorgvuldigheid voortgezet zal worden in het verdere verloop van dit proces;

Aldus besloten in de openbare vergadering van

de voorzitter,

de griffier,

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	41066
Onderwerp	Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 28-11-2017

besluit:

1. kennis te nemen van het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht;
2. gedeputeerde staten door middel van de bijgevoegde brief te laten weten de zorgvuldige aanpak in dit proces te waarderen en de verwachting uit te spreken dat deze zorgvuldigheid voortgezet zal worden in het verdere verloop van dit proces.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

bericht

Expertisecentrum
Ruimtelijke Planvorming

Retouradres: Postbus 10007, 8000 GA Zwolle

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon (038) 498 2360
GJ.Tromp@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Gedeputeerde Staten van Overijssel
Postbus 10078
8000 GA ZWOLLE

Uw kenmerk	2017/0377017
Ons kenmerk	
Behandeld door	Gert Tromp
Datum	18december 2017
Onderwerp	Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zware Water en Vecht

Geacht college,

In uw brief van XXX november 2017 heeft uw ons in de gelegenheid gesteld een advies of een zienswijze in te dienen inzake het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden en Vecht.

In onze vergadering van 18 december 2017 hebben wij besloten om hier geen gebruik van te maken.

Wij zijn van mening dat dit inpassingsplan bijdraagt aan het versterken van de natuur zodat de natuurdoelstellingen kunnen worden gehaald en er meer ontwikkelingsruimte ontstaat voor agrarische en niet-agrarische bedrijven in de buurt van Natura 2000 gebieden.

Wij waarderen de zorgvuldige aanpak in dit proces en spreken de verwachting dat deze zorgvuldigheid voortgezet zal worden in het verdere verloop van dit proces;

Met vriendelijke groet,
Namens de gemeenteraad,,

A. ten Have, Griffier

post_16-11-2017

raadsgriffie

201634

document registratie
15 NOV 2017

B -post

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Gemeenteraad van Zwolle
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

Inlichtingen bij
hr. V.G. Klijnsma
telefoon 038 499 81 01
VG.Klijnsma@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45RABO0397341121

Onderwerp: Ontwerp-PIP Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
Horen gemeenteraad art. 3.26 Wro en mogelijkheid indienen zienswijze

Datum
31.10.2017
Kenmerk
2017/0377017
Pagina
1
Uw brief
Uw kenmerk

Geachte heer/mevrouw,

Op basis van de reacties van de gemeenten hebben Gedeputeerde Staten op 27 september 2016 besloten om in samenwerking met de betrokken gemeenten en bestuurlijk trekkers voor 16 Natura 2000-(deel)gebieden een provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor te bereiden. Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht is één van deze Natura 2000-gebieden waarvoor op verzoek van de gemeenten Zwolle en Zwartewaterland een PIP wordt gerealiseerd. Via deze brief informeren wij u over de voortgang van de ruimtelijke planvorming Natura 2000 voor de Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht.

Het inrichtingsplan en voorontwerp-PIP zijn op 23 mei 2017 vastgesteld. Vanaf 6 juni 2017 heeft het voorontwerp-PIP zes weken ter inzage gelegen. In totaal zijn er 5 inspraakreacties ontvangen en 4 vooroverlegreacties. De resultaten hiervan zijn verwerkt in een Reactienota en voor zover nodig verwerkt in het ontwerp-PIP. Op 31 oktober 2017 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met:
- het ontwerp-PIP Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, inclusief de Reactienota en overige bijlagen
- het geactualiseerde inrichtingsplan
- de terinzagelegging van het ontwerp-PIP Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

Terinzagelegging ontwerp-PIP
In het kader van artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening wordt uw gemeenteraad in december 2017 gehoord en kunt u een advies over het ontwerp-PIP indienen. Tevens kunt u een reactie of eventuele zienswijze indienen op het ontwerp-PIP tijdens de periode van terinzagelegging van **21 november 2017 tot en met 2 januari 2018**.

Het ontwerp-PIP Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, de Reactienota, het geactualiseerde inrichtingsplan en overige bijlagen zijn digitaal beschikbaar via www.overijssel.nl/uiterwaardenzwartewatervecht en liggen analoog ter inzage op:
- Het gemeentehuis Zwartewaterland, Telvorenstraat 2, 8061 CB HASSELT
- Het stadskantoor gemeente Zwolle, Lübeckplein 2, 8017 JZ ZWOLLE
- Het provinciehuis, provincie Overijssel, Luttenbergstraat 2, 8012 EE ZWOLLE

Bijlagen
2
Datum verzending
14 NOV. 2017

provincie Overijssel

Het is mogelijk om digitaal een advies of een zienswijze in te dienen via Natura2000PIP@overijssel.nl onder vermelding van 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, nummer 3877509' of schriftelijk via:

Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel
T.a.v. mevrouw Annemieke Delnaay
o.v.v. Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, 3877509
Postbus 10078, 8000 GB Zwolle

Voor vragen over de procedure of het indienen van een mondelinge zienswijze kunt u contact opnemen met mevrouw Annemieke Delnaay, a.delnaay@overijssel.nl, 038 499 74 55.

Vervolg
Na verwerking van de eventuele adviezen en zienswijzen zal het PIP ter vaststelling aan Provinciale Staten worden aangeboden.

Meer informatie?
Meer informatie over de stand van zaken Natura 2000 Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht vindt u in de bijgevoegde samenvatting. Tevens nodigen wij u van harte uit tijdens de inloopavond op woensdag 29 november 2017:

Datum: 29 november 2017
Tijd: 15.00 – 21.00 uur
Locatie: Gemeentehuis Zwartewaterland (Telvorenstraat 2, 8061 CB HASSELT)

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Vincent Klijnsma, projectleider Natura 2000 Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, e-mail: vg.klijnsma@overijssel.nl.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

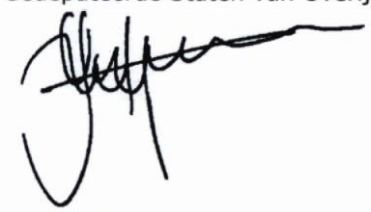

voorzitter,

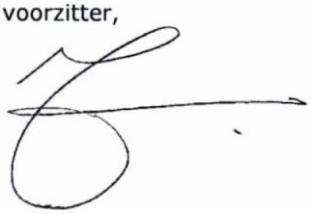

secretaris,

post_16-11-2017

Uitnodiging inloopbijeenkomst Natura 2000

- Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht -

Graag nodigen wij u uit voor de inloopbijeenkomst Natura 2000 Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht op **woensdag 29 november 2017**. Tijdens de inloopbijeenkomst wordt u geïnformeerd over het ontwerp-PIP en de maatregelen die worden uitgevoerd om de Natura 2000-doelen te realiseren. Tevens kunt u vragen stellen over de opgave, maar ook over de procedure en het indienen van een zienswijze.

Datum: 29 november 2017
Tijd: 15.00 – 21.00 uur
Locatie: Gemeentehuis Zwartewaterland (Telvorenstraat 2, 8061 CB HASSELT)

Natura 2000 Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
In het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht worden maatregelen genomen om de kwetsbare natuur te herstellen en versterken. Door de natuurdoelen te realiseren, ontstaat ruimte voor economische ontwikkeling.

De maatregelen bestaan vooral uit aangepast beheer van de Kievitsbloemhooilanden. Daarnaast wordt bijvoorbeeld 4 hectare droog hardhoutooibos ontwikkeld in Genne Overwater (deelgebied 6). In dit deelgebied wordt tevens een nevengeul van het Zwarte Water gerealiseerd door Rijkswaterstaat in het kader van de Kaderrichtlijn Water (KRW), die tevens bijdraagt aan de Natura 2000/PAS-opgave.
De maatregelen kunnen gevolgen hebben voor de huidige bestemming van gronden of het gebruik ervan. In die gevallen is de bestemming of het gebruik gewijzigd en in het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) vastgelegd. Percelen waar geen maatregelen getroffen worden of waar na uitvoering van de maatregelen de functie landbouw gehandhaafd kan blijven worden uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS) gehaald.

Op het voorontwerp-PIP hebben enkele organisaties en particulieren gereageerd. De reacties op het voorontwerp-PIP zijn beantwoord in de Reactienota en voor zover nodig verwerkt in het ontwerp-PIP en in het geactualiseerde inrichtingsplan. Op 31 oktober 2017 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met ontwerp-PIP Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, inclusief Reactienota en geactualiseerd inrichtingsplan.

Terinzagelegging ontwerp-PIP
Het ontwerp-PIP ligt van **21 november 2017 tot en met 2 januari 2018** ter inzage. In deze periode kunnen belanghebbenden een zienswijze indienen via Natura2000PIP@overijssel.nl onder vermelding van 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht en nummer 3877509'.

provincie Overijssel · gemeente Zwartewaterland · Zwolle · Landschap Overijssel · LTO Noord · Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu · staatsbosbeheer · Drents Overijsselse Delta waterschap

Meer weten over Natura 2000 Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht? Kijk ook op www.overijssel.nl/uiterwaardenzwartewatervecht.

post_16-11-2017

Reactienota voorontwerp provinciaal inpassingsplan (PIP)

Status: Ontwerp
IMRO-idn: NL.IMRO.9923.ipUiterwaardenZWV-on01/

De Reactienota op het voorontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) **Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht** is opgesteld door:

Zwolle

en:

provincie Overijssel | gemeente Zwartewaterland | Zwolle

In samenwerking met:

Landschap Overijssel | LTO NOORD | Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu | staatsbosbeheer | Drents Overijsselse Delta hoogheemraadschap

---

Samen economisch sterker, met de kracht van de natuur

Overijssel is prachtig om te wonen, werken en recreëren. De komende jaren werken we samen aan het behoud en herstel van kwetsbare natuur en realiseren we nieuwe kansen voor de economie. De natuur heeft te lijden onder effecten van industrie, verkeer en landbouw, terwijl nieuwe economische ontwikkelingen worden beperkt om de natuur niet verder te belasten. Bewoners, belangenorganisaties en overheid hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de kwaliteit van het leefgebied van dieren en planten te verbeteren, voor nu en in de toekomst. Met maatwerk maken we de natuur veerkrachtig en weerbaar tegen invloeden van buiten, waardoor weer nieuwe economische kansen ontstaan. Tegelijkertijd pakken we de oorzaken van de schadelijke effecten bij de bron aan. Waar nodig wordt de bestemming en/of het gebruik gewijzigd en planologisch vastgelegd in een ruimtelijk plan.

De maatregelen kunnen effect hebben op de gronden in de directe omgeving van de Natura 2000-gebieden. Samen met de grondeigenaren zorgen we voor een passende oplossing voor hun toekomst.

Meer informatie over Provinciale Inpassingsplannen Natura 2000?
Kijk ook op: www.overijssel.nl/natura2000pip

Of neem contact op via natura2000pip@overijssel.nl onder vermelding van het betreffende Natura 2000-gebied.

post_16-11-2017

Inhoudsopgave

1 Terinzagelegging voorontwerp provinciaal inpassingsplan (PIP) 4
1.1. Inleiding 4
1.2. Terinzagelegging 4
1.3. Leeswijzer 5
2 Beantwoording vooroverleg 3.1.1. Bro 6
3 Beantwoording inspraakreacties 11
4 Colofon 13

1 Terinzagelegging voorontwerp provinciaal inpassingsplan (PIP)

1.1. Inleiding

Gedeputeerde Staten hebben op 23 mei 2017 het inrichtingsplan voor het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht goedgekeurd. Het inrichtingsplan is een uitwerking van de maatregelen die nodig zijn om de natuurdoelen voor Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht te realiseren, zodat ruimte ontstaat voor economische ontwikkeling in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Deze natuurdoelen zijn vastgelegd in het Natura 2000-beheerplan en de PAS-gebiedsanalyse. De maatregelen bestaan in dit plangebied vooral uit het inrichten en beheren van gronden ten behoeve van Kievitsbloemhooilanden. Daarnaast worden geschikte locaties gezocht voor Hardhoutooibos en worden Blauwgraslanden hersteld. Rijkswaterstaat realiseert een nevengeul van het Zwarte Water.

De maatregelen die in een deel van de uiterwaarden van het Zwarte Water en de Vecht moeten worden uitgevoerd voor Natura 2000-doelen, kunnen gevolgen hebben voor de bestemming van gronden en/of het gebruik ervan. Op dit moment hebben veel gronden nog een bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur en landschap' waarbij het agrarisch gebruik de hoofdzaak is. Als de functie of het gebruik van de grond moet wijzigen om de natuurdoelen te halen, dan moet de bestemming of het gebruik ook worden gewijzigd naar een bestemming die die maatregelen mogelijk maakt. In zo'n nieuwe bestemming staat de natuur voorop en niet meer het agrarisch gebruik. Het provinciaal inpassingsplan (PIP) Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht zorgt dat deze nieuwe bestemming is vastgelegd. Zo kunnen op korte termijn maatregelen worden genomen om de natuur te versterken. Ook kan een volledige schadevergoeding worden uitgekeerd als de bestemming is gewijzigd van agrarisch naar natuur.
In de PAS wordt uitgegaan van een snelle realisatie van natuur, zodat op korte termijn voldoende ontwikkelingsruimte kan worden gecreëerd. Het voorliggende PIP is één van de instrumenten. Op dit moment worden nog gesprekken gevoerd over mogelijke grondaankoop en grondruil.

Het voorontwerp-PIP is een doorvertaling van het inrichtingsplan en is opgesteld door Provincie Overijssel en de gemeenten Zwartewaterland en Zwolle. Zij hebben dit gerealiseerd in nauwe samenwerking met Landschap Overijssel, LTO Noord, Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer en Waterschap Drents Overijsselse Delta.

1.2. Terinzagelegging

Het voorontwerp-PIP voor het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht heeft van 6 juni tot en met 17 juli 2017 ter inzage gelegen, zowel digitaal via www.overijssel.nl/uiterwaardenzwartewaterenvecht en www.ruimtelijkeplannen.nl als analoog op de volgende locaties:

- Gemeentehuis Zwartewaterland, Telvorenstraat 2, 8061 CB Hasselt
- Stadskantoor gemeente Zwolle, Lubeckplein 2, 8017 JZ Zwolle
- Provinciehuis Overijssel, Luttenbergstraat 2, 8012 EE Zwolle

post_16-11-2017

Tevens is dit voorontwerp-PIP i.v.m. het 3.1.1. Bro-overleg toegezonden aan de volgende partijen:

- Gemeente Zwolle
- Gemeente Zwartewaterland
- Landschap Overijssel
- Staatsbosbeheer
- LTO Noord
- Rijkswaterstaat
- Waterschap Drents Overijsselse Delta
- Enexis Netbeheer hoogspanning
- Tennet TSO
- Veiligheidsregio IJsselland
- Gasunie
- Vitens

Daarnaast is op 14 juni 2017 een inloopbijeenkomst georganiseerd.

Gedurende de termijn van terinzagelegging zijn er 5 inspraakreacties ontvangen en 4 vooroverlegreacties.

1.3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze Reactienota zijn de vooroverlegreacties per organisatie samengevat en beantwoord. Tevens is aangegeven in hoeverre deze reacties hebben geleid tot aanpassingen in het ontwerp PIP. In hoofdstuk 3 zijn de inspraakreacties samengevat en van antwoord voorzien. Ook hier is aangegeven of deze reacties aanleiding hebben gegeven tot wijzigingen. De inspraakreacties zijn geanonimiseerd.

2 Beantwoording vooroverleg 3.1.1. Bro

Nr.	Inspraakreactie	Reactie	Aanpassing nodig
1.	**Waterschap Drents Overijsselse Delta**		
1.1.	In de bestemming 'Waterstaat – Waterstaatkundige functie' wordt niet expliciet ingegaan op de te realiseren vegetatie en hoe die beheerd moet worden. Ooibos kan bijvoorbeeld ontstaan t.g.v. niet maaien of begrazen van bepaalde terreinen.	In het PIP wordt de bestemming met de daarbij behorende regels vastgelegd. Die maken de gewenste maatregelen mogelijk. De regels van het PIP bepalen echter niet of, hoe en wanneer maatregelen worden genomen. De te realiseren vegetatie en het beheer daarvan zijn dan ook geen onderwerp van het ruimtelijk plan. Hiervoor wordt verwezen naar het inrichtingsplan, dat als bijlage bij de regels van het PIP is opgenomen.	Geen aanpassing
1.2.	In de bestemming 'Natuur' mist het eerdere advies over de aanleg van hardhoutooibos en doorstroombaarheid van de Vecht. Het zoekgebied voor hardhoutooibos is op het eerste gezicht niet gunstig gelegen en nog erg groot.	In het voorontwerp-PIP is nog geen bestemming 'Bos' opgenomen. Tijdens de voorontwerpfase was het onderzoek naar de meest geschikte locatie van hardhoutooibos nog gaande. De mogelijke locaties voor hardhoutooibos zijn daarom als zoeklocaties opgenomen in het voorontwerp-PIP. Het onderzoek omvatte ook de doorstroombaarheid van de Vecht. Bij het onderzoek is het eerdere advies betrokken. Tevens heeft er veelvuldig afstemming met het waterschap en Rijkswaterstaat plaatsgevonden. Inmiddels is het onderzoek afgerond en zijn de resultaten hiervan verwerkt in het ontwerp-PIP. De meest geschikte locatie bevindt zich in deelgebied 6 en heeft de bestemming 'Bos' gekregen. De overige zoeklocaties zijn vervallen en behouden hun oorspronkelijke bestemming. Het onderzoek is opgenomen als bijlage bij de toelichting van het PIP.	Vervallen zoekgebieden terugbestemmen naar 'Agrarisch met waarden – Natuur en landschap' of 'Natuur' Locatie in deelgebied 6 bestemmen als 'Bos' Zie **paragraaf 4.3.3** van de toelichting, **artikel 4** van de regels en de verbeelding

post_16-11-2017

1.3.	In de toelichting (paragraaf 2.3.6.) wordt het Deltaprogramma genoemd. Er wordt niet ingegaan op de programmering van de relevante hoogwaterbeschermingsprojecten (HWBP), voor zover er raakvlakken zijn en wat dat betekent voor dit PIP.	In hoofdstuk 2 van de toelichting komt het algemene beleidskader aan de orde. De vertaalslag naar wat dit betekent voor het PIP wordt in hoofdstuk 4 gemaakt. De waterparagraaf in hoofdstuk 4 is herschreven naar aanleiding van de watertoets door het waterschap. Het PIP voorziet in een langere inundatieduur door het wijzigen van de bemaling. Dergelijke wijzigingen hebben geen invloed op de bij HWBP-projecten relevante faalmechanismen. Op de voor de dijk maatgevende momenten stond het land al onder water. Dat feit verandert niet door dit PIP, alleen de duur verandert. Voor de POV Vecht is de voorverkenning vrijwel afgerond. Voor Vecht-Noord en -Zuid start in het najaar van 2018 de verkenning. Mogelijke maatregelen voor dijkversterking komen niet eerder dan 2019 in beeld. Realisatie van eventuele maatregelen zal niet eerder starten dan in 2023. Tegen zijn de Natura 2000-maatregelen uit dit PIP al afgerond. Daarmee is er geen reden of mogelijkheid om nu al rekening te houden met mogelijke maatregelen van uit de dijkversterking.	Herschrijven waterparagraaf Zie **paragraaf 4.3** van de toelichting
1.4.	In de toelichting (paragraaf 2.5.2.) wordt het waterschap Reest en Wieden nog aangehaald.	Dit is aangepast.	Naamgeving corrigeren Zie **paragraaf 2.5.2** van de toelichting
1.5.	In de toelichting (paragraaf 2.5.3.) moet naast de Keur, Algemene Regels en Beleidsregels ook de Legger (verbeelding van de beschermingszones: waar liggen de te beschermen werken en de beschermingszones) worden opgenomen, en die in een kaartje opnemen.	Dit is aangepast.	Aanvullen en kaartje toevoegen Zie **paragraaf 2.5.3 en 2.5.4** van de toelichting
1.6.	De conclusie in paragraaf 2.5.4. in de toelichting mag alleen gaan over het feit of het past binnen het beleid. In paragraaf 4.3. is het watertoetsproces aan de orde.	Dit is aangepast.	Conclusie herschrijven Zie **paragraaf 2.5.4 en 4.3** van de toelichting
1.7.	In paragraaf 4.3.2. moet het specifieke wateradvies, n.a.v. de digitale watertoets, worden toegevoegd.	Dit is aangepast. Het wateradvies van 19 april 2017 is opgenomen als bijlage bij de toelichting.	Wateradvies toevoegen Zie **paragraaf 4.3.2** en de bijlagen van de toelichting

1.8.	In paragraaf 4.3.3. van de toelichting, onderdeel Waterveiligheid, moet het overstromingsrisico van de uiterwaarden worden verwijderd; overstromingsrisico geldt voor binnendijksgebieden en niet voor buitendijksgebieden.	Dit is aangepast.	Overstromingsrisico uiterwaarden verwijderen Zie **paragraaf 2.5.4 en 4.3** van de toelichting
1.9.	Neem in de toelichting (paragraaf 4.3.3.) een kaartje op met de primaire waterkeringen en hun beschermingszones.	In hoofdstuk 2 is een paragraaf opgenomen over de legger voor primaire en regionale waterkeringen. Tevens zijn de primaire waterkeringen opgenomen op de verbeelding als bestemming 'Waterstaat - Waterstaatkundige functie'.	Kaartje toevoegen Zie **paragraaf 2.5.4** van de toelichting
1.10.	In de conclusie in paragraaf 4.3.3. van de toelichting kan pas een positief wateradvies van het waterschap worden opgenomen als het waterschap de waterparagraaf positief beoordeeld heeft.	De waterparagraaf in hoofdstuk 4 is herschreven naar aanleiding van de watertoets door het waterschap.	Conclusie **paragraaf 4.3** aanpassen Zie **paragraaf 4.3** van de toelichting
2.	**Rijkswaterstaat**		
2.1.	In het plan is de Waterstaatkundige functie goed opgenomen om de waterstaatkundige belangen te behartigen. Afzonderlijk hiervan is nog een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Die maakt het mogelijk dat de gemeente bij onderdelen van het gebied de bestemming Agrarisch met Waarden en Natuur wijzigt in Bos. Verzoek om bij de wijzigingsbevoegdheid op te nemen dat de waterbeheerder om advies wordt gevraagd.	Ten tijde van het voorontwerp-PIP was het onderzoek naar de meest geschikte locatie van hardhoutooibos nog gaande. De mogelijke locaties voor hardhoutooibos zijn daarom als zoeklocaties met een wijzigingsbevoegdheid opgenomen in het voorontwerp-PIP. Inmiddels is het onderzoek afgerond en zijn de resultaten hiervan verwerkt in het ontwerp-PIP. De meest geschikte locatie heeft de bestemming 'Bos' gekregen. De overige zoeklocaties inclusief de wijzigingsbevoegdheid zijn vervallen en behouden hun oorspronkelijke bestemming. Tevens is in de dubbelbestemmingen 'Waterstaat - Waterkering' en 'Waterstaat - Waterstaatkundige functie' en de aanduiding 'vrijwaringszone - dijk' aangegeven dat er bij een omgevingsvergunning de waterstaatsbeheerder om advies moet worden gevraagd. Zie ook het antwoord op de vooroverlegreactie van waterschap Drents Overijsselse Delta, 1.2.	Vervallen zoekgebieden terugbestemmen naar 'Agrarisch met waarden - Natuur en landschap' of 'Natuur' Locatie in deelgebied 6 bestemmen als 'Bos' Zie **paragraaf 4.3.3** van de toelichting, **artikelen 4, 9.3.2, 10.3.2 en 13.3** van de regels en de verbeelding

post_16-11-2017

2.2.	Verzoek om bij de waterstaatkundige functie op te nemen dat deze ook bestemd is voor het verkeer te water.	Dit is reeds geregeld in het PIP. Gronden met de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterstaatkundige functie' zijn mede bestemd voor de waterhuishouding en de aanleg, de verbetering en het onderhoud van de waterkeringen. Het verkeer te water is mogelijk gemaakt in de enkelbestemming 'Water'.	Geen aanpassing
2.3.	De hoogte van bouwwerken is beperkt tot 4 meter. Verzoek om dit te wijzigen in 10 meter voor scheepvaarttekens.	Dit is aangepast.	Bestemming waterstaatkundige functie aanpassen Zie **artikel 10.2.2**
3.	**LTO Noord**		
3.1.	Uit het PIP is niet duidelijk op te maken hoe het overgangsbeleid is geregeld voor de agrarische activiteiten. LTO Noord wil dat de gronden die op dit moment nog geen natuurgebied zijn hun oorspronkelijke agrarische bestemming behouden. LTO Noord vindt dat de bestemming van gronden pas kan wijzigen als de agrarische activiteiten daadwerkelijk zijn beëindigd. Met andere woorden: de bestemming moet volgen op de functie.	Vanwege de gezamenlijke afspraken uit het Programma Aanpak Stikstof (PAS) en de Overijsselse uitwerking via Samen Werkt Beter is het noodzakelijk dat de gronden binnen de zone 'Uitwerkingsgebied Ontwikkelopgave Natura 2000' tijdig beschikbaar komen voor de te treffen inrichtingsmaatregelen. Realisatie van de inrichtingsmaatregelen is derhalve niet vrijblijvend en dient voor de PAS maatregelen uiterlijk 1 juli 2021 gereed te zijn. Tijdige aanpassing van de bestemming is noodzakelijk om de maatregelen binnen de wettelijke termijnen te kunnen realiseren. Het beschikbaar krijgen van de benodigde gronden gebeurt zo veel mogelijk op basis van overeenkomsten. De schade als gevolg van de te nemen maatregelen wordt vergoed. Ook wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangen van de eigenaren door het maken van maatwerkafspraken, bijvoorbeeld over voortgezet gebruik. Tijdige realisatie van de maatregelen betekent dat de gronden uiterlijk 1 juli 2020, of zoveel eerder als met de eigenaar is overeengekomen, voor realisatie beschikbaar dienen te zijn. In overleg met LTO Noord zal het overgangsrecht op basis van deze vooroverlegreactie worden aangepast naar 1 juli 2020.	Aanpassen datum overgangsrecht naar 1 juli 2020 Zie **hoofdstuk 5** van de toelichting en **artikel 18** van de regels

4.	**Enexis**		
4.1	Enexis heeft een aantal potentiële knelpunten in kaart gebracht. Het gaat om: Inrichtingsplan 2 Vecht Benoorden A28 (knelpunt t.b.v. Middenspanning) - tek. Nr. 000030120034-E-M-1	Op de aangegeven locatie van de kabels en leidingen vinden **geen** graaf- of inrichtingswerkzaamheden plaats.	Geen aanpassing
4.2	Inrichtingsplan 2 Vecht Benoorden A28 (knelpunt t.b.v. laagspanning) - tek. Nr. 000030120034-E-L-O-1	Op de aangegeven locatie van de kabels en leidingen vinden **geen** graaf- of inrichtingswerkzaamheden plaats.	Geen aanpassing
4.3	Inrichtingsplan 4 Genne Oost (knelpunt t.b.v. laagspanning) - tek. Nr. 000030120034-E-L-O-3	Op de aangegeven locatie van de kabels en leidingen vinden **geen** graaf- of inrichtingswerkzaamheden plaats.	Geen aanpassing
4.4	Inrichtingsplan 5 West van Holten (knelpunt t.b.v. lagedruk gas)	Op de aangegeven locatie van de kabels en leidingen vinden **geen** graaf- of inrichtingswerkzaamheden plaats.	Geen aanpassing
4.5	Inrichtingsplan 6 Genne Overwater (knelpunt t.b.v. laagspanning) - tek. Nr. 000030120034-E-L-O-4	Op de aangegeven locatie van de kabels en leidingen vinden **geen** graaf- of inrichtingswerkzaamheden plaats.	Geen aanpassing
4.6	Inrichtingsplan 9 Roebollige hoek (knelpunt tbv middenspanning)	In het deelgebied wordt een klepduiker aangepast. Voor het overige vinden er **geen** graafwerkzaamheden plaats. Tijdens de detailuitwerking van de werkzaamheden wordt indien nodig rekening gehouden met de aanwezigheid van kabels en leidingen.	Geen aanpassing
4.7	Inrichtingsplan 10 veldiger buitenlanden zuid (knelpunt tbv laagspanning) – tek. Nr. 000030120034-E-L-O-7	Ten zuiden van de stroomaanvoer naar het gemaal wordt een poel opgeschoond. Tijdens de uitvoering van het werk dient rekening gehouden te worden met de stroomaanvoer. Het gaat uitsluitend om opschonen van de poel en niet om uitbreiden.	Geen aanpassing

post_16-11-2017

3 Beantwoording inspraakreacties

Nr.	Inspraakreactie	Reactie	Aanpassing nodig
1.	**Indiener 1**		
1.1.	Indiener 1 wil dat de in de inspraakreactie genoemde gronden van zijn cliënt worden opgenomen in het Natuurnetwerk dan wel definitief bestempeld worden als ooibos.	De bestemming 'Natuur' is in het ontwerp-PIP toegekend aan alle buitendijks gelegen gronden van het betreffende bedrijf.	Betreffende gronden bestemmen tot 'Natuur' Zie de verbeelding
2.	**Indiener 2**		
2.1.	Indiener 2 verzoekt het PIP aan te passen zoals afgesproken. Achterzijde van het perceel wordt omgevormd naar de bestemming 'Natuur' en de huiszijde blijft de bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur en landschap' met de opmerking dat de erfbestemming t.z.t. naar achteren kan worden verplaatst.	De bestemming van de achterzijde van het perceel wordt in het ontwerp-PIP gewijzigd naar 'Natuur'. De voorzijde behoudt de vigerende bestemming. In dit PIP worden geen (wijzigingen van) erfbestemmingen opgenomen. Hiervoor zal te zijner tijd een bestemmingswijziging moeten plaatsvinden door de gemeente. Vanuit het natuurbelang kunnen wij al wel aangeven dat er geen bezwaar is tegen het wijzigen van de erfbestemming.	Betreffende gronden bestemmen tot 'Natuur' Zie de verbeelding

3.	**Indiener 3**		
3.1.	Indiener 3 meldt dat zijn genoemde perceel binnen het Natuurnetwerk Nederland wordt begrensd en de bestemming 'Natuur' krijgt. Dit is in strijd met de overdrachtsakte van het perceel. Indiener 3 wil de bestemming agrarisch grasland zonder enige beperking houden, zodat hij de gronden kan gebruiken als normaal grasland en dan mag de bedrijfsvoering niet gehinderd worden door ganzen, een slechte waterhuishouding en niet (of met lagere normen) meetellen voor de mestwetgeving.	Uw perceel ligt in de begrenzing van het 'Uitwerkingsgebied Ontwikkelopgave Natura 2000' en krijgt een natuurfunctie. Om te borgen dat deze functie duurzaam in stand wordt gehouden wordt de bestemming gewijzigd. Vanwege de gezamenlijke afspraken uit het Programma Aanpak Stikstof (PAS) en de Overijsselse uitwerking via Samen Werkt Beter is het noodzakelijk dat de gronden binnen de zone 'Uitwerkingsgebied Ontwikkelopgave Natura 2000' tijdig beschikbaar komen voor de te treffen inrichtingsmaatregelen. Realisatie van de inrichtingsmaatregelen is derhalve niet vrijblijvend en dient voor de PAS maatregelen uiterlijk 1 juli 2021 gereed te zijn. Tijdige aanpassing van de bestemming is noodzakelijk om de maatregelen binnen de wettelijke termijnen te kunnen realiseren. Op grond van het door Gedeputeerde Staten van Overijssel op 23 mei 2017 vastgestelde inrichtingsplan dient het perceel te worden ingericht en beheerd voor kievitsbloemhooiland. Inrichting ten behoeve van de natuurdoelen is tevens nodig om voor de omliggende percelen het waterbeheer op de natuurdoelen te kunnen afstemmen. U wordt schadeloos gesteld voor wat betreft de vermogensderving, eventuele inkomensschade en eventuele bijkomende schaden. Zie ook antwoord LTO Noord 3.1 in hoofdstuk 2.	Geen aanpassing
4.	**Indiener 4**		
4.1.	Indiener 4 wil geen natuurbestemming op zijn grond, zolang er geen compensatie is.	Zie antwoord bij indiener 3. Zie verder ook ons antwoord op de reactie van LTO in hoofdstuk 2.	Geen aanpassing
5.	**Indiener 5**		
5.1.	Indiener 5 wil dat het PIP wordt aangepast, zodat de huiskavel de agrarische bestemming behoudt (conform afspraak met de provincie Overijssel) en de overige grond als natuur wordt bestemd. Deze overige grond is onlangs aan de provincie verkocht.	De bestemmingen 'Natuur' en 'Agrarisch met waarden - Natuur en landschap' zijn in het ontwerp-PIP aangepast conform de eerder gemaakte afspraken.	Betreffende gronden bestemmen tot 'Natuur' en 'Agrarisch met waarden - Natuur en landschap' Zie de verbeelding

post_16-11-2017

4 Colofon

Dit plan is opgesteld door gemeente Zwolle en:
- Provincie Overijssel, bestuurlijk trekker
- Gemeente Zwartewaterland
- Gemeente Zwolle

In samenwerking met:
- LTO-Noord
- Landschap Overijssel
- Staatsbosbeheer
- Waterschap Drents Overijsselse Delta

Uitgave:
provincie Overijssel

IDN IMRO:
NL.IMRO.9923.ipUiterwaardenZWV-on01

Datum:
oktober 2017

Auteur:
gemeente Zwolle

Inlichtingen bij:
Contactpersoon: Annemieke Delnaay
Telefoon: 038 499 74 55
Email: natura2000pip@overijssel.nl
Onder vermelding van: Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

Kijk ook op: www.overijssel.nl/natura2000pip

Adresgegevens
Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

post_16-11-2017

Samenvatting Ontwikkelopgave Natura 2000/PAS

- Stand van zaken Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht -

Ontwikkelopgave Natura 2000
Een groot deel van de gebieden met veel natuurwaarden in Overijssel is te vinden in de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). In en nabij de Natura 2000-gebieden ligt een complexe opgave. De provincie Overijssel neemt in opdracht van het Rijk en Europa maatregelen om in deze gebieden de natuurwaarden te herstellen en te versterken, waardoor economische ontwikkelingsruimte ontstaat. Binnen een termijn van 6 jaar na invoering van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) op 1 juli 2015 moet ongeveer 80% van deze doelen zijn gerealiseerd. Dit vraagt een efficiënte en effectieve aanpak waarbij het gebiedsproces, ruimtelijke plannen, vergunningverlening en procedures van overheden, zoals provincie, gemeenten en waterschappen goed op elkaar zijn afgestemd.

Provinciaal Inpassingsplan
De maatregelen kunnen gevolgen hebben voor de bestemming van gronden en/of het gebruik ervan. In die gevallen is de bestemming of het gebruik gewijzigd en in het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) vastgelegd. Percelen waar geen maatregelen getroffen worden of waar na uitvoering van de maatregelen de functie landbouw gehandhaafd kan blijven worden uit het NNN gehaald.

Op basis van de reacties van de gemeenten hebben Gedeputeerde Staten op 27 september 2016 besloten om in samenwerking met de betrokken gemeenten en bestuurlijk trekkers voor 16 Natura 2000-(deel)gebieden een PIP voor te bereiden. Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht is één van deze gebieden.

Natura 2000 Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
Het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht ligt in de gemeenten Zwartewaterland en Zwolle. De Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht betreffen het geheel aan uiterwaarden ten noorden van Zwolle waar de Overijsselse Vecht samenstroomt met het Zwarte Water. Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht is aangewezen als Natura 2000-gebied vanwege de zeldzame kievitsbloemhooilanden. Daarnaast zijn in dit gebied hardhoutooibosjes en relicten van blauwgraslanden te vinden.

(Herstel)maatregelen
De maatregelen voor het herstellen en versterken van de natuur in de Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht zijn uitgewerkt in het inrichtingsplan van dit Natura 2000-gebied. De maatregelen bestaan vooral uit aangepast beheer van de Kievitsbloemhooilanden. Daarnaast wordt 4 hectare droog hardhoutooibos ontwikkeld in deelgebied 6 Genne Overwater. In dit deelgebied wordt een nevengeul van het Zwarte Water gerealiseerd door Rijkswaterstaat in het kader van de Kaderrichtlijn Water (KRW), die tevens bijdraagt aan de Natura 2000/PAS-opgave. De andere zoekgebieden voor hardhoutooibos bleken na onderzoek minder geschikt en behouden hun oorspronkelijke bestemming (veelal landbouw). Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met het Waterschap Drents Overijsselse Delta en Rijkswaterstaat.

Beschikbaarheid van gronden
Enkele grondeigenaren in het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht hebben gronden te koop aangeboden en anderen hebben voorgesteld om maatregelen zelf uit te voeren (particuliere realisatie). Hierdoor komen gronden beschikbaar voor de inrichting van natuur en ruilgrond.

Stand van zaken
Het inrichtingsplan en voorontwerp-PIP zijn op 23 mei 2017 vastgesteld. Vervolgens heeft het voorontwerp-PIP gedurende zes weken ter inzage gelegen. In totaal zijn er 5 inspraakreacties ontvangen en 4 vooroverleg-reacties. De resultaten hiervan zijn verwerkt in een Reactienota en voor zover nodig verwerkt in het inrichtingsplan en het ontwerp-PIP.

Op 31 oktober 2017 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met:
- het ontwerp-PIP Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, inclusief de Reactienota
- het geactualiseerde inrichtingsplan
- de terinzagelegging van het ontwerp-PIP Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

De formele publicatie van dit besluit vindt plaats op 15 november 2017 in de Staatscourant, het Provinciaal Blad, de Gemeentebladen en lokale huis-aan-huis-bladen.

Terinzagelegging ontwerp-PIP
Het ontwerp-PIP ligt van **21 november 2017 tot en met 2 januari 2018** ter inzage. Gedurende deze periode is het ontwerp-PIP digitaal beschikbaar via www.overijssel.nl/uiterwaardenzwartewatervecht en in hardcopy bij het provinciehuis Overijssel en de gemeentehuizen van Zwolle en Zwartewaterland. In deze periode kan een ieder een zienswijze indienen via Natura2000PIP@overijssel.nl onder vermelding van 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, nummer 3877509'.

Informeren grondeigenaren
De betrokken grondeigenaren informeren wij vóór de formele publicatie via een nieuwsbrief. Als zij meer willen weten wat de besluitvorming betekent voor hen, kunnen zij gebruik maken van een keukentafelgesprek. Zij kunnen dit aanvragen bij de projectleider Vincent Klijnsma. Hij zal waar wenselijk samen met een betrokkene van de gemeente het ontwerp en de inspraakmogelijkheden toelichten.

In een eerder stadium zijn grondeigenaren en andere belangstellenden en belanghebbenden geïnformeerd via de nieuwsbrief die met regelmaat wordt verzonden en via www.overijssel.nl/uiterwaardenzwartewatervecht beschikbaar wordt gesteld. Daarnaast hebben er twee informatiebijeenkomsten plaatsgevonden:
- 16 november 2016: over het concept ontwerp-inrichtingsplan, in Hotel Zwartewaterland, te Zwartsluis
- 14 juni 2017: over het voorontwerp-PIP, op het gemeentehuis Zwartewaterland, te Hasselt

Horen gemeenteraden
Op 21 april 2017 heeft het projectteam een veldbezoek georganiseerd voor de gemeenteraden en colleges van Zwartewaterland en Zwolle. Tijdens dit veldbezoek is een toelichting gegeven op de Ontwikkelopgave Natura 2000 en het Programma Aanpak Stikstof (PAS) en wat dat betekent voor het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Ook is de besluitvorming rondom de ruimtelijke planvorming en inspraak toegelicht.

Na instemming met het geactualiseerde inrichtingsplan en het ontwerp-PIP door Gedeputeerde Staten, is het ontwerp-PIP voorgelegd aan de gemeenteraden. De gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld om hun advies of zienswijze in te dienen op de plannen tijdens de periode van terinzagelegging van het ontwerp-PIP. Het horen van de gemeenteraden vindt plaats tijdens de raadsvergaderingen in december 2017.

Informatiebijeenkomst Natura 2000 Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
Op woensdag 29 november 2017 wordt een informatiebijeenkomst georganiseerd. De inloopbijeenkomst is bestemd voor grondeigenaren in en nabij Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, Colleges B&W en gemeenteraden Zwartewaterland en Zwolle, Algemeen en Dagelijks Bestuur waterschap Drents Overijsselse Delta, Rijkswaterstaat, Provinciale Staten en overige belanghebbenden en belangstellenden.

Datum:	29 november 2017
Tijd:	15.00 - 21.00 uur
Locatie:	Gemeentehuis Zwartewaterland (Telvorenstraat 2, 8061 CB HASSELT)

Vervolg
De zienswijzen worden beantwoord in de Nota van Antwoord en waar nodig verwerkt in het definitieve PIP. De vaststelling van het definitieve PIP en de Nota van Antwoord is een verantwoordelijkheid van Provinciale Staten.

Meer informatie?
Meer informatie over de terinzagelegging vindt u op www.overijssel.nl/uiterwaardenzwartewatervecht. Meer weten over ruimtelijke planvorming en vergunningen Natura 2000? Kijk voor de laatste stand van zaken op www.overijssel.nl/natura2000procedures.

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	41066
Onderwerp	Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 28-11-2017

besluit:

1. kennis te nemen van het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht;
2. gedeputeerde staten door middel van de bijgevoegde brief te laten weten de zorgvuldige aanpak in dit proces te waarderen en de verwachting uit te spreken dat deze zorgvuldigheid voortgezet zal worden in het verdere verloop van dit proces.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Toekomst samenwerking WRA - Wezo
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Pluim, Gerben
medeopstellers	Lenthe, Tineke van (3270)
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Toekomst samenwerking WRA - Wezo Bijlage: Adviesrapport 'Toekomst WRA - Wezo' Bijlage: Inspraaktekst Mevr. F. Van Munster - Wezo ondernemingsraad - Toekomst samenwerking WRA - Wezo Bijlage: Korte terugblik debatronde d.d. 04-12-2017- Toekomst samenwerking WRA - Wezo Bijlage: 2017-12-18 AM13-1 Stop doorontwikkeling naar publiek-private samenwerking Bijlage: 2017-12-18 M13-2 Behoud volwaardig eigen fysiek werkbedrijf Bijlage: 2017-12-18 M13-3 Perspectief Wezo gebouw Lingestraat Bijlage: 2017-12-18 M13-4 Stop werken zonder Loon Bijlage: 2017-12-18 M13-5 Werken wordt beloond met fatsoenlijk loon Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Toekomst samenwerking WRA-Wezo

Voorgesteld besluit raad

1. Kennis te nemen van het voorgenomen besluit van het college om:

- In te stemmen met het voornemen om de samenwerking tussen WRA en Wezo te ontwikkelen tot één effectieve uitvoeringsorganisatie voor de sociale werkvoorziening en de Participatiewet
- Te kiezen voor een besturingsmodel ‘publiek via privaat’ met als rechtsvorm een BV waarvan de gemeente enig aandeelhouder is;
- Te kiezen voor doorontwikkeling van de gemeentelijke BV naar een publiek - private samenwerking;

2. Wensen en bedenkingen mee te geven aan het college ten behoeve van definitieve besluitvorming

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 7 november 2017

Openbaar

Onderwerp	Toekomst samenwerking WRA - Wezo
Versienummer	1.2
Portefeuillehouder	E. Meijerink/ J. Brink
Informant	T. van Lenthe / G. Pluim
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS
Telefoon	06-23007978
Email	G.Pluim@zwolle.nl
Bijlagen	1. Adviesrapport 'Toekomst WRA - Wezo'

De raad wordt voorgesteld:

1 Kennis te nemen van het voorgenomen besluit van het college om:
   - In te stemmen met het voornemen om de samenwerking tussen WRA en Wezo te ontwikkelen tot één effectieve uitvoeringsorganisatie voor de sociale werkvoorziening en de Participatiewet;
   - Te kiezen voor een besturingsmodel ‘publiek via privaat’ met als rechtsvorm een BV waarvan de gemeente enig aandeelhouder is;
   - Te kiezen voor doorontwikkeling van de gemeentelijke BV naar een publiek - private samenwerking;
2 Wensen en bedenkingen mee te geven aan het college ten behoeve van definitieve besluitvorming

Datum 7 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Eén van de doelen van de gemeente Zwolle is dat alle inwoners mee kunnen doen in de samenleving. Bij voorkeur via betaald werk, maar als dat niet kan is bijvoorbeeld vrijwilligerswerk een goed alternatief. Zwolle onderkent daarom in haar perspectiefnota 2017-2020 het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt als één van de drie grote maatschappelijke thema's. Dit thema is uitgewerkt in de notitie 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt', die in maart 2017 door de gemeenteraad is vastgesteld. Doel is dat we gezamenlijk met werkgevers en onderwijs werken aan een arbeidsmarkt waarin iedere inwoner van Zwolle naar vermogen mee kan doen. In de uitvoering van de Participatiewet werken de afdeling Werk, Re-integratie en Arbeidsparticipatie (WRA) en sw- bedrijf Wezo NV vanaf 2015 samen in een netwerkorganisatie en leveren gezamenlijk een bijdrage aan het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt in de regio Zwolle. Voor een toekomstbestendige samenwerking is het noodzakelijk dat een volgende stap wordt gezet in de samenwerking. Zo kunnen we naar verwachting nog meer inwoners een kans bieden op een passende werkplek en tegelijkertijd zorgen dat bedrijven beschikken over voldoende gekwalificeerd personeel. Daarnaast vormen we een betrouwbaar vangnet voor inwoners die (nog) niet regulier kunnen werken.

Proces totstandkoming adviesrapport
We zien het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt als een opgave die we in samenwerking met partners in de stad en de regio vormgeven. Het adviesrapport is daarom tot stand gekomen in nauwe samenwerking met stakeholders in de stad en de regio. In de aanloop naar de beleidsnotitie 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt' is uitgebreid met werkgevers gesproken. In de voorbereiding op het opstellen van dit advies is een grondige stakeholderanalyse gemaakt en is met verschillende stakeholders gesproken over de gewenste toekomstrichting. Medewerkers van zowel WRA als Wezo zijn tijdens het proces periodiek geïnformeerd. Dit geldt ook voor de ondernemingsraden van de gemeente Zwolle en Wezo NV. Zij hebben adviesrecht in de fase van uitwerking van de plannen. Tenslotte zijn de RvC en de Participatieraad geconsulteerd. De Participatieraad zal in deze fase van het proces geen advies uitbrengen maar zal dit doen bij de verdere uitwerking van het inrichtingsplan.

Beoogd effect
Het beoogde effect is om te komen tot één effectieve organisatie voor de uitvoering van de sociale werkvoorziening (oude stijl) en de Participatiewet waarbij inwoners optimaal ondersteund worden in het vinden en behouden van werk. In samenwerking, en waar mogelijk in gezamenlijke verantwoordelijkheid, met werkgevers en onderwijspartners realiseren we een inclusieve arbeidsmarkt waarin elke inwoner meedoet naar vermogen.

Argumenten
1.1 De huidige gezamenlijke aanpak biedt een basis voor de toekomstige ontwikkelingen
De samenwerking tussen WRA en Wezo heeft in de afgelopen jaren geleidelijk meer vorm en inhoud gekregen. Uitgangspunt is één dienstverlening voor alle inwoners van de gemeente Zwolle die onder de Participatiewet of de Wet sociale werkvoorziening vallen. Afdeling WRA en Wezo NV hebben een gezamenlijke aanpak ontwikkeld onder de noemer 'Zwolle aan de slag'. Deze werkwijze levert een belangrijke bijdrage aan de doelstelling om te komen tot een inclusieve arbeidsmarkt in de regio. De aanpak is nog volop in ontwikkeling maar biedt voldoende basis om verder te ontwikkelen en een bijdrage te leveren aan het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt. Er wordt gewerkt in brancheteams waardoor gerichter kan worden aangesloten bij de vraag van de werkgever en regionaal effectiever kan worden samengewerkt. Om kandidaten 'arbeidsfit' te maken richten we ons op het

aanleren van werknemersvaardigheden waarna inwoners via leren en werken naar een zo reguliere mogelijke werkplek worden bemiddeld. Er wordt intensiever samengewerkt met onderwijspartners (waaronder het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs), werkgevers en het sociaal wijkteam Deze gezamenlijke werkwijze vormt het vertrekpunt voor de toekomstige samenwerking. Speerpunten zijn het zorgen voor arbeidsfitte kandidaten en het ondersteunen van werkgevers en sociale ondernemingen bij het in dienst nemen en houden van de doelgroep van de Participatiewet. . Eén van de landelijke doelstellingen is het transparant in beeld brengen van de doelgroep met een arbeidsbeperking zodat er sneller en gerichter een match kan worden gemaakt met werkgevers. De regio Zwolle loopt hierin voorop. De uitstroom van januari t/m augustus 2017 laat een stijging zien van ruim 20% ten opzichte van dezelfde periode in 2016.[1] Dit zijn resultaten die de meerwaarde van de gezamenlijke aanpak laten zien en perspectief bieden voor de toekomst.

1.2 Om de samenwerking te verstevigen is een verdere ontwikkeling nodig
Het gegeven dat er op dit moment sprake is van twee afzonderlijke structuren (een gemeentelijke afdeling en een NV) zorgt ervoor dat de samenwerking nog niet optimaal tot haar recht komt. De profilering naar onze partners is onvoldoende helder. We willen een betrouwbare en herkenbare partner zijn in de regio. De gemeente voert weliswaar een belangrijk deel van de Participatiewet zelf uit, maar alleen een intensieve samenwerking met onze partners, waaronder werkgevers en onderwijs, zorgt voor een goed resultaat. Onze partners hebben baat bij een eenduidige aanpak waarbij in regionaal verband wordt samengewerkt.

Afwegingen

In de bijgevoegde adviesnotitie is een afweging gemaakt tussen verschillende mogelijke toekomstscenario's. Deze afweging is gemaakt op basis van een toetsingskader dat de volgende onderdelen bevat:

- In hoeverre past het toekomstige model in het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt, waarvoor de uitgangspunten in een eerder stadium door de raad zijn vastgesteld?
- Wat zijn de gevolgen voor scheiding van verantwoordelijkheden, transparantie, zeggenschap en aansturing?
- Wat zijn de gevolgen voor het adaptief en innovatief vermogen van de uitvoeringsorganisatie?
- Wat is de invloed op de samenwerking met partners in de stad en de regio?
- Wat zijn de gevolgen voor het ondernemerschap en de slagvaardigheid van de organisatie?
- In hoeverre is het gekozen scenario toekomstbestendig, in het licht van landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen?

Vervolgens zijn de scenario's van een volledig publieke uitvoering, een volledig private uitvoering, een publiek-private uitvoering en een variant 'publiek via privaat' afgezet tegen de criteria in het toetsingskader. Op hoofdlijnen is het volgende geconcludeerd:

- Een ***volledig publieke variant*** past minder bij de ontwikkeling naar een inclusieve arbeidsmarkt. De nieuwe organisatie opereert in een dynamisch en snel veranderend speelveld met onderwijs en ondernemers. Dit vraagt om een wendbare en slagvaardige uitvoeringsorganisatie met een herkenbaar profiel in de regio. In het licht van de wens van onze partners om te komen tot verdergaande publiek-private samenwerking wordt een volledig publieke variant eerder gezien als een stap terug dan een vlucht naar voren.

[1] Veel plaatsingen zijn gerealiseerd in samenwerking met nieuw gevestigde bedrijven zoals Zara, Primark, IKEA en Hudsons Bay. In nauwe samenwerking tussen WRA en UWV zijn hier regionaal 225 werkzoekenden geplaatst. Bij Hornbach zijn recent 90 kandidaten uitgenodigd waarvan de helft een vervolggesprek heeft.

- Een ***volledig private variant*** betekent het op afstand zetten van de uitvoering van delen van de Participatiewet. Dit terwijl de uitvoering nu nog volledig publiek is ingericht. Op het gebied van sturing is er sprake van een zakelijke relatie tussen opdrachtgever (gemeente) en uitvoerder. Een volledig private uitvoering betekent een grote verandering ten opzichte van de huidige situatie en is met veel onzekerheden omgeven. De gemeente kiest er op dit moment bewust voor zelf een belangrijk deel van de uitvoering voor haar rekening te nemen. Daarnaast is het de vraag of er private partijen zijn die de volledige uitvoering van deze taken willen overnemen, en zo ja, tegen welke voorwaarden. Een volledig private uitvoering is daarom als niet passend en niet wenselijk beoordeeld.

Voor een volledig overzicht van de afwegingen verwijzen we u naar het bijgevoegde adviesrapport.

Op basis van de afwegingen, zoals hierboven en in het bijgevoegde adviesrapport zijn toegelicht, komen we tot de volgende voorkeursroute:

Ontwikkeling van een variant 'publiek via privaat' naar een publiek-private samenwerking

1.3 Een publiek – private samenwerking past bij de beleidsmatige doelstelling om, met partners in de stad en de regio, te werken aan een inclusieve arbeidsmarkt en hierin toe te werken naar een gedeeld eigenaarschap.

Nog niet elke inwoner van Zwolle heeft een passende plek op de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd hebben werkgevers de beschikbare arbeidscapaciteit hard nodig om aan de groeiende vraag in de markt te kunnen voldoen. Uiteindelijk streven we naar een inclusieve arbeidsmarkt. De kaders hiervoor zijn vastgelegd in de notitie 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt'. In deze notitie is onder meer gesteld dat we de werkevers 'aan kop' zetten en streven naar een intensieve samenwerking met partners in de stad en de regio; we zien het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt als een gezamenlijke en gedeelde doelstelling. Deze publiek – private samenwerking komt optimaal tot haar recht als er zowel in samenwerking als in structuur sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid, en waar mogelijk een gedeeld eigenaarschap. De uitvoering van de Participatiewet is primair een publieke taak. Eén van de uitgangspunten van de Participatiewet is echter dat overheid, werkgevers en onderwijs gezamenlijk optrekken bij het bijeenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. De komende jaren is er in veel sectoren sprake van personeelstekorten. Naar verwachting is alle arbeidscapaciteit nodig om aan de personeelsvraag van bedrijven te kunnen voldoen. Dit geldt ook voor inwoners die nu (nog) niet betaald werken, waaronder inwoners met een arbeidsbeperking. Door vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid een sluitende keten te realiseren van in- door- en uitstroom op de arbeidsmarkt kunnen we vraag en aanbod beter op elkaar laten aansluiten. De manier waarop publiek-private samenwerking zich verder ontwikkelt is een vraagstuk voor de komende jaren, maar de richting is duidelijk. We zien dat werkgevers en onderwijs in toenemende mate de samenwerking zoeken, deels vanuit maatschappelijke verantwoordelijkheid maar ook vanuit de noodzaak om op termijn over voldoende gekwalificeerd personeel te beschikken. We hebben daarom vertrouwen in de verdere ontwikkeling van deze samenwerking.

1.4. Het realiseren van een publiek – private samenwerking heeft tijd nodig

In gesprekken met onze partners is gebleken dat het streven naar een publiek – private samenwerking bij het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt breed gedeeld wordt. Tegelijkertijd is er ook het besef dat dit tijd en investering vraagt van alle partijen. Tegen welke voorwaarden zijn bedrijven bereid

om deel te nemen aan een publiek – private samenwerkingsvorm en hoe ontwikkelen we dit op langere termijn? En hoe zorgen we voor een goede verbinding met gemeentelijke onderdelen die verantwoordelijk zijn voor bijvoorbeeld de beleidsvorming, de uitkeringsverstrekking of de aanpak van schulden. De stap naar een goed werkende publiek – private samenwerking vraagt tijd en onderzoek en vooral een groeiend gevoel van een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een inclusieve arbeidsmarkt. We zien echter wel de noodzaak om nu al een stap te maken om te komen tot een situatie waarin we een gezamenlijke organisatie kunnen neerzetten met een herkenbaar profiel en een eenduidige aansturing, in de voorbereiding op de ontwikkeling van een publiek – private samenwerking.

1.5 Een overheids- BV biedt ruimte om te ontwikkelen naar een publiek – private samenwerking en is op korte en middellange termijn voldoende adaptief en wendbaar om resultaten te behalen.

In de aanloop naar een publiek – private samenwerking op langere termijn is een organisatie nodig die slagvaardig kan inspelen op arbeidsmarktvraagstukken, wendbaar is en een herkenbaar profiel heeft naar onze partners. Dit is een belangrijk uitgangspunt geweest bij verkenning van de verschillende modellen. Een gemeentelijke BV biedt hiervoor de ruimte en is op termijn relatief eenvoudig verder te ontwikkelen naar een publiek – private samenwerkingsorganisatie. Beleidsvorming blijft een gemeentelijke verantwoordelijkheid, de BV fungeert als opdrachtnemer en voert specifieke taken uit in opdracht van de gemeente. Bij een BV kan de gemeente als aandeelhouder, in tegenstelling tot bij een NV, gerichte aanwijzingen geven aan de uitvoeringsorganisatie. Dit biedt voldoende sturingsmogelijkheden voor de gemeente. Hiermee houdt de gemeente ‘grip’ op de uitvoering en kan een goede afstemming met de betrokken gemeentelijke afdelingen (beleidsontwikkeling, inkomensondersteuning, sociaal wijkteam) worden gerealiseerd.

Een gemeentelijke BV vraagt ook om een andere vorm van toezicht. Het advies daarom om in de nieuwe organisatie te werken met een Raad van Advies (RvA) in plaats van een Raad van Commissarissen (RvC). Over het algemeen bestaat er behoefte aan een Raad van Commissarissen als de aandeelhouder zelf niet bij machte is om voldoende sturing en controle uit te oefenen. In de beoogde structuur is de gemeente Zwolle de enig aandeelhouder en bepaalt rechtstreeks in afstemming met de directeur-bestuurder de koers van de organisatie. Het borgen van voldoende ondernemerschap en marktkennis binnen de organisatie is hierin een belangrijk onderwerp. Een RvA is meer een middel om stakeholders bij de nieuwe organisatie te betrekken. De samenstelling van de RvA komt in de vervolgfase van het traject aan de orde. Uitgangspunt hierbij is dat we kiezen voor een brede en gevarieerde samenstelling vanuit verschillende invalshoeken. Als er op termijn verdere ontwikkeling plaatsvindt richting een publiek-private samenwerking dan kan de vorm van toezicht, indien gewenst, heroverwogen worden.

Risico’s

Risico	Beheersing
Het positioneren van een organisatie op afstand, zoals een overheids-BV, kan ten koste gaan van regie en sturing door de gemeente.	Heldere (resultaat)afspraken tussen opdrachtgever (gemeente) en opdrachtnemer (BV)
De gewenste ontwikkeling naar een publiek-private samenwerking komt niet of onvoldoende van de grond.	Als de ontwikkeling richting publiek – private samenwerking binnen 3 jaar onvoldoende vorm heeft gekregen dan wordt opnieuw bezien welke vorm wenselijk is voor de lange termijn.

Het cultuurverschil tussen WRA en Wezo kan een belemmering vormen voor een goede samenwerking.	Eenduidige aansturing van de nieuwe organisatie, waarbij vanaf de start voldoende wordt geïnvesteerd in een gezamenlijke cultuur. Dit is een belangrijk aspect in het op te stellen inrichtingsplan.

Financiën
Voor de nieuw te vormen overheids-BV is de huidige gezamenlijke begroting en formatie van Wezo-WRA het vertrekpunt. Richting de start van de nieuwe organisatie wordt van een aantal in het adviesrapport benoemde taken nog nader bepaald of deze meegaan of bij de gemeente blijven. Dit is bepalend voor het exacte aantal formatieplekken dat overgaat. Het voornemen is om het gesprek hierover voor 1 januari 2018 af te ronden zodat per die datum de nieuwe overheids-BV juridisch en financieel van start kan gaan. Richting 1 juni 2018 zal de nieuw te vormen overheids-BV verder worden ingericht en bemenst. Hiervoor zal een inrichtingsplan worden opgesteld.

Het financieel fundament onder de nieuw te vormen overheids-BV zal gevormd worden door een businesscase. De businesscase zal de opmaat vormen voor de doorontwikkeling naar een publiek-private rechtsvorm op termijn. Het is aan de directie van de nieuw te vormen overheids-BV om deze businesscase te ontwikkelen.

Een belangrijk deel van de formatie van de afdeling WRA zal dus overgaan naar de nieuw te vormen overheids-BV. Dit brengt frictiekosten met zich mee als gevolg van het verlies aan dekking van overhead. De berekening van de frictiekosten wordt gemaakt nadat bekend is om welke taken het gaat en om hoeveel fte. het gaat. In het adviesrapport zijn indicatieve bedragen opgenomen op basis van 40 Fte. Het uitgangspunt is dat de frictiekosten volledig gedekt kunnen worden uit de reserves die zijn gevormd uit de aandelenoverdracht van Wezo NV naar de gemeente. Overigens is het, gelet op de specifieke aard van de taken van het Regionaal Meld en Coördinatiepunt (RMC) / leerplicht en de taken op het gebied van het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (RBZ) niet aannemelijk dat deze meegaan naar de nieuwe organisatie. Tevens is nog een budget benodigd van € 40.000 voor de projectkosten in de vervolgfase. Deze kosten kunnen worden gedekt uit de reserve financiële risico's Wezo die gevormd is uit de aandelenoverdracht Wezo NV en liquidatiesaldo GR Wezo.

Communicatie
- De onderliggende visie, zoals verwoord in de notitie 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt', is tot stand gekomen in nauwe samenspraak met werkgevers en onderwijspartners en partners in het Regionaal Werkbedrijf. In de aanloop naar het opstellen van het advies is een interviewronde gehouden onder de partners van het Regionaal Werkbedrijf Zwolle. Zij hebben input geleverd voor het opstellen van het adviesrapport.
- In het vervolg van het proces wordt samen met onze partners in de regio gekeken naar de positionering van de nieuwe organisatie in de regionale samenwerkingsverbanden, waaronder de werkgeversdienstverlening. Voorop staat hierin de vraag hoe we werkgevers optimaal kunnen ondersteunen.
- In de aanloop naar het opstellen van het advies is een uitgebreide stakeholderanalyse gemaakt. Op basis hiervan is met een aantal partijen in de stad en de regio gesproken over de gewenste toekomstrichting. De input uit deze gesprekken is meegenomen in het advies.
- Eén van die gesprekken is gevoerd met de Raad van Commissarissen (RvC) van Wezo. De RvC heeft eveneens een reactie kunnen geven op het concept adviesrapport. De RvC

adviseert om toezicht te blijven vormgeven via een Raad van Commissarissen. Zij acht een Raad van Advies (zoals voorgesteld in het adviesrapport) onvoldoende geëquipeerd om stevig toezicht te houden op de bedrijfsvoering van de BV en de relatie met ondernemers goed vorm te geven.

- De Participatieraad is in de aanloop naar het advies geïnformeerd over de ontwikkelingen. De Participatieraad heeft de ingezette lijn ondersteund en heeft een aantal aandachtspunten meegegeven die in het advies zichtbaar zijn verwerkt. De Participatieraad heeft in het bijzonder aandacht gevraagd de positie van de medewerkers in de sociale werkvoorziening en het, waar mogelijk, beperken van de gevolgen voor deze groep. De Participatieraad zal in dit stadium van het proces geen formeel advies uitbrengen.
- De ondernemingsraden van de gemeente Zwolle en Wezo NV zijn geïnformeerd en hebben adviesrecht in de volgende fase van uitwerking van het plan.
- Medewerkers van WRA en Wezo zijn geïnformeerd over het advies aan het college en worden periodiek op de hoogte gehouden van de voortgang.

Vervolg

Na bespreking van deze nota in de raad zal het college een definitief besluit nemen. Vervolgens zal een inrichtingsplan worden gemaakt voor de nieuwe organisatie, waarin uitwerking van het profiel van de nieuwe organisatie een belangrijk aspect is. Verder zal de verhouding tussen opdrachtgever (gemeente) en opdrachtnemer (BV) verder worden uitgewerkt op basis van heldere doelstellingen en prestatie-indicatoren en zal de sturing van de organisatie worden vormgegeven. De personele consequenties worden uitgewerkt op basis van het personeelsbeleid van de gemeente Zwolle.

Openbaarheid

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	38663
Onderwerp	Toekomst samenwerking WRA - Wezo

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 09-01-2018

besluit:

1. Kennis te nemen van het voorgenomen besluit van het college om:

- In te stemmen met het voornemen om de samenwerking tussen WRA en Wezo te ontwikkelen tot één effectieve uitvoeringsorganisatie voor de sociale werkvoorziening en de Participatiewet
- Te kiezen voor een besturingsmodel 'publiek via privaat' met als rechtsvorm een BV waarvan de gemeente enig aandeelhouder is;
- Te kiezen voor doorontwikkeling van de gemeentelijke BV naar een publiek - private samenwerking;

2. Wensen en bedenkingen mee te geven aan het college ten behoeve van definitieve besluitvorming

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

toekomst

Zwolle

Adviesrapport doorontwikkeling samenwerking WRA - Wezo

Samengesteld door	Projectgroep WRA - Wezo
Versie	2.0
Datum	25 september 2017

INHOUD **Blz.**

Samenvatting 1

1 Inleiding 3

2 Beleidskaders 5
2.1 Arbeidsmarkt en regionale samenwerking 5
2.2 Naar een inclusieve arbeidsmarkt 6
2.3 Zwolle aan de slag 7

3 Huidige situatie 9
3.1 Taak en organisatie Wezo NV 9
3.2 Taak en organisatie WRA 9
3.3 Samenwerking Wezo en WRA 10

4 Naar een nieuwe situatie 13
4.1 Dominante thema's 13
4.2 Dilemma's 16
4.3 Toetsingskader 19

5. Advies nieuwe structuur 21
5.1 Besturingsmodellen 21
5.1.1 Privaat 20
5.1.2 Publiek 21
5.1.3 Publiek-privaat 21
5.1.4 Publiek via privaat 22
5.2 Overwegingen en advies 24
5.2.1 Rechtsvormen 20

6. Van huidig naar nieuw 30
6.1 Positionering 30
6.2 Opdrachtformulering 30
6.3 Governance 32
6.4 Personele en financiële uitwerking 33
6.5 Aandachtspunten vervolg besluitvorming 35

Bijlage 1 Interviews stakeholders

Samenvatting

Zwolle onderkent in haar Perspectiefnota 2017-2020 drie grote maatschappelijke thema's. Eén van die thema's is het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt. Dit is uitgewerkt in de notitie 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt', die de gemeenteraad in maart 2017 vaststelde. De afdeling Werk, Re-integratie en Arbeidsparticipatie (WRA) en sw-bedrijf Wezo NV werken vanaf 2015 samen in een netwerkorganisatie en leveren gezamenlijk een bijdrage aan het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt in de regio Zwolle. Voor een toekomstbestendige samenwerking is het noodzakelijk dat een volgende stap wordt gezet in de samenwerking.

Afdeling WRA en Wezo NV hebben een gezamenlijke aanpak ontwikkeld onder de noemer 'Zwolle aan de slag'. Deze aanpak is nog volop in ontwikkeling, en biedt voldoende basis om op voort te bouwen. Daarom is de gezamenlijke aanpak het vertrekpunt voor de toekomstige samenwerking en daarmee ook voor dit advies. Het gegeven dat er op dit moment sprake is van twee afzonderlijke structuren (een gemeentelijke afdeling en een nv) zorgt ervoor dat de samenwerking nog niet optimaal tot haar recht komt. We willen een betrouwbare en herkenbare partner zijn in de regio. Onze partners, waaronder werkgevers en onderwijs, hebben baat bij een eenduidige aanpak waarbij in regionaal verband wordt samengewerkt.

In de notitie 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt' is onder meer gesteld dat we de werkgevers 'aan kop' zetten en streven naar een intensieve samenwerking met partners in de stad en de regio; we zien het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt als een gezamenlijke en gedeelde doelstelling. Deze publiek - private samenwerking komt optimaal tot haar recht als er zowel in samenwerking als in structuur sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid. Eén van de uitgangspunten van de Participatiewet is echter dat overheid, werkgevers en onderwijs gezamenlijk optrekken bij het bijeenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. De komende jaren is er in veel sectoren sprake van personeelstekorten. Naar verwachting is alle arbeidscapaciteit nodig om aan de personeelsvraag van bedrijven te kunnen voldoen. Dit geldt ook voor inwoners die nu (nog) niet betaald werken, waaronder inwoners met een arbeidsbeperking. Ook deze groep dient in een reguliere werkomgeving te werken, waarbij de werkgever gecompenseerd wordt voor een eventuele lagere loonwaarde. Door vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid een sluitende keten te realiseren van in- door- en uitstroom op de arbeidsmarkt kunnen we vraag en aanbod beter op elkaar laten aansluiten. De manier waarop publiek-private samenwerking zich verder ontwikkelt is een vraagstuk voor de komende jaren, maar de richting is duidelijk.

Het opzetten van een goed werkende publiek - private samenwerking, met een heldere verdeling in verantwoordelijkheden, vraagt tijd en energie van alle betrokkenen in de stad en de regio. De betrokken stakeholders hebben de wens geuit om dit in de komende jaren te onderzoeken en waar mogelijk verder op te zetten.

In de aanloop naar een mogelijke publiek - private samenwerking op langere termijn is nu een organisatie nodig die slagvaardig inspeelt op arbeidsmarktvraagstukken, wendbaar is en een herkenbaar profiel heeft naar partners. Een 'publiek via privaat' model (met een bv als rechtsvorm) biedt hiervoor de ruimte. Daarnaast is deze in de toekomst relatief eenvoudig verder te ontwikkelen naar een publiek - private samenwerkingsorganisatie.
Beleidsvorming blijft een gemeentelijke verantwoordelijkheid, de nieuwe organisatie fungeert als opdrachtnemer en voert specifieke taken uit in opdracht van de gemeente Zwolle. De gemeente en de nieuwe organisatie dienen dan ook samen invulling te geven aan een actief

CONCEPT

partnerschap. De overheids-bv dient als overbrugging naar een vorm van publiek-privaat eigenaarschap.

De huidige taken en verantwoordelijkheden van WRA en Wezo zijn het vertrekpunt voor de nieuwe organisatie. Richting de start van de nieuwe organisatie wordt van een aantal taken nader bepaald of die meegaan of bij de gemeente blijven. In algemene zin is helder dat het speelveld continu in beweging is, zowel landelijk, regionaal als lokaal. Dat betekent dat het takenpakket van de nieuwe organisatie geen vaststaand gegeven is, maar zich moet kunnen aanpassen aan de in- en externe ontwikkelingen. Uiteraard staat het doel centraal om samen met partners in de stad en de regio een inclusieve arbeidsmarkt te realiseren.

1 Inleiding

Aanleiding
De gemeente Zwolle is sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet, inclusief de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). In de uitvoering van de Participatiewet en de Wsw spelen op dit moment twee organisaties een belangrijke rol. Ten eerste de afdeling Werk, Re-integratie en Arbeidsontwikkeling (WRA) van de gemeente Zwolle. De afdeling WRA houdt zich bezig met de uitstroom en re-integratie van (direct bemiddelbare) werkzoekenden en is verantwoordelijkheid voor de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ten tweede het sw-bedrijf Wezo groep holding NV (Wezo), die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Wsw. Deze activiteiten hebben betrekking op personen die op 31 december 2014 in dienst van Wezo waren. De arbeidsovereenkomsten tussen deze personen en Wezo blijven ongewijzigd. Er komt echter geen nieuwe instroom meer op basis van de Wsw met als gevolg dat de activiteiten van Wezo in de loop van de tijd zullen afnemen. Zwolle is vanaf 11 december 2015 enig aandeelhouder van Wezo.

Vanaf 1 januari 2016 werken beide organisaties samen in de vorm van een samenwerkingsgerichte netwerkorganisatie. Voor het goed kunnen bedienen van de brede doelgroep van de Participatiewet is samenwerking tussen de afdeling WRA en Wezo een meerwaarde. Toch wordt de huidige samenwerking niet als voldoende toekomstbestendig gezien. De aansturing van beide organisaties gebeurt weliswaar centraal, het besturingsmodel is tot nu toe ongewijzigd gebleven. Dit betekent dat de afdeling WRA onderdeel is van de ambtelijke organisatie van de gemeente Zwolle. Wezo is een nv, met de gemeente Zwolle als enig aandeelhouder. Een Raad van Commissarissen oefent toezicht uit op het bestuursbeleid.

Gelet op de samenwerking tussen WRA en Wezo vanuit het gemeenschappelijke doel om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te krijgen, ligt het voor de hand te onderzoeken welk besturingsmodel het meest passend is om als één organisatie verder te gaan.

Doel en vetrekpunt
Het maken van een vervolgstap in de samenwerking tussen beide organisaties is als doel opgenomen in de Transformatieagenda Sociaal domein: ‘Het realiseren van een nieuwe aanpak in de samenwerking tussen WRA en Wezo, waarbij de focus ligt op het faciliteren van werkgevers met arbeidsfitte kandidaten in het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt[1]’.

Het doel reikt verder dan de samenwerking tussen WRA en Wezo; de netwerksamenwerking draagt bij aan de regionale strategische opgave om (door samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers) te komen tot een inclusieve arbeidsmarkt. De (nieuwe) organisatie is een middel om dit doel te bereiken. Centraal staat de vraag in welke richting de netwerksamenwerking WRA / Wezo zich de komende jaren dient te ontwikkelen en wat hierin het gewenste besturingsmodel is. In deze adviesnotitie gaan we op deze vraag in. Het vertrekpunt van de toekomstige samenwerking is de uitvoering van de Participatiewet en de Wsw. We sluiten aan bij eerder gemaakte beleidskeuzes, in lijn met het beleidskader ‘Naar een inclusieve arbeidsmarkt’ (zie hoofdstuk 2). De huidige, gezamenlijke aanpak van WRA en Wezo vormt inhoudelijk de basis voor de verdere ontwikkeling.

[1] Perspectiefnota 2018-2021 ‘nu en morgen’, Hoofdstuk 3 investeringsagenda strategische opgave, Transformatieagenda sociaal domein - Arbeidsparticipatie en bijstand (thema 5).

CONCEPT

We borduren voort op de reeds gezette stappen in de samenwerking 'WRA - Wezo' waarbij de notitie 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt' centraal staat.

Totstandkoming adviesnotitie
In het voorjaar van 2017 gaven de betrokken portefeuillehouders opdracht deze adviesnotitie voor te bereiden. Vervolgens is een projectgroep ingesteld onder leiding van de interim-directeur van Wezo (tevens lid van het MTZ van Zwolle) en bestaande uit medewerkers van de afdeling WRA en Wezo. Lysias Advies en Nysingh advocaten-notarissen ondersteunden de projectgroep.

Leeswijzer
In hoofdstuk twee beschrijven we de beleidskaders die relevant zijn in het kader van het beantwoorden van de vraag. Er wordt onder meer ingegaan op de beslisnota 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt'.

Hoofdstuk drie geeft een beschrijving van de huidige situatie: welke taken voeren de afdeling WRA en Wezo uit en hoe is dit organisatorisch geregeld? Tevens wordt beschreven hoe de samenwerking tussen beide organisaties zich vanaf 1 januari 2016 ontwikkelde.

In hoofdstuk vier behandelen we een aantal dominante thema's en dilemma's in de uitvoering, die een rol spelen bij het uiteindelijke advies. Vervolgens komen we tot een toetsingskader voor de verschillende besturingsmodellen.

In hoofdstuk vijf geven we een advies over de nieuwe structuur (het gewenste besturingsmodel en de rechtsvorm). Dit advies is gestoeld op de beoordeling van vier modellen aan de hand van het toetsingskader. In hoofdstuk zes tenslotte, geven we op hoofdlijnen aan hoe we van de huidige naar de nieuwe situatie gaan.

2 Beleidskaders

Zwolle onderkent in haar Perspectiefnota 2017-2020 drie grote maatschappelijke thema's. Eén van die thema's is het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt. Dit is uitgewerkt in de notitie 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt', die de gemeenteraad in maart 2017 vaststelde. In paragraaf 2.2 gaan we hier verder op in. Vervolgens staan we stil bij de aanpak 'Zwolle aan de slag', die een aantal belangrijke pijlers in de huidige werkwijze beschrijft (2.3). We beginnen met een korte beschrijving van de arbeidsmarkt en de regionale samenwerking.

2.1 Arbeidsmarkt en regionale samenwerking

De regio Zwolle heeft een gezonde financiële en economische positie en een sterk investeringsbeleid. Een regio met een sterke economie biedt kansen voor de werkgelegenheid. De verwachting is dat de werkgelegenheid in de regio Zwolle de komende jaren blijft groeien met circa 2% per jaar (UWV, 2015). De groei van het aantal logistieke bedrijven biedt kansen in de sectoren transport en logistiek. De ontwikkeling van het gezamenlijk havenbedrijf 'Port of Zwolle' draagt ook bij aan de economische ontwikkeling van de regio. Verder is het midden- en kleinbedrijf sterk vertegenwoordigd.
De verwachting is dat het aantal arbeidsplaatsen stijgt van 308.830 in 2014, tot 315.000 in 2019. Dat is een groei van 1.200 arbeidsplaatsen per jaar.
De netto participatiegraad (mensen met een baan) is in Zwolle met ruim 63% hoger dan het gemiddelde van de vijftig grootste gemeenten. Ook op het gebied van werkgelegenheid doet Zwolle het bovengemiddeld (Atlas, 2016).

Deze economische groei biedt kansen voor inwoners om deel te nemen aan de arbeidsmarkt. In specifieke sectoren is al sprake van tekorten aan geschoold personeel, bijvoorbeeld in ICT en technische beroepen. Tegelijkertijd zien we dat het werk voor middelbaar -en lager opgeleiden onder druk staat door robotisering, automatisering en flexibilisering.
Kenmerkend voor de economische regio Zwolle is ook het grote aantal ondernemers dat zich graag inzet voor de regio. De uitdaging is om de samenwerking met werkgevers, onderwijs en maatschappelijke partners te benutten zodat de arbeidskansen toenemen voor iedereen, ook voor mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt.

Bureau Louter deed in het voorjaar 2017, in opdracht van de gemeente Zwolle, onderzoek naar de arbeidsmarkt in Zwolle en omgeving. Uit dit onderzoek blijkt dat er sprake is van een grote mismatch tussen vraag en aanbod. Er wordt een toenemend tekort voorzien aan banen voor lager opgeleiden. Daarnaast is er sprake van een 'pendelbeweging' waarbij veel lager opgeleiden uit de omliggende gemeenten in Zwolle werken en juist hoger opgeleiden buiten Zwolle werken. Dit vergroot de mismatch. Dit gegeven pleit voor een regionale aanpak in de verbinding van vraag en aanbod. Uiteraard blijft er een vangnet beschikbaar voor inwoners die (nog) niet betaald kunnen werken.

Om de aansluiting tussen vraag en aanbod te verbeteren is het verder verbinden van de pijlers economie, onderwijs en arbeidsmarkt essentieel. In het Regionaal Werkbedrijf Zwolle (RWZ) zijn afspraken gemaakt tussen werkgevers, vakbonden, UWV, onderwijs en 14 gemeenten om te komen tot meer banen voor inwoners met een arbeidsbeperking. De opgave is echter breder dan dit: het gaat om een goed functionerende arbeidsmarkt waarbij kansen ontstaan voor iedereen. Dit draagt bij aan maatschappelijke en economische groei in de regio.

Om deze strategische opgave verder vorm te geven wordt in de regio met partners gewerkt aan een vernieuwde *Human Capital Agenda* die de samenwerking in de 'triple helix' van onderwijs, arbeidsmarkt en economie moet versterken. In hoofdstuk vier komen we specifiek terug op het thema 'regionale samenwerking'. Hierna is de huidige regionale en lokale context grafisch weergegeven:

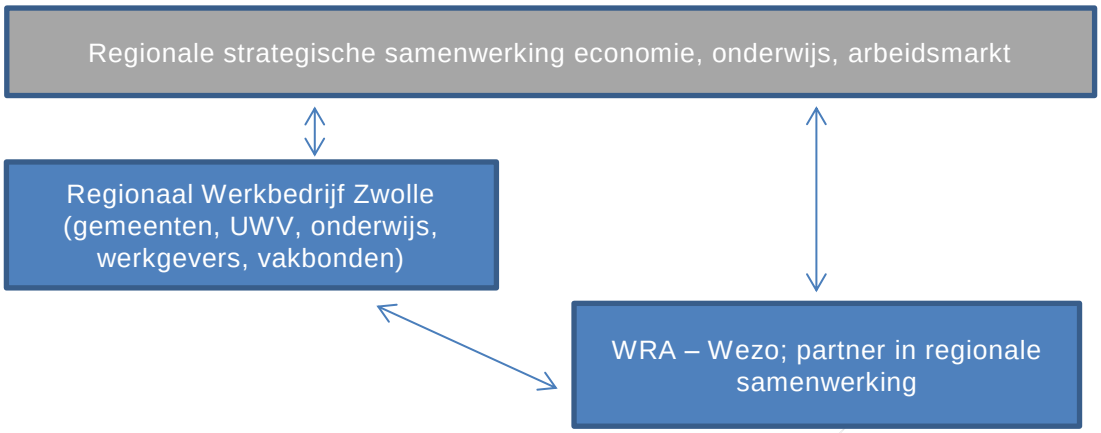

Figuur 2.1 Regionale en lokale context uitvoering Participatiewet.

2.2 Naar een inclusieve arbeidsmarkt

Het beleidsmatige kader voor de samenwerking tussen WRA en Wezo is vastgelegd in de notitie 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt'. Het doel van dit beleid is als volgt geformuleerd:

'Een optimale aansluiting tussen onderwijs, overheid, werkgevers en werkzoekenden zodat zoveel mogelijk kwetsbare mensen aan het werk kunnen in bestaande en nieuwe banen. Een inclusieve arbeidsmarkt waarbij onderwijs en overheid optimaal ondersteunend zijn aan de ontwikkeling van werknemers en aan de vraag van werkgevers.'

De gemeente Zwolle wil bereiken dat meer mensen aan het werk zijn. De gemeente heeft daarbij te maken met een arbeidsmarkt die continu beweegt en verandert. Voor werknemers betekent dit andere vaardigheden en kennis om weerbaar te zijn en te blijven op de arbeidsmarkt. Het werk(en) verandert en werkgevers en werknemers veranderen mee. Dit vraagt een goede samenwerking tussen werkgevers, werknemers, onderwijs en overheid. Het strategisch kader voor deze samenwerking is vastgelegd in de hiervoor genoemde regionale Human Capital Agenda.

Vanuit het beleid zijn de volgende vier speerpunten vastgesteld:
1. we zetten de werkgever aan kop;
2. we zorgen voor arbeidsfitte kandidaten;
3. we ondersteunen kwetsbare groepen;
4. we geven 'beschut werken nieuw' vorm in samenwerking met partners in de stad.

Ad 1 We zetten de werkgever aan kop
De gemeente ondersteunt met een scala aan instrumenten (netwerken van) werkgevers bij het in dienst nemen en houden van inwoners met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. De ondersteuning bestaat onder meer uit het zorgen voor arbeidsfitte kandidaten, ondersteuning bij het vervullen van vacatures, coaching op de werkplek en de inzet van diverse ondersteunende instrumenten zoals loonkostensubsidie en de no-risk polis.

De gemeente ziet een belangrijke rol voor sociale (maatschappelijke) ondernemingen (social enterprises). Dit zijn bedrijven die een maatschappelijke doelstelling voorrang geven boven winstmaximalisatie. Zij combineren sociale en economische doelstellingen. In het licht van de inclusieve arbeidsmarkt betekent dit bijvoorbeeld dat sociale ondernemingen aantoonbaar ruimte maken voor een kwetsbare groep op de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd betekent dit dat de gemeente ruimte geeft en sociale ondernemingen waar mogelijk faciliteert.

Ad 2 We zorgen voor arbeidsfitte kandidaten
Bij de ontwikkeling van beleid is verschillende malen gevraagd aan werkgevers(organisaties) wat zij van de gemeente nodig hebben om een inclusieve arbeidsmarkt mogelijk te maken. Hieruit blijkt dat ondernemers vooral verwachten dat de gemeente ervoor zorgt dat kandidaten arbeidsfit zijn. Dit betekent dat de gemeente, samen met partners, een leerwerkomgeving biedt waarin kandidaten zich kunnen ontwikkelen om vervolgens te kunnen doorstromen naar zo regulier mogelijk werk. Deze leerwerkomgeving wordt zoveel mogelijk gezocht in een reguliere context, waar nodig zorgen we als overheid zelf voor een leerwerkomgeving. Deze opdracht vormt de kern van de aanpak ‘Zwolle aan de slag’ (zie paragraaf 2.3).

Ad 3 We ondersteunen kwetsbare doelgroepen
Niet iedere kandidaat kan doorstromen naar regulier werk. Voor kwetsbare groepen biedt de gemeente een passende vorm van ondersteuning en activeert hen richting participatie. Uiteraard blijft betaald werk het streven, maar voor een deel van de inwoners kan bijvoorbeeld vrijwilligerswerk een goed alternatief zijn. Voor de kwetsbare groep is een belangrijke rol weggelegd voor het sociaal wijkteam. De gemeente Zwolle vormt hierin een betrouwbaar vangnet.

Ad 4 We geven ‘beschut werken nieuw’ vorm in samenwerking met partners in de stad
‘Beschut werken nieuw’ wordt vormgegeven in samenwerking met partners in de stad en de regio, waaronder aanbieders van dagbesteding. In de aanbesteding van dagbesteding is een taakstelling opgenomen voor gecontracteerde partijen voor het organiseren van ‘beschut werken nieuw. Als er via deze route geen plek beschikbaar is, dan wordt (tijdelijk) een beschutte werkplek bij Wezo georganiseerd.[2]

2.3 Zwolle aan de slag

Op basis van de bovengenoemde beleidskaders ontwikkelden de afdeling WRA en Wezo de afgelopen tijd de aanpak ‘Zwolle aan de slag’. Deze aanpak kent vier belangrijke pijlers:

1. Bevordering van maatschappelijke participatie - Zwolle in beweging

   Wanneer kandidaten (nog) niet in staat zijn om betaald te werken dan zijn er verschillende manieren waarop inwoners maatschappelijk kunnen participeren, bijvoorbeeld vrijwilligerswerk en meedoen aan activiteiten. Hierin spelen partners, zoals Zwolle Doet, een belangrijke rol. Vrijwilligerswerk kan ook een opstap zijn naar betaald werk. In nauwe samenwerking met het sociaal wijkteam

[2] ‘Beschut werken nieuw’ is een voorziening die vanuit de Participatiewet kan worden ingezet voor inwoners die dusdanig veel begeleiding nodig hebben dat dit niet van een reguliere werkgever kan worden verwacht. Het werk kan wel bij een reguliere werkgever plaatsvinden als de juiste begeleiding wordt geboden. Indicatiestelling vindt plaats door UWV. ‘Beschut werk oud’ betreft sw-medewerkers die zijn aangewezen op werkzaamheden in een beschutte omgeving. Dit kan ook op detacheringsbasis of via ‘begeleid werken’ bij een reguliere werkgever.

sturen we op een ‘opwaartse beweging’. De gemeente richt zich in brede zin op groei van de kandidaten zodat zij een volgende stap kunnen zetten in hun ontwikkeling, bij voorkeur naar betaald werk.

2. Focus op het arbeidsfit maken van kandidaten - Zwolle ontwikkelt

   De afdeling WRA en Wezo ontwikkelen - samen met private partners, onderwijs-partners en het sociaal wijkteam - een leerwerkomgeving die voor specifieke groepen een *tijdelijke* ontwikkelplaats biedt om arbeidsfit te worden. Dit houdt in dat de afdeling WRA en Wezo ervoor zorgen dat kandidaten beschikken over voldoende werknemersvaardigheden en leerwerk-ervaringen (eventueel gecombineerd met gerichte opleiding) om in een betaalde baan aan de slag te kunnen. De aanpak richt zich op inwoners die wel aan het werk willen, maar dit (nog) niet kunnen.

   Onderdeel van deze aanpak is ook het samen met andere organisaties werken aan het verminderen van de disbalans in vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Zwolle wil op basis van een goede analyse inwoners gericht kansen bieden door bijscholing en het opdoen van werkervaring in kansrijke sectoren. Tevens stimuleert de gemeente maatschappelijk verantwoord ondernemen en ondersteunen we ‘social enterprises’.

3. Intensieve aanpak; snel aan het werk - Zwolle werkt

   Doel is om inwoners die snel aan het werk kunnen kortdurend te ondersteunen. Deze ondersteuning vindt plaats op basis van de ‘Zwolle Werkt Aanpak’. Door intensieve coaching en (digitale) aansluiting op werkgeversnetwerken (waaronder uitzendbureaus) worden kandidaten in staat gesteld om zoveel mogelijk zelfstandig hun weg naar werk te vinden. Deze aanpak sluit aan bij de regionale afspraken rondom werkgeversdienstverlening.

4. Projectaanpak doelgroepenregister

   Het projectteam doelgroepenregister verzorgt de ontwikkeling, begeleiding en matching van kandidaten uit het doelgroepenregister. Dit betreft kandidaten met een arbeidsbeperking (voormaling Wajong, sociale werkvoorziening).

De uitvoering van de sociale werkvoorziening is integraal opgenomen in de ‘Zwolle aan de slag’ aanpak. Zwolle wil de bestaande infrastructuur van Wezo benutten in de uitvoering van de Participatiewet. Deze insteek sluit aan op het advies van de Sociaal Economische Raad (SER) van juni 2016. De SER stelt dat het belangrijk is om bij het realiseren van een nieuwe sluitende sociale infrastructuur de huidige expertise en kennis van de SW-bedrijven te benutten.
De rechten en plichten van de sw-medewerkers worden uiteraard gerespecteerd.

Vanuit voorgaande vier pijlers en de uitvoering van de sociale werkvoorziening beschrijven we in hoofdstuk 3 (paragraaf 3.3) de taken van de huidige samenwerkingsorganisatie ‘WRA - Wezo’.

3 Huidige situatie

Achtereenvolgens gaan we in op de taak en de organisatie van Wezo (3.1), de taak en de organisatie van de afdeling WRA (3.2) en de huidige samenwerking tussen beide onderdelen (3.3).

3.1 Taak en organisatie Wezo NV

Zoals gezegd is Wezo voor de gemeente Zwolle uitvoerder van de Wsw. De gemeente Zwolle is sinds 2015 enig aandeelhouder van Wezo. Wezo voert daarnaast op basis van uitvoeringsovereenkomsten de sociale werkvoorziening uit voor de gemeenten Hattem, Dalfsen, Olst-Wijhe, Raalte en Zwartewaterland.

Wezo biedt gemeenten en andere partijen aanvullend diensten aan met betrekking tot de ontwikkeling van mensen met een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt. De huidige structuur van Wezo is als volgt:

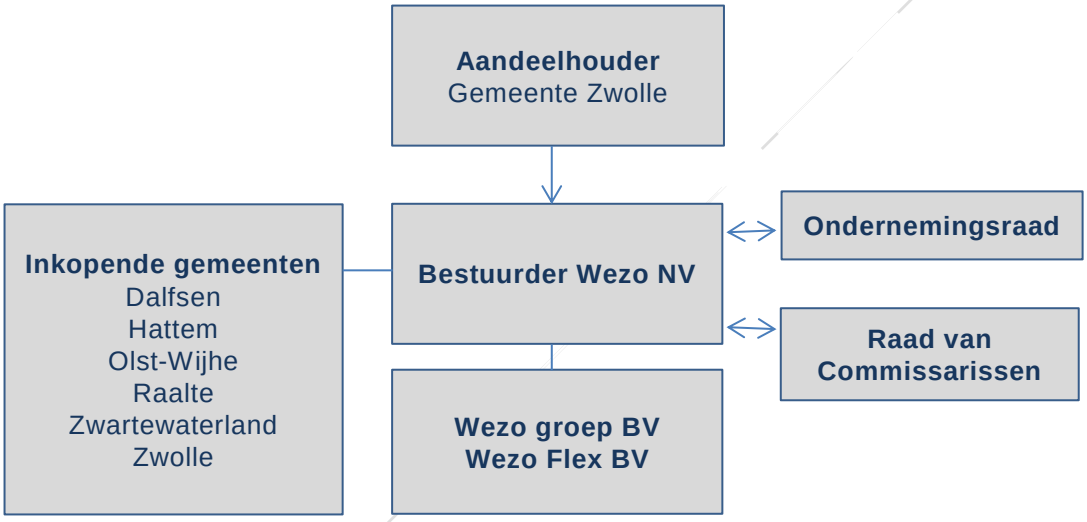

Figuur 3.1 Huidige structuur Wezo NV

Wezo had eind 2016 in totaal 711,3 fte medewerkers met een SW-indicatie vanuit de verschillende gemeenten aan het werk. Daarnaast voerde Wezo in 2016 36 trajecten uit voor andere doelgroepen in opdracht van gemeenten en UWV.

3.2 Taak en organisatie WRA

De afdeling WRA bevordert door middel van re-integratie en/of arbeidsontwikkeling de economische zelfredzaamheid van inwoners. De dienstverlening van de afdeling WRA kent de volgende zes aandachtsgebieden[3]:

[3] In paragraaf 2.3 zijn de drie pijlers van de aanpak ‘Zwolle aan de slag’ beschreven (Zwolle in beweging, Zwolle ontwikkelt, Zwolle werkt). Aanvullend is het ‘projectteam doelgroepenregister’ in de dienstverlening van de afdeling WRA specifiek gepositioneerd om gericht aandacht te kunnen geven aan de kandidaten van het doelgroepenregister, beschut werken nieuw en een goede verbinding met praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs (hierna: PRO/VSO).

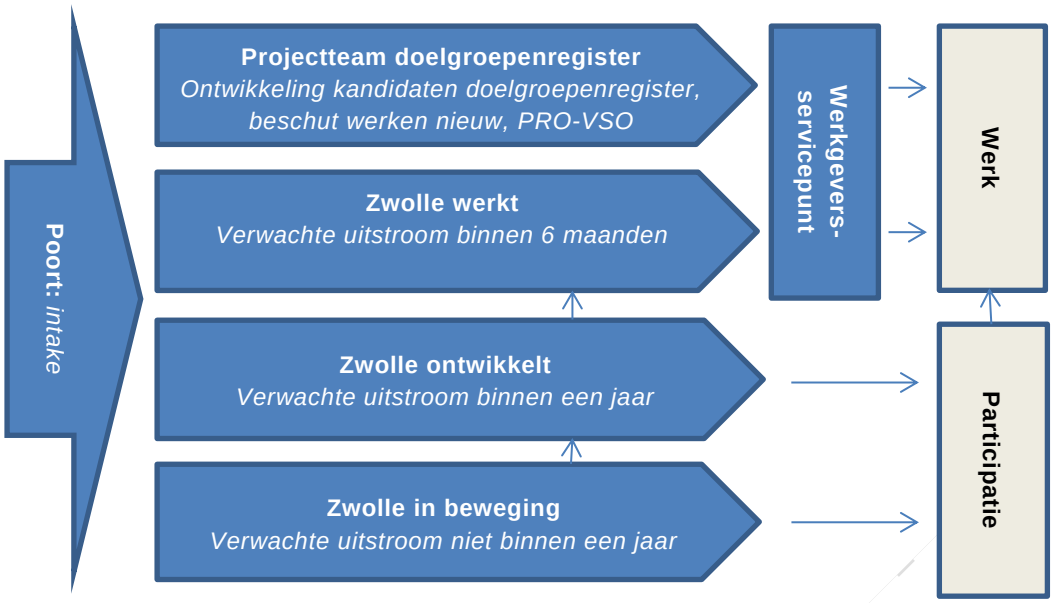

Figuur 3.2 Dienstverlening afdeling WRA

Het werkgeversservicepunt fungeert als schakel tussen de gemeente en de werkgevers. Contacten met werkgevers worden gelegd via de accountmanagers. Vanuit het servicepunt worden werkgevers geadviseerd over het in dienst nemen en houden van de doelgroep, wordt samenwerking in publiek-private initiatieven gestimuleerd en worden kandidaten, in samenwerking met de brancheteams, bemiddeld.

Naast bovengenoemde onderdelen zijn ook het Regionaal Bureau Zelfstandigen (RBZ) en Leerplicht / RMC onderdeel van de afdeling WRA. WRA valt onder de verantwoordelijkheid van een afdelingshoofd. De afdeling WRA (uitgezonderd RMC en RBZ) wordt functioneel aangestuurd door een teamleider. Deze teamleider is, samen met het gezamenlijke managementteam van Wezo en de afdeling WRA verantwoordelijk voor (de verdere ontwikkeling van) van de samenwerking. Afstemming vindt plaats in een tweewekelijks managementoverleg WRA - Wezo.

3.3 Samenwerking Wezo en WRA

Op basis van het vastgestelde beleid heeft de gemeente een rol in de arbeidsontwikkeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en het faciliteren van werkgevers bij het in dienst nemen en houden van deze doelgroep. Vanaf 2016 wordt deze rol ingevuld door middel van een netwerksamenwerking tussen de afdeling WRA en Wezo. Wezo en WRA werken op basis van de volgende gezamenlijke missie:

'We begeleiden mensen die dat kunnen naar zo regulier mogelijk werk, in samenwerking met werkgevers, en bieden passend werk en ontwikkelingsmogelijkheden aan hen die dat nog niet kunnen.'

De netwerksamenwerking wordt aangestuurd door de directeur a.i. van Wezo, die tevens deel uit maakt van het managementteam van de gemeente Zwolle. Bij de start van de samenwerking is besloten om de organisaties (nog) niet samen te voegen maar de beschikbare kennis en expertise te delen in het belang van de doelgroep. Veranderingen vinden geleidelijk plaats op basis van de filosofie van 'waarderend veranderen'. Arbeidsontwikkeling en werkgeversdienstverlening worden gezamenlijk

op een effectieve wijze uitgevoerd. De missie is om kandidaten naar zo regulier mogelijk werk te begeleiden. Dit vindt plaats via de ‘lijnen’ van arbeidsontwikkeling en de werkgeversdienstverlening:

- Arbeidsontwikkeling

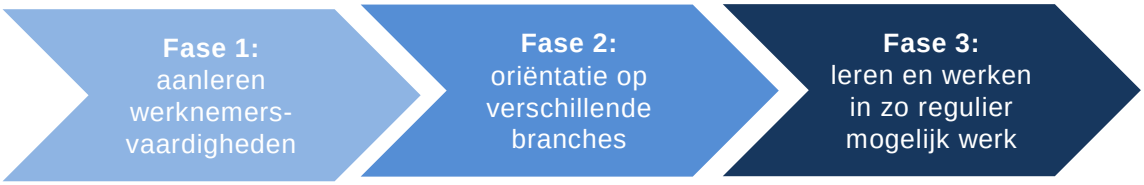

Figuur 3.3 Fasen in arbeidsontwikkeling

- Werkgeversdienstverlening

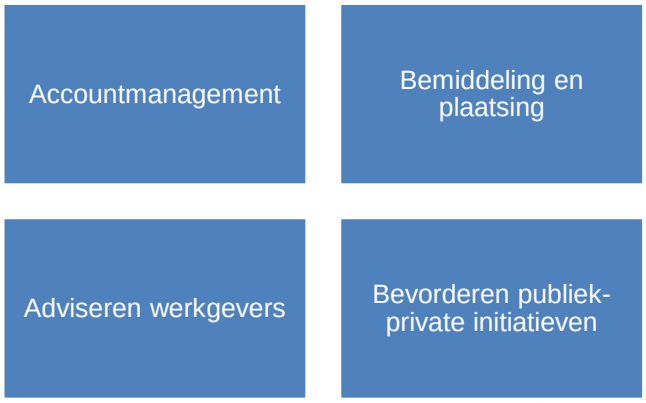

Figuur 3.4 Aandachtsgebieden in de werkgeversdienstverlening

De werkwijze, zoals beschreven onder ‘taak en organisatie WRA’ (figuur 3.2), is de inhoudelijke basis voor de samenwerking.

In de huidige samenwerking tussen WRA en Wezo worden (op hoofdlijnen) de volgende te onderscheiden doelgroepen bediend:

- Sociale werkvoorziening (oud)
- Inwoners met een arbeidsbeperking (voormalig Wajong en Sw)
- Jongeren (tot 27) + uitstroom vanuit onderwijs (met name voortgezet speciaal onderwijs praktijkonderwijs)
- Statushouders
- Niet-uitkeringsgerechtigden met ondersteuningsvraag (Nuggers)
- Resterende doelgroep Participatiewet

De doelgroep van ‘WRA - Wezo’ is dynamisch. Er stromen regelmatig kandidaten uit en er is sprake van een continue instroom van nieuwe kandidaten (waaronder statushouders). Door de invoering van de Participatiewet, de stop op de instroom van de sociale werkvoorziening en het beperken van de toegang tot de Wajong, wordt de doelgroep geleidelijk groter. Het gaat bijvoorbeeld om een toenemende instroom vanuit het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en praktijkonderwijs. Deze leerlingen hebben vaak leer- en/of ontwikkelproblemen waardoor instroom op de arbeidsmarkt complexer is en/of begeleiding in het werk noodzakelijk is om te komen tot een duurzame arbeidsrelatie.

Met in achtneming van deze doelgroepen zijn in de gezamenlijke aanpak ‘Zwolle aan de slag’ (zie ook paragraaf 2.3) de volgende taken te onderscheiden:

- Intake en diagnose (Poort)
- Handhaving met betrekking tot re-integratie
- Werkgeversdienstverlening
- Matching van vraag en aanbod
- Sociale werkvoorziening, beschut binnen
- Sociale werkvoorziening, detachering
- Beschut werken nieuw
- Opleiding en training
- Leren op de werkvloer (arbeidsfit maken kandidaten)
- Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) en Leerplicht
- Regionaal Bureau Zelfstandigen (Besluit Bijstandsvoorziening Zelfstandigen)

In de aanpak ' Zwolle aan de slag' worden de activiteiten in een doorlopende lijn van in-, door- en uitstroom aangeboden. Aan de poort wordt een diagnose gesteld en een ontwikkeltraject afgesproken. Hierbij wordt gekeken in hoeverre de inwoner (terecht) aanspraak maakt op een uitkering en of deze zich voldoende inspant om weer aan de slag te komen (handhaving). Voor inwoners die niet regulier kunnen werken is een vangnet beschikbaar. Medewerkers met een sw-dienstverband werken beschut of worden gedetacheerd bij reguliere werkgevers.

Inwoners die wel kunnen doorstromen naar betaald werk krijgen hierin begeleiding, eventueel met inzet van scholing, training en leren op de werkvloer.
De taken van het RMC en RBZ hebben met name een preventieve werking en zorgen voor het voorkomen van werkloosheid. Het RMC streeft ernaar dat zoveel mogelijk jongeren met (minimaal) een startkwalificatie (mbo- niveau 2) het onderwijs verlaten. Dit vergroot de kansen op de arbeidsmarkt voor deze jongeren en leidt (op termijn) tot minder werkloosheid.
Het RBZ ondersteunt zelfstandigen die tijdelijk onvoldoende middelen hebben voor de voortzetting van hun bedrijf. Om werkloosheid te voorkomen en ondernemerschap te stimuleren is het RBZ een belangrijke schakel in de dienstverlening.

De netwerksamenwerking ‘WRA en Wezo’ heeft daarnaast een sterke verbondenheid met de volgende taken:
- inkomensverstrekking, minimabeleid en schuldhulpverlening; deze taken worden uitgevoerd door de afdeling ‘Inkomen’;
- activering van inwoners richting maatschappelijke participatie; deze taak wordt uitgevoerd door het sociaal wijkteam;
- de uitvoering van (arbeidsmatige) dagbesteding; deze taak wordt uitgevoerd door zorginstellingen.

In de huidige uitvoeringspraktijk wordt actief gewerkt aan de hiervoor genoemde doorlopende lijn van arbeidsparticipatie. Voorbeeld is de toenemende samenwerking tussen ‘WRA - Wezo’ en het sociaal wijkteam. Als het sociaal wijkteam signaleert dat een inwoner mogelijk (op termijn) kan doorstromen naar betaald werk dan wordt ‘WRA - Wezo’ ingeschakeld. Andersom zorgt de consulent van ‘WRA - Wezo’ ervoor dat het sociaal wijkteam wordt ingeschakeld bij multi-problematiek. Het vormgeven van deze doorlopende lijn is nog volop in ontwikkeling.

4 Naar een nieuwe situatie

In de vorige twee hoofdstukken beschreven we de relevante beleidskaders en de huidige situatie in de uitvoering. Zoals we in de inleiding al schreven, staat de vraag centraal in welke richting de netwerksamenwerking ‘WRA - Wezo’ zich de komende jaren dient te ontwikkelen en wat hierin het gewenste besturingsmodel is. Het beantwoorden van deze vraag is onderwerp van gesprek geweest in interviews met meerdere stakeholders (zie bijlage 1). Uit deze gesprekken hebben we enerzijds enkele dominante thema’s kunnen destilleren en anderzijds een aantal dilemma’s, die een rol spelen bij de keuze voor een toekomstbestendig besturingsmodel. Deze thema’s (4.1) en dilemma’s (4.2) beschrijven we hieronder, waarna we komen tot een toetsingskader (4.3).

4.1 Dominante thema’s

Op basis van de gesprekken onderkennen we drie dominante thema’s die een belangrijke rol spelen in de keuze voor een besturingsmodel. Hierna worden deze drie thema’s toegelicht: regie gemeente, interne verbindingen en regionale samenwerking.

4.1.1 Regie gemeente

De maatschappelijke opgave waaraan de samenwerkingsorganisatie ‘WRA - Wezo’ een bijdrage levert is dat er zo veel mogelijk inwoners uit de gemeente Zwolle meedoen in de samenleving, bij voorkeur via betaald werk. Voor een deel van de inwoners is werk echter niet vanzelfsprekend. Er zijn mensen die tijdelijk werkloos zijn of (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt. Anderen hebben al langere tijd geen (betaald) werk en ontvangen een bijstandsuitkering. Er zijn personen die vanwege een arbeidshandicap niet zonder ondersteuning aan het werk komen of blijven. Al deze inwoners hebben een zekere afstand tot de reguliere arbeidsmarkt en hebben in enige mate ondersteuning nodig om aan het werk te komen of te blijven.

Zwolle is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet (inclusief de Wsw) en heeft in de uitvoering zelf ook een duidelijke rol. Het gaat om kwetsbare inwoners die ondersteuning nodig hebben. Zwolle wil als verantwoordelijke voor de Participatiewet regie hebben op de uitvoering. De uitvoering doen we echter niet alleen, maar bij voorkeur samen met partners in de stad en de regio. De gemeente biedt deze ondersteuning vanuit het volgende model:

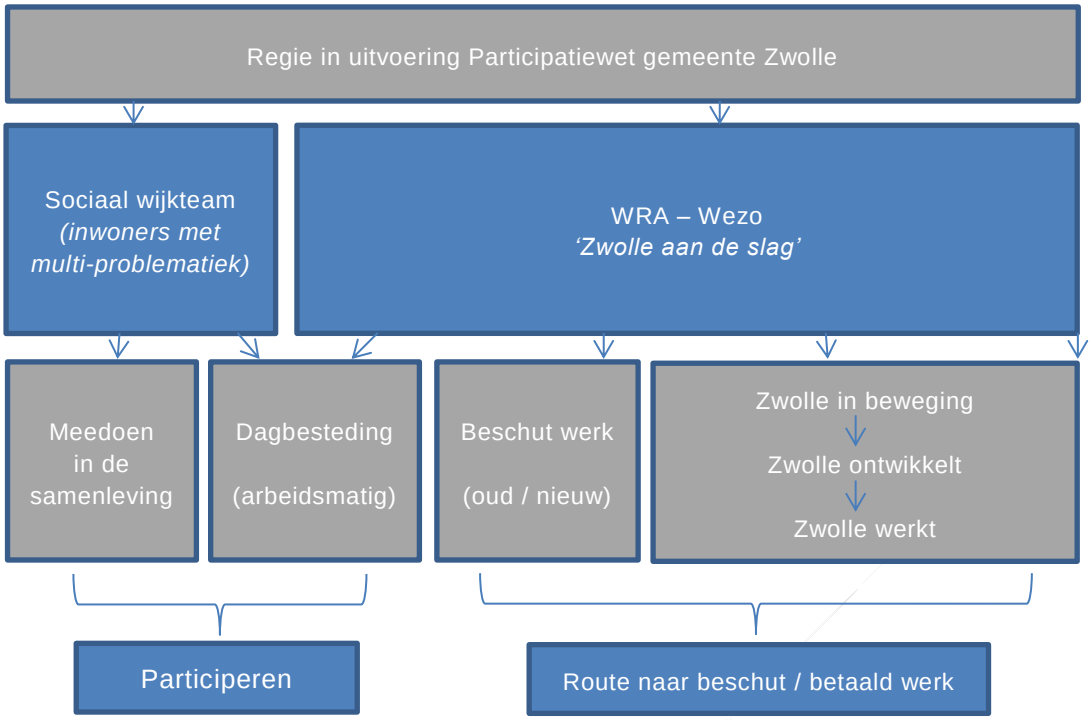

Figuur 4.1 Regie in uitvoering Participatiewet gemeente Zwolle

4.1.2 Interne verbindingen

De netwerksamenwerking 'WRA - Wezo' vormt op dit moment de spil in de uitvoering van de Participatiewet voor de gemeente Zwolle, maar met verschillende gemeentelijke onderdelen ligt een aantal belangrijke verbindingen.

Allereerst is de verbinding met het *sociaal wijkteam* van belang. Het sociaal wijkteam heeft, naast haar generieke taak, een specifieke opdracht met betrekking tot het stimuleren van maatschappelijke participatie van inwoners. Het sociaal wijkteam richt zich daarbij op een groep van circa 2.000 inwoners waarbij sprake is van meervoudige problematiek. Vanuit het sociaal wijkteam is er een doorlopende lijn naar 'WRA - Wezo' zodat kandidaten met meer perspectief op betaald werk soepel kunnen doorstromen.

Er is daarnaast een verbinding met de afdeling *Inkomensondersteuning*. Deze afdeling is verantwoordelijk voor het rechtmatig verstrekken van de uitkering aan inwoners. Inwoners hebben zowel rechten als plichten als zij een uitkering ontvangen. Het niet voldoen aan plichten kan gevolgen hebben voor het verstrekken van (een deel van) de uitkering. Het gaat zowel om rechten en plichten op het gebied van rechtmatigheid (uitkeringsverstrekking) als doelmatigheid (werk en activering). De afdeling Inkomensondersteuning verzorgt ook het minimabeleid en schuldhulp-verlening. Bij de consulenten van 'WRA - Wezo' kunnen belangrijke signalen binnenkomen met betrekking tot armoede of schulden. Het is noodzakelijk dat er een goede verbinding is tussen de afdeling Inkomensondersteuning en 'WRA - Wezo' zodat zij elkaar versterken in de uitvoering.

Belangrijk is ook de relatie met de afdeling *Maatschappelijke Ontwikkeling.* Deze afdeling is verantwoordelijk voor de beleidsvorming op het gebied van het sociaal domein in brede zin. Zij moeten een intensieve relatie onderhouden met 'WRA -

Wezo' om te kunnen monitoren hoe de uitvoering zich ontwikkelt en of de gestelde beleidsdoelen worden gehaald. Ook met een nieuw besturingsmodel moeten de door college en gemeenteraad vastgestelde beleidsdoelen vertaald worden naar een opdracht voor de uitvoeringsorganisatie.

Tenslotte is er een verbinding met de afdeling *Ruimte en economie*. Deze verbinding heeft betrekking op de (toenemende) samenwerking rondom sociaaleconomische vraagstukken in de stad en regio en synergie tussen ruimtelijk en sociaal-maatschappelijk beleid.

Een belangrijke en complexe opgave voor de nieuwe organisatie is om haar eigen opdracht in lijn te brengen met andere gemeentelijke activiteiten op het gebied van (arbeid)participatie. Het streven is om één doorlopende lijn te creëren van vrijwilligerswerk, dagbesteding en betaald werk (al dan niet beschut) waarin de 'scharniermomenten' goed in beeld moeten zijn. Daarnaast zullen de gemeente en de nieuwe organisatie kritisch moeten blijven kijken naar de eigen taakinvulling in het kader van de uitvoering van de Participatiewet. Wat doen we zelf, wat kunnen we samen met partners doen en wat kunnen onze partners beter?

4.1.3 Regionale samenwerking

De nieuwe organisatie voert de Participatiewet uit in een regionale context. De partners in de regio (waaronder werkgevers en onderwijsinstellingen) hebben behoefte aan een regionale aanpak. De arbeidsmarkt is niet lokaal georganiseerd maar juist regionaal. Verschillen tussen gemeenten belemmeren een goede aansluiting tussen vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt. In de interviews met stakeholders is de noodzaak voor goede regionale samenwerking bevestigd.

Met de nieuwe organisatie wil Zwolle zich nadrukkelijk - als voorloper en ambassadeur - positioneren in de arbeidsmarktregio. Zwolle is centrumgemeente en is daarmee een belangrijke ambassadeur van en schakel in deze regionale samenwerking. De gemeente Zwolle wil binnen de regio herkenbaar zijn en voor de regio een betrouwbare partner. De gemeente conformeert zich aan de bestaande afspraken zoals gemaakt in het Regionaal Werkbedrijf Zwolle en zet zich in voor het optimaliseren van de eenduidige regionale werkgeversdienstverlening. De gemeente pleit daarnaast voor het verder ontwikkelen van een regionale visie op de ontwikkeling van de arbeidsmarkt.

De gemeente wil toe naar een duurzame samenwerking met de werkgevers. Met het onderwijs heeft en maakt de gemeente in regionaal verband afspraken over de wijze waarop bijvoorbeeld leerlingen vanuit het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs het beste kunnen worden ondersteund richting de arbeidsmarkt. Zowel werkgevers als onderwijspartners hechten aan een effectieve regionale samenwerking. Onderwijspartners vanuit het vso en praktijkonderwijs geven aan dat maatwerk essentieel is voor de doorstroom van leerlingen vanuit het onderwijs naar de arbeidsmarkt.

Vanuit het oogpunt van samenwerking geldt dat de gemeente oplossingen primair zoekt in samenwerkingsrelaties met partners in de stad en de regio en als overheid een betrouwbaar vangnet vormen als dit (nog) niet te realiseren is.

De toekomstige uitvoeringsorganisatie moet zich continu bewust zijn van haar plaats in het regionale speelveld en haar verbinding met partners in de stad en de regio. Dit betekent dat regelmatig de afweging moet worden gemaakt welke taken de organisatie zelf oppakt, welke taken we in regionaal verband uitvoeren en welke

taken we door partners in de stad en de regio laten uitvoeren. De organisatie vervult hierin een ambassadeursrol voor de gemeente Zwolle als centrumgemeente in de regio.

4.2 Dilemma's

Bij de uitvoering van de taken van 'WRA - Wezo' spelen twee dilemma's een rol:
1. Moet de gemeente de taken zelf (publiek) uitvoeren of ligt een (meer) private uitvoering voor de hand?
2. Ligt qua schaal de uitvoering van de taken op lokaal of regionaal niveau voor de hand?

In de volgende twee paragrafen gaan we in op deze dilemma's. De hierna weergegeven indeling in taken volgt uit de huidige gezamenlijke aanpak 'Zwolle aan de slag'. Deze is aangevuld met taken die vallen onder de uitvoering van de Participatiewet, maar nu niet binnen de samenwerking 'WRA - Wezo' worden uitgevoerd (*). In hoofdstuk 3 is beschreven op welke manier deze taken in de huidige uitvoeringsstructuur zijn belegd.

4.2.1 Publiek of privaat

Taak	Publiek of privaat
Intake en diagnose	De regie op het uitkeringsbestand, en daarmee de verantwoordelijkheid voor intake, is wettelijk vastgelegd als publieke taak. (Een deel van) de diagnosetaken kunnen privaat worden uitgevoerd.
Inkomensverstrekking*	Inkomensverstrekking is een wettelijke taak die publiek moet worden uitgevoerd.
Werkgeversdienstverlening en matching	Werkgeversdienstverlening en matching kunnen zowel in een publieke als in een private setting worden uitgevoerd.
SW- oud 'binnen'	Beschut werk binnen de (oude) sociale werkvoorziening kan in theorie zowel publiek als privaat worden uitgevoerd. Op basis van ervaringen in het land is het (op dit moment) niet aannemelijk dat private partijen beschut werk willen overnemen.
SW- oud detachering	Detachering van medewerkers in de sociale werkvoorziening kan zowel publiek als privaat worden uitgevoerd. Bij semi-private uitvoering zijn de concurrentieverhoudingen een aandachtspunt.
Beschut werken nieuw	Beschut werken nieuw kan zowel in een publieke als private setting worden vormgegeven.
Training en opleiding	Training en opleiding van kandidaten kan zowel publiek als privaat worden uitgevoerd.
Leren op de werkvloer	Leren op de werkvloer kan bij private partijen worden vormgegeven maar kan ook (tijdelijk) binnen de bestaande publieke infrastructuur. Deze bestaande infrastructuur bouwt af door de stop op de instroom in de Wsw. Cruciale vraag is in hoeverre de bestaande structuur benut wordt om leren op de werkvloer te kunnen blijven vormgeven en hoe dit zich verhoudt tot het streven naar leerwerkplekken bij reguliere werkgevers.
Maatschappelijke participatie*	Maatschappelijke participatie is nu als opdracht bij het sociaal wijkteam belegd. Dit kan ook privaat, of in

	samenwerking met maatschappelijke partners, worden uitgevoerd.
Begeleiding op de werkvloer (jobcoaching)	Begeleiding op de werkvloer kan zowel publiek als privaat worden uitgevoerd.
Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ)	BBZ is een wettelijke taak die (in lijn met inkomensvestrekking) publiek moet worden uitgevoerd.
Arbeidsmatige dagbesteding*	Arbeidsmatige dagbesteding is nauw verbonden met de activiteiten van WRA – Wezo en wordt op dit moment (door middel van contractafspraken) uitgevoerd door zorginstellingen. Arbeidsmatige dagbesteding kan zowel publiek als privaat worden uitgevoerd.
RMC - Leerplicht	RMC / Leerplicht is een wettelijke taak van de gemeente die publiek moet worden uitgevoerd.

In algemene zin kan uit de bovenstaande uitsplitsing van taken worden geconcludeerd dat een groot aantal taken zowel in een publieke als private setting kan worden uitgevoerd. Dit geldt echter niet voor inkomensverstrekking, intake, RMC / Leerplicht en BBZ. Dit zijn taken die publiek moeten worden uitgevoerd.

Ligt nu een publieke uitvoering voor de hand of een (meer) private uitvoering? Een lastige vraag en in de context van 'WRA - Wezo' kent de beantwoording wellicht wat extra gewicht omdat het ene deel op dit moment publiek is georganiseerd (WRA) en het andere deel semi-privaat (Wezo NV). De opdracht aan 'WRA - Wezo' is voornamelijk gelieerd aan de uitvoering van de Participatiewet. De uitvoering van deze wet is een (publieke) opgave voor de gemeente, waarbij specifieke taken (waaronder inkomensverstrekking) niet mogen worden geprivatiseerd. Ook heeft de gemeente Zwolle gekozen voor uitvoering van een deel van deze wet via de publieke constructie van het sociaal wijkteam (activering richting maatschappelijke participatie).

De gemeente is en blijft dus verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet en het realiseren van de gestelde beleidsdoelen. Bij een publieke uitvoering kan directer vanuit de gemeentelijke organisatie worden gestuurd (intern opdrachtgeverschap). Bij een privaat uitvoeringsmodel is de uitvoering op 'afstand' georganiseerd en dat betekent dat sturing en verantwoording niet direct binnen de eigen organisatiecyclus plaatsvindt. Er moet in dat geval extra aandacht worden gegeven aan het invullen van het opdrachtgeverschap van de gemeente (als 'moederorganisatie') en de opdrachtnemersrol van de nieuwe organisatie 'WRA - Wezo'.

Het is helder dat de uitvoering van de Participatiewet alleen kan slagen in nauwe samenwerking met de werkgevers in de regio. De werkgevers hebben immers de banen. Dat betekent dat we zo goed mogelijk moeten aansluiten bij de vraag en de werkwijze van werkgevers. Uit de interviewrondes voorafgaand aan de beleidsnotitie 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt' en interviews met onze partners in de regio (waaronder VNO-NCW en MKB) blijkt dat werkgevers het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt zien als een gezamenlijke regionale opgave waarin vooral ruimte voor (sociaal) ondernemerschap van belang is.

De uitgangspunten zoals benoemd in de notitie *'Naar een inclusieve arbeidsmarkt'* zijn leidend, de vorm is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Het wordt wel als belangrijk gezien dat de nieuwe organisatie voldoende adaptief, wendbaar en ondernemend is en (bovenal) een betrouwbare samenwerkingspartner is. Het

‘wensbeeld’ in het kader van het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt is te komen tot een publiek-private samenwerking.

Bij de te maken keuze voor de vervolgstap in de samenwerking ‘WRA - Wezo’ dienen de genoemde aspecten te worden gewogen. Op basis van de interviews zien we dat op dit punt verschillende accenten worden gelegd. Het is niet zo dat de keuze tussen een private en een publieke uitvoering gaat over een keuze tussen goed of fout. Beide uitvoeringsvarianten zijn mogelijk. Dat maakt het sterk gevarieerde uitvoeringslandschap van de Participatiewet in Nederland wel duidelijk.
Het gaat er vooral om dat er een weloverwogen keuze wordt gemaakt. Een keuze voor een organisatievorm die een logisch vervolg is op de bestaande uitvoering en aansluit op de gewenste uitvoering op langere termijn.

4.2.2 Lokaal of regionaal

Taak	Lokaal of regionaal
Intake en diagnose	Intake en diagnose van het uitkeringsbestand is een taak die betrekking heeft op de Zwolse inwoners. Het ligt niet voor de hand om dit in regionaal verband uit te voeren.
Inkomensverstrekking*	Inkomensverstrekking zou op termijn meer in regionaal verband kunnen worden uitgevoerd. Er is nu echter geen beweging in deze richting.
Werkgeversdienstverlening en matching	Het streven naar verdere regionalisering van deze taak ligt voor de hand, gelet op de afspraken in het regionaal werkbedrijf en de toenemende regionale (economische) samenwerking. Deze beweging is onderschreven door partners in de regio.
SW-oud ‘binnen’	Het volume van de sociale werkvoorziening is op dit moment nog voldoende om zelfstandig een infrastructuur ‘binnen’ in stand te houden. Gelet op de afbouw van de sw is op termijn regionale samenwerking met andere sw- bedrijven te overwegen.
SW-oud detachering	Voor detachering vanuit de sociale werkvoorziening geldt ook dat regionale samenwerking met andere sw-bedrijven (op termijn) een optie is om opdrachten te kunnen blijven genereren en vervullen.
Beschut werken nieuw	Regionale samenwerking op dit punt kan de efficiency in de uitvoering vergroten door het beter benutten van de werkinfrastructuur en koppeling van vraag en aanbod.
Training en opleiding	Regionale inkoop van opleidingen en trainingen is een optie.
Leren op de werkvloer	Ook het gebied van de infrastructuur voor leerwerken is regionale samenwerking een optie die kan zorgen voor het verbreden van de mogelijkheden.
Maatschappelijke participatie*	Het bevorderen van maatschappelijke participatie is een opdracht die sterk is verbonden aan de lokale infrastructuur. Regionale uitvoering ligt daarom niet voor de hand.
Begeleiding op de werkvloer (jobcoaching)	Regionale samenwerking op het gebied van jobcoaching is een optie.
Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ)	De BBZ wordt in de huidige situatie in regionaal verband uitgevoerd.

Arbeidsmatige dagbesteding*	Arbeidsmatige dagbesteding wordt in de huidige situatie door (regionale) zorginstellingen uitgevoerd.
RMC - Leerplicht	RMC – Leerplicht wordt in de huidige situatie in regionaal verband uitgevoerd.

Uit de bovenstaande splitsing van taken blijkt dat vooral voor de werkgevers-dienstverlening (matching van vraag en aanbod) regionale samenwerking de aangewezen weg is. Regionaal is het uitgangspunt vastgesteld om in een netwerksamenwerking te komen tot eenduidige werkgeversdienstverlening.

Voor veel andere taken is regionale samenwerking een optie maar (vooralsnog) geen noodzaak. In het kader van 'lokaal vs regionaal' is de uitvoering van de taak 'sociale werkvoorziening' er één om goed te volgen. Op termijn kan de krimp van de sw-doelgroep en daarmee de infrastructuur rondom de sociale werkvoorziening zorgen voor de noodzaak (en meerwaarde) van regionaal samenwerken tussen (voormalige) sw-bedrijven.

De koers die de gemeente Zwolle kiest op het gebied van regionale samenwerking is van belang voor het toekomstscenario van 'WRA - Wezo'. Zwolle is centrumgemeente en wil een belangrijke ambassadeur zijn van en schakel in de regionale samenwerking. De arbeidsmarkt is niet lokaal maar regionaal georganiseerd en verschillen tussen gemeenten belemmeren een goede aansluiting tussen vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt. Daarnaast is er sprake van toenemende economische samenwerking in de regio.

Gelet op de regionale focus en de ontwikkelingen op het gebied van de regionale samenwerking is het van belang dat de nieuwe organisatie 'WRA - Wezo' adaptief is, zich kan aanpassen aan de behoefte op regionale schaal. Het 'wensbeeld' is dat de nieuwe organisatie 'WRA - Wezo' als vliegwiel kan dienen voor intensivering van de regionale samenwerking op het gebied van arbeidsmarktbeleid en werkgevers-dienstverlening.

4.3 Toetsingskader

De hiervoor beschreven dominante thema's en dilemma's spelen logischerwijs een belangrijke rol in het bepalen van het uiteindelijke advies voor een besturingsmodel. Op basis van de beschrijving in 4.1 en 4.2 én de beleidskaders uit hoofdstuk drie kunnen we een aantal toetsingscriteria vaststellen. In algemene zin is in ieder geval duidelijk dat we gaan van de huidige twee organisaties - enerzijds een gemeentelijke afdeling (WRA) en anderzijds een naamloze vennootschap (Wezo) - naar één centraal aangestuurde organisatie. Dit leidt ertoe dat sprake zal zijn van een vereenvoudiging van de aansturing op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Hierna staan de zes toetsingscriteria kort toegelicht.

- Het besturingsmodel dient aan te sluiten bij de doelstelling om een inclusieve arbeidsmarkt te realiseren. Het is belangrijk dat de nieuwe organisatie zo optimaal mogelijk bijdraagt aan het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt in Zwolle. Dit is de 'stip op de horizon' zoals beschreven in het beleidskader 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt'.

- Het nieuwe besturingsmodel dient te zorgen voor een heldere scheiding van verantwoordelijkheden en transparantie in zeggenschap en aansturing. De gemeente wil regie voeren op de uitvoering van de Participatiewet én voert zelf ook een deel van de taken uit. De taken die de samenwerkingsorganisatie 'WRA - Wezo' gaat uitvoeren moeten goed zijn afgestemd met de taken die door de

gemeente worden uitgevoerd (denk bijvoorbeeld aan de afdeling Inkomensverstrekking en het sociaal wijkteam).

- Het besturingsmodel dient voldoende ruimte te bieden voor het adaptief en innovatief vermogen van de organisatie. De huidige tijd en de maatschappelijke opgave, het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt, vraagt flexibiliteit in de uitvoering. We weten waar we heen willen maar de weg ernaartoe is nog niet uitgestippeld. De nieuwe organisatie moet kunnen aansluiten op de behoefte in de markt / van de werkgevers.

- Het besturingsmodel dient samenwerking met partners te stimuleren. De maatschappelijke opgave kan alleen worden gerealiseerd als overheid, werkgevers en onderwijsinstellingen goed samenwerken. Daarnaast is regionale samenwerking binnen de arbeidsmarktregio en het Regionaal Werkbedrijf Zwolle een belangrijk gegeven. De nieuwe organisatie dient bij te dragen aan die samenwerking.

- Het besturingsmodel dient ruimte te bieden voor ondernemerschap en slagvaardigheid. Een inclusieve arbeidsmarkt en sociaal ondernemen staan in Nederland nog in de kinderschoenen. Om hierin de komende jaren vorderingen te maken moeten we ontdekken wat wel en wat niet werkt. Dat vraagt ondernemerschap (experimenteren) en een slagvaardige organisatie.

- Het besturingsmodel dient aan te sluiten bij toekomstige ontwikkelingen op de (regionale) arbeidsmarkt en in het sociaal domein (toekomstbestendig). De (lokale) overheid legt steeds meer verbindingen tussen werk, zorg en maatschappelijke ondersteuning. Dat doet de overheid samen met verschillende partners, vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Publiek-private samenwerking is de stip aan de horizon.

5. Advies nieuwe structuur

In het vorige hoofdstuk hebben we beschreven welke thema's en dilemma's een rol spelen bij de keuze voor een nieuwe structuur (besturingsmodel) voor de organisatie 'WRA - Wezo'. Uit deze thema's en dilemma's én het vastgestelde beleidskader 'Naar een inclusieve arbeidsmarkt' hebben we vervolgens een toetsingskader opgesteld. In dit hoofdstuk beoordelen we aan de hand van dit toetsingskader vier (hoofd) besturingsmodellen en geven we onderbouwd ons advies voor de keuze van een nieuw besturingsmodel voor 'WRA - Wezo'.

5.1 Besturingsmodellen

Op basis van de interviews constateren we dat er voldoende draagvlak bestaat om een volgende stap in de samenwerking tussen 'WRA - Wezo' te zetten. De samenwerking wordt tot dusver als positief bestempeld, maar ook is duidelijk dat een integratie van beide organisaties de opbrengst van de samenwerking verder kan verbeteren. Door vanuit één organisatie(structuur) te gaan werken vereenvoudigt de aansturing en daardoor ook de onderlinge afstemming. Tevens kan de organisatie zich beter profileren en manifesteren, zowel lokaal als regionaal. Zoals al in de inleiding is aangegeven dient de huidige manier van samenwerken als vertrekpunt voor de verdere ontwikkeling.

Hierna geven we per (hoofd) besturingsmodel aan hoe we een en ander beoordelen in het licht van de overwegingen en het toetsingskader zoals beschreven in hoofdstuk vier. We beginnen met de 'buitenkanten', een privaat en een publiek model. Vervolgens behandelen we het publiek-private model om te eindigen met 'publiek via privaat'. Tenslotte gaan we in op de rechtsvormen.

Publiek	Publiek via privaat	Publiek-privaat	Privaat
Gemeentelijke afdeling	Overheids-nv Overheids-bv Stichting	nv, bv, joint venture, stichting, coöperatie	Uitvoering door externe private partij

5.1.1 Privaat

De gemeente heeft vanwege de kwetsbare doelgroep bewust gekozen zelf een duidelijke rol te willen spelen in de uitvoering van de Participatiewet. Dit betekent automatisch dat een private uitvoering van de huidige taak van 'WRA - Wezo' een aanzienlijke operatie zou betekenen. Daarbij is het op dit moment niet duidelijk of er ondernemers geïnteresseerd en bereid zijn de huidige taken van de afdeling WRA en Wezo voor rekening en risico (als opdrachtnemer) voor de gemeente (als opdrachtgever) uit te voeren. Als dit op basis van de uitgangspunten een wenselijk toekomstscenario zou zijn, dan is een grondiger onderzoek nodig om de kansen reëel te kunnen inschatten. Ook kan een volledig private uitvoering de (regionale) samenwerking bemoeilijken omdat de meeste partners binnen het RWB publieke organisaties zijn. Daarnaast moet er altijd een hele duidelijke 'lijn' zijn met de afdeling Inkomensondersteuning. Het is wettelijk verplicht om deze taak publiek te organiseren.

Op grond van voorgaande komen we voor een privaat uitvoeringsmodel niet tot een volledige beoordeling van het toetsingskader. Een privaat model is op dit moment een te grote verandering ten opzichte van de huidige situatie. Het is ongewis of er überhaupt private partijen geïnteresseerd zijn in het uitvoeren van de betreffende

taken en de samenwerking met diverse publieke partijen in het uitvoeringsveld is ingewikkeld.

Op grond van voorgaande komen wij tot de conclusie dat een volledig privaat besturingsmodel op dit moment geen passend en wenselijk uitvoeringsmodel is voor de samenwerkingsorganisatie 'WRA - Wezo'.

5.1.2 Publiek

Hierna beoordelen we (kwalitatief) de criteria uit het toetsingskader bij een publieke uitvoering.

Criterium	Toelichting
Inclusieve arbeidsmarkt	Werkgevers(organisaties) hebben in de aanloop naar de beleidsvorming met betrekking tot een '*inclusieve arbeidsmarkt'* expliciet aangegeven dat de inclusieve arbeidsmarkt een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van alle partners. Hierbij past het streven naar een publiek-private samenwerking. Een keuze voor een volledig publieke uitvoering ligt dan minder in de rede en kan worden gezien als 'stap terug'.
Scheiding in verantwoordelijk-heden en transparantie in zeggenschap en aansturing	Bij een publiek uitvoeringsmodel is de gemeentelijke organisatie(structuur) leidend. Daarmee is duidelijk hoe de scheiding in verantwoordelijkheden is geregeld en is er eveneens transparantie in zeggenschap en aansturing.
Adaptief en innovatief vermogen	In een model van publieke uitvoering wordt de samenwerkingsorganisatie 'WRA - Wezo' een integraal onderdeel van een groter geheel, in dit geval de gemeentelijke organisatie. Dit betekent dat de organisatie in principe geen zelfstandige keuzes kan maken om aan te sluiten bij externe ontwikkelingen. Dit kan ten koste gaan van het adaptief en innovatief vermogen.[4]
Samenwerking met partners	Sec een besturingsmodel bepaalt niet in hoeverre een organisatie samenwerkt of kan samenwerken met partners. Het zijn de medewerkers uit die organisatie die dit bepalen. De gemeente werkt met vele partners samen en dit kan daarom ook bij deze maatschappelijke opgave.
Ondernemer-schap en slagvaardigheid	Net als bij 'samenwerking met partners' zijn 'ondernemerschap en slagvaardigheid' aspecten die meer worden bepaald door de cultuur van de organisatie dan door sec het besturingsmodel. Neemt niet weg dat de nieuwe organisatie bij een publieke uitvoering te maken heeft met het politiek-bestuurlijke krachtenveld. Dit kan op gespannen voet staan met ondernemerschap en slagvaardigheid.
Toekomst-bestendig	Sociaal ondernemen en een inclusieve arbeidsmarkt staan in Nederland nog in de kinderschoenen, maar het is wel de weg van de toekomst. Het 'eindmodel' zal in dit licht zeker geen volledig publieke uitvoering zijn. Een volledig publieke uitvoering is daarmee niet toekomstbestendig.

[4] De activiteiten van WRA – Wezo vinden plaats in een snel veranderend en dynamisch speelveld met (onder meer) werkgevers en onderwijs. De aard van het werk, en de noodzaak om hierin adaptief te zijn, is niet één-op-één vergelijkbaar met andere gemeentelijke afdelingen.

Op grond van voorgaande komen wij tot de conclusie dat een volledig publiek besturingsmodel vooral niet aansluit bij het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt in gezamenlijk eigenaarschap met partners. Daarnaast zorgt een publieke uitvoering mogelijk voor onvoldoende adaptief en innovatief vermogen omdat het niet als zelfstandige organisatie kan opereren.

5.1.3 Publiek-privaat

Hierna beoordelen we (kwalitatief) de criteria uit het toetsingskader bij een publiek-private uitvoering.

Criterium	Toelichting
Inclusieve arbeidsmarkt	Werkgevers(organisaties) hebben in de aanloop naar de beleidsvorming met betrekking tot een '*inclusieve arbeidsmarkt'* expliciet aangegeven dat de inclusieve arbeidsmarkt een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van alle partners. Hierbij past het streven naar een publiek-private samenwerking.
Scheiding in verantwoordelijk-heden en transparantie in zeggenschap en aansturing	Allereerst is het de vraag of partners op dit moment behoefte hebben aan een rol die gepaard gaat met zeggenschap en ondernemingsrisico. Daarnaast is het de vraag of de gemeente er verstandig aan doet om de zeggenschap over de eigen taak op korte termijn te delen met andere organisaties. Het zal hoe dan ook een uitdaging zijn om op basis van de huidige samenwerking in een publiek-privaat model te komen tot een heldere scheiding van verantwoordelijkheden en transparantie in zeggenschap en aansturing.
Adaptief en innovatief vermogen	In een model van publiek-private uitvoering is sprake van een grotendeels zelfstandige uitvoeringsorganisatie. Dit betekent dat de organisatie eigen keuzes kan maken om aan te sluiten bij externe ontwikkelingen. Uiteraard zal de gemeente als belangrijke opdrachtgever wel een duidelijke positie innemen.
Samenwerking met partners	Sec een besturingsmodel bepaalt niet in hoeverre een organisatie samenwerkt of kan samenwerken met partners. Het zijn de medewerkers uit die organisatie die dit bepalen. In een publiek-privaat uitvoeringsmodel is de samenwerking met de deelnemende partners in ieder geval bijna vanzelfsprekend.
Ondernemer-schap en slagvaardigheid	Indien meerdere organisaties met verschillende belangen vanuit gedeeld eigenaarschap deelnemen binnen een organisatie kan dit ten koste gaan van ondernemerschap en slagvaardigheid. Het vraagt continue aandacht dat de deelnemers de focus houden op het collectieve belang. In algemene zin kan deelname van private partijen de cultuur van ondernemerschap positief beïnvloeden.
Toekomst-bestendig	Het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt wordt ook door de werkgevers gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Een publiek-private samenwerking is daarmee toekomstbestendig.

Op grond van voorgaande komen wij tot de conclusie dat een publiek-private samenwerking past binnen de doelstelling van een inclusieve arbeidsmarkt; met name de scheiding in verantwoordelijkheden en transparantie in zeggenschap en aansturing vraagt in dit model extra aandacht.

5.1.4 Publiek via privaat

Het laatste besturingsmodel betreft een publieke uitvoering via een private constructie, namelijk een bv- of nv-constructie of een stichting. Hierna beoordelen we (kwalitatief) de criteria uit het toetsingskader bij een publiek-private uitvoering.

Criterium	Toelichting
Inclusieve arbeidsmarkt	Werkgevers(organisaties) hebben in de aanloop naar de beleidsvorming met betrekking tot een '*inclusieve arbeidsmarkt'* expliciet aangegeven dat de inclusieve arbeidsmarkt een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van alle partners. De keuze voor een 'publiek via privaat' model kan worden gezien als stap in de richting van een publiek-private samenwerking.
Scheiding in verantwoordelijk-heden en transparantie in zeggenschap en aansturing	Mede vanwege de verschillende rollen (aandeelhouders-(bv/nv), bestuurs- en toezichtrol) is er een heldere scheiding mogelijk van verantwoordelijkheden en is sprake van transparantie in zeggenschap en aansturing. Wel vraagt dit om het goed invullen van de rollen: opdrachtgever (gemeente) en opdrachtnemer (de private constructie).
Adaptief en innovatief vermogen	In een model van 'publiek via private' uitvoering is sprake van een relatief zelfstandige uitvoeringsorganisatie. Dit betekent dat de organisatie eigen keuzes kan maken om aan te sluiten bij externe ontwikkelingen. De gemeente heeft als enig opdrachtgever 'aan de voorkant' wel een bepalende positie.
Samenwerking met partners	Sec een besturingsmodel bepaalt niet in hoeverre een organisatie samenwerkt of kan samenwerken met partners. Het zijn de medewerkers uit die organisatie die dit bepalen. Een 'publiek via privaat' model staat samenwerking niet in de weg. De afstemming met aanpalende gemeentelijke onderdelen vraagt expliciete aandacht.
Ondernemer-schap en slagvaardigheid	De nieuwe organisatie kan in dit model - op basis van het publieke opdrachtgeverschap van de gemeente - zelfstandig opereren en als private onderneming keuzes maken in de uitvoering van de taken en de samenwerking met de partners.
Toekomst-bestendig	Het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt wordt ook door de werkgevers gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Een 'publiek via privaat' model is daarin niet optimaal maar kan wel worden gezien als eerst stap in die richting. Vanuit de keuze voor een rechtsvorm kan de betrokkenheid van private partners langzaam maar zeker worden uitgebreid.

Op grond van voorgaande komen wij tot de conclusie dat 'publiek via privaat' aansluit bij de huidige uitvoeringspraktijk, voldoende sturingsmogelijkheden voor de gemeente geeft en ook de gewenste ruimte in de uitvoering van de taken. Het kan gezien worden als een eerste opmaat naar een publiek-private samenwerking in de toekomst.

5.2 Overwegingen en advies

Een publieke uitvoering (gemeentelijke afdeling) past in de grotendeels publieke uitvoering van de Participatiewet van dit moment, maar op basis van 'de stip op de horizon' - het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt - is een zuiver publieke uitvoering niet de logische stap. Daarnaast opereert de nieuwe organisatie 'WRA - Wezo' bij een publieke uitvoering niet zelfstandig maar als onderdeel van de gemeentelijke organisatie. Dit kan ten koste gaan van het adaptief en innovatief vermogen, terwijl dit de komende jaren wel van de nieuwe organisatie wordt gevraagd. Tenslotte blijft de taakuitvoering grotendeels ongewijzigd. Dit betekent onder meer het realiseren van passend werk voor de medewerkers met een sw-dienstverband. De hoofdactiviteiten van Wezo - het detacheren van sw-medewerkers en het productiewerk dat wordt uitgevoerd door sw-medewerkers - worden in nauwe samenwerking met werkgevers en reeds in een private omgeving gerealiseerd.

Een publiek-privaat samenwerkingsmodel sluit ons inziens het beste aan bij de strategische opgave die voor ligt: het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt. De uitvoering van de Participatiewet is een publieke taak. Eén van de uitgangspunten van de Participatiewet is echter dat overheid, werkgevers en onderwijs gezamenlijk optrekken bij het bijeenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. De komende jaren is er in veel sectoren sprake van personeelstekorten. Naar verwachting is alle arbeidscapaciteit nodig om aan de personeelsvraag van bedrijven te kunnen voldoen. Dit geldt ook voor inwoners die nu (nog) niet betaald werken, waaronder inwoners met een arbeidsbeperking. Ook deze groep dient in een zo regulier mogelijke omgeving te werken, waarbij de werkgever gecompenseerd wordt voor een eventuele lagere loonwaarde.

De rol van werkgevers en onderwijs in dit speelveld verschuift van samenwerkingspartner naar partij die ook daadwerkelijk wil participeren in samenwerkingsverbanden en hier mogelijk ook risicodrager in wil zijn. Dit zorgt voor meer evenwicht in de samenwerking en naar verwachting ook voor meer kansen voor onze inwoners. Door vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid een sluitende keten te realiseren van in- door- en uitstroom op de arbeidsmarkt kunnen we vraag en aanbod beter op elkaar laten aansluiten. De manier waarop publiek-private samenwerking zich verder ontwikkelt is een vraagstuk voor de komende jaren, maar de richting is duidelijk.

De uitvoering van de taak is op dit moment echter vooral publiek waardoor er nog geen sprake is van een gelijk speelveld en een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de uitvoering. Dit roept niet alleen de vraag op of partners op dit moment al behoefte hebben aan een rol die gepaard gaat met zeggenschap en ondernemingsrisico, maar ook of de gemeente er verstandig aan doet om de zeggenschap over de eigen taak op korte termijn te delen met andere organisaties. Het zorgt niet voor een vereenvoudiging van de aansturing op ambtelijk en bestuurlijk niveau, noch voor een heldere scheiding van verantwoordelijkheden en transparantie in zeggenschap en aansturing.

Dit maakt op dit moment een publiek-private uitvoering lastig haalbaar. Het betreft wel het ideaalbeeld en volgens ons moet dit model dan ook niet worden losgelaten. Zoals gezegd is dit door werkgevers(organisaties) in het voortraject bevestigd. De komende jaren kan gewerkt worden aan het daadwerkelijk invullen van publiek-private samenwerking op deelgebieden van de uitvoering van de Participatiewet. Daarnaast kan onderzocht worden welke randvoorwaarden ingevuld dienen te worden om te komen tot een volwaardige publiek-private samenwerking in de toekomst. We verwachten dat we geleidelijk stappen kunnen zetten door de huidige samenwerking tussen overheid, werkgevers en onderwijs verder uit te bouwen en op onderdelen kunnen toewerken naar meer gezamenlijke verantwoordelijkheid. Op dit

moment wordt onderzocht of we op onderdelen kunnen werken via Social Impact Financiering; een vorm waarin private partijen en maatschappelijke partners verantwoordelijkheid nemen voor deelopdrachten die worden gefinancierd op basis van resultaat. Dit zou een eerste stap kunnen zijn naar een publiek-private samenwerking. Deze beweging past ook in de ambitie om sociale ondernemingen een belangrijke rol te geven bij de uitvoering van de Participatiewet.

Op basis van de huidige taakuitvoering en het gewenste toekomstbeeld adviseren wij een 'publiek via privaat' uitvoeringsmodel. Mede vanwege de verschillende rollen (aandeelhouders- (bv/nv), bestuurs- en toezichtrol) is er een heldere scheiding mogelijk van verantwoordelijkheden en is sprake van transparantie in zeggenschap en aansturing. Wel vraagt dit het goed invullen van de rol van opdrachtgever (gemeente) en opdrachtnemer (de private constructie). Daarnaast is het van belang dat de samenwerking met de aanpalende afdelingen van de gemeente Zwolle - denk aan Inkomensondersteuning en het sociaal wijkteam - goed wordt ingericht. Deze aspecten worden verder uitgewerkt in een nog op te stellen inrichtingsplan.

Voordeel van een private vorm is dat dit beter aansluit bij het streven om de werkgevers 'aan kop' te zetten en te komen tot een effectieve (regionale) samenwerking met (bijvoorbeeld) werkgevers en onderwijs. Daarnaast kan de organisatie relatief zelfstandig en op voldoende afstand van de politiek-bestuurlijke context opereren. Enerzijds moeten de 'lijntjes' met de gemeente Zwolle kort blijven vanwege de samenwerking met de aanpalende afdelingen, maar anderzijds is het in de uitvoering van de taken belangrijk dat de organisatie - binnen de gestelde kaders - flexibel en slagvaardig kan opereren.

Het ontwikkelen van publiek-private samenwerking binnen het domein van de Participatiewet is het streven. Dat is de stip op de horizon waar Zwolle, in het streven te komen tot een inclusieve arbeidsmarkt, naar toe werkt. Een publieke uitvoering zou daarin een 'stap achteruit' zijn. Een publieke uitvoering via een private constructie is een 'stap vooruit', in de richting van een publiek-privaat besturingsmodel in de toekomst.

Op grond van voorgaande is het advies te kiezen voor een 'publiek via privaat' besturingsmodel. Dit model sluit het beste aan bij de huidige uitvoeringspraktijk en het kan gezien worden als eerste stap richting het 'wensmodel' van publiek-private samenwerking.

5.2.1 Rechtsvormen

Bij de organisatievorm publieke uitvoering via een private constructie kan uit drie rechtsvormen gekozen worden: een naamloze vennootschap, een besloten vennootschap en een (gemeentelijke) stichting. Hierna worden de belangrijkste voor- en nadelen van deze modellen in het kader van deze opgave beschreven. Vervolgens wordt verder ingezoomd op de meest gewenste rechtsvorm.

Rechtsvorm	Toelichting voor- en nadelen
Naamloze vennootschap	Voordelen: Minder op afstand dan stichting. Goede controle- en aansturings-mogelijkheden door aandeelhouders (onder meer via benoeming bestuurders en commissarissen, vaststelling jaarrekening, decharge bestuurders, bevoegdheid tot het geven van algemene instructies, bevoegdheid belangrijke besluiten van het bestuur goed te keuren).

	Nadelen: Ten opzichte van bv meer formele wettelijke regels (onder meer regels rondom besluitvorming algemene vergadering van aandeelhouders, benoeming bestuurders en commissarissen en (dividend)uitkeringen). Winst van een nv staat ter beschikking van aandeelhouders. Omdat het in het kader van deze opgave gaat om een 'publieke' bv ligt het voor de hand eventuele winst te benutten voor de uitvoering van de maatschappelijke opdracht.
Besloten vennootschap	Voordelen: Minder op afstand dan stichting. Goede controle- en aansturings-mogelijkheden door aandeelhouders (onder meer via benoeming bestuurders en commissarissen, vaststelling jaarrekening, decharge bestuurders, bevoegdheid tot het geven van concrete instructies, bevoegdheid belangrijke besluiten van het bestuur goed te keuren). Ten opzichte van de nv zijn er minder formele wettelijke regels (o.m. regels rondom besluitvorming algemene vergadering van aandeelhouders, benoeming bestuurders en commissarissen, (dividend)uitkeringen, inkoop aandelen, mogelijkheid om specifieke financiële- of zeggenschapsrechten aan aandelen te verbinden). Samenwerkingsverbanden met derden zijn daardoor goed in een bv-vorm te gieten. Nadeel: De winst van de bv staat ter beschikking van aandeelhouders. Omdat het in het kader van deze opgave gaat om een 'publieke' nv ligt het voor de hand eventuele winst te benutten voor de uitvoering van de maatschappelijke opdracht.
Stichting	Voordeel: Stichting mag geen winstuitkeringen doen en wordt dus niet gezien als een commercieel vehikel. Nadelen: Meer op afstand. Minder controle- en aansturingsmogelijkheden voor aandeelhouders in vergelijking met bv of nv.

Op grond van voorgaande voor- en nadelen is er een voorkeur voor een bv of nv-constructie. Belangrijkste reden hiervoor is dat dit betere mogelijkheden biedt voor controle en aansturing, en minder op afstand staat. Wordt hiervoor gekozen dan kan de gemeente (zoals nu met Wezo het geval is) de aandeelhoudersrol vervullen en daarbij gebruik maken van haar aandeelhoudersbevoegdheden. Daarbij valt te denken aan:

- het benoemen en ontslaan van bestuurders en commissarissen;
- de vaststelling van jaarrekeningen;
- het verlenen van decharge aan bestuurders en commissarissen;
- het geven van instructies aan het bestuur (mits in de statuten voorzien);
- het verlenen van goedkeuring aan bepaalde belangrijke bestuursbesluiten (mits in de statuten voorzien).

Hiermee is het mogelijk om als aandeelhouder de nodige controle en sturing uit te oefenen, terwijl het bestuur en toezicht aan derden kan worden overgelaten. Een alternatief voor een nv of een bv vormt de stichting maar die kent geen aandeelhoudersstructuur. Daardoor ontbreken controle- en sturingsmogelijkheden zoals een aandeelhouder van een nv of een bv die wel heeft. Met een publieke

uitvoering via een private constructie sluit de gemeente goed aan bij de huidige, nu nog overwegend publieke, uitvoering van de Participatiewet.

De huidige Wezo is goed in te passen in deze private constructie. Daarbij is niet onbelangrijk dat het takenpakket van Wezo sowieso nog een bepaalde tijd een rol speelt gelet op de uitvoering van de Wsw. Wezo is een privaatrechtelijke rechtspersoon waarvan de gemeente Zwolle enig aandeelhouder is. De gemeente is daardoor als het ware 'eigenaar' van Wezo. Daarnaast kan het bestuur en toezicht zodanig worden ingericht dat de beoogde doelstellingen zo goed mogelijk kunnen worden gerealiseerd. Zo is het mogelijk om stakeholders een rol te laten vervullen, zodat voorkomen wordt dat de organisatie enkel als een verlengstuk van de gemeente wordt gezien. Bijzondere aandacht vraagt wel de invulling van de bestuurdersrol. Het bestuur van een dergelijke private organisatie is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en vormt het gezicht naar buiten.

Te overwegen valt om de rechtsvorm (van Wezo) te wijzigen van nv in bv, zeker als in de toekomst een samenwerking met één of meerderde partijen wordt overwogen. Dat is een relatief eenvoudige ingreep. Het bv-recht bevat minder formele regels dan het nv-recht, onder meer op het vlak van (dividend)uitkeringen, het verbinden van bepaalde financiële- en zeggenschapsrechten aan aandelen en het benoemen van bestuurders en commissarissen door een individuele aandeelhouder. Daardoor kunnen eventuele samenwerkingsverbanden met derden eenvoudiger en beter vorm worden gegeven in een bv-structuur. Verder is niet onbelangrijk dat een aandeelhouder van een bv de bevoegdheid kan worden gegeven om concrete instructies aan het bestuur van de bv te geven. Bij de nv is die bevoegdheid beperkt tot het geven van algemene instructies. Bij een bv is in die zin meer sturing mogelijk, zonder dat de aandeelhouder op de stoel van de bestuurder gaat zitten.

Op grond van voorgaande is het advies te kiezen voor een bv. De aandeelhouder heeft bij een bv de bevoegdheid concrete instructies aan het bestuur van de bv te geven. Daarnaast kunnen eventuele samenwerkingsverbanden met derden (bijvoorbeeld private partijen) goed worden vormgegeven.

Voorbeelden vanuit andere gemeenten

De uitvoering van de Participatiewet in Nederland is heel divers georganiseerd. Dat komt doordat het vertrekpunt - de uitvoering van de Wsw en de Wwb tot 1 januari 2015 - en de ontwikkelrichting nergens identiek zijn. Toch zien we dichtbij soortgelijke ontwikkelingen als in Zwolle. Om dit te illustreren treft u hieronder drie voorbeelden:

In Lelystad wordt gekeken naar het oprichten van een social firm vanuit Concern voor Werk (NV, voormalig sw) en het Werkbedrijf Lelystad. De op te richten social firm dient zich onder meer te richten op het aangaan van allianties met werkgevers om zo het gedachtegoed van de inclusieve arbeidsmarkt vorm en inhoud te kunnen geven.

In de gemeente Deventer is Deventer Werktalent opgericht. Deventer Werktalent is onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling Sallcon (uitvoering sw), en daarmee een werkmaatschappij binnen de B.V. Sallcon. Werktalent voert de Participatiewet in Deventer uit, in samenwerking met de regio binnen het Regionaal Werkbedrijf. Hiermee kan Deventer Werktalent gebruikmaken van de opgebouwde infrastructuur van Sallcon, de kennis en ervaring met verschillende doelgroepen en de sterke relaties met partijen in de stad.

In West-Friesland werken 10 gemeenten, vanuit een gemeenschappelijke regeling, nauw samen binnen Empatec NV en Pastiel. Deze twee organisaties vormen een

maatschappelijke onderneming waarbij Empatec werkplekken biedt en Pastiel de afstand tot de arbeidsmarkt verkleint via onder andere de infrastructuur van Empatec (voormalig sw). Empatec ontwikkelt zich door als breed werk- en reïntegratiebedrijf voor de tien gemeenten in de uitvoering van de Participatiewet.

6. Van huidig naar nieuw

Uitgaande van het advies in hoofdstuk vijf wordt in dit hoofdstuk aangegeven wat dit betekent. Hoe gaan we van de huidige naar de nieuwe situatie? We staan achtereenvolgens stil bij positionering, opdrachtformulering, governance, personeel en financiën.

6.1 Positionering

De doorontwikkeling van ‘WRA - Wezo’ gaat over het integreren van twee onderdelen: een gemeentelijke afdeling en een naamloze vennootschap. Na de integratie staat er een nieuwe organisatie, met een nieuw profiel. Niet meer het voormalige sw-bedrijf, niet meer de re-integratietak van de sociale dienst, maar een organisatie die zich richt op het begeleiden en bemiddelen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar (beschut) werk. Indien nodig kunnen de betrokkenen ook in het werk worden begeleid.

Met de nieuwe organisatie moeten de ‘schotten’ tussen de Wsw en de Participatiewet definitief tot het verleden behoren. Er komt een nieuwe identiteit die wordt bepaald door het zo succesvol mogelijk bemiddelen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar regulier of beschut werk. Werk dat grotendeels bij andere werkgevers wordt uitgevoerd. De nieuwe organisatie is ‘spin in het (regionale) web’ van werkgevers en zorgt voor arbeidsfitte kandidaten die klaar zijn om aan de slag te gaan. Ze is aanjager van het gedachtegoed van de inclusieve arbeidsmarkt.

Het gaat bij de nieuwe organisatie niet om het realiseren van winst, maar om de maatschappelijke impact: zo veel mogelijk inwoners die nu aan de kant staan mee laten doen via werk. De nieuwe organisatie kan gezien worden als een sociale onderneming (social firm) met een klein werkbedrijf voor beschutte werkzaamheden (vangnet) en gedeeltelijk ook het arbeidsfit maken van kandidaten. Verder opereert het nadrukkelijk niet alleen op lokaal niveau maar vooral ook in regionaal verband. Het in te zetten instrumentarium wordt afgestemd met de gemeenten in de arbeidsmarktregio. Met werkgevers wordt samengewerkt op zoek naar duurzame werkplekken. Waar nodig compenseert de gemeente een verdiencapaciteit onder het wettelijk minimumloon. Het onderwijs wordt betrokken voor het organiseren van noodzakelijke scholing of om de aansluiting ‘onderwijs - arbeidsmarkt’ te verbeteren (praktijkonderwijs en speciaal voortgezet onderwijs).

Bij een nieuwe organisatie en een nieuw profiel hoort ook een nieuwe naam. Een naam die past bij het maatschappelijke vraagstuk waaraan gewerkt wordt en de toekomstige inclusieve arbeidsmarkt. Een passende communicatiestrategie zal onderdeel uitmaken van het implementatieproces.

6.2 Opdrachtformulering

De nieuwe organisatie krijgt de opdracht om de doelgroep van de Participatiewet van de gemeente Zwolle arbeidsfit te maken en te begeleiden naar een betaalde baan of beschut werk. Gebaseerd op het huidige aantal bijstandsgerechtigden in de gemeente Zwolle bedient de nieuwe organisatie in totaal circa 1.700 inwoners vanuit de Participatiewet. De overige uitkeringsgerechtigden vallen buiten de opdracht van de organisatie omdat zij (nog) niet begeleid kunnen worden naar betaald werk. Tevens blijft het voor de nieuwe organisatie onverminderd de opdracht om te zorgen voor passend werk voor de ongeveer 700 medewerkers met een sw-dienstverband.

Het vertrekpunt is de huidige, gezamenlijke, taak van ‘WRA - Wezo’ en de wijze waarop deze taak op dit moment wordt uitgevoerd (zie hoofdstuk 3). Bij de voorbereiding op de daadwerkelijke inrichting van de organisatie wordt van een aantal taken nader bepaald of zij mee gaan naar de nieuwe organisatie of bij de gemeente blijven (zie paragraaf 6.4) Op taakniveau is de uitvoering tussen de gemeente en de nieuwe organisatie op dit moment nog als volgt verdeeld:

Taken gemeente	Taken ‘WRA – Wezo’
• Beleidsontwikkeling Participatiewet / Maatschappelijke ontwikkeling • Inkomensverstrekking en inkomensondersteuning (o.a. schulddienstverlening) • Maatschappelijke participatie en sociale activering via sociaal wijkteam en andere maatschappelijke organisaties.	• Intake en diagnose • Werkgeversdienstverlening en matching • SW-oud ‘binnen’ • SW-oud ‘detachering’ • Beschut werken nieuw • Training en opleiding • Leren op de werkvloer • Begeleiding op de werkvloer (jobcoaching) • Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen • RMC - Leerplicht

Na de formele integratie wordt gewerkt aan het verder optimaliseren van de organisatie en de bijbehorende werkprocessen. Voortschrijdend inzicht kan aanleiding zijn om de taakverdeling tussen de gemeente en de nieuwe organisatie en eventuele samenwerkingspartners aan te passen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan ontwikkelingen op regionaal niveau. Daarnaast is de stip aan de horizon een publiek-private samenwerking. Het huidige voorkeursmodel ‘publiek via privaat’ is daarmee niet ‘in beton gegoten’ en wordt niet gezien als eindmodel.

De organisatie vormt een herkenbare en betrouwbare partner in de regio en vervult een aanjaagfunctie in de regionale samenwerking. Daarnaast kijkt de organisatie steeds kritisch naar het eigen takenpakket: kan de taak beter samen met of door partners worden uitgevoerd of is het nodig de activiteiten zelf uit te voeren? Onder partners verstaan we bijvoorbeeld maatschappelijke partners, werkgevers, onderwijsinstellingen en private partijen die een wezenlijke en aantoonbare bijdrage kunnen leveren aan onze opdracht. De nieuwe organisatie toont initiatief en ondernemerschap om te komen tot publiek-private allianties. Tenslotte wordt er gezorgd voor een zeer goede koppeling met de gemeentelijke afdelingen. Denk aan de samenwerking met de afdelingen Inkomensondersteuning en Maatschappelijke Ontwikkeling en de sociale wijkteams.

De route voor de komende jaren houdt dus in dat we, vanuit een overheids-bv, toewerken naar een publiek- private samenwerking. We doen dit via een geleidelijke weg waarin we deze ontwikkeling actief verkennen met werkgevers en onderwijs in de regio. Alle besluiten die we in de komende jaren nemen worden getoetst aan het criterium of dit past binnen het scenario van een publiek-private samenwerking. Dit zorgt ervoor dat we het doel scherp voor ogen houden. In de komende tijd wordt een routekaart opgesteld richting een publiek-private samenwerking waarin staat welke stappen we op welk moment gaan ondernemen om invulling te geven aan onze ambities.

6.3 Governance

Scheiding beleid en uitvoering
Uitgaande van ons advies om te komen tot een publieke uitvoering via een private constructie ontstaat een scheiding tussen beleid en uitvoering. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling op het gebied van de Participatiewet (via de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling) en vervult van daaruit de rol van opdrachtgever van nieuwe organisatie. Oftewel: het college bepaalt het beleid en de uitvoeringsorganisatie zorgt voor uitvoering hiervan.
Aandachtspunt bij de inrichting van de organisatie is dat er op ambtelijk niveau voldoende verbinding wordt gerealiseerd tussen beleidsontwikkeling en uitvoering.

Opdrachtgeverschap
De gemeente is in de opdrachtgever. Namens het college legt het managementteam afspraken met de aan te stellen directeur-bestuurder vast. Vanuit gemeentelijk perspectief wordt veel waarde gehecht aan het goed inrichten van het opdrachtgeverschap. De gemeente is immers verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet binnen de gestelde (financiële) kaders. Zowel ambtelijk als politiek-bestuurlijk dient er ‘grip’ te zijn op de uitvoering. Daarnaast dient de nieuwe uitvoeringsorganisatie intensief samen te werken met meerdere gemeentelijke onderdelen. Dit vraagt vanaf de start van de nieuwe organisatie een adequate invulling van het opdrachtgeverschap. De gemeente en de nieuwe organisatie dienen samen invulling te geven aan een actief partnerschap.

Omdat de nieuwe organisatie volledig eigendom is van de gemeente Zwolle, zijn de (Europese) aanbestedingsregels niet van toepassing en kan worden ‘inbesteed’.

Directeur-bestuurder
Vanuit het advies te kiezen voor een bv wordt er een directeur-bestuurder aangesteld, die leidinggeeft aan de nieuwe organisatie. De directeur-bestuurder legt verantwoording af aan de algemene vergadering van aandeelhouders. Die wordt gevormd door de gemeente Zwolle. De gemeente is daarin vertegenwoordigd door leden van het college van burgemeester en wethouders. Op basis van de afspraken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer vindt er periodiek overleg plaats tussen de directeur-bestuurder en een vertegenwoordiging van het managementteam van de gemeente.

Raad van advies
Omdat Zwolle enig aandeelhouder is van de bv, ligt het instellen van een Raad van Commissarissen minder voor de hand. Een Raad van Commissarissen is belast met de wettelijke toezichtstaak en dient die ook serieus te nemen. Dat betekent onder meer dat de Raad van Commissarissen zich gevraagd en ongevraagd met het beleid van het bestuur dient te bemoeien. Over het algemeen bestaat er behoefte aan een Raad van Commissarissen als de aandeelhouder zelf niet bij machte is om voldoende sturing en controle uit te oefenen. In de beoogde structuur is de gemeente Zwolle de enig aandeelhouder en bepaalt rechtstreeks in afstemming met de directeur-bestuurder de koers van de organisatie.

Het alternatief voor een Raad van Commissarissen is een Raad van Advies (RvA). Dit is geen wettelijk orgaan en aan deze raad komen dus ook geen wettelijke bevoegdheden toe. Feitelijk kan een RvA wel invloed uitoefenen maar afdwingbaar is dat niet. Een RvA is dus meer een middel om stakeholders bij de nieuwe organisatie te betrekken. In dat verband kan een voordeel zijn dat toetreding tot een RvA laagdrempeliger is dan toetreding tot een Raad van Commissarissen met de daarbij behorende wettelijke verantwoordelijkheden. De onderlinge afspraken en

verhoudingen kunnen in overleg met de RvA zelf worden bepaald, deze worden niet wettelijk opgelegd. De belangrijkste doelen voor het instellen van een RvA zijn:

- Kwaliteit → De leden van de RvA brengen kennis, expertise en ervaring in waarmee de nieuwe organisatie zijn voordeel kan doen en beter kan aansluiten bij de wensen van partners.

- Versterking netwerk → De strategische opgave van een inclusieve arbeidsmarkt kan alleen worden volbracht in nauwe samenwerking met partners zoals werkgevers en onderwijsinstellingen. De RvA kan het netwerk van de nieuwe organisatie versterken.

- Transparantie → De partners kunnen zien dat we zonder winstoogmerk werken aan het maatschappelijke vraagstuk van inclusief ondernemen. Vanuit deze openheid willen we andere organisaties verbinden en binden.

Op grond van voorgaande is het advies om een Raad van Advies in te stellen. De RvA dient zich te richten op de kwaliteit van de nieuwe organisatie (excellente dienstverlening voor inwoners en werkgevers), versterking van het netwerk (naar een inclusieve arbeidsmarkt) en transparantie (resultaten nieuwe organisatie).

6.4 Personele en financiële uitwerking

Personeel
Op dit moment bedraagt de gezamenlijke formatie van WRA en Wezo 113,77 fte. Zoals in paragraaf 6.2 is aangegeven wordt in de voorbereiding op de daadwerkelijke inrichting van de organisatie van een aantal taken nader bepaald of zij mee gaan naar de nieuwe organisatie of bij de gemeente blijven. Deze taken zijn hierna gemarkeerd (*). Op dit moment ziet de gezamenlijke formatie er op hoofdlijnen als volgt uit:

Formatie WRA	FTE	Formatie Wezo	FTE
Poort*	5,69		
Zwolle in Beweging	7,72	Directie	1,00
Zwolle Werkt + contractpartners	4,88	Beschut werken	13,60
Zwolle Ontwikkelt	8,03	Detacheringen	9,40
Team Doelgroepenregister	3,53	HRM / P&O	9,10
Zwolle Ontwikkelt Statushouders	0,88	Bedrijfsvoering	16,10
Kracht on Tour	1,00		
Detacheringen	2,23		
Werkgeversdienstverlening	7,41		
Bijzondere doelgroepen*	0,56		
Medewerker SROI*	0,86		
Regionaal Bureau Zelfstandigen*	5,00		
RMC/Leerplicht*	8,42		
Bedrijfsvoering WRA	8,36		
Totaal WRA[5]	**64,57**	**Totaal Wezo**	**49,20**
Gezamenlijke formatie bedraagt op dit moment 113,77 fte			

Het uitgangspunt bij de integratie van WRA en Wezo is dat het betrokken personeel met een vast dienstverband overgaat naar de nieuwe entiteit. Voor medewerkers met een tijdelijk dienstverband (flexibele schil) blijven de bestaande flexibele afspraken

[5] Afhankelijk van de te maken keuzes op genoemde taken (* - 24,77 fte) gaat er afgerond minimaal 40 en maximaal 65 fte over naar de nieuwe entiteit.

van kracht. De verwachting is dat de personele gevolgen (zeer) beperkt zijn. Het personeel niet-sw van Wezo volgt namelijk de arbeidsvoorwaarden die voortvloeien uit de (gemeentelijke) CAR/UWO. De medewerkers van WRA en Wezo kennen dus (nagenoeg) dezelfde arbeidsvoorwaarden. Bij het inrichten van de nieuwe organisatie moet er dus vooral gekeken worden naar het verschil in bedrijfsregelingen. Voor het sw-personeel verandert er niets. Het sw-personeel is en blijft in dienst van de gemeente. Dit heeft een wettelijke basis en verandert niet met een nieuwe governance. De bestaande rechten van het sw-personeel blijven daarmee volledig intact.

De individuele personele consequenties worden in een nader op te stellen inrichtingsplan beschreven. Dit inrichtingsplan geeft onder meer duidelijkheid over de formatie op functieniveau (was-wordt), de personele consequenties en de wijze waarop negatieve personele consequenties worden verzacht.

Financieel
In deze notitie is als vertrekpunt gesteld dat de toekomstige samenwerking voortvloeit uit de huidige gezamenlijke uitvoering van de Participatiewet en de Wsw. Omdat de uitvoering van taken grotendeels ongewijzigd zal blijven, verandert de huidige kosten- en opbrengstenstructuur niet substantieel. We gaan daarom voor de nieuwe organisatie uit van de gezamenlijke begroting van WRA en Wezo. Dit betekent een financieel kader van € 11 mln. (exclusief sw-loonkosten) en een gezamenlijk formatieplan van 113,77 fte (zie hiervoor; exclusief sw-formatie).

Het samenvoegen van beide organisaties zorgt in enige mate voor frictiekosten. De frictiekosten ontstaan doordat er formatie vanuit de afdeling WRA over gaat naar de nieuwe organisatie. Voor het oprichten van de nieuwe organisatie (lees: het oprichten van de nieuwe nv of bv) wordt gebruik gemaakt van de huidige rechtsvorm van Wezo. Hierdoor leidt de overdracht van personeel van Wezo naar de nieuwe organisatie niet tot frictiekosten. De nieuwe organisatie kent uiteraard wel frictiekosten door het invlechten van de nieuwe formatie vanuit de afdeling WRA.

De exacte overdracht van formatie van de afdeling WRA naar de nieuwe organisatie is op dit moment nog niet definitief en bedraagt afgerond tussen de 40 en 65 fte (zie hiervoor bij personeel en voetnoot 4). Voor de berekening van de hierna weergegeven frictiekosten zijn we uitgegaan van overdracht van 40 fte. Deze overdracht heeft logischerwijs gevolgen voor de overhead van de gemeente. Dit is opgenomen in het programma bedrijfsvoering. Bij collegebesluit van 20 augustus 2016 is over de stijging en daling van het aantal fte's het volgende afgesproken:

- € 9.000 per fte voor kostensoorten die meteen tot meer/minder kosten bedrijfsvoering leiden
- € 5.500 per fte voor kosten die geleidelijk leiden tot meer/minder kosten bedrijfsvoering, besluitvorming door management
- € 7.500 per fte voor huisvestingskosten, besluitvorming door college/raad.

Deze normen worden in deze notitie gehanteerd voor de berekening van de frictiekosten. Omdat het om een substantiële omvang van de totale formatie gaat zal nog in detail worden uitgewerkt of de werkelijke frictiekosten ook op het niveau van de norm liggen.

Deze afspraken betekenen in het kader van deze notitie dat € 360.000 aan overheadkosten (40 fte x € 9.000) bij de gemeente direct wegvallen en beschikbaar komen voor de nieuwe organisatie. De daadwerkelijke frictiekosten voor de gemeente bedragen € 220.000 (40 fte x € 5.500). In dit onderdeel zijn kosten opgenomen van onder meer de afdelingen Financiën, HR en Communicatie. Bij de

huisvestingskosten wordt in deze notitie ervan uitgegaan dat die door het vertrek van 40 fte niet dalen bij de gemeente. De extra huisvestingskosten zijn bij de nieuwe organisatie wel in de bepaling van de frictiekosten meegenomen.

De overgang van 40 fte leidt logischerwijs tot extra overhead bij de nieuwe organisatie. Voor de berekening van de frictiekosten wordt ervan uitgegaan dat de juridische structuur van Wezo wordt omgevormd naar de rechtsvorm van de nieuwe organisatie die wordt gevestigd in het huidige pand van Wezo. Daarom is de overhead berekening van Wezo als referentie genomen voor de berekening van de extra overhead kosten bij de nieuwe organisatie.

Voor het bepalen van de extra kosten is gekeken naar de componenten waaruit de overhead dekking van de gemeente Zwolle is opgebouwd. De daarin opgenomen bedragen per fte worden afgezet tegen de bedragen per fte zoals is opgenomen in / af te leiden uit de begroting 2017 van Wezo. Op deze wijze kan worden bepaald wat de extra kosten zijn. Aanvullend is rekening gehouden met initiële investeringen in meubilair en dergelijke. Voor de overname van 40 fte maakt de nieuwe organisatie € 482.000 aan kosten.

Op grond van voorgaande is de conclusie als volgt:
De gemeente Zwolle heeft door de overdracht van de formatie ter grootte van 40 fte € 580.000 minder aan overheadkosten, exclusief de (daling van de) huisvestingskosten. Bij de nieuwe organisatie zijn de overheadkosten voor de overname van 40 fte € 482.000, inclusief de huisvestingskosten. Het voordeel op de overhead bedraagt € 98.000.

De gemeente staat daarbij nog wel voor de opgave van een geleidelijke afbouw van € 220.000 aan frictiekosten. Mogelijk kan dit worden verminderd door inzet van gemeentelijke capaciteit bij de nieuwe organisatie, ervan uitgaande dat hier behoefte ontstaat aan extra capaciteit op het gebied van bijvoorbeeld communicatie, management, HR en financiën. Dit zal nog in detail worden uitgewerkt.

Het voordeel op de overhead in de nieuwe organisatie is op basis van de normbedragen € 98.000 ten opzichte van de huidige overhead bij de gemeente. Hierbij is uitgegaan van overdracht van 40 fte. Het definitieve aantal over te dragen fte wordt in de voorbereiding op de daadwerkelijke inrichting van de organisatie nader bepaald.

In de verdere uitwerking van de gezamenlijke bedrijfsvoering wordt gekeken naar het in elkaar schuiven van huisvesting, HR-taken, ICT, financiële administratie. Er loopt in het kader van de samenwerking al een verkenning om het ICT-landschap te vereenvoudigen en een onderzoek naar gezamenlijke huisvesting. De resultaten hiervan worden uiteraard meegenomen in de uitwerking. Het realiseren van een gezamenlijke bedrijfsvoering zorgt naar verwachting op termijn voor efficiencyvoordelen.

6.5 Aandachtspunten vervolg besluitvorming

Participatieraad
De Participatieraad is in een bijeenkomst geïnformeerd over de hoofdlijnen van het adviesrapport. Met hen is vervolgens doorgesproken over de consequenties van de stappen voor inwoners.
Er is met de Participatieraad afgesproken dat zij actief betrokken worden bij de totstandkoming van het inrichtingsplan, omdat daar in het bijzonder de gevolgen voor sw-medewerkers en Participatiewetcliënten aan de orde komen.

Op voorhand heeft de Participatieraad al enkele aandachtspunten meegegeven ten behoeve van de uitwerking van het inrichtingsplan. Deze aandachtspunten zullen bij de totstandkoming van het inrichtingsplan worden verwerkt.
De aandachtspunten van de Participatieraad zijn:

- Heb oog voor de kwetsbare sw-medewerkers. Ook al hebben de keuzes over de governance wellicht geen directe invloed op hun werk(omgeving), elke verandering heeft voor hen meer impact, vanwege hun kwetsbaarheid.
- Neem de sw-medewerkers goed mee in het proces door heldere communicatie. Heb oog voor hun beleving van deze verandering.
- Begeleiding en scholing van medewerkers in de nieuwe organisatie: zorg dat zij elkaar kunnen versterken met kennis en deskundigheid over arbeidsbeperkten.
- Heb bij het inrichtingsplan aandacht voor de terugloop van het aantal sw-medewerkers en de consequenties hiervan voor de nieuwe organisatie.

Oprichting BV
Ervan uitgaande dat het (voorgenomen) collegebesluit na de raadsbehandeling definitief wordt, dan wordt er vervolgens een oprichtingsakte voor de bv opgesteld. Deze oprichtingsakte (ontwerpbesluit) wordt vastgesteld door het college (de formele aandeelhouder) en op grond van artikel 160, lid 2 Gemeentewet voor het indienen van wensen en bedenkingen voorgelegd aan de gemeenteraad.

Medezeggenschap
Het te nemen besluit over de governance betreft politiek primaat. De betrokken ondernemingsraden hebben hierin geen rol. Zij zijn wel meegenomen in het voorstel en hebben deze adviesnotitie ook ontvangen. Het inrichtingsplan wordt in het kader van de Wet op de ondernemingsraden voorgelegd aan de door beide betrokken ondernemingsraden ingestelde bijzondere ondernemingsraad.

Bijlage 1 Interviews stakeholders

College van B&W Zwolle / AVA Wezo groep Holding N.V.

- De heer R. de Heer
- Mevrouw N. Vedelaar
- De heer J. Brink

Raad van Commissarissen Wezo groep Holding N.V.

- Mevrouw T. Huisman
- De heer M. Hemmink
- De heer J. Maijers
- De heer R. Kooijman

Gemeente Zwolle

- De heer M. Veeger - directeur strategie
- De heer H. Procé - directeur sociaal domein
- De heer W. Duursema - verbonden partijen
- Mevrouw I. Geveke - gemeentesecretaris / algemeen directeur
- De heer R. Noor - teamleider WRA

Wezo groep Holding N.V.

- Mevrouw A. Westerdijk - adviseur Participatie
- De heer L. van der Windt - controller
- Mevrouw K. Kranendonk - commercieel manager

Regionaal Werkbedrijf

- Mevrouw M. Koldewijn - programmamanager

Regionale partners

- De heer E. Peterman, MKB Regio Zwolle
- Mevrouw B. van Oortmarssen, de heer E. Veltink, FNV regio Zwolle
- Mevrouw M. Schuijer, VNO-NCW Midden
- Mevrouw D. Speerstra, UWV regio Zwolle
- Mevrouw L. Pieters, De Ambelt (namens onderwijspartners)

Wezo Ondernemingsraad

Voorzitter
Femie van Munster
ondernemingsraad@wezo.nl

Geachte Raad,

Onder de titel 'Je ziet het pas als je het door hebt' heeft het landelijk platform Ondernemingsraden van Sociale Werkbedrijven betrokken partijen, zoals gemeenten, werkgevers, werkbedrijven en UWV, opgeroepen om samen te werken richting mensen die aangewezen zijn op de Participatiewet.

Van oudsher spraken we over sociale werkplaatsen. De laatste 15 jaar zijn deze 'werkplaatsen' flink veranderd en dat geldt ook voor Wezo. Was het vroeger een werkplaats waar mensen met een SW-indicatie vooral fysiek werk verrichtten is Wezo anno 2017 uitgegroeid naar een werkbedrijf waar Beschut werken, Detacheren, Jobcoaching, Begeleid werken en Trajecten worden geboden.

Sinds 2015 werken we samen met de gemeentelijke afdeling Werk, Re-integratie en Arbeidsparticipatie van de gemeente Zwolle en de Ondernemingsraad is blij met deze waardevolle ontwikkeling. De vervolgstap om samen, in een nieuwe organisatie met werkgevers, UWV, PRO/Vso en andere partners, uitvoering te geven aan de Participatiewet is naar ons idee dan ook een logische stap.

Zowel de OR van Zwolle als van Wezo zullen gezamenlijk, in een Bijzonder Ondernemingsraad (BOR), zich buigen over de nieuw te vormen organisatie.

De Ondernemingsraad van Wezo heeft waarden geformuleerd die in haar ogen cruciaal zijn om te participeren en zal deze als criteria meewegen in het advies dat zij zal formuleren over een voorgenomen besluit tot een duurzame samenwerking.

Graag deel ik deze waarden met u, waar staan we voor:

- ✓ We staan voor **sociaal**, dat betekent dat iedereen een kans krijgt om mee te doen, bij voorkeur via werk.
- ✓ We staan voor **werk**, dat duurzaam is, zo regulier mogelijk, en dat werken loont!
- ✓ We staan voor **passend werk** zowel bij Werkgevers als voor Beschut Werken: onder 'passend werk' verstaan we werk dat voldoende gevarieerd is en uitdaging biedt. Werk dat bijdraagt aan de ontwikkeling, met een zeker mate van kwaliteit en een gerechtvaardigde prijs.
- ✓ We staan ervoor dat toeleiding naar werk voor **iedereen gelijk is**, ongeacht de doelgroep waartoe men behoort, bij kansen op (betaalde) arbeid tellen de SW-collega's op gelijke wijze mee.

- ✓ We staan voor jarenlange **expertise en ervaring** die we vanuit ons werkbedrijf meenemen op het gebied van onder andere matching, begeleiding, detachering, het geschikt maken van werkplekken, jobcoaching, creëren van nieuwe functies en het ontzorgen van werkgevers. Deze expertise en ervaring moeten we meenemen.
- ✓ We staan voor **duidelijkheid**, we beschikken over een pand met alle benodigde faciliteiten. Daar zijn én kunnen, zowel medewerkers als kandidaten, aan het werk. Hessenpoort groeit en ondernemers weten ons te vinden. Werk wordt aan ons uitbesteed of collega's worden ingeleend. Bovendien zijn er in ons pand ook ondernemers met wie me samenwerken zoals Foodsense, Euroma, Alles Energie en Albron. Dat het pand te koop staat zorgt voor onrust bij gebruikers, bovendien zorgt de onduidelijkheid ervoor dat geïnteresseerde ondernemers en zorgaanbieders een vorm van samenwerken (nog) niet aandurven. We zouden graag onze collega's en ondernemers duidelijkheid bieden met betrekking tot het pand.
- ✓ We staan voor samenwerking, zodat in **co-creatie** met allerlei betrokkenen, zoals werkgevers en onderwijs, optimaal werkende constructies gevormd kunnen worden.
- ✓ We staan voor de toekomst die **mensgericht** is en daarbij **precies voldoende zakelijk**.
- ✓ We staan open voor **vormen van organiseren en samenwerken** die Participatie effectief en efficiënt maken.
- ✓ Tenslotte, we blijven staan voor onze **collega's met een SW-indicatie**, een groep werknemers die de komende jaren kleiner wordt en rekent op onze steun om te kunnen blijven participeren.

Het is onzer aller verantwoordelijkheid te zorgen dat iedereen kan meedoen én meedoet.

Dank u wel.

Korte terugblik debatronde d.d. 4 december 2017

Toekomst samenwerking WRA - Wezo
Voor de realisatie van de ambities met betrekking tot de inclusieve arbeidsmarkt en voor de uitvoering van de Participatiewet werken de afdeling werk- Re-integratie en Arbeidsparticipatie (WRA) en sw-bedrijf Wezo vanaf 2015 samen in een netwerkorganisatie

Nu wil het college een vervolgstap maken door per 1 januari 2018 te komen tot één organisatie met als rechtsvorm een BV, waarbij de ambitie is om toe te werken naar een publiek-private samenwerking

Voorafgaand aan het debat is er een bijdrage van een inspreker, mevrouw van Munster, voorzitter van de Ondernemingsraad van de Wezo. Zij geeft aan dat de OR positief is over de ontwikkelingen per 2015 en de wijze waarop uitvoering gegeven wordt aan de Participatiewet en het plan zoals dat nu wordt voorgesteld. De Wezo is goed meegenomen in het proces richting de voorliggende adviesnotitie. Samen met WRA zal nog een Bijzondere OR (BOR) worden opgericht om te adviseren over de nadere uitwerking van de plannen.

Vervolgens blijkt uit het debat dat de fracties over het algemeen positief staan tegenover de richting die het college in de adviesnotitie voorstelt. De fracties staan achter de ambities voor de inclusieve arbeidsmarkt en zien de vorm van de BV voor dit moment als een passende besturingsvorm. Wel wordt door een aantal fracties nog vragen en opmerkingen geplaatst bij het wensbeeld van de doorontwikkeling naar de publiek-private samenwerking. Men is positief over de verbinding met werkgevers/bedrijven, onderwijs en de regionale insteek, maar vraagt zich af of er bij werkgevers voldoende mogelijkheid en bereidheid is om ook echt tot gedeeld eigenaarschap te komen. Realisme is hierin belangrijk en waar mogelijk moeten belemmeringen worden weggenomen. Ook wordt de vraag gesteld of er in de doorontwikkeling nog voldoende regie en sturing bij de gemeente en de raad ligt. In dat kader wil de raad ook goed op de hoogte gehouden worden over het vervolgproces en bij de evaluatie over 3 jaar in positie zijn om keuzes te maken over de doorontwikkeling. Verder stelt het college voor om voor de BV niet een Raad van Commissarissen (RvC) maar een Raad van Advies (RvA) in te stellen. Fracties willen meer weten over de achtergrond voor die keuze en geïnformeerd worden over de nadere invulling hiervan. Tenslotte wordt aandacht gevraagd voor de beloning en arbeidsvoorwaarden voor werknemers binnen de nieuwe organisatie en voor prestatie-indicatoren, bijvoorbeeld op het gebied van uitstroom.

Wethouder Brink geeft in zijn reactie op het debat aan dat de roep om grip logisch is, ook vanuit het verleden. Na de organische manier waarop de samenwerking WRA-Wezo zich tot heeft ontwikkeld is het nu tijd om een organisatievorm te bepalen en daarin is het de raad die een keuze moet maken. De uitvoeringsbevoegdheid ligt vervolgens weliswaar bij het college, maar de wensen en bedenkingen die de raad nu meegeeft kunnen worden meegenomen in de nadere uitwerking door het college. Juist om meer regie en sturing te kunnen houden wordt gekozen voor een BV met een RvA. Bij een NV kan minder concreet gestuurd worden en een RvC kan een te zwaar construct zijn. De gemeente wil als enige aandeelhouder, met een aantal strikt wettelijke publieke taken, voldoende zelfstandig kunnen sturen. Over de prestatie-indicatoren wordt het gesprek nog gevoerd, waarbij het uitgangspunt is om goed

opdrachtgeverschap te tonen en sturing te geven, maar tegelijkertijd ook ruimte te geven. In het kader van de doorontwikkeling en de kanttekeningen die de raad daar nog bij plaatst benadrukt de wethouder dat werkgevers juist hebben aangegeven de verantwoordelijkheid voor de inclusieve arbeidsmarkt echt te willen delen. Dat is gezien de ontwikkelingen binnen de arbeidsmarkt ook in hun belang. De ambitie is dan ook om het eigenaarschap echt te delen. Na 3 jaar zal bezien worden of de richting nog klopt en dan zal de raad ook weer betrokken worden. Onderweg kunnen vraagstukken opspelen waarover de raad dan geïnformeerd wordt, maar de verwachting is dat het wensbeeld van de publiek-private samenwerking niet zal veranderen. Gezien de belangstelling die er op dit moment is voor het pand van de Wezo, moet daarover zo spoedig mogelijk besloten worden wat de best passende oplossing is. Daarbij is pand binnen het voorliggende voorstel niet leidend. Wethouder Meijerink vult hierop aan dat zij reeds heeft toegezegd dat zij bij de uitwerking van het plan beschut werken nieuw, die de raad in het voorjaar ontvangt, ook op het pand zal terugkomen. Tenslotte geeft zij over salariëring en de cao voor werknemers aan dat de werknemers vanuit de sw oud hun arbeidsvoorwaarden en opgebouwde rechten behouden, voor de nieuwe groep is dat afhankelijk van de uitwerking van het regeerakkoord.

Afsluitend doen de wethouders de toezegging dat de raad betrokken blijft in het proces ten aanzien van de doorontwikkeling van de BV naar de publiek-private samenwerking en bij de evaluatie over 3 jaar.

De voorzitter constateert dat het onderwerp voldoende besproken is. De beslisnota kan worden geagendeerd voor de besluitvormingsronde op 18 december a.s.

SP

AMENDEMENT

Betreft: Stop doorontwikkeling naar publiek – private samenwerking.

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 18 december 2017.
Aan de orde: Beslisnota Toekomst Samenwerking WRA – WEZO.

Overwegende dat:
- De beslisnota bij opsommingsteken drie van het eerste beslispunt kiest voor een doorontwikkeling van de gemeentelijke BV naar een publiek – private samenwerking.
- Dit echter nadrukkelijk beoogt verder te gaan dan samenwerking, namelijk het komen tot een gedeeld eigenaarschap en zeggenschap van partners in ons toekomstige werkbedrijf.

Van mening dat:
- Het adviesrapport doorontwikkeling samenwerking WRA – WEZO juist diverse argumenten geeft om dit niet te doen, zeker niet in dit stadium.
- Het adviesrapport terecht de vraag stelt of eventuele partners (al dan niet op dit moment) behoefte hebben aan een rol met zeggenschap en ondernemingsrisico.
- Het rapport ook de (zelf beantwoordende) vraag stelt of de gemeente hier wel verstandig aan doet.
- Het adviesrapport wijst op de continue aandacht die benodigd is voor het collectieve belang wanneer andere partners zeggenschap en eigenaarschap krijgen toebedeeld.
- Het rapport scheiding van verantwoordelijkheden en transparantie als een factor van zorg ziet dat extra aandacht behoeft bij een doorontwikkeling.
- Ambtelijke navraag heeft geleerd dat nog veel onzeker is en onderzocht moet worden op dit vlak.
- Samenwerking niet afgedwongen kan worden door het technisch creëren van gedeeld eigenaarschap en zeggenschap, maar komt vanuit het samen willen werken aan een gezamenlijk belang.
- De reguliere samenwerking tussen partners en WRA – WEZO nu al goed functioneert.
- Er meerdere partijen zijn die om praktische en/of ideologische reden kanttekeningen hebben geplaatst bij de doorontwikkeling naar publiek-private samenwerking (al dan niet op dit moment).
- De toekomstige samenwerkingsorganisatie WRA – WEZO nu eerst rust en stabiliteit moet worden geboden binnen de te realiseren overheids-BV waarvan Zwolle enig aandeelhouder is.
- Pas vanuit een dan bestaande bestendige situatie kan worden besloten over een eventuele toekomstige doorontwikkeling.

De Zwolse raad spreekt uit:
- Te laten vervallen, opsommingsteken drie van het eerste beslispunt, luidend:
  "*Te kiezen voor doorontwikkeling van de gemeentelijke BV naar een publiek – private samenwerking.*"

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van de SP;
Bert Sluijer

Voor: SP en Swdlwacht
Verworpen 18-12-2017

SP GROENLINKS Swollwacht

Motie

Betreft: Behoud volwaardig eigen fysiek werkbedrijf.

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 18 december 2017.
Aan de orde: Beslisnota Toekomstige Samenwerking WRA – WEZO.

Overwegende dat:
- Met de komst van de participatiewet en beëindiging van de WSW de sociaal werkbedrijven bij diverse personen, instanties en partijen minder van belang werden geacht voor de toekomst.
- Dit beeld sinds enige tijd een kentering laat zien omdat meer en meer de waarde wordt erkend van de sociaal werkbedrijven vanwege de kennis, expertise en mogelijkheden die daar aanwezig zijn.

Van mening dat:
- Deze werkbedrijven niet alleen van belang zijn voor de uitvoering van de WSW, maar ook voor een goede vervulling van de nieuwe taken die voortvloeien uit de participatiewet.
- Door de verdergaande samenwerking WRA-WEZO dit belang een extra impuls krijgt.
- Deze samenwerking ook van belang is voor het (verder) ontwikkelen van de inclusieve arbeidsmarkt.
- In het Adviesrapport Doorontwikkeling Samenwerking WRA-WEZO om diverse redenen wordt gesproken over toekomstige samenwerking met andere SW-bedrijven.
- Het, gezien onze centrumfunctie, inwonersaantal, aanwezige scholen, zorginstellingen en bedrijven, niet wenselijk is dat Zwolle geheel of gedeeltelijk afhankelijk wordt van werkbedrijven van andere gemeenten.
- Zwolle moet kunnen blijven bouwen op eigen kennis, kunde en mogelijkheden op dit terrein.
- Voor een werkelijk goede vervulling van alle oude en nieuwe taken een volwaardig eigen fysiek werkbedrijf in Zwolle noodzakelijk is.
- Dat gegeven uiteraard (samenwerkings)diensten aan andere gemeenten niet in de weg staat.

De Zwolse raad verzoekt het college:
- Bij alle toekomstige handelingen en besluiten uit te gaan van het behouden van een volwaardig eigen fysiek werkbedrijf in Zwolle.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van de SP;
Bert Sluijer

Namens de fractie van Groen Links;
Michiel van Harten

Swollwacht
William Pegger

Voor: SP, Swollwacht, GroenLinks
Verworpen 18-12-2017

GROENLINKS SP

Motie

Betreft: Perspectief Wezo gebouw Lingestraat.

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 18 december 2017.
Aan de orde: Beslisnota Toekomstige Samenwerking WRA – WEZO.

Overwegende dat:
- Zwolle circa 10 jaar geleden het nieuwe WEZO gebouw bewust op de Hessenpoort liet bouwen.
- Het toenmalige toekomstbeeld (mede) verstoord werd door de crisis.
- De onzekerheden rondom de beëindiging van de WSW en de invoering van de participatiewet daarbij een rol speelde.
- Het bij de verwachting achterblijvende ontwikkeltempo van Hessenpoort ook een factor van betekenis was.
- Langere tijd het gebouw niet ten volle benut of verhuurd bleek te kunnen worden.
- Het gebouw al lange tijd te koop staat, maar geen daadwerkelijke verkoop werd gerealiseerd.
- In het debat op 4 december werd aangegeven dat er gegadigden zijn om het gebouw te kopen.

Van mening dat:
- Bovenstaand beeld inmiddels gekanteld is.
- Hessenpoort ontwikkelt zich meer en meer in de gewenste richting en herbergt steeds meer diverse bedrijven.
- De crisis in de economie voorbij is (*hoewel nog niet voor iedereen voelbaar*).
- Het WEZO gebouw via diverse mogelijkheden nagenoeg ten volle wordt benut.
- De WRA – WEZO organisatie behoefte heeft aan duidelijkheid.
- Er nu weer kandidaat kopers zijn.
- Dit er mede op duidt dat dit gebouw 'dus' uitermate geschikt is voor het doel waarvoor Zwolle het ooit op Hessenpoort liet bouwen.
- Dit gebouw en deze plek alle mogelijkheden in zich hebben om de oude en nieuwe taken van de toekomstige samenwerkingsorganisatie WRA – WEZO te faciliteren.
- Het verkooptraject, dat nog steeds loopt, op dit moment niet uitsluit dat deze organisatie (op termijn) uit het gebouw verdwijnt.

De Zwolse raad verzoekt het college:
- Na te gaan hoe de positie van dit gebouw verder versterkend kan zijn voor de samenwerkingsorganisatie WRA en WEZO
- Geen stappen te zetten die kunnen betekenen dat het gebouw op de langere termijn niet meer ingezet zou kunnen worden voor huisvesting deze organisatie.
- Hierover te rapporteren bij de verdere uitwerking van de plannen met WRA en WEZO.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van Groen Links;
Michiel van Harten

Namens de fractie van de SP;
Bert Sluijter

Voor: groenlinks, SP
Verworpen 18-12-2017

Swollwacht

Motie

Betreft: Stop werken zonder loon!

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 18 december 2017.
Aan de orde: Beslisnota Toekomst Samenwerking WRA – WEZO.

Overwegende dat:
- Er in het regeerakkoord wordt gesproken om de loonkostensubsidies in de participatiewet te vervangen door loondispensatie.
- Werkgevers daarmee onder het wettelijk minimum loon kunnen betalen.
- De consequenties voor betrokkenen en gemeenten nog niet volledig helder zijn.
- Binnen het toekomstige werkbedrijf in de leerwerkomgeving (bijvoorbeeld bij ontwikkeling van arbeidsfitheid) gewerkt gaat / kan gaan worden tegen uitkeringsniveau.

Van mening dat:
- Bij werk een salaris hoort.
- In Nederland het wettelijk minimumloon de bodem is voor het belonen van werkende mensen.
- Beloning op wettelijk minimumloon, CAO loon of meer de norm moet zijn.
- Het laten werken van mensen onder het wettelijk minimumloon ongewenst is.

De Zwolse raad spreekt uit:
- Dat er in Zwolle geen werk (*) verricht zal worden zonder dat de werknemer het minimumloon of cao loon ontvangt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van de SP;
Bert Sluijer

Namens de fractie van Groen Links:
Michiel van Harten

Swollwacht
William Dagger

(*) Deze motie doelt niet op door betrokkene zelf gewenst vrijwilligerswerk, zover dat vrijwilligerswerk niet tot verdringing van regulier werk leidt.

Voor: SP, Swollwacht, GroenLinks
Verworpen 18-12-2017

SP. GROENLINKS

Motie

Betreft: Werken wordt beloond met fatsoenlijk loon.

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 18 december 2017.
Aan de orde: Beslisnota Toekomst Samenwerking WRA – WEZO.

Overwegende dat:
- Er in het regeerakkoord wordt gesproken om de loonkostensubsidies in de participatiewet te vervangen door loondispensatie.
- Werkgevers daarmee onder het wettelijk minimum loon kunnen betalen.
- De consequenties voor betrokkenen en gemeenten nog niet volledig helder zijn.
- Binnen het toekomstige werkbedrijf in de leerwerkomgeving (bijvoorbeeld bij ontwikkeling van arbeidsfitheid) gewerkt gaat / kan gaan worden tegen uitkeringsniveau.

Van mening dat:
- Bij werk een salaris hoort.
- In Nederland het wettelijk minimumloon de bodem is voor het belonen van werkende mensen.
- Beloning op wettelijk minimumloon, CAO loon of meer de norm moet zijn.
- Het laten werken van mensen onder het wettelijk minimumloon ongewenst is.

De Zwolse raad verzoekt het college:
- Te komen met een uitgewerkt plan dat in kaart brengt op welke wijze (ook binnen het werkbedrijf) bewerkstelligd kan worden dan iedereen die werkt ook het minimumloon of cao loon verdient.
- Hiervan ook de financiële consequenties en dekkingsmogelijkheden te rapporteren.
- Dit uiterlijk 1 juni 2018 (maar zoveel eerder als mogelijk) aan de raad te presenteren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van de SP;
Bert Sluijer

Namens de fractie van Groen Links;
Michiel van Harten

Voor: SP, Groenlinks, Stadwacht
Verworpen 18-12-2017

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	38663
Onderwerp	Toekomst samenwerking WRA - Wezo

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 09-01-2018

besluit:

1. Kennis te nemen van het voorgenomen besluit van het college om:

- In te stemmen met het voornemen om de samenwerking tussen WRA en Wezo te ontwikkelen tot één effectieve uitvoeringsorganisatie voor de sociale werkvoorziening en de Participatiewet
- Te kiezen voor een besturingsmodel 'publiek via privaat' met als rechtsvorm een BV waarvan de gemeente enig aandeelhouder is;
- Te kiezen voor doorontwikkeling van de gemeentelijke BV naar een publiek - private samenwerking;

2. Wensen en bedenkingen mee te geven aan het college ten behoeve van definitieve besluitvorming

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Zwolse Energiegids
portefeuillehouder	Michiel van Willigen
informant	Vonk, Henk (3159)
medeopstellers	
afdeling	Leefomgeving en Erfgoed
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Zwolse Energiegids Bijlage: Zwolse Energiegids Bijlage: definitieve+Verkenning+Duurzame+Energie+Zwolle Bijlage: Samenvatting opbrengst Stadsgesprek Bijlage: Visie van Vereniging Blauwvinger Energie op verduurzaming van de Zwolse energievoorziening Bijlage: Reactie van het college op brief van Blauwvinger Energie d.d. 28 november 2017 Bijlage: Brief Natuurplatform - raadsdebat Energids Bijlage: Brief Agrarisch Natuurbeheer - Collectief Noordwest Overijssel windmolens- weidevogelkerngebied Tolhuislanden Bijlage: Broedparentelling Tolhuislanden 2016 telgebied 1 Bijlage: Broedparentelling Tolhuislanden 2016 telgebied 2 Bijlage: Brief Sportvisserij Nederland en Sporvisserij Oost-Nederland - reactie op Zwolse Energiegids Bijlage: Brief Tegenwindvoorst.nl- Afwegingskader Grootschalige Opwekking duurzame energie in Zwolle Bijlage: Inspraaktest dhr Wolters - Plaatselijk belang Windesheim en Omstreken - energiegids Bijlage: Korte terugblik debatronde d.d. 04-12-2017- Zwolse Energiegids Bijlage: Brief Agrarische Natuur Vereniging Tolhuislanden- ernstige fouten energiegids gemeente Zwolle Bijlage: Bijlage 1 natuurbeheerkaart Provincie Overijssel Bijlage: Bijlage 2 Overzicht beheerpercelen en cirkel fout voorstel plaatsing windmolens. Bijlage: Bijlage 3 Weidevogel kerngebied_ Bijlage: Bijlage 4 cijfers nestbescherming Bijlage: Bijlage 5 compensatie eis provincie 4 bestaande windmolens 21-2-2012 Bijlage: Bijlage 6 blauw gearceerd geen windmolens Bijlage: Brief Agrarisch Natuurbeheer Noordwest Overijssel - Zwolse Energiegids bedreiging voor weidevogelkerngebieden Tolhuislanden

en Polder Mastenbroek
Bijlage: Brief omwonenden Harculo- Windesheim- windturbines samenvatting
Bijlage: Brief omwonenden Harculo- Windeshemi - windturbines toelichting
Bijlage: Brief Erfgoedvereniging Heemschut Overijssel - Energiegids - Zoeklocaties windmolens
Bijlage: 2017-12-18 M14-1 Energiedoelen in de begroting
Bijlage: 2017-12-18 M14-2 Laat Zwollenaren meedelen in de winst van duurzame energie
Bijlage: 2017-12-18 M14-3 Lokale energiebedrijven actief betrekken bij duurzaamheidsopgave
Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Zwolse Energiegids

Voorgesteld besluit raad

In te stemmen met de Zwolse Energiegids voor grootschalige opwekking van duurzame energie, bestaande uit de volgende onderdelen:

1. De verkenning van aanwezige potenties voor grootschalige opwekking van duurzame energie uit zon, wind, geothermie en waterkracht op basis van beleid en wetgeving (hoofdstuk 2)
2. Nadere lokale afweging aangaande impact op de omgeving (hoofdstuk 3)
3. Nadere lokale afweging aangaande de bijdrage aan andere doelen (hoofdstuk 4)
4. Procesafspraken (hoofdstuk 5)

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 8 november 2017

Openbaar

Onderwerp	Zwolse Energiegids
Versienummer	1

Portefeuillehouder	Michiel van Willigen
Informant	Henk Vonk
Afdeling	Energietransitieteam
Telefoon	(038) 498 3159
Email	hm.vonk@zwolle.nl

Bijlagen
- De Zwolse Energiegids voor grootschalige opwekking van duurzame energie
- Verkenning duurzame energie Zwolle

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met de Zwolse Energiegids voor grootschalige opwekking van duurzame energie, bestaande uit de volgende onderdelen:

1.1 De verkenning van aanwezige potenties voor grootschalige opwekking van duurzame energie uit zon, wind, geothermie en waterkracht op basis van beleid en wetgeving (hoofdstuk 2)

1.2 Nadere lokale afweging aangaande impact op de omgeving (hoofdstuk 3)

1.3 Nadere lokale afweging aangaande de bijdrage aan andere doelen (hoofdstuk 4)

1.4 Procesafspraken (hoofdstuk 5)

Datum 8 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In Zwolle maken we werk van de energietransitie. Het doel is een energieneutrale gemeente in 2050. Daarvoor zetten we in op verschillende benodigde sporen, te weten verbeteren, besparen en kleinschalige opwekking van duurzame energie bij huishoudens en bedrijven, het verduurzamen van het energieverbruik van de gemeente en grootschalige opwekking van duurzame energie.
Veel Zwollenaren zijn al begonnen: door hun woning te isoleren, zonnepanelen te plaatsen of een elektrische auto aan te schaffen. De gemeente was in 2016 Solar City en Scania heeft op dit moment het grootste zonnedak van Nederland. Vanuit de gemeentelijke verantwoordelijkheid is en wordt ook veel gedaan om de CO2 uitstoot terug te dringen. Zo zijn veel gemeentelijke gebouwen voorzien van zonnepanelen en aan opschaling wordt gewerkt. Het stadhuis wordt door een open bodemenergie-systeem (gasloos) verwarmd en gekoeld. Het zwembad wordt verwarmd door een biomassa-installatie. De invoering van LED verlichting in en buiten gebouwen wordt versneld. En er worden elektrische auto's ingezet.

Dat er nog veel plannen vanuit de bewoners, Zwolse bedrijven en andere marktpartijen aan gaan komen, werd deze zomer nog duidelijk toen bekend werd dat Zwolle bovenaan stond in de Top 10 lijst van gemeenten met grootste projectvolume SDE+-aanvragen[1] voor zonnestroom in de voorjaarsronde van 2017 met 55.000 MWh (dat levert bij realisatie ruim 9% verduurzaming op van het totale elektriciteitsverbruik van de stad).
Dit vraagt om een standpunt hoe we als gemeente mede vorm willen geven aan het 'landen' van dit soort grootschalige initiatieven.

In juli 2017 heeft de gemeenteraad van Zwolle het ambitiedocument 'Zwolle geeft je energie' vastgesteld. De gemeente ziet de energietransitie als een kans om samen met de stad de economie, de sociale infrastructuur en de waardevolle omgeving van Zwolle te versterken. In het ambitiedocument is onder andere vastgelegd dat de gemeente in samenspraak met de stad een *afwegingskader 'grootschalige duurzame energie-opwekking'* opstelt. Het afwegingskader is, met inbreng van veel waardevolle input van bewoners en ondernemers uit Zwolle, gereed en ligt als Zwolse Energiegids ter besluitvorming aan u voor.

Zoals al geconstateerd, zal het aantal initiatieven op het gebied van de opwekking van duurzame energie de komende jaren een verdere vlucht gaan nemen. Met de Zwolse energiegids kan de gemeente Zwolle voortvarend verder met het bereiken van haar energiedoelstellingen.

Beoogd effect
Het op transparante, zorgvuldige en navolgbare wijze kunnen afwegen van initiatieven op het gebied van de grootschalige opwekking van duurzame energie (wind, zon geothermie en waterkracht). De energiegids biedt helderheid op dit punt voor zowel inwoners van Zwolle als voor potentiële initiatiefnemers. Duidelijkheid bij het afwegen van initiatieven op het gebied van grootschalige opwekking van duurzame energie draagt bij aan de ambities van de gemeente Zwolle om op voortvarende wijze invulling te geven aan haar duurzaamheidsdoelstellingen.

[1] Bedrijven en (non-profit) instellingen die hernieuwbare energie (gaan) produceren, kunnen gebruik maken van de landelijke subsidieregeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+).

Datum 8 november 2017

Argumenten

1.1 De Zwolse Energiegids is een 'houvast' om op een zorgvuldige, transparante en navolgbare wijze initiatieven op het gebied van de grootschalige opwekking van duurzame energie af te wegen

De gemeente ontvangt verzoeken van initiatiefnemers op het gebied van de grootschalige opwekking van duurzame energie. Gezien de maatschappelijke opvatting en opgave is het de verwachting dat deze verzoeken in de toekomst verder gaan toenemen. In veel gevallen is voor een dergelijk initiatief een planologische procedure nodig waar de gemeente een besluit over moet nemen. De grootschalige opwekking van duurzame energie heeft in de meeste gevallen een behoorlijke ruimtelijke impact op de omgeving. Denk daarbij aan de realisatie van één of meerdere windmolens of zonneparken. Een zorgvuldige afweging is noodzakelijk om tot een goed besluit te komen. Het op een juiste wijze betrekken van de omgeving is daarbij essentieel.

De Zwolse Energiegids biedt hiervoor houvast in de vorm van de volgende hoofdstukken:

- Beleid en wetgeving (hoofdstuk 2); dit bepaalt wat er in welke gebieden wel, niet of onder bepaalde voorwaarden mogelijk is. Het gaat om wat er technisch/juridisch 'kan'. Dat zegt nog niet of Zwolle dat ook 'wil'. Deze potentie is beschreven en uitgewerkt in verkenningskaarten, die aangeven waar in Zwolle potentiele mogelijkheden zijn voor grootschalige duurzame energie. De volgende afbeelding toont het totaal potentieel aan grootschalige opwekking van elektriciteit (exclusief daken) en warmte.
  Voor elektriciteit is er potentieel om circa 100% van het verbruik in 2015 grootschalig op te wekken.
  Voor warmte is dit voor een klein deel het geval bij gebrek aan grootschalige duurzame alternatieven.
  Daarbij komt nog het potentieel van zon op daken (dit valt buiten de scope van de Zwolse Energiegids voor grootschalige opwekking), wat wordt ingeschat op 70% van het verbruik in 2015. Daarmee lijkt Zwolle ruim voldoende potentieel te hebben.
  Echter, de verwachting is dat de elektriciteitsvraag in de toekomst flink zal toenemen als gevolg van het elektrificeren van warmte en mobiliteit. Dan zal het huidige berekende potentieel niet toereikend zijn.

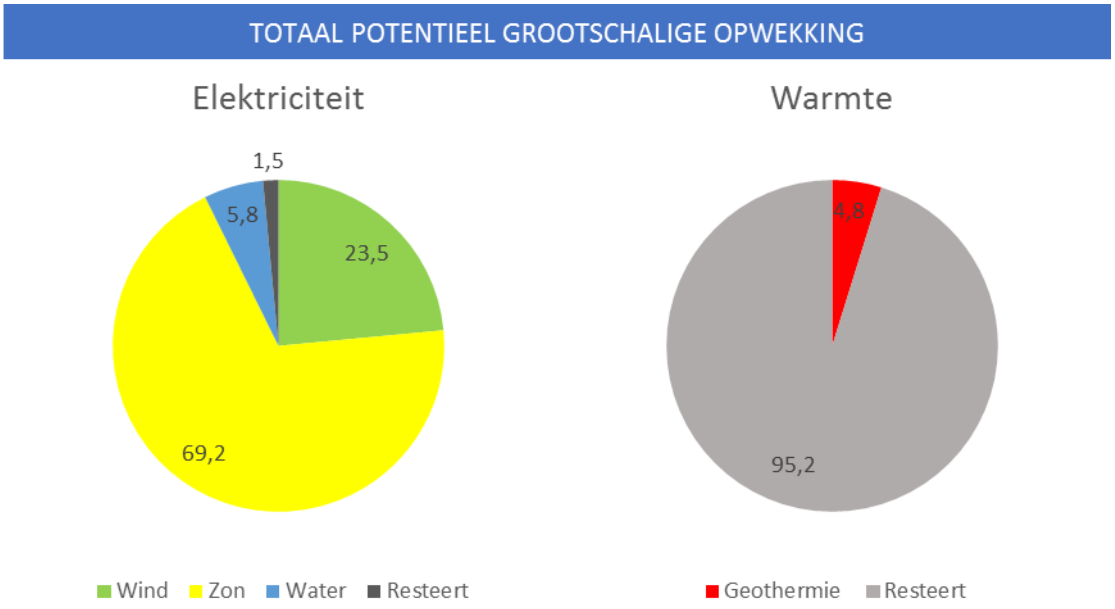

- Het maken van een nadere lokale afweging: beleid en wetgeving bepalen dus wat kan. Dat betekent niet dat we dat op die plekken per definitie ook willen. Om die vraag te beantwoorden hanteren we in de Energiegids aanvullende criteria, zowel gericht op de effecten op de omgeving (hoofdstuk 3), als gericht op de bijdrage van initiatieven op andere sociale en economische doelen (hoofdstuk 4).
    - Wind: de energiegids richt zich op een gefaseerde ontwikkeling van locaties ten behoeve van de opwek van windenergie. De focus ligt op Tolhuislanden en Zwolle zuid (Harculo en Hoog-Zuthmen, nabij het buurtschap Windesheim). Daarmee kan aansluiting worden gezocht bij lopende initiatieven bij de buurgemeenten en zijn er volop synergiekansen (landschappelijke inpassing en opstelling etc.).
    - Zon: In de eerste plaats lijken bestaande daken ruimtelijke gezien een goede oplossing om op een duurzame wijze energie op te wekken. Echter, lang niet alle (grote) daken zijn geschikt. Onder andere vanwege de draagconstructie en afhankelijkheid van gebouweigenaren om zonnepanelen te installeren op daken.
      De inzet van daken valt overigens buiten de scope van deze gids (is niet grootschalig). Om energieneutraal te zijn in 2050 is het zaak om naast inzet van zonpotentie op (alle) daken ook direct te gaan inzetten op de realisatie van grootschalige zonneparken op of boven maaiveldniveau (drijvend op water, veldopstelling; boven parkeerterreinen, op geluidswallen etc.).
- Het maken van procesafspraken tussen initiatiefnemer, gemeente en omgeving (hoofdstuk 5).

Uiteindelijk is de Zwolse Energiegids vooral een houvast om initiatiefnemers mee aan de hand te nemen en onze inwoners en ondernemers te laten zien waar de gemeente op wil sturen. De Zwolse energiegids is bewust geen dichtgetimmerd toetsingskader maar een richtsnoer om af te wegen of duurzaamheidsprojecten planologisch doorgang kunnen vinden. Daarmee kan de gemeente adequaat inspelen op (de snel) wijzigende technologie, economische en sociale omstandigheden die effect hebben op de grootschalige opwekking van duurzame energie. Het zit daarmee innovatie niet in de weg.

1.2 De 'Zwolse Energiegids' geeft invulling aan de uitgangspunten zoals genoemd in het ambitiedocument 'Zwolle geeft je energie'.

In het ambitiedocument 'Zwolle geeft je energie' staan een aantal uitgangspunten centraal die invulling geven aan de ambitie van de gemeente om in 2050 energieneutraal te zijn. Die uitgangspunten zijn er om te borgen dat besluiten van de gemeente Zwolle in de nabije en verdere toekomst over duurzame energie bijdragen aan de ambities op de lange termijn. Deze uitgangspunten zijn opgenomen en verwerkt in de Zwolse energiegids.

1.3 De Zwolse Energiegids is in samenspraak met de stad tot stand gekomen

De Zwolse Energiegids is in samenspraak met de stad tot stand gekomen. Onder de noemer 'stadsgesprek' hebben we de inwoners en ondernemers van Zwolle op verschillende manieren betrokken. De eerste sessie op 19 april 2017, met 120 aanwezigen, vormde hiervoor de opmaat. Centraal stond de vraag welke energiemix nodig is om de ambitie van Zwolle te realiseren. Een breed palet aan beelden, met zestien kaarten met concrete en creatieve ideeën, was het resultaat.

Datum 8 november 2017

Geïnspireerd door het succes van deze sessie hebben de inwoners van Zwolle het laatste half jaar in het ontwikkelingsproces van de Zwolse Energiegids op verschillende manieren een bijdrage geleverd via:

- een enquête uitgezet onder het Zwols Burgerpanel (ruim 1100 respondenten);
- evaluatiegesprekken met de klankbordgroep, initiatiefnemers en betrokkenen vanuit de gemeente over het windinitiatief Voorst, vooral gericht op het doorlopen proces;
- een wijktour op 23 september op vier locaties in Zwolle (Westenholte, Holtenbroek, Zwolle Zuid en het afvalbrengpunt van de ROVA);
- een bijeenkomst op 30 september bij PEC Zwolle met ondernemers;
- een interviewronde op 4 oktober waarbij jongeren door jongeren op straat en in Cibap werden geïnterviewd;
- een gesprek op 10 oktober met 20 studenten van verschillende studentenverenigingen;
- een tweede avondsessie bij Cibap op 4 oktober, met circa 70 aanwezigen, meer specifiek gericht op de opwekking van grootschalige duurzame energie en belangrijke aandachtspunten voor de Zwolse Energiegids.

De verslaglegging van hiervoor staande is terug te vinden op www.zwolle.nl/energie

De input uit dit 'stadsgesprek' is integraal vertaald in de Energiegids. Dit is op de relevante plekken in het document expliciet zichtbaar gemaakt.

Risico's

1. Voor de Zwolse Energiegids is het vigerend beleid en wetgeving in beeld gebracht als raamwerk waarbinnen de grootschalige opwek van duurzame energie al dan niet mogelijk is. Hogere overheden kunnen ertoe besluiten beleid of wetgeving te wijzigen. Zo kan er planologisch meer of minder ruimte ontstaan voor de grootschalige opwek van duurzame energie. De gemeente kan via formele (inspraakprocedures) en informele wijze (bestuurlijk en ambtelijk) invloed uitoefenen op mogelijke beleids- of wetswijzingen. Mogelijk al bij de voorbereiding hiervan. Dit onderwerp is naast een mogelijk risico ook een kans.

Financiën

1. Het is de verwachting dat het aantal verzoeken met betrekking tot de grootschalige opwekking van duurzame energie in de toekomst verder gaat toenemen. Dat zal zich vertalen in de benodigde ambtelijke capaciteit om de initiatieven adequaat te kunnen behandelen.

Communicatie

Met het vaststellen van de Zwolse Energiegids zijn we er nog niet. Een volgende stap is het bekend maken van de gids bij bewoners en ondernemers van Zwolle. Ook potentiële initiatiefnemers voor de grootschalige opwekking van duurzame energie worden geïnformeerd over dit onderwerp. De boodschap is dat de Zwolse Energiegids houvast gaat geven bij nieuwe initiatieven op dit terrein.

De volgende communicatiemiddelen zetten we in:

- Een persbericht over de 'Zwolse Energiegids';
- Een publieksversie van de Zwolse Energiegids
- We richten een webpagina in (www.zwolle.nl/energie)

- Alle deelnemers van de stadsgesprekken krijgen per mail een exemplaar van de Zwolse Energiegids;
- Samenwerkingspartners en bij ons bekende initiatiefnemers krijgen een exemplaar toegestuurd;
- We informeren de buurgemeenten over de Zwolse Energiegids en intensiveren de afstemming en samenwerking met regiogemeenten
- Ook binnen de gemeentelijke organisatie besteden we aandacht aan de Zwolse Energiegids met als doel om verbindingen te leggen met andere beleidstrajecten als de omgevingsvisie, klimaatadaptatie en circulaire economie.

Vervolg
Voor het vervolg zijn de volgende aspecten van belang.

1. De gemeente werkt aan het opstellen van een omgevingsvisie. Een omgevingsvisie bepaalt de strategische koers voor de fysieke leefomgeving. Thema's als wonen, werken, recreatie én duurzame energie komen hierin integraal en gebiedsgericht aan bod. Deel 1 van de Zwolse omgevingsvisie is gereed, waarin de kernopgaven en topambities staan genoemd. Eén van de pijlers in deze omgevingsvisie is dat de gemeente Zwolle in 2050 klimaatbestendig is en energieneutraal (ook conform het ambitiedocument ‘Zwolle geeft je energie!’). In 2018 start de gemeente met het opstellen van deel 2 van de Zwolse omgevingsvisie. Dan vindt een vertaling plaats van de kernopgaven en topambities naar de impact hiervan op de fysieke leefomgeving. Het is de bedoeling dat de Zwolse Energiegids dan een integrale vertaling krijgt in de omgevingsvisie.
2. Buurgemeenten werken momenteel ook aan beleidsontwikkeling op het terrein van de grootschalige opwerk van duurzame energie. Mogelijk ontstaat aan beide zijden van de gemeentegrens ruimte voor de grootschalige opwekking van duurzame energie. Een goede afstemming tussen gemeenten is van belang. Het resultaat hiervan kan ook doorwerken in de omgevingsvisie 2.0 en de vertaling van deze doelen in programma en omgevingsplan.
3. De potenties voor grootschalige opwekking van duurzame energie uit de verschillende bronnen, gerelateerd aan de ambities van de gemeente Zwolle, vragen om een visie op rolneming en inzet van de gemeente om deze potenties te benutten. Wij zullen u hierover begin 2018 een nota voorleggen.
4. Na de vaststelling van de Zwolse Energiegids als afwegingskader , is ons college bevoegd om concrete projecten op basis van die vastgestelde kaders te beoordelen en af te handelen. Omdat het echter om grootschalige energieopwekkingsprojecten gaat, met impact op stad en wijk, zullen wij op geëigende momenten bij de aanvraag en de afhandeling van een project de raad via een informatienota informeren.

Datum 8 november 2017

Openbaarheid
De Zwolse Energiegids voor grootschalige opwekking van duurzame energie is openbaar en op de website te raadplegen.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	39422
Onderwerp	Zwolse Energiegids

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 14-11-2017

besluit:

In te stemmen met de Zwolse Energiegids voor grootschalige opwekking van duurzame energie, bestaande uit de volgende onderdelen:

1. De verkenning van aanwezige potenties voor grootschalige opwekking van duurzame energie uit zon, wind, geothermie en waterkracht op basis van beleid en wetgeving (hoofdstuk 2)
2. Nadere lokale afweging aangaande impact op de omgeving (hoofdstuk 3)
3. Nadere lokale afweging aangaande de bijdrage aan andere doelen (hoofdstuk 4)
4. Procesafspraken (hoofdstuk 5)

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

energiek

Zwolle

Zwolse Energiegids

Voor grootschalige opwekking van duurzame energie - november 2017

Inhoudsopgave

Vooraf 3

1. Inleiding 1

2. Beleid en wetgeving 7

3. Nadere lokale afweging – impact op de omgeving 13

4. Nadere lokale afweging - bijdrage aan andere doelen 15

5. Procesafspraken 18

Bijlagen

TPBF5650R001D03 definitieve Verkenning

Duurzame Energie Zwolle

Colofon

Gemeente Zwolle, november 2017
Tekst: Team Energietransitie en RHDHV
Vormgeving: Afdeling Communicatie

1. Inleiding

Ambitiedocument Energietransitie: alle duurzame energiebronnen nodig![1]

Duurzaamheid is een belangrijk onderwerp in Zwolle. Energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie zijn strategische opgaven voor de toekomst van de stad. Zwolle wil richting 2050 toewerken naar een energieneutrale-, klimaatadaptieve- en circulaire stad waarin het goed wonen, werken en verblijven is.

De ongewenste gevolgen van het broeikaseffect, mede veroorzaakt door de uitstoot van fossiele energie, worden steeds duidelijker en zichtbaarder. Daarnaast raken fossiele energiebronnen deze eeuw op. Kortom, er is urgentie op dit gebied. De gemeente Zwolle beschouwt de noodzakelijke omslag naar een duurzame stad niet alleen als iets wat moet, maar vooral als een kans: een mogelijkheid om sociale en economische meerwaarde te creëren voor Zwolle.

De ambities van Zwolle zijn vastgelegd in het document 'Zwolle geeft je energie! - Ambitiedocument Energietransitie' van juni 2017.

- Zwolle wil uiterlijk in 2050 energieneutraal zijn
- In lijn met de hoofdambitie wordt in 2025 de hoeveelheid CO_2-uitstoot ten opzichte van 1990 gereduceerd met 25% en wordt 25% van de totale energievraag op duurzame wijze opgewekt
- De energietransitie zetten we in als katalysator voor economische en sociale groei

[1] Zwols Burgerpanel
Wanneer gevraagd wordt waarom men duurzame energie belangrijk vindt, wordt het tegengaan van klimaatverandering door 80% genoemd. Ook veel genoemd worden gezondheid (62%) en de onafhankelijkheid van buitenlands gas en olie (57%).

[1] Cibapsessie en gesprek met studenten
In Cibapsessie -2 en het gesprek met de studenten wordt de ambitie van Zwolle nadrukkelijk onderschreven.

Concreet gebruikte de gemeente Zwolle in 2015 voor de energiebehoefte 580 kton CO_2, in 2025 wordt een reductie voorzien van 205 kiloton CO_2. Om deze opgave te realiseren is een brede mix van maatregelen nodig: enerzijds gaat het om de besparing van (grijze) energie, anderzijds om de extra opwekking van duurzame (groene) electriciteit en warmte. Grootschalige opwekking van duurzame energie via wind, zon, geothermie en waterkracht hoort daarbij.

Om de grootte van de opgave te duiden, hebben we enkele voorbeelden uitgewerkt. Zo is een reductie van 10 kiloton CO_2 te bereiken met:
- zonnepanelen op 15% van alle woningen OF
- 2,4 windmolens van 3 MW OF
- 14,4 ha zonneveld (29 voetbalvelden) OF
- 50% van alle bedrijven reduceren hun CO2 uitstoot met 5% OF
- een derde van alle woningen in Zwolle wordt geïsoleerd

Afbakening grootschalige duurzame energie

Grootschalige energieprojecten definiëren we als projecten die vragen om een wijziging van het bestemmingsplan. Dit betekent dat de Zwolse Energiegids niet gaat over het meer kleinschalig plaatsen van zonnepanelen op daken van woningen, of een kleine windmolen voor eigen gebruik. Meer concreet:
- Windenergie: in diverse Zwolse bestemmingsplannen voor het buitengebied zijn kleine windmolens toegestaan via een binnenplanse ontheffing (bevoegdheid college van B&W). De maximale hoogte van zo'n windmolen is 15 meter en mag alleen in een bouwvlak geplaatst worden met een agrarische bestemming. Uitgangspunt is dat kleine windmolens geen afbreuk doen aan bestaande landschappelijke en stedenbouwkundige kwaliteiten. Plaatsing van hogere windmolens vraagt daarmee in bijna alle gevallen om een afweging via de Zwolse Energiegids.
- Zonne-energie: zonnepanelen op daken van woningen en schuren zijn vergunningvrij. Voor de binnenstad van Zwolle is recent regelgeving vastgesteld met specifieke aandachtspunten (panelen en collectors op schuine daken zijn alleen mogelijk als ze niet zichtbaar zijn en het dak niet aantasten). Gebruik en plaatsing van zonnepanelen in (open) agrarisch gebied of in stedelijk gebied op parkeerterreinen en langs/op geluidswallen en -schermen vraagt om een bestemmingsplanwijziging en dus om een afweging via de Zwolse Energiegids.
- Geothermie: het benutten van geothermie (anders dan bodemlussen en WKO-systemen) vraagt per definitie om een bestemmingsplanwijziging en dus om een afweging via de Zwolse Energiegids.
- Waterkracht: het benutten van waterkracht in de IJssel of andere rivieren, kanalen en sloten, vraagt per definitie om een bestemmingsplanwijziging en dus om een afweging via de Zwolse Energiegids.

Relatie met de Omgevingsvisie Zwolle

De gemeente werkt aan het opstellen van een omgevingsvisie. Een omgevingsvisie bepaalt de strategische koers voor de fysieke leefomgeving. Thema's als wonen, werken, recreatie én duurzame energie komen hierin integraal en gebiedsgericht aan bod. Deel 1 van de Zwolse omgevingsvisie is gereed, waarin de kernopgaven en topambities staan genoemd. Eén van de pijlers in deze omgevingsvisie is dat de gemeente Zwolle in 2050 klimaatbestendig is en energieneutraal (ook conform het ambitiedocument 'Zwolle geeft je energie!'). In 2018 start de gemeente met het opstellen van deel 2 van de Zwolse omgevingsvisie. Dan vindt een vertaling plaats van de kernopgaven en topambities naar de impact hiervan op de fysieke leefomgeving. Het is de bedoeling dat de Zwolse Energiegids dan een integrale vertaling krijgt in de omgevingsvisie.

Toepassing Zwolse Energiegids

Om de stevige energie-ambitie van Zwolle te halen, moeten we investeren in energiebesparing én in duurzame energie. Binnen onze eigen gemeentegrenzen én in (samenwerking met) de regio. Initiatieven voor grootschalige opwekking van duurzame energie (wind, zon, geothermie en water) hebben we nodig, en kunnen en willen we niet op voorhand uitsluiten. Daar moeten we zorgvuldig mee omgaan, met oog op de mogelijke effecten op de directe omgeving. Daarom heeft de gemeente de Zwolse Energiegids gemaakt.

De Zwolse Energiegids is een 'houvast' voor initiatiefnemers en de inwoners van Zwolle bij initiatieven voor grootschalige duurzame energie. Met behulp van de Energiegids komen we tot de juiste informatie om een gemotiveerde, transparante en navolgbare afweging te maken over dat concrete initiatief.

energiek

De Zwolse Energiegids is als volgt opgebouwd:

1. Ambitiedocument Zwolle geeft je energie!

Het ambitiedocument beschrijft de ambitie en de doelen van de gemeente Zwolle op het gebied van de energietransitie. Het ambitiedocument is daarmee een uitnodiging om tot initiatieven voor grootschalige duurzame energie te komen én een belangrijke referentie voor de afweging van die initiatieven.

2. Beleid en wetgeving (hoofdstuk 2)

Beleid en wetgeving bepalen wat en waar wel en niet mogelijk is, of wat onder bepaalde voorwaarden mogelijk is. Dit kader is beschreven en uitgewerkt in verkenningskaarten, die aangeven waar in Zwolle potentieel mogelijkheden zijn voor grootschalige duurzame energie.

3. Nadere lokale afweging (hoofdstuk 3 en 4)

Beleid en wetgeving bepalen dus wat kan. Dat betekent niet dat we dat op die plekken per definitie ook willen. Om die vraag te beantwoorden hanteren we in de Energiegids aanvullende criteria, zowel gericht op de effecten op de omgeving (hoofdstuk 3), als gericht op de bijdrage van initiatieven op andere sociale en economische doelen (hoofdstuk 4).

4. Afweging: goede balans tussen doelbereik, ruimte voor ontwikkeling en zorg voor de omgeving

De uiteindelijke afweging is een zorgvuldig, transparant en navolgbaar samenspel tussen het ambitiedocument (wat willen we bereiken), beleid en wetgeving (wat kan), en de nadere lokale afweging (wat vinden we, aanvullend, belangrijk). Daarbij gaat het om een goede balans tussen doelbereik, ruimte voor ontwikkeling en zorg voor de omgeving.

5. Procesafspraken (hoofdstuk 5)

Bij initiatieven voor grootschalige duurzame energie is het belangrijk goede afspraken te maken hoe we met elkaar omgaan, als het gaat om informatie en communicatie over een nieuw initiatief. Wat mag u van ons en initiatiefnemers verwachten, en wat verwachten de gemeente en initiatiefnemers van u? In hoofdstuk 5 hebben we die afspraken vastgelegd: zo doen we dat in Zwolle.

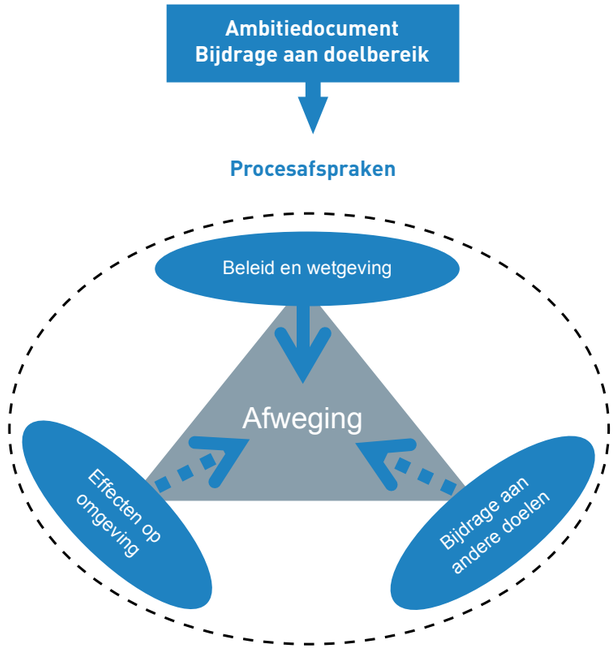

Totstandkoming van de Zwolse Energiegids

De Zwolse Energiegids is in samenspraak met de stad tot stand gekomen. Onder de noemer 'stadsgesprek' hebben we de inwoners en ondernemers van Zwolle op verschillende manieren betrokken. De eerste sessie bij Cibap op 19 april 2017, met 120 aanwezigen, vormde hiervoor de opmaat. Centraal stond de vraag welke energiemix nodig is om de ambitie van Zwolle te realiseren. Een breed palet aan beelden, met zestien kaarten met concrete en creatieve ideeën, was het resultaat.

Geïnspireerd door het succes van deze eerste sessie hebben de inwoners van Zwolle in het ontwikkelingsproces van de Zwolse Energiegids op verschillende manieren een bijdrage geleverd via:

- Een enquête, uitgezet onder het Zwols Burgerpanel. 1142 Zwollenaren (een respons van 33%) hebben gereageerd op vragen en dilemma's over de opwekking van grootschalige duurzame energie;
- Evaluatiegesprekken met de klankbordgroep, initiatiefnemers en betrokken vanuit de gemeente over het windinitiatief Voorst, vooral gericht op het doorlopen proces. De bevindingen zijn vertaald in concrete aanbevelingen;
- Een wijktour op 23 september op vier locaties in Zwolle (Westenholte, Holtenbroek, Zwolle Zuid en het afvalbrengpunt van de ROVA). Daar zijn inwoners gevraagd om te reageren op vragen en dilemma's over de opwekking van grootschalige duurzame energie;
- Een bijeenkomst op 30 september bij PEC Zwolle met ondernemers. Daar is gesproken over energietransitie als onderdeel van het verduurzamen van bedrijventerreinen;
- Specifieke aandacht aan de jongerendoelgroep. Op 4 oktober zijn jongeren door jongeren op straat geïnterviewd, en op 10 oktober is een gesprek gevoerd met een 20-tal studenten van verschillende studentenverenigingen;
- Een tweede avondsessie bij Cibap op 4 oktober, met circa 70 aanwezigen, meer specifiek gericht op de opwekking van grootschalige duurzame energie en belangrijke aandachtspunten voor de Zwolse Energiegids.

2. Beleid en wetgeving

De grootschalige opwekking van duurzame energie is gebonden aan beleid en wetgeving. Per energievorm hebben we dit uitgewerkt tot een verkenningskaart[1]. De verkenningskaart laat zien of een project op basis van beleid en wetgeving al dan niet mogelijk is. De verkenningskaarten zijn een momentopname van beleid en wetgeving, zoals die nu gelden. Als beleid of wetgeving wijzigt, werkt dit door in de verkenningskaarten.

Wind

Potentiële bijdrage van windenergie voor Zwolle

Een moderne windmolen met een tiphoogte van circa 150 meter en een vermogen rond de 3 MW produceert het energie-equivalent van 1.800 tot 2.200 huishoudens. De exacte productie is afhankelijk van het windaanbod op locatie, de opstelling van de turbine (alleen of in een park), de hoogte en de rotordiameter. Ook de duur van stilstand, bijvoorbeeld vanwege onderhoud of om hindereffecten op omwonenden en/of vogels te beperken, maakt verschil.

De gemeente Zwolle heeft als stadsgemeente een beperkte ruimte voor windmolens; in het buitengebied en mogelijk op bedrijventerreinen. Het buitengebied wordt intensief benut voor agrarische activiteiten. De dichtheid van (agrarische bedrijfs-)woningen in het landelijk gebied is aanzienlijk. Omdat afstand tot woningen, vanwege geluidregelgeving, een bepalende factor is voor de kansrijkheid van plaatsing van windmolens bieden deze agrarische gebieden in eerste instantie beperkte kansen voor het plaatsen van windmolens.

Wel zijn er mogelijkheden voor het vergroten van de plaatsingsgebieden door woningen planologisch te bestemmen als bedrijfswoning (molenaarswoning) of te slopen. Bedrijfsmatige koppeling van de aanwezige bedrijven met toekomstige windmolens biedt kansen om activiteiten in het gebied te integreren en zo meer plaatsingsruimte te creëren voor windmolens.

Wettelijk

Geluidsnorm: geluid van windmolens mag de geluidsnorm van 47 dB(A)$_{Lden}$ niet overschrijden bij omliggende geluidgevoelige bestemmingen, zoals woningen, scholen en ziekenhuizen.

Slagschaduwnorm: bij woningen van derden mag er niet meer dan 340 minuten per jaar, en maximaal 64 dagen per jaar, slagschaduw optreden. In voorkomende gevallen kan een stilstandsvoorziening worden getroffen: bij ongunstige omstandigheden wordt de turbine dan automatisch tijdelijk stilgezet.

Externe veiligheid: kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten, zoals woningen, ziekenhuizen, kantoren en winkels moeten op een bepaalde afstand van windmolens liggen. Woningen zijn kwetsbare objecten. Zij moeten buiten de minimale veiligheidscontour (10-6 contour) van een windmolen liggen.

Om aan deze normen te voldoen is een minimale afstand tussen windmolen en woonbebouwing nodig. De geluidsnorm is in veel gevallen de beperkende factor. Gemakshalve kan gerekend worden met de volgende vuistregel: de minimale afstand tussen geluidsgevoelige bestemmingen en windmolens is vier keer de masthoogte. Uitgaande van windmolens met een masthoogte en rotordiameter van 100 meter is de aan te houden afstand daarmee 400 meter. Daarbij is in de verkenningskaart rekening gehouden met de nog niet gerealiseerde uitleggebieden in het nog vigerende structuurplan.
N.B. dit is een vuistgetal. Als een opstelling van windmolens nader onderzocht wordt, zullen gedetailleerde geluid- en slagschaduwstudies moeten worden uitgevoerd om te toetsen aan de normen.

1 Dit hoofdstuk is gebaseerd op het rapport Verkenning Duurzame Energie Zwolle, Royal HaskoningDHV, oktober 2017.

In het geval van 'molenaarswoningen', de bedrijfswoningen van (een) windmolen(s), kan door initiatiefnemers van deze normen worden afgeweken. Uit risico-oogpunt gelden in dat geval twee minimale eisen:
- De afstand tot kwetsbare objecten, zoals woningen, is gelijk aan de ashoogte van de dichtstbijzijnde windmolen, plus een halve rotordiameter (stel 50 meter).
- De afstand tot beperkt kwetsbare objecten, is gelijk aan een wieklengte. Een turbine mag niet boven een gebouw draaien.

Hoge windmolens (meer dan 40 meter tiphoogte) mogen niet geplaatst worden in Natura 2000 gebieden en in laagvliegroutes van Defensie. De laagvliegroute ligt ten oosten van de stad Zwolle en heeft een breedte van bijna vier kilometer. Verder gelden minimale afstanden tot infrastructuur:
- Buis- en gasleidingen: Afstand van 1x de tiphoogte van de windmolen.
- Hoogspanningsleidingen: Afstand van 1x de tiphoogte van de windmolen.
- Spoorwegen: 2,85 meter + 5,0 meter + een halve rotordiameter.
- Rijkswegen: Afstand van een halve rotordiameter.

Beleidsmatig

Op basis van de provinciale omgevingsverordening mogen geen windmolens geplaatst worden in nationale parken en nationale landschappen. In de gemeente Zwolle ligt een deel van nationaal landschap de IJsseldelta: polder Mastenbroek. Op dit moment loopt er een verkenning waarin gekeken wordt of, en zo ja onder welke voorwaarden van dit beleid kan worden afgeweken.

	Aantal turbines	% Electriciteits-verbruik 2015
Tolhuislanden	8	7,8
Zuid	8	7,8
Langenholte	4	3,9
Max	**20**	**19,5**
Voorst	2	2
Marslanden	2	2

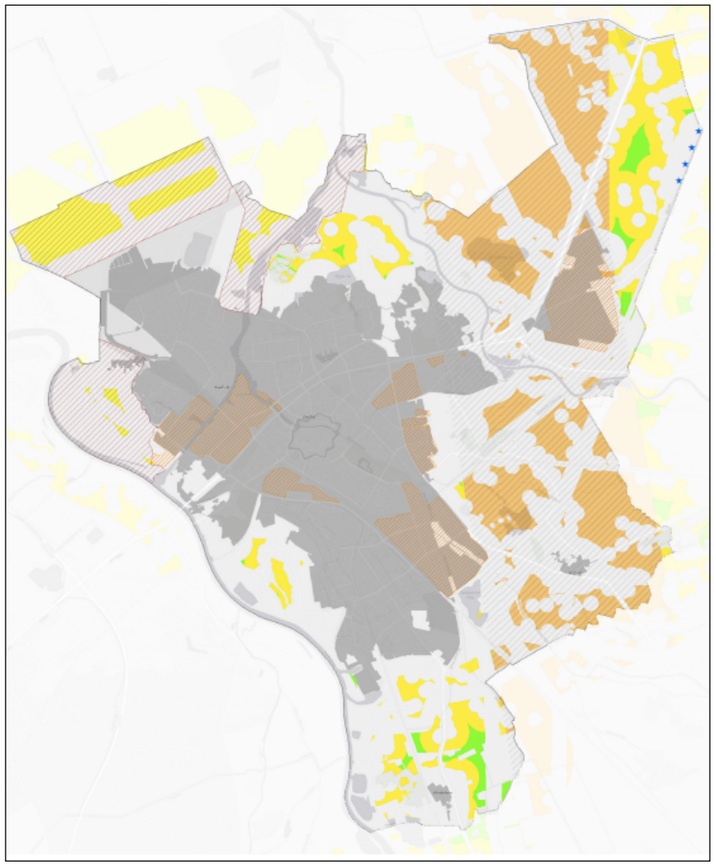

Zon

Potentiële bijdrage van zonne-energie voor Zwolle

Zonne-energie wordt opgewekt door middel van zonnepanelen met fotovoltaïsche cellen (PV). Deze zonnepanelen zetten licht direct om in elektriciteit. Zonnepanelen kunnen in theorie overal geplaatst worden, maar worden vaak onderverdeeld in veldopstellingen en gebouw gebonden dakopstellingen.

Een zonnepaneel is ongeveer 1,6 m^2 groot en heeft op dit moment een vermogen van circa 280 Wattpiek. Dat betekent dat een zonnepaneel onder standaardomstandigheden een vermogen heeft van 280 Watt. In Nederland levert een zonnepaneel ongeveer 250 kWh aan elektriciteit per jaar. Ter vergelijking: een gemiddeld huishouden verbruikt rond de 3.400 kWh per jaar, de opbrengst van zo'n 14 zonnepanelen. De precieze opbrengst is afhankelijk van het aantal zonuren, de oriëntatie ten opzichte van de zon (veelal zuid of west) en de hellingshoek.

Het is niet realistisch om te verwachten dat de volledige vraag naar elektriciteit binnen de gemeente Zwolle met zonnepanelen wordt opgewekt, al lijkt het theoretisch wel mogelijk. Daarvoor is zonne-energie met een opbrengst van ongeveer 0,8 MW (conform rvo.nl) per hectare (het equivalent van 480 tot 580 huishoudens), simpelweg te inefficiënt. Er zit in zonne-energie echter wel potentie om een aanzienlijk deel van de Zwolse energieopgave op te wekken. Vooral op plekken waar zonne-energie kan worden gecombineerd met een ander gebruik van de grond of ruimte. Dit zogeheten dubbel gebruik is bijvoorbeeld mogelijk boven parkeerplaatsen, op bedrijfspanden, geluidswallen of -schermen, of op water.

	Hectare	% Electriciteits-verbruik 2015
Parkeren	14	2,7
Water	114	7,4
Velden	857,4	55,7
Akker	52,6	3,4
Totaal	**1.012**	**69,2**

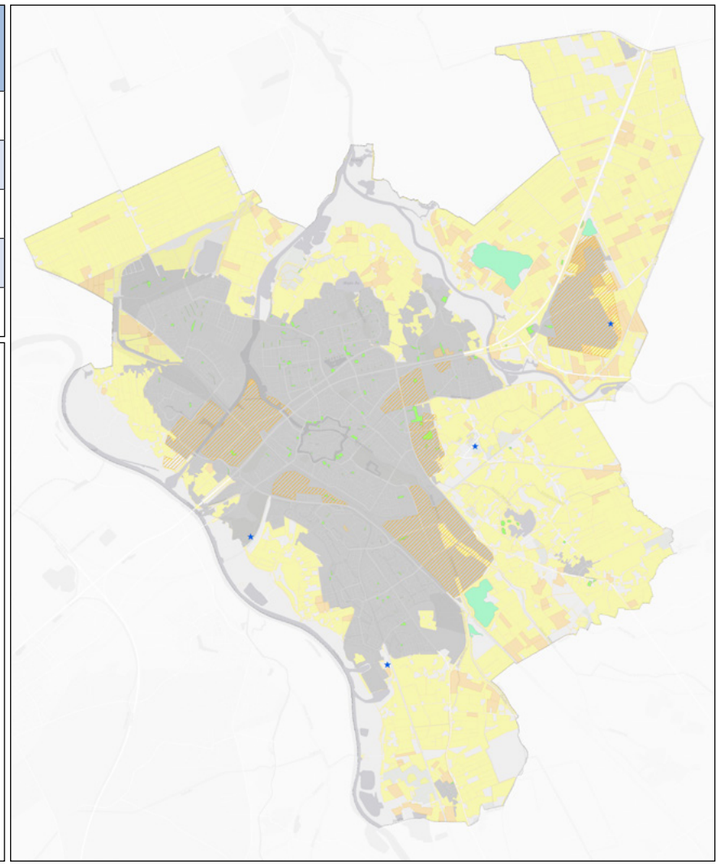

Wettelijk

Aan het plaatsen van zonnepanelen zijn, afgezien van voorschriften vanuit gemeentelijk- (Landschaps-ontwikkelingsplan en Omgevingsvisie deel 1) provinciaal beleid[2], geen voorschriften verbonden vanuit landelijk wetgeving. Belangrijk om op te letten: voor constructies waarbij verankering van de opstellingen (dieper) de bodem in gaat, kunnen grondwaterkwaliteit of archeologische waarden een belemmering zijn.

Theorie versus realiteit:

In deze tabel is uitgegaan van ca. 1.000 ha opwekking ruimtebeslag in het buitengebied (water, akker en veld). Het totale buitengebied van Zwolle bedraagt 7.500 ha.

Op basis van de zonatlas is berekend dat door middel van zonnepanelen op alle op de zon georiënteerde daken (woningen, bedrijven, agrarisch vastgoed) 430.00.000 kWh per jaar aan zonne-energie opgewekt kan worden. Dit is circa 70% van het totale elektriciteitsgebruik van Zwolle in 2015 (zowel van particulieren als zakelijk). Beperkingen, zoals ligging in beschermd stads- en dorpsgezicht en de (on)mogelijkheden van de draagconstructie, zijn hierin niet verwerkt.

2 Provinciale omgevingsverordening, artikel 2.1.8 (zonnevelden):
- In de Groene Omgeving mogen zelfstandige opstellingen van zonnepanelen uitsluitend worden toegestaan als tijdelijk (mede)gebruik van de gronden.
- Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in de opstelling van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen in de Groene Omgeving als de maatschappelijke meerwaarde is aangetoond én is aangetoond dat het verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

Zie ook Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden van de provincie (door GS vastgesteld in feb. 2017).

Geothermie

Potentiële bijdrage van geothermie voor Zwolle

Geothermie is een duurzame warmtebron die het gebruik van aardgas vervangt. Geothermie benut de aanwezige warmte in aardlagen op een diepte van meer dan 500 meter. Om die warmte te winnen, moet geboord worden in watervoerende lagen. Op 500 tot 3.500 meter diepte is het grondwater tussen de 70 en 100 graden Celsius. Om dit water op te pompen worden twee putten geboord. Het warme water komt naar boven via een productieput en gaat vervolgens door een warmtewisselaar. De warmtewisselaar brengt het koude water uit de bovengrondse verwarmingsbuizen op hogere temperatuur. Dit warm geworden water gaat via het leidingennetwerk naar de afnemer. Het afgekoelde grondwater gaat via een injectieput terug de ondergrond in, zodat de grondwaterdruk gelijk blijft. Afhankelijk van de warmtevraag wordt de diepte van het boren bepaald.

Bij diepe geothermie wordt er gebruik gemaakt van warmte in zeer diepe aardlagen die zich meer dan 3.500 meter onder het aardoppervlak bevinden. De temperaturen van diepe geothermie zijn toepasbaar voor industriële processen, of voor het opwekken van elektriciteit via stoom en kokend water. Het toepassen van diepe geothermie is technisch zeer complex en kapitaalsintensief. In Nederland lopen op dit moment enkele pilotprojecten, daarnaast wordt diepe geothermie nog niet toegepast.

Geothermiecentrales zijn installaties, vergelijkbaar met een bedrijfspand. De capaciteit van geothermiecentrales in Nederland ligt tussen de 5 MW en 30 MW. Met gemiddeld 5.500 vollasturen levert dit tussen 100.000 en 600.000 GJ per jaar aan warmte op. Dat staat gelijk aan de warmtevraag van 2.800 tot 18.000 huishoudens. Het is in theorie mogelijk om deze warmte deels om te zetten in elektriciteit. Daarvoor is een hoge temperatuur aanvoer nodig en dat is door de diepe ligging van aardlagen in Nederland (nog) niet rendabel.

Wettelijk

Voor de plaatsing van geothermiebronnen is vooral de aanwezigheid van uitsluitingsgebieden (grondwaterbeschermingsgebieden) van belang. Daarnaast wordt de potentie bepaald door de geschiktheid van de ondergrond en door geschikte warmteafnemers (woningbouw, bedrijven, kassen).

	Warmte
Woning equivalenten	5.400
CO_2 reductie	10,5 Kiloton/jaar
% CO_2 reductie t.o.v. particulier en zakelijk gasverbruik	4,8%

Waterkracht

Potentiële bijdrage van waterkracht voor Zwolle

In Nederland zijn drie middelgrote waterkrachtcentrales operationeel met een totaal vermogen van bijna 36 MW. De grootste hiervan is de centrale in het Prinses Maxima sluizencomplex in de Maas met een capaciteit van 14MW. Deze voorziet volgens opgave van exploitant NUON in de elektriciteitsbehoefte van circa 15.000 huishoudens (circa 50 GWh per jaar). De productie van een waterkrachtcentrale is afhankelijk van het verval en het volume aan water. Een vergelijking naar ruimtegebruik in oppervlakte zoals voor wind- en zonne-energie is niet goed mogelijk. De sluizen en turbines nemen beperkt ruimte in beslag. De minimale onderlinge afstanden tussen waterkrachtinstallaties kunnen, afhankelijk van het plaatselijke verval en massa wel erg groot zijn.

De IJssel stroomt relatief snel en is daarom interessant voor het opwekken van energie. Om een case voor waterkracht in rivieren te hebben is de stelregel dat de snelheid dan minimaal 1 m/s zou moeten zijn.
Een kans voor waterkracht uit de IJssel zijn installaties op een kribkop. Langs de kribben stroomt het water iets harder, doordat de doorstroombreedte kleiner is. Turbines langs de kribben heeft als bijkomend voordeel dat weinig extra ruimte kost, niet in de weg zit voor schepen en dat het gecombineerd kan worden met de aanleg of onderhoud van kribben. Een voorbeeld is de Oryon Watermill die aan de rand van kribben geplaatst kan worden. Deze wekt op jaarbasis bijna 1.200 MWh op. Waterkracht kan daarmee een beperkte bijdrage leveren aan het verduurzamen van de energievoorziening in Zwolle. Let wel, de grootste rivier gebonden waterkrachtcentrale in Nederland levert jaarlijks minder dan 10% van de Zwolse elektriciteitsvraag. De verwachting is dat de kleinere waterkrachtinstallaties maximaal een paar procent van de duurzame elektriciteitsproductie kunnen invullen.

De ontwikkeling en toepassing van waterkrachtinstallaties bevindt zich nog in een experimentele fase. Nader maatwerkonderzoek zal moeten uitwijzen of de veronderstelde rendementen van bijvoorbeeld de genoemde Oryon Watermill op potentiële locaties op kripkoppen in Zwolle daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden of dat deze op basis van locatie-specifieke omstandigheden (stroomsnelheden, waterstanden e.d.) flink genuanceerd moeten worden. De provincie Overijssel voert daartoe momenteel een nadere verkenning uit naar de potentie van de IJssel voor het winnen van elektriciteit uit waterkracht. De in de volgende tabel genoemde bijdrage van 5,8 % verduurzaming van het elektriciteitsverbruik van 2015 moet daarom met de nodige voorzichtigheid betracht worden.

	Aantal turbines	% Electriciteits-verbruik 2015
Kribben	30	5,8

Kansrijk
Krib

Nader te onderzoeken
Sluis
Stuw

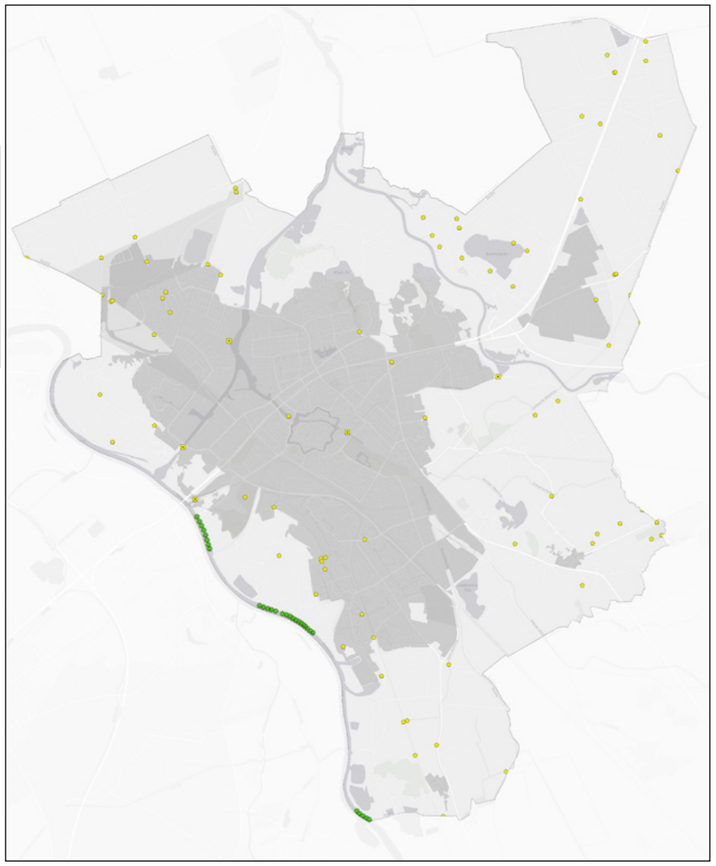

3. Nadere lokale afweging impact op de omgeving

De kansen en belemmeringen die vanuit beleid en wetgeving worden aangegeven (hoofdstuk 2) zijn in Zwolle steeds het vertrekpunt voor de afweging van initiatieven voor grootschalige opwekking van duurzame energie.

In de afweging van een initiatief wordt daarnaast gekeken naar de specifieke context van het gebied. Die context wordt bepaald door A; de impact van het initiatief op de directe omgeving (hoofdstuk 3) en B; de bijdragen van het initiatief aan andere sociaaleconomische doelen (hoofdstuk 4).

Een[2,3] lokale aanvulling op beleid en wetgeving kan leiden tot een 'strengere' afweging. Daar hebben we goed naar gekeken, want hoe strenger we daarin zijn, hoe lastiger het misschien wordt om onze energiedoelen te halen. Andersom kan het wenselijk zijn om te kijken of meer 'ruimte' gecreëerd kan worden, door beleid en wetgeving te wijzigen. Dat hebben we niet in de hand, maar kunnen we wel beïnvloeden. Zo onderzoekt de provincie Overijssel op dit moment de mogelijkheden voor grootschalige duurzame energie in de nationale landschappen[3] en wordt verkend of de laagvliegzone van Defensie kleiner kan worden of kan worden opgeheven.

2 Cibapsessie en gesprek met studenten
Met verwijzing naar de Zwolse ambitie, komt in Cibapsessie-2 en het gesprek met de studenten nadrukkelijk naar voren dat niet (te snel) getornd moet worden aan de ambitie. Dus niet te snel kiezen voor aanvullende 'belemmerende' criteria.

2 Ook uit Cibapsessie-2
Zijn er aanvullende, juist stimulerende criteria denkbaar?

3 In de provinciale Omgevingsvisie is vastgelegd dat in de nationale landschappen (voor Zwolle betreft dit de IJsseldelta, met daarin polder Mastenbroek) geen windmolens geplaatst mogen worden. Dat is tot 'nader order' ook het uitgangspunt voor Zwolle. Maar door de provincie Overijssel wordt op dit moment bekeken of, en zo ja onder welke voorwaarden, dit (en andere vormen van duurzame energie) wel mogelijk gemaakt kan worden.

3 Cibapsessie
In Cibapsessie-2 is nadrukkelijk aangegeven dat, verwijzend naar de ambitie, 'alles uit de kast gehaald moet worden'.
Dit wordt gekoppeld aan een goede inpassing en het goed rekening houden met mogelijke weerstand. Bijvoorbeeld: in de stad vooral inzetten op zon (daken, terreinen e.d,) en wind op die plekken waar het echt goed past (en dan bij voorkeur geclusterd)

3 Gesprek met de studenten
Een vergelijkbaar beeld uit het gesprek met de studenten. Maar ook de suggestie om vanwege de weerstand windenergie wat te temporiseren, en nu eerst vooral inzetten op zon.

4 Zwols Burgerpanel
Bij de vraag waar de gemeente vooral rekening mee moet houden bij de beoordeling van nieuwe projecten worden natuur (nummer 3), landschap (nummer 5) en stadsgezicht (nummer 7) genoemd.

5 Zwols Burgerpanel
Bij de vraag waar de gemeente vooral rekening mee moet houden bij de beoordeling van nieuwe projecten worden veiligheid (nummer 1), geluid en zicht (nummer 2) en luchtkwaliteit (nummer 4) genoemd.
Uit het Zwols Burgerpanel komt ook naar voren dat 36% windmolens niet acceptabel vindt, 23% wel acceptabel en 42% acceptabel onder voorwaarden.
Vergelijk een zonnepark, met respectievelijk 2%, 52% en 46%.

5 Cibapsessie
In Cibapsessie-2 is een grotere afstand maar één keer genoemd.

6 Cibapsessie
In Cibapsessie-2 is benadrukt dat concentratie van initiatieven de voorkeur heeft.

Op drie punten vindt Zwolle het belangrijk om ten opzichte van het bestaande beleid en wetgeving een aanvullend criterium te hanteren. Deze drie lokale afwegingscriteria zijn hieronder uitgewerkt en zullen te zijner tijd worden opgenomen in deel 2 van de Omgevingsvisie van Zwolle (i.o.):

Aanvullend – meekoppeling
Voor alle vormen van grootschalige opwekking van duurzame energie geldt dat bij de locatiekeuze altijd gekeken wordt naar kansen voor meekoppeling van andere functies en activiteiten. De beschikbare ruimte in Zwolle is beperkt, dat geldt voor grootschalige duurzame energie, maar dat geldt ook voor andere functies en activiteiten. Het benutten van kansen voor meervoudig gebruik is daarom cruciaal voor de ontwikkeling van Zwolle. Zonne-energie op daken is een bekend voorbeeld van meervoudig gebruik, maar denk ook aan de kansen voor meervoudig gebruik van waterplassen (zonne-energie én zandwinning, waterberging, natuurdoeleinden).

Dat betekent dus niet dat een enkelvoudig gebruik van een locatie voor grootschalige duurzame energie niet kan, maar dat meervoudig gebruik de voorkeur heeft.

Aanvullend - landschappelijke en stedelijke inpassing
Voor alle vormen van grootschalige duurzame energie is, net zoals voor andere ruimtelijke initiatieven die een wijziging van het bestemmingsplan vereisen, landschappelijke of stedelijke inpassing belangrijk. Voor het landelijk gebied gaan we daarbij uit van de negen landschapstypen in het Landschapsontwikkelingsplan (LOP), en de daaraan gekoppelde specifieke kenmerken. Deze kenmerken zijn bepalend voor de inpassing in zijn algemeenheid, maar bijvoorbeeld ook de wijze van opstelling van windmolens en zonnevelden[4]. Voor het stedelijk gebied kijken we naar de stedenbouwkundige, landschappelijke, ruimtelijke en ecologische kwaliteiten.

Aanvullend – afstand tot windmolens[5][6]
We kiezen bij de afstand tussen windmolens en gevoelige en kwetsbare functies (zoals wonen en onderwijs) voor de gangbare afstanden zoals die gebaseerd op grond van beleid en wetgeving worden aangehouden (zie hoofdstuk 2).

Aanvullend - fasering windmolens
We kiezen tevens voor een fasering, waarin we ons eerst richten op de kansrijke locaties voor windmolens (zie de verkenningskaart in hoofdstuk 2), en dan pas op de 'maatwerklocaties' in het stedelijk gebied (bijvoorbeeld bedrijventerreinen). De focus ligt op Tolhuislanden en Zwolle zuid (Harculo en Hoog-Zuthmen, nabij het buurtschap Windesheim).

De beschikbare kansrijke locaties voor windmolens zullen we bovendien zo effectief mogelijk benutten (optimale opstelling windmolens, zo mogelijk in combinatie met andere vormen van duurzame energie rekening houdend met het aanwezige landschapstype).

Aanvullend - opwekking zonne-energie zowel op dak- als maaiveldniveau (binnen- en buitenstedelijk)
In de eerste plaats lijken bestaande daken ruimtelijk gezien een goede oplossing om op een duurzame wijze energie via zonnepanelen en -boilers op te wekken. Echter, lang niet alle (grote) daken zijn geschikt. Onder andere vanwege de draagconstructie en afhankelijkheid van gebouweigenaren om zonnepanelen te installeren op daken. De maatschappelijke opgave om energieneutraal te zijn in 2050 is dusdanig groot dat naast inzet van zonpotentie op (alle) daken ook zonneparken op of boven maaiveldniveau (drijvend op water, veldopstelling; boven parkeerterreinen, op geluidswallen etc.) nodig zijn.

4. Nadere lokale afweging - bijdrage aan andere doelen

De kansen en belemmeringen die vanuit beleid en wetgeving worden aangegeven (hoofdstuk 2) zijn in Zwolle steeds het vertrekpunt voor de afweging van initiatieven voor grootschalige opwekking van duurzame energie.

In de afweging van een initiatief wordt daarnaast gekeken naar de specifieke context van het gebied. Die context wordt bepaald door 1) de impact van het initiatief op de directe omgeving (hoofdstuk 3) en 2) de bijdragen van het initiatief aan andere sociaaleconomische doelen (hoofdstuk 4).

In dit hoofdstuk gaat het ook over de bijdrage van een initiatief aan sociale en economische doelen van Zwolle. Dat hebben we in ons ambitiedocument 'Zwolle geeft je energie!' ook zo geformuleerd. Denk bijvoorbeeld aan de bijdrage van een duurzaam energieproject aan de lokale economie (werkgelegenheid). Of de bijdrage van een duurzaam energieproject aan wijk, buurt of stad.

Uitgangspunt is dat hoe meer een project economische en sociale doelen dient, hoe meer dat bijdraagt aan een positieve afweging van het initiatief. Het beoordelen van die bijdrage is geen wetenschappelijke exercitie. Het biedt vooral denkrichtingen voor het invullen van economische en sociale doelen; hoe dit in de praktijk vorm krijgt zal per project, per locatie en ook per energiesoort sterk verschillen. Variabelen zijn onder meer de mate van impact op de omgeving en de businesscase van initiatieven.

7 Wijktour en jongeren-interviews
In de wijktour en de jongereninterviews wordt regelmatig genoemd dat de gemeente zelf projecten moet opstarten voor de opwekking van duurzame energie.

We zetten actief in op de bijdrage aan economische en sociale doelen. Door het gesprek hierover aan te gaan met initiatiefnemers, door initiatieven in de stad te ondersteunen, en door zelf het goede voorbeeld te geven[7]. Ook zullen we onze juridische mogelijkheden hiervoor inzetten. Denk aan het planologisch mogelijk maken van grootschalige duurzame energie, het inzetten van onze eigen grondposities en de mogelijkheden van de grondexploitatiewet. Die mogelijkheden vragen om een nadere verkenning, want in Nederland is hiermee nog niet veel ervaring. We zien daar ook een rol voor de energiesector zelf. Zo geeft de windsector in haar eigen gedragscode bijvoorbeeld aan dat een bepaalde financiële bijdrage aan de omgeving redelijk is (zie kader over financiële participatie).

Financiële participatie[4]

Voor versterking van acceptatie en participatie stellen initiatiefnemers een bovenwettelijk bedrag beschikbaar. Voor de besteding wordt mede uitgegaan van de uitkomsten van een dialoog met de omgeving, zoals die ook zijn vertaald in een participatieplan. Als indicatie van de financiële ruimte voor deze bijdrage houdt de windsector een richtbedrag van 0,40 tot 0,50 euro/MWh aan. Deze financiële participatie kan op diverse manieren worden ingevuld: gebiedsfonds, korting op energierekening, uitgiften van obligaties, deelname via coöperatie etc. Dit wordt in overleg tussen initiatiefnemers en omgeving bepaald.

Door vanaf het begin helder te zijn over het bedrag, wordt tegemoetgekomen aan de wens om vanaf het begin bekend te maken hoeveel geld er beschikbaar is voor participatie (uitgaande van een specifiek aantal molens). Dit geeft de omgeving duidelijkheid. De initiatiefnemer bepaalt na overleg met de omgeving welke vormen van participatie het meest geschikt zijn voor een specifiek project.

We onderscheiden[8]:
1. Bijdrage aan de stad, buurt en omgeving (social return).
2. Bijdrage aan de lokale- en regionale economie (bedrijven en burgers) (economic return).
3. Bijdrage aan het gebruik van circulaire materialen en grondstoffen.

8 Zwols Burgerpanel
Bijdragen aan andere doelen worden wel genoemd, maar ze staan niet heel hoog op de ranglijst: betrokkenheid van buurten en wijken (nummer 6), werkgelegenheid (nummer 8), waarde van vastgoed (nummer 9), uitstraling van Zwolle als moderne stad (nummer 10).

8 Cibapsessie en gesprek met studenten
In Stadsgesprek-2 en het gesprek met de studenten wordt aangegeven dat invulling geven aan social en economic return positief kan bijdragen aan draagvlak en betrokkenheid. Idem de keuze voor een kleinere, regionale maatschappij / coöperatie.

Tegelijk wordt ook aangegeven dat en/en nodig zal zijn (dus grootschalig / kleinschalig, met / zonder mogelijkheden voor economic en social return).

Bijdrage aan stad, buurt en omgeving

Initiatiefnemers in grootschalige duurzame energieprojecten hebben verschillende vormen van financiële participatie ontwikkeld. De initiatiefnemer en de omgeving maken in het participatieplan afspraken over de vorm van participatie voor een specifiek project.

Te denken valt aan volgende vormen om bij te dragen aan stad, buurt en omgeving[9]:
- **Mede-eigenaarschap:**
  Individuele burgers en/of omwonenden kunnen met eigendom en zeggenschap financieel deelnemen in een project. Dit kan op basis van een vereniging of coöperatie, of door middel van het bouwen van een energieproject dat toekomt aan de lokale gemeenschap.
- **Financiële deelneming:**
  Financiële deelneming is het risicodragend deelnemen in het energieproject, bijvoorbeeld met aandelen of obligaties of ander financieel voordeel. De wijze waarop dit kan, wordt tijdig kenbaar gemaakt. De vorm van financiële deelneming is verschillend per project. Per project zijn de doelgroep en haar wensen anders en wordt er maatwerk geleverd.
- **Lokaal fonds:**
  Onderdeel van de afspraken kan een bijdrage aan een lokaal fonds zijn. Voor het beheer van een dergelijk fonds wordt een onafhankelijk bestuur benoemd (met bijvoorbeeld vertegenwoordigers van de omwonenden, gemeente/provincie, milieufederatie en eventueel exploitant) dat er voor zorgdraagt dat de middelen uit het fonds

4 Deze afspraken zijn gebaseerd op de 'Gedragscode Acceptatie en participatie Windenergie op Land' door de Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA) en de 'Gedragscode windenergie op land' van de Nederlandse Vereniging Omwonenden Windmolens (NLVOW).

ten goede komen aan de nabije omgeving van het project (gekoppeld aan het energiedoel, of aan andere sociale doelen). Dit fonds kan ook worden ingezet voor bovenwettelijke maatregelen of maatregelen bovenop de vergunning, die de overlast van het energieproject beperken.
- **Omwonendenregeling:**
  Een lokale regeling gericht op direct omwonenden in een bepaalde straal van het energieproject. Het kan gaan om het aanbieden van groene stroom met korting, korting op de energierekening of een andere financiële vergoeding.

Bijdrage aan de lokale economie

Net als bij andere bouwprojecten, vragen grootschalige duurzame energieprojecten om een flink aantal werkzaamheden. Wanneer energieprojecten worden uitgevoerd door partijen binnen de gemeente of regio, leveren ze een bijdrage aan de lokale economie. Duurzame energieprojecten kunnen zodoende, naast het initiatief zelf, ook in termen van ontwerp, ontwikkeling en onderhoud een bijdrage leveren aan de lokale economie.

Bijdrage aan circulair materiaalgebruik

Circulair materiaalgebruik draait om het slim gebruiken van grondstoffen, producten en goederen, zodat deze oneindig hergebruikt kunnen worden. Er wordt dan gesproken van 'een gesloten kringloop'. Voor energieprojecten betekent 'circulair' bijvoorbeeld dat materialen hergebruikt worden en dat de benodigde infrastructuur flexibel ingezet kan worden. Dit laatste zal voor energie-infrastructuur met hun monofunctionele karakter lastiger zijn dan bijvoorbeeld voor gebouwen.

Het hergebruiken van grondstoffen, producten en materialen in een gesloten kringloop vraagt om een andere denk- en werkwijze. Een producent is bijvoorbeeld niet meer alleen verantwoordelijk voor het leveren van materialen, maar ook voor het terughalen ervan na gebruik. Daarvoor is het vooral van belang om op een andere manier samen te werken in de keten. De bouw kenmerkt zich als een versnipperde markt, met veel verschillende ketenpartners die elk hun eigen taken en verantwoordelijkheden hebben.

9 Zwols Burgerpanel
In het Zwolse Burgerpanel is aangegeven dat bij voorkeur 'de hele stad' moet profiteren van eventuele opbrengsten uit grootschalige duurzame energie (43%). 37% noemt een verlaging van de eigen energierekening, en 16% de eigen buurt.

9 Cibapsessie
In Cibapsessie-2 is aangegeven dat eventuele opbrengsten vooral moeten worden geïnvesteerd in nieuwe energie-initiatieven. Vaak wordt een fonds genoemd.

De meningen zijn verdeeld als het gaat om het bevoordelen van doelgroepen (bijv. lagere inkomens extra laten profiteren).

9 Wijktour
In de wijktour wordt het meest positief gereageerd op de optie voor een financiële bijdrage in een lokaal Energiefonds dat investeert in maatregelen om de wijk energieneutraal te maken.

[10] Voor dit hoofdstuk is nadrukkelijk gekeken naar 'Evaluatie Windenergie Voorst' en de Informatienota voor de raad over Communicatieprocessen rondom ruimtelijke initiatieven. Met onder meer aandacht voor:

- De gemeente wijst de initiatiefnemer er op dat de omgeving geïnformeerd moet worden;
- De gemeente maakt samen met de initiatiefnemer afspraken hoe de buurt te informeren, waar nodig vast te leggen in een communicatieplan;
- Verwachtingenmanagement is van belang. Mogen omwonenden meepraten, adviseren, beslissen etc. Welke ruimte is er om een plan nog aan te passen?
- De gemeente maakt duidelijk wat haar rol is en hoe het besluitvorming traject er uit ziet. Ook kan de gemeente aangeven hoe het zelf tegenover de ontwikkeling staan ten opzichte van de huidige beleidskaders.

5. Procesafspraken[10]

De wijze waarop gemeente, initiatiefnemer en burgers met elkaar omgaan moet duidelijk en zorgvuldig zijn. In Zwolle is dit al goed geregeld, bijvoorbeeld als het gaat om het maken van zorgvuldige ruimtelijke afwegingen in het kader van de Wro. Het betreft dan de formele inspraak, waarbij te denken valt aan inspraakreacties, zienswijzen en beroepen bij de Raad van State op (concept) bestemmingsplannen.

Echter, een bestemmingsplan is vaak de juridische vertaling en daarmee het sluitstuk van een ruimtelijke ontwikkeling. Het kan ook belangrijkrijk zijn om belanghebbenden bij de meer informele fase van een ruimtelijke ontwikkeling te betrekken. Dat biedt ruimte om goed te kijken naar wensen en belangen van initiatiefnemer en omwonenden, en te kijken wat dit betekent voor het concept-plan. Eén van de uitgangspunten van de toekomstige Omgevingswet is om het participatietraject bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving beter te verankeren.

Aanvullend hierop maken we de volgende afspraken[5] [11] [12]:

Informatie

I-1. Een initiatiefnemer draagt er in overleg met de gemeente zorg voor dat natuur- en milieuorganisaties (NMO's) en omwonenden adequaat, tijdig en doeltreffend geïnformeerd worden over enig plan voor een grootschalig duurzaam energieproject in hun omgeving. De gemeente wijst de initiatiefnemer op deze zorgplicht.

I-2. Een initiatiefnemer maakt een aanvang met het verstrekken van informatie op het moment dat de planontwikkeling nog in de beginfase verkeert en er nog alle ruimte is om rekening te houden met inbreng vanuit NMO's en omwonenden.

I-3. Een initiatiefnemer verstrekt NMO's en omwonenden in elk geval informatie over de geplande locatie, het aantal energie-installaties, hun vermogen, hoogtes, omvang en opstelling. Hij informeert NMO's en omwonenden in het geval van schade en overlast ook over zijn plannen inzake de vergoeding daarvan.

I-4. De gemeente informeert NMO's en omwonenden in elk geval over het vigerende beleid, over de van toepassing zijnde wettelijke kaders, over het verdere besluitvormingstraject en over eventuele afspraken met, of toezeggingen aan, een initiatiefnemer.

I-5. Na de initiële informatieverstrekking in de beginfase van de planontwikkeling, draagt een initiatiefnemer er in overleg met de gemeente zorg voor dat NMO's en omwonenden met regelmaat worden geïnformeerd over de voortgang van de planontwikkeling. Een initiatiefnemer spant zich in om vragen van NMO's en omwonenden snel en adequaat te beantwoorden.

I-6. Van de NMO's en omwonenden wordt verwacht dat zij zich actief op de hoogte stellen van het verloop van de planontwikkeling, dat zij de aangereikte informatie daadwerkelijk tot zich nemen en dat zij zakelijk communiceren met initiatiefnemers en gemeente.

I-7. Een initiatiefnemer en de gemeente wijzen elk een contactpersoon aan waar NMO's en omwonenden terecht kunnen met vragen en suggesties. Die contactpersoon fungeert als centrale spil in de communicatie tussen een initiatiefnemer, NMO's, gemeente en omwonenden.

Procesparticipatie

II-1. Participatieplan

Uitgangspunten participatieplan

Initiatiefnemers stellen voorafgaand aan het ruimtelijke ordeningsproces en in overleg met het bevoegd gezag een participatieplan op. De gemeente speelt hierbij een faciliterende rol. Het participatieplan wordt door de initiatiefnemer opgesteld in samenspraak met belanghebbenden, zoals omwonenden, provinciale milieufederaties, lokale natuurgroepen etc.

In het participatieplan worden de belanghebbenden en hun betrokkenheid beschreven op basis van een zogenaamde participatieladder die onderscheid maakt tussen informeren, consulteren, ad-hoc betrekken op specifieke thema's, structureel betrekken, consensus, mede-eigenaarschap.

Afspraken gemaakt in het participatieplan zullen onvoorwaardelijk worden overgenomen indien – op welk moment dan ook – het eigendom van het grootschalig duurzaam energieproject wordt overgedragen aan een andere partij dan degene die het participatieplan heeft ondertekend.

[10] Cibapsessie, gesprek met studenten, wijktour jongereninterviews

Steeds komt het belang van goede informatie en communicatie nadrukkelijk naar voren.

- Met specifieke aandacht voor het betrekken van jongeren.
- En aandacht voor een goede motivatie van het besluit: hoe is het participatieproces ingevuld, wat is daar uit gekomen, wat is er wel / niet mee gedaan en waarom wel / niet

[11] Zwols Burgerpanel

In het panel komt naar voren dat:

- De rol van de gemeente vooral moet bestaan uit het informeren en betrekken van de inwoners, en zorgen dat men geen overlast ervaart. Zelf nieuwe projecten opstarten of daarin participeren wordt het minst vaak genoemd (idem in Stadsgesprek-2);
- De meerderheid vindt dat met name de buurt moet kunnen meepraten; betrekkelijk weinig mensen vinden het goed als de raad beslist zonder inwoners te raadplegen.

[12] Zwols Burgerpanel

Uit het Zwols Burgerpanel komt ook naar voren dat 36% windmolens niet acceptabel vindt, 23% wel acceptabel en 42% acceptabel onder voorwaarden. Vergelijk een zonnepark, met respectievelijk 2%, 52% en 46%.

5 Deze afspraken zijn gebaseerd op de 'Gedragscode Acceptatie en participatie Windenergie op Land' door de Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA) en de 'Gedragscode windenergie op land' van de Nederlandse Vereniging Omwonenden Windmolens (NLVOW).

Inbreng omgeving bij het participatieplan

Omdat het participatieplan wordt opgesteld in samenspraak met belanghebbenden vindt automatisch overleg plaats over de wijze waarop iedere partij zijn of haar eigen betrokkenheid ziet tijdens het ontwikkelproces en de exploitatiefase. Deze gesprekken leveren informatie op voor keuzes ten aanzien van het participatieniveau, betrokkenheid en financiële participatie. De omvang en inhoud van het participatieplan is afhankelijk van het project en de uitkomsten van de gesprekken met de omwonenden en andere belanghebbenden.

II-2. Procesparticipatie

De initiatiefnemer is – veelal aansluitend op door de overheid gezette stappen in het ruimtelijke ordeningsproces – verantwoordelijk voor het betrekken van de omgeving in het hele projectproces (ontwikkeling, bouw en exploitatie). In het participatieplan wordt beschreven hoe deze procesparticipatie vorm krijgt. Voorbeelden hiervan zijn:

- Consulterende gesprekken met omwonenden, buurtverenigingen, jongeren, natuur- en landschapsorganisaties en dorpsraden.
- Het opzetten van een klankbord- of adviesgroep van belanghebbenden.
- Het organiseren en faciliteren van discussies en informatieavonden/ dagen voor de omgeving.
- Het organiseren en inrichten van ontwerpateliers voor belanghebbenden.
- Duidelijk communiceren op welke momenten de omgeving betrokken wordt en in welke frequentie. De initiatiefnemer geeft daarbij in overleg met de vergunningverlenende overheid in het participatieplan steeds duidelijk aan welke mogelijkheden er (nog) zijn voor aanpassingen in de planvorming. Bijvoorbeeld door aan te geven in welke fase van het proces er nog ruimte is om over een andere positionering van turbines te spreken dan in het oorspronkelijk plan van de ontwikkelaar.
- Het inrichten van een goed en transparant systeem voor het behandelen van vragen en klachten, zowel tijdens de bouw als tijdens de exploitatie.

De formele ruimtelijke procedure is onderdeel van dit projectproces. Het bevoegd gezag is hier primair verantwoordelijk voor, maar de initiatiefnemer speelt hier een actieve rol met betrekking tot het verstrekken van informatie over het proces en over belangrijke inspraak- en beslismomenten.

Tijdens de dialoog met de omgeving gaat het zowel om het inventariseren van (mogelijke) wensen, als het benutten van kennis en het bespreekbaar maken van vragen (over bijvoorbeeld zicht, geluid, slagschaduw en ecologische effecten). Ook andere (mogelijk financiële) gevolgen voor omwonenden kunnen dan besproken en geïnventariseerd worden; uitgangspunt daarbij zijn de wettelijke regelingen en daarin genoemde vormen van compensatie.

Als de dialoog is afgerond, koppelt de ontwikkelaar terug aan belanghebbenden hoe de procedure verloopt, hoe het definitieve participatieplan er uitziet en wat met de geïnventariseerde wensen gedaan is.

Het is de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag te zorgen voor goede bestuurlijke verankering, zodat duidelijk wordt wat wel en niet, en waarom wel en niet, met de inbreng van de omgeving is gedaan.

Overige punten

III-1. Als er in de directe omgeving en/of invloedsfeer van een initiatief andere energie-initiatieven worden opgestart, dient door de initiatiefnemers ten minste nagegaan te worden of de planologische procedures gezamenlijk kunnen worden uitgevoerd. De gemeente heeft daarbij de uitdrukkelijke voorkeur de hoeveelheid procedures te beperken.

III-2. De verschillende eventuele financiële bijdragen/ participatievormen die de initiatiefnemer levert aan de omgeving worden integraal in ogenschouw genomen om stapeling van deze bijdragen te voorkomen.

energiek

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

RAPPORT

Verkenning Duurzame Energie Zwolle

Klant: Gemeente Zwolle

Referentie: T&PBF5650R001D0.3
Versie: 0.3\Definitief
Datum: 18 oktober 2017

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Koggelaan 21
8017 JN Zwolle
Netherlands
Transport & Planning
Trade register number: 56515154

+31 88 348 65 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document:	Verkenning Duurzame Energie Zwolle
Ondertitel:	Duurzame Energie Zwolle
Referentie:	T&PBF5650R001D0.3
Versie:	0.3\Definitief
Datum:	18 oktober 2017
Projectnaam:	Verkenning Duurzame Energie
Projectnummer:	BF5650
Auteur(s):	Anja Boekenoogen, Mark Groen

Gecontroleerd door:	Mark Groen
Datum/Initialen:	18 oktober 2017, MG
Goedgekeurd door:	Koos Veerman
Datum/Initialen:	18 oktober 2017, KV

Classificatie
Projectgerelateerd

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The integrated QHSE management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and OHSAS 18001:2007.

Inhoud

1	**Inleiding**	**1**
1.1	Aanleiding en doel	1
1.2	Opzet en leeswijzer	1
2	**Beleidskader**	**3**
2.1	Rijksbeleid	3
2.1.1	Structuurvisie Infrastructuur en ruimte (2012)	3
2.1.2	Beleidslijn grote rivieren	4
2.2	Provinciaal beleid	5
2.2.1	Omgevingsvisie provincie Overijssel 2017; Beken kleur	5
2.3	Gemeentelijk beleid	7
2.3.1	Omgevingsvisie Zwolle	7
2.3.2	Landschapsontwikkelingsplan	8
2.4	Conclusie beleid	10
3	**Wind**	**11**
3.1	Belemmeringen	12
3.1.1	Bebouwing	12
3.1.2	Infrastructuur	13
3.1.3	Natuur	15
3.1.4	Overzicht	16
3.2	Kaart	16
3.3	Uitgelichte locaties	18
3.3.1	Locatie I	19
3.3.2	Locatie II	19
3.3.3	Locatie III	19
3.3.4	Locatie IV	19
3.4	Windenergie op bedrijventerreinen	20
3.5	Energiepotentie	20
4	**Zon**	**22**
4.1	Bestaand bebouwd gebied op daken	22
4.2	Bestaand bebouwd gebied op bedrijventerreinen en braakliggende gronden	22
4.3	Groene omgeving	23
4.4	Energiestations	24
4.5	Overzicht	25
4.6	Kaart	25
4.7	Energiepotentie	28

5 Geothermie 30

6 Water 31

6.1 Technieken waterkracht 31

6.2 Kaart 32

7 Samenvatting en vervolg 34

Bronnen 36

Databronnen 36

Bijlagen

I. Overzicht woningen en verblijfsobjecten

II. Overzicht infrastructuur

III. Overzicht natuurgebieden

IV. Nieuw potentieel bij opheffing laagvliegroute

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In juni 2017 is het ambitiedocument energietransitie van de gemeente Zwolle uitgebracht (amibitiedocument energietransitie, gemeente Zwolle, juni 2017). In dit document wordt beschreven volgens welke lijnen de gemeente Zwolle wil werken naar een energie neutrale gemeente in 2050. Hierin wordt gesteld dat alle energievormen nodig zijn om deze ambitie te halen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de energie-ambities van de gemeente en de wens om te komen tot een ruimtelijk kader voor (grootschalige) energieopgaven. Om input te geven aan dit kader wordt in dit onderzoek gezocht naar de ruimtelijke (on)mogelijkheden voor grootschalige duurzame energie in Zwolle.

Aan de hand van verschillende criteria en ruimtelijke analyse wordt verkend waar in de gemeente duurzame energie opgewekt kan worden. Het gaat dan vooral om de mogelijkheden voor wind- of zonne-energie. Daarnaast wordt er nog ingegaan op geothermie en waterkracht. Het doel van dit onderzoek is om de gemeente houvast te geven bij de ontwikkeling van een ruimtelijk kader voor duurzame energie-initiatieven binnen de gemeente.

Het betreft hier een verkenning waarbij aan de hand van beschikbare informatie de belangrijkste omgevingsaspecten en beleid ten aanzien van energievormen zijn beoordeeld. Bij concrete initiatieven dienen locaties verder te worden onderzocht en kan mogelijk met behulp van maatwerk de invulling van een locatie veranderen.

1.2 Opzet en leeswijzer

In deze rapportage wordt ten eerste ingegaan op het relevante, geldende **beleid** voor de gemeente Zwolle **(hoofdstuk 2)**. Uit dit beleid kunnen bepaalde belemmeringen of kansen voor duurzame energie voortkomen die verder in de analyse gebruikt worden. Het beleid onderstreept tevens het belang van duurzame energie en wat verschillende overheidslagen willen bereiken. Dit beleidskader schetst de context waar deze duurzame energie-verkenning zich in bevind.

Vervolgens wordt er dieper op verschillende vormen van energie ingegaan en worden de kansen voor de betreffende energievorm onderzocht voor de gemeente Zwolle. Er wordt ingegaan op wind, zon, geothermie en water. Voor **wind (hoofdstuk 3)** en **zon (hoofdstuk 4)** wordt een analyse uitgevoerd met de volgende opzet:

- *Uitleg en overzicht van de gebruikte criteria voor het opstellen van de verkenningskaart*
  Deze criteria (wettelijke belemmeringen en kansen) worden ingevoerd in GIS, waar de verkenningskaarten uitkomen.
- *Verkenningskaart*
  De verkenningskaarten worden opgesteld voor de gemeente Zwolle, met een extra buffer van 1 km. Op deze manier worden de belemmeringen en kansen van de gebieden nét buiten de gemeente ook meegenomen. Eventueel komen hier ook samenwerkingskansen door naar voren.
- *Globale analyse van energiepotentie*
  De energiepotentie van de gemeente wordt grof berekend aan de hand van beschikbare cijfers en de mogelijkheden voor de specifieke bron. Het energiepotentieel is uitgezet tegen het totale elektriciteitsverbruik in de gemeente Zwolle. In 2015 was het totale elektriciteitsverbruik in de gemeente Zwolle 2217 TJ (Klimaatmonitor, n.d.), wat gelijk staat aan 615.833 MWh. Dit dient niet te worden verward met het totale *energieverbruik* waarin naast elektriciteit ook warmte en voertuigbrandstoffen worden betrokken.

Voor geothermie wordt in opdracht van de gemeente Zwolle een grootschalig onderzoek uitgevoerd. Dit wordt niet apart in dit rapport onderzocht. In de gemeente Zwolle wordt een geothermisch triplet gerealiseerd. De energiepotentie van dit triplet wordt in **hoofdstuk 5 geothermie** onderzocht.

Voor **water (hoofdstuk 6)** wordt ook geen uitgebreide analyse uitgevoerd, maar worden een aantal systemen en eventuele kansen voor Zwolle aangestipt. De energiepotentie van één mogelijk grootschalige bron wordt nader toegelicht.

Vervolgens worden de potenties en naar voren gekomen afwegingen of kansen samengevat in **hoofdstuk 7.**

2 Beleidskader

In het beleid wordt kort ingegaan op relevant geldend beleid op het gebied van (duurzame) energie en ruimte.

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en ruimte (2012)

Begin 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. De structuurvisie bevat een concrete, bondige actualisatie van het mobiliteits- en ruimtelijke ordeningsbeleid met betrekking op:

- rijksverantwoordelijkheden voor basisnormen op het gebied van milieu, leefomgeving, (water-)veiligheid en het beschermen van unieke ruimtelijke waarden;
- rijksbelangen m.b.t. (inter-)nationale hoofdnetten voor mobiliteit en energie;
- rijksbeleid voor ruimtelijke voorwaarden die bijdragen aan versterking van de economische structuur.

Met de SVIR stelt het Rijk heldere ambities voor Nederland in 2040, die inspelen op de (inter)nationale ontwikkelingen die de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven bepalen richting 2040. Het Rijk zet het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in voor een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland.

Duurzame energie
De ambitie met betrekking tot duurzame energie luidt als volgt:
"In 2040 kent Nederland een robuust internationaal energienetwerk en is de energietransitie in Nederland substantieel ver gevorderd." Deze ambitie is gekoppeld aan nationaal belang 2: *"ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie*".
Het is aan de provincies en gemeenten op voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zon en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid beperkt zich tot grootschalige windenergie op land en zee, vanwege de omvang van deze opgave. Rijk en provincies zetten in op het ruimtelijk mogelijk maken van de doorgroei van windenergie op land tot minimaal 6000 MW in 2020. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Natuur
Vanuit Europese afspraken moet Nederland zich houden aan het Biodiversiteitsverdrag en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (Natura 2000). De aangewezen Natura 2000 gebieden zijn opgenomen in de Ecologische Hoofdstructuur (nu: NatuurNetwerk Nederland of NNN[1]). In de EHS zijn ook natuurgebieden met een Nederlands belang. De EHS is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime: "*Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken."*

Militair ruimtegebruik
De ruimte benodigd voor militaire doeleinden is vastgelegd in de SVIR. Het gaat hierbij om een vlootbasis, kazernes, militaire luchthavens, logistieke inrichtingen, oefen- en schietterreinen op land en op zee, laagvliegroutes, zend- en ontvangstinstallaties, helikopterlaagvlieggebieden en munitieopslagplaatsen. Binnen radarzones en laagvliegroutes gelden beperkingen voor windturbines en hoge gebouwen,

[1] *Voor ligging NNN in Overijssel zie bijlage III of http://services.geodataoverijssel.nl/viewer/layer/B46_natuur_en_landschap/B46_Natuurnetwerk_Nederland*

waardoor windturbines binnen deze zones niet mogelijk zijn. Er ligt een laagvliegroute over de gemeente Zwolle, de ligging van deze route is opgenomen in de overzichtskaart infrastructuur in bijlage II.

2.1.2 Beleidslijn grote rivieren

De Beleidslijn Grote Rivieren is in 2006 vastgesteld door de staatssecretaris van verkeer en waterstaat. In de Beleidslijn wordt voor de gebieden rond de grote rivieren aangegeven welke activiteiten toegestaan zijn. De IJssel en het Zwarte Water vallen onder deze beleidsregel, zie figuur 1.
Het uitgangspunt van de Beleidslijn Grote Rivieren is het waarborgen van een veilige afvoer en berging van rivierwater, onder normale en onder maatgevende hoogwaterstanden, en het bieden van voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor overheden om te zorgen voor een goede ruimtelijke ordening.

De Beleidslijn Grote Rivieren heeft als doelstelling:

- de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden;
- ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging van het rivierbed nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken.

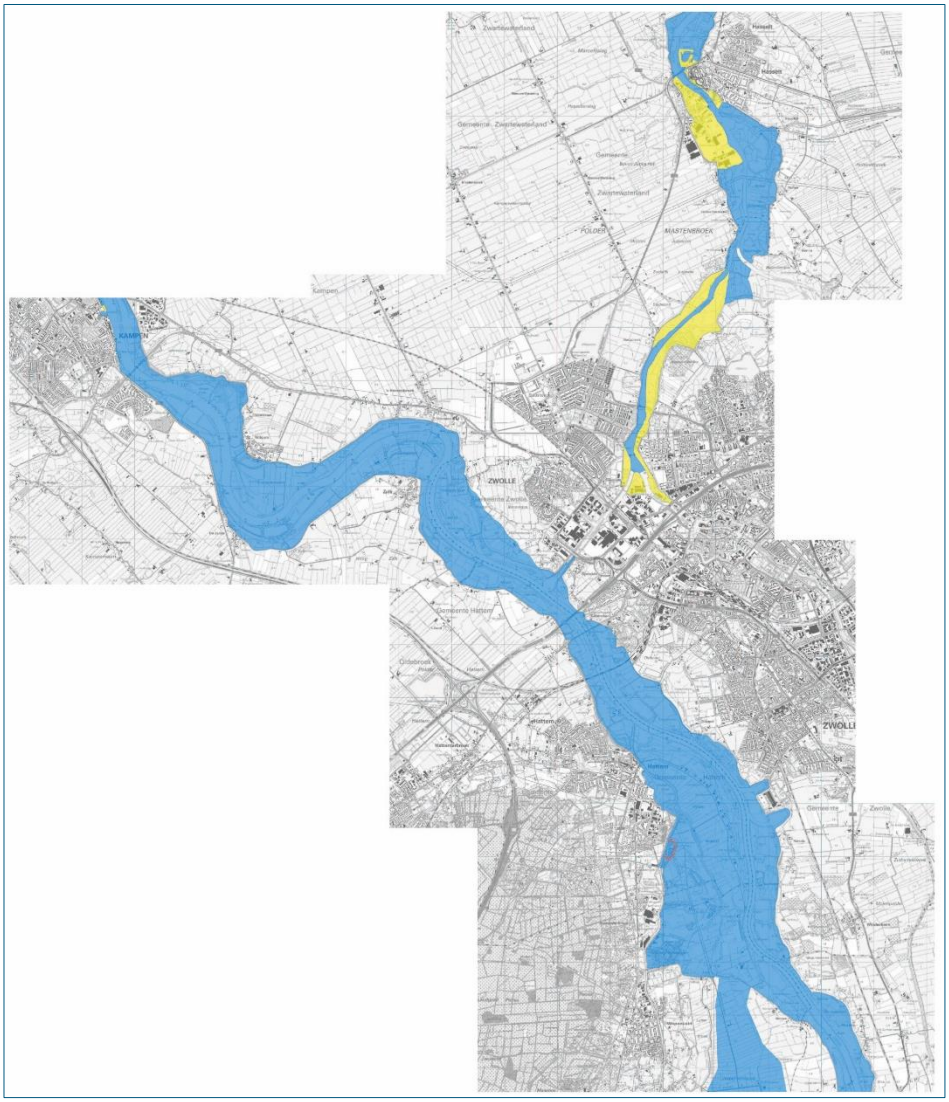

Figuur 1: Toepassingsgebied Beleidslijn Grote Rivieren rondom Zwolle

In het stroomvoerend regime (blauw aangegeven in figuur 1) zijn, volgens artikel 6 van de beleidsregel niet-riviergebonden activiteiten niet toegestaan, tenzij:

- Het van groot openbaar belang is en de activiteit niet redelijkerwijs buiten het rivierbed kan worden gerealiseerd;
- Er sprake is van een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang voor bestaande grondgebonden agrarische bedrijven en de activiteit niet buiten het rivierbed kan worden gerealiseerd;
- Het gaat om een functieverandering binnen de bestaande bebouwing;
- Het gaat om een activiteit die per saldo meer ruimte voor de rivier oplevert op een rivierkundig aanvaardbare locatie; of
- Als het een activiteit is die onderdeel uitmaakt van een projectbesluit als bedoeld in de planologische kernbeslissing Ruimte voor de Rivier en waarvan de uitvoering door de Staatssecretaris wordt gefinancierd.

Windturbines en zonnepanelen vallen onder de niet-riviergebonden activiteiten en moeten aan bovenstaande voorwaarden voldoen om binnen het stroomvoerend regime gerealiseerd te kunnen worden.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Omgevingsvisie provincie Overijssel 2017; Beken kleur

In de Omgevingsvisie Overijssel 2017 (vastgesteld op 12 april 2017) zijn de ambities en randvoorwaarden voor energie vastgesteld. In 2023 moet 20% van de energie uit duurzame bronnen opgewekt worden, in 2030 moet dit 30% zijn. Er is geen energiemix voor deze ambitie vastgesteld. Bewoners en ondernemers in Overijssel worden gestimuleerd om hernieuwbare energie toe te passen, lokale initiatieven te starten en te innoveren.

Wind
In 2013 heeft het Rijk bestuurlijke afspraken gemaakt met de provincies over het realiseren van windenergie op land. De doelstelling van 6.000 MW windenergie op land in 2020 is verdeeld over de provincies. In Overijssel moet in 2020 85,5 MW opgesteld vermogen gerealiseerd zijn.
De provincie Overijssel heeft in de omgevingsverordening bepaalde gebieden voor windenergie vastgesteld, zie figuur 2. Er zijn kansrijke zoekgebieden vastgesteld waar actief naar mogelijkheden wordt gezocht en waar de provincie afspraken maakt voor bovenlokale ontwikkeling van windenergie. Daarnaast zijn er uitgesloten gebieden, zoals het Natuurnetwerk Nederland (voorheen ecologische hoofdstructuur), de nationale parken en landschappen en de laagvliegroute. In de overige gebieden is ontwikkeling van windenergie mogelijk, indien er sprake is van een goed landschappelijk ontwerp conform de gebiedskenmerken.

Bij de ontwikkeling van windturbines vanaf 2 MW geldt dat in het buitengebied windturbines alleen in een windpark van minimaal vier windturbines geplaatst worden. Dit geldt niet voor bedrijventerreinen. In elke situatie moet een goed landschappelijk ontwerp conform de gebiedskenmerken het uitgangspunt zijn.

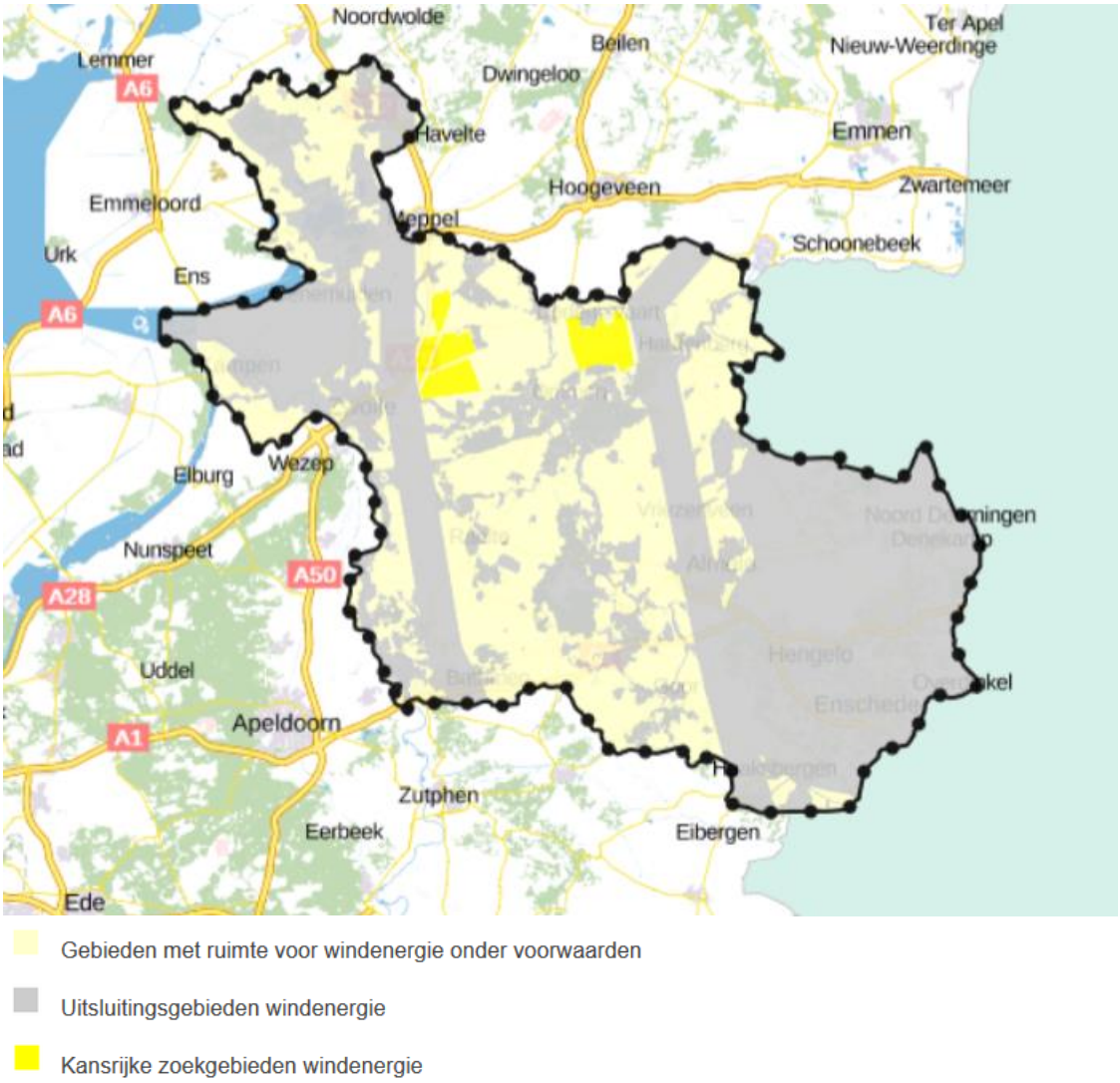

Figuur 2: Kansrijke gebieden windenergie provincie Overijssel

Zon

Vanuit een zuinig ruimtegebruik moet zonne-energie zoveel mogelijk gecombineerd worden met andere functies, bij voorkeur bebouwing. De provincie ziet de volgende mogelijkheden voor zonne-energie, aflopend in voorkeur:

1. Bestaand bebouwd gebied op daken;
2. Bestaand bebouwd gebied op bedrijventerreinen en braakliggende gronden;
3. In de groene omgeving op bestaande bouwvlakken.

Aangezien er op korte termijn niet in de opgave voor zonne-energie voorzien kan worden is het ook mogelijk om in de Groene Omgeving (buitengebied) tijdelijke opstellingen van zonnepanelen te realiseren voor maximaal 25 jaar. Hiervoor moet wel de maatschappelijke meerwaarde van het initiatief aangetoond worden en zal compensatie door investeringen in de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving plaats moeten vinden.

Voor zonne-energie is de Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden (februari 2017) opgesteld door de provincie Overijssel. Deze handreiking is bedoeld om initiatiefnemers en gemeenten te helpen in het

bepalen van een goede balans tussen de impact van het zonneveld op zijn omgeving en de landschappelijke, ecologische en maatschappelijke meerwaarde. In deze handreiking worden zonnevelden in principe nergens uitgesloten, maar wordt het niet realistisch geacht om zonnevelden in NNN te realiseren, omdat die ruimte gereserveerd is voor het behalen van natuurdoelstellingen.
Daarnaast worden een aantal ontwerpprincipes gegeven die moeten bijdragen aan de balans tussen zonnevelden en de omgeving:

- Aansluiten op de karakteristieken van het gebied
- Aansluiten op de omgeving
- Maak randen met kwaliteit
- Eenvoudige hekwerken en poorten
- Logische opstelling panelen
- Eenvoudige transformator- en bijgebouwen
- Bijdragen aan een duurzame energiehuidhouding
- Beter benutten van ruimte, bestaande bebouwing en infrastructuur
- Bijdragen aan natuur en biodiversiteit
- Bijdragen aan een klimaatbestendig Overijssel
- Sluiten van kringlopen, oftewel: toegroeien naar een circulaire economie
- Overijssels 'noaberschap' en participatie.

2.3 Gemeentelijk beleid

2.3.1 Omgevingsvisie Zwolle

In de concept omgevingsvisie ´Mijn Zwolle van morgen 2030, Deel 1 kernopgaven en ambities' (juli 2017, vaststelling door de raad volgt in het najaar van 2017) beschrijft de gemeente Zwolle in welke richting zij wil ontwikkelen om toekomstproof te worden. Deze omgevingsvisie moet na vaststelling het Structuurplan 2020 (juni 2008) vervangen. Het structuurplan geeft geen beleid voor (duurzame) energie.
In de omgevingsvisie Mijn Zwolle van morgen 2030 worden vijf topambities gedefinieerd:

- Het menselijk kapitaal van de stad versterken en benutten;
- Het behouden en versterken van de ruimtelijke, cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten van Zwolle op basis van de landschapstypen en gebiedskenmerken (zie ook 2.3.2);
- Het versterken van de Zwolse stedelijkheid, aantrekkelijker worden op nationale en internationale schaal en op deze manier haar toppositie bestendigen;
- Zwolle is in 2050 klimaatbestendig en energieneutraal;
- Uitnodigen om samen te werken aan vitale, solidaire, gezonde en duurzame stadsdelen.

Energietransitie
In de omgevingsvisie wordt ingegaan op de energietransitie. Het beleid voor de energietransitie is ook verwoord in het Ambitiedocument Energietransitie van de gemeente Zwolle (juni 2017).
Op dit moment (2017) wordt 7% van het totale energieverbruik van Zwolle op duurzame wijze opgewekt. Er moet veel gebeuren om in 2050 energieneutraal te worden, daarom wordt er naar een middenmoment toegewerkt: in 2025 moet de hoeveelheid CO2-uitstoot ten opzichte van 1990 gereduceerd met 25% en wordt 25% van de totale energievraag op duurzame wijze opgewekt. Behalve dat de energietransitie nodig is, ziet de gemeente Zwolle dit ook vooral als een kans om economische en sociale groei te stimuleren. Zwolle wil niet alleen zelf als gemeente iets doen, maar wil dat alle partijen zich voor de energietransitie inzetten. Om deze reden hebben ze vier uitgangspunten vastgesteld:

1. Alle energiebronnen zijn nodig om energieneutraal te worden;
2. Wat lokaal kan, moet ook lokaal gebeuren;
3. De gemeente stimuleert bij voorkeur oplossingen met een economische en sociale meerwaarde;
4. Er is ruimte voor initiatief, experiment en innovatie.

Om deze visie te bewerkstelligen wordt er gewerkt langs een drietal actielijnen:

1. Inzicht en uitzicht bieden:
   Bewoners en organisaties bewust maken van de noodzaak en omvang van de energietransitie. De rol van Zwolle is informerend en stimulerend.
2. Stimuleren en betrekken:
   De gemeente moet partijen verbinden, samenwerken en waar nodig zelf initiatief nemen.
3. Verantwoordelijkheid nemen als gemeente:
   Zwolle gaat haar duurzaamheidsambities koppelen aan andere beleidsvelden. Bij zelf initiatief nemen gaat het ook om het initiëren en faciliteren van grootschalige opwek van duurzame energie.

2.3.2 Landschapsontwikkelingsplan

De drie gemeenten Zwolle, Zwarte waterland en Kampen hebben gezamenlijk een landschapsontwikkelingsplan (LOP Zwolle, Zwartewaterland en Kampen, 2010) opgesteld om het landschap van het buitengebied te beschermen en te versterken. In de landschapsvisie speelt de eeuwenoude strijd met het water een vooraanstaande rol. De lijnen in het landschap worden voornamelijk gevormd door water en dijken. Hanzesteden zijn ontstaan langs waterwegen. In het verleden zijn veenmoerassen ontgonnen voor de landbouw.
De ontwikkeling van woningen, bedrijventerreinen en infrastructuur nemen ruimte in het buitengebied in en kunnen zorgen voor versnippering en verrommeling.

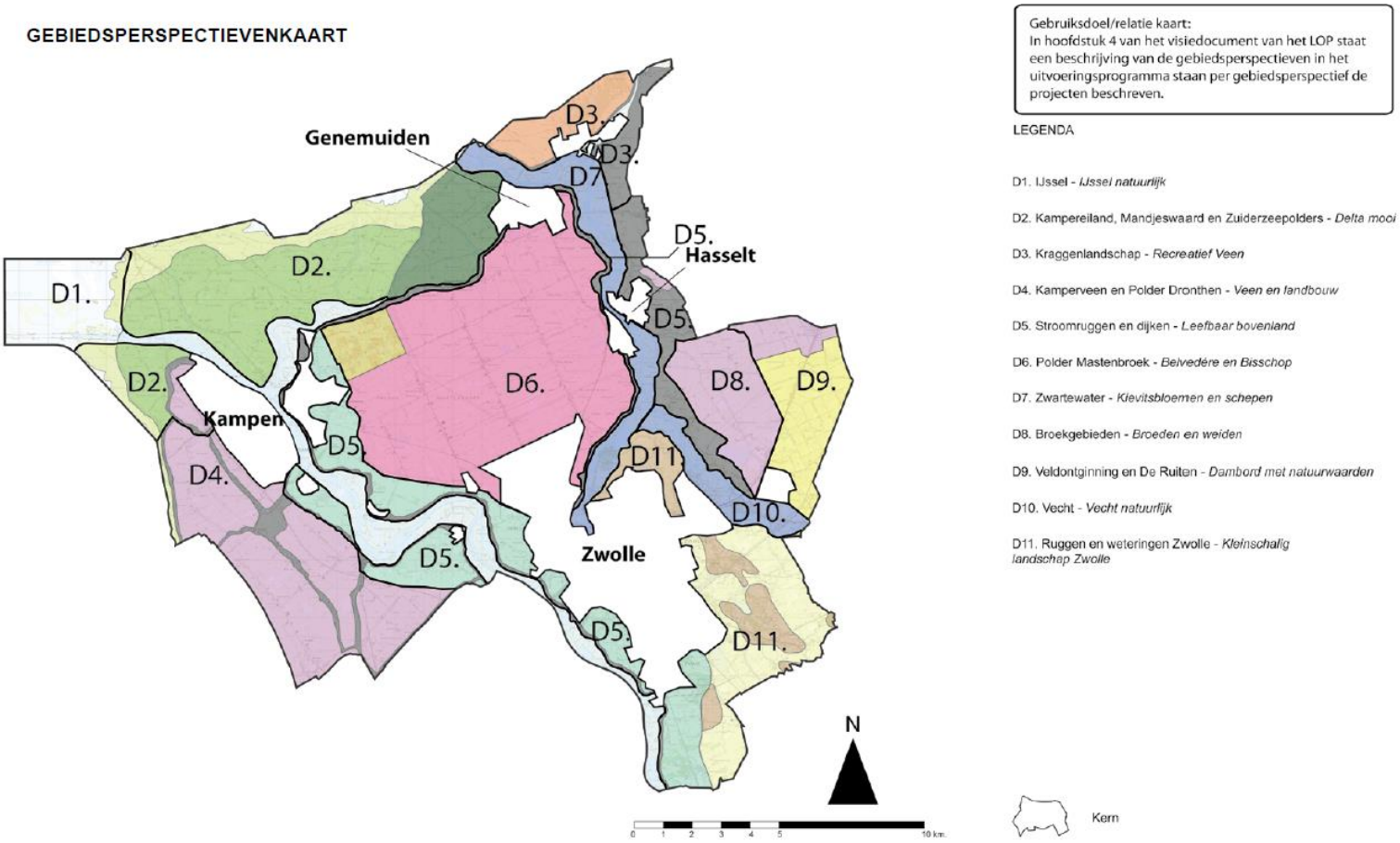

Figuur 3: Gebiedsperspectievenkaart (LOP Zwolle, Zwarte Waterland en Kampen)

In de gemeente Zwolle liggen zeven deelgebieden:

- 1. IJssel
  - Versterken van open karakter
- 5. Leefbaar bovenland
  - Versterken of handhaven van zichtlijnen naar de achterliggende open polders
- 6. Belvedère en bisschop
  - Versterken weidsheid
- 8. Broeden en weiden
  - Handhaven en versterken van de openheid handhaven en versterken van de lange zichtlijnen vanaf de ontginningsassen
- 9. Dambord met natuurwaarden
  - Handhaven en versterken van de grootschaligheid
  - Behouden en versterken van de openheid
- 10. Vecht natuurlijk
  - Oevers bebouwingsvrij houden
- 11. Kleinschalig landschap Zwolle
  - Versterken van het contrast tussen open en besloten landschap

2.4 Conclusie beleid

Wind

Vanuit Rijksbeleid komt de laagvliegroute van defensie naar voren als belemmering voor windturbines binnen de gemeente Zwolle. Door de hoogte beperking van bouwwerken in deze zone, zijn moderne windturbines niet te realiseren in deze route.

In de omgevingsvisie van Overijssel zijn gebieden vastgesteld waar actief wordt gezocht naar bovenlokale, provinciale ontwikkeling van windenergie. Het noordelijke deel van Zwolle ligt in een van deze gebieden. Daarnaast is er in de omgevingsvisie vastgesteld dat er geen windturbines gerealiseerd mogen worden in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de nationale landschappen. NNN-gebieden worden meegenomen in de verkenningskaart voor windenergie als uitgesloten gebieden, de nationale landschappen niet. De provincie is een verkenning gestart om te kijken of windturbines in de nationale landschappen toch mogelijk zouden zijn. Hier wordt in deze studie op ingehaakt. Ten slotte geldt dat windturbines vanaf 2 MW in het buitengebied alleen in een windpark van minimaal vier turbines gerealiseerd mogen worden.
Vanuit de gemeente Zwolle komt geen beleid dat voorwaarden stelt aan windenergie. Bij de realisatie van windturbines dient er rekening gehouden te worden met de landschappelijke kenmerken en de landschappelijke visie zoals beschreven in het LOP van de gemeenten Zwolle, Zwarte Waterland en Kampen.

Zon

In de provinciale omgevingsvisie is vastgesteld dat zonne-energie bij voorkeur gecombineerd wordt met bebouwing of andere functies. De voorkeur gaat uit naar zonne-energie op daken en op bedrijventerreinen of braakliggende gronden. Vervolgens kan er ook in het buitengebied zonne-energie op bestaande bouwvlakken gerealiseerd worden. Omdat er op korte termijn niet genoeg zonne-energie gerealiseerd kan worden, mogen er onder voorwaarde ook tijdelijke opstellingen van zonnepanelen in het buitengebied gerealiseerd worden voor een duur van maximaal 25 jaar.
Bij de realisatie van zonneparken dient er rekening gehouden te worden met de landschappelijke kenmerken en de landschappelijke visie zoals beschreven in het LOP van de gemeenten Zwolle, Zwarte Waterland en Kampen.

3 Wind

Voor wind worden alle belemmeringen in kaart gebracht. De overgebleven gebieden zijn in principe kansrijk voor wind. Er worden drie categorieën onderscheden: ‘ja, mits’, ‘nee, tenzij’ en ‘nee’.
In de ‘ja, mits’- gebieden kunnen in principe windturbines gerealiseerd worden, maar zal altijd aan lokale omstandigheden getoetst moeten worden. De belemmeringen die gebruikt worden zijn bepaald aan de hand van vuistregels die zijn gebaseerd op wettelijke of beleidsmatige bepalingen. Hierbij gaat het vooral om hinder- of veiligheidsafstanden. De belemmeringsvrije zones zijn in principe kansrijk, omdat hier geen belemmeringen spelen. Er kunnen echter altijd andere zaken spelen, waardoor er specifiek naar het gebied gekeken moet worden.
In ‘nee’-gebieden kunnen geen windturbines gerealiseerd worden omdat wettelijke of beleidsmatige bepalingen de huidige functies beschermen of windenergie in het gebied niet toestaan. In de ‘nee, tenzij’ gebieden kunnen geen windturbines gerealiseerd worden, *tenzij* er aan bepaalde criteria voldaan wordt of maatwerkoplossingen worden gezocht. Windenergie is in deze gebieden technisch veelal wel mogelijk, maar de haalbaarheid is afhankelijk van de maatwerkoplossingen en criteria waaraan dient te worden voldaan.

Hoogte windturbines
Voor veel belemmeringen wordt een afstand op basis van de grootte van de windturbine aangehouden. Hoe hoger een turbine immers is, hoe groter het bereik van zijn overlast en risico is. In dit locatieonderzoek wordt een moderne windturbine aangehouden. De mast van moderne turbines is doorgaans circa 100 meter en de rotordiameter ook circa 100 meter (wieklengte 50 meter). De tiphoogte, de maximale hoogte van de windturbine ligt hiermee op 150 meter. Hogere windturbines met een tiphoogte van 180 tot 200 meter worden steeds meer toegepast. Hoger in de lucht waait het harder en hogere turbines kunnen dus meer wind vangen. Kleinere turbines worden niet veel meer toegepast, omdat deze geen haalbare business case hebben.
De vuistregels die hieronder beschreven worden, gaan over een windturbine met een tiphoogte van 150 meter. Veel van deze vuistregels gaan bij windturbines die hoger zijn niet helemaal meer op. Zo wordt geluidsoverlast van een windturbine die hoger is juist minder, omdat ze vaak stiller zijn en de afstand tot de waarnemer groter is. De kaarten worden niet aangepast voor hogere turbines omdat dit wordt gezien als maatwerkoplossing per initiatief.

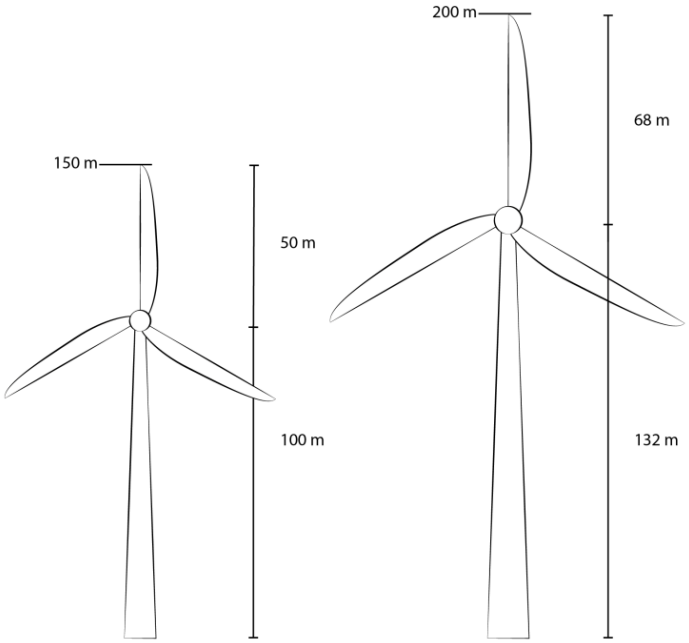

Figuur 4: verhoudingen windturbine met tiphoogte 150 meter en 200 meter

3.1 Belemmeringen

Bestaande functies kunnen van invloed zijn op de mogelijkheden om windturbines te realiseren in een gebied. Deze functies kennen een wettelijke of beleidsmatige bescherming in verband met hinder en/of veiligheid. Onderstaand worden de functies beschreven en wordt toegelicht tot welke mate van bescherming dit leidt ('Ja, mits', 'Nee' of 'Nee, tenzij').

3.1.1 Bebouwing

Voor bebouwing wordt door de wetgever onderscheid gemaakt in drie verschillende types:

- Verblijfsobjecten in de bebouwde kom;
- Woonfuncties in het buitengebied;
- Verblijfsobjecten in het buitengebied.

Een verblijfsobject is een *"voor woon-, bedrijfsmatige, of recreatieve doeleinden geschikte eenheid van gebruik".* Hier verblijven dus regelmatig personen. Woningen vallen ook onder verblijfsobjecten, maar voor woningen gelden strengere normen dan voor verblijfsobjecten. De bebouwde kom vormt een cluster van verblijfsobjecten en woningen, overlast van windturbines zal daarom direct meerdere personen treffen. Om deze reden worden verblijfsobjecten en woonfuncties in de bebouwde kom samengenomen. In het buitengebied worden ze wel apart behandeld.
Een overzicht van de gebruikte verblijfsobjecten en woonfuncties is opgenomen in bijlage I.

Verblijfsobjecten bebouwde kom
Er zijn normen opgesteld voor geluid, slagschaduw en (externe) veiligheid ter plaatse van woningen van derden om deze tegen hinder te beschermen:

- Geluidsnorm: Conform de Wet geluidhinder mag geluid van windturbines de geluidsnorm van 47 dB(A) L_{den} niet overschrijden bij omliggende geluidgevoelige bestemmingen. Dit betekent dat geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen, scholen en ziekenhuizen) een jaarlijkse *gemiddelde* geluidsbelasting als gevolg van de windturbine(s) mogen ondervinden van maximaal 47 dB, waarbij avond en nacht zwaarder meetellen.
- Slagschaduwnorm: Conform het Activiteitenbesluit mag bij woningen van derden er niet meer dan 340 minuten per jaar, en maximaal 64 dagen per jaar, slagschaduw optreden.
  In bepaalde gevallen zal een stilstandvoorziening moeten worden getroffen (bij ongunstige omstandigheden wordt de turbine automatisch tijdelijk stilgezet), maar dit staat een rendabele exploitatie doorgaans niet in de weg.
- Externe veiligheid: Conform het Activiteitenbesluit moeten kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten (zoals woningen, ziekenhuizen en kantoren of winkels) op een bepaalde afstand van windturbines liggen. Woningen zijn kwetsbare objecten. Zij moeten buiten de 10^{-6} contour van een windturbine liggen.

Om aan deze normen te kunnen voldoen en toch een rendabel project te houden is een minimale afstand tussen windturbine en woonbebouwing nodig. Door het toepassen van de volgende vuistregel kan over het algemeen voldaan worden aan de wettelijke norm voor geluid: "de minimale afstand tussen geluidsgevoelige bestemmingen en windturbines mag niet kleiner zijn dan vier keer de masthoogte". Uitgaande van windturbines met een masthoogte en rotordiameter van 100 meter is de aan te houden afstand 400 meter.
Omdat deze contour altijd groter is dan de aan te houden afstand voor slagschaduw en veiligheid, is 400 meter afstand voldoende om te voldoen aan slagschaduw- en veiligheidsnormen bij woonbebouwing. Deze 400 meter wordt aangehouden voor alle verblijfsobjecten in de bebouwde kom.

N.B. de afstand van 400 meter is een vuistgetal. Als een opstelling van windturbines nader onderzocht wordt, zullen gedetailleerde geluid- en slagschaduwstudies moeten worden uitgevoerd om te toetsen aan de norm.

Voor de cumulatie van geluid van windturbines met andere geluidsbronnen als weg- en railverkeer, luchtvaart en industrie is in Nederland geen norm gesteld.

Bebouwing buitengebied
Op sommige locaties zijn windturbines mogelijk binnen een afstand van 400 meter van woningen. In dergelijke gevallen betreft het slechts een klein aantal omliggende woningen. Dit kan omdat verspreid liggende woonbebouwing niet noodzakelijk een harde belemmering is. Een woning kan ook als bedrijfswoning beschouwd worden, er gelden dan andere normen. Indien de bewoner participeert of deeleigenaar wordt, kan er gezocht worden naar maatwerkoplossingen. Bij toetsing van concrete initiatieven op lokaal niveau wordt wel naar verspreid liggende woonbebouwing gekeken, maar bij de beoordeling wordt dan uitgegaan van maatwerk/inrichtingen. Omdat op voorhand geen zekerheid bestaat over de mogelijke participatie geldt voor deze woningen dat ze in ieder geval als beperkt kwetsbare objecten worden beschouwd. Overige hinderafstanden worden beschouwd als maatwerkoplossingen.

In 2010 is de AMvB[2] Windturbines in werking getreden waarin normen voor veiligheid en windturbines staan aangegeven. Uit veiligheidsoogpunt moeten windturbines een bepaalde afstand aanhouden tot zogenaamde kwetsbare (woningen, grote kantoren etc.) en beperkt kwetsbare (kleine kantoren, loodsen etc.) objecten.
In het geactualiseerde Handboek Risicozonering Windturbines (2014) zijn vuistregels opgenomen voor de minimaal aan te houden afstanden. Het handboek geeft vier risico's aan:

- De breuk en het wegslingeren van een windturbineblad;
- Het omvallen van een windturbine door mastbreuk;
- Het naar beneden vallen van de gondel en/of de rotor;
- Het naar beneden vallen van kleine onderdelen.

De kans dat één van deze gevallen voorkomt is uitermate klein. Toch moet er rekening gehouden worden met de kans dat er iemand slachtoffer wordt van deze ongevallen. De gevolgen van deze risico's dienen zo klein mogelijk te zijn. Daarom heeft het handboek aan te houden afstanden tot bepaalde gebouwen of objecten vastgesteld. Deze afstand wordt bepaald aan de hand van de werpafstand of de tiphoogte van turbines. De werpafstand is de afstand die een rotorblad wegslingert na breuk. In het handboek Risicozonering Windturbines wordt voor de moderne windturbine een werpafstand van 170-193 meter aangehouden. Door vernieuwde technieken van windturbines en uit ervaring met voorgaande projecten gaat deze werpafstand echter niet meer op. Over het algemeen is de werpafstand niet langer meer dan de tiphoogte. De werpafstand uit het handboek Risicozonering Windturbines wordt om deze reden losgelaten, voor risicozonering volstaat de tiphoogte.
Voor de referentieturbine komt dat neer op:

- afstand tot woningen (bron: BAG (Basisregistraties Adressen en Gebouwen)):
  - Nee, tenzij: 400 meter (vier keer masthoogte)
  - Nee: 150 meter (maximum van 'ashoogte plus halve rotordiameter')
- afstand tot beperkt kwetsbare objecten (bron: BAG (Basisregistraties Adressen en Gebouwen)): 50 meter (wieklengte; een turbine mag niet boven een gebouw van derden draaien).

3.1.2 Infrastructuur

Een overzicht van de gebruikte infrastructuur is opgenomen in bijlage II.

[2] *Algemene Maatregel van Bestuur*

Laagvliegroutes en -gebieden

Er zijn 2 laagvliegroutes voor straaljagers in Nederland (zie ook Nationaal beleid, hoofdstuk 2), 1 van het zuiden naar het noorden via Almelo en Sleen en 1 van het noorden naar het zuiden via Zwolle en Deventer. Binnen deze routes (van elk circa 4 kilometer breed) kunnen geen windturbines worden geplaatst (zie ook paragraaf 2.1.1). Voor Zwolle geldt dat de laagvliegroute over een groot deel van de gemeente ligt. Er is geen ruimte voor maatwerk binnen deze zones

Rondom luchthavens gelden bouwhoogtebeperkingen. Door de plaatsing van windturbines in de nabijheid van luchthavens kan het vliegen van en naar deze luchthavens gehinderd worden. Conform de normen van het International Civil Aviation Organization (ICAO) wordt rondom een vliegbasis een obstakelvrij zone gehanteerd. Naast de obstakelvrije zones geldt dat ook binnen de vastgelegde invliegfunnels niet gebouwd mag worden. Voor Zwolle mogelijk relevante luchthavens zijn Lelystad Airport en Teuge. Voor beide geldt dat de obstakelvrije zones en invliegfunnels buiten de gemeente Zwolle liggen en geen belemmering vormen voor windturbines in de gemeente. Ook bij de voorgenomen uitbreiding van Lelystad Airport zijn er geen belemmeringen voor windturbines in Zwolle.

Radar kan van invloed zijn voor windturbines. Uit oogpunt van nationale veiligheid mag alleen TNO hieraan rekenen. In de praktijk is er voldoende radardekking voor het realiseren van windturbines en leidt radar alleen in bijzondere situaties tot uitsluiting of aanpassing van plannen. Bij de concretisering van plannen dienen de berekeningen bij TNO aangevraagd te worden.

Gas- en buisleidingen

Windturbines kunnen niet op transportleidingen worden geplaatst. De aan te houden afstand tussen windturbines en transportleidingen is verder afhankelijk van wat er door de transportleidingen wordt vervoerd (water, gas, etc.).

Conform het Handboek Risicozonering wordt een contour rond buisleidingstraten en hogedruk gasleidingen aangehouden waarbuiten windturbines mogelijk zijn, en waarbinnen in overleg moet worden getreden met de beheerder van de leiding. Uitgaande van de ‘referentieturbine’ voor deze quickscan (ashoogte en rotordiameter van 100m) is de aan te houden afstand circa 150 meter. Dit is gelijk aan de tiphoogte van de turbine.

Hoogspanningsleidingen

Voor het plaatsen van windturbines in de nabijheid van boven- en ondergrondse hoogspanningsleidingen geldt dat rekening moet worden gehouden met de kans op breuk door een omvallende turbine door mastbreuk en met het fenomeen ‘lijndansen/lijntrillen’.
In het Handboek Risicozonering wordt een aan te houden afstand van de maximale werpafstand gesteld voor hoogspanningsleidingen. Zoals eerder is omschreven bij het onderdeel overige bebouwing, wordt de werpafstand uit het handboek losgelaten en houden we de tiphoogte van de turbine aan. Dit komt neer op 150 meter, waarbuiten windturbines mogelijk zijn en waarbinnen in overleg moet worden getreden met de beheerder van de leiding (TenneT).

Inrichtingen met gevaarlijke stoffen

Voor inrichtingen met gevaarlijke stoffen geldt hetzelfde principe als bij gas-, buis- en hoogspanningsleidingen. Er moet rekening gehouden worden met een eventuele mastbreuk, waardoor de tiphoogte als minimale afstand aangehouden dient te worden, in dit geval 150 meter.
Met een goede onderbouwing en gepaste maatregelen kan deze contour losgelaten worden, zeker omdat niet voor alle inrichtingen dezelfde eisen worden gesteld. Soms betreft dit een (oude) gastank in het

buitengebied, soms is het ook een tankstation. Om deze reden geldt de 150 meter contour rondom in richtingen met gevaarlijke stoffen als ‘nee, tenzij’-criterium.

Spoor
Nagenoeg alle spoorwegen in Nederland vallen onder de verantwoordelijkheid van ProRail. Ten aanzien van de minimaal vereiste afstand van de windturbine tot het spoor heeft ProRail beleid vastgesteld: 2,85 meter + 5,0 meter + halve rotordiameter. Nieuwe initiatieven dienen aan deze beleidsregel te worden getoetst.
Uitgaande van een moderne windturbine met ashoogte en rotordiameter van 100m is de aan te houden afstand dan circa 60 meter.

Rijkswegen
Zoals aangegeven in de beleidsregel van Rijkswaterstaat (Staatscourant, 2002) moeten windturbines een afstand van tenminste een halve rotordiameter aanhouden tot rijkswegen. Dit komt voor de referentieturbines neer op minstens 50 meter.

3.1.3 Natuur

Een overzicht van de gebruikte natuurgebieden zijn opgenomen in bijlage III.

Natura 2000
Het Rijk wijst Natura 2000-gebieden aan op basis van de Wet natuurbescherming. Doelstelling van deze gebieden is het behoud en herstel van specifieke natuurwaarden. De Wet natuurbescherming beschermt natura 2000-gebieden tegen ontwikkelingen die de natura 2000-doelen (instandhoudingsdoelstellingen) kunnen aantasten.
Het verbeteren van watercondities, verminderen van de belasting met stikstof en verbeteren van de onderlinge verbinding zijn, na goed beheer van de gebieden, de belangrijkste factoren die bepalen of Natura 2000-doelen gehaald kunnen worden. Natura 2000-gebieden liggen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

De bescherming van Natura 2000-gebieden is dermate streng dat er in deze gebieden geen windturbines gerealiseerd mogen worden. In de nabijheid van Natura 2000-gebieden kunnen in principe windturbines gerealiseerd worden, als er met zorg gekeken wordt of dit geen negatieve effecten binnen de Natura 2000-gebieden heeft.

Nederlands Natuur Netwerk (NNN, voormalig EHS), nationale landschappen en nationale parken
In omgevingsvisie Overijssel is vastgelegd dat er binnen het NNN, de nationale parken en de nationale landschappen geen windturbines gerealiseerd mogen worden.
In de gemeente Zwolle ligt een deel van nationaal landschap de IJsseldelta (polder Mastenbroek valt hieronder en ligt deels in de gemeente Zwolle). Hoewel in de provinciale omgevingsvisie is aangegeven dat in een nationaal landschap geen windturbines geplaatst mogen worden, is er ook een verkenning gestart naar de mogelijkheden van windturbines in deze landschappen. Er moet dan extra aandacht aan landschappelijke inpassing besteed worden. Om deze reden worden nationale landschappen in dit onderzoek gezien als zachte belemmering. Het nationaal landschap wordt wel extra aangegeven op de kaart, zodat er rekening mee gehouden kan worden, indien deze gebieden toch uitgesloten dienen te worden.

3.1.4 Overzicht

Object/gebied	Nee	Nee, tenzij
Aanéén gesloten woonbebouwing	400 m	
Woningen buitengebied	150 m	400 m
Overige verblijfsobjecten (beperkt kwetsbare objecten)	50 m	
Buisleidingstraten en hogedruk gasleidingen	150 m	
Hoogspanningsleidingen	150 m	
Inrichtingen met gevaarlijke stoffen		150 m
Spoorwegen	60 m	
Rijkswegen	50 m	
Laagvliegroute	uitgesloten	
Natura2000	uitgesloten	
Natuurnetwerk Nederland	uitgesloten	
Nationale landschappen		uitgesloten

3.2 Kaart

Hieronder is de kaart met de kansen voor windenergie weergegeven.
Er is inzichtelijk gemaakt wat de laagvliegroute van defensie betekent voor de potentiële windgebieden in de gemeente Zwolle, deze kaart is opgenomen in bijlage IV.

N

0 0,5 1 2 3 4 km

Kansrijk

Ja, mits

Nader te onderzoeken

Nee, tenzij

bedrijventerreinen

Bebouwd gebied

Geplande bebouwing

laagvliegroute (zone)

Nationale landschappen

★ Windpark Tolhuislanden

Verkenningskaart duurzame energie

Windenergie

Opdrachtgever
Gemeente Zwolle

Datum	*Schaal*
18-10-2017	1:40000

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

3.3 Uitgelichte locaties

In dit hoofdstuk worden een aantal locaties uitgelicht waar kansen zijn voor windturbines. In onderstaande figuur worden de locaties die behandeld worden weergegeven. Per locatie wordt ingegaan op hoeveel turbines hier ongeveer gerealiseerd kunnen worden en wat eventuele uitdagingen voor deze locatie zijn. Tussen windturbines onderling moet een afstand van minstens vier keer de masthoogte aangehouden worden. Voor windturbines met een tiphoogte van 150 meter is dat 400 meter; en voor windturbines met een tiphoogte van 200 meter is dat 528 meter.

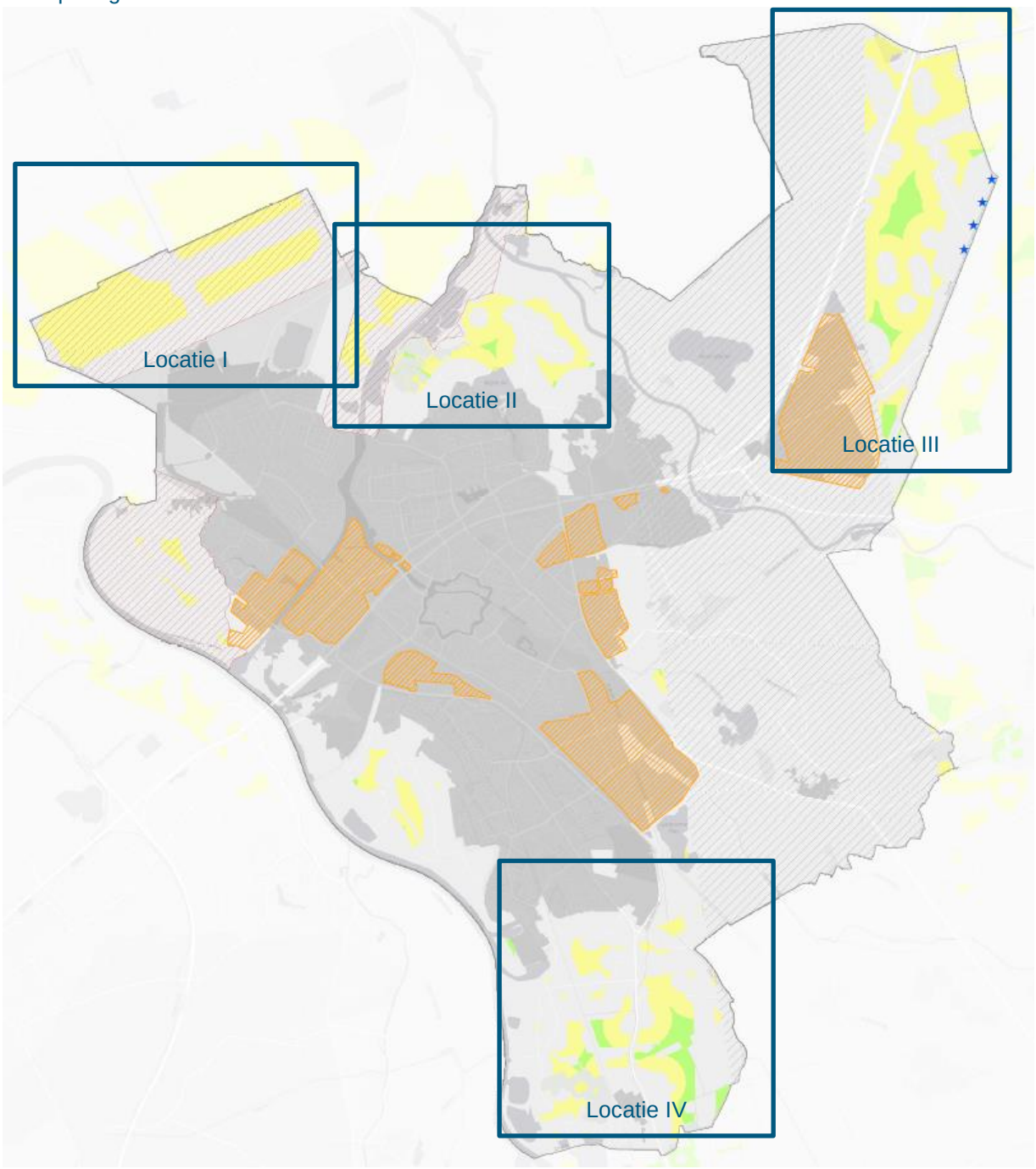

Figuur 6: mogelijke locaties windturbines

3.3.1 Locatie I

Dit gebied ligt ten noorden van Zwolle in het nationaal landschap de IJsseldelta (Polder Mastenbroek). Het landschap dankt zijn waarde aan de weidsheid van het landschap. Hier zal extra aandacht aan de inpassing van windturbines gegeven moeten worden.
Het gebied is ongeveer 4 kilometer lang, 900 meter breed en kent weinig andere belemmeringen. Er staat een aantal woningen en er loopt een buisleiding door. Indien er windturbines in het nationaal landschap geplaatst mogen worden is er met maatwerk ruimte voor circa 4 tot 10 turbines met 150 of 200 meter tiphoogte.

3.3.2 Locatie II

Dit gebied is omgeven door Natura 2000 (Vecht en Zwarte Water). Het kan zijn dat de turbines ook buiten Natura 2000 een negatief effect op de waarden van een Natura 2000-gebied hebben. Dit zal nader onderzocht moeten worden bij een concreet initiatief. Het kansrijke gebied is relatief klein en versnipperd. Naar verwachting is er met maatwerk ruimt voor circa drie tot vijf turbines met 150 of 200 meter tiphoogte.

3.3.3 Locatie III

Het gaat om het gebied tussen de spoorlijn Zwolle-Meppel en de A28. Dit gebied kenmerkt zich door grootschaligheid en blokvormige kavels. Er is vooral landbouw met daartussen natuurwaarden. Langs het spoor staan al een aantal windturbines. Het gaat om een achttal turbines van windpark Westenwind van ca 126 meter (tip)hoogte, deze turbines hebben een vermogen van 2,3 MW. Aan weerszijden van de spoorlijn staan vier turbines. Eventueel kunnen deze lijnen uitgebreid worden. Ook kunnen er extra rijen turbines van dezelfde soort gerealiseerd worden.
Het grootste ‘ja, mits’-gebied is ongeveer 1000 meter lang. Indien alleen naar ‘ja, mits’-gebieden gekeken wordt kunnen er vier windturbines in een windpark gerealiseerd worden. De twee kleinere ‘ja, mits’-gebieden bieden ruimte voor drie turbines, deze kunnen echter geen windpark vormen.
Als de ‘nee, tenzij’-gebieden meegenomen worden ontstaat meer ruimte. Het gebied is ongeveer 5 kilometer lang. Met maatwerk kunnen hier mogelijk 10 windturbines met een tiphoogte van 150 meter in lijnopstelling geplaatst worden, of acht met een tiphoogte van 200 meter.

3.3.4 Locatie IV

Dit gebied ligt langs de spoorlijn Zwolle-Wijhe en bestaat uit agrarisch gebied met af en toe een stukje natuur. De technisch mogelijke en kansrijke gebieden liggen versnippert, maar vormen bij elkaar een groot gebied.
Het gebied heeft een lengte van 2200 meter (noord-zuid) en is op het breedste stuk ongeveer 1600 meter. In het grootste ‘ja, mits’ gebied past een lijnopstelling van vier turbines. Met maatwerk is er de potentie voor circa 10 windturbines op deze locatie.

3.4 Windenergie op bedrijventerreinen

Voor heel Nederland is de doelstelling om 6000 MW windenergie te realiseren voor 2020. Medio 2016 was de helft hiervan gerealiseerd. Een deel van de opgave zal gerealiseerd worden op bedrijventerreinen. Bedrijventerreinen worden veelal gezien als locaties waar windenergie goed landschappelijk inpasbaar is. Daar tegenover staat dat de inpassing van windturbines op bedrijventerreinen complex is, met name vanwege het aspect externe veiligheid. Externe veiligheid bij windturbines gaat over het risico dat personen, gebouwen of installaties worden getroffen door bijvoorbeeld een afvallend rotorblad.
Externe veiligheid is een belangrijk onderwerp dat zorgvuldig moet worden afgewogen bij het ontwerp en de vergunningverlening van een windpark. Tevens is externe veiligheid een lastig onderwerp omdat de materie complex is.
Zwolle kent een aantal grote bedrijventerreinen. De grootste, en daardoor in beginsel het meest kansrijk voor windenergie, zijn Hessenpoort, Marslanden en Voorst. Hessenpoort ligt echter onder de laagvliegroute van defensie, waardoor dit terrein geheel is uitgesloten voor windenergie. Voor Marslanden en Voorst geldt vervolgens dat er voldoende onbebouwde ruimte moet zijn om een windturbine te kunnen plaatsen. Voor de plaatsing van een windturbine is het van belang dat:

- De eigenaar van de grond er mee instemt;
- Het gebruik van de grond onder de rotorbladen (in dit geval een cirkel met een diameter van 100 m) beperkt wordt;
- Er in principe geen gebouwen waarin mensen werken onder de rotorbladen mogen staan. Incidenteel kan hiervan worden afgeweken als de gemeente dit in het kader van een goede ruimtelijke ordening toestaat en de eigenaar van het gebouw hiermee instemt.

Daarnaast dient uiteraard aan de overige randvoorwaarden ten aanzien van de afstanden tot infrastructuur en woonbebouwing en dergelijk te worden voldaan. In de praktijk betekent bovenstaande dat de mogelijkheden in Zwolle beperkt zijn. Op basis van maatwerk zijn er misschien enkele mogelijkheden, maar dat vergt nader onderzoek op een detailniveau dat niet past bij deze verkenning.

3.5 Energiepotentie

De volgende tabel geeft een indicatie van de opbrengst van twee verschillende windturbinegroottes. De uiteindelijke gerealiseerde opbrengst is afhankelijk van verschillende technische factoren en kan dus afwijken van de cijfers hieronder.

Tabel 1: vermogen van verschillende energiebronnen:

Energiebron	Opbrengst	Stroomvoorziening aantal huishoudens	Bron
Windturbine met een tiphoogte van 150 meter	3 MW	1.800 - 2.200 huishoudens	Rijksdienst voor ondernemingen, n.d.
Windturbine met een tiphoogte van 200 meter*	4 MW	2.400 – 2.900 huishoudens	Lagerwey, n.d.

**De windturbines van 200 meter tiphoogte komen nog niet veel voor op het land. De bestaande turbines van die hoogte staan langs het water, waar het harder waait. Het is daarom lastig om een standaard vermogen vast te stellen voor 200m- windturbines landinwaarts. Hier is de Lagerwey L136 4.0MW als uitgangspunt genomen.*

In de volgende tabel zijn de energiepotenties van verschillende opstellingen berekend. Er zijn twee scenario's berekend: een 'ja, mits'-scenario en het maximale scenario. Het 'ja, mits' bevat twee

windparken van windturbines in ‘ja, mits’-gebieden (locatie III en IV). Het maximale scenario bevat windparken in lijnopstelling, maar dan worden ook de nee, tenzij gebieden meegenomen met de maximale mogelijkheden zoals aangegeven in paragraaf 3.3. Er zijn andere combinaties mogelijk, maar deze worden ter illustratie gegeven om de bandbreedte aan te geven. Er wordt uitgegaan van windturbines met een tiphoogte van 150 meter en 2.000 vollasturen.

Scenario	Aantal turbines	MW	MWh/jaar	% elektriciteitsverbruik 2015*
Per turbine (150 m)	1	3	6.000	0,97
Ja, mits	8	24	48.000	7,8
Maximaal	35	105	210.000	34,1

** Het totale elektriciteitsverbruik van de gemeente Zwolle in 2015 was 2.217 TJ = 615.833 MWh/jaar (Klimaatmonitor, n.d.)*

4 Zon

Voor de grootschalige opwekking van zonne-energie op het grondgebied van de gemeente Zwolle zijn er slechts enkele belemmeringen die op kaart kunnen worden aangeduid. Voor deze verkenning en de bijbehorende verkenningskaart is ten aanzien van grootschalig opwekking van zonne-energie vooral naar de kansen gekeken. Hier worden gradaties in onderscheden. Een leidraad hierbij is het beleid van de provincie Overijssel (hoofdstuk 2.2). Hierin is de volgende voorkeur aangegeven:
1. Bestaand bebouwd gebied op daken;
2. Bestaand bebouwd gebied op bedrijventerreinen en braakliggende gronden;
3. In de groene omgeving op bestaande bouwvlakken.
Daarnaast kunnen er ook tijdelijke zonnevelden buiten bestaande bouwvlakken gerealiseerd worden voor maximaal 25 jaar.
Volgens de aangegeven voorkeur worden onderstaand ook de mogelijkheden voor Zwolle verkend.

4.1 Bestaand bebouwd gebied op daken

Hiervoor wordt de zonneatlas gebruikt. De zonneatlas geeft aan welke daken geschikt zijn voor zonne-panelen. Dit wordt gebaseerd op het soort dak, de zonne-inval, de oriëntatie van het dak en de schaduwwerking. Deze analyse is uitgevoerd voor alle daken in Nederland. Per dak wordt in de zonaltas aangegeven of deze zeer geschikt, geschikt of minder geschikt voor zonnepanelen is. Daken met een sterke zoninstraling zijn aangegeven als zeer geschikt. Gebouwen met een nominaal vermogen van 1,25 kWp of meer worden gezien als geschikt voor de installatie voor zonnecellen. Gebouwen met een nominaal vermogen van minder dan 1,25 kWp of waar de zoninstraling heel laag is worden aangegeven als minder geschikt.

4.2 Bestaand bebouwd gebied op bedrijventerreinen en braakliggende gronden

Op de bedrijventerreinen en in het stedelijke gebied zijn diverse parkeerterreinen aanwezig. Parkeerterreinen bieden grote ruimtes. Zonnepanelen kunnen als overdekkingen geplaatst worden. Deze opstelling van zonnepanelen heeft verschillende voordelen:

- geen extra ruimtegebruik;
- auto’s staan beschut en in de schaduw, waardoor ze minder opwarmen in de zomer;
- de opgewekte energie kan gebruikt worden voor laadpunten voor elektrische auto’s.

In principe kan dit bij alle parkeerterreinen toegepast worden, mits deze nog niet overdekt zijn. Parkeerterreinen in de gemeente Zwolle (zoals aangegeven in TOP10NL) worden om deze reden aangegeven als kansrijk voor zonne-energie.

Figuur 7: Zonnepanelen als overkapping voor parkeerterreinen (bron afbeelding: Trom Solar via https://www.indiamart.com/tromsolar/solar-roof-top-parking.html)

Voor braakliggende terreinen geldt in de meeste gevallen dat de waarde van de grond beduidend hoger is als er geen zonnepanelen op worden geplaatst. Daarnaast gaat het om veel versnipperde terreinen en is niet altijd alle informatie over de braakliggende terreinen beschikbaar. Om deze reden zijn de braakliggende terreinen in het algemeen niet kansrijk en worden ze in deze verkenning niet separaat benoemd.

4.3 Groene omgeving

In de groene omgeving (het buitengebied van de gemeente) gaat de voorkeur uit naar zonne-energie op bestaande bouwvlakken. De daken worden weergegeven in de zonneatlas. Naast de bestaande bouwvlakken is het conform provinciaal beleid onder voorwaarde mogelijk om tijdelijke zonnevelden te realiseren in de groene omgeving. Deze mogelijkheden kunnen worden gezocht in open ruimte waar zich geen obstakels bevinden die schaduw veroorzaken.

Om de mogelijkheden aan te geven op kaart is het type landgebruik uit de TOP10NL hiervoor gebruikt en specifiek de selectie van grasland, akkerland en zand wordt gebruikt.

Daarnaast zijn er mogelijkheden om op open water zonne-energie te realiseren. Op voorhand gaat het hierbij om water dat niet voor natuur- of recreatieve doeleinden gebruikt wordt, omdat deze activiteiten moeilijk samen gaan. Waterplassen die geen natuur- of recreatiefunctie hebben, worden gezien als kansrijk en worden aangegeven op de kaart. De waterplassen die aan deze voorwaarden voldoen zijn handmatig geselecteerd.

Figuur 8: drijvende zonnepanelen (https://www.weforum.org/agenda/2017/06/china-worlds-largest-floating-solar-power/)

Uitgesloten gebieden voor zonnevelden

De volgende gebieden zijn aangegeven als uitgesloten:

- Bos en bomenrijk gebied

  In bosrijk gebied zal geen ruimte zijn voor zonnepanelen en de bomen zorgen voor schaduw, wat zonne-energie in de weg staat. Vanuit wet- en regelgeving, recent samengebracht in de Wet natuurbescherming, is het onrealistisch te verwachten dat er bos gekapt wordt om zonnevelden te realiseren. Ook andere bestaande functies als boomgaarden en boomkwekerijen zijn door de opgaande begroeiing in beginsel ongeschikt voor zonne-energie. Om deze reden worden de gebieden die in de TOP10NL gekenmerkt zijn als boomgaard, boomkwekerij, bos of populieren als uitgesloten gebied aangegeven.
- Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

4.4 Energiestations

Zonne-energie moet ook aangesloten worden. Het aanleggen van kabels kost veel geld en drukt de business case van zonne-energie. Om deze reden zijn de aansluitingsstations weergegeven op de kaart. Er zijn verschillende aansluitingsstations, met verschillend vermogen.
Bij klant- en netstations kan een aansluiting tot 1750 kVA gerealiseerd worden (grofweg 6.000 panelen). Bij transportverdeelstations kan tot 6 MVA aangesloten worden (20.000 panelen) en bij hoofdstations tot 10 MVA (60.000 panelen).
Grootschalige opwekking door middel van zonne-energie is derhalve kansrijker in de nabijheid van verdeelstations en hoofdstations dan in de nabijheid van klant- en netstations.
Een belangrijke opmerking is dat de nabijheid en het vermogen van de aansluitingsstations geen garantie bieden voor het aansluiten van energiebronnen. Dit is afhankelijk van het gebruik van het netwerk door andere bronnen. De beschikbaarheid van het netwerk kan alleen onderzocht worden door de netwerkbeheerder.

4.5 Overzicht

Object/gebied	Ja	Nee, tenzij	Nee
Zonatlas NL	X		
Open water zonder natuur of recreatiefunctie	X		
Parkeerterreinen	X		
Zand en graslanden		X	
Akkerlanden		X	
Bos en bomenrijk gebied			X
Natura 2000			X
NNN			X
Nationale landschappen		X	

4.6 Kaart

Hieronder zijn de kaarten met kansen voor zonne-energie weergegeven: één kaart voor de kansen voor zon op daken en één met de overige gebieden.

N

0 0,5 1 2 3 4 km

Esri, HERE, DeLorme, MapmyIndia, © OpenStreetMap contributors, and the GIS user community

Zonatlas

Geschiktheid daken voor zonnepanelen

- Minder geschikt
- Geschikt
- Zeer geschikt

- Bebouwd gebied
- Geplande bebouwing

Verkenningskaart duurzame energie

Zon op daken (zonatlas)

Opdrachtgever
Gemeente Zwolle

Datum	*Schaal*
3-10-2017	1:40000

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

N

0 0,5 1 2 3 4 km

Kansrijk

- Parkeerterreinen
- water geschikt voor zonnevelden

Nader te onderzoeken

- grasland
- zand
- akkerland

Aansluitingspunten elektriciteit

- Hoofdstation
- Transportverdeelstation
- Klant- of netstation

- Bebouwd gebied
- Geplande bebouwing
- ★ Bestaande zonneparken
- bedrijventerreinen

Verkenningskaart duurzame energie

Zonne-energie

Opdrachtgever
Gemeente Zwolle

Datum	*Schaal*
17-10-2017	1:40000

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

4.7 Energiepotentie

De energiepotentie van zonne-energie is afhankelijk van het aantal hectare zonnevelden dat gerealiseerd kan worden. In dit stuk wordt uitgegaan van een opbrengst van 0,8 MW per hectare (Rijksdienst voor ondernemingen, 2016). Uit ervaringsgegevens komen echter vaak lagere aantallen MW per hectare. De technologie van zonnepanelen ontwikkeld erg snel en zonnepanelen worden steeds efficiënter en goedkoper. Daarnaast is de Rijksdienst voor ondernemingen een toonaangevende instelling. Om deze reden wordt het (optimistische) vermogen van 0,8 MW per hectare aangehouden. Er wordt uitgegaan van 1.000 vollasturen per jaar. De opbrengst van zonnevelden is daarmee hoger per hectare dan biomassa en windenergie, zie figuur 9.

Hieronder is aangegeven hoe groot de oppervlaktes voor zonne-energie (zoals op de kaart is aangegeven) zijn in hectare. De parkeerterreinen en waterplassen kunnen in principe allemaal gebruikt worden voor zonnepanelen. Vanuit expert judgement is bepaald dat van alle terreinen, waarvan op de kaart is aangegeven dat zonnevelden mogelijk zijn, ongeveer 10% gerealiseerd kan worden. Daarnaast zijn de vormen van de velden, parkeerterreinen en waterplassen grillig en is vaak een zekere inpassing gewenst, waardoor niet het gehele oppervlakte gebuikt kan worden. Hier is van uit gegaan dat ongeveer 50% uiteindelijk geschikt is voor zonnevelden.

Tabel 2: Energiepotentie gebieden zonne-energie

Onderdeel	hectare	50%	MW	MWh/jaar	% elektriciteitsverbruik 2015[3]
Per ha zonneveld	1	-	0,8	800	0,13
Parkeren	41	20,5	16,4	16.400	2.7
Water	114	57	45,6	45.600	7,4
Velden (gras en zand)	857,4 (100%=8.574)	428,7	343	343.000	55,7
Akkerland	52,6 (100%=526)	26,3	21,04	21.040	3,4
Totaal	**1.012,4**	**532,5**	**426**	**426.000**	**69,2**

[3] *Het totale elektriciteitsverbruik van de gemeente Zwolle in 2015 was 2.217 TJ = 615.833 MWh/jaar (Klimaatmonitor, n.d.)*

Wind-energie, 4 molens (3 MW, 2000 draaiuren)
per 100 ha
Direct gebruikt oppervlak < 25 ha
Productie jaarlijks 24.000 MWh

Bio-energie (mais vergisting) per 100 ha
Productie jaarlijks 2400 MWh

Zonne-energie (80 MW) per 100 ha
Productie jaarlijks 80.000 MWh

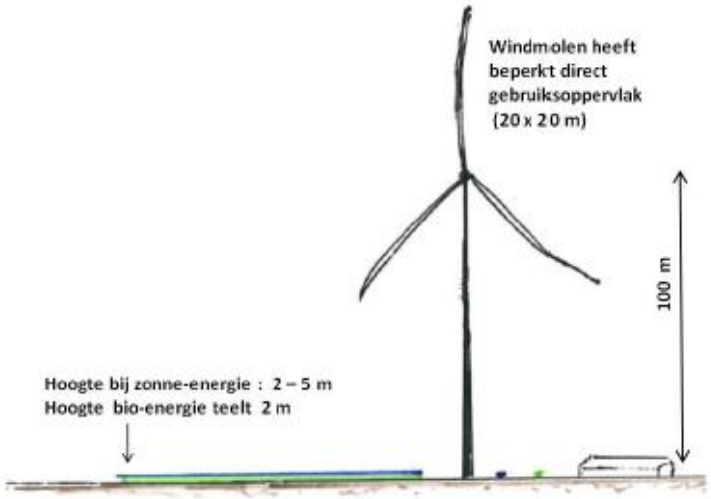

Figuur 9: Opbrengst per hectare van wind, biomassa en zonnevelden (Rijkstdienst voor ondernemingen, 2016)

5 Geothermie

Geothermie is een duurzame warmtebron, die het gebruik van aardgas vervangt. Geothermie wordt benut door middel van putten die warm water winnen en gebruiken. Een geothermisch doublet bestaat uit twee putten. De productieput pompt warm water omhoog vanuit een diepte van ongeveer 3 km. Hier is de temperatuur van nature ongeveer 100°C. De warmte wordt gebruikt om huishoudens en bedrijven op een duurzame manier te verwarmen. Het afgekoelde water wordt via de injectieput weer teruggepompt naar de diepe ondergrond waar het vandaan komt. Een doublet kan uitgebreid worden, waardoor een triplet ontstaat, er kan dan een extra productie- of injectieput gerealiseerd worden.
In Zwolle wordt op dit moment een geothermisch triplet ontwikkeld. Het huidige project heeft een verwacht vermogen van 12.96 MW (P50)[4]. Het werkelijke vermogen zal pas duidelijk worden na boring van de putten. Als uitgegaan wordt van 5.500 vollasturen wordt er 71.280 MWh per jaar aan warmte door de put gewonnen. Dit kan ongeveer 5.400 woning-equivalenten (in de praktijk ook bedrijven) van duurzame warmte voorzien. Er is dan uitgegaan van 1.500 m^3 aardgasverbruik per huishouden.
Bij het gebruik van aardwarmte wordt beduidend minder CO_2 uitgestoten, ten opzichte van het gebruik van aardgas. Onder aanname van een vermeden uitstoot van 41 kg CO_2 per GJ warmte (Warmtekoude Metropoolregio Amsterdam, n.d.) voorkomt het geothermieproject een CO_2 uitstoot van ongeveer 10.500 ton per jaar.

Indien het geothermieproject succesvol is, kunnen in de toekomst mogelijk meerdere projecten ontwikkeld worden. Voor de plaatsing van geothermiebronnen spelen wel factoren zoals geschiktheid van de ondergrond, de aanwezigheid van uitsluitingsgebieden (grondwaterbeschermingsgebieden) en geschikte warmteafnemers (dichte woningbouw en bedrijven). Hoeveel geothermiebronnen in Zwolle uiteindelijk gerealiseerd kunnen worden is op voorhand niet te zeggen.

.

[4] *Er wordt uitgegaan van P50; de kans is 50% dat het vermogen hoger uitvalt dan 12.96 MW en 50% dat het slechter uitvalt*

6 Water

6.1 Technieken waterkracht

Over het algemeen wordt waterkracht opgewekt bij een groot verval, zoals bij stuwdammen. In Nederland komen grote hoogteverschillen niet voor. Toch zijn er mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie door de stroming van rivieren of stromend water bij stuwen en sluizen. Dit levert kleine hoeveelheden energie op, maar een aantal projecten kunnen toch een bijdrage leveren.

Voor de provincie Gelderland is een rapport geschreven over de potentie van waterkracht in Gelderland (Royal HaskoningDHV, 2016). Dit onderzoek geeft een interessant overzicht van alle mogelijkheden die er zijn om energie uit water te halen. Er worden twee mogelijkheden onderzocht: energie uit lokaal verval bij kunstwerken, zoals sluizen of stuwen (potentiële energie) of energie uit rivierstroming (kinetische energie). In tabel 3 wordt een overzicht gegeven van de onderzochte technieken uit dit rapport. Hierin zijn het vermogen, de technische, financiële en institutionele karakteristieken opgenomen.
Het TRL staat voor 'technology readiness level' en geeft de volwassenheid van een technologie aan. Negen staat voor een technologie die al bestaat, gebruikt wordt en bewezen is door succesvol gebruik. Acht staat voor een techniek die al bestaat en bewezen is door tests en demonstraties. Andere scores komen niet voor in de tabel, dit geeft aan dat de onderzochte technieken al in een ver stadium van ontwikkeling zijn.
De CAPEX geeft de investeringskosten per kW weer. De operationele kosten zijn hierin niet meegenomen. Uit de berekeningen in het Gelders onderzoek blijkt dat investeringen in waterkracht niet snel terug te verdienen zijn. Er wordt niet verwacht dat de realisatie van waterkracht door de markt opgepakt zal worden, omdat er minder rendement op investering te halen valt dan in de financiële wereld gangbaar is. Waterkracht blijft wel interessant voor samenwerkende partijen die niet alleen op rendement zijn gericht, maar op het opwekken van schone en hernieuwbare energie. Deze initiatieven kunnen komen uit overheden of lokale energiemaatschappijen.

Tabel 3: Overzicht van technieken voor waterkracht

		Algemeen	Technische karakteristieken				Finciële krakt.	Institutionele karakteristieken		
		Type	Vermogen (kW)	Verval (m)	Debiet (m^3/s)	Snelheid (m/s)	Diameter (m)	CAPEX (€/kW)	Vis-vriendelijk	TRL	Referentie
A. Technieken voor potentiële energie											
1	Bulb (Kaplan) turbine	Axiale turbine	50 - 5,000	2 - 15	1 - 100	-	-	750 - 2.500	--	9	Commercieel
2	Cross-flow turbine	Radiale impulsturbine	10 - 2,000	1 - 200	0,04 - 10	-	-	1.000 - 2.500	--	9	Commercieel
3	Vijzel	Axiale motor	1 - 500	0,5 - 10	0,01 - 10	-	-	1.000 - 2.500	++	9	Commercieel
4	Bovenslaand waterrad	Gravitair rad	1 - 100	3 - 10	0,1 - 2,5	-	-	3.000 - 4.500	++	9	Commercieel
5	Middenslaand waterrad	Gravitair rad	1 - 100	1,5 - 4	0,5 - 7	-	-	3.000 - 4.500	++	9	Commercieel
6	Onderslaand waterrad	Gravitair rad	1 - 100	0,5 - 2	0,5 - 20	-	-	4.000 - 5.500	++	9	Commercieel
7	VLH	Axiale turbine	100 - 500	1,5 - 4,5	10 - 27	-	-	1.500 - 2.500	+	9	Commercieel
8	Gravitation Water Vortex Plant	Axiale turbine	0,4 - 40	0,7 - 2	0,02 - 20	-	-	1.500 - 2.500	+	9	Commercieel
9	Horizontale turbine	Axiale turbine	50 - ...	2 - ...	1 - 50	-	-	-	+	8	1 centrale (NL)
10	Lamella turbine	Gravitair rad	10 - 1,000	0,5 - 10	0,5 - 10	-	-	-	++	8 / 9	2 centrales (DE)
11	Kata Max Wheel	Gravitair rad	2,5 - 50	1,5 - 20	0,5 - 3	-	-	-	++	8 / 9	1 centrale (DE)
12	Das Bewegliche Wasserkraftwerk	Axiale turbine	50 - 1,000	2 - 5	>5	-	-	-	+	8 / 9	2 centrales (DE)
13	Hydro Generator	Axiale turbine	10 - 200	2 - 10	1 - 10	-	-	-	++	8	2 centales (PH)
14	Overa Wheel	Gravitair rad	10 - 100	2 - 3,5	1 - 5	-	-	-	++	8	1 centrale
B. Technieken voor kinetische energie											
15	Tocardo	Horizontale asturbine	40 - 200	-	-	>1	3 - 9	3.000 - 4.000	+	8 / 9	5 centrales (NL)
18	EnCurrent turbine	Horizontale asturbine	5 - 25	-	-	>1	1,5 - 5	2.500 - 4.000	+	9	4 centrales
16	Oryon Watermill	Verticale asturbine	5 - 150	-	-	>1	0,5 - 10	2.500 - 4.000	+	8	1 centrale (NL)
17	Kinetic Hydropower System	Horizontale asturbine	40	-	-	>1	5	-	+	8	1 centrale (USA)
19	Wave Rotor	Verticale asturbine	30	-	-	>1	5	-	+	8	1 centrale
20	Vivace	Oscillator	1 - 100	-	-	>1	-	-	++	8	1 centrale
21	W2E	Verticale asturbine	10	-	-	>1	2	-	++	8	1 centrale

Potentiële energie
In de gemeente Zwolle liggen vijf sluizen:

- Katerveersluis
- Spooldersluis
- Rademakerszijl
- Nieuwe verlaat
- Meninstensluis

Een sluis moet een minimaal verval hebben van 0,5 meter, omdat energieopwekking bij een kleiner verval technisch niet meer haalbaar is. De potentie van stuwen en sluizen moet nader onderzocht worden. Alle sluizen en stuwen in de gemeente Zwolle zijn wel aangegeven op de kaart.

Kinetische energie
Een voordeel van het opwekken van energie uit stromende rivieren is dat het een constante en betrouwbare energiebron is. Wind- en zonne-energie zijn niet constant en afhankelijk van weersomstandigheden. Waterkracht levert daarom een waardevolle bijdrage aan de duurzame energiemix.
De IJssel stroomt relatief snel en is daarom interessant voor het opwekken van energie. Om een case voor waterkracht in rivieren te hebben is de stelregel dat de snelheid dan minimaal 1 m/s zou moeten zijn. Een kans voor waterkracht uit de IJssel is installaties op een kribkop. Langs de kribben stroomt het water iets harder, doordat de doorstroombreedte kleiner is. Turbines langs de kribben heeft als bijkomend voordeel dat weinig extra ruimte kost, niet in de weg zit voor schepen en dat het gecombineerd kan worden met de aanleg of onderhoud van kribben.
Een voorbeeld is de Oryon Watermill die aan de rand van kribben geplaatst kan worden. Deze wekt op jaarbasis 1.182 MWh op (Oryon Watermill, n.d.). Op de verkenningskaart zijn dertig kribkoppen aangegeven, als op al deze kribben een waterkrachtturbine wordt gerealiseerd komt dit neer op een totale energieopwekking van 35.460 MWh/jaar.

6.2 Kaart

De kaart op de volgende pagina geeft de kribben, sluizen en stuwen in de gemeente Zwolle weer. Kribben worden als kansrijk gezien. Sluizen en stuwen moeten nader onderzocht worden.

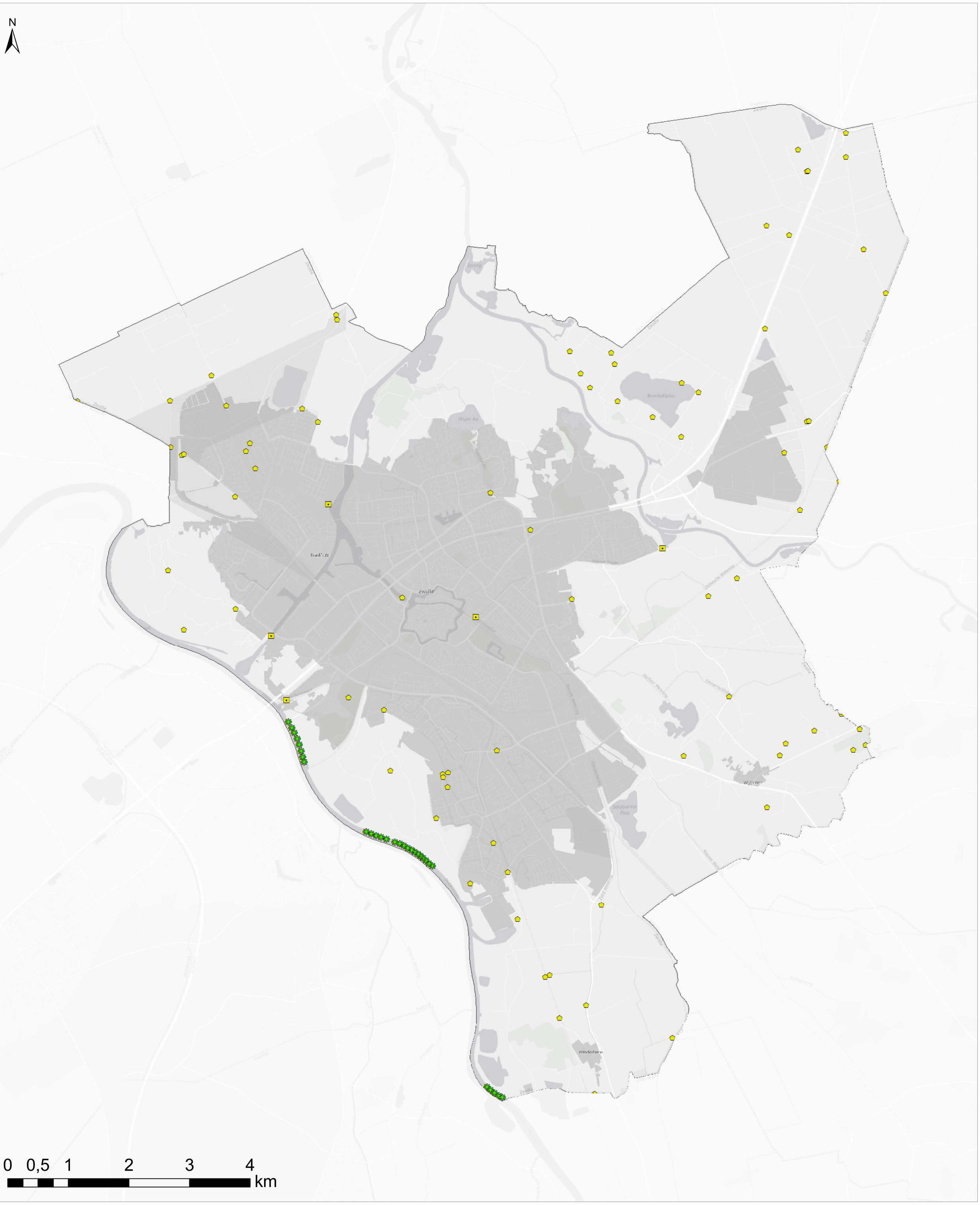
N
Zwolle
Streng
Wijde Ae
Bornhofsplas
Zwolle
Zwolle
Zwolle

7 Samenvatting en vervolg

De volgende tabel geeft de energiepotentie van de verschillende energiebronnen in de gemeente Zwolle weer.

Tabel 4: samenvatting energiepotentie verschillende bronnen

Zon	**ha**	**50%**	**MW**	**MWh/jaar**	**% elektriciteitsverbruik 2015**
Parkeren	41	20,5	16,4	16.400	2.7
Water	114	57	45,6	45.600	7,4
Velden (gras en zand)	857,4 (100%=8.574)	428,7	343	343.000	55,7
Akkerland	52,6 (100%=526)	26,3	21,04	21.040	3,4
Totaal	**1.012,4**	**532,5**	**426**	**426.000**	**69,2**
Wind	**Aantal turbines**		**MW**	**MWh/jaar**	**% elektriciteitsverbruik 2015**
Ja, mits	8		24	48.000	7,8
Maximaal	35		105	210.000	34,1
Geothermie	**Triplet**		**MW**	**MWh/jaar in warmte**	**% elektriciteitsverbruik 2015**
Geothermisch triplet (P50)	1		12,96	71.280	-*
Water	**Aantal turbines**			**MW/jaar**	**% elektriciteitsverbruik 2015**
Kribben	30			35.460	5,8

** Geothermie levert warmte op en geen elektriciteit, daarom is het aandeel in het elektriciteitsverbruik niet berekend.*

Er kan dus een totaal van 82.8% tot 109.1% van het elektriciteitsverbruik in de gemeente Zwolle opgewekt worden door maximaal gebruik te maken van de potentie voor zonnepanelen, windturbines en waterkrachtturbines op kribben. Dit zal een grote impact hebben op de gemeente, zowel ruimtelijk, landschappelijk als infrastructureel. Om tot een keuze voor energiemix en locaties te komen, dienen de voor- en nadelen afgewogen te worden. In opdracht van de gemeente Zwolle wordt op dit moment gewerkt aan een afwegingskader voor de grootschalige opwek van duurzame energie. Het afwegingskader biedt houvast voor het maken van een afweging als er een nieuw initiatief komt. Het afwegingskader geeft de juiste informatie om een gemotiveerde, transparante en navolgbare afweging te maken over dat concrete initiatief.
Uit deze inventarisatie komen al een aantal discussiepunten naar voren die in het afwegingskader aan de orde dienen te komen:

- Wat te doen met nationaal landschap en NNN? Op de plek waar nationaal landschap is, liggen plekken die kansrijk en technisch mogelijk zijn voor windenergie. Kan dit samengaan?

- Het gebied in het noorden langs de spoorlijn Zwolle-Meppel is erg kansrijk voor wind. Dit is ook in het provinciale beleid aangegeven als zoekgebied voor windturbines. Hier staan echter al acht windturbines. Wordt dit stuk verder gebruikt voor windturbines of zijn deze acht turbines voldoende?
- Wat is de opstellings-voorkeur van de gemeente/provincie voor windpark?
- Wordt er ingezet op zonnevelden? In het beleid van provincie Overijssel is aangegeven dat zonnevelden in het buitengebied alleen tijdelijk mogen zijn.
- Wat is de ambitie van de gemeente? In theorie is er veel mogelijk, hoe ver wil de gemeente gaan en hoeveel budget kan hiervoor vrijgemaakt worden?
- Hoe zwaar wegen de aspecten landschap, natuur, leefbaarheid, grondeigendom, participatie en compensatie, duurzame energieopbrengst?

Bronnen

DNV GL (2014) *Handboek risicozonering Windturbines Versie 3.1*
https://relevant.nl/download/attachments/18120775/1.%20Handboek%20Risicozonering%20Windturbines%20versie%203.1%20september%202014.pdf?version=1&modificationDate=1466511776470&api=v2

Klimaatmonitor (n.d.) *Energiegebruik gemeente Zwolle*
https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/Energiegebruik--Energiegebruik/

Lagerwey (n.d.) *L136-4.0-4.5MW*
https://www.lagerweywind.nl/product/l136-4mw/

Oryon Watermill (n.d.) *Rekenvoorbeeld*
http://oryonwatermill.com/energy/rekenvoorbeeld

Rijksdienst voor Ondernemingen (2016) *Grondgebonden zonneparken*
https://www.rvo.nl/file/grondgebonden-zonneparken-verkenning-afwegingskadersmetbijlagenpdf

Rijksdienst voor Ondernemingen (n.d.) *cijfers windenergie*
https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/beleid/cijfers

Royal HaskoningDHV (2016) *Onderzoek potentie energie uit waterkracht in Provincie Gelderland*
http://www.geldersenergieakkoord.nl/images/uploads/Bijlage_7_-_Waterkracht_Provincie_Gelderland_Optie_2_en_5_-_20161227.pdf

Staatscourant (2002) *Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken*
https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2002-123-p13-SC35242.html

Warmtekoude Metropoolregio Amsterdam (n.d.) *De duurzaamheid van warmtenetten, De duurzaamheid van verschillende warmtebronnen voor een warmtenet overzichtelijk in een CO_2-ladder.*
http://warmteiscool.nl/wp-content/uploads/sites/17/2017/07/20170298-Brochure-A4-los1.pdf

Databronnen

Bron	Peildatum	Versie	Gebruikte data
BAG	07-08-2017		Woonfuncties en beperkt kwetsbare objecten
Enexis Assetdata	08-2017		Aansluitingspunten elektriciteit https://www.enexis.nl/over-enexis/open-data
Geoportaal Overijssel	12-04-2017		NNN https://www.geoportaaloverijssel.nl/metadata/dataset/e32ecb1c-a023-

			4db7-b2d0-f889ee6fac46
Geoportaal Overijssel	17-01-2009		Nationale landschappen https://www.geoportaaloverijssel.nl/metadata/dataset/1e95561f-1f3f-4e74-9dfa-453daa4aaca3
LNV-DN		Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht: Natura 2000 besluit 4 september 2013 Rijntakken: natura 2000-besluit april 2014, ontwerpwijzigingsbesluit 29 sep 2016	Natura 2000
Nationaal Georegister	01-07-2009		Buisleidingen en hoogspanningsleidingen
Nationaal wegenbestand		Januari 2012	Spoorwegen en rijkswegen
Risicokaart	30-03-2010		Inrichtingen gevaarlijke stoffen
TOP10NL (terreinen)		Februari 2016	Grasland, zand en akkerland
TOP10NL (wegdeel vlak)		Februari 2016	Parkeerterreinen
TOP10NL (waterdeel vlak)		Februari 2016	Water
WMS Nutsvoorzieningen Provincie Overijssel	14-06-2017		Laagvliegroute
Zonatlas.nl	01-08-2017		Zonatlas

I. Overzicht woningen en verblijfsobjecten

N

0 0,5 1 2 3 4 km

Legenda

- Gemeente Zwolle
- Bebouwd gebied
- verblijfsobjecten in bebouwde kom
- Woningen buitengebied
- Verblijfsobjecten buitengebied

Titel
Overzichtskaart woningen en verblijfsobjecten

Project
Duurzame Energie Zwolle

Opdrachtgever
Gemeente Zwolle

Volgnummer
1

Datum
11-9-2017

Schaal
1:60000

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Pad: C:\Users\907166\Documents\Wind Zwolle\wind zwolle.mxd

II. Overzicht infrastructuur

N

Legenda

- Gemeente Zwolle
- Bebouwd gebied
- Spoor
- Inrichtingen gevaarlijke stoffen
- hoogspanningslijnen
- laagvliegroute (zone)
- Rijkswegen Zwolle
- Buisleidingen

Titel
Overzichtskaart Infrastructuur

Project
Duurzame Energie Zwolle

Opdrachtgever
Gemeente Zwolle

Volgnummer
2

Datum
22-9-2017

Schaal
1:60000

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Pad: C:\Users\907166\Documents\Wind Zwolle\Inventatisatie duurzame energie Zwolle.mxd

III. Overzicht natuurgebieden

N

0 0,5 1 2 3 4
km

Legenda

- Gemeente Zwolle
- Bebouwd gebied
- Natura 2000
- NNN
- Nationale landschappen

Titel
Overzichtskaart Natuur

Project
Duurzame Energie Zwolle

Opdrachtgever
Gemeente Zwolle

Volgnummer
1

Datum
11-9-2017

Schaal
1:60000

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Pad: C:\Users\907166\Documents\Wind Zwolle\wind zwolle.mxd

IV. Nieuw potentieel bij opheffing laagvliegroute

N

0 0,5 1 2 3 4 km

Kansrijk

- Ja, mits

Nader te onderzoeken

- Nee, tenzij
- Nee, tenzij laagvliegroute opgeheven wordt
- bedrijventerreinen

- Bebouwd gebied
- Geplande bebouwing
- laagvliegroute (zone)
- Nationale landschappen
- ★ Windpark Tolhuislanden

Verkenningskaart duurzame energie

Windenergie

Opdrachtgever
Gemeente Zwolle

Datum	*Schaal*
27-9-2017	1:40000

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Bijlage

Samenvatting opbrengst Stadsgesprek

Eerste Cibap sessie 19 april 2017

- Veel adviezen en diversiteit aan meningen/standpunten
- Steun voor ambities, lat mag volgens sommigen ook hoger…
- Daken meer benutten voor zonnepanelen
- Meer nadruk leggen op besparen
- Restwarmte bedrijven benutten
- Doelen (30-70%) roepen veel vragen op
- Zorgen t.a.v. overlast windmolens
- Informeer meer over voordelen en betrek jongeren
- Benut geluidschermen/-wallen A28 voor zonnepanelen

Enquête Burgerpanel - september 2017

- Groot draagvlak voor grootschalige duurzame opwekking
- Verschillen in draagvlak voor bronnen in de buurt
- Gemeente moet rekening houden met veiligheid, geluid en zicht
- 90% steunt zonneparken, geothermie en water
- 23% steunt windmolens (zonder voorwaarden), 24% onder voorwaarden, 36% tegen windmolens
- 43% opbrengsten naar stad, 37% lagere energierekening
- Rol gemeente: informeren, betrekken en voorkomen overlast

Wijktour 23 september 2017

- Evt. opbrengsten onderbrengen in stedelijk Energiefonds
- Realiseer als gemeente ook zelf energieprojecten
- Informeer én betrek inwoners bij plannen
- Participatie (zeggenschap) is belangrijk, ‘meters maken’ ook

Jongerentour 4 oktober 2017

- Klimaatdoelen halen is belangrijk! Zwolle kan/moet bijdragen.
- Start als gemeente ook zelf projecten op
- Informeer (mail/social media) en betrek jongeren (aanspreken op competenties)
- Wek zoveel mogelijk zelf schone energie op
- Bij evt. opbrengsten geen uitgesproken voorkeur voor besteding

Tweede Cipab sessie – 4 oktober 2017

- Voorkeur voor regionale/lokale energieorganisatie (bijv. coöperatie)
- Evt. opbrengsten onderbrengen in stedelijk energiefonds
- Geen onderscheid in afstandseisen in stedelijk en buitenstedelijk gebied
- Criteria alleen aanvullen om realisatie makkelijker te maken. Wel oog houden voor omgeving
- Gemeentelijke rollen: aanjagen, kaders, faciliteren, voorbeeld, (mee)financieren
- Bewustwording rond energietransitie meer stimuleren
- Stad bij keuzes blijven betrekken

Jongerengesprek studentenverenigingen - 10 oktober 2107

- Unaniem besef belang energietransitie en onvermijdelijke verandering van landschap
- Grotere acceptie op bedrijfsterreinen en buitengebied.
- Stedelijk gebied vooral voor zon benutten
- Temporiseer wind tot de publieke opinie een generatie verder daar klaar voor is.
- Jongeren willen hun energie verduurzamen, maar zijn afhankelijk van verhuurders
- Informatievoorziening moet omhoog
- Gemeente, neem verantwoordelijkheid (niet of, maar hoe)
- Uitnodiging om jongeren vaker te betrekken, ga laagdrempelig naar scholen toe
- Idee: jongerenklimaatraad

Aanbevelingen uit de evaluatie Windverkenning Voorst

<u>Inrichting proces</u>

- Verken het proces van te voren met betrokkenen, hou hierbij rekening met de omgeving en achtergrond. Emoties en weerstand kunnen verder gaan dan alleen het betreffende initiatief.
- Zorg voor een duidelijke en stevige bestuurlijke verankering. Zowel ten behoeve van initiatiefnemers als in het traject richting omwonenden.
- Wees je bewust van het NIMBY-gehalte van bepaalde voorzieningen, deze zullen op elke plek waarschijnlijk weerstand opleveren. Het gaat daarbij om de afweging tussen individueel en algemeen belang. Het managen van verwachtingen aan de voorkant is daarbij van essentieel belang. Hierin kan eerder vastgesteld beleid een hulpmiddel zijn.
- Bouw momenten van bezinning in binnen een dergelijk proces en bespreek dit met elkaar. Voorkom de situatie van ‘doorgaan omdat er nou eenmaal begonnen is’
- Zorg voor een duidelijke rolverdeling en bevestig deze steeds bij veranderingen in het proces. Wie is waar wel en niet van?

Communicatie

- Wees helder in de onderlinge communicatie tussen partijen en laat ieder verantwoordelijk zijn voor zijn eigen deel. Kortom; hou de lijntjes kort en direct, dit voorkomt onduidelijkheid en ruis.
- Laat initiatiefnemers ook direct met omwonenden communiceren, de gemeente kan faciliterend zijn hierin.
- Maak gebruik van 'externe ervaringsdeskundigen'. Het wiel hoeft niet opnieuw uitgevonden te worden, maak gebruik van kennis die er al is. Daarbij geeft het een breder inzicht in een lokaal initiatief.

Betrekken omwonenden / stad

- Analyseer van te voren welke vorm van participatie past bij het initiatief, zowel qua samenstelling als qua werkvorm. Maak afspraken over onderlinge communicatie en communicatie naar buiten toe.
- Wees duidelijk over de rol van de betrokkenen; gaat het om meedenken of meebeslissen? Maak hier duidelijke afspraken over.
- Kijk kritisch naar samenstelling van een eventuele klankbordgroep. Was zijn de verhoudingen? Hebben de initiatiefnemers hier een plek in?
- Hou rekening met het verleden. Op sommige plekken in de stad spelen vanuit het verleden al andere problemen. An sich geen reden om deze locaties meteen af te schrijven, wel belangrijk om deze wetenschap mee te nemen bij de inrichting van het proces.

Visie Vereniging Blauwvinger Energie op afwegingskader grootschalige opwekking duurzame energie in Zwolle

Als Vereniging Blauwvinger Energie willen we graag onze visie delen op het afwegingskader die door de gemeente Zwolle wordt ontwikkeld voor grootschalige opwekking van duurzame energie. Daarbij willen we ook meenemen wat we geleerd hebben van het initiatief voor windturbines op Industrieterrein Voorst en de resultaten van de enquête onder het burgerpanel over dit onderwerp. Wij willen u graag 10 punten meegeven, die hieronder worden uitgewerkt.

Samenvatting

Doel van onderstaande tien punten is om in 2030 de energievoorziening van Zwolle volledig duurzaam te hebben. Daarbij is het nuttig om met tussendoelen te werken, maar dat mag het einddoel niet in de weg staan.

Het verduurzamen is een zaak “van, voor en door Zwolle”, waarbij in Zwolle opgewekte energie in principe bestemd is voor Zwolle, dat is een randvoorwaarde om een project te mogen realiseren. Ook kunnen Zwolse inwoners en bedrijven maximaal participeren in grootschalige energieprojecten: samen de lasten maar ook de duurzame en financiële lusten.

Denk groot: lokale en regionale samenwerking is nodig om tot 2030 maatregelen te nemen die goed zijn voor zo’n 790 GWh aan energiebesparing, 1135 GWh aan elektriciteit en 710 GWh aan overige duurzame energiebronnen. Vooral verwarming en vervoer zorgen voor een grote toename van het elektriciteitsverbruik.

Naast zon en wind zijn ook andere duurzame energiebronnen belangrijk evenals energieopslag. Denk na over regionale energieparken waar gemeentes, inwoners en bedrijven samenwerken en waar verschillende energiebronnen en andere duurzame initiatieven een plaats hebben.

Zorg in de communicatie dat grootschalige energieopwekking als een onderdeel van een totaalaanpak wordt gezien en niet als een one-issue: de basis is energiebesparing en efficiëntieverbetering, gevolgd door zoveel mogelijk op en bij eigen huis of bedrijf opwekken van duurzame energie. De laatste stap is om de resterende behoefte aan energie op een duurzame wijze op te wekken, zo veel mogelijk in Zwolle zelf.

Meten is weten: Laat via een website de grootte van de duurzame opgave en de voortgang zien en laat op wijk- en andere doelgroepenniveau zien wat de opgaven en de kansen zijn. Moedig samenwerking aan.

Neem de zorgen, vragen en suggesties van de inwoners serieus en neem die mee in de plannen. De Nederlandse regelgeving rondom windenergie geeft voldoende waarborgen over veiligheid, geluid en slagschaduw, extra Zwolse regels zijn niet nodig.

Tien punten die onze visie op duurzame energieopwekking weergeven

1. Het einddoel telt: 100% duurzame energie voor Zwolle

Vanuit de landelijke politiek hebben de gemeenten en provincies te maken met doelstellingen om op korte termijn een percentage van de lokale energievoorziening te verduurzamen. De verleiding bestaat om zich op deze kortetermijndoelstellingen te richten, zoals 25% CO_2 reductie in 2025, zonder met het einddoel rekening te houden: 100% duurzame energie voor Zwolle.

Vereniging Blauwvinger Energie heeft, als doel om in 2030 100% duurzame energie voor Zwolle bereikt te hebben. Daarvoor is het nodig om nu grote stappen te maken en niet te focussen op tussendoelen die in 2020 of 2025 gehaald moeten worden; tussendoelen kunnen nuttig zijn maar mogen het halen van het einddoel niet belemmeren.

Door nu een strategie te kiezen die voor 100% duurzame energie in 2030 gaat, hoef je de discussie met de stad maar één keer te voeren en weet iedereen waar we de komende jaren aan toe zijn. Wanneer je dit niet doet, moet je om de zoveel jaar weer een maatschappelijk debat voeren, wat zorgt voor onrust en de geloofwaardigheid van de gemeente niet ten goede komt.

2. Grootschalige energieopwekking: geen one-issue maar onderdeel van een totaalaanpak

Als Vereniging Blauwvinger Energie hebben we een paar jaar geprobeerd het verduurzamingsdebat te voeren vanuit een totaalaanpak, waar windenergie een logisch onderdeel van is. Het is niet gelukt om andere partijen van deze aanpak te overtuigen, ook de gemeente Zwolle niet.

Toen we de gelegenheid kregen om met Scania en Windesheim een windcoalitie te vormen, hebben we, in nauw overleg met de gemeente, deze strategie deels losgelaten. Na het bekend worden van het windinitiatief op Voorst en de onrust die daardoor is ontstaan, bleek dat het niet meer mogelijk was een brede discussie te voeren over duurzame energie: altijd kwam het “gesprek” weer uit op de vraag of er wel of geen windturbines op Voorst moesten komen. Vandaar het besluit om ons windinitiatief in te trekken zodat er nu weer ruimte is om over een totaalvisie op duurzame energie te praten: grootschalige energieopwekking is niet een losstaand initiatief maar een onderdeel van de totaalaanpak van het verduurzamen van onze energievoorziening:
Daarbij is de basis energiebesparing & efficiëntieverbetering, gevolgd door zoveel mogelijk op en bij eigen huis of bedrijf opwekken van duurzame energie. De laatste stap is om de resterende behoefte aan energie op een duurzame wijze op te wekken, zo veel mogelijk in Zwolle zelf.

Het is belangrijk om in de communicatie met de Zwolse samenleving deze aanpak voortdurend onder de aandacht te blijven brengen.

3. Elektriciteit wordt de belangrijkste energiedrager dankzij vervoer en verwarming

In de publicaties die tot nu vanuit de gemeente over duurzame energie zijn verschenen ontbreekt het onderdeel vervoer grotendeels. Dit is niet terecht: van alle Zwolse energie wordt naar schatting meer dan 30% besteed aan vervoer, onderstaande grafiek laten het energieverbruik van 2016 zien:

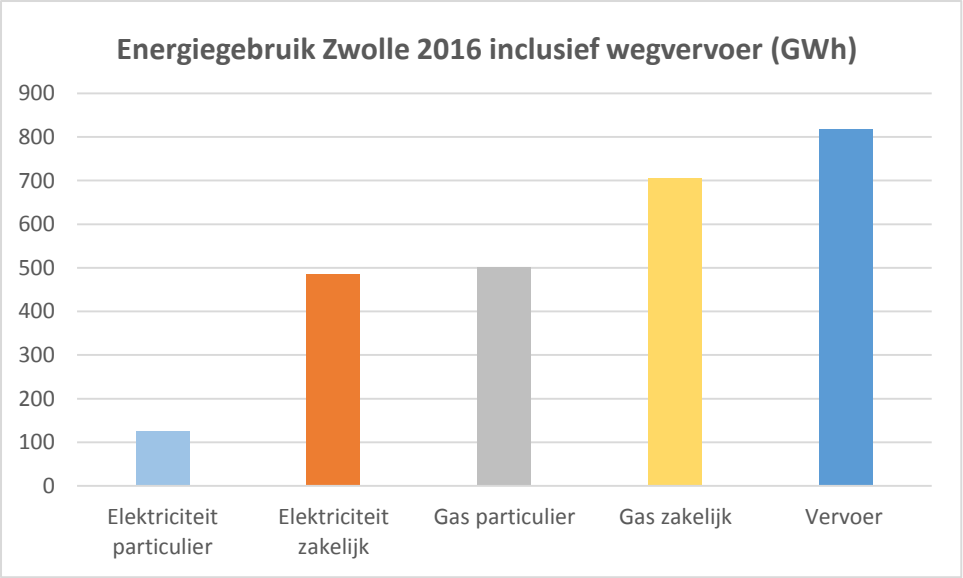

Aan de hand van beschikbare gegevens en prognoses voor 2030 zijn wij tot een scenario gekomen waarbij in 2030 ongeveer 50% van de vervoerskilometers elektrisch zal worden afgelegd, en een substantieel deel van de voertuigen thuis en op het werk wordt opgeladen, dat zal dus tot meer vraag naar opwekcapaciteit leiden. Daarnaast zal voor warmte een groot deel van het gas vervangen worden door elektriciteit: denk daarbij aan gasloze (nieuw)bouwprojecten, en warmtepompen. Een realistisch scenario is dat in 2030 minstens 50% van het vervoer en de verwarming elektrisch zal zijn.

Uitgaande van een optimistische inschatting van 30% energiebesparing / efficiëntieverbetering t.o.v. 2016 betekent dit dat in Zwolle in 2030 het energieverbruik als volgt is:

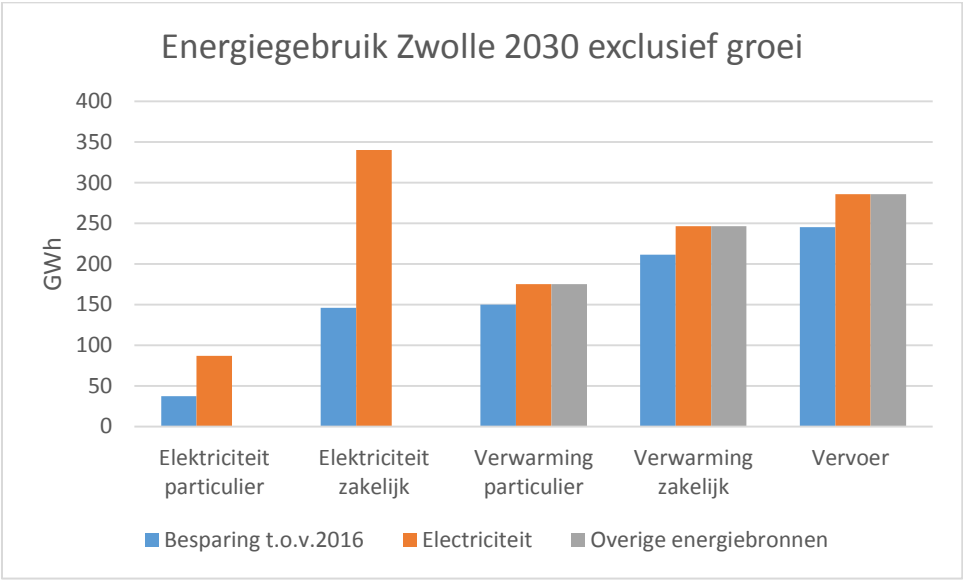

Dit betekent voor 2030 (zonder rekening te houden met groei van inwonersaantal en bedrijvigheid!) de volgende uitdaging voor Zwolle:

	GWh	%	Opmerking
Energiebesparing	789	30	O.a. bewuster gebruik, gebouwisolatie en efficiency verbetering
Elektriciteit	1134	43	Inclusief deel van verwarming en vervoer
Overige energiebronnen	707	27	O.a. waterstof, geothermie en (rest)warmte
Totaal	**2630**	**100**	

Ter vergelijking: een moderne windturbine levert per jaar tussen de 6 en 6,6 GWh en een hectare zonnepark ongeveer 0,5 GWh.

4. Onderzoek ook andere duurzame energiebronnen naast zon en wind

De grootste opgave zit dus in het duurzaam opwekken van elektriciteit, maar daarnaast zit er ook veel potentieel in andere oplossingen, denk hierbij aan:

Warmte
Voor het opwekken van warmte voor het verwarmen van onze woningen, bedrijven en kantoren zijn veel opties beschikbaar:
- Het terugwinnen van restwarmte van bedrijven en riolering.
- Duurzame blok- en wijkverwarming.
- PVT (combinatiezonnepanelen voor opwekken van elektriciteit én warmte): dit kan in ieder geval op huizen en bedrijven, maar onderzoek ook de mogelijkheden om dit toe te passen bij grootschalige zonprojecten op bijvoorbeeld industrieterreinen.
- Geothermie: op Hanzeland loopt een onderzoek, wellicht zijn er hier en op ander plekken mogelijkheden.

Alternatieve brandstoffen voor vervoer:
Naast elektriciteit is de verwachting dat het vervoer ook andere duurzame energiebronnen gaat gebruiken, denk hierbij aan waterstof, biodiesel en biogas. Al deze energiebronnen zullen voornamelijk grootschalig opgewekt worden. Er zijn in de regio en in Zwolle al een aantal proefprojecten en initiatieven, het is goed dat we de krachten bundelen om zo tot een optimale duurzame energiemix komen.

Opslag:
Het opslaan van elektriciteit kan op verschillende manieren en plaatsen. Het is nodig om dit ook in de plannen en projecten mee te nemen. Er wordt veel geïnvesteerd in accu's en batterijen en die bieden zeker mogelijkheden om de leveringszekerheid voor de korte te garanderen. Voor zonne-energie geldt echter dat de meeste energie 's zomers wordt opgewekt maar dat in de herfst winter en voorjaar de meeste behoefte is aan warmte. Naast opslag in batterijen zal daarom ook gekeken moeten worden naar andere opties. Ook hier lopen diverse onderzoeken en projecten waarmee we de krachten kunnen bundelen.

5. Geen extra aanvulling op bestaande regels voor windturbines

De Nederlandse overheid heeft een duidelijk en goed pakket met regels opgesteld voor veiligheid, geluid en slagschaduw, waardoor windturbines minimale impact hebben op de leefomgeving van de omwonenden. Wanneer we ons in Zwolle houden aan deze regels zijn aanvullende eisen niet nodig. In de praktijk zullen zulke extra eisen, zoals minimale afstanden tot woonhuizen, gebruikt worden om

specifieke windprojecten tegen te houden, waardoor het onmogelijk kan worden om de duurzame opgave te kunnen halen.

Daarnaast zijn windturbines nog steeds in ontwikkeling, waardoor ze steeds stiller en efficiënter worden.

6. Neem vragen en suggesties van inwoners en organisaties serieus

Uit de discussie rondom het windinitiatief op Voorst, maar ook uit de enquête onder het burgerpanel, komen vaak dezelfde suggesties en opmerkingen over de verduurzaming van de Zwolse energievoorziening naar voren. Het is goed om de belangrijkste opmerkingen mee te nemen in de afweging: laat de impact zien en wat de kosten en baten zijn.
In elk geval verdienen onderstaande veel gemaakte opmerkingen en suggesties de aandacht:

- Leg alle daken in Zwolle vol met zonnepanelen.
Dit is een goede suggestie die al volop wordt toegepast, zie het groeiend aantal huizen en bedrijfsdaken die voorzien zijn van zonnepanelen.

Een berekening in een rapport van de Zwolse Milieuraad leert dat er totaal zo'n 316 hectare aan geschikte Zwolse daken is. Bij een optimistische berekening van een opbrengst van 500 MWh/hectare betekent dit per jaar maximaal 158 GWh aan elektriciteit, zo'n 14% van het verwachte elektriciteitsverbruik in 2030 en het equivalent van minimaal 24 moderne windturbines.

- Zet de windturbines in de Noordzee, daar waait het harder en niemand heeft er last van.

Het is inderdaad nodig dat er zoveel mogelijk windparken op de Noordzee komen. Die kunnen enorm veel energie opwekken maar niet genoeg: door de elektrificatie van verwarming en vervoer blijft windenergie op land nodig, maar ook dan is niet genoeg om aan de totale energievraag te voldoen. Zon en andere energiebronnen blijven ook nodig.

Zie ook de volgende factcheck: https://decorrespondent.nl/4413/factcheck-willen-windmolens-aan-onze-energievraag-voldoen-dan-moeten-we-heel-nederland-volbouwen/825305950392-0b277d69

- Zet windturbines in de buitengebieden, daar wonen minder mensen, in een dichtbevolkte stad kan dit niet, zeker niet in de buurt van woonwijken.

Vereniging Blauwvinger Energie vindt dat Zwolle zoveel mogelijk verantwoordelijk is voor zijn eigen duurzame energievoorziening. Dit begint met verantwoord energiegebruik, besparing, efficiëntere apparatuur én duurzame energieopwekking op en bij woningen en (bedrijfs)gebouwen.

Een belangrijk deel van de energie zal echter op een andere, meestal grootschalige, wijze opgewekt moeten worden, zo veel als mogelijk op eigen grondgebied. We ontkomen er daarbij niet aan om een deel van ons buitengebied te gebruiken voor energieopwekking, maar het kan niet zo zijn dat we alleen de bewoners van de buitengebieden met onze energieopgave opzadelen. Dat is niet alleen een kwestie van fatsoen en verantwoording nemen, maar gezien de enorme opgave waarvoor we staan ook noodzakelijk: we hebben alle beschikbare en geschikte ruimte nodig. Waar mogelijk gebruiken we daarom ook de stad zelf, daarbij zijn o.a. industrieterreinen een goede optie omdat die meestal ver genoeg van woningen zijn aangelegd en er ter plekke veel energie wordt gebruikt. Bovendien sluit dit goed aan bij het nabije verleden toen de skyline van de stad werd gedomineerd door tientallen fabrieksschoorstenen die op deze terreinen stonden.

- Windturbines maken lawaai en veroorzaken slagschaduw

Voor een aantal mensen is de angst voor geluidsoverlast en slagschaduw de belangrijkste reden om tegen windturbines te zijn in de directe omgeving. Het is belangrijk om deze bezorgdheid serieus te nemen en in alle gevallen te zorgen voor duidelijke en eerlijke informatie die zoveel mogelijk ingaat op de persoonlijke omstandigheden van de omwonenden. Dat betekent begrijpelijke informatie over de veiligheid en de hoeveelheid geluid en slagschaduw onder bepaalde omstandigheden. Hier is ruimte voor verbetering omdat de bestaande informatie en regelgeving vaak erg technisch is en niet door iedereen gesnapt wordt.

Ondanks alle eerlijkheid en transparantie lukt niet altijd om iedereen te overtuigen van nut en noodzaak van windturbines in hun leefomgeving. Als gemeente ligt hier de taak om te zorgen voor objectieve informatie over de impact van geluid en slagschaduw op de omgeving. Anderzijds moet ze ook wijs maar doortastend omgaan met de angst voor het onbekende en bezwaren die soms gebaseerd zijn op halve waarheden, onterechte verdachtmakingen of gebeurtenissen uit het verleden die het vertrouwen in de overheid geschonden hebben: verduurzaming is bittere noodzaak en niet de hobby van een paar inwoners, bedrijven en de gemeente.

- Gebruik waterkracht uit de IJssel en de Vecht

Dit wordt al onderzocht en kan zeker een bescheiden bijdrage leveren aan de energievraag. Het moet wel duidelijk zijn dat 1 windmolen evenveel energie opwekt als minimaal 8 moderne waterturbines en dat de kostprijs van 1 kWh voor waterturbines een factor 3 tot 4 hoger kan zijn dan voor windturbines.

7. Lokale samenwerking

Het verduurzamen van de energievoorziening is een gezamenlijke Zwolse opgave, daarbij hoort een aanpak die uitgaat van samenwerking met en door veel partijen. Er gebeurt op dit gebied al veel, maar zeker als het gaat om grootschalige energieopwekking is het nodig om de krachten verder te bundelen.

Samenwerking zorgt ervoor dat het draagvlak wordt vergroot, de noodzakelijke investeringen makkelijker gerealiseerd kunnen worden, dubbel werk en onnodige concurrentie wordt voorkomen en er snel grote duurzame stappen worden gemaakt. De gemeente kan deze samenwerking aanmoedigen door het geven van voorrang aan gezamenlijke Zwolse initiatieven, meedenken over en aansturen op kansrijke samenwerkingsverbanden, het snel en correct afhandelen van de benodigde vergunningen en de leges zo laag mogelijk te houden.

De doelgroepaanpak een goede optie: door bijvoorbeeld als bewoners en woningbouwverenigingen de eigen wijk te verduurzamen via isolatieprogramma's , gezamenlijke aanschaf van warmtepompen etc. en daarbij per wijk een eigen windturbine of zonne-akker te bezitten voor de overige benodigde energie. Op dezelfde manier kunnen ook bedrijventerreinen worden verduurzaamd. Andere doelgroepen zijn bijvoorbeeld sportverenigingen, scholen, zorginstellingen, gemeentelijke diensten en kerken.

8. Regionale samenwerking

Op regionaal vlak is ook samenwerking nodig. Gezien de opgaaf en de grootte van de gemeente Zwolle is het niet waarschijnlijk dat we alle duurzame energie binnen de gemeentegrenzen kunnen opwekken. Het is daarom nodig dat Zwolle, Kampen, Zwartewaterland, Staphorst, Dalfsen Raalte, Olst-Wijhe en andere gemeenten in de regio samen gaan werken. Denk hierbij aan het aanwijzen van gebieden die gemeentegrenzen kunnen overschrijden en waar voor alle betrokken gemeentes de windturbines, zonneweides, verbouw van biomassa etc. gerealiseerd worden. Op deze wijze ontstaan enkele grote regionale duurzame energieparken die door de schaalgrote zorgen voor lagere kosten in ontwikkeling en exploitatie. Daarnaast versterkt dit het regionale gevoel en is er meer financiële en bestuurlijke slagkracht.

9. Voor en door Zwolle (en de regio)

Onze doelstelling is om de energievoorziening van Zwolle duurzaam te maken. Het is daarom logisch om de in Zwolle opgewekte duurzame energie ook zoveel mogelijk in Zwolle te gebruiken. Het is ook nodig dat een grootschalig energie-initiatief financieel winstgevend is en waarbij de winst zoveel mogelijk binnen de stad en de regio blijft. Als Zwollenaren willen we naast de “lasten”, in de vorm van zicht op windturbines en zonne-akkers, ook de “lusten” in de vorm van duurzame energie en financieel rendement. Daarom is ons voorstel is om de volgende voorwaarden te stellen aan grootschalige energie-initiatieven zoals windturbines en zonne-akkers:

-Er wordt alleen vergunning verleend aan Zwolse initiatieven die hun eigen energie willen opwekken en/of die willen bestemmen voor de Zwolse samenleving. Daarnaast is er ruimte voor regionale initiatieven, mits een substantieel deel van de opgewekte energie bestemd is voor de Zwolle. Dit moet aantoonbaar zijn uit o.a. het bedrijfsplan.

- Zwolse inwoners, bedrijven en organisaties krijgen de gelegenheid tegen marktconforme voorwaarden maximaal te participeren in de projecten. Uitgangspunt is dat ze mede-eigenaar worden, maar ook andere vormen van participatie behoren tot de mogelijkheden.

- Initiatieven die hun rendementen weer investeren in de verdere verduurzaming van de Zwolse en/of regionale energievoorziening krijgen voorrang.

10. Meten is weten

Het is belangrijk dat de Zwolse samenleving op de hoogte wordt gehouden van de grootte van de opgave en de voortgang van de energietransitie.

Blauwvinger Energie is op grond van een aantal kentallen, berekeningen en verwachtingen tot een eigen visie op de energietransitie gekomen. Het is belangrijk dat ook de gemeente deze weg gaat en op grond van feiten tot een visie komt. Op deze manier wordt het iedereen duidelijk voor welke opgaven we precies staan en welke maatregelen en investeringen hiervoor nodig zijn. Het geeft duidelijkheid en richting en daardoor optimale betrokkenheid aan alle betrokken partijen.

Daarvoor is een duidelijke manier van communiceren nodig over zowel de duurzame opgave als de voortgang. Onze voorkeur gaat uit naar een website die enerzijds via een dashboard eenvoudig de status, plannen en resultaten weergeeft, zowel voor heel Zwolle als per wijk. De website moet een plaats zijn waar mensen en organisaties laten zien op welke manier zij bijdragen aan de verduurzaming en waar samenwerkingsverbanden tot stand komen.

bericht

Zwolle

Team Energietransitie

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon 14 038
HM.Vonk@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Retouradres: Postbus 10007, 8000 GA Zwolle

Vereniging Blauwvinger Energie
t.a.v. de heer K. de Vries

Uw kenmerk
Ons kenmerk 171128_ZWCC_HV_001
Behandeld door Henk Vonk
Datum 28 november 2017
Onderwerp Visie Blauwvinger Energie op afwegingskader grootschalige opwekking duurzame energie in Zwolle

Geachte heer De Vries,

Allereerst zeggen wij u dank en spreken onze waardering uit dat u uw visie op het afwegingskader voor grootschalige opwekking van duurzame energie in Zwolle, wat wij nu de Zwolse Energiegids noemen, met ons heeft willen delen.

Het is goed te lezen dat veel van de door u aangedragen punten al onderdeel zijn van de Energiegids en/of van onze verder voorgestane aanpak van de energietransitie. En waar dit nog niet het geval is, geeft het ons nuttige inbreng bij het verder ontwikkelen van de aanpak. Dat doen we als gemeente niet alleen, maar - vanuit onze eigen rol en verantwoordelijkheid - samen met actoren, lokaal, regionaal en landelijk.

Het voert te ver om nu op alle 10 punten inhoudelijk in te gaan, maar in algemene zin merken we het volgende op:
Tussendoelen staan niet op zich, maar geven ons een realistisch perspectief op weg naar het einddoel.
Grootschalige opwekking is onderdeel van een totaalaanpak. Daarop is onze ambitie gebaseerd en wordt ons programma op geformuleerd. Die boodschap zal ook prominent onderdeel zijn van onze communicatiestrategie.
Wij zijn ons er ook terdege van bewust dat elektrificeren van warmtevraag en mobiliteit tot een grotere opgave leidt voor het verduurzamen van de elektriciteit, dan sec het verduurzamen van de huidige elektriciteitsbehoefte. Dat houdt in dat we naar alle mogelijke alternatieven moeten kijken.
Wij hechten groot belang aan vragen en suggesties van inwoners en organisaties. Onder de noemer 'stadsgesprek' zijn en blijven we daarom in gesprek met inwoners, bedrijven en instellingen. Dit is overigens ook een belangrijk onderdeel geweest van de totstandkoming van de Zwolse Energiegids.
Wat de samenwerking en participatie betreft op lokaal en regionaal niveau: ook dit is onderdeel van onze visie, ambitie en aanpak.

Datum 28 november 2017
Ons kenmerk 171128_ZWEC_HV_001

Wij spreken dan ook graag verder met Vereniging Blauwvinger Energie - als één van de belangrijke actoren - over de richting waarin we het energieprogramma verder kunnen ontwikkelen en uitvoeren. Elk vanuit onze eigen rollen, verantwoordelijkheden en mogelijkheden. Hiervoor is inmiddels een afspraak met u gepland op 21 december aanstaande.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders,

Henk Vonk, ba B. v. Bregt
Adviseur.

Natuurplatform Zwolle
Secretariaat: p/a Milieuraad Zwolle, Campherbeeklaan 82A 8014 BZ Zwolle
Tel:038-4982618 e: natuurplatformzwolle@milieuraadzwolle.nl

Aan: het College van B&W en
de Gemeenteraad van Zwolle,
Grote Kerkplein 15
Zwolle

Onderwerp: Zwolse Energiegids.
Datum:Zwolle, 30 november 2017

Geacht College/Geachte Raadsleden,

Op maandag 4 december a.s. vindt er een raadsdebat plaats over de “Zwolse Energiegids”. Met betrekking tot dit debat wil het Natuurplatform(NPZ) de navolgende punten nog even onder uw aandacht brengen.

De nota is helder van opzet en geeft in kort bestek ook relevante informatie.

Wij willen niet op alle *technische* details daarvan ingaan.
Toch kunnen wij niet nalaten om op één punt een opmerking te maken. In de energiemix wordt o.a. ook aandacht besteedt aan de bijdrage die “waterkracht” aan de energievraag zou kunnen leveren. In de nota wordt al aangegeven, dat de toepassing daarvan zich nog echt in een experimentele fase bevindt. De werkgroep Milieuzorg van de Milieuraad heeft ons laten weten, dat zij erg sceptisch staan tegenover de vraag of deze techniek – ook op termijn – in Gelders-/Overijsselse situatie een voldoende substantiële bijdrage aan de energievraag kán leveren. Natuurlijk is onderzoek naar de (vergroting van de) mogelijkheden goed, maar op voorhand moeten we hiervan een niet té rooskleurige bijdrage verwachten.

Al in een eerdere brief gaven wij aan, dat het NPZ zich m.b.t. het energievraagstuk zich voor een dilemma geplaatst voelt.
Enerzijds is duidelijk, dat er met spoed alternatieve energiebronnen verder ontwikkeld en toegepast moeten worden, terwijl anderzijds ook alternatieve energiebronnen een (verdere) aantasting van natuurwaarden e.d. met zich mee kan brengen.
Onze eerdere brief d.d. 23 mei 2017 met de bijlage voegen wij nogmaals toe.

Alternatieve energiebronnen kunnen een vrij grote invloed hebben op de flora en fauna. In de nota wordt dit – met een enkel woord – ook wel m.n. ten aanzien van de vogels wel erkend. Toch weten we nog onvoldoende wat de verstrekkende impact is op de natuurbescherming, het effect op de biodiversiteit e.d.

Graag zouden wij dan ook zien, dat er in de nota *explicieter* aandacht aan dit vraagstuk gegeven zou worden.

Op bladzijde 19 van de nota wordt in de paragraaf Informatie in een 7-tal punten aangegeven, dat de Natuur- en Milieuorganisaties (NMO) in een vroegtijdig stadium bij de planontwikkeling betrokken moet worden. Wij onderschrijven dit van harte!
Natuurlijk moet nog wel verder ontwikkeld worden hóe dit dan vorm gegeven zal worden en welke status de adviezen vanuit de NMO krijgen.

Dan toch nog een kritische opmerking over de gids. In de gids komt op volstrekt onvoldoende wijze naar voren, dat het *terugdringen van het energieverbruik* ook een aanzienlijke bijdrage kan leveren. Het bewuster omgaan met energie moet een blijvend item zijn. De besparingsmogelijkheden zijn van een veel grotere omvang, dan dat wij ons vaak bewust zijn. Zowel landelijk, als op locale schaal (dus ook Zwolle) moet hier voortdurend aandacht aan besteed worden. Graag dit item alsnog in de gids verwerken.

Tenslotte:
Het NPZ is blij met de voorliggende nota. De gemaakte opmerkingen zijn dan ook bedoeld als verdere versterking daarvan.
Het NPZ spreekt de hoop en verwachting uit, dat de Zwolse Energiegids een bijdrage levert om met voortvarendheid – maar niettemin toch op zorgvuldige wijze – het energievraagstuk tot een oplossing te brengen.

Met vriendelijke groet,
namens het NatuurPlatformZwolle,

Hans de Graad, voorzitter

Natuurplatform Zwolle
Secretariaat: p/a Milieuraad Zwolle, Goertjesweg 1 8013 PA – Postbus 1582 8001 BN Zwolle Tel:038-4982618 e: natuurplatformzwolle@milieuraadzwolle.nl

Aan Gemeenteraad en college van B&W, gemeente Zwolle
Grote Kerkplein 15, Zwolle

Onderwerp: ***Beoordeling potentiële locaties windmolens.*** Input ten behoeve van debat Uitkomsten Stadsgesprek EnergieTransitie.

Datum: Zwolle 23 mei 2017.

Mijne dames/heren,
De afgelopen maanden is er in onze stad op uiteenlopende wijzen stil gestaan bij het verschijnsel “windenergie”.
Zoals bekend werd de discussie vooral aangezwengeld door het gezamenlijke initiatief van de Chr. Hogeschool Windesheim, Scania en Blauwvinger Energie om op het bedrijfsterrein Voorst een drietal windturbines te realiseren.
Hoewel menigeen zal erkennen, dat er naar alternatieven gezocht moet worden ter vervanging van de winning van energie/elektriciteit uit fossiele brandstoffen blijft het thema windturbines erg weerbarstig. Tegen plaatsing van windmolens bestaat vrij veel maatschappelijke weerstand.
Het was dan ook verstandig om een ten behoeve van de eventuele windmolens op Voorst een klankbordgroep in te stellen.
In deze klankbordgroep participeerde het NatuurPlatformZwolle (NPZ) in de persoon van de ecologe, mevrouw Gabi Milder – Mulderij.

Daarnaast is het thema “windenergie” ook diverse malen in de reguliere bijeenkomsten van het NPZ aan de orde geweest. Ook in deze bijeenkomsten hebben wij moeten vaststellen was een echt eenduidige standpuntbepaling erg moeilijk. Zo zijn er meningen, dat er überhaupt in een stedelijke setting als de stad Zwolle geen windturbines geplaatst zouden moeten worden, terwijl anderen daar toch weer aanzienlijk genuanceerder over denken. Hierdoor is het niet mogelijk, dat het NPZ een eenduidig en breed gedragen standpunt ten aanzien van windturbines in de stad of aan de randen daarvan naar buiten brengt.

Wel heeft het NPZ de 14 locaties, zoals die genoemd zijn in het Pondera-rapport, aan een nadere beschouwing onderworpen. In de bijlagen (notitie plus kaartjes) bij deze brief staan onze uitgangspunten m.b.t. de weging/beschouwingen én de bevindingen en opmerkingen t.a.v. de betreffende locaties genoemd.
Het NPZ kan helaas niet tot een aanbeveling t.a.v. een of meer locaties komen.
Wel willen wij opmerken, dat (een uitbreiding van het aantal) windturbines in het Tolhuislanden gebied wellicht relatief de minste impact en negatieve effecten op de natuur en de flora en fauna zal hebben. Ook het bedrijventerrein Voorst komt in die vergelijking niet als slechtste uit de bus.

Al moet hierbij wel opgemerkt worden, dat bij de verdere besluitvorming over plaatsing op de Voorst er tenminste een gedegen **natuurtoets** zou moeten plaatsvinden.
In deze toets zou vooral ook het effect van de windturbines op de vogeltrekroutes en overigens t.a.v. vogels e.d. in kaart gebracht moeten worden.
Tevens is het NPZ van oordeel, dat zo’n natuurtoets tot de standaard procedure ten aanzien van de locatiebepaling zou moeten behoren.

Wij hopen, dat de in onze notitie vermelde overwegingen bij de uiteindelijke keuzebepaling dienstig kunnen zijn.

Met vriendelijke groet,
namens het NPZ,

Hans de Graad, voorzitter
(tel 06-51076460)

Bijlagen*: **1-** Beoordeling locaties windmolens notitie **2-** 3 kaartjes, locaties windenergie*

Natuurplatform Zwolle
Uitwerking: N. Streefkerk
Februari 2017
Zie de kaartjes 1, 2. en 3

Beoordeling potentiële locaties windmolens.

Vooraf
In deze notitie wordt een beoordeling gegeven van 14 potentiële locaties voor windmolens in het gemeentelijke gebied van Zwolle. Daarbij is gekeken is naar de milieusituatie per locatie.
De notitie is tot stand gekomen in overleg met het Natuurplatform Zwolle en de Stichting Milieuraad Zwolle tijdens vergaderingen in november 2016 en januari 2017.
Voorts is gebruik gemaakt van informatie uit de Actualisatie Milieuvisie Buitengebied van SMZ (2010) en de rapportage over ruimtelijke voorraad en kwaliteit van de SMZ (2015), de Quick Scan locatie Windenergie door het bureau Pondera Consult (2016) en andere literatuur/beleidsnota's op het gebied van windenergie.

Theoretische benadering
Om tot genoemde beoordeling is komen is een theoretische benadering gevolgd, die betrekking heeft op ruimtelijke maatregelen in gebieden in algemene zin.
Deze komt op het volgende neer.

1. Ruimtelijke activiteiten, zoals bedrijvigheid, infrastructuur, windmolens enzovoorts, hebben invloed op de omgeving. Deze invloeden zijn in kaartvorm uit te beelden.
2. De betrokken omgeving vertoont daarvoor grote of minder grote gevoeligheid. Deze kunnen ook op een kaart ingetekend worden.
3. Deze invloeden- en gevoeligheden/-kaarten kunnen met elkaar geconfronteerd worden, waarna de effecten van de invloeden op de gevoeligheden ook weer in kaartvorm zichtbaar gemaakt kunnen worden In het algemeen geldt, dat bij minder gevoelige gebieden voor een bepaalde invloed weinig of geen negatieve effecten te verwachten zijn (bijvoorbeeld verkeerslawaai op een sportveld). Zijn deze gebieden daarvoor wel gevoelig, dan zijn er wel negatieve effecten te verwachten. (bijvoorbeeld verkeerslawaai op een woonwijk).
4. Daarna is op grond van bovenstaande renering het mogelijk genoemde beoordeling van de ruimtelijke activiteiten dan wel de negatieve effecten daarvan te geven in termen als “gunstig”, “minder gunstig” tot “ongunstig of zeer ongunstig” Het zal duidelijk zijn, dat bij weinig/geringe negatieve effecten te situatie gunstiger zal uitvallen dan bij veel/grote negatieve effecten.
5. Tenslotte kunnen suggesties aangedragen aangedragen worden om negatieve effecten te verzachten (mitigeren), waarbij de beoordeling gunstiger kan worden (bijvoorbeeld een geluidsscherm bij een woonwijk.)

Toepassing
Bovenstaande theoretische redering is toegepast voor Zwolle, waarbij de 14 alternatieve locaties voor windmolens ter discussie staan (zie het Pondera-rapport).
Doel daarvan is om tot genoemde beoordeling te komen over welke locaties er als “gunstig” dan wel “ongunstig” zullen uitspringen, zodat daatussen een vergelijking gemaakt kan worden.
Bovengenoemde benadering laat het toe een indicatief te werk te gaan, zonder onmiddellijk diepgaand onderzoek te doen.
Deze beperkt zich dan ook tot de meest in het oog springende invloeden en gevoeligheden.
De bijbehorende kaartjes 1, 2 en 3 zijn dan ook globaal en indicatief.
Daarna wordt suggesties aangedragen tot verzachten van te verwachten negatieve invloeden van de windmolens op de omgeving.
Wordt op grond van een beleidsbeslissing een keuze gemaakt uit de locaties, dan ligt het in de rede

op dat moment nader onderzoek te doen, naar eventueel ontbrekende informatie (zie hierna), maar het is heel wel denkbaar, dat een dergelijk onderzoek dan ook niet nodig is, met name als de argumentatie om tot een keuze te komen duidelijk is.
Andere aspecten, zoals energie, kosten/opbrengsten, het wel of niet voorhanden hebben van een goede (energetische) infrastructuur, enzovoorts, zullen bij deze beleidsbeslissing uiteraard ook een rol spelen.

Invloeden
Zie kaartje 1.

Kenmerkende invloeden van windmolens en windmolenparken zijn:
- feitelijk ruimtebeslag;
- zoevend ritmisch geluid;
- externe veiligheid (breuk bladen?) en
- visuele invloeden.

Het feitelijk ruimtebeslag per draaiende molen heeft een oppervlak met een diameter van ca. 150 meter. Uitgegaan wordt van de opvatting, dat de actieradius van een windturbine en directe omgeving daarvan bepalend is voor het ruimtebeslag daaronder.
Met een rode stip zijn deze per windmolen, van de 14 locaties uit het Ponderarapport op kaartje 1 aangegeven. De dikte van de stippen komt ongeveer overeen met deze actieradius.

Bij geluid wordt de afstand van 400 meter uit het Ponderarapport aangehouden. Gemakshalve is deze afstand verruimd naar ca. 500 meter. Deze is per locatie op kaartje 1 aangegeven. Voor externe veiligheid wordt dezelfde afstand aangehouden.

De visuele invloeden hebben betrekking op afstand, waarop windmolens door mensen als prominent/opdringerig ervaren worden.
Daarbij wordt een link gelegd naar onderzoeken, die zijn gedaan bij het bepalen van de afstand tussen woningen in woonstraten.
Daarbij uitgegaan van de afstand van ca. 50 meter tussen de woonlagen, die dan met elkaar een hoogte hebben van ca. 10 meter. (zie onderzoeksrapporten, o.a. Priemus, van de TU-Delft). Deze norm is geëxtrapoleerd naar roterende windmolens met een hoogte van ca. 150 meter. De minimale afstand tussen roterende windmolens en de rand van woongebieden en woonkernen, zou dan ongeveer 750 meter, zeg in dit geval 800 meter bedragen. Binnen deze afstand zou men dan het prominente/opdringerige karakter ervan ervaren. Deze afstand is met een onderbroken lijn rondom de windmolens per locatie op kaart 1 in beeld gebracht.

Gevoeligheden
Zie kaartje 2.

De woongebieden van de stad Zwolle, maar ook de kleine dorpskernen zijn gevoelig voor visuele invloeden, het zoevende geluid en externe veiligheid van windmolens. Op kaartje 2 zijn de randen van deze woongebieden middels een rode belijning in beeld gebracht.
De bedrijfsterreinen worden als minder gevoelig beschouwd voor geluid en visuele invloeden. evenals de landbouwgebieden. In hoeverre dit geldt voor bedrijfsterreinen ten aanzien van externe veiligheid is niet duidelijk. In deze notitie wordt uitgegaan, dat de bedrijfsterreinen toch een zekere mate van gevoeligheid voor windmolens vertonen.
De omgeving van elementen als de A28, Hasselterweg, de spoorlijn naar Meppel de ring rondom Zwolle, Heinoseweg, de hoogspanningsleidingen langs Zwolle Zuid en de oostkant van Zwolle tot en met langs de spoorlijn naar Meppel, maar ook bestaande windmolens (met een open rondje op kaartje 1 aangegeven), maken de gevoeligheid voor nieuwe windmiolens juist weer kleiner. Bij de

beoordeling wordt rekening gehouden met deze minder gevoelige gebieden.

De echte stille landschappen (bijvoorbeeld de Polder Mastenbroek) worden ook als gevoelig beschouwd voor windmolens. Stilte vormt een belangrijke milieuwaarde in de MVB van de SMZ

Gave landschappen, inclusief cultuurhistorische waardevolle dorpskernen worden als gevoelig beschouwd voor het ruimtebeslag en visuele invloeden van windmolens. Deze gebiedsonderdelen zijn respectievelijk met een blauwe vloeiende lijn en een rode kruisarcering per cultuurhistorisch waardevolle kern aangegeven (bijvoorbeeld Windesheim)

Ecologische hoofdstructuren binnen de gemeente (zie de MVB, bijvoorbeeld IJssel, Vecht en omgeving) zijn gevoelig voor het ruimtebeslag van de roterende windmolens en de geluidszone daaromheen (verstoring). Daarnaast staan apart staan ingetekend de zogenaamde steppingstones; dit zijn rust- en halteplaatsen voor vogels (vleermuizen?) en zoogdieren. Deze steppingstones (bijvoorbeeld het bos bij Zandhove) zijn bindende elementen binnen de ecologische hoofdstructuur, maar ook het algehele natuurleven binnen het gemeentelijk gebied van Zwolle..

Over externe veiligheid (breuk wieken) is minder bekend. Deze wordt bij mensen echter wel als belangrijk ervaren. Woongebieden worden daarom als gevoelig beschouwd.
Hetzelfde geldt voor mogelijk voor bedrijfsterreinen, intensief in gebruik zijnde recreatiegebieden en kantoorlocaties, scholen, verpleeginrichtingen, ziekenhuizen enz
Laatstgenoemde functies zijn niet op kaartje 2 aangegeven.

Confrontatie van invloeden en gevoeligheden.
Zie kaartje 3.

Het “op elkaar leggen” van kaartje 1 en 2 leidt tot een indicatief beeld van plekken en gebiedsdelen, waar negatieve en minder negatieve effecten te verwachten zijn.
Deze worden per milieu-invloed in het kort beschreven.

Bij geen enkele woongebied is sprake van verlies van milieukwalieit als gevolg van ruimte beslag van roterende windmolens.
Dit verlies (risico sterfte invliegende vogels) treedt wel in enkele plekken op, in de ecologische hoofdstructuur en de steppingstones.
Het duidelijkst treedt deze op in Langenholte en Vreugderijker waard, waarbij het naast ruimtebeslag ook gaat om verstoring.

Risico van uitsluitend verstoring op de natuur geldt voorts bij de locaties Stadsbroek, de zandwinplassen in Tolhuislanden (een paar kleine plassen) en Sekdoorn, de Molenpolder Noord en Zuid, landgoed Zandhove en rondom de (afgebroken) Centrale Harculo.
De minder gevoelige zones langs de A28, spoorlijn, inclusief de bestaande windmolens bij Hessenpoort, beperken echter de negatieve effecten van nieuwe windmolens aldaar.

Er wordt vanuit gegaan dat de bouw van windmolens bij de locatie Sekdoornseplas rondom de zandwinplas zouden kunnen komen. Negatieve effecten op de (water-) vogels zijn daar te verwachten.

Prominente visuele invloeden op woongebieden (dus binnen ca. 800 meter) treden op aan de rand van de noordoosthoek van Stadshagen bij Stadsbroek, de oostkant van Gerenbroek, de oostkant van de wijk De Oude Mars (ondanks de hoogspanningsleiding aldaar), de zuidkant van de wijk Oldeneler Broek bij de centrale Harculo en de cultuurhistorische nederzettingen Windesheim en Harculo.

Opgemerkt wordt, dat een kilometers lange rij windmolens langs de noordzijde van Stadshagen in de Mastenbroekerpolder ook nog een prominent effect zou kunnen hebben op deze noordrand, terwijl deze op grotere afstand dan ca. 800 meter van deze aangebracht zou kunnen worden. Zeker is dat echter niet. Deze noordrand is dan ook als rode streepjeslijn aangegeven.
De zuidoostrand van Westenholte tipt aan de visuele invloedszone van de molens in De Voorst.

Gave veelal cultuurhistorisch bijzondere landschappen worden visueel beïnvloed ten noorden van Stadshagen (het oude ontginningslandschap van de Mastenbroekerpolder), bij de Vreugderijkerwaard (rivierenlandscap), ten noorden van Langenholte (uniek rivieren landschap) en in de polder Molenbroek (slagenlandschap van de komkleigronden), ondanks de aanwezigheid van hoogspanningsleidingenlangs Zwolle Zuid (hoe lang nog?).

Met blauwe stippen zijn deze visuele effecten ingetekend.

Op de bedrijfsterreinen De Voorst en Marslanden zou veiligheidsrisico kunnen optreden. Deze zijn niet ingetekend. Eventueel nader onderzoek zou dat moeten uitwijzen.

Veiligheidsrisico's op woongebieden zijn bij geen enkele locatie waarschijnlijk.

Conclusies per locatie
Ondanks het feit, dat voorgaande analyse globaal is kunnen een aantal conclusies getrokken worden Daarbij is ook rekening gehouden met het oppervlak gebied, dat beïnvloed wordt.

- Bijzonder ongunstig zijn de optredende meersoortige effecten (risico sterfte vogels, visueel, verstoring) op grote oppervlakken natuurgebied ten noorden van Langenholte en Vreugderijkerwaard, waarbij de ecologische hoofstructuur van het rivierenlandschap als zodanig aangetast wordt. Deze locaties worden dan als zeer ongunstig beoordeeld.
- Bij de locatie Stadsbroek, wordt ingegrepen op natuurwaarden van Stadskolk en Zwarte Water, ook door verschillende invloeden met daarbij de prominent visuele invloed op woningen van Stadshagen. Het gaat hier niet om grote oppervlakken. Maar de beoordeling is desalniettemin zeer ongunstig.
- De locaties langs Stadshagen Noord pakken, ondanks de aanwezigheid van de Hasselterweg, ongunstig uit, omdat de Mastenbroekerpolder aangetast word en er sprake zou kunnen zijn van een visuele invloed op de (toekomstige) woningen.
- De locaties bij Sekdoorn en binnen het industrieterrein Marslanden pakken ongunstig uit, omdat naast visuele effecten op woningen, achter een spoorlijn (bij Marslanden) ook natuurwaarden (m.n. steppingstone voor vogels) beïnvloed worden.
- Er is eveneens sprake van een ongunstige situatie bij de locaties binnen in de Polder Molenbroek en , omdat naast het kerntje Windesheim ook een groot stuk gaaf landschap, zij het met minder natuurwaarden, aangetast wordt. De nog aanwezige hoogspanningsleidingen veranderen dit effect nauwelijks.
- De locatie Harculo lijkt voor de hand liggend om daar een windmolen te plaatsen. Maar omdat de centrale (en leidingen?) wordt afgebroken en omdat deze midden in een ecologische zone en een steppingstone ligt en woningen inclusief het kerntje Harculo visueel geraakt worden, wordt deze toch als ongunstig beoordeeld.
- Eventuele windmolens in de noordelijke Molenpolder liggen dicht bij het cultuurhistorisch waardevolle Windesheim (ondanks de spoorlijn) met daaromheen een hoogwaardig landschap
- Over blijven: de locaties De Voorst en Tolhuislanden. Deze zijn minder ongunstig, omdat slechts sprake is van enige negatieve effecten op de woningrand van Westenholte (aan de zuidzijde van de A28 zullen geen invloeden optreden) en enige beïnvloeding op de steppingstones van de zandwinplassen aldaar. Daarbij gaat het om relatief kleine oppervlakken. Op positief punt is de aanwezigheid van het bedrijventerrein, de A28, de spoorlijn en de bestaande windmolens.

Samenvattende beoordeling per locatie
(zie de 14 benamingen in het Ponderarapport)

A. Het minst ongunstig (meest gunstig):
De locaties Tolhuislanden en Tolhuislanden Noord en Zuid en bedrijventerrein Voorst
B. Ongunstig (minder gunstig):
Mastenbroek-Kerkweteringslag, Mastenbroek-Kamperweteringslag, bedrijventerrein Marslanden, Sekdoorn, Molenpolder Noord en Zuid en Centrale Harculo.
C Het meest ongunstig (minst gunstig):
Stadsbroek, Langenholte en Vreugderijkerwaard.

Vanuit energetisch oogpunt bezien is het plaatsen van veel windmolens een goede zaak. De locaties in de Tolhuislanden zijn dan te verkiezen boven de locatie Voorst.

Suggesties
Om de effecten bij De voorst en in de Tolhuislanden nog verder te verminderen wordt voorgesteld de windmolens in De voorst zo dicht mogelijk langs de A28 te situeren en die in de Tolhuislanden aan te brengen nabij de bestaande de windmolens langs de spoorlijn.
Nader onderzoek naar vleermuisgedrag bij deze locaties zou nodig kunnen zijn.

Met losstaande bewoning, zoals bij landbouwbedrijven, recreatieve verblijfsrecreatie e.d. is geen rekening gehouden. Indien deze woonvorm binnen genoemde visuele invloedssfeer van ca. 800 meter zou komen te liggen wordt voorgesteld, deze te verzachten middels een stevige opgaande boombegroeiing in de richting van de windmolens.

Met de laagvliegroute van militair vliegverkeer is ook geen rekening gehouden. Daar zal verder onderzoek en nader overleg voor nodig zijn.

Om te voorkomen, dat windmolens bij het publiek in een kwaad daglicht komen te staan (not into my backyard), is voorlichting essentieel. De discussie over windmolens in samenhang met andere vormen van energiewinning, zoals zonne-energie, is belangrijk; “het en-en principe”
De noodzaak, ook internationaal gezien, om tot duurzame vormen van energiewinning te komen is groot, gezien de druk op ons klimaat.
Ons nageslacht zou de huidige generatie het verwijt kunnen geven, dat hieraan nu te weinig aandacht is besteed. Dat kan niet.....

Kaartje 1 **MILIEU-INVLOEDEN**

februari 2017

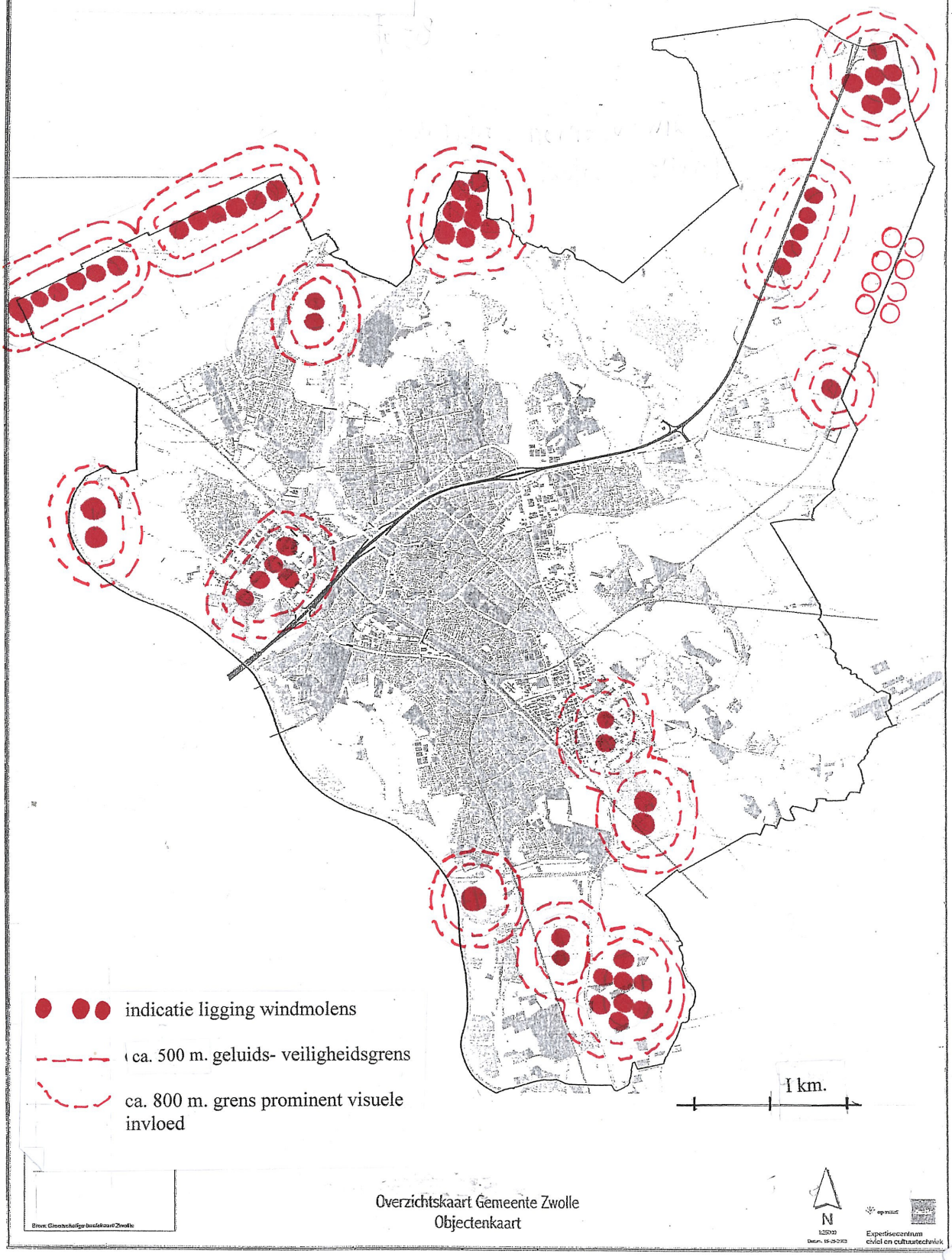

Overzichtskaart Gemeente Zwolle
Objectenkaart

Expertisecentrum civiel en cultuurtechniek

Kaartje 2 **GEVOELIGHEDEN**

februari 2017

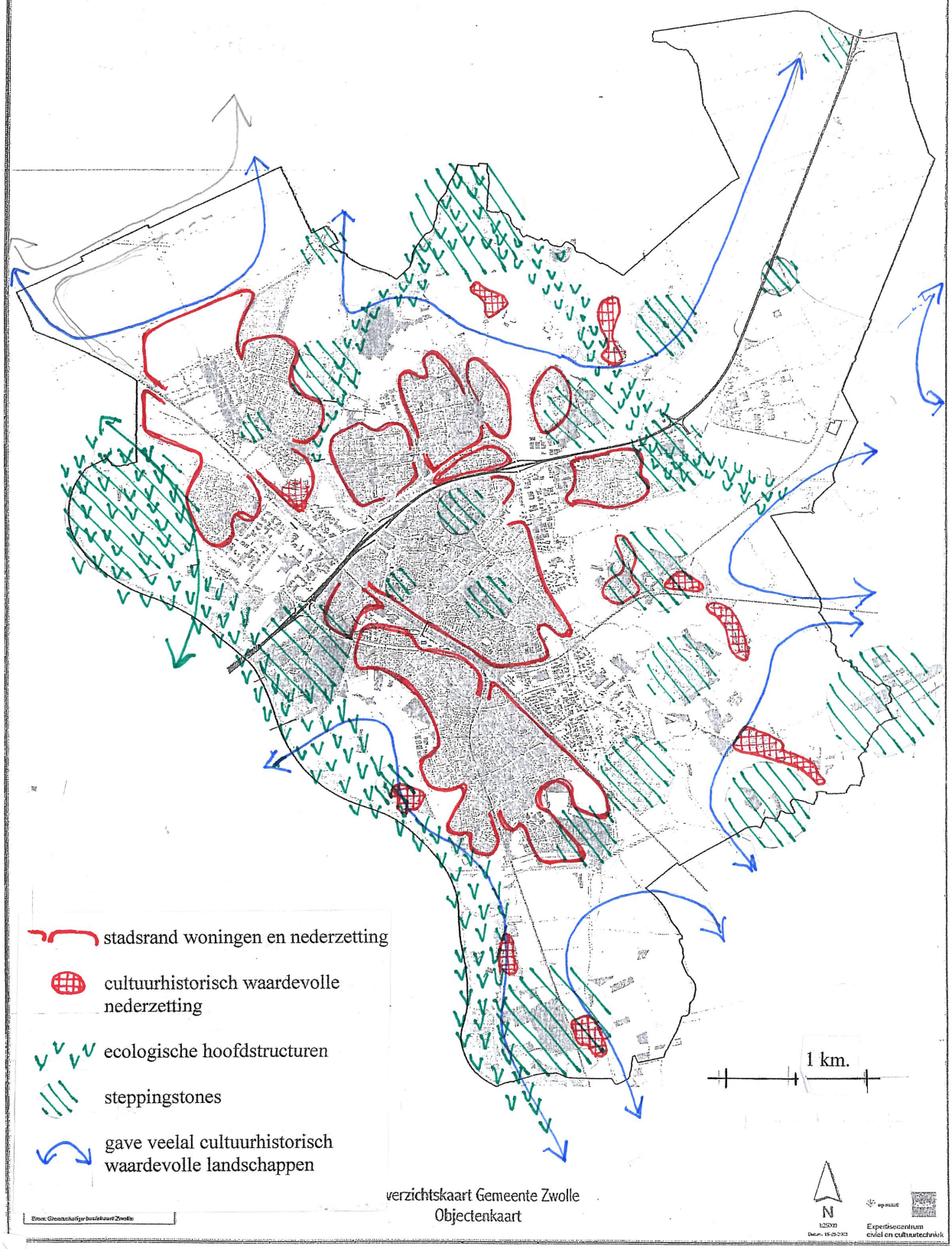

verzichtskaart Gemeente Zwolle
Objectenkaart

Kaartje 3 **CONFRONTATIE INVLOEDEN EN GEVOELIGHEDEN**

februari 2017

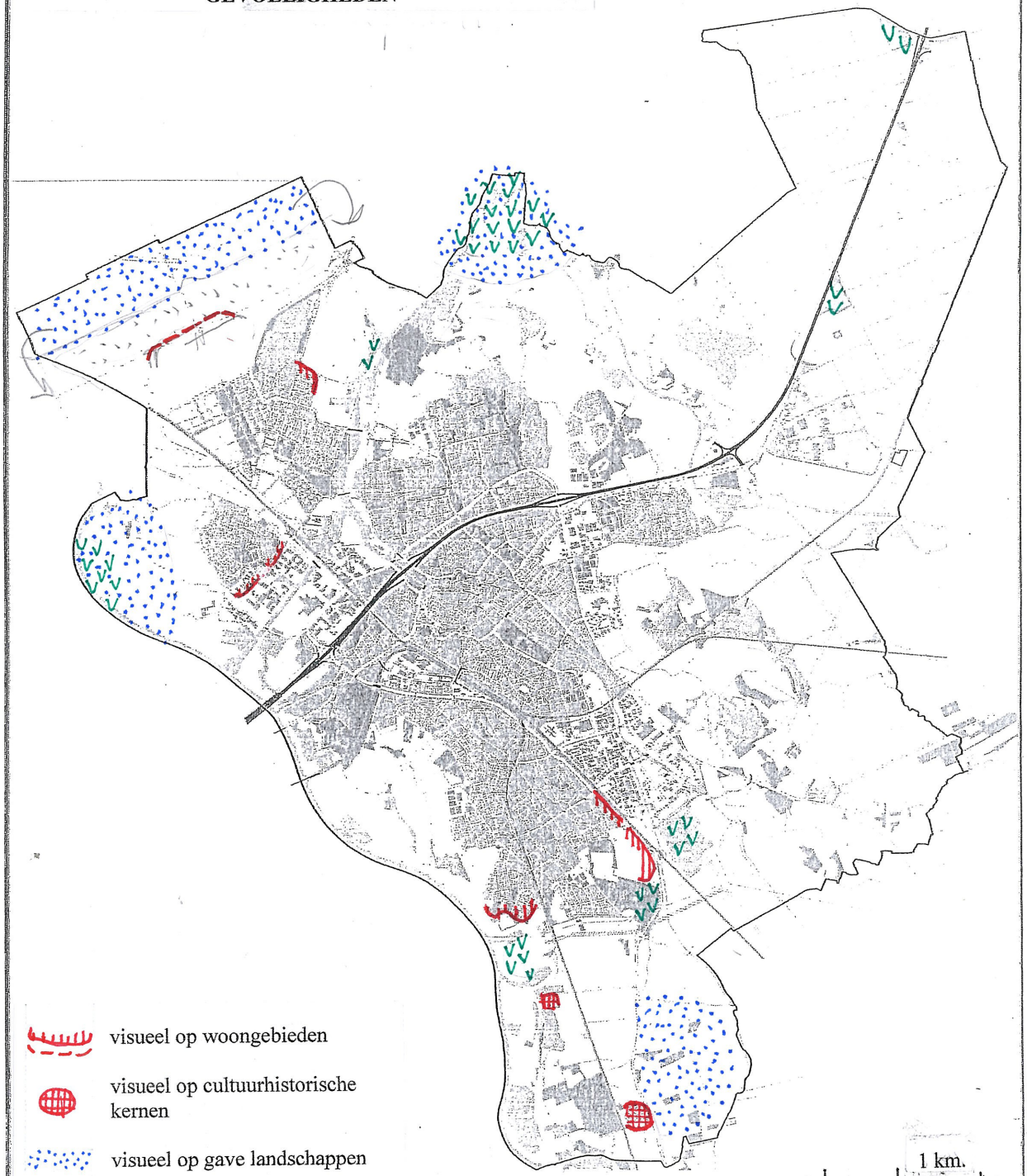

Overzichtskaart Gemeente Zwolle
Objectenkaart

Expertisecentrum civiel en cultuurtechniek

Collectief
Noord West Overijssel
Agrarisch Natuurbeheer

Postbus 96
secretariaat@collectiefnoordwestoverijssel.nl
7950 AB Staphorst www.collectiefnoordwestoverijssel.nl

Rabobank IJsselmond KvK Zwolle 62119036
NL94RABO03024835514 Tel 06-10679745

Gemeenteraad Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Per mail raadsgriffie@zwolle.nl

Staphorst, 4 december 2017

Betreft: Zwolse energiegids versus provinciaal weidevogelkerngebied Tolhuislanden

Geachte leden van de gemeenteraad,

Agrarisch Natuur Collectief Noordwest Overijssel regelt- het agrarisch natuurbeheer in opdracht van provincie Overijssel - rondom uw mooie stad Zwolle. Dat vindt plaats door onder andere het afsluiten van contracten met agrariërs in de provinciale leefgebieden. Ook het gebied in Tolhuislanden is door de provincie Overijssel zo'n aangewezen leefgebied.

We hebben met belangstelling kennis genomen van uw ambities op het gebied van verduurzaming, er staan veel goede zaken in, maar we zijn geschrokken van het feit dat de Tolhuislanden worden genoemd als gebied waar windmolens zouden kunnen komen.

Dit genoemde gebied valt midden in het door Provincie Overijssel aangewezen kerngebied van weidevogels (zie hiervoor weidevogelkerngebieden, waaronder Tolhuislanden, bijgevoegde kaart). Deze gebieden bieden cruciaal broed- en foerageergebied voor kritische soorten als grutto, wulp en tureluur. Ook de kievit komt er in grote getale voor. Juist in deze gebieden wordt veel energie gestoken om de onder druk staande weidevogelpopulaties in Overijssel te stabiliseren en zelfs te doen toenemen. Het weidevogel kerngebied Tolhuislanden is een succesvol weidevogelgebied als het aankomt op de vogeldichtheid en reproductiecijfers van de kritische weidevogelsoorten in Overijssel.

Collectief
Noord West Overijssel
Agrarisch Natuurbeheer

In het weidevogelkerngebied Tolhuislanden wordt al ruim 20 jaar - weidevogelbeheer uitgevoerd door gemotiveerde agrariërs. Jaarlijks investeren Provincie Overijssel en ons Collectief ongeveer € 100.000,-- in dit waardevolle gebied. De komende jaren willen we dit met het gebied verder optimaliseren.

Het voorgenomen plan om enkele windmolens te plaatsen in het weidevogelkerngebied Tolhuislanden is een ramp voor het jarenlang zorgvuldig uitgevoerde beheer. De effecten van windmolens op vogels zijn onder te verdelen in directe sterfte, verlies van leefgebied en barrièrevorming. Veel vogels mijden windmolens en de omgeving ervan. Daardoor worden die gebieden ongeschikt als broed-, foerageer- of rustgebied.

Concreet verzoeken wij u in het gebied Tolhuislanden geen windmolens meer toe te staan, immers het gebied is al zwaar belast door de bestaande windmolens, en de weidevogels moeten in rust kunnen broeden zodat we de kritische soorten in stand kunnen houden.

Als gemeente heeft u voldoende andere mogelijkheden om uw doelen te halen zoals het stimuleren van zonnepanelen op bedrijfsgebouwen en het plaatsen van zonnepanelen in de Bomhofsplas. Daarnaast kunt u inzetten op het stimuleren van de bewoners om energie zuinige maatregelen te nemen.

Het Collectief is niet gekend in de energieplannen van de gemeente, we werden er dan ook laat op geattendeerd en zijn niet in de gelegenheid vanavond in te spreken. We zijn echter graag beschikbaar om hierover van gedachten te wisselen.

Namens het bestuur,

Joop Alssema

Secretaris, Agrarische Natuurbeheer Collectief Noordwest Overijssel.

Broedparentelling

Gezinnentelling

Broedparentelling

Gezinnentelling

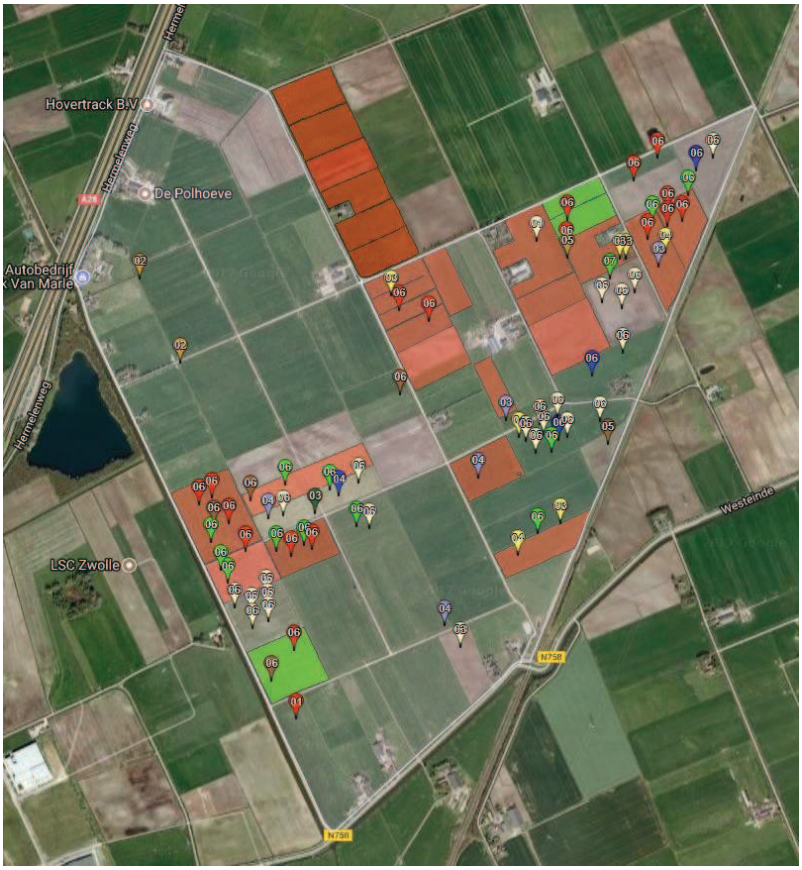

Sportvisserij Nederland

Geachte Raadsleden,

De vereniging Sportvisserij Nederland en de vereniging Hengelsportfederatie Oost-Nederland hebben met interesse kennisgenomen van De Zwolse Energiegids. Wij juichen als beide organisaties de ambitieuze gemeentelijke energiedoelstellingen van harte toe. In onze ogen is het van groot belang om zo spoedig mogelijk volledig duurzaam te zijn op gebied van energie. De gemeente Zwolle geeft met deze ambitie het goede voorbeeld.

Als landelijke en regionale belangenorganisatie voor de hengelsport willen wij uw Raad anderzijds op het hart drukken om een integraal duurzaam beleid te voeren, niet alleen op gebied van energie. Wij vinden dat de Zwolse Energiegids weliswaar op gebied van energie duurzaamheid nastreeft, maar dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met andere vormen van duurzaamheid, zoals ecologie.

Waterkracht in Nederland kan negatieve gevolgen hebben op het (onder)waterleven. De bestaande waterkrachtcentrales in Nederland leid(d)en tot overmatig veel vissterfte, omdat vissen beschadigd raken door draaiende onderdelen. Deze centrales zullen de komende jaren op last van de overheid worden aangepast of stilgelegd om aan internationale en Europese regelgeving zoals de Kaderrichtlijn water en de Aalverordening te kunnen voldoen. Desalniettemin zullen alle bestaande en te bouwen waterkrachtcentrales voorlopig tot vissterfte blijven leiden, omdat er nog geen echt visvriendelijke oplossingen zijn. Om te zorgen dat de vissterfte niet buitensporig hoog wordt is de Beleidsregel watervergunningverlening waterkrachtcentrales in Rijkswateren in het leven geroepen.

In de Zwolse Energiegids wordt op pagina 5 aangeven waarom het hoofdstuk beleid en wetgeving in de gids is opgenomen: "*Beleid en wetgeving bepalen wat en waar wel en niet mogelijk is, of wat onder bepaalde voorwaarden mogelijk is.*" Dit lijkt ons een logische verklaring. Helaas bevat de paragraaf waterkracht als enige energiebron binnen de Energiegids geen enkel wettelijk of beleidsmatig kader. Dit is des te opmerkelijker nu er met de bovengenoemde Beleidsregel voor Rijkswateren een zeer duidelijk kader wordt geschapen.

Zo mag een waterkrachtcentrale op basis van artikel 5 lid 3 van de Beleidsregel voor slechts 0,1 % vissterfte zorgen. Tot op heden is er geen enkele centrale in Nederland die aan deze eis kan voldoen. Los van de vissterftenorm is het op basis van hetzelfde artikel niet toegestaan om in een Rijkswater zoals de IJssel meerdere centrales te realiseren. Het plan om 30 centrales voor kribkoppen aan te leggen is om deze reden simpelweg niet mogelijk.

Op dit moment geeft de Zwolse Energiegids geen goed juridische kader om een gedegen afweging te kunnen vormen over hetgeen wel en niet mogelijk is ten aanzien van waterkracht. Wij willen u Raadsleden dan ook vragen voorlopig niet in te stemmen met de Zwolse Energiegids.

Hoogachtend,
Mr. R.R. Bil
Jurist bij Sportvisserij Nederland

Sportvisserij Nederland
Leijenseweg 115, 3721 BC Bilthoven
Postadres: Postbus 162, 3720 AD Bilthoven
T (030) 605 84 00, E info@sportvisserijnederland.nl
www.sportvisserijnederland.nl

Member of the European Anglers Alliance (EAA)
Member of the Confédération Internationale de la Pêche Sportive (CIPS)
NOC*NSF LID VAN NOC*NSF

Secretariaat: Stinsweg 5
8042 AZ Zwolle
info@tegenwindvoorst.nl

Raadsleden en Burgemeester & Wethouders
van de Gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

4 december 2017

Geachte Raadsleden en leden van het College van B&W,

Betreft: Afwegingskader Grootschalige Opwekking duurzame energie in Zwolle

Door omstandigheden zijn wij niet in staat geweest eerder te reageren. Wij denken echter dat onze inbreng op het totale Afwegingskader beperkt is en voor wat betreft de inhoud al uitvoerig ter sprake is gekomen en bij u bekend is geworden tijdens de procedures over de mogelijke plaatsing van windturbines op Industrieterrein Voorst.

Wij willen beginnen met het College van B&W te complimenteren met het gedegen document dat nu ter tafel ligt. Er is duidelijk naar een breder draagvlak gezocht.
Ons bezwaar is dat in het document de mogelijkheid open gelaten wordt dat er op Industrieterrein Voorst tóch windturbines geplaatst kunnen gaan worden. Het is voor ons onbestaanbaar dat in dat gebied, **omgeven door woningbouw**, na de commotie van afgelopen jaar windturbines geplaatst zouden kunnen gaan worden. Om mogelijk nieuwe onrust te voorkomen adviseren wij u dringend die mogelijkheid expliciet uit te sluiten. Ook de suggestie van Natuurplatform Zwolle om windturbines op Voorst maar zo dicht mogelijk op de A28 te zetten zal tot nog grotere onrust leiden in de wijk Veeralleekwartier. Het getuigt ervan, dat menigeen geen goed beeld hoe dicht het industrieterrein omgeven wordt door woonbebouwing.

Hieronder treft u puntsgewijs ons commentaar op het Afwegingskader aan.

1. Bij mogelijke plaatsing van windturbines op bedrijventerreinen dient de aanwezigheid van stedelijke woonbebouwing specifiek meegenomen te worden.
2. Hierbij geldt als norm, dat de afstand tussen woongebieden en windturbines, minimaal 10 maal de ashoogte bedraagt.[i]
3. Om nieuwe onrust te voorkomen adviseren wij u op bladzijde 8 van de Energiegids de vermelding van 2 windturbines op Voorst weg te laten. Wij vinden dit een voorbarige en in het kader van de bedoeling van de energiegids overbodige vermelding.
4. Wij onderschrijven de door u vast te leggen fasering, waarin de Gemeente zich **éérst** richt op de kansrijke locaties voor windmolens, en **dan pas** op de “maatwerklocaties” in het stedelijk gebied. (blz. 14 Energiegids)[ii]
5. In de energiegids is wél informatie opgenomen over “financiële participatie” maar niet over “financiële compensatie”. Men moet daarbij denken aan planschade direct omwonenden en waardevermindering van woningen.
6. Gedragscode: Zwolse burgers hebben er recht op dat hun belangen worden beschermd en eventueel worden gecompenseerd op basis van minimaal de Gedragscode Windenergie op Land “Samen naar Duurzaam” van Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines (NLVOW)

7. Plaatsing van windmolens moet vergund worden voor de duur van maximaal 16 jaar. Bij uitzondering en goed gemotiveerd of in overleg met de omwonenden mag dit ook 20 jaar worden;
8. Specifieke maatwerkvoorschriften dienen te worden opgenomen voor het vóórkomen van slagschaduw en een stilstandsvoorschrift in het geval van windschering[iii] in de avond en nacht.

Tot slot willen wij u nog wijzen op het door de Gemeenten Apeldoorn en Emmen ontwikkelde beleid ten aanzien van de energietransitie en de rol van windturbines daarin. Beide Gemeenten hebben daarin nadrukkelijk de belangen van hun inwoners meegenomen. Zo worden er in Apeldoorn geen windturbines geplaatst op een afstand van minder dan 1.000 meter van woongebieden.

Met vriendelijke groet,
Jac de Boer, Jochem Mentox en Vincent Maas, namens de Actiegroep Tegenwindvoorst.nl bestaande uit inwoners van Westenholte, Spoolde, Beukenallee, Stadshagen, Frankhuis en Veerallee

[i] Hierbij geldt de richtlijn, dat de afstand tussen woongebieden en windturbines, minimaal 10 maal de ashoogte bedraagt. Deze richtlijn wordt door steeds meer overheden gehanteerd op basis van opgedane ervaringen met overlast. Als voorbeeld; de deelstaten Bayern en Hessen in het windparkrijke Duitsland hebben deze normering ingevoerd. De landelijke ervaring is, dat een kortere afstand bijna altijd tot overlast leidt.

[ii] Concreet willen wij dat wordt uitgesloten dat een “los” initiatief op een bedrijventerrein tóch in behandeling wordt genomen vóórdat alle mogelijkheden in de kansrijke gebieden zijn benut.

[iii] Windschering, ook wel een stabiele atmosfeer, houdt in dat er soms situaties optreden waarbij de wind hoog in de lucht wel waait maar bij de grond veel minder. In die gevallen kan het geluid van de windturbine beter en verder hoorbaar zijn (door de afwezigheid van wind als omgevingsgeluid).

Mijn naam is Alex Wolters, voorzitter van Plaatselijk belang Windesheim en Omstreken dat is inclusief de gebieden Hoog-Zuthem en Harculo. In dit gebied liggen locaties die in de Energiegids als **JA GEBIED** voor windmolens zijn genoemd.

Het zal u verrassen, maar de bevolking van Windesheim, Harculo en Hoog Zuthem is hiervan volledig **onwetend**. Mij bereikte deze plannen tezamen met het bericht van een inspreek mogelijkheid voor vanavond, officieel pas op 30 november 2017. Het eerste punt dat ik wil maken is dat we veel te laat zijn geïnformeerd en dat deze plannen kunnen stuiten op weerstand bij de inwoners. Het is bevreemdend dat men in de voorbereiding van het traject wel een burgerpanel, ondernemers, Zwolle Zuid en een groep jongeren als inspraakgroep opvoert maar direct betrokkenen zoals inwoners van Windesheim/Harculo negeert.

Voor alle duidelijkheid: de inwoners zijn niet tegen 'nieuwe' energie. Wij zijn juist bezig om één van de dorpswerkgroepen, in het kader van Windesheim 2030, op kansen (en bedreigingen) van energietransitie te richten. Het is voor ons geen automatisme dat dit windenergie moet zijn. Het kan ook zijn dat er een voorkeur is voor meer zonne-energie, besparing op 'grijze' energie, isoleren van huizen, elektrische wagenpark bij stadsvervoer en gehandicaptenvervoer, enz. De keuze van de grootschaligheid van meerdere windmolens op een kleinschalig kwetsbaar gebied als Windesheim baart ons zorgen.

De marktpartij die men in de notitie initiatiefnemer noemt wordt een grote ruimte toegekend. Niets voor niets bestaat er het gezegde **Wie betaalt, bepaalt.** Geeft de gemeente daarmee geen controle en "democratisch gereedschap' weg? De contactpersoon die door gemeente en initiatiefnemer wordt aangewezen, is daarbij een spil in het proces. En is deze contactpersoon werkzaam bij de initiatiefnemer? Welke garantie biedt de gemeente ons dat we gehoord worden omdat er sprake kan zijn van conflicterende belangen?

Het gebied Harculo/Hoog Zuthem/Windesheim is een relatief smalle strook van de gemeente Zwolle, dat grenst aan de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte. Van de gemeente Olst-Wijhe is bekend dat één van de aangewezen vijf terreinen voor windmolens, tegen het gebied Windesheim aangrenst.
Wat doet de gemeente om een concentratie van windmolens in dit grensgebied te voorkomen?

Ruimtelijke en juridische overwegingen hebben geleid tot het aanwijzen van Harculo/Windesheim als een kansrijk gebied voor een mogelijke plaatsing van 8 windmolens. Wat de effecten zijn op de natuur en fauna, het oude cultuurhistorisch landschap met twijggaarden, de openheid van het landschap, broedende weidevogels enz. Daaraan gaat deze notitie voorbij. We weten dat dergelijke grootschalige voorzieningen een flinke impact hebben op de omgeving en bevolking. Het op een juiste wijze betrekken van Windesheim/Harculo is daarbij essentieel.
Welke waarborgen zijn er als inwoners valide argumenten hebben om deze locatie af te wijzen, wanneer er meer bekend is over de gevolgen voor omgeving en mens. Of, wordt dan gezegd je bent op 4 december akkoord gegaan en daarmee heb je je recht verspeeld?

Korte terugblik Raadsplein debatronde d.d. 4 december 2017

Zwolse Energiegids

Op 17 juli 2017 heeft de raad het Ambitiedocument Energietransitie vastgesteld. Daarin is de ambitie vastgelegd dat Zwolle in 2050 energieneutraal moet zijn en ook is afgesproken om de energietransitie in te zetten als katalysator voor economische en sociale meerwaarde. Ook is in het Ambitiedocument vastgelegd dat de gemeente in samenspraak met de stad een afwegingskader Grootschalige Energieopwekking op stelt. Dat afwegingskader ligt thans ter besluitvorming voor.

Allereerst wordt ingesproken door twee insprekers:

De eerste inspreker is dhr. Van Leusen van Melkveebedrijf Van Leusen uit Tolhuislanden. Hij wijst de raadsleden er op dat er in Tolhuislanden al windmolens zijn en dat het gebied een beetje als afvalputje wordt gebruikt als het om windmolens gaat. Hij merkt op dat er in dit gebied echter ook mensen wonen, met name veel jonge beginnende agrariërs. Ook vraagt hij aandacht voor het belang van het gebied als het gaat om weidevogels. Met de bewoners is nooit over het afwegingskader gesproken. De komst er van is slechts aangekondigd tijdens een wijkplatform.

De tweede inspreker is dhr. Wolters van plaatselijk belang Windesheim. De tekst van de inspraak van de heer Wolters is in Ibabs aan de stukken toegevoegd.

Tijdens het debat geven alle fracties aan nog steeds achter de doelstellingen uit het Ambitiedocument te staan. Over de uitwerking, zoals verwoord in het Afwegingskader, verschillen de meningen, met name als het gaat om de plaatsing van windturbines. Het varieert van geen windmolens, windmolens in de zoekgebieden maar alleen als er een groot draagvlak is, tot alle mogelijkheden onderzoeken en meer locaties voor windmolens in beeld brengen.

Alle fracties vragen aandacht voor een goede communicatie met zowel de direct betrokken bewoners als de Zwolse bevolking in totaal. Ook wijzen veel fracties op het belang van het verder opvoeren van energiebesparing. Ook het ten goede komen van een deel van de opbrengst van nieuwe vormen van grootschalige energieopwekking aan de inwoners van Zwolse buurten en wijken vinden de fracties van belang. Een aantal fracties is van mening dat de rol van de gemeente wel wat scherper gedefinieerd mag worden. Slechts faciliterend en het verder overlaten aan de initiatiefnemers, vindt men te mager. Ook moet er meer in regionaal verband worden afgestemd en afgesproken. Ook al vanwege het verschil tussen Zwolle, met hoofdzakelijk stedelijk gebied en omringende gemeenten met veel buitengebied.

Wethouder Van Willigen stelt dat de doelstellingen helder zijn en nog steeds worden onderschreven. Ook uit de gesprekken in de stad en met allerlei betrokkenen komt het geluid: doen! Het college ziet voldoende kansen en wil daarbij op de volle breedte inzetten. Daarbij zullen zich allerlei initiatieven aandienen. En daarvoor is deze Energiegids noodzakelijk. De gemeente heeft daarbij een regierol en van belang is dat er over de diverse initiatieven goed en tijdig met de wijken en buurten wordt gecommuniceerd. Hij zal derhalve ook met beide insprekers contact opnemen. Ook zal hij in regioverband de mogelijkheden verkennen. Wat betreft de windturbines merkt de wethouder op dat in de Energiegids een aantal wettelijke beperkingen zijn opgenomen, aangevuld met enkele lokale en provinciale beperkingen. Maar van belang is vooral, om bij een zich voordoend initiatief, het gesprek te voeren met elkaar alvorens tot een besluit te komen. De wethouder meldt dat de raad vroegtijdig geïnformeerd zal worden over initiatieven om te komen tot een grootschalige energieopwekking, maar dat bovendien de raad in beeld komt omdat er bijna altijd een bestemmingsplanwijziging vereist is.

De wethouder doet nog de volgende toezeggingen:

- over de rol van de gemeente (variërend van facilitator tot initiatiefnemer) t.a.v. grootschalige initiatieven energieopwekking volgt begin 2018 nog een nadere notitie.

- de wethouder beziet de contactmogelijkheden met de minister van Defensie om te praten over de laagvliegroute over Zwolle (welke invloed heeft op de locaties voor grootschalige energieopwekking).
- de wethouder beraadt zich nog op de vraag of het mogelijk is om tot OZB-differentiatie over te gaan als het gaat om energiebesparing bij bedrijven.

De voorzitter informeert vervolgens of het voorstel Energiegids Zwolle rijp is voor besluitvorming, hetgeen het geval blijkt te zijn. Besluitvorming is gepland op maandag 18 december a.s.

Agrarische Natuurvereniging
Tolhuislanden

Nieuwendijk 1
8028 RS Zwolle
www.anvtolhuislanden.nl
info@anvtolhuislanden.nl

Aan de Raad en het College van B&W gemeente Zwolle.

Zwolle, 11 december 2017
Betreft; ernstige fouten energiegids gemeente Zwolle.

Geachte raad, geacht college,

Hartelijk dank dat u ons op 30 november 2017 informeerde dat er 4 december 2017 een raadsvergadering was, waarin voorgesteld werd om onze buurt Tolhuislanden ditmaal volledig te vernielen door het aan te wijzen als locatie voor windmolens midden in ons zorgvuldig opgebouwd en beheerd weidevogelgebied Tolhuislanden!

Met kunst en vliegwerk heeft onze secretaris Henk van Leusen nog weten in te spreken in de raadsvergadering, echter vinden wij hier niet veel van terug in het verslag.
Op zich zijn wij geen tegenstander van duurzame energie, we zijn er van overtuigd dat verduurzaming nodig is, het kost wat moeite maar elke woning en bedrijf kan hier zelfstandig in voorzien.
Voor de verduurzaming zijn dus geen subsidie verslindende en landschap verkrachtende windmolens nodig, helemaal niet midden in weidevogelgebied Tolhuislanden.

De hoofdpunten waar het omdraait zijn;

A) U plaatst per ongeluk windmolens in het door Provincie Overijssel aangewezen weidevogelkerngebied Tolhuislanden met door zorgvuldig uitgevoerd beheer, een zeer dichte populatie kritische soorten weidevogels als grutto, wulp en tureluur.
B) Dit beheer al ruim is 20 jaar zo vorm gegeven met veel weidevogel vriendelijke bloemrijke weilanden , hier al enkele miljoenen aan besteed.
C) Bureau Royal Haskoning DHV is het hele weidevogelgebied vergeten in hun rapport. Natuur Platform Zwolle vergeet ook gemakshalve het weidevogelgebied.
D) Niets is terug te vinden in uw stukken over de Provincie Overijssel geëiste weidevogelcompensatie van de al gerealiseerde 4 molens.
E) Onze vaders moesten 30 jaar geleden al onze buurt verdedigen door met hun tractoren naar de binnenstad te trekken om een vuilstort in ons gebied te voorkomen. De tractoren zijn groter geworden. Maak de straten maar vast breder, indien nodig komen wij er weer aan.
F) Bij de gemeentelijke herindeling in 2002 is ons gebied ingelijfd bij de gemeente Zwolle. Wij begrijpen nu langzamerhand wel waarom, weer een soort vuilstort van allerhande wat de gemeente Zwolle niet in de stad wil hebben omdat dit de bewoners niet leuk vinden.
G) Alternatieven genoeg om te verduurzamen.
H) Aangepaste kaart windmolens Tolhuislanden.

Bent u niet overtuigd, lees dan onderstaande onderbouwing.

A. Weidevogel kerngebied.
Weidevogelgebied Tolhuislanden is door het rijk en Provincie Overijssel aangewezen als weidevogelbied. Ruim 20 jaar geleden werden de boeren in ons gebied benaderd om te investeren in kruidenrijke weilanden, later maaien, nesten bescherming e.d. omdat er veel weidevogels aanwezig waren en zijn in de Tolhuislanden. Tolhuislanden staat op de provinciale natuurkaart als weidevogelgebied met kritische soorten. Het is toch niet uit te leggen dat een weidevogelgebied waar veel overheidsgeld in is geïnvesteerd naar de knoppen word geholpen door een windmolenproject wat ook aan elkaar hangt van subsidie geld.
Bijlage 1: natuurkaart Provincie Overijssel, aanwijzing Tolhuislanden weidevogelgebied.

B. ruim 20 jaar weidevogelbeheer.
Het beheer van de weidevogels is door de boeren die de natuur een warm hart toedragen voortvarend opgepakt door de aanleg van kruidenrijke weilanden, plasdras gebieden en greppels, later maaien van het gras en het laten staan van stukken gras om de gemarkeerde nesten.
Gelijktijdig ontstond er weidevogelgroep Tolhuislanden die zich als vrijwilliger al die jaren heeft ingezet voor het opsporen, markeren, beschermen, tellen en in kaart brengen van de nesten.
Al met al ruim 20 jaar geïnvesteerd door de agrariërs, vrijwilligers, Provincie Overijssel , het rijk en de laatste jaren door het Natuur Collectief Noord West Overijssel.
In betaald beheer zijn er al enkele miljoenen in gaan zitten, als wij de geïnvesteerde uren van de vrijwilligers en boeren er bij tellen komen nog veel hoger uit.
Bijlage 2, weidevogel percelen, kruidenrijk, later maaien, legselbeheer en plasdras.
Bijlage 3, weidevogel kerngebied Tolhuislanden
Bijlage 4 cijfers nestbescherming.

C. Rapport HaskoningDHV, brief Natuur Platform Zwolle.
Over het rapport van Royal HaskoningDHV kunnen wij wat de Tolhuislanden betreft kort zijn, het hele weidevogelgebied Tolhuislanden is vergeten. Het is te hopen dat er niet te veel geld voor dit rapport is betaald.
Natuur Platform Zwolle geeft in hun reactie aan dat ze zijn ingeschakeld door de tegen standers van windmolens in Voorst. Ook in de brief van NPZ is geen letter over weidevogelgebied Tolhuislanden geschreven.
Wel dat er een uitgebreide natuurtoets zou moeten plaatsvinden op routes trekvogels bij windmolens in Voorst. Wij hebben onlangs contact gehad met Vogelbescherming Nederland.
Een kenner van de Zwolse gebieden geeft aan dat de Tolhuislanden een gouden stuk is voor de vogels.

D. Compensatie gebied vorige vier windmolens.
De provincie Overijssel heeft bij de bouw van de eerste 4 windmolens aan de rand van de Tolhuislanden compensatie geëist voor de weidevogels in de Tolhuislanden in de vorm van weidevogelbeheergrond en plasdras in de Tolhuislanden. Laat dat nou net in het door de gemeente Zwolle geselecteerde gebied zijn waar windmolens zouden kunnen komen.
Het compensatie gebied moet in stand worden gehouden voor de weidevogels zolang de al gerealiseerde molens er staan.
Bijlage 5

E. Vuilstort in ons mooie buitengebied.
Onze vaders hebben 30 jaar geleden middels acties met tractoren naar het gemeentehuis weten te voorkomen dat er een vuilstort in ons landelijke gebied zou komen. Wij zijn gaarne bereid dit te herhalen als gemeente Zwolle onze mooie landelijke buurt en weidevogelgebied bewust wil vernielen.
De tractoren zijn inmiddels aanmerkelijk groter geworden, graag zorgen voor voldoende ruimte voor het gemeentehuis en de wegen er naar toe.

F. Gemeentelijke rand vervuiling ontstaan na gemeentelijke herindeling.
Na de gemeentelijke herindeling in 2002 waar we als Nieuwleusenaren bij Zwolle zijn ingelijfd, hebben wij als bewoners moeten ondervinden dat ons gebied alleen nodig is voor de rotzooi wat men in de stad niet wil hebben. Er zijn al 4 windmolens in de Tolhuislanden geplaatst, daar zijn de vier molens van Dalfsen bijgekomen en daar naast staan er ook al drie op Staphorster grondgebied. We kunnen dus met recht spreken van gemeentelijke randvervuiling. Als wij vragen om onderhoud aan onze wegen e.d dan praten wij meestal tegen dovemans oren. Het kan toch niet zo zijn dat het bestuur van gemeente Zwolle zijn problemen afwentelt op één buurt, hier windmolens laat plaatsen en vervolgens achterover gaan leunen, een glas wijn drinken en tegen elkaar zeggen tjonge wij hebben mooi gemakkelijk onze duurzame doelen gehaald.

G. Juiste manieren van verduurzamen.
Alternatieven om te verduurzamen komen er met de dag bij, wij zetten ze even op de rij:
Zonnepanelen, wij horen u zeggen dat past niet allemaal op het dak van onze flats, geen probleem hang ze gewoon aan de muren en balkons e.d . Heeft u stukken grond waar u weinig mee kunt zoals op de Hessenpoort, leg daar tijdelijk op de onverkochte grond verplaatsbare zonnepanelen. Deze kunnen ook mooi onder de hoogspanningsdraden. Ook kunnen de panelen mooi op het water liggen. Zorg dat op elke woning en bedrijf zonnepanelen geplaatst worden.
Heeft u nog panelen over, leg ze op geluidswallen, bruggen en viaducten, zelfs achter op de verkeersborden passen ze mooi.

Isolatie aanbrengen gebeurt momenteel al veel maar kan versneld worden door extra subsidie, vertel dit ook in Den Haag. Rond de eeuwwisseling was er een mooie subsidie regeling, haal deze terug.

Luchtwarmtepompen zijn het ei van Columbus, in de nieuwbouw worden deze al geregeld toegepast. Deze ontwikkeling gaat zeer snel. De verwachting is dat de plug-inn versies op korte termijn leverbaar en betaalbaar worden, deze kunnen ook nog eens koelen. Hang dit toestel in uw woning of bedrijf, zonnepanelen erbij en u bent goed duurzaam bezig.
Lukt het niet helemaal plaats dan een mini windmolen op het dak van uw woning.
Daarnaast is er de vorm van aardwarmte pompen gebruikelijk.

H. Kaart waar geen windmolens geplaatst kunnen worden.
Om het u gemakkelijk te maken hebben wij de kaart van de Tolhuislanden vast aangepast. Aangegeven waar beslist geen windmolens kunnen komen in verband met het weidevogelkerngebied in de Tolhuislanden.
Bijlage 6

Beste Raad en College wij gaan er van uit dat u overtuigd bent. Stel dat u nog twijfelt, bel dan even en kom langs. Wij leggen het graag even uit en tonen u graag ons mooie gebied Tolhuislanden en een energie neutrale weidevogel boerderij in Tolhuislanden.

Namens het bestuur van Agrarische Natuur Vereniging Tolhuislanden,

Jan Vonder
Voorzitter.

Tel 06-55748500

Bijlage 1
Natuurkaart Provincie Overijssel, gearceerd gebied is weidevogel kerngebied.

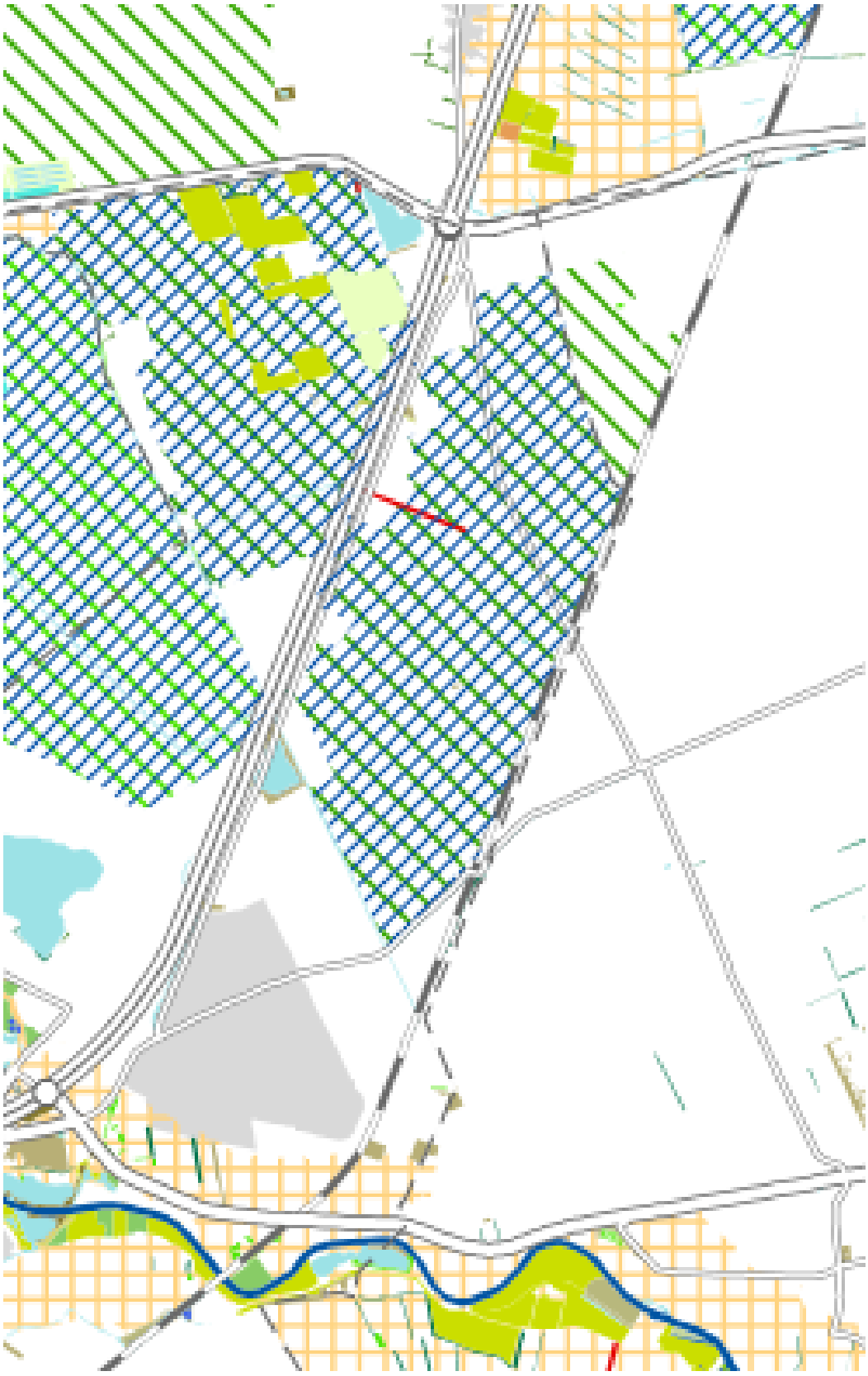

Bijlage 2
Overzicht weidevogel beheerpercelen, kruidenrijk, later maaien, legselbeheer en plasdras.
Rode cirkel: fout voorstel plaatsen windmolen volgens bureau Royal HaskoningDHV en zwolse energiegids.

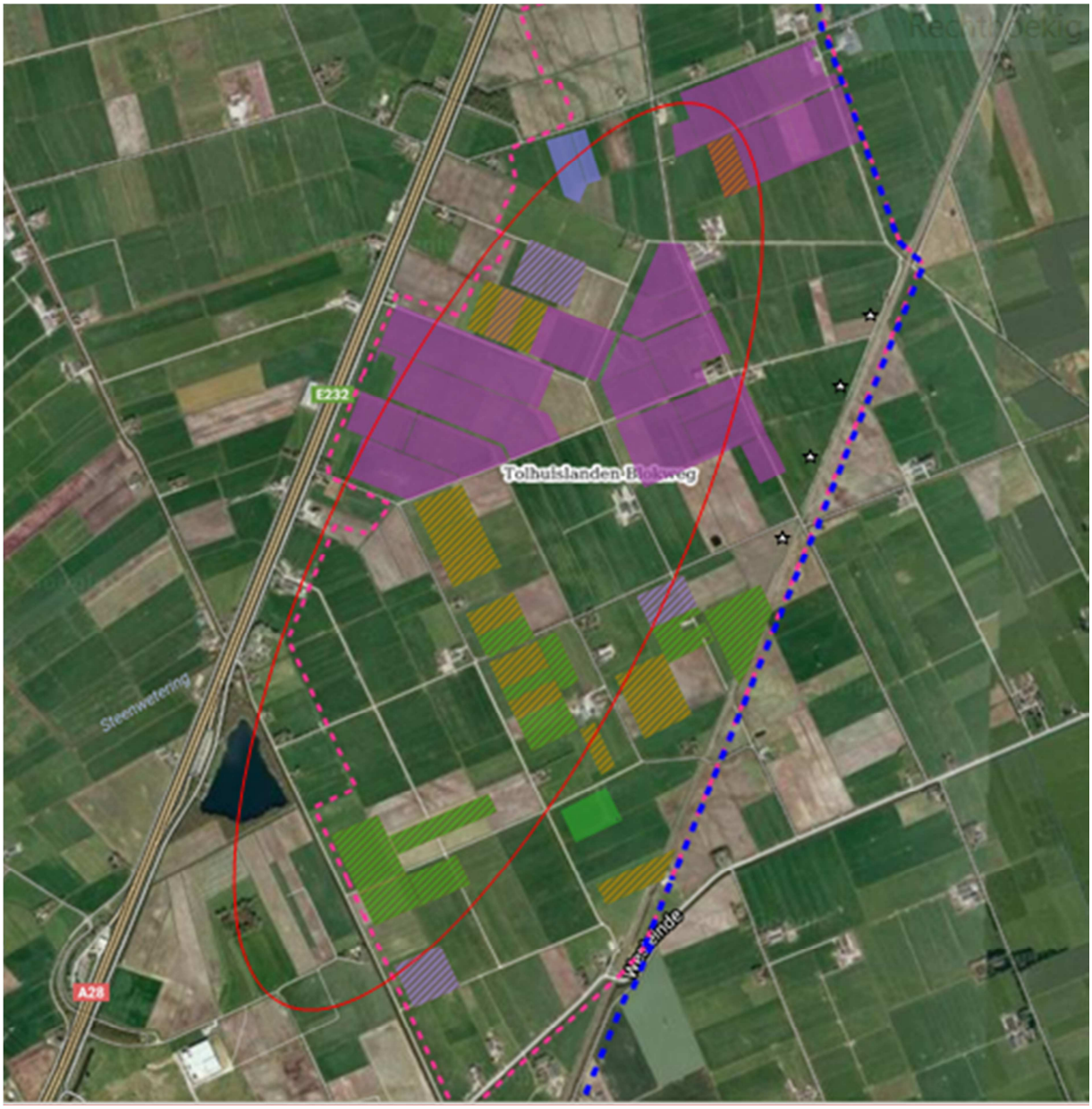

Bijlage 3
Weidevogel kerngebied= blauw gekleurd

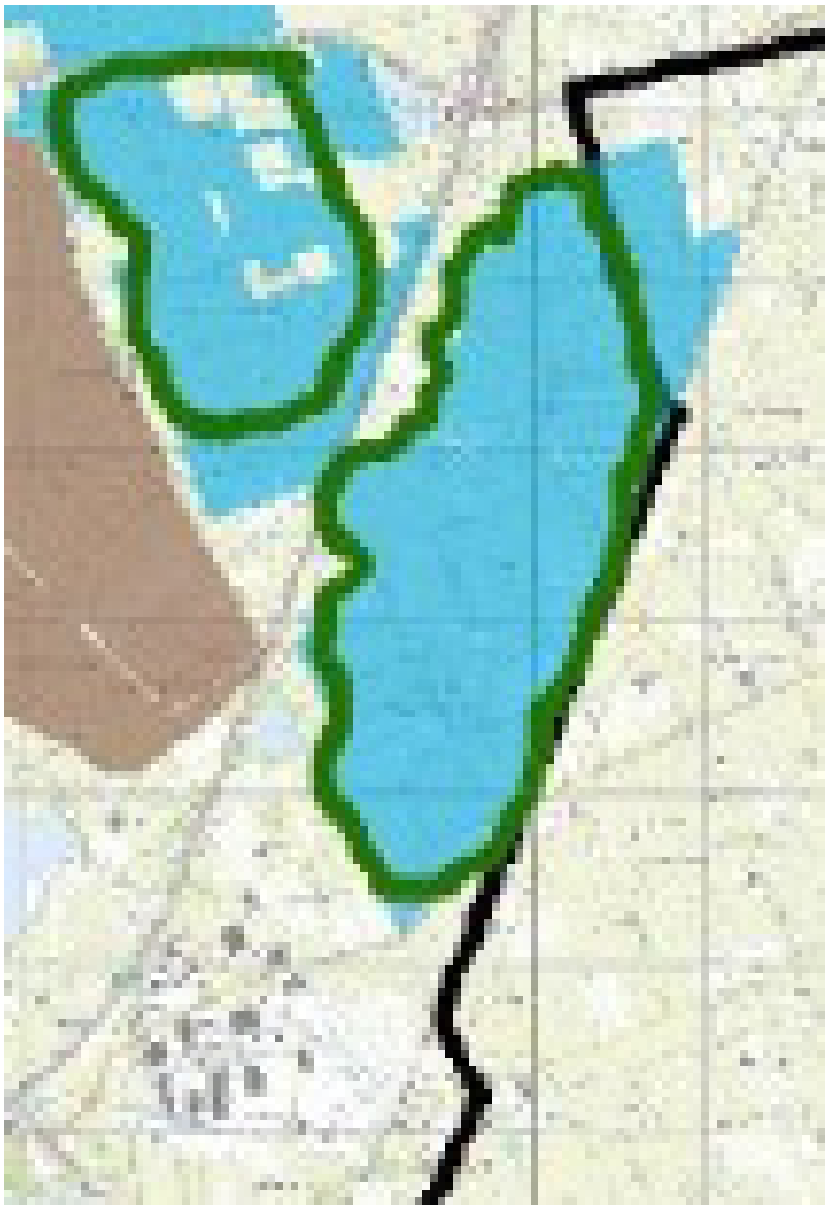

Bijlage 4

Totaal overzicht weidevogelnesten bescherming Tolhuislanden

aantallen	2017			2016			2015			2014			2013			2012			2011		
	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit
kievit	94	57	37	72	40	31	125	12	111	89	47	42	110	33	77	121	66	39	159	101	44
grutto	13	11	2	18	9	9	16	3	11	5	1	4	10	5	5	9	5	1	8	6	2
wulp	8	5	3	4	3	1	8	4	4	5	4	1	3	2	1	6	3	2	7	5	2
tureluur	1	1		4	3	1	2	0	2	3	2	1				1	1		5	5	
scholekster	4	3	1	4	3	1	1	0	1	7	5	2	8		8	4	3		6	6	
wilde eend																					
zwaan																					
totaal	120	77	43	102	58	43	152	19	129	109	59	50	131	40	91	141	78	42	185	123	48

"totaal" komt niet overeen met "uit" en "niet uit", omdat er ook een aantal is waarvan de uitkomst onbekend is.

Percentages	2017			2016			2015			2014			2013			2012			2011		
	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit
kievit	100%	61%	39%	100%	56%	43%	100%	10%	89%	100%	53%	47%	100%	30%	70%	100%	55%	32%	100%	64%	28%
grutto	100%	85%	15%	100%	50%	50%	100%	19%	69%	100%	20%	80%	100%	50%	50%	100%	56%	11%	100%	75%	25%
wulp	100%	63%	38%	100%	75%	25%	100%	50%	50%	100%	80%	20%	100%	67%	33%	100%	50%	33%	100%	71%	29%
tureluur	100%	100%	0%	100%	75%	25%	100%			100%			100%			100%	100%	0%	100%	100%	0%
scholekster	100%	75%	25%	100%	75%	25%	100%	0%	100%	100%	71%	29%	100%	0%	100%	100%	75%	0%	100%	100%	0%
wilde eend	100%			100%			100%			100%			100%			100%			100%		
zwaan	100%			100%			100%			100%			100%			100%			100%		
totaal	100%	64%	36%	100%	57%	42%	100%	13%	85%	100%	54%	46%	100%	31%	69%	100%	55%	30%	100%	66%	26%

"totaal" komt soms niet overeen met "uit" en "niet uit", omdat er ook een aantal is waarvan de uitkomst onbekend is.

Beschermd gebied	2017			2016			2015			2014			2013			2012			2011		
	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land
aantal ha	673	634	39	624	584	40	602	569	33	591	541	50	530	479	51	549	490	59	452	384	68
in %	100%	94%	6%	100%	94%	6%	100%	95%	5%	100%	92%	8%	100%	90%	10%	100%	89%	11%	200%	85%	15%
waarvan beheer	*85*			*83*			*90*			*80*			*76*			*80*			*80*		

Bijlage 4

Totaal overzicht weidevogelnesten bescherming Tolhuislanden

2010			2009			2008			2007			2006			2005			2004			2003	
totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit
174	100	64	88	40	44	105	63	36	236	171	54	108	79	29	44	24	14	31	6	14	66	26
8	4	4	2		2	7	1	6	11	4	7	8	4	4	8	1	6	2	2		16	3
6	2	4	2	2		5	2	3	2	2		2	1	1	4	1	3	1	1		7	0
2	1	1				5	2	3	3		3	1		1				1			3	2
9	5	4				4	4		10	8	2	5	4	1	1		1	4		4	8	3
						1	1		2	2		1		1								
									2	2								1		1		
199	112	77	92	42	46	127	73	48	266	189	66	125	88	37	57	26	24	40	9	19	100	34

2010			2009			2008			2007			2006			2005			2004			2003	
totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit	niet uit	totaal	uit
100%	57%	37%	100%	45%	50%	100%	60%	34%	100%	72%	23%	100%	73%	27%	100%	55%	32%	100%	19%	45%	100%	39%
100%	50%	50%	100%	0%	100%	100%	14%	86%	100%	36%	64%	100%	50%	50%	100%	13%	75%	100%	100%	0%	100%	19%
100%	33%	67%	100%	100%	0%	100%	40%	60%	100%	100%	0%	100%	50%	50%	100%	25%	75%	100%	100%	0%	100%	0%
100%	50%	50%	100%			100%	40%	60%	100%	0%	100%	100%	0%	100%	100%			100%	0%	0%	100%	67%
100%	56%	44%	100%			100%	100%	0%	100%	80%	20%	100%	80%	20%	100%	0%	100%	100%	0%	100%	100%	38%
100%			100%			100%	100%	0%	100%	100%	0%	100%	0%	100%	100%			100%			100%	
100%			100%			100%			100%	100%	0%	100%			100%			100%	0%	100%	100%	
100%	56%	39%	100%	46%	50%	100%	57%	38%	100%	71%	25%	100%	70%	30%	100%	46%	42%	100%	23%	48%	100%	34%

2010			2009			2008			2007			2006			2005			2004			2003	
totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land	bouw-land	totaal ha	gras-land
445	382	63	297	245	52	295	243	52	309	254	55	287	246	41	136	100	36	167	133	34	168	131
100%	86%	14%	100%	82%	18%	100%	82%	18%	100%	82%	18%	100%	86%	14%	100%	74%	26%	100%	80%	20%	100%	78%

bestand: totaal overzicht weidevogels Tolhuislanden.xls
auteur: Marinus Krul
geprint: 9-12-2017, 17:34
pagina: 2 van 4

Bijlage 4

Totaal overzicht weidevogelnesten bescherming Tolhuislanden

	2002			2001			2000			1999			1998		
niet uit	*totaal*	*uit*	*niet uit*	*totaal*	*uit*	*niet uit*	*totaal*	*uit*	*niet uit*	*totaal*	*uit*	*niet uit*	*totaal*	*uit*	*niet uit*
40	100	58	36	mkz	mkz	mkz	95	62	31	30	17	13	8	8	
13	29	11	18	mkz	mkz	mkz	21	11	10	17	10	7	4		4
7	3	2	1	mkz	mkz	mkz	4	1	2	2	1	1			
1	1	1		mkz	mkz	mkz	4	2	1	2	2				
5	6	3	3	mkz	mkz	mkz									
	2		2	mkz	mkz	mkz				2	1				
66	141	75	60				124	76	44	53	31	21	12	8	4

	2002			2001			2000			1999			1998		
niet uit	*totaal*	*uit*	*niet uit*	*totaal*	*uit*	*niet uit*	*totaal*	*uit*	*niet uit*	*totaal*	*uit*	*niet uit*	*totaal*	*uit*	*niet uit*
61%	100%	58%	36%	mkz	mkz	mkz	100%	65%	33%	100%	57%	43%	100%	100%	0%
81%	100%	38%	62%	mkz	mkz	mkz	100%	52%	48%	100%	59%	41%	100%	0%	100%
100%	100%	67%	33%	mkz	mkz	mkz	100%	25%	50%	100%	50%	50%			
33%	100%	100%	0%	mkz	mkz	mkz	100%	50%	25%	100%	100%	0%			
63%	100%	50%	50%	mkz	mkz	mkz									
	100%	0%	100%	mkz	mkz	mkz									
66%	100%	53%	43%				100%	61%	35%	100%	58%	40%	100%	67%	33%

	2002			2001			2000			1999			1998		
bouw-land	*totaal ha*	*gras-land*	*bouw-land*	*totaal ha*	*gras-land*	*bouw-land*	*totaal ha*	*gras-land*	*bouw-land*	*totaal ha*	*gras-land*	*bouw-land*	*totaal ha*	*gras-land*	*bouw-land*
37															
22%															

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

RABO Zwolle 39 73 41 121

Inlichtingen bij
dhr. O.H. Brandsma
telefoon 038 499 85 37
OH.Brandsma@overijssel.nl

De heer H. Hol
Meeleweg 121
8028 RR ZWOLLE

Betreft: Weidevogelcompensatie windmolens Tolhuislanden.

Datum
21.02.2012
Kenmerk
2012/0028364
Pagina
1

Uw brief
12.01.2012
Uw kenmerk

Geachte heer Hol,

Wij hebben kennisgenomen van uw voorstel voor de invulling van de weidevogelcompensatie voor de plaatsing van vier windmolens in het gebied Tolhuislanden. Wij kunnen instemmen met uw uitwerking en invulling van de weidevogelcompensatie op 6.15 ha in de Tolhuislanden (waaronder minimaal 0.5 ha plas-dras) en 2.5 ha in het Staphorsterveld en de verplichting dat de weidevogelcompensatie van kracht blijft zolang de windmolens aanwezig zijn (conform de afspraken weidevogelcompensatie in uw brief). Uiteraard is op deze percelen geen SNL-subsidie mogelijk voor inrichting en/of beheer. De monitoring van de resultaten zullen wij betrekken bij de monitoring van de Collectieve Weidevogelbeheerplannen Tolhuislanden en Staphorsterveld.

Wij wensen u veel succes bij de nadere uitvoering van uw project en de realisatie van de weidevogelcompensatie.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,
namens dezen,

ir. I. Rooze,
teamleider Natuur en Landbouw

Bijlagen

Datum verzending
28.FEB 2012

provincie Overijssel

Bijlage 6
Hier kunnen geen windmolens.

Collectief
Noord West Overijssel
Agrarisch Natuurbeheer

Coöperatieve Agrarische Natuur Collectief Noordwest Overijssel UA

Postbus 96
7950 AB Staphorst

secretariaat@collectiefnoordwestoverijssel.nl

KvK 62119036
IBAN NL94 RABO 0302 4835 51
RSIN 854663873

Gemeenteraad Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Per mail: raadsgriffie@zwolle.nl

Zwolle, 11 december 2017

Betreft: Zwolse Energiegids bedreiging voor weidevogelkerngebieden Tolhuislanden en Polder Mastenbroek

Geachte raad,

De windenergieparagraaf uit de Energiegids Zwolle richt zich onder andere op het mogelijk maken van windmolens in de belangrijke weidevogelkerngebieden Tolhuislanden en Polder Mastenbroek. Windmolens in deze gebieden tasten de kwaliteit van deze weidevogelkerngebieden ernstig aan met grote gevolgen voor de weidevogels. Agrarisch Natuur Collectief Noordwest Overijssel verzoekt de gemeente om geen windmolens te plaatsen binnen de invloedssfeer van weidevogelkerngebieden.

Agrarisch Natuur Collectief Noordwest Overijssel regelt het agrarisch natuurbeheer in opdracht van provincie Overijssel rondom uw mooie stad Zwolle. Dat vindt plaats door onder andere het afsluiten van contracten met agrariërs in de provinciaal aangewezen leefgebieden, waaronder weidevogelkerngebieden. Tolhuislanden en Polder Mastenbroek zijn twee, door de provincie Overijssel, aangewezen weidevogelkerngebieden.

We hebben met belangstelling kennis genomen van uw ambities op het gebied van verduurzaming. Er staan veel goede zaken in, maar we zijn geschrokken van het feit dat zowel in het onderliggende rapport: ‘Verkenning duurzame energie Zwolle’ als in de Energiegids bij het opstellen van de windmolenzoekgebiedenkaart geen rekening gehouden is met weidevogels. We zijn dan ook onaangenaam verrast dat Tolhuislanden en Polder Mastenbroek, nota bene een nationaal landschap, hierdoor naar voren komen als gebieden waar windmolens zouden kunnen komen.

De genoemde gebieden vallen midden in het door Provincie Overijssel aangewezen kerngebied van weidevogels (zie voor weidevogelkerngebieden, waaronder Tolhuislanden, bijgevoegde kaart). Deze gebieden bieden cruciaal broed- en foerageergebied voor kritische soorten als grutto, wulp en tureluur. Ook de kievit komt er in grote getale voor. Juist in deze gebieden wordt veel energie gestoken om de onder druk staande weidevogelpopulaties in Overijssel te stabiliseren en zelfs te doen toenemen. Zowel het weidevogelkerngebied Tolhuislanden als Polder Mastenbroek zijn succesvolle weidevogelgebieden als het aankomt op de vogeldichtheid en reproductiecijfers van de kritische weidevogelsoorten in Overijssel.

In beide weidevogelkerngebieden wordt al ruim 20 jaar weidevogelbeheer uitgevoerd door gemotiveerde agrariërs. Jaarlijks investeren Provincie Overijssel en ons Collectief ongeveer € 300.000,-- in deze waardevolle gebieden. De komende jaren willen we dit met de gebieden verder optimaliseren.

Het voorgenomen plan om windmolens te plaatsen in de weidevogelkerngebieden Tolhuislanden en Polder Mastenbroek is desastreus voor het jarenlang zorgvuldig uitgevoerde beheer. Uit verschillende studies blijkt dat juist weidevogels erg gevoelig zijn voor de verstorende werking van windmolens. De effecten van windmolens op vogels zijn onder te verdelen in directe sterfte, verlies van leefgebied en barrièrevorming. Veel weidevogels mijden windmolens en de omgeving ervan. De verstoringsafstand kan oplopen tot honderden meters. Hierdoor dreigen grote gebieden ongeschikt te worden als broed-, foerageer- of rustgebied.

Concreet verzoeken wij u in het weidevogelkerngebieden Tolhuislanden en Polder Mastenbroek geen windmolens (meer) toe te staan, zodat deze gebieden hun landschappelijke kwaliteit voor weidevogels behouden en de inwoners van de gemeente Zwolle kunnen blijven genieten van weidevogels in hun gemeente. Mocht u vasthouden aan windenergie in het agrarisch gebied dan vragen wij u dringend om hierbij rekening te houden met de weidevogelkerngebieden.

Als gemeente kunt u beter inzetten op het stimuleren van windenergie op en nabij industrieterreinen, zonnepanelen op bedrijfsgebouwen en het plaatsen van zonnepanelen in de Bomhofsplas. Daarnaast kunt u inzetten op het stimuleren van de bewoners om energiezuinige maatregelen te nemen.

Het Collectief is niet gekend in de energieplannen van de gemeente, we werden er dan ook laat op geattendeerd. We zijn echter graag bereid om met de gemeente mee te denken hoe invulling gegeven kan worden aan de behoefte aan windenergie zonder dat weidevogels hiervan de dupe worden.

Namens het bestuur,

Joop Alssema

Secretaris, Agrarische Natuurbeheer Collectief Noordwest Overijssel.

Vijf redenen waarom de zoeklocatie Harculo/Windesheim voor acht windturbines van de kaart moet:

A
Bevolking van Harculo/Windesheim is **totaal onwetend**

B
Grootschalige opwekking in Harculo/Windesheim **niet passend** binnen provinciale voorkeur

C
Een vuurwerkfabriek plan je niet in een woonwijk, evenmin plan je een **windturbinepark** in een **weidevogelreservaat** met kritische vogelsoorten

D
Overheid moet **compenseren** wanneer door windturbines vogelgebieden **verdwijnen**

E
Windesheim is een rijk cultuurhistorisch gebied met monumenten van natuur en steen. Grote windturbines staan in **schril contrast** met de **kleinschaligheid** van dit historische landschap

A

De Energiegids suggereert dat de gemeente democratisch handelt. Niets is minder waar. Men raadpleegt een burgerpanel met 1.100 reacties (nog niet 1% van de Zwolse bevolking), spart met ondernemers en een twintigtal studenten. De gemeente negeert de lokale bevolking totaal.
De stevige energieambitie van gemeente Zwolle en het ontbreken van gerichte communicatie naar omwonenden biedt geen vertrouwen voor toekomstig overleg met omwonenden.

B

Kansrijke zoekgebieden

De provincie heeft hier afspraken met gemeenten over windenergie.

- ten noorden van de Vecht
- tussen Staphorst-Zwolle
- Hardenberg (kaart beleidsvisie Noordoost-Overijssel).

Overige gebieden

- bedrijventerreinen groter dan 40ha
- langs infrastructuur

Hier zijn windparken mogelijk als ze in het landschap passen volgens de gebiedskenmerken, met een goed landschappelijk ontwerp.

Verboden gebieden

- de Ecologische hoofdstructuur
- de nationale Parken
- de Nationale Landschappen

De provincie Overijssel is duidelijk over kansrijke zoekgebieden. De gebiedskenmerken in de Lierder- en Molenbroekpolder voldoen niet aan de eisen die de provincie aan een windturbinepark stelt. Volgens de Energiegids is er **potentieel plaats voor 8 windturbines**.

Het geeft geen vertrouwen dat de gemeente Zwolle hiervoor geen oog heeft.

B

overig te realiseren natuur
bestaande natuur NNN, water
bestaande natuur NNN, land
zone ondernemen met natuur en water buiten het N

De zoeklocatie Harculo/Windesheim ligt ingeklemd in de **Ecologische hoofdstructuur** dat nu **Nationaal Netwerk Nederland** (**NNN**) heet. Met **verbindingzones** wil de provincie het **Natura 2000** gebied aan de IJssel uiterwaarden koppelen via het landgoed Windesheim, de Tichelgaten en de polders met de landgoederen van de Colckhof, de Alerdinck en Gunne.

Het bouwen van een windturbinepark staat haaks op dit beleid.

C

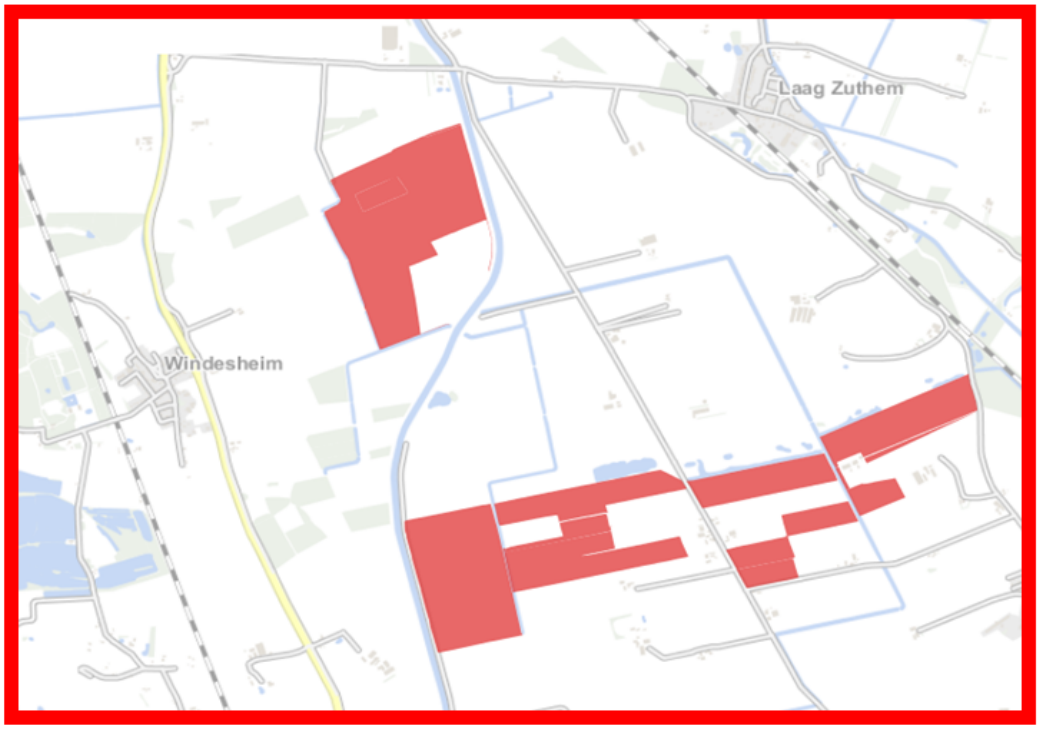

= weidevogelreservaat

De Molenbroek- en Lierderbroek polder is het broedgebied van het **op-een-na grootste weidevogelreservaat** van **Overijssel** met kritisch vogelsoorten als grutto, tureluur, wulp enz. (Rode lijst vogels). In het gebied broedt meer dan de helft van de grutto's in Salland. Vogels zullen hier niet meer gaan broeden en het gebied mijden, als hier windturbines geplaatst worden.

De **groenheid** van gemeente Zwolle is twijfelachtig als de gemeenteraad kiest voor opwekking van duurzame energie en een gebied met een belangrijke natuurwaarde verkwanselt.

C

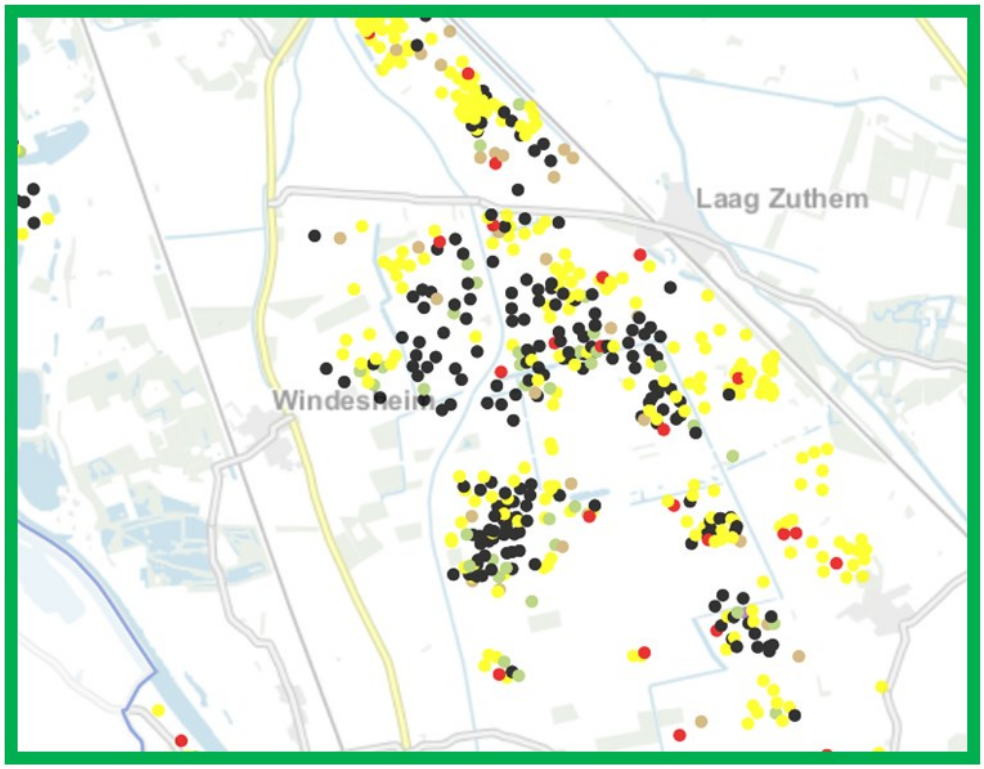

Veel weidevogels zijn afhankelijk van natte en open terreinen. Dat klemt des te meer als men bedenkt dat 80% van de wereldpopulatie van sommige weidevogelsoorten in deltaland Nederland broedt.

Windturbines tasten op een onevenredige wijze hun gebied aan.

C

Faunabeheerplan met bufferzones

Organisaties als Staatsbosbeheer, Landschap Overijssel , ANV enz. beheren in overleg en samen met landbouwers de Lierder- en Molenbroekpolder. In 2017 ging de *Gouden Grutto award* voor beste natuurboer naar dit gebied. Voor het beheerde weidevogelgebied is een **bufferzone** vastgesteld van **5 km**.

Plaatsing van windturbines is funest!

D

De provincie geeft in de Omgevingsverordening Overijssel aan dat bij ruimtelijke ontwikkelingen het verlies aan ecologisch en/of landschappelijke waarden in voldoende mate moet worden gecompenseerd door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. Initiatiefnemers lopen gerede kans het verlies aan natuurwaarden te moeten compenseren door elders terreinen met gelijkwaardige natuurwaarden te creëren.

De gemeente Zwolle spant hiermee het paard achter de wagen.

E

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed wil rijke cultuurhistorische gebieden uit de onmiddellijke nabijheid van grote windturbines houden omdat deze in schril contrast staan met de kleinschaligheid van een gebied. De Rijksdienst heeft Windesheim en Harculo als zo'n gebied aangemerkt.

Gemeente Zwolle: respecteer de zienswijze van de Rijksdienst door windturbines op tenminste 2 kilometer van dit gebied afstand te plaatsen.

Bronnen:

A: https://www.zwolle.nl/sites/default/files/Zwolse%20Energiegids.pdf
B. https://www.overijssel.nl/thema's/ruimtelijke/windmolenparken
C: http://gisopenbaar.overijssel.nl/viewer/app/atlasvanoverijssel_basis/v1
D: https://www.overijssel.nl/publish/pages/166063/omgevingsverordening_overijssel_2017_web.pdf
E.
https://cultureelerfgoed.nl/sites/default/files/publications/handreiking_energie_erfgoed_en_ruimte_1.pdf

Toelichtende brief

We richten ons rechtstreeks tot u, om u te behoeden voor een niet-terug-te-draaien fout.

Windesheim is een gebied met een groot belang voor weidevogels dat met 150 meter hoge windturbines inboet aan belangrijke natuurwaarden. U kiest met de voorliggende Energiegids voor een confrontatie met de top-natuur van het Natuur Netwerk Nederland, houdt geen rekening met de voorkeuren van de provincie als regisseur van dit gebied en riskeert dat u voor een compensatieplan veel geld moet betalen. Binnen een cirkel van acht grote turbines (wellicht 12 met de aangrenzende zoeklocatie Herxen) tast u een kwetsbaar en rijk cultuurhistorisch gebied aan. Dat vereist een zorgvuldige besluitvorming waarbij u de belangen van de inwoners van Harculo/Windesheim, de natuur, de cultuur historische omgeving en andere organisaties zoals provincie enz. meeneemt in uw besluit over de Energiegids.

Neem in uw besluit wèl de belangen van Harculo/Windesheim mee

De Raad is op 18 december 2017 aan zet. We vragen de gemeenteraad dan ook af te zien om het gebied Harculo/Windesheim als zoeklocatie voor windturbines op te voeren. Om vervolgens te onderzoeken wat Zwolle wel en niet zelf kan realiseren om te komen tot de uiteindelijke doelstelling klimaatneutraal in 2050.

Mocht u dat een brug te ver vinden, dan verzoeken wij u een besluitvorming aan te houden en de verantwoordelijk wethouder op te dragen de kaders van provincie en Rijk met betrekking tot erfgoed/landschap, ruimtelijke kwaliteit en natuurbeheer alsnog toe te voegen. Dit biedt de wethouder tevens de gelegenheid om vooraf in gesprek te gaan met de bewoners van Harculo/Windesheim.

Hieronder lichten wij ons standpunt toe:

A. Bevolking van Harculo/Windesheim is totaal onwetend

Raadsdebat rond Energiegids
Het energiedebat op 4 december in de raadszaal van Zwolle was voor Windesheim de enige gelegenheid om via de voorzitter van Plaatselijk Belang haar verontrusting uit te spreken. Verontrusting omdat de gemeente Zwolle geen contact had gezocht met de omwonenden in Harculo/Windesheim of met natuur- en milieu of beheersorganisaties over zo'n ingrijpende beslissing als het aanwijzen van Harculo/Windesheim als zoeklocatie voor een windturbinepark.

'Kansrijke(?)' locaties zonder oog voor lokale belangen
Het raadsdebat was een debat met weinig emotie, meer plichtmatig op een enkele partij na. Wellicht was er een zekere tevredenheid bij de raadsleden omdat er zicht is dat Zwolle de taakstelling die ze met duurzaamheid voor ogen heeft, met windturbines gaat halen

Maar mag en kan men tevreden zijn? In de zoektocht naar locaties voor grootschalige duurzame energieopwekking heeft gemeente Zwolle zich minimaal laten beperken. De onderzoekers voor de Energiegids hebben vervolgens deze niet-in-aanmerking-komende gebieden weggestreept. Wat overbleef waren enige locaties, waaronder Harculo/Windesheim, die men vanuit deze optiek promoveerde tot kansrijk. Zonder in haar weging mee te nemen wat de gevolgen en consequenties

voor deze gebieden en haar inwoners zijn. Dat gebeurt in een latere fase, wanneer zich een concreet initiatief voordoet en het bestemmingsplan moet worden gewijzigd. Maar met een stevige energieambitie van de gemeente en een beperkt zoekgebied, vrezen wij dat een goed gesprek niet mogelijk is. Het ontbreken van gerichte communicatie rondom het opstellen van de Energiegids met bewoners Harculo/Windesheim biedt daarbij weinig vertrouwen.

B. **Grootschalige opwekking in Harculo/Windesheim niet passend binnen provinciale voorkeur**

Windmolens in Overijssel
De provincie Overijssel heeft met het Rijk en andere overheden afgesproken zich in te zetten voor het plaatsen van windturbines met een gezamenlijk vermogen van ten minste 85,5 Megawatt (MW) in 2020. In de provinciale Omgevingsvisie heeft de provincie de kaders aangegeven voor kansrijke locaties. Dit zijn de gebieden: ten noorden van de Vecht / tussen Staphorst-Zwolle / Hardenberg. De overige kansrijke gebieden zijn bedrijventerreinen groter dan 40 ha en *langs infrastructuur*. De zoeklocatie Harculo/Windesheim voldoet hier niet aan.
Tevens is een deel van het gebied door de provincie aangemerkt als een belangwekkend weidevogelreservaat (natuurgebied). In het faunabeheer wordt een bufferzone van 5 kilometer genoemd.

Windmolens in Zwolle
Het Ponderarapport, grondslag voor de Energiegids, stelt 'dat de zoeklocaties in Harculo/Windesheim geen aansluiting kunnen vinden bij infrastructurele lijnen in het landschap. De weteringen en wegen in de gebieden zijn weinig herkenbare structuren, waardoor aansluiting bij deze lijnvormige elementen landschappelijk gezien weinig bijdraagt. Ook stelt het rapport dat windturbines in deze gebieden afbreuk kunnen doen aan de beleving van deze open gebieden'.

Windturbines horen niet ingeklemd te zijn in Natuur Netwerk Nederland gebied
De IJssel en de uiterwaarden zijn een Natura2000-gebied dat via natuurgebieden (zoals de Tichelgaten), landgoederen (zoals landgoed Windesheim) en ecologische verbindingszones (zoals in de Molenbroek- en Lierderbroekpolder) verbonden is met 'top' natuur in andere Natura2000-gebieden. Daarnaast is het natte en open landschap een broed-, foerageer- en doortrekgebied voor veel (weide) vogels. De aangewezen locatie ligt pal tegen delen Natuur Netwerk Nederland (NNN) aan en binnen de zone Ondernemen in Natuur en Water gebied (ONW). In de ONW-gebieden buiten het NNN is ruimte voor economische ontwikkeling, in combinatie met versterking van natuur, landschap en water. De provincie beperkt deze economische ontwikkeling tot de landbouw, recreatie en natuurgebonden woon- en werklocaties (bijvoorbeeld nieuwe landgoederen) maar **niet** tot windturbine parken. Mocht daar toch sprake van zijn dan zal dit gecompenseerd moeten worden met kwaliteitsimpulsen in natuur en water elders in het gebied. Dit is het paard achter de wagen spannen.

C. Een vuurwerkfabriek plan je niet in een woonwijk, evenmin plan je een windturbinepark in een weidevogelreservaat met kritische vogelsoorten

Uniek weidevogelgebied met hoge kwaliteit
De verstoringsgrens van windturbines voor vogels en dieren is in een door de overheid erkend onderzoek vastgesteld op circa 800 meter. Vogels zullen hier niet meer gaan broeden en het gebied mijden. Dit houdt in dat er niet alleen consequenties zijn voor de Molenbroek- maar ook voor de

Lierderbroekpolder. Het in stand houden van de populaties grutto, tureluur en wulp in deze twee weidevogelreservaten (natuurgebied) heeft volgens het provinciaal natuurbeheerplan Overijssel de hoogste prioriteit. Windturbines zouden de jarenlange en succesvolle inspanningen en investeringen van de provincie Overijssel in nauwe samenwerking met de agrarische sector, voor een verantwoord weidevogelbeheer in één keer teniet doen. Dit betreft meerdere (weide) vogelsoorten die voorkomen op de "Rode Lijst vogels"van de overheid. Het verdwijnen van onze weidevogels hier is niet alleen lokaal een gemis. Deltaland Nederland is voor een aantal weidevogelsoorten van levensbelang omdat 80 %van de wereldpopulatie hier broedt.

D. Overheid moet compenseren wanneer door windturbines vogelgebieden verdwijnen

Compensatie
Volgens de omgevingsverordening 2017 is de gemeenteraad bevoegd om bij vaststelling van een bestemmingsplan voor een combinatie van ruimtelijke ontwikkelingen binnen de NNN (voorheen EHS) en ONW af te wijken van het beschermingsregime. Er moet echter wel sprake zijn van een zwaarwegend bovenlokaal belang. Ook is men onder meer gehouden de volgende onderdelen te beschrijven, zoals omvang gebied, de doelen van de gebiedsvisie in het bijzonder wat betreft de verbetering van de kwaliteit en kwantiteit van het NNN waardoor een beter functionerend natuurnetwerk ontstaat en op welke wijze het verlies van ecologische waarden en kenmerken èn areaal wordt gecompenseerd.

E. Grote windturbines staan in schril contrast met de kleinschaligheid van het historische landschap Harculo/Windesheim

Aantasting van kwetsbaar cultuurhistorisch landschap
Het gebied Harculo/Windesheim vormt een rijk historisch cultuurgebied. Het kent polders, een landgoed op kleigrond met een zeldzaam en waardevol bostype, een rivierduin met rijksmonumenten die behoorden tot het vermaarde middeleeuwse klooster van de Windesheimer Congregatie, afgegraven tichelgaten ten behoeve van de lokale baksteenindustrie, een gezichtsbepalende korenmolen uit de 18^{e} eeuw etc. De unieke twijggaarden in de Molenbroekerpolder, met onder meer het fotogenieke Belgisch Rood, de boompercelen met productiehout voor de vroegere klompindustrie bieden schuil- en verblijfplaatsen aan schuwe dieren zoals reeën. De uniciteit van een dergelijk landschap onder de rook van Zwolle laat zich eerder vergelijken met een monument dan met een eenzijdige monocultuur. En heeft ook recreatieve waarde voor de bewoners van de stad.

Gebruik kaders Rijksoverheid over ruimtelijke kwaliteit
Wij wijzen u op de opvatting van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed dat landschappen altijd aan verandering onderhevig zijn. Daarom stelt de Rijksdienst: 'het toevoegen van een nieuwe laag aan het landschap op plekken waar *geen hoogwaardige cultuurhistorische* kwaliteiten aanwezig zijn'. Gebieden geschikt voor de grootschalige opwekking van energie met windturbines liggen op allerlei locaties in ons land, maar niet in Harculo/Windesheim.

De Rijksdienst stelt ook dat de 'visuele dominantie van de windturbines en het grote contrast in schaal met nabije dorpen en het omringende landschap door velen als onprettig en ongewenst kan worden ervaren. Het kan in concrete gevallen goed zijn een bepaalde afstand te hanteren tussen de

windturbines en bijvoorbeeld een beschermd stads- of dorpsgezicht. Bij een afstand tussen de 1800 à 2000 meter blijkt het sterke contrast te worden afgezwakt. Dit is uiteraard geen voorgeschreven norm, maar gebaseerd op ervaringen uit het verleden'.

De Energiegids laat ruimtelijke kwaliteit en cultuurhistorie volledig buiten beeld. Dat past natuurlijk niet in het afwegingskader wat de Energiegids beoogd te zijn. De handreiking die de Rijksdienst biedt zou invulling kunnen geven aan dit aspect.

Tot slot: Windturbinepark Harculo/Windesheim onomkeerbaar?
Je kunt je afvragen: Zijn de inwoners van Harculo/Windesheim dan niet doordrongen van klimaatverandering en de noodzaak van energietransitie? Staan de inwoners van Harculo/Windesheim dan niet achter de ambitie van Zwolle om in 2025 25% van haar energievraag op duurzame wijze te verkrijgen? Dit zijn echter nu niet de goede vragen, want natuurlijk staan de bewoners hier achter. In 2012 was Windesheim een gebied met de hoogste concentratie aan zonnepanelen. En Windesheim zal zeker meer willen leveren dat is ook in de ambities van de notitie Windesheim 2030 genoemd .

Het is voor Windesheim geen automatisme dat dit windenergie moet zijn en zeker niet dat er rondom Harculo/Windesheim 8 windturbines worden geplaatst. Het is bekend dat windturbines potentieel veel duurzame energie kunnen leveren maar dat er ook kanttekeningen zijn te plaatsen. Is het billijk om een uniek waardevol landschap met hoge natuurwaarden te verruilen voor een gebied met windturbines? Een besluit om Harculo/Windesheim aan te wijzen als zoekgebied voor grootschalige opwekking van duurzame energie vraagt een zorgvuldige afweging.

.

Gemeenteraad Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Per mail raadsgriffie@zwolle.nl

Zwolle, 16 december 2017
Betreft: Energiegids – zoeklocaties windmolens

Geachte leden van de gemeenteraad,

In onze eindejaarsvergadering op 15 december jl. hebben we de Zwolse Energiegids Voor grootschalige opwekking van duurzame energie - november 2017 besproken.

Met veel waardering hebben we kennis genomen van de brede aanpak van de wijze waarop Zwolle de energietransitie aanpakt. Vanuit de doelstelling van ons als Erfgoedvereniging Heemschut hebben we vooral gelet op de gevolgen van de energieopwekking op de erfgoedwaarden in het Zwolse.

Op het onderdeel windenergie zijn wij echter geschrokken van de plannen uit de Energiegids. Dit betreft met name de zoekgebieden voor windmolens in het buitengebied rond Zwolle.
Het gaat daarbij om windmolens met een hoogte van 150 meter. Ook al omdat het om meerdere windmolens gaat is de uitstraling enorm. In de relatief open gebieden rond Zwolle zie je de masten al vanaf zeker 10 kilometer. Een harmonische landschappelijke inpassing is daardoor onmogelijk. Wat er gebeurt is dat het bestaande landschap verdwijnt en er als het ware een nieuw landschap ontstaat: het windmolen-landschap of het windmolenpark. Tegen deze achtergrond moet de plaatsing van nieuwe windmolens worden beoordeelt en uitgewerkt.

In de Energiegids komen een drietal zoekgebieden voor plaatsing van nieuwe windmolens naar voren, t.w. Zwolle-Zuid (Harculo en Hoog Zuthem), bij de buurtschap Windesheim en in de Tolhuislanden.

Het plaatsen van een cluster windmolens in de zoeklocaties Zwolle-Zuid en de buurtschap Windesheim heeft grote gevolgen voor het landschap van de IJsselvallei. Dit landschap dat deel uitmaakt van de rivierdelta vanaf Arnhem tot voorbij Kampen heeft grote landschappelijke kwaliteiten. Het Overijsselse deel wordt door de provincie Overijssel omschreven als een van de kroonjuwelen van Overijssel. Door de relatieve openheid ervan zal een cluster met windmolens invloed erg groot zijn en het landschap over enkele tientallen vierkante kilometers aantasten. Dit mag naar de mening van Heemschut absoluut niet gebeuren.

De provincie Overijssel heeft in de Omgevingsvisie het gebied waarin Tolhuislanden zich bevindt, aangewezen als voorkeursgebied voor de plaatsing van windmolens. Ook de Zwolse Energiegids kwalificeert dit gebied als geschikt. Een extra voordeel is dat in de Tolhuislanden kan worden aangesloten bij windmolens die al in het gebied staan. Dit biedt naar de mening van Heemschut extra kansen hier een windmolenpark met eigen kwaliteiten te ontwikkelen. Ook biedt deze concentratie mogelijkheden om bewoners, die toch al veel last ondervinden van de reeds aanwezige windmolens, compenseren of eventueel te verplaatsen.

Het door de provincie aangewezen gebied strekt zich ook uit over het grondgebied van de gemeente Staphorst en omvat ook windmolens die daar al staan. Vanzelfsprekend zal in samenwerking met de gemeente Staphorst en de bewoners het concrete plan moeten worden opgesteld.

Samenvattend stelt Erfgoedvereniging Heemschut voor om

- Vanwege de hoge landschappelijke kwaliteiten van de IJsseldelta Zwolle Zuid (Harculo en Hoog Zuthem) en het gebied bij de buurtschap Windesheim te schrappen, en
- Het zoekgebied Tolhuislanden, inclusief het aansluitende gebied in de gemeente Staphorst, verder te ontwikkelen tot een windmolenpark. Het op te stellen plan dient de kenmerken te hebben van een nieuw landschapstype en moet ook zorgen voor een kwaliteitsverbetering voor de huidige bewoners.

Hoogachtend,
het bestuur van de Erfgoedvereniging Heemschut Overijssel,
Voorzitter de heer T. van Dalfsen

Secretariaat:
Haarbeek 16
8033 BH Zwolle

Informatie:
A. Velsink, tel. 038 -4538179,
E.: adriaan.velsink@gmail.com.

GROENLINKS

Zwolle,
18 december 2017

Motie | Energiedoelen in de begroting

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op **18 december 2017**,
gehoord de beraadslaging over de beslisnota **Zwolse Energiegids**

constaterende dat
- er in de beslisnota Zwolse Energiegids een begin is gemaakt met de benodigde energiemix om de energiedoelen te kunnen bereiken;
- de opbrengst van alle potentiële grootschalige opwekking volgens het college onvoldoende zal zijn om de doelen te bereiken;
- nog niet inzichtelijk hoe groot de bijdrage van elke afzonderlijke activiteit is in het bereiken van de energiedoelen;
- nog niet bepaald is welke tussendoelen de gestelde energiedoelen dichterbij brengen;
- de gemeente Son en Breugel in de begroting voor 2018 in programma 9 een extra tabblad "klimaat" heeft toegevoegd;
- hierin de beoogde maximale uitstoot van CO2 per jaar staat vermeld;
- hierin per activiteit is aangegeven welke bijdrage deze levert aan de reductie van de CO2-uitstoot, tegen welke kosten.

overwegende dat
- het van belang is elk jaar een concreet (tussen)doel te stellen;
- het van belang is activiteiten en projecten te kunnen afwegen in de mate waarin zij bijdragen aan de CO2-reductie in relatie tot de kosten;
- de opzet van de digitale begroting van Son en Breugel vrijwel identiek is als in Zwolle en overname daarom vrij eenvoudig kan.

roept het college op
1. **bij de begroting van 2019 een extra tabblad "klimaat" toe te voegen, bij programma 6;**
2. **bij het komend voorjaarsmoment de raad hierover al op grote lijnen te informeren, op verglijkbare wijze waarop in grote lijnen het financiële perspectief voor de komende jaren wordt geschetst.**

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens fractie GroenLinks
Remko de Paus

Bijlage: voorbeeld gemeente Son en Breugel

Aangehouden 18-12-2017

Wat doen we voor het klimaat?

KLIMAAT

Programma 9: Milieu en duurzaamheid

Het klimaatdoel is om de huidige uitstoot (ca. 55.500 ton/jaar) terug te brengen naar 0 ton in 2030.

	Begroting 2018 (ton CO_2)	Geraamd 2019 (ton CO_2)	Geraamd 2020 (ton CO_2)	Geraamd 2030 (ton CO_2)
Milieu en duurzaamheid	46.415	42.845	39.275	0

Autonome ontwikkelingen:

- Bij bedrijven wordt meer dan voorheen aandacht gevraagd voor de naleving van wettelijke verplichtingen. Ook zullen de energieprestatie-eisen voor gebouwen worden aangescherpt en zal worden ingezet op bv. het gebruik van restwarmte. Technologieën om een compleet CO_2-arme industrie te realiseren in 2050 zijn op dit moment nog niet uit ontwikkeld. Hiervoor zijn innovaties noodzakelijk.

Operationele doelstellingen: duurzaamheidsprojecten die invloed hebben op dit programma:
In onderstaande paragrafen worden de daadwerkelijke acties benoemd die in 2018 gaan plaatsvinden (de operationele doelstellingen).

1. Bewustwordingscampagne: wat we doen is groen!
Doelgroep: alle inwoners en verenigingen in Son en Breugel.

Start van de bewustwordingscampagne om de inwoners van Son en Breugel te laten inzien dat zij voor wat betreft hun eigen gedrag en woning zelf een steentje kunnen bijdragen in het reduceren van de CO2-uitstoot. Inmiddels is een publiekscampagne gestart waarin jaarlijks tussen de 15 en 20 advertenties worden geplaatst.

Middelen die ingezet worden zijn het logo 'Wat we doen is groen!', social media, persberichten, advertenties etc. Dit wordt gecombineerd met een pagina op de gemeentelijke website die specifiek gericht is op duurzaamheid.

Start Q2 2017
Eind 2030
Kosten € 10.000 per jaar
Effect 138 ton CO2

GROENLINKS

Zwolle,
18 december 2017

Motie |
Laat Zwollenaren meedelen in de winst van duurzame energie

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op **18 december 2017**,

gehoord de beraadslaging over de beslisnota **Zwolse Energiegids**

constaterende dat:
- uit landelijk onderzoek blijkt dat bijna 75% van de inwoners méér windenergie wil;
- de wettelijke eisen voor het plaatsen van windturbines streng zijn, strenger dan voor (bestaande) autosnelwegen;
- op basis van de gedragscode voor windenergie omwonenden van windturbines het recht hebben altijd mee te mogen praten, te mogen participeren en in de winst te delen.

overwegende dat:
- we een afweging moeten maken tussen ruimtelijke overlast en financiële en milieuvoordelen;
- coöperaties waarin omwonenden deelnemen, het beste resultaat oplevert als het gaat om het delen in de opbrengst;
- het van groot belang is het gesprek met alle omwonenden van de kansrijke locaties voor windenergie (waarschijnlijk ook op termijn voor die van grootschalige opwekking van zonne-energie) open in te gaan.

roept het college op:
1. **van initiatiefnemers van grootschalige windopwekking te eisen dat zij naar de gedragscode voor windenergie handelen;**
2. **met omwonenden en lokale (of regionale) kleinschalige energiebedrijven het gesprek aan te gaan, om te komen tot coöperaties voor windturbines;**
3. **samen met het Natuurplatform Zwolle en andere deskundigen het gesprek aan te gaan over de risico's voor de natuur voor elke kansrijke locatie;**
4. **hierover de gemeenteraad via de beleidscyclus blijvend te informeren.**

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens fractie GroenLinks
Remko de Paus

Ingetrokken 18-12-2017

SP

motie

lokale energiebedrijven actief betrekken bij duurzaamheidsopgave

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op 18 december 2017,

Overwegende dat
- tijdens het debat over de energiegids specifiek gesproken werd over grote energie bedrijven;
- in Zwolle een aantal lokale energiebedrijven actief zijn, zoals blauwvinger energie, Zwolle fossiel vrij;
- deze bedrijven werkgelegenheid in de stad en in de wijk brengen;
- deze bedrijven lokaal investeren in kennis, middelen en mensen;
- deze bedrijven de winsten in de stad houden.

Is van mening dat
- de lokale energiebedrijven ook een goede bijdrage leveren aan de duurzaamheidsopgave van Zwolle;
- Zwolle daarmee dan ook deze Zwolse energiebedrijven moet betrekken bij de duurzaamheidsopgave;
- we als stad moeten investeren in de duurzame initiatieven die de stad biedt.

Roept het college op
- bij de uitwerking van de duurzaamheidsopgave de lokale Zwolse energiebedrijven actief te betrekken in de uitvoering.

SP

Maarten Hulstijn

Voor: SP, GroenLinks

Verworpen 18-12-2017

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	39422
Onderwerp	Zwolse Energiegids

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 14-11-2017

besluit:

In te stemmen met de Zwolse Energiegids voor grootschalige opwekking van duurzame energie, bestaande uit de volgende onderdelen:

1. De verkenning van aanwezige potenties voor grootschalige opwekking van duurzame energie uit zon, wind, geothermie en waterkracht op basis van beleid en wetgeving (hoofdstuk 2)
2. Nadere lokale afweging aangaande impact op de omgeving (hoofdstuk 3)
3. Nadere lokale afweging aangaande de bijdrage aan andere doelen (hoofdstuk 4)
4. Procesafspraken (hoofdstuk 5)

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Regels Wmo
portefeuillehouder	Eefke Meijerink
informant	Lubbers, Huub (3291)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Raadsplein regels WMO Bijlage: Verordening maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2018 Bijlage: Vo WMO Toel Zwolle 2018 Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Regels Wmo

Voorgesteld besluit raad

1. Met ingang van 1 jan 2018 de Verordening wet maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2018 vast te stellen overeenkomstig bijlage 1.
2. Met ingang van 1 jan 2018 de Verordening maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2015 in te trekken.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 20 oktober 2017

Openbaar

Onderwerp	Regels Wmo
Versienummer	2
Portefeuillehouder	E Meijerink
Informant	Huub Lubbers, Suzanne Bruns
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS
Telefoon	(038) 498 3291
Email	HGJ.Lubbers@zwolle.nl
Bijlagen	Verordening maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2018

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1. De Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Zwolle 2018 vast te stellen overeenkomstig bijlage 1, die op 1 januari 2018 in werking treedt.

2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2015 met ingang van 1 januari 2018 in te trekken.

Datum 20oktober 2018

Inleiding
In 2015 is de wet maatschappelijke ondersteuning in werking getreden. Deze wet regelt ondersteuning voor mensen met geringe zelfredzaamheid om zolang mogelijk thuis te kunnen wonen. In de periode 2015 tot en met heden heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) uitspraken gedaan over bijvoorbeeld hulp bij het huishouden. Deze uitspraken hebben tot gevolg dat onze verordening op onderdelen niet meer actueel is. In een ledenbrief adviseert de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) om de verordening maatschappelijke ondersteuning aan te passen. We grijpen deze actualiseringsslag ook aan om onze regels weer te laten aansluiten bij het landelijke uitvoeringsbesluit WMO. Dit uitvoeringsbesluit geeft detailregels over technische onderwerpen. Hierin is ook opgenomen het onderwerp “reële prijs Wmo 2015” waarmee wordt geregeld hoe een reële prijs voor een Wmo-dienst wordt vastgesteld.
Tenslotte is aanpassing van de regelgeving met ingang van 1 april 2018 nodig vanwege de doorontwikkeling van de huishoudelijke ondersteuning en individuele begeleiding naar integrale thuisondersteuning.

De regels uit het besluit maatschappelijke ondersteuning zijn overgebracht naar de verordening maatschappelijke ondersteuning. Deze operatie beoogt geen inhoudelijke veranderingen in het beleid. De hoogtes van de pgb´s beschermd wonen welke onderdeel uitmaken van het huidige besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle, zullen jaarlijks door de Colleges van de samenwerkende regiogemeenten worden vastgesteld.

Beoogd effect
We willen de gemeentelijke regels op het terrein van maatschappelijke ondersteuning actualiseren en aanpassen op de voorgenomen wijzigingen voor integrale thuisondersteuning per 1.4.2018.

Argumenten
1.1 de gewijzigde regels en uitleg van de Centrale Raad nopen tot een nieuwe verordening
Sinds het inwerkingtreden van de nieuwe wet maatschappelijke ontwikkeling is er het nodige gebeurd. De VNG heeft een tweetal ledenbrieven gestuurd over wijziging in de regelgeving. Hierin adviseert de VNG naar aanleiding van de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep om de regeling van zowel de eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen, persoonsgebonden budgetten en algemene voorzieningen, voortaan in de raadsverordening vast te stellen in plaats van via een wetgevend besluit van het college.

1.2 Integrale thuisondersteuning vereist een integraal tarief waarmee het CAK rekent.
De huidige wijze van berekening van de eigen bijdrage wordt aangepast vanwege de integrale thuisondersteuning. De eigen bijdragen blijven voor de inwoners op hetzelfde niveau gehandhaafd. Met ingang van 1 april 2018 wordt gewerkt met integrale arrangementen thuisondersteuning. Binnen deze arrangementen wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen huishoudelijke ondersteuning en individuele begeleiding, zoals dat binnen Diensten in/aan huis nu nog wel het geval is.
Deze integrale werkwijze heeft gevolgen voor het tarief dat wordt doorgegeven aan het CAK voor de berekening van de eigen bijdrage Wmo. Het maakt dat er een integraal tarief moet komen voor de

eigen bijdrage dat kan worden doorgegeven. Dit maakt aanpassing van de verordening per 1 april 2018 noodzakelijk.

2.1 Het is nodig om de oude verordening in te trekken.
Voor de duidelijkheid is het gewenst om de bestaande verordening in te trekken, tegelijk met de inwerkingtreding van de nieuwe verordening.

Risico's
Als gevolg van het aanpassen van het uurtarief voor het CAK naar één integraal uurtarief voor thuisondersteuning, is er een risico dat er minder eigen bijdragen binnenkomen. Er is een kleine groep cliënten die nu gebruik maken van individuele begeleiding en als gevolg van hun (hogere) inkomen de volledige eigen bijdrage betalen. Deze groep kan als gevolg van het lagere integrale tarief een lagere eigen bijdrage betalen waardoor de gemeente mogelijk minder eigen bijdrage zou kunnen ontvangen. Wij kunnen dit effect niet berekenen aangezien wij niet over de inkomensgegevens van onze cliënten beschikken. Wij verwachten desalniettemin voor de gemeente weinig financiële gevolgen want deze groep is niet groot.

Financiën
Niet van toepassing.

Communicatie
Wijziging van een verordening moet na vaststelling gepubliceerd worden. Door de openbaarmaking krijgen de gewijzigde regels externe werking c.q. eindigt de werking van de ingetrokken regels.
De nieuwe regeling zal op de websites van het rijk en de gemeente worden gepubliceerd. Omdat geen inhoudelijke wijzigingen worden doorgevoerd is het niet nodig de doelgroep van deze regelgeving persoonlijk op de hoogte stellen. De Participatieraad is geïnformeerd over het technische karakter van de aanstaande wijzigingen en derhalve niet expliciet gevraagd om een advies.

Vervolg
Volledigheidshalve zij vermeld dat in het regeerakkoord "Vertrouwen in de toekomst" wordt aangegeven dat het Rijk de eigenbijdrageregeling Wmo wil aanpassen.
Er komt een abonnementstarief van 17,50 euro per vier weken voor huishoudens die gebruikmaken van de Wmo-voorzieningen. Hierdoor wordt de eigen bijdragen niet langer afhankelijk van gebruik, inkomen, vermogen en huishoudsamenstelling. . Deze beleidswijziging kan tot gevolg hebben dat er een aanzuigende werking is van inwoners die nu zelf hun ondersteuning regelen en die in dit geval een beroep op de Wmo zullen doen.
Dit voorstel zal door het Rijk de komende periode worden uitgewerkt en dan zal ook meer duidelijk worden over de effecten. Er wordt gestreefd naar een invoering hiervan per 1 januari 2019. Wanneer de eigenbijdrageregeling wordt aangepast heeft dit te zijner tijd ook gevolgen voor deze verordening.

Datum 20oktober 2018

Openbaarheid
Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	40499
Onderwerp	Regels Wmo

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 05-12-2017

besluit:

1. Met ingang van 1 jan 2018 de Verordening wet maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2018 vast te stellen overeenkomstig bijlage 1.
2. Met ingang van 1 jan 2018 de Verordening maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2015 in te trekken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Verordening maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2018

Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:

- *algemeen gebruikelijke voorziening*: voorziening die niet speciaal is bedoeld voor mensen met een beperking en die algemeen verkrijgbaar is en niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare producten;
- *andere voorziening*: voorziening anders dan in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
- *bijdrage*: bijdrage als bedoeld in artikel 2.1.4, eerste lid, van de wet;
- *gesprek:* het gesprek in het kader van het onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2., eerste lid van de wet na een melding waarin het college met degene die maatschappelijke ondersteuning vraagt zijn gehele situatie inventariseert ten aanzien van zijn mogelijkheden om op eigen kracht, met gebruikelijke hulp of hulp van personen uit zijn sociaal netwerk dan wel met gebruikmaking van voorliggende voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen of maatwerkvoorzieningen zijn zelfredzaamheid of participatie te verbeteren.
- *hulpvraag*: behoefte aan maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet;
- *persoonlijk plan*: plan waarin inwoner de omstandigheden, bedoeld in 2.3.2., vierde lid onderdelen a t/m g van de wet, beschrijft en aangeeft welke maatschappelijke ondersteuning naar zijn mening het meest aangewezen is;
- *PGB-plan:* plan waarin de inwoner omschrijft hoeveel persoonsgebonden budget hij nodig heeft voor een maatwerkvoorziening en waaraan hij het toe te kennen budget wil gaan besteden.
- *vergoeding*: financiële voorziening waarvoor geen maatwerkvoorziening in natura bestaat;
- *voorliggende voorziening*: algemene voorziening of andere voorziening waarmee aan de hulpvraag wordt tegemoetgekomen;
- *wet*: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

Artikel 2. Melding hulpvraag

1. Een hulpvraag kan door of namens een inwoner van Zwolle bij het college worden gemeld.
2. In spoedeisende gevallen als bedoeld in artikel 2.3.3 van de wet treft het college na de melding onverwijld een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van de uitkomst van het onderzoek.

Artikel 3. Onderzoek en indienen persoonlijk plan

1. Het college verzamelt alle voor het onderzoek ex artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet, van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de inwoner en zijn situatie en maakt zo spoedig mogelijk met deze inwoner en de eventuele mantelzorger een afspraak voor een gesprek.
2. Voor het gesprek verschaft de inwoner het college alle overige gegevens en bescheiden die naar het oordeel van het college voor het onderzoek nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.
3. Als de inwoner genoegzaam bekend is bij de gemeente, kan het college in overeenstemming met de inwoner afzien van een vooronderzoek als bedoeld in het eerste en tweede lid.
4. Voordat het onderzoek van start gaat, kan de inwoner het college een persoonlijk plan overhandigen waarin hij zijn omstandigheden beschrijft en aangeeft welke (maatwerk)voorziening naar zijn mening het meest is aangewezen. Het college brengt de inwoner van deze mogelijkheid op

de hoogte en stelt hem gedurende zeven dagen na de melding, bedoeld in artikel 2 lid 1, in de gelegenheid het plan te overhandigen. De inwoner kiest zelf op welke wijze hij zijn persoonlijk plan wil vormgeven, met inachtneming van het voorgaande.

Artikel 4. Gesprek

1. Het college onderzoekt in een gesprek met degene door wie de melding is gedaan en waar mogelijk met hulp van personen uit zijn sociaal netwerk de elementen genoemd in artikel 2.3.2 van de wet, alsook:
    a. de mogelijkheden om op eigen kracht of met gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorziening of mantelzorg zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te handhaven of te verbeteren;
    b. de mogelijkheden om aanvullend op de onder a genoemde ondersteuning een maatwerkvoorziening te verstrekken.

2. Het college informeert de inwoner over de gang van zaken bij het gesprek, diens rechten en plichten en de vervolgprocedure.
3. Als de hulpvraag genoegzaam bekend is, kan het college onverminderd het bepaalde in artikel 2.3.2 van de wet, in overleg met de inwoner, afzien van een gesprek.

Artikel 5. Verslag

1. Het college zorgt na het gesprek voor een schriftelijk verslag waarin de afspraken die met de inwoner gemaakt zijn, worden vastgelegd.
2. Binnen 10 werkdagen na het gesprek verstrekt het college aan de inwoner een afschrift van het verslag.
3. Opmerkingen of latere aanvullingen van de inwoner worden aan het verslag toegevoegd.

Artikel 6. Aanvraag

1. Een inwoner of zijn gemachtigde of vertegenwoordiger kan na onderzoek ex artikel 2.3.2 van de wet een aanvraag om een maatwerkvoorziening indienen bij het college. De aanvraag is vergezeld van een PGB-plan als de inwoner verzoekt om een persoonsgebonden budget.
2. Het ondertekende schriftelijke verslag kan worden aangemerkt als aanvraag van de inwoner.

Hoofstuk 2 Voorzieningen

Artikel 7.1. Criteria voor een maatwerkvoorziening

1. .Het college neemt het verslag als uitgangspunt voor de beoordeling van een aanvraag voor een maatwerkvoorziening.
2. Onverminderd artikel 2.3.6, tweede en vijfde lid, van de wet verstrekt het college geen maatwerkvoorziening voor zover de aanvraag betrekking heeft op kosten die de aanvrager voorafgaand aan de indiening van de aanvraag heeft gemaakt
3. Alle mogelijkheden van de cliënt om op eigen kracht, met gebruikelijke hulp of met hulp van personen uit zijn sociaal netwerk dan wel met gebruikmaking van algemene of andere voorzieningen zijn zelfredzaamheid of participatie te verbeteren of te regelen dat hij geen behoefte meer heeft aan maatwerkvoorzieningen, worden in het onderzoek eerst beoordeeld.
4. Bij de beoordeling van de aanvraag hanteert het college in aanvulling op de voorgaande leden de volgende criteria:
    a. er is geen aanspraak op een adequate andere voorziening op grond van een andere regeling ;
    b. er is geen sprake van normale maatschappelijke kosten of van een algemeen gebruikelijke voorziening;
    c. er is geen sprake van voorzieningen die de aanvrager zelf heeft aangebracht of verwijderd.

d. er is aan de zijde van de aanvrager geen sprake van aantoonbare meerkosten in vergelijking met de situatie voorafgaand aan het optreden van beperkingen waarvoor de voorziening wordt aangevraagd.
e. er is sprake van een noodzaak tot het treffen van een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang;
f. het college kent in beginsel de adequaat goedkoopste voorziening toe;
g. de voorziening voorzienbaar was maar van de cliënt redelijkerwijs niet verwacht kon worden maatregelen te hebben getroffen die de hulpvraag overbodig had gemaakt.
h. het college vergoedt of verstrekt geen voorziening als de normale afschrijvingstermijn van de eerder vergoede of verstrekte gelijkwaardige voorziening nog niet is verstreken of deze technisch nog niet is afgeschreven, tenzij deze voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen.

Artikel 7.2 Aanvullende criteria voor begeleiding en huishoudelijke hulp
Met inachtneming van artikel 7.1 kan een cliënt in aanmerking komen voor begeleiding of huishoudelijke hulp als

a) bij cliënt sprake is van een complexe ondersteuningsvraag, blijkend uit de noodzaak tot inzet van ondersteuning, of
b) er bij het functioneren van de cliënt sprake is van risico voor hemzelf of diens omgeving, of
c) toezicht op de cliënt mogelijk nodig is, of
d) aantoonbare beperkingen bij het voeren van een huishouden ondervindt, of
e) problemen zich voordoen bij de gebruikelijke hulp en mantelzorg.

Artikel 7.3 Aanvullende criteria voor kortdurend verblijf
Met inachtneming van artikel 7.1 kan een cliënt in aanmerking komen voor kortdurend verblijf als

a. de cliënt is aangewezen op ondersteuning met permanent toezicht, en
b. de mantelzorger door het overstijgen van het gebruikelijke, redelijkerwijs van hem te verwachten toezicht, overbelast dreigt te worden.

Artikel 7.4 Aanvullende criteria voor opvang en beschermd wonen
1. Met inachtneming van artikel 7.1 kan een cliënt alsmede eventuele kinderen van deze cliënt in aanmerking komen voor opvang als

a. hij feitelijk of residentieel dakloos is en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;
b. hij de situatie van dakloosheid en het niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving - niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg dan wel met gebruikmaking van algemene voorzieningen of andere maatwerkvoorzieningen gericht op het bevorderen van de participatie en zelfredzaamheid in voldoende mate kan verminderen of wegnemen.
c. opvang een passende, noodzakelijke en tijdelijke bijdrage levert aan het voorkomen van dakloosheid, het psychosociaal functioneren, voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast en/of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen en de behoefte van de cliënt met als doel het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

2. Met inachtneming van artikel 7.1.kan een cliënt alsmede eventuele kinderen van deze cliënt in aanmerking komen voor opvang als

a. deze de thuissituatie heeft verlaten, vanwege risico's voor de veiligheid van cliënt en/of de kinderen van deze cliënt als gevolg van huiselijk geweld, en de cliënt niet in staat is zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;

b. deze de opvangsituatie niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemene voorzieningen of andere maatwerkvoorzieningen in voldoende mate kan verminderen of wegnemen.
c. opvang een passende, noodzakelijke en tijdelijke bijdrage levert aan het afwenden van gevaar voor de cliënt of zijn kinderen, voorkomen van dakloosheid, het psychosociaal functioneren, voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast en de behoefte van de cliënt met als doel het realiseren van een situatie waarin de cliënt en/of zijn kinderen in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht en in een veilige situatie zich te handhaven in de samenleving.

3. Met inachtneming van artikel 7.1. kan een cliënt in aanmerking komen voor beschermd wonen op grond van de wet als

a. hij psychische- of psychosociale problemen heeft en niet in staat is zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving en
b. hij de situatie van psychische of psychosociale problemen - met als gevolg het niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving - niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemene voorzieningen of maatwerkvoorzieningen gericht op het bevorderen van de participatie en zelfredzaamheid in de thuissituatie in voldoende mate kan verminderen of wegnemen.
c. beschermd wonen een passende en noodzakelijke bijdrage levert aan het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie, het psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, voorkomen van maatschappelijke overlast en/of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen en daarbij voorziet in het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Artikel 7.5 Aanvullende criteria voor woonvoorzieningen

1. Met inachtneming van artikel 7.1. kan een inwoner in aanmerking komen voor een van de volgende woonvoorzieningen:

a. een vergoeding in de verhuis- en/of stofferingskosten;
b. een vergoeding voor het bezoekbaar maken van een woning;
c. een bouwkundige of woontechnische woonvoorziening;
d. een niet bouwkundige of niet woontechnische woonvoorziening;
e. een uitraasruimte;
f. vergoeding van onderhoud, keuring en reparatie van de verstrekte woonvoorziening;
g. huurderving; of
h. tijdelijke huisvesting.

2. Inwoner kan in aanmerking komen voor een woonvoorziening als hij

a. aantoonbare beperkingen heeft bij het normaal gebruik van zijn woning, en
b. het redelijke heeft gedaan om een geschikte woning te bewonen, of
c. een op basis van aantoonbare beperkingen aanwezige gedragsstoornis heeft met ernstig ontremd gedrag tot gevolg, waarbij alleen het zich kunnen afzonderen kan leiden tot een situatie waarin deze persoon met beperkingen tot rust kan komen.

3. Een inwoner kan alleen voor een woonvoorziening in aanmerking komen wanneer deze langdurig noodzakelijk is en verhuizing niet mogelijk is of niet de adequaat goedkoopste voorziening is.

4. Een woonvoorziening wordt slechts verstrekt als de cliënt zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben in de woonruimte waaraan de voorziening wordt getroffen, dan wel voor het logeerbaar maken van een andere woonruimte indien de cliënt met beperkingen zijn hoofdverblijf heeft in een erkende zorginstelling.

5. Een woonvoorziening wordt niet verleend voor bedrijfsruimten, trekkerswoonwagens, instellingen, verzorgingshuizen, tweede woningen, ruimten bestemd voor kamerverhuur, gemeenschappelijke ruimten of als ze zonder noemenswaardige meerkosten bij nieuwbouw of renovatie meegenomen kunnen worden.
6. Het college kan, indien zonder woningaanpassing de woonruimte voor de aanvrager ontoegankelijk blijft, een vergoeding verlenen voor het verbreden van toegangsdeuren en het aanbrengen van elektrische deuropeners, drempelhulp of vlonders aan een gemeenschappelijke ruimte of een extra trapleuning bij een portiekwoning.
7. Het college verleent een vergoeding voor onderhoud, keuring en reparatie indien de kosten betrekking hebben op een (trap)lift, elektromechanische deuropenings- en sluitingsmechanismen uitgezonderd deuren van gemeenschappelijke ruimten of mechanische inrichting voor verstellen van hoogte keukenblok, bad of wastafel.

Artikel 7.5.1 Niet noodzakelijke verhuizing en andere beperkende voorwaarden
1. De aanvraag voor een woonvoorziening wordt geweigerd indien:
   a. de noodzaak tot het treffen van de woonvoorziening het gevolg is van een verhuizing waartoe op grond van belemmeringen bij het normale gebruik van de woning geen aanleiding bestond en geen andere belangrijke reden aanwezig was;
   b. de aanvrager niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen op dat moment beschikbare meest geschikte woning, tenzij tevoren schriftelijk toestemming is verleend door het college;
   c. de aanvrager verhuisd is vanuit of naar een woonruime die ongeschikt is het gehele jaar door bewoond te worden, verhuisd is naar een op grond van een toegelaten instelling in het kader van de Wlz of een andere instelling gericht op het verstrekken van zorg, of er in de verlaten woonruimte geen problemen met het normale gebruik van de woning zijn ondervonden;
   d. de ondervonden problemen bij het normale gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen; of
   e. hij betrekking heeft op voorzieningen voor een hoger niveau dan het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw.
2. Het college verleent slechts een vergoeding voor onderhoud, keuring en reparatie als bedoeld in artikel 7.5, indien de kosten van onderhoud, keuring en reparatie betrekking hebben op:
   - (trap)liften; of
   - de mechanische inrichting voor het verstellen van een in hoogte verstelbaar keukenblok, bad of wastafel; of
   - elektromechanische openings- en sluitingsmechanismen van deuren uitgezonderd de deuren die behoren tot de gemeenschappelijke ruimten van een woongebouw.

Artikel 7.5.2 Primaat van de verhuizing
1. Een inwoner kan voor een vergoeding voor verhuizing en stoffering in aanmerking komen wanneer aantoonbare beperkingen het normale gebruik van de woning belemmeren.
2. Een inwoner kan voor een woningaanpassing en voor woonvoorzieningen van niet-bouwkundige of woontechnische aard in aanmerking komen indien verhuizing naar een aangepaste of aanpasbare woning niet te realiseren is of niet de adequaat goedkoopste oplossing is of uit maatschappelijk oogpunt onaanvaardbaar is.
3. Verhuizing naar een aangepaste of aanpasbare woning heeft geen voorrang, indien de som van de kosten van het aanpassen van die woning en het treffen van een woonvoorziening van niet-bouwkundige of woontechnische aard aan die woning minder bedraagt dan € 11.258, -.
4. Indien een inwoner de aangepaste of aanpasbare woning niet accepteert, omdat hij zijn huidige woning wil aanpassen, kan hem een vergoeding verleend worden voor aanpassing van die huidige

woning waarbij een bijdrage ex artikel 11 is verschuldigd. De maximale hoogte van deze vergoeding bedraagt € 11.258, -.
5. Het gestelde in leden 3 en 4 is niet van toepassing als de gevraagde woonvoorzieningen betrekking hebben op het aanpassen van een woonwagen of woonschip.

Artikel 7.5.3 Afbakening doelgroep verhuizing en stoffering
1. Het college kan een vergoeding voor verhuizing en stoffering verstrekken aan degene die verhuist of degene die op verzoek van de gemeente de woonruimte heeft ontruimd.
2. Het college verleent in aanvulling op artikel 7.5.1. geen vergoeding als bedoeld in lid 1, indien:
   a. de inwoner voor het eerst zelfstandig gaat wonen;
   b. de inwoner verhuisd is op een moment dat op basis van leeftijd, gezinssituatie of woonsituatie de verhuizing ook zonder handicap algemeen gebruikelijk geacht zou zijn.

Artikel 7.5.4 Aanpassen hoofdverblijf en bezoekbaar maken andere woonruimte
1. Een voorziening wordt alleen verleend, indien de inwoner zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben in de woonruimte waaraan de voorziening wordt getroffen.
2. In afwijking van het eerste lid kan een vergoeding worden verleend in de kosten van het aanpassen van één woonruimte, indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft in een op grond van artikel 5 van de Wet toelating zorginstellingen erkende instelling.
3. De aanvraag moet ingediend worden in de gemeente waar de aan te passen woning staat.
4. De vergoeding als bedoeld in het tweede lid betreft het bezoekbaar maken van de bedoelde woonruimte. Het maximale toe te kennen bedrag is € 6.020, -.
5. Onder bezoekbaar maken wordt uitsluitend verstaan dat de aanvrager de woonruimte, de woonkamer en een toilet kan bereiken en gebruiken.
6. In het geval van co-ouderschap wordt één verblijf als hoofdverblijf aangemerkt.

Artikel 7.5.5 Kostensoorten voor bouwkundige of woontechnische woonvoorziening
1.De kosten voor het realiseren van een bouwkundige of woontechnische woonvoorziening zijn:
   a. de aanneemsom;
   b.de risicoverrekening van loon- en materiaalkosten;
   c. het architectenhonorarium;
   d. het toezicht op de uitvoering, indien dit noodzakelijk is;
   e. de leges die betrekking hebben op het treffen van de voorziening;
   f. de verschuldigde en niet verrekenbare of terugvorderbare omzetbelasting;
   g. renteverlies, in verband met het verrichten van noodzakelijke betaling aan derden voordat de bijdrage is uitbetaald, voor zover deze verband houdt met de bouw dan wel het treffen van voorzieningen;
   h. de prijs van bouwrijpe grond indien noodzakelijk en gemaximeerd door het college;
   i. de door het college schriftelijk goedgekeurde kostenverhogingen, die ten tijde van de raming van de kosten redelijkerwijs niet voorzienbaar waren;
   j.de kosten in verband met noodzakelijk technisch onderzoek en adviezen met betrekking tot het verrichten van de aanpassing;
   k. de kosten van heraansluiting op de openbare nutsvoorziening;
   l. de administratiekosten die de verhuurder maakt ten behoeve van het treffen van een voorziening voor de aanvrager.
2. Indien een woningaanpassing betrekking heeft op het uitbreiden van een bestaande woning of het groter bouwen van een nieuw te bouwen woning, kan een vergoeding verleend worden voor de extra te verwerven grond die ten hoogste overeenkomt met de bijdrage voor het aantal vierkante meters per vertrek en een gedeelte van de buitenruimte bij de woning, zoals vermeld in onderstaande tabel.

Soort vertrek	Aantal m2 waarvoor ten hoogste vergoeding wordt verleend in geval van aanbouw van een vertrek	Aantal m2 waarvoor ten hoogste vergoeding wordt verleend in geval van uitbreiding van een reeds aanwezig vertrek
Woonkamer	30	6
Keuken	10	4
Eenpersoonsslaapkamer	10	4
Tweepersoonsslaapkamer	18	4
Toiletruimte	2	1
Badkamer: wastafelruimte	2	1
Badkamer: doucheruimte	3	2
Entree/hal/berging	5	2
Berging	6	4
Uitraasruimte	10	4

Artikel 7.5.6 Huurderving

1. In geval van huurbeëindiging van een aangepaste woonruimte kan het college voor de duur van maximaal 6 maanden een vergoeding ter hoogte van de gederfde huurinkomsten verlenen aan de eigenaar van de woning in verband met verlies van huurinkomsten.
2. Het bedrag van de vergoeding uit het eerste lid bedraagt de daadwerkelijk gederfde huurinkomsten, gemaximeerd tot het bedrag van de maximaal subsidiabele huur, zoals jaarlijks wordt vastgesteld in het onderdeel Huurtoeslag van de belastingdienst;

Artikel 7.5.7 tijdelijke huisvesting

1. Het college kan een vergoeding in de kosten van tijdelijke huisvesting verlenen die een inwoner maakt in verband met het aanpassen van zijn huidige woonruimte of nog te betrekken woonruimte.
2. De vergoeding wordt uitsluitend verleend voor de periode dat de aan te passen woonruimte ten gevolge van het realiseren van de woningaanpassing niet bewoond kan worden en de aanvrager als gevolg daarvan voor dubbele woonlasten komt te staan.
3. De maximale termijn waarvoor het college een vergoeding verleent in de kosten van tijdelijke huisvesting, bedraagt zes maanden.
4. De hoogte van een vergoeding als bedoeld in het eerste lid wordt verstrekt voor de woning met de laagste woonlasten en gemaximeerd tot het bedrag per maand dat als maximale huur wordt aangemerkt voor de Huurtoeslag.
5. De vergoeding bedraagt voor tijdelijke huisvesting de werkelijke kosten van het tijdelijk betrekken van woonruimte, gemaximeerd tot het bedrag van de maximaal subsidiabele huur, zoals jaarlijks vastgesteld in het onderdeel Huurtoeslag van de belastingdienst.

Artikel 7.6 Aanvullende criteria voor vervoersvoorziening

1. Met inachtneming van artikel 7.1. kan een aanvrager in aanmerking komen voor collectief vervoer als de inwoner door aantoonbare beperkingen niet of onvoldoende gebruik kan maken van het openbaar vervoer.
2. Een inwoner kan, als aantoonbare beperkingen het gebruik van het collectieve vervoer onmogelijk maken, in aanmerking komen voor een persoonsgebonden budget voor gebruik van de eigen auto of een voorziening voor de aanpassing van de eigen auto.
3. Een aanvrager kan voor individueel taxivervoer in aanmerking komen als aantoonbare beperkingen het gebruik van het collectieve vervoer onmogelijk maken en hij niet de beschikking heeft over een eigen auto.
4. Een aanvrager kan voor een vervoersvoorziening voor de directe woonomgeving in aanmerking komen als er sprake is van ernstige beperkingen in de mobiliteit. Een voorziening voor de directe

woonomgeving kan in aanvulling op het gebruik van een andere vervoersvoorziening verstrekt worden.
5. Een aanvrager kan eerst in aanmerking komen voor een individuele vervoersvoorziening als deze langdurig noodzakelijk is en het collectief vervoer niet afdoende is.
6. Bij de te verstrekken vervoersvoorziening wordt ten aanzien van de vervoersbehoefte ten behoeve van maatschappelijke participatie uitsluitend rekening gehouden met de verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving van aanvrager en in elk geval binnen de gemeente Zwolle en de regio in het kader van het leven van alledag.
7. In afwijking van het derde lid kan een vervoersvoorziening worden verstrekt als zich een situatie voordoet waarbij het gaat om een bovenregionaal contact, dat uitsluitend door de persoon met beperkingen zelf bezocht kan worden, terwijl het bezoek voor de persoon met beperkingen noodzakelijk is om dreigende vereenzaming te voorkomen.

Artikel 7.6.1 Omvang gebied.
1. Bij de te verstrekken vervoersvoorziening wordt ten aanzien van de vervoersbehoefte uitsluitend rekening gehouden met verplaatsingen in het kader van het leven van alledag, die zich binnen 25 kilometer vanaf het woonadres afspelen, tenzij er sprake is van bijzondere individuele omstandigheden, die een grotere vervoersbehoefte aannemelijk maken.
2. Voor vervoer buiten de gemeentegrens maar binnen 25 kilometers vanaf het woonadres met het collectief vervoersysteem kan door het college een budget bij de vervoerder beschikbaar gesteld tot maximaal € 585,- per jaar, tenzij er sprake is van bijzondere individuele omstandigheden, die een grotere vervoersbehoefte aannemelijk maken. De daarmee gepaard gaande hogere vergoeding is tot maximaal 1.500 taxikilometers.

Artikel 7.6.2 Voorzieningen voor lokaal vervoer en het primaat van het collectief vervoer
1. Een voorziening voor lokaal vervoer bestaat uit gebruik van het collectief systeem van vervoer door een door het college aan te wijzen vervoerder.
2. Indien de voorziening onder lid 1 niet verantwoord is of onvoldoende aansluit bij de persoonskenmerken en behoeften, kan individueel vervoer door een door het college aan te wijzen vervoerder worden toegekend of een persoonsgebonden budget worden toegekend voor:
   a. het gebruik van een eigen auto;
   b. de aanpassing van een eigen auto;
3. Het persoonsgebonden budget voor gebruik van een auto bedraagt:
   - € 627,-- per kalenderjaar voor eigen auto of
   - € 333,-- per kalenderjaar voor bruikleen- of leaseauto of
   - € 886,-- indien de auto waarvan gebruik gemaakt wordt speciaal ingericht of aangepast is voor het zittend in een rolstoel vervoeren van een aanvrager die rolstoelafhankelijk is.
   - Het budget voor het gebruik van een auto kan verhoogd worden indien de aanvrager ter voorkoming van dreigende eenzaamheid aangewezen is op contacten buiten het zorggebied. In een dergelijke situatie wordt de verhoging individueel vastgesteld op basis van de vervoersbehoefte, waarbij uitgegaan wordt van de werkelijke kosten van het vervoer verminderd met de kosten van het openbare vervoer.
   - Indien echtgenoten beiden in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening wordt het budget vastgesteld op niet meer dan anderhalf maal de bedragen genoemd in dit lid.

Artikel 7.7 Aanvullende criteria voor rolstoelvoorziening en sportvoorziening
1. Met inachtneming van artikel 7.1. kan een cliënt in aanmerking komen voor een rolstoelvoorziening als wegens aantoonbare beperkingen het voor hem noodzakelijk is om zich regelmatig in of om de woning zittend te verplaatsen.

2. Een cliënt kan voor een vergoeding voor een sportrolstoel of andere noodzakelijke sportvoorziening in aanmerking worden gebracht tot maximaal € 2.836, - per 3 jaar als aantoonbare beperkingen het sporten zonder sportrolstoel of andere sportvoorziening onmogelijk maken.

Hoofdstuk 3 Tegemoetkoming meerkosten

Artikel 7.8 Begrippen tegemoetkoming meerkosten

In dit hoofdstuk van deze verordening wordt verstaan onder:

a. Aanvrager: de persoon die ten behoeve van zichzelf, zijn partner en/of één of meerdere kinderen een tegemoetkoming meerkosten verzoekt.

b. Partner: de persoon die al of niet gehuwd of geregistreerd met de aanvrager een gezamenlijke huishouding voert, tenzij het betreft een bloedverwant in de eerste graad.

c. Gezamenlijke huishouding: een huishouding zoals omschreven in artikel 3 Participatiewet.

d. Kind: het eigen kind of stiefkind dat op de peildatum jonger is dan 18 jaar, ten laste van de aanvrager of diens partner komt en op het zelfde adres als de aanvrager staat ingeschreven in de gemeentelijke basisregistratie personen.

e. Ten laste komend kind: het kind voor wie de aanvrager of diens partner aanspraak op kinderbijslag kan maken.

f. Inkomen: het inkomen in de peilmaand van aanvrager zoals bedoeld in artikel 31,32 en 33 van de Participatiewet verminderd met de ontvangen vakantietoeslag. Tot het inkomen wordt ook gerekend de bijstand voor algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan zoals genoemd in artikel 5 onder c van de Participatiewet. Bij partners wordt uitgegaan van de som van het inkomen van aanvrager en zijn partner.

g. Norm: bedrag voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, zoals bedoeld in artikel 5 onder c van de Participatiewet maar verminderd met de in de Participatiewet geldende vakantietoeslag;

h. Peilmaand: de maand november van het kalenderjaar waarop de tegemoetkoming betrekking heeft.

i. Persoon met beperking of chronische ziekte: Een aanvrager, diens partner of een ten laste komend kind, die op de peildatum:

1. Een toekenning heeft voor voorzieningen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning; of
2. Een toekenning heeft voor voorzieningen op grond van de Wlz.
3. Ondersteuning nodig heeft om te participeren in de samenleving ter beoordeling van het college.

j. Vermogen: het vermogen van belanghebbende zoals bedoeld in artikel 34 van de wet. Bij een gehuwde of samenwonende wordt uitgegaan van de som van het vermogen van aanvrager en zijn partner.

k. Zelfstandige: de volwassene jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd die voor de voorziening in het bestaan geheel of gedeeltelijk is aangewezen op arbeid in eigen bedrijf of zelfstandig beroep en de financiële risico's daarvan draagt.

Artikel 7.8.1 Financiële tegemoetkoming meerkosten

Een tegemoetkoming voor aannemelijke meerkosten wordt verleend ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie aan een inwoner voor onderstaande kosten die voortvloeien uit chronische ziekte of beperking en waarin niet op andere wijze reeds is voorzien:

a. extra uitgaven voor dieet;

b. extra uitgaven voor hulpmiddelen;

c. extra uitgaven voor kleding of bewassing;

d. extra uitgaven voor verwarming;
e. extra uitgaven voor vervoer;
f. extra uitgaven voor eigen bijdragen of eigen risico;
g. andere extra uitgaven voor medische dienstverlening.

Artikel 7.8.2 Kring van belanghebbenden en inkomen

1. Om als chronisch zieke of persoon met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen voor deze tegemoetkoming in aanmerking te komen, dient:
   a. de aanvrager en zijn partner op de peildatum 18 jaar of ouder te zijn; en
   b. de aanvrager en zijn partner op de peildatum in de gemeentelijke basisregistratie personen van de gemeente Zwolle ingeschreven te staan; en
   c. het inkomen over de peilmaand niet meer te bedragen dan 130% van de toepasselijke norm; en
   d. het vermogen minder te bedragen dan de van toepassing zijnde vermogensgrens op grond van artikel 34 Participatiewet. Indien er sprake is van eigenwoningbezit is artikel 50 lid 1 van de Participatiewet op overeenkomstige wijze van toepassing.
2. Indien als gevolg van wisselende of eenmalige inkomsten het inkomen in de peilmaand hoger is dan de norm wordt uitgegaan van een gemiddeld inkomen. Het gemiddeld inkomen wordt berekend door de som van het inkomen dat gedurende 12 maanden voorafgaand aan de peilmaand is genoten te delen door 12.
3. Indien er sprake is van een inkomen als zelfstandige wordt uitgegaan van het inkomen over het boekjaar, voorafgaand aan het jaar waarin de aanvraag is gedaan. Dit is het inkomen na aftrek van de verschuldigde inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen. Deze belasting en premies worden gesteld op het percentage, zoals vermeld in artikel 6, lid 2, van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004. Hierbij wordt een teruggave inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen niet als inkomen aangemerkt. Het vastgestelde inkomen als zelfstandige wordt, na eventuele vermeerdering met andere inkomsten over het betreffende boekjaar, gedeeld door 12.
4. Indien de aanvrager of diens partner in een inrichting verblijft wordt het inkomen dat overeenkomstig het gestelde onder 1 tot en 3 is vastgesteld verminderd met een bedrag dat gelijk is aan de verschuldigde bijdrage in de verzorgingskosten.
5. Indien in hetzelfde kalenderjaar als van de aanvraag gebruik is gemaakt van een Zwolse gemeentelijke inkomensondersteunende voorziening of kwijtschelding van Zwolse gemeentelijke belastingen over het jaar van aanvraag is verleend, kan het college oordelen dat aan de inkomens- en vermogensnorm in lid 1 is voldaan.

Artikel 7.8.3 Schuldenaren

In afwijking van het gestelde in artikel 7.8.2 lid 1 kan een aanvrager ongeacht de hoogte van het inkomen voor een voorziening in aanmerking komen als hij in het kader van een schuldregeling een relatie heeft met de verantwoordelijke eenheid van de gemeentelijke schulddienstverlening en hij structureel alleen het vrij te laten bedrag van zijn inkomen overhoudt ter besteding.

Artikel 7.8.4 Wie komt niet voor een tegemoetkoming in aanmerking

1. Een tegemoetkoming wordt niet verstrekt als een aanvrager en zijn partner als vreemdeling niet rechtmatig verblijf houdt in Nederland in de zin van artikel 8 onder a tot en met e en l van de Vreemdelingenwet 2000;
2. Het eerste lid is niet van toepassing als een aanvrager en zijn partner als vreemdeling na rechtmatig verblijf te hebben gehouden in de zin van artikel 8 onder a tot en met e en l van de Vreemdelingenwet 2000, rechtmatig in Nederland verblijf heeft op grond van artikel 8, onder g of h van de Vreemdelingenwet 2000.

3. Indien een situatie zoals genoemd in lid 1 of 2 zich slechts ten aanzien van één van de partners voordoet, wordt bij de beoordeling of er aanspraak bestaat op een voorziening en bij de vaststelling van de omvang van de voorziening de partner op wie het gestelde in lid 1 van toepassing is buiten beschouwing gelaten.

Artikel 7.8.5 Hoogte tegemoetkoming
De hoogte van de tegemoetkoming bedraagt maximaal € 175,00 per kalenderjaar per persoon. De tegemoetkoming wordt ook verleend voor kinderen met een chronische ziekte of beperking binnen het gezin.

Artikel 7.8.6 Uitbetaling en schriftelijke bewijzen
1. De uitbetaling vindt één keer in het jaar plaats.
2. De aanvrager bewaart gedurende tenminste twee jaar na afloop van het betreffende kalanderjaar de schriftelijke bewijzen van zijn extra uitgaven van dieet, eigenbijdragen of andere medische aard of voor maatschappelijke dienstverlening, etc.

Hoofstuk 4 Overige bepalingen

Artikel 8 Criteria persoonsgebonden budget
1. Het college kent met inachtneming van artikel 7.1.een persoonsgebonden budget toe als naar het oordeel van het college is vastgesteld dat:
   a. aanvrager, al dan niet met hulp van zijn mantelzorger of zijn vertegenwoordiger, in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake dan wel in staat is te achten om de aan een persoonsgebonden budget verbonden taken op een verantwoorde wijze uit te voeren;
   b. gemotiveerd is dat een aanvrager een persoonsgebonden budget wenst;
   c. gewaarborgd is dat de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die met het persoonsgebonden budget betaald moeten worden, veilig, doeltreffend en cliëntgericht zijn.
2. Het college kent geen persoonsgebonden budget toe als
   a. in de drie jaren, voorafgaand aan de datum van het onderzoek, toepassing is gegeven aan artikel 2.3.10, eerste lid, onderdeel a, d, en e van de wet;
   b. het bieden van een keuze voor het persoonsgebonden budget negatieve gevolgen zou hebben voor het voortbestaan van het systeem van de desbetreffende maatwerkvoorzieningen in natura;
   c. er sprake is van ondersteuning in een spoedeisende situatie, als bedoeld in artikel 2.3.3 van de wet;
   d. voor zover het persoonsgebonden budget is bestemd voor besteding in het buitenland, tenzij voldaan is aan door het college te stellen nadere voorwaarden;
   e. voor zover deze is bedoeld voor ondersteunings- of administratiekosten in verband met het persoonsgebonden budget.
3. Een inwoner aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, mag onder de volgende voorwaarden een persoon uit zijn sociaal netwerk inschakelen:
   a. de persoon heeft niet aangegeven dat ondersteuning aan de aanvrager hem te zwaar valt.
   b. de persoon beschikt over de vereiste professionele kwalificaties als de dienst volgens professionele standaard zorg vereist;
4. tussenpersonen of belangenbehartigers mogen niet uit het persoonsgebonden budget worden betaald.

Artikel 9 Hoogte persoonsgebonden budget en vergoeding

1. Het persoonsgebonden budget bedraagt maximaal de kosten van de maatwerkvoorziening in natura. De hoogte van een persoonsgebonden budget:

a. is toereikend om veilige, doeltreffende en kwalitatief goede diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren, van derden te betrekken, en wordt indien nodig aangevuld met een vergoeding voor onderhoud en verzekering;

b. bedraagt bij een aanpassing in eigen beheer alleen de feitelijk aantoonbare kosten tot maximaal de kosten die zouden zijn vergoed bij professionele uitbesteding.

c. wordt gebaseerd op een door de inwoner opgesteld PGB-plan over hoe hij het persoonsgebonden budget gaat besteden.

2. De hoogte van een persoonsgebonden budget voor:

a. een zaak wordt bepaald op basis van de tegenwaarde die de gemeente aan de leverancier betaalt voor de adequaat goedkoopste voorziening of de door het college goedgekeurde offerte. Indien nodig wordt het persoonsgebonden budget verhoogd met het jaarbedrag voor onderhoud en reparatie gebaseerd op het onderhoudscontract van de gemeente bij het verstrekken van de voorziening in natura. Het college bepaalt per persoonsgebonden budget het aantal jaren dat aan onderhoud en reparatie zal worden opgenomen.

b. de waarde van een tweedehandszaak wordt vastgesteld aan de hand van de afschrijvingssystematiek zoals hier aangegeven. Dit zijn maximumbedragen.

	Jaar 1	**Jaar 2**	**Jaar 3**	**Jaar 4**	**Jaar 5**	**Jaar 6**	**Jaar 7**
Voorziening	86%	71%	57%	43%	29%	14%	0%

c. huishoudelijke hulp en individuele begeleiding bedraagt maximaal 80% van de kostprijs van de maatwerkvoorziening in natura. Het maximumuurtarief voor ondersteuning uit het sociaal netwerk is € 14,50 voor huishoudelijke ondersteuning en € 20, - voor individuele begeleiding.

d. kortdurend verblijf wordt bepaald per resultaat en bedraagt maximaal 80% van de kostprijs van de maatwerkvoorziening voor kortdurend verblijf in natura.

e. beschermd wonen wordt bepaald op basis van een naar aard en omvang oplopend budget en bedraagt maximaal 81% van de maximaal subsidiabele kosten van de voorziening in natura.

3. Een vergoeding voor verhuis- en stofferingskosten bedraagt voor:

- verhuiskosten als bedoeld in artikel 7.5 maximaal de kosten van overbrenging van de inboedel in eigen beheer tegen referentiekosten waarvan de hoogte door het college wordt bepaald. Dan wel maximaal de kosten van overbrenging van de inboedel door een erkend verhuisbedrijf dat het college heeft aanvaard.
- de stoffering maximaal € 2.409, - voor één of tweepersoonshuishouden en maximaal € 302, - voor elk volgend gezinslid.

4. De vergoeding bedraagt voor medisch noodzakelijke sanering van de stoffering zoals vloerbedekking en gordijnen de som van de richtprijzen die het college hanteert bij de bijzondere bijstandsverlening in het kader van de Participatiewet.

Artikel 10 Verantwoording persoonsgebonden budget

1. De persoon die een persoonsgebonden budget ontvangt, geeft de middelen uit in overeenstemming met het PGB-plan. Hij bewaart gedurende een periode van vijf jaar, de originele aankoopbewijzen, huurovereenkomsten en betaalbewijzen van alle tot het bestedingsdoel van het persoonsgebonden budget behorende goederen of diensten.

2. Deze gegevens worden op verzoek van de gemeente door de persoon aan wie het persoonsgebonden budget is toegekend, dan wel diens wettelijke vertegenwoordiger binnen een termijn van 20 werkdagen aangeleverd, nadat de gemeente hierom vraagt.

Artikel 11 Regels voor bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen

1. Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor het gebruik of bezit van een maatwerkvoorziening gedurende de periode waarvoor de maatwerkvoorziening wordt verstrekt. De hoogte van de bijdrage is afhankelijk van het inkomen en vermogen van de cliënt en zijn echtgenoot overeenkomstig het Uitvoeringsbesluit Wet maatschappelijke ondersteuning;

2. De bijdragen per vier weken, de inkomensbedragen en de percentages die gelden voor de berekening van de eigen bijdrage zijn gelijk aan die genoemd in artikel 3.8, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Voor beschermd wonen geldt dat de bijdrage wordt berekend volgens artikel 3.11 en 3.12 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en voor opvang geldt dat de bijdrage wordt berekend volgens artikel 3.20 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

3. In afwijking van het eerste lid geldt dat geen bijdrage is verschuldigd voor de onderhoudskosten, de reparaties en de keuringskosten van voorzieningen.

4. Voor opvang worden de bijdragen voor een maatwerkvoorziening door de aanbieder van de voorziening vastgesteld en geïnd. Het college draagt er zorg voor dat aan het CAK mededeling wordt gedaan van de bijdragen die door de aanbieder zijn vastgesteld, voor zover niet betrekking hebbende op personen die de thuissituatie hebben verlaten in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld.

5. Als de bijdrage voor een maatwerkvoorziening ten behoeve van een woningaanpassing voor een minderjarige inwoner is verschuldigd, is de bijdrage verschuldigd door de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is toegewezen, en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een inwoner.

6. De bijdrage voor een éénmalig verstrekte maatwerkvoorziening wordt gebaseerd op de kostprijs van de voorziening. De bijdrage wordt geheven voor de duur van:

- Maximaal 39 perioden voor woonvoorzieningen in eigendom dan wel bij een bouwkundige of woontechnische aanpassing van de woning
- Maximaal 91 perioden voor overige woon- en vervoersvoorzieningen

7. De bijdrage voor overige maatwerkvoorzieningen wordt geheven gedurende de looptijd van de voorziening. De eigen bijdrage van een maatwerkvoorziening in natura voor individuele begeleiding en huishoudelijke hulp is gebaseerd op een kostprijs van € 23, - per uur. De bijdrage voor een pgb individuele begeleiding of huishoudelijke hulp is gebaseerd op 50 % van het pgb; in geval er alleen sprake is van het resultaatgebied huishouden is de bijdrage gebaseerd op 100% van het pgb.

8. Voor de overige maatwerkvoorzieningen geldt dat de bijdrage is gebaseerd op de kostprijs.

9. De aanbieder van een maatwerkvoorziening kan aan de cliënt een betaling voor algemeen gebruikelijke kosten vragen voor zover dat tussen het college en de aanbieder is afgesproken en dit door het college is vastgesteld. Het gaat hierbij in ieder geval om een betaling voor het gebruik van collectief vraagafhankelijk vervoer berekend op basis van tarieven openbaar vervoer;

10. Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor het gebruik of bezit van een algemene voorziening, niet zijnde cliëntondersteuning. De hoogte van de bijdrage wordt per soort algemene voorziening bepaald aan de hand van en tot het maximum van de kostprijs van deze voorziening. Voor dagbesteding is de cliënt een bijdrage in de kosten verschuldigd die na overleg met de aanbieder wordt vastgesteld en bedraagt maximaal € 5 per week.

Artikel 12 Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen, door:

a) het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de cliënt;
b) het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg en ondersteuning;

c) erop toe te zien dat beroepskrachten tijdens hun werkzaamheden in het kader van het leveren van voorzieningen handelen in overeenstemming met de professionele standaard;
d) erop toe te zien dat beroepskrachten op de hoogte zijn van en rekening houden met de wensen, mogelijkheden en beperkingen van de informele zorg die wordt verleend.

2. Het college kan bij nadere regeling bepalen welke verdere eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.
3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van deze eisen door periodieke overleggen met de aanbieders, een jaarlijks inwoner-ervaringsonderzoek, en het zo nodig in overleg met de inwoner ter plaatse controleren van de geleverde voorzieningen.

Artikel 13 Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

1. Onverminderd artikel 2.3.8 van de wet doet een cliënt aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet.
2. Onverminderd artikel 2.3.10 van de wet kan het college een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
a) de cliënt onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
b) de cliënt niet langer op de maatwerkvoorziening is aangewezen;
c) de maatwerkvoorziening niet meer toereikend is te achten;
d) de cliënt niet voldoet aan de aan de maatwerkvoorziening verbonden voorwaarden, of
e) de inwoner de maatwerkvoorziening niet of voor een ander doel gebruikt.

3. Een beslissing tot verlening van een persoonsgebonden budget kan worden ingetrokken als blijkt dat het persoonsgebonden budget binnen een redelijke termijn na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
4. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid en/of derde lid heeft ingetrokken geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten persoonsgebonden budget .
5. Ingeval het recht op een in eigendom verstrekte voorziening is ingetrokken, kan deze voorziening worden teruggevorderd.
6. Ingeval het recht op een in bruikleen verstrekte voorziening is ingetrokken, kan deze voorziening worden teruggevorderd.

Artikel 14 Jaarlijkse waardering mantelzorgers

1. Mantelzorgers van cliënten in de gemeente kunnen door middel van een melding bij het college voor het ontvangen van een jaarlijkse blijk van waardering in aanmerking worden gebracht.
2. De jaarlijkse blijk van waardering heeft een waarde van ten minste € 50,- en wordt door het college jaarlijks na overleg met de uitvoerende instelling vastgesteld.

Artikel 15 Verhouding prijs en kwaliteit levering dienst door derden

1. Ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4 van de wet en de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van de dienst stelt het college vast:
a) een vaste prijs, die geldt voor een inschrijving als bedoeld in de Aanbestedingswet 2012 en het aangaan van een overeenkomst met de derde; of
b) een reële prijs die geldt als ondergrens voor:
    1. een inschrijving en het aangaan van een overeenkomst met de derde, en

2. de vaste prijs, bedoeld in onderdeel a.

2. Het college stelt de prijzen, bedoeld in het eerste lid, vast:
   a. overeenkomstig de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet, en
   b. rekening houdend met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld in artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners.
3. Het college baseert de vaste prijs of de reële prijs op de volgende kostprijselementen:
   a. de kosten van de beroepskracht;
   b. redelijke overheadkosten;
   c. kosten voor niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing, werkoverleg;
   d. reis en opleidingskosten;
   e. indexatie van de reële prijs voor het leveren van een dienst;
   f. overige kosten als gevolg van door de gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders waaronder rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen.
4. Het college kan het eerste lid, onderdeel b, buiten beschouwing laten indien bij de inschrijving aan de derde de eis wordt gesteld een reële prijs voor de dienst te hanteren die gebaseerd is op hetgeen gesteld is in het tweede en derde lid.

Artikel 16 Klachtregeling

1. Het college behandelt klachten van en die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van meldingen en aanvragen als bedoeld in deze verordening, overeenkomstig hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht en volgens de door het college vastgestelde Procedureregeling Klachtbehandeling.
2. Aanbieders stellen een regeling vast voor de afhandeling van klachten van cliënten ten aanzien van alle voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt.
3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de klachtregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders.

Artikel 17 Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders stellen een regeling vast voor de medezeggenschap van gebruikers over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn ten aanzien van alle voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt.
2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de medezeggenschapsregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders.

Artikel 18 Betrekken van inwoners bij het beleid

1. Het college betrekt inwoners van de gemeente, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijk ondersteuning, overeenkomstig de Inspraakverordening van de gemeente Zwolle en de ‘Verordening participatieraad gemeente Zwolle’.
2. Het college stelt inwoners vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende maatschappelijke ondersteuning, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat inwoners kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.

4. Het college kan nadere regels vaststellen ter uitvoering van het tweede en derde lid.

Artikel 19 Right to Challenge
1. Het college wijst de inwoners op de mogelijkheid initiatieven te ontplooien die het uitvoeren van taken van het college op grond van de wet betreffen, zoals vastgelegd in artikel 2.6.7 van de wet;
2. Het college kan nadere regels stellen omtrent de in lid 1 beschreven mogelijkheid om initiatieven te ontplooien.
3. Ter uitvoering van lid 1 regelt het college bij de inkoop/subsidie van maatschappelijke ondersteuning dat minimaal eenmaal per jaar inwoners en maatschappelijke initiatieven de mogelijkheid tot intekening op en de uitvoering van de genoemde taken hebben.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 20 Hardheidsclausule
Het college kan in uitzonderlijke gevallen afwijken van de artikelen van deze verordening, voor zover toepassing van de verordening gelet op het belang van de aanvrager tot onbillijkheden van overwegende aard leidt uitgezonderd artikel 7.8.1 en 7.8.5

Artikel 21 Indexering
Het college kan jaarlijks de geldende bedragen van deze verordening verhogen of verlagen conform de ontwikkelingen van de Centraal Bureau voor de Statistiek prijsindex voor gezinsconsumptie of ander passend indexcijfer.

Artikel 22 Integrale thuisondersteuning
Met ingang van 1 april 2018 wijzigen de drie onderstaand genoemde artikelen:

a. art 7.2 de titel en aanhef aanpassen in:
"Artikel 7.2 Aanvullende criteria voor thuisondersteuning
Met inachtneming van artikel 7.1 kan een cliënt in aanmerking komen voor thuisondersteuning als"

b. art 9 lid 2 sub c vervangen door: "c. thuisondersteuning bedraagt maximaal 80% van de kostprijs van de maatwerkvoorziening in natura. Het maximumuurtarief voor thuisondersteuning uit het sociaal netwerk is € 20, - of in geval alleen huishoudelijke hulp wordt geboden €14,50."

c. art 11 lid 7 vervangen door: "7. De bijdrage voor overige maatwerkvoorzieningen wordt geheven gedurende de looptijd van de voorziening. De eigen bijdrage van een maatwerkvoorziening in natura voor thuisondersteuning is gebaseerd op een kostprijs van € 23, - per uur. De bijdrage voor een pgb thuisondersteuning is gebaseerd op 50 % van het pgb; in geval er alleen sprake is van het resultaatgebied huishouden is de bijdrage gebaseerd op 100% van het pgb."

Toelichting verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Zwolle 2018

Algemene toelichting
Deze verordening geeft uitvoering aan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015). De Wmo 2015 is onderdeel van de regelgeving voor het Sociaal Domein. De uitvoering binnen de gemeente Zwolle vindt vooral plaats door de sociale wijkteams. Er wordt bekeken wat redelijkerwijs verwacht mag worden van de inwoner en zijn sociaal netwerk. Vervolgens zal waar nodig de gemeente de inwoner in staat stellen, gebruik te maken van een algemene voorziening. Als dat niet volstaat zal een maatwerkvoorziening worden aangeboden waarmee een bijdrage wordt geleverd aan zijn mogelijkheden om zelfstandig te functioneren.
Deze verordening werd in 2014 voor het eerst vastgesteld o.g.v. de vernieuwde WMO en is nu toe aan reparatie vanwege twee ontwikkelingen:

- rechtspraak over delegatie
- nieuwe regeling over levering van diensten.

Er dient telkens een zorgvuldige toegangsprocedure doorlopen te worden om de hulpvraag van de inwoner, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen. We willen achterhalen wat de inwoner op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, mantelzorg of het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten kan doen om zijn zelfredzaamheid en participatie te handhaven. De Wmo 2015 en deze verordening leggen deze toegangsprocedure in hoofdlijnen vast. Een dergelijke procedure die goed wordt uitgevoerd, zal leiden tot ondersteuning waar ondersteuning nodig is. Indien de inwoner van mening is dat het college hem ten onrechte ondersteuning onthoudt, kan hij vanzelfsprekend bezwaar maken en in beroep gaan.

De Wmo 2015 en deze verordening leggen veel bevoegdheden bij het college. De uitvoering hiervan zal echter in de regel namens het college gedaan worden (in mandaat) door deskundige consulenten, ambtenaren of bijvoorbeeld aanbieders. Waar in deze verordening en in de wet ‘het college’ staat, kan het college deze bevoegdheid namelijk mandateren aan ondergeschikten dan wel niet-ondergeschikten.
De Wmo 2015 schrijft in artikel 2.1.3 en verder voor dat de gemeente per verordening de regels dient vast te stellen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het verplichte gemeentelijk beleidsplan met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning. In de verordening dient in ieder geval bepaald te worden:

- of een inwoner voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt;
- op welke wijze de kostprijs van een maatwerkvoorziening wordt berekend en de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, inclusief eisen over de deskundigheid van beroepskrachten;
- welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van inwoners vereisen;
- welke voorzieningen een regeling voor inspraak over voorgenomen besluiten van de aanbieder die voor de gebruikers van belang zijn, vereisen;
- op welke wijze inwoners worden betrokken bij uitvoering van en advisering over de wet, verordening en het beleid;
- op welke wijze het college zorgt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van inwoners.
- welke regels gelden voor de bestrijding van onterechte ontvangen maatwerkvoorzieningen of een persoonsgebonden budget, en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet;
- welke regels gelden voor een goede verhouding tussen de prijs en kwaliteit van de voorziening, welke derden uitvoeren inclusief de eisen aan deskundigheid en arbeidsvoorwaarden van de medewerkers.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen
In artikel 1.1.1 van de wet zijn al veel definities opgenomen die bindend zijn voor deze verordening. Ook de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kent een aantal definities die voor deze verordening van

belang zijn, zoals: ‘aanvraag’ en ‘beschikking’. Begrippen die niet in de wet of de Algemene wet bestuursrecht zijn benoemd, zijn opgenomen in dit artikel 1.

Artikel 2 Melding hulpvraag
De gemeente bepaalt bij verordening op welke wijze een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang. Een cliënt doet melding van zijn behoefte aan maatschappelijke ondersteuning. Het college onderzoekt deze melding. In de wet is bepaald dat een aanvraag niet kan worden gedaan dan nadat onderzoek is uitgevoerd, tenzij het onderzoek niet is uitgevoerd binnen de termijn van zes weken.

Het eerste lid bevat regels voor de verplichte meldingsprocedure. De melding is vormvrij en kan schriftelijk, elektronisch, mondeling of telefonisch bij het college worden gedaan.
In het eerste lid is een afbakeningsbepaling gegeven. Een persoon met een hulpvraag die op grond van een andere wet kan worden beantwoord, kan direct en gericht worden doorverwezen. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan de Zorgverzekeringswet en de Leerplichtwet.
In het tweede lid is een uitzondering vervat voor spoedeisende gevallen. Het college is op grond van de wet verplicht in dergelijke gevallen een passende tijdelijke maatwerkvoorziening te verstrekken in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek dat volgt na de melding.

Artikel 3 Vooronderzoek en indienen persoonlijk plan
Deze procedurebepaling dient ter voorbereiding van het gesprek op basis van de melding. Daarbij worden in samenspraak met de inwoner gegevens in kaart gebracht. Inwoners worden niet belast met vragen over zaken die bij de gemeente al bekend zijn. Dit vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding meer of minder uitgebreid zijn. Tijdens het gesprek kunnen op basis van dit vooronderzoek ook al wat concrete vragen worden gesteld of aan de inwoner worden verzocht om nog een aantal stukken over te leggen.
In het kader van de rechtmatigheid is het verplicht om de identiteit van de inwoner vast te stellen aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht. Bij de gegevensverzameling op grond van het eerste en tweede lid worden de grenzen van de Wet bescherming persoonsgegevens in acht genomen. Op grond van het derde lid kan worden afgezien van het vooronderzoek indien dat een onnodige herhaling van zetten zou betekenen.

Artikel 4 Gesprek
Deze bepaling kan worden gezien als een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling. In artikel 2.3.2 wordt niet de aanduiding “het gesprek” gebruikt maar “een onderzoek…..vertegenwoordiger”. Voor een zorgvuldig onderzoek zal veelal sprake zijn van enige vorm van persoonlijk contact met betrokkene of een vertegenwoordiger. Het eerste lid bepaalt daarom dat het onderzoek moet plaatsvinden in samenspraak met betrokkene. De vorm van het onderzoek is vrij. In het eerste lid is verder benadrukt dat het gesprek met de inwoner wordt gevoerd door deskundigen namens het college. Het gesprek vindt zo mogelijk bij de inwoner thuis plaats. Indien woningaanpassingen nodig zijn, is dat zeker essentieel om de thuissituatie goed te kunnen beoordelen en doeltreffende oplossingen te vinden.
In onderdeel b van dit artikel is als onderwerp ‘het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning’ opgenomen. Dit is belangrijk omdat de toets voor de effectiviteit van de maatschappelijke ondersteuning, ligt in de beantwoording van de vraag door de inwoner zelf.
In het tweede lid is verankerd dat het college een door of namens de inwoner ingediend persoonlijk plan betrekt bij het onderzoek.
Het gesprek is hoofdregel en hoeft uiteraard niet plaats te vinden als dit niet nodig is (zie het vierde lid). Het kan bijvoorbeeld om een inwoner gaan die al bekend is bij de gemeente en een eenvoudige ‘vervolgvraag’ heeft.

Artikel 5 Verslag
Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure en is overeenkomstig artikel 2.3.2, vijfde lid, van de wet opgenomen.
Het eerste lid borgt dat altijd verslag wordt opgemaakt. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij. In de Kamerstukken II 2013/14 staat dat de gemeente aan de inwoner een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om hem in staat te stellen een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de inwoner. De weergave van het onderzoek zal heel beperkt

kunnen zijn als de inwoner van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de inwoner overeengekomen plan (arrangement) voor het bevorderen van zijn zelfredzaamheid en participatie waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de inwoner dit plan ondertekenen. Indien een persoonlijk plan is overhandigd, wordt dit plan toegevoegd aan het verslag.
Soms kan een verslag al direct worden meegegeven. Het kan overigens ook zijn dat na een gesprek de inwoner nog onderzoekt wat er in zijn omgeving mogelijk is. Bijvoorbeeld of hij met iemand kan meerijden om boodschappen te doen of dat hij nog een aanvullende opmerking heeft.

Artikel 6 Aanvraag
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 2.1.3 van de wet. De wet bepaalt dat het college binnen twee weken na de ontvangst van de aanvraag de beschikking moet geven (artikel 2.3.5, tweede lid). In de Awb worden regels gegeven omtrent de aanvraag. Deze verordening wijkt daarvan niet af. Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen, in casu het college.
In het eerste lid is aangegeven dat naast de inwoner alleen een daartoe door hem gemachtigd persoon of een vertegenwoordiger een aanvraag kan indienen. Dit is minder ruim dan de kring van personen rond de inwoner die een melding kan doen. Zie hiervoor artikel 2 en de toelichting daarbij. Aangezien het hier gaat om de formele aanvraag om een beschikking in de zin van de Awb, is hier de formele eis van machtiging of vertegenwoordiging gesteld.
Een aanvraag die niet is ingediend overeenkomstig de gestelde eisen hoeft niet in behandeling genomen te worden. De aanvraag is vergezeld van een PGB-plan als de inwoner verzoekt om een persoonsgebonden budget. De hoogte van het budget wordt bepaald door het PGB-plan. Bij de verantwoording van het persoonsgebonden budget zullen uitgaven buiten het plan om niet worden meegenomen. Zie hiervoor de artikel 9 en 10
Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten is in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om een door de cliënt ondertekend verslag als aanvraag aan te merken.

Hoofdstuk 2 voorzieningen

Artikel 7.1 Criteria voor een maatwerkvoorziening
In de wet is bepaald dat de raad bij verordening moet aangeven op basis van welke criteria het college kan vaststellen of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt. In de memorie van toelichting op deze bepaling wordt aangegeven dat het bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening op maatwerk aankomt. Gemeentelijke vrijheid is nodig omdat de behoeften van inwoners per gemeente kunnen verschillen en de sociale en fysieke infrastructuur per gemeente anders is. Ook het aanbod van algemene voorzieningen is niet in iedere gemeente gelijk. Het is daarom niet mogelijk of wenselijk dat in de verordening limitatief wordt geregeld welke maatwerkvoorzieningen zullen worden verstrekt. De gemeente moet wel aan de hand van geschikte en toepasbare criteria meer in detail en concreet nader afbakenen in welke gevallen iemand een maatwerkvoorziening kan krijgen. In dit artikel is deze verplichting uitgewerkt.

Artikel 7.1 van de verordening geldt in alle gevallen, en per specifieke voorziening worden daar passende criteria aan toegevoegd waar dat nodig is. In artikel 7.1 is verwoord dat, alvorens wordt overgegaan tot de verstrekking van een maatwerkvoorziening, eerst wordt gekeken naar andere mogelijkheden om de cliënt te helpen met zijn beperkingen. Dat kan bijvoorbeeld een verwijzing zijn naar een voorliggende voorziening, het helpen bij het inzetten van het eigen netwerk, kortdurende ondersteuning door het sociaal wijkteam, en een verwijzing naar een algemene voorziening. De maatwerkvoorziening vormt het sluitstuk. Als het college vaststelt dat een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, zal het college kiezen voor de goedkoopst adequate voorziening. Voorop staat dat de voorziening adequaat (doelmatig) is om bij te dragen aan de ondersteuningsbehoefte. Als er echter meerdere varianten mogelijk zijn, kiest het college voor de goedkoopste variant. Als er al eerder een maatwerkvoorziening (of individuele voorziening, zoals dat heette onder de oude Wet maatschappelijke voorziening) is verstrekt en deze voorziening biedt nog voldoende ondersteuning en is nog niet technisch afgeschreven, dan komt de cliënt niet opnieuw in aanmerking voor een maatwerkvoorziening. De noodzaak is dan niet aanwezig.

Artikel 7.5. Aanvullende criteria voor woonvoorzieningen
We kennen verschillende soorten maatwerkvoorzieningen op het terrein van wonen. Het spreekt voor zich dat deze woonvoorzieningen niet worden verleend aan eigenaren van allerlei instellingen zoals kloosters, verpleeghuizen of woningbouwcorporaties.
Een inwoner met beperkingen zal bij duurdere woonvoorzieningen primair ondersteund worden door een mogelijke verhuizing. Dat wil zeggen dat gekeken wordt naar de beschikbaarheid van een passende woning. Onder geschikte woning dient hier begrepen te worden een woning die reeds volledig aangepast is of met betrekkelijk lage investeringen volledig aangepast kan worden. Onder korte termijn wordt verstaan binnen 6 maanden daadwerkelijk vinden. Indien een wachttijd van maximaal een half jaar in individuele gevallen tot onaanvaardbare problemen leidt, wordt geprobeerd een voor de inwoner acceptabele tijdelijke opvang elders te organiseren. Is geen geschikte woning beschikbaar of zijn er dringende redenen in de situatie van de aanvrager die een verhuizing niet als geschikte voorziening bestempelen, dan kan het college besluiten één van de andere voorzieningen te verstrekken. Overigens kunnen hierbij ook andere omstandigheden een rol spelen, zoals de mogelijkheid van de inwoner te verhuizen, opgebouwde mantelzorg, et cetera. Indien verhuizing de goedkoopst adequate oplossing is, kan de gemeente een vergoeding voor verhuiskosten of stoffering geven.
Mits er een adequate situatie wordt gecreëerd in de huidige woning kan aan aanvrager de som van eventuele woningaanpassing en vergoeding van verhuiskosten beschikbaar gesteld worden als bijdrage in de aanpassing van de in gebruik zijnde woning.

Artikel 7.6 en verder. Aanvullende criteria voor vervoersvoorziening
De gemeente Zwolle heeft een vervoersvoorziening voor mensen met een beperking op basis van tarieven vergelijkbaar met het openbaar vervoer. In 2017 is de voorziening opgezet in samenspraak met de regiogemeenten. De uitvoerende aanbieder wordt geworven via Europese aanbesteding.

Artikel 7.7 Aanvullende criteria voor rolstoelvoorziening en sportvoorziening
In dit artikel is geregeld dat een aanvrager voor een rolstoel in aanmerking kan komen. Geen rolstoel wordt verstrekt als hulpmiddelen als krukken, een rollator, of andere hulpmiddelen een voldoende oplossing bieden voor het verplaatsingsprobleem. Wel kan, als dit noodzakelijk is, een rolstoel verstrekt worden in aanvulling op dergelijke voorzieningen, mits het gebruik dagelijks noodzakelijk is. Een vergoeding voor een sportrolstoel of een andere sportvoorziening zal verstrekt worden als zonder de sportrolstoel of andere sportvoorziening sportbeoefening niet mogelijk is of zal zijn.

Hoofdstuk 3 Tegemoetkoming meerkosten

Dit hoofdstuk van de verordening stond eerst in het Besluit maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2015 van het college. Gelet op de rechtspraak van de Centrale Raad is delegatie aan het college niet langer mogelijk en moet bij verordening deze materie worden geregeld.

Gemeenten kregen per 2015 de mogelijkheid om aan personen met een beperking of chronische ziektes en daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten een tegemoetkoming toe te kennen (zie art 2.1.7. WMO). De gemeente Zwolle heeft hiervoor gekozen. Deze regeling is nu uitgewerkt in de verordening vanwege de uitspraken van de Centrale Raad over delegatie.

Artikel 7.8 Begrippen
Voor het definiëren van de begrippen is aangesloten bij de Participatiewet. Deze wet geeft structuur aan veel situaties en concepten op het terrein van armoedebeleid.

Het begrip chronisch zieke en beperkte personen is voor uitleg vatbaar. Ter voorkoming van onduidelijkheden en misverstanden is het begrip in artikel 1 gedefinieerd. Op grond van deze definitie wordt de tegemoetkoming verleend aan:

1. degene die een toekenning heeft voor voorzieningen voor de WMO; of
2. degene die een toekenning heeft voor voorzieningen voor de WLZ.
3. degene die ondersteuning nodig heeft om te participeren in de samenleving ter beoordeling van het college.

Artikel 7.8.2, 7.8.3 en 7.8.4 Wie komt wel of niet voor tegemoetkoming in aanmerking?

In Participatiewet wordt aangegeven wie recht hebben op bijstand. Dit artikel 11 PW passen we analoog toe in deze autonome verordening. Hieruit volgt dat:
alleen mensen die hier te lande verblijven recht hebben op de tegemoetkoming.
vreemdelingen die rechtmatig in Nederland verblijven en die voldoen aan het gestelde in artikel 11 lid 2 en 3 recht hebben op een tegemoetkoming.
De hiervoor aangehaalde bepalingen zijn van belang bij de toetsing van de situatie op het moment van de aanvraag.

Een zelfstandige kan evenzeer in financieel moeilijke omstandigheden geraken of verkeren. Naast het volledig uitoefenen van het ondernemerschap kunnen ook zelfstandige activiteiten worden verricht in combinatie met bijvoorbeeld arbeid in loondienst. Deze activiteiten hebben in de regel een bescheiden karakter. Voor het bepalen van het inkomen gaan we uit van een boekjaar en delen dat inkomen door twaalf.

Eén van de voorwaarden om voor de tegemoetkoming in aanmerking te komen is dat een belanghebbende voldoet aan de vermogensbepalingen. In de wet worden voor eigen woning bezit vermogensvrijlatingen genoemd. Deze vermogensvrijlatingen zijn ook van toepassing op de verlening van de tegemoetkoming. In de wet wordt echter aangegeven dat als iemand als gevolg van het bezit van een eigen woning meer vermogen heeft dan het vermogen dat vrijgelaten mag worden er bijstand verleend wordt in de vorm van een lening. Het is niet de bedoeling om de tegemoetkoming in de vorm van een lening te verstrekken. In de situatie dat iemand als gevolg van het eigenwoningbezit meer vermogen heeft dan toegestaan en een inkomen heeft kleiner dan 110% van de bijstandsnorm, wordt geen tegemoetkoming verleend.

Mensen met veel schulden hebben weinig te besteden. Schuldenaren die bij de gemeentelijke afdeling schulddienstverlening (SDV) een traject doorlopen worden in sommige gevallen teruggezet op een minimaal besteedbaar inkomen. Dit minimale besteedbare inkomen wordt vastgesteld door berekening van het “vrij te laten bedrag (VTLB)”. In artikel drie wordt bepaald dat deze groep van mensen ook recht hebben op de tegemoetkoming indien in de peilmaand het VTLB van toepassing is.

Hoofdstuk 4 Overige bepalingen

Artikel 8 Criteria persoonsgebonden budget
Het college kan op grond van artikel 2.3.6 van de wet een persoonsgebonden budget verstrekken. Als aan alle wettelijke voorwaarden daartoe is voldaan, kan zelfs van een verplichting van het college worden gesproken. Van belang is dat een persoonsgebonden budget alleen wordt verstrekt indien de cliënt dit gemotiveerd vraagt (zie artikel 2.3.6, tweede lid, onder b). Het persoonsgebonden budget is een alternatief voor zorg in natura. Als een budget is toegekend, kan het na facturering van de uitgevoerde zorg aan de zorgverlener worden uitbetaald door de Sociale Verzekeringsbank.

De gemeente weigert een cliënt een persoonsgebonden budget als in de drie jaar voorafgaand aan de aanvraag een beslissing om een maatwerkvoorziening of een pgb te verstrekken, heeft herzien omdat de cliënt toen onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt, niet voldeed aan de gestelde voorwaarden of voor een ander doel gebruikte (artikel 2.3.10 WMO). Daarnaast is toegevoegd de bepaling in het tweede lid onder b. Dit ziet op de situatie van bijvoorbeeld het collectief vervoer. De financiële lasten van het collectief zouden zodanig hoog worden bij mogelijke toekenning van een persoonsgebonden budget, dat het voor de gemeente een onaanvaardbaar financieel risico oplevert. De zware bewijslast voor een beroep op deze weigeringsgrond ligt bij de gemeente. Daarom wordt dit criterium in de verordening verankerd. Mocht zich deze situatie in de praktijk gaan voordoen, dan zal er een heroverweging moeten plaatsvinden t.a.v. het verstrekken van persoonsgebonden budgetten voor vervoer en de collectieve aanbesteding van vervoer.

Een aanvraag voor een persoonsgebonden budget kan geweigerd worden voor zover de kosten van het pgb hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening (artikel 2.3.6 WMO). De situatie waarin het door de cliënt beoogde aanbod duurder is dan het aanbod van het college betekent dus niet bij voorbaat dat het pgb om die reden geheel geweigerd kan worden. Cliënten kunnen zelf bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Het college kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen doordat de gemeente vanwege inkoopvoordelen maatwerkvoorzieningen goedkoper zal kunnen leveren dan wanneer

iemand zelf inkoopt met een pgb. Een pgb is gemiddeld genomen ook goedkoper dan zorg in natura omdat er minder overheadkosten hoeven te worden meegerekend. De hoogte van een pgb is in de verordening begrensd op de kostprijs van de goedkoopst adequate ingekochte maatwerkvoorziening in natura voor de betreffende situatie.

Lid 3
Ten aanzien van het derde lid is van belang dat de regering heeft aangegeven dat onder dit sociale netwerk ook mantelzorgers kunnen vallen. De regering is van mening dat de beloning van het sociale netwerk in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere diensten leidt en aantoonbaar doelmatiger is. Ingeval een pgb wordt aangevraagd voor hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen, is het van belang dat is gewaarborgd dat de in te kopen voorziening veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt.
Bij het beoordelen van de kwaliteit weegt het college mee of de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het persoonsgebonden budget wordt verstrekt (artikel 2.3.6, derde lid, WMO). Hiervoor is het nodig dat de inwoner die een beroep doet op een persoonsgebonden budget schriftelijk aantoont welke diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen de cliënt wenst in te zetten om te voorzien in de geconstateerde noodzaak.
Volgens lid 3 moet de inwoner die een persoonsgebonden budget wenst in te zetten voor iemand vanuit het sociale netwerk rekening te houden met landelijk geldende criteria. Voor de intensievere vormen van maatschappelijke ondersteuning als individuele begeleiding e.d. moet de inwoner schriftelijk aantonen of de persoon die de ondersteuning zal gaan leveren voldoende gekwalificeerd is. We bepalen dat aan de hand van landelijk geldende kwaliteitscriteria en daarmee samenhangende minimaal gewenste opleiding.

Artikel 9 Hoogte persoonsgebonden budget en vergoeding
De uitbreidingen van en bedragen in dit artikel zijn het gevolg van de uitspraken door de Centrale Raad van Beroep in de mogelijkheid tot delegatie van bevoegdheden. Regels over de hoogte van persoonsgebonden budgetten zijn nu rechtstreeks opgenomen in de verordening in plaats van het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning Zwolle 2015.
In dit artikel geeft lid 1 algemene regels over het persoonsgebonden budget. Een persoonsgebonden budget moet voor de houder toereikend zijn. Voor mensen die een voorziening in eigen beheer of met het eigen sociale netwerk realiseren kunnen toe met een lager budget.
In lid 2 en verder wordt bepaald op welke wijze de hoogte van het persoonsgebonden budget of een vergoeding voor de verschillende maatwerkvoorzieningen is of wordt bepaald.
In artikel 7.7 is de vergoeding voor sporten geregeld.

Artikel 10 Verantwoording persoonsgebonden budget
De cliënt moet het budget besteden in overeenstemming met het PGB-plan. Hij dient na besteding verantwoording af te leggen. De belanghebbende is verplicht om alle administratie betreffende de aankoop of huur van een voorziening gedurende een periode van vijf jaar te bewaren. In de beschikking wordt vermeld aan welke vereisten belanghebbende moet voldoen. Hierbij gaat het niet alleen om de verantwoording van het budget, maar ook of de voorziening voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.

Artikel 11 Regels voor bijdrage in de kosten voor maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen
Deze bepaling geeft uitvoering aan de artikelen 2.1.4, eerste tot en met derde en zevende lid, en 2.1.5, eerste lid van de wet. De wet maakt een onderscheid tussen de bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. De bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen mag de gemeente bepalen en mogen kostendekkend zijn. De gemeenten hebben beleidsruimte door in de verordening te bepalen welke bijdrage een cliënt verschuldigd is voor een algemene voorziening. Gemeenten hebben er zelf belang bij om een algemene voorziening (financieel) laagdrempelig te maken, zodat de druk op vaak duurdere maatwerkvoorzieningen wordt beperkt.
De bijdragen in de kosten van maatwerkvoorzieningen zijn gelimiteerd tot een bedrag gelijk aan de kostprijs van de voorziening (artikel 2.1.4 WMO). De bijdrageregels in de verordening moeten passen binnen de kaders van de AMvB ex art 2.1.4. Vandaar de bepalingen in de leden 7 en 8 van de

verordening. Voor de bijdragen van maatwerkvoorzieningen geldt de wettelijke verplichting dat het Centraal Administratie Kantoor (CAK) de hoogte van de bijdrage berekent en het bedrag int.
De wet verplicht tot het vaststellen van de kostprijs van een maatwerkvoorziening (artikel 2.1.4, derde lid, tweede zin WMO). Dat kan op drie manieren (zie art 7 lid 5).

De aanbieder van een maatwerkvoorziening kan aan de cliënt een vergoeding voor algemeen gebruikelijke kosten vragen als dat tussen het college en de aanbieder is afgesproken en door het college is vastgesteld. Het gaat hierbij in ieder geval om een vergoeding voor het gebruik van vervoer, consumpties en maaltijden.
Ook de uitbreidingen en bedragen in artikel 11 zijn het gevolg van de intrekking van het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning Zwolle.

Artikel 12 Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning
Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet.
De regering legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van voorzieningen bij de gemeente en de aanbieder. Het is aan de gemeente om in de verordening te bepalen welke kwaliteitseisen worden gesteld aan aanbieders van voorzieningen. Die eisen zullen ook betrekking kunnen hebben op de deskundigheid van het in te schakelen personeel. De eis dat een voorziening van goede kwaliteit wordt verleend, biedt veel ruimte voor de gemeenten om in overleg met organisaties van cliënten en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning.
In het eerste lid zijn een aantal voor de hand liggende kwaliteitseisen uitgewerkt. Het in het tweede lid genoemde jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek is verplicht op grond van artikel 2.5.1, eerste lid, van de wet.

Artikel 13 Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering
Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.
Het eerste en tweede lid bevatten een herhaling van hetgeen al in de tekst van de wet is opgenomen (artikel 2.3.8 en 2.3.10). Met opname van deze wettekst in de verordening wordt beoogd een compleet beeld te geven van de regels voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.
Het derde lid is een ‘kan’-bepaling. Een persoonsgebonden budget wordt verstrekt met de bedoeling dat men daarmee een voorziening treft. Als binnen zes maanden na de beslissing tot het verstrekken van het pgb nog geen voorziening is getroffen, heeft het college de bevoegdheid om de beslissing geheel of gedeeltelijk in te trekken. Deze bepaling is te zien als een verbijzondering van de bepaling in het tweede lid, onder e (dat tevens op maatwerkvoorzieningen (in natura) ziet).
In artikel 2.4.1 tot en met 2.4.4 van de wet zijn regels voor het verhaal van kosten opgenomen en is de bevoegdheid aan het college gegeven tot het (in geldswaarde) terugvorderen van een ten onrechte verstrekte maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget. Hierbij is tevens bepaald dat het college het terug te vorderen bedrag bij dwangbevel kan invorderen. In het vijfde en zesde lid zijn bepalingen opgenomen die het college de bevoegdheid geeft tot terugvordering van in eigendom of in bruikleen verstrekte voorzieningen.

Artikel 14 Jaarlijkse waardering mantelzorgers
Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningplicht in artikel 2.1.6 van de wet. Hierin is opgenomen dat bij verordening wordt bepaald op welke wijze het college zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente. Zwolle maakt voor de ondersteuning en waardering gebruik van het Steunpunt Mantelzorg.
Artikel 2.1.6 stelt dat het moet gaan om mantelzorgers van inwoners in de gemeente. Artikel 1.1.1 van de wet definieert een cliënt als een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening, maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget, of door of namens wie een melding is gedaan. Het gaat dus ook om mantelzorgers van cliënten die een hulpvraag hebben aangemeld, ook al is daar geen voorziening op basis van deze wet uitgekomen.
Voorts is de woonplaats van de Zwolse cliënt bepalend voor de verstrekking van de waardering, zodat het dus ook mantelzorgers kan betreffen die in andere gemeenten wonen.

Artikel 15 Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden

Het college kan de uitvoering van de wet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de cliënt, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.6.4, eerste lid WMO). Bij verordening moeten dan regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit. Artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 geeft daarvoor nadere regels.

De regels hebben tot doel dat een vaste of reële prijs wordt vastgesteld voor diensten die in opdracht van het college door derden worden verleend, zodat de kwaliteit en continuïteit van deze diensten kunnen worden gewaarborgd door het gemeentebestuur (artikel 2.1.1 WMO) en de gecontracteerde aanbieders (artikel 3.1 WMO).

Een vaste prijs of reële prijs wordt nader geconcretiseerd. De kostprijselementen waar het college ten minste een vaste prijs of reële prijs op moet baseren staan hierin vermeld en zijn opgenomen in het tweede en derde lid van artikel 15. Het betreft de kosten van de beroepskracht, redelijke overhead en overige kostprijselementen.

Een vaste prijs of reële prijs wordt onder andere gebaseerd op de kosten van de beroepskracht Als uitgangspunt geldt dat een aanbieder beroepskrachten inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Het college zal zich dus een beeld moeten vormen van de vereiste activiteiten en de daaraan verbonden reële kosten. Het college baseert een reële prijs vervolgens op de collectieve arbeidsovereenkomsten die door de aanbieder in de betreffende sector moeten worden gehanteerd. In ieder geval gelden de wettelijke minimumnormen zoals opgenomen in de Wet minimumloon en vakantiebijslag.

Naast de kosten van de beroepskracht is een reële prijs gebaseerd op directe en indirecte kostprijselementen als een redelijke mate van overheadkosten, een voor de sector reële mate van niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg, reis- en opleidingskosten, indexatie van loon en prijs binnen een overeenkomst (derde lid, onderdeel e) en kosten als gevolg van gemeentelijke eisen zoals rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen.

Het vaststellen van een reële prijs door het college sorteert pas effect als duidelijk is voor welk proces het college die prijs dient te gebruiken. De vastgestelde reële prijs dient daartoe zijn plaats te krijgen in de aanbestedingsprocedure en in de overeenkomst met de derde. Er moet na gunning nog een overeenkomst met de betrokken ondernemer worden gesloten. Het college dient de overheidsopdracht te gunnen op grond van het criterium van de economisch meest voordelige inschrijving. Het college moet bij het criterium “economisch meest voordelige inschrijving” in de aankondiging van de opdracht bekendmaken welke nadere criteria hij toepast met het oog op de toepassing van dat criterium. Die nadere criteria kunnen onder meer prijs en kwaliteit betreffen.
De vastgestelde reële prijs wordt opgenomen als eis zodat een inschrijving geen prijs bevat die lager is dan de vastgestelde reële prijs. De vaststelling van de reële prijs betreft een besluit van het college ter voorbereiding op de gunning. De reguliere rechtsbescherming bij aanbestedingsprocedures staat uiteraard gewoon open.

Eerste lid
In dit artikel wordt geregeld dat het college voor het leveren van een dienst door een derde een vaste of een reële prijs vaststelt. In het geval het college een reële prijs vaststelt, is het mogelijk dat inschrijvers een hoger tarief dan de reële prijs neerleggen. Het is niet mogelijk een lagere prijs neer te leggen. Indien het college een vaste prijs vaststelt, dan zal het tarief voor de inschrijvers gelijk zijn aan de vaste prijs.

Tweede lid
Bij het vaststellen van de prijs dient het college rekening te houden met de kwaliteitseisen aan die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht en met de continuïteit in de hulpverlening aan de afnemers. De invulling van de continuïteit van de hulpverleningsrelatie in financiële zin is nieuw voor de gemeenten. De aanbieder die de opdracht gegund krijgt, moet overleggen met de aanbieder die de opdracht tot dan toe had uitgevoerd over de overname van personeel. De gedachte is dat overname van personeel gemakkelijker verloopt indien de gemeente een reële prijs betaalt voor de opdracht.

Vierde lid
Het vierde lid biedt het college de mogelijkheid om de bepaling van de hoogte van een reële prijs over te laten aan de inschrijvende partijen.

Artikel 16. Klachtregeling
De gemeente is op grond van de Awb verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedrag van haar bestuursorganen en medewerkers. Ter uitwerking daarvan heeft het college in 2005 een Procedureregeling Klachtbehandeling vastgesteld. De klachtbehandeling vindt decentraal plaats, dat wil zeggen dat elke afdeling een interne klachtencoördinator heeft aangewezen die de klachten behandelt die op die betrekking hebben op de afdeling. Is de klager het niet eens met de klachtafhandeling dan kan hij zich wenden tot de Ombudsman Overijssel.

In het tweede lid is bepaald dat cliënten over alle aanbieders van de gemeente Zwolle bij de aanbieders kunnen klagen. Een bepaling over het klachtrecht is verplicht op grond van de wet. De aanbieder is verplicht een klachtregeling op te stellen. Een cliënt kan ontevreden zijn over een gedraging van de aanbieder zoals bijvoorbeeld de kwaliteit van de geleverde ondersteuning of onbereikbaarheid van de aanbieder. Het ligt voor de hand dat cliënten die zich benadeeld voelen zo veel mogelijk deze klacht eerst bij de betreffende aanbieder deponeren. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de aanbieder de klacht snel in behandeling neemt en de klacht ook snel afhandelt. Daar waar de afhandeling niet naar wens is, kan de cliënt de gemeente informeren en vragen om interventie.

Artikel 17. Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning
Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder e, van de wet, waarin is bepaald datin ieder geval moet worden bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn, vereist is. In dit artikel gaat het dus om medezeggenschap van cliënten tegenover de aanbieder. Voorheen moest de aanbieder voldoen aan de in de Wet klachtrecht cliënten en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) gestelde regels. Onder de Wmcz werd inspraak tegenover de aanbieder reeds verwezenlijkt via de cliëntenraad. Onder de Wmo 2015 is het stellen van regels geheel aan gemeenten overgelaten. In het eerste lid is dit uitgewerkt door te bepalen dat aanbieders een regeling voor medezeggenschap dienen vast te stellen. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een medezeggenschapsregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder b, van de wet). In het tweede lid zijn een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de verplichting tot medezeggenschap door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

Artikel 18 Betrekken van inwoners bij het beleid
Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, derde lid, van de wet. In het eerste lid is verwezen naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier wordt gewaarborgd dat er eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het Wmo-beleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle inwoners. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning.
Met het vierde lid wordt het aan het college overgelaten om nadere invulling van de medezeggenschap vorm te geven. Uitwerking van dergelijke proceduretechnische en administratieve regels van leent zich uitstekend voor delegatie aan het college.

Artikel 19 Right to Challenge
De wet maakt het mogelijk dat inwoners en maatschappelijke initiatieven in aanmerking komen voor het uitvoeren van taken op grond van de Wmo 2015. Hiermee wordt het, naar Brits voorbeeld, mogelijk dat een ‘right to challenge’ toegepast. Het College hecht veel waarde aan initiatieven van inwoners en wil graag dat deze initiatieven ook tot uiting komen. Daarom moeten inwoners de gemeente kunnen uitdagen om (een deel van) de maatschappelijke ondersteuning, beter uit te voeren dan de gemeente dat doet.

Hoofdstuk 5 slotbepalingen

Artikel 20 Hardheidsclausule

Artikel 20 bepaalt dat het college in uitzonderlijke gevallen ten gunste van de aanvrager kan afwijken van de bepalingen van deze verordening, en dus niet van de in de wet zelf genoemde bepalingen. Hierbij wordt advies ingewonnen. Dit afwijken kan alleen maar ten gunste, en nooit ten nadele van de betrokkenen. Verder is met nadruk gemeld: in uitzonderlijke gevallen. Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet beschouwd worden als een uitzondering en niet als een regel. Het college moet in verband met precedentwerking dan ook duidelijk aangeven waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken. Van deze bevoegdheid zijn uitgezonderd twee artikelen in hoofdstuk drie die de reikwijdte van de regeling over tegemoetkoming in meerkosten bepalen.

Artikel 21 Indexering
Deze bepaling maakt het mogelijk alle bedragen, genoemd in deze verordening te indexeren. Indexering voor de meeste van de op deze verordening gebaseerde normbedragen vindt plaats volgens het CBS-prijsindexcijfer voor gezinsconsumptie. Het is denkbaar dat in sommige gevallen een ander indexcijfer meer passend is.

Artikel 22 Integrale thuisondersteuning
Met ingang van 1 april 2018 wijzigen de drie genoemde artikelen vanwege de integrale thuisondersteuning.

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	40499
Onderwerp	Regels Wmo

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 05-12-2017

besluit:

1. Met ingang van 1 jan 2018 de Verordening wet maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2018 vast te stellen overeenkomstig bijlage 1.
2. Met ingang van 1 jan 2018 de Verordening maatschappelijke ondersteuning Zwolle 2015 in te trekken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Belastingverordeningen 2018
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Boer - Beulakker, Mirjam (2836)
medeopstellers	
afdeling	Commissie Bezwaarschriften
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Belastingverordeningen 2018 Bijlage: 1. Verordening Leges 2018 Bijlage: 2. Verordening Precariobelasting 2018 Bijlage: 3. Verordening Parkeerbelastingen 2018 Bijlage: 4. Verordening Afvalstoffenheffing 2018 Bijlage: 5. Verordening Rioolheffing 2018 Bijlage: 6. Verordening Havengeld 2018 Bijlage: 7. Verordening Begraafplaatsrechten 2018 Bijlage: 8. Verordening Marktgelden 2018 Bijlage: 9. Verordening Onroerende Zaakbelastingen 2018 Bijlage: 10. Berekening OZB tarieven Bijlage: 2017-12-18 M16-1 Historische schepen welkom in Zwolle Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Belastingverordeningen 2018

Voorgesteld besluit raad

1. de belastingverordeningen 2018 vast te stellen;
2. in te stemmen met de wijzigingen ten opzichte van de Tarievennota 2018, waarvan de belangrijkste zijn:
   2.1. leges voor akten burgerlijke stand verhogen;
   2.2. leges voor rijbewijzen verhogen;
   2.3. leges voor naturalisaties verhogen;
   2.4. leges brandbeveiligingsverordening laten vervallen;
   2.5. de tarieven voor het gebruik van de aula te wijzigen;
3. de kosten voor de naheffingsaanslag parkeerbelasting vast te stellen op € 62,00;
4. in de Verordening Leges een vrijstelling op te nemen voor non-commerciële culturele organisaties of particulieren voor het organiseren van een klein cultureel non-commercieel evenement;
5. voor de onroerende zaakbelastingen de volgende tarieven vast te stellen:
   a. de gebruikersbelasting 0,2994%
   b. bij de eigenarenbelasting
      1. voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,1277%

2. voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,3703%

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 28 november 2017

Openbaar

Onderwerp	Belastingverordeningen 2018
Versienummer	

Portefeuillehouder	J. Brink
Informant	Mirjam Boer - Beulakker
Afdeling	Juridische Zaken / AFJJ
Telefoon	(038) 498 2836
Email	M.Boer@zwolle.nl

Bijlagen

1. Verordening Leges 2018;
2. Verordening Precariobelasting 2018;
3. Verordening Parkeerbelastingen 2018
4. Verordening Afvalstoffenheffing 2018;
5. Verordening Rioolheffing 2018;
6. Verordening Havengeld 2018;
7. Verordening Begraafplaatsrechten 2018;
8. Verordening Marktgelden 2018;
9. Verordening Onroerende Zaakbelastingen 2018;
10. Berekening OZB tarieven.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 de belastingverordeningen 2018 vast te stellen;

2 in te stemmen met de wijzigingen ten opzichte van de Tarievennota 2018, waarvan de belangrijkste zijn:
   2.1. leges voor akten burgerlijke stand verhogen;
   2.2. leges voor rijbewijzen verhogen;
   2.3. leges voor naturalisaties verhogen;
   2.4. leges brandbeveiligingsverordening laten vervallen;
   2.5. de tarieven voor het gebruik van de aula te wijzigen;

3 de kosten voor de naheffingsaanslag parkeerbelasting vast te stellen op € 62,00;

4 in de Verordening Leges een vrijstelling op te nemen voor non-commerciële culturele organisaties of particulieren voor het organiseren van een klein cultureel non-commercieel evenement;

5 voor de onroerende zaakbelastingen de volgende tarieven vast te stellen:
   a. de gebruikersbelasting 0,2994%
   b. bij de eigenarenbelasting
      1. voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,1277%
      2. voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,3703%

Datum 28 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In uw vergadering van 10 november 2017 heeft u de Tarievennota 2018 vastgesteld. Zoals gebruikelijk bieden wij u daarna de belastingverordeningen ter vaststelling aan. In een aantal gevallen is alsnog van de Tarievennota 2018 afgeweken, omdat dit na de vaststelling van de Tarievennota bekend is geworden.

Argumenten
1. de tarieven zijn pas geldig als deze bij verordening worden vastgesteld
In de Tarievennota 2018 zijn aan u tariefvoorstellen voorgelegd. Om deze tarieven ook voor de belastingplichtige te laten gelden, is het nodig om deze tarieven vast te stellen in de belastingverordeningen.

2.1. leges akten burgerlijke stand
De tarieven voor burgerlijke stand worden door het Rijk bij Koninklijk Besluit (KB) vastgesteld op basis van het Legesbesluit akten burgerlijke stand. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd en gelden landelijk.
Het betreft de volgende tarieven in de Legesverordening:

1.1.8.1	-	een volledig afschrift van een akte van de burgerlijke stand of voor elk uittreksel (ook meertalige uittreksels)	€ 13,20
1.1.8.2	-	een verklaring van huwelijksbevoegdheid	€ 23,30
1.9.2.2		tot het verstrekken van een internationale attestatie de vita	€ 13,20

2.2. leges rijbewijzen
De rijbewijstarieven stijgen licht ten opzichte van 2017. Het betreffen maximum tarieven die gemeenten van de aanvrager mogen heffen. De nieuwe tarieven zijn nog in concept, omdat het Ministerie van Infrastructuur en Milieu hierop nog een formeel akkoord moet geven. Het betreft de volgende tarieven in de Legesverordening:

1.3.1.1	-	tot het afgeven, vernieuwen of omwisselen van een rijbewijs	€ 39,65
1.3.1.2	-	tot het omwisselen van een buitenlands rijbewijs	€ 39,65

2.3. tarieven naturalisaties
Voor naturalisatie worden bij KB de tarieven vastgesteld op basis van het "Besluit optie- en naturalisatiegelden". De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd en gelden landelijk. De gemeente kan niet afwijken van deze tarieven.
Het betreft de volgende tarieven in de Legesverordening:
Naturalisaties

1.6.1	-	een enkelvoudig verzoek gezinsinkomsten standaard	€ 866,00
1.6.2	-	een gemeenschappelijk verzoek standaard	€ 1.105,00
1.6.3	-	een meenaturaliserend kind	€ 128,00
1.6.4	-	een enkelvoudig verzoek verlaagd	€ 644,00
1.6.5	-	een gemeenschappelijk verzoek verlaagd	€ 884,00
1.6.7	-	een enkelvoudig verzoek optieverklaring	€ 184,00
1.6.8	-	een gemeenschappelijk verzoek optieverklaring	€ 314,00
1.6.9	-	een medeopterende minderjarige	€ 21,00

2.4. de leges voor de brandbeveiligingsverordening kunnen vervallen
Op 1 januari 2018 treedt het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen in werking. Vanaf dat moment gelden de landelijke regels voor het brandveilig gebruik van overige plaatsen ("niet-bouwwerken" zoals tenten bij evenementen en tribunes). De vergunningplicht op grond van de brandbeveiligingsverordening wordt vervangen door een meldingsplicht op grond van het Besluit. Legesheffing voor een melding is niet mogelijk.

2.5 de tarieven voor het gebruik van de aula te wijzigen.
In de Verordening begraafplaatsrechten is een toeslag opgenomen voor het gebruik van de aula op zaterdag, zon –en feestdagen. Uitvaartondernemers hebben aangegeven dat deze toeslag niet in verhouding staat tot de huur van de aula. Daarom stellen wij voor om de toeslag voor het gebruik van de aula op zaterdag, zon –en feestdagen te schrappen en de tarieven voor de huur van de aula te verhogen met € 15,--. Daarmee wordt een mogelijke inkomstenderving door het niet berekenen van de toeslag, opgevangen.

3. parkeerbelastingen.
Ieder najaar wordt door de Minister van Binnenlandse Zaken besloten welk maximaal bedrag de gemeenten als kosten naheffingsaanslag in rekening mogen brengen voor het volgende belastingjaar. Voor het belastingjaar 2018 zijn de kosten verhoogd van € 61,00 naar € 62,00.

4. vrijstelling leges voor het organiseren van een klein cultureel non-commercieel evenement
Op 27 juni 2016 is aan uw raad de toezegging gedaan om de verordening leges aan te scherpen zodat non-commerciële culturele organisaties die kleinschalige culturele non-commerciële evenementen organiseren, hiervoor geen leges hoeven te betalen. Hiertoe is in de Verordening Leges 2018 in artikel 4 onder 12 een vrijstelling opgenomen. Financieel heeft dit geen effect, omdat in de bestaande praktijk voor dergelijke evenementen al geen leges in rekening gebracht werden.

5. tarieven onroerende zaakbelastingen 2018
In de tarievennota 2018 is reeds aangegeven dat de daarin opgenomen OZB tarieven voorlopig waren. Ten tijde van het opstellen van de Tarievennota 2018 kon er namelijk nog geen reële raming van de WOZ-waarden worden gemaakt. De resultaten van de WOZ herwaardering zijn inmiddels bekend. Aan de hand van de nieuwe WOZ-waarden voor 2018 zijn de tarieven OZB voor 2018 berekend zodat de begrote opbrengst zal worden behaald.

Bij het vaststellen van de definitieve OZB-tarieven wordt rekening gehouden met de waardeontwikkeling en met het te verwachten gehonoreerd bezwaar op de waarde. Als de waarde van de onroerende zaken stijgt, wordt het tarief naar beneden bijgesteld. Als de waarde daalt, wordt het tarief verhoogd. Bij de berekening van het tarief wordt de groei van het volume (areaaluitbreiding) van de onroerende zaken buiten beschouwing gelaten.
De waardestijging voor woningen komt uit op gemiddeld 5,34%.
De waardedaling voor niet-woningen komt uit op gemiddeld 3,17%.

Datum 28 november 2017

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	41404
Onderwerp	Belastingverordeningen 2018

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 05-12-2017

besluit:

1. de belastingverordeningen 2018 vast te stellen;
2. in te stemmen met de wijzigingen ten opzichte van de Tarievennota 2018,
   waarvan de belangrijkste zijn:
   2.1. leges voor akten burgerlijke stand verhogen;
   2.2. leges voor rijbewijzen verhogen;
   2.3. leges voor naturalisaties verhogen;
   2.4. leges brandbeveiligingsverordening laten vervallen;
   2.5. de tarieven voor het gebruik van de aula te wijzigen;
3. de kosten voor de naheffingsaanslag parkeerbelasting vast te stellen op
   € 62,00;
4. in de Verordening Leges een vrijstelling op te nemen voor non-commerciële
   culturele organisaties of particulieren voor het organiseren van een klein
   cultureel non-commercieel evenement;
5. voor de onroerende zaakbelastingen de volgende tarieven vast te stellen:
   a. de gebruikersbelasting 0,2994%
   b. bij de eigenarenbelasting
      1. voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,1277%

2. voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,3703%

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

de raad van de gemeente Zwolle;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van xx-xx-2017;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet en op de artikelen 2, tweede lid, en 7 van de Paspoortwet;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN LEGES 2018.

Artikel 1 Begripsomschrijving

Deze verordening verstaat onder:

a. ’dag’: de periode van 00.00 uur tot 24.00 uur, waarbij een gedeelte van een dag als een hele dag wordt aangemerkt;
b. ’week’: een aaneengesloten periode van zeven dagen;
c. ’maand’: het tijdvak dat loopt van de n^e dag in een kalendermaand tot en met de $(n-1)^e$ dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat als de n^e dag in een kalendermaand 30 of 31 januari is, de $(n-1)^e$ dag in de volgende kalendermaand altijd de laatste dag van de maand februari is;
d. ’jaar’: het tijdvak dat loopt van de n^e dag in een kalenderjaar tot en met de $(n-1)^e$ dag in het volgende kalenderjaar;
e. 'kalenderjaar': de periode van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam "leges" worden rechten geheven voor:

1. het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten;
2. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een Nederlandse Identiteitskaart of een reisdocument;

één en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager van de dienst of van de Nederlandse Identiteitskaart of het reisdocument, dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend of de handelingen zijn verricht.

Artikel 4 Vrijstellingen

Leges worden niet geheven voor:

1. Diensten die ingevolge wettelijk voorschrift zijn vrijgesteld van rechtenheffing of kosteloos moeten worden verleend.
2. Het raadplegen van de onder het gemeentebestuur berustende kadastrale stukken en het verlenen van hulp daarbij, indien zulks geschiedt ten behoeve van publiekrechtelijke lichamen.
3. Het in behandeling nemen van aanvragen van verklaringen omtrent inkomen en vermogen.
4. Beschikkingen of afschriften van beschikkingen, genomen krachtens een rechtspositieregeling voor het gemeentepersoneel.
5. Het verstrekken aan publiciteitsmedia van de voorstellen aan de raad en van de gemeentebegroting met de daarbij behorende bijlagen.
6. De aan de belanghebbende uit te reiken beschikkingen of afschriften daarvan, houdende beslissing op een verzoek om subsidie uit de gemeentekas.
7. Beschikkingen of afschriften van beschikkingen op verzoeken ter zake van bijstand ingevolge de Participatiewet en andere uitkeringen in het persoonlijk belang van de uitkeringsgerechtigden.
8. Stukken, waarvan de verstrekking van belang is voor de opinievorming met het oog op een goede democratische bestuursvoering.
9. Het in behandeling nemen van aanvragen voor vergunningen voor het innemen van standplaatsen door ideële instellingen op het plein Achter de Broeren en de Diezerstraat ter hoogte van de voormalige bibliotheek.
10. Het in behandeling nemen van aanvragen voor vergunningen voor het houden van collectes, inzamelen van goederen en verkoopacties (artikel 5:13 APV) van onder punt 9 genoemde instellingen.
11. Diensten waarvan de kosten krachtens afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening (grondexploitatie) zijn of worden verhaald.

12. Het in behandeling nemen van aanvragen door non-commerciële culturele organisaties of particulieren voor het organiseren van een klein cultureel non-commercieel evenement.

Artikel 5 Maatstaven van heffing en tarieven

1. De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel, met inachtneming van het overigens in dit artikel bepaalde.
2. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het nemen van een projectuitvoeringsbesluit als bedoeld in artikel 2.10 van de Crisis- en herstelwet bedraagt het tarief de som van de bedragen die op grond van deze verordening verschuldigd zouden zijn voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning, ontheffing, vrijstelling of enig ander besluit in het kader van de ontwikkeling en verwezenlijking van het project, voor zover het projectuitvoeringsbesluit strekt ter vervanging van deze besluiten, zoals bedoeld in artikel 2.10, derde lid, van de Crisis- en herstelwet.
3. Voor de berekening van de leges wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 6 Wijze van heffing

De leges worden geheven door middel van een mondelinge dan wel een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een stempelafdruk, zegel, nota of andere schriftuur. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, dan wel door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de leges worden betaald ingeval de kennisgeving als bedoeld in artikel 6:
    a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
    b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiken van de kennisgeving, dan wel in geval van toezending daarvan, binnen een maand na dagtekening van de kennisgeving.

2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Het bepaalde in artikel 26 van de Invorderingswet 1990 inzake de verlening van kwijtschelding vindt geen toepassing op de invordering van leges.

Artikel 9 Vermindering of teruggaaf

Gehele of gedeeltelijke vermindering of teruggaaf van leges voor een in de bij deze verordening behorende tarieventabel omschreven dienst wordt verleend overeenkomstig een met betrekking tot die dienst in de tarieventabel opgenomen bepaling.

Artikel 10 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de leges.

Artikel 11 Overgangsrecht, inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Legesverordening 2017" laatstelijk gewijzigd op 18-04-2017 wordt ingetrokken met ingang van de in het vijfde lid genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in het vijfde lid opgenomen datum van ingang van de heffing, blijft de in het eerste lid genoemde verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de leges hiervoor in die periode plaatsvindt.
3. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
4. De datum van ingang van heffing is 1 januari 2018.
5. Deze verordening kan worden aangehaald als “Legesverordening 2018”.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van xx-12-2017.

De voorzitter,

De griffier,

	TARIEVENTABEL BEHORENDE BIJ DE LEGESVERORDENING 2018	
	Titel 1 Algemene dienstverlening	
	Hoofdstuk 1 Burgerlijke stand	
1.1.1	Het tarief bedraagt voor het sluiten van een huwelijk / het sluiten of omzetten van een geregistreerd partnerschap in de Schepenzaal op:	
1.1.1.1	- maandag tot en met vrijdag: van 9.30 uur - 16.30 uur;	€ 388,00
1.1.1.2	- zaterdag: van 10.30 uur - 15.30 uur;	€ 742,00
1.1.1.3	Toeslag bij voltrekking buiten voornoemde uren	€ 253,00
1.1.1.4	Het reserveren van de Schepenzaal t.b.v. catering voorafgaand of aansluitend aan het sluiten van een huwelijk / sluiten of omzetten van een geregistreerd partnerschap, bedraagt per uur	€ 183,00
1.1.1.5	Het tarief bedraagt voor het sluiten van een huwelijk / sluiten of omzetten van een geregistreerd partnerschap met een bescheiden ceremonie in de Schepenzaal op maandagmorgen als bedoeld in artikel 7, lid 2 Reglement Burgerlijke Stand	€ 201,00
1.1.2	Het tarief bedraagt voor het sluiten van een huwelijk- of geregistreerd partnerschapvoltrekking / omzetting van een geregistreerd partnerschap op een alternatieve trouwlocatie:	
1.1.2.1	- maandag t/m zondag van 9.00 uur -17.00 uur	€ 448,00
1.1.2.2	- toeslag bij voltrekking buiten voornoemde uren	€ 253,00
1.1.3	Het tarief bedraagt voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk in het Stadskantoor tijdens de openingsuren van het bureau burgerlijke stand	€ 54,00
	<u>Annulering</u>	
1.1.4.1	Indien de aangevraagde sluiting vóór het tijdstip van de melding wordt geannuleerd, wordt op verzoek teruggaaf van 60% van de geheven leges verleend.	
1.1.4.2	Indien de aangevraagde omzetting wordt geannuleerd meer dan 30 dagen gelegen voor de feitelijke datum van omzetting, wordt op verzoek teruggaaf van 60% van de geheven leges verleend.	
1.1.5.1	Indien de aangevraagde sluiting na het tijdstip van de melding wordt geannuleerd, wordt op verzoek teruggaaf van 40% van de geheven leges verleend.	
1.1.5.2	Indien de aangevraagde omzetting wordt geannuleerd 30 dagen of minder gelegen voor de feitelijke datum van omzetting, wordt op verzoek teruggaaf van 40% van de geheven leges verleend.	
	<u>Diversen</u>	
1.1.6.1	Het tarief bedraagt voor het benoemen van een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor 1 dag (inclusief ambtelijke en administratieve ondersteuning)	€ 113,00
1.1.6.1.1	Het tarief bedraagt voor het benoemen van een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor 1 dag (exclusief ambtelijke en administratieve ondersteuning)	€ 72,00
1.1.6.2	Het tarief bedraagt voor het benoemen van een buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand voor 1 dag die eveneens moet worden beëdigd	€ 183,00
1.1.6.3	Getuige van gemeentewege (per getuige)	€ 25,00

	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:	
1.1.7	- een huwelijksboekje / geregistreerd partnerschapboekje	€ 20,00
1.1.8.1	- een volledig afschrift van een akte van de burgerlijke stand of voor elk uittreksel (ook meertalige uittreksels)	€ 13,20
1.1.8.2	- een verklaring van huwelijksbevoegdheid	€ 23,30
1.1.9	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een melding voor een huwelijk of geregistreerd partnerschap waarbij men in persoon verschijnt	€ 35,00
	Hoofdstuk 2 Reisdocumenten en Nederlandse Identiteitskaart	
	Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag:	
1.2.1	van een nationaal paspoort:	
1.2.1.1	- voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€ 65,30
1.2.1.2	- voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€ 52,00
1.2.2	van een nationaal paspoort, een groter aantal bladzijden bevattende dan een nationaal paspoort bedoeld in 1.2.1 (zakenpaspoort):	
1.2.2.1	- voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€ 65,30
1.2.2.2	- voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€ 52,00
1.2.3	van een reisdocument ten behoeve van een persoon die op grond van de Wet betreffende de positie van Molukkers als Nederlander wordt behandeld (faciliteitenpaspoort):	
1.2.3.1	- voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€ 65,30
1.2.3.2	- voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€ 52,00
1.2.4	van een reisdocument voor vluchtelingen of een reisdocument voor vreemdelingen	€ 52,00
1.2.5	van een Nederlandse Identiteitskaart (NIK):	
1.2.5.1	- voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€ 51,05
1.2.5.2	- voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€ 29,05
1.2.6	Voor een spoedlevering van de in de onderdelen 1.2.1 tot en met 1.2.5 genoemde documenten, de in die onderdelen genoemde leges vermeerderd met een bedrag van	€ 47,55
1.2.7	Voor de bezorging van een reisdocument of NIK, worden de leges vermeerderd met een bedrag van	€ 15,00
	Restitutie	
	Indien het aangevraagde paspoort of Nederlandse Identiteitskaart niet wordt afgegeven, wordt op verzoek teruggaaf verleend van de onder 1.2.1 t/m 1.2.5 genoemde tarieven, ter hoogte van het rijkskostencomponent.	
	Hoofdstuk 3 Rijbewijzen	
1.3.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.3.1.1	- tot het afgeven, vernieuwen of omwisselen van een rijbewijs	€ 39,65
1.3.1.2	- tot het omwisselen van een buitenlands rijbewijs	€ 39,65
1.3.1.3	- voor het verstrekken van een gezondheidsverklaring ter	€ 35,75

	verkrijging van een verklaring van geschiktheid	
1.3.1.4	- voor het verstrekken van gegevens uit het Centraal Rijbewijzen- en Bromfietscertificaten Register (CRB)	€ 6,10
1.3.2	Het tarief als genoemd in 1.3.1.1 wordt bij een spoedlevering vermeerderd met een bedrag van	€ 34,10
	Restitutie	
	Indien het aangevraagde rijbewijs niet wordt afgegeven, wordt op verzoek teruggaaf verleend van de onder 1.3.1 en 1.3.2 genoemde tarieven, ter hoogte van het rijkskostencomponent.	
	Hoofdstuk 4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	
1.4.1	Voor de toepassing van dit hoofdstuk onderdelen 1.4.2 en 1.4.3, wordt onder één verstrekking verstaan één of meer gegevens omtrent één persoon waarvoor de basisregistratie personen moet worden geraadpleegd.	
1.4.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.4.2.1	tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking	€ 14,00
1.4.2.2	tot het afsluiten van een abonnement op het verstrekken van gegevens, voor:	
1.4.2.2.1	- 25 verstrekkingen	€ 201,00
1.4.2.2.2	- 50 verstrekkingen	€ 376,00
1.4.2.2.3	- 75 verstrekkingen	€ 525,00
1.4.2.2.4	- 100 verstrekkingen	€ 665,00
1.4.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
	tot het verstrekken van gegevens ten behoeve van een wetenschappelijk of filantropisch doel of voor instellingen die zonder winstoogmerk en ten algemene nutte werkzaam zijn:	
1.4.3.1	per verstrekking	€ 2,25
1.4.3.2	tot het afsluiten van een abonnement op het verstrekken van gegevens voor:	
1.4.3.2.1	- 25 verstrekkingen	€ 37,35
1.4.3.2.2	- 50 verstrekkingen	€ 66,40
1.4.3.2.3	- 75 verstrekkingen	€ 89,30
1.4.3.2.4	- 100 verstrekkingen	€ 99,65
1.4.4	In afwijking van de voorgaande onderdelen is het tarief kosteloos voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van inlichtingen voor:	
	- De Oorlogsgravenstichting	
	- Bureau voor Rechtshulp	
	- Rode Kruis / Artsen zonder Grenzen	
	- Opname Vakantiekinderen.	
1.4.5	Restitutie	
1.4.5.1	Een abonnement op het periodiek verstrekken van inlichtingen uit de registers van de burgerlijke stand en/of uit de basisregistratie persoonsgegevens gaat in op de eerste dag van een maand en is, behoudens bepaling van het tegendeel, geldig gedurende één jaar na de datum van ingang, voor zover het althans niet eerder verbruikt is. Een abonnement kan tussentijds worden beëindigd.	
1.4.5.2	Bij tussentijdse beëindiging van een abonnement wordt op schriftelijk verzoek van de houder ontheffing verleend van de vooruit betaalde leges, doch uitsluitend indien die beëindiging plaatsvindt, voordat een	

	half jaar van de geldigheidsduur van het abonnement is verstreken en voordat de helft van het abonnement is verbruikt alsdan tot een bedrag, dat naar evenredigheid van het niet-gebruikte gedeelte van het abonnement wordt bepaald.	
1.4.6	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag ter verkrijging van een:	
1.4.6.1	- uittreksel, verklaring of inlichting uit de basisregistratie personen via de balie	€ 14,00

1.4.6.2	- uittreksel, verklaring of inlichting uit de basisregistratie personen via het E-loket	€ 7,50
1.4.6.2.1	- uittreksel, verklaring of inlichting uit de basisregistratie personen per post	€ 20,00
1.4.6.3	- schriftelijk verstrekte inlichting als bedoeld in artikel 29 en 32 van de Wet Persoonsregistratie, een afschrift van de persoonslijst als bedoeld in artikel 1 Wet GBA, anders dan op grond van artikel 78, 79 jo 132:	
1.4.6.3.1	- indien het afschrift bestaat uit ten hoogste 49 bladzijden	€ 7,35
1.4.6.3.2	- indien het afschrift bestaat uit 50 tot en met 100 bladzijden	€ 37,00
1.4.6.3.3	- indien het afschrift bestaat uit meer dan 100 bladzijden	€ 55,45
1.4.6.4	- indien de verstrekking van de onder 1.4.6 bedoelde diensten geschiedt per telefax, worden de tarieven vermeerderd met	€ 11,55
1.4.6.5	- inlichting(en) waarvoor onderzoek noodzakelijk is, per mensuur	€ 75,00
1.4.6.6	- buitenlands brondocument (exclusief kosten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken)	€ 26,35
1.4.6.7	- uittreksel, verklaring of inlichting uit de basisregistratie personen waarvoor geprotocolleerd moet worden	€ 18,95
1.4.6.8	- samenstellen/verstrekken BRP-selecties op verzoek, per mensuur	€ 73,90
1.4.6.9	- meerkosten bij verstrekking op alternatief medium	€ 31,75
1.4.6.10	Het tarief bedraagt voor een erfgenamenonderzoek, per 15 minuten	€ 12,80
	Hoofdstuk 5 Verstrekkingen uit het Kiezersregister	
1.5	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven van een verklaring omtrent de kiesgerechtigdheid aan de balie	€ 14,00
1.5.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven van een verklaring omtrent de kiesgerechtigdheid per post	€ 20,00
	Hoofdstuk 6 Naturalisaties	
1.6	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:	
1.6.1	- een enkelvoudig verzoek gezinsinkomsten standaard	€ 866,00
1.6.2	- een gemeenschappelijk verzoek standaard	€ 1.105,00
1.6.3	- een meenaturaliserend kind	€ 128,00
1.6.4	- een enkelvoudig verzoek verlaagd	€ 644,00
1.6.5	- een gemeenschappelijk verzoek verlaagd	€ 884,00
1.6.6	- een verzoek ingevolge de wet betreffende de positie van Molukkers	kosteloos
1.6.7	- een enkelvoudig verzoek optieverklaring	€ 184,00
1.6.8	- een gemeenschappelijk verzoek optieverklaring	€ 314,00
1.6.9	- een medeopterende minderjarige	€ 21,00
	<u>Restitutie</u>	
	Indien de aangevraagde naturalisatie niet ter beslissing wordt	

	voorgelegd aan de Immigratie –en Naturalisatiedienst, wordt op verzoek teruggaaf verleend van de onder 1.6.1 t/m 1.6.5 genoemde tarieven, ter hoogte van het rijkskostencomponent	
	Hoofdstuk 7 Bestuursstukken	
	<u>Verordeningen</u>	
1.7.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:	
1.7.1.1	- een exemplaar van een verordening	€ 4,46
1.7.1.2	- een losbladige serie verordeningen	€ 119,01
1.7.1.3	- bij abonnement, aanvulling op losbladige serie verordeningen	€ 14,34
1.7.1.4	- afschriften van bestekken van aanbesteding en van huur- en pachtcontracten, voor elke bladzijde	€ 9,48
	<u>Bouwverordening en bestemmingsplan</u>	
1.7.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een exemplaar van de Bouwverordening	€ 103,00
1.7.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een exemplaar van een welstandsnota	€ 75,00
1.7.4	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een exemplaar van een bestemmingsplan:	
1.7.4.1	tot en met 20 pagina's	€ 33,00
1.7.4.2	boven de 20 pagina's	€ 75,00
1.7.5	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een exemplaar van een plankaart van het bestemmingsplan in zwart-wit:	
1.7.5.1	met formaat A0	€ 7,00
1.7.5.2	met formaat A1	€ 5,00
1.7.5.3	met formaat A2	€ 4,00
1.7.5.4	met formaat A3	€ 1,00
1.7.6	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een exemplaar van een plankaart van het bestemmingsplan in kleur:	
1.7.6.1	met formaat A0	€ 27,00
1.7.6.2	met formaat A1	€ 19,00
1.7.6.3	met formaat A2	€ 16,00
1.7.6.4	met formaat A3	€ 6,00
	Hoofdstuk 8 Vastgoedinformatie	
1.8.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.8.1.1	tot het verstrekken van perceelsinformatie m.b.t. bodemgegevens, al dan niet ten behoeve van aan- en verkoop c.q. taxatie van onroerende zaken, per perceel	€ 53,55
1.8.1.2	tot het verstrekken van perceelsinformatie m.b.t. bestemmingsplangegevens al dan niet ten behoeve van aan- en verkoop c.q. taxatie van onroerende zaken, per perceel	€ 34,40
1.8.1.3	tot het verstrekken van een kopie bestemmingsplanvoorschriften, al dan niet ten behoeve van aan- en verkoop c.q. taxatie van onroerende zaken, per perceel	€ 17,10
1.8.1.4	tot afgifte van een verklaring en (indien van toepassing) uittreksel op grond van de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen, per perceel	€ 35,00
1.8.1.5	tot afgifte van een afschrift op grond van de Wet Kenbaarheid	€ 11,55

	Publiekrechtelijke Beperkingen, per perceel	
1.8.1.6	tot afgifte van een uittreksel op grond van de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen, per perceel	€ 11,55
	Hoofdstuk 9 Overige publiekszaken	
1.9	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.9.1	tot het verstrekken van een verklaring omtrent het gedrag	€ 41,35
1.9.2	tot het verstrekken van een bewijs van in leven zijn aan de balie	€ 14,00
1.9.2.1	tot het verstrekken van een bewijs van in leven zijn via het e-loket	€ 7,50
1.9.2.2	tot het verstrekken van een internationale attestatie de vita	€ 13,20
1.9.2.3	tot het verstrekken van een bewijs van in leven zijn per post	€ 20,00
1.9.3	tot het legaliseren van een handtekening (per gelegenheid, per persoon)	€ 14,00
1.9.4	tot het verstrekken van een bewijs van Nederlanderschap aan de balie	€ 14,00
1.9.4.1	tot het verstrekken van een bewijs van Nederlanderschap via het e-loket	€ 7,50
1.9.4.2	tot het verstrekken van een bewijs van Nederlanderschap per post	€ 20,00
	Hoofdstuk 10 Gemeentearchief	
1.10	Het tarief bedraagt voor:	
1.10.1	het op verzoek doen van selecteren en inventariseren van stukken, per uur	€ 79,77
1.10.2	het verrichten van onderzoek en het verstrekken van advies, per uur	€ 90,88
1.10.3	het op verzoek verrichten van restauratie- en conserveringswerkzaamheden, per uur	€ 47,38
1.10.4	het verstrekken van een scan of print van bouwtekeningen in zwart-wit, excl. BTW:	
1.10.4.1	met formaat A0	€ 5,20
1.10.4.2	met formaat A1	€ 4,19
1.10.4.3	met formaat A2	€ 3,49
1.10.4.4	met formaat A3	€ 0,78
1.10.4.5	met formaat A4	€ 0,47
1.10.4.6	Indien zowel een scan als een print worden verstrekt, bedraagt het tarief het dubbele van de onder 1.10.4.1 t/m 1.10.4.5 genoemde bedragen	
1.10.5	het verstrekken van een scan of print van bouwtekeningen in kleur, excl. BTW:	
1.10.5.1	met formaat A0	€ 17,80
1.10.5.2	met formaat A1	€ 14,01
1.10.5.3	met formaat A2	€ 10,84
1.10.5.4	met formaat A3	€ 8,69
1.10.5.5	met formaat A4	€ 6,80
1.10.5.6	Indien zowel een scan als een print worden verstrekt, bedraagt het tarief het dubbele van de onder 1.10.5.1 t/m 1.10.5.5 genoemde bedragen	
	Hoofdstuk 11 Leegstandwet	
1.11	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.11.1.1	tot het verlenen van een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Leegstandwet	€ 145,00
1.11.1.2	tot het verlengen van een vergunning tot tijdelijke verhuur van woonruimte als bedoeld in artikel 15, zesde lid, van de Leegstandwet	€ 82,00

1.11.2.1	Indien aanvragen als bedoeld in onderdeel 1.11.1.1 gelijktijdig worden ingediend en betrekking hebben op woonruimten in hetzelfde complex, bedraagt het tarief per complex	€ 315,00
1.11.2.2	Indien aanvragen als bedoeld in onderdeel 1.11.1.2 gelijktijdig worden ingediend en betrekking hebben op woonruimten in hetzelfde complex, bedraagt het tarief per complex	€ 188,00
	Hoofdstuk 12 Winkeltijdenwet	
1.12	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.12.1	tot het verlenen van een ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet of het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet.	€ 98,00
1.12.2	tot het verlenen van een ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet of het Vrijstellingenbesluit t.b.v. openstelling avondwinkels op zon- en feestdagen.	€ 297,00
1.12.3	tot het verlenen van een ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet of het Vrijstellingenbesluit t.b.v. openstelling op werkdagen tussen 22.00 uur en 6.00 uur.	€ 173,00
1.12.4	tot het verlenen van toestemming om een in de vorige onderdelen bedoelde ontheffing over te dragen aan een ander.	€ 98,00
1.12.5	tot het intrekken of wijzigen van een in de vorige onderdelen bedoelde ontheffing.	€ 98,00
	Hoofdstuk 13 Kansspelen	
1.13.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen:	
1.13.1.1	voor een periode van twaalf maanden voor één kansspelautomaat	€ 56,50
1.13.1.2	voor een periode van twaalf maanden voor twee of meer kansspelautomaten, voor de eerste kansspelautomaat	€ 56,50
	en voor iedere volgende kansspelautomaat	€ 34,00
1.13.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning voor het houden van een loterij (loterijvergunning)	€ 31,00
	Hoofdstuk 14 Ondergrondse leidingen	
1.14.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag, als bedoeld in artikel 2.2 en artikel 7.1 van de Algemene Verordening Ondergrondse Infra	€ 488,00
1.14.2	Het tarief genoemd onder 1.14.1 wordt verhoogd:	
1.14.2.1	met een bedrag per meter van	€ 1,65
1.14.2.2	Het onder 1.14.2.1 vermelde tarief bedraagt minimaal.	€ 43,30
1.14.2.3	Als er sprake is van een leidinglengte van 1000 meter of meer, zijn de bepalingen 1.14.2.1 en 1.14.2.2 niet van toepassing. De leges als bedoeld onder 1.14.1 worden in rekening gebracht. Daarnaast wordt een aparte projectovereenkomst met de aanvrager afgesloten, waarin de kosten voor de inzet van de toezichthouder worden vastgesteld.	
1.14.3	Indien de aanvraag, als bedoeld in artikel 2.2 en artikel 7.1 van de Algemene Verordening Ondergrondse Infra, buiten behandeling wordt gelaten wordt 25% van de leges zoals bedoeld onder 1.14.1 in rekening gebracht.	
1.14.4	Als een aanvrager zijn aanvraag als bedoeld in artikel 2.2 en artikel 7.1 van de Algemene Verordening Ondergrondse Infra, intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De in rekening te brengen legeskosten bedragen:	

1.14.4.1	Indien de aanvraag wordt ingetrokken binnen een termijn van 2 weken na het in behandeling nemen ervan: 25% van de leges zoals bedoeld onder 1.14.1.	
1.14.4.2	Indien de aanvraag wordt ingetrokken na 2 weken na het in behandeling nemen ervan: 40% van de leges zoals bedoeld onder 1.14.1.	
1.14.4.3	Indien de aanvraag op verzoek van de gemeente wordt ingetrokken en binnen één maand gevolgd wordt door een nieuwe aanvraag die voldoet aan het advies, dan worden de leges zoals genoemd onder 1.14.4.1 en 1.14.4.2 in mindering gebracht op de verschuldigde leges voor de nieuwe aanvraag.	

	Hoofdstuk 15 Verkeer en vervoer	
	Voertuigreglement / Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990	
1.15.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.15.1.1	tot het verlenen van een ontheffing als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, met uitzondering van een ontheffing voor de kern van de binnenstad, zoals gedefinieerd in de verordening selectieve toelating binnenstad en met uitzondering van een ontheffing als bedoeld in bepaling 1.15.1.2;	€ 132,25
1.15.1.2	tot het verlenen van een ontheffing als bedoeld in artikel 87 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 voor zover noodzakelijk voor en direct samenhangend met de uitvoering van bijzondere transporten voor zover deze ontheffing door de Algemeen Directeur van de Dienst Wegverkeer wordt verstrekt;	€ 47,40
1.15.1.3	tot het verlenen van een ontheffing voor de kern van de binnenstad zoals gedefinieerd in de verordening selectieve toelating binnenstad, en/of voor een ontheffing als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, waarbij al dan niet tickets zijn verstrekt voor het éénmalig berijden van de kern van de binnenstad,	
	- per ticket;	€ 10,80
	- bij vijf tickets in één keer;	€ 17,90
1.15.1.4	tot het verlenen van een ontheffing voor de kern van de binnenstad zoals gedefinieerd in de verordening selectieve toelating binnenstad en/of voor een ontheffing als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, waarbij een transponder is verstrekt waarmee de kern van de binnenstad kan worden bereden en/of waarmee door een fysieke maatregel die selectieve toelating van motorvoertuigen afdwingt (poller, slagboom), kan worden gereden;	€ 108,80
1.15.1.5	tot het verlenen van een ontheffing voor de kern van de binnenstad, zoals gedefinieerd in de verordening selectieve toelating binnenstad en/of voor een ontheffing als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, waarbij een pasje wordt verstrekt waarmee de kern van de binnenstad kan worden bereden en/of waarmee door een fysieke maatregel die selectieve toelating van motorvoertuigen afdwingt (poller, slagboom), kan worden gereden;	€ 54,85
1.15.1.6	tot het verstrekken van een transponder als bedoeld in 1.15.1.4, zonder dat daarbij een ontheffing wordt verleend;	€ 108,80
1.15.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag	€ 36,05

	voor een eenmalige omzetting van ontheffing met pasje naar ontheffing met transponder, zoals genoemd in bepaling 1.15.1.4;	
1.15.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het verlenen van de jaarlijkse verlenging van de ontheffing zoals bedoeld in 1.15.1.4 en 1.15.1.5;	€ 22,05
1.15.4	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het verstrekken van een duplicaat van een ontheffing (het verkrijgen van een nieuwe kaart) zoals bedoeld in 1.15.1.4 en 1.15.1.5, bij vermissing, verlies, diefstal of een wijziging;	€ 5,10
1.15.4.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het verstrekken van een duplicaat van een pasje zoals bedoeld in 1.15.1.5, ingeval van verlies of diefstal;	€ 36,05
1.15.4.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het verstrekken van een duplicaat van een transponder zoals bedoeld in 1.15.1.4, ingeval van verlies of diefstal;	€ 90,60
1.15.5	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een ontheffing, inzake artikel 7.1 van het Voertuigreglement juncto artikel 149 Wegenverkeerswet 1994, voor zover het bijzondere transporten betreft, welke ontheffing door de Algemeen Directeur van de Dienst Wegverkeer wordt verstrekt;	€ 45,75
1.15.6	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het verstrekken van een duplicaat van de ontheffing Reglement verkeersregels en verkeerstekens, zoals bedoeld in 1.15.1.1;	€ 31,60
1.15.7	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het verstrekken van een eerste ontheffing parkeerschijfzone bewoner Schelle;	€ 58,05
1.15.8	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het verstrekken van een tweede ontheffing parkeerschijfzone bewoner Schelle;	€ 117,40
1.15.9	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het verstrekken van een ontheffing voor bezoekers in de parkeerschijfzone Schelle	€ 11,75
	<u>Gehandicaptenparkeerkaart</u>	
1.15.10	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een gehandicaptenparkeerkaart:	
1.15.10.1	bij een positief besluit;	€ 109,20
1.15.10.2	bij verlenging/vermissing	€ 44,40
	<u>Duplicaten parkeervergunningen / ontheffingen</u>	
1.15.11	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een duplicaat van een parkeervergunning voor vergunninghouders voor het parkeren op een parkeerplaats:	
1.15.11.1	- in het gebied dat wordt begrensd door de Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven per kalendermaand;	€ 2,85
1.15.11.2	- het onder 1.15.11.1 genoemde tarief bedraagt minimaal	€ 16,25
1.15.12	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een duplicaat van een parkeerontheffing voor ontheffinghouders voor het parkeren op een parkeerplaats:	
1.15.12.1	als bedoeld in artikel 3.1 van de Parkeerverordening 2016, voor een aangewezen belanghebbenden- en/of parkeermeterplaats:	
	- per kalenderdag;	€ 2,85
	- per kalendermaand;	€ 6,25
1.15.12.2	De onder 1.15.12.1 genoemde tarieven bedragen minimaal;	€ 16,25
	en maximaal;	€ 165,40

1.15.12.3	De onder 1.15.12.1 genoemde tarieven bedragen voor een bezoekersvergunning zoals bedoeld in artikel 3.4 van de Parkeerverordening 2016 voor één maand minimaal;	€ 6,25
	en maximaal	€ 11,95
	Verkeersregelaars en brigadiers	
1.15.13	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het aanstellen van verkeersregelaars / transportbegeleiders op grond van artikel 7 danwel artikel 11 van de Regeling Verkeersregelaars 2009:	
1.15.13.1	per aanvraag (incl. het eerste legitimatiebewijs)	€ 78,90
1.15.13.2	per extra legitimatiebewijs	€ 5,10
1.15.13.3	Voor eenmalige evenementenverkeersregelaars per evenement waarbij op basis van artikel 11 van de Regeling van Verkeersregelaars 2009, wordt volstaan met één algemeen aanstellingsbesluit, zonder legitimatiebewijzen	€ 78,90
	Hoofdstuk 16 Diversen	
	Wet op de Lijkbezorging	
1.16.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.16.1.1	voor een lijkschouwing op werkdagen van 8.30 uur tot 17.00 uur, per verrichting;	€ 213,00
1.16.1.2	voor een lijkschouwing op andere dagen / tijdstippen, per verrichting;	€ 320,00
1.16.1.3	voor uitstel van begraven als bedoeld in artikel 17 van de wet;	€ 12,00
1.16.1.4	voor een vergunning tot opgraven;	€ 54,00
1.16.1.5	voor een laissez-passer voor lijken.	€ 12,00
	Luchtvaartwet	
1.16.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag ter verkrijging van een verklaring van geen bezwaar voor het houden van een ballonopstijging of helikopterlanding.	€ 89,00
	APV en andere plaatselijke verordeningen	
1.16.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een ontheffing als bedoeld in artikel 2:29 van de Algemene Plaatselijke Verordening (sluitingsuur openbare eet- en drinkgelegenheden);	€ 98,00
1.16.3.1	Als een aanvrager zijn aanvraag tot het verlenen van een ontheffing als bedoeld in bepaling 1.16.3 intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, bestaat er aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. Indien de aanvraag binnen twee weken na de aanvraag wordt ingetrokken, wordt in rekening gebracht	€ 57,00
1.16.4	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning, ontheffing, verklaring, beschikking voor het:	
1.16.4.1	- verbod op het maken van geluidshinder zonder advies;	€ 98,00
1.16.4.2	- verbod op het maken van geluidshinder met advies;	€ 142,00
1.16.4.3	- gebruik van een geluidswagen (artikel 4:6 APV), per dag;	€ 89,00
1.16.4.4	- op of aan de weg innemen van een standplaats (artikel 5:18 APV);	
1.16.4.4.1	- per keer;	€ 98,00
1.16.4.4.2	- per jaar;	€ 299,00
1.16.4.4.3	Indien de aanvraag betrekking heeft op een parapluvergunning:	€ 253,00
	te vermeerderen voor:	
	- 1 t/m 50 standplaatsen, met;	€ 84,00
	- 51 t/m 100 standplaatsen, met;	€ 164,00

	- 101 en meer standplaatsen, met;	€ 539,00
1.16.4.5	Als een aanvrager zijn aanvraag tot het verlenen van een vergunning als bedoeld in bepaling 1.16.4 intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, bestaat er aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. Indien de aanvraag binnen twee weken na de aanvraag wordt ingetrokken zullen de in rekening te brengen kosten 25% van de kosten bedragen met een minimum van € 57,00	
1.16.5	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning / ontheffing:	
1.16.5.1	voor het vervoer van gevaarlijke stoffen buiten de door de raad vastgestelde route, als bedoeld in artikel 18, lid 1 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen:	
1.16.5.1.1	- eenmalig;	€ 98,00
1.16.5.1.2	- jaarlijks;	€ 142,00
1.16.5.2	voor het viseren van artsen;	€ 9,00
1.16.5.3	voor een ligplaats (artikel 4 lid 1 van de Ligplaatsverordening):	
1.16.5.3.1	Indien het een conceptaanvraag betreft;	€ 94,00
1.16.5.3.2	Indien het een aanvraag betreft;	€ 186,00
1.16.5.3.3	Indien de aanvraag als bedoeld onder 1.16.5.3.2 voor een ligplaatsvergunning is voorafgegaan door een conceptaanvraag als bedoeld onder 1.16.5.3.1, waarop de eerstgenoemde aanvraag betrekking heeft, worden de ter zake van de conceptaanvraag geheven leges in mindering gebracht op de leges voor het in behandeling nemen van de aanvraag voor de ligplaatsvergunning als bedoeld in 1.16.5.3.2	
1.16.5.4	voor het verkopen van vuurwerk;	€ 420,00
1.16.5.5	voor onversterkte muziek, per maand;	€ 98,00
1.16.5.6	Als een aanvrager zijn aanvraag tot het verlenen van een vergunning als bedoeld in bepaling 1.16.5 intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, bestaat er aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. Indien de aanvraag binnen twee weken na de aanvraag wordt ingetrokken zullen de in rekening te brengen kosten 25% van de kosten bedragen met een minimum van € 57,00	
1.16.6	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning voor:	
1.16.6.1	een betaald voetbalwedstrijd:	
1.16.6.1.1	- per seizoen;	€ 299,00
1.16.6.1.2	- per keer.	€ 198,00
1.16.6.2	Als een aanvrager zijn aanvraag tot het verlenen van een vergunning als bedoeld in bepaling 1.16.6 intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, bestaat er aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. Indien de aanvraag binnen twee weken na de aanvraag wordt ingetrokken zullen de in rekening te brengen kosten 25% van de kosten bedragen met een minimum van € 57,00	
	<u>Ontheffing tijdelijke lozing</u>	
1.16.7	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een ontheffing voor het tijdelijk lozen van afvalwater op de riolering:	
	voor elke volle eenheid van 100 m³ afvalwater:	
	- per eenheid van 0 tot en met 500 m³	€ 62,00
	- per eenheid boven de 500 m³ tot en met 1.000 m³	€ 40,00

	- per eenheid boven de 1.000 m³ tot en met 10.000 m³	€ 30,00
	- per eenheid boven de 10.000 m³ tot en met 50.000 m³	€ 22,00
	- per eenheid boven de 50.000 m³ tot en met 100.000 m³	€ 17,00
	- per eenheid boven de 100.000 m³.	€ 12,00
	Statistische overzichten	
1.16.8	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:	
1.16.8.1	- een exemplaar van een statistisch jaarboek;	€ 7,90
1.16.8.2	- een exemplaar van een statistisch jaarboek bestemd voor instellingen, die ten algemene nutte werkzaam zijn, die godsdienstige, filantropische, wetenschappelijke dan wel onderwijsdoeleinden nastreven;	€ 3,60
1.16.8.3	- statistische informatie, waarvoor een uitgebreid onderzoek noodzakelijk is, voor elke bladzijde of gedeelte daarvan;	€ 5,80
1.16.8.4	- informatie over wijk- en buurtindeling;	€ 5,80
1.16.8.5	- overige statistische informatie, per bladzijde	€ 0,15
	met een maximum van	€ 2,05
1.16.8.6	- het tarief voor het verrichten van onderzoek voor het verstrekken van specifieke gegevens bedraagt, per mensuur.	€ 55,45
	Raadplegen kadaster	
1.16.9	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het raadplegen van de bij het gemeentebestuur berustende kadastrale stukken:	
1.16.9.1	- indien daarbij de bijstand van een ambtenaar van de gemeente wordt verkregen, per kwartier of gedeelte daarvan;	€ 11,16
1.16.9.2	- in de overige gevallen per kwartier of een gedeelte daarvan ongeacht het resultaat;	€ 11,16
1.16.9.3	- voor het verkrijgen van een af- of overdruk of fotokopie van kadastrale stukken, per perceel;	€ 11,16
1.16.9.4	- voor het verstrekken, anders dan schriftelijk, van gegevens uit het kadaster, per perceel.	€ 1,56
	Overige stukken	
1.16.10	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van gewaarmerkte afschriften van stukken voor zover daarvoor niet elders in een wettelijke regeling een tarief is opgenomen;	€ 15,70
1.16.11	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot indicatiestelling voor definitieve opname in een bejaardenoord dan wel tijdelijke of definitieve opname in een verpleeghuis door de indicatiecommissie Regio IJssel-Vecht met dien verstande dat indien sprake is van meer dan één aanvraag door of namens dezelfde betrokkene binnen een termijn van 12 maanden, dit tarief slechts éénmaal verschuldigd is;	€ 254,00
1.16.12	Het tarief bedraagt voor het verrichten van onderzoek en het verstrekken van advies bij archieven anders dan het gemeentearchief, per opgevraagd item;	€ 7,90
1.16.13	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag ter verkrijging van elke niet in deze tabel genoemde vergunning, ontheffing of beschikking hoe ook genaamd, welke ter uitvoering van een algemeen verbindend voorschrift wordt afgegeven, of afschrift daarvan, per in de desbetreffende beschikking begrepen vergunning, ontheffing of beschikking.	€ 100,30

	Milieu	
1.16.14	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag ontheffing hogere grenswaarde.	€ 748,30
	Kinderopvang	
1.16.15	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor het registreren van kinderopvang bij een nieuwe aanvraag of verhuizing:	
1.16.15.1	voor de gastoudervoorziening (GOV);	€ 78,90
1.16.15.2	voor de kinderdagverblijven (KDV), incl. peuterspeelvoorzieningen, buitenschoolse opvang (BSO), gastouderbureau's (GOB) en peuterspeelzalen (PSZ);	€ 157,90
	Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning	
	Hoofdstuk 1 Begripsomschrijving	
2.1.1	Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:	
2.1.1.1	Aanlegkosten:	
	De aannemingssom, bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, van de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012; Stcrt. 2012, 1567), voor het uit te voeren werk, of voor zover deze ontbreekt, een raming van de kosten die voortvloeien uit de aangegane verplichtingen voor de fysieke realisatie (het aanleggen) van de werken of werkzaamheden, de omzetbelasting daarin niet begrepen en indien de werken of werkzaamheden geheel of gedeeltelijk door zelfwerkzaamheid geschieden de prijs die aan een derde in het economisch verkeer zou moeten worden betaald voor het tot stand brengen van de werken of de werkzaamheden waarop de aanvraag betrekking heeft, de omzetbelasting daarin niet begrepen.	
2.1.1.2	Bouwkosten:	
	De aannemingssom, bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, van de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012; Stcrt. 2012, 1567), voor het uit te voeren werk, of voor zover deze ontbreekt een raming van de kosten die voortvloeien uit aangegane verplichtingen ten behoeve van de fysieke realisatie (het bouwen) van de bouwwerken, de omzetbelasting daarin niet begrepen, en indien het bouwen geheel of gedeeltelijk door zelfwerkzaamheid geschiedt de prijs die aan een derde in het economisch verkeer zou moeten worden betaald voor het tot stand brengen van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, de omzetbelasting daarin niet begrepen.	
2.1.1.3	Wabo:	
	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	
2.1.1.4	Wro:	
	Wet ruimtelijke ordening	
2.1.2	In deze titel voorkomende begrippen die in de Wabo zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als bij of krachtens de Wabo bedoeld.	
2.1.3	In deze titel voorkomende begrippen die niet nader in de Wabo zijn omschreven en die betrekking hebben op activiteiten waarvoor het	

	toetsingskader in een ander wettelijk voorschrift is uitgewerkt, hebben dezelfde betekenis als in dat wettelijk voorschrift bedoeld.	
	Hoofdstuk 2 Vooroverleg / beoordeling conceptaanvraag	
2.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
2.2.1	tot het verkrijgen van een verklaring vergunningvrij bouwen:	€ 104,00
2.2.2	tot het beoordelen van een conceptaanvraag om een omgevingsvergunning, ongeacht de uitkomst daarvan:	€ 157,00
2.2.2.1	In het geval er voor de beoordeling van de conceptaanvraag een advies uit het oogpunt van welstand moet worden gevraagd, wordt het onder 2.2.2 vermelde tarief verhoogd met	€ 78,00
	Hoofdstuk 3 Omgevingsvergunning	
2.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor een project: de som van de verschuldigde leges voor de verschillende activiteiten of handelingen waaruit het project geheel of gedeeltelijk bestaat en waarop de aanvraag betrekking heeft en de verschuldigde leges voor de extra toetsen die in verband met de aanvraag moeten worden uitgevoerd, berekend naar de tarieven en overeenkomstig het bepaalde in dit hoofdstuk en hoofdstuk 4 van deze titel. In afwijking van de vorige volzin kan ook per activiteit, handeling of andere grondslag een legesbedrag worden gevorderd.	
2.3.1	***Bouwactiviteiten***	
2.3.1.1	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.1.1.1	Indien de bouwkosten minder bedragen dan € 2.250,00	€ 365,00
2.3.1.1.2	Indien de bouwkosten € 2.250,00 tot € 225.000,00 bedragen:	€ 365,00
	vermeerderd met 2,99% van het bedrag waarmee die bouwkosten € 2.250,00 te boven gaan.	
2.3.1.1.3	Indien de bouwkosten € 225.000,00 tot € 1.000.000,00 bedragen:	€ 7.025,00
	vermeerderd met 2,41% van het bedrag waarmee die bouwkosten € 225.000,00 te boven gaan.	
2.3.1.1.4	Indien de bouwkosten € 1.000.000,00 of meer bedragen:	€ 25.702,00
	vermeerderd met 2,27% van het bedrag waarmee die bouwkosten € 1.000.000,00 te boven gaan.	
2.3.1.1.5	De leges voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot wijziging van een eerder verleende omgevingsvergunning als gevolg van een, naar omstandigheden beoordeeld, geringe wijziging van het project, worden geheven over de hogere bouwkosten ten opzichte van de bouwkosten bij de eerder verleende omgevingsvergunning en overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.3.1.1, met dien verstande dat de leges niet minder bedragen dan	€ 250,00
	Dit artikel vindt geen toepassing als de afwijking zodanig is dat naar de omstandigheden beoordeeld sprake is van een nieuw bouwplan.	
	Welstand	
2.3.1.2	De tarieven, genoemd onder 2.3.1.1, worden, indien voor de aanvraag advies is aangevraagd uit het oogpunt van welstand, vermeerderd met:	
2.3.1.2.1	3,25 ‰ van het deel van de bouwkosten dat ligt tussen € 0,00 tot en met € 225.000,00 plus	

2.3.1.2.2	0,7 ‰ van het deel van de bouwkosten dat ligt tussen € 225.000,00 tot en met € 500.000,00 plus	
2.3.1.2.3	0,35 ‰ van het deel van de bouwkosten dat ligt tussen € 500.000,00 tot en met € 1.000.000,00 plus	
2.3.1.2.4	0,125 ‰ van het deel van de bouwkosten dat de € 1.000.000,00 te boven gaat	
2.3.1.2.5	Het onder 2.3.1.2 vermelde tarief bedraagt minimaal	€ 78,00
	Extra advies: welstand	
2.3.1.3	Onverminderd het bepaalde in onderdeel 2.3.1.2 bedraagt het tarief indien zich tijdens de beoordeling van de in dat onderdeel bedoelde aanvraag wijzigingen voordoen in het bouwplan en daarvoor een nieuwe welstandstoets noodzakelijk is	€ 78,00
	Achteraf ingediende aanvraag	
2.3.1.4	(GERESERVEERD)	
2.3.1.5	*Doorbreking aanhouding*	
2.3.1.5.1	Onverminderd het bepaalde in onderdeel 2.3.1.1 bedraagt het tarief indien artikel 3.3, derde of zesde lid van de Wabo wordt toegepast (doorbreking aanhouding bestemmingsplan of beschermd stads- of dorpsgezicht):	€ 100,00
2.3.1.5.2	Onverminderd het bepaalde in onderdeel 2.3.1.1 bedraagt het tarief indien artikel 3.5, derde lid van de Wabo wordt toegepast (doorbreking aanhouding exploitatieplan):	€ 100,00
2.3.2	***Aanlegactiviteiten***	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een aanlegactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder b, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.2.1	voor een oppervlakte kleiner dan 1.000 m²	€ 202,00
2.3.2.2	voor een oppervlakte van 1.000 m² en meer	€ 526,00
2.3.3	***Planologisch strijdig gebruik waarbij tevens sprake is van een bouwactiviteit***	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo, en tevens sprake is van een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in onderdeel 2.3.1 en het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.3.1	Indien artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 1, van de Wabo wordt toegepast (binnenplanse afwijking):	€ 394,00
2.3.3.2	Indien artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2, van de Wabo wordt toegepast (buitenplanse kleine afwijking of tijdelijke afwijking):	€ 394,00
2.3.3.3	Indien artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3, van de Wabo wordt toegepast (buitenplanse afwijking):	€ 17.340,00
2.3.3.4	Indien artikel 2.12, eerste lid, onder b, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van exploitatieplan):	€ 394,00
2.3.3.5	Indien artikel 2.12, eerste lid, onder d, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van voorbereidingsbesluit):	€ 394,00
2.3.3.6	Indien artikel 3.38, vierde lid Wro wordt toegepast (ontheffing beheersverordening):	€ 394,00
2.3.3.7	Indien een aanvraag betrekking heeft op een project waarvoor een uitsluitend op dat individuele project gerichte (partiële) herziening van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1 van de Wro moet worden genomen:	€ 17.076,00

2.3.4	***Planologisch strijdig gebruik waarbij geen sprake is van een bouwactiviteit***	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo, en niet tevens sprake is van een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.4.1	Indien artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 1, van de Wabo wordt toegepast (binnenplanse afwijking):	€ 394,00
2.3.4.2	Indien artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2, van de Wabo wordt toegepast (buitenplanse kleine afwijking of tijdelijke afwijking):	€ 394,00
2.3.4.3	Indien artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3, van de Wabo wordt toegepast (buitenplanse afwijking):	€ 17.340,00
2.3.4.4	Indien artikel 2.12, eerste lid, onder b, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van exploitatieplan):	€ 394,00
2.3.4.5	Indien artikel 2.12, eerste lid, onder d, van de Wabo wordt toegepast (afwijking van voorbereidingsbesluit):	€ 394,00
2.3.4.6	Indien artikel 3.38, vierde lid Wro wordt toegepast (ontheffing beheersverordening):	€ 394,00
2.3.4.7	Indien een aanvraag betrekking heeft op een project waarvoor een uitsluitend op dat individuele project gerichte (partiële) herziening van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1 van de Wro moet worden genomen:	€ 16.693,00
2.3.5	***In gebruik nemen of gebruiken bouwwerken in relatie tot brandveiligheid***	
2.3.5.1	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder d, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.5.1.1	Indien het een nieuwe aanvraag betreft:	€ 332,00
	Vermeerderd met een toeslag als hieronder aangegeven.	
	Voor een bouwwerk met een gebruiksoppervlakte:	

	Categorie	Aantal m²	Toeslag	
	1 bouwwerk	0 t/m 100	€ 337	
	2 bouwwerken	101 t/m 500	€ 138 + € 1,98 per m²	
	3 bouwwerken	501 t/m 2.000	€ 773 + € 0,73 per m²	
	4 bouwwerken	2.001 t/m 5.000	€ 1.927 + € 0,15 per m²	
	5 bouwwerken	5.001 t/m 50.000	€ 2.722 + € 0,04 per m²	
	6 bouwwerken	Meer dan 50.000	€ 4.228 + € 0,02 per m²	

2.3.5.1.2	Indien het een aanvraag tot wijziging of uitbreiding van een reeds eerder verleende vergunning betreft:	
2.3.5.1.2.1	Indien het betreft een uitbreiding van het bouwwerk, met dien verstande dat de uitbreiding tenminste 10% van de oorspronkelijke gebruiksoppervlakte beslaat: het legestarief vermeld in onderdeel 2.3.5.1, met dien verstande dat de toeslag uitsluitend wordt berekend over de oppervlakte van de uitbreiding.	

2.3.5.1.2.2	Indien het betreft een herindeling, interne verbouwing of gewijzigd gebruik van het gehele bouwwerk, dan wel een deel van het bouwwerk, met dien verstande dat deze herindeling tenminste 10% van de gebruiksoppervlakte beslaat: 50% van het legestarief vermeld in onderdeel 2.3.5.1, met dien verstande dat de toeslag uitsluitend wordt berekend over de oppervlakte van het te wijzigen deel van het bouwwerk.	
2.3.5.2	Het tarief voor het adviseren met betrekking tot brandveiligheid, anders dan in geval van een aanvraag als bedoeld in punt 2.3.5.1, bedraagt per uur:	€ 95,00
2.3.6	***Activiteiten met betrekking tot monumenten of beschermde stads- of dorpsgezichten***	
2.3.6.1	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit met betrekking tot een rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder f, of artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wabo in samenhang met de provinciale erfgoedverordening of artikel 9 van de gemeentelijke erfgoedverordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.6.1.1	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van een monument:	€ 306,00
2.3.6.1.2	voor het herstellen, gebruiken of laten gebruiken van een monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	€ 306,00
2.3.6.2	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in een beschermd stads- of dorpsgezicht, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder h, of artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo in samenhang met de provinciale erfgoedverordening of artikel 9 van de gemeentelijk erfgoedverordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 229,00
2.3.6.2.1	Het bedrag onder 2.3.6.2 wordt voor elk tweede en volgende bouwwerk verhoogd met:	€ 98,00
2.3.7	***Sloopactiviteiten anders dan bij monumenten of in beschermd stads- of dorpsgezicht***	
2.3.7.1	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in gevallen waarin dat in een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit is bepaald, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder g, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.7.1.1	In gevallen waarin dat in een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit is bepaald, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder g, van de Wabo:	€ 229,00
2.3.7.1.2	Het bedrag onder 2.3.7.1.1 wordt voor elk tweede en volgende bouwwerk verhoogd met:	€ 98,00
2.3.8	***Uitweg/inrit***	
2.3.8.1	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het maken of veranderen van een uitweg, waarvoor op grond van een bepaling in de APV een vergunning is vereist, als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de	€ 170,00

	andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
	De aanlegkosten worden afzonderlijk in rekening gebracht.	
	Kappen	
2.3.9	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het vellen of doen vellen van houtopstand, waarvoor op grond van een bepaling in de APV of bomenverordening een vergunning of ontheffing is vereist, als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder g, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.9.1	voor de eerste boom:	€ 114,00
2.3.9.2	voor elke volgende boom:	€ 40,00
2.3.9.3	met een maximum van:	€ 2.072,00
2.3.9A	Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een verklaring voor het vergunningvrij vellen van houtopstand bedraagt:	€ 51,00
	Voor een houtwal / bosperceel:	
2.3.9.4	met een omvang tot en met 10.000 m² een bedrag per m² van	€ 0,10
	met een minimum van	€ 60,00
2.3.9.4.1	met een omvang van 10.001 m² of meer, het tarief als bedoeld in onderdeel 2.3.9.4 vermeerderd met een bedrag per m² vanaf 10.001 m² van	€ 0,05
	Handelsreclame	
2.3.10	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op handelsreclame met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats, waarvoor ingevolge artikel 4:15 van de APV een vergunning of ontheffing is vereist, en indien niet tevens sprake is van een activiteit als bedoeld in onderdeel 2.3.1 (bouwactiviteit), bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.10.1	Indien de activiteit bestaat uit het maken of voeren van die handelsreclame bedoeld in artikel 2.2, aanhef en eerste lid, onder g, van de Wabo:	
2.3.10.1.1	Indien de offertekosten minder dan € 2.250,00 bedragen:	€ 151,00
2.3.10.1.2	Indien de offertekosten € 2.250,00 of meer bedragen:	€ 149,00
	vermeerderd met 1,6% van het bedrag waarmee die offertekosten € 2.250,00 te boven gaan. De vermeerdering wordt toegepast over maximaal € 22.500,00 van de offertekosten.	
2.3.10.2	Indien de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat die handelsreclame aan de onroerende zaak wordt gemaakt of gevoerd, bedoeld in artikel 2.2, aanhef en eerste lid, onder h, van de Wabo:	
2.3.10.2.1	Indien de offertekosten minder dan € 2.250,00 bedragen:	€ 151,00
2.3.10.2.2	Indien de offertekosten € 2.250,00 of meer bedragen:	€ 149,00
	vermeerderd met 1,6% van het bedrag waarmee die offertekosten € 2.250,00 te boven gaan. De vermeerdering wordt toegepast over maximaal € 22.500,00 van de offertekosten.	
2.3.11	***Opslag van roerende zaken (GERESERVEERD)***	
2.3.12	***Andere activiteiten***	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het verrichten van een andere activiteit of	

	handeling dan in de voorgaande onderdelen van dit hoofdstuk bedoeld en die activiteit of handeling:	
2.3.12.1	behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder i, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 157,00
2.3.12.2	behoort tot een bij provinciale verordening, gemeentelijke verordening of waterschapsverordening aangewezen categorie activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving, als bedoeld in artikel 2.2, tweede lid, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.12.2.1	als het een gemeentelijke verordening betreft:	€ 157,00
2.3.12.2.2	als het een provinciale of waterschapsverordening betreft:	€ 157,00
2.3.13	***Omgevingsvergunning in twee fasen***	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning op verzoek in twee fasen plaatsvindt, als bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, van de Wabo, bedraagt het tarief:	
2.3.13.1	voor het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van een beschikking met betrekking tot de eerste fase: het bedrag dat voortvloeit uit toepassing van de tarieven in dit hoofdstuk voor de activiteiten waarop de aanvraag voor de eerste fase betrekking heeft;	
2.3.13.2	voor het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van een beschikking met betrekking tot de tweede fase: het bedrag dat voortvloeit uit toepassing van de tarieven in dit hoofdstuk voor de activiteiten waarop de aanvraag voor de tweede fase betrekking heeft.	
2.3.14	***Beoordeling bodemrapport (GERESERVEERD)***	
2.3.15	***Advies (GERESERVEERD)***	
2.3.16	***Verklaring van geen bedenkingen (GERESERVEERD)***	
	Hoofdstuk 4 Vermindering	
2.4.1	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning is voorafgegaan door een aanvraag om vooroverleg of beoordeling van een conceptaanvraag als bedoeld in hoofdstuk 2, waarop de eerstgenoemde aanvraag betrekking heeft, worden de ter zake van het vooroverleg of de beoordeling van de conceptaanvraag geheven leges in mindering gebracht op de leges voor het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van de omgevingsvergunning bedoeld in hoofdstuk 3.	
2.4.2	(GERESERVEERD)	
2.4.3	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning buiten behandeling wordt gelaten wordt 25% van de leges voor het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van de omgevingsvergunning bedoeld in hoofdstuk 3 in rekening gebracht.	
2.4.4	Indien op de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning niet binnen de daarvoor wettelijk gestelde termijn wordt besloten (vergunning van rechtswege), wordt 75% van de aan de betreffende activiteit gerelateerde leges in rekening gebracht.	
	Hoofdstuk 5 Teruggaaf	

	Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten	
2.5.1	Als een aanvrager zijn aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit bouwactiviteiten, als bedoeld in de onderdelen 2.3.1.1, intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De in rekening te brengen legeskosten bedragen:	
2.5.1.1	indien de aanvraag wordt ingetrokken binnen een termijn van 2 weken na het in behandeling nemen ervan: 25 % van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit(en) verschuldigde leges, met een minimum van € 57,00 en een maximum van € 4.500,00. Tevens worden indien van toepassing de kosten zoals genoemd onder 2.3.1.2 en 2.3.1.3 in rekening gebracht.	
2.5.1.2	indien de aanvraag wordt ingetrokken na 2 weken na het in behandeling nemen ervan doch voor het nemen van een besluit op de aanvraag: 40 % van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit(en) verschuldigde leges. Tevens worden indien van toepassing de kosten zoals genoemd onder 2.3.1.2 en 2.3.1.3 in rekening gebracht. Bovendien wordt, indien de aanvraag betrekking heeft op activiteiten waarvoor kosten zoals genoemd onder 2.3.3 zijn gemaakt, 50% van de kosten zoals genoemd onder 2.3.3 in rekening gebracht.	
2.5.1.3	indien de aanvraag op verzoek van de gemeente wordt ingetrokken en binnen vier maanden gevolgd wordt door een nieuwe aanvraag die voldoet aan het advies, dan worden de leges zoals genoemd onder 2.5.1.1 en 2.5.1.2 in mindering gebracht op de verschuldigde leges voor de nieuwe aanvraag.	
	Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning voor andere activiteiten dan bouwactiviteiten	
2.5.1A	Als een aanvrager zijn aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit andere activiteiten dan bouwactiviteiten intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De in rekening te brengen legeskosten bedragen 50% van de leges zoals genoemd onder 2.3.2, 2.3.4, 2.3.5, 2.3.6, 2.3.7, 2.3.8, 2.3.9, 2.3.10 en 2.3.14.	
2.5.2	***Teruggaaf als gevolg van intrekking verleende omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten (GERESERVEERD)***	
2.5.3	***Teruggaaf als gevolg van het weigeren van een omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten***	
2.5.3.1	Als de gemeente een omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit bouwactiviteiten als bedoeld in onderdeel 2.3.1 weigert, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De in rekening te brengen legeskosten bedragen: 40 % van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit(en) verschuldigde leges. Tevens worden indien van toepassing de kosten zoals genoemd onder 2.3.1.2 en 2.3.1.3 in rekening gebracht. Bovendien wordt, indien de aanvraag betrekking heeft op activiteiten waarvoor kosten zoals genoemd onder 2.3.3 zijn gemaakt, 50% van de kosten zoals genoemd onder 2.3.3 in rekening gebracht.	
2.5.3.2	Onder een weigering als bedoeld in onderdeel 2.5.3.1 wordt mede verstaan een vernietiging van de beschikking waarbij de vergunning is verleend bij rechterlijke uitspraak.	

	Teruggaaf als gevolg van het weigeren van een omgevingsvergunning voor andere activiteiten dan bouwactiviteiten	
2.5.3A	Als de gemeente een omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit andere activiteiten dan bouwactiviteiten, weigert, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De in rekening te brengen legeskosten bedragen: 50 % van de leges zoals genoemd onder 2.3.2, 2.3.4, 2.3.5, 2.3.6, 2.3.7, 2.3.8, 2.3.9, 2.3.10 en 2.3.14.	
2.5.4	***Minimumbedrag voor teruggaaf (GERESERVEERD)***	
2.5.5	***Geen teruggaaf legesdeel advies of verklaring van geen bedenkingen (GERESERVEERD)***	
2.6	**Hoofdstuk 6 Intrekking omgevingsvergunning**	
	Als de gemeente een verleende omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit bouwactiviteiten, als bedoeld in 2.3.1, intrekt op aanvraag van de vergunninghouder, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges, mits deze aanvraag tot intrekking van de vergunning binnen 24 maanden, te rekenen vanaf de datum waarop de vergunning is verleend, door de gemeente is ontvangen en van de vergunning geen gebruik is gemaakt. De teruggaaf bedraagt 20%, waarbij pas tot teruggaaf wordt overgegaan als het bedrag minimaal € 200,00 is.	
2.7	**Hoofdstuk 7 Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project (GERESERVEERD)**	
2.8	**Hoofdstuk 8 Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten**	
2.8.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het vaststellen van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wro	€ 19.530,00
2.8.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder a, van de Wro	€ 14.507,00
2.8.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het uitwerken van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder b, van de Wro	€ 14.507,00
2.9	**Hoofdstuk 9 Sloopmelding (GERESERVEERD)**	
2.10	**Hoofdstuk 10 Gedoogbeschikking**	
2.10.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een verzoek tot het verstrekken van een gedoogbeschikking, niet zijnde een gedoogbeschikking als bedoeld in 3.5.1 (coffeeshops)	€ 1.750,00
2.10.1.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een verzoek zoals in 2.10.1 genoemd in situaties waarin sprake is van calamiteiten, overmacht of omstandigheden, die niet aan de vergunningplichtige kunnen worden toegerekend	€ 164,00
	Hoofdstuk 11 In deze titel niet benoemde beschikking	
2.11	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het nemen van een andere, in deze titel niet benoemde beschikking	€ 48,00

	Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn en niet vallend onder titel 2	
	Hoofdstuk 1 Horeca	
3.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:	
3.1.1	een aanvraag tot het verlenen van vergunningen, als bedoeld in de Drank- en Horecawet;	€ 835,00
3.1.1.1	een aanvraag tot het verlenen van vergunningen Drank- en Horecawet voor paracommerciële horecabedrijven conform artikel 4, lid 1 van de Drank- en Horecawet;	€ 417,00
3.1.2	een aanvraag tot het verlenen van een exploitatievergunning;	€ 835,00
3.1.2.1	een aanvraag tot het verlenen van een exploitatievergunning voor paracommerciële horecabedrijven conform artikel 4, lid 1 van de Drank- en Horecawet;	€ 417,00
3.1.3	een aanvraag tot overschrijving exploitatievergunning;	€ 98,00
3.1.4	een aanvraag tot wijziging leidinggevende;	€ 204,00
3.1.5	een aanvraag tot het verlenen van een ontheffing artikel 35 Drank- en Horecawet;	€ 89,00
3.1.6	een aanvraag tot wijziging lokaliteit;	€ 297,00
3.1.7	een aanvraag tot het verlenen van een terrasvergunning als bedoeld in artikel 2.28a APV;	€ 255,00
3.1.7.1	een aanvraag tot wijziging van de tenaamstelling van een terrasvergunning als bedoeld in artikel 2.28a APV	€ 40,00
3.1.8	Als een aanvrager zijn aanvraag tot het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 3.1 intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, bestaat er aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. Indien de aanvraag binnen twee weken na de aanvraag wordt ingetrokken zullen de in rekening te brengen kosten 25% van de bedragen onder 3.1.1 t/m 3.1.7 bedragen, met een minimum van € 57,00.	
	Hoofdstuk 2 Organiseren evenementen of markten	
3.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning, ontheffing, verklaring, beschikking voor het:	
3.2.1	- openstellen voor het publiek van een circus (artikel 2:25 APV);	€ 329,00
3.2.2	- openstellen voor publiek van een kermis (artikel 2:25 APV), per jaar;	€ 420,00
3.2.2.1	- houden van een zomerkermis;	€ 1.001,00
3.2.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning, ontheffing, verklaring, beschikking voor het houden van:	
3.2.3.1	- een groot evenement;	€ 802,00
3.2.3.2	- een middelgroot evenement;	€ 299,00
3.2.3.3	- een klein evenement.	€ 198,00
	Hoofdstuk 3 Prostitutiebedrijven	
3.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
3.3.1	tot het verlenen van een vergunning voor een seksinrichting of escortbedrijf	€ 3.493,00
3.3.1.1	tot het verlengen van een vergunning voor een seksinrichting of escortbedrijf	€ 1.323,00
3.3.2	tot het wijzigen van de beheerder	€ 297,00

	Hoofdstuk 4 Diversen	
3.4.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een beschikking:	
3.4.1.1	- voor het gedogen van coffeeshops;	€ 14.326,00
3.4.1.2	- vervolgaanvraag voor het gedogen van coffeeshops;	€ 835,00
3.4.1.3	- wijziging beheerder	€ 297,00
3.4.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning voor:	
3.4.2.1	- het exploiteren van speelgelegenheden (artikel 2:39 APV)	€ 297,00
	Hoofdstuk 5 In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	
3.5	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een andere, in deze titel niet benoemde vergunning of ontheffing of tot het nemen van een andere beschikking	€ 49,00

Deze tarieventabel behoort bij de Legesverordening 2018, vastgesteld door de gemeenteraad op xx-12-2017.

De voorzitter,

De griffier,

de raad van de gemeente Zwolle;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van xx-xx-2017;

gelet op artikel 228 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2018.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze verordening en van de daarbij behorende tarieventabel wordt, voor zover niet anders is bepaald, verstaan onder:

a. een jaar: een kalenderjaar
b. een maand: een kalendermaand
c. een week: een periode van 7 achtereenvolgende dagen
d. een dag: een periode van 24 achtereenvolgende uren, aanvangende te 0:00 uur
e. een vergunning: een door het gemeentebestuur verleende en in een gemeentelijke registratie opgenomen toestemming op grond waarvan een persoon een of meer voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond mag hebben
f. een vaste standplaats: een standplaats waarbij een vergunning voor onbepaalde tijd is afgegeven
g. een incidentele standplaats: een standplaats welke niet is een vaste standplaats
h. een uitstalling: alles wat direct voor de gevel van een pand wordt geplaatst en handelswaar is of bevat.

Artikel 2 Aard van de heffing en belastbaar feit

Onder de naam precariobelasting wordt een directe belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, bedoeld of genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht

1. De precariobelasting wordt geheven van degene die het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft, dan wel van degene ten behoeve van wie dat voorwerp of die voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond aanwezig zijn.
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid wordt, indien de gemeente een vergunning heeft verleend voor het hebben van het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, degene aan wie de vergunning is verleend of diens rechtsopvolger aangemerkt als degene bedoeld in het eerste lid, tenzij blijkt dat hij niet het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

De precariobelasting wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel, met inachtneming van het overigens in deze verordening bepaalde.

Artikel 5 Berekening van de precariobelasting

1. Voor de berekening van de precariobelasting wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid van tijd, hoeveelheid of afmeting als een volle eenheid gerekend, tenzij anders is aangegeven.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het jaar aanvangt wordt de precariobelasting, waarvoor in de tarieventabel uitsluitend jaartarieven zijn opgenomen, geheven over zoveel twaalfde gedeelten als na de aanvang van de belastingplicht nog volle kalendermaanden in dat jaar overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het jaar eindigt wordt, ten aanzien van de precariobelasting waarvoor in de tarieventabel uitsluitend

jaartarieven zijn opgenomen, ontheffing verleend over zoveel twaalfde gedeelten als na de beëindiging van de belastingplicht nog volle kalendermaanden in dat jaar overblijven.

4. Voor de berekening van de belasting worden geen andere eenheden van tijd gehanteerd dan die welke in de tarieventabel zijn vermeld. Ten aanzien van de nummers in de tabel achter welke meer dan één eenheid is opgenomen wordt uitgegaan van voor de belastingplichtige meest gunstige wijze van berekening van de belasting.
5. Indien een oppervlaktetarief is vastgesteld wordt de precariobelasting berekend naar de oppervlakte van de horizontale projectie van de voorwerpen, tenzij anders is bepaald.
6. Indien voor het hebben van voorwerpen een vergunning verleend is, wordt voor de berekening van de precariobelasting aangesloten bij de maateenheid waarvoor de vergunning verleend is.
7. Indien niet of niet volledig gebruik gemaakt wordt van de vergunning kan ontheffing verleend worden voor zoveel gedeelten van de vergunde maateenheid waarvan geen gebruik gemaakt is.
8. Het zevende lid is niet van toepassing op nummers 3 en 4 van de tarieventabel.

Artikel 6 Wijze van heffing

1. De precariobelasting wordt geheven bij wege van aanslag of nota.
2. Aanslagen of nota's van minder dan € 5,00 worden niet opgelegd, met dien verstande dat het totaal van op één aanslagbiljet of nota verenigde verschuldigde bedragen precariobelasting of andere heffingen als één belastingaanslag of nota wordt aangemerkt.

Artikel 7 Belastingtijdvak

1. In de gevallen waarin de gemeente een vergunning heeft verleend voor het hebben van het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, is het belastingtijdvak de periode waarvoor de vergunning is verleend, met dien verstande dat bij een kalenderjaar overschrijdende geldigheidsduur van de vergunning het belastingtijdvak gelijk is aan het kalenderjaar.

2. In andere dan de in het eerste lid bedoelde gevallen, is het belastingtijdvak de in het kalenderjaar gelegen aaneengesloten periode gedurende welke zich een belastbaar feit in de zin van deze verordening zich voordoet of heeft voorgedaan.
3. Indien na het opleggen van een aanslag of het verzenden van een nota aannemelijk wordt gemaakt, dat het belastbare feit zich slechts gedurende een gedeelte van het voor de berekening van de belasting in aanmerking genomen belastingtijdvak voordoet of zal voordoen, wordt op verzoek ontheffing verleend, indien deze € 5,00 of meer bedraagt en voorzover het betreft:
    a. een tariefstelling per maand of per jaar over de resterende maanden van dat tijdvak;
    b. een tariefstelling per dag of per week over de resterende dagen van het tijdvak.

Artikel 8 Tijdstippen van verschuldigdheid en termijnen van betaling

Voor de in de tarieventabel bij deze verordening behorende nummers 1, 3 en 4 geldt het volgende:

1. De belasting is verschuldigd bij aanvang van het belastbare feit.
2. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen of nota's dan wel op één aanslagbiljet verenigde aanslagen of nota's met een totaalbedrag kleiner dan of gelijk aan € 50,00 worden betaald in één termijn welke vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet of nota is vermeld.
3. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van artikel 8, tweede lid van deze verordening moeten de aanslagen/nota's dan wel op één aanslagbiljet of nota verenigde aanslagen/nota's met een bedrag groter dan € 50,00 worden betaald in vier gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet of nota is vermeld en de volgende termijnen telkens twee maanden later.

4. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van artikel 8, derde lid van deze verordening moeten de belastingen als vermeld onder nummer 3 van de bij deze verordening behorende tarieventabel met een bedrag groter dan € 50,00 worden betaald in vier gelijke termijnen waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet of nota is vermeld en de volgende termijnen telkens drie maanden later.
5. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van artikel 8, derde lid van deze verordening moeten de aanslagen/nota's worden betaald in acht gelijke termijnen indien het bedrag van de aanslag/nota, dan wel het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet of nota verenigde aanslagen/nota's, groter is dan € 50,00, zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische betalingsincasso van de betaalrekening van de belastingschuldige worden afgeschreven. De eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op die welke in de dagtekening van het aanslagbiljet of nota is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
6. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Voor de in de tarieventabel bij deze verordening behorende nummers 2 en 5 geldt het volgende:

7. De belasting is verschuldigd bij aanvang van het belastbare feit.
8. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen dan wel op één aanslagbiljet verenigde aanslagen worden betaald in één termijn welke vervalt twee maanden na de dagtekening van het aanslagbiljet.
9. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van artikel 8, achtste lid, van deze verordening, moeten de aanslagen waarvoor de belastingplichtige een machtiging heeft afgegeven om deze af te schrijven door middel van automatische incasso, worden betaald in zoveel gelijke maandelijkse termijnen als er na de dagtekening

van de aanslag nog in het desbetreffende heffingsjaar volle dan wel gedeeltelijke kalendermaanden resteren, met dien verstande dat het aantal maandelijkse termijnen tenminste zes bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.

10. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van artikel 8, achtste lid en negende lid, van deze verordening dienen de aanslagen gemeentelijke heffingen dan wel op één aanslagbiljet verenigde aanslagen gemeentelijke heffingen met een totaalbedrag groter dan € 4.500,00 waarvoor de belastingschuldige een machtiging heeft afgegeven om deze af te schrijven door middel van automatische incasso, te worden betaald in één termijn welke vervalt twee maanden na de dagtekening van het aanslagbiljet.
11. De algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9 Vrijstellingen

Geen precariobelasting is verschuldigd voor:

1. Voorwerpen, waarvan de gemeente genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is, met uitzondering van voorwerpen die in gebruik zijn bij een derde;
2. Kelderingangen, licht – en luchtopeningen (koekoeken) en stoeptreden welke in, of op aan de gemeente om niet afgestane grond aanwezig waren op het tijdstip van overdracht;
3. Brievenbussen, postzegelautomaten en telefooncellen;
4. Het hebben van voorwerpen die, noodzakelijk voor de uitoefening van hun publieke taak, door of ten behoeve van het rijk, de provincie, de gemeente, waterschappen of het zuiveringschap, worden gebezigd;
5. Afvoerbuizen in de grond of aan gebouwen tot lozing van faecaliën van huishoud – of van hemelwater;
6. Voorwerpen welke uitsluitend worden gebezigd voor liefdadige of kerkelijke doeleinden of ten behoeve van politieke partijen;
7. Buisleidingen voor installaties voor centrale verwarming;

8. Het hebben van voorwerpen indien de gemeente ter zake van het gebruik van de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond waarop het voorwerp of de voorwerpen zich bevinden een privaatrechtelijke vergoeding is overeengekomen;
9. Het hebben van voorwerpen in het kader van een activiteit, indien de activiteit wordt georganiseerd door een vrijwilligersorganisatie en daarnaast geen winstoogmerk heeft dan wel dat de opbrengst van die activiteit ten goede dient te komen aan andere buurtactiviteiten of doelen ten algemene nutte.

Artikel 10 Nadere regels

1. Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de precariobelasting genoemd in de nummers 1, 3 en 4 van de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Het dagelijks bestuur van GBLT (het openbaar lichaam Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus – Tricijn te Zwolle) kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de precariobelasting genoemd in de nummers 2 en 5 van de bij deze verordening behorende tarieventabel.

Artikel 11 Kwijtschelding

Het bepaalde in artikel 26 van de Invorderingswet 1990 inzake de verlening van kwijtschelding vindt geen toepassing op de invordering van deze belasting.

Artikel 12 Overgangsrecht, inwerkingtreding en citeertitel

1. De “Verordening Precariobelasting 2017” van 19 december 2016 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van heffing is 1 januari 2018.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als “Verordening Precariobelasting 2018”.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van xx-12-2017.

De voorzitter,

De griffier,

TARIEVENTABEL BEHORENDE BIJ DE VERORDENING PRECARIOBELASTING 2018			
nr.	omschrijving	eenheid	tarief
	De belasting bedraagt voor:		
1	**Bouwmaterialen en containers**		
1.1	Materialen, keten, loodsen, bouwwerktuigen, steigers en andere werktuigen, schuttingen of afrasteringen en dergelijke, al dan niet ten behoeve van bouw -, sloop - of onderhoudswerkzaamheden alsmede containers, per week	per m²	€ 0,48
1.2	Voor het plaatsen van een laadbak of container op een parkeerapparatuurplaats: In het gebied dat begrensd wordt door de Stadsgracht, Hagelstraat, Ter Pelkwijkstraat, Walstraat, Koestraat, Blijmarkt, Kalverstraat, Korte Kamperstraat, Melkmarkt, Waterstraat en Buitenkant		
	• per kalenderdag van maandag t/m zaterdag, m.u.v. donderdag	per container/laadbak	€ 28,35
	• per kalenderdag op donderdag	per container/laadbak	€ 35,29
	• per kalenderweek	per container/laadbak	€ 180,35
1.3	Voor het plaatsen van een laadbak of container op een parkeerapparatuurplaats: In het gebied dat begrensd wordt door de Stadsgracht, Kerkstraat, Wilhelminasingel, Potgietersingel, Jufferenwal, Rodetorenplein, Achtergracht en Schuttevaerhaven		
	• per kalenderdag van maandag t/m zaterdag, m.u.v. donderdag	per container/laadbak	€ 28,35
	• per kalenderdag op donderdag	per container/laadbak	€ 35,29
	• per kalenderweek	per container/laadbak	€ 180,35
2	**Tankstations**		
	Werkelijk verkochte brandstof	per 1000 liter	€ 5,66
3	**Vaste standplaatsen voor commerciële doeleinden**		

3.1	Vaste standplaatsen binnen de stadsgrachten en bij de winkelcentra Zwolle-Zuid, Stadshagen, AA-landen en Holtenbroek (met inbegrip van de parkeerplaatsen bij het winkelcentrum) en een straal daar rondom van 100 meter, per jaar	per m²	€ 64,98
3.2	Overige vaste standplaatsen	per m²	€ 43,33
	De tarieven vermeld in de onderdelen 5.1 en 5.2 worden vermenigvuldigd met een factor voor het aantal wekelijkse verkoopdagen in de vergunning:		
3.3	Als het aantal wekelijkse verkoopdagen in de vergunning is bepaald op 1	1	
3.4	als het aantal wekelijkse verkoopdagen in de vergunning is bepaald op 2	2	
3.5	als het aantal wekelijkse verkoopdagen in de vergunning is bepaald op 3	3	
3.6	als het aantal wekelijkse verkoopdagen in de vergunning is bepaald op 4	4	
3.7	als het aantal wekelijkse verkoopdagen in de vergunning is bepaald op 5	5	
3.8	als het aantal wekelijkse verkoopdagen in de vergunning is bepaald op 6	6	
3.9	als het aantal wekelijkse verkoopdagen in de vergunning is bepaald op 7	7	
4	**Terrassen**		
4.1	Terrassen, per maand	per m²	€ 6,14
	waarbij maximaal 8 maanden in rekening wordt gebracht		
5	**Vetafscheiders**		
5.1	Vetafscheider	per jaar	€ 380,81

Deze tarieventabel behoort bij de “Verordening Precariobelasting 2018” vastgesteld door de gemeenteraad op xx-12-2017.

De voorzitter,

De griffier,

de raad van de gemeente Zwolle;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van xx-xx-2017;

gelet op artikel 225 van de Gemeentewet;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN PARKEERBELASTINGEN 2018

Artikel 1 Belastbaar feit

Onder de naam "parkeerbelastingen" worden de volgende belastingen geheven:

a. een belasting ter zake van het parkeren van een voertuig op een bij dan wel krachtens deze verordening in de daarin aangewezen gevallen door het college van burgemeester en wethouders te bepalen plaats, tijdstip en wijze;
b. een belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning en/of ontheffing voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning en/of ontheffing aangegeven plaats en wijze.

Artikel 2 Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a. parkeren: het gedurende een aaneengesloten periode doen of laten staan van een voertuig, anders dan gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt tot het onmiddellijk in- of uitstappen van personen dan wel het onmiddellijk laden of lossen van zaken, op binnen de gemeente gelegen voor het openbaar verkeer openstaande terreinen of weggedeelten, waarop dit doen of laten staan niet ingevolge een wettelijk voorschrift is verboden;

b. houder: degene die naar omstandigheden beoordeeld als houder van een voertuig moet worden beschouwd, met dien verstande dat voor een motorrijtuig dat is ingeschreven in het krachtens de Wegenverkeerswet 1994 aangehouden register van opgegeven kentekens als houder wordt aangemerkt degene op wiens naam het voor het motorrijtuig opgegeven kenteken ten tijde van het parkeren in het register was ingeschreven;
c. parkeerapparatuur: parkeermeters, parkeerautomaten, met inbegrip van verzamelparkeermeters, centrale computer en hetgeen naar maatschappelijke opvatting overigens onder parkeerapparatuur wordt verstaan;
d. centrale computer: computer van het bedrijf c.q. de bedrijven waarmee de gemeente Zwolle een overeenkomst heeft gesloten, bestemd voor de registratie van parkeerbewegingen in het kader van het verlenen van diensten op het gebied van betaald parkeren met gebruik van een telefoon en/of internet;
e. autodate: het herhaald en opeenvolgend gezamenlijk gebruik van motorvoertuigen op grond van een overeenkomst tussen natuurlijke personen en een aanbieder of tussen natuurlijke personen uit meer dan een huishouden.

Artikel 3 Belastingplicht

1. De belasting bedoeld in artikel 1, onderdeel a, wordt geheven van degene die het voertuig heeft geparkeerd.
2. Als degene die het voertuig heeft geparkeerd wordt mede aangemerkt:
    a. degene die de belasting voldoet, dan wel te kennen geeft of heeft gegeven de belasting te willen voldoen;
    b. zolang geen voldoening van de belasting genoemd in artikel 1, onderdeel a, heeft plaatsgevonden: de houder van het voertuig, met dien verstande dat:
        1. indien een voor ten hoogste drie maanden aangegane huurovereenkomst wordt overgelegd waaruit blijkt wie ten tijde van het parkeren ingevolge deze overeenkomst de huurder van het voertuig was, niet de houder maar de huurder wordt aangemerkt als degene die het voertuig heeft geparkeerd;
        2. indien blijkt dat een ander in het kentekenregister had moeten staan ingeschreven, die ander wordt aangemerkt als degene die het voertuig heeft geparkeerd.

3. De belasting bedoeld in artikel 1, onderdeel a, wordt niet geheven van degene die op voet van het tweede lid, onderdeel b, als degene die het voertuig heeft geparkeerd wordt aangemerkt, indien deze aannemelijk maakt dat ten tijde van het parkeren een ander tegen zijn wil van het voertuig heeft gebruik gemaakt en dat hij dit gebruik redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen.
4. De belasting bedoeld in artikel 1, onderdeel b, wordt geheven van degene die de vergunning en/of ontheffing heeft aangevraagd.

Artikel 4 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting bedoeld in artikel 1, onderdeel a, is verschuldigd bij de aanvang van het parkeren, tenzij het bij de aanvang van het parkeren in werking stellen van de parkeerapparatuur geschiedt door het via een telefoon inloggen op de centrale computer.
2. De belasting bedoeld in artikel 1, onderdeel b, is verschuldigd op het tijdstip waarop de vergunning en/of ontheffing wordt verleend.
3. Indien de belastingplicht als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, in de loop van het jaar aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Indien de belastingplicht als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na einde van de belastingplicht nog volle kalendermaanden overblijven. Deze ontheffing vindt alleen plaats indien deze ten minste € 25,00 bedraagt.

Artikel 5 Maatstaf van heffing, belastingtarief en belastingtijdvak

De maatstaf van heffing, het belastingtarief en belastingtijdvak zijn vermeld in de bij deze verordening behorende en daarvan deel uitmakende tarieventabel.

Artikel 6 Wijze van heffing en termijn van betaling

1. De belasting genoemd in artikel 1, onderdeel a, wordt geheven bij wege van voldoening op aangifte en moet worden betaald bij de aanvang van het parkeren.
2. De belasting genoemd in artikel 1, onderdeel b, wordt geheven door middel van een gedagtekende kennisgeving en moet worden betaald op het tijdstip waarop

deze wordt gedaan of uitgereikt. Voldoen via een daartoe afgegeven machtiging tot automatische incasso wordt hier met betalen gelijkgesteld.

3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid moet de belasting overeenkomstig de aangifte worden betaald binnen een maand na het einde van het parkeren, indien het bij de aanvang van het parkeren in werking stellen van de parkeerapparatuur geschiedt door het via een telefoon inloggen op de centrale computer.
4. Een naheffingsaanslag moet worden betaald op het tijdstip dat het verzoek tot betaling is uitgereikt of toegezonden.

Artikel 7 Bevoegdheid tot aanwijzing parkeerplaatsen

De aanwijzing van de plaats waar, het tijdstip en de wijze waarop tegen betaling van de belasting bedoeld in artikel 1, onderdeel a, mag worden geparkeerd geschiedt in alle gevallen door het college van burgemeester en wethouders bij openbaar te maken besluit.

Artikel 8 Kosten

De kosten van de naheffingsaanslag ter zake van de belasting genoemd in artikel 1, onderdeel a, bedragen € 62,00.

Artikel 9 Kwijtschelding

Het bepaalde in artikel 26 van de Invorderingswet 1990 inzake de verlening van kwijtschelding vindt geen toepassing op de invordering van deze belasting.

Artikel 10 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de parkeerbelastingen.

Artikel 11 Overgangsrecht, inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening Parkeerbelastingen 2017" van 19 december 2016 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Op grond van artikel 10 van deze verordening is het Aanwijzingsbesluit parkeerbelastingen 2014 van 03-12-2013 tevens van toepassing op deze verordening.

3. De verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
4. De datum van ingang van heffing is 1 januari 2018.
5. Deze verordening wordt aangehaald als " Verordening Parkeerbelastingen 2018".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van xx-12-2017.

De voorzitter,

De griffier,

Tarieventabel behorende bij de Verordening Parkeerbelastingen 2018.

1.1	De parkeerbelasting bedraagt voor het parkeren bij parkeerapparatuur:	
	Zone 1, binnenstad	
	De parkeerbelasting bedraagt voor het parkeren bij parkeerapparatuur in de binnenstad, dat is het gebied dat begrensd wordt door de Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven	
1.1.1	van maandag t/m zaterdag tussen 9.00 en 20.00 uur, door het college van burgemeester en wethouders aangewezen koopzondagen van 13.00 tot 17.00 uur en op donderdag van 20.00 tot 21.00 uur, per uur	€ 2,80
	met een maximale parkeerduur van 60 minuten van 9.00 uur tot 18.00 uur	
	en een minimale inworp van € 0,20.	
1.1.2	van maandag t/m zaterdag van 20.00 tot 23.00 uur en op donderdag van 21.00 tot 23.00 uur, per uur	€ 1,80
	met een maximum van	€ 3,60
	en een minimale inworp van € 0,20	
1.1.3	Parkeeraccommodatie Noordereiland:	
	van maandag t/m zaterdag van 9.00 tot 20.00 uur, door het college van burgemeester en wethouders aangewezen koopzondagen van 13.00 tot 17.00 uur en op donderdag van 20.00 tot 21.00 uur, per uur	€ 2,80
	van maandag t/m zaterdag van 20.00 tot 23.00 uur en op donderdag van 21.00 tot 23.00 uur, per uur	€ 1,80
	met een maximum van	€ 3,60
	van 9.00 tot 20.00 uur, maximaal	€ 14,00
	per kalenderdag (tot 23.00 uur)	€ 17,40
	Het tarief bedraagt voor een verloren parkeerkaart voor de parkeeraccommodatie Noordereiland	€ 30,00
	In zone 1 is de parkeerbelasting nihil op:	
	- Christelijke tweede paas- en pinksterdag, eerste en tweede kerstdag, Hemelvaartsdag, nieuwjaarsdag en zondagen. Een uitzondering hierop is dat op koopzondagen van 13.00 uur tot 17.00 uur wel moet worden betaald	
	- De algemeen gehandicaptenparkeerplaatsen en bij gebruik van een gehandicaptenparkeerkaart op parkeerapparatuurplaatsen gedurende maximaal drie uur van 9.00 uur tot 18.00 uur en gedurende maximaal vijf uur na 18.00 uur. Een uitzondering hierop is dat op de parkeeraccommodatie Noordereiland door gehandicapten wel moet worden betaald.	
1.2	De parkeerbelasting bedraagt voor het parkeren bij parkeerapparatuur:	
	Zone 2,	
	De parkeerbelasting bedraagt voor het parkeren bij parkeerapparatuur gelegen binnen het gebied dat begrensd wordt door de Schuttevaerhaven, Achtergracht, Stadsgracht, Van Wevelinkhovenstraat (exclusief beide zijden) , Middelweg (inclusief beide zijden), A28, de spoorbaan en de Van Karnebeekstraat (inclusief beide zijden) met uitzondering van de Oosterlaan en het Stationsplein en het gebied en de parkeeraccommodatie aangeduid onder 1.2.2, 1.2.3 en 1.2.4:	
1.2.1	van maandag t/m zaterdag van 9.00 uur tot 20.00 uur en op donderdag van 20.00 uur tot 21.00 uur, op koopzondagen van 13.00 tot 17.00 uur	
	- per uur	€ 1,80

	- per kalenderdag	€ 9,00
	en een minimale inworp van € 0,20	
1.2.2	Op het Stationsplein en Oosterlaan van maandag t/m zaterdag van 9.00 tot 23.00 uur, per uur	€ 2,80
	met een maximale parkeerduur van 32 minuten en een minimale inworp van € 0,20	
1.2.3	Sectoren Kamperpoort en Dieze In het gebied dat begrensd wordt door de Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven, de Van Wevelinkhovenstraat (exclusief beide zijden), Middelweg (inclusief beide zijden), A28, de spoorbaan, de Nieuwe Veerallee en Willemskade tot aan de Stadsgracht: van maandag t/m zaterdag van 9.00 uur tot 20.00 uur en op donderdag van 20.00 uur tot 21.00 uur, op koopzondagen van 13.00 tot 17.00 uur	
	- per uur, met een maximale parkeerduur van 120 minuten op straat	€ 1,80
	- per dag op de parkeeraccommodaties Schuttevaerkade, Branie/Hedon, Emmadek, Burgemeester van Roijensingel en Albert Cuypstraat, maximaal	€ 9,00
	en een minimale inworp van € 0,20	
	Het tarief bedraagt voor een verloren parkeerkaart voor de parkeeraccommodaties Schuttevaerkade, Branie/Hedon, Emmadek, Burgemeester van Roijensingel en Albert Cuypstraat	€ 17,50
1.2.4	Parkeeraccommodatie Katwolderpleingarage	
	van maandag t/m zaterdag van 9.00 tot 20.00 uur, door het college van burgemeester en wethouders aangewezen koopzondagen van 13.00 tot 17.00 uur en op donderdag van 20.00 tot 21.00 uur, per uur	€ 2,80
	van maandag t/m zaterdag van 20.00 tot 23.00 uur en op donderdag van 21.00 tot 23.00 uur, per uur	€ 1,80
	met een maximum van	€ 3,60
	van 9.00 tot 20.00 uur, maximaal	€ 14,00
	per kalenderdag (tot 23.00 uur)	€ 17,40
	Het tarief bedraagt voor een verloren parkeerkaart voor de parkeeraccommodatie Katwolderpleingarage	€ 30,00
	In zone 2 is de parkeerbelasting nihil op:	
	- Christelijke tweede paas- en pinksterdag, eerste en tweede kerstdag, Hemelvaartsdag, nieuwjaarsdag en zondagen. Een uitzondering hierop is dat op koopzondagen van 13.00 uur tot 17.00 uur wel moet worden betaald.	
	- De algemeen gehandicaptenparkeerplaatsen en bij gebruik van een gehandicaptenparkeerkaart op parkeerapparatuurplaatsen gedurende maximaal drie uur van 9.00 uur tot 18.00 uur en gedurende maximaal vijf uur na 18.00 uur. Een uitzondering hierop is dat op de parkeeraccommodaties Emmadek, Burgemeester van Roijensingel en Katwolderpleingarage door gehandicapten wel moet worden betaald.	
1.3	De parkeerbelasting bedraagt voor het parkeren bij parkeerapparatuur:	
	Zone 3, De parkeerbelasting bedraagt voor het parkeren bij parkeerapparatuur gelegen buiten het gebied dat begrensd wordt door de Schuttevaerkade, Stadsgracht, Achtergracht, Van Wevelinkhovenstraat (inclusief beide zijden), Middelweg, A28, spoorbaan en de Van Karnebeekstraat met uitzondering van het gebied aangeduid onder 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3:	
	van maandag t/m zaterdag van 9.00 uur tot 20.00 uur en op donderdag van 20.00 uur tot 21.00 uur en in de Rigastraat van maandag t/m	

	vrijdag van 9.00 uur tot 17.00 uur, op koopzondagen van 13.00 uur tot 17.00 uur	
	- per uur	€ 1,00
	- per kalenderdag	€ 5,00
	en een minimale inworp van € 0,20	
	De parkeerbelasting is nihil op:	
	- Christelijke tweede paas- en pinksterdag, eerste en tweede kerstdag, Hemelvaartsdag, nieuwjaarsdag en zondagen. Een uitzondering hierop is dat op koopzondagen van 13.00 uur tot 17.00 uur wel moet worden betaald.	
	- De algemeen gehandicaptenparkeerplaatsen en bij gebruik van een gehandicaptenparkeerkaart op parkeerapparatuurplaatsen gedurende maximaal drie uur van 9.00 uur tot 18.00 uur en gedurende maximaal vijf uur na 18.00 uur.	
1.3.1	**Sectoren Dieze, Assendorp, De Wezenlanden en de Philosofenallee** In het gebied dat begrensd wordt door de Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven, de Van Wevelinkhovenstraat, Middelweg, Bisschop Willebrandlaan, Vechtstraat, Hanekamp, Luttenbergstraat tot aan Wethouder Alferinkweg, Wethouder Alferinkweg, Hortensiastraat, Deventerstraatweg tot aan de Van Karnebeekstraat. met uitzondering van het gebied genoemd onder 1.3.3 (Bagijneweide):	
	- van maandag t/m zaterdag van 9.00 uur tot 20.00 uur en op donderdag van 20.00 uur tot 21.00 uur, op koopzondagen van 13.00 uur tot 17.00 uur	
	- per uur, met een maximale parkeerduur van 120 minuten op straat	€ 1,00
	- per dag op de parkeeraccommodaties Diezerpoortgarage, 't Streekien en de Vechtstraat (bij de Coop-supermarkt), maximaal	€ 5,00
	en een minimale inworp van € 0,20	
	Het tarief bedraagt voor een verloren parkeerkaart voor de parkeeraccommodaties Diezerpoortgarage, 't Streekien en Vechtstraat (bij de Coop-supermarkt)	€ 12,00
	De parkeerbelasting is nihil op:	
	- Christelijke tweede paas- en pinksterdag, eerste en tweede kerstdag, Hemelvaartsdag, nieuwjaarsdag en zondagen. Een uitzondering hierop is dat op koopzondagen van 13.00 uur tot 17.00 uur wel moet worden betaald.	
	- De algemeen gehandicaptenparkeerplaatsen en bij gebruik van een gehandicaptenparkeerkaart op parkeerapparatuurplaatsen gedurende maximaal drie uur van 9.00 uur tot 18.00 uur en gedurende maximaal vijf uur na 18.00 uur. Een uitzondering hierop is dat op de parkeeraccommodatie Diezerpoortgarage door gehandicapten wel moet worden betaald.	
1.3.2	Op de **Oostzeelaan, tussen de Zuiderzeelaan en de Koggelaan en op de Hanzelaan, tussen de Koggelaan en de Van Karnebeektunnel** van maandag tot en met zaterdag van 9.00 uur tot 20.00 uur en op donderdag van 20.00 uur tot 21.00 uur en op koopzondagen van 13.00 uur tot 17.00 uur, per uur, met een maximale parkeerduur van 120 minuten en een minimale inworp van € 0,20	€ 1,00
	- per dag op de parkeeraccommodaties Lübeckgarage, Pas de Deux en parkeerterrein Hanzeland/Rijksgebouwendienst maximaal	€ 5,00
	en een minimale inworp van € 0,20	
	Het tarief bedraagt voor een verloren parkeerkaart voor de	€ 12,00

	parkeeraccommodaties Lübeckgarage, Pas de Deux en parkeerterrein Hanzeland/Rijksgebouwendienst	
	De parkeerbelasting is nihil op:	
	- Christelijke tweede paas- en pinksterdag, eerste en tweede kerstdag, Hemelvaartsdag, nieuwjaarsdag en zondagen. Een uitzondering hierop is dat op koopzondagen van 13.00 uur tot 17.00 uur wel moet worden betaald.	
	- De algemeen gehandicaptenparkeerplaatsen en bij gebruik van een gehandicaptenparkeerkaart op parkeerapparatuurplaatsen gedurende maximaal drie uur van 9.00 uur tot 18.00 uur en gedurende maximaal vijf uur na 18.00 uur. Een uitzondering hierop is dat op de parkeeraccommodaties Lübeckgarage, Pas de deux, parkeerterrein Hanzeland/Rijksgebouwendienst door gehandicapten wel moet worden betaald.	
1.3.3	**Sector Bagijneweide**	
	In het gebied dat begrensd wordt door de Rhijnvis Feithlaan, Brink, Blekerswegje en Turfmarkt tot aan de Rhijnvis Feithlaan: van maandag t/m zaterdag van 9.00 uur tot 23.00 uur en op de parkeeraccommodatie de Turfmarkt van maandag t/m zaterdag van 9.00 uur tot 20.00 uur en op donderdag van 20.00 uur tot 21.00 uur en op koopzondag van 13.00 uur tot 17.00 uur,	
	per uur, met een maximale parkeerduur van 60 minuten op straat	€ 1,00
	per dag op de parkeerterreinen de Turfmarkt en Blekerswegje, maximaal	€ 5,00
	en een minimale inworp van € 0,20.	
	De parkeerbelasting is nihil op:	
	- Christelijke tweede paas- en pinksterdag, eerste en tweede kerstdag, Hemelvaartsdag, nieuwjaarsdag en zondagen. Een uitzondering hierop is dat op koopzondagen van 13.00 uur tot 17.00 uur wel moet worden betaald.	
	- De algemeen gehandicaptenparkeerplaatsen en bij gebruik van een gehandicaptenparkeerkaart op parkeerapparatuurplaatsen gedurende maximaal drie uur van 9.00 uur tot 18.00 uur en gedurende maximaal vijf uur na 18.00 uur.	
2.1	**Bewonersvergunning** De parkeerbelasting bedraagt voor een parkeervergunning als bedoeld in artikel 3.3 (bewonersvergunning) en artikel 3.8 van de Parkeerverordening 2016 voor een aanbieder of deelnemer autodate die bewonersbelanghebbende is, bestemd voor het gebied dat wordt begrensd door:	
	1. de Binnenstad (sectoren 1 en 2): Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven - per kalendermaand	€ 13,90
	2. de Stockholmstraat (sector 4) - per kalendermaand	€ 5,55
	3. sectoren 6, 7 en 8: het gebied buiten de Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven - per kalendermaand	€ 7,20
	met uitzondering van:	
	4. Kamperpoort, Dieze, Bagijneweide, De Wezenlanden, Assendorp en Philosofenallee (sectoren 5, 9, 10, 11, 12 en 13):	
	- Dieze: het gebied dat begrensd wordt door Schuttevaerkade, inclusief parkeerterrein Schuttevaerkade, Burgemeester Roelenweg tot aan A28, A28 tot aan Middelweg, Middelweg, Bisschop Willebrandlaan 1 t/m 97 en 26, Vechtstraat t/m 93 en 68, Rhijnvis Feithlaan, Diezerkade,	

	Burgemeester Drijbersingel tot aan Schuttevaerkade;	
	- Assendorp: het gebied dat begrensd wordt door Van Karnebeekstraat, Groot Wezenland tot aan Assendorperstraat, Assendorperstraat tot aan Luttenbergstraat, Luttenbergstraat tot aan Wethouder Alferinkweg, Wethouder Alferinkweg, Hortensiastraat, Deventerstraatweg tot aan Van Karnebeekstraat;	
	- Kamperpoort: Willemskade (huisnummers 1 t/m 30), Harm Smeengekade (huisnummers 7 t/m 20), Pannekoekendijk, Katerdijk (huisnummers 25 t/m 35), tot aan A28 ofwel inclusief beide zijden van de Meeuwenlaan, Veemarkt, Rieteweg;	
	- Bagijneweide: de Rhijnvis Feithlaan, Brink, Blekerswegje en Turfmarkt tot aan de Rhijnvis Feithlaan;	
	- De Wezenlanden: het gebied dat begrensd wordt door Assendorperstraat oneven t/m huisnummer 25a, Groot Wezenland oneven, Schuurmanstraat even, Luttenbergstraat oneven tot aan Assendorperstraat huisnummer 25a;	
	- de Philosofenallee	
	4.1.Voor de eerste vergunning: - per kalendermaand	€ 4,75
	4.2. Voor de tweede vergunning: - per kalendermaand	€ 9,65
2.2	**Bezoekersvergunning** De parkeerbelasting bedraagt voor een parkeervergunning als bedoeld in artikel 3.4 van de Parkeerverordening 2016 (bezoekersvergunning) bestemd voor het gebied:	
2.2.1	**Zone 1** de binnenstad, het gebied dat begrensd wordt door de Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven: - per kalenderjaar of een deel ervan	€ 11,80
2.2.2	**Zone 2 en 3** - gelegen buiten het gebied dat begrensd wordt door de Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven: per dag	€ 3,35
2.2.3	- Kamperpoort, Dieze, Bagijneweide, De Wezenlanden, Assendorp en Philosofenallee: per kalenderjaar of een deel ervan	€ 11,80
2.3	**Bedrijvenvergunning** De parkeerbelasting bedraagt voor een parkeervergunning als bedoeld in artikel 3.5 van de Parkeerverordening 2016 (bedrijvenvergunning) bestemd voor het gebied dat wordt begrensd door:	
	1. de Binnenstad (sectoren 1 en 2): Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven - per kalendermaand	€ 15,25
	2. de Stockholmstraat (sector 4) - per kalendermaand	€ 6,10
	3. Sectoren 6, 7 en 8: het gebied buiten de Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven - per kalendermaand	€ 7,80
	met uitzondering van:	
	4. Kamperpoort, Dieze, Bagijneweide, De Wezenlanden, Assendorp en Philosofenallee (sectoren 5, 9, 10, 11, 12 en 13)	
	- Dieze: het gebied dat begrensd wordt door Schuttevaerkade, inclusief parkeerterrein Schuttevaerkade, Burgemeester Roelenweg tot aan A28, A28 tot aan Middelweg, Middelweg, Bisschop Willebrandlaan 1 t/m 97 en 26, Vechtstraat t/m 93 en 68, Rhijnvis Feithlaan, Diezerkade,	

	Burgemeester Drijbersingel tot aan Schuttevaerkade;	
	- Assendorp: het gebied dat begrensd wordt door Van Karnebeekstraat, Groot Wezenland tot aan Assendorperstraat, Assendorperstraat tot aan Luttenbergstraat, Luttenbergstraat tot aan Wethouder Alferinkweg, Wethouder Alferinkweg, Hortensiastraat, Deventerstraatweg tot aan Van Karnebeekstraat;	
	- Kamperpoort: Willemskade (huisnummers 1 t/m 30), Harm Smeengekade (huisnummers 7 t/m 20), Pannekoekendijk, Katerdijk (huisnummers 25 t/m 35), tot aan A28 ofwel inclusief beide zijden van de Meeuwenlaan, Veemarkt, Rieteweg;	
	- Bagijneweide: de Rhijnvis Feithlaan, Brink, Blekerswegje en Turfmarkt tot aan de Rhijnvis Feithlaan;	
	- De Wezenlanden: het gebied dat begrensd wordt door Assendorperstraat oneven t/m huisnummer 25a, Groot Wezenland oneven, Schuurmanstraat even, Luttenbergstraat oneven tot aan Assendorperstraat huisnummer 25a;	
	- de Philosofenallee	
	4.1.Voor de eerste vergunning: - per kalendermaand	€ 8,50
	4.2. Voor de tweede vergunning: - per kalendermaand	€ 12,90
2.4	**Specifieke beroepen** De parkeerbelasting bedraagt voor een parkeervergunning als bedoeld in artikel 3.6 van de Parkeerverordening 2016, bestemd voor het gebied dat wordt begrensd door:	
2.4.1	de Binnenstad (sectoren 1, 2 en 3): Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven - per kalendermaand	€ 15,25
2.4.2	de Stockholmstraat (sector 4) - per kalendermaand	€ 6,10
2.4.3	Sectoren 6, 7, 8 en 10: het gebied buiten de Stadsgracht, Achtergracht en Schuttevaerhaven - per kalendermaand	€ 7,80
	met uitzondering van:	
2.4.4	Kamperpoort, Dieze, Bagijneweide, De Wezenlanden, Assendorp en Philosofenallee (sectoren 5, 9, 10, 11, 12 en 13):	
	- Dieze: het gebied dat begrensd wordt door Schuttevaerkade, inclusief parkeerterrein Schuttevaerkade, Burgemeester Roelenweg tot aan A28, A28 tot aan Middelweg, Middelweg, Bisschop Willebrandlaan 1 t/m 97 en 26, Vechtstraat t/m 93 en 68, Rhijnvis Feithlaan, Diezerkade, Burgemeester Drijbersingel tot aan Schuttevaerkade;	
	- Assendorp: het gebied dat begrensd wordt door Van Karnebeekstraat, Groot Wezenland tot aan Assendorperstraat, Assendorperstraat tot aan Luttenbergstraat, Luttenbergstraat tot aan Wethouder Alferinkweg, Wethouder Alferinkweg, Hortensiastraat, Deventerstraatweg tot aan Van Karnebeekstraat;	
	- Kamperpoort: Willemskade (huisnummers 1 t/m 30), Harm Smeengekade (huisnummers 7 t/m 20), Pannekoekendijk, Katerdijk (huisnummers 25 t/m 35), tot aan A28 ofwel inclusief beide zijden van de Meeuwenlaan, Veemarkt, Rieteweg;	
	- Bagijneweide: de Rhijnvis Feithlaan, Brink, Blekerswegje en Turfmarkt tot aan de Rhijnvis Feithlaan;	
	- De Wezenlanden: het gebied dat begrensd wordt door Assendorperstraat oneven t/m huisnummer 25a, Groot Wezenland	

	oneven, Schuurmanstraat even, Luttenbergstraat oneven tot aan Assendorperstraat huisnummer 25a;	
	- de Philosofenallee	
2.4.4.1	Voor de eerste vergunning: - per kalendermaand	€ 8,50
2.4.4.2	Voor de tweede vergunning: - per kalendermaand	€ 12,90
2.4.5	het totale aangewezen vergunninghouders- en betaaldparkeren gebied - per kalendermaand	€ 67,20
2.5	**Vergunningen voor storing, onderhoud en reparatie** De parkeerbelasting bedraagt voor een parkeervergunning als bedoeld in artikel 3.7 van de Parkeerverordening 2016	
	per kalenderdag	€ 10,90
	per twee aaneengesloten dagen	€ 21,90
	per drie aaneengesloten dagen	€ 33,00
	per vier aaneengesloten dagen tot maximaal een week	€ 49,75
	per kalendermaand	€ 67,20
2.6	**Autodate (sector 14)** De parkeerbelasting bedraagt voor een parkeervergunning als bedoeld in artikel 3.8 van de Parkeerverordening 2016 voor bedrijven per kalenderjaar	€ 139,55
2.7	**Abonnementen parkeeraccommodaties** De parkeerbelasting bedraagt voor een parkeervergunning als bedoeld in artikel 3.9 van de Parkeerverordening 2016	
	1. zoals bedoeld in het eerste lid (bewoner binnenstad) en artikel 18, lid 1 onder b van de Regeling Parkeervergunningen Per kalendermaand	€ 13,90
	2. zoals bedoeld in het tweede lid (bedrijvenvergunning binnenstad) Per kalendermaand	€ 15,25
	3. zoals bedoeld in het derde lid (woon-werkverkeer) op de volgende parkeeraccommodaties, per kalendermaand:	
	• Noordereiland, Diezerpoort en Katwolderpleingarage	
	- alle dagen van de week, 24 uur per dag	€ 56,60
	- van maandag tot en met vrijdag, in Noordereiland en Katwolderpleingarage tussen 09.00 uur en 18.00 uur en in de Diezerpoort tussen 09.00 uur en 20.00 uur	€ 50,25
	• Turfmarkt	
	- alle dagen van de week, 24 uur per dag	€ 40,35
	- van maandag tot en met vrijdag, tussen 09.00 uur en 20.00 uur	€ 33,30
	• Emmawijk	
	- alle dagen van de week, 24 uur per dag	€ 48,40
	- van maandag tot en met vrijdag tussen 09.00 uur en 20.00 uur	€ 41,70
	• Albert Cuypstraat, Schuttevaerkade, Van Karnebeekstraat en Burgemeester van Roijensingel	
	- alle dagen van de week, 24 uur per dag	€ 32,20
	- van maandag tot en met vrijdag op Van Karnebeekstraat en Burgemeester van Roijensingel tussen 09.00 uur en 20.00 uur en op Albert Cuypstraat en Schuttevaerkade tussen 09.00 uur en 20.00 uur	€ 24,95
	• Assendorperstraat en ´t Streekien	
	- alle dagen van de week, 24 uur per dag	€ 23,00
	- van maandag tot en met vrijdag tussen 09.00 uur en 20.00 uur	€ 16,50
	• Lübeckgarage voor NS-jaarkaarthouders, alle dagen van de week, 24 uur per dag	€ 68,00
2.8	De parkeerbelasting bedraagt voor het parkeren door marktkooplieden	€ 2,80

	op de Potgietersingel, Branie/Hedon of Schuttevaerkade op vrijdag en/of zaterdag (artikel 18, lid 1, sub d Regeling Parkeervergunningen), per kalendermaand	
2.9	De parkeerbelasting bedraagt voor een abonnement op grond van artikel 18, lid 1, sub e van de Regeling Parkeervergunningen (vrij abonnement, nulvergunningenafspraak en privéparkeergelegenheid), per kalendermaand	€ 68,00

Aldus besloten in de openbare vergadering van xx-12-2017,

De voorzitter,

De griffier,

Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2018

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Inleidende bepaling

Krachtens deze verordening worden geheven:

a. een afvalstoffenheffing.

Artikel 2 Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a. gebruik maken: gebruik maken in de zin van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;
b. GBLT: het openbaar lichaam Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus – Tricijn te Zwolle.

HOOFDSTUK 2 AFVALSTOFFENHEFFING

Artikel 3 Aard van de belasting en belastbaar feit

1. Onder de naam 'afvalstoffenheffing' wordt een directe belasting geheven als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer.
2. De afvalstoffenheffing bedoeld in deze verordening wordt naar afzonderlijke grondslagen geheven ter zake van het gebruik maken van een perceel ten aanzien waarvan krachtens de artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Artikel 4 Belastingplicht

De belasting wordt geheven van degene die in de gemeente naar de omstandigheden beoordeeld al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge de artikelen 10.21 en

10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

De belasting bedraagt per perceel per belastingjaar indien het perceel op 1 januari van het belastingjaar, of indien de belastingplicht aanvangt in de loop van het belastingjaar bij de aanvang van de belastingplicht, wordt gebruikt door:

a. a. één persoon € 215,77
b. b. meer dan één persoon € 269,72

Voor de vaststelling van de gebruikssituatie is beslissend hetgeen ter zake, aan het begin van het belastingjaar of indien de belastingplicht aanvangt in de loop van het belastingjaar bij de aanvang van de belastingplicht, in de basisregistratie personen is geregistreerd, tenzij blijkt dat de gebruikssituatie anders is.

Artikel 6 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 7 Wijze van heffing

De belasting wordt geheven bij wege van aanslag.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel driehondervijfenzestigste gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle etmalen overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel driehonderdvijfenzestigste gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle etmalen overblijven.
4. Het tweede en derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar een ander perceel in feitelijk gebruik neemt, bij een gelijkblijvende gebruikssituatie.

5. Belastingaanslagen van minder dan € 5,00 worden niet opgelegd. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingaanslag.
6. Indien de belastingplicht is beëindigd na de dagtekening van de aanslag, kan de belastingplichtige een aanvraag tot ontheffing indienen bij de ambtenaar belast met de heffing.

Artikel 9 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990, moeten de aanslagen dan wel op één aanslagbiljet verenigde aanslagen worden betaald in één termijn welke vervalt twee maanden na de dagtekening van het aanslagbiljet.
2. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van het eerste en derde lid van dit artikel, dienen de aanslagen gemeentelijke heffingen dan wel op één aanslagbiljet verenigde aanslagen gemeentelijke heffingen met een totaalbedrag groter dan € 4.500,00 en waarvoor de belastingschuldige een machtiging heeft afgegeven om deze af te schrijven door middel van automatische incasso, te worden betaald in één termijn welke vervalt twee maanden na de dagtekening van het aanslagbiljet.
3. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van lid 1 van dit artikel, dienen de aanslagen waarvoor de belastingschuldige een machtiging heeft afgegeven om deze af te schrijven door middel van automatische incasso te worden betaald in zoveel gelijke maandelijkse termijnen als er na de dagtekening van de aanslag nog in het desbetreffende kalenderjaar volle dan wel gedeeltelijke kalendermaanden resteren, met dien verstande dat het aantal maandelijkse termijnen niet minder dan zes bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
4. Op het genoemde in lid 3 van dit artikel geldt als restrictie dat het bedrag per afschrijving op het totaalbedrag van het desbetreffende aanslagbiljet niet minder dan € 5,00 bedraagt.
5. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

HOOFDSTUK 3 AANVULLENDE BEPALINGEN

Artikel 10 Nadere regels door het dagelijks bestuur van GBLT

Het dagelijks bestuur van GBLT kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de afvalstoffenheffing.

Artikel 11 Overgangsrecht, inwerkingtreding en citeertitel

1. De 'Verordening afvalstoffenheffing 2017' van 19 december 2016 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2018.
4. De verordening wordt aangehaald als 'Verordening afvalstoffenheffing 2018'.

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN RIOOLHEFFING 2018.

Artikel 1 Begripsomschrijving

Deze verordening verstaat onder:

a. perceel: een roerende of onroerende zaak of een zelfstandig gedeelte daarvan; als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken;
b. gemeentelijke riolering: een voorziening of combinatie van voorzieningen voor inzameling, verwerking, zuivering of transport van afvalwater, hemelwater of grondwater, in eigendom, in beheer of in onderhoud bij de gemeente; onder gemeentelijke riolering wordt mede begrepen het voor de openbare dienst bestemde gemeentewater;
c. verbruiksperiode: de periode waarop de afrekening van het waterbedrijf betrekking heeft;
d. water: huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater, hemelwater of grondwater;
e. GBLT: het openbaar lichaam Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus – Tricijn te Zwolle.

Artikel 2 Aard van de belasting

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater, en;
b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 3 Belastbaar feit en belastingplicht

1. De belasting wordt geheven:
    a. van degene die het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering, van waaruit afvalwater, niet zijnde hemelwater, wordt geloosd en waarbij het gedeelte van het afvalwater de hoeveelheid van 500 m³ per jaar niet te boven gaat, verder te noemen: eigenarendeel; en
    b. van degene die, bij het begin van het belastingjaar, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruik heeft van een perceel van waaruit afvalwater op de gemeentelijke riolering wordt geloosd en waarbij het gedeelte van het afvalwater de hoeveelheid van 500 m³ per jaar te boven gaat, verder te noemen: gebruikersdeel.
2. Met betrekking tot het eigenarendeel wordt, ingeval het perceel een onroerende zaak is, als genot hebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genot hebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.
3. De rioolheffing eigenarendeel wordt indien het perceel een roerende zaak is, in afwijking van het tweede lid geheven van de gebruiker van het perceel.
4. Met betrekking tot het gebruikersdeel wordt:
    a. in geval van verschillende soorten gebruik alleen het belangrijkste gebruik in aanmerking genomen;
    b. degene die een gedeelte van een perceel – niet een gedeelte als bedoeld in artikel 4 – voor gebruik heeft afgestaan als gebruiker aangemerkt;
    c. het ter beschikking stellen van een perceel voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die het perceel ter beschikking heeft gesteld.

Artikel 4 Zelfstandige gedeelten

Indien gedeelten van een in artikel 3 bedoeld perceel blijkens hun indeling bestemd zijn om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt, wordt de belasting geheven ter zake van elk als zodanig bestemd gedeelte, met dien verstande dat indien twee of meer

van die gedeelten tezamen als één geheel worden gebruikt, deze als één perceel worden aangemerkt.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

1. Het eigenarendeel wordt geheven naar een vast bedrag per perceel.
2. Het gebruikersdeel wordt geheven naar het aantal kubieke meters water dat vanuit het perceel wordt afgevoerd.
3. Het aantal kubieke meters water wordt gesteld op het aantal kubieke meters leidingwater en grondwater dat in de laatste aan het begin van het belastingjaar voorafgaande verbruiksperiode naar het perceel is toegevoerd of opgepompt. Ingeval de verbruiksperiode niet gelijk is aan een periode van twaalf maanden, wordt de hoeveelheid water door herleiding naar tijdsgelang bepaald. Bij die herleiding wordt een gedeelte van een kalendermaand voor een volle kalendermaand gerekend.
4. Ingeval gebruik wordt gemaakt van een pompinstallatie moet die pompinstallatie zijn voorzien van een:
    a. watermeter, waarvan de hoeveelheid opgepompt water kan worden afgelezen, of
    b. bedrijfsurenteller, waarvan het aantal uren dat een pompinstallatie met vaste capaciteit in bedrijf is geweest kan worden afgelezen.
5. De eerste volzin is niet van toepassing indien vaststelling van de hoeveelheid opgepompt water geschiedt op grond van enige andere wettelijke bepaling.
6. De op de voet van het derde lid berekende hoeveelheid toegevoerd of opgepompt water wordt verminderd met de hoeveelheid water die niet als afvalwater is afgevoerd.
7. Ingeval er sprake is van een gemeenschappelijke watermeter voor twee of meer percelen, dan wordt de hoeveelheid toegevoerd water voor ieder van die percelen gesteld op een aandeel dat rechtevenredig is aan het aantal percelen dat op de gemeenschappelijke watermeter is aangesloten.

Artikel 6 Belastingtarieven

1. Het tarief voor het eigenarendeel bedraagt per perceel, per jaar € 103,08
2. Het tarief voor het gebruikersdeel bedraagt per jaar per 100 m^3 afgevoerd afvalwater:

a. voor elke hoeveelheid van 500 m³ tot en met 1.000 m³ € 44,86
b. voor elke hoeveelheid van 1.001 m³ tot en met 10.000 m³ € 34,51
c. voor elke hoeveelheid van 10.001 m³ tot en met 50.000 m³ € 25,72
d. voor elke hoeveelheid van 50.001 m³ tot en met 100.000 m³ € 19,46
e. voor elke hoeveelheid boven 100.000 m³ € 13,58

Artikel 7 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 8 Wijze van heffing

De belasting wordt geheven bij wege van aanslag.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht met betrekking tot het perceel voor het eigenarendeel in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting verschuldigd over zoveel driehonderdvijfenzestigste gedeelten van het voor dat jaar verschuldigde eigenarendeel als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle etmalen overblijven.
3. Indien de belastingplicht met betrekking tot het perceel voor het eigenarendeel in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel driehonderdvijfenzestigste gedeelten van het voor dat jaar verschuldigde rioolheffing als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle etmalen overblijven.
4. Belastingaanslagen van minder dan € 5,00 worden niet geheven. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingaanslag.
5. Indien de belastingplicht is beëindigd na de dagtekening van het aanslagbiljet, kan de belastingplichtige een aanvraag tot ontheffing indienen bij de ambtenaar belast met de heffing.

Artikel 10 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen dan wel op één aanslagbiljet verenigde aanslagen worden betaald in één termijn die vervalt twee maanden na de dagtekening van het aanslagbiljet.

2. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van het eerste en derde lid van dit artikel moeten de aanslagen dan wel op één aanslagbiljet verenigde aanslagen rioolheffing of andere gemeentelijke heffingen met een totaalbedrag groter dan € 4.500,00 en waarvoor de belastingschuldige een machtiging heeft afgegeven om deze af te schrijven door middel van automatische incasso, worden betaald in één termijn welke vervalt twee maanden na de dagtekening van het aanslagbiljet.
3. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van het eerste lid van dit artikel, dienen de aanslagen waarvoor de belastingschuldige een machtiging heeft afgegeven om deze af te schrijven door middel van automatische incasso, te worden betaald in zoveel gelijke maandelijkse termijnen als er na de dagtekening van het aanslagbiljet nog in het desbetreffende heffingsjaar volle dan wel gedeeltelijke kalendermaanden resteren, met dien verstande dat het aantal maandelijkse termijnen niet minder dan zes bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
4. Op het genoemde in lid 3 van dit artikel geldt als restrictie dat het bedrag per afschrijving op het totaalbedrag van het desbetreffende aanslagbiljet niet minder dan € 5,00 bedraagt.
5. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding

Het bepaalde in artikel 26 van de Invorderingswet 1990 inzake de verlening van kwijtschelding vindt geen toepassing op de invordering van de rioolheffing gebruikersdeel.

Artikel 12 Nadere regels door het dagelijks bestuur van GBLT

Het dagelijks bestuur van GBLT kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de rioolheffing.

Artikel 13 Overgangsrecht, inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening rioolheffing 2018" van 19 december 2016 wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing,

met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2018.
4. Deze verordening wordt aangehaald als "Verordening Rioolheffing 2018".

Verordening op de heffing en de invordering van havengeld 2018.

Artikel 1 Voorwerp van heffing

Onder de naam havengeld, wordt een recht geheven voor het met een vaartuig gebruik maken van openbaar gemeentewater.

Artikel 2 Belastingplicht

Het recht wordt geheven van de schipper, de gezagvoerder, de eigenaar of reder, de gebruiker of beheerder van het vaartuig.

Artikel 3 Heffingsgrondslagen

Voor de berekening van het havengeld:

a. wordt het laadvermogen van het vaartuig uitgedrukt in het aantal tonnen, zoals dat blijkt uit een bij het vaartuig behorende geldige meetbrief;
b. wordt als aantal m^2 aangemerkt, de hoeveelheid ingenomen wateroppervlakte; zijnde de grootste lengte maal de grootste breedte;
c. wordt de lengte van het vaartuig uitgedrukt in het aantal meters, zoals dat blijkt uit een bij het vaartuig behorende geldige meetbrief;
d. wordt, indien het vaartuig kennelijk niet meer overeenkomstig de oorspronkelijke bestemming wordt gebruikt of van soort is veranderd, voor de toepassing van de tabel uitgegaan van de feitelijke omstandigheden;
e. wordt een gedeelte van een in de tabel genoemde eenheid als een volle eenheid gerekend, tenzij anders is aangegeven.

Artikel 4 Tarieven

1. Het havengeld wordt geheven naar de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de havengelden worden geen andere eenheden van tijd gehanteerd dan die welke in de tarieventabel zijn vermeld. Ten aanzien van de nummers in de tabel achter welke meer dan één eenheid is opgenomen, wordt uitgegaan van de voor de belastingplichtige meest gunstige wijze van berekening van het havengeld.

Artikel 5 Wijze van heffing

Voor de in de tabel genoemde vaartuigen wordt het havengeld geheven bij wege van aanslag of bij wijze van een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder wordt begrepen een bon, nota of andere schriftuur.

Artikel 6 Aanvang / beëindiging belastingplicht in de loop van het belastingjaar

a. Indien de belastingplicht ten aanzien van vaartuigen, genoemd in de tabel onder de nummers 4.2, 5.1, 6, 8 en 9 in de loop van het kalenderjaar ontstaat, bedraagt het havengeld zoveel vierde gedeelten van het havengeld, genoemd in de tabel, als er nog volle kalenderkwartalen in het kalenderjaar resteren.
b. Indien de belastingplicht ten aanzien van vaartuigen, genoemd in de tabel onder de nummers 4.2, 5.1, 6, 8 en 9 in de loop van het kalenderjaar eindigt, wordt ontheffing verleend over zoveel vierde gedeelten van het havengeld, genoemd in de tabel, als er nog volle kalenderkwartalen in het kalenderjaar resteren.
c. Indien in de loop van het jaar het havengeld per keer is geheven en er wordt overgegaan tot heffing bij abonnement, dan wordt het reeds geheven havengeld niet teruggegeven of verrekend.
d. Indien een vaartuig wordt vervangen door een ander vaartuig, wordt voor het vervangen vaartuig over de nog niet verstreken maanden van de lopende termijn het betaalde havengeld op aanvraag van de belastingplichtige verrekend met het verschuldigde havengeld over die maanden voor het vervangende vaartuig, met dien verstande dat, indien het laatstgenoemde havengeld lager is dan het betaalde, teruggave niet plaatsvindt.

Artikel 7 Tijdstippen van verschuldigdheid en betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de rechten worden betaald binnen één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet.
2. Het havengeld geheven bij wege van aanslag is verschuldigd bij de aanvang van het belastingjaar of belastingperiode, of, indien de belastingplicht op een later

tijdstip aanvangt, op dat tijdstip en moet worden betaald binnen één maand na dagtekening van het aanslagbiljet.

3. Het havengeld niet geheven bij wege van aanslag is verschuldigd bij de aanvang van het gebruik van openbaar gemeentewater en moet worden betaald op het tijdstip waarop de kennisgeving als bedoeld in artikel 5 wordt uitgereikt.
4. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet het havengeld, ingeval de kennisgeving wordt toegezonden, worden betaald binnen één maand na de dagtekening van de kennisgeving.
5. De berekening per keer of per belastingperiode (abonnement) geschiedt per keuze van de belastingplichtige, bij aanvang van de belastingperiode.
6. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in artikel 7 gestelde termijnen.

Artikel 8 Vrijstellingen

Het havengeld wordt niet geheven ter zake van:

a. vaartuigen, die van een zich in de gemeente bevindende scheepswerf zijn te water gelaten en vaartuigen, die aan het terrein van een zodanige scheepswerf worden hersteld, een en ander voor zover er niet mee wordt gevaren;
b. vaartuigen in gebruik van gemeente-, provinciale-, en rijksdienst;
c. baggermachines en vaartuigen, die daarbij gebezigd worden voor het vervoer van baggerspecie gedurende de tijd, dat zij binnen het gebied van de gemeente werken;
d. doorvarende vrachtschepen, die aanleggen, mits niet langer dan twaalf uren en zij niet laden of lossen;
e. hospitaalschepen in gebruik als vakantieschepen ten behoeve van zieken- en gehandicapten (ziekengastschepen).

Artikel 9 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de havengelden.

Artikel 10 Kwijtschelding

Het bepaalde in artikel 26 van de Invorderingswet 1990 inzake verlening van kwijtschelding vindt geen toepassing op de invordering van de havengelden.

Artikel 11 Overgangsrecht, inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening Havengeld 2017" laatstelijk gewijzigd op 18 april 2017, wordt ingetrokken met ingang van de in het vierde lid genoemde datum van ingang van de heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
3. In afwijking in zoverre van het in de voorgaande leden bepaalde, blijft, indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in het vierde lid genoemde datum van ingang van de heffing, de ingetrokken verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de rechten hiervoor in die periode plaatsvindt.
4. De datum van ingang van heffing is 1 januari 2018.
5. Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam "Verordening Havengeld 2018".

TARIEVENTABEL BEHORENDE BIJ DE VERORDENING HAVENGELD 2018

	omschrijving	berekenings-grondslag	per hoeveelheid	per periode	tarief
	Vrachtvaartuigen, incl. loswal				
1.	Vrachtvaartuigen, incl. lading				
1.1	Deellading	laadvermogen	per 100 ton	3 dagen	Excl. BTW, per aanmering € 13,70
1.2	Vollading	laadvermogen	per 100 ton	7 dagen	Excl. BTW, per aanmering € 13,70
	Abonnementen				Excl. BTW
2.	HG jaarabonnement	laadvermogen	per 100 ton	per maand	€ 123,75
				per kwartaal	€ 289,30
				per jaar	€ 754,90
	Vrachtvaartuigen, excl. Loswal				Excl. BTW
3.	Vrachtvaartuigen, leegtarief	laadvermogen			
3.1			per 100 ton	per 3 dagen	€ 4,75
3.2			per 100 ton	per 7 dagen	€ 7,70
3.3			per 100 ton	per 14 dagen	€ 11,65
	Sleepboten				
4.	Vaartuigen, welke blijkens hun con-structie bestemd zijn om in hoofdzaak te worden gebruikt als sleepboot, alsmede vaartuigen, welke behoren tot een dekschuitenverhuur-bedrijf	lengte van het vaartuig	10 m¹	7 dagen	Excl. BTW € 15,95
4.1	Als onder 4	lengte van het vaartuig	10 m¹	14 dagen	Excl. BTW € 29,40
4.2	Als onder 4	lengte van het vaartuig	10 m¹	Per jaar	Excl. BTW € 284,85
	Passagiersschepen (show, rondvaart, theaterschepen)				

5.	Abonnementen Vaartuigen, die worden gebezigd als showruimte; die worden gebruikt voor vervoer van gezelschappen of worden gebezigd voor theatervoorstellingen, met onderbrekingsrecht	oppervlakte van het vaartuig	100 m²	per 7 dagen per 14 dagen per half kalenderjaar per kalenderjaar	Excl. BTW € 16,85 € 26,95 € 281,25 € 562,75
5.1	Horecaschepen, incl. BTW	publieksruimte	m²	kalenderjaar	€ 47,75
	Recreatievaartuigen				
6.	Vaartuigen, die worden gebruikt als pleziervaartuig, met uitzondering van de kleine vaartuigen als bedoeld in artikel 5:25, vierde lid, van de APV, die de gemeente Zwolle als thuishaven hebben	lengte van het vaartuig	m¹	kalenderjaar	€ 85,25
6.1	Vaartuigen, die door passanten als pleziervaartuig worden gebruikt	lengte van het vaartuig	m¹	kalenderdag	€ 1,15
6.2	Historische vaartuigen	lengte van het vaartuig	m¹	kalenderdag	€ 1,15
	Woonschepen				
7.	Dekschuiten en pontons		per ton		Excl. BTW € 1,00
					Incl. BTW
8.	Woonschepen	oppervlakte	m²	kalenderjaar	€ 5,55
9.	Woon-werkschepen	oppervlakte	m²	kalenderjaar	€ 5,55
	Voorzieningen				
10.	Afnemen water	incl. 4% BTW	m³		€ 2,10
	Afnemen elektra		per 100 Kw		€ 32,50

de raad van de gemeente Zwolle;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van xx-xx-2017;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN RECHTEN VOOR HET GEBRUIK VAN DE GEMEENTELIJKE BEGRAAFPLAATSEN 2018.

Artikel 1 Aard van de heffing en het belastbare feit

Onder de naam begraafplaatsrechten worden voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen en voor het aldaar verrichten van diensten, rechten geheven.

Artikel 2 Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt.

Artikel 3 Tarieven

De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.

Artikel 4 Wijze van heffing

1. De rechten worden geheven bij wege van aanslag of bij wege van factuur.

2. Aanslagen van minder dan € 5,00 worden niet opgelegd, met dien verstande dat het totaal van op één aanslagbiljet verenigde verschuldigde bedragen als één belastingaanslag wordt aangemerkt.

Artikel 5 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de rechten worden betaald binnen één maand na de dagtekening van de factuur.
2. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van artikel 5, eerste lid van deze verordening moeten de rechten als vermeld onder nummers 7.1, 7.1.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 8.2 en 8.3 van de bij deze verordening behorende tarieventabel worden betaald in één termijn welke vervalt twee maanden na de dagtekening van het aanslagbiljet.
3. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van het hiervoor genoemde onder lid 2, moeten de aanslagen waarvoor de belastingschuldige een machtiging heeft afgegeven om deze af te schrijven door middel van automatische incasso, worden betaald in zoveel gelijke maandelijkse termijnen als er na de dagtekening van de aanslag nog in het desbetreffende kalenderjaar volle dan wel gedeeltelijke kalendermaanden resteren, met dien verstande dat het aantal maandelijkse termijnen tenminste zes bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
4. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van artikel 5, tweede en derde lid, van deze verordening dienen de aanslagen gemeentelijke heffingen dan wel op één aanslagbiljet verenigde aanslagen gemeentelijke heffingen met een totaalbedrag groter dan € 4.500,00, waarvan de dagtekening in het desbetreffende belastingjaar ligt en waarvoor de belastingschuldige een machtiging heeft afgegeven om deze af te schrijven door middel van automatische incasso, te worden betaald in één termijn welke vervalt twee maanden na de dagtekening van het aanslagbiljet.
5. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 6 Nadere regels

1. Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de rechten, met uitzondering van de rechten genoemd in de tarieventabel onder nummers 7.1, 7.1.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 8.2 en 8.3.
2. het dagelijks bestuur van GBLT (het openbaar lichaam Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus – Tricijn te Zwolle) kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de rechten genoemd in de tarieventabel onder nummers 7.1, 7.1.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 8.2 en 8.3.

Artikel 7 Kwijtschelding

Het bepaalde in artikel 26 van de Invorderingswet 1990 inzake de verlening van kwijtschelding vindt geen toepassing op de invordering van deze rechten, met uitzondering van rechten als vermeld onder de nummers 2, 7.1, 7.1.1, 7.2, 7.3. 7.4, 7.5, 7.6, 8.2 en 8.3 van de bij deze verordening behorende tarieventabel.

Artikel 8 Overgangsrecht, inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening Begraafplaatsrechten 2017" van 19 december 2016 wordt ingetrokken met ingang van de in het vierde lid genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. De verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
3. In afwijking in zoverre van het in de voorgaande leden bepaalde, blijft, indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in het vierde lid genoemde datum van ingang van de heffing, de ingetrokken verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de rechten hiervoor in die periode plaatsvindt.
4. De datum van ingang van heffing is 1 januari 2018.
5. Deze verordening wordt aangehaald als “Verordening Begraafplaatsrechten 2018”.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van xx-12-2017.

De voorzitter,

De griffier,

	Tarieventabel begraafplaatsrechten behorende bij de	
	Verordening Begraafplaatsrechten 2018	
	De rechten bedragen:	
1.	**Grafruimte**	
	Voor de verkrijging van het uitsluitend recht	
1.1.1	Op een enkel particulier graf voor de duur van:	
	10 jaar	€ 703,00
	20 jaar	€ 1.170,00
	30 jaar	€ 1.560,00
	40 jaar	€ 1.950,00
	50 jaar	€ 2.338,00
	onbepaalde tijd	€ 4.220,00
1.1.2	Op een dubbel particulier graf het dubbele van het tarief als bedoeld onder 1.1.1	
1.1.3	Op een galerijgraf inclusief sluitsteen voor de duur van:	
	20 jaar	€ 2.861,00
	30 jaar	€ 3.803,00
	40 jaar	€ 4.744,00
	50 jaar	€ 5.686,00
	onbepaalde tijd	€ 7.271,00
1.1.3A	Op een galerijgraf, onderste laag, voor de duur van:	
	20 jaar	€ 1.906,00
	30 jaar	€ 2.534,00
	40 jaar	€ 3.163,00
	50 jaar	€ 3.791,00
	onbepaalde tijd	€ 4.778,00
1.1.4	Op een enkel particulier graf op de Chinese begraafplaats op de begraafplaats Kranenburg voor de duur van:	
	20 jaar	€ 2.531,00
	30 jaar	€ 3.428,00
	40 jaar	€ 4.258,00
	50 jaar	€ 5.089,00
	onbepaalde tijd	€ 7.598,00
1.1.5	Op een enkel foetusgraf voor de duur van 5 jaar, inclusief onderhoud	€ 315,00
1.1.5.1	Op een enkel foetusgraf voor de duur van 10 jaar, inclusief onderhoud	€ 630,00
1.1.6	Voor het verdiepen van een grafruimte per laag	€ 76,00
1.2	Voor het verlengen van het uitsluitend recht, als genoemd onder 1.1.1, wordt geheven voor het aantal jaren van verlenging:	
	1 jaar	€ 81,00
	2 jaar	€ 162,00
	3 jaar	€ 239,00
	4 jaar	€ 315,00
	5 jaar	€ 387,00

	6 jaar	€ 454,00
	7 jaar	€ 521,00
	8 jaar	€ 584,00
	9 jaar	€ 644,00
	10 jaar	€ 703,00
	20 jaar	€ 1.170,00
1.2.1	Voor het verlengen van het uitsluitend recht, als genoemd onder 1.1.2, wordt het tarief als bedoeld in 1.2 verdubbeld.	
1.3	Voor het verlengen van het uitsluitend recht, als genoemd onder 1.1.3, wordt geheven voor het aantal jaren van verlenging:	
	1 jaar	€ 204,00
	2 jaar	€ 404,00
	3 jaar	€ 594,00
	4 jaar	€ 778,00
	5 jaar	€ 957,00
	6 jaar	€ 1.123,00
	7 jaar	€ 1.284,00
	8 jaar	€ 1.440,00
	9 jaar	€ 1.585,00
	10 jaar	€ 1.730,00
	20 jaar	€ 2.861,00
1.4	Voor het verlengen van het uitsluitend recht met 5 jaar, als bedoeld onder 1.1.5 wordt geheven, inclusief onderhoud	€ 315,00
1.5	Voor het verzamelen van de overblijfselen en het opnieuw plaatsen in dezelfde grafruimte wordt geheven	€ 671,00
2.	**Begraven**	
2.1	Voor het begraven of opgraven van een stoffelijk overschot in een graf, van personen:	
2.1.1	- jonger dan 1 jaar	€ 280,00
2.1.2	- van 1 jaar tot en met 11 jaar	€ 574,00
2.1.3	- van 12 jaar en ouder	€ 1.166,00
2.2	Voor het bijzetten in een galerijgraf	€ 778,00
2.3	Voor het begraven of opgraven van een stoffelijk overschot of het bijzetten in een galerijgraf op zaterdag worden de rechten, genoemd onder 2.1 en 2.2, vermeerderd met:	€ 435,00
	Voor het begraven of opgraven van een stoffelijk overschot of het bijzetten in een galerijgraf op zondag of algemeen erkende of daarmee gelijkgestelde feestdag worden de rechten, genoemd onder 2.1 en 2.2, vermeerderd met:	€ 579,00
2.4	Voor het begraven of opgraven van een stoffelijk overschot in de periode maart tot en met oktober voor 9.30 uur of na 16.00 uur of in de periode november tot en met februari voor 9.30 uur of na 15.30 uur worden de rechten, genoemd onder 2.1, 2.2 en 2.3, vermeerderd met:	€ 142,00
2.5	Voor het begraven van een stoffelijk overschot op de derde laag in een graf worden de rechten, genoemd onder 2.1, vermeerderd met:	€ 76,00
2.6	Voor het op verzoek ruimen van een particulier graf of galerijgraf, wordt geheven	€ 671,00
3.	**Urnen**	
3.1	Verkrijging van het uitsluitend recht op een particulier urnengraf voor de duur van:	
	20 jaar	€ 1.021,00

	30 jaar	€ 1.380,00
	40 jaar	€ 1.738,00
	50 jaar	€ 2.096,00
	onbepaalde tijd	€ 3.888,00
3.1.1	Verkrijging van het uitsluitend recht op een particuliere urnennis:	
	- voor de duur van 20 jaar	€ 948,00
	- voor onbepaalde tijd inclusief onderhoud	€ 3.856,00
3.2	Voor het bijzetten, verplaatsen of verwijderen van een asbus c.q. urn alsmede het verstrooien van as	€ 112,00
3.2.1	Voor het bijzetten, verplaatsen of verwijderen van een asbus c.q. urn alsmede het verstrooien van as op zaterdag worden de rechten, genoemd onder 3.2, vermeerderd met:	€ 435,00
3.2.2	Voor het bijzetten, verplaatsen of verwijderen van een asbus c.q. urn alsmede het verstrooien van as op zondag of algemeen erkende of daarmee gelijkgestelde feestdag, worden de rechten, genoemd onder 3.2, vermeerderd met:	€ 579,00
3.2.3	Voor het bijzetten, verplaatsen of verwijderen van een asbus c.q. urn of het verstrooien van as in de periode maart tot en met oktober voor 9.30 uur of na 16.00 uur of in de periode november tot en met februari voor 9.30 uur of na 15.30 uur worden de rechten, genoemd onder 3.2, 3.2.1 en 3.2.2, vermeerderd met:	€ 142,00
3.3	Voor het op verzoek ruimen van een particulier urnengraf, wordt geheven	€ 142,00
4.	**Verlenging recht**	
4.1	Voor het verlengen van het uitsluitend recht, als genoemd onder 3.1, wordt geheven voor het aantal jaren van verlenging:	
	1 jaar	€ 65,00
	2 jaar	€ 135,00
	3 jaar	€ 199,00
	4 jaar	€ 259,00
	5 jaar	€ 319,00
	6 jaar	€ 377,00
	7 jaar	€ 432,00
	8 jaar	€ 483,00
	9 jaar	€ 532,00
	10 jaar	€ 582,00
	20 jaar	€ 1.021,00
4.2	Voor een dubbel particulier urnengraf, het dubbele van het tarief als bedoeld in 4.1.	
5.	**Inrichten van een grafkelder**	
5.1	Voor het inrichten c.q. plaatsen van een grafkelder of grafkuip	€ 314,00
5.2	Voor het inrichten c.q. plaatsen van een urnenkelder	€ 76,00
6.	**Openen/sluiten grafkelder-of kuip**	
6.1	Voor het openen en sluiten van een grafkelder- of kuip	€ 281,00
7.	**Onderhoud**	
7.1	Voor het onderhouden van een particulier (urnen)graf, per jaar	€ 118,00

7.2	Voor het onderhouden van een dubbel particulier graf, per jaar	€ 237,00
7.3	Voor het onderhouden van een galerijgraf, per jaar	€ 80,00
7.4	Voor het onderhouden van een particuliere urnennis, per jaar	€ 80,00
7.5	Voor het onderhouden van een particulier graf voor 10 jaar als bedoeld in 1.1.1, per jaar	€ 61,00
7.5.1	Afkoop van het onderhoud als bedoeld in 7.5:	
	2 jaar	€ 117,00
	3 jaar	€ 174,00
	4 jaar	€ 229,00
	5 jaar	€ 282,00
	6 jaar	€ 331,00
	7 jaar	€ 379,00
	8 jaar	€ 426,00
	9 jaar	€ 471,00
	10 jaar	€ 513,00
7.6	Voor het onderhouden van een algemeen graf, per jaar	€ 38,00
7.6.1	Indien de rechten genoemd onder 7.6 worden afgekocht, wordt dit tarief vermenigvuldigd met het aantal jaren van afkoop. Er kan maximaal 10 jaar worden afgekocht.	
7.7	Indien de rechten, als genoemd onder 7.1, worden afgekocht, wordt voor het aantal jaar van afkoop geheven:	
	2 jaar	€ 238,00
	3 jaar	€ 352,00
	4 jaar	€ 461,00
	5 jaar	€ 567,00
	6 jaar	€ 668,00
	7 jaar	€ 766,00
	8 jaar	€ 859,00
	9 jaar	€ 950,00
	10 jaar	€ 1.036,00
	11 jaar	€ 1.118,00
	12 jaar	€ 1.198,00
	13 jaar	€ 1.275,00
	14 jaar	€ 1.349,00
	15 jaar	€ 1.420,00
	16 jaar	€ 1.488,00
	17 jaar	€ 1.554,00
	18 jaar	€ 1.617,00
	19 jaar	€ 1.679,00
	20 jaar	€ 1.737,00
	30 jaar	€ 2.304,00
	40 jaar	€ 2.884,00
	50 jaar	€ 3.465,00
	onbepaalde tijd	€ 5.064,00
7.7.1	Indien de rechten, als genoemd onder 7.1.1, worden afgekocht, wordt voor het aantal jaar van afkoop geheven:	
	2 jaar	€ 360,00
	3 jaar	€ 529,00
	4 jaar	€ 694,00
	5 jaar	€ 851,00
	6 jaar	€ 1.005,00
	7 jaar	€ 1.149,00
	8 jaar	€ 1.290,00
	9 jaar	€ 1.426,00

	10 jaar	€ 1.554,00
	11 jaar	€ 1.679,00
	12 jaar	€ 1.799,00
	13 jaar	€ 1.914,00
	14 jaar	€ 2.025,00
	15 jaar	€ 2.132,00
	16 jaar	€ 2.234,00
	17 jaar	€ 2.333,00
	18 jaar	€ 2.427,00
	19 jaar	€ 2.520,00
	20 jaar	€ 2.606,00
	30 jaar	€ 3.478,00
	40 jaar	€ 4.353,00
	50 jaar	€ 5.229,00
	onbepaalde tijd	€ 7.598,00
7.8	Indien de rechten, als genoemd onder 7.2, worden afgekocht, wordt voor het aantal jaren het dubbele geheven als genoemd onder 7.7.	
7.9	Indien de rechten, als genoemd onder 7.3, worden afgekocht, wordt voor het aantal jaar van afkoop geheven:	
	2 jaar	€ 159,00
	3 jaar	€ 236,00
	4 jaar	€ 309,00
	5 jaar	€ 380,00
	6 jaar	€ 448,00
	7 jaar	€ 514,00
	8 jaar	€ 576,00
	9 jaar	€ 637,00
	10 jaar	€ 696,00
	11 jaar	€ 751,00
	12 jaar	€ 805,00
	13 jaar	€ 855,00
	14 jaar	€ 907,00
	15 jaar	€ 955,00
	16 jaar	€ 1.001,00
	17 jaar	€ 1.044,00
	18 jaar	€ 1.087,00
	19 jaar	€ 1.129,00
	20 jaar	€ 1.167,00
	30 jaar	€ 1.557,00
	40 jaar	€ 1.948,00
	50 jaar	€ 2.339,00
	onbepaalde tijd	€ 3.376,00
7.10	Indien de rechten, als genoemd onder 7.4 worden afgekocht, wordt voor het aantal jaar van afkoop geheven:	
	2 jaar	€ 159,00
	3 jaar	€ 236,00
	4 jaar	€ 309,00
	5 jaar	€ 380,00
	6 jaar	€ 448,00
	7 jaar	€ 514,00
	8 jaar	€ 576,00
	9 jaar	€ 637,00
	10 jaar	€ 696,00
	11 jaar	€ 751,00

	12 jaar	€ 805,00
	13 jaar	€ 855,00
	14 jaar	€ 907,00
	15 jaar	€ 955,00
	16 jaar	€ 1.001,00
	17 jaar	€ 1.044,00
	18 jaar	€ 1.087,00
	19 jaar	€ 1.129,00
	20 jaar	€ 1.167,00
	Diversen	
8.1	Voor het tijdens het jaar reserveren van grafruimte	€ 76,00
8.2	Voor het gereserveerd houden van een particulier (urnen)graf, per jaar	€ 118,00
8.3	Voor het gereserveerd houden van een galerijgraf of particuliere urnennis, per jaar	€ 80,00
8.4	Voor het leveren van een urnenkelder	€ 258,00
8.5	Voor het leveren van een houten bekisting	€ 388,00
9.1	Voor het overschrijven van een eigen grafruimte op naam van een ander	€ 30,00
10.1	Voor het verstrekken van een vergunning tot het plaatsen of vervangen van een gedenkteken of het beletteren van een sluitplaat	€ 72,00
11.1	Voor het bezoeken van een begraafplaats waarvoor toezicht vereist is, in de zin van artikel 4 van de verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen, per uur	
	op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag of vrijdag tussen 18.00 en 20.00 uur	€ 95,00
	op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag of vrijdag tussen 20.00 en 24.00 uur	€ 113,00
	op dinsdag, woensdag, donderdag of vrijdag tussen 00.00 en 6.00 uur	€ 113,00
	op maandag tussen 00.00 en 6.00 uur	€ 136,00
	op zaterdag	€ 136,00
	op zondag	€ 154,00
	op een algemeen erkende of daarmee gelijkgestelde dag in de zin van artikel 3 van de Algemene termijnenwet	€ 154,00
11.2	Voor het groen maken van een grafruimte ten behoeve van een begrafenis of bijzetting	€ 45,00
11.3	Voor het schoonmaken van het gedenkteken, per jaar	€ 147,00
11.4	Indien de rechten als genoemd onder 11.3 worden afgekocht, wordt dit tarief vermenigvuldigd met het aantal jaren van afkoop	
11.5	Huur loopkoets of rijdende baar anders dan ten behoeve van een begrafenis op de begraafplaats Kranenburg	€ 41,00
11.6	Huur aula:	
11.6.1	1 uur	€ 373,00
11.6.2	1,5 uur	€ 475,00
11.6.3	2 uur	€ 577,00
11.7	Klokluiden (anders dan ten behoeve van een begrafenis op de begraafplaats Kranenburg)	€ 25,00
11.8	Een bordje (excl. graveren) dat aangebracht kan worden op het kunstwerk algemeen gedenkteken	€ 25,00
11.8.1	Voor de plaatsing van het bordje op het kunstwerk algemeen gedenkteken, voor een periode van 5 jaar	€ 135,00
11.8.2	Voor het verlengen van de periode als bedoeld in 11.8.1 geldt	

	hetzelfde tarief als in onderdeel 11.8.1	
11.9	Bij begraven op de Joodse begraafplaats:	
11.9.1	voor het grafdelven	€ 277,00
11.9.2	voor het voorlopen	€ 83,00

Deze tarieventabel behoort bij de “Verordening Begraafplaatsrechten 2018” vastgesteld door de gemeenteraad op xx-12-2017.

De voorzitter,

De griffier,

de raad van de gemeente Zwolle;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van xx-xx-2017;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN MARKTGELDEN 2018.

Artikel 1 Belastbaar feit

Onder de naam marktgelden worden rechten geheven ter zake van het genot van door het gemeentebestuur verstrekte diensten, bestaande uit het ter beschikking stellen van een standplaats voor het uitoefenen van de markthandel en daarmee verband houdende handelingen en/of het gebruik van verstrekte diensten.

Artikel 2 Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a. markt: de warenmarkt, die op de daartoe aangewezen plaats, dag en tijd wordt gehouden of een door de gemeente ingestelde en beheerde markt;
b. standplaats: de op en voor de duur van de markt door het college van burgemeester en wethouders aangewezen ruimte voor het uitoefenen van de markthandel;
c. standwerkersplaats: een verkoopplaats die per marktdag wordt uitgegeven om daarop te standwerken.

Artikel 3 Belastingplicht

Het recht wordt geheven van degene aan wie de in artikel 1 bedoelde standplaats is toegewezen, dan wel van degene die de in artikel 1 bedoelde standplaats inneemt en/of diensten afneemt.

Artikel 4 Tarieven

De marktgelden worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.

Artikel 5 Wijze van heffing

De marktgelden worden geheven bij wege van een aanslag of bij wijze van een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder wordt begrepen een bon, nota of andere schriftuur.

Artikel 6 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. Marktgeld geheven bij wijze van abonnement is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar.
2. Marktgeld niet geheven bij wijze van abonnement is verschuldigd op het tijdstip dat de standplaats wordt ingenomen dan wel de dienst wordt verleend.
3. Indien in de loop van het belastingjaar wordt overgegaan tot heffing bij abonnement is marktgeld verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van het voor dat jaar verschuldigde recht als er in dat jaar, na aanvang van heffing bij wijze van abonnement, nog kalendermaanden overblijven.
4. Indien in de loop van het belastingjaar wordt overgegaan tot beëindiging van heffing bij abonnement, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van het voor dat jaar verschuldigde recht als er in dat jaar, na het einde van heffing bij abonnement, nog kalendermaanden overblijven.

Artikel 7 Tijdstippen van verschuldigdheid en betaling

1. Het marktgeld geheven bij wege van aanslag is verschuldigd bij de aanvang van het belastingjaar, of, indien de belastingplicht op een later tijdstip aanvangt, op dat tijdstip. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet het marktgeld worden betaald binnen één maand na dagtekening van het aanslagbiljet.
2. Het marktgeld niet geheven bij wege van aanslag is verschuldigd ten tijde van het innemen van de standplaats en moet worden betaald op het tijdstip waarop de kennisgeving als bedoeld in artikel 5 wordt uitgereikt.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van marktgelden.

Artikel 9 Kwijtschelding

Het bepaalde in artikel 26 van de Invorderingswet 1990 inzake verlening van kwijtschelding vindt geen toepassing op de invordering van marktgelden.

Artikel 10 Overgangsrecht, inwerkingtreding en citeertitel

1. De “Verordening Marktgelden 2017” van 19-12-2016, wordt ingetrokken met ingang van de in het vierde lid genoemde datum van ingang van de heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
3. In afwijking in zoverre van het in de voorgaande leden bepaalde, blijft, indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in het vierde lid genoemde datum van ingang van de heffing, de ingetrokken verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de rechten hiervoor in die periode plaatsvindt.
4. De datum van ingang van heffing is 1 januari 2018.
5. Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam “Verordening Marktgelden 2018”.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van xx-12-2017.

De voorzitter,

De griffier,

Tarieventabel behorende bij de Verordening Marktgelden 2018

I. Markten				
A.				
1. Het marktgeld voor het innemen van een standplaats op de wijkmarkt				
AA-landen, bedraagt per m²,				
a. bij wijze van abonnement, per jaar				€ 32,55
B.				
1.Het marktgeld voor het innemen van een standplaats op de wijkmarkt				
Zwolle-Zuid en Stadshagen, bedraagt per m²,				
a. bij wijze van abonnement, per jaar				€ 39,75
C.				
1.Het marktgeld voor het innemen van een standplaats op de algemene				
warenmarkt op vrijdag, bedraagt per m²,				
a. bij wijze van abonnement, per jaar				€ 39,65
b. zonder abonnement, per marktdag				€ 1,00
c. door standwerkers voor de eerste 5 m², per dag				€ 1,45
2.het marktgeld voor het innemen van een standplaats op de algemene				
warenmarkt op zaterdag, bedraagt per m²,				
a. bij wijze van abonnement, per jaar				€ 44,75
b. zonder abonnement, per marktdag				€ 1,20
c. door standwerkers voor de eerste 5 m², per dag				€ 1,70
D.				
1.Het marktgeld voor het innemen van een standplaats op de minimarkt				
Petuniaplein, bedraagt per m²,				
a. bij wijze van abonnement, per jaar				€ 29,35
E.				
Het marktgeld voor het innemen van een standplaats op de algemene				
warenmarkt (Centrummarkt) wordt verhoogd met € 3,00 per marktdag. Deze				
gelden dienen te worden bestemd voor promotie-/reclame-activiteiten ten				
behoeve van de betreffende markt.				
II. Diensten				
A.				
Het marktgeld voor het ter beschikking stellen of voor het leveren van				
elektriciteit in watts per kalenderjaar:				
vermogen per dag / dagdeel				
	AA-landen	Zwolle-Zuid/ Stadshagen	Vrijdag Boerenmarkt/ Petuniaplein	Zaterdag
vermogen 0 < 500 watt	€ 20,40	€ 23,85	€ 36,90	€ 61,15
vermogen 500 < 1000 watt	€ 32,10	€ 41,10	€ 52,85	€ 89,50
vermogen 1000 < 1500 watt	€ 48,70	€ 61,15	€ 81,15	€ 135,05
vermogen 1500 < 2500 watt	€ 81,15	€ 101,90	€ 135,05	€ 225,45

vermogen 2500 en meer watt	€ 122,65	€ 153,85	€ 204,70	€ 327,00
vermogen 380 V tot 12 Kw	€ 345,00	€ 441,60	€ 441,60	€ 621,15
Vermogen 380 V tot 12 Kw kan alleen worden geleverd voor de minimale				
levertijd van één jaar; de aansluitingskosten worden voor 50% in rekening				
gebracht bij de gebruiker.				
Het maximum opgenomen vermogen dient de basis te zijn voor de				
jaarberekening van het verbruikstarief per vermogen in watts per dag				
c.q. dagdeel.				
Elektra evenementen, per Kw				€ 0,30
Elektra commerciële standplaatsen, per jaar (per dagdeel dat de standplaats is vergund):				
vermogen 0 < 500 watt				€ 36,90
vermogen 500 < 1000 watt				€ 52,85
vermogen 1000 < 1500 watt				€ 81,15
vermogen 1500 < 2500 watt				€ 135,05
vermogen 2500 en meer watt				€ 204,70
vermogen 380 V tot 12 Kw				€ 441,60
Uitrijtarief nutsvoorzieningen				€ 56,55

Deze tarieventabel behoort bij de “Verordening Marktgelden 2018” vastgesteld door de gemeenteraad op xx-12-2017.

De voorzitter,

De griffier,

De raad van de gemeente Zwolle;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van xx-12-2017;

gelet op de artikelen 220 tot en met 220h van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en de invordering van onroerende-zaakbelastingen 2018.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

GBLT: het openbaar lichaam Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus - Tricijn te Zwolle.

Artikel 2 Belastingplicht

1. Onder de naam "onroerende-zaakbelastingen" worden voor binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:
    a. een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt, verder te noemen: gebruikersbelasting;
    b. een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarenbelasting.
2. Bij de gebruikersbelasting wordt:
    a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven (verder: de gebruiker), aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven (verder: de gebruikgever); de gebruikgever is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op de gebruiker;

b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld; degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene aan wie die zaak ter beschikking is gesteld.

3. Voor de eigenarenbelasting wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 3 Belastingobject

1. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.
2. Een onroerende zaak dient in hoofdzaak tot woning indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak, in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van die onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 4 Maatstaf van heffing

1. De heffingsmaatstaf is de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde voor het kalenderjaar, bedoeld in artikel 2.
2. Als voor een onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 5 Vrijstellingen

1. In afwijking in zoverre van artikel 4 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet reeds is geschied bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
    a. voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van

glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;

b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928, met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;
e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt

toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken;

j. onroerende zaken voor zover die bestemd zijn te worden gebruikt voor de publieke dienst van de gemeente, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die bestemd zijn te worden gebruikt voor het geven van onderwijs;

k. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanige gebouwde eigendommen - niet zijnde gebouwen - welke zijn geplaatst voor het belang van het publiek, ten dienste van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fonteinen, banken, abri's, hekken en palen;

l. plantsoenen, parken en waterpartijen, die bij de gemeente in beheer zijn of waarvan de gemeente het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;

m. begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;

n. buitensportaccommodaties waarvan een vrijwilligersorganisatie genot hebbende of gebruiker is, exclusief kantines en voor verhuur inzetbare vergader- en multifunctionele ruimten en de bij deze ruimten behorende bergruimten.

2. De vrijstelling voor de in onderdeel j van het eerste lid bedoelde onroerende zaken voor de eigenarenbelasting geldt niet voor zover de gemeente van die zaken niet het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.
3. In afwijking in zoverre van artikel 4 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de gebruikersbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 6 Belastingtarieven

1. Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor:
   a. de gebruikersbelasting 0,2994%
   b. de eigenarenbelasting

1) voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,1277%
2) voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,3703%

2. Belastingaanslagen van minder dan € 5,00 worden niet opgelegd.
3. Voor de toepassing van het bepaalde in het tweede lid wordt het totaal van op één aanslagbiljet verenigde verschuldigde bedragen onroerende-zaakbelastingen of andere heffingen aangemerkt als één belastingaanslag.

Artikel 7 Wijze van heffing

De belastingen worden bij wege van aanslag geheven.

Artikel 8 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen dan wel op één aanslagbiljet verenigde aanslagen worden betaald in één termijn welke vervalt twee maanden na de dagtekening van het aanslagbiljet.
2. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van het eerste en derde lid van dit artikel, dienen de aanslagen gemeentelijke heffingen dan wel op één aanslagbiljet verenigde aanslagen gemeentelijke heffingen met een totaalbedrag groter dan € 4.500,00 en waarvoor de belastingschuldige een machtiging heeft afgegeven om deze af te schrijven door middel van automatische incasso, te worden betaald in één termijn welke vervalt twee maanden na de dagtekening van het aanslagbiljet.
3. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 en in afwijking van het eerste lid van dit artikel, dienen de aanslagen waarvoor de belastingschuldige een machtiging heeft afgegeven om deze af te schrijven door middel van automatische incasso, te worden betaald in zoveel gelijke maandelijkse termijnen als er na de dagtekening van het aanslagbiljet nog in het desbetreffende heffingsjaar volle dan wel gedeeltelijke kalendermaanden resteren, met dien verstande dat het aantal maandelijkse termijnen niet minder dan zes bedraagt. De eerste termijn vervalt één maand na de dagtekening van het aanslagbiljet en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
4. Op het genoemde in lid 3 van dit artikel geldt als restrictie dat het bedrag per afschrijving op het totaalbedrag van het desbetreffende aanslagbiljet niet minder dan € 5,00 bedraagt.

5. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9 Nadere regels door het dagelijks bestuur van GBLT

Het dagelijks bestuur van GBLT kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de onroerende-zaakbelastingen.

Artikel 10 Overgangsrecht, inwerkingtreding en citeertitel

1. De "Verordening onroerende-zaakbelastingen 2017" van 19 december 2016, wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van heffing is 1 januari 2018.
4. Deze verordening wordt aangehaald als "Verordening onroerende-zaakbelastingen 2018".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van xx-12-2017.

De voorzitter,

De griffier,

	Waarde oud	Waarde nieuw	Verschil	Percentage waardemutatie
Woningen	11.548.452.394	12.128.744.286	580.291.892	5,02%
Niet-woningen eigenaar	3.818.798.820	3.586.760.287	-232.038.533	-6,08%
Niet-woningen gebruiker	3.153.063.459	2.961.476.456	-191.587.002	-6,08%

In bovenstaande waarden is rekening gehouden met afrondingen, vrijstellingen en een actuele inschatting van verminderingen door bezwaar.

	Tarief 2017	Tarief na her-waardering	Correctie tarievennota	Tarief na herwaarde-ring en tarievennota
Woningen	0,1312%	0,1249%	2,30%	0,1277%
Niet-woningen eigenaar	0,3401%	0,3620%	2,30%	0,3703%
Niet-woningen gebruiker	0,2750%	0,2927%	2,30%	0,2994%

	Waarde nieuw	Areaal uitbreiding	Totale waarde 2018	Tarief 2018	begrote opbrengst 2018
Woningen	12.128.744.286	95.782.659	12.224.526.945	0,1277%	15.610.721
Niet-woningen eigenaar	3.586.760.287	18.928.272	3.605.688.559	0,3703%	13.351.865
Niet-woningen gebruiker	2.961.476.456	15.628.486	2.977.104.942	0,2994%	8.913.452

D66 Swollwacht PvdA

Motie Historische Schepen welkom in Zwolle

Zwolle, 18 december 2017

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 18 december 2017, gelezen hebbende de verordening havengeld 2018 van de gemeenteraad:

Overwegende dat:

- De gemeente Zwolle regelmatig de ambitie uit om de zogeheten blauwe recreatie meer aandacht te geven in haar leisurebeleid;
- De passantenhaven van Zwolle met de jaren steeds aantrekkelijker is geworden voor pleziervaartuigen;
- Water en havens voor Zwolle door de eeuwen heen een belangrijke plaats hebben ingenomen in onze geschiedenis;
- Eigenaren van historische schepen met een zogeheten blauwe of grijze pas de status van hun vaartuig kunnen laten vaststellen
- Diverse steden het voor eigenaren van historische schepen aantrekkelijk maken om de haven aan te doen, door middel van korting op het havengeld (of zelfs speciale ligplaatsen)
- In de verordening havengelden 2018 wel een specifieke categorie historische schepen is opgenomen, doch het tarief gelijk is aan standaard plezierbootjes;
- Het voor eigenaren van historische schepen nog niet interessant gemaakt is om Zwolle aan te doen voor een bezoek.

Van mening dat:

- Eigenaren van historische schepen bij een bezoek aan Zwolle ook een bijdrage leveren aan de lokale economie;
- Historische schepen een positieve impuls kunnen geven aan het aangezicht van de haven en binnenstad (met name rond RodeTorenplein en Kraanbolwerk);
- De passantenhaven hiermee nog aantrekkelijker wordt en het aantal pasanten verder kan groeien;
- De zogeheten blauwe leisure de impuls krijgt die het ook goed kan gebruiken.

Vraagt het college:

De mogelijkheden van een gereduceerd haventarief of speciaal aangewezen ligplaatsen voor historische schepen (met een blauwe en/of grijze pas) te onderzoeken;

In het voorjaar 2018 een voorstel aan de raad voor te leggen.

D66	Swollwacht	PvdA
Henk Schippers	William Dogger	Jan Slijkhuis

met algemene stemmen aangenomen 18-12-2017

Pashouders

Een steeds groter aantal gemeenten in Nederland wil graag Varend Erfgoed, als passant, aan haar oevers en kades. Om dit te stimuleren krijgen grijze- en blauwe pashouders* voordeel.

Den Helder twee havengeldvrije dagen voor pashouders van gast schepen. Plus 50% korting op 30 dagen per jaar
Den Oever zeven havengeldvrije dagen voor blauwe pashouders. Havenmeester hanteert twee!?
Dortrecht (Kuipershaven) drie havengeldvrije dagen (geen pas nodig!).
Genemuiden een week havengeldvrij voor grijze- en blauwe pashouders.
Gouda 7 havengeldvrije dagen voor grijze- en blauwe pashouders.
Hasselt een week havengeldvrij voor grijze- en blauwe pashouders.
Hoorn 50% reductie voor blauwe pashouders op het havengeld.
Leeuwarden (museumhaven) zeer bescheiden tarief.
Leiden (museumhaven) onkostenvergoeding.
Makkum havengeld vrij voor historische zuiderzee visserij schepen aan de historische steiger met blauwe pas
Medemblik pashouders 50% korting op reguliere tarief
Oude Schild apart tarief dat plusminus 50% reductie oplevert voor blauwe pashouders.
Stadskanaal 7 havengeldvrije dagen.
Tilburg twee havengeldvrije dagen voor blauwe pashouders.
Zaandam 50% korting op het havengeld voor grijze- en blauwe pashouders.
Zwartsluis een week havengeldvrij voor grijze- en blauwe pashouders.
Zennegat (Belgie) 3 dagen gratis liggen voor het varend erfgoed
*Iedere eigenaar van een historisch vaartuig kan zijn/haar schip laten inschrijven in het Nationaal Register Varende Monumenten. Na toetsing kan dat een grijze- dan wel een blauwe pas opleveren.
Meer info op http://www.fven.nl/ en http://nl.wikipedia.org/wiki/Varend_monument

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	41404
Onderwerp	Belastingverordeningen 2018

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 05-12-2017

besluit:

1. de belastingverordeningen 2018 vast te stellen;
2. in te stemmen met de wijzigingen ten opzichte van de Tarievennota 2018, waarvan de belangrijkste zijn:
   2.1. leges voor akten burgerlijke stand verhogen;
   2.2. leges voor rijbewijzen verhogen;
   2.3. leges voor naturalisaties verhogen;
   2.4. leges brandbeveiligingsverordening laten vervallen;
   2.5. de tarieven voor het gebruik van de aula te wijzigen;
3. de kosten voor de naheffingsaanslag parkeerbelasting vast te stellen op € 62,00;
4. in de Verordening Leges een vrijstelling op te nemen voor non-commerciële culturele organisaties of particulieren voor het organiseren van een klein cultureel non-commercieel evenement;
5. voor de onroerende zaakbelastingen de volgende tarieven vast te stellen:
   a. de gebruikersbelasting 0,2994%
   b. bij de eigenarenbelasting
      1. voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,1277%

2. voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,3703%

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Vaststelling 3e periodieke begrotingswijziging 2017
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Dijk, Jan van (2664)
medeopstellers	Vosjan, Jan (2125)
afdeling	Advisering Concernstaf
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Vaststelling 3e periodieke begrotingswijziging 2017 Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Vaststelling 3e periodieke begrotingswijziging 2017

Voorgesteld besluit raad

In te stemmen met de 3e periodieke begrotingswijziging voor het jaar 2017.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 23 november 2017

Openbaar

Onderwerp	Vaststelling 3e periodieke begrotingswijziging 2017
Versienummer	1
Portefeuillehouder	J. Brink

Informant	Jan van Dijk
Eenheid/Afdeling	Concernstaf / CSADV
Telefoon	(038) 498 2664
Email	J.van.Dijk@zwolle.nl

Bijlagen
Specificatie 3e periodieke begrotingswijziging 2017.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 In te stemmen met de 3e periodieke begrotingswijziging voor het begrotingsjaar 2017.

Datum 23 november 2017

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Jaarlijks worden collegebesluiten die budgettaire gevolgen hebben op de lopende begroting via een zogenoemde periodieke begrotingswijziging aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. De 1e en 2e periodieke wijziging zijn meegenomen in de eerste en tweede beleidsrapportage van 2017. De 3e periodieke begrotingswijziging leggen wij in de laatste raadsvergadering van het jaar aan u voor.

Beoogd effect
Budgetautorisatie programmabudgetten op basis van collegebesluiten.

Argumenten
De wijzigingen worden voorgelegd op grond van de verordening artikel 212 van de Gemeentewet (artikel 5 uitvoering begroting). In het betreffende artikel staat:

1. Draagt het college er zorg voor dat wijzigingen op de oorspronkelijk geraamde lasten en baten in de productenraming geautoriseerd worden door de raad, indien deze wijzigingen leiden tot een verandering van de omvang van een programmabudget.
2. Is het college bevoegd bij de uitvoering van de begroting in de loop van het jaar te besluiten tot herschikkng tussen de programma's, onder voorwaarde dat
    a. de herschikking budgettair neutraal is voor de lopende begroting en de doorwerking naar de toekomstige begrotingen
    b. de herschikking per keer het bedrag van € 50.000 niet mag overschrijden
    c. de herschikking afzonderlijk wordt gemeld bij de beleidsrapportage respectievelijk jaarrekening.

Wij stellen uw raad voor akkoord te gaan met de 3e periodieke begrotingswijziging 2016, waarin een aantal bestedingen en inkomsten verrekend worden met reserves, bijdragen van derden en/of andere begrotingsposten. Zie het bijgevoegde overzicht ‘Specificaties 3e periodieke begrotingswijziging 2017’.

Risico’s
Geen

Financiën
De budgetmutaties zijn opgenomen in bijgevoegd overzicht 'Specificaties 3e periodieke begrotingswijziging 2017'.

Communicatie
Niet van toepassing

Vervolg
Niet van toepassng.

Openbaarheid
Openbaar

Datum 23 november 2017

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum 23 november 2017

Bijlage: Specificatie 3e periodieke begrotingswijziging 2017

Toelichting: er wordt onderscheid gemaakt tussen begrotingswijz boven de € 50.000 en wijz. beneden de € 50.000

Specificatie van de 3e periodieke (concern-) begrotingswijziging 2017

Programma / Doel	Datum	Omschrijving activiteit of krediet/project	Financiële afwijkingen
A. ter vaststelling door de raad (bedragen >€50.000)			
9. Dienstverlening en bedrijfsvoering			
	31 aug. 2016, 9b	Dienstreizen binnen de gemeentegrens	
Doel 9.2.4		investering electr. auto's € 81.000	13.500 uitgaven, exploitatielasten
Doel 9.2.2		leasen electrische fietsen	12.000 uitgaven
Doel 9.2.5		besparing op uitgaven dienstreizen	- 25.500 uitgaven
B. meldingen door het college conform artikel 4 van de verordening 212 (bedragen max. €50.000)			
5. Ondernemende en levendige stad			
Doel 5.3.1	28 nov. 2017, 11d	Extern onderzoek evaluatie RTVZOo	15.000 uitg.
			15.000 dekking post onvoorzien
6.Toekomstgerichte stad			
Doel 6.1.2	12 sep. 2017, 11g	Krediet verkoop WRZV	50.000 uitg.
			50.000 dekking res. Incidentele middelen
Doel 6.1.2	12 sep. 2017, 11g	Krediet ontwikkeling gebied WRZV	50.000 uitg.
			50.000 dekking reserve Voorsterpoort
Doel 6.1.2	12 sep. 2017, 11h	Voorbereidingskrediet Beers Stork Locatie	50.000 uitg.
			50.000 dekking reserve Voorsterpoort
7. Vitale wijken			
Doel 7.1.1	03 okt. 2017, 11e	Experiment ontmoetingsvoorziening Dieze Oost	47.500 uitg subsidie
			- 16.000 Uit budget wijkmanagement-wijkservicepunten
Doel 1.1.2			- 31.500 Uit budget beleid accommodaties
9. Dienstverlening en bedrijfsvoering			
Doel 9.2.5	03 okt. 2017, 11i	Indoor skatepark	15.000 uitg.
	14 nov. 2017, 11g	Van clubhuis naar buurthuis S.V.I	15.000 uitg.
			30.000 dekking stadsontwikkelfonds

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	41463
Onderwerp	Vaststelling 3e periodieke begrotingswijziging 2017

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 05-12-2017

besluit:

In te stemmen met de 3e periodieke begrotingswijziging voor het jaar 2017.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	41463
Onderwerp	Vaststelling 3e periodieke begrotingswijziging 2017

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 05-12-2017

besluit:

In te stemmen met de 3e periodieke begrotingswijziging voor het jaar 2017.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie jeugdzorg IJsselland
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Bij, Jacomien van der (2534)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie jeugdzorg Ijsselland Bijlage: 1. Bedrijfsvoeringsorganisatie Jeugdhulp Bijlage: 2. Overzicht gemeenschappelijke regeling huidige regeling en voorgestelde gewijzigde regeling Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie jeugdzorg IJsselland

Voorgesteld besluit raad

het college toestemming te verlenen tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoering Jeugdzorg IJsselland overeenkomstig bijlage 1.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 1 november 2017

Openbaar

Onderwerp	Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie jeugdzorg IJsselland
Versienummer	01

Portefeuillehouder	E.W. Anker
Informant	Jacomien van der Bij
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS
Telefoon	(038) 498 2534
Email	J.van.der.Bij@zwolle.nl

Bijlagen
1. Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland
2. Overzicht gemeenschappelijke regeling: huidige regeling en voorgestelde gewijzigde regeling

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
het college toestemming te verlenen tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoering Jeugdzorg IJsselland overeenkomstig bijlage 1.

Datum 1 november 2017

Inleiding
De 11 gemeenten in de jeugdzorgregio IJsselland voeren gezamenlijk een aantal bedrijfsvoeringstaken uit. Hiertoe hebben de 11 gemeenten de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland ingesteld. Op 19 december 2016 heeft de gemeenteraad ingestemd met het verlengen van de regeling voor de duur van één jaar (tot en met 31 december 2017).

Eind 2016 heeft de raad ingestemd met de regionale visie op de jeugdhulp. Hierin wordt zowel ingegaan op de lokale autonomie als de kern voor regionale samenwerking. Alle gemeenten in IJsselland kiezen voor een sterke inhoudelijke transformatie die vanuit het lokale veld wordt aangevlogen. Iedere gemeente is hier zelfstandig voor verantwoordelijk. Door regionale samenwerking ontstaan zowel inhoudelijke voordelen (we worden inhoudelijk gezaghebbend en we kunnen sneller meer meters maken) en schaalvoordelen (zoals massa en dus marktmacht bij inkoop).

De afgelopen maanden heeft er een uitgebreid evaluatieproces plaatsgevonden omtrent de regionale samenwerking op het gebied van jeugd. Dit in navolging van de eerste evaluatie eind 2015. Op basis van dit evaluatieproces wordt de governance en positionering versterkt, rollen en verantwoordelijkheden verduidelijkt. Met inachtneming van en in lijn met de vastgestelde visie op Jeugdhulp zijn bouwstenen geformuleerd voor de bestendiging van verdere samenwerking met veel ruimte voor lokale autonomie. Deze bouwstenen zijn vertaald in een nieuwe gemeenschappelijke regeling waarvan de beoogde inwerkingtreding 1 januari 2018 is. De gewijzigde gemeenschappelijke regeling krijgt de naam *Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland*. Het adviesrapport ‘Samenwerking regionale Jeugdhulp IJsselland’ is opvraagbaar

U wordt gevraagd het college toestemming te verlenen tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling, waarin bepaald wordt dat dit een regeling voor onbepaalde tijd is.

Beoogd effect
Het continueren van zorg aan jeugdigen in 2017 in het licht van de beoogde vernieuwing van de jeugdhulp, met meer oog voor maatwerk, integraliteit en effectievere en efficiëntere ondersteuning. Het continueren van de regionale samenwerking draagt bij het bereiken van de beoogde vernieuwing. De keuze om deze lichte vorm van GR te continueren sluit aan bij het uitgangspunt dat de transformatie lokaal moet plaatsvinden.

Argumenten
1. De gewijzigde gemeenschappelijk regeling sluit aan bij de vastgestelde kaders door de raad en het is de bevoegdheid van de raad om toestemming te verlenen.
De argumenten om de genoemde bedrijfsvoeringstaken in gezamenlijkheid uit te voeren, staan beschreven in het raadsvoorstel van 19 december 2016 inzake de Regionale visie jeugdhulp IJsselland. Het doel van de gemeenschappelijke regeling zoals beschreven in artikel 2 sluit aan bij deze argumenten.

De keuze om de lichte vorm van GR te continueren sluit aan bij het uitgangspunt dat de

transformatie lokaal moet plaatsvinden. Dit uitgangspunt staat centraal in Regionale visie jeugdhulp IJsselland 2017-2020. De samenwerking in een bedrijfsvoeringsorganisatie beperkt zich tot de uitvoeringstaken.

De belangrijkste wijzingen ten aanzien van de huidige gemeenschappelijke regeling zijn:

1. In artikel 2 is het doel van de regeling uitgebreid met 'de uitvoering van regionale inhoudelijke thema's'.
2. In artikel 4 is een aantal bepalingen toegevoegd die voorzien in situaties waarin wijzigingen in het bestuur noodzakelijk zijn (bijvoorbeeld ten gevolge van beëindiging van de ambtsperiode van een van de bestuursleden).
3. De huidige functie van 'manager BVO' wordt vervangen door de functie van regiomanager. Dit komt tot uiting in de aanpassing van artikel 8, waar de leden 1 tot en met 3 en lid 5 zijn toegevoegd. Ook wordt deze functie met taken uitgebreid ten behoeve van het bestendigen van de regionale samenwerking.
4. In artikel 18 en 19 zijn bepalingen opgenomen die voorzien in situaties waarin sprake is van een klacht of een geschil.
5. In artikel 20 en 21 zijn bepalingen op genomen die voorzien in situaties waarin een gemeente wil toetreden tot of uittreden uit de gemeenschappelijke regeling.
6. In artikel 23 zijn bepalingen opgenomen die die voorzien in opheffing van de gemeenschappelijke regeling.
7. De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd (artikel 24).

Een volledig overzicht van de wijzigingen is te vinden in bijlage 2 ('Overzicht van wijzigingen GR Jeugdhulp').

De argumenten voor deze wijzigingen zijn als volgt.

1. Binnen deze functie gaat het om het voorbereiden van regionale thema’s en uitwerken van regionale vraagstukken. En komt vervolgens met een voorstel wat lokale gemeenten wel of niet kunnen over. Daarnaast ontstaat er een betere verbinding tussen beleidsmatige kaders en de uitvoering van bedrijfsvoeringstaken. Het onderbrengen van de coördinatie van de beleidsafstemming in de GR sluit aan bij de erkenning dat voor een efficiënte en effectieve uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken heldere beleidsmatige kaders nodig zijn. Daarnaast sluit deze wijziging aan bij de erkenning dat de slagkracht van individuele gemeenten beperkt is als het gaat om transformatie binnen de hoogspecialistische hulp. Hiervoor is bundeling van krachten noodzakelijk. NB: het onderbrengen van de beleidsmatige afstemming past binnen het lokale primaat in de transformatie, daar er geen bevoegdheden worden overgedragen aan de GR. Alle beleidsbepalende besluiten worden lokaal genomen.
   Met dit voorstel wordt deze reeds bestaande functie binnen de BVO belegd en daarmee in de samenwerking geborgd. Tot op heden was er geen sprake van een rechtspersoon voor deze functie met veel onduidelijkheid tot gevolg.
2. De huidige GR heeft steeds een beperkte looptijd gehad. Nu wordt voorgesteld om de GR voor onbepaalde tijd aan te gaan (zie punt 7), waardoor bepalingen noodzakelijk zijn over wijziging in bestuursleden, toetreden of uittreden uit de gemeenschappelijke regeling en het opheffen van de gemeenschappelijke regeling.
3. Met de instelling van de functie regiomanager worden de uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken, de coördinatie van de beleidsafstemming en de regie op de samenwerking onder één aansturing te liggen, hetgeen de afstemming tussen deze drie taken

ten goede komt.

4. De bepalingen omtrent de klachtenregeling en geschillen spreken voor zich.
5. zie hierboven bij punt 2.
6. zie hierboven bij punt 2.
7. Wij voorzien op dit moment geen ontwikkelingen die zullen leiden tot een fundamentele heroverweging van onze samenwerking in de jeugdzorgregio IJsselland. Daarnaast zijn wij van mening dat de gewijzigde regeling voldoende basis biedt voor de verdere samenwerking. We vinden het belangrijk om ons te committeren aan deze samenwerking en hiervoor een stabiele basis te leggen, vandaar dat u wordt voorgesteld ons toestemming te verlenen tot het aangaan van de regeling voor onbepaalde tijd.

Risico's
Aan het wijziging van de regeling zijn geen noemenswaardige risico's verbonden.
Aangezien het voorstel in lijn is met de visie op de Jeugdhulp, welke is vastgesteld door alle 11 samenwerkende regiogemeenten, is de verwachting is dan ook dat andere 10 gemeenteraden zullen instemmen met het voorstel.

Financiën
Dit voorstel heeft geen effect op de reeds in de begroting opgenomen kosten, deze kosten wijzigen niet.

Communicatie
De GR is opgesteld in onderlinge afstemming tussen de 11 gemeenten in de jeugdzorgregio IJsselland, met inbegrip van de lokale juridische afdelingen. Nadat alle 11 colleges het besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling hebben genomen, zal de gemeente Zwolle de gewijzigde regeling bekend maken in de Staatscourant.

Vervolg
De gewijzigde regeling verwijst naar een reeks onderliggende documenten, zoals de dienstverleningsovereenkomst, de bijdrageregeling, de archiefregeling en het reglement van orde. Nadat de 11 colleges het besluit tot wijziging van de regeling (met toestemming van de raden)hebben genomen, zullen deze onderliggende documenten in lijn worden gebracht met de gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

De regeling biedt de mogelijkheid om de financiële administratie zelf uit te voeren. Enkele gemeenten doen dit al per 2018 en enkele gemeenten hebben dit voornemen per 2019, waaronder de gemeente Zwolle in relatie tot monitoringsgegevens en efficiency in de eigen organisatie.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

Datum 1 november 2017

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	40492
Onderwerp	Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie jeugdzorg IJsselland

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 14-11-2017

besluit:

het college toestemming te verlenen tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoering Jeugdzorg IJsselland overeenkomstig bijlage 1.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle, ieder voor zover voor de eigen gemeente bevoegd

gelet op
hoofdstuk I van de Wet gemeenschappelijke regelingen,
artikel 2.8 van de Jeugdwet,
de toestemming van de gemeenteraden van Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle op grond van artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

hebben besloten
de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland te wijzigen.

De wijzingen houden verband met het verder ontwikkelen van de regionale samenwerking op het gebied van jeugdhulp en het omzetten van de looptijd van de regeling van een regeling voor bepaalde tijd naar een regeling voor onbepaalde tijd.

De regeling komt te luiden als volgt:

De colleges hebben besloten de navolgende gemeenschappelijke regeling te treffen:
Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland, hierna te noemen *Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland*

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1: Begripsbepalingen
In deze regeling wordt verstaan onder:

a.	aankoopcentrale:	een aankoopcentrale als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012;
b.	bestuur:	het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie, bedoeld in artikel 14a van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
c.	colleges:	de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten;
d.	deelnemer:	de aan deze regeling deelnemende gemeenten;
e.	deelnemende gemeenten:	de aan deze regeling deelnemende gemeenten: Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle;
f.	raden:	de gemeenteraden van de gemeenten;
g.	regeling:	de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland;
h.	voorzitter:	de voorzitter van het bestuur, bedoeld in artikel 6.

Artikel 2: Belang
De regeling wordt getroffen ter ondersteuning en uitvoering van de taken van de colleges in het kader van de Jeugdwet, in het bijzonder de inkoop van diensten in het kader van de specialistische jeugdzorg, het contractmanagement, de (financiële) administratie, monitoring en de uitvoering van regionale inhoudelijke thema's, tenzij het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie op zwaarwegende gronden anders beslist en uitsluitend met instemming van alle elf gemeenten.

Hoofdstuk 2: Bedrijfsvoeringsorganisatie

Artikel 3: Bedrijfsvoeringsorganisatie
1. Er is een bedrijfsvoeringsorganisatie, genaamd Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland.
2. De bedrijfsvoeringsorganisatie is gevestigd te Zwolle.

Artikel 4: Bestuur
1. De colleges wijzen uit hun midden ieder één lid van het bestuur aan.
2. De leden van het bestuur hebben ieder één stem.
3. Het bestuur beslist bij volstrekte meerderheid van stemmen.
4. De colleges wijzen voor ieder door hen aangewezen lid tevens een plaatsvervangend lid uit hun midden aan, dat het lid bij afwezigheid in het bestuur kan vervangen.
5. Het lidmaatschap van het bestuur eindigt op de dag waarop de zittingsperiode van de gemeenteraden afloopt. Onverminderd het bepaalde in artikel 13, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, blijven aftredende leden hun functie waarnemen tot het tijdstip waarop de raden der deelnemers de nieuwe wethouders hebben benoemd en de deelnemers de nieuwe leden vervolgens hebben aangewezen.
6. De deelnemers beslissen binnen twee maanden na de benoeming als bedoeld in het vijfde lid over de aanwijzing van de nieuwe leden.
7. Een lid van het bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Van dit ontslag stelt het lid de voorzitter van het bestuur, alsmede de deelnemer die hem heeft aangewezen, schriftelijk op de hoogte. Het ontslag gaat in per direct of per de door het ontslag nemende lid aangegeven datum en is onherroepelijk.
8. De deelnemer die een lid heeft aangewezen dat niet langer diens vertrouwen bezit, kan dat lid schorsen of ontslaan. De schorsing of het ontslag gaat onmiddellijk in.
9. De voorziening in een tussentijdse vacature geschiedt binnen twee maanden.
10. Het (plaatsvervangend) lidmaatschap van het bestuur eindigt eveneens op het moment van uittreding uit deze regeling van de deelnemer die het (plaatsvervangend) lid vertegenwoordigt.
11. Bij het bestaan van één of meer vacatures blijven de resterende bestuursleden bevoegd besluiten te nemen.

Artikel 5: Reglement van orde
1. Het bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en werkzaamheden vast.
2. Het bestuur vergadert jaarlijks tenminste tweemaal.
3. Artikel 22, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6: Voorzitter
1. Het bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter aan.
2. De voorzitter ondertekent de stukken die van het bestuur uitgaan.
3. De voorzitter is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de vergaderingen van het bestuur en tevens voor de vergaderorde binnen het bestuur, onverminderd het bepaalde bij of krachtens artikel 5.
4. Het bestuur kan de voorzitter of één of meer bestuursleden machtigen om namens het bestuur te handelen.
5. Het bestuur regelt de vervanging van de voorzitter.

Artikel 7: Secretaris
1. Het bestuur benoemt, schorst en ontslaat de secretaris. De secretaris mag niet lid zijn van het bestuur.
2. De secretaris is bij de vergaderingen van het bestuur aanwezig en staat het bestuur bij in de uitvoering van zijn taken.
3. De secretaris medeondertekent de stukken die van het bestuur uitgaan.
4. Het bestuur regelt de vervanging van de secretaris.

Artikel 8: Medewerkers en organisatie

1. De secretaris is tevens regiomanager. Het bestuur kan in een managementstatuut de rol en taken van de regiomanager verder uitwerken.
2. Het bestuur beslist over het aanstellen, schorsen en ontslaan van personeel in dienst van de bedrijfsvoeringsorganisatie.
3. Het bestuur kan de in het vorige lid bedoelde bevoegdheden opdragen aan de regiomanager, tenzij het medewerkers betreft die belast zijn met functies van leidinggevende aard die rechtstreeks onder de regiomanager ressorteren, alsmede de regiomanager zelf.
4. Op het personeel in dienst van de bedrijfsvoeringsorganisatie zijn de collectieve arbeidsvoorwaardenregeling en de uitwerkingsovereenkomst voor de sector gemeenten van het College van Arbeidszaken van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (CAR-UWO) van toepassing.
5. Waar in de in het vorige lid bedoelde regelingen wordt gesproken van 'gemeenteraad, college, burgemeester of hoofd van dienst' wordt voor de toepassing in het kader van deze gemeenschappelijke regeling gelezen: ‘bestuur’ onderscheidenlijk ‘regiomanager’.

Artikel 9: Archief
1. Het bestuur is verplicht de onder hem berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren, alsmede zorg te dragen voor de vernietiging van daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden.
2. Overeenkomstig een door het bestuur vast te stellen regeling, welke aan gedeputeerde staten van Overijssel wordt medegedeeld, draagt het bestuur zorg voor de archiefbescheiden van de bedrijfsvoeringsorganisatie.
3. De kosten, verbonden aan de uitoefening van de in het tweede lid bedoelde zorg, komen ten laste van de bedrijfsvoeringsorganisatie.
4. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid, en artikel 13, eerste lid, van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het bestuur een archiefbewaarplaats vaneen van de gemeenten aan.
5. Ten aanzien van het beheer van de archiefbescheiden van het bestuur, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats, is, onder de bevelen van het bestuur, met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Archiefwet 1995 belast de archivaris. Met betrekking tot dit toezicht stelt het bestuur een regeling vast, welke aan gedeputeerde staten van Overijssel wordt medegedeeld.
6. De archivaris wordt door het bestuur benoemd, geschorst en ontslagen.
7. In afwijking van het vorige lid kan het bestuur ook de archivaris van de gemeente als bedoeld in het vierde lid aanwijzen als archivaris van de bedrijfsvoeringsorganisatie.

Hoofdstuk 3: Taken en verantwoording

Artikel 10: Taken
1. De bedrijfsvoeringsorganisatie voert voor de deelnemers taken uit of doet taken uitvoeren die betrekking hebben op het in artikel 2 genoemde belang. De uitvoering van deze taken is uitsluitend voorbehouden aan de bedrijfsvoeringsorganisatie, tenzij het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie op zwaarwegende gronden anders beslist en uitsluitend met instemming van alle elf gemeenten.
2. De bedrijfsvoeringsorganisatie fungeert als aankoopcentrale van de deelnemers.
3. De bedrijfsvoeringsorganisatie beheert de in het kader van de inkoop gesloten overeenkomsten.
4. De deelnemers en de bedrijfsvoeringsorganisatie zullen in een dienstverleningsovereenkomst nadere afspraken maken over de taken van de bedrijfsvoeringsorganisatie in het kader van dit artikel, alsmede over rapportages en overige informatie die de bedrijfsvoeringsorganisatie beschikbaar moet stellen over de uitvoering van deze taken.
5. De colleges dragen er zorg voor dat de deelnemende gemeenten de benodigde mandaten, volmachten en machtigingen geven die de bedrijfsvoeringsorganisatie nodig heeft voor het kunnen uitvoeren van taken.

Artikel 11: Bevoegdheden
1. De colleges dragen geen bevoegdheden over aan het bestuur.

2. Alle bevoegdheden bij of krachtens enige wet van toepassing op de bedrijfsvoeringsorganisatie of zijn bestuursorganen komen toe aan het bestuur.

Artikel 12: Inlichtingen en verantwoording
1. Het bestuur verstrekt de raden de door een of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen. De inlichtingen worden schriftelijk verstrekt.
2. Een lid van het bestuur legt aan het college dat hem heeft aangewezen verantwoording af over het door hem in het bestuur gevoerde beleid. Het lid kan zowel mondeling als schriftelijk verantwoording afleggen.
3. Een lid van het bestuur verstrekt het college dat hem heeft aangewezen alle door een of meer leden van dat college gevraagde inlichtingen. De inlichtingen worden mondeling of schriftelijk verstrekt.
4. Het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de raden.

Hoofdstuk 4: Financiën

Artikel 13: Gemeentewet
De artikelen 186 tot en met 213 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing, voor zover daarvan bij of krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen niet is afgeweken.

Artikel 14: Financiële verantwoordelijkheid
1. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de bedrijfsvoeringsorganisatie te allen tijde over voldoendemiddelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.
2. Indien een deelnemer weigert deze uitgaven op de gemeentelijke begroting te zetten, dan doet het bestuur onverwijld aan gedeputeerde staten van Overijssel het verzoek over te gaan tot toepassing van de artikelen 194 en 195 van de Gemeentewet.
3. Het bestuur stelt een bijdrageregeling vast, waarin in elk geval wordt geregeld op welke wijze en in welke mate de deelnemers financieel bijdragen aan de middelen van de bedrijfsvoeringsorganisatie.

Artikel 15: Kadernota
Het bestuur zendt uiterlijk 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden.

Artikel 16: Zienswijzenprocedure en vaststelling begroting
1. Het bestuur zendt de ontwerp-begroting ten minste acht weken voordat deze wordt vastgesteld toe aan de raden.
2. De ontwerp-begroting wordt door de zorg van de colleges voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.
3. De raden kunnen bij het bestuur hun zienswijze over de ontwerp-begroting naar voren brengen.
4. Het bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient.
5. Na vaststelling van de begroting zendt het bestuur de begroting aan de raden, die ter zake bij gedeputeerde staten van Overijssel hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
6. Het bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten van Overijssel.
7. Het bepaalde in het eerste, tweede, derde en vijfde lid is van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, met uitzondering van die wijzigingen van de begroting waarbij geen wijziging wordt gebracht in de bijdragen van de gemeenten. Het bepaalde in het vierde en zesde lid is van toepassing, met dien verstande dat wijzigingen in de begroting ook kunnen worden vastgesteld gedurende het jaar waarvoor de begroting geldt, en in dat geval inzending aan gedeputeerde staten niet voor 1 augustus hoeft plaats te vinden.

Artikel 17: Jaarrekening

1. Het bestuur stelt de jaarrekening vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
2. Het bestuur zendt voor 15 april van het jaar na het jaar waarvoor de jaarrekening dient, een voorlopige jaarrekening aan de raden.
3. Het bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval voor15 juli van het jaar volgende waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan gedeputeerde staten van Overijssel.

Hoofdstuk 5: Geschillenbeslechting

Artikel 18: Klachten
Voor de behandeling van klachten als bedoeld in titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, treft het bestuur een voorziening.

Artikel 19: Geschillen
Indien tussen deelnemers of tussen één of meer deelnemers en het bestuur een geschil ontstaat over de interpretatie of uitvoering van de regeling, spant het bestuur zich in om het geschil minnelijk met elkaar op te lossen, alvorens als bedoeld in artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen over het geschil te laten beslissen door gedeputeerde staten.

Hoofdstuk 5: Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 20: Toetreding
1. Toetreding van een college van een gemeente kan plaatsvinden bij daartoe strekkend verzoek van die gemeente aan het bestuur.
2. Het bestuur zendt het verzoek tot toetreding onverwijld door aan de deelnemers.
3. De toetreding als bedoeld in het eerste lid is slechts mogelijk nadat ter vergadering van het bestuur blijkt dat elke deelnemer een daartoe strekkend besluit heeft genomen.
4. Het bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toetreding, voordat over de toetreding wordt besloten.
5. De toetreding treedt in werking op de datum die in het besluit van het bestuur is bepaald.

Artikel 21: Uittreding
1. Een deelnemer kan uittreden door toezending van een daartoe strekkend besluit van deze deelnemer aan het bestuur.
2. Alvorens een college tot besluitvorming komt, als bedoeld in het eerste lid, wordt eerst over het voornemen overleg met de andere colleges gevoerd.
3. Het bestuur zendt het besluit tot uittreden onverwijld aan de overige deelnemers.
4. De uittreding kan niet eerder plaatsvinden dan op 1 januari van het tweede jaar volgend op dat waarin het in het eerste lid bedoelde besluit is genomen.
5. Het bestuur regelt de financiële verplichtingen, alsmede de overige gevolgen van de uittreding. Tenzij het bestuur hierover een ander besluit neemt, komen de kosten die rechtstreeks gevolg zijn van de uittreding voor de uittredende partij. Als uitgangspunt geldt dat de overige deelnemers geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden.

Artikel 22: Wijziging
1. Het bestuur kan een voorstel voor wijziging van de regeling aan de colleges zenden.
2. De regeling is gewijzigd indien de colleges unaniem tot de wijziging besluiten, onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede en derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 23: Opheffing
1. De regeling wordt opgeheven wanneer ter vergadering van het bestuur blijkt dat de colleges van tenminste twee derde van de deelnemers tot deze opheffing hebben besloten.

2. In geval van opheffing van de regeling besluit het bestuur tot liquidatie en stelt het daarvoor de nodige regelen. Hierbij kan van de bepalingen van deze regeling worden afgeweken.
3. Het liquidatieplan wordt door het bestuur vastgesteld.
4. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de deelnemende gemeenten tot bijdragen in de financiële gevolgen van de beëindiging van de regeling. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel en regelt ook de gevolgen voor de door de bedrijfsvoeringsorganisatie gevormde archieven.
5. Het bestuur blijft ook na het tijdstip van de opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.
6. De opheffing gaat in op een door het bestuur te bepalen ingangsdatum.

Hoofdstuk 6: Slotbepalingen

Artikel 24: Duur
De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 25: Onvoorzienbaarheden
In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het bestuur.

Artikel 26: Inzenden regeling en bekendmaking
1. Het college van burgemeester en wethouders van de in artikel 3, tweede lid, genoemde gemeente zendt deze regeling aan gedeputeerde staten van Overijssel.
2. Het college, bedoeld in het eerste lid, draagt zorg voor de bekendmaking van de regeling in de gemeenten, onverminderd het bepaalde in artikel 26, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 27: Inwerkingtreding
Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2018, onverminderd het bepaalde in artikel 26, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 28: Citeerwijze
De regeling wordt aangehaald als Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland.

Overzicht gemeenschappelijke regeling 'huidige regeling' en voorgestelde gewijzigde regeling
(Wijzigingen ten opzichte van de huidige regeling zijn in paars aangegeven.)

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland	**Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland,** hierna te noemen *Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland*	Titel overgenomen uit het vastgestelde adviesrapport Samenwerking regionale Jeugdhulp IJsselland.
Artikel 1: Begripsbepalingen In deze regeling wordt verstaan onder: a. aankoopcentrale: een aankoopcentrale als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012; b. bestuur: het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie, bedoeld in artikel 14a van de Wet gemeenschappelijke regelingen; c. colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten; d. gemeenten: de gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle; e. uitvoeringsorganisatie: de bedrijfsvoeringsorganisatie, bedoeld in artikel 3; f. raden: de gemeenteraden van de gemeenten; g. regeling: de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland; h. voorzitter: de voorzitter van het bestuur, bedoeld in artikel 6.	**Artikel 1: Begripsbepalingen** In deze regeling wordt verstaan onder: a. aankoopcentrale: een aankoopcentrale als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012; b. bestuur: het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie, bedoeld in artikel 14a van de Wet gemeenschappelijke regelingen; c. colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten; d. deelnemer: de aan deze regeling deelnemende gemeenten; e. deelnemende gemeenten: de aan deze regeling deelnemende gemeenten: Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle; f. raden: de gemeenteraden van de gemeenten; g. regeling: de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland; h. voorzitter: de voorzitter van het bestuur, bedoeld in artikel 6.	Het begrip 'uitvoeringsorganisatie' is niet meer opgenomen. Dit begrip komt in de titel en de regeling niet meer voor. In plaats daarvan is de term 'bedrijfsvoeringsorganisatie' uit de Wet gemeenschappelijke regelingen gebruikt. (art. 8, lid 3 Wgr) Art 1 lid d deelnemer toegevoegd
Artikel 2: Belang De regeling wordt getroffen ter ondersteuning en uitvoering van de taken van de colleges in het kader van de Jeugdwet, in het bijzonder de inkoop van diensten in het kader van de specialistische jeugdzorg.	**Artikel 2: Belang** De regeling wordt getroffen ter ondersteuning en uitvoering van de taken van de colleges in het kader van de Jeugdwet, in het bijzonder de inkoop van diensten in het kader van de specialistische jeugdzorg, het contractmanagement, de (financiële) administratie,	Belang uitgebreid op basis van de ontwikkelingen in de regionale samenwerking. (art. 1 en 10 Wgr)

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
	monitoring en de uitvoering van regionale inhoudelijke thema's, tenzij het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie op zwaarwegende gronden anders beslist en uitsluitend met instemming van alle elf gemeenten.	
Artikel 3: Bedrijfsvoeringsorganisatie 1. Er is een bedrijfsvoeringsorganisatie, genaamd Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland. 2. De bedrijfsvoeringsorganisatie is gevestigd te Zwolle.	**Artikel 3: Bedrijfsvoeringsorganisatie** 1. Er is een bedrijfsvoeringsorganisatie, genaamd Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland. 2. De bedrijfsvoeringsorganisatie is gevestigd te Zwolle.	(art. 8, lid 3 Wgr)
Artikel 4: Samenstelling 1. Het bestuur bestaat uit elf leden. De colleges wijzen uit hun midden ieder één lid van het bestuur aan. 2. De leden van het bestuur hebben ieder één stem. 3. Het bestuur beslist bij volstrekte meerderheid van stemmen. 4. De colleges wijzen voor ieder door hen aangewezen lid tevens een plaatsvervangend lid uit hun midden aan, dat het lid bij afwezigheid in het bestuur kan vervangen.	**Artikel 4: Bestuur** 1. De colleges wijzen uit hun midden ieder één lid van het bestuur aan. 2. De leden van het bestuur hebben ieder één stem. 3. Het bestuur beslist bij volstrekte meerderheid van stemmen. 4. De colleges wijzen voor ieder door hen aangewezen lid tevens een plaatsvervangend lid uit hun midden aan, dat het lid bij afwezigheid in het bestuur kan vervangen. 5. Het lidmaatschap van het bestuur eindigt op de dag waarop de zittingsperiode van de gemeenteraden afloopt. Onverminderd het bepaalde in artikel 13, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, blijven aftredende leden hun functie waarnemen tot het tijdstip waarop de raden der deelnemers de nieuwe wethouders hebben benoemd en de deelnemers de nieuwe leden vervolgens hebben aangewezen. 6. De deelnemers beslissen binnen twee maanden na de benoeming als bedoeld in het vijfde lid over de aanwijzing van de nieuwe leden. 7. Een lid van het bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Van dit ontslag stelt het lid de voorzitter van het bestuur, alsmede de deelnemer die hem heeft aangewezen, schriftelijk op de hoogte. Het ontslag gaat in per direct of per de door het ontslag	Bepalingen toegevoegd vanwege omzetting van de regeling naar een regeling voor onbepaalde tijd. (art. 9, lid 3 Wgr) (art. 14a Wgr) (art. 13, lid 2 en 5 Wgr)

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
	nemende lid aangegeven datum en is onherroepelijk. 8. De deelnemer die een lid heeft aangewezen dat niet langer diens vertrouwen bezit, kan dat lid schorsen of ontslaan. De schorsing of het ontslag gaat onmiddellijk in. 9. De voorziening in een tussentijdse vacature geschiedt binnen twee maanden. 10. Het (plaatsvervangend) lidmaatschap van het bestuur eindigt eveneens op het moment van uittreding uit deze regeling van de deelnemer die het (plaatsvervangend) lid vertegenwoordigt. 11. Bij het bestaan van één of meer vacatures blijven de resterende bestuursleden bevoegd besluiten te nemen.	
Artikel 5: Reglement van orde 1. Het bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en werkzaamheden vast. 2. Het bestuur vergadert jaarlijks tenminste tweemaal. 3. Artikel 22, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen is van overeenkomstige toepassing.	**Artikel 5: Reglement van orde** 1. Het bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en werkzaamheden vast. 2. Het bestuur vergadert jaarlijks tenminste tweemaal. 3. Artikel 22, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen is van overeenkomstige toepassing.	Ongewijzigd
Artikel 6: Voorzitter 1. Het bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter aan. 2. De voorzitter ondertekent de stukken die van het bestuur uitgaan. 3. De voorzitter is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de vergaderingen van het bestuur en tevens voor de vergaderorde binnen het bestuur, onverminderd het bepaalde bij of krachtens artikel 5. 4. Het bestuur kan de voorzitter machtigen om namens het bestuur te handelen. 5. Het bestuur regelt de vervanging van de voorzitter.	**Artikel 6: Voorzitter** 1. Het bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter aan. 2. De voorzitter ondertekent de stukken die van het bestuur uitgaan. 3. De voorzitter is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de vergaderingen van het bestuur en tevens voor de vergaderorde binnen het bestuur, onverminderd het bepaalde bij of krachtens artikel 5. 4. Het bestuur kan de voorzitter of één of meer bestuursleden machtigen om namens het bestuur te handelen. 5. Het bestuur regelt de vervanging van de voorzitter.	Ongewijzigd (art. 14a Wgr) (art. 13, lid 9 Wgr)

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
Artikel 7: Secretaris 1. Het bestuur benoemt, schorst en ontslaat de secretaris. De secretaris mag niet lid zijn van het bestuur. 2. De secretaris is bij de vergaderingen van het bestuur aanwezig en staat het bestuur bij in de uitvoering van zijn taken. 3. De secretaris medeondertekent de stukken die van het bestuur uitgaan. 4. Op de secretaris, en enig ander personeel in dienst van de uitvoeringsorganisatie, is de collectieve arbeidsvoorwaardenregeling voor de sector gemeenten van het College van Arbeidszaken van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten van toepassing. 5. Het bestuur regelt de vervanging van de secretaris.	**Artikel 7: Secretaris** 1. Het bestuur benoemt, schorst en ontslaat de secretaris. De secretaris mag niet lid zijn van het bestuur. 2. De secretaris is bij de vergaderingen van het bestuur aanwezig en staat het bestuur bij in de uitvoering van zijn taken. 3. De secretaris medeondertekent de stukken die van het bestuur uitgaan. 4. Het bestuur regelt de vervanging van de secretaris.	Ongewijzigd, de bepaling over arbeidsvoorwaarden is verplaatst naar art. 8.
	Artikel 8: Medewerkers en organisatie 1. De secretaris is tevens regiomanager. Het bestuur kan in een managementstatuut de rol en taken van de regiomanager verder uitwerken. 2. Het bestuur beslist over het aanstellen, schorsen en ontslaan van personeel in dienst van de bedrijfsvoeringsorganisatie. 3. Het bestuur kan de in het vorige lid bedoelde bevoegdheden opdragen aan de regiomanager, tenzij het medewerkers betreft die belast zijn met functies van leidinggevende aard die rechtstreeks onder de regiomanager ressorteren, alsmede de regiomanager zelf. 4. Op het personeel in dienst van de bedrijfsvoeringsorganisatie zijn de collectieve arbeidsvoorwaardenregeling en de uitwerkingsovereenkomst voor de sector gemeenten van het College van Arbeidszaken van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (CAR-	Toegevoegd op basis van de ontwikkelingen in de regionale samenwerking en de governance.

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
	UWO) van toepassing. 5. Waar in de in het vorige lid bedoelde regelingen wordt gesproken van 'gemeenteraad, college, burgemeester of hoofd van dienst' wordt voor de toepassing in het kader van deze gemeenschappelijke regeling gelezen: 'bestuur' onderscheidenlijk 'regiomanager'.	
Artikel 20: Archief 1. Het bestuur is verplicht de onder hem berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren, alsmede zorg te dragen voor de vernietiging van daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden. 2. Overeenkomstig een door het bestuur vast te stellen verordening, welke aan gedeputeerde staten van Overijssel wordt medegedeeld, draagt het bestuur zorg voor de archiefbescheiden van de uitvoeringsorganisatie. 3. De kosten, verbonden aan de uitoefening van de in het tweede lid bedoelde zorg, komen ten laste van de uitvoeringsorganisatie. 4. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid, en artikel 13, eerste lid, van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het bestuur een archiefbewaarplaats vaneen van de gemeenten aan. 5. Ten aanzien van het beheer van de archiefbescheiden van het bestuur, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats, is, onder de bevelen van het bestuur, met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Archiefwet 1995 belast de archivaris. Met betrekking tot dit toezicht stelt het bestuur een verordening vast, welke aan gedeputeerde staten van Overijssel wordt	**Artikel 9: Archief** 1. Het bestuur is verplicht de onder hem berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren, alsmede zorg te dragen voor de vernietiging van daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden. 2. Overeenkomstig een door het bestuur vast te stellen regeling, welke aan gedeputeerde staten van Overijssel wordt medegedeeld, draagt het bestuur zorg voor de archiefbescheiden van de bedrijfsvoeringsorganisatie. 3. De kosten, verbonden aan de uitoefening van de in het tweede lid bedoelde zorg, komen ten laste van de bedrijfsvoeringsorganisatie. 4. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid, en artikel 13, eerste lid, van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het bestuur een archiefbewaarplaats vaneen van de gemeenten aan. 5. Ten aanzien van het beheer van de archiefbescheiden van het bestuur, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats, is, onder de bevelen van het bestuur, met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Archiefwet 1995 belast de archivaris. Met betrekking tot dit toezicht stelt het bestuur een regeling vast, welke aan gedeputeerde staten van Overijssel wordt	Art 9 lid 2 verordening gewijzigd in regeling. Art 9 lid 5 verordening gewijzigd in regeling. BVO heeft geen verordenende bevoegdheid.

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
medegedeeld. 6. De archivaris wordt door het bestuur benoemd, geschorst en ontslagen. 7. In afwijking van het vorige lid kan het bestuur ook de archivaris van de gemeente als bedoeld in het vierde lid aanwijzen als archivaris van de uitvoeringsorganisatie.	medegedeeld. 6. De archivaris wordt door het bestuur benoemd, geschorst en ontslagen. 7. In afwijking van het vorige lid kan het bestuur ook de archivaris van de gemeente als bedoeld in het vierde lid aanwijzen als archivaris van de bedrijfsvoeringsorganisatie.	
Artikel 8: Taken 1. De uitvoeringsorganisatie fungeert als aankoopcentrale van de gemeenten. De colleges dragen er zorg voor dat de gemeenten de benodigde mandaten, volmachten en machtigingen geven die de uitvoeringsorganisatie nodig heeft voor het kunnen functioneren als aankoopcentrale en het uitvoeren van hiermee samenhangende taken. 2. De uitvoeringsorganisatie beheert namens de gemeenten de in het kader van de inkoop gesloten overeenkomsten. 3. De gemeenten en de uitvoeringsorganisatie kunnen in een dienstverleningsovereenkomst nadere afspraken maken over de taken van de uitvoeringsorganisatie in het kader van dit artikel, alsmede over rapportages en overige informatie die de uitvoeringsorganisatie beschikbaar moet stellen over de uitvoering van deze taken.	**Artikel 10: Taken** 1. De bedrijfsvoeringsorganisatie voert voor de deelnemers taken uit of doet taken uitvoeren die betrekking hebben op het in artikel 2 genoemde belang. De uitvoering van deze taken is uitsluitend voorbehouden aan de bedrijfsvoeringsorganisatie, tenzij het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie op zwaarwegende gronden anders beslist en uitsluitend met instemming van alle elf gemeenten. 2. De bedrijfsvoeringsorganisatie fungeert als aankoopcentrale van de deelnemers. 3. De bedrijfsvoeringsorganisatie beheert de in het kader van de inkoop gesloten overeenkomsten. 4. De deelnemers en de bedrijfsvoeringsorganisatie zullen in een dienstverleningsovereenkomst nadere afspraken maken over de taken van de bedrijfsvoeringsorganisatie in het kader van dit artikel, alsmede over rapportages en overige informatie die de bedrijfsvoeringsorganisatie beschikbaar moet stellen over de uitvoering van deze taken. 5. De colleges dragen er zorg voor dat de deelnemende gemeenten de benodigde mandaten, volmachten en machtigingen geven die de bedrijfsvoeringsorganisatie nodig heeft voor het kunnen uitvoeren van taken.	Belang uitgebreid op basis van de ontwikkelingen in de regionale samenwerking en daarmee samenhangend ook de omschrijving van de taken. Art 10 lid 2 ‘oud’: namens de gemeente is vervallen. De BVO sluit zelfstandig overeenkomsten af. Art 10 lid 1 en 2 gemeenten vervangen door deelnemers. Art 10 lid 5 toegevoegd deelnemende.
Artikel 9: Bevoegdheden 1. De colleges dragen geen bevoegdheden over aan	**Artikel 11: Bevoegdheden** 1. De colleges dragen geen bevoegdheden over aan	Ongewijzigd

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
het bestuur. 2. Alle bevoegdheden bij of krachtens enige wet van toepassing op de uitvoeringsorganisatie of zijn bestuursorganen komen toe aan het bestuur.	het bestuur. 2. Alle bevoegdheden bij of krachtens enige wet van toepassing op de bedrijfsvoeringsorganisatie of zijn bestuursorganen komen toe aan het bestuur.	(art. 9, lid 2 Wgr) (art. 30 Wgr)
Artikel 10: Verantwoording 1. Het bestuur verstrekt de raden de door een of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen. De inlichtingen worden schriftelijk verstrekt. 2. Een lid van het bestuur legt aan het college dat hem heeft aangewezen verantwoording af over het door hem in het bestuur gevoerde beleid. Het lid kan zowel mondeling als schriftelijk verantwoording afleggen. 3. Een lid van het bestuur verstrekt het college dat hem heeft aangewezen alle door een of meer leden van dat college gevraagde inlichtingen. De inlichtingen worden mondeling of schriftelijk verstrekt. 4. Het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de raden. 5. Een lid van het bestuur kan door het college dat hem heeft aangewezen worden ontslagen indien dit lid niet langer het vertrouwen van dat college bezit.	**Artikel 12: Inlichtingen en verantwoording** 1. Het bestuur verstrekt de raden de door een of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen. De inlichtingen worden schriftelijk verstrekt. 2. Een lid van het bestuur legt aan het college dat hem heeft aangewezen verantwoording af over het door hem in het bestuur gevoerde beleid. Het lid kan zowel mondeling als schriftelijk verantwoording afleggen. 3. Een lid van het bestuur verstrekt het college dat hem heeft aangewezen alle door een of meer leden van dat college gevraagde inlichtingen. De inlichtingen worden mondeling of schriftelijk verstrekt. 4. Het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de raden.	Ongewijzigd. (Lid 5 ‘oud’ is ongewijzigd verplaatst naar art. over ‘bestuur’.) (art. 16, 17, 18 en 19 Wgr)
Artikel 11: Gemeentewet De artikelen 186 tot en met 213 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing, voor zover daarvan bij of krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen niet is afgeweken.	**Artikel 13: Gemeentewet** De artikelen 186 tot en met 213 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing, voor zover daarvan bij of krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen niet is afgeweken.	Ongewijzigd (artt. 34, 34a, 34b en 35 Wgr)
Artikel 12: Financiële verantwoordelijkheid 1. De gemeenten dragen er zorg voor dat de uitvoeringsorganisatie te allen tijde over voldoendemiddelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.	**Artikel 14: Financiële verantwoordelijkheid** 1. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de bedrijfsvoeringsorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.	(artt. 34, 34a, 34b en 35 Wgr) Art 14 lid 1 toegevoegd deelnemende Art 14 lid 2 gemeente vervangen door

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
2. Indien een gemeente weigert deze uitgaven op de gemeentelijke begroting te zetten, dan doet het bestuur onverwijld aan gedeputeerde staten van Overijssel het verzoek over te gaan tot toepassing van de artikelen 194 en 195 van de Gemeentewet. 3. Het bestuur stelt een bijdrageverordening vast, waarin in elk geval wordt geregeld op welke wijze en in welke mate de gemeenten financieel bijdragen aan de middelen van de uitvoeringsorganisatie.	2. Indien een deelnemer weigert deze uitgaven op de gemeentelijke begroting te zetten, dan doet het bestuur onverwijld aan gedeputeerde staten van Overijssel het verzoek over te gaan tot toepassing van de artikelen 194 en 195 van de Gemeentewet. 3. Het bestuur stelt een bijdrageregeling vast, waarin in elk geval wordt geregeld op welke wijze en in welke mate de deelnemers financieel bijdragen aan de middelen van de bedrijfsvoeringsorganisatie.	deelnemer Art 14 lid 3 Bijdrageverordening vervangen door Bijdrageregeling. BVO heeft geen verordenende bevoegdheid. Art 14 lid 3 gemeenten vervangen door deelnemers
Artikel 13: Kadernota Het bestuur zendt uiterlijk 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden.	**Artikel 15: Kadernota** Het bestuur zendt uiterlijk 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden.	Ongewijzigd (artt. 34, 34a, 34b en 35 Wgr)
Artikel 14: Zienswijzenprocedure en vaststelling begroting 1. Het bestuur zendt de ontwerp-begroting ten minste acht weken voordat deze wordt vastgesteld toe aan de raden. 2. De ontwerp-begroting wordt door de zorg van de colleges voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld. 3. De raden kunnen bij het bestuur hun zienswijze over de ontwerp-begroting naar voren brengen. 4. Het bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient. 5. Na vaststelling van de begroting zendt het bestuur de begroting aan de raden, die ter zake bij gedeputeerde staten van Overijssel hun zienswijze naar voren kunnen brengen. 6. Het bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat	**Artikel 16: Zienswijzenprocedure en vaststelling begroting** 1. Het bestuur zendt de ontwerp-begroting ten minste acht weken voordat deze wordt vastgesteld toe aan de raden. 2. De ontwerp-begroting wordt door de zorg van de colleges voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld. 3. De raden kunnen bij het bestuur hun zienswijze over de ontwerp-begroting naar voren brengen. 4. Het bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient. 5. Na vaststelling van de begroting zendt het bestuur de begroting aan de raden, die ter zake bij gedeputeerde staten van Overijssel hun zienswijze naar voren kunnen brengen. 6. Het bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat	Ongewijzigd (artt. 34, 34a, 34b en 35 Wgr)

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten van Overijssel. 7. Het bepaalde in het eerste, tweede, derde en vijfde lid is van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, met uitzondering van die wijzigingen van de begroting waarbij geen wijziging wordt gebracht in de bijdragen van de gemeenten. Het bepaalde in het vierde en zesde lid is van toepassing, met dien verstande dat wijzigingen in de begroting ook kunnen worden vastgesteld gedurende het jaar waarvoor de begroting geldt, en in dat geval inzending aan gedeputeerde staten niet voor 1 augustus hoeft plaats te vinden.	waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten van Overijssel. 7. Het bepaalde in het eerste, tweede, derde en vijfde lid is van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, met uitzondering van die wijzigingen van de begroting waarbij geen wijziging wordt gebracht in de bijdragen van de gemeenten. Het bepaalde in het vierde en zesde lid is van toepassing, met dien verstande dat wijzigingen in de begroting ook kunnen worden vastgesteld gedurende het jaar waarvoor de begroting geldt, en in dat geval inzending aan gedeputeerde staten niet voor 1 augustus hoeft plaats te vinden.	
Artikel 15: Jaarrekening 1. Het bestuur stelt de jaarrekening vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft. 2. Het bestuur zendt voor 15 april van het jaar na het jaar waarvoor de jaarrekening dient, een voorlopige jaarrekening aan de raden. 3. Het bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval voor15 juli van het jaar volgende waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan gedeputeerde staten van Overijssel.	**Artikel 17: Jaarrekening** 1. Het bestuur stelt de jaarrekening vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft. 2. Het bestuur zendt voor 15 april van het jaar na het jaar waarvoor de jaarrekening dient, een voorlopige jaarrekening aan de raden. 3. Het bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval voor15 juli van het jaar volgende waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan gedeputeerde staten van Overijssel.	Ongewijzigd (artt. 34, 34a, 34b en 35 Wgr)
	Artikel 18: Klachten Voor de behandeling van klachten als bedoeld in titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, treft het bestuur een voorziening.	Toegevoegd. De bedrijfsvoeringsorganisatie heeft een klachtenregeling vastgesteld. (art. 9, lid 4 Wgr)
	Artikel 19: Geschillen Indien tussen deelnemers of tussen één of meer deelnemers en het bestuur een geschil ontstaat over de interpretatie of uitvoering van de regeling, spant het	Geschillenprocedure is geregeld in art. 28 Wgr. Hier is de een aanvulling opgenomen eerst te proberen tot een minnelijke oplossing te komen.

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
	bestuur zich in om het geschil minnelijk met elkaar op te lossen, alvorens als bedoeld in artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen over het geschil te laten beslissen door gedeputeerde staten.	
Artikel 17: Toe- en uittreding Gedurende de duur van de regeling, bedoeld in artikel 16, eerste lid, is toetreding tot of uittreding uit de regeling niet mogelijk.	**Artikel 20: Toetreding** 1. Toetreding van een college van een gemeente kan plaatsvinden bij daartoe strekkend verzoek van die gemeente aan het bestuur. 2. Het bestuur zendt het verzoek tot toetreding onverwijld door aan de deelnemers. 3. De toetreding als bedoeld in het eerste lid is slechts mogelijk nadat ter vergadering van het bestuur blijkt dat elke deelnemer een daartoe strekkend besluit heeft genomen. 4. Het bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toetreding, voordat over de toetreding wordt besloten. 5. De toetreding treedt in werking op de datum die in het besluit van het bestuur is bepaald.	Gewijzigd vanwege omzetting van de regeling naar een regeling voor onbepaalde tijd. (art. 9, lid 1 Wgr)
	Artikel 21: Uittreding 1. Een deelnemer kan uittreden door toezending van een daartoe strekkend besluit van deze deelnemer aan het bestuur. 2. Alvorens een college tot besluitvorming komt, als bedoeld in het eerste lid, wordt eerst over het voornemen overleg met de andere colleges gevoerd. 3. Het bestuur zendt het besluit tot uittreden onverwijld aan de overige deelnemers. 4. De uittreding kan niet eerder plaatsvinden dan op 1 januari van het tweede jaar volgend op dat waarin het in het eerste lid bedoelde besluit is genomen. 5. Het bestuur regelt de financiële verplichtingen, alsmede de overige gevolgen van de uittreding. Tenzij het bestuur hierover een ander besluit	Gewijzigd vanwege omzetting van de regeling naar een regeling voor onbepaalde tijd. (art. 9, lid 1 Wgr)

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
	neemt, komen de kosten die rechtstreeks gevolg zijn van de uittreding voor de uittredende partij. Als uitgangspunt geldt dat de overige deelnemers geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden.	
Artikel 18: Wijziging 1. Het bestuur kan een voorstel voor wijziging van de regeling aan de colleges zenden. 2. De regeling is gewijzigd indien de colleges unaniem met de wijziging instemmen, onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede en derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.	**Artikel 22: Wijziging** 1. Het bestuur kan een voorstel voor wijziging van de regeling aan de colleges zenden. 2. De regeling is gewijzigd indien de colleges unaniem tot de wijziging besluiten, onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede en derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.	Ongewijzigd (art. 9, lid 1 Wgr)
	Artikel 23: Opheffing 1. De regeling wordt opgeheven wanneer ter vergadering van het bestuur blijkt dat de colleges van tenminste twee derde van de deelnemers tot deze opheffing hebben besloten. 2. In geval van opheffing van de regeling besluit het bestuur tot liquidatie en stelt het daarvoor de nodige regelen. Hierbij kan van de bepalingen van deze regeling worden afgeweken. 3. Het liquidatieplan wordt door het bestuur vastgesteld. 4. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de deelnemende gemeenten tot bijdragen in de financiële gevolgen van de beëindiging van de regeling. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel en regelt ook de gevolgen voor de door de bedrijfsvoeringsorganisatie gevormde archieven. 5. Het bestuur blijft ook na het tijdstip van de opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid. 6. De opheffing gaat in op een door het bestuur te bepalen ingangsdatum.	Toegevoegd vanwege omzetting van de regeling naar een regeling voor onbepaalde tijd. (art. 9, lid 1 en 2 Wgr)

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
Artikel 16: Duur 1. De regeling wordt getroffen tot en met 31 december 2017. 2. De regeling wordt voor 31 juli 2017 geëvalueerd, zodat de colleges kunnen besluiten de regeling voort te zetten. De regeling kan ook in gewijzigde vorm door minder colleges worden voort gezet. Er is dan geen sprake van uittreding van de colleges die beslissen tot het niet langer deelnemen in de regeling. 3. Indien een of meerdere colleges beslissen tot niet langer deelnemen aan de regeling wordt een liquidatieplan opgesteld, waarin de kosten voor de beëindiging van de deelname die redelijkerwijs kunnen worden toegerekend aan de betreffende colleges door deze colleges worden gedragen. De kosten voor het opstellen van het liquidatieplan worden door alle colleges gezamenlijk gedragen.	**Artikel 24: Duur** De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.	Gewijzigd vanwege omzetting van de regeling naar een regeling voor onbepaalde tijd.
	Artikel 25: Onvoorzienbaarheden In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het bestuur.	
Artikel 19: Inzenden regeling en bekendmaking 1. Het college van burgemeester en wethouders van de in artikel 3, tweede lid, genoemde gemeente zendt deze regeling aan gedeputeerde staten van Overijssel. 2. Het college, bedoeld in het eerste lid, draagt zorg voor de bekendmaking van de regeling in de gemeenten, onverminderd het bepaalde in artikel 26, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.	**Artikel 26: Inzenden regeling en bekendmaking** 1. Het college van burgemeester en wethouders van de in artikel 3, tweede lid, genoemde gemeente zendt deze regeling aan gedeputeerde staten van Overijssel. 2. Het college, bedoeld in het eerste lid, draagt zorg voor de bekendmaking van de regeling in de gemeenten, onverminderd het bepaalde in artikel 26, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.	Ongewijzigd (art. 26 Wgr)
Artikel 21: Inwerkingtreding Deze regeling treedt in werking op 1 november 2014, onverminderd het bepaalde in artikel 26, derde lid, van	**Artikel 27: Inwerkingtreding** Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2018, onverminderd het bepaalde in artikel 26, derde lid, van	(art. 26 Wgr)

Huidige regeling	Voorstel	Toelichting
de Wet gemeenschappelijke regelingen.	de Wet gemeenschappelijke regelingen.	
Artikel 22: Citeerwijze De regeling wordt aangehaald als Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland.	**Artikel 28: Citeerwijze** De regeling wordt aangehaald als Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland.	Titel overgenomen uit het vastgestelde adviesrapport Samenwerking regionale Jeugdhulp IJsselland.

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	40492
Onderwerp	Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling uitvoeringsorganisatie jeugdzorg IJsselland

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 14-11-2017

besluit:

het college toestemming te verlenen tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoering Jeugdzorg IJsselland overeenkomstig bijlage 1.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Vaststellen verordening Jeugdhulp 2018
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Bij, Jacomien van der (2534)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Vaststellen verordening Jeugdhulp 2018 Bijlage: 1. Verordening Jeugdhulp Gemeente Zwolle 2018- definitief Bijlage: 1. Verordening Jeugdhulp Zwolle 2018 - oud Bijlage: 2. Toelichting bij de verordening Jeugdhulp Zwolle 2018 Bijlage: 3. Advies Participatieraad d.d. 23 november 2017 Bijlage: 4. Reactie college op het advies van de Participatieraad Bijlage: 2017-12-18 AM19-1 Handhaving verantwoordingsvrij bedrag PGB Jeugdzorg Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Vaststellen verordening Jeugdhulp 2018

Voorgesteld besluit raad

1. De Verordening Jeugdhulp Zwolle 2018 vast te stellen overeenkomstig bijlage 1 en 2 en deze per 1 januari 2018 in werking te laten treden;
2. Met ingang van 1 januari 2018 de Verordening Jeugdhulp Zwolle 2015 in te trekken;
3. Kennis te nemen van de reactie van het college op het advies van de Participatieraad

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 14 november 2017

Openbaar

Onderwerp	Vaststellen verordening Jeugdhulp 2018
Versienummer	01

Portefeuillehouder	E.W. Anker
Informant	Jacomien van der Bij
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS
Telefoon	(038) 498 2534
Email	J.van.der.Bij@zwolle.nl

Bijlagen:

1. Verordening Jeugdhulp Zwolle 2018
2. Toelichting bij de verordening Jeugdhulp Zwolle 2018.
3. Advies Participatieraad d.d. 23 november 2017
4. Reactie college op het advies van de Participatieraad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1) De Verordening Jeugdhulp Zwolle 2018 vast te stellen overeenkomstig bijlage 1 en 2 en deze per 1 januari 2018 in werking te laten treden;
2) Met ingang van 1 januari 2018 de Verordening Jeugdhulp Zwolle 2015 in te trekken.
3) Kennis te nemen van het advies van de Participatieraad en de reactie van het college daarop.

Datum 14 november 2017

Inleiding
Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten met de Jeugdwet verantwoordelijk geworden voor alle vormen van jeugdhulp, inclusief specialistische hulp zoals: jeugdhulp voor jongeren met een verstandelijke beperking, jeugd-ggz en jeugdzorgplus of gesloten jeugdzorg, de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en de uitvoering van de jeugdreclassering. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om zorg voor kinderen en gezinnen integraal, op maat en dichtbij het gezin te organiseren.

Ter voorbereiding op de nieuwe gemeentelijke taken op het gebied van Jeugdhulp is eind 2014 de verordening Jeugdhulp Zwolle 2015 vastgesteld. De Jeugdwet verplicht iedere gemeente een verordening te hebben waarin staat welke voorzieningen de gemeente aan jeugdigen en hun ouders biedt en hoe de toegang tot de jeugdhulpvoorzieningen die niet vrij toegankelijk zijn geregeld is

Er zijn op dit moment drie aanleidingen om de verordening te wijzigen:
- Benodigde aanpassingen, voortvloeiend uit het reeds vastgestelde inkoopbeleid voor Jeugdhulp 2018 e.v.;
- Algemene actualisatie in relatie tot de huidige uitvoeringspraktijk en voortschrijdend inzicht;
- Benodigde aanpassingen, voortvloeiend uit gerechtelijke uitspraken over delegatie van regelgevende bevoegdheid.

Met dit voorstel wordt u gevraagd om de gewijzigde verordening Jeugdhulp 2018 vast te stellen. Het vaststellen van een verordening is de bevoegdheid van de gemeenteraad.

Beoogd effect
We beogen de onderwerpen te actualiseren die verband houden met het reeds vastgestelde inkoopbeleid Jeugdhulp 2018 e.v. Daarnaast willen wij de Verordening Jeugdhulp beter laten aansluiten bij de huidige uitvoeringspraktijk en de rechtspraak.

Argumenten
1.1. De verordening dient aangepast te worden in verband met het gewijzigde, reeds vastgestelde inkoopbeleid
In verband met de nieuwe manier van contracteren van Jeugdhulp dient de verordening te worden aangepast. Deze aanpassingen zijn met name terug te vinden in artikel 2 waarin de jeugdhulpvoorzieningen iets anders zijn beschreven en duidelijker zijn geordend. Hierdoor sluiten ze beter aan bij het vastgestelde inkoopbeleid. Qua inhoud is er geen sprake van een wijziging. Er zijn niet meer of minder dan wel andere ondersteuningsvormen beschikbaar ten opzichte van 2015.

1.2. De huidige uitvoeringspraktijk en voortschrijdend inzicht vraagt om aanpassingen van de verordening.
Er zijn een aantal kleine tekstuele aanpassingen doorgevoerd, zodat de verordening beter aansluit bij de huidige uitvoeringspraktijk. Het artikel 6.3 (oud) inzake de ouderbijdrage is komen te vervallen, aangezien de wetgeving op dit onderdeel is gewijzigd. De ouderbijdrage is uit de Jeugdwet gehaald.

Het gemeentelijke uitgangspunt is administratieve lastenverlaging, zoals beschreven in de transformatieagenda en visie jeugdhulp. We willen toe werken naar het integreren van het ondersteuningsplan en de beschikking, met inachtneming van het rechtzekerheidsbeginsel en wettelijke vereisten. Als eerste stap hiertoe is art 11 (oud) komen te vervallen. In artikel 11 (oud) stond

beschreven welke inhoud een beschikking moet bevatten. Een deel van artikel 11 (oud) in relatie tot PGB, maakt nu deel uit artikel 9 (nieuw). De nader uitwerking hiervan moet nog plaatsvinden. Indien dit leidt tot aanpassingen in de toekenningsprocedure dan zullen we zorgdragen dat bewoners hiervan op de hoogte worden gesteld via reguliere kanalen. Tevens zullen wij zorgdragen voor rechtszekerheid.

In de komende periode willen we toewerken naar een integraal pgb. In voorbereiding daarop is het pgb plan als voorwaarde toegevoegd (art 8 – nieuw). Dit in het belang van budgethouders zodat bij een (integraal) pgb budget vooraf duidelijk wordt waaraan dit besteed kan worden. Dit maakt invoering van een integraal pgb gemakkelijker. Daarvoor is er een aantal wijzigingen voorgesteld om het beleid tussen pgb wmo en pgb jeugd in overeenstemming met elkaar te brengen.

Met de contractering voor jeugdhulp 2018 is in de contracten met de jeugdhulpaanbieders een aantal verplichtingen opgenomen voor jeugdhulpaanbieders. Dit betreft onder meer 5% SROI (Social Return on Investment), inhoudelijke bijdrage aan de transformatiebeweging, aanvullende kwaliteitseisen en andere verantwoordings-verplichtingen. Daarnaast zal ook in uren een bijdrage moeten worden geleverd voor deelname aan bijeenkomsten en dergelijke wat leidt tot hogere organisatiekosten. Dit beslaat zo'n 13% wat is verdisconteerd in de nieuwe tariefdifferentiatie pgb. Dit komt met name in artikel 11 (nieuw) tot uitdrukking.

1.3. De verordening is aangepast in verband met gerechtelijke uitspraken over delegatie van regelgevende bevoegdheid.

De Centrale Raad van Beroep heeft onder andere op 15 mei 2017 bepaald dat het regelen van tariefdifferentiatie bij maatwerkvoorziening schoonmaakondersteuning in de vorm van een pgb niet gedelegeerd mag worden aan het college. Deze uitspraak op het gebied van de WMO werkt ook door naar o.a. de verordening Jeugdhulp. Vandaar dat artikel 12 is toegevoegd om het huidige gemeentelijk Besluit Jeugdhulp in te vlechten in de verordening, hierin staat de tariefdifferentiatie opgenomen. Het is dan ook geen wijziging van of nieuw beleid. Het Besluit Jeugdhulp wordt door het college ingetrokken en komt met de inwerkingtreding van de verordening dan ook te vervallen.

1.4. Met het gevolgde inspraakproces wordt voldaan voldoet aan de wettelijke bepalingen van de Jeugdwet en de Zwolse inspraakverordening.

De Participatieraad is gevraagd om een advies uit te brengen, zie ook onder 3. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke bepalingen van de Jeugdwet en de Zwolse inspraakverordening.

2. Het is nodig om de oude verordening in te trekken.

Doordat de Verordening Jeugdhulp in zijn geheel opnieuw wordt vastgesteld dien de huidige Verordening Jeugdhulp 2015 te worden ingetrokken. Intrekking dient gelijktijdig met de inwerkingtreding van de nieuwe Verordening Jeugdhulp 2018 plaats te vinden.

3. Het advies van de Participatieraad als formeel adviesorgaan van de gemeente is verwerkt en ontvangt een reactie van het college op het uitgebrachte advies.

De Participatieraad is gevraagd als formeel adviesorgaan van de gemeente om een advies uit te brengen. Na een ambtelijke toelichting op 14 november aan de leden van de Participatieraad is dit advies op 23 november ontvangen. De reactie bestaat enerzijds uit opmerkingen en vragen en anderzijds uit adviezen en suggesties. In de collegebrief wordt ingegaan op alle elementen van het uitgebrachte advies. In dit voorstel gaan we met name in op de hoofdlijnen van de adviezen en suggesties.

1. Leesbaarheid: er worden suggesties gedaan om de leesbaarheid te verbeteren. De suggestie om beter onderscheid te maken tussen Zin en pgb is overgenomen. De suggestie om de verschillende zorgvormen gedetailleerder te beschrijven is niet overgenomen. Het college is van mening dat dit niet bijdraagt aan de leesbaarheid of rechtszekerheid. Voor de verordening is het benoemen van de hoofdlijnen voldoende. Met name het onderscheid tussen vrij toegankelijk en niet vrij toegankelijk is voor inwoners van belang, aangezien dit bepaalt hoe de toegang tot de ondersteuning kan worden verkregen.
2. Terminologie: Op basis van het advies zijn in de toelichting de begrippen vertrouwenspersoon en cliëntenondersteuner beter uitgelegd.
3. Het advies van de Participatieraad inzake beschikkingsarm werken nemen we ter harte bij de nadere uitwerking.
4. Controle en verantwoording: De Participatieraad geeft diverse adviezen in relatie tot controle en verantwoording. Het advies van de Participatieraad om de controle op Zin op te nemen in de verordening, is niet overgenomen omdat contracten daarvoor de geëigende instrumenten zijn en niet de verordening. Gedeelde uitgangspunten van de gemeente en de Participatieraad zijn o.a. de administratieve lasten verlaging, deregulering en maatwerk. Een aantal adviezen heeft een (onbedoeld) effect op deze uitgangspunten, vandaar dat deze niet zijn overgenomen. Tot slot vraagt de Participatieraad zich af wat de omvang van de verantwoordingsplicht pgb is. Het gaat hierbij om het integreren van het reeds bestaande ‘Besluit Jeugdhulp’ in de verordening, zie ook argument 1.3. En is er derhalve geen sprake van nieuw beleid dan wel omvangrijkere verantwoordingsplichten.

Risico’s
De effecten van de aanpassingen van de verordening zullen voor inwoners voor het merendeel minimaal zijn, de meeste wijzigingen zijn technisch van aard. De effecten in verband met de wijzigingen in verband met PGB zullen naar verwachting tevens niet heel groot zijn. Op dit moment zijn er circa 250 PGB budgethouders Jeugdhulp, in totaal ontvangen circa 3400 inwoners van de gemeente Zwolle ondersteuning op het gebied van de Jeugdhulp. In de tariefhoogte voor de persoonsgebonden budgetten is rekening gehouden met het kunnen inkopen van benodigde zorg van voldoende kwaliteit.

Financiën
Niet van toepassing.

Communicatie
Ten behoeve van het aanpassen van de verordening is binnen het regionale samenwerkingsverband Jeugdhulp[1] samengewerkt in het kader van efficiency en vanwege de gezamenlijke inkoop/contractering. Waarbij het elke gemeente vrij staat om lokale keuzes te maken.

Wijziging van een verordening moet na vaststelling gepubliceerd worden. Door de publicatie krijgen de gewijzigde regels externe werking en eindigt de werking van de ingetrokken regels.
De nieuwe regeling wordt bekend gemaakt op de gemeentelijke website en wordt voorts digitaal gepubliceerd in het Gemeenteblad. Ook wordt deze ter inzage gelegd in het Stadskantoor. Na publicatie zal de verordening op 1 januari 2018 in werking treden.

Voor huidige inwoners die gebruik maken van ondersteuning in het kader van Jeugdwet, geldt dat een inwoner recht houdt op een lopende voorziening verstrekt op grond van de verordening Jeugdhulp

[1] Op het gebied van jeugdhulp wordt er samengewerkt met de gemeenten Deventer, Ommen-Hardenberg, Raalte, Olst-Wijhe, Zwartewaterland, Steenwijkerland, Kampen, Staphorst en Dalfsen.

gemeente Zwolle 2015 totdat het college een nieuw besluit heeft genomen. Zij worden voorafgaande aan de afloop van een beschikking in een gesprek geïnformeerd over de eventuele wijzigingen en wat dit (mogelijk) voor hun betekent. Hierbij staat zorgvuldigheid, tijdigheid en maatwerk voorop.

Vervolg
Mogelijk vraagt de verdere doorontwikkeling van de inkoop op een later moment nog aanpassingen van de verordening. We monitoren dit zorgvuldig en leggen mogelijke benodigde wijzigingen in de verordening wederom voor aan de gemeenteraad.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	41029
Onderwerp	Vaststellen verordening Jeugdhulp 2018

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 19-12-2017

besluit:

1. De Verordening Jeugdhulp Zwolle 2018 vast te stellen overeenkomstig bijlage 1 en 2 en deze per 1 januari 2018 in werking te laten treden;
2. Met ingang van 1 januari 2018 de Verordening Jeugdhulp Zwolle 2015 in te trekken;
3. Kennis te nemen van de reactie van het college op het advies van de Participatieraad

* de strekking van het aangenomen amendement is verwerkt in de (geconsolideerde) verordening.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Verordening Jeugdhulp Gemeente Zwolle 2018

Artikel 1. begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a) andere voorziening: voorziening op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk of inkomen niet vallend onder de Jeugdwet;
b) familiegroepsplan: hulpverleningsplan of plan van aanpak opgesteld door de ouders, samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige behoren. Hierin zijn in ieder geval de te bereiken doelen en de daarvoor benodigde ondersteuning vastgelegd;
c) hulpvraag: behoefte van een jeugdige en/of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, van de wet;
d) individuele voorziening: op de jeugdige en/of zijn ouders toegesneden niet vrij toegankelijke voorziening als bedoeld in artikel 2 lid 2;
e) melding: melding van een hulpvraag als bedoeld in artikel 4, eerste lid;
f) overige voorziening: overige voorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid;
g) ondersteuningsplan: gezinsplan waarin gemeente, ouders en/of de jeugdige hun omstandigheden beschrijven, en gezamenlijk aangeven welke jeugdhulp het meest aangewezen is.
h) pgb: persoonsgebonden budget zijnde een door het college verstrekt budget aan een jeugdige of zijn ouders, dat hen in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken;
i) pgb-plan: plan waarin de inwoner omschrijft hoeveel persoonsgebonden budget hij nodig heeft voor een maatwerkvoorziening en waaraan hij het toe te kennen budget gaat besteden.
j) professionele hulp: de zorg verleend door mensen die daar een diploma voor hebben en die daarvoor betaald worden;
k) wet: Jeugdwet.

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

1. De volgende vormen van overige vrij toegankelijke voorzieningen zijn beschikbaar:
   - preventie inclusief advies en voorlichting;
   - lichte opvoedondersteuning;
   - mantelzorgondersteuning;
   - vertrouwenspersoon;
   - Veilig thuis.
2. De volgende vormen van individuele niet vrij toegankelijke voorzieningen zijn beschikbaar:
   - begeleiding individueel of begeleiding groep;
   - specialistische diagnostiek en behandeling;
   - vervoer van en naar locatie waar jeugdhulp wordt geboden;
   - forensische zorg;
   - gesloten jeugdzorg;
   - verblijf;
   - persoonlijke verzorging;
   - pleegzorg;
   - spoedzorg met en zonder verblijf.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

Het college draagt zorg voor de inzet van jeugdhulp na een verwijzing door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat inzet van jeugdhulp nodig is.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, indiening hulpvraag

1. Jeugdigen en ouders kunnen een hulpvraag melden bij het college.
2. Het college bevestigt de ontvangst van de melding.
3. In spoedeisende gevallen treft het college zo spoedig mogelijk een passende tijdelijke maatregel of vraagt het college een machtiging gesloten jeugdhulp als bedoeld in hoofdstuk 6 van de wet.
4. Jeugdigen en ouders kunnen zich rechtstreeks wenden tot een aanbieder van een overige voorziening.

Artikel 5. Het vooronderzoek bij toegang jeugdhulp via gemeente

1. Het college verzamelt alle voor het onderzoek en gesprek, bedoeld in artikel 6, van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de jeugdige en zijn situatie en maakt vervolgens zo spoedig mogelijk met hem een afspraak voor een gesprek.
2. Voor het gesprek verschaffen de jeugdige of zijn ouders aan het college alle overige gegevens en bescheiden die naar het oordeel van het college voor het onderzoek nodig zijn en waarover zij redelijkerwijs de beschikking kunnen krijgen. De jeugdige of zijn ouders verstrekken in ieder geval een identificatiedocument als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage.
3. Het college kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders afzien van een vooronderzoek.
4. Het college brengt de jeugdige en zijn ouders op de hoogte van de mogelijkheid om zelf een familiegroepsplan op te stellen en stelt hen gedurende zeven dagen na de melding in de gelegenheid het plan te overhandigen. Een ondersteuningsplan komt voort uit een gesprek.

Artikel 6. Het gesprek

1. Het college onderzoekt in een gesprek met de jeugdige en zijn ouders en waar mogelijk en desgewenst met familie en deskundigen, zo spoedig mogelijk – in ieder geval binnen 6 weken - en voor zover nodig:
    - de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige en het probleem of de hulpvraag;
    - het gewenste resultaat van het verzoek tot jeugdhulp;
    - het vermogen van de jeugdige en/of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden;
    - de mogelijkheden om gebruik te maken van een andere voorziening;
    - de mogelijkheden om jeugdhulp te verlenen met gebruikmaking van een overige voorziening;
    - de mogelijkheden om een individuele voorziening te verstrekken;
    - de wijze waarop een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk of inkomen;
    - hoe rekening zal worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders, en
    - de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een pgb, waarbij de jeugdige of zijn ouders, in voor hen begrijpelijke bewoordingen, worden ingelicht over de gevolgen van die keuze.
2. Als de jeugdige en/of zijn ouders een familiegroepsplan bij het college heeft ingediend, betrekt het college dat plan bij het onderzoek, bedoeld in het eerste lid.
3. Het college informeert de jeugdige en/of zijn ouders over de gang van zaken bij het gesprek, hun rechten en plichten en de vervolgprocedure en vraagt hen toestemming om hun persoonsgegevens te verwerken.
4. Het college kan in overleg met de jeugdige en/of zijn ouders afzien van een gesprek.

Artikel 7. Het verslag

1. Het college zorgt na het gesprek voor een schriftelijk verslag van het onderzoek, bedoeld in artikel 6. Hierin worden de afspraken die met de jeugdige en zijn ouders gemaakt zijn, vastgelegd.
2. Binnen 10 werkdagen na het gesprek verstrekt het college aan de jeugdige of zijn ouders een afschrift van het verslag.
3. Opmerkingen of latere aanvullingen van de jeugdige of zijn ouders worden aan het verslag toegevoegd.

Artikel 8. De aanvraag

1. Jeugdigen en ouders kunnen een aanvraag voor een individuele voorziening indienen bij het college. De aanvraag is vergezeld van een pgb-plan als de aanvrager verzoekt om een persoonsgebonden budget.
2. Een voor akkoord ondertekend verslag van het gesprek en, in voorkomend geval, een ondertekend ondersteuningsplan, wordt door het college als aanvraag voor een individuele voorziening beschouwd.

Artikel 9. Toekenning individuele voorziening

1. Een jeugdige komt in aanmerking voor een individuele voorziening indien hij jeugdhulp nodig heeft in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn en voor zover de jeugdige deze problemen naar het oordeel van het college niet kan verminderen of wegnemen:
    a) op eigen kracht;
    b) met gebruikelijke hulp;
    c) met mantelzorg;
    d) met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk;
    e) met gebruikmaking van andere en overige voorzieningen.
2. De individuele voorziening levert, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 6 bedoelde onderzoek, een passende bijdrage aan het realiseren van een situatie waarin de jeugdige in staat wordt gesteld om:
    a) gezond en veilig op te groeien
    b) te groeien naar zelfstandigheid, en
    c) voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau.
3. Recht op een individuele voorziening bestaat slechts voor zover deze als de goedkoopst adequate voorziening kan worden aangemerkt.

Artikel 10. Toekenning voorziening in de vorm van een pgb.

1. het college verstrekt alleen een individuele voorziening in de vorm van een pgb:
    a) als de jeugdige of zijn ouders naar het oordeel van het college in staat zijn de aan een pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren en er dus geen sprake is van verslaving, schulden, progressief ziektebeeld en dergelijke;
    b) als de jeugdige en zijn ouders zich gemotiveerd op het standpunt stellen dat zij de individuele voorziening niet geleverd wensen te krijgen door een door het college gecontracteerde jeugdhulpaanbieder;
    c) als naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de jeugdhulp die tot een individuele voorziening behoort en die de jeugdige en zijn ouders van het pgb willen betrekken, van goede kwaliteit is;

d) als in de drie jaren voorafgaand aan de datum van het gesprek geen pgb-voorwaarden van een eerdere toekenning zijn overtreden;
e) als de jeugdige of zijn ouders de kosten van het pgb die uitstijgen boven de kostprijs van de naar het oordeel van het college adequate individuele voorziening in natura, zelf willen bekostigen.

2. Indien de gebruiksduur van de individuele voorziening waarvoor een persoonsgebonden budget is verstrekt, nog niet is verstreken, kan een aanvullend persoonsgebonden budget worden verstrekt als:
a. er sprake is van een gewijzigde omstandigheid die aanpassing dan wel vervanging van de individuele voorziening noodzakelijk maakt;
b. er sprake is van een calamiteit die de jeugdige of zijn ouders niet is te verwijten.

Artikel 11. Weigeringsgronden voorziening inclusief pgb

Een individuele voorziening wordt in ieder geval geweigerd:
a) voor zover de jeugdige met gebruikmaking van een andere of overige voorziening de problemen kan wegnemen tenzij het individuele begeleiding uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning betreft;
b) indien het een voorziening betreft die de jeugdige na de melding en vóór de datum van besluit heeft gerealiseerd of geaccepteerd, tenzij het college daarover schriftelijk toestemming heeft verleend of de noodzaak achteraf nog kan worden vastgesteld;
c) indien de jeugdige geen inwoner is van de gemeente Zwolle conform het woonplaatsbeginsel als gedefinieerd in artikel 1.1 van de wet.

Artikel 12. Regels voor pgb

1. Het pgb:
a) is gebaseerd op een door de jeugdige of zijn ouders opgesteld pgb-plan over hoe zij het pgb gaan besteden;
b) is toereikend om veilige, doeltreffende, doelmatige en kwalitatief goede jeugdhulp die tot de individuele voorzieningen behoort van derden te betrekken;
c) bedraagt ten hoogste de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura;

Het college kan afwijken van het uitgangspunt onder voorgaande sub c indien de budgethouder overtuigend kan aantonen dat het pgb niet toereikend is om tot een met natura vergelijkbare compensatie te komen.

2. De tarieven voor het pgb worden afgeleid van de door het college vastgestelde tarieven voor zorg in natura. De hoogte van de tarieven voor zorg in natura worden door de inkoop bepaald.

3. Het pgb voor jeugdhulp door:
a) een jeugdhulpaanbieder die bedrijfsmatig jeugdhulp verleent vanuit een instelling en werkt volgens de norm van de verantwoorde werktoedeling, bedraagt maximaal 90% van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura;
b) een jeugdhulpaanbieder zijnde een solistisch werkende jeugdhulpverlener (zzp'er) en die werkt volgens de norm van de verantwoorde werktoedeling, bedraagt maximaal 80% van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura;
c) een persoon uit het sociale netwerk, dan wel een persoon anders dan de onder a en b genoemde jeugdhulpaanbieders, bedraagt maximaal 50% van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura, met een maximumtarief per uur voor een niet-professionele zorgverlener zoals in artikel 5.22, lid 2 van de Regeling langdurige zorg is vermeld.

4. Voor vervoer van de jeugdige van en naar de locatie waar jeugdhulp wordt verleend, wordt € 0,19 per kilometer gerekend conform het belastingvrije bedrag in de inkomstenbelasting.

Artikel 13. Verantwoording pgb

1. De persoon die een persoonsgebonden budget ontvangt, geeft de middelen uit in overeenstemming met het pgb-plan. Hij bewaart gedurende een periode van vijf jaar de originele aankoopbewijzen, overeenkomsten en betaalbewijzen van alle tot het bestedingsdoel van het persoonsgebonden budget behorende goederen of diensten.
2. Deze gegevens worden op verzoek van de gemeente aangeleverd door de persoon aan wie het persoonsgebonden budget is toegekend, binnen een termijn van 20 werkdagen nadat de gemeente hierom heeft gevraagd.
3. Het pgb mag worden aangewend voor een mantelzorgvergoeding en lidmaatschap van een belangenvereniging voor mensen met een pgb.
4. Het pgb mag niet worden aangewend voor de betaling van tussenpersonen, belangenbehartigers, bemiddelingskosten, coördinatietaken, cadeaus, feestdagenuitkeringen, begeleidingskosten of administratiekosten.
5. De cliënt hoeft van het persoonsgebonden budget 1,5% per jaar niet te verantwoorden, met een minimum van € 250,- en een maximum van € 1250,- per jaar. Wanneer de budgetperiode minder is dan een jaar, wordt het verantwoordingsvrije bedrag berekend naar rato.
6. Wanneer geen passende voorziening in natura beschikbaar is, én niet door de gemeente alsnog gecontracteerd kan worden, én de jeugdige en/of zijn ouder(s) niet in staat is op verantwoorde wijze uitvoering te geven aan het pgb, dan zal de gemeente een coördinator (zorg in natura) aanwijzen of (al dan niet tijdelijk) toestaan dat een pgb-bureau voor ondersteuning wordt ingeschakeld. Er vindt daarbij in ieder geval functiescheiding plaats tussen de coördinatortaken en het bieden van daadwerkelijke hulp.

Artikel 14. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

1. Onverminderd artikel 8.1.2 van de wet doen een jeugdige of zijn ouders op verzoek of onverwijld uit eigen beweging aan het college mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hun redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing aangaande een individuele voorziening al dan niet in de vorm van een pgb.
2. Een individuele voorziening al dan niet in de vorm van een pgb wordt beëindigd wanneer de jeugdige of zijn ouders hebben aangegeven geen prijs meer te stellen op de verstrekte individuele voorziening.
3. Een pgb wordt uiterlijk beëindigd op de eerste dag van de maand volgend op de maand dat de cliënt is overleden dan wel niet langer staat ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Zwolle.
4. Onverminderd artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing aangaande een individuele voorziening herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
    a) de jeugdige en zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
    b) de jeugdige en zijn ouders niet langer op de individuele voorziening of op het pgb zijn aangewezen;
    c) de individuele voorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten;
    d) de jeugdige en zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden van de individuele voorziening of het pgb, of
    e) de jeugdige en zijn ouders de individuele voorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor het is bestemd.

5. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
6. Als verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan na intrekking van het besluit het college van degene die opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verschaft, geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten individuele voorziening of het ten onrechte genoten pgb.
7. Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de bestedingen van pgb's.

Artikel 15. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering
Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, rekening met:

a) de aard en omvang van de te verrichten taken;
b) de voor de sector toepasselijke CAO-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;
c) een redelijke toeslag voor overheadkosten;
d) een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg, en
e) kosten voor bijscholing van het personeel.

Artikel 16. Vertrouwenspersoon
Het college wijst jeugdigen en ouders erop dat zij zich desgewenst kunnen laten bijstaan door een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Artikel 17. Klachtregeling
Het college behandelt klachten van jeugdigen en ouders die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van hulpvragen en aanvragen als bedoeld in deze verordening, overeenkomstig hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht en volgens de door het college vastgestelde Procedureregeling Klachtbehandeling.

Artikel 18. Betrekken van ingezetenen bij het beleid
1. Het college betrekt de ingezetenen van de gemeente, waaronder in ieder geval inwoners of hun vertegenwoordigers, bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp, overeenkomstig de Inspraakverordening van de gemeente Zwolle en de 'verordening participatieraad gemeente Zwolle'.
2. Het college stelt cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen en in ieder geval de Participatieraad vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen betreffende jeugdhulp.

Artikel 19. Overgangsrecht
Een inwoner houdt recht op een lopende voorziening verstrekt op grond van de verordening Jeugdhulp gemeente Zwolle 2015 totdat het college een nieuw besluit heeft genomen.

Artikel 20. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2018.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: "Verordening Jeugdhulp Gemeente Zwolle 2018".

Verordening Jeugdhulp Gemeente Zwolle 2018

Artikel 1. begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a) andere voorziening: voorziening op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk of inkomen niet vallend onder de Jeugdwet;
b) familiegroepsplan: hulpverleningsplan of plan van aanpak opgesteld door de ouders, samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige behoren. Hierin zijn in ieder geval de te bereiken doelen en de daarvoor benodigde ondersteuning vastgelegd;
c) hulpvraag: behoefte van een jeugdige en/of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, van de wet;
d) individuele voorziening: op de jeugdige en/of zijn ouders toegesneden niet vrij toegankelijke voorziening als bedoeld in artikel 2 lid 2;
e) melding: melding van een hulpvraag als bedoeld in artikel 4, eerste lid;
f) overige voorziening: overige voorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid;
g) ondersteuningsplan: gezinsplan waarin gemeente, ouders en/of de jeugdige hun omstandigheden beschrijven, en gezamenlijk aangeven welke jeugdhulp het meest aangewezen is.
h) pgb: persoonsgebonden budget zijnde een door het college verstrekt budget aan een jeugdige of zijn ouders, dat hen in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken;
i) pgb-plan: plan waarin de inwoner omschrijft hoeveel persoonsgebonden budget hij nodig heeft voor een maatwerkvoorziening en waaraan hij het toe te kennen budget gaat besteden.
j) professionele hulp: de zorg verleend door mensen die daar een diploma voor hebben en die daarvoor betaald worden;
k) wet: Jeugdwet.

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

1. De volgende vormen van overige vrij toegankelijke voorzieningen zijn beschikbaar:
   - preventie inclusief advies en voorlichting;
   - lichte opvoedondersteuning;
   - mantelzorgondersteuning;
   - vertrouwenspersoon;
   - Veilig thuis.
2. De volgende vormen van individuele niet vrij toegankelijke voorzieningen zijn beschikbaar:
   - begeleiding individueel of begeleiding groep;
   - specialistische diagnostiek en behandeling;
   - vervoer van en naar locatie waar jeugdhulp wordt geboden;
   - forensische zorg;
   - gesloten jeugdzorg;
   - verblijf;
   - persoonlijke verzorging;
   - pleegzorg;
   - spoedzorg met en zonder verblijf.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

Het college draagt zorg voor de inzet van jeugdhulp na een verwijzing door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat inzet van jeugdhulp nodig is.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, indiening hulpvraag

1. Jeugdigen en ouders kunnen een hulpvraag melden bij het college.
2. Het college bevestigt de ontvangst van de melding.
3. In spoedeisende gevallen treft het college zo spoedig mogelijk een passende tijdelijke maatregel of vraagt het college een machtiging gesloten jeugdhulp als bedoeld in hoofdstuk 6 van de wet.
4. Jeugdigen en ouders kunnen zich rechtstreeks wenden tot een aanbieder van een overige voorziening.

Artikel 5. Het vooronderzoek bij toegang jeugdhulp via gemeente

1. Het college verzamelt alle voor het onderzoek en gesprek, bedoeld in artikel 6, van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de jeugdige en zijn situatie en maakt vervolgens zo spoedig mogelijk met hem een afspraak voor een gesprek.
2. Voor het gesprek verschaffen de jeugdige of zijn ouders aan het college alle overige gegevens en bescheiden die naar het oordeel van het college voor het onderzoek nodig zijn en waarover zij redelijkerwijs de beschikking kunnen krijgen. De jeugdige of zijn ouders verstrekken in ieder geval een identificatiedocument als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage.
3. Het college kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders afzien van een vooronderzoek.
4. Het college brengt de jeugdige en zijn ouders op de hoogte van de mogelijkheid om zelf een familiegroepsplan op te stellen en stelt hen gedurende zeven dagen na de melding in de gelegenheid het plan te overhandigen. Een ondersteuningsplan komt voort uit een gesprek.

Artikel 6. Het gesprek

1. Het college onderzoekt in een gesprek met de jeugdige en zijn ouders en waar mogelijk en desgewenst met familie en deskundigen, zo spoedig mogelijk – in ieder geval binnen 6 weken - en voor zover nodig:
    - de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige en het probleem of de hulpvraag;
    - het gewenste resultaat van het verzoek tot jeugdhulp;
    - het vermogen van de jeugdige en/of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden;
    - de mogelijkheden om gebruik te maken van een andere voorziening;
    - de mogelijkheden om jeugdhulp te verlenen met gebruikmaking van een overige voorziening;
    - de mogelijkheden om een individuele voorziening te verstrekken;
    - de wijze waarop een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk of inkomen;
    - hoe rekening zal worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders, en
    - de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een pgb, waarbij de jeugdige of zijn ouders, in voor hen begrijpelijke bewoordingen, worden ingelicht over de gevolgen van die keuze.
2. Als de jeugdige en/of zijn ouders een familiegroepsplan bij het college heeft ingediend, betrekt het college dat plan bij het onderzoek, bedoeld in het eerste lid.
3. Het college informeert de jeugdige en/of zijn ouders over de gang van zaken bij het gesprek, hun rechten en plichten en de vervolgprocedure en vraagt hen toestemming om hun persoonsgegevens te verwerken.
4. Het college kan in overleg met de jeugdige en/of zijn ouders afzien van een gesprek.

Artikel 7. Het verslag

1. Het college zorgt na het gesprek voor een schriftelijk verslag van het onderzoek, bedoeld in artikel 6. Hierin worden de afspraken die met de jeugdige en zijn ouders gemaakt zijn, vastgelegd.
2. Binnen 10 werkdagen na het gesprek verstrekt het college aan de jeugdige of zijn ouders een afschrift van het verslag.
3. Opmerkingen of latere aanvullingen van de jeugdige of zijn ouders worden aan het verslag toegevoegd.

Artikel 8. De aanvraag

1. Jeugdigen en ouders kunnen een aanvraag voor een individuele voorziening indienen bij het college. De aanvraag is vergezeld van een pgb-plan als de aanvrager verzoekt om een persoonsgebonden budget.
2. Een voor akkoord ondertekend verslag van het gesprek en, in voorkomend geval, een ondertekend ondersteuningsplan, wordt door het college als aanvraag voor een individuele voorziening beschouwd.

Artikel 9. Toekenning individuele voorziening

1. Een jeugdige komt in aanmerking voor een individuele voorziening indien hij jeugdhulp nodig heeft in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn en voor zover de jeugdige deze problemen naar het oordeel van het college niet kan verminderen of wegnemen:
    a) op eigen kracht;
    b) met gebruikelijke hulp;
    c) met mantelzorg;
    d) met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk;
    e) met gebruikmaking van andere en overige voorzieningen.
2. De individuele voorziening levert, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 6 bedoelde onderzoek, een passende bijdrage aan het realiseren van een situatie waarin de jeugdige in staat wordt gesteld om:
    a) gezond en veilig op te groeien
    b) te groeien naar zelfstandigheid, en
    c) voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau.
3. Recht op een individuele voorziening bestaat slechts voor zover deze als de goedkoopst adequate voorziening kan worden aangemerkt.

Artikel 10. Toekenning voorziening in de vorm van een pgb.

1. het college verstrekt alleen een individuele voorziening in de vorm van een pgb:
    a) als de jeugdige of zijn ouders naar het oordeel van het college in staat zijn de aan een pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren en er dus geen sprake is van verslaving, schulden, progressief ziektebeeld en dergelijke;
    b) als de jeugdige en zijn ouders zich gemotiveerd op het standpunt stellen dat zij de individuele voorziening niet geleverd wensen te krijgen door een door het college gecontracteerde jeugdhulpaanbieder;
    c) als naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de jeugdhulp die tot een individuele voorziening behoort en die de jeugdige en zijn ouders van het pgb willen betrekken, van goede kwaliteit is;

d) als in de drie jaren voorafgaand aan de datum van het gesprek geen pgb-voorwaarden van een eerdere toekenning zijn overtreden;
e) als de jeugdige of zijn ouders de kosten van het pgb die uitstijgen boven de kostprijs van de naar het oordeel van het college adequate individuele voorziening in natura, zelf willen bekostigen.

2. Indien de gebruiksduur van de individuele voorziening waarvoor een persoonsgebonden budget is verstrekt, nog niet is verstreken, kan een aanvullend persoonsgebonden budget worden verstrekt als:
a. er sprake is van een gewijzigde omstandigheid die aanpassing dan wel vervanging van de individuele voorziening noodzakelijk maakt;
b. er sprake is van een calamiteit die de jeugdige of zijn ouders niet is te verwijten.

Artikel 11. Weigeringsgronden voorziening inclusief pgb

Een individuele voorziening wordt in ieder geval geweigerd:
a) voor zover de jeugdige met gebruikmaking van een andere of overige voorziening de problemen kan wegnemen tenzij het individuele begeleiding uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning betreft;
b) indien het een voorziening betreft die de jeugdige na de melding en vóór de datum van besluit heeft gerealiseerd of geaccepteerd, tenzij het college daarover schriftelijk toestemming heeft verleend of de noodzaak achteraf nog kan worden vastgesteld;
c) indien de jeugdige geen inwoner is van de gemeente Zwolle conform het woonplaatsbeginsel als gedefinieerd in artikel 1.1 van de wet.

Artikel 12. Regels voor pgb

1. Het pgb:
a) is gebaseerd op een door de jeugdige of zijn ouders opgesteld pgb-plan over hoe zij het pgb gaan besteden;
b) is toereikend om veilige, doeltreffende, doelmatige en kwalitatief goede jeugdhulp die tot de individuele voorzieningen behoort van derden te betrekken;
c) bedraagt ten hoogste de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura;

Het college kan afwijken van het uitgangspunt onder voorgaande sub c indien de budgethouder overtuigend kan aantonen dat het pgb niet toereikend is om tot een met natura vergelijkbare compensatie te komen.

2. De tarieven voor het pgb worden afgeleid van de door het college vastgestelde tarieven voor zorg in natura. De hoogte van de tarieven voor zorg in natura worden door de inkoop bepaald.

3. Het pgb voor jeugdhulp door:
a) een jeugdhulpaanbieder die bedrijfsmatig jeugdhulp verleent vanuit een instelling en werkt volgens de norm van de verantwoorde werktoedeling, bedraagt maximaal 90% van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura;
b) een jeugdhulpaanbieder zijnde een solistisch werkende jeugdhulpverlener (zzp'er) en die werkt volgens de norm van de verantwoorde werktoedeling, bedraagt maximaal 80% van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura;
c) een persoon uit het sociale netwerk, dan wel een persoon anders dan de onder a en b genoemde jeugdhulpaanbieders, bedraagt maximaal 50% van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura, met een maximumtarief per uur voor een niet-professionele zorgverlener zoals in artikel 5.22, lid 2 van de Regeling langdurige zorg is vermeld.

4. Voor vervoer van de jeugdige van en naar de locatie waar jeugdhulp wordt verleend, wordt € 0,19 per kilometer gerekend conform het belastingvrije bedrag in de inkomstenbelasting.

Artikel 13. Verantwoording pgb

1. De persoon die een persoonsgebonden budget ontvangt, geeft de middelen uit in overeenstemming met het pgb-plan. Hij bewaart gedurende een periode van vijf jaar de originele aankoopbewijzen, overeenkomsten en betaalbewijzen van alle tot het bestedingsdoel van het persoonsgebonden budget behorende goederen of diensten.
2. Deze gegevens worden op verzoek van de gemeente aangeleverd door de persoon aan wie het persoonsgebonden budget is toegekend, binnen een termijn van 20 werkdagen nadat de gemeente hierom heeft gevraagd.
3. Het pgb mag worden aangewend voor een mantelzorgvergoeding en lidmaatschap van een belangenvereniging voor mensen met een pgb.
4. Het pgb mag niet worden aangewend voor de betaling van tussenpersonen, belangenbehartigers, bemiddelingskosten, coördinatietaken, cadeaus, feestdagenuitkeringen, begeleidingskosten of administratiekosten. Er is geen verantwoordingsvrij bedrag.
5. Wanneer geen passende voorziening in natura beschikbaar is, én niet door de gemeente alsnog gecontracteerd kan worden, én de jeugdige en/of zijn ouder(s) niet in staat is op verantwoorde wijze uitvoering te geven aan het pgb, dan zal de gemeente een coördinator (zorg in natura) aanwijzen of (al dan niet tijdelijk) toestaan dat een pgb-bureau voor ondersteuning wordt ingeschakeld. Er vindt daarbij in ieder geval functiescheiding plaats tussen de coördinatortaken en het bieden van daadwerkelijke hulp.

Artikel 14. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

1. Onverminderd artikel 8.1.2 van de wet doen een jeugdige of zijn ouders op verzoek of onverwijld uit eigen beweging aan het college mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hun redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing aangaande een individuele voorziening al dan niet in de vorm van een pgb.
2. Een individuele voorziening al dan niet in de vorm van een pgb wordt beëindigd wanneer de jeugdige of zijn ouders hebben aangegeven geen prijs meer te stellen op de verstrekte individuele voorziening.
3. Een pgb wordt uiterlijk beëindigd op de eerste dag van de maand volgend op de maand dat de cliënt is overleden dan wel niet langer staat ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Zwolle.
4. Onverminderd artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing aangaande een individuele voorziening herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
    a) de jeugdige en zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
    b) de jeugdige en zijn ouders niet langer op de individuele voorziening of op het pgb zijn aangewezen;
    c) de individuele voorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten;
    d) de jeugdige en zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden van de individuele voorziening of het pgb, of
    e) de jeugdige en zijn ouders de individuele voorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor het is bestemd.
5. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.

6. Als verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan na intrekking van het besluit het college van degene die opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verschaft, geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten individuele voorziening of het ten onrechte genoten pgb.
7. Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de bestedingen van pgb's.

Artikel 15. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering
Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, rekening met:

a) de aard en omvang van de te verrichten taken;
b) de voor de sector toepasselijke CAO-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;
c) een redelijke toeslag voor overheadkosten;
d) een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg, en
e) kosten voor bijscholing van het personeel.

Artikel 16. Vertrouwenspersoon
Het college wijst jeugdigen en ouders erop dat zij zich desgewenst kunnen laten bijstaan door een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Artikel 17. Klachtregeling
Het college behandelt klachten van jeugdigen en ouders die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van hulpvragen en aanvragen als bedoeld in deze verordening, overeenkomstig hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht en volgens de door het college vastgestelde Procedureregeling Klachtbehandeling.

Artikel 18. Betrekken van ingezetenen bij het beleid
1. Het college betrekt de ingezetenen van de gemeente, waaronder in ieder geval inwoners of hun vertegenwoordigers, bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp, overeenkomstig de Inspraakverordening van de gemeente Zwolle en de 'verordening participatieraad gemeente Zwolle'.
2. Het college stelt cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen en in ieder geval de Participatieraad vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen betreffende jeugdhulp.

Artikel 19. Overgangsrecht
Een inwoner houdt recht op een lopende voorziening verstrekt op grond van de verordening Jeugdhulp gemeente Zwolle 2015 totdat het college een nieuw besluit heeft genomen.

Artikel 20. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2018.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: "Verordening Jeugdhulp Gemeente Zwolle 2018".

TOELICHTING VERORDENING JEUGDHULP GEMEENTE ZWOLLE 2018

Algemeen
Deze verordening geeft uitvoering aan de Jeugdwet. Deze wet maakt een omslag van een wettelijk recht op zorg (aanspraak) naar een stelsel op basis van een voorzieningenplicht voor gemeenten (voorziening). Dit is ook gebeurd met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De aard en omvang van de voorzieningen worden in beginsel door de gemeente bepaald (maatwerk). Het doel van het jeugdzorgstelsel blijft echter onverminderd overeind: jeugdigen en ouders krijgen waar nodig tijdig bij hun situatie passende hulp, met als beoogd doel ervoor te zorgen de eigen kracht van de jongere en het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin te versterken.

De Jeugdwet schrijft in de artikelen 2.9, 2.10 en 2.12 voor dat de gemeenteraad per verordening in ieder geval regels opstelt over:
- de individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen;
- de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
- de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de Jeugdwet;
- de wijze waarop inwoners worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet, en
- waarborging van een goede verhouding tussen de prijs en kwaliteit van jeugdhulp, kinderbescherming of jeugdreclassering. Het college houdt rekening met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Artikel 2.9 van de Jeugdwet biedt aan de raad ruimte om met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Jeugdwet regels te stellen. Deze verordening geeft een meer compleet beeld van de rechten en plichten van inwoners en de gemeente. Daarnaast wordt, met in achtneming van art 8.1.1 bepaald onder welke voorwaarden een pgb-houder de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk.
Deze verordening kan niet los worden gezien van het Beleidsplan Jeugdhulp, dat de raad op grond van artikel 2.2 van de Jeugdwet eveneens dient vast te stellen.

Toeleiding naar de jeugdhulp
De toeleiding naar de jeugdhulp kan op verschillende manieren plaatsvinden.

Toegang jeugdhulp via de gemeente
Een hulpvraag van een jeugdige of zijn ouders kan binnenkomen bij de gemeente. De beslissing door de gemeente welke zorg een jeugdige of zijn ouders precies nodig heeft, komt tot stand in overleg met die jeugdige en zijn ouders. In een gesprek tussen een deskundige en de jeugdige en zijn ouders zal gekeken worden wat de jeugdige en zijn ouders eventueel zelf, dan wel met behulp van hun netwerk aan het probleem kunnen doen. Als aanvullend daarop een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig is, dan zal eerst gekeken worden of dit een vrij toegankelijke voorziening is of een niet vrij toegankelijke voorziening. Is het laatste het geval, dan verwijst de deskundige de jeugdige door naar de jeugdhulpaanbieder die volgens de deskundige de aangewezene is om de betreffende problematiek aan te pakken.

Toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist
De Jeugdwet regelt daarnaast dat de jeugdhulp toegankelijk is na een verwijzing door de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist. Na een dergelijke verwijzing staat echter nog niet vast welke specifieke behandelvorm van jeugdhulp een jeugdige of zijn ouders precies nodig heeft. Een jeugdige kan op dat moment terecht bij de jeugdhulpaanbieders die de gemeente heeft gecontracteerd. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder zelf zijn die op basis van zijn professionele autonomie na de verwijzing beoordeelt welke voorziening precies nodig is (de behandelvorm), hoe vaak iemand moet komen (de omvang) en hoelang (de duur). Bij deze beoordeling dient de jeugdhulpaanbieder zich te houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt. Deze afspraken hebben betrekking op hoe de gemeente haar regierol kan waarmaken en op de omvang van het pakket. Deze afspraken zullen verder ook ingaan op de vraag in hoeverre de artsen en de gemeentelijke toegang goed van elkaar op de hoogte zijn van de behandeling van een kind. Zo borgen we de integrale benadering rond het kind en het principe van 1 gezin – 1 plan – 1 generalist, met name bij multiproblematiek. Het voorkomt nieuwe 'verkokering', waarbij professionals niet van elkaar weten dat zij bij het gezin betrokken zijn. Daarnaast zal de jeugdhulpaanbieder rekening moeten houden met de regels die de gemeente bij verordening heeft gesteld.
Deze verordening regelt welk aanbod van de gemeente alleen via verwijzing of met een besluit van de gemeente toegankelijk is (zie artikel 2, lid 2). Omdat de gemeente verder geen nadrukkelijke rol speelt bij de toegang via medici, regelt deze verordening slechts een enkel aspect met betrekking tot het proces (zie artikel 3). Artikel 9 en verder zijn wel van overeenkomstige toepassing.

Toegang via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de justitiële jeugdinrichting.
Een andere ingang tot de jeugdhulp is via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de justitiële jeugdinrichting. De gecertificeerde instelling is verplicht om bij de bepaling van de jeugdhulp in het kader van een door de rechter opgelegde kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering te overleggen met de gemeente. Uiteraard kan bij dit overleg een kostenafweging plaatsvinden. De gemeente is op haar beurt vervolgens gehouden de jeugdhulp in te zetten die deze partijen nodig achten ter uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel of de jeugdreclassering. Deze leveringsplicht van de gemeente vloeit voort uit het feit dat uitspraken van rechters te allen tijde moeten worden uitgevoerd om rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te kunnen garanderen. Ook hier geldt dat de gecertificeerde instelling in beginsel gebonden is aan de jeugdhulp die de gemeente heeft ingekocht. Als de kinderrechter een ondertoezichtstelling of gezagsbeëindiging uitspreekt, wijst hij gelijktijdig in de beschikking de gecertificeerde instelling aan die de maatregel gaat uitvoeren. Dit kan de rechter juist omdat de Raad voor de Kinderbescherming in zijn verzoekschrift een concreet advies geeft over welke gecertificeerde instelling de maatregel zou moeten uitvoeren. De Raad voor de Kinderbescherming neemt een gecertificeerde instelling in zijn verzoekschrift op, die na overleg met de gemeente en gezien de concrete omstandigheden van het geval hiervoor het meest geschikt lijkt. De Raad voor de Kinderbescherming is verplicht om hierover met de gemeente te overleggen. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Veilig Thuis
Ten slotte is er nog Veilig Thuis. Dit is een vrij toegankelijke voorziening (zie art 2). Veilig Thuis geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling, onderzoekt indien nodig op basis van een melding of er sprake is van kindermishandeling, motiveert zo nodig ouders tot het accepteren van jeugdhulp en legt daartoe contacten met de hulpverlening en gemeente. Deze gang van zaken wordt in de Jeugdwet zelf geregeld.

Artikelsgewijs

Artikel 1. Begripsbepalingen
In artikel 1 zijn de begrippen gedefinieerd. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en niet nader worden omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de Jeugdwet of de Algemene wet bestuursrecht. Het aantal definities van artikel 1 is dus beperkt, aangezien de wet al een flink aantal definities kent. Het betreft onder meer definities van centrale begrippen als ‘jeugdhulp’, ‘jeugdige’ en ‘ouder’.

Onder het begrip ‘andere voorziening’ wordt in deze verordening verstaan: een voorziening die niet op grond van de Jeugdwet wordt getroffen, maar in het kader van onderwijs, werk en inkomen of zorg. Zie ook artikel 2.9, onder b, van de wet. De individuele voorzieningen en overige voorzieningen zijn opgenomen in artikel 2. Hoe individuele voorzieningen verkregen kunnen worden, is nader geregeld in artikel 3 en verder.

De definitie van ‘pgb’ is opgenomen omdat de afkorting pgb in het spraakgebruik inmiddels meer is ingeburgerd dan voluit ‘persoonsgebonden budget’.
Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kent een aantal definitiebepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: ‘aanvraag’ (artikel 1:3, derde lid, van de Awb) en ‘beschikking’ (artikel 1:2 van de Awb).

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp
Dit artikel geeft een verplichte uitwerking van artikel 2.9, onder a, van de wet, waarin is bepaald dat de raad regels stelt over individuele voorzieningen en overige voorzieningen. De burger heeft recht op een beeld van het aanbod van voorzieningen.

In de verordening is onderscheid gemaakt tussen overige en individuele voorzieningen (zie artikel 2, eerste, respectievelijk tweede lid). De overige voorzieningen zijn vrij toegankelijk en de individuele zijn niet vrij toegankelijk. Voor een deel van de hulpvragen zal volstaan kunnen worden met een vrij toegankelijke voorziening. Hiervan kunnen de jeugdige en zijn ouders gebruikmaken zonder dat zij daarvoor een verwijzing of een besluit van de gemeente nodig hebben. De jeugdige en zijn ouders kunnen zich voor deze vorm van jeugdhulp dus rechtstreeks tot de jeugdhulpaanbieder wenden. Ook alle activiteiten van het Basistakenpakket JGZ en alle met de gemeente afgesproken additionele taken JGZ vallen hieronder.

Het begrip voorziening is lastig te vatten. De wetgever waagt zich dan ook niet aan een definitie. Een individuele voorziening zal vaak betrekking hebben op meer gespecialiseerde zorg. De gemeente bepaalt zelf welke hulp vrij toegankelijk is en welke niet. Voor de niet vrij toegankelijke vormen van ondersteuning zal door de gemeente of door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts en de jeugdhulpaanbieder eerst beoordeeld moeten worden of de jeugdige of zijn ouders deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben. Voorzieningen in de zin van de Jeugdwet zijn gerelateerd aan de drieledige wettelijke definitie van jeugdhulp in artikel 1 van de wet. Een voorziening kan derhalve een breed spectrum van verschillende soorten ondersteuning, hulp en zorg omvatten.

Leden 1 en 2
Individuele jeugdhulp wordt bepaald met behulp van resultaatsturing en trajectfinanciering op basis van de regionale inkoop jeugdhulp. Een traject omvat alle specialistische ondersteuning die een jongere nodig heeft in een bepaalde situatie. Trajecten kunnen, afhankelijk van de behoefte van de

jeugdige, met een bepaalde intensiteit geleverd worden. Per Profiel en Intensiteit stelt het college een tarief beschikbaar waarvoor alle benodigde zorg wordt geleverd en waarbinnen het resultaat behaald wordt.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts
In artikel 2.6, eerste lid, onderdeel g, van de Jeugdwet is geregeld dat, naast de gemeentelijk georganiseerde toegang tot jeugdhulp, ook de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar de jeugdhulp blijft bestaan. Dit laatste geldt zowel voor de vrij toegankelijke (overige) voorzieningen als de niet vrij toegankelijke (individuele) voorzieningen. Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder, bijvoorbeeld de jeugdpsychiater of orthopedagoog, zijn die na de verwijzing (stap 1) beoordeelt welke jeugdhulp precies nodig is. Deze bepaalt in overleg met de jeugdige of ouders daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde jeugdhulp. Deze aanbieder stelt dus feitelijk vast wat naar zijn oordeel de inhoud van de benodigde voorziening dient te zijn en hij zal zijn oordeel mede baseren op de protocollen en richtlijnen die voor een professional de basis van zijn handelen vormen (stap 2). Zie ook de algemene toelichting.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente
Deze bepaling regelt de toegang van jeugdhulp via de gemeente en is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen. Dit alles ter uitvoering van artikel 2.9, onder a, van de wet, waarin is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval regels stelt over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening.
Voor het verkrijgen van een individuele voorziening geldt de in artikel 4 tot en met 8 beschreven procedure. Bij het onderzoek ter beoordeling van een aangemelde hulpvraag zal, zoals beschreven in artikel 6, in een gesprek met de jeugdige en zijn ouders de gehele situatie worden bekeken en kan bijvoorbeeld alsnog worden verwezen naar een overige jeugdhulpvoorziening in plaats van, of naast, mogelijke toekenning van een individuele voorziening.

Eerste lid
Het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Het college is bevoegd om de toegang tot jeugdhulp te verlenen op grond van de wet.

Vierde lid
De jeugdige of zijn ouders die een beroep willen doen op een overige voorziening, kunnen hier direct naartoe zonder meldingsprocedure in de zin van (artikel 4 en volgende) deze verordening.
Zoals in de algemene toelichting al is aangehaald, hebben jeugdigen en ouders onder de Jeugdwet geen wettelijk recht op jeugdzorg en geen individuele aanspraken op jeugdzorg. Wel is er een voorzieningenplicht voor de gemeente en het daaruit voortvloeiende recht van jeugdigen en ouders op een zorgvuldige procedure. Deze verordening bevat een aantal bepalingen die dit moeten waarborgen. Hiermee kan de schijn worden gewekt dat het telkens om een uitvoerig, onnodig bureaucratisch proces gaat. Dit is echter geenszins de bedoeling. Zo kan het vooronderzoek (artikel 5), afhankelijk van de inhoud van de melding, meer of minder uitgebreid zijn. Er kan bovendien hiervan – en in bepaalde gevallen ook van het gesprek (artikel 6) – in overleg met de jeugdige of zijn ouders worden afgezien. Daartegenover staat dat, als dat nodig is, er ook sprake kan zijn van meerdere (opeenvolgende gesprekken). Als de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zal een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal een gesprek nodig zijn om een totaalbeeld van de jeugdige en

zijn situatie te krijgen. Een vooronderzoek en gesprek zullen uiteindelijk vaak wel in enige vorm nodig zijn, omdat het voor een zorgvuldig te nemen besluit van belang is dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Ook andere bepalingen (schriftelijke verslaglegging (artikel 7) en schriftelijke indiening aanvraag (artikel 8)) zijn opgenomen met het oog op een zorgvuldige procedure en in het belang van een zorgvuldige dossiervorming.

Artikel 5. Vooronderzoek bij toegang jeugdhulp via gemeente
Deze bepaling is hier opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en te zorgen dat jeugdigen en ouders goed worden geïnformeerd. Het eerste lid dient ter voorbereiding van het gesprek waarbij voor het onderzoek naar aanleiding van de melding relevante bekende gegevens in kaart worden gebracht. Hierdoor worden de jeugdige en de ouders niet belast met vragen over zaken die bij de gemeente al bekend zijn, en een goede afstemming mogelijk is met eventuele andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen. De regels met betrekking tot de privacy van betrokkenen en gegevensuitwisseling die gelden op grond van de Jeugdwet en de Wet bescherming persoonsgegevens zijn hierop van overeenkomstige toepassing. Indien gegevens nodig zijn waartoe het college geen toegang heeft in verband met de privacyregels, kan het college de jeugdige of zijn ouders vragen om toestemming om deze op te vragen of in te zien. Het vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding meer of minder uitgebreid zijn en omvat ook de uitnodiging voor het gesprek.

Tweede lid
Bij de vaststelling van de datum, het tijdstip en de locatie voor het gesprek kunnen dan ook al wat concrete vragen worden gesteld of kan aan de jeugdige of zijn ouders worden verzocht om nog een aantal stukken te overleggen. In het kader van de rechtmatigheid wordt in ieder geval de identiteit van de jeugdige of ouders vastgesteld aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht. Tevens kan worden beoordeeld of sprake is van een voorliggende voorziening en of het college op grond van artikel 1.2 van de wet al dan niet is gehouden om een voorziening op basis van deze wet te treffen.

In het derde lid is een bepaling opgenomen ter voorkoming van onnodige bureaucratie. Als de gemeente al een dossier heeft van de jeugdige of zijn ouders, en de jeugdige of zijn ouders geven toestemming om dit dossier te gebruiken, dan kan een vooronderzoek achterwege blijven. Een gesprek over de acute hulpvraag is dan in de regel nog wel nodig. Indien de hulpvraag ook al bekend is, en het bijvoorbeeld over een vervolgvraag gaat, kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders ook van het gesprek worden afgezien. Dit laatste is bepaald in artikel 6, vierde lid.

Artikel 6. Het gesprek
Voor een zorgvuldig te nemen besluit is het van belang dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Daarbij is het van belang dat het onderzoek in samenspraak met de jeugdige en zijn ouders wordt verricht. Voor een zorgvuldig onderzoek is veelal persoonlijk contact nodig om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn ouders te krijgen. Het ligt daarom voor de hand dat tijdens een gesprek met de jeugdige en zijn ouders het een en ander wordt besproken. Of dit gesprek op een gemeentelocatie (wijkteam) plaatsvindt, op school, bij de jeugdige of zijn ouders thuis, of bij een andere deskundige, zal afhankelijk van de concrete situatie worden besloten. Indien nodig voor het onderzoek kan ook sprake zijn van meerdere (opeenvolgende) gesprekken.
In het gesprek zou duidelijk moeten worden hoe ook de meest complexe individuele voorzieningen kunnen worden getroffen. De wetgever omkleedt de procedure om te komen tot een individuele voorziening met allerlei waarborgen rond een deskundige beoordeling. Het kan zelfs gaan om diagnostiek om voor een psychiatrische behandeling in aanmerking te komen of voor een verblijf in

24-uursopvang. Dat zijn zwaarwegende beslissingen, waaraan professioneel onderzoek en afweging ten grondslag ligt.

In het eerste lid is opgenomen dat het gesprek zo spoedig mogelijk moet plaatsvinden. Het hangt af van de situatie hoe snel dat kan of moet plaatsvinden.
In de onderdelen a tot en met i zijn de onderwerpen van het gesprek weergegeven. Het betreft uiteraard altijd maatwerk. Indien de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zal een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden en kan bijvoorbeeld alleen worden gevraagd of er nog nieuwe ontwikkelingen zijn. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal het gesprek dienen om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen. In onderdeel c wordt de eigen kracht van jeugdigen en ouders vooropgesteld overeenkomstig het in de considerans van de wet vermelde uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt. Een te verstrekken voorziening kan ook juist nodig zijn om de mate van probleemoplossend vermogen van de jeugdige en zijn ouders en die van de naaste omgeving te versterken.
Ten aanzien van de afstemmingsplicht in onderdeel g valt te denken aan een voorziening die een jeugdige ontvangt op grond van de Wlz of de Zvw en een voorziening op het gebied van passend onderwijs.

Artikel 7. Het verslag
Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij. Hierbij is een voorbeeld genomen aan de praktijk van de Wmo. In de memorie van toelichting op het wetsvoorstel Wmo 2015 staat hierover dat het college een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om de cliënt in staat te stellen een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de cliënt. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de cliënt overeengekomen plan (arrangement) waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de cliënt dit plan ondertekenen.
Het later toevoegen van opmerkingen of het aanbrengen van wijzigingen of het herstellen van feitelijke onjuistheden is eveneens vormvrij (derde lid).

Artikel 8. De aanvraag
Deze bepaling is een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder a, van de wet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval regels stelt met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Een aanvraag is nodig om een verleningsbeschikking voor een individuele voorziening te verkrijgen. In de Awb worden regels gegeven omtrent de aanvraag. Deze verordening wijkt daarvan niet af. Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen (hier het college), tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.

Beslistermijnen Awb

In de verordening is geen termijn opgenomen om te beslissen op een aanvraag. De regeling in de Awb geldt onverkort. In artikel 4:13 van de Awb is bepaald dat een beschikking dient te worden gegeven binnen een redelijke termijn van acht weken na ontvangst van de aanvraag. Indien een beschikking niet binnen acht weken kan worden gegeven, dient het bestuursorgaan dit binnen deze termijn aan de aanvrager mede te delen en daarbij een redelijke termijn te noemen waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien (artikel 4:14, derde lid, van de Awb). Deze termijnen zijn maximumtermijnen. Indien nodig kan na een melding binnen enkele dagen een individuele voorziening worden verstrekt, in complexe situaties zal in de regel in het belang van een zorgvuldig onderzoek een langere termijn nodig zijn. Bijvoorbeeld, indien een langer durend diagnosetraject benodigd is, kan dit ook tot een wat langere afhandelingsduur van de aanvraag leiden.
Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten is in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om een door de jeugdige of zijn ouders ondertekend verslag als aanvraag aan te merken.

Artikel 9. Toekenning individuele voorziening
Artikel 9 geeft criteria op basis waarvan bepaald wordt of iemand in aanmerking komt voor een individuele voorziening. Dit is het toetsingskader. Dit artikel is opgenomen teneinde in de verordening een compleet beeld van rechten en plichten van de cliënt te geven.

Artikel 10. Toekenning voorziening in de vorm van een pgb
In dit artikel is verankerd dat het college op grond van de wet een pgb verstrekt. Als aan alle wettelijke voorwaarden is voldaan, kan zelfs van een verplichting van het college worden gesproken.

Een pgb wordt slechts verstrekt indien de jeugdige of zijn ouders gemotiveerd kunnen aantonen dat de individuele voorziening die door een aanbieder wordt geleverd, niet passend is. In de wet is bepaald dat het college een pgb kan weigeren voor zover de kosten van het betrekken van de jeugdhulp van derden hoger zijn dan de kosten van de individuele voorziening. Zo wordt voorkomen dat inkoopvoordelen zouden wegvallen als te veel personen zelf ondersteuning willen inkopen met een pgb. Een pgb is gemiddeld genomen ook goedkoper dan zorg in natura, omdat er minder overheadkosten worden meegerekend. De maximale hoogte van een pgb is in de verordening begrensd op de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopste adequate door het college ingekochte individuele voorziening in natura.

Bij amendement is het vijfde lid van art 8.1.1 zo aangepast dat duidelijk is geworden dat jeugdigen of hun ouders zelf kunnen bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder hoger is dan de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door het college te bieden individuele voorziening in natura. Het college kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan deze door het college te bieden individuele voorziening in natura (zo ook lid 1 sub e).

Artikel 11. Weigeringsgronden voorziening inclusief pgb
Artikel 11 geeft weigeringsgronden op basis waarvan mede bepaald wordt of iemand wel of niet in aanmerking komt voor een individuele voorziening. Het artikel is, evenals het voorgaande, opgenomen teneinde in de verordening een compleet beeld van rechten en plichten van de cliënt te geven.
In aanhef en onderdeel a wordt geregeld dat voorliggende voorzieningen een reden zijn om jeugdhulp te weigeren. We kennen daarop een uitzondering namelijk dat voor de jeugdige op grond van de wet maatschappelijke ondersteuning een maatwerkvoorziening individuele begeleiding open staat. Zie ook artikel 1.2 van de wet.

Artikel 12. Regels voor pgb

Met dit artikel wordt invulling gegeven aan de plicht in art 2.9 van de wet over pgb's. De jeugdwet zelf geeft al de nodige regels bijv. art 8.1.1.
Bij nota van wijziging is artikel 8.1.1 van de wet voor het pgb aangepast aan de verwante regelgeving in de maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). In deze regeling stond dat een pgb slechts wordt verstrekt indien aan de in het derde lid gestelde voorwaarden is voldaan. Het woord 'slechts' is geschrapt omdat dit een onnodige en overbodige inperking van het recht op een pgb leek te suggereren.

Lid 4
Vaak zal de jeugdige zelf reizen naar de-jeugdhulpverlener. Soms bestaat er behoefte om de jeugdige te vervoeren. In geval er een pgb is toegekend kan er € 0,19 per kilometer worden berekend conform het belastingvrije bedrag in de inkomstenbelasting.

Artikel 13. Verantwoording pgb
De budgethouder moet het pgb besteden in overeenstemming met het PGB-plan. Hij dient na besteding verantwoording af te leggen. De budgethouder is verplicht om alle administratie betreffende de aankoop of huur of andere overeenkomsten van een voorziening gedurende een periode van vijf jaar te bewaren. Budgethouder is geïnformeerd over welke vereisten hij moet naleven. Hierbij gaat het niet alleen om de verantwoording van het budget, maar ook om de vraag of de voorziening voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.

Artikel 14. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering
Deze bepaling gaat over de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een pgb of een individuele voorziening, misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Het behoort tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid misbruik van de geboden voorzieningen te voorkomen en, waar nodig, op te treden tegen onterecht gebruik van individuele voorzieningen of persoonsgebonden budgetten. Een zorgvuldig gebruik van collectieve middelen is wezenlijk voor het draagvlak daarvan.

Het eerste lid berust mede op artikel 8.1.2, eerste lid, van de wet. De wettekst van de artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 is veelal beperkt tot het pgb. Waar mogelijk en zinvol, is dit ter uitwerking van de delegatiebepaling in artikel 2.9, onder d, van de wet, in de verordening uitgebreid tot de individuele voorziening in natura.
Indien het de jeugdige of zijn ouders redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat er feiten en omstandigheden, of daarin opgetreden wijzigingen, zijn die van invloed kunnen zijn op de toekenning van de individuele voorziening of het daaraan gekoppelde pgb, dienen zij dit onverwijld aan het college te melden. Verstrekken zij niet onverwijld uit eigen beweging of op verzoek van het college alle gevraagde inlichtingen en bewijsstukken, dan heeft dat gevolgen voor de toekenning van de voorziening of het daaraan gekoppelde pgb. Het college kan niet alleen bij een aanvraag, maar ook in andere stadia concrete informatie en bewijsstukken van de belanghebbende vragen.
Het vierde lid is geënt op artikel 8.1.4 van de wet. Ook hier is de tot de pgb beperkte reikwijdte van artikel 8.1.4 van de wet op grond van het bepaalde in artikel 2.9, onder d, van de wet uitgebreid tot de individuele voorziening in natura.

Artikel 15. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering
Het college kan de uitvoering van de Jeugdwet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de jeugdige of zijn ouders, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.11, eerste lid, van de Jeugdwet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering gebeurt, moeten bij verordening regels worden

gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.12 van de Jeugdwet). Daarbij dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden. Om te voorkomen dat er alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering, worden in dit artikel enkele andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat er een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet, tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.

Artikel 16. Vertrouwenspersoon
In artikel 2.6, eerste lid, onder f, van de wet is bepaald dat het college ervoor verantwoordelijk is dat jeugdigen, hun ouders of pleegouders een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Jeugdigen en/of hun ouders moeten vanwege de afhankelijke situaties in (gedwongen) hulpverlening kunnen terugvallen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon, die hen bijstaat. Het AKJ voert momenteel in opdracht van alle gemeenten, verenigd in de VNG, het onafhankelijk vertrouwenswerk voor de Jeugdwet uit. Met de vertrouwenspersoon wordt een functionaris bedoeld zoals deze nu al werkzaam is binnen de jeugdzorg. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn belangrijke factoren (wettelijke vereisten) voor een goede invulling van deze functie. De wet adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de wet is in de verordening opgenomen vanwege het belang om een compleet overzicht van rechten en plichten van jeugdigen en ouders te geven.
De Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) verplicht gemeenten tot het inrichten van de functie cliëntondersteuner voor het gehele sociale domein. In Zwolle is deze functie belegd bij het SWT. Daarnaast kunnen inwoners zich laten ondersteunen door bijvoorbeeld familie of bekenden. Ook is er de mogelijkheid om een beroep te doen op getrainde vrijwilligers van Zorgbelang.

Artikel 17. Klachtregeling
Dit artikel regelt het gemeentelijke klachtrecht. De gemeente is al op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met een enkele bepaling worden volstaan. In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling. De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in artikel 4.2.1 e.v. van de wet. Bij gedragingen van gemeenteambtenaren komt de gemeentelijke klachtmogelijkheid in zicht.

Artikel 18. Betrekken van ingezetenen bij het beleid
In dit artikel zijn bepalingen opgenomen over inspraak en medezeggenschap bij de gemeente. Regeling van de inspraak en medezeggenschap is verplicht op grond van artikel 2.10 van de wet in samenhang met artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015. In artikel 2.10 worden de artikelen 2.1.3, derde lid, en art 2.5.1 Wmo 2015 van overeenkomstige toepassing verklaard.
Ingevolge artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015 dient bij verordening te worden bepaald op welke wijze ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van deze wet. In het eerste lid is verwezen naar

de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier wordt gewaarborgd dat eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het jeugdhulpbeleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle ingezetenen. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning. Met het tweede lid wordt het aan het college overgelaten om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

Artikel 19. Overgangsrecht
In dit artikel is het overgangsrecht opgenomen.

Artikel 20. Inwerkingtreding en citeertitel
Dit artikel spreekt voor zich.

Participatieraad
Zwolle

Aan het College van Burgemeester en wethouders
van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Datum : 22 november 2017

Onderwerp : Advies Participatieraad Verordening Jeugdhulp gemeente Zwolle 2018

Geacht College,

U heeft ons gevraagd een advies uit te brengen op de Verordening Jeugdhulp gemeente Zwolle 2018. Aan dat verzoek voldoen we graag.

Allereerst merken we op dat de Verordening Jeugdhulp op regionaal niveau wordt afgestemd maar op lokaal gemeentelijk niveau wordt vastgesteld. Als Participatieraad Zwolle zien we dat de regionale adviesraden nog onvoldoende aansluiting vinden bij regionaal beleid op het terrein van bijvoorbeeld het Regionaal Werkbedrijf, Jeugdhulp of WMO vervoer. We voeren momenteel op ambtelijk niveau diverse gesprekken over hoe cliëntbetrokkenheid, ook op regionaal niveau, vorm kan krijgen.

Het zou voor de duidelijkheid van de Verordening beter zijn wanneer u de gedeelten die handelen over Zorg in Natura (ZIN) en de gedeelten die handelen over het PGB uit elkaar trekt: dat geeft de lezer een beter beeld van de verschillen.

Er staan in de Verordening Jeugdhulp 2018 (Artikel 2) minder vormen van jeugdhulp genoemd dan in de Verordening Jeugdhulp 2015. Wij adviseren u duidelijk aan te geven wat er precies valt onder de verschillende vormen van Jeugdhulp die in de Verordening 2018 genoemd worden. Het is, als voorbeeld, niet duidelijk of ‘weekendopvang’ onder ‘verblijf’ valt.

In lid 1 van Artikel 2 wordt gesproken over een ‘vertrouwenspersoon’. We adviseren u hier de gebruikelijke term ‘onafhankelijk cliëntondersteuner’ te gebruiken: iemand die helpt bij het voorbereiden en voeren van het keukentafelgesprek en die ondersteunt bij het opstellen van een gezinsplan .

Bij Artikel 5, lid 3 stemmen we er graag mee in dat het College, in overleg met de jeugdige of zijn ouders, kan afzien van een vooronderzoek.
Is er bij Artikel 5 wel de mogelijkheid om onafhankelijke cliëntondersteuning te vragen?

Tijdens een ambtelijke toelichting is ons uitgelegd dat er binnen de Sociale Wijkteams wordt nagedacht over versimpeling van procedures en vermindering van red tape. In de Verordening Jeugdhulp 2018 is de term ‘beschikking’ verdwenen. Als een verzoek wordt afgewezen, krijgt de cliënt nog altijd een beschikking. Dit is ook het geval wanneer een cliënt zelf om een beschikking vraagt. Een beschikking legt uit en geeft zekerheid.
We adviseren u er voor te zorgen dat inwoners op de hoogte zijn van het beschikkingsarm zijn van de Verordening en de consequenties daarvan en dit aan het eind van het gespreksverslag aan te geven.
In aansluiting hierop hebben we bij Artikel 8, lid 2 de vraag of het ondertekende verslag van het gesprek / het ondertekende ondersteuningsplan dan de beschikking vervangt.

Participatieraad Zwolle

Bij artikel 9, lid 4 adviseren we u aan te geven wat er gebeurt als het gezin de eigen regie over de zorg wil houden, bijvoorbeeld bij een kind met een complexe zorgvraag.

Artikel 12, Verantwoording PGB, is onnodig extra belastend voor ouders: het trekkingsrecht is al geregeld via de Sociale Verzekeringsbank.
In hetzelfde Artikel 12, lid 3, adviseren we u duidelijker aan te geven wat u verstaat onder de mantelzorgvergoeding. We vragen ons daarbij af of deze vergoeding te verantwoorden is bij de Sociale Verzekeringsbank, tenzij u hierover afspraken gemaakt hebt met hen.
Eenzelfde opmerking hebben we bij de vergoeding voor het lidmaatschap van een belangenvereniging voor mensen met een PGB.

Artikel 13 gaat over het PGB. We adviseren u in de Verordening steeds duidelijk aan te geven wanneer een artikel handelt over het PGB en wanneer niet. Dit is bij eerste lezing niet altijd helder.
Hetzelfde geldt voor Artikel 9 waar het in lid 1 tot en met 3 over het PBG en ZIN gaat en in de volgende leden alleen over het PGB. Dat maakt het lezen lastig en verwarrend.

Bij artikel 13.7 geeft u aan hoe u de kwaliteit van de geleverde zorg van PGB's controleert. We adviseren u ook aan te geven hoe u de kwaliteit van Zorg In Natura (ZIN) controleert.
Ook adviseren we u meer tekst te besteden aan ZIN, met name wat de inwoner van Zwolle kan verwachten bij ZIN.

We adviseren u opnieuw te kijken naar Artikel 14. Past de inhoud van dit Artikel niet beter bij de voorwaarden voor contractering, met name lid b dat handelt over de toepasselijke cao-schalen?

We adviseren u in de Verordening op te nemen dat na een half jaar, het Sociaal Wijkteam en de inwoner, gezamenlijk de geleverde zorg evalueren.

Evenals in Artikel 2 is in Artikel 15 sprake van een vertrouwenspersoon. Waarom wijkt u hier af van de gebruikelijke term "onafhankelijk cliëntondersteuner"?

Bij artikel 16 adviseren we u in het verslag van het gesprek de geldende Klachtenregeling te vermelden.

Bij artikel 17, lid 2 merken we op dat de Participatieraad niet alleen over Verordeningen adviseert, maar ook over bijvoorbeeld beslisnota's.

Mocht dit advies u aanleiding geven tot vragen of opmerkingen dan zijn wij graag bereid een toelichting te geven.

Vriendelijke groeten,

Mevrouw Rabia Madarun
Voorzitter Participatieraad Zwolle

reactie

Maatschappelijke Ontwikkeling

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon 14 038
J.van.der.Bij@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Retouradres: Postbus 10007, 8000 GA Zwolle

Participatieraad Zwolle
p/a

Uw kenmerk
Ons kenmerk
Behandeld door Jacomien van der Bij
Datum 27 november 2017
Onderwerp Reactie op advies verordening Jeugdhulp

Geachte leden van de Participatieraad,

Allereerst onze waardering voor het uitgebreide advies op de verordening Jeugdhulp en het vele werk dat u hierin gestoken heeft.

In onze reactie gaan we per onderdeel in op uw advies en hoe deze is verwerkt. Aangezien uw advies effect heeft gehad op de indeling en ordening van de verordening, wordt het artikel van de definitieve verordening aangehaald, met daarachter het artikelnummer van de concept verordening, waarop uw raad een advies heeft gegeven.

Rol regionale samenwerking en Participatieraad
Het is correct dat met het opstellen van de verordening op regionaal niveau is samengewerkt. Dit in het kader van efficiency, aangezien alle samenwerkende gemeenten de verordening dienen aan te passen op dit moment. Juist in relatie tot de rol van de Participatieraad is het belangrijk dat de advisering lokaal plaats vindt. Het gaat hier namelijk niet om regionaal beleid, maar om lokaal beleid.

Zin en PGB
We hebben uw suggestie om de gedeelten Zin en pgb meer uit elkaar te halen overgenomen. Dit is met name zichtbaar in het nieuwe artikel 9 en 10.

Voor de verordening is het benoemen van de hoofdlijnen van de verschillende jeugdhulpvormen voldoende. Met name het onderscheid tussen vrij toegankelijk en niet vrij toegankelijk is voor inwoners van belang, aangezien dit bepaalt hoe de toegang tot de ondersteuning kan worden verkregen. Uw suggestie om gedetailleerder op te nemen wat valt onder de verschillende vormen van jeugdhulp draagt niet bij aan de leesbaarheid of rechtszekerheid en hebben we derhalve niet overgenomen.

Datum 27 november 2017
Ons kenmerk

Kwaliteit van zorg
De kwaliteit voor Zin is vastgelegd in de contracten o.a. op basis van wettelijke vereisten en niet in de verordening. Dit is anders bij pgb, aangezien de inwoners zelf de contracten pgb afsluiten.

Net als u, zijn wij van mening dat evaluatiemomenten inderdaad vooraf moeten worden vastgelegd, zodat deze voor een ieder duidelijk zijn. Dit is onderdeel van het proces. Aangezien ondersteuning maatwerk is en evaluatiemomenten derhalve ook, nemen we uw suggestie tot standaardisering niet over.
Wat daarbij speelt is tevens dat niet in alle gevallen het SWT bij een casus betrokken is. Er zijn meerdere toegangen tot jeugdhulp. Ook bij dit proces zijn evaluatiemomenten onderdeel van het proces, maar betekent dit niet dat dit altijd betekent dat het SWT hieraan deelneemt.

Verantwoording PGB
In de verordening zijn regels opgenomen voor de besteding en verantwoording van een gemeentelijk pgb-jeugd. Het is geen nieuw beleid. Het stond eerst in het besluit en nu in de verordening. En betreft derhalve geen verzwaring van de verantwoording.

Deze regels zijn noodzakelijk voor een goede uitvoering van de jeugdhulp. De gemeente Zwolle oefent controle uit op het contract met en de uitvoering door de hulpverlener, net als andere gemeenten. Tevens is de gemeente verantwoordelijk voor bestrijding van oneigenlijk gebruik, waarbij de taak van de SVB is zorg te dragen voor correcte uitbetaling.

In antwoord op uw vraag van de mantelzorgvergoeding en het lidmaatschap kunnen we u bevestigen dat dit moet worden verantwoord aan de SVB. De verduidelijking van de mantelzorgvergoeding word gegeven in het artikel 13 lid 3 c.

Vertrouwenspersoon
Op basis van uw advies zijn in de toelichting de begrippen vertrouwenspersoon en cliëntenondersteuner beter uitgelegd. Het betreft 2 verschillende functies. Artikel 2 en 16 (artikel 15 oud) hebben betrekken op de functie vertrouwenswerk, welke verankerd is in de Jeugdwet.
In alle gevallen, in welke fase dan ook is het mogelijk om ondersteuning van een onafhankelijke cliëntenondersteuning te vragen.

Beschikkingsarm werken
Uw adviezen inzake beschikkingsarm werken nemen we ter harte bij de nadere uitwerking, die nog volgt. Indien dit leidt tot aanpassingen in de toekenningsprocedure dan zullen we zorgdragen dat bewoners hiervan op de hoogte worden gesteld via reguliere kanalen. Tevens zullen wij zorgdragen voor rechtszekerheid.

Regie bij het gezin
We kunnen deze opmerking niet plaatsen. In alle gevallen streven we naar regie bij het gezin.

Datum 27 november 2017
Ons kenmerk

Artikel 15 (voorheen artikel 14)
Het onderwerp hoort inderdaad ook bij contractuele voorwaarden met de aanbieders. Daarnaast zijn we wettelijk verplicht dit onderwerp in de verordening op te nemen.

Artikel 17 (voorheen artikel 16)
Op de gemeentelijke website wordt ruim aandacht besteed aan de mogelijkheden in relatie tot klachten. Ook is dit onderwerp van gesprek tijdens het overleg SWT en de inwoners. In het kader van deregulering nemen we uw suggestie om in de beschikking de geldende klachtenregeling op te nemen niet over.

Betrekken ingezeten (Artikel 18 voorheen artikel 17)
De rol van de Participatieraad is uiteraard breder dan advisering over verordeningen. Dit komt tot uitdrukking in artikel 18 lid 1 (voorheen artikel 17 lid 1).

Mocht u in de toekomst nog signalen ontvangen of suggesties hebben over de doorontwikkeling van de implementatie van het inkoopbeleid Jeugdhulp, waarvan de verordening een afgeleide van is, dan vernemen wij dit graag.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,
namens dezen,

Nico Middelbos
hoofd Maatschappelijke Ontwikkeling

ChristenUnie Zwolle | D66 | Swollwacht | GROEN LINKS

AM 19-1

Amendement | Handhaving Verantwoordingsvrij bedrag PGB Jeugdzorg

De Raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 18 december 2017

Overweegt dat:

- De gemeente het recht heeft om een verantwoordingsvrijbedrag van het PGB budget te bepalen.
- Het college voorstelt daar met de Verordening jeugdhulp 2018 een einde aan te maken voor jeugdhulp.
- De gehele budget verantwoording doorgaans niet in handen ligt van de jeugdige maar bij de wettelijke vertegenwoordigers (ouders en mantelzorgers) en deze kosten maken voor deze verantwoording en de administratie.
- Er bij Zorg In Natura (ZIN) geen administratieve verantwoordelijkheden bij de mantelzorg of ouders liggen, maar bij de jeugdhulpaanbieder
- Een PGB een gelijkwaardig alternatief dient te zijn voor Zorg In Natura

Is van oordeel dat:

- Al het geld naar zorg dient te gaan, maar dat niet altijd goed definieerbaar is wat precies zorg inhoudt en wat niet
- Zorg erop gericht moet zijn dat het welzijn van de jeugdige en zijn gezin wordt verhoogd
- Onderzocht zou moeten worden of kosten die onder het verantwoordingsvrije deel worden besteed wellicht onder andere tegemoetkomingen van de gemeente vallen
- De afweging over het wel of niet toestaan van een verantwoordingsvrij bedrag PGB Jeugdhulp op een later moment moet plaats vinden. Bijvoorbeeld bij de invoering van de gezins-PGB (integraal PGB)

Besluit daarom:

- de laatste volzin "Er is geen verantwoordingsvrij bedrag" van het vierde lid van artikel 13 te schrappen.
- een extra lid aan artikel 13 toe te voegen na het vierde lid met de volgende formulering :

  5. De cliënt hoeft van het persoonsgebonden budget 1,5% per jaar niet te verantwoorden, met een minimum van € 250,- en een maximum van € 1250,- per jaar. Wanneer de budgetperiode minder is dan een jaar, wordt het verantwoordingsvrije bedrag berekend naar rato.

- Het huidige vijfde lid van artikel 13 te vernummeren naar zes.

Job Looijenga	Sonja Paauw Martin Bleijenburg	Silvia Bruggenkamp	Patrick Rijke
(ChristenUnie)	(D66)	(Swollwacht)	(Groen Links)

Voor: ChristenUnie, D66, Swollwacht
GroenLinks, CDA
Aangenomen 18-12-2017

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	41029
Onderwerp	Vaststellen verordening Jeugdhulp 2018

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 19-12-2017

besluit:

1. De Verordening Jeugdhulp Zwolle 2018 vast te stellen overeenkomstig bijlage 1 en 2 en deze per 1 januari 2018 in werking te laten treden;
2. Met ingang van 1 januari 2018 de Verordening Jeugdhulp Zwolle 2015 in te trekken;
3. Kennis te nemen van de reactie van het college op het advies van de Participatieraad

* de strekking van het aangenomen amendement is verwerkt in de (geconsolideerde) verordening.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

ChristenUnie Zwolle | D66 | Swollwacht | GROEN LINKS

AM 19-1

Amendement | Handhaving Verantwoordingsvrij bedrag PGB Jeugdzorg

De Raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 18 december 2017

Overweegt dat:

- De gemeente het recht heeft om een verantwoordingsvrijbedrag van het PGB budget te bepalen.
- Het college voorstelt daar met de Verordening jeugdhulp 2018 een einde aan te maken voor jeugdhulp.
- De gehele budget verantwoording doorgaans niet in handen ligt van de jeugdige maar bij de wettelijke vertegenwoordigers (ouders en mantelzorgers) en deze kosten maken voor deze verantwoording en de administratie.
- Er bij Zorg In Natura (ZIN) geen administratieve verantwoordelijkheden bij de mantelzorg of ouders liggen, maar bij de jeugdhulpaanbieder
- Een PGB een gelijkwaardig alternatief dient te zijn voor Zorg In Natura

Is van oordeel dat:

- Al het geld naar zorg dient te gaan, maar dat niet altijd goed definieerbaar is wat precies zorg inhoudt en wat niet
- Zorg erop gericht moet zijn dat het welzijn van de jeugdige en zijn gezin wordt verhoogd
- Onderzocht zou moeten worden of kosten die onder het verantwoordingsvrije deel worden besteed wellicht onder andere tegemoetkomingen van de gemeente vallen
- De afweging over het wel of niet toestaan van een verantwoordingsvrij bedrag PGB Jeugdhulp op een later moment moet plaats vinden. Bijvoorbeeld bij de invoering van de gezins-PGB (integraal PGB)

Besluit daarom:

- de laatste volzin "Er is geen verantwoordingsvrij bedrag" van het vierde lid van artikel 13 te schrappen.
- een extra lid aan artikel 13 toe te voegen na het vierde lid met de volgende formulering :

  5. De cliënt hoeft van het persoonsgebonden budget 1,5% per jaar niet te verantwoorden, met een minimum van € 250,- en een maximum van € 1250,- per jaar. Wanneer de budgetperiode minder is dan een jaar, wordt het verantwoordingsvrije bedrag berekend naar rato.

- Het huidige vijfde lid van artikel 13 te vernummeren naar zes.

Job Looijenga (ChristenUnie) | Sonja Paauw, Martin Bleijenburg (D66) | Silvia Bruggenkamp (Swollwacht) | Patrick Rijke (Groen Links)

Voor: ChristenUnie, D66, Swollwacht, GroenLinks, CDA
Aangenomen 18-12-2017

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 december 2017

onderwerp	Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2018
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Balk, Johan (3362)
medeopstellers	
afdeling	Vastgoed
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2018 Bijlage: Nota van uitgangspunten 2018 Bijlage: 2017-12-18 AM20-1 Behoud stimuleringsregeling beleggershuur Bijlage: 2017-12-18 Raadsbesluit Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2018

Voorgesteld besluit raad

1. De voorgelegde Nota van Uitgangspunten MPV 2018 te hanteren als basis voor de MPV 2018 en in te stemmen met:
a. De planningen voor woningbouw, bedrijventerreinen, kantoren en voorzieningen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2;
b. Het hanteren van de rekenparameters, zoals opgenomen in hoofdstuk 4;
c. De variabelen voor het berekenen van de economische risico's, zoals opgenomen in hoofdstuk 5;
d. De financiële consequenties hiervan te verwerken in de MPV 2018.
2. In te stemmen met het afsluiten van de projecten en daarvoor de volgende besluiten te nemen:
e. Het project Zwolle zuid, Vrolijkheid, Bagijneweide en Noordereiland af te sluiten;
f. De financiële consequentie hiervan te verwerken in de MPV 2018;
3. Grondprijzennota
g. Ter informatie kennis te nemen van de door het college vastgestelde grondprijzennota 2018;
4. Project Stadshagen
h. In te stemmen om de stimuleringsregeling beleggershuur vrij te laten vallen.
5. Kennis te nemen van de stand van zaken en voortgang m.b.t. de Wet modernisering Vpbplicht overheidsondernemingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 10;
6. Kennis te nemen van de project specifieke informatie, zoals opgenomen in hoofdstuk 11;
7. Kennis te nemen om de algemene kosten van Vastgoed door te belasten naar

grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 14;
8. Kennis te nemen van de aanscherping van de BBV richtlijn m.b.t. onvoorziene kosten rondom grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 15;
9. Kennis te nemen van het aanscherpen van de BBV richtlijn rondom winstnemingen, de kostensoortenlijst en fundamentele wijzigingen in grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 12, 13 en 16.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 22 november 2017
Ons kenmerk OW JB 2017.11.08.1

Onderwerp	Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2018
Versienummer	1
Portefeuillehouder	R. de Heer
Informant	J. Balk
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / vastgoed
Telefoon	3362
Email	j.balk@zwolle.nl
Bijlagen	1. Nota van Uitgangspunten 2018

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De voorgelegde Nota van Uitgangspunten MPV 2018 te hanteren als basis voor de MPV 2018 en in te stemmen met:
    a. De planningen voor woningbouw, bedrijventerreinen, kantoren en voorzieningen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2;
    b. Het hanteren van de rekenparameters, zoals opgenomen in hoofdstuk 4;
    c. De variabelen voor het berekenen van de economische risico's, zoals opgenomen in hoofdstuk 5;
    d. De financiële consequenties hiervan te verwerken in de MPV 2018.
2. In te stemmen met het afsluiten van de projecten en daarvoor de volgende besluiten te nemen:
    e. Het project Zwolle zuid, Vrolijkheid, Bagijneweide en Noordereiland af te sluiten;
    f. De financiële consequentie hiervan te verwerken in de MPV 2018;
3. Grondprijzennota
    g. Ter informatie kennis te nemen van de door het college vastgestelde grondprijzennota 2018;
4. Project Stadshagen
    h. In te stemmen om de stimuleringsregeling beleggershuur vrij te laten vallen.
5. Kennis te nemen van de stand van zaken en voortgang m.b.t. de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 10;
6. Kennis te nemen van de project specifieke informatie, zoals opgenomen in hoofdstuk 11;
7. Kennis te nemen om de algemene kosten van Vastgoed door te belasten naar grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 14;
8. Kennis te nemen van de aanscherping van de BBV richtlijn m.b.t. onvoorziene kosten rondom grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 15;
9. Kennis te nemen van het aanscherpen van de BBV richtlijn rondom winstnemingen, de kostensoortenlijst en fundamentele wijzigingen in grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 12, 13 en 16.

Datum 22 november 2017
Ons kenmerk OW JB 2017.11.08.1

Inleiding
Jaarlijks wordt, in het kader van de beleidscyclus, omstreeks juni de Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) vastgesteld, waarbij inzicht wordt gegeven in de financieel-economische weerslag van het gemeentelijk grondbeleid. Evenals voorgaande jaren wordt de MPV elk voorjaar, voorafgaande aan de behandeling van de Perspectiefnota, aan de gemeenteraad voorgelegd.

Voorafgaand aan het opstellen van de “nieuwe” MPV worden de relevante uitgangspunten door het college ter instemming aan de raad voorgelegd. Vorig jaar was deze nota uitvoeriger, dit i.v.m. de behandeling van de besluiten en aanbevelingen uit het besluit begroting en verantwoording (BBV). Dit jaar is er op enkele onderwerpen uit de BBV enige aanscherping noodzakelijk. Het college wil de raad dan ook informeren over deze aangescherpte richtlijnen. Dit jaar richten we ons uitvoeriger op de marktontwikkelingen, die zeker interessant zijn te noemen. In bijgaande “Nota van Uitgangspunten MPV 2018” worden de uitgangspunten uiteengezet, waarbij de aanscherping van de BBV-verslaggevingsregels voor grondexploitaties vooralsnog een jaarlijks terugkomend onderwerp is. Ook de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen heeft onze aandacht. De rente voor grondexploitaties wordt jaarlijks, op basis van de onderbouwing van treasury, vastgezet.

Ook de grondprijzennota is een belangrijk uitgangspunt voor de MPV 2018, waarbij we in het werkproces jaarlijks door twee externe bureaus onderzoek laten doen en de resultaten confronteren met de interne analyse over het lopende jaar. Het vaststellen hiervan is een bevoegdheid van het college. De nota met het collegebesluit wordt ter informatie separaat ter informatie aan de raad aangeboden. Het grondvoorraadbeleid is in 2017 geanalyseerd en met een raadsbesluit gekoppeld aan de in voorbereiding zijnde omgevingsvisie, die op 30 oktober 2017 is vastgesteld.

Er zijn dit jaar wederom enkele aanpassingen gedaan aan zowel de parameters als de economische risico’s. Deze aanscherpingen zijn noodzakelijk door de huidige marktontwikkelingen. We kiezen voor behoedzaamheid ondanks de overspannen woningmarkt. De toekomst op de langere termijn is ongewis en o.a. afhankelijk van macro economische aspecten waar we geen invloed op hebben. Er is gericht extern onderzoek gedaan naar de parameter opbrengsten voor de producten woningbouw en bedrijventerreinen. Zoals in eerdere jaren, blijven we de samenhang en afhankelijkheid van de indexen analyseren. Indien nodig, komen we met voorstellen. Met deze nota anticiperen we op de uitkomsten van de onderzoeken die gedurende het jaar hebben plaatsgevonden, om een zo compleet mogelijk beeld van de actieve vastgoedportefeuille te schetsen.

Zwolle groeit door tot 2040 richting de 140.000 inwoners. Met de corporaties zijn we, in het kader van de Ontwikkelagenda Wonen en op basis van de woonvisie, in gesprek over de productiecijfers voor de toekomst.

Beoogd effect
Het vaststellen van de uitgangspunten voor de MPV 2018 zodat dit als basis kan gelden voor het opstellen van de MPV 2018. Tevens is er een integrale doorkijk gemaakt van het verwachte bedrijfsresultaat van vastgoed over het jaar 2017.

Argumenten
1.a De uitgangspunten geven het kader waarbinnen de MPV 2018 wordt opgesteld
De vastgoedagenda’s zijn bijgesteld aan de hand van de recente onderzoeken, beleidsuitgangspunten en conform het voorzichtigheidsprincipe bij grondexploitaties. Deze programma’s zijn normaliter financieel-economisch en marktechnisch afzetbaar. Met de huidige markt is het mogelijk om voor woningbouw voor 2018 circa 330 woningen (gemeentelijke grondexploitaties) op te nemen en voor bedrijventerrein 11 ha. Deze gegevens zijn gebaseerd op een reële prognose waar grotendeels al contracten tot afname onder liggen.

Datum 22 november 2017
Ons kenmerk OW JB 2017.11.08.1

Type	Totaal	2018	2019	2020	2021
Goedkoop	310 / 27%	89	87	67	67
Middenduur	486 / 43%	129	127	121	109
Duur	338 / 30%	113	112	60	53
Totaal	1.134	331	326	248	229

Tabel: eigen productie grondexploitaties

1.b De parameters voor de indexen zijn aan verandering onderhevig
De parameters zijn met externe onderzoeken onderbouwd en in afstemming gebracht met de interne analyses over het jaar 2017. De marktontwikkelingen geven aanleiding om in 2018 een splitsing aan te brengen in de indexen voor de producten woningbouw, bedrijventerreinen en (commerciële)voorzieningen. Er is aanleiding om rekening te houden met een opbrengstenstijging de aankomende jaren, zeker voor wat betreft de woningbouw.

Waar bij het herstel van de markt in 2016 aan de opbrengstenzijde nog sprake was van een gehanteerde index van 0%, werd er vorig jaar al voorzichtig voor de gehele portefeuille gerekend met 1%. Mede door de verschillen in de prognoses voor woningbouw, bedrijvigheid en (commerciële) voorzieningen is hierbij voorzichtigheid betracht. Voor 2018 zien we de vastgoedmarkt zich verder door ontwikkelen en dat heeft vooral effect op de woningbouw. Dit jaar is er voor het eerst gekozen om de producten te voorzien van een eigen prognose.

De woningbouw in Zwolle ontwikkelt zich verder door. De prijsontwikkeling laat, conform vorig jaar, een stijgende lijn zien (t.o.v. een jaar eerder), met een stijging van de vrij op naam prijzen (VON) van circa 4,0 a 4,5%. Het woningbouwprogramma laat voor de jaren 2018 en 2019 een cijfer zien (uitgifte van bouwgrond) die naar verwachting uitkomt op ongeveer 300 woningen per jaar. In het kader van de versnellingsactie huurwoningen staan er voor 2018 circa 80 huurwoningen in het programma opgenomen (uitgezonderd Hanzebad, prognose 50 huurwoningen en Stilohal, prognose 28 huurwoningen). Er zijn meerdere factoren, waaronder o.a. de lage hypotheekrente, de economische groei en het consumentenvertrouwen, die bevorderend werken op de woningmarkt. Deze stijgende lijn zet zich wat betreft de prijsvorming nog wel even door. Verdere stijging van de woningprijzen en het versneld afbouwen van de hypotheekrenteaftrek kunnen een mogelijke remmende werking hebben op het af te zetten programma en de prijsontwikkeling.

Voor de bedrijvigheid blijft de ontwikkeling van de opbrengstenkant vooralsnog vlak, terwijl de kosten wel stijgen. Vandaar de aanpassing van de index voor de 1e vier jaar naar 0%. Monitoring van de prijsontwikkeling is hierbij gewenst. Realisatie van het huidige programma en bijbehorende prijsstelling zijn vooralsnog de belangrijkste kaders. Op de middellange termijn houden we een indexering aan van 1%, conform de vigerende kaders.

Bij de voorzieningen zien we, na jaren van stilstand, dat het de aankomende jaren mogelijk moet zijn om de opbrengsten minimaal waardevast (inflatiecorrectie) te houden. Voor de maatschappelijke voorzieningen groeien we hier langzaam naartoe, dit omdat de markt de afgelopen jaren te maken heeft gehad met stevige bezuinigingen en tijd nodig heeft om te herstellen. Hier wordt op geanticipeerd door gefaseerd uit te gaan van een indexering ter hoogte van de inflatiecorrectie.

Datum 22 november 2017
Ons kenmerk OW JB 2017.11.08.1

Parameter Opbrengsten	2018	2019	2020	2021	2022 e.v.
Woningbouw	3,5%	3,0%	3,0%	2,5%	2,0%
Bedrijvigheid	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%
Maatschappelijke Voorzieningen	1,25%	1,4%	1,8%	1,8%	1,8%
Commerciële Voorzieningen	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%

Tabel: index parameters opbrengsten

Voor de exploitaties Hessenpoort en Oude Mars gelden de regels van de BBV bij een langdurige (> 10 jaar) looptijd. Na tien jaar wordt er vanuit voorzichtigheid niet gerekend met een stijging van de opbrengsten.

Aan de kostenkant zien we, ondanks de aantrekkende economie, dat er ook in 2018 in Zwolle toch nog sprake zal zijn van regionale markthonger, wat de prijzen in de GWW (aanbestedingen) toch nog enigszins drukken. Daardoor verwachten we ook nog in 2018 een licht aanbestedingsvoordeel te kunnen realiseren op de nog aan te besteden werken en dat de index voor de kostenstijging in de jaren 2018 en verder een gelijkmatige trend hebben. Er is in de regio Zwolle sprake van een vertragend effect t.o.v. het landelijk beeld. Landelijk zijn er reeds signalen van personeelstekort en langere levertijden van materialen en grondstoffen, waardoor prijzen onder druk komen te staan en zelfs stijgen. Aanbestedingen kunnen hierdoor hoger gaan uitvallen. Met de combinatie van de kostenstijgingsindex en de index voor aanbestedingen anticiperen we hierop.

Parameter Kosten	2018	2019	2020	2021	2022 e.v.
Kostenstijging (algemeen)	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Aanbestedingsresultaat civiele werken	-2,5%	0,0%	+ 2,5%	+ 2,5%	0,0%

Tabel: parameters kosten

1.c De variabelen van de economische risico's wijzigen
De economische risico's worden ingeschat conform de vigerende kadernota Risicomanagement en Weerstandsvermogen en met inachtneming van de nieuwe BBV-regels. Zo is vorig jaar het renterisico weer opgevoerd omdat de rente in de grondexploitaties is verlaagd van respectievelijk 3,5 naar 2,1% en dit jaar naar 1,85%. Voor de kostenstijging zien we, doordat marktpartijen weer AK/winst/risico doorberekenen bij het inschrijven op een aanbesteding, dat de kans van optreden van het risico gaat toenemen, vandaar dat in het risicoprofiel de kans hierop is toegenomen van 50% naar 75%.

Het risico dat de opbrengsten voor bedrijven/voorzieningen niet worden gerealiseerd wordt met een kwart procent lager ingeschat, dit door een aantrekkende markt.
Analyses van de woningmarkt geven aan dat Zwolle zich de aankomende jaren zal door ontwikkelen, zowel in productie als in prijsstelling. Op basis daarvan zijn er twee scenario's, een met een kortstondige en een met een aanhoudende groei, geanalyseerd, waar een middelingsscenario van is opgenomen in de grondexploitaties. Het mogelijke risico van een kortstondige groei hebben we als gemiddeld beoordeeld en hier is bij de economische risico's rekening mee gehouden. Deze economische risico's, zoals beschreven in hoofdstuk 5, zijn onderdeel van het weerstandsvermogen en hiermee kunnen tegenslagen in de projecten worden opgevangen. Als basis voor de MPV 2018

Datum 22 november 2017
Ons kenmerk OW JB 2017.11.08.1

wordt er rekening mee gehouden dat, conform eerdere besluitvorming, de risico's van de exploitatie Hessenpoort binnen het projectresultaat wordt opgevangen. In totaal wordt rekening gehouden met een gewogen risicoprofiel van (€ 3.623.000 – Hessenpoort € 1.184.000) € 2.439.000.

In de tabel hieronder zijn de indexen weergegeven met daarbij het gewogen risicobedrag.

Economische risico's	Risico	Kans	Gewogen risico bedrag Totaal	Gewogen risico bedrag Hessenpoort
Planning	1 jaar	50%	€ 568.000	€ 171.000
Rente	0,2% - 0,3% - 0,4% - 0,4% 2018 - 2019 – 2020 - 2021	25%	€ 133.000	€ 99.000
Kostenstijging	0,50%	75%	€ 852.000	€ 299.000
Opbrengstenstijging woningbouw	-€ 2.800.000	50%	€ 1.400.000	
Opbrengstenstijging bedrijven en voorzieningen	-0,25%	50%	€ 669.000	€ 614.000
Totaal			**€ 3.623.000**	**€ 1.184.000**

Tabel: economische risico's

1.d De resultaten van de parameters
De effecten van het aanpassen van de rekenparameters op de grondexploitaties hebben voor de woningbouwprojecten een positief effect van € 621.000 op de lopende plannen. De projecten laten een positief resultaat zien en die worden op totaalniveau beter. Het effect van de renteaanpassing (van 2,1% naar 1,85%) en de index voor de opbrengstenstijging (1e vier jaar op 0%) komt in Hessenpoort ongunstig uit, maar is nog steeds positief. Dit werken we verder uit bij de herziening van alle projecten en de resultaten worden in de MPV 2018 geanalyseerd en toegelicht.

Het totaal gewogen economisch risico is bij de MPV 2017 vastgesteld op € 1.707.000 terwijl dit oploopt naar € 2.439.000 (€ 3.623.000 Totaal - € 1.184.000 Hessenpoort), dit conform de tabel economische risico's. Hierbij is rekening gehouden dat Hessenpoort de risico's zelf opvangt in het positieve resultaat, dit conform eerdere besluitvorming. Derhalve is er een verhoging noodzakelijk van € 731.000, wat een negatief effect heeft op de vereiste weerstandscapaciteit. Daar tegenover staat echter wel dat de resultaten van de grondexploitaties zullen toenemen door een aantrekkende markt. Bij het afsluiten van het project, of indien mogelijk tussentijds, komen de positieve resultaten richting de reserve vastgoed.

2.e Afsluiten projecten
De projecten Zwolle zuid, Vrolijkheid, Bagijneweide en Noordereiland kunnen worden afgesloten omdat ze óf in de afrondingsfase zitten óf de laatste werkzaamheden inmiddels zijn uitgevoerd. De restwerkzaamheden worden opgenomen in het complex NUTVW. Alle vier de projecten worden afgesloten met een positief exploitatieresultaat, waarbij de MPV 2018 over wordt gerapporteerd.

2.f De financiële consequenties van de afgesloten projecten
Het afsluiten van deze winstgevende projecten zorgen voor een storting in de Reserve Vastgoed van circa € 1,3 miljoen en dit bedrag zal worden meegenomen bij het bepalen van de hoogte van de aanwezige weerstandscapaciteit.

Datum 22 november 2017
Ons kenmerk OW JB 2017.11.08.1

3.g De grondprijzennota geeft voor de marktpartijen de grondprijzen weer voor het komende jaar.
Jaarlijks worden de grondprijzen herzien naar aanleiding van de markontwikkelingen. De grondprijzennota wordt gelijktijdig met deze nota ter informatie aangeboden aan de raad. Bij de herziening van de grondexploitaties worden de grondprijzen herijkt en marktconform in de grondexploitaties opgenomen.

4.h Stimulering beleggersfonds Stadshagen kan vervallen
Gedurende de jaren 2014 tot en met 2016 en vervolgens met één jaar verlenging hebben we de mogelijkheid gecreëerd om de bouw van vrije sector huurwoningen te stimuleren. Nu valt het restant ad € 330.000 van het fonds terug naar de Reserve Vastgoed, waar we vervolgens bij de MPV 2018 verantwoording over afleggen. Binnen de grondprijzennota 2018 is er voor de goedkope vrije sector huurwoningen een bandbreedte in de grondprijs aangehouden waarbinnen een ontwikkeling mogelijk moet zijn.

5. Vennootschapsbelasting bij grondexploitaties is onderdeel van een integraal proces
De gemeente heeft dit jaar gewerkt aan het opstellen van de openingsbalans voor alle grondexploitaties met bijbehorende administratieve inrichting. De fiscale aangifte wordt jaarlijks integraal opgesteld en als last in de begroting opgenomen.

6.Met de project specifieke informatie creëren van integraal beeld
Met de projecten Stadshagen (deelexploitatie Breecamp Noord), Kamperpoort (Brandweerkazerne en Katwolderplein) en Voorsterpoort zijn in 2017 de kaders herijkt door de Raad en heeft er besluitvorming over plaatsgevonden. Dit is voor het project Oude Mars in voorbereiding en zal nog dit jaar plaatsvinden. Voor alle vastgoedprojecten is de Raad reeds inhoudelijk geïnformeerd bij de voortgangsrapportage projecten (VP). Samen met de kaders uit de voorliggende nota van uitgangspunten ontstaat er zo een integraal beeld van de lopende vastgoedportefeuille.

7.Algemene kosten Vastgoed hebben een verplicht karakter
De jaarlijkse kosten hebben grotendeels een verplicht karakter aangezien ze betrekking hebben op de beleidsproducten, waaronder de MPV, Nota van Uitgangspunten, Nota Grondprijzen, interne controle, jaarrekening, accountant etc. Door o.a. de veranderde regelgeving en de Vennootschapsbelasting (Vpb) worden deze kosten via een verdeelsleutel ten laste van de grondexploitaties gebracht. Dit heeft een positief corrigerend effect op de fiscale jaarwinstberekening in het kader van de Vpb. In hoofdstuk 14 wordt dit nader toegelicht.

8.Aanscherping van de BBV richtlijn vraagt om een gedragslijn voor onvoorziene gebeurtenissen bij ingeschatte ramingen
Grondexploitaties worden gekenmerkt door het langdurige en complexe karakter. Als gevolg hiervan wordt er rekening gehouden met onvoorziene kosten en worden de risico's in beeld gebracht. Om te voldoen aan de gewijzigde wettelijke richtlijnen van de BBV en omdat een zelfstandige post onvoorzien fiscaal niet wordt geaccepteerd, is een nieuwe beleidslijn noodzakelijk. Voor toekomstige exploitaties (vanaf 2018) wordt er voor alle kostensoorten zelfstandig rekening gehouden met een post onvoorzien, waarbij de hoogte afhankelijk is van de fasering van het project. Dit geldt overigens ook voor het berekenen van de opbrengsten. Hiervoor zijn algemene te hanteren percentages afgesproken. Indien er afwijkingen op dit kader binnen een project zijn, dan worden deze expliciet aan de raad voorgelegd en beargumenteerd.

9.1 Aanbeveling BBV richtlijnen voor winstneming
Een van de wijzingen waarop vanuit de BBV richtlijnen op wordt geanticipeerd is de aanbeveling voor winstneming. Het gemeentelijk beleid is in 2012 vastgelegd in de richtlijn waarbij het voorzichtigheidsbeginsel als basis is uitgewerkt. De commissie BBV beveelt aan om bij het bepalen van winstneming tevens het realisatiebeginsel hierbij te betrekken. Vanaf de MPV 2019 zal er jaarlijks, bij het bepalen van het MPV resultaat, een quick scan worden uitgevoerd naar de mogelijkheid voor winstneming bij de in uitvoering zijnde projecten. Deze aanbeveling is voor het eerst opgenomen in de paragraaf Grondbeleid bij de Begroting 2018 en nu verder uitgewerkt in hoofdstuk 16.

Datum 22 november 2017
Ons kenmerk OW JB 2017.11.08.1

9.2 Stellige uitspraak BBV richtlijn voor fundamentele wijzigingen
Jaarlijks zal een herziening van de exploitatiebegroting moeten plaatsvinden. Dit presenteren we in de MPV las onderdeel van de beleidscyclus. Planinhoudelijke wijzigingen, danwel autonome wijzigingen met materiële financiële gevolgen moeten opnieuw door de raad worden vastgesteld. De kaders voor fundamentele wijzigingen zijn vastgelegd met het raadsbesluit in 2012. Deze gedragslijn en werkwijze zijn in hoofdstuk 12 nogmaals uitgeschreven en worden met dit besluit herbevestigd.

9.3 Stellige uitspraak BBV richtlijnen kostensoortenlijst Bro in grondexploitaties
Vanwege de eenduidigheid en aansluiting bij de kostentoerekening van de Vennootschapsbelasting is de kostensoortenlijst van de Bro limitatief voor grondexploitaties. Alle kosten die gemoeid zijn met de ontwikkeling van een locatie kunnen daarbij worden meegenomen, mits ze onderdeel zijn van de kostensoortenlijst. Er kunnen dan ook geen gebiedsvreemde kosten worden toegerekend, ook niet vanuit fiscaal oogpunt (Vpb). De kostensoortenlijst uit het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) wordt ook door de fiscus gehanteerd als toerekenbare kosten in het kader van de Vennootschapsbelasting.

10. Langjarige grondexploitaties zijn in control
De projecten Hessenpoort en Oude Mars vragen, mede door de lange looptijd, extra aandacht op de beheersmaatregelen. De vorig jaar ingezette beheersmaatregelen zijn nog steeds van kracht en hebben een geringe aanpassing ondergaan aan de hand van de meest recente ontwikkelingen. Voor de Oude Mars is een informatienota in voorbereiding, waarbij een herijkte verkaveling in is opgenomen.

10.1 Hessenpoort heeft voldoende (extra) beheersmaatregelen
- ✓ De gemiddelde gronduitgifte is voorzichtig ingeschat, aangezien er langjarig van 5 ha per jaar wordt uitgegaan, uitgezonderd 2018 waar een uitgifte van 11 ha kan worden aangehouden;
- ✓ De grondprijzen index voor bedrijventerreinen is vanaf 2018 voor vier jaar op 0% gezet om het daarna weer voorzichtig te laten stijgen met 1%;
- ✓ Na 10 jaar wordt er geen rekening gehouden met een index voor opbrengstenstijging;
- ✓ De boekwaarde volledig binnen het project kan blijven en er toch binnen 10 jaar een sluitende exploitatie is te presenteren;

10.2 Oude Mars heeft voldoende (extra) beheersmaatregelen
- ✓ Er komt een herijking van het verkavelingsplan waarmee een grotere doelgroep bedient kan worden;
- ✓ De prijzen zijn marktconform opgenomen, dit op basis van toetsing met de markt;
- ✓ Na 10 jaar wordt er geen rekening gehouden met een index voor opbrengstenstijging;
- ✓ De boekwaarde kan volledig binnen het project blijven;
- ✓ Binnen tien jaar is er een sluitende grondexploitatie.

Voor beide projecten geldt in dit kader hetzelfde. Na een periode van circa 10 jaar worden de projecten winstgevend, dit terwijl de volledige boekwaarde in het project aanwezig is.

Risico's
In de nota van uitgangspunten zijn variabelen opgesteld om te hanteren voor de berekening van de economische risico's. Deze zullen, samen met de projectgebonden risico's, conform het vastgestelde beleid risicomanagement en weerstandsvermogen, worden gebruikt bij de MPV 2018 en zullen leiden tot het weerstandsvermogen Vastgoed.

Financiën
Na het besluit m.b.t. de jaarrekening 2016 is er € 10,0 mln. (MPV 2017) als weerstandscapaciteit voor vastgoed beschikbaar om de lopende risico's in de projecten op te kunnen vangen.
De nota van uitgangspunten resulteert in een voorlopig verwacht voordelig jaarresultaat bij de MPV 2018 van circa € 3,2 mln. Dit is gebaseerd op het verwachte jaarresultaat van vastgoed, waarbij tevens het vrijvallen van de voorziening ad € 638.000 op het project Kamperpoort hierin is meegenomen (raadsbesluit 11 september 2017). Verder komt er een incidentele storting in de reserve

Datum 22 november 2017
Ons kenmerk OW JB 2017.11.08.1

Vastgoed van € 330.000 aangezien het beleggersfonds binnen Stadshagen wordt afgesloten. Conform eerdere besluitvorming vloeit het restant terug naar de reserve vastgoed.
Voor de Deltion grond op Voorsterpoort is een nieuwe taxatie uitgebracht, waardoor een extra voorziening noodzakelijk is van € 232.000.

De economische risico's nemen toe met € 731.000, omdat de index voor woningbouw in de grondexploitaties naar boven is bijgesteld. De winstgevendheid van de exploitaties komen bij de MPV 2018 tot uiting in hogere winstverwachtingen in de projecten.

Het definitieve resultaat van de nota van uitgangspunten zal in de MPV 2018 tot uiting komen. Het dan berekende resultaat maakt onderdeel uit van de jaarrekening 2017. Een eventueel voor- of nadelig resultaat op de MPV wordt verrekend met de weerstandsreserve vastgoed (onderdeel van de algemene concernreserve), vervolgens wordt bij de jaarrekening de benodigde weerstandscapaciteit voor vastgoed bepaald. De huidige weerstandsreserve van vastgoed is toereikend.

Vervolg
Na het raadsbesluit over de Nota van Uitgangspunten 2018 worden alle projecten herzien met een geactualiseerde grondexploitatie. Op basis hiervan wordt de MPV 2018 opgesteld met een herijkte risico analyse en zal deze na besluitvorming door het college ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

Openbaarheid
Het voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

drs. H.J. Meijer, burgemeester

mr I. Geveke, secretaris

Datum 22 november 2017
Ons kenmerk OW JB 2017.11.08.1

Besluit

Jaargang 2017
Nummer
Onderwerp Nota van Uitgangspunten MPV 2018

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. @@ november 2017

besluit:

1. De voorgelegde Nota van Uitgangspunten MPV 2018 te hanteren als basis voor de MPV 2018 en in te stemmen met:
    a. De planningen voor woningbouw, bedrijventerreinen, kantoren en voorzieningen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2;
    b. Het hanteren van de rekenparameters, zoals opgenomen in hoofdstuk 4;
    c. De variabelen voor het berekenen van de economische risico's, zoals opgenomen in hoofdstuk 5;
    d. De financiële consequenties hiervan te verwerken in de MPV 2018.
2. In te stemmen met het afsluiten van de projecten en daarvoor de volgende besluiten te nemen:
    e. Het project Zwolle zuid, Vrolijkheid, Bagijneweide en Noordereiland af te sluiten;
    f. De financiële consequentie hiervan te verwerken in de MPV 2018;
3. Grondprijzennota
    g. Ter informatie kennis te nemen van de door het college vastgestelde grondprijzennota 2018;
4. Project Stadshagen
    h. In te stemmen om de stimuleringsregeling beleggershuur vrij te laten vallen.
5. Kennis te nemen van de stand van zaken en voortgang m.b.t. de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 10;
6. Kennis te nemen van de project specifieke informatie, zoals opgenomen in hoofdstuk 11;
7. Kennis te nemen om de algemene kosten van Vastgoed door te belasten naar grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 14;
8. Kennis te nemen van de aanscherping van de BBV richtlijn m.b.t. onvoorziene kosten rondom grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 15;
9. Kennis te nemen van het aanscherpen van de BBV richtlijn rondom winstnemingen, de kostensoortenlijst en fundamentele wijzigingen in grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 12, 13 en 16.

Aldus besloten in de openbare vergadering van

de voorzitter,

de griffier,

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	40739
Onderwerp	Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2018

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 21-11-2017

besluit:

1. De voorgelegde Nota van Uitgangspunten MPV 2018 te hanteren als basis voor de MPV 2018 en in te stemmen met:

a. De planningen voor woningbouw, bedrijventerreinen, kantoren en voorzieningen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2;

b. Het hanteren van de rekenparameters, zoals opgenomen in hoofdstuk 4;

c. De variabelen voor het berekenen van de economische risico's, zoals

opgenomen in hoofdstuk 5;

d. De financiële consequenties hiervan te verwerken in de MPV 2018.

2. In te stemmen met het afsluiten van de projecten en daarvoor de volgende besluiten te nemen:

e. Het project Zwolle zuid, Vrolijkheid, Bagijneweide en Noordereiland af te sluiten;

f. De financiële consequentie hiervan te verwerken in de MPV 2018;

3. Grondprijzennota

g. Ter informatie kennis te nemen van de door het college vastgestelde grondprijzennota 2018;

4. Project Stadshagen

h. In te stemmen om de stimuleringsregeling beleggershuur vrij te laten vallen.

5. Kennis te nemen van de stand van zaken en voortgang m.b.t. de Wet modernisering Vpbplicht overheidsondernemingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 10;

6. Kennis te nemen van de project specifieke informatie, zoals opgenomen in hoofdstuk 11;

7. Kennis te nemen om de algemene kosten van Vastgoed door te belasten naar grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 14;

8. Kennis te nemen van de aanscherping van de BBV richtlijn m.b.t. onvoorziene kosten rondom grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 15;

9. Kennis te nemen van het aanscherpen van de BBV richtlijn rondom winstnemingen, de kostensoortenlijst en fundamentele wijzigingen in grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 12, 13 en 16.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Zwolle

Ontwikkeling
Vastgoed

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon (038) 498 33 62
j.balk@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Nota van uitgangspunten

MPV 2018

Kaders voor het opstellen van de Meerjaren Prognose Vastgoed 2018

Opdrachtgever A. N. Jager
Opdrachtnemer J. Balk
Datum 13 november 2017

Inhoud

1	**Inleiding**	**4**
1.1	Ontwikkelingen en verwachtingen regionale markt:	5
1.2	Vernieuwde paragraaf Grondbeleid	5
2	**Programmatische uitgangspunten**	**7**
2.1	Wonen	7
2.2	Kantoren	9
2.3	Bedrijventerreinen	9
2.4	Voorzieningen	10
2.4.1	Commerciële voorzieningen	10
2.4.2	Bijzondere doeleinden (BD) voorzieningen	10
2.4.3	Woonwerk woningen	10
3	**Grondprijzen**	**11**
4	**Visie op de rekenparameters**	**12**
4.1	Kostenstijgingen	14
4.2	Aanbestedingsvoordelen	16
4.3	Opbrengststijging woningbouw	17
4.3.1	Prijzen bestaande woningen	18
4.3.2	Historisch beeld; de woningmarkt begint te floreren	18
4.3.3	Prognose woningmarktontwikkeling	18
4.3.4	Factoren met bevorderende werking op de woningmarkt	19
4.3.5	Twee scenario’s	19
4.4	Opbrengststijging bedrijvigheid	21
4.4.1	Grondprijsontwikkeling bedrijventerreinen	21
4.5	Opbrengststijging voorzieningen	22
4.6	Rente	24
5	**Economische risico’s**	**25**
5.1	Planning:	26
5.2	Rente:	26
5.3	Kostenstijging:	26
5.4	Opbrengstenontwikkeling:	27
5.5	Conclusie	27
6	**Grondvoorraad**	**28**
7	**Af te sluiten projecten**	**29**
7.1	Project Zwolle zuid	29
7.2	Project Vrolijkheid	29
7.3	Project Bagijneweide	29
7.4	Project Noordereiland	29

8 Stortingen reserve Vastgoed 30

9 Herziening BBV richtlijnen Grondexploitaties 30

10 Vennootschapsbelasting overheidsondernemingen 31

11 Specifieke informatie projecten 32
11.1 Voorsterpoort 32
11.2 Oude Mars 32
11.3 Stadshagen 32
11.4 Kamperpoort 32

12 Fundamentele wijzigingen 33

13 Kostensoortenlijst BRO is limitatief 34

14 Algemene kosten Vastgoed 35

15 Onvoorzien in Grondexploitaties 36
15.1 Toekomstige grondexploitaties: 36

16 Winstnemingen 38
16.1 Aanscherping richtlijn 38

17 Bronvermelding 40

BIJLAGE 1 – Kostenverhaal BRO 41

Inleiding

1 Inleiding

Jaarlijks leggen wij u de nota van uitgangspunten voor, als kaderstelling voor het maken van de Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV). Dit jaar is in het rapport uitvoeriger ingezoomd op de marktontwikkelingen. Dit heeft te maken met de voorspoedige economische ontwikkelingen, waarvoor we de ogen niet sluiten, maar tevens rekening houden met de risico's die hiermee gepaard gaan. De aangescherpte regelgeving in het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) werken we op onderdelen verder uit. De tussentijdse interne controle geeft het beeld weer dat het vastgoedproces goed in control is. De door de raad vastgestelde uitgangspunten worden gebruikt bij het opstellen van de MPV 2018. Deze nota van uitgangspunten is gebaseerd op het meest actuele beeld van de onderliggende portefeuille. Alle voor de MPV relevante aspecten worden in deze nota toegelicht.

Het herstel in de vastgoedmarkt zet zich door. Het herstel dat in het vooruitzicht werd gesteld, werd het afgelopen jaar nog in grote mate gedreven door de aantrekkende woningmarkt. Er zijn tenslotte vele vraagstukken op het gebied van o.a. vervanging, verduurzaming en de extra behoefte aan vrije sector huurwoningen. Er ontstaan steeds meer verschillende soorten huishoudens en woonvormen. Zo zullen vergroening (jonge mensen / vaak eenpersoonshuishoudens) en de vergrijzing (senioren / steeds vaker eenpersoonshuishoudens / langer zelfstandig wonen) een grote druk leggen op de woningvoorraad. De oplossingen liggen onder meer in multifunctionele gebouwen en gebieden en dubbel ruimtegebruik.

In navolging van een sterke toename van het aantal vergunningen voor nieuwbouwprojecten is de werkvoorraad in de utiliteitsbouw het afgelopen jaar ook flink gestegen en nadert hiermee het niveau van de woningbouw. Echter, in de grond-, water- en wegenbouw daalde de werkvoorraad enigszins en deze markt heeft moeite om tot voldoende orders te komen. Zowel woningbouw als de utiliteitsbouw ondervinden inmiddels nu ook stagnatie zowel als gevolg van onvoldoende personeel als door materiaaltekorten (langere wachttijd van levering). Ruim zes op de tien bedrijven beoordelen hun huidige orderpositie als normaal en ongeveer 30% van de bedrijven beschouwt de positie als groot. Ruim twee op de tien bedrijven verwachten extra personeel in dienst te nemen. Circa 55% van de bedrijven verwacht dat de tarieven zullen stijgen, terwijl de rest verwacht dat de tarieven gelijk blijven.[1]

De veranderingen in de vastgoedsector gaan voortvarend en vragen ook van partijen in de financiële sector om andere oplossingen. Banken bieden inmiddels extra financiering aan bij nul op de meter woningen.

Het herstel op de Zwolse woningmarkt zet zich door; voornamelijk veroorzaakt door het aantrekken van vreemd vermogen tegen een relatief lage rente (hypotheekrente aftrek) en het consumentenvertrouwen. Dit is de motor van de aantrekkende woningmarkt.

[1] Conjunctuurmeting bouwnijverheid, Economisch Instituut voor de Bouw, september 2017

Ontwikkelingen

1.1 Ontwikkelingen en verwachtingen regionale markt:

Economisch gaat het goed met Zwolle. De stad heeft een centrumpositie in de regio Zwolle en ten aanzien van bedrijvigheid en economie verwachten we de komende jaren veel dynamiek. Een deel van deze ontwikkelingen landt in nieuwbouw op bedrijventerrein Hessenpoort en er is sprake van transformatie van bestaande bedrijventerreinen en andere werklocaties.

Zwolle groeit tot 2040 naar 140.000 inwoners. Voor die groei moeten we, conform regionale afspraken, tot 2027 nog circa 6.000 woningen realiseren, dus gemiddeld 600 woningen per jaar. We streven daarbij naar een gebalanceerde mix van inbreiding, transformatie en uitbreiding.

In het 2e kwartaal van 2017 zijn er in één kwartaal voor het eerst meer woningen verkocht dan dat er te koop staan. De woningmarkt van Zwolle is momenteel overspannen te noemen, en er is bijna alle segmenten sprake van een verkopersmarkt. Het aantal te koop staande woningen is wederom verder gedaald in Zwolle. Voor het eerst is het aantal te koop staande woningen uitgekomen onder de 400 woningen. In het 2^{e} kwartaal stonden er 336 woningen te koop.
Potentiele kopers hebben gemiddeld nog slechts keus uit 3 woningen, die ook nog eens super snel verkocht worden. Het mediane prijsniveau stijgt hard en vraagprijzen en verkoopprijzen komen steeds dichter bij elkaar te liggen.
De mediane verkooptijd is in het 2e kwartaal van 2017 voorlopig uitgekomen op exact 30 dagen. Opvallend is de relatief hoge mediane verkooptijd voor vrijstaande woningen in verhouding tot de rest van de woningcategorieën. De mediane verkooptijd voor vrijstaande woningen bedroeg 153 dagen. De vrijstaande woningen wijken af van de marktontwikkelingen; er is in dit marktsegment nog steeds sprake van een kopersmarkt. Voor de andere woningcategorieën valt overduidelijk te zeggen dat er sprake is van een overspannen woningmarkt. De vraagprijzen en verkoopprijzen zullen verder naar elkaar toegroeien. Momenteel zijn biedingen boven de vraagprijs alsmede verkopen bij inschrijving al geen bijzonderheid meer in de Zwolse woningmarkt.[2]

1.2 Vernieuwde paragraaf Grondbeleid

De nieuwe Omgevingsvisie schetst straks een integrale ontwikkelingsrichting van de stad voor de lange termijn. In het maakproces van de Omgevingsvisie zal een scherpe analyse van de ruimtevraag moeten plaatsvinden die voortvloeit uit de geformuleerde ambities. De komende jaren zal de paragraaf Grondbeleid in de begroting verder worden ingevuld en aangescherpt, waarbij de in voorbereiding zijnde Omgevingsvisie een belangrijk kader zal vormen.

Voor nu vragen we om de Nota van Uitgangspunten met de daar aan gekoppelde grondprijzennota vast te stellen, dit om de MPV 2018 op te kunnen stellen. De grondprijzennota wordt gelijktijdig met deze nota separaat aan het college ter besluitvorming voorgelegd en vervolgens wordt de grondprijzennota ter informatie aan de raad aangeboden. De Nota van Uitgangspunten wordt ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

[2] Bron: Ten Hag, woningmarktrapportage 12 juli 2017

Inhoud Nota van Uitgangspunten MPV 2018

In de hoofdstukken zullen de volgende aspecten aan de orde komen:

- Hoofdstuk 2: Programmatische uitgangspunten;
- Hoofdstuk 3: Grondprijzen;
- Hoofdstuk 4: Visie op de parameters;
- Hoofdstuk 5: Economische risico's;
- Hoofdstuk 6: Grondvoorraad;
- Hoofdstuk 7: Af te sluiten projecten;
- Hoofdstuk 8: Stortingen reserve Vastgoed;
- Hoofdstuk 9: Herziening BBV regels;
- Hoofdstuk 10: Vennootschapsbelasting;
- Hoofdstuk 11: Specifieke informatie projecten;
- Hoofdstuk 12: Fundamentele wijzigingen;
- Hoofdstuk 13: Kostensoortenlijst BRO;
- Hoofdstuk 14: Algemene kosten Vastgoed;
- Hoofdstuk 15: Onvoorzien in Grondexploitaties;
- Hoofdstuk 16: Winstnemingen;
- Hoofdstuk 17: Bronvermelding.

Programmatisch

2 Programmatische uitgangspunten

Voor een toekomstbestendige ontwikkeling van Zwolle blijven we ons de komende jaren richten op meer flexibiliteit, op marktgeoriënteerde aanpak en op het faciliteren van initiatieven, waardoor de potenties van de stad optimaal worden benut. Om dit te kunnen bewerkstelligen kiezen we ervoor om niet meer te programmeren, maar de markt te stimuleren door het hanteren van vastgoedagenda's. Om toch een financiële vertaling in de betreffende grondexploitaties te kunnen maken, is planning noodzakelijk. Er is voor gekozen om de planning te hanteren die een mix is van de opgave zoals die is vastgesteld bij de begroting 2018, echter wel met enkele toevoegingen aan de hand van marktanalyse, de vraag in de markt en het gezonde (boeren)verstand binnen de projecten. Rapporten, zowel stedelijk als regionaal voor de programma's bedrijvigheid en woningbouw geven hierbij een steeds scherper beeld naar de toekomst. Daarbij wordt er onderscheid gemaakt door middel van de drietrap. Voor de korte termijn (1e vier jaar) kunnen we redelijk stellingname doen over de verwachtingen. Voor de periode daarna (jaar vijf t/m tien) betreft het een prognose, waarbij we op basis van referenties, analyse en onderzoek prognoses afgeven. Na deze periode van tien jaar gaan we over op het langjarig gemiddelde. De paragraaf grondbeleid, zoals opgenomen in de begroting, zal de komende jaren sturing moeten geven aan de in de begroting opgenomen ambities en doelstellingen. Hieronder staat de vertaling van de vastgoedagenda's naar de planningen zoals in de grondexploitaties als uitgangspunt zal worden gehanteerd.

2.1 Wonen

Zwolle blijft groeien. Prognoses geven aan dat Zwolle kan doorgroeien van 125.000 inwoners naar 136.000 inwoners tot en met 2027: dit betekent een woningvraag van circa 5.500 - 6.000 extra woningen. Daarna groeit Zwolle door, maar vlakt de groei iets af, na 2027 is er nog behoefte aan 4000 extra woningen.

Zwolle blijft bouwen. Het aantal extra woningen sluit aan op de ontwikkeling van de jaarlijkse bevolkings-/huishoudensgroei. Het bouw- en ontwikkeltempo wordt gericht op gemiddeld circa 600 woningen per jaar tot 2027.
Het woningbouwprogramma (type, kwaliteit, segmentering en prijs/kwaliteitsverhouding) wordt afgestemd op de behoefte en gaat uit van de volgende kaders zoals in de begroting 2018 opgenomen:

1. Extra sociale huurwoningen in de periode 2014-2018;
2. Circa 75 beleggershuurwoningen per jaar in de prijscategorie € 700 – 900 per maand;
3. Aantrekkelijk aanbod voor jongvolwassenen (net werkend na afloop van studie) aan Zwolle te binden;
4. Minimaal 50% van het Zwolse woningbouwprogramma wordt gerealiseerd in de bestaande stad (circa 300 per jaar in Stadshagen en de overige 300 in de rest van de stad);
5. Woningbouwverdeling 30%-40%-30% gemiddeld, maar is afhankelijk van aantal, ligging en woningaanbod in omgeving;
6. Naast nieuwbouw worden woningen gerealiseerd door transformatie en functieverandering onder andere in en rondom de binnenstad, in de Spoorzone en op Oosterenk, waarbij gestuurd wordt op een mix aan doelgroepen en woningproducten;

7. Kwaliteit en diversiteit toevoegen van woningen en woonmilieus door kwaliteitseisen op te nemen in ruimtelijke en stedenbouwkundige randvoorwaarden;.
8. Locaties beschikbaar stellen voor groepen die via collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) een woningbouwplan willen ontwikkelen;
9. Minimaal energieneutraal bouwen en klimaatadaptatie meegeven bij nieuwbouw en renovatie;
10. De bestaande woningvoorraad aanpassen aan levensfase en wensen/behoefte.

Programma:

a. Voor het jaar 2018, 600 woningen per jaar;
b. Voor de periode 2019-2027 circa 550 - 600 woningen per jaar;
c. Minimaal 50% van deze woningen wordt gerealiseerd in de bestaande stad en de overige in de rest van de stad.

Jaar	2018	2019	2020	2021 e.v.
Uitgifte woningbouw	600	550 - 600	550 - 600	550 - 600

Tabel: begroting 2018 woningbouw

Circa 50% van de aantallen worden door gemeentelijke grondexploitaties gerealiseerd, vooral in het groen stedelijke gebied Stadshagen. Daarbij proberen we invulling te geven aan de in de begroting 2018 vastgestelde kaders. De verwachting voor 2018 is dat circa 330 woningen in het groen stedelijk gebied worden gerealiseerd. Het overige deel zal hoofdzakelijk door de private markt (ontwikkelaars/bouwers met eigen grond) worden opgepakt. In de grondexploitaties worden de aantallen opgenomen zoals in onderstaande tabel zijn weergegeven. Het resultaat van de versnelling in de productie (van 225 naar meer dan 300 in 2018) zal na besluitvorming bij de MPV 2018 worden gepresenteerd. Hierbij moet de kanttekening worden gemaakt dat een groot aandeel van de sociale woningbouw niet via de grondexploitaties c.q. MPV loopt. Het betreft het kredietproject versnellingsactie, waarvoor door de Raad een krediet beschikbaar is gesteld. Deze 445 huurwoningen zijn dan ook niet in onderstaande tabel opgenomen, maar zijn in beeld gebracht met onderstaande infographic.

Type	Totaal	2018	2019	2020	2021
Goedkoop	310 / 27%	89	87	67	67
Middenduur	486 / 43%	129	127	121	109
Duur	338 / 30%	113	112	60	53
Totaal	1.134	331	326	248	229

Tabel: eigen productie grondexploitaties

Binnen de lopende grondexploitaties beogen we afspraken te maken met ontwikkelende partijen voor het op peil houden van de bouwproductie. Daarvoor moeten nieuwe locaties bouwrijp gemaakt worden.

2.2 Kantoren

Voor kantoren wordt uitgegaan van het faciliteren van initiatieven.

2.3 Bedrijventerreinen

De gemeente zorgt niet zelf voor de banen, dat doen bedrijven en instellingen. De gemeente kan wel helpen door een goed vestigingsklimaat te scheppen. De gemeente schept de randvoordwaarden opdat bestaande bedrijven en instellingen optimaal kunnen functioneren in Zwolle en kunnen (doorgroeien). Maar ook dat potentiële bedrijven en instellingen kiezen voor Zwolle om zich te vestigen. Dit draagt bij aan de versterking van de economische structuur en vitaliteit van Zwolle en betekent banen, zowel directe als indirecte. De samenwerking met de andere gemeenten in de regio is hierbij van groot belang.

Tot en met september 2017 is er dit jaar 3,8 ha aan bedrijventerrein gerealiseerd en de verwachting is dat dit nog op kan lopen naar circa 7,5 ha. Een gedeelte van de aanname in 2017, (10 ha.) schuift dan ook een jaar door naar 2018.

Programma:
a. Voor 2018 uitgaan van uitgifte van 11 ha per jaar;
b. Vanaf 2019 uitgaan van een uitgifte van 5 ha per jaar;

De prognose van alle bedrijventerreinen hebben de volgende omvang.
- Op basis van huidige kennis van het aantal leads c.q. reserveringen wordt verwacht dat in Hessenpoort in 2018 10,9 ha wordt afgenomen;
- De overige 0,1 ha in 2018 is in Marslanden opgenomen;
- In Scholtensteeg is nu sprake van wonen met de mogelijkheid van werken;
- Er wordt bij de vigerende kadernota aangesloten, vanaf 2019 e.v., te weten 5 ha per jaar.

De einddatum van de exploitatie Hessenpoort is, door de versnelling van de verwachte uitgifte over 2018 en de verschuiving binnen Scholtensteeg, met circa 1 jaar ingekort en eindigt in 2041/2042.

Op de bredere oriëntatie in de regio voor samenwerking op het gebied van bedrijventerreinen is op 19 april 2017[3] een bestuursovereenkomst gesloten, waarin afspraken zijn gemaakt tussen gemeenten en provincie over het in balans brengen van vraag en aanbod.

Gezien de huidige resultaten en de onderzoeken uit 2015 kunnen we de conclusie trekken dat de vigerende programmering (periode vanaf 2018) nog steeds actueel is. De versnelling in de uitgifte in 2018 zal, na besluitvorming van deze nota, in de MPV 2018 worden gepresenteerd. Indien er voor de middellange en lange termijn sprake is van een hoogconjunctuur, kan de vraag zelfs de huidige programmering overstijgen. Voorgesteld wordt om vanuit het voorzichtigheidsbeginsel de huidige uitgifteprogrammering van de vigerende kadernota vanaf 2019 te handhaven. Deze staat in onderstaande tabel weergegeven.

Jaar	2018	2019	2020	2021 e.v.
Uitgifte bedrijventerrein	11 ha	5 ha	5 ha	5 ha

[3] Bestuursovereenkomst programmeren bedrijventerreinen West Overijssel 2017 - 2020

2.4 Voorzieningen

Voor de hieronder genoemde commerciële en bijzondere doeleinden voorzieningen evenals de woonwerkwoningen is vooral Stadshagen leverancier. Met het behoefteonderzoek in 2016 is voor het programma de basis gelegd. De prognose aan voorzieningen zoals in onderstaande tabellen is opgenomen betreft de inschatting van de gemeentelijke grondexploitaties.

2.4.1 Commerciële voorzieningen

Voor detailhandel en leisure wordt voorgesteld de vigerende uitgangspunten te hanteren met enige verschuiving in de planning. Voor 2018 is er afname voorzien in Kamperpoort (Katwolderplein), waar nog 800m2 b.v.o. is voorzien en gecontracteerd. In Stadshagen is de opname voor 2019 10.000m2 ten behoeve van de wens voor een wellness center. De uitbreiding van het huidige winkelcentrum Stadshagen is voorzien in 2020-2021.

Jaar	2018	2019	2020	2021
Uitgifte commercieel	800m2	10.000m2	4.718m2	3.368m2

2.4.2 Bijzondere doeleinden (BD) voorzieningen

Voor de bijzondere maatschappelijke voorzieningen wordt voorgesteld onderstaand programma voor Stadshagen te hanteren. Voor 2018 betreft het de school in de Tippe, kinderopvang en kleinschalige zorg. In 2019 is er sprake van uitgifte voor sportvoorzieningen.

Jaar	2018	2019	2020	2021
Uitgifte BD	4.300m2	10.000m2	-	300

2.4.3 Woonwerk woningen

Voor de woonwerk woningen op Scholtensteeg is het werken ondergeschikt aan het wonen gemaakt. Hier wordt op geanticipeerd in de grondexploitatie. Onderstaande tabel betreft het deelgebied Scholtensteeg in Stadshagen.

Jaar	2018	2019	2020	2021
Uitgifte woon-werklocatie	-	3.060m2	2.040m2	3.060m2

Als werklocatie is Scholtensteeg niet meer opgenomen in het totale programma van bedrijventerreinen en maakt daar dus geen onderdeel meer van uit. Deze maakt nu deel uit van het programma wonen.

3 Grondprijzen

Grondprijzen

Jaarlijks worden de grondprijzen herijkt op basis van analyse van de marktontwikkelingen. In 2017 hebben er geen noemenswaardige wijzigingen in het grondprijsbeleid voorgedaan waardoor de exploitatieresultaten bijgesteld zou moeten worden.[4] Wel is de bandbreedte voor de uitgifte van grond voor woningbouw naar boven opgerekt i.v.m. marktontwikkelingen. In individuele exploitaties kan er echter wel sprake zijn van te treffen maatwerk zodra marktontwikkelingen hier aanleiding voor geven. De aanbevelingen uit de rapporten van twee externe bureaus (Fakton en STEC, september 2017) zijn intern geanalyseerd en in de grondprijzenanalyse 2018 beschreven en toegevoegd aan de beslisnota over de grondprijzen. De ontwikkeling van de woningprijzen zet zich stevig door, waarbij het herstel in de verstedelijkte gebieden zich sterker doorzet dan in de meer perifere regio's.

Om de woningmarkt in het segment van de middel dure beleggershuur een extra stimulans te geven, heeft het college in 2014 besloten om in Stadshagen de belegger gedurende drie jaren tegemoet te komen door een mogelijke correctie op de grondprijs toe te staan. Dit is eind 2016 met één jaar verlengd. Er zijn op dit moment geen locaties in Stadshagen met vrije sectorhuur in voorbereiding. Het restantbudget vloeit aan het einde van 2017 terug naar de Reserve Vastgoed en maakt onderdeel uit van het jaarresultaat.

De ontwikkeling van de grondwaardes bij bedrijventerreinen en voorzieningen maken nagenoeg geen stijging door, deze hebben nu een behoedzaam karakter. Hiervan verandert de bandbreedte in de grondprijs in 2018 niet. Er zijn echter wel signalen aanwezig dat de aankomende jaren de grondprijzen gecorrigeerd kunnen worden met de inflatie.

Voor een verdere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de Grondprijzennota 2018.

.

[4] Notitie Grondprijzennota 2018

Parameters

4 Visie op de rekenparameters

Vanuit gemeentelijke expertise wordt periodiek inzicht in prijsontwikkelingen in de vastgoedmarkt op grond van diverse bronnen gegeven. In onze visie worden deze ontwikkelingen gespiegeld aan de prijs- en marktontwikkelingen die wij zien bij langlopende gebiedsontwikkelingen waarbij wij betrokken zijn. Bij het opzetten van een meerjarige exploitatie worden kosten (investeringen) en opbrengsten (zoals verkoop grond) in de tijd uitgezet. Wij hanteren hierbij de weg van de behoedzaamheid. Om deze exploitaties te kunnen doorrekenen op het eindresultaat moet rekening worden gehouden met factoren als rente en inflatie. In een markt die volop in beweging is en te maken heeft met veel macro en micro invloeden, is het bijna onmogelijk om voor de tijdsinvloeden een prognose te maken voor een lange periode. Voor een periode van 1 t/m 4 jaar kunnen we op basis van bronbeoordeling en analyse een stellig voorstel doen, voor de periode 5 t/m 10 jaar betreft het echt een prognose, waarbij historische cijferreeksen en benchmark ons helpen om richting te geven. Na deze periode volgen we de BBV richtlijn.

In deze paragraaf worden de parameters rente, kostenstijging en opbrengsten ontwikkeling uiteengezet. Tevens zal er een toelichting worden gegeven op het percentage aanbestedingsvoordeel. Dit jaar zien we voor het eerst dat er aan de opbrengstenzijde dermate afwijkingen zijn dat we ons genoodzaakt zien om de indexen uit te splitsen naar enerzijds woningbouw en anderzijds bedrijvigheid/voorzieningen. Er is een berekening toegevoegd om inzicht te krijgen in de effecten. Dit is op basis van de vigerende MPV 2017. Deze getallen kunnen derhalve nog enigszins wijzigen bij het maken van de MPV 2018.

Er is sprake van enige marktspanning, maar dit jaar zien we dit nog niet terug in de interne en externe analyse m.b.t. de kostenstijging, zeker niet voor wat betreft de regio Zwolle. We verwachten echter wel dat er op korte termijn sprake zal zijn van iets hogere indexen dan voor het langjarig gemiddelde. Dit zal dan voor het eerst tot uiting komen in de aanbestedingsresultaten. Om een bestendige gedragslijn voor de kostenstijging te kunnen blijven hanteren zal er dus eerder sprake zijn van een aanbestedingsnadeel. Met dit voorstel anticiperen we hierop. De ontwikkelingen blijven we monitoren.

Dit geldt overigens ook voor de opbrengstenstijging. Daar is de verwachting dat de index voor de woningbouw de 1e jaren hoger is, waarna het, al naar gelang het scenario, weer enigszins afvlakt. We blijven echter behoedzaam met deze index. Dit jaar maken we voor het eerst een splitsing tussen woningbouw en bedrijvigheid/voorzieningen. De stijging in de marktontwikkelingen bij woningbouw geven hier aanleiding voor, terwijl juist bij bedrijvigheid enige behoedzaamheid gewenst is. Zoals eerder beschreven is ervoor gekozen om in de basis zoveel mogelijk de uitgangspunten van de jaren 2015 t/m 2017 te hanteren (bestendige gedragslijn) en daar waar mogelijk en wenselijk de parameter iets scherper neer te zetten. Dit doen we dit jaar wederom, waarbij we de externe analyses[5] samen brengen met de interne

[5] FAKTON Consultancy en STEC Groep, d.d. 15 september 2017

analyses van de gerealiseerde producten en kennis van de Zwolse vastgoedmarkt. Dit brengen we vervolgens tot een gedragen en evenwichtig advies in besluitvorming. Geadviseerd wordt om voor de MPV 2018 de in de tabel genoemde index parameters kosten en opbrengsten te hanteren:

Parameter Kosten	2018	2019	2020	2021	2022 e.v.
Kostenstijging (algemeen)	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Aanbestedingsresultaat civiele werken	-2,5%	0,0%	+ 2,5%	+ 2,5%	0,0%

Tabel: index parameters kosten

Bij de specifieke kosten onderdelen, zoals beschreven onder paragraaf 5.1 t/m 5.2 zal er nader worden ingegaan op de inhoudelijke analyse.

Parameter Opbrengsten	2018	2019	2020	2021	2022 e.v.
Woningbouw	3,5%	3,0%	3,0%	2,5%	2,0%
Bedrijvigheid	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%
Maatschappelijke Voorzieningen	1,25%	1,40%	1,8%	1,8%	1,8%
Commerciële Voorzieningen	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%

Tabel: index parameters opbrengsten

Bij het doorrekenen van de alle indexen gezamenlijk ontstaat er positief effect op het financiële resultaat van € 622.000.

Bij de specifieke opbrengsten onderdelen, zoals beschreven onder paragraaf 4.3 t/m 4.5 zal er nader worden ingegaan op de inhoudelijke analyse.

4.1 Kostenstijgingen

Het CBS[6] verwacht voor 2017 een Consumenten Prijs Index (CPI) van tegen de 1,5%. Deze index geeft het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten zoals de dagelijkse boodschappen, kleding, benzine, huur en verzekeringspremiespremies en is een belangrijke indicator voor het verschijnsel inflatie. In de grafiek hieronder is de jaarmutatie van de laatste 6 jaar in beeld gebracht.

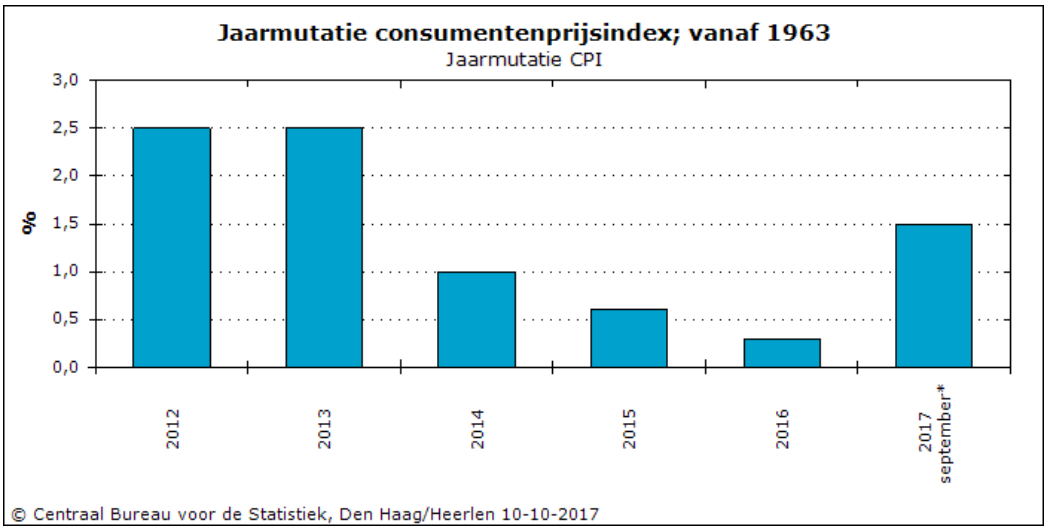

Het gemiddelde inflatiecijfer van de GWW (Grond- weg en waterbouw) van de afgelopen 10 jaar ligt tegen de 2,0%, waarbij de laatste 4 jaar zelfs onder het gemiddelde. Voor de lokale en regionale markt voor de Grond- weg en waterbouw (GWW sector) zien we dat Zwolle nog steeds een aantrekkende functie heeft voor de regionale bedrijven. De verwachte prijscorrectie in de markt vertraagt doordat Zwolle de regionale markt moet bedienen, er wordt m.a.w. nog steeds scherp ingeschreven op het werk. Dat laten de aanbestedingen nog steeds zien. Echter we zien wel een duidelijke kanteling in de markt. Het economisch herstel zet zich door, waardoor vraag en aanbod verstoord kan worden en zelfs over kan slaan naar een overspannen markt. Externe signalen zijn hiervoor voldoende aanwezig. Er is o.a. een tekort aan vakkundig personeel en ook leveranties hebben een langere doorlooptijd. Deze ontwikkeling zullen we blijven monitoren maar we anticiperen hier al wel enigszins op. Dit zal vooral in de aanbestedingsindex tot uiting komen. Voor de kostenstijging is het gewenst om, eerder dan verwacht, in de fasering geen differentiatie meer aan te brengen maar uit te gaan van een langjarig gemiddelde van 2% voor de 1e 10 jaar. Voor de periode daarna (jaar 11 en verder) wordt de trendmatige lijn van de ECB (Europese Centrale Bank) gevolgd. Deze index van 2%, in combinatie met de aanbestedingsindex, geeft een goed beeld bij de huidige prognose van de marktsituatie. Het negatieve effect van deze aanpassing is € 133.000.

In de op de volgende pagina weergegeven grafiek Indexcijfers GWW is de spanning zichtbaar tussen de prijsontwikkeling van lonen en materialen (bouwkostenindex) en de

[6] www.cbs.nl

hoogte van de inschrijvingen op werk. Marktpartijen schrijven weer in met een hoger percentage voor indirecte kosten (winst en risico). Dit zijn echter landelijke indexen, in de regio Zwolle blijft deze doorsnijding van de indexen enigszins achter.

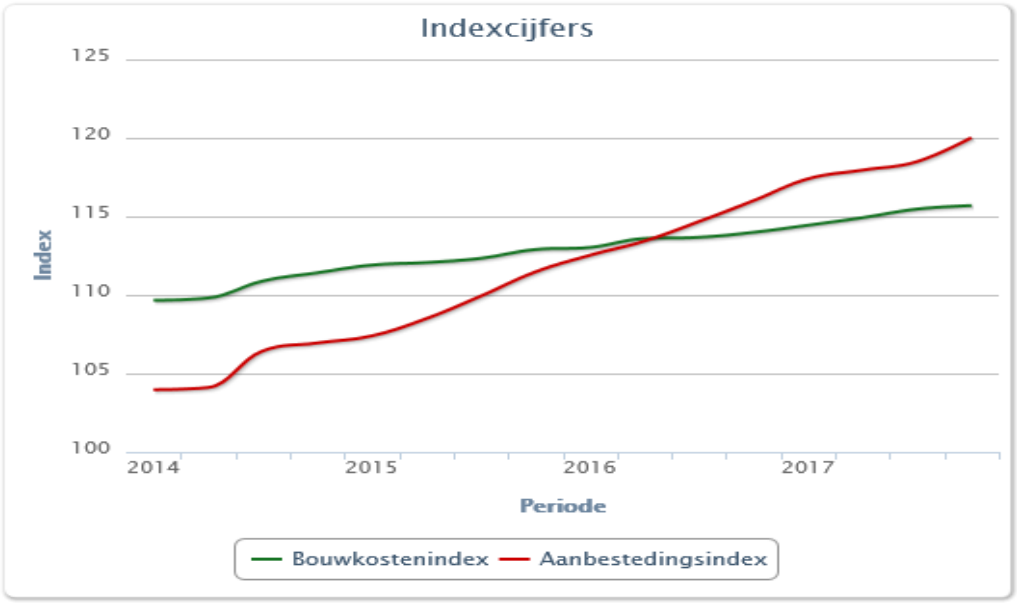

- Geadviseerd wordt om de kostenstijging voor de korte en middellange termijn op 2% vast te zetten.

Jaar	2018	2019	2020	2021 e.v.
Kostenstijging	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Tabel: index kostenstijging

De kostenstijging van 2,0% voor de korte en middellange termijn moet in samenhang worden gezien met de hieronder te verwachten aanbestedingsindex die een tijdelijk karakter heeft. Deze parameters hebben een zekere afhankelijkheid van elkaar. Een mogelijk scenario op dit onderdeel krijgt binnen het economisch risicoprofiel een positie.

4.2 Aanbestedingsvoordelen

In overleg met de civieltechnische afdeling van de gemeente Zwolle analyseren we elk jaar o.a. de gerealiseerde resultaten van de aanbestedingen. Hierbij wordt voor de trendmatige ontwikkeling gekeken naar het aanbestedingsresultaat dat gehaald is van de op één na laagste inschrijver in het afgelopen jaar.

De laatste twee jaar zien we dat door de aantrekkende economie de aanbestedingsvoordelen van de gerealiseerde aanbestedingen voorzichtig aan het teruglopen is. Dit heeft nog wel enig vertragend effect t.o.v. het landelijk beeld, wat te maken heeft met regionale factoren. De regionale markthonger is er nog steeds, Zwolle heeft een regionale aantrekkingskracht, waardoor er nog steeds aanbestedingsvoordelen worden gehaald, echter dat neemt wel af. Voor 2017 verwachten we echter nog steeds een aanbestedingsvoordeel te behalen op de GWW werken, wat vooral terug te zien is in de staartkosten van de aannemers (winst & risico / éénmalige korting). Een gedeelte van het aanbestedingsvoordeel zal in het meerwerk teniet worden gedaan. Het corrigerend effect op de prijs zal na 2017 langzaam afnemen. Verwacht wordt dat er voor het jaar 2018 nog ruimte is om tot aanbestedingsvoordelen te komen, echter dit ramen we voorzichtig in. Analyse van de behaalde resultaten en doorkijk naar de aankomende jaren geeft voldoende aanleiding om een geleidelijke aanpassing van deze index voor te stellen en vanaf 2020 ook in Zwolle rekening te houden met een aanbestedingsnadeel.

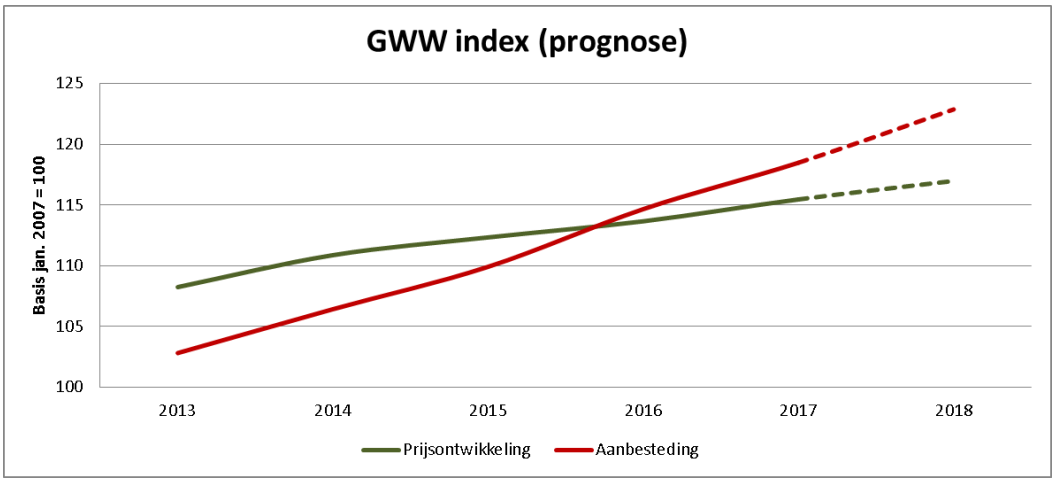

Het negatieve effect van aanpassing van de parameter aanbesteding is € 120.000.

- Voor 2018 adviseren we voor de MPV uit te gaan van een aanbestedingsvoordeel van -2,5%. Vanaf 2019 komt er een omslag en in 2020 rekenen we voor het eerst met een aanbestedingsnadeel aangezien wordt verwacht dat de marktspanning in vraag en aanbod in de regio Zwolle dan in de cijfers zijn te verwachten.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022 e.v.
Aanbestedingspercentage civiele werken	-2,5%%	0,0%	2,5%	2,5%	0,0%

Tabel: index aanbesteding

4.3 Opbrengststijging woningbouw

De vastgoedmarkt is het afgelopen jaar verder doorontwikkeld en boven verwachting verbeterd, zeker voor wat betreft de woningbouw. Waar we vorig jaar rekening hielden met een bandbreedte tussen de 1,0% en 4,0%, zien we dat de prijsontwikkeling zich aan de bovenkant doorzet met een gerealiseerde prijsontwikkeling in de regio Zwolle van 4,3%. Zie hiervoor onderstaande figuur van Nederland met de gerealiseerde prijsontwikkeling in percentages.

Figuur: Prijsontwikkeling woningen 2e kwartaal 2017 t.o.v. 2e kwartaal 2016 (bron: NVM)

De toekomstige grondprijsontwikkelingen komen tot uiting met de index voor opbrengstenstijging. Tot en met het jaar 2017 hebben we gewerkt met een samengestelde index over een gewogen gemiddelde voor de totale vastgoedmarkt.
Dit laten we dit jaar voor het eerst los en heeft alles te maken met de grote verschillen die optreden tussen de vastgoedmarkten woningbouw en bedrijvigheid met daarbij mogelijk te beschrijven scenario's. We doen hiermee onvoldoende recht aan de marktontwikkelingen, vandaar deze aanscherping. In de volgende paragraven wordt dit verder in beeld gebracht.

4.3.1 Prijzen bestaande woningen

Navolgend figuur geeft de ontwikkeling van de Prijsindex Bestaande Koopwoningen (PBK) weer. Vanaf 2014 vertoont de prijsindex weer een stijgende lijn. Begin 2014 stond de prijsindex voor Overijssel op 86,8. Drie jaar later (begin 2017) stond de prijsindex op 93,5. Dit is een stijging van ongeveer 7,7%. In 2017 steeg de prijsindex verder door naar 95,2 in het tweede kwartaal van 2017. In totaal is dit een stijging van 9,7% vanaf het begin van 2014 tot maart 2017 (3,3 jaar). Het prijsherstel in Overijssel blijft daarmee nog steeds iets achter op het prijsherstel in Nederland, maar begint langzamerhand wel in te lopen. Zwolle laat daarentegen juist een voorspoediger prijsherstel zien. Voor Zwolle en omgeving geldt dat de huizenprijzen tussen het tweede kwartaal 2016 en tweede kwartaal 2017 met 4,3% zijn toegenomen.

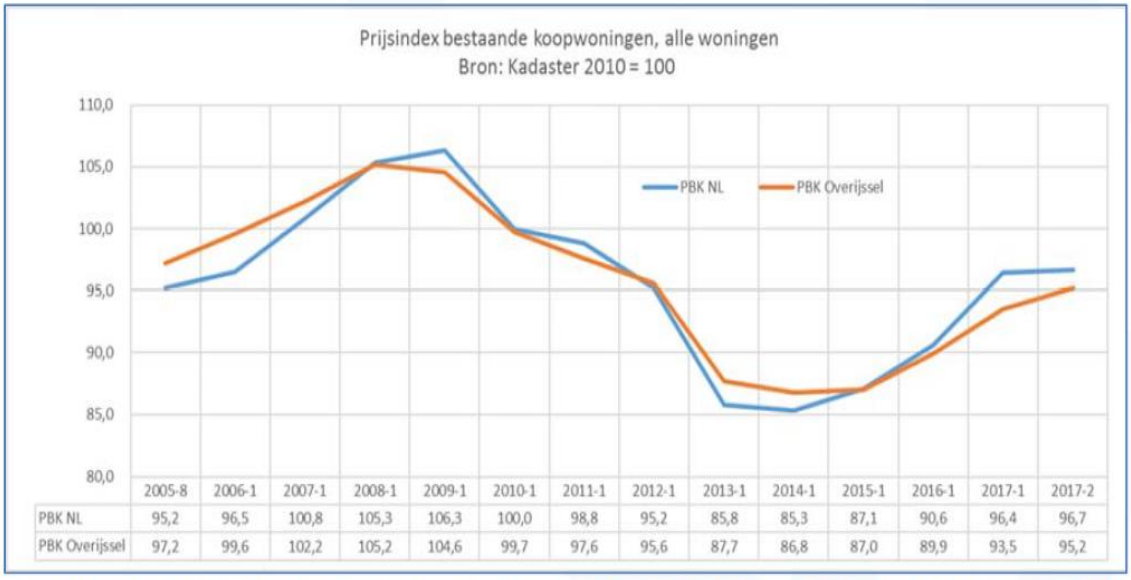

	2005-8	2006-1	2007-1	2008-1	2009-1	2010-1	2011-1	2012-1	2013-1	2014-1	2015-1	2016-1	2017-1	2017-2
PBK NL	95,2	96,5	100,8	105,3	106,3	100,0	98,8	95,2	85,8	85,3	87,1	90,6	96,4	96,7
PBK Overijssel	97,2	99,6	102,2	105,2	104,6	99,7	97,6	95,6	87,7	86,8	87,0	89,9	93,5	95,2

Figuur: Ontwikkeling prijsindex Nederland en provincie Overijssel (bron: Kadaster Prijsindex Bestaande Koopwoningen, 2017)

4.3.2 Historisch beeld; de woningmarkt begint te floreren

Het aantrekken van de woningmarkt vertaalt zich[7] in de stijging van de prijs, nu al voor het 3e jaar op rij (periode 2014 – 2016), zowel bij bestaande woningen als waar het nieuwbouw betreft.

4.3.3 Prognose woningmarktontwikkeling

De verwachting is dat het herstel van de afgelopen jaren op de koopwoningmarkt doorzet, waarbij wordt aangenomen dat de woningmarkt in de verstedelijkte gebieden meer en meer floreert. Dit is minder sterk in de meer perifere regio's. Wij schetsen een aantal prognoses aan de hand van diverse bronnen.
De Rabobank verwacht dat de woningprijzen tussen 2016 en 2017 met 5% tot 7% stijgen. Rabobank ziet een stijging van het aantal transacties tot mogelijk een recordhoogte. Voor het jaar 2017 verwacht Rabobank 200.000 tot 220.000 woningen. Het is dus mogelijk dat het recordaantal van 206.000 huizenverkopen (zowel nieuwbouw als bestaand) uit 2006 wordt overtroffen. Calcasa[8] doet uitspraken over de prognose voor de korte termijn en heeft berekend dat de gemiddelde woningprijs in Oost-Nederland in het tweede kwartaal van 2017 6,4% steeg ten opzichte van het tweede kwartaal van 2016 en verwacht voor het 3e kwartaal een stijging van 4,8%.

[7] Index gemiddelde verkoopprijs nieuwbouwwoningen Overijssel, bron NVB
[8] Calcasa, gespecialiseerd in statistische analyse en waardering van onroerend goed

4.3.4 Factoren met bevorderende werking op de woningmarkt

- Consumentenvertrouwen: het vertrouwen is gestegen en sinds april 2015 positief. Vooral het vertrouwen ten aanzien van de arbeidsmarkt is toegenomen.
- Koopkracht: de verwachting is dat de koopkracht van de gemiddelde Nederlander toeneemt.
- Economische groei: het CPB (Centraal Plan Bureau) verwacht in 2017 een groei van 2,1% en in 2018 een groei van 1,8%. Bovendien verwacht het CPB dat de werkloosheid daalt. De verwachting is dat als gevolg daarvan de vraag naar koopwoningen toeneemt.
- Hypotheekrente: de hypotheekrente is nog altijd historisch laag. De hypotheekrente bedroeg in augustus 2017 1,40% (looptijd 5 jaar). Een lage hypotheekrente houdt de woningen betaalbaar.
- Restschuldproblematiek: door gestegen woningprijzen loopt de restschuldproblematiek (vooral onder doorstromers) langzaam terug. Als gevolg daarvan komt de woningmarkt weer in beweging.
- Demografie: de verdunning van huishoudens en de groei van huishoudensaantallen zet zich voort, wat leidt tot spanning tussen vraag en aanbod op de woningmarkt.
- Gebrek aan middeldure huurwoningen: er is een tekort aan huurwoningen in het middensegment.

Natuurlijk zijn er ook factoren die een remmende werking op de woningmarkt geven. Te denken valt hierbij aan de geopolitieke spanningen en de afnemende groei van onder meer de Chinese economie, wat beperkend kan werken voor de economische groei in Nederland. Ook de instabiliteit van de Euro door de BREXIT is een onzekere factor. Verdere stijging van de woningprijzen en aanscherping van de regelgeving, waaronder het versneld afbouwen van de hypotheekrente aftrek, kan op termijn zorgen voor afremming van de groei van het aantal transacties en beperking van de financieringscapaciteit.

4.3.5 Twee scenario's

De recente ontwikkelingen op de woningmarkt laten zien dat de woningmarkt in 2014 is gestabiliseerd. Vanaf 2014 is sprake van groei. Deze groei is sterk in de verstedelijkte gebieden en minder sterk in de landelijke regio's. De verwachting is dat de ingezette groei ook in 2018 doorzet. Zoals hiervoor geschetst is de toekomstverwachting sterk afhankelijk van geopolitieke en macro economische ontwikkelingen en kent daarmee een bepaalde mate van onzekerheid. De prognoses zijn daarom gebaseerd op ontwikkelingen en trends met zowel een positieve invloed als een negatieve invloed op de prijsontwikkeling van woningen. Ook is hierin het regionale effect meegewogen: de groei van de woningmarkt vindt momenteel vooral plaats in sterk stedelijke agglomeraties. Ook de gebieden daarbuiten laten groei zien, maar deze groei gaat minder hard. Zwolle laat zich typeren als stedelijk gebied maar van een andere soort dan de Randstad. Wij gaan er daarom vanuit dat de woningmarkt in Zwolle zich minimaal zal ontwikkelen conform het landelijke beeld en dus niet het achterblijvende beeld van de totale provincie Overijssel. Op basis hiervan heeft Fakton de volgende scenario's voor de ontwikkeling van de woningprijzen geanalyseerd en doorgerekend:

1. **Aanhoudende groei**: voor de periode van 2017 tot en met 2021 laten de woningprijzen aanhoudende groei zien. Vanaf 2022 prijsontwikkeling conform de inflatie (CPI).
2. **Kortstondige groei**: voor de periode van 2017 tot en met 2018 laten de woningprijzen kortstondige groei zien. Vanaf 2019 prijsontwikkeling conform de inflatie (CPI).

Voor beide scenario's zien we dat de prijsontwikkeling in de eerste jaren in het lage prijssegment iets hoger is dan in het midden en hoge prijssegment. Samen met de

interne analyse binnen vastgoed van de gerealiseerde verkopen in 2017 komen we tot het volgende advies. We stellen voor om één gewogen percentage voor woningbouw te hanteren voor het gehele prijssegment (uitgaande van een 30/40/30 verhouding in de prijscategorieën) en uit te gaan van een middeling van de scenario's (advisering adviesbureau Fakton), waarbij vanuit het gemeentelijk advies enige voorzichtigheid in acht wordt genomen. Daarbij zijn we iets behoudender dan het advies van Fakton, wat te maken heeft met een (op onderdelen zijnde) traditionele bouwmarkt. Grootschalige volledige systeembouw is nog geen basis bouwmethode in Zwolle. We blijven de marktontwikkelingen jaarlijks scherp monitoren.
De scenario's van kortstondige groei en aanhoudende groei hebben een bandbreedte in de opbrengsten van tussen de € 2,0 en € 8,7 miljoen extra. Binnen het economisch risicoprofiel zal de bandbreedte nader worden uitgewerkt en toegelicht.

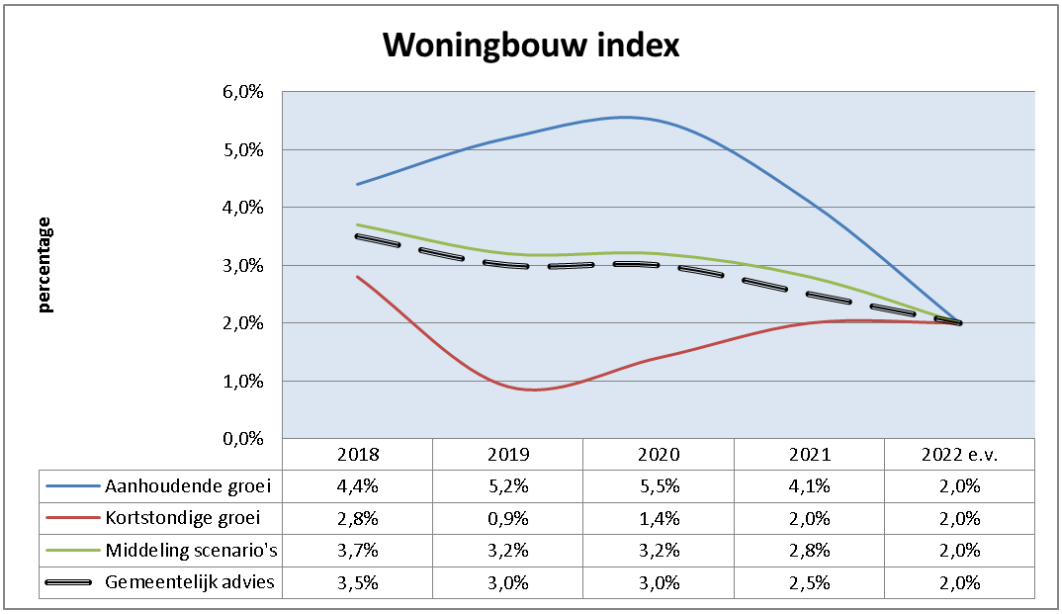

	2018	2019	2020	2021	2022 e.v.
Aanhoudende groei	4,4%	5,2%	5,5%	4,1%	2,0%
Kortstondige groei	2,8%	0,9%	1,4%	2,0%	2,0%
Middeling scenario's	3,7%	3,2%	3,2%	2,8%	2,0%
Gemeentelijk advies	3,5%	3,0%	3,0%	2,5%	2,0%

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022 e.v.
% stijging woningbouw	3,5%	3,0%	3,0%	2,5%	2,0%

Deze index heeft een looptijd van maximaal 10 jaar. In verband met de aanscherping van de BBV richtlijnen wordt er geen opbrengststijging vanaf 2028 gehanteerd voor exploitaties met een langere looptijd dan 10 jaar, het betreft Hessenpoort en Oude Mars.

Het positieve effect van het gemeentelijk advies bij deze aanpassing is € 5,8 miljoen op de in uitvoering zijnde exploitaties.

Voor projecten die ter besluitvorming aan de Raad worden aangeboden en waarbij de programma/prijsdifferentiatie een andere verhouding heeft (bv. het project Oude Mars), zal hierover in het betreffende voorstel specifiek over worden gerapporteerd.

4.4 Opbrengststijging bedrijvigheid

De markt voor bedrijventerreinen is vluchtig. Daarnaast betreft het een markt die, anders dan bij de woningmarkt, meer landelijk is. Er zijn grote schommelingen in zowel het jaarlijkse aanbod als de jaarlijkse opname. Hierna schetsen wij de belangrijkste ontwikkelingen op de markt. De bedrijfsruimtemarktratio geeft de verhouding weer tussen het aanbod van bedrijfsruimte en de opname daarvan door de markt. Een hogere bedrijfsruimtemarktratio betekent een hogere opname. Uit cijfers van Dynamis, blijkt dat voor het derde jaar op rij een stijging van de bedrijfsruimte marktratio heeft plaatsgevonden. In 2014 bedroeg de ratio 22% en in 2017 is de bedrijfsruimtemarktratio toegenomen tot 71%.

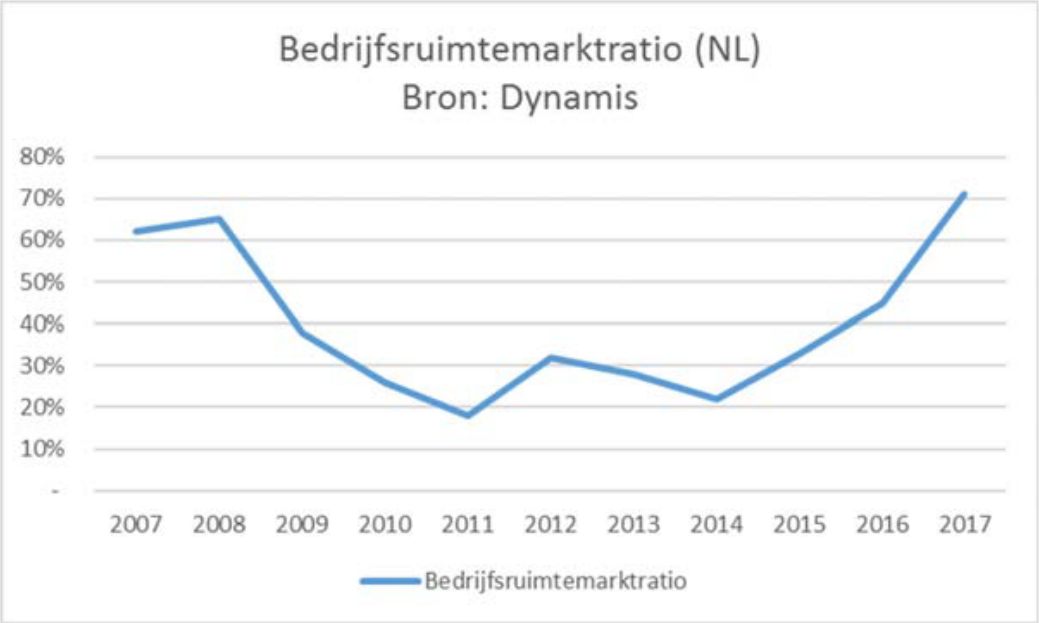

Voor wat betreft opbrengsten zien wij de afgelopen jaren een lichte stijging van de gemiddelde huurprijs per m². Ook daalt het BAR[9] voor zowel de toplocaties als voor de overige locaties. Beide ontwikkelingen hebben een positief effect op elkaar, waardoor de investeringsruimte verruimd wordt[10]. De ontwikkeling van de stichtingskosten van bedrijventerreinen vertoont een verloop dat terugkijkend vergelijkbaar is met de ontwikkeling van de index voor woningbouw[11].

4.4.1 Grondprijsontwikkeling bedrijventerreinen

Vorig jaar gaven we het advies af om langjarig een index te hanteren van 1,0%. Dit was één samengestelde index voor zowel bedrijventerrein, voorzieningen als woningbouw. De bandbreedte voor bedrijvigheid bewoog zich tussen de 0,0% en 0,9%. Ook dit jaar verwachten we geen forse schommelingen in de index.

De ontwikkeling van de opbrengstenkant van bedrijventerreinen blijft vooralsnog vlak, terwijl aan de kostenkant een stijging zichtbaar is. Op basis van de analyse van Fakton

[9] Bruto aanvangsrendement
[10] Bron: DTZ Zadelhoff, 2017
[11] Bron: index bouwkosten utiliteitsbouw, Bouwkostenkompas, 2017

adviseren wij voor de ontwikkeling van de grondprijs voor de korte en middellange termijn (tot en met 2021) een index van 0,0% aan te houden. Hoe de grondprijzen zich vanaf 2022 ontwikkelen, is sterk afhankelijk van locatie en van marktomstandigheden.
Wij adviseren vooralsnog ook op de langere termijn (periode jaar 5 t/m 10) voorzichtig te zijn en een index van maximaal 1,0% aan te houden en jaarlijks te bezien in hoeverre aanpassing op basis van de dan bekende ontwikkelingen nodig is. Jaarlijkse monitoring is van belang om het actuele beeld in de grondprijzen tot uitdrukking te laten komen.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022 e.v.
% stijging bedrijvigheid	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%

Tabel: index bedrijvigheid

Het negatieve effect van deze aanpassing is € 4,7 miljoen.
De index voor het bedrijventerrein Hessenpoort blijft na het jaar tien, vanwege BBV richtlijnen, uit voorzichtigheid op 0,0% staan. Dit is sinds vorig jaar vigerend beleid waar uitvoerig over is gerapporteerd.

4.5 Opbrengststijging voorzieningen

De grondprijsontwikkeling voor maatschappelijke voorzieningen is op lange termijn gekoppeld aan de inflatie. Op de korte termijn spelen ook de ontwikkelingen in het sociaal-maatschappelijke domein een rol. Mede als gevolg van landelijke bezuinigingen in het sociaal-maatschappelijke domein staan de investeringsmogelijkheden van maatschappelijke instellingen onder druk. Wij adviseren daarom voor de periode 2017 tot en met 2019
uit te gaan van een grondprijsontwikkeling die achterblijft op de inflatie. Wij verwachten dat economisch herstel ook zorgt voor herstel van investeringsmogelijkheden in het sociaal-maatschappelijk domein en adviseren voor de lange termijn (2020 en verder) aan te sluiten op de inflatieprognose. De volgende prijsindex wordt voorgesteld:

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022 e.v.
% stijging maatschappelijke voorzieningen	1,25%	1,40%	1,80%	1,80%	1,90%

Tabel: index maatschappelijke voorzieningen

De commerciële voorzieningen bestaan uit een zeer uiteenlopend programma en is door de beperkte omzet niet vast te leggen in een onderbouwde index. Voorgesteld wordt om aan te sluiten bij het inflatiepercentage.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022 e.v.
% stijging commerciële voorzieningen	1,80%	1,80%	1,80%	1,80%	1,90%

Tabel: index commerciële voorzieningen

Met de indexen van de voorzieningen volgen we volledig de advisering van de externe bureaus aangezien er onvoldoende interne bronnen aanwezig zijn. De invloed op de exploitaties is € 152.000 positief, dit aangezien er vorig jaar een omslagpercentage van 1% is gehanteerd.

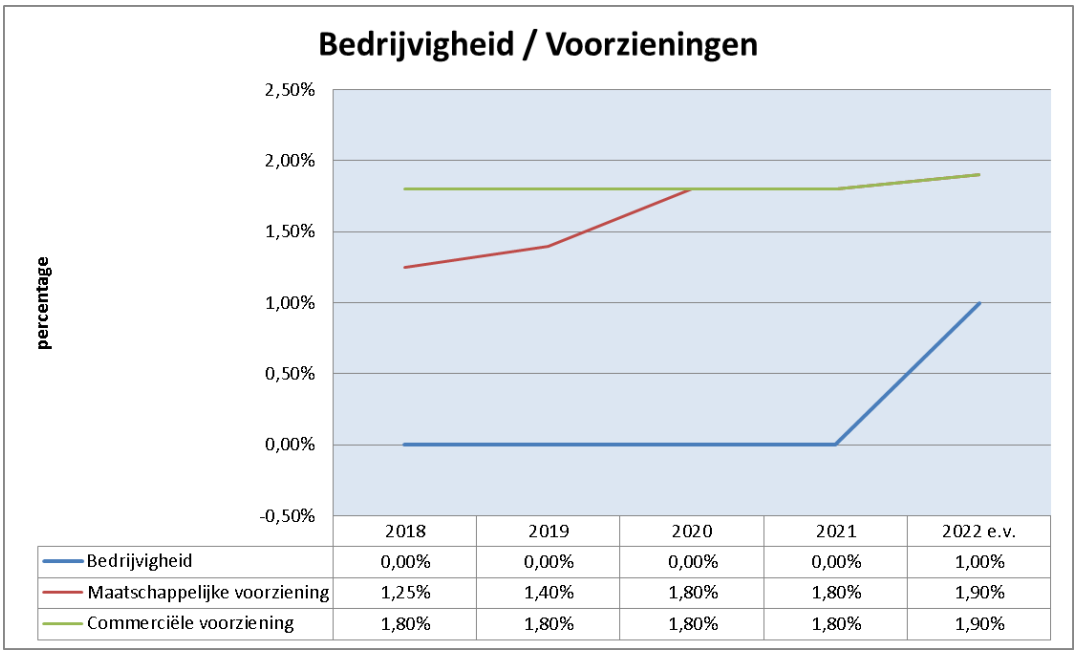

	2018	2019	2020	2021	2022 e.v.
Bedrijvigheid	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,00%
Maatschappelijke voorziening	1,25%	1,40%	1,80%	1,80%	1,90%
Commerciële voorziening	1,80%	1,80%	1,80%	1,80%	1,90%

De indexen hebben grote invloed op het (toekomstig) resultaat. Vanaf 2018 gaan we voor de producten woningbouw, bedrijventerreinen en voorzieningen rapporteren met een eigen index. De ontwikkelingen binnen de vastgoedmarkt geven hier aanleiding toe, aangezien er grote verschillen zijn in de indexen voor woningbouw, bedrijventerreinen en voorzieningen.

Er wordt gerapporteerd met één parameter voor de woningbouwindex. Indien argumentatie binnen de projecten aanleiding geeft om de Raad hier specifiek over te adviseren, b.v. in verband met een ontwikkeling van woningbouw in een specifiek segment, dan zal dit in de voorstellen tot uiting komen.

Bij de gemeente Zwolle worden de indexen jaarlijks geanalyseerd en herzien naar een marktconform niveau, zoals opgenomen in dit rapport.

4.6 Rente

De commissie BBV heeft in maart 2016 de notitie rente vastgesteld, waarbij de nieuwe werking is voorgesteld. De behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de wijze van verantwoorden van rente in de begroting en jaarrekening te harmoniseren, hebben er toe geleid dat rentekosten aan de desbetreffende taakvelden moet worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag. De rente die mag worden toegerekend aan grondexploitaties is vanaf 2016 beperkt tot de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen en sluit daarmee als uitgangspunt in belangrijke mate aan bij de fiscale regelgeving. Daar komt bij dat de disconteringsvoet vastgesteld is door de ECB op 2%. Hierdoor ontstaat een eenduidige rentetoerekening, waardoor één berekening volstaat voor zowel de BBV (bedrijfseconomisch) als voor de fiscale winstbepaling/balans. Hier is vanaf de begroting 2017 op geanticipeerd. Voor de grondexploitaties gelden de volgende renteparameters.

- **Rekenrente 1,85%**

In de begroting 2018-2021 wordt voor de grondexploitaties gerekend met een omslagpercentage van 1,85%. Dit is afgezet tegen de huidige rente in de MPV van 2,1%. Het negatieve effect van deze aanpassing neemt toe met een bedrag van € 1.905.000, wat vooral een effect heeft op het winstgevende project Hessenpoort.

- **Disconteringsvoet 2,0%**

De disconteringsvoet is met ingang van 2016 gekoppeld aan het streefpercentage van de ECB voor de inflatie, zijnde 2%. Dit percentage is dit jaar onveranderd gebleven.

Jaar	2017	2018	2019	2020 e.v.
Rekenrente	1,85%	1,85%	1,85%	1,85%
Disconteringsvoet	2,0%	2.0%	2,0%	2,0%

Tabel: renteparameters

5 Economische risico's

Sinds de MPV 2012 is de "Geactualiseerde kadernota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2011-2014" van kracht. De risicosystematiek van de Ruimtelijke Projecten sluit aan op de systematiek zoals deze al jaren wordt gehanteerd voor de gemeente brede financiën. Uitgangspunt hierbij is dat elk grondexploitatieproject projectgebonden risico's signaleert en kwantificeert voor de aankomende vier jaar. Daarnaast worden de algemene economische risico's binnen de MPV bepaald. Gezamenlijk is dit het totale risicobedrag, ook wel de vereiste weerstandscapaciteit. Deze vereiste capaciteit wordt afgezet tegen de aanwezige capaciteit. Dit levert het weerstandsvermogen op. Net als in 2017 wordt voorgesteld om op MPV niveau een gevoeligheidsanalyse te maken waarbij gekozen wordt voor de volgende variabelen.

Economische risico's	Risico	Kans	Gewogen risico bedrag Totaal	Gewogen risico bedrag Hessenpoort
Planning	1 jaar	50%	€ 568.000	€ 171.000
Rente	0,2% - 0,3% - 0,4% - 0,4% 2018 - 2019 – 2020 - 2021	25%	€ 133.000	€ 99.000
Kostenstijging	0,50%	75%	€ 852.000	€ 299.000
Opbrengstenstijging woningbouw	-€ 2.800.000	50%	€ 1.400.000	
Opbrengstenstijging bedrijven en voorzieningen	-0,25%	50%	€ 669.000	€ 614.000
Totaal			**€ 3.623.000**	**€ 1.184.000**

Tabel: index economische risico's

Als basis voor de MPV 2018 wordt er rekening mee gehouden dat, conform eerdere besluitvorming, de risico's van de exploitatie Hessenpoort binnen het projectresultaat wordt opgevangen. In totaal wordt rekening gehouden met een gewogen risicoprofiel van (€ 3.623.000 – Hessenpoort € 1.184.000) € 2.439.000.

Toelichting bovenstaande tabel:

5.1 Planning:

De planningen voor de MPV 2018 zijn zowel vanuit de begroting, projectinformatie als op basis van recente onderzoeken naar de agenda's voor (commerciële) voorzieningen en bedrijventerreinen opgenomen. Het programmatisch risico blijft als economisch risico als variabele aanwezig, dit conform het vigerende nota risicomanagement en weerstandsvermogen. Dit betekent dat één jaar vertraging van de opbrengsten met een gemiddeld risicoprofiel van 50%, een gewogen risico met zich meebrengt van € 397.000.

5.2 Rente:

In de begroting 2017 werd voor de grondexploitaties voor vier jaar een rekenrente gehanteerd van 2,1%. Dit is dit jaar bij de begroting 2018 verder naar beneden bijgesteld tot een percentage van 1,85%. De variabelen hierin zijn de liquiditeitsbehoefte, de afgesloten leningen en de werkelijke verhouding tussen het vreemd vermogen en het totaal vermogen. De langlopende rente, in overleg met treasury is vastgeklikt op 1,85%. Omdat de onderliggende berekening van de rekenrente jaarlijks door treasury wordt gemonitord, is rekening gehouden met een risicoprofiel voor vier jaar, waarbij de inschatting van de mogelijke renteontwikkeling is weergegeven. Omdat de rente t.o.v. vorig kaar met 0,25 punt naar beneden is bijgesteld, blijven we voor het economisch risicoprofiel rekenen met een opwaartse rentedruk op de grondexploitaties van 0,2% voor het jaar 2018, 0,3% in 2019 en dit oplopend naar 0,4% voor de jaren 2020 en 2021. Dit betekent dat de renteprognose met een laag risicoprofiel van 25%, een gewogen risico inhoudt van € 34.000 (€ 133.000 – Hessenpoort € 99.000).

5.3 Kostenstijging:

Binnen de grondexploitaties houden we rekening met een kostenstijging van 2%, een historisch gemiddelde over het afgelopen decennium. Het is dan ook langjarig een stabiel en betrouwbaar percentage voor de middellange termijn. Ook de Europese Centrale Bank (ECB) hanteert een percentage van 2% voor de langere termijn. Een langjarig historisch gemiddelde van de GWW-sector over de laatste 10 jaar ligt zelfs iets onder de 2%. Echter, gezien de ontwikkelingen in de markt, maar ook omdat de gemeente vaker aanbesteed op EMVI (Economisch Meest Gunstige Inschrijving) waarin naast prijs ook, kwaliteit en duurzaamheid gunningfactoren zijn, stellen we voor om in de risicoberekening van de grondexploitaties daarnaast rekening houden met gemiddeld 0,5% extra kostenstijging. Er zijn verschillende bewegingen ten aanzien van de ontwikkeling van de prijzen en het bijzondere tijdsgewricht. Noodzakelijk blijft een zorgvuldige monitoring van de kostenstijging, wat er de komende jaren toe zou kunnen leiden dat aanpassing van de kostenstijging nodig is. De kans dat dit zich de komende vier jaar gaat voordoen wordt hoog geschat op 75%. Dit betekent dat de kostenstijging met een gewogen risico wordt opgenomen van € 553.000 (€ 852.000 – Hessenpoort € 299.000).

5.4 Opbrengstenontwikkeling:

Binnen de grondexploitaties wordt voorgesteld de opbrengstenontwikkeling voor woningbouw de komende jaren (periode 2018 – 2021) nader te beoordelen. Binnen de grondexploitaties wordt dit jaar voor het eerst een duidelijke stijging van de index voorzien. Het verschil met het woningbouwscenario van kortstondige groei is gemiddeld ingeschat en het bedrag van € 1.400.000 nemen we op als economisch risico, om dit vervolgens jaarlijks te blijven monitoren.

De vastgoedmarkt bestaat uit diverse producten met een verschillend toekomstperspectief. Voor het overig programma, grotendeels bedrijvigheid, wordt voor de komende vier jaar voorgesteld een gemiddeld risico te hanteren van -0,25%, conform vorig jaar. De kans wordt als gemiddeld ingeschat (50%). Dit betekent dat de opbrengstenstijging voor bedrijvigheid/voorzieningen met een gemiddeld risicoprofiel van 50%, een gewogen risico is van € 670.000. Echter, van dit bedrag wordt € 615.000 binnen Hessenpoort zelf opgevangen, waardoor het economisch risicoprofiel uitkomt op € 55.000.

5.5 Conclusie

In de vigerende MPV 2017 wordt rekening gehouden met een totaalbedrag van € 1.707.000 aan economische risico's. Dit bedrag is nu toegenomen naar € 2.439.000, een toename van € 722.000, wat volledig toe te schrijven is aan het opgevoerde risico voor woningbouw. Daartegenover staat dat de resultaten binnen de grondexploitaties zullen toenemen.

Het economisch risico van Hessenpoort neemt af met € 871.000 (dit project vangt zelf zijn risico's op), dit conform eerdere besluitvorming.

6 Grondvoorraad

Grondvoorraad

Op 19 juni 2017 is de raad geïnformeerd over het Grondvoorraadbeleid. Daarin zijn drie kenboodschappen geformuleerd t.w.

De gemeente Zwolle heeft anno 2017 ruim 700 ha grond in bezit, waarvan circa 140 ha Stellig Voornemen (20%) en circa 560 ha Voorraad Gronden (80%). Er liggen weinig gronden braak. Het merendeel is in agrarisch gebruik en we zien een toename van biologische pacht. De totale jaarlijkse exploitatie van onze grondvoorraad kent een financieel tekort van circa € 1,8 miljoen. De totale kosten zijn voor 25% gedekt uit de opbrengsten.

Duurzame aanwending van Niegg gronden (Stellig Voornemen) kan tijdelijk een mogelijkheid en prima overbrugging zijn alvorens er een nieuwe structurele functie komt. Op Niegg-gronden worden binnen tien jaar andere ruimtelijke ontwikkelingen gerealiseerd. Dit vraagstuk en de integrale afweging hierover nemen wij mee in het proces van de Omgevingsvisie.

Voor wat betreft onze Voorraad Gronden is de strategische vraag aan de orde: willen wij onze grondvoorraad langjarig aanhouden om gemeentelijke beleidsdoelen te realiseren via actief grondbeleid of niet? Hiertoe zijn drie scenario's opgesteld die we verder uitwerken bij het opstellen van de Omgevingsvisie 2.0.

De notitie grondvoorraadbeleid is één van de bouwstenen bij de nadere uitwerking van de Omgevingsvisie als ook de speerpunten Klimaatadaptatie en Energietransitie. In al deze trajecten zal de vertaalslag van ambities en opgaven naar concrete ruimtebehoefte voor de verschillende functies moeten worden gemaakt, passend bij de speerpuntopgaven en de integrale ontwikkelingsrichting van de stad (Omgevingsvisie). En daarbij natuurlijk de integrale afweging tussen al deze aspecten.

Er zijn op dit moment geen vermeldingswaardige activiteiten die besluitwaardig zijn op dit onderwerp.

7 Af te sluiten projecten

Af te sluiten projecten

De afgelopen jaren is in de MPV een aantal projecten opgenomen in de categorie BATSC (Binnenkort Af Te Sluiten Complexen). Dit zijn projecten die zich in de laatste fase van de ontwikkeling bevinden, wachtend op afnemers van de laatste nog uit te geven gronden. Om de MPV-processen efficiënt en overzichtelijk te houden worden de betreffende grondexploitaties administratief afgesloten en de resterende werkzaamheden in een afzonderlijk gezamenlijk complex ondergebracht, het complex Nog uit te voeren werkzaamheden (NUTVW). Dit betreft een complex waarin alleen maar kosten en resterende opbrengsten zijn opgenomen. Om deze nog te maken kosten af te dekken, is een storting in het complex gedaan ter grootte van deze kosten. Jaarlijks zal worden getoetst of het bedrag om het complex NUTVW budgettair neutraal te laten zijn, voldoende is. In 2017 hebben hier de volgende ontwikkelingen plaatsgevonden.

7.1 Project Zwolle zuid

De werkzaamheden voor de grondexploitatie met nummer 315 Zwolle zuid zijn gereed. De laatste vrije kavels zijn verkocht. Conform beleid wordt de raad gevraagd te besluiten om de grondexploitatie Zwolle zuid af te sluiten. De financiële gevolgen van deze handeling worden nader verklaard in de komende MPV.

Verder kunnen onderstaande grondexploitaties worden afgesloten, waarbij het wellicht noodzakelijk is om enige restwerkzaamheden nog op te nemen in het complex NUTVW. Bij de MPV 2018 zullen we u hier nader over informeren.

7.2 Project Vrolijkheid

De locatie 269 de Vrolijkheid heeft dit jaar zijn laatste kavel verkocht. Er zijn geen kosten meer te verwachten en er wordt voorgesteld dit project definitief af te sluiten. Het resultaat wordt in de MPV nader verklaard.

7.3 Project Bagijneweide

Het project met nummer 129 Bagijneweide is afgerond en kan worden afgesloten. Het resultaat wordt in de MPV nader verklaard.

7.4 Project Noordereiland

Het project met nummer 59 Noordereiland kan worden beëindigd en er kan tussentijdse winst worden genomen. De resterende investeringen worden onder het complex 504 NUTVW ondergebracht.

8 Stortingen reserve Vastgoed

Er is dit jaar sprake van tussentijdse winstneming vanuit de lopende grondexploitatie Noordereiland. Verder kunnen de projecten de Vrolijkheid, Bagijneweide en Zwolle zuid worden afgesloten. Incidentele resultaten in de erfpacht, verhuurde gronden en recht van opstal verhogen de additionele storting. Er wordt dit jaar vooralsnog € 1.875.000 additionele storting verwacht in de reserve Vastgoed.

9 Herziening BBV richtlijnen Grondexploitaties

BBV richtlijnen

Op 5 maart 2016 is besluit 101 in het Staatsblad gepubliceerd, betreffende wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in verband met de invoering van een aantal wijzigingen die moeten gaan bijdragen aan de interne sturing door de raad alsmede aan een betere vergelijkbaarheid tussen gemeenten.
Naar aanleiding van het wijzigingsbesluit heeft de Commissie BBV een aantal geactualiseerde richtinggevende notities gepubliceerd over de volgende onderwerpen:
- Grondexploitatie (ingangsdatum 1-1-2016);
- Faciliterend grondbeleid (ingangsdatum 1-1-2016);
- Rente (ingangsdatum 1-1-2017);
- Overhead (ingangsdatum 1-1-2017).

De richtlijnen van de commissie zijn onderverdeeld naar stellige uitspraken en aanbevelingen. Met de stellige uitspraak geeft de Commissie een interpretatie van de regelgeving die leidend is. Afwijkingen hierop zal de gemeente expliciet moeten motiveren en kenbaar moeten maken in begroting en jaarstukken.

In de nota van uitgangspunten 2017 is er uitvoerig stilgestaan bij deze aangescherpte regelgeving. In verband met de leesbaarheid van dit document wordt hier naar verwezen.[12]

De volgende stellige uitspraken uit de notitie Grondexploitatie willen we in het bijzonder benoemen en toelichten.
- De looptijd van een grondexploitatie mag maximaal 10 jaar bedragen;
- Planinhoudelijke wijzigingen moeten opnieuw door de raad worden vastgesteld;
- Alleen de kosten zoals genoemd in de Bro (art.6.2.4.) mogen aan een BIE worden toegerekend;
- Toevoeging aan een fonds / voorziening bovenwijks is niet meer toegestaan;
- Gelden uit eigen middelen (reserves) in mindering brengen op de boekwaarde van de BIE is niet toegestaan.

In aanvulling hierop zijn er dit jaar een aantal projecten geweest die separaat aan de raad zijn of worden aangeboden. Deze worden behandeld in hoofdstuk 11.

[12] Besluit d.d. 09-01-2017, kenmerk 11141

10 Vennootschapsbelasting overheidsondernemingen

De gemeente heeft een uitgebreid onderzoek verricht in hoeverre de grondportefeuille uit de MPV gekwalificeerd wordt als een vennootschapsbelastingplichtige onderneming. Uit dit onderzoek is vorig jaar reeds gebleken dat de gemeente Zwolle, op basis van de feiten en omstandigheden, belastingplichtig is. Dit jaar is er voor alle projecten een openingsbalans opgesteld en wordt in de begroting rekening gehouden met een afdracht. De gemeente zal jaarlijks jaar een aangifte vennootschapsbelasting moeten indienen en anticipeert hierbij reeds bij de begroting.

Info projecten

11 Specifieke informatie projecten

In dit hoofdstuk worden de projecten benoemd, waarvan wordt verwacht of waarvan reeds is besloten, dat die bij de MPV 2018 te maken krijgen met mogelijke wijzigingen in de kaderstelling.

11.1 Voorsterpoort

Op 3 juli 2017 heeft de Raad kennisgenomen van de vervolgscenario's m.b.t. de doorontwikkeling van Voorsterpoort en hiervoor budget vrijgemaakt uit de Reserve Voorsterpoort van respectievelijk € 380.000 voor de bestemmingsplanprocedure en aanvullend onderzoek ad € 350.000 voor het bouwrijpmaken van de voormalige Deltion locatie.

Nummer	Project	Reserve bedrag
H13	Voorsterpoort	€ 4.844.633

Tabel: reserve Voorsterpoort begroting 2018

De Deltion locatie met een retailfunctie is opnieuw getaxeerd. De getaxeerde waarde komt iets lager uit, waardoor er een extra voorziening bij de jaarrekening 2017 getroffen moet worden van € 232.000.

Voor de overige gronden op Voorsterpoort is er op dit moment geen aanleiding op tot waarde aanpassing over te gaan.

11.2 Oude Mars

Voor de Oude Mars is een nieuw verkavelingsplan in voorbereiding, waardoor het risicoprofiel wijzigt. De verkoopprijzen worden herijkt en na het opstellen van de nieuwe exploitatie zal deze met het gewijzigde bestemmingsplan aan de Raad worden aangeboden..

11.3 Stadshagen

De deelexploitatie Breecamp Noord is in mei 2017 in de Raad vastgesteld en zal nu onderdeel gaan uitmaken van de MPV 2018. De deelexploitatie Breezicht is in voorbereiding en zal ook binnenkort met een nieuw exploitatie(resultaat) komen.

11.4 Kamperpoort

Op 11 september 2017 is de geactualiseerde grondexploitatie voor de Brandweerkazerne en Katwolderplein vastgesteld, waarbij het resultaat is omgebogen naar een positief resultaat van € 2,6 miljoen. Door een versnelde afname van bouwgrond is de looptijd van het project aanzienlijk verkort.

12 Fundamentele wijzigingen

Fundamentele wijzigingen

Een van de stellige uitspraken van de commissie BBV zoals opgenomen in paragraaf 4.2.2. van de notitie Grondexploitaties is het volgende:

Als de herziening van een grondexploitatie betrekking heeft op ondergeschikte punten, kan volstaan worden met een aanpassing van de grondexploitatiebegroting als normaal onderdeel van de jaarlijkse begroting- en verslagleggingprocedures, in de MPV dus. Voorbeeld is de vervanging van een raming van kosten door werkelijk gemaakte kosten. Ook voor herzieningen die het gevolg zijn van autonome ontwikkelingen (zoals de prijsontwikkeling van civieltechnisch werk) met beperkt financieel gevolg kan worden volstaan met aanpassing van de grondexploitatiebegroting in het reguliere begrotings- en verslaggevingsproces. Als herzieningen betrekking hebben op belangrijke punten zoals planinhoudelijke wijzigingen (programmering, planning, etc.), danwel materiële financiële gevolgen hebben, dan zal de raad uitgebreider moeten worden geïnformeerd in het kader van de gevraagde besluitvorming.

Citaat stellige uitspraak:
"*Jaarlijks zal een herziening van de grondexploitatiebegroting moeten plaatsvinden. Een actualisatie van het grondexploitatiecomplex en de grondexploitatiebegroting met planinhoudelijke wijzigingen, danwel autonome wijzigingen met materiële financiële gevolgen, moet opnieuw door de raad worden vastgesteld.*"

Om helderheid te verschaffen over de afweging wanneer (autonome) wijzigingen een materieel financieel gevolg hebben, kunnen afspraken met de raad omtrent de te hanteren financiële marges worden vastgelegd in de financiële verordening.

De Raad heeft de volgende afspraak[13] gemaakt met het college omtrent het kader van de fundamentele wijziging. In de nota is de manier van informeren van de gemeenteraad over afwijkingen in het resultaat van de grondexploitaties met een bedrag groter dan € 250.000 toegelicht.

Bij fundamentele wijzigingen wijkt het project af van het bestuurlijk vastgesteld plan op in ieder geval één van de onderdelen:
- een negatieve afwijking die groter is dan € 250.000 in de kosten/opbrengsten;
- een negatieve afwijking die groter is dan € 250.000 en/of 10% van het projectresultaat;
- een negatieve afwijking die groter is dan 5% van het vastgoedprogramma.

Afwijkingen in de kwaliteit van het plan resulteren meestal in een verandering van kosten. Wanneer de afwijking groter is dan € 250.000, dan wordt de afwijking gezien als een fundamentele wijziging en wordt hierover gerapporteerd.
In bovenstaande gevallen geldt dat het om een negatieve afwijking gaat, dus een afwijking, waardoor het resultaat op het projectresultaat verslechtert. Positieve afwijkingen worden via de VPP of de MPV gerapporteerd.

Advies: De huidige werkwijze handhaven.

[13] Besluit OW1111-0144 d.d. 09-01-2012

13 Kostensoortenlijst BRO is limitatief

Kostensoortenlijst

Vanwege de eenduidigheid en aansluiting bij de kostentoerekening van de Vennootschapsbelasting is de kostensoortenlijst van de BRO limitatief voor de grondexploitaties.

Voor de kosten die aan de Bouwgrond in Exploitatie (nader te nomen BIE) kunnen worden gerekend tot de vervaardigingkosten als bedoeld in artikel 63, 3e lid BBV, wordt aangesloten op de kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening. Dit betekent dat **maximaal** deze kostensoorten kunnen worden toegerekend aan de BIE. Zoals aangegeven bevat deze lijst de kostensoorten die maximaal kunnen worden toegerekend aan de BIE. De opzet van deze lijst maakt het in principe mogelijk om alle kosten, die gemoeid zijn met de ontwikkeling van locaties mee te nemen. De 'kan'-bepaling betekent dat het niet verplicht is om deze kosten toe te rekenen. Vanuit fiscaal oogpunt (VpB) is het echter wel verstandig om zoveel kosten als toegestaan toe te rekenen. De kostensoortenlijst uit het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) wordt ook door de fiscus gehanteerd als toerekenbare kosten in het kader van de Vennootschapsbelasting. Hierdoor behoeven er bij het opstellen van de fiscale winstbepaling geen correcties te worden toegepast op de binnen het BBV toegerekende kosten.
De kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 6.2.4 van het Bro is het uitgangspunt voor de grondexploitatieberekening ten behoeve van de waardering van de BIE volgens het BBV in de gemeentelijke jaarrekening. Dit betekent niet dat alle regels vanuit de Wro, het Bro en de bijbehorende jurisprudentie hierdoor van toepassing worden binnen het BBV. Binnen het BBV wordt gebruik gemaakt van een bestaande lijst met kosten die kunnen worden toegerekend in het kader van grondexploitaties. De 'kan'-bepaling binnen het BBV is ook anders dan het verplichte karakter die de kostensoortenlijst heeft in het kader van kostenverhaal. In tegenstelling tot kostenverhaal bestaat bij grondexploitaties geen risico op staatssteun wanneer kosten uit de Bro-kostensoortenlijst niet worden toegerekend aan de BIE. De opbrengsten die worden gegenereerd vanuit de BIE zijn namelijk niet afhankelijk van de toegerekende kosten, maar worden bepaald door de markt.

In het Bro staat een kostensoortenlijst. Zie artikelen 6.2.3, 6.2.4 en 6.2.5 Bro). Daarop staan alle kostensoorten die de gemeente publiekrechtelijk mag en soms moet verhalen

Zie voor een overzicht tevens Bijlage 1

Kosten vastgoed

14 Algemene kosten Vastgoed

De jaarlijkse kosten van de afdeling Vastgoed, die nauw samenhangen met grondexploitaties, (circa 1.600 uur - € 175.000) kunnen op basis van de kostensoortenlijst uit de BRO worden toegerekend aan de lopende projecten. Het betreft hier kosten die betrekking hebben op beleidsproducten, waaronder de MPV, Nota van Uitgangspunten, nota grondprijzen, interne controle etc. en verder de werkzaamheden in het kader van de begrotingscyclus. Deze werkzaamheden zijn niet een-op-een toe te rekenen aan grexen, maar zijn wel een direct gevolg van dit "product" van de afdeling. In de afgelopen jaren is dit o.a. in de uurtarieven tot uiting gekomen, wat niet wenselijk is. Het is transparanter om het rechtstreeks toe te rekenen. Bijkomend voordeel is daarbij dat het een corrigerend effect heeft op de fiscale jaarwinstberekening in het kader van de vennootschapsbelasting (Vpb). Daarbij is het wel van belang dat de systematiek van de regelgeving goed wordt gemotiveerd. Dit zal samen met een fiscaal adviseur verder worden opgepakt en uitgewerkt, zodat dit bij de jaarrekening 2017 en MPV 2018 is verwerkt.

De volgende kaders zijn daarbij van belang:

1. Er wordt op begrotingsbasis een raming in de exploitaties opgenomen;
2. Op basis van de gerealiseerde kosten wordt er doorbelast;
3. Verdeling over de grondexploitaties zal plaatsvinden op basis van gerealiseerde opbrengsten;
4. Jaarlijks zal er bij de MPV een paragraaf worden opgenomen met het jaarresultaat en toelichting.

Het toerekenen van de algemene kosten aan grondexploitaties vraagt een eenduidige, goed beschreven systematiek. Uiteindelijk beoordeelt de fiscus in het kader van de Vennootschapsbelasting (Vpb) of en in welke mate de opgevoerde kosten aanvaardbaar zijn. Een goede beschrijving, dossiervorming en consistente toepassing van de systematiek zijn beheersmaatregelen om dit risico te minimaliseren. De begroting van kosten zoals in onderstaande tabel is weergegeven zal in de MPV 2018 worden gepresenteerd.

Toe te rekenen kosten (begroting)	Totaal	Opbrengstpotentie			
		2017	2018	2019	2020
19 Stadshagen II	374.944	82.395	94.455	96.533	101.562
67 Oude Mars	36.564	6.195	10.298	10.572	9.499
119 Kraanbolwerk	10.959	9.359	-	1.600	-
129 Bagijneweide	-	-	-	-	-
133 Stinspoort	13.316	3.134	3.647	6.536	-
283 Langenholterweg	5.509	2.738	2.771	-	-
337 Krasseknarren	6.812	6.812	-	-	-
11 Marslanden Zuid	7.544	794	2.236	1.665	2.848
21 Hessenpoort	210.411	51.794	49.975	54.259	54.383
701 Kamperpoort	17.957	2.340	9.254	-	6.363
269 Vrolijkheid (Herstructurering)	8.459	8.459	-	-	-
313 Geert Groottestraat	-	-	-	-	-
335 Wipstrikkerallee	1.825	-	1.825	-	-
247 Campus Windesheim	3.501	-	-	3.501	-
Restgrexen	2.199	979	539	335	346
Totaal	700.000	175.000	175.000	175.000	175.000

15 Onvoorzien in Grondexploitaties

Onvoorzien

De richtlijnen voor grondexploitaties zoals beschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (verder te nomen als BBV) hebben geleid tot aangepaste wet- en regelgeving, ook voor het opnemen van de post onvoorzien in grondexploitaties. Bovendien zijn gemeenten per 2016 Vennootschapsbelastingplichtig geworden. Dit vraagt om aanpassing van de bestaande kaders.

Toelichting vraag aan Commissie BBV:

In een grondexploitatie is het gebruikelijk ook een post voor onvoorziene kosten op te nemen. Dit is echter een kostensoort die niet voor komt op de kostensoortenlijst van het BRO[14]. Wij menen dat het niettemin verstandig is om in de eigen grondexploitatie begroting rekening te houden met een budget voor onvoorziene kosten. Strikte interpretatie van bovenstaande stellige uitspraak zou er echter toe leiden dat dat niet meer mogelijk is. Bent u het met ons eens dat het opnemen van een budget voor onvoorziene kosten desondanks mogelijk moet blijven?

Antwoord Commissie BBV:

De post onvoorzien sec komt als zelfstandige kostensoort inderdaad niet meer voor. Dit is ook een post die fiscaal gezien niet wordt geaccepteerd. In beginsel kan nog steeds rekening worden gehouden met onvoorziene lasten, maar dan op de (ingeschatte) betreffende bestaande kostensoorten. Praktisch gezien zouden kostensoorten die naar hun aard minder goed zijn in te schatten, kunnen worden opgehoogd met een bepaald percentage voor onvoorziene lasten (o.b.v. ervaringscijfers).

In de Nota Grondbeleid 2009 - 2013 is voor de berekening van de post onvoorzien het volgende opgenomen.
“De hoogte van de post onvoorzien is afhankelijk van de mate van onzekerheid in een project. Het bedrag wordt bepaald door een percentage te nemen van de totale kosten voor civiele werken. Dit percentage varieert tussen de 5% en 15% en verkleind als de onzekerheden afnemen in een project.”

In de latere paragraaf Grondbeleid, als onderdeel van de begroting, is op dit onderdeel geen nieuw beleid gevormd.

Grondexploitaties worden vaak gekenmerkt door het langdurige en complexe karakter. Als gevolg hiervan wordt er rekening gehouden met onvoorziene kosten en worden de risico’s in beeld gebracht. In de praktijk zien we dat elk lopend project binnen de MPV zo zijn eigen dynamiek en complexiteit heeft. Aangezien een aantal van deze projecten de aankomende jaren in een afrondende fase terechtkomen en kunnen worden afgesloten, stellen we voor om de huidige post onvoorzien binnen de lopende projecten toe te wijzen aan de kostensoorten waar ze betrekking op hebben. Dit om te voldoen aan de gewijzigde wettelijke richtlijnen.

15.1 Toekomstige grondexploitaties:

Bij toekomstige grondexploitaties (vanaf het jaar 2018) wordt een nieuwe gedragslijn afgesproken. Het onvoorzien wordt gekoppeld aan ingeschatte ramingen, middels een percentage over deze ramingen.

Onvoorziene kosten voor gebeurtenissen die niet aan een raming zijn te koppelen, komen tot uiting in het risicoprofiel van het project en zijn vervolgens afgedekt middels het weerstandsvermogen van Vastgoed, als onderdeel van de Algemene

[14] Besluit Ruimtelijke Ordening

Concernreserve. Indien de onvoorziene gebeurtenis **niet** is opgenomen binnen het project en/of het risicoprofiel en het doet zich toch voor, dan zal er separaat een voorstel richting Raad gaan.

Wij stellen als kader voor het percentage afhankelijk te maken van de fase waarin een project zich bevindt. De gedetailleerdheid van de ramingen zal toenemen naar gelang de fase waarin het project zich bevindt.

Fasering v.d. kosten	% onvoorzien
Haalbaarheid (raming op kengetallen)	**20 %**
Ontwerpfase (raming op voorlopig ontwerp en definitief ontwerp)	**12,5% - 15 %**
Voorbereiding (raming op bestek)	**10 %**
Uitvoering (na aanbesteding tot oplevering)	Naar rato stand werk

Indien er afwijkingen op het kader binnen een project zijn, dan worden deze expliciet voorgelegd en beargumenteerd.

Bij het berekenen van de opbrengsten is een belangrijk moment in de fasering het al dan niet bouwrijp hebben van de uit te geven kavels. Daarbij is het uitgangspunt dat de opbrengsten op basis van interne / externe analyse tot stand zijn gekomen. De opbrengsten worden altijd extern getoetst.

Fasering v.d. opbrengsten	% onvoorzien
Haalbaarheid / Ontwerpfase (niet bouwrijp)	**- 5% tot - 10 %**
Uitvoering (bouwrijp van de kavels)	**0% tot – 5%**

Voorstel besluitvorming:
"Het percentage aan onvoorzien te koppelen direct aan de betreffende kostensoorten en v.w.b. de hoogte ervan afhankelijk te maken van de fase waarin het project zich bevindt."

16 Winstnemingen

Met Raadsbesluit van 13 februari 2012[15] is er één richtlijn vastgesteld voor het nemen van tussentijdse resultaatneming bij grondexploitaties. Hieronder is in het kort de uitwerking hiervan weergegeven.

Tussentijdse winst wordt genomen op (hoofd) complexniveau, waarbij de volgende gedragslijnen gelden voor de waardering en resultaatbepaling.

- Als er tussentijdse winst genomen wordt op (hoofd) complexniveau wordt er winst genomen vanuit het financiële resultaat van het totale complex, dus inclusief de deelcomplexen. Het gaat hier dan om een winst- en verliessaldering.
- Er wordt winst genomen als er sprake is van een negatieve boekwaarde, waarop de nog te maken kosten en het bedrag aan risico's in mindering zijn gebracht. Als de uitkomst van de som van op contante waarde groter is dan € 250.000, dan kan de winst ter grootte van de som genomen worden.

Hiermee is nadrukkelijk gekozen voor het voorzichtigheidsbeginsel, waarbij de realisatie van de winst wordt uitgesteld tot het moment dat daarover voldoende zekerheid bestaat.

16.1 Aanscherping richtlijn

De Commissie BBV beveelt voor het tussentijds winst nemen[16] aan dat de lokale afweging tussen het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel nader wordt uitgewerkt. Het voorzichtigheidsbeginsel leidt er immers toe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatie complex. Er zijn situaties denkbaar waarbij reeds eerder voldoende zekerheid is voor winst nemen. Volgens **het realisatiebeginsel** dient in die gevallen de winst dan ook te worden genomen. Hierbij dient de percentage of completion methode te worden gevolgd.

Voor winstneming geldt de ***percentage of completion methode***: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Dit is mogelijk wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen die aan het project zijn verbonden naar de gemeente zullen toevloeien. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

[15] Wijziging richtlijnen tussentijdse winstneming bij grondexploitaties
[16] Commissie BBV, Notitie grondexploitaties maart 2016

Volgens **het realisatiebeginsel** dient in die gevallen de winst ook te worden genomen.

Complicaties
Er zijn verschillende complicaties die het nemen van (tussentijdse) resultaten op de grondexploitatie bemoeilijken.

- In de praktijk zijn de nog te maken aanlegkosten niet goed in te schatten door de conjunctuurgevoeligheid van het meerjarige vervaardigingproces.
- Ook zijn de mogelijke opbrengsten zeer conjunctuurgevoelig en zijn niet alle kavels op voorhand al verkocht tegen de gewenste verkoopprijzen.
- Tijdens het meerjarige proces ontstaan er vaak nieuwe inzichten die nopen tot een andere uitvoering of er treden onvoorziene verrassingen op.
- De aangelegde infrastructuur, zoals wegen en riolering, is voor een deel dienstbaar aan alle percelen waardoor het financieel afsluiten van delen van een locatie problemen oplevert.

Voorstel besluitvorming:
“Jaarlijks bij het opstellen van de MPV wordt voor wat betreft tussentijdse winstneming zowel het voorzichtigheidsbeginsel als het realiteitsbeginsel m.b.t. tussentijdse winstneming bij grondexploitaties beoordeeld en afgewogen.”

17 Bronvermelding

Bronvermelding

Deze nota van uitgangspunten is mede tot stand gekomen met behulp van het raadplegen en analyseren van diverse bronnen.

- Conjunctuurmeting bouwnijverheid, Economisch Instituut voor de Bouw, september 2017;
- Ten Hag, woningmarktrapportage 12 juli 2017, www.tenhag.nl;
- Bestuursovereenkomst programmeren bedrijventerreinen West Overijssel 2017 – 2020;
- FAKTON Consultancy en STEC Groep, d.d. 15 september 2017
- Centraal Bureau voor de Statistiek, www.cbs.nl;
- Bouwkostenindex, indexcijfers GWW, www.bouwkostenindex.nl;
- NVM, prijsontwikkeling woningen, www.nvm.nl;
- Kadaster Prijsindex Bestaande Koopwoningen, 2017. www.kadaster.nl;
- Vereniging voor ontwikkelaars & bouwondernemers, www.nvb-bouw.nl;
- DTZ Zadelhoff, 2017, www.dtz.nl;
- Bouwkostenkompas, index utiliteitsbouw 2017, www.bouwkostenkompas.nl;
- Stadkwadraat, Parametervisie, updat september 2017, www.stad2.nl;
- Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling, 1e halfjaar 2017, www.metafoor.nl;
- Kennisplatform CROW, index risicoregeling GWW, www.crow.nl;
- ABN AMRO, sectorprognose bouw, maart 2017, www.abnamro.nl;
- Calcasa is een onafhankelijk technologiebedrijf gespecialiseerd in de statistische analyse en waardering van onroerend goed, www.calcasa.nl;

BIJLAGE 1 – Kostenverhaal BRO

Besluit ruimtelijke ordening

Artikel 6.2.4

Tot de kosten, bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, ten tweede, van de wet, worden gerekend de ramingen van:

a. de kosten van het verrichten van onderzoek, waaronder in ieder geval begrepen grondmechanisch en milieukundig bodemonderzoek, akoestisch onderzoek, ander milieukundig onderzoek, archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek;
b. de kosten van bodemsanering, het dempen van oppervlaktewateren, het verrichten van grondwerken, met inbegrip van het egaliseren, ophogen en afgraven;
c. de kosten van de aanleg van voorzieningen in een exploitatiegebied;
d. de kosten van maatregelen, plannen, besluiten en rechtshandelingen met betrekking tot gronden, opstallen, activiteiten en rechten in het exploitatiegebied, waaronder mede begrepen het beperken van milieuhygiënische contouren en externe veiligheidscontouren;
e. de in artikel 6.2.3 en de onder a tot en met d en g tot en met n bedoelde kosten met betrekking tot gronden buiten het exploitatiegebied, waaronder mede begrepen de kosten van de noodzakelijke compensatie van in het exploitatiegebied verloren gegane natuurwaarden, groenvoorzieningen en watervoorzieningen;
f. de in artikel 6.2.3 en de onder a tot en met d bedoelde kosten, voor zover deze noodzakelijk zijn in verband met het in exploitatie brengen van gronden die in de naaste toekomst voor bebouwing in aanmerking komen;
g. de kosten van voorbereiding en toezicht op de uitvoering, verband houdende met de aanleg van de voorzieningen en werken, bedoeld onder a tot en met f, en in artikel 6.2.3, onder c en d;
h. de kosten van het opstellen van gemeentelijke ruimtelijke plannen ten behoeve van het exploitatiegebied;
i. de kosten van het opzetten en begeleiden van gemeentelijke ontwerpcompetities en prijsvragen voor het stedenbouwkundig ontwerp van de locatie, en de kosten van vergoedingen voor deelname aan de prijsvraag;
j. de kosten van andere door het gemeentelijk apparaat of in opdracht van de gemeente te verrichten werkzaamheden, voor zover deze werkzaamheden rechtstreeks verband houden met de in dit besluit bedoelde voorzieningen, werken, maatregelen en werkzaamheden;
k. de kosten van tijdelijk beheer van de door of vanwege de gemeente verworven gronden, verminderd met de uit het tijdelijk beheer te verwachten opbrengsten;
l. de kosten van tegemoetkoming van schade, bedoeld in artikel 6.1 van de wet;
m. niet-terugvorderbare BTW, niet-gecompenseerde compensabele BTW, of andere niet-terugvorderbare belastingen, over de kostenelementen, genoemd onder a tot en met l;
n. rente van geïnvesteerde kapitalen en overige lasten, verminderd met renteopbrengsten.

Artikel 6.2.5

Tot de voorzieningen, bedoeld in artikel 6.2.4, onder c, worden gerekend:

a. nutsvoorzieningen met bijbehorende werken en bouwwerken, voor zover de aanlegkosten bij of door de gemeente in rekening worden gebracht en niet via de verbruikstarieven kunnen worden gedekt;
b. riolering met inbegrip van bijbehorende werken en bouwwerken;
c. wegen, ongebouwde openbare parkeergelegenheden, pleinen, trottoirs, voet- en rijwielpaden, waterpartijen, watergangen, voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, bruggen, tunnels, duikers, kades, steigers, en andere rechtstreeks met de aanleg van deze voorzieningen verband houdende werken en bouwwerken;
d. infrastructuur voor openbaar vervoervoorzieningen met bijbehorende werken en bouwwerken, voor zover de aanlegkosten bij of door de gemeente in rekening worden gebracht en niet via de gebruikstarieven kunnen worden gedekt;
e. groenvoorzieningen, waaronder begrepen openbare parken, plantsoenen, speelplaatsen, trapvelden en speelweiden, natuurvoorzieningen en openbare niet-commerciële sportvoorzieningen;
f. openbare verlichting en brandkranen met aansluitingen;
g. straatmeubilair, speeltoestellen, sierende elementen, kunstobjecten en afrasteringen in de openbare ruimte;
h. gebouwde parkeervoorzieningen, voor zover deze leiden tot optimalisering van het grondgebruik en verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte, openbaar toegankelijk zijn en voornamelijk worden gebruikt door bewoners en gebruikers van het exploitatiegebied, voor zover de aanlegkosten bij of door de gemeente in rekening worden gebracht en niet via de gebruikstarieven kunnen worden gedekt;
i. uit een oogpunt van milieuhygiëne, archeologie of volksgezondheid noodzakelijke voorzieningen.

Artikel 6.2.7

Tot de opbrengsten van de exploitatie, bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, ten derde, van de wet, worden gerekend de ramingen van de opbrengsten:

a. van uitgifte van de gronden in het exploitatiegebied;
b. van bijdragen en subsidies van derden;
c. welke worden verkregen of toegekend in verband met het in exploitatie brengen van gronden die in de naaste toekomst voor bebouwing in aanmerking komen.

SP

AMENDEMENT

Behoud stimuleringsregeling beleggershuur

De raad in vergadering bijeen op maandag 18 december 2018 en behandelend de uitgangspunten van de MPV:

Besluit: *Beslispunt 4.h. te schrappen en de stimuleringsregeling beleggershuur in stand te houden.*

En gaat over tot de orde van de dag

Namens de SP-fractie
Brammert Geerling

Voor: SP
Verworpen 18-12-2017

besluit

Zwolle

Jaargang	2017
Kenmerk	40739
Onderwerp	Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2018

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 21-11-2017

besluit:

1. De voorgelegde Nota van Uitgangspunten MPV 2018 te hanteren als basis voor de MPV 2018 en in te stemmen met:

a. De planningen voor woningbouw, bedrijventerreinen, kantoren en voorzieningen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2;

b. Het hanteren van de rekenparameters, zoals opgenomen in hoofdstuk 4;

c. De variabelen voor het berekenen van de economische risico's, zoals

opgenomen in hoofdstuk 5;

d. De financiële consequenties hiervan te verwerken in de MPV 2018.

2. In te stemmen met het afsluiten van de projecten en daarvoor de volgende besluiten te nemen:

e. Het project Zwolle zuid, Vrolijkheid, Bagijneweide en Noordereiland af te sluiten;

f. De financiële consequentie hiervan te verwerken in de MPV 2018;

3. Grondprijzennota

g. Ter informatie kennis te nemen van de door het college vastgestelde grondprijzennota 2018;

4. Project Stadshagen

h. In te stemmen om de stimuleringsregeling beleggershuur vrij te laten vallen.

5. Kennis te nemen van de stand van zaken en voortgang m.b.t. de Wet modernisering Vpbplicht overheidsondernemingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 10;

6. Kennis te nemen van de project specifieke informatie, zoals opgenomen in hoofdstuk 11;

7. Kennis te nemen om de algemene kosten van Vastgoed door te belasten naar grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 14;

8. Kennis te nemen van de aanscherping van de BBV richtlijn m.b.t. onvoorziene kosten rondom grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 15;

9. Kennis te nemen van het aanscherpen van de BBV richtlijn rondom winstnemingen, de kostensoortenlijst en fundamentele wijzigingen in grondexploitaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 12, 13 en 16.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 december 2017,

de voorzitter,

de griffier,

M 21-1

D66 ChristenUnie Zwolle GROEN LINKS

PvdA Swollwacht SP CDA

Motie Statiegeldalliantie

De gemeenteraad van Zwolle, in vergadering bijeen op maandag 18 december 2017,

Constaterende dat:

- Zwerfafval een hardnekkig probleem is en dit een bedreiging vormt voor het milieu, dieren en mensen, niet alleen in Zwolle, maar landelijk en zelfs wereldwijd;

- Op 31 augustus 2017 de toenmalige staatssecretaris het rapport 'Kosten en effecten van statiegeld op kleine flesjes en blikjes' aan de Tweede Kamer stuurde en dat dit rapport duidelijk maakt dat statiegeld een effectieve en grote bijdrage levert aan de bestrijding van de 'plastic soep' en zwerfafval;

- Op 25 november 2017 een Statiegeldalliantie (https://statiegeldalliantie.org/) is gestart, waarin organisaties uit Nederland en België de handen ineenslaan voor uitbreiding van statiegeld. Het gaat om consumenten- en milieuorganisaties, vakbonden, bedrijven en burgerinitiatieven. Door zich aan te sluiten bij de alliantie vragen zij hun regeringen om statiegeld op alle PET-flessen en blikjes in te voeren.

- De Tweede Kamer in februari 2018 het rapport 'Kosten en effecten van statiegeld op kleine flesjes en blikjes' behandelt in het Algemeen Overleg Circulaire Economie (zie: Commissievergadering Circulaire Economie).

Overwegende dat:

- Landen als Duitsland, Noorwegen en Denemarken al een statiegeldsysteem hebben voor kleine flessen en blikjes, met als gevolg dat het aandeel van flesjes en blikjes in het zwerfafval sterk is verminderd;

- Meer recycling van PET en blik de grote ambities op het gebied van de circulaire economie beter mogelijk maken en door efficiënt gebruik van grondstoffen minder CO2 wordt uitgestoten en minder afval wordt verbrand;

- De gemeente Zwolle zich kan aansluiten bij de Statiegeldalliantie en daarmee een belangrijk signaal geeft aan de Tweede Kamer.

Verzoekt het college:

De gemeente Zwolle aan te laten sluiten bij de Statiegeldalliantie.

en gaat over tot de orde van de dag,

D66 Zwolle	ChristenUnie	PvdA	GroenLinks
Mark Oldengarm	Wietse de Boer	Jan Slijkhuis	Remko de Paus

Swollwacht	SP	CDA
Marcel Mulder	Brammert Geerling	Martijn van der Veen

Tegen: VVD

Aangenomen 18-12-2017

GROENLINKS D66 PvdA SP

Motie (vreemd aan de orde)

Onderwerp: Ruimte voor experiment Goudsteeg 21

Zwolle, 18 december 2017

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen, gelezen hebbende de informatienota beantwoording van de motie Ruimte voor experiment Stichting Goudsteeg 21

Constateert dat:

- Er sinds het unaniem aannemen van de motie in juli 2017 veel werk is verzet, om in kaart te brengen wat er nodig is om de doelstelling van het initiatief Goudsteeg 21 te behouden en te versterken.
- De initiatiefnemers een businessplan hebben gemaakt, waarin ze aangeven een ton nodig te hebben voor verbouwing van de Goudsteeg en meerjarig incidentele middelen om de exploitatie gefaseerd rond te krijgen. Dit businessplan is inmiddels genuanceerd positief besproken met de gemeente.
- De initiatiefnemers aangeven zoveel mogelijk zelfstandig financiering te willen organiseren, maar daarbij wel commitment en cofinanciering nodig hebben in de eerste jaren.
- Het businessplan genuanceerd positief nader is besproken, met betrekking tot de onderbouwing en (verdere uitwerking) van geluidsaanpassing en voorzien van dekkingsmogelijkheden als gevraagd in de motie van 10 november 2017.

Van mening dat:

- Een kleine, goede concertzaal met ruimte voor experimentele programmering in de binnenstad belangrijke culturele meerwaarde heeft.
- Dit initiatief, mede in lijn met de cultuurnota, versterking geeft aan een gevarieerd cultureel profiel van Zwolle en aan het betreffende al cultureel geprofileerde deel van de binnenstad.
- Rond dit initiatief zoveel mogelijk de sfeer van vrijheid en experiment moet blijven.

Verzoekt de raad:

- Zich positief uit te spreken over het financieel mogelijk maken van het initiatief Goudsteeg21

Verzoekt het college:

- Om een beslisnota voor te bereiden ter besluitvorming op 22 januari 2018.
- Daarin de eenmalige investering van € 99.500, de eenmalige exploitatiesubsidie van € 90.971 en de garantstelling voor de huurlasten over een periode van 5 jaar beschikbaar te stellen.
- Deze middelen te dekken uit de reserve incidentele bestedingen.
- En de inspanningsverplichting voor Goudsteeg21 om te zoeken naar cofinanciering op te nemen als uitgangspunt.

Ondertekening

GroenLinks	PvdA	D66	SP
Michiel van Harten	Patty Wolthof	Mark Oldengarm	Koen van Baal

Voor: GroenLinks, PvdA, D66, SP
Verworpen 18-12-2017

PvdA ChristenUnie Zwolle D66

M 21-3

Motie: Waardig ouder worden in Zwolle

Constaterende dat:
- In het Rekenkamerrapport wordt gesteld dat er de afgelopen jaren onvoldoende zicht is geweest op Zwollenaren met een migrantenachtergrond;
- de Participatieraad specifiek aandacht vraagt voor de eerste generatie ouderen met een migrantenachtergrond;
- In de voorliggende jaren vanuit diverse migrantengroepen en anderen onderzoek is gedaan naar de specifieke behoefte op het gebied van wonen, welzijn en zorg.
- ouderen met migrantenachtergrond en een ouderdomsgerelateerde zorgvraag vanwege hun sociaal-economische status en taalachterstand aantoonbaar extra kwetsbaar zijn;
- zoals alle Zwollenaren ook deze groepen maatwerk in de zorg nodig hebben, bijvoorbeeld als het gaat om passende dagbesteding, cultuursensitieve zorg aan het bed;
- de wethouder tijdens het debat heeft toegezegd dat er met deze migrantengroepen en zorginstellingen naar cultuursensitieve zorg gaat worden gekeken;
- specifiek de woonbehoefte onder migrantengroepen niet ter sprake is gekomen;
- er diverse signalen uit de stad komen dat deze groepen ouderen geen passende zorg en woonomgeving kunnen vinden in Zwolle;

- er diverse voorbeelden zijn in (o.a. in Enschede en Breda) waar woonvormen voor migrantenouderen met een zorgvraag succesvol zijn;

Van mening dat:
- Iedereen waardig oud moet kunnen worden in een goede, veilige en betaalbare woning in Zwolle; waarin collectief wonen tot de mogelijkheden behoort
- de urgentie onder migrantengroepen in Zwolle hoog is, nu de eerste generatie Zwollenaren met een migrantenachtergrond een leeftijd bereikt heeft, die gepaard gaat met een toenemende zorgvraag;
- de gemeente snel op deze zorgelijke signalen moet inspringen;

Roept het college op:
- met vertegenwoordigers van diverse migrantengroepen, zorginstellingen en wooncorporaties om tafel te gaan en te kijken welke woon-zorgbehoefte er is
- Hierbij ook gebruik te maken van onderzoekresultaten en andere documentatie van migrantengroepen of andere partners
- te onderzoeken op welke manier de gemeente kan bijdragen om in deze behoefte te voorzien

PvdA	ChristenUnie	D66
Patty Wolthof	Wietse de Boer	Henk Schippers

Tegen: VVD
Aangenomen 18-12-2017

M 21-4

Motie

Afvalbakken in de openbare ruimte / Zwolle schoon en gastvrij

De gemeenteraad van Zwolle in vergadering bijeen op 18 december 2017,.

Overwegende dat:

- Bij de begroting 2016 – 2018 is besloten het aantal afvalbakken in de openbare ruimte in Zwolle terug te brengen;
- Regelmatig signalen worden afgegeven door Zwollenaren omdat afvalbakken op logische plaatsen bijvoorbeeld bij bankjes worden gemist of omdat zij zich storen aan zwerfafval;
- Op een aantal plaatsen in Zwolle aantoonbaar veel zwerfafval ligt;
- Er al groepen bewoners zijn die een afvalbak hebben geadopteerd om daarmee zelf bij te dragen aan een schone omgeving.

Van mening dat:

- Zwolle een gastvrije stad wil zijn en dat een schone stad en een gastvrije stad hand in hand gaan;
- Zwerfafval langdurig in het milieu terecht kan komen met alle gevolgen van dien op flora en fauna;
- Zwerfafval een negatieve invloed heeft op het woon- en leefklimaat van inwoners van Zwolle;
- Een goed voorbeeld goed gedrag doet volgen en er helaas op plekken met veel zwerfafval vaak snel meer bij komt.

Verzoekt het college:

- Samen met burgers te onderzoeken op welke logische plaatsen vuilnisbakken kunnen worden terug geplaatst of welke andere middelen kunnen worden ingezet om meer zwerfafval te voorkomen;
- Hierover en de financiële consequenties hiervan zo spoedig mogelijk te rapporteren aan de raad.

VVD Zwolle Hans Wijnen

Swollwacht Marcel Mulder

GroenLinks Remko de Paus

SP Maarten Hulstijn

CDA Harold van Vilsteren

PvdA Jan Slijkhuis

met algemene stemmen aangenomen 18-12-2017

Swollwacht

Motie

Betreft: Leegstandsverordening

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 02 oktober 2017.

Constaterende dat:
- Zwolle te maken heeft met verschillende aspecten van leegstandsproblematiek, zowel van kantoren op bedrijventerreinen als bijvoorbeeld winkellocaties in de binnenstad;
- er in het coalitieakkoord terecht wordt geconstateerd dat voor bestrijding van de leegstand vernieuwende en gemeenschappelijke oplossingen nodig zijn;

Van mening dat:
- het de voorkeur heeft om door samenwerking met eigenaren tot invulling van leegstaande panden komen;
- dat waar deze samenwerking wordt afgewezen het effectiever kan zijn als de gemeente en/of het leegstandsteam een juridisch drukmiddel heeft; een leegstandsverordening positieve resultaten oplevert, zowel in leegstand, als in het tegengaan van verloedering van de stad zoals blijkt uit extern onderzoek in zeven Nederlandse gemeenten die inmiddels werken met zo'n verordening;
- leegstand creëert leegstand, waardoor ook bijvoorbeeld kleine ondernemers in de knel komen. Een leegstandsverordening dit tegen gaat;

Verzoekt het college:
- om te komen met voorstellen om door middel van leegstandsverordeningen leegstand tegen te gaan.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van

SP	GroenLinks	CDA
Koen van Baal	Michiel van Harten	Martijn van der Veen

Swollwacht
William Dagger

Voor: SP, GroenLinks, CDA, Swollwacht Verworpen 19-12-2017